Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

ນໂມ ຕສ຺ສ ຠຄວໂຕ ອຣຫໂຕ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘສ຺ສ

ຂຸທ຺ທກນິກາເຍ

ອິຕິວຸຕ຺ຕກ-ອຏ຺ຐກຖາ

ຄນ຺ຖາຣມ຺ຠກຖາ

ມຫາກາຣຸຓິກໍ ນາຖໍ, ເຎຍ຺ຍສາຄຣປາຣຄຸໍ;

ວນ຺ເທ ນິປຸຓຄມ຺ຠີຣ-ວິຈິຕ຺ຣນຍເທສນໍ។

ວິຊ຺ຊາຈຣຓສມ຺ປນ຺ນາ, ເຍນ ນິຍ຺ຍນ຺ຕິ ໂລກໂຕ;

ວນ຺ເທ ຕມຸຕ຺ຕມໍ ຘມ຺ມໍ, ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘປູຊິຕໍ។

ສີລາທິຄຸຓສມ຺ປນ຺ໂນ, ຐິໂຕ ມຄ຺ຄຜເລສຸ ໂຍ;

ວນ຺ເທ ອຣິຍສງ຺ຆໍ ຕໍ, ປຸຎ຺ຎກ຺ເຂຕ຺ຕໍ ອນຸຕ຺ຕຣໍ។

ວນ຺ທນາຊນິຕໍ ປຸຎ຺ຎໍ, ອິຕິ ຍໍ ຣຕນຕ຺ຕເຍ;

ຫຕນ຺ຕຣາໂຍ ສພ຺ພຕ຺ຖ, ຫຸຕ຺ວາຫໍ ຕສ຺ສ ເຕຊສາ។

ເອກກາທິປ຺ປເຠເທນ , ເທສິຕານິ ມເຫສິນາ;

ໂລກາທີນໍ ປຫານານິ, ທີປນານິ ວິເສສໂຕ។

ສຸຕ຺ຕານິ ເອກໂຕ ກຕ຺ວາ, ອິຕິວຸຕ຺ຕປທກ຺ຂຣໍ;

ຘມ຺ມສງ຺ຄາຫກາ ເຖຣາ, ສງ຺ຄາຍິໍສຸ ມເຫສໂຍ។

ອິຕິວຸຕ຺ຕກມິຈ຺ເຈວ, ນາເມນ ວສິໂນ ປຸເຣ;

ຍໍ ຂຸທ຺ທກນິກາຍສ຺ມິໍ, ຄມ຺ຠີຣຕ຺ຖປທກ຺ກມໍ។

ຕສ຺ສ ຄມ຺ຠີຣຎາເຓຫິ, ໂອຄາເຫຕພ຺ພຠາວໂຕ;

ກິຎ຺ຈາປິ ທຸກ຺ກຣາ ກາຕຸໍ, ອຕ຺ຖສໍວຓ຺ຓນາ ມຍາ។

ສຫສໍວຓ຺ຓນໍ ຍສ຺ມາ, ຘຣເຕ ສຕ຺ຖຸ ສາສນໍ;

ປຸພ຺ພາຈຣິຍສີຫານໍ, ຕິຍ຺ຄເຕວ ວິນິຈ຺ຉໂຍ.

ຕສ຺ມາ ຕໍ ອວລມ຺ພິຕ຺ວາ, ໂອຄາເຫຕ຺ວານ ປຌ຺ຈປິ;

ນິກາເຍ ອຸປ຺ນິສ຺ສາຍ, ໂປ຺ຣາຕຍ຺ຄກຖານຍໍ.

ນິສ຺ສິຕໍ ວາຈນາມຄ຺ຄໍ, ສຸວິສຸທ຺ທໍ ອນາກຸລໍ;

ມຫາວິຫາຣວາສີນໍ, ນິປ຺ເຕຕ຺ຖວິນິຈ຺ຉຍໍ.

ປຸນປ຺ປຸນາຄຕໍ ອຕ຺ຖໍ, ວຊ຺ຊຍິຕ຺ວານ ສາທຸກໍ;

ຍຖາພລໍ ກຣິສ຺ສາມິ, ອິຕິວຸຕ຺ຕກວຕ຺ຕນໍ.

ອິຕິ ອາກງ຺ຂມານສ຺ສ, ສທ຺ທມ຺ມສ຺ສ ຈິຣຍ຺ຊິຕິ;

ວິກຊນ຺ຕສ຺ສ ຕສ຺ສຕ຺ຖໍ, ນິສາມຍຖ ສາທໂວຕິ.

ຕຕ຺ຖ ອິຕິວຸຕ຺ຕກໍ ນາມ ເອກກນິປາໂຕ, ທຸກນິປາໂຕ, ຕິກນິປາໂຕ, ຈຕຸກ຺ກນິປາໂຕຕິ ຈຕຸນິປາຕສງ຺ຄຫໍ. ຕມ຺ປິ ວິນຍປິຏກໍ, ສຸຕ຺ຕນ຺ຕປິຏກໍ, ອພິທ຺ທມ຺ມປິຏກນ຺ຕິ ຕີສຸ ປິຏເກສຸ ສຸຕ຺ຕນ຺ຕປິຏກປຣິຍາປນ຺ນໍ; ທີຄນິກາໂຍ ມຊ຺ຊິມນິກາໂຍ, ສໍຍຸຕ຺ຕນິກາໂຍ, ອງ຺ຄຸຕ຺ຕຣນິກາໂຍ, ຂຸທ຺ທກນິກາໂຍຕິ ປຌ຺ຈສຸ ນິກາເຍສຸ ຂຸທ຺ທກນິກາຍປຣິຍາປນ຺ນໍ; ສຸຕ຺ຕໍ, ເຄຍ຺ຍໍ, ເວຍ຺ຍາກຣຕໍ, ຄາຖາ, ອຸທານໍ, ອິຕິວຸຕ຺ຕກໍ, ຊາຕກໍ, ອພ຺ພຸຕທ຺ທມ຺ມໍ, ເວທລ຺ລນ຺ຕິ ນວສຸ ສາສນງ຺ເຄສຸ ອິຕິວຸຕ຺ຕກງ຺ຄພູຕໍ.

''ທ຺ວາສີຕິ ພຸທ຺ທໂຕ ຄຕ຺ຫີ, ທ຺ເວສຫສ຺ສານິ ພິກ຺ຂຸໂຕ;

ຈຕຸຣາສີຕິ ສຫສ຺ສານິ, ເຍ ເມ ທມ຺ມາ ປວຕ຺ຕິໂນ''ຕິ. (ເຖຣຄາ. ໑໐໒໗) –

ເອວໍ ທມ຺ມພຕ຺ທາຄາຣິເກນ ປຏິຌ຺ຌາເຕສຸ ຈຕຸຣາສີຕິຍາ ທມ຺ມກ຺ຂນ຺ທສຫສ຺ເສສຸ ກຕິປຍທມ຺ມກ຺ຂນ຺ທສງ຺ຄຫໍ. ສຸຕ຺ຕໂຕ ເອກນິປາເຕ ຕາວ ສຕ຺ຕວີສຕິ ສຸຕ຺ຕານິ, ທຸກນິປາເຕ ທ຺ວາວີສຕິ, ຕິກນິປາເຕ ປຌ຺ຌາສ, ຈຕຸກ຺ກນິປາເຕ ເຕຣສາຕິ ທ຺ວາທສາທິກສຸຕ຺ຕສຕສງ຺ຄຫໍ. ຕສ຺ສ ນິປາເຕສຸ ເອກກນິປາໂຕ ອາທິ, ວຄ຺ເຄສຸ ປາຍິໂກຄວຄ຺ໂຄ, ສຸຕ຺ເຕສຸ ໂລກສຸຕ຺ຕໍ. ຕສ຺ສາປິ ''ວຸຕ຺ຕຌ຺ເຫຕໍ ກຄວຕາ''ຕິອາທິກໍ ອາຍສ຺ມຕາ ອານນ຺ເທນ ປຖມມຫາສງ຺ຄີຕິກາເລ ວຸຕ຺ຕໍ ນິທານມາທິ. ສາ ປນາຍໍ ປຖມມຫາສງ຺ຄີຕິ ວິນຍປິຏເກ ຕນ຺ຕິມາຣຸລ຺ຫາ ເອວ. ໂຍ ປເນຕ຺ຖ ນິທານໂກສລ຺ລຕ຺ຖໍ ວຕ຺ຕພ຺ໂພ ກຖາມຄ຺ໂຄ , ໂສປີ ສຸມງ຺ຄລວິລາສິນິຍາ ທີຄນິກາຍ-ອຍ຺ຄກຖາຍ ວິຕ຺ຖາຣໂຕ ວຸຕ຺ໂຕເຍວາຕິ ຕຕ຺ຖ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ເວທິຕພ຺ໂພ.

ນິທານວຕ຺ຕນາ

ຍໍ ປເນຕໍ ວຸຕ຺ຕຌ຺ເຫຕໍ ກຄວຕາຕິອາທິກໍ ນິທານໍ. ເອກທມ຺ມໍ, ພິກ຺ຂເວ, ປຊຫຖາຕິອາທິກໍ ສຸຕ຺ຕໍ. ຕຕ຺ຖ ວຸຕ຺ຕໍ ກຄວຕາຕິອາທີນິ ນາມປທານິ. ອິຕິຕິ ນິປາຕປທໍ. ປຊຫຖາຕິ ເອຕ຺ຖ ປ-ອິຕິ ອຸປສຄ຺ຄປທໍ, ຊຫຖາ-ຕິ ອາຂ຺ຍາຕປທໍ. ອິມິນາ ນເຍນ ສພ຺ພຕ຺ຖ ປທວິກາໂຄ ເວທິຕພ຺ໂພ.

ອຕ຺ຖໂຕ ປນ ວຸຕ຺ຕສທ຺ໂທ ຕາວ ເສົາປສຄ຺ໂຄ ອນຸປສຄ຺ໂຄ ຈ ວປເນ ວາປສມກຣເຕ ເກໂສຫາຣເຕ ຊີວິຕວຸຕ຺ຕິຍໍ ປວຸຕ຺ຕກາເວ ປາວຈນກາເວນ ປວຕ຺ຕິເຕ ອຊ຺ເຊສເນ ກຖເນຕິ ເອວມາທີສຸ ທິສ຺ສຕິ. ຕຖາ ເຫສ –

‘‘ຄາໂວ ຕສ຺ສ ປຊາຍນ຺ຕິ, ເຂຕ຺ເຕ ວຸຕ຺ຕໍ ວິຣູຫຕິ;

ວຸຕ຺ຕານໍ ຜລມສ຺ນາຕິ, ໂຍ ມິຕ຺ຕານໍ ນ ທຸພ຺ຠຕີ’’ຕິຯ –

ອາທີສຸ (ຊາຯ ໒ຯ໒໒ຯ໑໙) ວປເນ ອາຄໂຕຯ ‘‘ໂນ ຈ ໂຂ ປຏິວຸຕ຺ຕ’’ນ຺ຕິອາທີສຸ (ປາຣາຯ ໒໘໙) ອຏ຺ຐທນ຺ຕກາທີຫິ ວາປສມກຣເຓຯ ‘‘ກາປຏິໂກ ມາຓໂວ ທຫໂຣ ວຸຕ຺ຕສິໂຣ’’ຕິອາທີສຸ (ມຯ ນິຯ ໒ຯ໒໘໖) ເກໂສຫາຣເຓຯ ‘‘ປນ຺ນໂລໂມ ປຣທຕ຺ຕວຸຕ຺ໂຕ ມິຄຠູເຕນ ເຈຕສາ ວິຫຣຕີ’’ຕິອາທີສຸ (ຈູລ຺ວຯ ໓໓໒) ຊີວິຕວຸຕ຺ຕິຍໍຯ ‘‘ເສຍ຺ຍຖາປິ ນາມ ປຓ຺ຑຸປລາໂສ ພນ຺ຘນາ ປວຸຕ຺ໂຕ ອຠພ຺ໂພ ຫຣິຕຕ຺ຖາຍາ’’ຕິອາທີສຸ (ປາຣາຯ ໙໒; ປາຈິຯ ໖໖໖; ມຫາວຯ ໑໘໙) ພນ຺ຘນໂຕ ປວຸຕ຺ຕຠາເວຯ ‘‘ເຍສມິທໍ ເອຕຣຫິ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ, ໂປຣາຓໍ ມນ຺ຕປທໍ ຄີຕໍ ປວຸຕ຺ຕໍ ສມິຫິຕ’’ນ຺ຕິອາທີສຸ ປາວຈນຠາເວນ ປວຕ຺ຕິເຕຯ ໂລເກ ປນ – ‘‘ວຸຕ຺ໂຕ ຄໂຓ ວຸຕ຺ໂຕ ປາຣາຍໂນ’’ຕິອາທີສຸ ອຊ຺ເຌເນຯ ‘‘ວຸຕ຺ຕໍ ໂຂ ປເນຕໍ ຠຄວຕາ ຘມ຺ມທາຍາທາ ເມ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠວຖ, ມາ ອາມິສທາຍາທາ’’ຕິອາທີສຸ (ມຯ ນິຯ ໑ຯ໓໐) ກຖເນຯ ອິຘາປິ ກຖເນ ທຏ຺ຐພ຺ໂພຯ ຕສ຺ມາ ວຸຕ຺ຕໍ ກຖິຕໍ ຠາສິຕນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

ທຸຕິໂຍ ປນ ວຸຕ຺ຕສທ຺ໂທ ວຈເນ ຈິຕ຺ຕຠາເວ ຈ ເວທິຕພ຺ໂພຯ ທີ-ອິຕິ ຘາຕຸ ວິພ຺ຍຕ຺ຕນ຺ຕິ ເອຕສ຺ມິ ອຕ຺ເຖ ນິປາໂຕຯ ໂສ ອິທານິ ວຸຈ຺ຈມານສຸຕ຺ຕສ຺ສ ຠຄວໂຕ ວິພ຺ຍຕ຺ຕໍ ຠາສິຕຠາວໍ ໂຊເຕຕິຯ ວາຈກສທ຺ທສນ຺ນິຘາເນ ຫິ ປຍຸຕ຺ຕາ ນິປາຕາຯ ເຕຫິ ວຕ຺ຕພ຺ພມຕ຺ຖໍ ໂຊເຕນ຺ຕິຯ ເອຕນ຺ຕິ ອຍໍ ເອຕສທ຺ໂທ –

‘ໂຍ ຈ ພຸທ຺ຘຎ຺ຈ ຘມ຺ມຎ຺ຈ, ສງ຺ຆຎ຺ຈ ສຣຓໍ ຄໂຕ;

ຈຕ຺ຕາຣິ ອຣິຍສຈ຺ຈານິ, ສມ຺ມປ຺ປຎ຺ຎາຍ ປສ຺ສຕິຯ

‘‘ທຸກ຺ຂໍ ທຸກ຺ຂສມຸປ຺ປາທໍ, ທຸກ຺ຂສ຺ສ ຈ ອຕິກ຺ກມໍ;

ອຣິຍຎ຺ຈຏ຺ຐງ຺ຄິກໍ ມຄ຺ຄໍ, ທຸກ຺ຂູປສມຄາມິນໍຯ

‘‘ເອຕໍ ໂຂ ສຣຓໍ ເຂມໍ, ເອຕໍ ສຣຓມຸຕ຺ຕມໍ;

ເອຕໍ ສຣຓມາຄມ຺ມ, ສພ຺ພທຸກ຺ຂາ ປມຸຈ຺ຈຕີ’’ຕິຯ (ຘຯ ປຯ ໑໙໐-໑໙໒) –

ອາທີສຸ ຍຖາວຸຕ຺ເຕ ອາສນ຺ນປຈ຺ຈກ຺ເຂ ອາຄໂຕຯ ‘‘ອປ຺ປມຕ຺ຕກໍ ໂຂ ປເນຕໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ໂອຣມຕ຺ຕກໍ ສີລມຕ຺ຕກໍ, ເຍນ ປຸຖຸຊ຺ຊໂນ ຕຖາຄຕສ຺ສ ວຓ຺ຓໍ ວທມາໂນ ວເທຍ຺ຍາ’’ຕິອາທີສຸ (ທີຯ ນິຯ ໑ຯ໗) ປນ ວກ຺ຂມາເນ ອາສນ຺ນປຈ຺ຈກ຺ເຂຯ ອິຘາປິ ວກ຺ຂມາເນເຍວ ທຏ຺ຐພ຺ໂພຯ ສງ຺ຄາຍນວເສນ ວກ຺ຂມານຎ຺ຫິ ສຸຕ຺ຕໍ ຘມ຺ມຠຓ຺ຑາຄາຣິເກນ ພຸທ຺ຘິຍໍ ຐເປຕ຺ວາ ຕທາ ‘‘ເອຕ’’ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ

ຠຄວຕາຕິ ເອຕ຺ຖ ຠຄວາຕິ ຄຣຸວຈນໍຯ ຄຣຸໍ ຫິ ໂລເກ ຠຄວາຕິ ວທນ຺ຕິຯ ຕຖາຄໂຕ ຈ ສພ຺ພຄຸຓວິສິຏ຺ຐຕາຍ ສຕ຺ຕານໍ ຄຣຸ, ຕສ຺ມາ ຠຄວາຕິ ເວທິຕພ຺ໂພຯ ໂປຣາເຓຫິປິ ວຸຕ຺ຕໍ –

‘‘ຠຄວາຕິ ວຈນໍ ເສຏ຺ຐໍ, ຠຄວາຕິ ວຈນມຸຕ຺ຕມໍ;

ຄຣຸ ຄາຣວຍຸຕ຺ໂຕ ໂສ, ຠຄວາ ເຕນ ວຸຈ຺ຈຕີ’’ຕິຯ

ເສຏ຺ຐວາຈກຎ຺ຫິ ວຈນໍ ເສຏ຺ຐຄຸຓສຫຈຣຓໂຕ ເສຏ຺ຐນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ອຖ ວາ ວຸຈ຺ຈຕີຕິ ວຈນໍ, ອຕ຺ໂຖຯ ຕສ຺ມາ ຠຄວາຕິວຈນໍ

ເສຏ຺ຐນ຺ຕິ ຠຄວາຕິ ອິມິນາ ວຈເນນ ວຈນີໂຍ ໂຍ ອຕ຺ໂຖ, ໂສ ເສຏ຺ໂຐຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ຠຄວາຕິ ວຈນມຸຕ຺ຕມນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖາປິ ເອເສວ ນໂຍຯ ຄາຣວຍຸຕ຺ໂຕຕິ ຄຣຸຠາວຍຸຕ຺ໂຕ ຄຣຸຄຸຓໂຍຄໂຕ, ຄຣຸກຣຓໍ ວາ ສາຕິສຍໍ ອຣຫຕີຕິ ຄາຣວຍຸຕ຺ໂຕ, ຄາຣວາຣໂຫຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ເອວໍ ຄຸຓວິສິຏ຺ຐສຕ຺ຕຸຕ຺ຕມຄຣຸຄາຣວາຘິວຈນເມຕໍ ຍທິທໍ ຠຄວາຕິຯ ອປິຈ –

‘‘ຠຄີ ຠຊີ ຠາຄີ ວິຠຕ຺ຕວາ ອິຕິ,

ອກາສິ ຠຄ຺ຄນ຺ຕິ ຄຣູຕິ ຠາຄ຺ຍວາ;

ພຫູຫິ ຎາເຍຫິ ສຸຠາວິຕຕ຺ຕໂນ,

ຠວນ຺ຕໂຄ ໂສ ຠຄວາຕິ ວຸຈ຺ຈຕີ’’ຕິຯ –

ນິທ຺ເທເສ ອາຄຕນເຍນ –

‘‘ຠາຄ຺ຍວາ ຠຄ຺ຄວາ ຍຸຕ຺ໂຕ, ຠເຄຫິ ຈ ວິຠຕ຺ຕວາ;

ຠຕ຺ຕວາ ວນ຺ຕຄມໂນ, ຠເວສຸ ຠຄວາ ຕໂຕ’’ຕິຯ

ອິມິສ຺ສາ ຄາຖາຍ ຈ ວເສນ ຠຄວາຕິ ປທສ຺ສ ອຕ຺ໂຖ ວຕ຺ຕພ຺ໂພຯ ໂສ ປນາຍໍ ອຕ຺ໂຖ ສພ຺ພາກາເຣນ ວິສຸທ຺ຘິມຄ຺ເຄ ພຸທ຺ຘານຸສ຺ສຕິນິທ຺ເທເສ ວຸຕ຺ໂຕຕິຯ ຕຕ຺ຖ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ເວທິຕພ຺ໂພຯ

ອປໂຣ ນໂຍ – ຠາຄວາຕິ ຠຄວາ, ຠຕວາຕິ ຠຄວາ, ຠາເຄ ວນີຕິ ຠຄວາ, ຠເຄ ວນີຕິ ຠຄວາ, ຠຕ຺ຕວາຕິ ຠຄວາ, ຠເຄ ວມີຕິ ຠຄວາ, ຠາເຄ ວມີຕິ ຠຄວາຯ

‘‘ຠາຄວາ ຠຕວາ ຠາເຄ, ຠເຄ ຈ ວນິ ຠຕ຺ຕວາ;

ຠເຄ ວມິ ຕຖາ ຠາເຄ, ວມີຕິ ຠຄວາ ຊິໂນ’’ຯ

ຕຕ຺ຖ ກຖໍ ຠາຄວາຕິ ຠຄວາ? ເຍ ເຕ ສີລາທໂຍ ຘມ຺ມກ຺ຂນ຺ຘາ ຄຸຓໂກຏ຺ຐາສາ, ເຕ ອນຎ຺ຎສາຘາຣຓາ ນິຣຕິສຍາ ຕຖາຄຕສ຺ສ ອຕ຺ຖິ ອຸປລພ຺ຠນ຺ຕິຯ ຕຖາ ຫິສ຺ສ ສີລໍ, ສມາຘິ, ປຎ຺ຎາ, ວິມຸຕ຺ຕິ, ວິມຸຕ຺ຕິຎາຓທສ຺ສນໍ, ຫິຣີ, ໂອຕ຺ຕປ຺ປໍ, ສທ຺ຘາ, ວີຣິຍໍ, ສຕິ, ສມ຺ປຊຎ຺ຎໍ, ສີລວິສຸທ຺ຘິ, ຈິຕ຺ຕວິສຸທ຺ຘິ, ທິຏ຺ຐິວິສຸທ຺ຘິ, ສມໂຖ, ວິປສ຺ສນາ, ຕີຓິ ກຸສລມູລານິ, ຕີຓິ ສຸຈຣິຕານິ, ຕໂຍ ສມ຺ມາວິຕກ຺ກາ, ຕິສ຺ໂສ ອນວຊ຺ຊສຎ຺ຎາ, ຕິສ຺ໂສ ຘາຕຸໂຍ, ຈຕ຺ຕາໂຣ ສຕິປຏ຺ຐານາ, ຈຕ຺ຕາໂຣ ສມ຺ມປ຺ປຘານາ, ຈຕ຺ຕາໂຣ ອິທ຺ຘິປາທາ, ຈຕ຺ຕາໂຣ ອຣິຍມຄ຺ຄາ, ຈຕ຺ຕາຣິ ອຣິຍຜລານິ , ຈຕສ຺ໂສ ປຏິສມ຺ຠິທາ, ຈຕຸໂຍນິປຣິຈ຺ເຉທກຎາຓານິ, ຈຕ຺ຕາໂຣ ອຣິຍວໍສາ, ຈຕ຺ຕາຣິ ເວສາຣຊ຺ຊຎາຓານິ, ປຎ຺ຈ ປຘານິຍງ຺ຄານິ, ປຎ຺ຈງ຺ຄິໂກ ສມ຺ມາສມາຘິ, ປຎ຺ຈຎາຓິໂກ ສມ຺ມາສມາຘິ, ປຎ຺ຈິນ຺ທ຺ຣິຍານິ, ປຎ຺ຈ ພລານິ, ປຎ຺ຈ ນິສ຺ສາຣຓີຍາ ຘາຕຸໂຍ, ປຎ຺ຈ ວິມຸຕ຺ຕາຍຕນຎາຓານິ, ປຎ຺ຈ ວິມຸຕ຺ຕິປຣິປາຈນີຍາ ສຎ຺ຎາ, ຉ ອນຸສ຺ສຕິຏ຺ຐານານິ, ຉ ຄາຣວາ, ຉ ນິສ຺ສາຣຓີຍາ ຘາຕຸໂຍ, ຉ ສຕຕວິຫາຣາ, ຉ ອນຸຕ຺ຕຣິຍານິ, ຉ ນິພ຺ເພຘຠາຄິຍາ ສຎ຺ຎາ, ຉ ອຠິຎ຺ຎາ, ຉ ອສາຘາຣຓຎາຓານິ, ສຕ຺ຕ ອປຣິຫານິຍາ ຘມ຺ມາ, ສຕ຺ຕ ອຣິຍຘນານິ, ສຕ຺ຕ ໂພຊ຺ຌງ຺ຄາ, ສຕ຺ຕ ສປ຺ປຸຣິສຘມ຺ມາ, ສຕ຺ຕ ນິທ຺ທສວຕ຺ຖູນິ, ສຕ຺ຕ ສຎ຺ຎາ, ສຕ຺ຕ ທກ຺ຂິເຓຍ຺ຍປຸຄ຺ຄລເທສນາ, ສຕ຺ຕ ຂີຓາສວພລເທສນາ, ອຏ຺ຐ ປຎ຺ຎາປຏິລາຠເຫຕຸເທສນາ, ອຏ຺ຐ ສມ຺ມຕ຺ຕານິ, ອຏ຺ຐ ໂລກຘມ຺ມາຕິກ຺ກໂມ, ອຏ຺ຐ ອາຣມ຺ຠວຕ຺ຖູນິ, ອຏ຺ຐ ອກ຺ຂຓເທສນາ, ອຏ຺ຐ ມຫາປຸຣິສວິຕກ຺ກາ, ອຏ຺ຐ ອຠິຠາຍຕນເທສນາ, ອຏ຺ຐ ວິໂມກ຺ຂາ, ນວ ໂຍນິໂສມນສິກາຣມູລກາ ຘມ຺ມາ, ນວ ປາຣິສຸທ຺ຘິປຘານິຍງ຺ຄານິ, ນວ ສຕ຺ຕາວາສເທສນາ, ນວ ອາຆາຕປ຺ປຏິວິນຍາ, ນວ ສຎ຺ຎາ, ນວ ນານຕ຺ຕາ, ນວ ອນຸປຸພ຺ພວິຫາຣາ, ທສ ນາຖກຣຓາ ຘມ຺ມາ, ທສ ກສິຓາຍຕນານິ, ທສ ກຸສລກມ຺ມປຖາ, ທສ ສມ຺ມຕ຺ຕານິ, ທສ ອຣິຍວາສາ, ທສ ອເສກ຺ຂາ ຘມ຺ມາ, ທສ ຕຖາຄຕພລານິ, ເອກາທສ ເມຕ຺ຕານິສໍສາ, ທ຺ວາທສ ຘມ຺ມຈກ຺

ກາກາຣາ, ເຕຣສ ຘຸຕງ຺ຄາ, ຈຸທ຺ທສ ພຸທ຺ຘຎາຓານິ, ປຎ຺ຈທສ ວິມຸຕ຺ຕິປຣິປາຈນີຍາ ຘມ຺ມາ, ໂສຬສວິຘາ ອານາປານສ຺ສຕິ, ໂສຬສ ອປຣນ຺ຕປນີຍາ ຘມ຺ມາ, ອຏ຺ຐາຣສ ພຸທ຺ຘຘມ຺ມາ, ເອກູນວີສຕິ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂຓຎາຓານິ, ຈຕ຺ຕາລີສ ຎາຓວຕ຺ຖູນິ, ປຎ຺ຎາສ ອຸທຍພ຺ພຍຎາຓານິ, ປໂຣປຓ຺ຓາສ ກຸສລຘມ຺ມາ, ສຕ຺ຕສຕ຺ຕຕິ ຎາຓວຕ຺ຖູນິ, ຈຕຸວີສຕິໂກຏິສຕສຫສ຺ສສມາປຕ຺ຕິສຎ຺ຈາຣິມຫາວຊິຣຎາຓໍ, ອນນ຺ຕນຍສມນ຺ຕປຏ຺ຐານປວິຈຍປຈ຺ຈເວກ຺ຂຓເທສນາຎາຓານິ, ຕຖາ ອນນ຺ຕາສຸ ໂລກຘາຕູສຸ ອນນ຺ຕານໍ ສຕ຺ຕານໍ ອາສຍາທິວິຠາວນຎາຓານິ ຈາຕິ, ເອວມາທໂຍ ອນນ຺ຕາ ອປຣິມາຓເຠທາ ອນຎ຺ຎສາຘາຣຓາ ນິຣຕິສຍາ ຄຸຓຄຓາ ຄຸຓໂກຏ຺ຐາສາ ວິຊ຺ຊນ຺ຕິ ອຸປລພ຺ຠນ຺ຕິຯ ຕສ຺ມາ ຍຖາວຸຕ຺ຕວິຠາຄາ ຄຸຓຠາຄາ ອສ຺ສ ອຕ຺ຖີຕິ ຠາຄວາຕິ ວຕ຺ຕພ຺ເພຯ ອາກາຣສ຺ສ ຣສ຺ສຕ຺ຕໍ ກຕ຺ວາ "ຠຄວາ"ຕິ ວຸຕ຺ໂຕຯ ເອວໍ ຕາວ ຠາຄວາຕິ ຠຄວາຯ

"ຍສ຺ມາ ສີລາທໂຍ ສພ຺ເພ, ຄຸຓຠາຄາ ອເສສໂຕ;

ວິຊ຺ຊນ຺ຕິ ສຸຄເຕ ຕສ຺ມາ, ຠຄວາຕິ ປວຸຈ຺ຈຕີ"ຯ

ກຖໍ ຠຕວາຕິ ຠຄວາ? ເຍ ເຕ ສພ຺ພໂລກຫິຕາຍ ອຸສ຺ສຸກ຺ກມາປນ຺ເນຫິ ມນຸສ຺ສຕ຺ຕາທິເກ ອຏ຺ຐ ຘມ຺ເມ ສໂມຘາເນຕ຺ວາ ສມ຺ມາສມ຺ໂພຘິຍາ ກຕມຫາຠິນີຫາເຣຫິ ມຫາໂພຘິສຕ຺ເຕຫິ ປຣິປູເຣຕພ຺ພາ ທານປາຣມີ, ສີລເນກ຺ຂມ຺ມປຎ຺ຎາວີຣິຍຂນ຺ຕິສຈ຺ຈອຘິຏ຺ຐານເມຕ຺ຕາອຸເປກ຺ຂາປາຣມີຕິ ທສ ປາຣມິໂຍ, ທສ ອຸປປາຣມິໂຍ, ທສ ປຣມຕ຺ຖປາຣມິໂຍຕິ ສມຕິໍສ ປາຣມິໂຍ, ທານາທີນິ ຈຕ຺ຕາຣິ ສງ຺ຄຫວຕ຺ຖູນິ, ຈຕ຺ຕາຣິ ອຘິຏ຺ຐານານິ, ອຕ຺ຕປຣິຈ຺ຈາໂຄ, ນຍນຘນຣຊ຺ຊປຸຕ຺ຕທາຣປຣິຈ຺ຈາໂຄຕິ ປຎ຺ຈ ມຫາປຣິຈ຺ຈາຄາ, ປຸພ຺ພໂຍໂຄ, ປຸພ຺ພຈຣິຍາ, ຘມ຺ມກ຺ຂານໍ, ໂລກຕ຺ຖຈຣິຍາ, ຎາຕຕ຺ຖຈຣິຍາ, ພຸທ຺ຘຕ຺ຖຈຣິຍາຕິ ເອວມາທໂຍ ສງ຺ເຂປໂຕ ວາ ປຸຎ຺ຎສມ຺ຠາຣຎາຓສມ຺ຠາຣາ ພຸທ຺ຘກຣຘມ຺ມາ, ເຕ ມຫາຠິນີຫາຣໂຕ ປຏ຺ຐາຍ ກປ຺ປານໍ ສຕສຫສ຺ສາຘິການິ ຈຕ຺ຕາຣິ ອສງ຺ຂ຺ເຍຍ຺ຍານິ ຍຖາ ຫານຠາຄິຍາ, ສໍກິເລສຠາຄິຍາ , ຐິຕິຠາຄິຍາ, ວາ ນ ໂຫນ຺ຕິ; ອຖ ໂຂ ອຸຕ຺ຕຣຸຕ຺ຕຣິ ວິເສສຠາຄິຍາວ ໂຫນ຺ຕິ; ເອວໍ ສກ຺ກຈ຺ຈໍ ນິຣນ຺ຕຣໍ ອນວເສສໂຕ ຠຕາ ສມ຺ຠຕາ ອສ຺ສ ອຕ຺ຖີຕິ ຠຕວາຕິ ຠຄວາ; ນິຣຸຕ຺ຕິນເຍນ ຕກາຣສ຺ສ ຄກາຣໍ ກຕ຺ວາຯ ອຖ ວາ ຠຕວາຕິ ເຕເຍວ ຍຖາວຸຕ຺ເຕ ພຸທ຺ຘກຣຘມ຺ເມ ວຸຕ຺ຕນເຍນ ຠຣິ ສມ຺ຠຣິ ປຣິປູເຣສີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ເອວມ຺ປິ ຠຕວາຕິ ຠຄວາຯ

"ຍສ຺ມາ ສມ຺ໂພຘິຍາ ສພ຺ເພ, ທານປາຣມິອາທິເກ;

ສມ຺ຠາເຣ ຠຕວາ ນາໂຖ, ຕສ຺ມາປິ ຠຄວາ ມໂຕ"ຯ

ກຖໍ ຠາເຄ ວນີຕິ ຠຄວາ? ເຍ ເຕ ຈຕຸວີສຕິໂກຏິສຕສຫສ຺ສສງ຺ຂາ ເທວສິກໍ ວລຍ຺ຊນກສມາປຕ຺ຕິຠາຄາ, ເຕ ອນວເສສໂຕ ໂລກຫິຕຕ຺ຖໍ ອຕ຺ຕໂນ ທິຏ຺ຐຘມ຺ມສຸຂວິຫາຣຕ຺ຖຎ຺ຈ ນິຈ຺ຈກປ຺ປໍ ວນິ ຠຊິ ເສວິ ພຫຸລມກາສີຕິ ຠາເຄ ວນີຕິ ຠຄວາຯ ອຖ ວາ ອຠິຎ຺ເຎຍ຺ເຍສຸ ຘມ຺ເມສຸ ກຸສລາທີສຸ ຂນ຺ຘາທີສຸ ຈ ເຍ ເຕ ປຣິຎ຺ເຎຍ຺ຍາທິວເສນ ສງ຺ເຂປໂຕ ວາ ຈຕຸພ຺ພິຘາ ອຠິສມຍຠາຄາ, ວິຕ຺ຖາຣໂຕ ປນ "ຈກ຺ຂຸ ປຣິຎ຺ເຎຍ຺ຍໍ ...ເປ... ຊຣາມຣຓໍ ປຣິຎ຺ເຎຍ຺ຍ"ນ຺ຕິອາທິນາ (ປຏິຯ ມຯ ໑໗໘໑) ອເນເກ ປຣິຎ຺ເຎຍ຺ຍຠາຄາ, "ຈກ຺ຂຸສ຺ສ ສມຸທໂຍ ປຫາຕພ຺ໂພ...ເປ... ຊຣາມຣຓສ຺ສ ສມຸທໂຍ ປຫາຕພ຺ໂພ"ຕິອາທິນາ ປຫາຕພ຺ພຠາຄາ, "ຈກ຺ຂຸສ຺ສ ນິໂຣໂຘ ສຈ຺ຉິກາຕພ຺ໂພ...ເປ... ຊຣາມຣຓສ຺ສ ນິໂຣໂຘ ສຈ຺ຉິກາຕພ຺ໂພ"ຕິອາທິນາ ສຈ຺ຉິກາຕພ຺ພຠາຄາ, "ຈກ຺ຂຸນິໂຣຘຄາມິນີປຏິປທາ ຠາເວຕພ຺ພາ...ເປ... ຈຕ຺ຕາໂຣ ສຕິປຏ຺ຐານາ ຠາເວຕພ຺ພາ"ຕິອາທິນາ ຈ ອເນກເຠທາ ຠາເວຕພ຺ພຠາຄາ ຈ ຘມ຺ມາ, ເຕ ສພ຺ເພ ວນິ ຠຊິ ຍຖາຣຫໍ ໂຄຈຣຠາວນາເສວນານໍ ວເສນ ເສວິຯ ເອວມ຺ປິ ຠາເຄ ວນີຕິ ຠຄວາຯ ອຖ ວາ ເຍ ອິເມ ສີລາທໂຍ ຘມ຺ມກ຺ຂນ຺ຘາ ສາວເກຫິ ສາຘາຣຓາ ຄຸຓໂກຏ຺ຐາສາ ຄຸຓຠາຄາ, ກິນ຺ຕິ ນຸ ໂຂ ເຕ ເວເນຍ຺ຍສນ຺ຕາເນສຸ ປຕິຏ຺ຐເປຍ຺ຍນ຺ຕິ ມຫາກຣຸຓາຍ ວນິ ອຠິປຕ຺ຖຍິຯ ສາ ຈສ຺ສ ອຠິປຕ຺ຖນາ ຍຖາຘິປ຺ເປຕຜລາວຫາ ອໂຫສິຯ ເອວມ຺ປິ ຠາເຄ ວນີຕິ ຠຄວາຯ

"ຍສ຺ມາ ເຎຍ຺ຍສມາປຕ຺ຕິ-ຄຸຓຠາເຄ ຕຖາຄໂຕ;

ຠຊິ ປຕ຺ຖຍິ ສຕ຺ຕານໍ, ຫິຕາຍ ຠຄວາ ຕໂຕ"ຯ

ກຖໍ ກເຄ ວມີຕິ ກຄວາ? ສມາສໂຕ ຕາວ ກຕປຸຎ຺ເຎຫີ ປໂຍຄສມ຺ປນ຺ເນຫີ ຍຖາວິກວໍ ກຊີຍນ຺ຕີຕິ ກຄາ, ໂລກິຍໂລກ຺ຸຕ຺ຕຣາ ສມ຺ປຕ຺ຕິໂຍຯ ຕຕ຺ຖ ໂລກິເຍ ຕາວ ຕຖາຄໂຕ ສມ຺ໂພຘິໂຕ ປຸພ຺ເພ ໂພຘິສຕ຺ຕກູໂຕ ປຣມຸກ຺ກໍສຄເຕ ວມິ ກຊີ ເສວິ, ຍຕ຺ຖ ປ ຕິຊ຺ຊາຍ ນິຣວເສສໂຕ ພຸທ຺ຘກາຣຘມ຺ເມ ສມນ຺ນາເນນ຺ໂຕ ພຸທ຺ຘຘມ຺ເມ ປຣິປາເຈສິຯ ພຸທ຺ຘກູໂຕ ປນ ເຕ ນິຣວຊ຺ຊສຸຂູປສໍຫິເຕ ອນຎ຺ຎສາຘາຣເຓ ໂລກ຺ຸຕ຺ຕເຣປີ ວມິ ກຊີ ເສວິຯ ວິຕ຺ຖາຣໂຕ ປນ ປເທສຣຊ຺ໄຊສ຺ສຣິຍຈກ຺ກວຕ຺ຕິສມ຺ປຕ຺ຕິເທວຣຊ຺ຊສມ຺ປຕ຺ຕິ ອາທິວເສນ ຊານວິໂມກ຺ຂສມາຘິສມາປຕ຺ຕິຎາຓທສ຺ສນມຄ຺ຄກາວນາຜລ- ສຈ຺ຆິກິຣິຍາທິອຸຕ຺ຕຣິມນຸສ຺ສຘມ຺ມວເສນ ຈ ອເນ ກວິຫິເຕ ອນຎ຺ຎສາຘາຣເຓ ກເຄ ວມີ ກຊີ ເສວິຯ ເອວໍ ກເຄ ວມີຕິ ກຄວາຯ

‘‘ຍາ ຕາ ສມ຺ປຕ຺ຕິໂຍ ໂລເກ, ຍາ ຈ ໂລກ຺ຸຕ຺ຕຣາ ປຸຖູ;

ສພ຺ພາ ຕາ ກຊີ ສມ຺ພຸທ຺ໂຘ, ຕສ຺ມາປີ ກຄວາ ມໂຕ’’ຯ

ກຖໍ ກຕ຺ຕວາຕິ ກຄວາ? ກຕ຺ຕາ ທລ຺ຫກຕ຺ຕິກາ ອສ຺ສ ພຫູ ອຕ຺ຖີຕິ ກຄວາຯ ຕຖາຄໂຕ ຫິ ມຫາກ ຣຸຓາສພ຺ພຎ຺ຎຸຕຎ຺ຎາຓາທິອປຣິມິຕນິຣຸປມປ຺ປກາວຄຸຓວິເສສສມ຺ງຄິກາວໂຕ ສພ຺ພສຕ຺ຕຸຕ຺ຕໂມ, ສພ຺ພານຕ຺ຖປຣິ ຫາຣປຸພ຺ພງ຺ຄມາຍ ນິຣວເສສຫິຕສຸຂວິຘານຕປ຺ປຣາຍ ນິຣຕິສຍາຍ ປໂຍຄສມ຺ປຕ຺ຕິຍາ ສເທວມນຸສ຺ສາຍ ປຊາຍ ອຈ຺ຈນ຺ຕູປກາ ຣິຕາຍ ທ຺ວຕ຺ຕິສມຫາປຸຣິສລກ຺ຂຓອສີຕິອນຸພ຺ຍຎ຺ຊນພ຺ຍາມປ຺ປກາທິ- ອນຎ຺ຎສາຘາຣຓຄຸຓວິເສສປຜິມຕ຺ຫິຕຣູປກາຍຕາຍ, ຍຖາກຸຈ຺ຈຄຸຓາຘິຄເຕນ ‘‘ອິຕິປິ ໂສ ກຄວາ’’ຕິອາທິນຍປ຺ປວຕ຺ເຕນ ໂລກຕ຺ຕຍພ຺ຍາປິນາ ສຸວິປຸເລນ ສຸວິສຸທ຺ເຘນ ຈ ຖຸຕິໂຄເສນ ສມນ຺ນາຄຕຕ຺ຕາ ອຸກ຺ກໍສປາຣມິປ຺ປຕ຺ຕາສຸ ອປ຺ປິຈ຺ຆຕາສນ຺ຕຸຊ຺ຊິຕາທີສຸ ສຸປ຺ປຕິຊ຺ຊິຕກາວໂຕ ທສພລຈຕຸເວສາຣຊ຺ຊາທິນິຣ ຕິສຍຄຸຓວິເສສສມ຺ງຄິກາວໂຕ ຈ ຣູປປ຺ປມາໂຓ ຣູປປ຺ປສນ຺ໂນ, ໂຄສປ຺ປມາໂຓ ໂຄສປ຺ປສນ຺ໂນ, ລູຂປ຺ປມາໂຓ ລູຂປ຺ປສນ຺ໂນ, ຘມ຺ມປ຺ປມາໂຓ ຘມ຺ມປ຺ປສນ຺ໂນຕິ ເອວໍ ຈຕຸປ຺ປມາຓິເກ ໂລກສນ຺ນິວາເສ ສພ຺ພຖາປີ ປສາທາວຫກາເວນ ສມນ຺ຕປາສາທິກຕ຺ ຕາ ອປຣິມາຓານໍ ສຕ຺ຕານໍ ສເທວມນຸສ຺ສານໍ ອາທຣພຫຸມານຄາຣວາຍຕນຕາຍ ປຣມເປມສມ຺ກຕ຺ຕິຊ຺ຊຖານໍຯ ເຍ ຈ ຕສ຺ສ ໂອວາເທ ປຕິຊ຺ຊິຕາ ອເວຈ຺ຈປ຺ປສາເທນ ສມນ຺ນາຄຕາ ໂຫນ຺ຕິ, ເກນຈິ ອສໍຫາຣິຍາ ເຕສໍ ສມ຺ກຕ຺ຕິ ສມເຓນ ວາ ພ຺ຣາຫ຺ມເຓນ ວາ ເທເວນ ວາ ມາເຣນ ວາ ພ຺ຣຫ຺ມຸນາ ວາຯ ຕຖາ ຫິ ເຕ ອຕ຺ຕໂນ ຊີວິຕປຣິຈ຺ຈາເຄປີ ຕຕ຺ຖ ປສາທໍ ນ ປຣິຈ຺ຈຊນ຺ຕິ, ຕສ຺ສ ວາ ອາຓໍ ທລ຺ຫກຕ຺ຕິກາວໂຕຯ ເຕເນວາຫ –

‘‘ໂຍ ເວ ກຕຎ຺ຎູ ກຕເວທີ ຘີໂຣ;

ກລ຺ຍາຓມິຕ຺ໂຕ ທລ຺ຫກຕ຺ຕິ ຈ ໂຫຕີ’’ຕິຯ (ຊາຯ ໒ຯ໑໗ຯ໗໘);

‘‘ເສຍ຺ຍຖາປິ, ກິກ຺ຂເວ, ມຫາສມຸທ຺ໂທ ຖິຕຘມ຺ໂມ ເວລໍ ນາຕິວຕ຺ຕຕິ; ເອວເມວ ໂຂ, ກິກ຺ຂເວ, ຍໍ ມຍາ ສາວການໍ ສິກ຺ຂາປທໍ ປຎ຺ຎຕ຺ຕໍ, ຕໍ ມມ ສາວກາ ຊີວິຕເຫຕຸປິ ນາຕິກ຺ກມນ຺ຕີ’’ຕິ (ອຯ ນິຯ ໘ຯ໒໐; ອຸທາຯ ໔໕; ຈູລ຺ວຯ ໓໘໔) ຈຯ

ເອວໍ ກຕ຺ຕວາຕິ ກຄວາ ນິຣຸຕ຺ຕິນເຍນ ເອກສ຺ສ ຕກາຣສ຺ສ ໂລປໍ ກຕ຺ວາ ອິຕຣສ຺ສ ຄກາຣໍ ກຕ຺ວາຯ

‘‘ຄຸຓາຕິສຍຍຸຕ຺ຕສ຺ສ, ຍສ຺ມາ ໂລກຫິເຕສິໂນ;

ສມ຺ກຕ຺ຕາ ພຫໂວ ສຕ຺ຖຸ, ກຄວາ ເຕນ ວຸຈ຺ຈຕີ’’ຕິຯ

ກຖໍ ກເຄ ວມີຕິ ກຄວາ? ຍສ຺ມາ ຕຖາຄໂຕ ໂພຘິສຕ຺ຕກູໂຕປິ ປຸຣິມາສຸ ຊາຕີສຸ ປາຣມິໂຍ ປູເຣນ຺ໂຕ ກຄສ຺ງ຺ຂາຕໍ ສິຣີ ອິສ຺ສຣິຍໍ ຍສຎ຺ຈ ວມິ ອຸຄ຺ຄິຣິ ເຂລປິຓ຺ຑໍ ວິຍ ອນເປກ຺ໂຂ ຉຫ຺ຫຍິຯ ຕຖາ ຫິສ຺ສ ໂສມນສ຺ສກຸມາຣກາເລ, ຫຕ຺ຖິປາລກຸມາຣກາເລ, ອໂຍຆຣປຕ຺ຑິຕກາເລ, ມູຄປກ຺ຂປຕ຺ຑິຕກາເລ, ຈູລ຺ລສຸຕໂສມກາເລຕິ ເອວມາທີສຸ ເນກ຺ຂມ຺ມປາຣມິປູຣຓວເສນ ເທວຣຊ຺ຊສທິສາຍ ຣຊ຺ຊສິຣິຍາ ປຣິຈ຺ຈຕ຺ຕຕ຺ຕກາວານໍ ປຣິມາຓໍ ນຕ຺ຖິຯ ຈຣິມຕ຺ຕກາເວປິ ຫຕ຺ຖຄຕໍ ຈກ຺ກວຕ຺ຕິສິຣີ ເທວ ໂລກາຘິປຈ຺ຈສທິສໍ ຈຕຸທ຺ທີປິສ຺ສຣິຍໍ ຈກ຺ກວຕ຺ຕິສມ຺ປຕ຺ຕິສນ຺ນິສ຺ສຍໍ ສຕ຺ຕຣຕນສມຸຊ຺ຊລໍ ຍສຎ຺ຈ ຕິຓາຍປິ ອມຎ຺ຎມາໂນ ນິຣເປກ຺ໂຂ ປຫາຍ ອກິນິກ຺ຂມິຕ຺ວາ ສມ຺ມາສມ຺ໂພຘິ ອກິສມ຺ພຸທ຺ໂຘຯ ຕສ຺ມາ ອິເມ ສິຣິອາທິເກ ກເຄ ວມີຕິ ກຄວາຯ ອຖ ວາ

ການິ ນາມ ນກ຺ຂຕ຺ຕານິ, ເຕຫິ ສມໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕີ ປ໌ວຕ຺ຕນ຺ຕີຕິ ກຄາ , ສີເນຣຸຍຸຄນ຺ຊເຣົາຕ຺ຕຣກຸຣຸຫີມວນ຺ຕາທິກາຊນໂລກ ວິເສສສນ຺ນິສ຺ສຍາ ໂສກາ ກປ຺ປ໌ຍ຺ຄິຕິຍກາວໂຕ຺ ເຕປິ ກຄວາ ວມິ ຕໍນິວາສີສຕ຺ຕາວາສສມຕິກ຺ກມນ ໂຕຕປ຺ປ໌ຍິພຫຸຊຉນ຺ທຣາຄປ຺ປ໌ຫາເນນ ປ໌ຊຫີຕີ຺ ເອວມ຺ປີ ກເຄ ວມີຕິ ກຄວາ຺

‘‘ຈກ຺ກວຕ຺ຕິສີຣີ ຍສ຺ມາ, ຍສໍ ອິສ຺ສຣິຍໍ ສຸຂໍ;

ປ໌ຫາສີ ໂລກຈິຕ຺ຕຄ຺ຈ, ສຸຄໂຕ ກຄວາ ຕໂຕ’’຺

ກຖໍ ກາເຄ ວມີຕິ ກຄວາ? ກາຄາ ນາມ ໂກຍ຺ຖາສາ຺ ເຕ ຂນ຺ຊາຍຕນຊາຕາທິວເສນ, ຕຕ຺ຖາປີ ຣູປເວທນາທິວເສນ, ອຕີຕາທິວເສນ ຈ ອເນກວິຊາ຺ ເຕ ຈ ກຄວາ ສພ຺ພໍ ປປ຺ຄ຺ຈໍ, ສພ຺ພໍ ໂຍຄໍ, ສພ຺ພໍ ຄນ຺ຖໍ, ສພ຺ພໍ ສໍໂຍຊນໍ, ສມຸຈ຺ຉິນ຺ທິຕ຺ວາ ອມຕຊາຕຸໍ ສມຣີຄຈ຺ຉນ຺ໂຕ ວມິ ອຸຄ຺ຄິຣິ ອນເປກ຺ໂຂ ຉທ຺ທຍິ, ນ ປ໌ຈ຺ຈາຄມິ຺ ຕຖາ ເຫສ ສພ຺ພຕ຺ຖກເມວ ປຖວີ, ອາປໍ, ເຕຊໍ, ວາຍໍ, ຈກ຺ຂຸໍ, ໂສຕໍ, ຆານໍ, ຊິວ຺ຫໍ, ກາຍໍ, ມນໍ, ຣູເປ, ສທ຺ເທ, ຄນ຺ເຊ, ຣເສ, ໂຜຍ຺ຖພ຺ເພ, ຊມ຺ເມ, ຈກ຺ຂຸວິຄ຺ຄານໍ…ເປ… ມໂນວິຄ຺ຄານໍ, ຈກ຺ຂຸສມ຺ຜສ຺ສໍ …ເປ… ມໂນສມ຺ຜສ຺ສໍ, ຈກ຺ຂຸສມ຺ຜສ຺ສຊໍ ເວທນໍ…ເປ… ມໂນສມ຺ຜສ຺ສຊໍ ເວທນໍ, ຈກ຺ຂຸສມ຺ຜສ຺ສຊໍ ສຄ຺ຄໍ… ເປ… ມໂນສມ຺ຜສ຺ສຊໍ ສຄ຺ຄໍ; ຈກ຺ຂຸສມ຺ຜສ຺ສຊໍ ເຈຕນໍ…ເປ… ມໂນສມ຺ຜສ຺ສຊໍ ເຈຕນໍ; ຣູປຕຕ຺ຫໍ …ເປ… ຊມ຺ມຕຕ຺ຫໍ; ຣູປວິຕກ຺ກໍ…ເປ… ຊມ຺ມວິຕກ຺ກໍ; ຣູປວິຈາຣໍ…ເປ… ຊມ຺ມວິຈາຣນ຺ຕີອາທິນາ ອນຸປທຊມ຺ມວິກາຄວເສນປີ ສພ຺ເພວ ຊມ຺ມ ໂກຍ຺ຖາເສ ອນວເສສໂຕ ວມິ ອຸຄ຺ຄິຣິ ອນເປກ຺ຂປຣິຈ຺ຈາເຄນ ຉທ຺ທຍິ຺ ວຸຕ຺ຕຄ຺ເຫຕໍ –

‘‘ຍໍ ຕໍ, ອານນ຺ທ, ຈຕ຺ຕໍ ວນ຺ຕໍ ມຸຕ຺ຕໍ ປ໌ຫີນໍ ປ໌ຍິນິສ຺ສຍ຺ຖໍ, ຕໍ ຕຖາຄໂຕ ປຸ໌ນ ປ໌ຈ຺ຈາຄມິສ຺ສຕີຕິ ເນຕໍ ຖານໍ ວິຊ຺ຊຕີ’’ຕິ຺ (ທີ຺ ນິ຺ ໒຺໑໗໓) –

ເອວມ຺ປີ ກາເຄ ວມີຕິ ກຄວາ຺ ອຖ ວາ ກາເຄ ວມີຕິ ສພ຺ເພປີ ກຸສລາກຸສເລ ສາວຊ຺ຊານວຊ຺ເຊ ຫີນປ຺ປ໌ຕີເຕ ກຕ຺ຫສຸກ຺ກສປ຺ປ໌ຍິກາເຄ ຊມ຺ເມ ອຣິຍມຄ຺ຄຄາເນນ ວມິ ອຸຄ຺ຄິຣິ ອນເປກ຺ໂຂ ປຣິຈ຺ຈຊີ ປ໌ຊຫີ, ປ໌ເຣສຄ຺ຈ ຕຖຕ຺ຕາຍ ຊມ຺ມໍ ເທເສສີ຺ ວຸຕ຺ຕມ຺ປີ ເຈຕໍ –

‘‘ຊມ຺ມາປີ ໂວ, ກິກ຺ຂເວ, ປ໌ຫາຕພ຺ພາ ປ໌ເຄວ ອຊມ຺ມາ, ກຸລ຺ລູປມໍ, ໂວ ກິກ຺ຂເວ, ຊມ຺ມໍ ເທເສສ຺ສາມິ, ນິຕ຺ຖຣຕາຕ຺ຖາຍ ໂນ ຄຫຕາຕ຺ຖາຍາ’’ຕິອາທິ຺ (ມ຺ ນິ຺ ໑຺໒໔໐) –

ເອວມ຺ປີ ກາເຄ ວມີຕິ ກຄວາ຺

‘‘ຂນ຺ຊາຍຕນຊາຕາທິ-ຊມ຺ມເກທາ ມເຫສິນາ;

ກຕ຺ຫສຸກ຺ກາ ຍໂຕ ວນ຺ຕາ, ຕໂຕປີ ກຄວາ ມໂຕ’’຺

ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ –

‘‘ກາຄວາ ກຕວາ ກາເຄ, ກເຄ ຈ ວນີ ກຕ຺ຕວາ;

ກເຄ ວມີ ຕຖາ ກາເຄ, ວມີຕິ ກຄວາ ຊີໂນ’’ຕິ຺

ເຕນ ກຄວຕາ຺ ອຣຫາຕາຕິ ກິເລເສຫິ ອາຣກຕ຺ຕາ, ອນວເສສານໍ ວາ ກິເລສາຣີນໍ ຫຕຕ຺ຕາ, ສໍສາຣຈກ຺ກສ຺ສ ວາ ອຣານໍ ຫຕຕ຺ຕາ, ປ໌ຈ຺ຈຍາທີນໍ ອຣຫຕ຺ຕາ, ປ໌າປ໌ກຣເຕ ຣຫາກາວາຕິ ອິເມຫິ ກາຣເຕຫິ ອຣຫຕາ຺ ອຍເມຕ຺ຖ ສງ຺ເຂໂປ຺ ວິຕ຺ຖາໂຣ ປນ ວິສຸທ຺ຊິມຄ຺ເຄ ວຸຕ຺ຕນເຍນ ເວທິຕພ຺ໂພ຺

ເອຕຸຖ ຈ ກຄວຕາຕິ ອິມິນາສຸສ ກາຄຸຍວນຸຕຕາທິປເນນ ກປ຺ປານໍ ອເນເກສຸ ອສງ຺ຂຸເຍຸຍເສຸ ອຸປ຺ຈິຕປຸຍຸຍສມ຺ການກາວໂຕ
ສຕປຸຍຸຍລກ຺ຂຕຄຣສຸສ ທຸວຕຸຕິສມຫາປຸຣິສລກ຺ຂຕອສິຕິອນຸພຸຍຍຸຊນ- ພຸຍາມປ຺ປກາເກຕຸມາລາທິປ຺ຝິມຕຸທິຕາ ອນຍຸຍ
ສາທາຣຕາ ຣູປກາຍສມ຺ປຕຸຕິທິປິຕາ ໂຫຕິ. ອຣທຕາຕິ ອິມິນາສຸສ ອນວເສສກິເລສປຸປ຺ຫານທິປເນນ ອາ
ສວກ຺ຂຍປທຍຸຖານສພຸພຍຸຍຸຕຍຸຍາຕານີຄມປຣິທິປນໂຕ ທສພລຈຕຸເວສາຣຊຸຊອສາທາຣຕຍາຕອຍຸຖາຣສາເວຕິກ
ພຸທ຺ຄສມ຺ມາທີ- ອຈິນ຺ເຕຍ຺ຍາປຣິເມຍ຺ຍຄສມ຺ມກາຍສມ຺ປຕຸຕິ ທີປິຕາ ໂຫຕິ. ຕທຸກເຍນປິ ໂລກິຍສຣິກ຺ຂການໍ ພຫຸມຕກາໂວ,
ຄຫຍຸຖປພຸພຊິເຕທີ ອກິຄມນິຍຕາ, ຕຖາ ອກິຄຕານຍຸຈ ເຕສໍ ກາຍິກເຈຕສິກທຸກ຺ຂາປນຍເນ ປ຺ຝິພລກາໂວ, ອາມິສທານ
ຄສມ຺ມທາເນທິ ອຸປກາຣິຕາ, ໂລກິຍໂລກຸຕຸຕເຣທິ ຄຸເຕທິ ສໍໂຍຊນສມຕຸຖຕາ ຈ ປກາສິຕາ ໂຫຕິ.

ຕຖາ ກຄວຕາຕິ ອິມິນາ ຈຣຕຄສມ຺ເມສຸ ມຸທ຺ຄກູຕທິພຸພວິຫາຣາທິວິຫາຣວິເສສສມາໂຍຄປຣິທິປເນນ ຈຣຕສມ຺ປທາ ທີປິຕາ
ໂຫຕິ. ອຣທຕາຕິ ອິມິນາ ສພຸພວິຊຸຊາສຸ ສິຂາປຸປຕຸຕອາສວກ຺ຂຍຍາຕານີຄມປຣິທິປເນນ ວິຊຸຊາສມ຺ປທາ ທີປິຕາ ໂຫຕິ. ປຸຣິ
ເມນ ວາ ອນຸຕຣາຍິກນິຍ຺ຍານິກຄສມ຺ມານໍ ອວິປຣິຕວິກຕຸຕກາວທິປເນນ ປຈຸຈິມເວສາຣຊຸຊທຸວຍສມາໂຍໂຄ, ປຈຸຈິເມນ ສ
ວາສນນິຣວເສສກິເລສປຸປ຺ຫານທິປເນນ ປຸຣິມເວສາຣຊຸຊທຸວຍສມາໂຍໂຄ ວິກາວິໂຕ ໂຫຕິ.

ຕຖາ ປຸຣິເມນ ຕຖາຄຕສຸສ ປ຺ຝິຍຸຍາສຈຸຈວິສຈຸຈຍາຕສຈຸຈປຣິທິປເນນ, ກາມຄຸຕໂລກິຍານິປຈຸຈຍສລາກສກ຺ການາທິປຣິຈຸ
ຈາຄປຣິທິປເນນ, ອນວເສສກິເລສາກິສງ຺ຂາຣປຣິຈຸຈາຄປຣິທິປເນນ, ຈ ສຈຸຈານີຍຸຖານຈາຄານີຍຸຖານປາຣິປູຣິ ປກາສິຕາ ໂຫ
ຕິ; ທຸຕິເຍນ ສພຸພສງ຺ຂາຣູປສມສມນີຄມປຣິທິປເນນ, ສມ຺ມາສມ຺ໂພທິປຣິທິປເນນ ຈ, ອຸປສມານີຍຸຖານປຍຸຍານີຍຸຖານປາຣິ
ປູຣິ ປກາສິຕາ ໂຫຕິ. ຕຖາ ທິ ກຄວໂຕ ໂພທິສຕຸຕກູຕສຸສ ໂລກຸຕຸຕຣຄຸເຕ ກຕາກິນິຫາຣສຸສ ມຫາກຣຸຕາໂຍເຄນ
ຍຖາປ຺ຝິຍຸຍໍ ສພຸພປາຣມີຕານຸຍຸຖາເນນ ສຈຸຈານີຍຸຖານໍ, ປາຣມີຕາປ຺ຝິປກ຺ຂປຣິຈຸຈາເຄນ ຈາຄານີຍຸຖານໍ, ປາຣມີຕາຄຸເຕທິ
ຈິຕຸຕວູປສເມນ ອຸປສມານີຍຸຖານໍ, ປາຣມີຕາທິ ເອວ ປຣທິຕູປາຍໂກສລຸລໂຕ ປຍຸຍານີຍຸຖານໍ ປາຣິປູຣິຄຕໍ.

ຕຖາ 'ຍາຈກຊນໍ ອວິສໍວາເທຕຸວາ ທສຸສາມີ'ຕິ ປ຺ຝິຊານເນນ ປ຺ຝິຍຸຍໍ ອວິສໍວາເທຕຸວາ ທາເນນ ຈ ສຈຸຈານີຍຸຖານໍ,
ເທຍ຺ຍປຣິຈຸຈາຄໂຕ ຈາຄານີຍຸຖານໍ, ເທຍ຺ຍປ຺ຝິຄຸຄາຫກທານເທຍ຺ຍປຣິກ຺ຂເຍສຸ ໂລກໂທສໂມຫກຍວູປສເມນ ອຸປສມານີຍຸຖານໍ,
ຍຖາຣທໍ ຍຖາກາລໍ ຍຖາວິຄີ ຈ ທາເນນ ປຍຸຍຸຕຸຕຣຕາຍ ຈ ປຍຸຍານີຍຸຖານໍ ປາຣິປູຣິຄຕໍ. ອິມິນາ ນເຍນ ເສສປາຣມີສຸປິ
ຈຕຸຣານີຍຸຖານປາຣິປູຣິ ເວທິຕພຸພາ. ສພຸພາ ທິ ປາຣມີໂຍ ສຈຸຈປຸປກາວິຕາ ຈາຄາກິພຸຍຸຊິຕາ ອຸປສມານຸພຣູທິຕາ
ປຍຸຍາປຣິສຸທ຺ຄາຕິ ເອວໍ ຈຕຸຣານີຍຸຖານສມຸທາຄຕສຸສ ຕຖາຄຕສຸສ ສຈຸຈານີຍຸຖານໍ ສຈຸຈານີຍຸຖານສມຸທາຄເມນ ສີລວິ
ສຸທ຺ຄີ, ຈາຄານີຍຸຖານສມຸທາຄເມນ ອາຊີວວິສຸທ຺ຄີ, ອຸປສມານີຍຸຖານສມຸທາຄເມນ ຈິຕຸຕວິສຸທ຺ຄີ, ປຍຸຍານີຍຸຖານສມຸທາຄ
ເມນ ທິຍຸຖິວິສຸທ຺ຄີ. ຕຖາ ສຈຸຈານີຍຸຖານສມຸທາຄເມນສຸສ ສໍວາເສນ ສີລໍ ເວທິຕພຸພໍ, ຈາຄານີຍຸຖານສມຸທາຄເມນ ສໍໂວຫາ
ເຣນ ໂສເຈຍ຺ຍໍ ເວທິຕພຸພໍ, ອຸປສມານີຍຸຖານສມຸທາຄເມນ ອາປທາສຸ ຖາໂມ ເວທິຕພຸໂພ, ປຍຸຍານີຍຸຖານສມຸທາຄເມນ ສາກ
ຈຸຉາຍ ປຍຸຍາ ເວທິຕພຸພາ.

ຕຖາ ສຈຸຈານີຍຸຖານສມຸທາຄເມນ ອທຸຍ຺ໂຄ ອຄິວາເສຕິ, ຈາຄານີຍຸຖານສມຸທາຄເມນ ອລຸທ຺ໂຄ ປ຺ຝິເສວຕິ, ອຸປສ
ມານີຍຸຖານສມຸທາຄເມນ ອກີໂຕ ປຣິວຊຸເຊຕິ, ປຍຸຍານີຍຸຖານສມຸທາຄເມນ ອມູລຸໂທ ວິໂນເທຕິ. ຕຖາ ສຈຸຈານີຍຸຖານສມຸ
ທາຄເມນ ຈສຸສ ເນກ຺ຂມ຺ມສຸຂປຸປຕຸຕິ, ຈາຄານີຍຸຖານສມຸທາຄເມນ ປວິເວກສຸຂປຸປຕຸຕິ, ອຸປສມານີຍຸຖານສມຸທາຄເມນ
ອຸປສມສຸຂປຸປຕຸຕິ, ປຍຸຍານີຍຸຖານສມຸທາຄເມນ ສມ຺ໂພທິສຸຂປຸປຕຸຕິ ທີປິຕາ ໂຫຕິ. ສຈຸຈານີຍຸຖານສມຸທາຄເມນ ວາ
ວິເວກຊປີຕິສຸຂປຸປຕຸຕິ, ຈາຄານີຍຸຖານສມຸທາຄເມນ ສມາຄິຊປີຕິສຸຂປຸປຕຸຕິ, ອຸປສມານີຍຸຖານສມຸທາຄເມນ ອປີຕິຊກາຍ
ສຸຂປຸປຕຸຕິ, ປຍຸຍານີຍຸຖານສມຸທາຄເມນ ສຕິປາຣິສຸທ຺ຄິເຊົາເປກ຺ຂາສຸຂປຸປຕຸຕິ. ຕຖາ ສຈຸຈານີຍຸຖານສມຸທາຄເມນ ປຣິ
ວາຣສມ຺ປຕຸຕິລກ຺ຂຕປຈຸຈຍສຸຂສມາໂຍໂຄ ປຣິທິປິໂຕ ໂຫຕິ ອວິສໍວາທນໂຕ, ຈາຄານີຍຸຖານສມຸທາຄເມນ ສມ຺ຕຸຍຸຖິ
ລກ຺ຂຕສກາວສຸຂສມາໂຍໂຄ ອໂລກກາວໂຕ, ອຸປສມານີຍຸຖານສມຸທາຄເມນ ກຕປຸຍຸຍຕາລກ຺ຂຕເທຕຸສຸຂສມາໂຍໂຄ ກິເລເສ
ທີ ອນກິກູຕກາວໂຕ, ປຍຸຍານີຍຸຖານສມຸທາຄເມນ ວິມຸຕຸຕິສມ຺ປຕຸຕິລກ຺ຂຕທຸກ຺ຂູປສມສຸຂສມາໂຍໂຄ ປຣິທິປິໂຕ ໂຫຕິ,
ຍາຕສມ຺ປຕຸຕິຍາ ນິພຸພານາຄີຄມນໂຕ.

ຕຖາ ສຈຸຈານີຍຸຖານສມຸທາຄເມນ ອຣິຍສຸສ ສີລກ຺ຂນ຺ຄສຸສ ອນຸໂພຄປຸປ຺ຝິເວຄສິທ຺ຄີ, ຈາຄານີຍຸຖານສມຸທາຄເມນ ອຣິຍສຸສ
ສມາຄິກ຺ຂນ຺ຄສຸສ, ປຍຸຍານີຍຸຖານສມຸທາຄເມນ ອຣິຍສຸສ ປຍຸຍາກ຺ຂນ຺ຄສຸສ, ອຸປສມານີຍຸຖານສມຸທາຄເມນ ອຣິຍສຸສ ວິມຸຕ

ຕິກ຺ຂນ຺ຘສ຺ສ ອນຸໂພຘປ຺ປ຺ຏິເວຘສິທ຺ຘິ ທີປິຕາ ໂຫຕິຯ ສຈ຺ຈາຘິຏ຺ຐານປຣິປູຣເຓນ ຈ ຕປສິທ຺ຘິ, ຈາຄາຘິຏ຺ຐານປຣິປູຣເຓນ ສພ຺ພນິສ຺ສຄ຺ຄສິທ຺ຘິ, ອຸປສມາຘິຏ຺ຐານປຣິປູຣເຓນ ອິນ຺ທຣິຍສໍວຣສິທ຺ຘິ, ປຎ຺ຎາຘິຏ຺ຐານປຣິປູຣເຓນ ພຸທ຺ຘິສິທ຺ຘິ, ເຕນ ຈ ນິພ຺ພານສິທ຺ຘີຯ ຕຖາ ສຈ຺ຈາຘິຏ຺ຐານປຣິປູຣເຓນ ຈຕຸອຣິຍສຈ຺ຈາຠິສມຍປ຺ປ຺ຏິລາໂຠ, ຈາຄາຘິຏ຺ຐານປຣິປູຣເຓນ ຈຕຸອຣິຍວໍສປ຺ປ຺ຏິລາໂຠ, ໐ຯອຸປສມາຘິຏ຺ຐານປຣິປູຣເຓນ ຈຕຸອຣິຍວິຫາຣປ຺ປ຺ຏິລາໂຠ, ປຎ຺ຎາຘິຏ຺ຐານປຣິປູຣເຓນ ຈຕຸອຣິຍໂວຫາຣປ຺ປ຺ຏິລາໂຠ ທີປິໂຕ ໂຫຕີຯ

ອປໂຣ ນໂຍ – ຠຄວາຕິ ເອເຕນ ສຕ຺ຕານໍ ໂລກິຍໂລກຸຕ຺ຕຣສມ຺ປຕ຺ຕິອຠິກ຺ຽຂາທີປເນນ ຕຖາຄຕສ຺ສ ມຫາກຣຸຓາ ປກາສິຕາ ໂຫຕີຯ ອຣຫາຕິ ເອເຕນ ປຫານສມ຺ປຕ຺ຕິທີປເນນ ປຫານປຎ຺ຎາ ປກາສິຕາ ໂຫຕີຯ ຕຕ຺ຖ ປຎ຺ຎາຍສ຺ສ ຘມ຺ມຣຊ຺ຊປຕ຺ຕິ, ກຣຸຓາຍ ຘມ຺ມສໍວິຠາໂຄ; ປຎ຺ຎາຍ ສໍສາຣທຸກ຺ຂນິພ຺ພິທາ, ກຣຸຓາຍ ສໍສາຣທຸກ຺ຂສຫນໍ; ປຎ຺ຎາຍ ປຣທຸກ຺ຂປຣິຊານນໍ, ກຣຸຓາຍ ປຣທຸກ຺ຂປ຺ປ຺ຏິກາຣາຣມ຺ໂຠຯ ປຎ຺ຎາຍ ປຣິນິພ຺ພານາຠິມຸຂກາໂວ , ກຣຸຓາຍ ຕທຘິຄໂມ; ປຎ຺ຎາຍ ສຍໍ ຕຣຓໍ, ກຣຸຓາຍ ປເຣສໍ ຕາຣຓໍ; ປຎ຺ຎາຍ ພຸທ຺ຘຠາວສິທ຺ຘິ, ກຣຸຓາຍ ພຸທ຺ຘກິຈ຺ຈສິທ຺ຘີຯ ກຣຸຓາຍ ວາ ໂພຘິສຕ຺ຕຠູມິຍໍ ສໍສາຣາຠິມຸຂກາໂວ, ປຎ຺ຎາຍ ຕຕ຺ຖ ອນຠິຣຕີຯ ຕຖາ ກຣຸຓາຍ ປເຣສໍ ອວິຫິໍສນໍ, ປຎ຺ຎາຍ ສຍໍ ປເຣຫິ ອຠາຍນໍ; ກຣຸຓາຍ ປຣໍ ຣກ຺ຂນ຺ໂຕ ອຕ຺ຕານໍ ຣກ຺ຂຕິ, ປຎ຺ຎາຍ ອຕ຺ຕານໍ ຣກ຺ຂນ຺ໂຕ ປຣໍ ຣກ຺ຂຕີຯ ຕຖາ ກຣຸຓາຍ ອປຣນ຺ຕໂປ, ປຎ຺ຎາຍ ອນຕ຺ຕນ຺ຕໂປຯ ເຕນ ອຕ຺ຕຫິຕາຍ ປຏິປນ຺ນາທີສຸ ຈຕຸຕ຺ຖປຸຄ຺ຄລກາໂວ ສິທ຺ໂຘ ໂຫຕິ ຯ

ຕຖາ ກຣຸຓາຍ ໂລກນາຖຕາ, ປຎ຺ຎາຍ ອຕ຺ຕນາຖຕາ; ກຣຸຓາຍ ຈສ຺ສ ນິນ຺ນຕາກາໂວ, ປຎ຺ຎາຍ ອຸນ຺ນຕາກາໂວຯ ຕຖາ ກຣຸຓາຍ ສພ຺ພສຕ຺ເຕສຸ ຊນິຕານຸຄ຺ຄໂຫ, ປຎ຺ຎານຸຄຕຕ຺ຕາ ນ ຈ ນ ສພ຺ພຕ຺ຖ ວິຣຕ຺ຕຈິຕ຺ໂຕ; ປຎ຺ຎາຍ ສພ຺ພຘມ຺ເມສຸ ວິຣຕ຺ຕຈິຕ຺ໂຕ, ກຣຸຓານຸຄຕຕ຺ຕາ ນ ຈ ນ ສພ຺ພສຕ຺ຕານຸຄ຺ຄຫາຍ ປວຕ຺ໂຕຯ ຍຖາ ຫິ ກຣຸຓາ ຕຖາຄຕສ຺ສ ສິເນຫໂສກວິຣຫິຕາ, ເອວໍ ປຎ຺ຎາ ອຫໍກາຣມມໍກາຣວິນິມຸຕ຺ຕາຕິ ອຎ຺ຎມຎ຺ຎໍ ວິໂສຘິຕາ ປຣມວິສຸທ຺ຘາຕິ ທຏ຺ຐພ຺ພາຯ ຕຕ຺ຖ ປຎ຺ຎາເຂຕ຺ຕໍ ພລານິ, ກຣຸຓາເຂຕ຺ຕໍ ເວສາຣຊ຺ຊານິຯ ເຕສຸ ພລສມາໂຍເຄນ ປເຣຫິ ນ ອຠິຠຸຍ຺ຍຕິ, ເວສາຣຊ຺ຊສມາໂຍເຄນ ປເຣ ອຠິຠວຕີຯ ພເລຫິ ສຕ຺ຖຸສມ຺ປທາສິທ຺ຘິ, ເວສາຣຊ຺ເຊຫິ ສາສນສມ຺ປທາສິທ຺ຘີຯ ຕຖາ ພເລຫິ ພຸທ຺ຘຣຕນສິທ຺ຘິ, ເວສາຣຊ຺ເຊຫິ ຘມ຺ມຣຕນສິທ຺ຘີຕິ ອຍເມຕ຺ຖ "ຠຄວາ ອຣຫາ"ຕິ ປທທ຺ວຍສ຺ສ ອຕ຺ຖໂຍຊນາ ມຸຂມຕ຺ຕທສ຺ສນໍຯ

ກສ຺ມາ ປເນຕ຺ຖ "ວຸຕ຺ຕຎ຺ເຫຕໍ ຠຄວຕາ"ຕິ ວຕ຺ວາ ປຸນ "ວຸຕ຺ຕ"ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ? ອນຸສ຺ສວປຏິກ຺ເຂເປນ ນິຍມທສ຺ສນຕ຺ຖໍຯ ຍຖາ ຫິ ເກນຈິ ປຣໂຕ ສຸຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕໍ ຍທິປິ ຈ ຊານນ຺ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ, ນ ເຕເນວ ວຸຕ຺ຕໍ ປເຣນປິ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາຯ ນ ຈ ຕໍ ເຕນ ວຸຕ຺ຕເມວ, ອປິຈ ໂຂ ສຸຕມ຺ປິ, ນ ເອວມິທຯ ຠຄວຕາ ຫິ ປຣໂຕ ອສຸຕ຺ວາ ສຍມ຺ຠຸຎາເຓນ ອຕ຺ຕນາ ອຘິຄຕເມວ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ອິມສ຺ສ ວິເສສສ຺ສ ທສ຺ສນຕ຺ຖໍ ທຸວິກ຺ຂຕ຺ຕຸໍ "ວຸຕ຺ຕ"ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ອິທໍ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ – "ວຸຕ຺ຕຎ຺ເຫຕໍ ຠຄວຕາ" ຕຎ຺ຈ ໂຂ ຠຄວຕາວ ວຸຕ຺ຕໍ, ນ ອຎ຺ເຎນ, ວຸຕ຺ຕເມວ ຈ, ນ ສຸຕນ຺ຕິຯ ອນິກາວຈນຎ຺ຫິ ອຎ຺ຎມຕ຺ຖໍ ໂພເຘຕີຕິ ນ ປຸນຣຕ຺ຕິໂທໂສຯ ເອສ ນໂຍ ອິໂຕ ປເຣສຸປິຯ

ຕຖາ ປຸພ຺ພຣຈນາຠາວທສ຺ສນຕ຺ຖໍ ທຸວິກ຺ຂຕ຺ຕຸໍ "ວຸຕ຺ຕ"ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຠຄວາ ຫິ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘຕາຍ ຄານຸປ຺ປຕ຺ຕິກປ຺ປ຺ຏິກາເນນ ສມ຺ປຕ຺ຕປຣິສາຍ ອຊ຺ຊາສຍານຸຣູປໍ ຘມ຺ມໍ ເທເສຕິ, ນ ຕສ຺ສ ກາຣຕາ ທານາທີນໍ ວິຍ ປຸພ຺ພຣຈນາກິຈ຺ຈໍ ອຕ຺ຖີຯ ເຕເນຕໍ ທສ຺ເສຕິ – "ວຸຕ຺ຕຎ຺ເຫຕໍ ຠຄວຕາ, ຕຎ຺ຈ ໂຂ ນ ປຸພ຺ພຣຈນາວເສນ ຕກ຺ກປຣິຍາຫຕໍ ວີມໍສານຸຈຣິຕໍ, ອປິຈ ໂຂ ເວເນຍ຺ຍຊ຺ຊາສຍານຸຣູປໍ ຄານໂສ ວຸຕ຺ຕເມວາ"ຕິຯ

ອປ຺ປ຺ຏິວຕ຺ຕິຍວຈນຠາວທສ຺ສນຕ຺ຖໍ ວາ ທຸວິກ຺ຂຕ຺ຕຸໍ "ວຸຕ຺ຕ"ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຍຎ຺ຫິ ຠຄວຕາ ວຸຕ຺ຕໍ, ວຸຕ຺ຕເມວ ຕໍ, ນ ເກນຈິ ປຏິກ຺ຂິປິຕຸໍ ສກ຺ກາ ອກ຺ຂຣສມ຺ປຕ຺ຕິຍາ ອຕ຺ຖສມ຺ປຕ຺ຕິຍາ ຈຯ ວຸຕ຺ຕໍ ເຫຕໍ –

"ເອຕໍ ຠຄວຕາ ພາຣາຓສິຍໍ ອິສິປຕເນ ມິຄທາເຍ ອນຸຕ຺ຕຣໍ ຘມ຺ມຈກ຺ກໍ ປວຕ຺ຕິຕໍ ອປ຺ປ຺ຏິວຕ຺ຕິຍໍ ເກນຈິ ສມເຓນ ວາ ພ຺ຣາຫ຺ມເຓນ ວາ"ຕິອາທິ (ສໍຯ ນິຯ ໕ຯ໑໐໘໑; ມຫາວຯ ໑໗)ຯ

ອປຣມ຺ປິ ວຸຕ຺ຕໍ –

“ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ, ອາຄຈ຺ເຉຍ຺ຍ ສມໂຓ ວາ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ວາ ‘ນ ຍິທໍ ທຸກ຺ຂໍ ອຣິຍສຈ຺ຈໍ, ຍໍ ສມເຓນ ໂຄຕເມນ ປຎ຺ຎຕ຺ຕໍ, ອຫມິທໍ ທຸກ຺ຂໍ ອຣິຍສຈ຺ຈໍ ຐເປຕ຺ວາ ອຎ຺ຎໍ ທຸກ຺ຂໍ ອຣິຍສຈ຺ຈໍ ປຎ຺ຎາເປ຺ສ຺ສາມີ’ຕິ, ເນຕໍ ຐານໍ ວິຊ຺ຊຕີ”ຕິອາທີ. –

ຕສ຺ມາ ອປ຺ປຏິວຕ຺ຕິຍວຈນຠາວທສ຺ສນຕ຺ຖມ຺ປິ ທ຺ວິກ຺ຂຕ຺ຕຸໍ “ວຸຕ຺ຕ”ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ.

ອຖ ວາ ໂສຕູນໍ ອຕ຺ຖນິປ຺ຜາທກຠາວທສ຺ສນຕ຺ຖໍ ທ຺ວິກ຺ຂຕ຺ຕຸໍ “ວຸຕ຺ຕ”ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ. ຍຎ຺ຫິ ປເຣສໍ ອາສຍາທີ ອຊານນ຺ເຕນ ອສພ຺ພຎ຺ຎຸນາ ອເທເສ ອກາເລ ວາ ວຸຕ຺ຕໍ, ຕໍ ສຈ຺ຈມ຺ປິ ສມານໍ ໂສຕູນໍ ອຕ຺ຖນິປ຺ຜາທເກ ອສມຕ຺ຖຕາຍ ອວຸຕ຺ຕໍ ນາມ ສິຍາ, ປເຄວ ອສຈ຺ຈໍ. ຠຄວຕາ ປນ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘຠາວໂຕ ສມ຺ມເທວ ປເຣສໍ ອາສຍາທີ ເທສກາລໍ ອຕ຺ຖສິທ຺ຘິຎ຺ຈ ຊານນ຺ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ ເອກນ຺ເຕນ ໂສຕູນໍ ຍຖາຘິປ຺ເປຕຕ຺ຖນິປ຺ຜາທນໂຕ ວຸຕ຺ຕເມວ, ນຕ຺ຖິ ຕສ຺ສ ອວຸຕ຺ຕຕາປຣິຍາໂຍ. ຕສ຺ມາ ໂສຕູນໍ ອຕ຺ຖນິປ຺ຜາທກຠາວທສ຺ສນຕ຺ຖມ຺ປິ ທ຺ວິກ຺ຂຕ຺ຕຸໍ “ວຸຕ຺ຕ”ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ. ອປິຈ ຍຖາ ນ ຕໍ ສຸຕໍ ນາມ, ຍໍ ນ ວິຎ຺ຎາຕຕ຺ຖໍ ຍຎ຺ຈ ນ ຕຖຕ຺ຕາຍ ປຏິປນ຺ນໍ, ເອວໍ ນ ຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ ນາມ, ຍໍ ນ ສມ຺ມາ ປຏິຄ຺ຄຫິຕໍ. ຠຄວໂຕ ປນ ວຈນໍ ຈຕສ຺ໂສປິ ປຣິສາ ສມ຺ມເທວ ປຏິຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ ຕຖຕ຺ຕາຍ ປຏິປຊ຺ຊນ຺ຕິ. ຕສ຺ມາ ສມ຺ມເທວ ປຏິຄ຺ຄຫິຕຠາວທສ຺ສນຕ຺ຖມ຺ປິ ທ຺ວິກ຺ຂຕ຺ຕຸໍ “ວຸຕ຺ຕ”ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ.

ອຖ ວາ ອຣິເຍຫິ ອວິຣຸທ຺ຘວຈນຠາວທສ຺ສນຕ຺ຖໍ ທ຺ວິກ຺ຂຕ຺ຕຸໍ “ວຸຕ຺ຕ”ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ. ຍຖາ ຫິ ຠຄວາ ກຸສລາກຸສລສາວຊ຺ຊານວຊ຺ຊເຠເທ ຘມ຺ເມ ປວຕ຺ຕິນິວຕ຺ຕິໂຍ ສມ຺ມຸຕິປຣມຕ຺ເຖ ຈ ອວິສໍວາເທນ຺ໂຕ ວທຕິ, ເອວໍ ຘມ຺ມເສນາປຕິປ຺ປຠຸຕໂຍ ອຣິຍາປິ ຠຄວຕິ ຘຣມາເນ ປຣິນິພ຺ພຸເຕ ຈ ຕສ຺ເສວ ເທສນໍ ອນຸຄນ຺ຕ຺ວາ ວທນ຺ຕິ, ນ ຕຕ຺ຖ ນານາວາທຕາ. ຕສ຺ມາ ວຸຕ຺ຕມຣຫຕາ ຕໂຕ ປຣຠາເຄ ອຣຫຕາ ອຣິຍສງ຺ເຆນາປີຕິ ເອວໍ ອຣິເຍຫິ ອວິຣຸທ຺ຘວຈນຠາວທສ຺ສນຕ຺ຖມ຺ປິ ເອວໍ ວຸຕ຺ຕໍ.

ອຖ ວາ ປຸຣິເມຫິ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ເຘຫິ ວຸຕ຺ຕນຍຠາວທສ຺ສນຕ຺ຖໍ ທ຺ວິກ຺ຂຕ຺ຕຸໍ “ວຸຕ຺ຕ”ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ. ສຕິປິ ຫິ ຊາຕິໂຄຕ຺ຕາຍຸປ຺ປມາຓາທິວິເສເສ ທສພລາທິຄຸເຓຫິ ວິຍ ຘມ຺ມເທສນາຍ ພຸທ຺ຘານໍ ວິເສໂສ ນຕ຺ຖິ, ອຎ຺ຎມຎ຺ຎໍ ອຕ຺ຕນາ ຈ ເຕ ປຸພ຺ເພນາປຣໍ ອວິຣຸທ຺ຘເມວ ວທນ຺ຕິ. ຕສ຺ມາ ວຸຕ຺ຕຎ຺ເຫຕໍ ຍຖາ ພຸທ຺ເຘຫິ ອຕ຺ຕນາ ຈ ປຸພ຺ເພ, ອິທານິປິ ອມ຺ຫາກໍ ຠຄວຕາ ຕເຖວ ວຸຕ຺ຕໍ ອຣຫຕາຕິ ເອວໍ ປຸຣິມພຸທ຺ເຘຫິ ອຕ຺ຕນາ ຈ ສຸຕ຺ຕນ຺ຕເຣສຸ ວຸຕ຺ຕນຍຠາວທສ຺ສນຕ຺ຖມ຺ປິ ທ຺ວິກ຺ຂຕ຺ຕຸໍ “ວຸຕ຺ຕ”ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ. ເຕນ ພຸທ຺ຘານໍ ເທສນາຍ ສພ຺ພຕ຺ຖ ອວິໂຣໂຘ ທີປິໂຕ ໂຫຕິ.

ອຖ ວາ “ວຸຕ຺ຕ”ນ຺ຕິ ຍເທຕໍ ທຸຕິຍໍ ປທໍ, ຕໍ ອຣຫນ຺ຕວຸຕ຺ຕຠາວວຈນໍ ທຏ຺ຐພ຺ພໍ. ອິທໍ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ – ວຸຕ຺ຕຎ຺ເຫຕໍ ຠຄວຕາ ອຣຫຕາປິ ວຸຕ຺ຕໍ – “ເອກຘມ຺ມໍ, ຠິກ຺ຂເວ”ຕິອາທິກໍ ອິທານິ ວຸຈ຺ຈມານໍ ວຈນນ຺ຕິ. ອຖ ວາ “ວຸຕ຺ຕ”ນ຺ຕິ ຍເທຕໍ ທຸຕິຍໍ ປທໍ, ຕໍ ນ ວຈນຕ຺ຖໍ, ອຖ ໂຂ ວປນຕ຺ຖໍ ທຏ຺ຐພ຺ພໍ. ເຕເນຕໍ ທສ຺ເສຕິ – “ວຸຕ຺ຕຎ຺ເຫຕໍ ຠຄວຕາ, ຕຎ຺ຈ ໂຂ ນ ວຸຕ຺ຕມຕ຺ຕໍ, ນ ກຖິຕມຕ຺ຕໍ; ອຖ ໂຂ ເວເນຍ຺ຍານໍ ກຸສລມູລໍ ວປິຕ”ນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ. ອຖ ວາ ຍເທຕໍ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ທຸຕິຍໍ ປທໍ, ຕໍ ວຕ຺ຕນຕ຺ຖໍ. ອຍໍ ຫິສ຺ສ ອຕ຺ໂຖ – ວຸຕ຺ຕຎ຺ເຫຕໍ ຠຄວຕາ ອຣຫຕາ, ຕຎ຺ຈ ໂຂ ນ ວຸຕ຺ຕມຕ຺ຕໍ, ອປິຈ ຕທຕ຺ຖຊາຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ ຈຣິຕນ຺ຕິ. ເຕນ “ຍຖາວາທີ ຠຄວາ ຕຖາ ກາຣີ”ຕິ ທສ຺ເສຕິ. ອຖ ວາ ວຸຕ຺ຕໍ ຠຄວຕາ, ວຸຕ຺ຕວຈນໍ ອຣຫຕາ ວຕ຺ຕຸໍ ຍຸຕ຺ເຕນາຕິ ອຕ຺ໂຖ.

ອຖ ວາ “ວຸຕ຺ຕ”ນ຺ຕິ ສງ຺ເຂປກຖາອຸທ຺ທິສນໍ ສນ຺ຘາຍາຫ, ປຸນ “ວຸຕ຺ຕ”ນ຺ຕິ ວິຕ຺ຖາຣກຖານິທສ຺ສນໍ. ຠຄວາ ຫິ ສງ຺ເຂປໂຕ ວິຕ຺ຖາຣໂຕ ຈ ຘມ຺ມໍ ເທເສຕິ. ອຖ ວາ ຠຄວໂຕ ທຸຣຸຕ຺ຕວຈນາຠາວທສ຺ສນຕ຺ຖໍ “ວຸຕ຺ຕຎ຺ເຫຕໍ ຠຄວຕາ”ຕິ ວຕ຺ວາ ປຸນ “ວຸຕ຺ຕ”ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ. ສພ຺ພທາ ຎາຓານຸຄຕວຈີກມ຺ມຕາຍ ຫິ ຠຄວໂຕ ສວາສນປຫີນສພ຺ພໂທສສ຺ສ ອກ຺ຂລິຕພ຺ຍປ຺ປຖສ຺ສ ກທາຈິປິ ທຸຣຸຕ຺ຕໍ ນາມ ນຕ຺ຖິ. ຍຖາ ເກຈິ ໂລເກ ສຕິສມ຺ໂມເສນ ວາ ທວາ ວາ ຣວາ ວາ ກິຎ຺ຈິ ວຕ຺ວາ ອຖ ປຏິລທ຺ຘສຎ຺ຎາ ປຸພ຺ເພ ວຸຕ຺ຕໍ ອວຸຕ຺ຕໍ ວາ ກໂຣນ຺ຕິ ປຏິສງ຺ຂໂຣນ຺ຕິ ວາ, ນ ເອວໍ ຠຄວາ. ຠຄວາ ປນ ນິຈ຺ຈກາລໍ ສມາຫິໂຕ. ອສມ຺ໂມສຘມ຺ໂມ ອສມ຺ໂມຫຘມ຺ໂມ ຈ ສພ຺ພຎ຺ຎຸຕຎ຺ຎາຓສມ຺ປພ຺ຍູຬ຺ຫາຍ ປຏິຠານປຏິສມ຺ຠິທາຍ ອຸປ຺ປິຕມຕ຺ຖໍ ອປຣິມິຕກາລໍ ສມ຺ຠຕປຸຎ຺ຎສມ຺ຠາຣສມຸທາຄເຕຫິ ອນຎ຺ຎສາຘາຣເຓຫິ ວິສທວິສຸທ຺ເຘຫິ ກຣຓວິເສເສຫິ ໂສຕາຍຕນຣສາຍນຠູຕໍ ສຸຕນ຺ຕານໍ ອມຕວສ຺ສໍ ວສ຺ສນ຺ໂຕ ວິຍ ໂສຕພ຺ພສາຣໍ ສວນານຸຕ຺ຕຣິຍໍ ຈຕຸສຈ຺ຈໍ ປກາເສນ຺ໂຕ ກຣວີກຣຸຕມຎ຺ຊຸນາ ສເຣນ ສຠາວນິຣຸຕ຺ຕິຍາ ເວເນຍ຺ຍຊ຺ຊາສຍານຸຣູປໍ ວຈນໍ ວທຕິ, ນຕ຺ຖິ ຕຕ຺ຖ ວາລຄ຺ຄມຕ຺ຕມ຺ປິ ອວກ຺ຂລິຕໍ, ກຸໂຕ ປນ ທຸຣຸຕ຺ຕາວກາໂສ. ຕສ຺ມາ “ຍໍ ຠຄວຕາ ວຸຕ຺ຕໍ, ຕໍ ວຸຕ຺ຕເມວ, ນ ອວຸຕ຺ຕໍ ທຸຣຸຕ຺ຕໍ ວາ ກທາຈິ ໂຫຕີ”ຕິ ທສ຺ສນຕ຺ຖໍ – “ວຸຕ຺ຕຎ຺ເຫຕໍ ຠຄວຕາ”ຕິ ວຕ຺ວາ ປຸນ – “ວຸຕ຺ຕມຣຫຕາ”ຕິ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ນ ເອຕ຺ຖ ປຸນຣຸຕ຺ຕິໂທໂສຕິ. ເອວເມຕ຺ຖ ປຸນຣຸຕ຺ຕສທ຺ທສ຺ສ ສາຕ຺ຖກຕາ ເວທິຕພ຺ພາ.

ອິຕິ ເມ ສຸຕນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ອິຕີຕິ ອຍໍ ອິຕິສທ຺ໂທ ເຫຕຸປຣິສມາປນາທິປທຕ຺ຖວິປຣິຍາຍປກາຣນິທສ຺ສນາວຘາຣຓາທິອເນກຕ຺ຖປ຺ປເຠໂທຯ ຕຖາ ເຫສ – ‘‘ຣຸປ຺ປຕີຕິ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ຕສ຺ມາ ຣູປນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕີ’’ຕິອາທີສຸ (ສໍຯ ນິຯ ໓ຯ໗໙) ເຫຕຸອຕ຺ເຖ ທິສ຺ສຕິຯ ‘‘ຕສ຺ມາຕິຫ ເມ, ຠິກ຺ຂເວ, ຘມ຺ມທາຍາທາ ຠວຖ, ມາ ອາມິສທາຍາທາຯ ອຕ຺ຖິ ເມ ຕຸມ຺ເຫສຸ ອນຸກມ຺ປາ – ກິນ຺ຕິ ເມ ສາວກາ ຘມ຺ມທາຍາທາ ຠເວຍ຺ຍຸໍ, ໂນ ອາມິສທາຍາທາ’’ຕິອາທີສຸ (ມຯ ນິຯ ໑ຯ໓໐) ປຣິສມາປເນຯ ‘‘ອິຕິ ວາ ອິຕິ ເອວຣູປາ ວິສູກທສ຺ສນາ ປຏິວິຣໂຕ’’ຕິອາທີສຸ (ທີຯ ນິຯ ໑ຯ໑໐) ອາທິອຕ຺ເຖຯ ‘‘ມາຄຓ຺ຑິໂຍຕິ ວາ ຕສ຺ສ ພ຺ຣາຫ຺ມຓສ຺ສ ສງ຺ຂາ ສມຎ຺ຎາ ປຎ຺ຎຕ຺ຕິ ໂວຫາໂຣ ນາມໍ ນາມກມ຺ມໍ ນາມເຘຍ຺ຍໍ ນິຣຸຕ຺ຕິ ພ຺ຍຎ຺ຊນໍ ອພິລາໂປ’’ຕິອາທີສຸ (ມຫານິຯ ໗໘) ປທຕ຺ຖວິປຣິຍາເຍຯ ‘‘ອິຕິ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ສປ຺ປຏິຠໂຍ ພາໂລ, ອປ຺ປຏິຠໂຍ ປຓ຺ຑິໂຕ; ເສົາປທ຺ທໂວ ພາໂລ, ອນຸປທ຺ທໂວ ປຓ຺ຑິໂຕ; ເສົາປສຄ຺ໂຄ ພາໂລ , ອນຸປສຄ຺ໂຄ ປຓ຺ຑິໂຕ’’ຕິອາທີສຸ (ອຯ ນິຯ ໓ຯ໑) ປກາເຣຯ ‘‘ສພ຺ພມຕ຺ຖີຕິ ໂຂ, ກຈ຺ຈານ, ອຍເມໂກ ອນ຺ໂຕ, ສພ຺ພໍ ນຕ຺ຖີຕິ ໂຂ, ກຈ຺ຈານ, ອຍໍ ທຸຕິໂຍ ອນ຺ໂຕ’’ຕິອາທີສຸ (ສໍຯ ນິຯ ໒ຯ໑໕) ນິທສ຺ສເນ ຯ ‘‘ອຕ຺ຖິ ອິທປ຺ປຈ຺ຈຍາ ຊຣາມຣຓນ຺ຕິ ອິຕິ ປຸຏ຺ເຖນ ສຕາ, ອານນ຺ທ, ອຕ຺ຖີຕິສ຺ສ ວຈນີຍໍຯ ກິໍປຈ຺ຈຍາ ຊຣາມຣຓນ຺ຕິ ອິຕິ ເຈ ວເທຍ຺ຍ, ຊາຕິປຈ຺ຈຍາ ຊຣາມຣຓນ຺ຕິ ອິຈ຺ຈສ຺ສ ວຈນີຍ’’ນ຺ຕິອາທີສຸ (ທີຯ ນິຯ ໒ຯ໙໖) ອວຘາຣເຓ, ສນ຺ນິຏ຺ຐາເນຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ສ຺ວາຍມິຘ ປກາຣນິທສ຺ສນາວຘາຣເຓສຸ ທຏ຺ຐພ຺ໂພຯ

ຕຕ຺ຖ ປກາເຣນ ອິຕິສທ຺ເທນ ເອຕມຕ຺ຖໍ ທີເປຕິ – ນານານຍນິປຸຓມເນກຊ຺ຌາສຍສມຸຏ຺ຐານໍ ອຕ຺ຖພ຺ຍຎ຺ຊນສມ຺ປນ຺ນໍ ວິວິຘປາຏິຫາຣິຍໍ ຘມ຺ມຕ຺ຖເທສນາປຏິເວຘຄມ຺ຠີຣໍ ສພ຺ພສຕ຺ຕານໍ ສກສກຠາສານຸຣູປໂຕ ໂສຕປຖມາຄຈ຺ຉນ຺ຕໍ ຕສ຺ສ ຠຄວໂຕ ວຈນໍ ສພ຺ພປ຺ປກາເຣນ ໂກ ສມຕ຺ໂຖ ວິຎ຺ຎາຕຸໍ, ສພ຺ພຖາເມນ ປນ ໂສຕຸກາມຕໍ ຊເນຕ຺ວາປິ ອິຕິ ເມ ສຸຕໍ, ມຍາປິ ເອເກນ ປກາເຣນ ສຸຕນ຺ຕິຯ

ເອຕ຺ຖ ຈ ເອກຕ຺ຕນານຕ຺ຕອພ຺ຍາປາຣເອວໍຘມ຺ມຕາສງ຺ຂາຕາ ນນ຺ທິຍາວຕ຺ຕຕິປຸກ຺ຂລສີຫວິກ຺ກີຬິຕທິສາໂລຈນອງ຺ກຸສສງ຺ຂາຕາ ຈ ວິສຍາທິເຠເທນ ນານາວິຘາ ນຍາ ນານານຍາຯ ນຍາ ວາ ປາລິຄຕິໂຍ, ຕາ ຈ ປຎ຺ຎຕ຺ຕິອນຸປຎ຺ຎຕ຺ຕິອາທິວເສນ ສໍກິເລສຠາຄິຍາທິໂລກິຍາທິຕທຸຠຍໂວມິສ຺ສຕາທິວເສນ, ກຸສລາທິວເສນ, ຂນ຺ຘາທິວເສນ, ສງ຺ຄຫາທິວເສນ, ສມຍວິມຸຕ຺ຕາທິວເສນ, ຐປນາທິວເສນ, ກຸສລມູລາທິວເສນ, ຕິກປ຺ປຏ຺ຐານາທິວເສນ ຈ ນານປ຺ປກາຣາຕິ ນານານຍາຯ ເຕຫິ ນິປຸຓໍ ສຓ຺ຫໍ ສຸຂຸມນ຺ຕິ ນານານຍນິປຸຓໍຯ

ອາສໂຍວ ອຊ຺ຌາສໂຍ, ໂສ ຈ ສສ຺ສຕາທິເຠເທນ ອປ຺ປຣຊ຺ຂຕາທິເຠເທນ ຈ ອເນກວິໂຘຯ ອຕ຺ຕຊ຺ຌາສຍາທິໂກ ເອວ ວາ ອເນໂກ ອຊ຺ຌາສໂຍ ອເນກຊ຺ຌາສໂຍຯ ໂສ ສມຸຏ຺ຐານໍ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິເຫຕຸ ເອຕສ຺ສາຕິ ອເນກຊ຺ຌາສຍສມຸຏ຺ຐານໍຯ

ກຸສລາທິອຕ຺ຖສມ຺ປຕ຺ຕິຍາ ຕພ຺ພິຠາວນພ຺ຍຎ຺ຊນສມ຺ປຕ຺ຕິຍາ ສງ຺ກາສນປກາສນວິວຣຓວິຠຊນຸຕ຺ຕານີກຣຓປຎ຺ຎຕ຺ຕິວເສນ ຉຫິ ອຕ຺ຖປເທຫິ ອກ຺ຂຣປທພ຺ຍຎ຺ຊນາກາຣນິຣຸຕ຺ຕິນິທ຺ເທສວເສນ ຉຫິ ພ຺ຍຎ຺ຊນປເທຫິ ຈ ສມນ຺ນາຄຕ຺ຕາ ອຕ຺ຖພ຺ຍຎ຺ຊນສມ຺ປນ຺ນໍຯ

ອິທ຺ຘິອາເທສນານຸສາສນີເຠເທນ ເຕສຸ ຈ ເອເກກສ຺ສ ວິສຍາທິເຠເທນ ວິວິຘໍ ພຫຸວິຘໍ ວາ ປາຏິຫາຣິຍໍ ເອຕສ຺ສາຕິ ວິວິຘປາຏິຫາຣິຍໍຯ ຕຕ຺ຖ ປຏິປກ຺ຂຫຣຓໂຕ ຣາຄາທິກິເລສາປນຍນໂຕ ປຏິຫາຣິຍນ຺ຕິ ອຕ຺ເຖ ສຕິ ຠຄວໂຕ ປຏິປກ຺ຂາ ຣາຄາທໂຍ ນ ສນ຺ຕິ ເຍ ຫຣິຕພ຺ພາ, ປຸຖຸຊ຺ຊນານມ຺ປິ ວິຄຕູປກ຺ກິເລເສ ອຏ຺ຐຄຸຓສມນ຺ນາຄເຕ ຈິຕ຺ເຕ ຫຕປຏິປກ຺ເຂ ອິທ຺ຘິວິຘໍ ປວຕ຺ຕຕິຯ ຕສ຺ມາ ຕຕ຺ຖ ປວຕ຺ຕໂວຫາເຣນ ຈ ນ ສກ຺ກາ ອິຘ ປາຏິຫາຣິຍນ຺ຕິ ວຕ຺ຕຸໍຯ ຍສ຺ມາ ປນ ມຫາກາຣຸຓິກສ຺ສ ຠຄວໂຕ ເວເນຍ຺ຍຄຕາ ຈ ກິເລສາ ປຏິປກ຺ຂາ, ຕສ຺ມາ ເຕສໍ ຫຣຓໂຕ ປາຏິຫາຣິຍໍຯ ອຖ ວາ ຠຄວໂຕ ສາສນສ຺ສ ຈ ປຏິປກ຺ຂາ ຕິຕ຺ຖິຍາ, ເຕສໍ ຫຣຓໂຕ ປາຏິຫາຣິຍໍຯ ເຕ ຫິ ທິຏ຺ຐິຫຣຓວເສນ ທິຏ຺ຐິປ຺ປກາສເນ ອສມຕ຺ຖຠາເວນ ຈ ອິທ຺ຘິອາເທສນານຸສາສນີຫິ ຫຣິຕາ ອປນີຕາ ໂຫນ຺ຕິຯ ປຏີຕິ ວາ ປຈ຺ຉາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ຕສ຺ມາ ສມາຫິເຕ ຈິຕ຺ເຕ ວິຄຕູປກ຺ກິເລເສ ກຕກິຈ຺ເຈນ ປຈ຺ຉາ ຫຣິຕພ຺ພໍ ປວຕ຺ເຕຕພ຺ພນ຺ຕິ ປຏິຫາຣິຍໍຯ ອຕ຺ຕໂນ ວາ ອຸປກ຺ກິເລເສສຸ ຈຕຸຕ຺ຖຊ຺ຌານມຄ຺ເຄຫິ ຫຣິເຕສຸ ປຈ຺ຉາ ຫຣຓໍ ປຏິຫາຣິຍໍຯ ອິທ຺ຘິອາເທສນານຸສາສນິໂຍ ຈ ວິຄຕູປກ຺ກິເລເສນ ກຕກິຈ຺ເຈນ ສຕ຺ຕຫິຕຕ຺ຖໍ ປຸນ ປວຕ຺ເຕຕພ຺ພາ, ຫຣິເຕສຸ ຈ ອຕ຺ຕໂນ ອຸປກ຺ກິເລເສສຸ ປຣສນ຺ຕາເນ ອຸປກ຺ກິເລສຫຣຓານິ ໂຫນ຺ຕີຕິ ປຏິຫາຣິຍານິ ຠວນ຺ຕິຯ ປຏິຫາຣິຍເມວ ປາຏິຫາຣິຍໍ, ປຏິຫາຣິເຍ ວາ ອິທ຺ຘິອາເທສນານຸສາສນີສມຸທາເຍ ຠວໍ ເອເກກໍ ປາຏິຫາຣິຍນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິຯ ປຏິຫາຣິຍໍ ວາ ຈຕຸຕ຺ຖຊ຺ຌານໍ ມຄ຺ໂຄ ຈ ປຏິປກ຺ຂຫຣຓໂຕ, ຕຕ຺ຖ ຊາຕໍ, ຕສ຺ມິໍ ວາ ນິມິຕ຺ຕຠູເຕ, ຕໂຕ ວາ ອາຄຕນ຺ຕິ ປາຏິຫາຣິຍໍຯ

ຍສ຺ມາ ປນ ຕນ຺ຕິອຕ຺ຖເທສນາຕພ຺ໂພຫາຣາຠິສມຍສງ຺ຂາຕາ ເຫຕຸເຫຕຸຜລຕທຸຠຍປຎ຺ຎຕ຺ຕິປຏິເວຘສງ຺ຂາຕາ ວາ ຘມ຺ມຕ຺ຖເທສນາປຏິເວຘາ ຄມ຺ຠີຣາ, ອນຸປຈິຕສມ຺ຠາເຣຫິ ສສາທີຫິ ວິຍ ມຫາສມຸທ຺ໂທ ທຸກ຺ໂຂຄາຬ຺ຫາ ອລພ຺ຠເນຍ຺ຍປ຺ປຕິຏ຺ຐາ ຈຯ ຕສ຺ມາ ເຕຫິ ຈຕູຫິ ຄມ຺ຠີຣຠາເວຫິ ຍຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ຘມ຺ມຕ຺ຖເທສນາປຏິເວຘຄມ຺ຠີຣໍຯ

ເອໂກ ເອວ ຠຄວໂຕ ຘມ຺ມເທສນາໂຆໂສ ເອກສ຺ມິໍ ຂເຓ ປວຕ຺ຕມາໂນ ນານາຠາສານໍ ສຕ຺ຕານໍ ອຕ຺ຕໂນ ອຕ຺ຕໂນ ຠາສາວເສນ ອປ຺ປຸພ຺ພໍ ອຈຣິມໍ ຄຫຓູປໂຄ ຫຸຕ຺ວາ ອຕ຺ຖາຘິຄມາຍ ໂຫຕິຯ ອຈິນ຺ເຕຍ຺ໂຍ ຫິ ພຸທ຺ຘານໍ ພຸທ຺ຘານຸຠາໂວຕິ ສພ຺ພສຕ຺ຕານໍ ສຠາສຠາສານຸຣູປໂຕ ໂສຕປຖມາຄຈ຺ຉຕີຕິ ເວທິຕພ຺ພໍຯ

ນິທສ຺ສນຕ຺ເຖນ – ''ນາຫໍ ສຍມ຺ຠູ, ນ ມຍາ ອິທໍ ສຈ຺ຉິກຕ''ນ຺ຕິ ອຕ຺ຕານໍ ປຣິໂມເຈນ຺ໂຕ – ''ອິຕິ ເມ ສຸຕໍ, ມຍາປິ ເອວໍ ສຸຕ''ນ຺ຕິ ອິທານິ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ ສກລໍ ສຸຕ຺ຕໍ ນິທສ຺ເສຕິຯ

ອວຘາຣຓຕ຺ເຖນ – ''ເອຕທຄ຺ຄໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ມມ ສາວການໍ ຠິກ຺ຂູນໍ ພຫຸສ຺ສຸຕານໍ ຍທິທໍ ອານນ຺ໂທ, ຄຕິມນ຺ຕານໍ, ສຕິມນ຺ຕານໍ, ຘິຕິມນ຺ຕານໍ, ອຸປຏ຺ຐາການໍ ຍທິທໍ ອານນ຺ໂທ''ຕິ (ອຯ ນິຯ ໑ຯ໒໑໙-໒໒໓) ເອວໍ ຠຄວຕາ, ''ອາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ ອຕ຺ຖກຸສໂລ ຘມ຺ມກຸສໂລ ພ຺ຍຎ຺ຊນກຸສໂລ ນິຣຸຕ຺ຕິກຸສໂລ ປຸພ຺ພາປຣກຸສໂລ''ຕິ (ອຯ ນິຯ ໕ຯ໑໖໙) ເອວໍ ຘມ຺ມເສນາປຕິນາ ຈ ປສຕ຺ຖຠາວານຸຣູປໍ ອຕ຺ຕໂນ ຘາຣຓພລໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ສຕ຺ຕານໍ ໂສຕຸກມ຺ຍຕໍ ຊເນຕິ – ''ອິຕິ ເມ ສຸຕໍ, ຕຎ຺ຈ ໂຂ ອຕ຺ຖໂຕ ວາ ພ຺ຍຎ຺ຊນໂຕ ວາ ອນູນມນຘິກໍ, ເອວເມວ, ນ ອຎ຺ຎຖາ, ທຏ຺ຐພ຺ພ''ນ຺ຕິຯ ອຎ຺ຎຖາຕິ ຠຄວໂຕ ສມ຺ມຸຂາ ສຸຕາກາຣໂຕ ອຎ຺ຎຖາ, ນ ປນ ຠຄວຕາ ເທສິຕາກາຣໂຕຯ ອຈິນ຺ເຕຍ຺ຍານຸຠາວາ ຫິ ຠຄວໂຕ ເທສນາ, ສາ ນ ສພ຺ພາກາເຣນ ສກ຺ກາ ວິຎ຺ຎາຕຸນ຺ຕິ ວຸຕ຺ໂຕວາຍມຕ຺ໂຖຯ ສຸຕາກາຣາວິຣຸຊ຺ຊນເມວ ຫິ ຘາຣຓພລໍຯ ນ ເຫຕ຺ຖ ອຕ຺ຖນ຺ຕຣປຣິຫາໂຣ ທ຺ວິນ຺ນມ຺ປິ ອຕ຺ຖານໍ ເອກວິສຍຕ຺ຕາຯ ອິຕຣຖາ ຫິ ເຖໂຣ ຠຄວໂຕ ເທສນາຍ ສພ຺ພຖາ ປຏິຄ຺ຄຫເຓ ສມຕ຺ໂຖ ອສມຕ຺ໂຖຕິ ວາ ອາປຊ຺ເຊຍ຺ຍາຕິຯ

ເມ-ສທ຺ໂທ ຕີສຸ ອຕ຺ເຖສຸ ທິສ຺ສຕິຯ ຕຖາ ຫິສ຺ສ – ''ຄາຖາຠິຄີຕໍ ເມ ອໂຠຊເນຍ຺ຍ''ນ຺ຕິອາທີສຸ (ສໍຯ ນິຯ ໑ຯ໑໙໔; ສຸຯ ນິຯ ໘໑) ມຍາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ''ສາຘຸ ເມ, ຠນ຺ເຕ, ຠຄວາ ສໍຂິຕ຺ເຕນ ຘມ຺ມໍ ເທເສຕູ''ຕິອາທີສຸ (ສໍຯ ນິຯ ໔ຯ໘໘; ໔ຯ໓໘໑; ອຯ ນິຯ ໔ຯ໒໕໗) ມຍ຺ຫນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ''ຘມ຺ມທາຍາທາ ເມ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠວຖ''ຕິອາທີສຸ (ມຯ ນິຯ ໑ຯ໒໙) ມມາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອິຘ ປນ ''ມຍາ ສຸຕ''ນ຺ຕິ ຈ ''ມມ ສຸຕ''ນ຺ຕິ ຈ ອຕ຺ຖທ຺ວເຍ ຍຸຊ຺ຊຕິຯ

ເອຕ຺ຖ ຈ ໂຍ ປໂຣ ນ ໂຫຕິ, ໂສ ອຕ຺ຕາຕິ ເອວໍ ວຕ຺ຕພ຺ເພ ນິຍກຊ຺ຊຕ຺ຕສງ຺ຂາເຕ ສກສນ຺ຕາເນ ວຕ຺ຕນໂຕ ຕິວິໂຘປິ ເມ-ສທ຺ໂທ ຍທິປິ ເອກສ຺ມິເຍວ ອຕ຺ເຖ ທິສ຺ສຕິ, ກຣຓສມ຺ປທານາທິວິເສສສງ຺ຂາໂຕ ປນສ຺ສ ວິຊ຺ຊເຕວາຍໍ ອຕ຺ຖເຠໂທຕິ ອາຫ – ''ເມ-ສທ຺ໂທ ຕີສຸ ອຕ຺ເຖສຸ ທິສ຺ສຕີ''ຕິຯ

ສຸຕນ຺ຕິ ອຍໍ ສຸຕ-ສທ຺ໂທ ເສົາປສ຺ຄໂຄ ອນຸປສ຺ຄໂຄ ຈ ຄມນວິສ຺ສຸຕກິລິນ຺ນູປຈິຕານຸໂຍຄໂສຕວິຎ຺ເຎຍ຺ຍໂສຕທ຺ວາຣານຸສາຣວິຎ຺ຎາຕາທິອເນກຕ຺ຖປ຺ປເຠໂທຯ ກິຎ຺ຈາປິ ຫິ ກິຣິຍາວິເສສໂກ ອຸປສ຺ຄໂຄ, ໂຊຕກຠາວໂຕ ປນ ສຕິປິ ຕສ຺ມິໍ ສຸຕ-ສທ຺ໂທ ເອວ ຕໍ ຕໍ ອຕ຺ຖໍ ວທຕີຕິ ອນຸປສ຺ຄຄສ຺ສ ສຸຕສທ຺ທສ຺ສ ອຕ຺ຖຸທ຺ຘາເຣ ເສົາປສ຺ຄໂຄປິ ອຸທາຫຣີຍຕິຯ

ຕຕ຺ຖ ''ເສນາຍ ປສຸໂຕ''ຕິອາທີສຸ ຄຈ຺ຉນ຺ໂຕຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ''ສຸຕຘມ຺ມສ຺ສ ປສ຺ສໂຕ''ຕິອາທີສຸ (ອຸທາຯ ໑໑) ວິສ຺ສຸຕຘມ຺ມສ຺ສາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ''ອວສ຺ສຸຕາ ອວສ຺ສຸຕສ຺ສາ''ຕິອາທີສຸ (ປາຈິຯ ໖໕໗) ກິລິນ຺ນາ ກິລິນ຺ນສ຺ສາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ''ຕຸມ຺ເຫຫິ ປຸຎ຺ຎໍ ປສຸຕໍ ອນປ຺ປກ''ນ຺ຕິອາທີສຸ (ຂຸຯ ປາຯ ໗ຯ໑໒) ອຸປຈິຕນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ''ເຍ ຌານປ຺ປສຸຕາ ຘີຣາ''ຕິອາທີສຸ (ຘຯ ປຯ ໑໘໑) ຌານານຸຍຸຕ຺ຕາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ''ທິຏ຺ຐໍ ສຸຕໍ ມຸຕ''ນ຺ຕິອາທີສຸ (ມຯ ນິຯ ໑ຯ໒໔໑) ໂສຕວິຎ຺ເຎຍ຺ຍນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ''ສຸຕຘໂຣ ສຸຕສນ຺ນິຈໂຍ''ຕິອາທີສຸ (ມຯ ນິຯ ໑ຯ໓໓໙) ໂສຕທ຺ວາຣານຸສາຣວິຎ຺ຎາຕຘໂຣຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອິຘ ປນສ຺ສ ''ໂສຕທ຺ວາຣານຸສາເຣນ ອຸປຘາຣິຕ''ນ຺ຕິ ວາ ''ອຸປຘາຣຓ''ນ຺ຕິ ວາ ອຕ຺ໂຖຯ ເມ-ສທ຺ທສ຺ສ ຫິ ມຍາຕິ ອຕ຺ເຖ ສຕິ ''ອິຕິ ເມ ສຸຕໍ, ມຍາ ໂສຕທ຺ວາຣານຸສາເຣນ ອຸປຘາຣິຕ''ນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ມມາຕິ ອຕ຺ເຖ ສຕິ ''ອິຕິ ມມ ສຸຕໍ ໂສຕທ຺ວາຣານຸສາເຣນ ອຸປຘາຣຓ''ນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

ເອວເມເຕສຸ ຕີສຸ ປເທສຸ ຍສ຺ມາ ສຸຕສທ຺ທສນ຺ນິຘາເນ ປຍຸຕ຺ເຕນ ອິຕິສທ຺ເທນ ສວນກິຣິຍາໂຊຕເກນ ຠວິຕພ຺ພໍຯ ຕສ຺ມາ ອິຕີຕິ ໂສຕວິຎ຺ຎາຓາທິວິຎ຺ຎາຓກິຈ຺ຈນິທສ຺ສນໍຯ ເມຕິ ວຸຕ຺ຕວິຎ຺ຎາຓສມງ຺ຄິປຸຄ຺ຄລນິທສ຺ສນໍຯ ສພ຺ພານິປິ ວາກ຺ຍານິ ເອວກາຣຕ຺ຖສຫິຕານິເຍວ ອວຘາຣຓຜລຕ຺ຕາຯ ເຕນ ສຸຕນ຺ຕິ ອສ຺ສວນຠາວປ຺ປຏິກ຺ເຂປໂຕ ອນູນາວິປຣີຕຄ຺ຄຫຓນິທສ຺ສນໍຯ ຍຖາ ຫິ ສຸຕໍ ສຸຕເມວາຕິ ວຕ຺ຕພ຺ພຕໍ ອຣຫຕິ, ຕໍ ສມ຺ມາ ສຸຕໍ ອນູນຄ຺ຄຫຓໍ ອວິປຣີຕຄ຺ຄຫຓຎ຺ຈ ໂຫຕີຕິຯ ອຖ ວາ ສທ຺ທນ຺ຕຣຕ຺ຖາໂປຫນວເສນ ສທ຺ໂທ ອຕ຺ຖໍ ວທຕີຕິ, ຍສ຺ມາ ສຸຕນ຺ຕິ ເອຕສ຺ສ ອສຸຕໍ ນ ໂຫຕີຕິ ອຍມຕ຺ໂຖ, ຕສ຺ມາ ສຸຕນ຺ຕິ ອສ຺ສວນຠາວປ຺ປຏິກ຺ເຂປໂຕ ອນູນາວິປຣີຕຄ຺ຄຫຓນິທສ຺ສນໍຯ ອິທໍ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ – ອິຕິ ເມ ສຸຕໍ, ນ ທິຏ຺ຐໍ, ນ ສຍມ຺ຠຸຎາເຓນ ສຈ຺ຉິກຕໍ, ນ ອຎ຺ຎຖາ ວາ ອຸປລທ຺ທໍ, ອປີຈ ສຸຕໍວ, ຕຎ຺ຈ ໂຂ ສມ຺ມເທວາຕິຯ ອວຘາຣຓຕ຺ເຖ ວາ ອິຕິສທ຺ເທ ອຍມຕ຺ຖໂຍຊນາຕິ ຕທເປກ຺ຂສ຺ສ ສຸຕ-ສທ຺ທສ຺ສ ນິຍມຕ຺ໂຖ ສມ຺ຠວຕີຕິ ອສ຺ສວນຠາວປ຺ປຏິກ຺ເຂໂປ, ອນູນາວິປຣີຕຄ຺ຄຫຓນິທສ຺ສນຕາ ຈ ເວທິຕພ຺ພາຯ ເອວໍ ສວນເຫຕຸສວນວິເສສວເສນ ປທຕ຺ຕຍສ຺ສ ອຕ຺ຖໂຍຊນາ ກຕາຕິ ທຏ຺ຐພ຺ພໍຯ

ຕຖາ ອິຕີຕິ ໂສຕທ຺ວາຣານຸສາເຣນ ປວຕ຺ຕາຍ ວິຎ຺ຎາຓວີຖິຍາ ນານຕ຺ຖພ຺ຍຎ຺ຊນຄ຺ຄຫຓໂຕ ນານປ຺ປກາເຣນ ອາຣມ຺ມເຓ ປວຕ຺ຕິຠາວປ຺ປກາສນໍ ອາກາຣຕ຺ໂຖ ອິຕິສທ຺ໂທຕິ ກຕ຺ວາຯ ເມຕິ ອຕ຺ຕປ຺ປກາສນໍຯ ສຸຕນ຺ຕິ ຘມ຺ມປ຺ປກາສນໍ ຍຖາວຸຕ຺ຕາຍ ວິຎ຺ຎາຓວີຖິຍາ ປຣິຍຕ຺ຕິຘມ຺ມາຣມ຺ມຓຕ຺ຕາຯ ອຍຎ຺ເຫຕ຺ຖ ສງ຺ເຂໂປ – ນານປ຺ປກາເຣນ ອາຣມ຺ມເຓ ປວຕ຺ຕາຍ ວິຎ຺ຎາຓວີຖິຍາ ກາຣຓຠູຕາຍ ມຍາ ນ ອຎ຺ຎໍ ກຕໍ, ອິທໍ ປນ ກຕໍ, ອຍໍ ຘມ຺ໂມ ສຸໂຕຕິຯ

ຕຖາ ອິຕີຕິ ນິທສ຺ສິຕພ຺ພປ຺ປກາສນໍ ນິທສ຺ສນຕ຺ໂຖ ອິຕິ-ສທ຺ໂທຕິ ກຕ຺ວາ ນິທສ຺ເສຕພ຺ພສ຺ສ ນິທສ຺ສິຕພ຺ພຕ຺ຕາຠາວາຠາວໂຕຯ ຕສ຺ມາ ອິຕິສທ຺ເທນ ສກລມ຺ປິ ສຸຕໍ ປຈ຺ຈາມຏ຺ຐນ຺ຕິ ເວທິຕພ຺ພໍຯ ເມຕິ ປຸຄ຺ຄລປ຺ປກາສນໍຯ ສຸຕນ຺ຕິ ປຸຄ຺ຄລກິຈ຺ຈປ຺ປກາສນໍຯ ສຸຕ-ສທ຺ເທນ ຫິ ລພ຺ຠມານາ ສວນກິຣິຍາ ສວນວິຎ຺ຎາຓປ຺ປພນ຺ຘປ຺ປຏິພທ຺ຘາ, ຕຕ຺ຖ ຈ ປຸຄ຺ຄລໂວຫາໂຣຯ ນ ຫິ ປຸຄ຺ຄລໂວຫາຣຣຫິເຕ ຘມ຺ມປ຺ປພນ຺ເຘ ສວນກິຣິຍາ ລພ຺ຠຕິຯ ຕສ຺ສາຍໍ ສງ຺ເຂປຕ຺ໂຖ – ຍໍ ສຸຕ຺ຕໍ ນິທ຺ທິສິສ຺ສາມິ, ຕໍ ມຍາ ອິຕິ ສຸຕນ຺ຕິຯ

ຕຖາ ອິຕີຕິ ຍສ຺ສ ຈິຕ຺ຕສນ຺ຕານສ຺ສ ນານາຣມ຺ມຓປ຺ປວຕ຺ຕິຍາ ນານຕ຺ຖພ຺ຍຎ຺ຊນຄ຺ຄຫຓໍ ໂຫຕິ, ຕສ຺ສ ນານາກາຣນິທ຺ເທໂສ ອາກາຣຕ຺ໂຖ ອິຕິສທ຺ໂທຕິ ກຕ຺ວາຯ ອິຕີຕິ ຫິ ອຍໍ ອາກາຣປຎ຺ຎຕ຺ຕິ ຘມ຺ມານໍ ຕໍ ຕໍ ປວຕ຺ຕິອາກາຣໍ ອຸປາທາຍ ປຎ຺ຎາເປຕພ຺ພສຠາວຕ຺ຕາຯ ເມຕິ ກຕ຺ຕຸນິທ຺ເທໂສຯ ສຸຕນ຺ຕິ ວິສຍນິທ຺ເທໂສຯ ໂສຕພ຺ໂພ ຫິ ຘມ຺ໂມ ສວນກິຣິຍາກຕ຺ຕຸປຸຄ຺ຄລສ຺ສ ສວນກິຣິຍາວເສນ ປວຕ຺ຕິຏ຺ຐານໍ ໂຫຕິຯ ເອຕ຺ຕາວຕາ ນານປ຺ປກາຣປ຺ປວຕ຺ເຕນ ຈິຕ຺ຕສນ຺ຕາເນນ ຕໍສມງ຺ຄິໂນ ກຕ຺ຕຸ ວິສເຍ ຄຫຓສນ຺ນິຏ຺ຐານໍ ທສ຺ສິຕໍ ໂຫຕິຯ

ອຖ ວາ ອິຕີຕິ ປຸຄ຺ຄລກິຈ຺ຈນິທ຺ເທໂສຯ ສຸຕານຎ຺ຫິ ຘມ຺ມານໍ ຄຫິຕາກາຣສ຺ສ ນິທສ຺ສນສ຺ສ ອວຘາຣຓສ຺ສ ວາ ປກາສນຠາເວນ ອິຕິສທ຺ເທນ ຕທາກາຣາທິຘາຣຓສ຺ສ ປຸຄ຺ຄລໂວຫາຣູປາທານຘມ຺ມພ຺ຍາປາຣຠາວໂຕ ປຸຄ຺ຄລກິຈ຺ຈໍ ນາມ ນິທ຺ທິຏ຺ຐໍ ໂຫຕີຕິຯ ສຸຕນ຺ຕິ ວິຎ຺ຎາຓກິຈ຺ຈນິທ຺ເທໂສຯ ປຸຄ຺ຄລວາທິໂນປິ ຫິ ສວນກິຣິຍາ ວິຎ຺ຎາຓນິຣເປກ຺ຂາ ນ ໂຫຕີຕິຯ ເມຕິ ອຸຠຍກິຈ຺ຈຍຸຕ຺ຕປຸຄ຺ຄລນິທ຺ເທໂສ ຯ ເມຕິ ຫິ ສທ຺ທປ຺ປວຕ຺ຕິ ເອກນ຺ເຕເນວ ສຕ຺ຕວິເສສວິສຍາ, ວິຎ຺ຎາຓກິຈ຺ຈຎ຺ຈ ຕຕ຺ເຖວ ສໂມຫິຕພ຺ພນ຺ຕິຯ ອຍໍ ປເນຕ຺ຖ ສງ຺ເຂໂປ – ມຍາ ສວນກິຈ຺ຈວິຎ຺ຎາຓສມງ຺ຄິນາ ປຸຄ຺ຄເລນ ວິຎ຺ຎາຓວເສນ ລທ຺ຘສວນກິຈ຺ຈໂວຫາເຣນ ສຸຕນ຺ຕິຯ

ຕຖາ ອິຕີຕິ ຈ ເມຕິ ຈ ສຈ຺ຈິກຏ຺ຐປຣມຕ຺ຖວເສນ ອວິຊ຺ຊມານປຎ຺ຎຕ຺ຕິຯ ສພ຺ພສ຺ສ ຫິ ສທ຺ທາຘິຄມນິຍສ຺ສ ອຕ຺ຖສ຺ສ ປຎ຺ຎຕ຺ຕິມຸເຂເນວ ປຏິປ຺ຊິຕພ຺ພຕ຺ຕາ ສພ຺ພປຎ຺ຎຕ຺ຕີນຎ຺ຈ ວິຊ຺ຊມານາທີສຸ ຉສ຺ເວວ ປຎ຺ຎຕ຺ຕີສຸ ອວໂຣໂຘ, ຕສ຺ມາ ໂຍ ມາຍາມຣີຈິອາທໂຍ ວິຍ ອຠູຕຕ຺ໂຖ, ອນຸສ຺ສວາທີຫິ ຄເຫຕພ຺ໂພ ວິຍ ອນຸຕ຺ຕມຕ຺ໂຖ ຈ ນ ໂຫຕິຯ ໂສ ຣູປສທ຺ທາທິໂກ ຣຸປ຺ປນານຸຠວນາທິໂກ ຈ ປຣມຕ຺ຖສຠາໂວ ສຈ຺ຈິກຏ຺ຐປຣມຕ຺ຖວເສນ ວິຊ຺ຊຕິຯ ໂຍ ປນ ອິຕີຕິ ຈ ເມຕິ ຈ ວຸຈ຺ຈມາໂນ ອາກາຣາທິອປຣມຕ຺ຖສຠາໂວ ສຈ຺ຈິກຏ຺ຐປຣມຕ຺ຖວເສນ ອນຸປລພ຺ຠມາໂນ ອວິຊ຺ຊມານປຎ຺ຎຕ຺ຕິ ນາມ, ກິເມຕ຺ຖ ຕໍ ປຣມຕ຺ຖໂຕ ອຕ຺ຖິ, ຍໍ ອິຕີຕິ ວາ ເມຕິ ວາ ນິທ຺ເທສໍ ລເຠຖຯ ສຸຕນ຺ຕິ ວິຊ຺ຊມານປຎ຺ຎຕ຺ຕິຯ ຍຎ຺ຫິ ຕໍ ໂສເຕນ ອຸປລທ຺ຘໍ, ຕໍ ປຣມຕ຺ຖໂຕ ວິຊ຺ຊມານນ຺ຕິຯ

ຕຖາ ອິຕີຕິ ໂສຕປຖມາຄເຕ ຘມ຺ເມ ອຸປາທາຍ ເຕສໍ ອຸປຘາຣິຕາກາຣາທີນໍ ປຈ຺ຈາມສນວເສນຯ ເມຕິ ສສນ຺ຕຕິປຣິຍາປນ຺ເນ

ຂນ຺ເຘ ກຣຓາທິວິເສສວິສິຏ຺ເຐ ອຸປາທາຍ ວຕ຺ຕພ຺ພໂຕ ອຸປາທາປຎ຺ຎຕ຺ຕີຯ ສຸຕນ຺ຕິ ທິຏ຺ຐາທີນິ ອຸປນິຘາຍ ວຕ຺ຕພ຺ພໂຕ ອຸປນິຘາປຎ຺ຎຕ຺ຕີຯ ທິຏ຺ຐາທິສພາວຣຫິເຕ ສທ຺ທາຍຕເນ ປວຕ຺ຕມາໂນປິ ສຸຕໂວຫາໂຣ ທຸຕິຍໍ, ຕຕິຍນ຺ຕິ ອາທິໂກ ວິຍ ປຐມາ ທີ ນິສ຺ສາຍ "ຍໍ ນ ທິຏ຺ຐມຸຕວິຎ຺ຎາຕນິຣເປກ຺ຂໍ, ຕໍ ສຸຕ"ນ຺ຕິ ວິຎ຺ເຎຍ຺ຍຕ຺ຕາ ທິຏ຺ຐາທີນິ ອຸປນິຘາຍ ວຕ຺ຕພ຺ໂພ ໂຫຕິຯ ອສຸຕໍ ນ ໂຫຕີຕິ ຫິ ສຸຕນ຺ຕິ ປກາສິໂຕຍມຕ຺ໂຖຕິຯ

ເອຕ຺ຖ ຈ ອິຕິຕິ ວຈເນນ ອສມ຺ໂມຫໍ ທີເປຕິຯ ປຏິວິທ຺ຘາ ຫິ ອຕ຺ຖສ຺ສ ປກາຣວິເສສາ ອິຕິຕິ ອິຘ ອາຍສ຺ມຕາ ອານນ຺ເທນ ປຈ຺ຈາມຏ຺ຐາ, ເຕນສ຺ສ ອສມ຺ໂມໂຫ ທີປິໂຕຯ ນ ຫິ ສມ຺ມູລ຺ໂຫ ນານປ຺ປກາຣປ຺ປຏິເວຘສມຕ຺ໂຖ ໂຫຕິ, ໂລກປ຺ປຫານາທິວເສນ ນານປ຺ປກາຣາ ທຸປ຺ປຏິວິທ຺ຘາ ຈ ສຸຕ຺ຕຕ຺ຖາ ນິທ຺ທິສີຍນ຺ຕິ ຯ ສຸຕນ຺ຕິ ວຈເນນ ອສມ຺ໂມສໍ ທີເປຕິ ສຸຕາກາຣສ຺ສ ຍາຖາວໂຕ ທສ຺ສິຍມານຕ຺ຕາ ຍສ຺ສ ຫິ ສຸຕໍ ສມ຺ມຸຏ຺ຐໍ ໂຫຕິ, ນ ໂສ ກາລນ຺ຕເຣ ມຍາ ສຸຕນ຺ຕິ ປຏິຊານາຕິຯ ອິຈ຺ຈສ຺ສ ອສມ຺ໂມເຫນ ສມ຺ໂມຫາຠາເວນ ປຎ຺ຎາຍ ເອວ ວາ ສວນກາລສມ຺ຠູຕາຍ ຕທຸຕ຺ຕຣິກາລປຎ຺ຎາສິທ຺ຘິ, ຕຖາ ອສມ຺ໂມເສນ ສຕິສິທ຺ຘິຯ ຕຕ຺ຖ ປຎ຺ຎາປຸພ຺ພງ຺ຄມາຍ ສຕິຍາ ພ຺ຍຎ຺ຊນາວຘາຣຓສມຕ຺ຖຕາຯ ພ຺ຍຎ຺ຊນານຎ຺ຫິ ປຏິວິຊ຺ຊິຕພ຺ໂພ ອາກາໂຣ ນາຕິຄມ຺ຠີໂຣ, ຍຖາ ສຸຕວາຣຓເມວ ຕຕ຺ຖ ກຣຕີຍນ຺ຕິ ສຕິຍາ ພ຺ຍາປາໂຣ ອທິໂກ, ປຎ຺ຎາ ຕຕ຺ຖ ຄຸຓີຠູຕາ ໂຫຕິ ປຎ຺ຎາຍ ປຸພ຺ພງ຺ຄມາຕິ ກຕ຺ວາຯ ສຕິປຸພ຺ພງ຺ຄມາຍ ປຎ຺ຎາຍ ອຕ຺ຖປ຺ປຏິເວຘສມຕ຺ຖຕາຯ ອຕ຺ຖສ຺ສ ຫິ ປຏິວິຊ຺ຊິຕພ຺ໂພ ອາກາໂຣ ຄມ຺ຠີໂຣຕິ ປຎ຺ຎາຍ ພ຺ຍາປາໂຣ ອທິໂກ, ສຕິ ຕຕ຺ຖ ຄຸຓີຠູຕາ ໂຫຕິ ສຕິຍາ ປຸພ຺ພງ຺ຄມາຕິ ກຕ຺ວາຯ ຕທຸຠຍສມຕ຺ຖຕາໂຍເຄນ ອຕ຺ຖພ຺ຍຎ຺ຊນສມ຺ປນ຺ນສ຺ສ ຘມ຺ມໂກສສ຺ສ ອນຸປາລນສມຕ຺ຖຕາຍ ຘມ຺ມຠຓ຺ຑາຄາຣິກຕ຺ຕສິທ຺ຘິຯ

ອປໂຣ ນໂຍ – ອິຕິຕິ ວຈເນນ ໂຍນິໂສມນສິກາຣໍ ທີເປຕິຯ ເຕນ ວຸຈ຺ຈມານານໍ ອາກາຣນິທສ຺ສນາວຘາຣຓຕ຺ຖານໍ ອຸປຣິ ວກ຺ຂມານານໍ ນານປ຺ປກາຣປ຺ປຏິເວຘໂຊຕການໍ ອວິປຣີຕສທ຺ຘມ຺ມວິສຍຕ຺ຕາຯ ນ ຫິ ອໂຍນິໂສ ມນສິກໂຣໂຕ ນານປ຺ປກາຣປ຺ປຏິເວໂຘ ສມ຺ຠວຕິຯ ສຸຕນ຺ຕິ ວຈເນນ ອວິກ຺ເຂປໍ ທີເປຕິ, ນິທານປຸຈ຺ຉາວເສນ ປກຣຓປ຺ປຕ຺ຕສ຺ສ ວກ຺ຂມານສ຺ສ ສຸຕ຺ຕສ຺ສ ສວນໍ ນ ສມາຘານມນ຺ຕເຣນ ສມ຺ຠວຕິ ວິກ຺ຂິຕ຺ຕຈິຕ຺ຕສ຺ສ ສວນາຠາວໂຕຯ ຕຖາ ຫິ ວິກ຺ຂິຕ຺ຕຈິຕ຺ໂຕ ປຸຄ຺ຄໂລ ສພ຺ພສມ຺ປຕ຺ຕິຍາ ວຸຈ຺ຈມາໂນປິ "ນ ມຍາ ສຸຕໍ, ປຸນ ຠຓຖາ"ຕິ ວທຕິຯ ໂຍນິໂສມນສິກາເຣນ ເຈຕ຺ຖ ອຕ຺ຕສມ຺ມາປຓິຘິ ປຸພ຺ເພກຕປຸຎ຺ຎຕຎ຺ຈ ສາເຘຕິ, ສມ຺ມາ ອປ຺ປຓິຫິຕຕ຺ຕສ຺ສ ປຸພ຺ເພ ອກຕປຸຎ຺ຎສ຺ສ ວາ ຕທຠາວໂຕຯ ອວິກ຺ເຂເປນ ສທ຺ຘມ຺ມສ຺ສວນໍ ສປ຺ປຸຣິສູປນິສ຺ສຍຎ຺ຈ ສາເຘຕິ, ອສ຺ສຸຕວໂຕ ສປ຺ປຸຣິສູປນິສ຺ສຍຣຫິຕສ຺ສ ຈ ຕທຠາວໂຕຯ ນ ຫິ ວິກ຺ຂິຕ຺ຕຈິຕ຺ໂຕ ສທ຺ຘມ຺ມໍ ໂສຕຸໍ ສກ຺ໂກຕິ, ນ ຈ ສປ຺ປຸຣິເສ ອນຸປສ຺ສຍມານສ຺ສ ສວນໍ ອຕ຺ຖິຯ

ອປໂຣ ນໂຍ – "ຍສ຺ສ ຈິຕ຺ຕສນ຺ຕານສ຺ສ ນານາກາຣປ຺ປວຕ຺ຕິຍາ ນານຕ຺ຖພ຺ຍຎ຺ຊນຄ຺ຄຫຓໍ ໂຫຕິ, ຕສ຺ສ ນານາກາຣນິທ຺ເທໂສ"ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຍສ຺ມາ ຈ ໂສ ຠຄວໂຕ ວຈນສ຺ສ ອຕ຺ຖພ຺ຍຎ຺ຊນປ຺ປເພທປຣິຈ຺ເຉທວເສນ ສກລສາສນສມ຺ປຕ຺ຕິໂອຄາຫເນນ ນິຣວເສສປຣຫິຕປາຣິປູຣີກາຣຓຠູໂຕ ເອວໍຠທ຺ທໂກ ອາກາໂຣ ນ ສມ຺ມາ ອປ຺ປຓິຫິຕຕ຺ຕໂນ ປຸພ຺ເພ ອກຕປຸຎ຺ຎສ຺ສ ວາ ໂຫຕິ, ຕສ຺ມາ ອິຕິຕິ ອິມິນາ ຠທ຺ທເກນ ອາກາເຣນ ປຈ຺ຉິມຈກ຺ກທ຺ວຍສມ຺ປຕ຺ຕິມຕ຺ຕໂນ ທີເປຕິ, ສຸຕນ຺ຕິ ສວນໂຍເຄນ ປຸຣິມຈກ຺ກທ຺ວຍສມ຺ປຕ຺ຕິໍຯ ນ ຫິ ອປ຺ປຏິຣູເປ ເທເສ ວສໂຕ ສປ຺ປຸຣິສູປນິສ຺ສຍຣຫິຕສ຺ສ ວາ ສວນໍ ອຕ຺ຖິຯ ອິຈ຺ຈສ຺ສ ປຈ຺ຉິມຈກ຺ກທ຺ວຍສິທ຺ຘິຍາ ອາສຍສຸທ຺ຘິ ສິທ຺ຘາ ໂຫຕິ, ສມ຺ມາ ປຓິຫິຕຕ຺ໂຕ ປຸພ຺ເພ ຈ ກຕປຸຎ຺ໂຎ ວິສຸທ຺ຘາສໂຍ ໂຫຕິ, ຕທວິສຸທ຺ຘິເຫຕູນໍ ກິເລສານໍ ທູຣີຠາວໂຕຯ ຕຖາ ຫິ ວຸຕ຺ຕໍ – "ສມ຺ມາ ປຓິຫິຕໍ ຈິຕ຺ຕໍ, ເສຍ຺ໂຍ ນໍ ຕໂຕ ກເຣ"ຕິ (ຘຯ ປຯ ໔໓) "ກຕປຸຎ຺ໂຎສິ ຕ຺ວໍ, ອານນ຺ທ, ປຘານມນຸຍຸຎ຺ຊ, ຂິປ຺ປໍ ໂຫຫິສິ ອນາສ຺ໂວ"ຕິ (ທີຯ ນິຯ ໒ຯ໒໐໗) ຈຯ ປຸຣິມຈກ຺ກທ຺ວຍສິທ຺ຘິຍາ ປໂຍຄສຸທ຺ຘິຯ ປຏິຣູປເທສວາເສນ ຫິ ສປ຺ປຸຣິສູປນິສ຺ສເຍນ ຈ ສາຘູນໍ ທິຏ຺ຐານຸຄຕິອາປຊ຺ຊເນນປິ ວິສຸທ຺ຘປ຺ປໂຍໂຄ ໂຫຕິຯ ຕາຍ ຈ ອາສຍສຸທ຺ຘິຍາ ອຘິຄມພ຺ຍຕ຺ຕິສິທ຺ຘິ, ປຸພ຺ເພ ເອວ ຕຓ຺ຫາທິຏ຺ຐິສໍກິເລສານໍ ວິໂສຘິຕຕ຺ຕາ ປໂຍຄສຸທ຺ຘິຍາ ອາຄມພ຺ຍຕ຺ຕິສິທ຺ຘິຯ ສຸປຣິສຸທ຺ຘກາຍວຈີປໂຍໂຄ ຫິ ວິປ຺ປຏິສາຣາຠາວໂຕ ອວິກ຺ຂິຕ຺ຕຈິຕ຺ໂຕ ປຣິຍຕ຺ຕິຍໍ ວິສາຣໂທ ໂຫຕິຯ ອິຕິ ປໂຍຄາສຍ ສຸທ຺ຘສ຺ສ ອາຄມາຘິຄມສມ຺ປນ຺ນສ຺ສ ວຈນໍ ອຣຸຓຸຄ຺ຄມນໍ ວິຍ ສູຣິຍສ຺ສ ອຸທຍໂຕ, ໂຍນິໂສມນສິກາໂຣ ວິຍ ຈ ກຸສລກມ຺ມສ຺ສ, ອຣຫຕິ ຠຄວໂຕ ວຈນສ຺ສ ປຸພ຺ພງ຺ຄມໍ ຠວິຕຸນ຺ຕິ ຐາເນ ນິທານໍ ຐເປນ຺ໂຕ ອິຕິ ເມ ສຸຕນ຺ຕິອາທິມາຫຯ

ອປໂຣ ນໂຍ – ອິຕິຕິ ອິມິນາ ປຸພ຺ເພ ວຸຕ຺ຕນເຍນ ນານປ຺ປກາຣປ຺ປຏິເວຘທີປເກນ ວຈເນນ ອຕ຺ຕໂນ ອຕ຺ຖປຏິຠານປຏິສມ຺ຠິທາສມ຺ປຕ຺ຕິສພ຺ຠາວໍ ທີເປຕິຯ ສຸຕນ຺ຕິ ອິມິນາ ອິຕິສທ຺ທສນ຺ນິຘານໂຕ ວກ຺ຂມານາເປກ຺ຂາຍ ວາ ໂສຕພ຺ພເພທປ຺ປຏິເວຘທີປເກນ ຘມ຺ມນິຣຸຕ຺ຕິປຏິສມ຺ຠິທາສມ຺ປຕ຺ຕິສພ຺ຠາວໍ ທີເປຕິຯ ອິຕິຕິ ຈ ອິທໍ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ໂຍນິໂສມນສິກາຣທີປກໍ ວຈນໍ ຠາສມາໂນ "ເອເຕ ມຍາ ຘມ຺ມາ ມນສານຸເປກ຺ຂິຕາ ທິຏ຺ຐິຍາ ສຸປ຺ປຏິວິທ຺ຘາ"ຕິ ທີເປຕິຯ ປຣິຍຕ຺ຕິຘມ຺ມາ ຫິ "ອິທ ສີລໍ ກຖິຕໍ, ອິທ ສມາທິ,

ອິສ ປ຺ຸຌາ, ເອຕ຺ຕກາ ເອຕ຺ຖ ອນຸສນ຺ຘິໂຍ''ຕິອາທິນາ ນເຍນ ມນສາ ອນຸເປກ຺ຂິຕາ ອນຸສ຺ສວາການປຣິວິຕກ຺ກສທິຕາຍ ຘມ຺ມນິຊ຺ຊານກ຺ຂນ຺ຕິກູຕາຍ ຎາຕປຣິຌ຺ຌາສງ຺ຂາຕາຍ ວາ ທິຏ຺ຐິຍາ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ວຸຕ຺ຕຣູປາຣູປຘມ຺ເມ ''ອິຕິ ຣູປໍ, ເອຕ຺ຕກໍ ຣູປ''ນ຺ຕິອາທິນາ ນເຍນ ສຸຏ຺ຐຸ ວວຕ຺ຖເປຕ຺ວາ ປຏິວິທ຺ຘາ ອຕ຺ຕໂນ ປເຣສຌ຺ຈ ທິຕສຸຂາວຫາ ໂຫນ຺ຕີຕິ. ສຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ອິທໍ ສວນ ໂຍຄປຣິທີປກວຈນໍ ກາສມາໂນ ''ພຫູ ມຍາ ຘມ຺ມາ ສຸຕາ ຘາຕາ ວຈສາ ປຣິຈິຕາ''ຕິ ທີເປຕິ. ໂສຕາວຘານປ຺ປຏິພທ຺ຘາ ທິ ປຣິຍຕ຺ຕິຘມ຺ມສ຺ສ ສວນຘາຣຕາປຣິຈຍາ. ຕທຸກເຍນປີ ຘມ຺ມສ຺ສ ສ຺ວາກ຺ຂາຕກາເວນ ອຕ຺ຖພ຺ຍຌ຺ຊນປາຣິປູຣີ ທີເປນ຺ໂຕ ສວເນ ອາທຣໍ ຊເນຕິ. ອຕ຺ຖພ຺ຍຌ຺ຊນປຣິປ຺ຸຕາຌ຺ຫິ ຘມ຺ມໍ ອາທເຣນ ອສ຺ສຸຕນ຺ໂຕ ມຫຕາ ທິຕາ ປຣິພາຫິໂຣ ໂຫຕີຕິ ອາທຣໍ ຊເນຕ຺ ວາ ສກ຺ກຈ຺ຈໍ ຘມ຺ໂມ ໂສຕພ຺ໂພ.

ອິຕິ ເມ ສຸຕນ຺ຕິ ອິມິນາ ປນ ສກເລນ ວຈເນນ ອາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ ຕຖາຄຕປ຺ປເວທິຕໍ ຘມ຺ມວິນຍໍ ອຕ຺ຕໂນ ອທຫນ຺ໂຕ ອສປ຺ປຸຣິສກູມີ ອຕິກ຺ກມຕິ, ສາວກຕ຺ຕໍ ປຏິຊານນ຺ໂຕ ສປ຺ປຸຣິສກູມີ ໂອກ຺ກມຕິ. ຕຖາ ອສທ຺ຘມ຺ມາ ຈິຕ຺ຕໍ ວຸຏ຺ຐາເປຕິ, ສທ຺ຘມ຺ເມ ຈິຕ຺ຕໍ ປຕິຏ຺ຐາເປຕິ. ''ເກວລໍ ສຸຕເມເວຕໍ ມຍາ, ຕສ຺ເສວ ປນ ກຄວໂຕ ວຈນ''ນ຺ຕິ ທີເປນ຺ໂຕ ອຕ຺ຕານໍ ປຣິໂມເຈຕິ, ສຕ຺ຖາຣໍ ອປທິສຕິ, ຊິນວຈນໍ ອປ຺ເປຕິ, ຘມ຺ມເນຕ຺ຕີ ປຕິຏ຺ຐາເປຕິ.

ອປິຈ ອິຕິ ເມ ສຸຕນ຺ຕິ ອຕ຺ຕນາ ອຸປ຺ປາທິຕກາວໍ ອປ຺ປຏິຊານນ຺ໂຕ ປຸຣິມສ຺ສວນໍ ວິວຣນ຺ໂຕ ສມ຺ມຸຂາ ປຏິຄ຺ຄຫິຕມິທໍ ມຍາ ຕສ຺ສ ກຄວໂຕ ຈຕຸເວສາຣຊ຺ຊວິສາຣທສ຺ສ ທສພລຘຣສ຺ສ ອາສກຸຄານຸຄາຍິໂນ ສີຫນາທນາທິໂນ ສພ຺ພສຕ຺ຕຸຕ຺ຕມສ຺ສ ຘມ຺ມິສ຺ສຣສ຺ສ ຘມ຺ມຣາຊສ຺ສ ຘມ຺ມາຘິປຕິໂນ ຘມ຺ມທີປສ຺ສ ຘມ຺ມສຣຕສ຺ສ ສທ຺ຘມ຺ມວຣຈກ຺ກວຕ຺ຕິໂນ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘສ຺ສ. ນ ເອຕ຺ຖ ອຕ຺ເຖ ວາ ຘມ຺ເມ ວາ ປເທ ວາ ພ຺ຍຌ຺ຊເນ ວາ ກງ຺ຂາ ວາ ວິມຕິ ວາ ກາຕພ຺ພາຕິ ສພ຺ພເທວມນຸສ຺ສານໍ ອິມສ຺ມີ ຘມ຺ມວິນເຍ ອສ຺ສທ຺ຘິຍໍ ວິນາເສຕິ, ສທ຺ຘາສມ຺ປທໍ ອຸປ຺ປາເທຕິ. ເຕເນຕໍ ວຸຈ຺ຈຕິ –

''ວິນາສຍຕິ ອສ຺ສທ຺ຘໍ, ສທ຺ຘໍ ວຑ຺ເຒຕິ ສາສເນ;

ອິຕິ ເມ ສຸຕມິຈ຺ເຈວໍ, ວທໍ ໂຄຕມສາວໂກ''ຕິ.

ເອຕ຺ຖາຫ – ''ກສ຺ມາ ປເນຕ຺ຖ ຍຖາ ອຌ຺ເຌສຸ ສຸຕ຺ເຕສຸ 'ເອວໍ ເມ ສຸຕໍ, ເອກໍ ສມຍໍ ກຄວາ'ຕິອາທິນາ ກາລເທເສ ອປທິສິຕ຺ ວາວ ນິທານໍ ກາສິຕໍ, ເອວໍ ນ ກາສິຕ''ນ຺ຕິ? ອປເຣ ຕາວ ອາຫຸ – ນ ປນ ເຖເຣນ ກາສິຕຕ຺ຕາ. ອິທຌ຺ຫິ ນິທານໍ ນ ອາຍສ຺ມ ຕາ ອານນ຺ເທນ ປຖມໍ ກາສິຕໍ ຊຊ຺ຊຸຕ຺ຕຣາຍ ປນ ກຄວຕາ ອຸປາສິກາສຸ ພຫຸສ຺ສຸຕກາເວນ ເອຕທຄ຺ເຄ ຖປິຕາຍ ເສກ຺ ຂປ຺ປຏິສມ຺ກິທາປ຺ປຕ຺ຕາຍ ອຣິຍສາວິກາຍ ສາມາວຕິປ຺ປມຸຂານໍ ປຌ຺ຈນ຺ນໍ ອິຕ຺ຖີສຕານໍ ປຖມໍ ກາສິຕໍ.

ຕຕ຺ຣາຍໍ ອນຸປ຺ພ຺ພິກຖາ – ອິໂຕ ກິຣ ກປ຺ປສຕສຫສ຺ສມຕ຺ຖເກ ປທຸມຸຕ຺ຕໂຣ ນາມ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຘ ໂລເກ ອຸປ຺ປຊ຺ຊິຕ຺ວາ ປວຕ຺ຕິຕວຣຘມ຺ມຈກ຺ໂກ ຫໍສວຕິຍໍ ວິຫຣຕິ. ອເຖກທິວສໍ ຫໍສວຕິຍໍ ເອກາ ກຸລຘີຕາ ສຕ຺ຖຸ ຘມ຺ມເທສນໍ ໂສຕຸໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕີຫິ ອຸປາ ສິກາຫິ ສທ຺ຘີ ອາຣາມໍ ຄຕາ. ສຕ຺ຖາຣໍ ເອກໍ ອຸປາສິກໍ ພຫຸສ຺ສຸຕານໍ ເອຕທຄ຺ເຄ ຖເປນ຺ຕໍ ທິສ຺ວາ ອຘິກາຣໍ ກຕ຺ວາ ຕໍ ຄານນ຺ຕຣໍ ປຕ຺ເຖສິ. ສຕ຺ຖາປີ ນໍ ພ຺ຍາກາສິ ''ອນາຄເຕ ໂຄຕມສ຺ສ ນາມ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘສ຺ສ ສາວິການໍ ອຸປາສິການໍ ພຫຸສ຺ສຸ ຕານໍ ອຄ຺ຄາ ກວິສ຺ສຕີ''ຕິ. ຕສ຺ສາ ຍາວຊີວໍ ກຸສລໍ ກຕ຺ວາ ເທວໂລເກ ນິພ຺ພຕ຺ຕິຕ຺ວາ ປຸນ ມນຸສ຺ເສສູຕິ ເອວໍ ເທວມນຸສ຺ເສສຸ ສໍສຣນ຺ຕິຍາ ກປ຺ປສຕສຫສ຺ສໍ ອຕິກ຺ກນ຺ຕໍ. ອຖ ອິມສ຺ມີ ກທ຺ທກປ຺ເປ ອມ຺ຫາກໍ ກຄວໂຕ ກາເລ ສາ ເທວໂລກໂຕ ຈວິຕ຺ວາ ໂຆສກເສຏ຺ຐິສ຺ສ ເຄເຫ ທາສິຍາ ກຸຈ຺ຉິສ຺ມີ ປຏິສນ຺ຘີ ຄຕ຺ຫິ, ອຸຕ຺ຕຣາຕິສ຺ສາ ນາມໍ ອກໍສຸ. ສາ ຊາຕກາເລ ຂຊ຺ຊາ ອໂຫສີຕິ ຂຊ຺ຊຸຕ຺ຕຣາຕ຺ເວວ ປຌ຺ຌາຍິຕ຺ຖ. ສາ ອປຣກາເຄ ໂຆສກເສຏ຺ຐິນາ ຣຌ຺ໂຌ ອຸເຕນສ຺ສ ສາມາວຕິຍາ ທິນ຺ນກາເລ ຕສ຺ສາ ປຣິ ຈາຣິກກາເວນ ທິນ຺ນາ ຣຌ຺ໂຌ ອຸເຕນສ຺ສ ອນ຺ເຕປຸເຣ ວສຕິ.

ເຕນ ຈ ສມເຍນ ໂກສມ຺ພິຍໍ ໂຆສກເສຏ຺ຐິກຸກ຺ກຸຏເສຏ຺ຐິປາວາຣິກເສຏ຺ຐິໂນ ກຄວນ຺ຕໍ ອຸທ຺ທິສ຺ສ ຕໂຍ ວິຫາເຣ ກາເຣຕ຺ວາ ຊນປທຈາຣິກໍ ຈຣນ຺ເຕ ຕຖາຄເຕ ໂກສມ຺ພິນຄຣໍ ສມ຺ປຕ຺ເຕ ພຸທ຺ຘປ຺ປມຸຂສ຺ສ ກິກ຺ຂຸສງ຺ຆສ຺ສ ວິຫາເຣ ນິຍ຺ຍາເທຕ຺ວາ ມຫາທາ ນານິ ປວຕ຺ເຕສຸໍ, ມາສມຕ຺ຕໍ ອຕິກ຺ກມິ. ອຖ ເນສໍ ເອຕທໂຫສິ – ''ພຸທ຺ຘາ ນາມ ສພ຺ພໂລການຸກມ຺ປກາ, ອຌ຺ເຌສມ຺ປີ ໂອກາສໍ ທສ຺ສາມາ''ຕິ ໂກສມ຺ພິນຄຣວາສີໂນປີ ຊນສ຺ສ ໂອກາສໍ ອກໍສຸ. ຕໂຕ ປຏ຺ຐາຍ ນາຄຣາ ວີຖີສກາເຄນ ຄຕສກາເຄນ ມຫາທານໍ ເທນ຺ຕິ. ອເຖກທິວສໍ ສຕ຺ຖາ ກິກ຺ຂຸສງ຺ຆປຣິວຸໂຕ ມາລາກາຣເຊຏ຺ຐກສ຺ສ ເຄເຫ ນິສີທິ. ຕສ຺ມີ ຂເຕ ຂຊ຺ຊຸຕ຺ຕຣາ ສາມາວຕິຍາ

ປຸປ຺ຜານິ ຄເຫຕຸໍ ອຏ຺ຐ ກຫາປເຓ ອາຫາຍ ຕໍ ເຄຫໍ ອຄມາສິຯ ມາລາກາຣເຊຏ຺ຐໂກ ຕໍ ທິສ຺ວາ ‘‘ອມ຺ມ ອຸຕ຺ຕເຣ, ອຊ຺ຊ ຕຸຍ຺ຫໍ ປຸປ຺ຜານິ ທາຕຸໍ ຂໂຓ ນຕ຺ຖິ, ອຫໍ ພຸທ຺ຘປ຺ປມຸຂໍ ຠິກ຺ຂຸສງ຺ຆໍ ປຣິວິສາມິ, ຕ຺ວມ຺ປິ ປຣິເວສນາຍ ສຫາຍິກາ ໂຫຫິ, ເອວໍ ອິໂຕ ປເຣສໍ ເວຍ຺ຍາວຈ຺ຈກຣຓໂຕ ມຸຈ຺ຈິສ຺ສສີ’’ຕິ ອາຫຯ ຕໂຕ ຂຸຊ຺ຊຸຕ຺ຕຣາ ພຸທ຺ຘານໍ ຠຕ຺ຕຄ຺ເຄ ເວຍ຺ຍາວຈ຺ຈໍ ອກາສິຯ ສາ ສຕ຺ຖາຣາ ອຸປນິສິນ຺ນກຖາວເສນ ກຖິຕໍ ສພ຺ພເມວ ຘມ຺ມໍ ອຸຄ຺ຄຓ຺ຫິ, ອນຸໂມທນໍ ປນ ສຸຕ຺ວາ ໂສຕາປຕ຺ຕິຜເລ ປຕິຏ຺ຐາສິຯ

ສາ ອຎ຺ເຎສຸ ທິວເສສຸ ຈຕ຺ຕາໂຣ ກຫາປເຓ ຫຕ຺ວາ ປຸປ຺ຜານິ ຄເຫຕ຺ວາ ຄຈ຺ຉຕິ, ຕສ຺ມິໍ ປນ ທິວເສ ທິຏ຺ຐສຈ຺ຈຠາເວນ ປຣສ຺ສນ຺ຕເກ ຈິຕ຺ຕໍ ອນຸປ຺ປາເທຕ຺ວາ ອຏ຺ຐປິ ກຫາປເຓ ທຕ຺ວາ ປຈ຺ຉິໍ ປູເຣຕ຺ວາ ປຸປ຺ຜານິ ຄເຫຕ຺ວາ ສາມາວຕິຍາ ສນ຺ຕິກໍ ອຄມາສິຯ ອຖ ນໍ ສາ ປຸຈ຺ຉິ ‘‘ອມ຺ມ ອຸຕ຺ຕເຣ, ຕ຺ວໍ ອຎ຺ເຎສຸ ທິວເສສຸ ນ ພຫູນິ ປຸປ຺ຜານິ ອາຫຣສິ, ອຊ຺ຊ ປນ ພຫຸການິ, ກິໍ ໂນ ຣາຊາ ອຸຕ຺ຕຣິຕຣໍ ປສນ຺ໂນ’’ຕິ? ສາ ມຸສາ ວຕ຺ຕຸໍ ອຠພ຺ພຕາຍ ອຕີເຕ ອຕ຺ຕນາ ກຕໍ ອນິຄູຫິຕ຺ວາ ສພ຺ພໍ ກເຖສິຯ ອຖ ‘‘ກສ຺ມາ ອຊ຺ຊ ພຫູນິ ອາຫຣສີ’’ຕິ ຈ ວຸຕ຺ຕາ ‘‘ອຊ຺ຊາຫໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘສ຺ສ ຘມ຺ມໍ ສຸຕ຺ວາ ອມຕໍ ສຈ຺ຉາກາສິໍ, ຕສ຺ມາ ຕຸມ຺ເຫ ນ ວຎ຺ເຈມີ’’ຕິ ອາຫຯ ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ‘‘ອເຣ ທຸຏ຺ຐທາສິ, ເອຕ຺ຕກໍ ກາລໍ ຕຍາ ຄຫິເຕ ກຫາປເຓ ເທຫີ’’ຕິ ອຕຊ຺ເຊຕ຺ວາ ປຸພ຺ພເຫຕຸນາ ໂຈທິຍມານາ ‘‘ອມ຺ມ, ຕຍາ ປີຕໍ ອມຕໍ, ອມ຺ເຫປິ ປາເຍຫີ’’ຕິ ວຕ຺ວາ ‘‘ເຕນ ຫິ ມໍ ນ຺ຫາເປຫີ’’ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ໂສຬສຫິ ຄນ຺ໂຘທກຆເຏຫິ ນ຺ຫາເປຕ຺ວາ ທ຺ເວ ມຏ຺ຐສາຏເກ ທາເປສຸໍຯ ສາ ເອກໍ ນິວາເສຕ຺ວາ ເອກໍ ປາຣຸປິຕ຺ວາ ອາສນໍ ປຎ຺ຎາເປຕ຺ວາ ອາສເນ ນິສີທິຕ຺ວາ ວິຈິຕ຺ຣພີຊນິໍ ອາຫາຍ ນີຈາສເນສຸ ນິສິນ຺ນານິ ປຎ຺ຈ ມາຕຸຄາມສຕານິ ອາມນ຺ເຕຕ຺ວາ ເສຂປຏິສມ຺ຠິທາສຸ ຐຕ຺ວາ ສຕ຺ຖາຣາ ເທສິຕນິຍາເມເນວ ຕາສໍ ຘມ຺ມໍ ເທເສສິຯ ເທສນາວສາເນ ຕາ ສພ຺ພາ ໂສຕາປຕ຺ຕິຜເລ ປຕິຏ຺ຐຫິໍສຸຯ ຕາ ສພ຺ພາປິ ຂຸຊ຺ຊຸຕ຺ຕຣໍ ວນ຺ທິຕ຺ວາ ‘‘ອມ຺ມ, ອຊ຺ຊ ປຏ຺ຐາຍ ຕ຺ວໍ ກິລິຏ຺ຐກມ຺ມໍ ມາ ກຣິ, ອມ຺ຫາກໍ ມາຕຸຏ຺ຐາເນ ອາຈຣິຍຏ຺ຐາເນ ຈ ປຕິຏ຺ຐາຫີ’’ຕິ ຄຣຸຏ຺ຐາເນ ຐປຍິໍສຸຯ

ກສ຺ມາ ປເນສາ ທາສີ ຫຸຕ຺ວາ ນິພ຺ພຕ຺ຕາຕິ? ສາ ກິຣ ກສ຺ສປສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘກາເລ ພາຣາຓສິຍໍ ເສຏ຺ຐິຘີຕາ ຫຸຕ຺ວາ ນິພ຺ພຕ຺ຕາຯ ເອກາຍ ຂີຓາສວຕ຺ເຖຣິຍາ ອຸປຏ຺ຐາກກຸລໍ ຄຕາຍ ‘‘ເອຕໍ ເມ ອຍ຺ເຍ, ປສາຘນເປຬິກໍ ເທຖາ’’ຕິ ເວຍ຺ຍາວຈ຺ຈໍ ກາເຣສິຯ ເຖຣີປິ ‘‘ອເທນ຺ຕິຍາ ມຍິ ອາຆາຕໍ ອຸປ຺ປາເທຕ຺ວາ ນິຣເຍ ນິພ຺ພຕ຺ຕິສ຺ສຕິ, ເທນ຺ຕິຍາ ປເຣສໍ ທາສີ ຫຸຕ຺ວາ ນິພ຺ພຕ຺ຕິສ຺ສຕິ, ນິຣຍສນ຺ຕາປໂຕ ທາສີຠາໂວ ເສຍ຺ໂຍ’’ຕິ ອນຸທ຺ທຍໍ ປຏິຈ຺ຈ ຕສ຺ສາ ວຈນໍ ອກາສິຯ ສາ ເຕນ ກມ຺ເມນ ປຎ຺ຈ ຊາຕິສຕານິ ປເຣສໍ ທາສີເຍວ ຫຸຕ຺ວາ ນິພ຺ພຕ຺ຕິຯ

ກສ຺ມາ ປນ ຂຸຊ຺ຊາ ອໂຫສິ? ອນຸປ຺ປນ຺ເນ ກິຣ ພຸທ຺ເຘ ອຍໍ ພາຣາຓສິຣຎ຺ໂຎ ເຄເຫ ວສນ຺ຕີ ເອກໍ ຣາຊກຸລູປກໍ ປຈ຺ເຈກພຸທ຺ຘໍ ໂຖກໍ ຂຸຊ຺ຊຘາຕຸກໍ ທິສ຺ວາ ອຕ຺ຕນາ ສທ຺ຘິໍ ວສນ຺ຕີນໍ ມາຕຸຄາມານໍ ປຸຣໂຕ ປຣິຫາສໍ ກໂຣນ຺ຕີ ຍຖາວຊ຺ຊໍ ເກຬິວເສນ ຂຸຊ຺ຊາກາຣໍ ທສ຺ເສສິ, ຕສ຺ມາ ຂຸຊ຺ຊາ ຫຸຕ຺ວາ ນິພ຺ພຕ຺ຕີຯ

ກິໍ ປນ ກຕ຺ວາ ປຎ຺ຎວນ຺ຕີ ຊາຕາຕິ? ອນຸປ຺ປນ຺ເນ ກິຣ ພຸທ຺ເຘ ອຍໍ ພາຣາຓສິຣຎ຺ໂຎ ເຄເຫ ວສນ຺ຕີ ອຏ຺ຐ ປຈ຺ເຈກພຸທ຺ເຘ ຣາຊເຄຫໂຕ ອຸຓ຺ຫປາຍາສສ຺ສ ປູຣິເຕ ປຕ຺ເຕ ປຣິວຕ຺ຕິຕ຺ວາ ປຣິວຕ຺ຕິຕ຺ວາ ຄຓ຺ຫນ຺ເຕ ທິສ຺ວາ ອຕ຺ຕໂນ ສນ຺ຕການິ ອຏ຺ຐ ຫຕ຺ຖວລຍານິ ‘‘ອິຘ ຐເປຕ຺ວາ ຄຓ຺ຫຖາ’’ຕິ ອທາສິຯ ເຕ ຕຖາ ກຕ຺ວາ ໂອໂລເກສຸໍຯ ‘‘ຕຸມ຺ຫາກຎ຺ເຎວ ຕານິ ປຣິຈ຺ຈຕ຺ຕານິ, ຄເຫຕ຺ວາ ຄຈ຺ຉຖາ’’ຕິ ອາຫຯ ເຕ ນນ຺ທມູລກປພ຺ຠາຣໍ ອຄມໍສຸຯ ອຊ຺ຊາປິ ຕານິ ວລຍານິ ອໂຣຄາເນວຯ ສາ ຕສ຺ສ ນິສ຺ສນ຺ເທນ ປຎ຺ຎວນ຺ຕີ ຊາຕາຯ

ອຖ ນໍ ສາມາວຕິປ຺ປມຸຂານິ ປຎ຺ຈ ອິຕ຺ຖິສຕານິ ‘‘ອມ຺ມ, ຕ຺ວໍ ທິວເສ ທິວເສ ສຕ຺ຖຸ ສນ຺ຕິກໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ຠຄວຕາ ເທສິຕໍ ຘມ຺ມໍ ສຸຕ຺ວາ ອມ຺ຫາກໍ ກເຖຫີ’’ຕິ ວທິໍສຸຯ ສາ ຕຖາ ກໂຣນ຺ຕີ ອປຣຠາເຄ ຕິປິຏກຘຣາ ຊາຕາຯ ຕສ຺ມາ ນໍ ສຕ຺ຖາ – ‘‘ເອຕທຄ຺ຄໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ມມ ສາວິການໍ ພຫຸສ຺ສຸຕານໍ ອຸປາສິການໍ ຍທິທໍ ຂຸຊ຺ຊຸຕ຺ຕຣາ’’ຕິ ເອຕທຄ຺ເຄ ຐເປສິຯ ອິຕິ ອຸປາສິກາສຸ ພຫຸສ຺ສຸຕຠາເວນ ສຕ຺ຖາຣາ ເອຕທຄ຺ເຄ ຐປິຕາ ປຏິສມ຺ຠິທາປ຺ປຕ຺ຕາ ຂຸຊ຺ຊຸຕ຺ຕຣາ ອຣິຍສາວິກາ ສຕ຺ຖຣິ ໂກສມ຺ພິຍໍ ວິຫຣນ຺ເຕ ກາເລນ ກາລໍ ສຕ຺ຖຸ ສນ຺ຕິກໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ຘມ຺ມໍ ສຸຕ຺ວາ ອນ຺ເຕປຸຣໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ສາມາວຕິປ຺ປມຸຂານໍ ປຎ຺ຈນ຺ນໍ ອິຕ຺ຖິສຕານໍ ອຣິຍສາວິການໍ ສຕ຺ຖາຣາ ເທສິຕນິຍາເມນ ຍຖາສຸຕໍ ຘມ຺ມໍ ກເຖນ຺ຕີ ອຕ຺ຕານໍ ປຣິໂມເຈຕ຺ວາ ສຕ຺ຖຸ ສນ຺ຕິເກ ສຸຕກາລໍ ປກາເສນ຺ຕີ ‘‘ວຸຕ຺ຕຎ຺ເຫຕໍ ຠຄວຕາ ວຸຕ຺ຕມຣຫຕາຕິ ເມ ສຸຕ’’ນ຺ຕິ ນິທານໍ ອາໂຣເປສິຯ

ຍສ຺ມາ ປນ ຕສ຺ມິໍເຍວ ນຄເຣ ຠ຺ຄວໂຕ ສມ຺ມຸຂາ ສຸຕ຺ວາ ຕທເທວ ຕາຍ ຕາສໍ ຠາສິຕໍ, ຕສ຺ມາ ‘‘ເອກໍ ສມຍໍ ຠ຺ຄວາ ໂກສມ຺ພິຍໍ

ວິຫຣຕິ''ຕິ ກາລເທສໍ ອປທິສິຕ຺ວາ ປໂຍຊນສມ຺ກໂວວ ນຕ຺ຖິ ສຸປາກຜກາວໂຕ. ກິກ຺ຂຸນິໂຍ ຈສ຺ສາ ສນ຺ຕິເກ ອິມານິ ສຸຕ຺ຕານິ ຄຕ຺ຫີສຸ. ເອວໍ ປຣມ຺ປຣາຍ ກິກ຺ຂູສຸປິ ຕາຍ ອາໂຣປິຕໍ ນິທານໍ ປາກຜໍ ອໂຫສິ. ອຖ ອາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ ຕຖາຄຕສ຺ສ ປຣິນິພ຺ພານໂຕ ອປຣກາເຄ ສຕ຺ຕປຕ຺ຕິຄຸຫາຍໍ ອຊາຕສຕ຺ຕຸນາ ກາຣາປິເຕ ສທ຺ຂມ຺ມມຕ຺ພເປ ມຫາກສ຺ສປປ຺ປມຸຂສ຺ສ ວສິຄຕາສ຺ສ ມຊ຺ເຊ ນິສີທິຕ຺ວາ ຂມ຺ມໍ ສງ຺ຄາຍນ຺ໂຕ ອິເມສໍ ສຸຕ຺ຕານໍ ນິທານສ຺ສ ທ຺ເວລຸຫກໍ ປຣິຫຣນ຺ໂຕ ຕາຍ ອາໂຣປິຕນິຍາເມເນວ ນິທານໍ ອາໂຣເປສິຕິ.

ເກຈິ ປເນຕ຺ຖ ພຫຸປ຺ປກາເຣ ປປ຺ຍ຺ເຈນ຺ຕິ. ກຶ ເຕຫິ? ອປິຈ ນານານເຍຫິ ສງ຺ຄີຕິກາຣາ ຂມ຺ມວິນຍໍ ສງ຺ຄາຍີສຸ. ອນຸພຸທ຺ຂາ ຫິ ຂມ຺ມສງ຺ຄາຫກມຫາເຖຣາ, ເຕ ສມ຺ມເທວ ຂມ຺ມວິນຍສ຺ສ ສງ຺ຄາຍນາກາຣໍ ຊານນ຺ຕາ ກຕ຺ຖຈິ ''ເອວໍ ເມ ສຸຕ''ນ຺ຕິອາທິນາ, ກຕ຺ຖຈິ ''ເຕນ ສມເຍນາ''ຕິອາທິນາ, ກຕ຺ຖຈິ ຄາຖາພນ຺ຂວເສນ ນິທານໍ ຖເປນ຺ຕາ, ກຕ຺ຖຈິ ສພ຺ເພນ ສພ຺ພໍ ນິທານໍ ອຜ຺ຖເປນ຺ຕາ ວຄ຺ຄສງ຺ຄຫາທິວເສນ ຂມ຺ມວິນຍໍ ສງ຺ຄາຍີສຸ. ຕຕ຺ຖ ອິຂ ວຸຕ຺ຕລ຺ເຫຕນ຺ຕິອາທິນາ ນິທານໍ ຖເປຕ຺ວາ ສງ຺ຄາຍີສຸ, ກິລ຺ຈິ ສຸຕ຺ຕເຄຍ຺ຍາທິວເສນ ນວງ຺ຄມິທໍ ພຸທ຺ຂວຈນໍ. ຍຖາ ເຈຕໍ, ເອວໍ ສພ຺ເພສມ຺ປິ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຂານໍ. ວຸຕ຺ຕລ຺ເຫຕໍ ''ອປ຺ປກລ຺ຈ ເນສໍ ອໂຫສິ ສຸຕ຺ຕໍ ເຄຍ຺ຍ''ນ຺ຕິອາທິ. ຕຕ຺ຖ ອິຕິວຸຕ຺ຕກງ຺ຄສ຺ສ ອລ຺ລໍ ກິລ຺ຈິ ນ ປລ຺ລາຍຕິ ຕພ຺ກາວນິມິຕ຺ຕໍ ຖເປຕ຺ວາ ''ວຸຕ຺ຕລ຺ເຫຕໍ...ເປ... ເມ ສຸຕ''ນ຺ຕິ ອິທໍ ວຈນໍ. ເຕນາຫຸ ອຜ຺ຖກຖາຈຣິຍາ ''ວຸຕ຺ຕລ຺ເຫຕໍ ກຄວຕາຕິ ອາທິນຍປ຺ປວຕ຺ຕາ ທ຺ວາທສຸຕ຺ຕຣສຕສຸຕ຺ຕນ຺ຕາ ອິຕິວຸຕ຺ຕກ''ນ຺ຕິ. ຕສ຺ມາ ສຕ຺ຖຸ ອພິປ຺ປາຍໍ ຊານນ຺ເຕຫິ ຂມ຺ມສງ຺ຄາຫເກຫິ ອຣິຍສາວິກາຍ ວາ ອິເມສໍ ສຸຕ຺ຕານໍ ອິຕິວຸຕ຺ຕກງ຺ຄກາວລາປນຕ຺ຖໍ ອິມິນາວ ນເຍນ ນິທານໍ ຖປິຕນ຺ຕິ ເວທິຕພ຺ພໍ.

ກິມຕ຺ຖໍ ປນ ຂມ຺ມວິນຍສງ຺ຄເທ ກຍິຣມາເນ ນິທານວຈນໍ? ນນຸ ກຄວຕາ ກາສິຕວຈນສ຺ເສວ ສງ຺ຄໂທ ກາຕພ຺ໂພຕິ? ວຸຈ຺ຈເຕ – ເທສນາຍ ຖິຕິອສມ຺ໂມສສທ຺ເຂຍ຺ຍກາວສມ຺ປາທນຕ຺ຖໍ. ກາລເທສເທສກປຣິສາປເທເສຫິ ອຸປນິພນ຺ຂິຕ຺ວາ ຖປິຕາ ຫິ ເທສນາ ຈິຣຜ຺ຖິຕິກາ ໂຫຕິ ອສມ຺ໂມສຂມ຺ມາ ສທ຺ເຂຍ຺ຍາ ຈ ເທສກາລກຕ຺ຕຸເຫຕຸນິມິຕ຺ເຕຫິ ອຸປນິພທ຺ໂຂ ວິຍ ໂວຫາຣວິນິຈ຺ໂຂໂຍ. ເຕເນວ ຈ ອາຍສ຺ມຕາ ມຫາກສ຺ສເປນ ພ຺ຣຫ຺ມຊາລມູລປຣິຍາຍສຸຕ຺ຕາທີນໍ ເທສາທິປຸຈ຺ຂາສຸ ກຕາສຸ ຕາສໍ ວິສ຺ສຊ຺ຊນໍ ກໂຣນ຺ເຕນ ຂມ຺ມກຕ຺ທາຄາຣິເກນ ''ເອວໍ ເມ ສຸຕ''ນ຺ຕິອາທິນາ ນິທານໍ ກາສິຕໍ. ອິຂ ປນ ເທສກາລສ຺ສ ອຄ຺ຄຫເຕ ກາຣຕໍ ວຸຕ຺ຕເມວ.

ອປິຈ ສຕ຺ຖຸ ສມ຺ປຕ຺ຕິປ຺ປກາສນຕ຺ຖໍ ນິທານວຈນໍ. ຕຖາຄຕສ຺ສ ຫິ ກຄວໂຕ ປຸພ຺ພຣຈນານຸມານາຄມຕກ຺ກາກາວໂຕ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຂກາວສິທ຺ຂິ. ນ ຫິ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຂສ຺ສ ປຸພ຺ພຣຈນາທີຫິ ອຕ຺ໂຖ ອຕ຺ຖິ ສພ຺ພຕ຺ຖ ອປ຺ປຜິຫຕລາຕາຈາຣຕາຍ ເອກປ຺ປມາຕຕ຺ຕາ ຈ ເຄຍ຺ຍຂມ຺ເມສຸ. ຕຖາ ອາຈຣິຍມຸຜ຺ຖິຂມ຺ມມຈ຺ຂຣິຍສາສນສາວການຸຣາຄາກາວໂຕ ຂີຕາສວກາວສິທ຺ຂິ. ນ ຫິ ສພ຺ພໂສ ຂີຕາສວສ຺ສ ເຕ ສມ຺ກວນ຺ຕິຕິ ສຸວິສຸທ຺ຂສ຺ສ ປຣານຸຄ຺ຄຫປ຺ວຕ຺ຕິ. ເອວໍ ເທສກສໍກິເລສກູຕານໍ ທິຜ຺ຖິສີລສມ຺ປທາທູສການໍ ອວິຊ຺ຊາຕຕ຺ຫານໍ ອຈ຺ຈນ຺ຕາກາວສໍສູຈເກຫິ ລາຕາສມ຺ປທາປຫານສມ຺ປທາກິພ຺ຍລ຺ຊເກຫິ ຈ ສມ຺ພຸທ຺ຂວິສຸທ຺ຂກາເວຫິ ປຸຣິມເວສາຣຊ຺ຊທ຺ວຍສິທ຺ຂີ, ຕໂຕ ຈ ອນ຺ຕຣາຍິກນິຍ຺ຍານິກຂມ຺ເມສຸ ອສມ຺ໂມຫກາວສິທ຺ຂິໂຕ ປຈ຺ຂິມເວສາຣຊ຺ຊທ຺ວຍສິທ຺ຂີຕິ ກຄວໂຕ ຈຕຸເວສາຣຊ຺ຊສມນ຺ນາຄໂມ ອຕ຺ຕຫິຕປຣຫິຕປຜິປຕ຺ຕິ ຈ ນິທານວຈເນນ ປກາສິຕາ ໂຫຕິ, ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ສມ຺ປຕ຺ຕປຣິສາຍ ອຊ຺ຊາສຍານຸຣູປໍ ຖານຸປ຺ປຕ຺ຕິກປ຺ປຜິກາເນນ ຂມ຺ມເທສນາທີປນໂຕ. ອິຂ ປນ ອນວເສສໂຕ ກາມໂທສປ຺ປຫານໍ ວິຂາຍ ເທສນາທີປນໂຕ ຈາຕິ ໂຍເຊຕພ຺ພໍ. ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ ''ສຕ຺ຖຸ ສມ຺ປຕ຺ຕິປ຺ປກາສນຕ຺ຖໍ ນິທານວຈນ''ນ຺ຕິ. ເອຕ຺ຖ ຈ ''ກຄວຕາ ອຣຫຕາ''ຕິ ອິເມຫິ ປເທຫິ ຍຖາວຸຕ຺ຕອຕ຺ຖວິກາວນຕາ ເທຜ຺ຖາ ທສ຺ສິຕາ ເອວ.

ຕຖາ ສາສນສມ຺ປຕ຺ຕິປ຺ປກາສນຕ຺ຖໍ ນິທານວຈນໍ. ລາຕກຣຸຕາປຣິຄ຺ຄຫິຕສພ຺ພກິຣິຍສ຺ສ ຫິ ກຄວໂຕ ນຕ຺ຖິ ນິຣຕ຺ຖກາ ປຜິປຕ຺ຕິ ອຕ຺ຕຫິຕາ ວາ. ຕສ຺ມາ ປເຣສໍເຍວຕ຺ຖາຍ ປວຕ຺ຕສພ຺ພກິຣິຍສ຺ສ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຂສ຺ສ ສກລມ຺ປິ ກາຍວຈີມໂນກມ຺ມໍ ຍຖາປວຕ຺ຕໍ ວຸຈ຺ຈມານໍ ທິຜ຺ຖຂມ຺ມິກສມ຺ປຣາຍິກປຣມຕ຺ເຖຫິ ຍຖາຣຫໍ ສຕ຺ຕານໍ ອນຸສາສນຕ຺ເຖນ ສາສນໍ, ນ ກພ຺ພຣຈນາ. ຕຍິທໍ ສຕ຺ຖຸ ຈຣິຕໍ ກາລເທສເທສກປຣິສາປເທເສຫິ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ນິທານວຈເນຫິ ຍຖາຣຫໍ ປກາສີຍຕິ. ອິຂ ປນ ເທສກປຣິສາປເທເສຫີຕິ ໂຍເຊຕພ຺ພໍ. ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ ''ສາສນສມ຺ປຕ຺ຕິປ຺ປກາສນຕ຺ຖໍ ນິທານວຈນ''ນ຺ຕິ.

ອປິຈ ສຕ຺ຖຸໂນ ປມາຕກາວປ຺ປກາສເນນ ສາສນສ຺ສ ປມາຕກາວທສ຺ສນຕ຺ຖໍ ນິທານວຈນໍ. ຕລ຺ຈສ຺ສ ປມາຕກາວທສ຺ສນໍ ເທຜ຺ຖາ ວຸຕ຺ຕນຍານຸສາເຣນ ''ກຄວຕາ ອຣຫຕາ''ຕິ ອິເມຫິ ປເທຫິ ວິກາວິຕນ຺ຕິ ເວທິຕພ຺ພໍ. ອິຫເມຕ຺ຖ ນິທານວຈນປ຺ປໂຍຊນສ຺ສ ມຸຂມຕ຺ຕນິທສ຺ສນນ຺ຕິ.

ນິທານວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

໑ຯ ເອກກນິປາໂຕ

໑ຯ ປຐມວຄ຺ໂຄ

໑ຯ ໂລກສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ

໑ຯ ອິທານິ ເອກຘມ຺ມໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຊຫຖາຕິອາທິນາ ນເຍນ ຠຄວຕາ ນິກ຺ຂິຕ຺ຕສ຺ສ ສຸຕ຺ຕສ຺ສ ວຓ຺ຓນາຍ ໂອກາໂສ ອນຸປ຺ປຕ຺ໂຕຯ ສາ ປເນສາ ອຕ຺ຖວຓ຺ຓນາ ຍສ຺ມາ ສຸຕ຺ຕນິກ຺ເຂປໍ ວິຈາເຣຕ຺ວາ ວຸຈ຺ຈມານາ ປາກຏາ ໂຫຕິ, ຕສ຺ມາ ສຸຕ຺ຕນິກ຺ເຂປໍ ຕາວ ວິຈາເຣສ຺ສາມຯ ຈຕ຺ຕາໂຣ ຫິ ສຸຕ຺ຕນິກ຺ເຂປາ – ອຕ຺ຕຊ຺ຌາສໂຍ, ປຣຊ຺ຌາສໂຍ, ປຸຈ຺ຉາວສິໂກ, ອຏ຺ຐຸປ຺ປຕ຺ຕິໂກຕິຯ ຍຖາ ຫິ ອເນກສຕອເນກສຫສ຺ສເຠທານິປິ ສຸຕ຺ຕນ຺ຕານິ ສໍກິເລສຠາຄິຍາທິປຏ຺ຐານນເຍນ ໂສຬສວິຘຕໍ ນາຕິວຕ຺ຕນ຺ຕິ, ເອວໍ ອຕ຺ຕຊ຺ຌາສຍາທິສຸຕ຺ຕນິກ຺ເຂປວເສນ ຈຕຸພ຺ພິຘຕໍ ນາຕິວຕ຺ຕນ຺ຕີຕິຯ ຕຕ຺ຖ ຍຖາ ອຕ຺ຕຊ຺ຌາສຍສ຺ສ ອຏ຺ຐຸປ຺ປຕ຺ຕິຍາ ຈ ປຣຊ຺ຌາສຍປຸຈ຺ຉາວສິເກຫິ ສທ຺ຘິໍ ສໍສຄ຺ຄເຠໂທ ສມ຺ຠວຕິ ອຕ຺ຕຊ຺ຌາສໂຍ ຈ ປຣຊ຺ຌາສໂຍ ຈ, ອຕ຺ຕຊ຺ຌາສໂຍ ຈ ປຸຈ຺ຉາວສິໂກ ຈ, ອຏ຺ຐຸປ຺ປຕ຺ຕິໂກ ຈ ປຣຊ຺ຌາສໂຍ ຈ, ອຏ຺ຐຸປ຺ປຕ຺ຕິໂກ ຈ ປຸຈ຺ຉາວສິໂກ ຈາຕິ ອຊ຺ຌາສຍປຸຈ຺ຉານຸສນ຺ຘິສມ຺ຠວໂຕ; ເອວໍ ຍທິປິ ອຏ຺ຐຸປ຺ປຕ຺ຕິຍາ ອຕ຺ຕຊ຺ຌາສເຍນປິ ສໍສຄ຺ຄເຠໂທ ສມ຺ຠວຕິ, ອຕ຺ຕຊ຺ຌາສຍາທີຫິ ປນ ປຸຣໂຕ ຐິເຕຫິ ອຏ຺ຐຸປ຺ປຕ຺ຕິຍາ ສໍສຄ຺ໂຄ ນຕ຺ຖີຕິ ນິຣວເສໂສ ປຏ຺ຐານນໂຍ ນ ສມ຺ຠວຕິຯ ຕທນ຺ໂຕຄຘຕ຺ຕາ ວາ ສມ຺ຠວນ຺ຕານໍ ເສສນິກ຺ເຂປານໍ ມູລນິກ຺ເຂປວເສນ ຈຕ຺ຕາໂຣ ສຸຕ຺ຕນິກ຺ເຂປາ ວຸຕ຺ຕາຕິ ເວທິຕພ຺ພໍຯ

ຕຕ຺ຣາຍໍ ວຈນຕ຺ໂຖ – ນິກ຺ຂິປີຍຕີຕິ ນິກ຺ເຂໂປ, ສຸຕ຺ຕໍ ເອວ ນິກ຺ເຂໂປ ສຸຕ຺ຕນິກ຺ເຂໂປຯ ອຖ ວາ ນິກ຺ຂິປນໍ ນິກ຺ເຂໂປ, ສຸຕ຺ຕສ຺ສ ນິກ຺ເຂໂປ ສຸຕ຺ຕນິກ຺ເຂໂປ, ສຸຕ຺ຕເທສນາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອຕ຺ຕໂນ ອຊ຺ຌາສໂຍ ອຕ຺ຕຊ຺ຌາສໂຍ, ໂສ ອສ຺ສ ອຕ຺ຖິ ກາຣຓຠູໂຕຕິ ອຕ຺ຕຊ຺ຌາສໂຍ, ອຕ຺ຕໂນ ອຊ຺ຌາສໂຍ ເອຕສ຺ສາຕິ ວາ ອຕ຺ຕຊ຺ຌາສໂຍຯ ປຣຊ຺ຌາສເຍປິ ເອເສວ ນໂຍຯ ປຸຈ຺ຉາຍ ວໂສຕິ ປຸຈ຺ຉາວໂສຯ ໂສ ເອຕສ຺ສ ອຕ຺ຖີຕິ ປຸຈ຺ຉາວສິໂກຯ ສຸຕ຺ຕເທສນາຍ ວຕ຺ຖຸຠູຕສ຺ສ ອຕ຺ຖສ຺ສ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິ ອຕ຺ຖຸປ຺ປຕ຺ຕິ , ອຕ຺ຖຸປ຺ປຕ຺ຕິ ເອວ ອຏ຺ຐຸປ຺ປຕ຺ຕິ ຖ-ກາຣສ຺ສ ຐ-ກາຣໍ ກຕ຺ວາ, ສາ ເອຕສ຺ສ ອຕ຺ຖີຕິ ອຏ຺ຐຸປ຺ປຕ຺ຕິໂກຯ ອຖ ວາ ນິກ຺ຂິປີຍຕິ ສຸຕ຺ຕໍ ເອເຕນາຕິ ນິກ຺ເຂໂປ, ອຕ຺ຕຊ຺ຌາສຍາທິ ເອວຯ ເອຕສ຺ມິໍ ປນ ອຕ຺ຖວິກປ຺ເປ ອຕ຺ຕໂນ ອຊ຺ຌາສໂຍ ອຕ຺ຕຊ຺ຌາສໂຍຯ ປເຣສໍ ອຊ຺ຌາສໂຍ ປຣຊ຺ຌາສໂຍຯ ປຸຈ຺ຉີຍຕີຕິ ປຸຈ຺ຉາ, ປຸຈ຺ຉິຕພ຺ໂພ ອຕ຺ໂຖ, ປຸຈ຺ຉາວເສນ ປວຕ຺ຕໍ ຘມ຺ມປ຺ປຏິຄ຺ຄາຫການໍ ວຈນໍ ປຸຈ຺ຉາວສໍ, ຕເທວ ນິກ຺ເຂປສທ຺ທາເປກ຺ຂາຍ ປຸຈ຺ຉາວສິໂກຕິ ປຸລ຺ລິງ຺ຄວເສນ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຕຖາ ອຏ຺ຐຸປ຺ປຕ຺ຕິ ເອວ ອຏ຺ຐຸປ຺ປຕ຺ຕິໂກຕິ ເອວເມຕ຺ຖ ອຕ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພຯ

ອປິຈ ປເຣສໍ ອິນ຺ທ຺ຣິຍປຣິປາກາທິກາຣຓນິຣເປກ຺ຂຕ຺ຕາ ອຕ຺ຕຊ຺ຌາສຍສ຺ສ ວິສຸໍ ສຸຕ຺ຕນິກ຺ເຂປຠາໂວ ຍຸຕ຺ໂຕ, ເກວລໍ ອຕ຺ຕໂນ ອຊ຺ຌາສເຍເນວ ຘມ຺ມຕນ຺ຕິຐປນຕ຺ຖໍ ປວຕ຺ຕິຕເທສນຕ຺ຕາຯ ປຣຊ຺ຌາສຍປຸຈ຺ຉາວສິການໍ ປນ ປເຣສໍ ອຊ຺ຌາສຍປຸຈ຺ຉານໍ ເທສນາປວຕ຺ຕິເຫຕຸຠູຕານໍ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິຍໍ ປວຕ຺ຕິຕານໍ ກຖໍ ອຏ຺ຐຸປ຺ປຕ຺ຕິຍໍ ອນວໂຣໂຘ, ປຸຈ຺ຉາວສິກຏ຺ຐຸປ຺ປຕ຺ຕິການໍ ວາ ປຣຊ຺ຌາສຍານຸໂຣເຘນ ປວຕ຺ຕິຕານໍ ກຖໍ ປຣຊ຺ຌາສເຍ ອນວໂຣໂຘຕິ? ນ ໂຈເທຕພ຺ພເມຕໍຯ ປເຣສຎ຺ຫິ ອຠິນີຫາຣປຣິປຸຈ຺ຉາທິວິນິມຸຕ຺ຕສ຺ເສວ ສຸຕ຺ຕເທສນາກາຣຓຸປ຺ປາທສ຺ສ ອຏ຺ຐຸປ຺ປຕ຺ຕິຠາເວນ ຄຫິຕຕ຺ຕາ ປຣຊ຺ຌາສຍປຸຈ຺ຉາວສິການໍ ວິສຸໍ ຄຫຓໍຯ ຕຖາ ຫິ ພ຺ຣຫ຺ມຊາລຘມ຺ມທາຍາທສຸຕ຺ຕາທີນໍ (ທີຯ ນິຯ ໑ຯ໑ ອາທໂຍ) ວຓ຺ຓາວຓ຺ຓອາມິສຸປ຺ປາທາທິເທສນານິມິຕ຺ຕໍ ອຏ຺ຐຸປ຺ປຕ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິຯ ປເຣສໍ ປຸຈ຺ຉໍ ວິນາ ອຊ຺ຌາສຍເມວ ນິມິຕ຺ຕໍ ກຕ຺ວາ ເທສິໂຕ ປຣຊ຺ຌາສໂຍ, ປຸຈ຺ຉາວເສນ ເທສິໂຕ ປຸຈ຺ຉາວສິໂກຕິ ປາກໂຏຍມຕ຺ໂຖຕິຯ

ຍານິ ຠຄວາ ປເຣຫິ ອນຊ຺ຌິຏ຺ໂຐ ເກວລໍ ອຕ຺ຕໂນ ອຊ຺ຌາສເຍເນວ ກເຖຕິ, ເສຍ຺ຍຖີທໍ – ອາກງ຺ເຂຍ຺ຍສຸຕ຺ຕໍ, ຕຸວຏ຺ຏກສຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ເອວມາທີນິ (ສຸຯ ນິຯ ໙໒໑ ອາທໂຍ; ມຯ ນິຯ ໑ຯ໖໔ ອາທໂຍ), ເຕສໍ ອຕ຺ຕຊ຺ຌາສໂຍ ນິກ຺ເຂໂປຯ

ຍານິ ປນ ‘‘ປຣິປກ຺ກາ ໂຂ ຣາຫຸລສ຺ສ ວິມຸຕ຺ຕິປຣິປາຈນີຍາ ຘມ຺ມາ, ຍໍນູນາຫໍ ຣາຫຸລໍ ອຸຕ຺ຕຣີ ອາສວານໍ ຂເຍ ວິເນຍ຺ຍ’’ນ຺ຕິ ເອວໍ ປເຣສໍ ອຊ຺ຌາສຍໍ ຂນ຺ຕິໍ ອຠິນີຫາຣໍ ພຸຊ຺ຌນຠາວຎ຺ຈ ໂອໂລເກຕ຺ວາ ປຣຊ຺ຌາສຍວເສນ ກຖິຕານິ, ເສຍ຺ຍຖີທໍ – ຣາຫຸໂລວາ

ທສຸຕ຺ຕໍ, ຘມ຺ມຈກ຺ກປ຺ປວຕ຺ຕນສຸຕ຺ຕນ຺ຕິເອວມາທີນິ (ມຯ ນິຯ ໒ຯ໑໐໗ ອາທໂຍ; ໓ຯ໘໑໖ ອາທໂຍ; ສໍຯ ນິຯ ໓ຯ໘໙; ມຫາວຯ ໑໙-໒໐), ເຕສໍ ປຣຊ຺ຌາສໂຍ ນິກ຺ເຂໂປຯ

ຠຄວນ຺ຕໍ ປນ ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ເທວາ ມນຸສ຺ສາ ຈຕສ຺ໂສ ປຣິສາ ຈຕ຺ຕາໂຣ ວຓ຺ຓາ ຈ ຕຖາ ຕຖາ ປຎ຺ຫໍ ປຸຈ຺ຉນ຺ຕິ ''ໂພຊ຺ຌງ຺ຄາ ໂພຊ຺ຌງ຺ຄາຕິ, ຠນ຺ເຕ, ວຸຈ຺ຈນ຺ຕິ, ນີວຣຓາ ນີວຣຓາຕິ ວຸຈ຺ຈນ຺ຕີ''ຕິອາທິນາ , ເອວໍ ປຸຏ຺ເຐນ ຠຄວຕາ ຍານິ ກຖິຕານິ ໂພຊ຺ຌງ຺ຄສໍຍຸຕ຺ຕາທີນິ (ສໍຯ ນິຯ ໕ຯ໑໗໖) ເຕສໍ ປຸຈ຺ຉາວສິໂກ ນິກ຺ເຂໂປຯ

ຍານິ ປນ ຕານິ ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ກາຣຓໍ ປຏິຈ຺ຈ ກຖິຕານິ, ເສຍ຺ຍຖີທໍ – ຘມ຺ມທາຍາທໍ, ປຸຕ຺ຕມໍສູປມໍ, ທາຣຸກ຺ຂນ຺ຘູປມນ຺ຕິເອວມາທີນິ (ມຯ ນິຯ ໑ຯ໒໙; ສໍຯ ນິຯ ໒ຯ໖໓), ເຕສໍ ອຏ຺ຐຸປ຺ປຕ຺ຕິໂກ ນິກ຺ເຂໂປຯ

ເອວມິເມສຸ ຈຕູສຸ ສຸຕ຺ຕນິກ຺ເຂເປສຸ ອິມສ຺ສ ສຸຕ຺ຕສ຺ສ ປຣຊ຺ຌາສໂຍ ນິກ຺ເຂໂປຯ ປຣຊ຺ຌາສຍວເສນ ເຫຕໍ ນິກ຺ຂິຕ຺ຕໍຯ ເກສໍ ອຊ຺ຌາສເຍນ? ໂລເກ ອາທີນວທສ຺ສີນໍ ປຸຄ຺ຄລານໍຯ ເກຈິ ປນ ''ອຕ຺ຕຊ຺ຌາສໂຍ''ຕິ ວທນ຺ຕິຯ

ຕຕ຺ຖ ເອກຘມ຺ມໍ, ຠິກ຺ຂເວຕິອາທີສຸ ເອກສທ຺ໂທ ອຕ຺ເຖວ ອຎ຺ຎຕ຺ເຖ ''ສສ຺ສໂຕ ອຕ຺ຕາ ຈ ໂລໂກ ຈ, ອິທເມວ ສຈ຺ຈໍ ໂມຆມຎ຺ຎນ຺ຕິ ອິຕ຺ເຖເກ ອຠິວທນ຺ຕີ''ຕິອາທີສຸ (ມຯ ນິຯ ໓ຯ໘໗)ຯ ອຕ຺ຖິ ເສຏ຺ເຐ ''ເຈຕໂສ ເອໂກທິຠາວ''ນ຺ຕິອາທີສຸ (ທີຯ ນິຯ ໑ຯ໒໒໘; ປາຣາຯ ໑໑)ຯ ອຕ຺ຖິ ອສຫາເຍ ''ເອໂກ ວູປກຏ຺ໂຐ''ຕິອາທີສຸ (ທີຯ ນິຯ ໑ຯ໔໐໕)ຯ ອຕ຺ຖິ ສງ຺ຂາຍໍ ''ເອໂກວ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ຂໂຓ ຈ ສມໂຍ ຈ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍວາສາຍາ''ຕິອາທີສຸ (ອຯ ນິຯ ໘ຯ໒໙)ຯ ອິຘາປິ ສງ຺ຂາຍເມວ ທຏ຺ຐພ຺ໂພຯ

ຘມ຺ມ-ສທ຺ໂທ ປຣິຍຕ຺ຕິສຈ຺ຈສມາຘິປຎ຺ຎາປກຕິປຸຎ຺ຎາປຕ຺ຕິສຸຎ຺ຎຕາເຎຍ຺ຍສຠາວາທີສຸ ທິສ຺ສຕິຯ ຕຖາ ຫິສ຺ສ ''ອິຘ ຠິກ຺ຂຸ ຘມ຺ມໍ ປຣິຍາປຸຓາຕີ''ຕິອາທີສຸ (ອຯ ນິຯ ໕ຯ໗໓) ປຣິຍຕ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ''ທິຏ຺ຐຘມ຺ໂມ''ຕິອາທີສຸ (ທີຯ ນິຯ ໑ຯ໒໙໙) ສຈ຺ຈານິຯ ''ເອວໍຘມ຺ມາ ເຕ ຠຄວນ຺ໂຕ ອເຫສຸ''ນ຺ຕິອາທີສຸ (ທີຯ ນິຯ ໒ຯ໑໓; ໓ຯ໑໔໒) ສມາຘິຯ ''ສຈ຺ຈໍ ຘມ຺ໂມ ຘິຕິ ຈາໂຄ, ສເວ ເປຈ຺ຈ ນ ໂສຈຕີ''ຕິອາທີສຸ (ຊາຯ ໑ຯ໑ຯ໕໗) ປຎ຺ຎາຯ ''ຊາຕິຘມ຺ມານໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ສຕ຺ຕານໍ ເອວໍ ອິຈ຺ຉາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕີ''ຕິອາທີສຸ (ທີຯ ນິຯ ໒ຯ໓໙໘) ປກຕິຯ ''ຘມ຺ໂມ ຫເວ ຣກ຺ຂຕິ ຘມ຺ມຈາຣີ''ນ຺ຕິອາທີສຸ (ຊາຯ ໑ຯ໑໐ຯ໑໐໒) ປຸຎ຺ຎໍຯ ''ຕິຓ຺ຓໍ ຘມ຺ມານໍ ອຎ຺ຎຕເຣນ ວເທຍ຺ຍ ປາຣາຊິເກນ ວາ ສງ຺ຆາທິເສເສນ ວາ ປາຈິຕ຺ຕິເຍນ ວາ''ຕິອາທີສຸ (ປາຣາຯ ໒໒໒) ອາປຕ຺ຕິຯ ''ຕສ຺ມິໍ ໂຂ ປນ ສມເຍ ຘມ຺ມາ ໂຫນ຺ຕີ''ຕິອາທີສຸ (ຘຯ ສຯ ໑໒໑) ສຸຎ຺ຎຕາຯ ''ສພ຺ເພ ຘມ຺ມາ ສພ຺ພາກາເຣນ ພຸທ຺ຘສ຺ສ ຠຄວໂຕ ຎາຓມຸເຂ ອາປາຖໍ ອາຄຈ຺ຉນ຺ຕີ''ຕິອາທີສຸ (ມຫານິຯ ໑໒໖; ຈູລນິຯ ໂມຆຣາຊມາຓວປຸຈ຺ຉານິທ຺ເທສ ໘໕) ເຎຍ຺ໂຍຯ ''ກຸສລາ ຘມ຺ມາ ອກຸສລາ ຘມ຺ມາ''ຕິອາທີສຸ (ຘຯ ສຯ ຕິກມາຕິກາ ໑) ສຠາໂວ ອຕ຺ໂຖ ຯ ອິຘາປິ ສຠາໂວຯ ຕສ຺ມາ ເອກຘມ຺ມນ຺ຕິ ເອກໍ ສໍກິເລສສຠາວນ຺ຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍຯ ເອໂກ ຈ ໂສ ຘມ຺ໂມ ຈາຕິ ເອກຘມ຺ໂມ, ຕໍ ເອກຘມ຺ມໍຯ

ຠິກ຺ຂເວຕິ ຠິກ຺ຂູ ອາລປຕິຯ ກິມຕ຺ຖໍ ປນ ຠຄວາ ຘມ຺ມໍ ເທເສນ຺ໂຕ ຠິກ຺ຂູ ອາລປຕິ, ນ ຘມ຺ມເມວ ເທເສຕີຕິ? ສຕິຊນນຕ຺ຖໍຯ ຠິກ຺ຂູ ຫິ ອຎ຺ຎໍ ຈິນ຺ເຕນ຺ຕາປິ ຘມ຺ມໍ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂນ຺ຕາປິ ກມ຺ມຏ຺ຐານໍ ມນສິ ກໂຣນ຺ຕາປິ ນິສິນ຺ນາ ໂຫນ຺ຕິຯ ເຕ ປຐມໍ ອ ນາລປິຕ຺ວາ ຘມ຺ເມ ເທສິຍມາເນ ''ອຍໍ ເທສນາ ກິໍນິທານາ, ກິໍປຈ຺ຈຍາ''ຕິ ສລ຺ລກ຺ເຂຕຸໍ ນ ສກ຺ໂກນ຺ຕິຯ ອາລປິເຕ ປນ ສຕິໍ ອຸປຏ຺ຐເປຕ຺ວາ ສລ຺ລກ຺ເຂຕຸໍ ສກ຺ໂກນ຺ຕິ, ຕສ຺ມາ ສຕິຊນນຕ຺ຖໍ ''ຠິກ຺ຂເວ''ຕິ ອາລປຕິຯ ເຕນ ຈ ເຕສໍ ຠິກ຺ຂນສີລຕາທິ ຄຸຓໂຍຄສິທ຺ເຘນ ວຈເນນ ຫີນາຘິກຊນເສວິຕໍ ວຸຕ຺ຕິໍ ປກາເສນ຺ໂຕ ອຸທ຺ຘຕທີນກາວນິຄ຺ຄຫໍ ກໂຣຕິຯ ''ຠິກ຺ຂເວ''ຕິ ອິມິນາ ກຣຸຓາວິປ຺ຜາຣໂສມ຺ມຫທຍນຍນນິປາຕປຸພ຺ພງ຺ຄເມນ ວຈເນນ ເຕ ອຕ຺ຕໂນ ມຸຂາພິມຸເຂ ກໂຣນ຺ໂຕ ເຕນ ຈ ກເຖຕຸກມ຺ຍຕາທີປ ເກນ ວຈເນນ ເນສໍ ໂສຕຸກມ຺ຍຕໍ ຊເນຕິຯ ເຕເນວ ຈ ສມ຺ໂພຘນຕ຺ເຖນ ສາຘຸກໍ ສວນມນສິກາເຣປິ ນິໂຍເຊຕິຯ ສາຘຸກໍ ສວນ ມນສິກາຣາຍຕ຺ຕາ ຫິ ສາສນສມ຺ປຕ຺ຕິຯ

ອຎ຺ເຎສຸປິ ເທວມນຸສ຺ເສສຸ ປຣິສປຣິຍາປນ຺ເນສຸ ວິຊ຺ຊມາເນສຸ ກສ຺ມາ ຠິກ຺ຂູ ເອວ ອາມນ຺ເຕສີຕິ? ເຊຏ຺ເຐເສຏ຺ຐາສນ຺ນສ ທາສນ຺ນິຫິຕຠາວໂຕຯ ສພ຺ພປຣິສສາຘາຣຓາ ຫິ ຠຄວໂຕ ຘມ຺ມເທສນາ, ປຣິສາຍ ຈ ເຊຏ຺ຐາ ຠິກ຺ຂູ ປຐມຸປ຺ປນ຺ນຕ຺ຕາ, ເສຏ຺ຐາ ອນຄາຣິຍຠາວໍ ອາທິໍ ກຕ຺ວາ ສຕ຺ຖຸ ຈຣິຍານຸວິຘາຍກຕ຺ຕາ ສກລສາສນປຏິຄ຺ຄາຫກຕ຺ຕາ ຈ, ອາສນ຺ນາ ຕຕ຺ຖ ນິສິນ຺ເນສຸ ສມີປວຸຕ຺ຕິຍາ, ສທາສນ຺ນິຫິຕາ ສຕ຺ຖຸສນ຺ຕິກາວຈຣຕ຺ຕາຯ ອປິຈ ເຕ ຘມ຺ມເທສນາຍ ຠາຊນໍ ຍຖານຸສິຏ຺ຐໍ ປຏິປຕ຺ຕິສພ຺ຠາວໂຕ, ວິເສສໂຕ ຈ ເອກຈ຺ເຈ ຠິກ຺ຂູ ສນ຺ຘາຍ ອຍໍ ເທສນາຕິ ເຕ ເອວ ອາລປີຯ

ປ຺ຊຫຖາຕິ ເອຕ຺ຖ ປຫານໍ ນາມ ຕທງຄປ຺ປຫານໍ, ວິກ຺ຂມ຺ການປ຺ປຫານໍ, ສມຸຈ຺ເຈທປ຺ປຫານໍ, ປ຺ຜິປ຺ປສ຺ສທ຺ຘິປ຺ປຫານໍ, ນິສ຺ສຣຓປ຺ປຫານນ຺ຕິ ປຌ຺ຈວິຘໍ຺ ຕຕ຺ຖ ຍໍ ທີປາໂລເກເນວ ຕມສ຺ສ ປ຺ຜິປກ຺ຂກາວໂຕ ອໂລກາທີຫີ ໂລກາທີກສ຺ສ, ນາມ ຣູປປ຺ຣິຈ຺ເຈທາທີວິປສ຺ສນາຌາເຓຫີ ຕສ຺ສ ຕສ຺ສ ອນຕ຺ຖສ຺ສ ປຫານໍ຺ ເສຍ຺ຍຖີທໍ – ປ຺ຣິຈ຺ຈາເຄນ ໂລກາທິມລສ຺ສ, ສີເລນ ປາຓາຕິປາຕາທິທຸສ຺ສີລ຺ຍສ຺ສ, ສທ຺ຘາທີຫີ ອສ຺ສທ຺ຘິຍາທີກສ຺ສ, ນາມຣູປວວຕ຺ຖາເນນ ສກ຺ກາຍທິຜ຺ຖິຍາ, ປ຺ຈ຺ຈຍປ຺ຣິຄ຺ຄເຫນ ອເຫຕຸວິສມເຫຕຸທິຜ຺ຖິນໍ, ຕສ຺ເສວ ອປ຺ຣກາເຄນ ກງ຺ຂາວິຕຣເຓນ ກຖໍກຖີກາວສ຺ສ, ກລາປສມ຺ມສເນນ “ອຫໍ ມມາ”ຕິ ຄາຫສ຺ສ, ມຄ຺ຄາມຄ຺ຄວວຕ຺ຖາເນນ ອມຄ຺ເຄ ມຄ຺ຄສຌ຺ຌາຍ, ອຸທຍທສ຺ສເນນ ອຸຈ຺ເຈທທິຜ຺ຖິຍາ, ວຍທສ຺ສເນນ ສສ຺ສຕທິຜ຺ຖິຍາ, ກຍທສ຺ສເນນ ສກເຍສຸ ອກຍສຌ຺ຌາຍ, ອາທີນວທສ຺ສເນນ ອສ຺ສາທສຌ຺ຌາຍ, ນິພ຺ພິທານຸປສ຺ສເນນ ອກິຣຕິສຌ຺ຌາຍ, ມຸຈ຺ຈິຕຸກມ຺ຍຕາຌາເຓນ ອມຸຈ຺ຈິຕຸກມ຺ຍຕາຍ ອຸເປກ຺ຂາຌາເຓນ ອນຸເປກ຺ຂາຍ, ອນຸໂລເມນ ຘມ຺ມຜ຺ຖິຕິຍາ, ນິພ຺ພາເນນ ປ຺ຜິໂລມກາວສ຺ສ, ໂຄຕ຺ຣກຸນາ ສງ຺ຂາຣນິມິຕ຺ຕຄ຺ຄາຫສ຺ສ ປຫານໍ, ເອຕໍ ຕທງຄປ຺ປຫານໍ ນາມ຺

ຍໍ ປນ ອຸປຈາຣປ຺ປນາເກເທນ ສມາຘິນາ ປວຕ຺ຕິກາວນິວາຣຓໂຕ ຆຜປ຺ປຫາຣເນວ ອຸທກປີຜ຺ເຖ ເສວາລສ຺ສ ເຕສໍ ເຕສໍ ນິວຣຓາທີຘມ຺ມານໍ ປຫານໍ, ເອຕໍ ວິກ຺ຂມ຺ການປ຺ປຫານໍ ນາມ຺ ຍໍ ຈຕຸນ຺ນໍ ອຣິຍມຄ຺ຄານໍ ກາວິຕຕ຺ຕາ ຕໍຕໍມຄ຺ຄວໂຕ ອຕ຺ຕໂນ ສນ຺ຕາເນ “ທິຜ຺ຖິຄຕານໍ ປຫານາຍາ”ຕິອາທິນາ (ຘ຺ ສ຺ ໒ກ຺ກ; ວິກ຺ ໖໘໗) ນເຍນ ວຸຕ຺ຕສ຺ສ ສມຸທຍປກ຺ຂິຍສ຺ສ ກິເລສຄຓສ຺ສ ອຈ຺ຈນ຺ຕໍ ອປ຺ປວຕ຺ຕິກາເວນ ສມຸຈ຺ຊິນ຺ທນໍ, ອິທໍ ສມຸຈ຺ເຈທປ຺ປຫານໍ ນາມ຺ ຍໍ ປນ ຜລກ຺ຂເຓ ປ຺ຜິປ຺ປສ຺ສທ຺ຘຕ຺ຕໍ ກິເລສານໍ, ເອຕໍ ປ຺ຜິປ຺ປສ຺ສທ຺ຘິປ຺ປຫານໍ ນາມ຺ ຍໍ ປນ ສພ຺ພສງ຺ຂຕນິສ຺ສຜຕ຺ຕາ ປຫີນສພ຺ພສງ຺ຂຕໍ ນິພ຺ພານໍ, ເອຕໍ ນິສ຺ສຣຓປ຺ປຫານໍ ນາມ຺ ເອວໍ ປຌ຺ຈວິເຘ ປຫາເນ ອນາຄາມິກາວກຣສ຺ສ ປຫານສ຺ສ ອຘິປ຺ເປຕຕ຺ຕາ ອິຘ ສມຸຈ຺ເຈທປ຺ປຫານນ຺ຕິ ເວທິຕພ຺ພໍ຺ ຕສ຺ມາ ປ຺ຊຫຖາຕິ ປ຺ຣິຈ຺ຈຊຖ, ສມຸຈ຺ຊິນ຺ທຖາຕິ ອຕ຺ໂຖ຺

ອຫນ຺ຕິ ກຄວາ ອຕ຺ຕານໍ ນິທ຺ທິສຕິ຺ ໂວຕິ ອຍໍ ໂວສທ຺ໂທ ປ຺ຈ຺ຈຕ຺ເຕົາປໂຍຄກຣຓສາມິວຈນປທປູຣຓສມ຺ປທາເນສຸ ທິສ຺ສຕິ຺ ຕຖາ ຫີ “ກຈ຺ຈິ, ປນ ໂວ ອນຸຣຸທ຺ຘາ, ສມຄ຺ຄາ ສມ຺ໂມທມານາ”ຕິອາທີສຸ (ມ຺ ນິ຺ ໑຺໓໒໖) ປ຺ຈ຺ຈຕ຺ເຕ ອາຄໂຕ຺ “ຄຈ຺ຊຖ, ກິກ຺ຂເວ, ປຓາເມມິ ໂວ”ຕິອາທີສຸ (ມ຺ ນິ຺ ໒຺໑໕ກ) ອຸປໂຍເຄ຺ “ນ ໂວ ມມ ສນ຺ຕິເກ ວຕ຺ຖພ຺ພ”ນ຺ຕິອາທີສຸ (ມ຺ ນິ຺ ໒຺໑໕ກ) ກຣເຓ຺ “ສພ຺ເພສໍ ໂວ, ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ສຸກາສິຕ”ນ຺ຕິອາທີສຸ (ມ຺ ນິ຺ ໑຺໓໔໕) ສາມິວຈເນ຺ “ເຍ ຫີ ໂວ ອຣິຍາ ປ຺ຣິສຸທ຺ຘກາຍກມ຺ມນ຺ຕາ”ຕິອາທີສຸ (ມ຺ ນິ຺ ໑຺໓໕) ປທປູຣເຓ຺ “ວນປຕ຺ຖປ຺ຣິຍາຍໍ ໂວ, ກິກ຺ຂເວ, ເທເສສ຺ສາມິ”ຕິອາທີສຸ (ມ຺ ນິ຺ ໑຺໑໙໐) ສມ຺ປທາເນ຺ ອິຘາປີ ສມ຺ປທາເນ ເອວ ທຜ຺ຖພ຺ໂພ຺

ປາຜິໂກໂຄຕິ ປ຺ຜິກ຺ູ ໂສ ຫີ ຘາຣຓກໍ ປ຺ຜິຈ຺ຈ ຘນິກສ຺ສ, ຘນິກໍ ປ຺ຜິຈ຺ຈ ຘາຣຓກສ຺ສ ປ຺ຜິນິຘິກູໂຕ ຘນິກສນ຺ຕກສ຺ສ ຕໂຕ ຫຣຓາທິສງ຺ຂາເຕນ ກຸຌ຺ຊເນນ ໂກໂຄຕິ ປ຺ຜິໂກໂຄ, ປ຺ຜິໂກໂຄ ເອວ ປາຜິໂກໂຄ຺ ອນາຄາມິຕາຍາຕິ ອນາຄາມິກາວຕ຺ຖາຍ຺ ປ຺ຜິສນ຺ຘິຄ຺ຄຫຓວເສນ ຫີ ກາມກວສ຺ສ ອນາຄມນໂຕ ອນາຄາມີ຺ ໂຍ ຍສ຺ສ ຘມ຺ມສ຺ສ ອຘິຄເມນ ອນາຄາມີຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ, ສຜໂລ ໂສ ຕຕິຍມຄ຺ໂຄ ອນາຄາມິຕາ ນາມ຺ ອິຕິ ກຄວາ ເວເນຍ຺ຍທມນກຸສໂລ ເວເນຍ຺ຍຊ຺ຊາສຍານຸກູລໍ ຕຕິຍມຄ຺ຄາຘິຄມໍ ລຫຸນາ ອຸປາເຍນ ເອກຘມ຺ມປູຣຓຕາມຕ຺ເຕນ ຖິຣໍ ກຕ຺ວາ ທສ຺ເສສິ ຍຖາ ຕໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຘ຺ ກິນ຺ນກູມິກາປີ ຫີ ປ຺ຜິຆສໍໂຍຊນາທໂຍ ຕຕິຍມຄ຺ຄວຊ຺ຊາ ກິເລສາ ກາມຣາຄປ຺ປຫານໍ ນາຕິວຕ຺ຕນ຺ຕີຕິ຺

ກສ຺ມາ ປເນຕ຺ຖ ກຄວາ ອຕ຺ຕານໍ ປາຜິໂກຄກາເວ ຖເປສີ? ເຕສໍ ກິກ຺ຂູນໍ ອນາຄາມິມຄ຺ຄາຘິຄມາຍ ອຸສ຺ສາຫຊນນຕ຺ຖໍ຺ ປສ຺ສຕິ ຫີ ກຄວາ “ມຍາ ‘ເອກຘມ຺ມໍ, ກິກ຺ຂເວ, ປ຺ຊຫຖ, ອຫໍ ໂວ ປາຜິໂກໂຄ ອນາຄາມິຕາຍາ’ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ອິເມ ກິກ຺ຂູ ອທ຺ຘາ ຕໍ ເອກຘມ຺ມໍ ປຫາຍ ສກ຺ກາ ຕຕິຍກູມີ ສມຘິຄນ຺ຕຸໍ, ຍໂຕ ຘມ຺ມສ຺ສາມິ ປຖມມາຫ ‘ອຫໍ ປາຜິໂກໂຄ’ຕິ ອຸສ຺ສາຫຊາຕາ ຕທຕ຺ຖາຍ ປ຺ຜິປຊ຺ຊິຕພ຺ພໍ ມຌ຺ຌິສ຺ສນ຺ຕີ”ຕິ຺ ຕສ຺ມາ ອຸສ຺ສາຫຊນນຕ຺ຖໍ ອນາຄາມິຕາຍ ເຕສໍ ກິກ຺ຂູນໍ ອຕ຺ຕານໍ ປາຜິໂກຄກາເວ ຖເປສີ຺

ກຕມໍ ເອກຘມ຺ມນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ກຕມນ຺ຕິ ປຸຈ຺ຊາວຈນໍ຺ ປຸຈ຺ຊາ ຈ ນາເມສາ ປຌ຺ຈວິຘາ – ອທິຜ຺ຖໂຊຕນາປຸຈ຺ຊາ, ທິຜ຺ຖສໍສນ຺ທນາປຸຈ຺ຊາ, ວິມຕິຈ຺ເຈທນາປຸຈ຺ຊາ, ອນຸມຕິປຸຈ຺ຊາ , ກເຖຕຸກມ຺ຍຕາປຸຈ຺ຊາຕິ຺ ຕຕ຺ຖ ປກຕິຍາ ລກ຺ຂຓໍ ອຌ຺ຌາຕໍ ໂຫຕິ ອທິຜ຺ຖໍ ອຕຸລິຕໍ ອຕີຣິຕໍ ອວິກູຕໍ ອວິກາວິຕໍ, ຕສ຺ສ ຌາຓາຍ ທສ຺ສນາຍ ຕຸລນາຍ ຕີຣຓາຍ ວິກູຕຕ຺ຖາຍ ວິກາວນຕ຺ຖາຍ ປຌ຺ຫໍ ປຸຈ຺ຊຕິ, ອຍໍ ອທິຜ຺ຖໂຊຕນາປຸຈ຺ຊາ຺ ປກຕິຍາ ລກ຺ຂຓໍ ຌາຕໍ ໂຫຕິ ທິຜ຺ຖໍ ຕຸລິຕໍ ຕີຣິຕໍ ວິກູຕໍ ວິກາວິຕໍ຺ ໂສ ອຌ຺ເຌຫິ ປຓ຺ຑິເຕຫິ ສທ຺ຘິ ສໍສນ຺ທນຕ຺ຖາຍ ປຌ຺ຫໍ ປຸຈ຺ຊຕິ, ອຍໍ ທິຜ຺ຖສໍສນ຺ທນາປຸຈ຺ຊາ຺ ປກຕິຍາ ສໍສຍປກ຺ຂນ຺ໂທ ໂຫຕິ ວິມຕິປກ຺ຂນ຺ໂທ ທ຺ເວ

ລຸທກາຊາໂຕ – ‘‘ເອວໍ ນຸ ໂຂ, ນ ນຸ ໂຂ, ກິ ນຸ ໂຂ, ກຖໍ ນຸ ໂຂ’’ຕິ, ໂສ ວິມຕິຈຸເລທນຕຸຖາຍ ປັຈຸທໍ ປຸຈຸລຕິ, ອຍໍ ວິມຕິຈຸເລທນາປຸຈຸລາ។ ກຄວາ ຫິ ອນຸມຕິຄຸຄທາຕຸຖໍ ປັຈຸທໍ ປຸຈຸລຕິ – ‘‘ຕໍ ກິ ມລຸລຖ, ກິກຸຂເວ, ຣູປໍ ນິຈຸຈໍ ວາ ອນິຈຸຈໍ ວາ’’ຕິອາທິນາ (ສໍ។ ນິ។ ສ៊។៨ລ; ມທາວ។ ໒໑), ອຍໍ ອນຸມຕິປຸຈຸລາ។ ກຄວາ ກິກຸຂູນໍ ກເຖຕຸກມຸຍຕາຍ ປັຈຸທໍ ປຸຈຸລຕິ – ‘‘ຈຕຸຕາໂຣເມ, ກິກຸຂເວ, ອາຫາຣາ ກູຕານໍ ວາ ສຕຸຕານໍ ຖິຕິຍາ ສມຸກເວສີນໍ ວາ ອນຸຄຸຄຫາຍ។ ກຕເມ ຈຕຸຕາໂຣ’’ຕິ (ສໍ។ ນິ។ ໒។໑໑) ອຍໍ ກເຖຕຸກມຸຍຕາປຸຈຸລາ។

ຕຕຸຖ ປຸຣິມາ ຕິສຸໂສ ປຸຈຸລາ ພຸທຸຮານໍ ນຕຸຖິ។ ກສຸມາ? ຕີສຸ ຫິ ອທຸຮາສຸ ກິລຸຈິ ສງຂຕໍ ອທຸຮາວິມຸຕຸຕໍ ວາ ອສງຂຕໍ ສມຸມາສມຸພຸທຸຮານໍ ອທິຝຸຖໍ ອຕຸລິຕໍ ອຕີຣິຕໍ ອວິກູຕໍ ອວິກາວິຕໍ ນາມ ນຕຸຖິ។ ເຕນ ເນສໍ ອທິຝຸຖໂຊຕນາປຸຈຸລາ ນຕຸຖິ។ ຍໍ ປນ ເຕຫິ ອຕຸຕໂນ ລາເຕນ ປຝິວິທຸຮໍ, ຕສຸສ ອລຸເລນ ສມເຕນ ວາ ພຸຣາຫຸມເຕນ ວາ ເທເວນ ວາ ມາເຣນ ວາ ພຸຣຫຸມຸນາ ວາ ສທຸຮີ ສໍສນຸທນກິຈຸຈໍ ນຕຸຖິ, ເຕນ ເນສໍ ທິຝຸຖສໍສນຸທນາປຸຈຸລາປິ ນຕຸຖິ។ ຍສຸມາ ປນ ພຸທຸຮາ ກຄວນຸໂຕ ອກຖໍກຖີ ຕິຕຸຕວິຈິກິຈຸລາ ສພຸພຮມຸເມສຸ ວິຄຕສໍສຍາ, ເຕນ ເນສໍ ວິມຕິຈຸເລທນາປຸຈຸລາປິ ນຕຸຖິ។ ອິຕຣາ ປນ ທຸເວ ປຸຈຸລາ ອຕຸຖິ, ຕາສຸ ອຍໍ ກເຖຕຸກມຸຍຕາປຸຈຸລາຕິ ເວທິຕພຸພາ។

ອິທານິ ຕາຍ ປຸຈຸລາຍ ປຸຝຸຖມຕຸຖໍ ສຣູປໂຕ ທສຸເສນຸໂຕ ‘‘ໂລກໍ, ກິກຸຂເວ, ເອກຮມຸມ’’ນຸຕິອາທິມາຫ។ ຕຕຸຖ ລຸພຸກນຸຕິ ເຕນ, ສຍໍ ວາ ລຸພຸກຕິ, ລຸພຸກນມຕຸຕເມວ ວາ ຕນຸຕິ ໂລໂກ។ ສຸວາຍໍ ອາຣມຸມຕຄຸຄຫຕລກຸຂໂຕ ມກຸກຍາເລໂປ ວິຍ, ອກິສງຄຣໂສ ຕຕຸຕກປາເລ ປກຸຂິຕຸຕມໍສເປສິ ວິຍ, ອປຣິຈຸຈາຄປຈຸຈຸປຝຸຖາໂນ ເຕລລຸຊນຣາໂຄ ວິຍ, ສໍໂຍຊນິເຍສຸ ຮມຸເມສຸ ອສຸສາທທສຸສນປທຝຸຖາໂນ, ຕຕຸທານທິກາເວນ ວຫຸຌມາໂນ ຍຕຸຖ ສມຸປຸປນຸໂນ, ສີຆໂສຕາ ນທີ ວິຍ ມທາສມຸທຸທໍ ອປາຍເມວ ຕໍ ສຕຸຕໍ ຄເທຕຸວາ ຄຈຸລຕີຕິ ທຝຸຖພຸໂພ។ ກິລຸຈາປີ ອຍໍ ໂລກສທຸໂທ ສພຸພໂລກສາມລຸລວຈໂນ, ອິຮ ປນ ກາມຣາຄວຈໂນຕິ ເວທິຕພຸໂພ។ ໂສ ຫິ ອນາຄາມິມຄຸຄວຊຸໂຊ។

ປຸນ ກິກຸຂເວຕິ ອາລປນໍ ຮມຸມສຸສ ປຝິຄຸຄາຫກກາເວນ ອກິມຸຂີກູຕານໍ ຕຕຸຖ ອາທຣຊນນຕຸຖໍ។ ປຊຫຖາຕິ ອິມິນາ ປຫານາກິສມໂຍ ວິຫິໂຕ, ໂສ ຈ ປຣິລຸລາສຈຸລິກິຣິຍາກາວນາກິສມເຍຫິ ສທຸຮີ ເອວ ປວຕຸຕຕິ, ນ ວິສຸນຸຕິ ຈຕຸສຈຸຈາຮິຝຸຖານານິ ຈຕຸຕາຣິປີ ສມຸມາທິຝຸຖິຍາ ກິຈຸຈານິ ວິທິຕາເນວ ໂຫນຸຕິ។ ຍຖາ ຈ ‘‘ໂລກໍ ປຊຫຖາ’’ຕິ ວຸຕຸເຕ ປຫາເນກຝຸຖກາວໂຕ ໂທສາທິນມຸປີ ປຫານໍ ອຕຸຖໂຕ ວຸຕຸຕເມວ ໂຫຕິ, ເອວໍ ສມຸທຍສຈຸຈວິສເຍ ສມຸມາທິຝຸຖິກິຈຸເຈ ປຫານາກິສມເຍ ວຸຕຸເຕ ຕສຸສາ ສຫ ກາຣີກາຣຕກູຕານໍ ສມຸມາສງກປຸປາທີນໍ ເສສມຄຸຄງຄານມຸປີ ສມຸທຍສຈຸຈວິສຍກິຈຸຈໍ ອຕຸຖໂຕ ວຸຕຸຕເມວ ໂຫຕີຕິ ປຣິປຸຕຸໂຕ ອຣິຍມຄຸຄພຸຍາປາໂຣ ອິຮ ກຖິໂຕຕິ ທຝຸຖພຸໂພ។ ອິມິນາ ນເຍນ ສຕິປຝຸຖານາທີນມຸປີ ໂພຮິປກຸຂິຍຮມຸມານໍ ພຸຍາປາຣສຸສ ອິຮ ວຸຕຸຕກາໂວ ຍຖາຣຫໍ ວິຕຸຖາເຣຕພຸໂພ។

ອປີເຈຕຸຖ ໂລກໍ ປຊຫຖາຕິ ເອເຕນ ປຫານປຣິລຸລາ ວຸຕຸຕາ។ ສາ ຈ ຕີຣຕປຣິລຸລາຮິຝຸຖານາ, ຕີຣຕປຣິລຸລາ ຈ ລາຕປຣິລຸລາຮິຝຸຖານາຕິ ອວິນາກາເວນ ຕິສຸໂສປິ ປຣິລຸລາ ໂພຮິຕາ ໂຫນຸຕິ។ ເອວເມຕຸຖ ສທ ຜເລນ ຈຕຸສຈຸຈກມຸມຝຸຖານໍ ປຣິປຸຕຸຕໍ ກຕຸວາ ປກາສິຕນຸຕິ ທຝຸຖພຸພໍ។ ອຖ ວາ ໂລກໍ ປຊຫຖາຕິ ສທ ຜເລນ ລາຕທສຸສນວິສຸທຸຮີ ເທສິຕາ។ ສາ ຈ ປຝິປທາລາຕທສຸສນວິສຸທຸຮີສນຸນິສຸສຍາ…ເປ… ຈິຕຸຕວິສຸທຸຮີສີລວິສຸທຸຮີສນຸນິສຸສຍາ ຈາຕິ ນານນຸຕຣີກາເວນ ສທ ຜເລນ ສພຸພາປີ ສຕຸຕ ວິສຸທຸຮີໂຍ ວິກາວິຕາຕິ ເວທິຕພຸພໍ។

ເອວເມຕາຍ ວິສຸທຸຮີກຸກມກາວນາຍ ປຣິລຸລາຕຸຕຍສມຸປາທເນນ ໂລກໍ ປຊທິຕຸກາເມນ –

‘‘ອນຕຸຖຊນໂນ ໂລໂກ, ໂລໂກ ຈິຕຸຕປຸປໂກປໂນ;

ກຍມນຸຕຣໂຕ ຊາຕໍ, ຕໍ ຊໂນ ນາວພຸຊຊຕີ។

‘‘ລຸທຸໂຮ ອຕຸຖໍ ນ ຊານາຕິ, ລຸທຸໂຮ ຮມຸມໍ ນ ປສຸສຕິ;

ອນຸຮຕມໍ ຕທາ ໂຫຕິ, ຍໍ ໂລໂກ ສທເຕ ນຣໍ’’។ (ອິຕິວຸ។ ໘໘);

ຣຕ຺ໂຕ ໂຂ, ອາວຸໂສ, ຣາເຄນ ອຠິຠູໂຕ ປຣິຍາທິນ຺ນຈິຕ຺ໂຕ ປາຓມ຺ປິ ຫນຕິ, ອທິນ຺ນມ຺ປິ ອາທິຍຕິ, ສນ຺ຘິມ຺ປິ ຉິນ຺ທຕິ, ນິລ຺ໂລປມ຺ປິ ຫຣຕິ, ເອກາຄາຣິກມ຺ປິ ກໂຣຕິ, ປຣິປນ຺ເຖປິ ຕິຏ຺ຐຕິ, ປຣທາຣມ຺ປິ ຄຈ຺ຉຕິ, ມຸສາປິ ຠຓຕິຯ ຕທປິ ເຕສໍ ຠວຕໍ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓານໍ ອຊານຕໍ ອປ຺ສ຺ສຕໍ ອເວທຍຕໍ ຕຓ຺ຫາຄຕານໍ ປຣິຕສ຺ສິຕໍ ວິປ຺ຜນ຺ທິຕເມວ (ອຯ ນິຯ ໓ຯ໒໒)ຯ

‘‘ຕຓ຺ຫາທຸຕິໂຍ ປຸຣິໂສ, ທີຆມທ຺ຘານ ສໍສຣໍ;

ອິຕ຺ຖຠາວຎ຺ຎຖາຠາວໍ, ສໍສາຣໍ ນາຕິວຕ຺ຕຕີ’’ຯ (ອິຕິວຸຯ ໑໕, ໑໐໕);

‘‘ນຕ຺ຖິ ຣາຄສໂມ ອຄ຺ຄິ, ນຕ຺ຖິ ໂທສສໂມ ກລີ’’ຯ (ຘຯ ປຯ ໒໐໒, ໒໕໑);

‘‘ກາມຣາເຄນ ຑຍ຺ຫາມິ, ຈິຕ຺ຕໍ ເມ ປຣິຑຍ຺ຫຕິ’’ຯ (ສໍຯ ນິຯ ໑ຯ໒໑໒);

‘‘ເຍ ຣາຄຣຕ຺ຕານຸປຕນ຺ຕິ ໂສຕໍ, ສຍໍກຕໍ ມກ຺ກຏໂກວ ຊາລ’’ນ຺ຕິຯ (ຘຯ ປຯ ໓໔໗) ຈ –

ເອວມາທິສຸຕ຺ຕປທານຸສາເຣນ ນານານເຍຫິ ໂລຠສ຺ສ ອາທີນວໍ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂິຕ຺ວາ ຕສ຺ສ ປຫານາຍ ປຏິປ຺ຊ຺ຊິຕພ຺ພໍຯ

ອປິຈ ຉ ຘມ຺ມາ ກາມຣາຄສ຺ສ ປຫານາຍ ສໍວຕ຺ຕນ຺ຕິ, ອສຸຠນິມິຕ຺ຕສ຺ສ ອຸຄ຺ຄໂຫ, ອສຸຠຠາວນານຸໂຍໂຄ, ອິນ຺ທ຺ຣິເຍສຸ ຄຸຕ຺ຕທ຺ວາຣຕາ, ໂຠຊເນ ມຕ຺ຕຎ຺ຎຸຕາ, ກລ຺ຍາຓມິຕ຺ຕຕາ, ສປ຺ປາຍກຖາຕິຯ ທສວິຘຎ຺ຫິ ອສຸຠນິມິຕ຺ຕໍ ອຸຄ຺ຄຓ຺ຫນ຺ຕສ຺ສາປິ ກາມຣາໂຄ ປຫີຍຕິ, ກາຍຄຕາສຕິຠາວນາວເສນ ສວິຎ຺ຎາຓເກ ອຸທ຺ຘຸມາຕກາທິວເສນ ອວິຎ຺ຎາຓເກ ອສុເຠ ອສຸຠຠາວນານຸໂຍຄມນຸຍຸຕ຺ຕສ຺ສາປິ, ມນຈ຺ຉຏ຺ເຐສຸ ອິນ຺ທ຺ຣິເຍສຸ ສໍວຣວເສນ ປິຫິຕທ຺ວາຣສ຺ສາປິ , ຈຕຸນ຺ນໍ ປຎ຺ຈນ຺ນໍ ວາ ອາໂລປານໍ ໂອກາເສ ສຕິ ອຸທກໍ ປິວິຕ຺ວາ ຍາປນສີລຕາຍ ໂຠຊເນ ມຕ຺ຕຎ຺ຎຸໂນປິຯ ເຕນາຫ –

‘‘ຈຕ຺ຕາໂຣ ປຎ຺ຈ ອາໂລເປ, ອຠຸຕ຺ວາ ອຸທກໍ ປິເວ;

ອລໍ ຜາສຸວິຫາຣາຍ, ປຫິຕຕ຺ຕສ຺ສ ຠິກ຺ຂຸໂນ’’ຕິຯ (ເຖຣຄາຯ ໙໘໓);

ອສຸຠກມ຺ມຏ຺ຐານຠາວນາຣເຕ ກລ຺ຍາຓມິຕ຺ເຕ ເສວນ຺ຕສ຺ສາປິ, ຐານນິສຊ຺ຊາທີສຸ ທສອສຸຠນິສ຺ສິຕສປ຺ປາຍກຖາຍປິ ປຫີຍຕິຯ ເຕນາຫ –

‘‘ອຕ຺ຖິ, ຠິກ຺ຂເວ, ອສຸຠນິມິຕ຺ຕໍ, ຕຕ຺ຖ ໂຍນິໂສມນສິກາຣພຫຸລີກາໂຣ, ອຍມາຫາໂຣ ອນຸປ຺ປນ຺ນສ຺ສ ວາ ກາມຈ຺ຉນ຺ທສ຺ສ ອນຸປ຺ປາທາຍ ອຸປ຺ປນ຺ນສ຺ສ ວາ ກາມຈ຺ຉນ຺ທສ຺ສ ປຫານາຍາ’’ຕິຯ

ເອວໍ ປຸພ຺ພຠາເຄ ກາມຣາຄສງ຺ຂາຕສ຺ສ ໂລຠສ຺ສ ປຫານາຍ ປຏິປນ຺ໂນ ວິປ຺ສ຺ສນໍ ອຸສ຺ສຸກ຺ກາເປຕ຺ວາ ອນາຄາມິມຄ຺ເຄນ ຕໍ ອນວເສສໂຕ ສມຸຈ຺ຉິນ຺ທຕິຯ ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ໂລຠໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ເອກຘມ຺ມໍ ປຊຫຖ, ອຫໍ ໂວ ປາຏິໂຠໂຄ ອນາຄາມິຕາຍາ’’ຕິຯ

ເອຕ຺ຖາຫ ‘‘ໂກ ປເນຕ຺ຖ ໂລໂຠ ປຫີຍຕິ, ກິໍ ອຕີໂຕ, ອຖ ອນາຄໂຕ, ອຸທາຫຸ ປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ໂນ’’ຕິ? ກິຎ຺ເຈຕ຺ຖ – ນ ຕາວ ອຕີໂຕ ໂລໂຠ ປຫີເຍຍ຺ຍ, ນ ອນາຄໂຕ ວາ ເຕສໍ ອຠາວໂຕຯ ນ ຫິ ນິຣຸທ຺ຘໍ ອນຸປ຺ປນ຺ນໍ ວາ ອຕ຺ຖີຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ, ວາຍາໂມ ຈ ອຜໂລ ອາປ຺ຊ຺ຊຕິຯ ອຖ ປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ໂນ, ເອວມ຺ປິ ອຜໂລ ວາຍາໂມ ຕສ຺ສ ສຣສຠງ຺ຄຕ຺ຕາ, ສໍກິລິຏ຺ຐາ ຈ ມຄ຺ຄຠາວນາ ອາປ຺ຊ຺ຊຕິ, ຈິຕ຺ຕວິປ຺ປຍຸຕ຺ໂຕ ວາ ໂລໂຠ ສິຍາ, ນ ຈາຍໍ ນໂຍ ອິຈ຺ຉິໂຕຕິຯ ວຸຈ຺ຈເຕ – ນ ວຸຕ຺ຕນເຍນ ອຕີຕານາຄຕປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ໂນ ໂລໂຠ ປຫີຍຕິຯ ເສຍ຺ຍຖາປິ ອິຘ ຕຣຸຓຣຸກ຺ໂຂ ອຊາຕຜໂລ, ຕໍ ປຸຣິໂສ ກຸຐາຣິຍາ ມູເລ ຉິນ຺ເທຍ຺ຍ, ຕສ຺ສ ຣຸກ຺ຂສ຺ສ ເຉເທ ອສຕິ ຍານິ ຜລານິ ນິພ຺ພຕ຺ເຕຍ຺ຍຸໍ, ຕານິ ຣຸກ຺ຂສ຺ສ ຉິນ຺ນຕ຺ຕາ ອຊາຕານິ ເອວ ນ ຊາເຍຍ຺ຍຸໍ, ເອວເມວ ອຣິຍມຄ຺ຄາຘິຄເມ ອສຕິ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນາຣໂຫ ໂລໂຠ ອຣິຍມຄ຺ຄາຘິຄເມນ ປຈ຺ຈຍຆາຕສ຺ສ ກຕຕ຺ຕາ ນ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິຯ ອຍຎ຺ຫິ ອຏ຺ຐກຖາສຸ ‘‘ຠູມິລທ຺ຘຸປ຺ປນ຺

ໂນ’’ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິຯ ວິປ຺ສ຺ສນາຍ ຫິ ອາຣມ຺ມຓຠູຕາ ປຎ຺ຈກ຺ຂນ຺ຘາ ຕສ຺ສ ອຸປ຺ປ຺ຊ຺ຊນຏ຺ຐານຕາຍ ຠູມິ ນາມຯ ສາ ຠູມິ ເຕນ ລທ຺ຘາຕິ ກຕ຺ວາ ຠູມິລທ຺ຘຸປ຺ປນ຺ໂນຯ ອາຣມ຺ມຓາຘິຄ຺ຄຫິຕຸປ຺ປນ຺ໂນ ອວິກ຺ຂມ຺ຠິຕຸປ຺ປນ຺ໂນ ອສມູຫຕຸປ຺ປນ຺ໂນຕິ ຈ ອຍເມວ ວຸຈ຺ຈຕິຯ

ຕຕ຺ຖາຕິ ຕສ຺ມິໍ ສຸຕ຺ເຕຯ ເອຕນ຺ຕິ ເອຕໍ ອຕ຺ຖຊາຕໍຯ ອິທານິ ຄາຖາພນ຺ຘວເສນ ວຸຈ຺ຈມານໍຯ ອິຕິ ວຸຈ຺ຈຕີຕິ ເກນ ປນ ວຸຈ຺ຈຕິ? ຠຄວຕາ ວຯ ອຎ຺ເຎສຸ ຫິ ຕາທິເສສຸ ຖາເນສຸ ສງ຺ຄີຕິກາເຣຫິ ອຸປນິພນ຺ຘຄາຖາ ໂຫນ຺ຕິ, ອິຘ ປນ ຠຄວຕາ ວ ຄາຖາຣຸຈິການໍ ປຸຄ຺ຄລານໍ ອຊ຺ຌາສຍວເສນ ວຸຕ຺ຕເມວຕ຺ຖໍ ສງ຺ຄເຫຕ຺ວາ ຄາຖາ ຠາສິຕາຯ

ຕຕ຺ຖ ເຍນ ໂລເຠນ ລຸທ຺ຘາເສ, ສຕ຺ຕາ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິ ທຸຄ຺ຄຕິນ຺ຕິ ເຍນ ອາຣມ຺ມຓຄ຺ຄຫຓລກ຺ຂເຓນ ຕໂຕ ເອວ ອຠິສ຺ສງ຺ຄຣເສນ ໂລເຠນ ລຸທ຺ຘາ ອຊ຺ຌຕ຺ຕິກພາຫິເຣສຸ ອາຍຕເນສຸ ຄິທ຺ຘາ ຄຘິຕາຯ ເສຕິ ຫິ ນິປາຕມຕ຺ຕໍຯ ອກ຺ຂຣຈິນ຺ຕກາ ປນ ອີທິເສສຸ ຖາເນສຸ ເສ-ກາຣາຄມໍ ອິຈ຺ຉນ຺ຕິຯ ຕຖາ ລຸທ຺ຘຕ຺ຕາ ເອວ ກາຍສຸຈຣິຕາທີສຸ ກິຎ຺ຈິ ສຸຈຣິຕໍ ອກຕ຺ວາ ກາຍທຸຈ຺ຈຣິຕາທີນິ ຈ ອຸປຈິນິຕ຺ວາ ຣູປາທີສຸ ສຕ຺ຕວິສຕ຺ຕຕາຍ ສຕ຺ຕາຕິ ລທ຺ຘນາມາ ປາຓິໂນ ທຸກ຺ຂສ຺ສ ນິພ຺ພຕ຺ຕິຏ຺ຐານຕາຍ ທຸຄ຺ຄຕີຕິ ສງ຺ຂໍ ຄຕໍ ນິຣຍໍ ຕິຣຈ຺ຉານໂຍນິ ເປຕ຺ຕິວິສຍຎ຺ຈ ປຏິສນ຺ຘິຄ຺ຄຫຓວເສນ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິ ອຸປ຺ປ຺ຊ຺ຊນ຺ຕິຯ

ຕໍ ໂລຠໍ ສມ຺ມທຎ຺ຎາຍ, ປຊຫນ຺ຕິ ວິປ຺ສ຺ສິໂນຕິ ຕໍ ຍຖາວຸຕ຺ຕໍ ໂລຠໍ ສຠາວໂຕ ສມຸທຍໂຕ ອຕ຺ຖງ຺ຄມໂຕ ອສ຺ສາທໂຕ ອາທີນວໂຕ ນິສ຺ສຣຓໂຕຕິ ອິເມຫິ ອາກາເຣຫິ ສມ຺ມາ ອວິປຣີຕໍ ເຫຕຸນາ ຎາເຍນ ອຎ຺ຎາຍ ຎາຕຕີຣຓປຣິຎ຺ຎາສງ຺ຂາຕາຍ ປຎ຺ຎາຍ ຊານິຕ຺ວາ ຣູປາທີເກ ປຎ຺ຈຸປາທານກ຺ຂນ຺ເຘ ອນິຈ຺ຈາທີຫິ ວິວິເຘຫິ ອາກາເຣຫິ ປສ຺ສນ຺ໂຕ ວິປ຺ສ຺ສິໂນ ອວສິຏ຺ຐກິເລເສ ວິປ຺ສ຺ສນາປຎ຺ຎາປຸພ຺ພງ຺ຄມາຍ ມຄ຺ຄປຎ຺ຎາຍ ສມຸຈ຺ເຉທປ຺ປຫານວເສນ ປຊຫນ຺ຕິ, ນ ປຸນ ອຕ຺ຕໂນ ສນ຺ຕາເນ ອຸປ຺ປ຺ຊິຕຸໍ ເທນ຺ຕິຯ ປຫາຍນ ປຸນາຍນ຺ຕິ, ອິມໍ ໂລກໍ ກຸທາຈນນ຺ຕິ ເອວໍ ສຫເຊກຏ຺ຐປ຺ປຫາເນກຏ຺ເຐຫິ ອວສິຏ຺ຐກິເລເສຫິ ສທ຺ຘິ ຕໍ ໂລຠໍ ອນາຄາມິມຄ຺ເຄນ ປຊຫິຕ຺ວາ ປຸນ ປຈ຺ຉາ ອິມໍ ກາມຘາຕຸສງ຺ຂາຕໍ ໂລກໍ ປຏິສນ຺ຘິຄ຺ຄຫຓວເສນ ກທາຈິປີ ນ ອາຄຈ຺ຉນ຺ຕິ ໂອຣມ຺ຠາຄິຍານໍ ສໍໂຍຊນານໍ ສຸປ຺ປຫີນຕ຺ຕາຯ ອິຕິ ຠຄວາ ອນາຄາມິຜເລນ ເທສນໍ ນິຏ຺ຐາເປສິຯ

ອຍມ຺ປີ ອຕ຺ໂຖຕິ ນິທານາວສານໂຕ ປຠຸຕິ ຍາວ ຄາຖາປຣິໂຍສານາ ອິມິນາ ສຸຕ຺ເຕນ ປກາສິໂຕ ອຕ຺ໂຖຯ ອປີ-ສທ຺ໂທ ອິທານິ ວກ຺ຂມານສຸຕ຺ຕຕ຺ຖສມ຺ປິຓ຺ຑນໂຕຯ ເສສໍ ວຸຕ຺ຕນຍເມວຯ ອິມສ຺ມິໍ ສຸຕ຺ເຕ ສມຸທຍສຈ຺ຈໍ ສຣູເປເນວ ອາຄຕໍ, ປຫານາປເທເສນ ມຄ຺ຄສຈ຺ຈໍຯ ອິຕຣໍ ສຈ຺ຈທ຺ວຍຎ຺ຈ ຕທຸຠຍເຫຕຸຕາຍ ນິທ຺ທາເຣຕພ຺ພໍຯ ຄາຖາຍ ປນ ທຸກ຺ຂສມຸທຍມຄ຺ຄສຈ຺ຈານິ ຍຖາຣຸຕວເສເນວ ລພ຺ພນ຺ຕິ, ອິຕຣໍ ນິທ຺ທາເຣຕພ຺ພໍຯ ເອເສວ ນໂຍ ອິໂຕ ປເຣສຸປີ ສຸຕ຺ເຕສຸຯ

ປຣມຕ຺ຖທີປນິຍາ ຂຸທ຺ທກນິກາຍ-ອຏ຺ຐກຖາຍ

ອິຕິວຸຕ຺ຕກວຓ຺ຓນາຍ ປຖມສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

໔ຯ ໂທສສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ

໔ຯວຸຕ຺ຕຎ຺ເຫຕໍ…ເປ… ໂທສນ຺ຕິ ທຸຕິຍສຸຕ຺ຕໍຯ ຕຕ຺ຣາຍໍ ອປຸພ຺ພປທວຓ຺ຓນາຯ ຍຖາ ເອຕ຺ຖ, ເອວໍ ອິໂຕ ປເຣສຸປີ ສພ຺ພຕ຺ຖ ອປຸພ຺ພປທວຓ຺ຓນໍເຍວ ກຣິສ຺ສາມຯ ຍສ຺ມາ ອິທໍ ສຸຕ຺ຕໍ ໂທສພຫຸລານໍ ປຸຄ຺ຄລານໍ ອຊ຺ຌາສຍໍ ໂອໂລເກຕ຺ວາ ໂທສວູປສມນຕ຺ຖໍ ເທສິຕໍ, ຕສ຺ມາ ‘‘ໂທສໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ເອກຘມ຺ມໍ ປຊຫຖາ’’ຕິ ອາຄຕໍຯ ຕຕ຺ຖ ໂທສນ຺ຕິ ‘‘ອນຕ຺ຖໍ ເມ ອຈຣີຕິ ອາຆາໂຕ ຊາຍຕີ’’ຕິ ອາທິນາ (ວິຠຯ ໙໖໐) ນເຍນ ສຸຕ຺ເຕ ວຸຕ຺ຕານໍ ນວນ຺ນໍ, ‘‘ອຕ຺ຖໍ ເມ ນາຈຣີ’’ຕິອາທິນຎ຺ຈ ຕປ຺ປຏິປກ຺ຂໂຕ ສິທ຺ຘານໍ ນວນ຺ນເມວາຕິ ອຏ຺ຐາຣສນ຺ນໍ ຂາຓຸກຓ຺ຏກາທີນາ ອຏ຺ຐາເນນ ສທ຺ຘິ ເອກູນວີສຕິຍາ ອາຆາຕວຕ຺ຖູສມ຺ຠວໍ ອາຆາຕໍຯ ໂສ ຫິ ທຸສ຺ສນ຺ຕິ ເຕນ, ສຍໍ ວາ ທຸສ຺ສຕິ, ທຸສ຺ສນມຕ຺ຕເມວ ວາ ຕນ຺ຕິ ໂທໂສຕິ ວຸຈ຺ຈຕິຯ ໂສ ຈຓ຺ຑິກ຺ກລກ຺ຂໂຓ ປຫຏາສິວິໂສ ວິຍ, ວິສປ຺ປນຣໂສ ວິສນິປາໂຕ ວິຍ, ອຕ຺ຕໂນ ນິສ຺ສຍທຫນຣໂສ ທາວຄ຺ຄິ ວິຍ, ທຸສ຺ສນປຈ຺ຈຸປຏ຺ຐາໂນ ລທ຺ໂຘກາໂສ ວິຍ ສປ຺ຕ຺ໂຕ, ຍຖາວຸຕ຺ຕອາຆາຕວຕ຺ຖຸປທຏ຺ຐາໂນ ວິສສໍສຏ຺ຐປູຕິມຸຕ຺ຕໍ ວິຍ ທຏ຺ຐພ຺ໂພຯ ປຊຫຖາຕິ ສມຸຈ຺ຉິນ຺ທຖຯ ຕຕ຺ຖ ເຍ ອິເມ –

‘‘ປຎ຺ຈິເມ, ຠິກ຺ຂເວ, ອາຆາຕປຏິວິນຍາ, ຍຕ຺ຖ ຠິກ຺ຂຸໂນ ອຸປ຺ປນ຺ໂນ ອາຆາໂຕ ສພ຺ພໂສ ປຏິວິເນຕພ຺ໂພຯ ກຕເມ ປຎ຺ຈ? ຍສ຺ມິໍ,

ភិក្ខវេ, បុគ្គលេ អាឃាតោ ជាយេថ, មេត្តា តស្មិំ បុគ្គលេ ភាវេតព្ពា…បេ… ករុណា…បេ… ឧបេក្ខា, អសតិអមនសិការោ តស្មិំ បុគ្គលេ អាបជ្ជិតព្ពោ, ឯវំ តស្មិំ បុគ្គលេ អាឃាតោ បដិវិនេតព្ពោ។ យស្មិំ, ភិក្ខវេ, បុគ្គលេ អាឃាតោ ជាយេថ, កម្មស្សកតា តស្មិំ បុគ្គលេ អធិដ្ឋាតព្ពា 'កម្មស្សកោ អយមាយស្មា កម្មទាយាទោ…បេ… ភវិស្សតី'តិ (អ។ និ។ ៥។១៦១) –

ឯវំ បញ្ច អាឃាតប្បដិវិនយា វុត្តាយេវ។

''បញ្ចិមេ, អាវុសោ, អាឃាតបដិវិនយា, យត្ថ ភិក្ខុនោ ឧប្បន្នោ អាឃាតោ សព្ពសោ បដិវិនេតព្ពោ។ កតមេ បញ្ច? ឥធាវុសោ, ឯកច្ចោ បុគ្គលោ អបរិសុទ្ធកាយសមាចារោ ហោតិ បរិសុទ្ធវចីសមាចារោ; ឯវរូបេបិ, អាវុសោ, បុគ្គលេ អាឃាតោ បដិវិនេតព្ពោ''តិ (អ។ និ។ ៥។១៦២) –

ឯវមាទិនាបិ នយេន បញ្ច អាឃាតបដិវិនយា វុត្តា, តេសុ យេន កេនចិ អាឃាតបដិវិនយវិធិនា បច្ចវេក្ខិត្វា។ អបិច ហេ –

''ឧភតោទណ្ឌកេន ចេបិ, ភិក្ខវេ, ករកចេន ចោរា ឱចរកា អង្គមង្គានិ ឱក្កន្តេយ្យុំ, តត្រាបិ យោ មនោ បទូសេយ្យ, ន មេ សោ តេន សាសនករោ''តិ (ម។ និ។ ១។២៣២) សត្ថុ ឱវាទោ។

''តស្សេវ តេន បាបិយោ, យោ កុទ្ធំ បដិកុជ្ឈតិ;

កុទ្ធំ អប្បដិកុជ្ឈន្តោ, សង្គាមំ ជេតិ ទុជ្ជយំ។

''ឧភិន្នមត្ថំ ចរតិ, អត្តនោ ច បរស្ស ច;

បរំ សង្កុបិតំ ញត្វា, យោ សតោ ឧបសម្មតិ។ (សំ។ និ។ ១។១៨៨);

''សត្តិមេ , ភិក្ខវេ, ធម្មា សបត្តកន្តា សបត្តករណា កោធនំ អាគច្ឆន្តិ ឥត្ថិំ វា បុរិសំ វា។ កតមេ សត្ត? ឥធ, ភិក្ខវេ, សបត្តោ សបត្តស្ស ឯវំ ឥច្ឆតិ, 'អហោ វតាយំ ទុព្ពណ្ណោ អស្សា'តិ។ តំ កិស្ស ហេតុ? ន, ភិក្ខវេ, សបត្តោ សបត្តស្ស វណ្ណវតាយ នន្ទតិ។ កោធនោយំ, ភិក្ខវេ, បុរិសបុគ្គលោ កោធាភិភូតោ កោធបរេតោ កិញ្ចាបិ សោ ហោតិ សុន្ហាតោ សុវិលិត្តោ កប្បិតកេសមស្សុ ឱទាតវត្ថវសនោ, អថ ខោ សោ ទុព្ពណ្ណោវ ហោតិ កោធាភិភូតោ។ អយំ, ភិក្ខវេ, បឋមោ ធម្មោ សបត្តកន្តោ សបត្តករណោ កោធនំ អាគច្ឆតិ ឥត្ថិំ វា បុរិសំ វា។

''បុន ចបរំ, ភិក្ខវេ, សបត្តោ សបត្តស្ស ឯវំ ឥច្ឆតិ 'អហោ វតាយំ ទុក្ខំ សយេយ្យា'តិ…បេ… ន បចុរត្ថោ អស្សាតិ…បេ… ន ភោគវា អស្សាតិ…បេ… ន យសវា អស្សាតិ…បេ… ន មិត្តវា អស្សាតិ…បេ… កាយស្ស ភេទា បរំ មរណា អបាយំ ទុគ្គតិំ វិនិបាតំ និរយំ ឧបបជ្ជេយ្យាតិ។ តំ កិស្ស ហេតុ? ន, ភិក្ខវេ, សបត្តោ សបត្តស្ស សុគតិគមនេ នន្ទតិ។ កោធនោយំ, ភិក្ខវេ, បុរិសបុគ្គលោ កោធាភិភូតោ កោធបរេតោ កាយេន ទុច្ចរិតំ ចរតិ, វាចាយ ទុច្ចរិតំ ចរតិ, មនសា ទុច្ចរិតំ ចរតិ។ សោ កាយេន ទុច្ចរិតំ ចរិត្វា វាចាយ ទុច្ចរិតំ ចរិត្វា មនសា ទុច្ចរិតំ ចរិត្វា កាយស្ស ភេទា បរំ មរណា…បេ… និរយំ ឧបបជ្ជតិ កោធាភិភូតោ''តិ (អ។ និ។ ៧។៦៤)។

''កុទ្ធោ អត្ថំ ន ជានាតិ, កុទ្ធោ ធម្មំ ន បស្សតិ…បេ…។ (អ។ និ។ ៧។៦៤);

''ហន្តិ ជេហ្វ វិប្បជហេយ្យ មានំ, សំយោជនំ សព្ពមតិក្កមេយ្យ។ (ធ។ ប។ ២២១);

''អនត្ថជននោ កោធោ, កោធោ ចិត្តប្បកោបនោ…បេ…។ (អ។ និ។ ៧។៦៤);

‘‘ໂກຎໍ ເຉຕ຺ວາ ສຸຂໍ ເສຕິ, ໂກຎໍ ເຉຕ຺ວາ ນ ໂສຈຕິ;

ໂກຎສ຺ສ ວິສມູລສ຺ສ, ມຘຸຣຄ຺ຄສ຺ສ ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ’’ຕິ។ (ສໍ។ ນິ។ ໑។໑໗໗);

‘‘ເອກາປ຺ຣາຘໍ ຂມ ຠູຣິປ຺ຎ຺ຎ,

ນ ປ຺ຣຕ຺ຩິຕາ ໂກຎພລາ ຠວນ຺ຕິ’’ຕິ។ –

ເອວມາທິນາ ນເຍນ ໂທເສ ອາທີນເວ ວຸຕ຺ຕປ຺ປຑິປກ຺ຂໂຕ ໂທສປ຺ປຫາເນ ອານິສໍເສ ຈ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂິຕ຺ວາ ປຸພ຺ພກາເຄ ໂທສໍ ຕທງ຺ຄປ຺ປຫານາທິວເສນ ປຊຫິຕ຺ວາ ວິປ຺ສ຺ສນໍ ອຸສ຺ສ຺ກາເປຕ຺ວາ ຕຕິຍມຄ຺ເຄນ ສພ຺ພໂສ ໂທສໍ ສມຸຈ຺ຉິນ຺ທຕ຺, ປຊຫາຕີ ເຕ ສໍ ກິກ຺ຂູນໍ ຕຕ຺ຖ ນິໂຍຊນໍ។ ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ໂທສໍ, ກິກ຺ຂເວ, ເອກຘມ຺ມໍ ປຊຫຖາ’’ຕິ។ ທຸຍ຺ຖາເສຕິ ອາຒາເຕນ ທູສິຕຈິຕ຺ຕຕາຍ ປທຸຍ຺ຖາ។ ເສສເມຕ຺ຖ ຍໍ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ, ຕໍ ປຖມສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາຍໍ ວຸຕ຺ຕນຍເມວ។

ທຸຕິຍສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ ນິຎ຺ຑິຕາ។

໓។ ໂມຫສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ

໓។ ຕຕິເຍ ໂມຫນ຺ຕິ ອຎ຺ຎາຓໍ។ ຕຎ຺ຫິ ທຸກ຺ເຂ ອຎ຺ຎາຓໍ, ທຸກ຺ຂສມຸທເຍ ອຎ຺ຎາຓໍ, ທຸກ຺ຂນິໂຣເຘ ອຎ຺ຎາຓໍ, ທຸກ຺ຂນິໂຣຘຄາມິນິຍາ ປຑິປທາຍ ອຎ຺ຎາຓນ຺ຕິອາທິນາ ນເຍນ ວິກາເຄນ ອເນກປ຺ປເກທມ຺ປິ ມຸຍ຺ຫນ຺ຕິ។ ເຕນ ສຍໍ ວາ ມຸຍ຺ຫຕິ ມຸຍ຺ຫນມຕ຺ຕເມວ ວາ ຕນ຺ຕິ ໂມໂຫຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ។ ໂສ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອນ຺ຘກາວລກ຺ຂໂຓ, ອຎ຺ຎາຓລກ຺ຂໂຓ ວາ, ອສມ຺ປຑິເວຘຣໂສ, ອາຣມ຺មສກາວຈ຺ຉາທນຣໂສ ວາ, ອສມ຺មາປ຺ປຑິປຕ຺ຕິປ຺ຈ຺ຈຸປ຺ຑ຺ຖາໂນ, ອນ຺ຘກາຣປ຺ຈຸປ຺ຑ຺ຖາໂນ ວາ, ອໂຍນິໂສມນສິກາຣປທຑ຺ຖາໂນ, ສພ຺ພາກຸສລານໍ ມູລນ຺ຕິ ທຑ຺ຖພ຺ໂພ។ ອິຘາປິ ປຊຫຖາຕິ ປທສ຺ສ –

‘‘ມູຣ຺ໂຫ ອຕ຺ຖໍ ນ ຊານາຕິ, ມູຣ຺ໂຫ ຘມ຺មໍ ນ ປ຺ສ຺ສຕິ;

ອນ຺ຘຕມໍ ຕທາ ໂຫຕິ, ຍໍ ໂມໂຫ ສຫເຕ ນຣໍ’’។ (ອິຕິວຸ។ ໘໘);

‘‘ອນຕ຺ຖຊນໂນ ໂມໂຫ…ເປ…។ (ອິຕິວຸ។ ໘໘);

‘‘ອວິຊ຺ຊາ, ກິກ຺ຂເວ, ປຸພ຺ພງ຺ຄມາ ອກຸສລານໍ ຘມ຺មານໍ ສមາປຕ຺ຕິຍາ’’ (ອິຕິວຸ។ ໔໐);

‘‘ໂມຫສມ຺ພນ຺ຘໂນ ໂລໂກ, ກພ຺ພຣູໂປວ ທິສ຺ສຕິ’’; (ອຸທາ។ ໗໐);

‘‘ໂມໂຫ ນິທານໍ ກម຺មານໍ ສມຸທຍາຍ’’ (ອ។ ນິ។ ໓។໓໔);

‘‘ມູຣ຺ໂຫ ໂຂ, ພ຺ຣາຫ຺មຓ, ໂມເຫນ ອກິກູໂຕ ປຣິຍາທິນ຺ນຈິຕ຺ໂຕ ອັຕ຺ຖຑມ຺មິກម຺ປິ ກາຍໍ ເວຣໍ ປ຺ສວຕິ, ສម຺ປຣາຍິກម຺ປິ ກາຍໍ ເວຣໍ ປ຺ສວຕີ’’ຕິ ຈ –

ອາທິນາ ນເຍນ ‘‘ໂຍ ໂກຈິ ຘម຺ໂມ ກາມຈ຺ຉນ຺ທາທິສໍກິເລສຘម຺មເມທີ ນິພ຺ພຕ຺ເຕຕພ຺ໂພ, ອຕ຺ຖໂຕ ສພ຺ໂພ ໂສ ໂມຫເຫຕ຺ໂກ’’ຕິ ຈ ໂມເຫ ອາທີນວໍ ຕປ຺ປຑິປກ຺ຂໂຕ ໂມຫປ຺ປຫາເນ ອານິສໍສຎ຺ຈ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂິຕ຺ວາ ກາມຈ຺ຉນ຺ທາທິປ຺ປຫານກ຺ກເມເນວ ປຸພ຺ພກາເຄ ຕທງ຺ຄາທິວເສນ ໂມຫໍ ປຊຫນ຺ຕາ ຕຕິຍມຄ຺ເຄນ ຍຖາວຸຕ຺ຕໂລກໂທເສກຑ຺ຖໍ ໂມຫໍ ສມຸຈ຺ເຉທວເສນ ປຊຫາຕີ ອຕ຺ໂຖ ທຑ຺ຖພ຺ໂພ។ ອນາຄາມິມຄ຺ຄວຊ຺ໂຊ ເອວ ທີ ໂມໂຫ ອິຘາຘິປ຺ເປ໌ໂຕຕິ។ ມູລ຺ຫາເສຕິ ກຸສລາກຸສລສາວຊ຺ຊານວຊ຺ຊາທິເກເທ ອຕ຺ຕ

ໂນ ທິຕາທິເຕ ສມ຺ມູລ຺ຫາຯ ເສສໍ ວຸຕ຺ຕນຍເມວຯ

ຕຕິຍສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

໔ຯ ໂກຘສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ

໔ຯ ຈຕຸຕ຺ເຖ ໂກຘນ຺ຕິ ໂທສໍຯ ໂທໂສ ເອວ ຫິ ໂກຘປຣິຍາເຍນ ພຸຊ຺ຌນການໍ ປຸຄ຺ຄລານໍ ອຊ຺ຌາສຍວເສນ ເອວໍ ວຸຕ຺ໂຕຯ ຕສ຺ມາ ທຸຕິຍສຸຕ຺ເຕ ວຸຕ຺ຕນເຍເນເວຕ຺ຖ ອຕ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພຯ ອປິຈ ກຸຊ຺ຌນລກ຺ຂໂຓ ໂກໂຘ, ອາຆາຕກຣຓຣໂສ, ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ພ຺ຍາປຕ຺ຕິກາວປຈ຺ຈຸປ຺ຏ຺ຐາໂນ, ເຈຕໂສ ປູຕິກາໂວຕິ ທຏ຺ຐພ຺ໂພຕິ ອຍມ຺ປິ ວິເສໂສ ເວທິຕພ຺ໂພຯ

ຈຕຸຕ຺ຖສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

໕ຯ ມກ຺ຂສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ

໕ຯ ປຎ຺ຈເມ ມກ຺ຂນ຺ຕິ ປຣຄຸຓມກ຺ຂນໍຯ ຍທິປິ ຫິ ໂສ ຄູຖໍ ຄເຫຕ຺ວາ ປຣໍ ປຫຣນ຺ໂຕ ວິຍ ອຕ຺ຕໂນ ກຣໍ ປຐມຕຣໍ ມກ຺ຂຕີເຍວ, ຕຖາປິ ປເຣສໍ ຄຸຓມກ຺ຂນາທິປ຺ປາເຍນ ປວຕ຺ຕຕ຺ຕາ “ປຣຄຸຓມກ຺ຂໂນ”ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິຯ ຍຖາ ຫິ ໂສ ອຸທກປຸຎ຺ຉນມິວ ນ຺ຫາຕສ຺ສ ສຣີຣຄຕໍ ອຸທກໍ ປເຣສໍ ຄຸເຓ ມກ຺ເຂຕິ ປຸຎ຺ຉຕິ ວິນາເສຕິ , ປເຣສໍ ວາ ກຕານໍ ມຫນ຺ຕານມ຺ປິ ກາຣານໍ ເຂປນໂຕ ຌໍສນ຺ໂຕ ມກ຺ໂຂຕິ ວຸຈ຺ຈຕິຯ ໂສ ປຣຄຸຓມກ຺ຂນລກ຺ຂໂຓ, ເຕສໍ ວິນາສນຣໂສ, ຕທວຈ຺ຉາທນປຈ຺ຈຸປ຺ຏ຺ຐາໂນຯ ອຕ຺ຖໂຕ ປນ ປເຣສໍ ຄຸຓມກ຺ຂນາກາເຣນ ປວຕ຺ໂຕ ໂທມນສ຺ສສຫຄຕຈິຕ຺ຕຸປ຺ປາໂທຕິ ທຏ຺ຐພ຺ພໍຯ ປຊຫຖາຕິ ຕຕ຺ຖ ວຸຕ຺ຕປ຺ປກາຣໍ ໂທສໍ, ໂທເສ ຈ ວຸຕ຺ຕນຍໍ ອາທີນວໍ, ປຫາເນ ຈສ຺ສ ອານິສໍສໍ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂິຕ຺ວາ ປຸພ຺ພກາເຄ ຕທງ຺ຄາທິວເສນ ປຊຫນ຺ຕາ ວິປສ຺ສນໍ ອຸສ຺ສຸກ຺ກາເປຕ຺ວາ ຕຕິຍມຄ຺ເຄນ ອນວເສສໍ ສມຸຈ຺ຉິນ຺ທຖາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ມກ຺ຂາເສຕິ ມກ຺ຂິຕາ ມກ຺ຂິຕປຣຄຸຓາ, ປເຣສໍ ຄຸຓານໍ ມກ຺ຂິຕາໂຣ, ຕໂຕ ເອວ ອຕ຺ຕໂນປິ ຌໍສິຕຄຸຓາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ເສສໍ ວຸຕ຺ຕນຍເມວຯ

ປຎ຺ຈມສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

໖ຯ ມານສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ

໖ຯ ຉຏ຺ເຐ ມານນ຺ຕິ ຊາຕິອາທິວຕ຺ຖຸກໍ ເຈຕໂສ ອຸນ຺ນມນໍຯ ໂສ ຫິ “ເສຍ຺ໂຍຫມສ຺ມີ”ຕິອາທິນາ ນເຍນ ມຎ຺ຎນ຺ຕິ ເຕນ, ສຍໍ ວາ ມຎ຺ຎຕິ, ມານນໍ ສມ຺ປຄ຺ຄໂຫຕິ ວາ ມາໂນຕິ ວຸຈ຺ຈຕິຯ ສ຺ວາຍໍ ເສຍ຺ໂຍຫມສ຺ມີຕິ ມາໂນ, ສທິໂສຫມສ຺ມີຕິ ມາໂນ, ຫີໂນຫມສ຺ມີຕິ ມາໂນຕິ ເອວໍ ຕິວິໂຘຯ ປຸນ ເສຍ຺ຍສ຺ສ ເສຍ຺ໂຍຫມສ຺ມີຕິ ມາໂນ, ເສຍ຺ຍສ຺ສ ສທິໂສ, ເສຍ຺ຍສ຺ສ ຫີໂນ; ສທິສສ຺ສ ເສຍ຺ໂຍ, ສທິສສ຺ສ ສທິໂສ, ສທິສສ຺ສ ຫີໂນ; ຫີນສ຺ສ ເສຍ຺ໂຍ, ຫີນສ຺ສ ສທິໂສ, ຫີນສ຺ສ ຫີໂນຫມສ຺ມີຕິ ມາໂນຕິ ເອວໍ ນວວິໂຘປິ ອຸນ຺ນຕິລກ຺ຂໂຓ, ອຫໍກາຣຣໂສ, ສມ຺ປຄ຺ຄຫຣໂສ ວາ, ອຸທ຺ຘຸມາຕກາວປຈ຺ຈຸປ຺ຏ຺ຐາໂນ, ເກຕຸກມ຺ຍຕາປຈ຺ຈຸປ຺ຏ຺ຐາໂນ ວາ, ທິຏ຺ຐິວິປ຺ປຍຸຕ຺ຕໂລພປທຏ຺ຐາໂນ ອຸມ຺ມາໂທ ວິຍາຕິ ທຏ຺ຐພ຺ໂພຯ ປຊຫຖາຕິ ຕສ຺ສ ສພ຺ພສ຺ສປິ ອຕ຺ຕຸກ຺ກໍສນປ຺ຣວຕ຺ຕນນິມິຕ຺ຕາ, ຄຣຸຏ຺ຐານີເຍສຸ ອກິວາທນປຈ຺ຈຸປ຺ຏ຺ຐານອຎ຺ຊລິກມ຺ມສາມີຈິກມ຺ມາທີນໍ ອກຣເຓ ກາຣຓຕາ, ຊາຕິມທປ຺ປຣິສມທາທີກາເວນ ປມາທປຕ຺ຕິເຫຕຸກາໂວຕິ ເອວມາທີເກທໍ ອາທີນວໍ ຕປ຺ປຏິປກ຺ຂໂຕ ນິຣຕິມານຕາຍ ອານິສໍສຎ຺ຈ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂິຕ຺ວາ ຣາຊສໍ ອນຸປ຺ປຕ຺ໂຕ ຈຓ຺ຑາໂລ ວິຍ ສພ຺ຣຫ຺ມຈາຣີສຸ ນິຈຈິຕ຺ຕຕໍ ປຈ຺ຈຸປ຺ຏ຺ເປຕ຺ວາ ປຸພ຺ພກາເຄ ຕທງ຺ຄາທິວເສນ ຕໍ ປຊຫນ຺ຕາ ວິປສ຺ສນໍ ວຑ຺ເຒຕ຺ວາ ອນາຄາມິມຄ຺ເຄນ ສມຸຈ຺ຉິນ຺ທຖາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອນາຄາມິມຄ຺ຄວຊ຺ໂຊ ເອວ ຫິ ມາໂນ ອິຘານິປ຺ເປໂຕຯ ມຕ຺ຕາເສຕິ ຊາຕິມທປ຺ປຣິສມທາທິວເສນ ມາເນນ ປມາທປຕ຺ຕິເຫຕຸກູເຕນ ມຕ຺ຕາ ອຕ຺ຕານໍ ປຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ ຈຣນ຺ຕາຯ ເສສໍ ວຸຕ຺ຕນຍເມວຯ

ອິເມສຸ ປນ ປຏິປາຏິຍາ ຉສຸ ສຸຕ຺ເຕສຸ ຄາຖາສຸ ວາ ອນາຄາມິຜລໍ ປາເປຕ຺ວາ ເທສນາ ນິຏ຺ຐາປິຕາຯ ຕຕ຺ຖ ເຍ ອິເມ ອວິຫາ ອຕປ຺ປາ ສຸທສ຺ສາ ສຸທສ຺ສີ ອກນິຏ຺ຐາຕິ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິກາວວເສນ ປຎ຺ຈ ອນາຄາມິໂນ, ເຕສຸ ອວິເຫສຸ ອຸປ຺ປນ຺ນາ ອວິຫາ ນາມຯ ເຕ ອນ຺ຕຣາປຣິນິພ຺ພາຍີ, ອຸປຫຈ຺ຈປຣິນິພ຺ພາຍີ, ອສງ຺ຂາຣປຣິນິພ຺ພາຍີ, ສສງ຺ຂາຣປຣິນິພ຺ພາຍີ, ອຸທ຺ຘໍໂສໂຕ ອກນິຏ຺ຐຄາມີຕິ

ປຎ຺ຈວີສາ, ຕຖາ ອຕປ຺ປາ, ສຸທສ຺ສາ, ສຸທສ຺ສີໂນຯ ອກນິຏ຺ເຐສຸ ປນ ອຸທ຺ຘໍໂສໂຕ ອກນິຏ຺ຐຄາມີ ປຣິຫາຍຕິຯ ຕຕ຺ຖ ໂຍ ອວິຫາທີສຸ ອຸປ຺ປຊ຺ຊິຕ຺ວາ ອາຍຸເວມຊ຺ຌໍ ອນຕິກ຺ກມິຕ຺ວາ ອຣຫຕ຺ຕປ຺ປຕ຺ຕິຍາ ກິເລສປຣິນິພ຺ພາເນນ ປຣິນິພ຺ພາຍຕິ, ອຍໍ ອນ຺ຕຣາປຣິນິພ຺ພາຍີ ນາມຯ ໂຍ ປນ ອວິຫາທີສຸ ອາທິໂຕ ປຎ຺ຈກປ຺ປສຕາທິເກຫິ ອາຍຸເວມຊ຺ຌໍ ອຕິກ຺ກມິຕ຺ວາ ປຣິນິພ຺ພາຍຕິ, ອຍໍ ອຸປຫຈ຺ຈປຣິນິພ຺ພາຍີ ນາມຯ ໂຍ ອສງ຺ຂາເຣນ ອຘິມຕ຺ຕປ຺ປໂຍຄໍ ອກຕ຺ວາ ອປ຺ປທຸກ຺ເຂນ ອກສິເຣນ ປຣິນິພ຺ພາຍຕິ, ອຍໍ ອສງ຺ຂາຣປຣິນິພ຺ພາຍີ ນາມຯ ໂຍ ປນ ສສງ຺ຂາເຣນ ອຘິມຕ຺ຕປ຺ປໂຍຄໍ ກຕ຺ວາ ທຸກ຺ເຂນ ກິຈ຺ເຉນ ກສິເຣນ ປຣິນິພ຺ພາຍຕິ, ອຍໍ ສສງ຺ຂາຣປຣິນິພ຺ພາຍີ ນາມຯ ອິຕເຣ ປນ ອວິຫາທີສຸ ອຸທ຺ຘໍວາຫິຠາເວນ ອຸທ຺ຘມສ຺ສ ຕຓ຺ຫາໂສຕໍ, ວຏ຺ຏໂສຕໍ, ມຄ຺ຄໂສຕ ເມວ ວາຕິ ອຸທ຺ຘໍໂສໂຕຯ ອວິຫາທີສຸ ອຸປ຺ປຊ຺ຊິຕ຺ວາ ອຣຫຕ຺ຕໍ ປຕ຺ຕຸໍ ອສກ຺ໂກນ຺ໂຕ ຕໂຕ ຕໂຕ ຍາວ ອກນິຏ຺ຐໍ ຄຕ຺ວາ ປຏິສນ຺ຘິຄ຺ຄຫຓວເສນ ອກນິຏ຺ຐໍ ຄຈ຺ຉຕີຕິ ອກນິຏ຺ຐຄາມີຯ

ເອຕ຺ຖ ຈ ອຸທ຺ຘໍໂສໂຕ ອກນິຏ຺ຐຄາມີ, ອຸທ຺ຘໍໂສໂຕ ນ ອກນິຏ຺ຐຄາມີ, ນ ອຸທ຺ຘໍໂສໂຕ ອກນິຏ຺ຐຄາມີ, ນ ອຸທ຺ຘໍໂສໂຕ ນ ອກນິຏ຺ຐຄາມີຕິ ຈຕຸກ຺ກໍ ເວທິຕພ຺ພໍຯ ກຖໍ? ໂຍ ອວິຫໂຕ ປຏ຺ຐາຍ ຈຕ຺ຕາໂຣ ເທວໂລເກ ໂສເຘຕ຺ວາ ອກນິຏ຺ຐໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ປຣິນິພ຺ພາຍຕິ, ອຍໍ ອຸທ຺ຘໍໂສໂຕ ອກນິຏ຺ຐຄາມີ ນາມຯ ໂຍ ປນ ເຫຏ຺ຐາ ຕໂຍ ເທວໂລເກ ໂສເຘຕ຺ວາ ສຸທສ຺ສີເທວໂລເກ ຐຕ຺ວາ ປຣິນິພ຺ພາຍຕິ, ອຍໍ ອຸທ຺ຘໍໂສໂຕ ນ ອກນິຏ຺ຐຄາມີ ນາມຯ ໂຍ ອິໂຕ ອກນິຏ຺ຐເມວ ຄນ຺ຕ຺ວາ ປຣິນິພ຺ພາຍຕິ , ອຍໍ ນ ອຸທ຺ຘໍໂສໂຕ ອກນິຏ຺ຐຄາມີ ນາມຯ ໂຍ ປນ ເຫຏ຺ຐາ ຈຕູສຸ ເທວໂລເກສຸ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ເຖວ ປຣິນິພ຺ພາຍຕິ, ອຍໍ ນ ອຸທ຺ຘໍໂສໂຕ, ນ ອກນິຏ຺ຐຄາມີ ນາມາຕິຯ

ຕຕ຺ຖ ອວິເຫສຸ ອຸປ຺ປຊ຺ຊິຕ຺ວາ ກປ຺ປສຕໂຕ ອຸທ຺ຘໍ ປຣິນິພ຺ພາຍິໂກ, ທ຺ວິນ຺ນໍ ກປ຺ປສຕານໍ ມຕ຺ຖເກ ປຣິນິພ຺ພາຍິໂກ, ປຎ຺ຈກປ຺ປສເຕ ອສມ຺ປຕ຺ເຕ ປຣິນິພ຺ພາຍິໂກຕິ ຕໂຍ ອນ຺ຕຣາປຣິນິພ຺ພາຍິໂນຯ ວຸຕ຺ຕຎ຺ເຫຕໍ ‘‘ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ວາ ສມນນ຺ຕຣາ ອປ຺ປຕ຺ຕໍ ວາ ເວມຊ຺ຌ’’ນ຺ຕິ (ປຸຯ ປຯ ໓໖)ຯ ວາ-ສທ຺ເທນ ຫິ ປຕ຺ຕມຕ຺ໂຕປິ ສງ຺ຄຫິໂຕຕິຯ ເອວໍ ຕໂຍ ອນ຺ຕຣາປຣິນິພ຺ພາຍິໂນ, ເອໂກ ອຸປຫຈ຺ຈປຣິນິພ຺ພາຍີ ເອໂກ ອຸທ຺ຘໍໂສໂຕຯ ເຕສຸ ອສງ຺ຂາຣປຣິນິພ຺ພາຍິໂນ ປຎ຺ຈ, ສສງ຺ຂາຣປຣິນິພ຺ພາຍິໂນ ປຎ຺ຈາຕິ ທສ ໂຫນ຺ຕິຯ ຕຖາ ອຕປ຺ປາສຸທສ຺ສາສຸທສ຺ສີສູຕິ ຈຕ຺ຕາໂຣ ທສກາ ຈຕ຺ຕາຣີສໍ ອກນິຏ຺ເຐ ປນ ອຸທ຺ຘໍໂສຕສ຺ສ ອຠາວໂຕ ຕໂຍ ອນ຺ຕຣາປຣິນິພ຺ພາຍິໂນ, ເອໂກ ອຸປຫຈ຺ຈປຣິນິພ຺ພາຍີຕິ ອສງ຺ຂາຣປຣິນິພ຺ພາຍິໂນ ຈຕ຺ຕາໂຣ, ສສງ຺ຂາຣປຣິນິພ຺ພາຍິໂນ ຈຕ຺ຕາໂຣຕິ ອຏ຺ຐ, ເອວເມເຕ ອຏ຺ຐຈຕ຺ຕາຣີສໍ ອນາຄາມິໂນຯ ເຕ ສພ຺ເພປິ ອິເມສຸ ສຸຕ຺ເຕສຸ ອວິເສສວຈເນນ ຄຫິຕາຕິ ທຏ຺ຐພ຺ພໍຯ

ຉຏ຺ຐສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

໗ຯ ສພ຺ພປຣິຎ຺ຎາສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ

໗ຯ ສຕ຺ຕເມ ສພ຺ພນ຺ຕິ ອນວເສສໍຯ ອນວເສສວາຈໂກ ຫິ ອຍໍ ສພ຺ພ-ສທ຺ໂທຯ ໂສ ເຍນ ເຍນ ສມ຺ພນ຺ຘໍ ຄຈ຺ຉຕິ, ຕສ຺ສ ຕສ຺ສ ອນວເສສຕໍ ທີເປຕິ; ຍຖາ ‘‘ສພ຺ພໍ ຣູປໍ, ສພ຺ພາ ເວທນາ, ສກ຺ກາຍປຣິຍາປນ຺ເນສຸ ຘມ຺ເມສູ’’ຕິຯ ໂສ ປນາຍໍ ສພ຺ພ-ສທ຺ໂທ ສປ຺ປເທສນິປ຺ປເທສວິສຍຕາຍ ທຸວິໂຘຯ ຕຖາ ເຫສ ສພ຺ພສພ຺ພໍ, ປເທສສພ຺ພໍ, ອາຍຕນສພ຺ພໍ, ສກ຺ກາຍສພ຺ພນ຺ຕິ ຈຕູສຸ ວິສເຍສຸ ທິຏ຺ຐປ຺ປໂຍໂຄຯ ຕຕ຺ຖ ‘‘ສພ຺ເພ ຘມ຺ມາ ສພ຺ພາກາເຣນ ພຸທ຺ຘສ຺ສ ຠຄວໂຕ ຎາຓມຸເຂ ອາປາຖມາຄຈ຺ຉນ຺ຕີ’’ຕິອາທີສຸ (ຈູຬນິຯ ໂມຄຣາຊມາຓວປຸຈ຺ຉານິທ຺ເທສ ໘໕) ສພ຺ພສພ຺ພສ຺ມິໍ ອາຄໂຕຯ ‘‘ສພ຺ເພສໍ ໂວ, ສາຣິປຸຕ຺ຕາ, ສຸຠາສິຕໍ ປຣິຍາເຍນາ’’ຕິອາທີສຸ (ມຯ ນິຯ ໑ຯ໓໔໕) ປເທສສພ຺ພສ຺ມິໍຯ ‘‘ສພ຺ພໍ ໂວ, ຠິກ຺ຂເວ, ເທເສສ຺ສາມິ, ຈກ຺ຂຸຎ຺ເຈວ ຣູປຎ຺ຈ…ເປ…ຯ ມນຎ຺ເຈວ ຘມ຺ເມ ຈາ’’ຕິ (ສໍຯ ນິຯ ໔ຯ໒໓-໒໕) ເອຕ຺ຖ ອາຍຕນສພ຺ພສ຺ມິໍຯ ‘‘ສພ຺ພຘມ຺ມມູລປຣິຍາຍໍ ໂວ, ຠິກ຺ຂເວ, ເທເສສ຺ສາມິ’’ຕິອາທີສຸ (ມຯ ນິຯ ໑ຯ໑) ສກ຺ກາຍສພ຺ພສ຺ມິໍຯ ຕຕ຺ຖ ສພ຺ພສພ຺ພສ຺ມິໍ ອາຄໂຕ ນິປ຺ປເທສວິສໂຍ, ອິຕເຣສຸ ຕີສຸປິ ອາຄໂຕ ສປ຺ປເທສວິສໂຍ ຯ ອິຘ ປນ ສກ຺ກາຍສພ຺ພສ຺ມິໍ ເວທິຕພ຺ໂພຯ ວິປ຺ປສ຺ສນາຍ ອາຣມ຺ມຓພູຕາ ເຕຠູມກຘມ຺ມາ ຫິ ອິຘ ‘‘ສພ຺ພ’’ນ຺ຕິ ອນວເສສໂຕ ຄຫິຕາຯ

ອນຠິຊານນ຺ຕິ ‘‘ອິເມ ຘມ຺ມາ ກຸສລາ, ອິເມ ອກຸສລາ, ອິເມ ສາວຊ຺ຊາ, ອິເມ ອນວຊ຺ຊາ’’ຕິອາທິນາ ‘‘ອິເມ ປຎ຺ຈກ຺ຂນ຺ຘາ, ອິມານິ ທ຺ວາທສາຍຕນານິ, ອິມາ ອຏ຺ຐາຣສ ຘາຕໂຍ, ອິທໍ ທຸກ຺ຂໍ ອຣິຍສຈ຺ຈໍ, ອຍໍ ທຸກ຺ຂສມຸທໂຍ ອຣິຍສຈ຺ຈ’’ນ຺ຕິ ຈ ອາທິນາ ສພ຺ເພ ອຠິຎ຺ເຎຍ຺ເຍ ຘມ຺ເມ ອວິປຣີຕສຠາວໂຕ ອນຠິຊານນ຺ໂຕ ອຠິວິສິຏ຺ເຐນ ຎາເຓນ ນ ຊານນ຺ໂຕຯ ອປຣິຊານນ຺ຕິ ນ ປຣິຊານນ຺ໂຕຯ ໂຍ ຫິ ສພ຺ພໍ ເຕຠູມກຘມ຺ມຊາຕໍ ປຣິຊານາຕິ, ໂສ ຕີຫິ ປຣິຎ຺ຎາຫິ ປຣິຊານາຕິ – ຎາຕປຣິຎ຺ຎາຍ,

ຕີຣຓປຣິຎ຺ຎາຍ, ປຫານປຣິຎ຺ຎາຍ. ຕຕ຺ຖ ກຕມາ ຎາຕປຣິຎ຺ຎາ? ສພ຺ພໍ ເຕຠູມກໍ ນາມຣູປໍ – "ອິທໍ ຣູປໍ, ເອຕ຺ຕກໍ ຣູປໍ, ນ ອິໂຕ ຠິຍ຺ໂຍ. ອິທໍ ນາມໍ, ເອຕ຺ຕກໍ ນາມໍ, ນ ອິໂຕ ຠິຍ຺ໂຍ"ຕິ ຠູຕປ຺ປສາທາທິປ຺ປເຠທໍ ຣູປໍ, ຜສ຺ສາທິປ຺ປເຠທໍ ນາມຎ຺ຈ, ລກ຺ຂຓຣສປຈ຺ຈຸປຏ຺ຐານປທຏ຺ຐານໂຕ ວວຕ຺ຖເປຕິ. ຕສ຺ສ ອວິຊ຺ຊາທິກຎ຺ຈ ປຈ຺ຈຍໍ ປຣິຄ຺ຄຓ຺ຫາຕິ. ອຍໍ ຎາຕປຣິຎ຺ຎາ. ກຕມາ ຕີຣຓປຣິຎ຺ຎາ? ເອວໍ ຎາຕໍ ກຕ຺ວາ ຕໍ ສພ຺ພໍ ຕີເຣຕິ ອນິຈ຺ຈໂຕ ທຸກ຺ຂໂຕ ໂຣຄໂຕຕິ ທ຺ວາຈຕ຺ຕາລີສາຍ ອາກາເຣຫິ. ອຍໍ ຕີຣຓປຣິຎ຺ຎາ. ກຕມາ ປຫານປຣິຎ຺ຎາ? ເອວໍ ຕີຣຍິຕ຺ວາ ອຄ຺ຄມຄ຺ເຄນ ສພ຺ພສ຺ມິໍ ຉນ຺ທຣາຄໍ ປຊຫາຕິ. ອຍໍ ປຫານປຣິຎ຺ຎາ.

ທິຏ຺ຐິວິສຸທ຺ທິກງ຺ຂາວິຕຣຓວິສຸທ຺ທິໂຍປິ ຎາຕປຣິຎ຺ຎາ. ມຄ຺ຄາມຄ຺ຄປຏິປທາຎາຓທສ຺ສນວິສຸທ຺ທິໂຍ ກລາປສມ຺ມສນາທິອນຸໂລມປຣິໂຍສານາ ວາ ປຎ຺ຎາ ຕີຣຓປຣິຎ຺ຎາ. ອຣິຍມຄ຺ເຄນ ປຊຫນໍ ປຫານປຣິຎ຺ຎາ. ໂຍ ສພ຺ພໍ ປຣິຊານາຕິ, ໂສ ອິມາຫິ ຕີຫິ ປຣິຎ຺ຎາຫິ ປຣິຊານາຕິ. ອິຘ ປນ ວິຣາຄປ຺ປຫານານໍ ປຏິກ຺ເຂປວເສນ ວິສຸໍ ຄຫິຕ຺ຕາ ຎາຕປຣິຎ຺ຎາຍ ຕີຣຓປຣິຎ຺ຎາຍ ຈ ວເສນ ປຣິຊານນາ ເວທິຕພ຺ພາ. ໂຍ ປເນວໍ ນ ປຣິຊານາຕິ, ຕໍ ສນ຺ຘາຍ ວຸຕ຺ຕໍ "ອປຣິຊານ"ນ຺ຕິ.

ຕຕ຺ຖ ຈິຕ຺ຕໍ ອວິຣາຊຍນ຺ຕິ ຕສ຺ມິໍ ອຠິຎ຺ເຎຍ຺ຍວິເສເສ ປຣິຎ຺ເຎຍ຺ເຍ ອຕ຺ຕໂນ ຈິຕ຺ຕສນ຺ຕານໍ ນ ວິຣາຊຍໍ, ນ ວິຣຊ຺ຊນ຺ໂຕ; ຍຖາ ຕຕ຺ຖ ຣາໂຄ ນ ໂຫຕິ, ເອວໍ ວິຣາຄານຸປສ຺ສນໍ ນ ອຸປ຺ປາເທນ຺ໂຕຕິ ອຕ຺ໂຖ. ອປ຺ປຊຫນ຺ຕິ ວິປ຺ສ຺ສນາປຎ຺ຎາສຫິຕາຍ ມຄ຺ຄປຎ຺ຎາຍ ຕຕ຺ຖ ປຫາຕພ຺ພຍຸຕ຺ຕກໍ ກິເລສວຏ຺ຏໍ ອນວເສສໂຕ ນ ປຊຫນ຺ໂຕ. ຍຖາ ເຈຕໍ, ເອວໍ ອຠິຊານນາທໂຍປິ ມິສ຺ສກມຄ຺ຄວເສນ ເວທິຕພ຺ພາ. ປຸພ຺ພຠາເຄ ຫິ ນານາຈິຕ຺ຕວເສນ ຎາຕຕີຣຓປຫານປຣິຎ຺ຎາຫິ ກເມນ ອຠິຊານນາທີນິ ສມ຺ປາເທຕ຺ວາ ມຄ຺ຄກາເລ ເອກກ຺ຂເຓເນວ ກິຈ຺ຈວເສນ ຕໍ ສພ຺ພໍ ນິປ຺ຜາເທນ຺ຕໍ ເອກເມວ ຎາຓໍ ປວຕ຺ຕຕີຕິ. ອຠພ຺ໂພ ທຸກ຺ຂກ຺ຂຍາຍາຕິ ນິພ຺ພານາຍ ສກລສ຺ສ ວຏ຺ຏທຸກ຺ຂສ຺ສ ເຂປນາຍ ນ ຠພ຺ໂພ, ນາລໍ ນ ສມຕ຺ໂຖຕິ ອຕ຺ໂຖ.

ສພ຺ພຎ຺ຈ ໂຂຕິ ເອຕ຺ຖ ຈ-ສທ຺ໂທ ພ຺ຍຕິເຣເກ, ໂຂ-ສທ຺ໂທ ອວຘາຣເຓ. ຕທຸຠເຍນ ອຠິຊານນາທີໂຕ ລທ຺ຘພ຺ພໍ ວິເສສໍ ທຸກ຺ຂກ຺ຂຍສ຺ສ ຈ ເອກນ຺ຕກາຣຓໍ ທີເປຕິ. ອຠິຊານນາທີສຸ ຍໍ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ, ຕໍ ວຸຕ຺ຕເມວ. ຕຕ຺ຖ ປນ ປຏິກ຺ເຂປວເສນ ວຸຕ຺ຕໍ, ອິຘ ວິຘານວເສນ ເວທິຕພ຺ພໍ. ອຍເມວ ວິເສໂສ. ອປິຈ ອຠິຊານນ຺ຕິ ອຸປາທານກ຺ຂນ຺ຘປຎ຺ຈກສງ຺ຂາຕໍ ສກ຺ກາຍສພ຺ພໍ ສຣູປໂຕ ປຈ຺ຈຍໂຕ ຈ ຎາຕສ຺ສ ອຠິມຸຂີກຣຓວເສນ ອຠິຊານນ຺ໂຕ ຫຸຕ຺ວາ ອຠາວາກາຣາທິປຣິຄ຺ຄເຫນ ຕໍ ອນິຈ຺ຈາທິລກ຺ຂເຓຫິ ປຣິຈ຺ຉິຊ຺ຊມານວເສນ ປຣິຊານນ຺ໂຕ. ວິຣາຊຍນ຺ຕິ ສມ຺ເທວສ຺ສ ອນິຈ຺ຈຕາທິອວໂພເຘນ ອຸປ຺ປນ຺ນກາຍາທິນວນິພ຺ພິທາທິຎາຓານຸຠາເວນ ອຕ຺ຕໂນ ຈິຕ຺ຕໍ ວິຣຕ຺ຕໍ ກໂຣນ຺ໂຕ ຕຕ຺ຖ ອຓຸມຕ຺ຕມ຺ປິ ຣາຄໍ ອນຸປ຺ປາເທນ຺ໂຕ. ປຊຫນ຺ຕິ ວຸຏ຺ຐານຄາມິນິວິປ຺ສ຺ສນາສຫິຕາຍ ມຄ຺ຄປຎ຺ຎາຍ ສມຸທຍປກ຺ຂິຍໍ ກິເລສວຏ຺ຏໍ ປຊຫນ຺ໂຕ ສມຸຈ຺ຉິນ຺ທນ຺ໂຕ. ຠພ຺ໂພ ທຸກ຺ຂກ຺ຂຍາຍາຕິ ເອວໍ ກິເລສມລປ຺ປຫາເນເນວ ສພ຺ພສ຺ສ ກມ຺ມວຏ຺ຏສ຺ສ ປຣິກ຺ຂີຓຕ຺ຕາ ອນວເສສວິປາກວຏ຺ຏເຂປນາຍ ສກລສໍສາຣວຏ຺ຏທຸກ຺ຂປຣິກ຺ຂຍຠູຕາຍ ວາ ອນຸປາທິເສສາຍ ນິພ຺ພານຘາຕຸຍາ ຠພ຺ໂພ ເອກນ຺ເຕເນຕໍ ປາປຸຓິຕຸນ຺ຕິ ເອວເມຕ຺ຖ ອຕ຺ໂຖ ທຏ຺ຐພ຺ໂພ.

ໂຍ ສພ຺ພໍ ສພ຺ພໂຕ ຎຕ຺ວາຕິ ໂຍ ຍຸຕ຺ຕໂຍໂຄ ອາຣທ຺ຘວິປ຺ສ຺ສໂກ ສພ຺ພໍ ເຕຠູມກຘມ຺ມຊາຕໍ ສພ຺ພໂຕ ສພ຺ພຠາເຄນ ກຸສລາທິກ຺ຂນ຺ຘາທິວິຠາຄໂຕ ທຸກ຺ຂາທິປີຬນາທິວິຠາຄໂຕ ຈ. ອຖ ວາ ສພ຺ພໂຕຕິ ສພ຺ພສ຺ມາ ກກ຺ຂຬຜຸສນາທິລກ຺ຂຓາທິໂຕ ອນິຈ຺ຈາທິໂຕ ຈາຕິ ສພ຺ພາກາຣໂຕ ຊານິຕ຺ວາ ວິປ຺ສ຺ສນາປຸພ຺ພງ຺ຄເມນ ມຄ຺ຄຎາເຓນ ປຏິວິຊ຺ຊິຕ຺ວາ, ວິປ຺ສ຺ສນາຎາເຓເນວ ວາ ຊານນເຫຕຸ. ສພ຺ພຕ຺ເຖສຸ ນ ຣຊ຺ຊຕີຕິ ສພ຺ເພສຸ ອຕີຕາທິວເສນ ອເນກເຠທຠິນ຺ເນສຸ ສກ຺ກາຍຘມ຺ເມສຸ ນ ຣຊ຺ຊຕິ, ອຣິຍມຄ຺ຄາຘິຄເມນ ຣາຄໍ ນ ຊເນຕິ. ອິມິນາສ຺ສ ຕຓ຺ຫາຄາຫສ຺ສ ອຠາວໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ຕໍ ນິມິຕ຺ຕຕ຺ຕາ ທິຏ຺ຐມານຄ຺ຄາຫານໍ "ເອຕໍ ມມ ເອໂສຫມສ຺ມິ, ເອໂສ ເມ ອຕ຺ຕາ"ຕິ ອິມສ຺ສ ມິຈ຺ຉາຄາຫຕ຺ຕຍສ຺ສປິ ອຠາວໍ ທສ຺ເສຕິ. ສ ເວຕິ ເອຕ຺ຖ ສ-ອິຕິ ນິປາຕມຕ຺ຕໍ. ເວ-ຕິ ພ຺ຍຕ຺ຕໍ, ເອກໍເສນາຕິ ວາ ເອຕສ຺ມິໍ ອຕ຺ເຖ ນິປາໂຕ. ສພ຺ພປຣິຎ຺ຎາຕິ ສພ຺ພປຣິຊານນໂຕ, ຍຖາວຸຕ຺ຕສ຺ສ ສພ຺ພສ຺ສ ອຠິສມຍວເສນ ປຣິຊານນໂຕ. ໂສຕິ ຍຖາວຸຕ຺ໂຕ ໂຍຄາວຈໂຣ, ອຣິໂຍ ເອວ ວາ. ສພ຺ພທຸກ຺ຂມຸປຈ຺ຈຄາຕິ ສພ຺ພໍ ວຏ຺ຏທຸກ຺ຂໍ ອຈ຺ຈຄາ ອຕິກ຺ກມິ, ສມຕິກ຺ກມີຕິ ອຕ຺ໂຖ.

ສຕ຺ຕມສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາ.

໘. ມານປຣິຎ຺ຎາສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ

໗. ອຍຸຄເມ ອປຸພ຺ພໍ ນຕ຺ຖິ, ເກວລໍ ມານວເສນ ເທສນາ ປວຕ຺ຕາ. ຄາຖາສຸ ປນ ມານຸເປຕາ ອຍໍ ປຊາຕິ ກມ຺ມກິເລເສຫິ ປ ຊາຍຕີຕິ ປຊາຕິ ລທ຺ຂນາມາ ອິເມ ສຕ຺ຕາ ມລ຺ລນລກ຺ຂເຕນ ມາເນນ ອຸເປຕາ ອຸປຄຕາ. ມານຄນ຺ຖາ ກເວ ຣຕາຕິ ກິມິ ກິຍປຍຽຄາຫິອຕ຺ຕກາເວປີ ມາເນນ ຄນ຺ຖິຕາ ມານສໍໂຍຊເນນ ສໍຍຸຕ຺ຕາ. ຕໂຕ ເອວ ທິພຣຕ຺ຕໍ ປຣິກາວິຕາຫໍກາຣວເສນ ''ເອ ຕໍ ມມາ''ຕິ ສຽຂາເຣສຸ ອຊ຺ໂຊສານພຫຸລຕ຺ຕາ ຕຕ຺ຖ ນິຈ຺ຈສຸຂອຕ຺ຕາທິວິປລ຺ລາສວເສນ ຈ ກາມາທິກເວ ຣຕາ. ມານໍ ອປຣິ ຊານນ຺ຕາຕິ ມານໍ ຕີຫິ ປຣິຍ຺ຍາຫິ ນ ປຣິຊານນ຺ຕາ. ອຣຫຕ຺ຕມຄ຺ຄຍາເຕນ ວາ ອນຕິກ຺ກມນ຺ຕາ, ''ມານໍ ອປຣິຍ຺ຍາຍາ''ຕິ ເກຈິ ປຖນ຺ຕິ. ອາຄນ຺ຕາໂຣ ປຸນພ຺ກວນ຺ຕິ ປຸນ ອາຍາຕີ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິກວໍ. ປຸນປ຺ປຸນໍ ກວນ຺ໂຕ ວາ ປຸນພ຺ກວສຽຂາຕໍ ສໍສາຣໍ ອປຣາປຣໍ ປຣິວຕ຺ຕນວເສນ ຄນ຺ຕາໂຣ ອຸປຄນ຺ຕາໂຣ ໂຫນ຺ຕິ, ກວໂຕ ນ ປຣິມຸຈ຺ຈນ຺ຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ. ເຍ ຈ ມານໍ ປຫນ຺ຕ຺ວານ, ວິມຸຕ຺ຕາ ມານສຽຂເຍຕິ ເຍ ປນ ອຣຫຕ຺ຕມຄ຺ເຄນ ສພ຺ພໂສ ມານໍ ປຊຫິຕ຺ວາ ມານສ຺ສ ອຈ຺ຈນ຺ຕສຽຂຍກູເຕ ອຣຫຕ຺ຕຜເລ ນິພ຺ພາເນ ວາ ຕເທກຍ຺ຄສພ຺ພກິເລສວິມຸຕ຺ຕິຍາ ວິມຸຕ຺ຕາ ສຸຍ຺ຄ຺ ມຸຕ຺ຕາ. ເຕ ມານຄນ຺ຖາກິກຸໂນ, ສພ຺ພທຸກ຺ຂມຸປ຺ຈ຺ຈຄຸນ຺ຕິ ເຕ ປຣິກ຺ຂີຕກວສໍໂຍຊນາ ອຣຫນ຺ໂຕ ສພ຺ພໂສ ມານຄນ຺ຖໍ ມານສໍໂຍຊນໍ ສມຸຈ຺ເຊທປ຺ປຫາເນນ ອກິກວິຕ຺ວາ ຄິຕາ, ອນວເສສໍ ວຍ຺ຍທຸກ຺ຂໍ ອຕິກ຺ກມີສູຕິ ອຕ຺ໂຖ. ເອວເມຕສ຺ມີ ສຕ຺ຕມສຸຕ຺ເຕ ຈ ອຣຫຕ຺ຕໍ ກຖິຕນ຺ຕິ.

ອຍຸຄມສຸຕ຺ຕວຕ຺ຕນາ ນິຍ຺ຖິຕາ.

໙-໑໐. ໂລກໂທສປຣິຍ຺ຍາສຸຕ຺ຕທຸວຍວຕ຺ຕນາ

໙-໑໐. ນວມທສເມສຸ ອປຸພ຺ພໍ ນຕ຺ຖິ. ເທສນາວິລາສວເສນ ຕຖາ ພຸຊ຺ຊນການໍ ເວເນຍ຺ຍານໍ ອຊ຺ຊາສຍວເສນ ວາ ຕຖາ ເທສິ ຕານີຕິ ທຍ຺ຖພ຺ພໍ.

ນວມທສມສຸຕ຺ຕວຕ຺ຕນາ ນິຍ຺ຖິຕາ.

ປຖມວຄ຺ຄວຕ຺ຕນາ ນິຍ຺ຖິຕາ.

໒. ທຸຕິຍວຄ຺ໂຄ

໑-໓. ໂມຫປຣິຍ຺ຍາທິສຸຕ຺ຕວຕ຺ຕນາ

໑໑-໑໓. ທຸຕິຍວຄ຺ເຄປີ ປຖມາທີນີ ຕີຕີ ສຸຕ຺ຕານີ ວຸຕ຺ຕນຍາເນວ, ຕຖາ ເທສນາກາຣຕມ຺ປີ ວຸຕ຺ຕເມວ.

໔. ອວິຊ຺ຊານີວຣຕສຸຕ຺ຕວຕ຺ຕນາ

໑໔. ຈຕ຺ຕ຺ເຖ – ''ນາຫໍ, ກິກ຺ຂເວ''ຕິອາທີສຸ ນ-ກາໂຣ ປຍິເສຊຕ຺ໂຖ. ອຫນ຺ຕິ ກຄວາ ອຕ຺ຕານໍ ນິທ຺ທິສຕິ. ອລ຺ລນ຺ຕິ ອິທານິ ວຕ຺ຕພ຺ພອວິຊ຺ຊານີວຣຕໂຕ ອລ຺ລໍ. ເອກນີວຣຕມ຺ປີຕິ ເອກນີວຣຕຊມ຺ມມ຺ປີ. ສມນຸປ຺ສ຺ສາມີຕິ ທ຺ເວ ສມນຸປ຺ສ຺ສນາ – ທີຍ຺ຖິສມນຸປ຺ສ຺ສນາ ຈ ຍາຕສມນຸປ຺ສ຺ສນາ ຈ. ຕຕ຺ຖ ''ຣູປໍ ອຕ຺ຕໂຕ ສມນຸປ຺ສ຺ສຕິ''ຕິອາທີນາ (ອ. ນິ. ໔.໔໐໐; ປຍິ. ມ. ໑.໑໓໐) ອາຄຕາ ອຍໍ ທີຍ຺ຖິສມນຸປ຺ສ຺ສນາ ນາມ. ''ອນິຈ຺ຈໂຕ ສມນຸປ຺ສ຺ສຕິ, ໂນ ນິຈ຺ຈໂຕ''ຕິອາທີນາ (ປຍິ. ມ. ໓.໓໔) ປນ ອາຄຕາ ອຍໍ ຍາຕສມນຸປ຺ສ຺ສນາ ນາມ. ອິຊາປີ ຍາຕສມນຸປ຺ສ຺ສນາວ ອຊິປ຺ເປຕາ. ''ສມນຸປ຺ສ຺ສາມີ''ຕິ ຈ ປທສ຺ສ ນ-ກາເຣນ ສມ຺ພນ຺ໂຊ. ອິທໍ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ – ''ອຫໍ, ກິກ຺ຂເວ, ສພ຺ພລ຺ລຸຕລ຺ຍາຕສຽຂາເຕນ ສມນ຺ຕຈກ຺ຂຸນາ ສພ຺ພຊມ຺ເມ ຫຕ຺ຖາມລກໍ ວິຍ ໂອໂລເກນ຺ໂຕປີ ອລ຺ລໍ ເອກນີວຣຕມ຺ປີ ນ ສມນຸປ຺ສ຺ສາມີ''ຕິ.

ເຍນ ນີວຣເຕນ ນີວຸຕາ ປຊາ ທີຜຣຕ຺ຕໍ ສນ຺ຊາວນ຺ຕິ ສໍສຣນ຺ຕີຕິ ເຍນ ນີວຣຕກສກາວຕ຺ຕາ ນີວຣເຕນ ຊມ຺ມສກາວໍ ຊານີຕຸໍ ປສ຺ສິຕຸໍ ປຍິວິຊ຺ຊິຕຸໍ ອທຕ຺ວາ ຊາເທຕ຺ວາ ປຣິໂຍນນ຺ຊິຕ຺ວາ ຖາເນນ ອນ຺ຊກາເຣນ ນີວຸຕາ ສຕ຺ຕາ ອນາທິມຕສໍສາເຣ ອປຣິ ມາເຕ ກປ຺ເປ ມຫນ຺ເຕສຸ ເຈວ ຂຸທ຺ທເກສຸ ຈ ກວາທີສຸ ອປຣາປຣຸປ຺ປຕ຺ຕິວເສນ ສພ຺ພໂຕ ຊາວນ຺ຕິ ເຈວ ສໍສຣນ຺ຕິ, ຈ. ອາຣມ຺ມຕນ຺ຕຣສຽກມນວເສນ ວາ ສນ຺ຊາວນ຺ຕິ, ກວນ຺ຕຣສຽກມນວເສນ ສໍສຣຕ຺ຕິ. ກິເລສານໍ ພລວກາເວນ ວາ ສນ຺ຊາວນ຺ຕິ,

ທຸພຸພລກາເວນ ສໍສຣຕໍ໌ ຊຕິກມຣຕາວເສນ ວາ ເອກຊາຕິຍໍ ສນຸສາວນໍ, ໂວຫາຣມຣຕາວເສນ ອເນກາສຸ ຊາຕີສຸ ສໍສຣຕໍ໌ ຈິຕຸຕວເສນ ວາ ສນຸສາວນໍ, ‘‘ຈິຕຸຕມສຸສ ວິສາວຕີ’’ຕິ ຫິ ວຸຕຸຕໍ, ກມຸມວເສນ ສໍສຣຕໍ໌ ເອວໍ ສນຸສາວນສໍສຣຕານໍ ວິເສໂສ ເວທິຕພຸໂພ

ຍຖຍິທນຸຕິ ຍຖາ ອິທໍ໌ ຍ-ກາໂຣ ປທສນຸທິກໂຣ, ສນຸທິວເສນ ຣສຸສຕຸຕໍ໌ ອວິຊຊານີວຣຕານຸຕິ ເອຕຸຖ ປູເຣຕຸ ອຍຸຕຸຕຍຸເຄນ ກາຍທຸຈຸຈຣິຕາທິ ອວິນຸທິຍໍ ນາມ, ອລທຸສພຸພນຸຕິ ອຕຸໂຖ ຕໍ ອວິນຸທິຍໍ ວິນຸທຕິຕິ ອວິຊຊາ ວິປຣີຕໂຕ ກາຍສຸຈຣິຕາທິ ວິນຸທິຍໍ ນາມ, ຕໍ ວິນຸທິຍໍ ນ ວິນຸທຕິຕິ ອວິຊຊາ ຂນຸທານໍ ຣາສຸຍຸຖໍ, ອາຍຕນານໍ ອາຍຕນຍຸຖໍ, ທາຕູນໍ ສຸລຸລຍຸຖໍ, ອິນຸທຸຣິຍານໍ ອາທິປເຕຍຸຍຍຸຖໍ, ສຈຸຈານໍ ຕຖຍຸຖໍ ທຸກຸຂາທີນໍ ປີລນາທິວເສນ ວຸຕຸຕໍ ຈຕຸພຸພິທໍ ອຕຸຖໍ ອວິທິຕໍ ກໂຣຕິຕິປີ ອວິຊຊາ ອນຸຕວິຣຫິເຕ ສໍສາເຣ ສຕຸເຕ ຊວາເປຕີຕິ ວາ ອວິຊຊາ, ປຣມຕຸຖໂຕ ວາ ອວິຊຊມາເນສຸ ອິຕຸຖິປຸຣິສາທີສຸ ຊວຕິ ປວຕຸຕຕິ, ວິຊຊມາເນສຸ ຂນຸທາທີສຸ ນ ຊວຕິ, ນ ປວຕຸຕຕີຕິ ອວິຊຊາ ອປິຈ ຈກຸຂວິລຸລາຕາທີນໍ ວຕຸຖາຣມຸມຕານໍ ປຕິຈຸຈສມຸປຸປາທປຕິຈຸຈສມຸປຸປນຸນານລຸຈ ທມຸມານໍ ລາທນໂຕປີ ອວິຊຊາ ອວິຊຊາວ ນີວຣຕານຸຕິ ອວິຊຊານີວຣຕໍ໌

ອວິຊຊານີວຣເຕານ ທິ, ກິກຸຂເວ, ນິວຸຕາ ປຊາ ທິພຣຕຸຕໍ ສນຸທາວນຸຕິ ສໍສຣນຸຕີຕິ ອິທໍ ປຸຣິມສຸເສວ ທລຸທີກຣຕາຕຸຖໍ ວຸຕຸຕໍ໌ ປຸຣິມໍ ວາ – ‘‘ຍຖຍິທໍ, ກິກຸຂເວ, ອວິຊຊານີວຣຕາ’’ນຸຕິ ເອວໍ ໂອປມຸມທສຸສນວເສນ ວຸຕຸຕໍ, ອິທໍ ນີວຣຕານຸກາວທສຸສນວເສນ ກສຸມາ ປເນຕຸຖ ອວິຊຊາວ ເອວໍ ວຸຕຸຕາ, ນ ອລຸເລ ທມຸມາຕີ? ອາທີນວປຕິຈຸຈລາທເນນ ກາມ ຈຸລນຸທາທີນໍ ວິເສສປຸປຈຸຈຍກາວໂຕ ຕຖາ ທິ ຕາຍ ປຕິຈຸລາທິຕາທີນເວ ວິສເຍ ກາມຈຸລນຸທາທໂຍ ປວຕຸຕນຸຕິ

ນຕຸຖລຸໂລຕິ ອາທິກາ ຄາຖາ ວຸຕຸຕສຸສ ອວຸຕຸຕສຸສ ຈ ອຕຸຖສຸສ ສງຄຸຫນວເສນ ກາສິຕາ ຕຕຸຖ ນິວຸຕາຕີ ນິວາຣິຕາ ປລິຄຸທຸທິຕາ, ປຕິຈຸລາທິຕາຕີ ອຕຸໂຖ ອໂຫຣຕຸຕນຸຕິ ທິວາ ເຈວ ຣຕຸຕິລຸຈ, ສພຸພກາລນຸຕິ ວຸຕຸຕໍ ໂທຕີ ຍຖາໂມເຫນ ອາວຸຕາຕີ ເຍນ ປກາເຣນ ອວິຊຊານີວຣຕສງຂາເຕນ ໂມເຫນ ອາວຸຕາ ປຕິຈຸລາທິຕາ ສຸວິລຸເລຍຸຍມຸປີ ອຊານນຸຕິໂຍ ປຊາ ສໍສາເຣ ສໍສຣນຸຕີ, ຕຖາຣູໂປ ອລຸໂລ ເອກທມຸໂມປີ ເອການີວຣຕມຸປີ ນຕຸຖີຕິ ໂຍເຊຕພຸພໍ໌ ເຍ ຈ ໂມຫໍ ປຫນຸຕວານ, ຕໂມຂນຸທໍ ປທາລຍຸນຸຕີ ເຍ ປນ ອຣິຍສາວກາ ປຸພຸພກາເຄ ຕທງຄາທິປຸປຫານວເສນ, ເຫຍຸຖິມມຄຸເຄທີ ວາ ຕໍຕໍມຄຸຄວຊຊໍ ໂມຫໍ ປຊຫິຕຸ ວາ ອຄຸຄມຄຸເຄນ ວຊິຣູປມລາເຕນ ໂມຫສງຂາຕເມວ ຕໂມຣາສີ ປທາລຍີສຸ, ອນວເສສໂຕ ສມຸຈຸລິນຸທີສຸ ນ ເຕ ປຸນ ສໍສຣນຸຕີຕິ ເຕ ອຣຫນຸໂຕ –

‘‘ຂນຸທານລຸຈ ປຕິປາຕິ, ທາຕຸອາຍຕນານ ຈ;

ອພຸໂພຈຸລິນຸນໍ ວຕຸຕມານາ, ສໍສາໂຣຕິ ປວຸຈຸຈຕີ’’ຕິ –

ເອວໍ ວຸຕຸເຕ ອິມສຸມີ ສໍສາເຣ ນ ສໍສຣນຸຕີ ນ ປຣິພຸກມນຸຕີ ກໍ ການຣາ? ເຫຕຸ ເຕສໍ ນ ວິຊຊຕີ, ຍສຸມາ ສໍສາຣສຸສ ເຫຕຸ ມູລການຣໍ ອວິຊຊາ, ສາ ເຕສໍ ນ ວິຊຊຕີ, ສພຸພໂສ ນຕຸຖິ ສມຸຈຸລິນຸນຕຸຕາຕີ

ຈຕຸຕຸຖສຸຕຸຕວຕຸຕນາ ນິຍຸຖິຕາ

໔ ຕຕຸຫາສໍໂຍຊນສຸຕຸຕວຕຸຕນາ

໑໔ ປລຸຈເມ ຍສຸສ ວິຊຊຕີ, ຕໍ ປຸຄຸຄລໍ ທຸກຸເຂທີ, ກມຸມໍ ວາ ວິປາເກທີ, ກວໂຍນິຕິວິລຸລາຕຍຸຖິຕິສຕຸຕາວາເສ ວາ ກວນຸຕຣາທີທີ ສໍໂຍເຊຕີຕິ ສໍໂຍຊນໍ ຕຕຸຫາຍນຍຸເຄນ ຕຕຸຫາ, ຕສຕີ ສຍໍ ປຣິຕສຕີ, ຕສນຸຕີ ວາ ເອຕາຍາຕິ ຕຕຸຫາ ສລຸລຸຕຸຕາຕີ ຈກຸຂາທີສຸ ອກິນິເວສວຕຸຖູສຸ ພທຸທາ ເສສໍ ວຸຕຸຕນຍເມວ ກາມລຸເຈຕຸຖ ອວິຊຊາຍປີ ສໍໂຍຊນກາໂວ ຕຕຸຫາຍ ຈ ນີວຣຕກາໂວ ອຕຸຖິເຍວ, ຕຖາປີ ອວິຊຊາຍ ປຕິຈຸລາທິຕາທີນເວທີ ກເວທີ ຕຕຸຫາ ສຕຸເຕ ສໍໂຍເຊຕີຕິ ອິມສຸສ ວິເສສສຸສ ທສຸສນຕຸຖໍ ປຸຣິມສຸຕຸເຕ ອວິຊຊາ ນີວຣຕກາເວນ, ອິທ ຈ ຕຕຸຫາ ສໍໂຍຊນກາເວເນວ ວຸຕຸຕາ ກິລຸຈ ນີວຣຕສໍ ໂຍຊນປຸປທານສຸສ ທສຸສນຕຸຖໍ໌ ຍຖາ ທິ ນີວຣຕກາເວນ ອວິຊຊາ ສໍກິເລສທມຸມານໍ ປທານກູຕາ ປຸພຸພງຄມາ ຈ, ເອວໍ ສໍໂຍຊນກາເວນ ເນສໍ ຕຕຸຫາຕີ ຕທທີນປຸປທານກາວໍ ທສຸເສຕຸໍ ສຸຕຸຕທຸວເຍ ເອວເມເຕ ທມຸມາ ວຸຕຸຕາ ອປິຈ ວິເສເສນ ອວິຊ

ຊາ ນິພ຺ພານສຸຂໍ ນິວາເຣຕີຕິ “ນີວຣຓ”ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕາ, ຕຓ຺ຫາ ສໍສາຣທຸກ຺ເຂນ ສຕ຺ເຕ ສໍໂຍເຊຕີຕິ “ສໍໂຍຊນ”ນ຺ຕິຯ

ທສ຺ສນຄມນນ຺ຕຣາຍກຣຓໂຕ ວາ ວິຊ຺ຊາຈຣຓວິປກ຺ຂໂຕ ທ຺ວຍໍ ທ຺ວິຘາ ວຸຕ຺ຕໍຯ ວິຊ຺ຊາຍ ຫິ ອຸຊຸວິປຈ຺ຈນີກພູຕາ ອວິຊ຺ຊາ ນິພ຺ພານທສ຺ສນສ຺ສ ອວິປຣີຕທສ຺ສນສ຺ສ ຈ ວິເສສໂຕ ອນ຺ຕຣາຍກຣາ, ຈຣຓສມູຫານໍ ອຸຊຸວິປຈ຺ຈນີກພູຕາ ຕຓ຺ຫາ ຄມນສ຺ສ ສມ຺ມາປຏິປຕ຺ຕິຍາ ອນ຺ຕຣາຍກຣາຕິ; ເອວມ຺ປິ ອວິຊ຺ຊາຍ ນີວຸໂຕ ອນ຺ໂຘກໂຕ ຕຓ຺ຫາຍ ສໍວຸໂຕ ພຫຸໂຌ ອສ຺ສຸຕວາ ປຸຖຸຊ຺ຊໂນ ອນ຺ໂຘ ວິຍ ພທ຺ໂຘ ມຫາກນ຺ຕາຣໍ, ສໍສາຣກນ຺ຕາຣໍ ນາຕິວຕ຺ຕຕີຯ ອນຕ຺ຖປ຺ປຕ຺ຕິເຫຕຸທ຺ວຍທສ຺ສນຕ຺ຖມ຺ປີ ທ຺ວຍໍ ທ຺ວິຘາ ວຸຕ຺ຕໍຯ ອວິຊ຺ຊາຄໂຕ ຫິ ປຸຄ຺ຄໂລ ພາລກາເວນ ອຕ຺ຖໍ ປຣິຫາເປຕິ, ອນຕ຺ຖລ຺ຈ ອຕ຺ຕໂນ ກໂຣຕິ, ອກຸສໂລ ວິຍ ອາຕຸໂຣ ອສປ຺ປາຍ ກິຣິຍາຍຯ ຊານນ຺ໂຕປິ ພາໂລ ພາລກາເວນ ອຕ຺ຖໍ ປຣິຫາເປຕິ, ອນຕ຺ຖລ຺ຈ ກໂຣຕິ ຊານນ຺ໂຕ ວິຍ ໂຣຄີ ອສປ຺ປາຍເສວີຯ ມກ຺ກຍາເລໂປປມສຸຕ຺ຕໍ ເຈຕສ຺ສ ອຕ຺ຖສ຺ສ ສາຘກໍຯ

ປຏິຈ຺ຈສມຸປ຺ປາທສ຺ສ ມູລການຓທສ຺ສນຕ຺ຖມ຺ເປຕ຺ຖ ທ຺ວຍໍ ທ຺ວິຘາ ວຸຕ຺ຕໍຯ ວິເສເສນ ຫິ ສມ຺ໂມຫສ຺ສ ພລວກາວໂຕ ອວິຊ຺ຊາ ເຂຕ຺ຕໍ ອຕີໂຕ ອທ຺ຘາ, ປຕ຺ຖນາຍ ພລວກາວໂຕ ຕຓ຺ຫາເຂຕ຺ຕໍ ອນາຄໂຕ ອທ຺ຘາຯ ຕຖາ ຫິ ພາລຊໂນ ສມ຺ໂມຫພຫຸໂລ ອ ຕີຕມນຸໂສຈຕິ, ຕສ຺ສ ອວິຊ຺ຊາປຈ຺ຈຍາ ສງ຺ຂາຣາຕິ ສພ຺ພໍ ເນຕພ຺ພໍຯ ປຕ຺ຖນາພຫຸໂລ ອນາຄຕໍ ປຊປ຺ປຕິ, ຕສ຺ສ ຕຓ຺ຫາປຈ຺ຈ ຍາ ອຸປາທານນ຺ຕິອາທິ ສພ຺ພໍ ເນຕພ຺ພໍຯ ເຕເນວ ຕາສໍ ປຸພ຺ພນ຺ຕາຫຣເຓນ ອປຣນ຺ຕປຏິສນ຺ຘາເນນ ຈສ຺ສ ຍຖາກ຺ກມໍ ມູ ລກາຣຓຕາ ທສ຺ສິຕາຕິ ເວທິຕພ຺ພນ຺ຕິຯ

ຄາຖາສຸ ຕຓ຺ຫາທຸຕິໂຍຕິ ຕຓ຺ຫາສຫາໂຍຯ ຕຓ຺ຫາ ຫິ ນິຣຸທກການ຺ຕາເຣ ມຣີຈິກາຍ ອຸທກສລ຺ລາ ວິຍ ປີປາສາກິກູຕໍ ອປ຺ປຏິ ກາຣທຸກ຺ຂາກິກູຕມ຺ປີ ສຕ຺ຕໍ ອສ຺ສາທສນ຺ທສ຺ສນວເສນ ສຫາຍກິຈ຺ຈໍ ກໂຣນ຺ຕີ ກວາທີສຸ ອນິພ຺ພິນ຺ທໍ ກຕ຺ວາ ປຣິພ຺ກມາເປຕິ, ຕສ຺ມາ ຕຓ຺ຫາ ປຸຣິສສ຺ສ “ທຸຕິຍາ”ຕິ ວຸຕ຺ຕາຯ ນນຸ ຈ ອລ຺ເລປີ ກິເລສາທໂຍ ກວາກິນິພ຺ພຕ຺ຕິຍາ ປຈ຺ຈຍາວ? ສຈ຺ຈເມຕໍ, ນ ປນ ຕຖາ ວິເສສປ຺ປຈ຺ຈໂຍ ຍຖາ ຕຓ຺ຫາຯ ຕຖາ ຫິ ສາ ກຸສເລຫິ ວິນາ ອກຸສເລຫິ, ກາມາວຈຣາທິກຸສເລຫິ ຈ ວິນາ ຣູ ປາວຈຣາທິກຸສເລຫິ ກວນິພ຺ພຕ຺ຕິຍາ ວິເສສປ຺ປຈ຺ຈໂຍ, ຍໂຕ ສມຸທຍສຈ຺ຈນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕີຕິຯ ອິຕ຺ຖກາວລ຺ລຖາກາວນ຺ຕິ ອິຕ຺ຖກາໂວ ຈ ອລ຺ລຖາກາໂວ ຈ ອິຕ຺ຖກາວລ຺ລຖາກາໂວຯ ໂສ ເອຕສ຺ສ ອຕ຺ຖີຕິ ອິຕ຺ຖກາວລ຺ລຖາກາໂວ ສໍສາໂຣ, ຕໍ ຕຕ຺ຖ ອິຕ຺ຖກາໂວ ມນຸສ຺ສຕ຺ຕໍ, ອລ຺ລຖາກາໂວ ຕໂຕ ອວສິຘ຺ກສຕ຺ຕາວາສາຯ ອິຕ຺ຖກາໂວ ວາ ເຕສໍ ເຕສໍ ສຕ຺ຕານໍ ປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ໂນ ອຕ຺ຕກາໂວ, ອລ຺ລຖາກາໂວ ອນາຄຕຕ຺ຕກາໂວຯ ເອວຣູໂປ ວາ ອລ຺ໂລປິ ອຕ຺ຕກາໂວ ອິຕ຺ຖກາໂວ, ນ ເອວຣູໂປ ອລ຺ລຖາກາໂວຯ ຕໍ ອິຕ຺ຖກາວລ຺ລຖາກາວໍ ສໍສາຣໍ ຂນ຺ຘຊາຕຸອາຍຕນປຏິປາຏິ ນາຕິວຕ຺ຕຕິ, ນ ອຕິກ຺ກມຕີຯ

ເອຕມາທີນວໍ ລຕ຺ວາ, ຕຓ຺ຫໍ ທຸກ຺ຂສ຺ສ ສມ຺ກວນ຺ຕິ ເອຕໍ ສກລວຘ຺ຜທຸກ຺ຂສ຺ສ ສມ຺ກວໍ ສມຸທຍໍ ຕຓ຺ຫໍ ອາທີນວໍ ອາທີນວໂຕ ລຕ຺ວາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອຖ ວາ ເອຕມາທີນວໍ ລຕ຺ວາຕິ ເອຕໍ ຍຖາວຸຕ຺ຕໍ ສໍສາຣນາຕິວຕ຺ຕນໍ ອາທີນວໍ ໂທສໍ ລຕ຺ວາຯ ຕຓ຺ຫໍ ທຸກ຺ ຂສ຺ສ ສມ຺ກວນ຺ຕິ ຕຓ຺ຫລ຺ຈ ວຸຕ຺ຕນເຍນ ວຘ຺ຜທຸກ຺ຂສ຺ສ ປຘານກາຣຓນ຺ຕິ ລຕ຺ວາຯ ວິຕຕຓ຺ໂຫ ອນາທາໂນ, ສໂຕ ກິກ຺ຂຸ, ປຣິພ຺ພເຊຕິ ເອວໍ ຕີຫິ ປຣິລ຺ລາຫິ ປຣິຊານນ຺ໂຕ ວິປສ຺ສນໍ ວຑ຺ເຒຕ຺ວາ ມຄ຺ຄປຏິປາຏິຍາ ຕຓ຺ຫໍ ວິຄເມນ຺ໂຕ ອຄ຺ຄມຄ຺ເຄນ ສພ຺ພໂສ ວິຕຕຓ຺ໂຫ ວິຄຕຕຓ຺ໂຫ, ຕໂຕ ເອວ ຈຕູສຸ ອຸປາທາເນສຸ ກສ຺ສຈິປິ ອກາເວນ ອາຍຕີ ປຏິສນ຺ຘິສງ຺ຂາຕສ຺ສ ວາ ອາ ທານສ຺ສ ອກາເວນ ອນາທາໂນ, ສຕິເວປຸລ຺ລປ຺ປຕ຺ຕິຍາ ສພ຺ພຕ຺ຖ ສໂຕການິຕາຍ ສໂຕ ກິນ຺ນກິເລໂສ ກິກ຺ຂຸ ປຣິພ຺ພເຊ ຈເຣຍ຺ຍ, ຂນ຺ຘປຣິນິພ຺ພາເນນ ວາ ສງ຺ຂາຣປ຺ປວຕ຺ຕິໂຕ ອປຄ຺ຈ຺ເຊຍ຺ຍາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

ປຘ຺ຈມສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ ນິຘ຺ຘິຕາຯ

໖ຯ ປຘມເສຂສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ

໑໖ຯ ຉຘ຺ເຄ ເສຂສ຺ສາຕິ ເອຕ຺ຖ ເກນຘ຺ເຄນ ເສໂຂ? ເສກ຺ຂສມ຺ມປຏິລາກໂຕ ເສໂຂຯ ວຸຕ຺ຕລ຺ເຫຕໍ –

“ກິຕ຺ຕາວຕາ ນຸ ໂຂ, ກນ຺ເຕ, ເສໂຂ ໂຫຕີຕິ? ອິຘ, ກິກ຺ຂຸ, ເສຂາຍ ສມ຺ມາທິຘ຺ຘິຍາ ສມນ຺ນາຄໂຕ ໂຫຕິ…ເປ… ເສເຂນ ສມ຺ ມາສມາຘິນາ ສມນ຺ນາຄໂຕ ໂຫຕິຯ ເອຕ຺ຕາວຕາ ໂຂ, ກິກ຺ຂຸ, ເສໂຂ ໂຫຕີ”ຕິ (ສໍຯ ນິຯ ໕ຯ໑໓)ຯ

ອປີຈ ສິກ຺ຂຕີຕິ ເສໂຂ. ວຸຕ຺ຕມ຺ປີ ເຈຕໍ –

‘‘ສິກ຺ຂຕີຕິ ໂຂ, ພິກ຺ຂຸ, ຕສ຺ມາ ເສໂຂຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ. ກິຍ຺ຈ ສິກ຺ຂຕິ? ອທິສີລມ຺ປີ ສິກ຺ຂຕິ, ອທິຈິຕ຺ຕມ຺ປີ ສິກ຺ຂຕິ, ອທິປຍ຺ຍມ຺ປີ ສິກ຺ຂຕິ. ສິກ຺ຂຕີຕິ ໂຂ, ພິກ຺ຂຸ, ຕສ຺ມາ ເສໂຂຕິ ວຸຈ຺ຈຕີ’’ຕິ (ອ. ນິ. ໓.໘໖).

ໂຍປີ ກລ຺ຍາຓປຸຖຸຊ຺ຊໂນ ອນຸໂລມປ຺ປຝິປທາຍ ປຣິປູຣກາຣີ ສີລສມ຺ປນ຺ໂນ ອິນ຺ທ຺ຣິເຍສຸ ຄຸຕ຺ຕທ຺ວາໂຣ ໂພຊເນ ມຕ຺ຕຍ຺ຍູ ຊາຄຣິຍານຸໂຍຄມນຸຍຸຕ຺ໂຕ ປຸພ຺ພຣຕ຺ຕາປຣຣຕ຺ຕໍ ໂພທິປກ຺ຂິຍານໍ ທມ຺ມານໍ ພາວນານຸໂຍຄມນຸຍຸຕ຺ໂຕ ວິຫຣຕິ – ‘‘ອຊ຺ຊ ວາ ສ຺ເວ ວາ ອຍ຺ຍຕຣໍ ສາມຍ຺ຍຜລໍ ອທິຄມິສ຺ສາມີ’’ຕິ, ໂສປີ ວຸຈ຺ຈຕິ ສິກ຺ຂຕີຕິ ເສໂຂຕີ. ອິມສ຺ມິ ອຕ຺ເຖ ນ ປຝິວິຊ຺ຊນ຺ໂຕວ ເສໂຂ ອທິປ຺ເປໂຕ, ອຖ ໂຂ ກລ຺ຍາຓປຸຖຸຊ຺ຊໂນປີ. ອປ຺ປຕ຺ຕໍ ມານສໍ ເອເຕນາຕິ ອປ຺ປຕ຺ຕມານໂສ. ມານສນ຺ຕິ ‘‘ອນ຺ຕລິກ຺ຂຈໂຣ ປາໂສ, ຍ຺ວາຍໍ ຈຣຕິ ມານໂສ’’ຕິ (ສໍ. ນິ. ໑.໑໕໑; ມຫາວ. ໓໓) ເອຕ຺ຖ ຣາໂຄ ມານສນ຺ຕິ ວຸຕ຺ໂຕ. ‘‘ຈິຕ຺ຕໍ ມໂນ ມານສ’’ນ຺ຕິ (ທ. ສ. ໖໓, ໖໕) ເອຕ຺ຖ ຈິຕ຺ຕໍ. ‘‘ອປ຺ປຕ຺ຕມານໂສ ເສໂຂ, ກາລໍ ກຍິຣາ ຊເນ ສຸຕາ’’ຕິ (ສໍ. ນິ. ໑.໑໕໙) ເອຕ຺ຖ ອຣຫຕ຺ຕໍ. ອິທາປີ ອຣຫຕ຺ຕເມວ ອທິປ຺ເປຕໍ. ເຕນ ອປ຺ປຕ຺ຕອຣຫຕ຺ຕສ຺ສາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ.

ອນຸຕ຺ຕຣນ຺ຕິ ເສຍ຺ຍໍ, ອສທິສນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ. ຈຕູຫິ ໂຍເຄຫິ ເຂມໍ ອນຸປທ຺ທຸຕນ຺ຕິ ໂຍຄກ຺ເຂມໍ, ອຣຫຕ຺ຕເມວ ອທິປ຺ເປຕໍ. ປຕ຺ຖຍມານສ຺ສາຕິ ທ຺ເວ ປຕ຺ຖນາ ຕຓ຺ຫາປຕ຺ຖນາ, ກຸສລຈ຺ຆນ຺ທປຕ຺ຖນາ ຈ. ‘‘ປຕ຺ຖຍມານສ຺ສ ຫິ ຊປ຺ປິຕານິ, ປເວທິຕໍ ວາປີ ປກປ຺ປິເຕສູ’’ຕິ (ສຸ. ນິ. ໙໐໘; ມຫານິ. ໑໓໗) ເອຕ຺ຖ ຕຓ຺ຫາປຕ຺ຖນາ.

‘‘ຆິນ຺ນໍ ປາປິມໂຕ ໂສຕໍ, ວິທ຺ທສ຺ຕໍ ວິນລ຺ອີກຕໍ;

ປາໂມຊ຺ຊພຫຸລາ ໂຫຖ, ເຂມໍ ປຕ຺ເຕຖ ພິກ຺ຂໂວ’’ຕີ. (ມ. ນິ. ໑.໓໕໒);

ເອຕ຺ຖ ກຕ຺ຕຸກມ຺ຍຕາກຸສລຈ຺ຆນ຺ທປຕ຺ຖນາ, ອຍເມວ ອິທາທິປ຺ເປຕາ. ເຕນ ປຕ຺ຖຍມານສ຺ສາຕິ ຕໍ ໂຍຄກ຺ເຂມໍ ຄນ຺ຕຸກາມສ຺ສ ຕນ຺ນິນ຺ນສ຺ສ ຕປ຺ໂປຓສ຺ສ ຕປ຺ປພ຺ພາຣສ຺ສາຕິ ອຕ຺ໂຖ. ວິຫຣໂຕຕິ ເອກໍ ອິຣິຍາປຖທຸກ຺ຂໍ ອຍ຺ເຍນ ອິຣິຍາປເຖນ ວິຈ຺ຆິນ຺ທິຕ຺ວາ ອປຣິປຕນ຺ຕໍ ອຕ຺ຕພາວໍ ຫຣໂຕ. ອຖ ວາ ‘‘ສພ຺ເພ ສງ຺ຂາຣາ ອນິຈ຺ຈາຕິ ອທິມຸຈ຺ຈນ຺ໂຕ ສທ຺ທາຍ ວິຫຣຕີ’’ຕິອາທິນາ ນິທ຺ເທສນເຍນ ເຈຕ຺ຖ ອຕ຺ໂຖ ທຍ຺ຖພ຺ໂພ. ອຊ຺ຊຕ຺ຕິກນ຺ຕິ ນິຍກຊ຺ຊຕ຺ຕສງ຺ຂາເຕ ອຊ຺ຊຕ຺ເຕ ກວໍ ອຊ຺ຊຕ຺ຕິກໍ. ອງ຺ຄນ຺ຕິ ກາຣຓໍ. ອິຕິ ກຣິຕ຺ວາຕິ ເອວໍ ກຕ຺ວາ. ນ ອຍ຺ຍໍ ເອກງ຺ຄມ຺ປີ ສມນຸປສ຺ສາມີຕິ ເອຕ຺ຖ ອຍໍ ສງ຺ເຂປຕ຺ໂຖ – ພິກ຺ຂເວ, ອຊ຺ຊຕ຺ຕໍ ອຕ຺ຕໂນ ສນ຺ຕາເນ ສມຸຍ຺ຖິຕໍ ກາຣຓນ຺ຕິ ກຕ຺ວາ ອຍ຺ຍໍ ເອກກາຣຓມ຺ປີ ນ ສມນຸປສ຺ສາມິ ຍໍ ເອວໍ ພຫູປກາຣໍ, ຍຖຍິທໍ ໂຍນິໂສ ມນສິກາໂຣຕິ ອຸປາຍມນສິກາໂຣ, ປຖມນສິກາໂຣ, ອນິຈ຺ຈາທີສຸ ອນິຈ຺ຈາທິນເຍເນວ ມນສິກາໂຣ, ອນິຈ຺ຈານຸໂລມິເກນ ວາ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອາວຍ຺ຍນາ ອນ຺ວາວຍ຺ຍນາ ອາໂພໂຄ ສມນ຺ນາຫາໂຣ ມນສິກາໂຣ. ອຍໍ ໂຍນິໂສ ມນສິກາໂຣ.

ອິທານິ ໂຍນິໂສ ມນສິກາຣສ຺ສ ອານຸພາວໍ ທສ຺ເສຕຸ໌ ‘ໂຍນິໂສ, ພິກ຺ຂເວ, ພິກ຺ຂຸ ມນສິ ກໂຣນ຺ໂຕ ອກຸສລໍ ປຊຫຕິ, ກຸສລໍ ພາເວຕີ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ. ຕຕ຺ຖ ໂຍນິໂສ ມນສິ ກໂຣນ຺ໂຕຕິ ‘‘ອິທໍ ທຸກ຺ຂໍ ອຣິຍສຈ຺ຈໍ, ອຍໍ ທຸກ຺ຂສມຸທໂຍ ອຣິຍສຈ຺ຈໍ, ອຍໍ ທຸກ຺ຂນິໂຣໂທ ອຣິຍສຈ຺ຈໍ, ອຍໍ ທຸກ຺ຂນິໂຣທຄາມິນີ ປຝິປທາ ອຣິຍສຈ຺ຈ’’ນ຺ຕິ ຈຕູສຸ ອຣິຍສຈ຺ເຈສຸ ໂຍນິໂສ ມນສິກາຣໍ ປວຕ຺ເຕນ຺ໂຕ.

ຕຕ຺ຣາຍໍ ອຕ຺ຖວິພາວນາ – ຍທິປີ ອິທໍ ສຸຕ຺ຕໍ ອວິເສເສນ ເສກ຺ຂປຸຄ຺ຄລວເສນ ອາຄຕໍ, ຈຕຸມຄ຺ຄສາທາຣຓວເສນ ປນ ສງ຺ເຂເປເນວ ກມ຺ມຍ຺ຖານໍ ກຖຍິສ຺ສາມ. ໂຍ ຈຕຸສຈ຺ຈກມ຺ມຍ຺ຖານິໂກ ໂຍຄາວຈໂຣ ‘‘ຕຓ຺ຫາວຊ຺ຊາ ເຕພູມກາ ຂນ຺ທາ ທຸກ຺ຂໍ, ຕຓ຺ຫາ ສມຸທໂຍ, ອຸພິນ຺ນໍ ອປ຺ປວຕ຺ຕິ ນິໂຣໂທ, ນິໂຣທສມ຺ປາປໂກ ມຄ຺ໂຄ’’ຕິ ເອວໍ ປຸພ຺ເພ ເອວ ອາຈຣິຍສນ຺ຕິເກ ອຸຄ຺ຄຫິຕຈຕຸສຈ຺ຈກມ຺ມຍ຺ຖາໂນ. ໂສ ອປເຣນ ສມເຍນ ວິປ຺ສ຺ສນາມຄ຺ຄໍ ສມາຣຸລ຺ໂຫ ສມາໂນ ເຕພູມເກ ຂນ຺ເທ ‘‘ອິທໍ ທຸກ຺ຂ’’ນ຺ຕິ ໂຍນິໂສ ມນສິ ກໂຣຕິ, ອຸປາເຍນ ປເຖນ ສມນ຺ນາຫຣຕິ ເຈວ ວິປ຺ສ຺ສຕິ ຈ. ວິປ຺ສ຺ສນາ ຫິ ອິທ ມນສິກາຣສີເສນ ວຸຕ຺ຕາ. ຍາ ປນາຍໍ ຕສ຺ສ ທຸກ຺ຂສ຺ສ ສມຸຍ຺ຖາປິກາ ປຸຣິມກວິກາ ຕຓ຺ຫາ, ອຍໍ ທຸກ຺ຂສມຸທໂຍຕິ ໂຍນິໂສ ມນສິ ກໂຣຕີ. ຍສ຺ມາ ປນ ອິທໍ ທຸກ຺ຂໍ, ອຍຍ຺ຈ ສມຸທໂຍ ອິທໍ ຖານໍ ປຕ຺ວາ ນິຣຸຊ຺ຊນ຺ຕິ ນ ປວຕ຺ຕນ຺ຕິ, ຕສ຺ມາ ຍທິທໍ ນິພ຺ພານໍ ນາມ , ອຍໍ ທຸກ຺ຂນິໂຣໂທຕິ ໂຍນິໂສ ມນສິ ກໂຣຕີ. ນິໂຣທສມ຺ປາປກໍ ອຍ຺ຖງ຺ຄິກໍ ມຄ຺ຄໍ, ‘‘ອຍໍ ທຸກ຺ຂນິໂຣທຄາມິນີ ປຝິປທາ’’ຕິ ໂຍນິໂສ ມນສິ ກໂຣຕິ, ອຸປາເຍນ ປເຖນ ສມນ຺ນາຫຣຕິ ເຈວ ວິປ຺ສ຺ສຕິ ຈ.

ຕຕ຺ຣາຍໍ ອຸປາໂຍ – ອຠິນິເວໂສ ນາມ ຂນ຺ເຘ ໂຫຕິ, ນ ວິຌ຺ຌາເຓ, ຕສ຺ມາ ອຍມຕ຺ໂຖ – “ອິມສ຺ມິໍ ກາເຍ ປຖວິຘາຕຸ, ອາໂປຘາຕູ”ຕິອາທິນາ (ທີຯ ນິຯ ໒ຯ໓໗໒) ນເຍນ ຈຕ຺ຕາຣິ ມຫາຠູຕານິ ຕທນຸສາເຣນ ອຸປາທາຣູປານິ ຈ ປຣິຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ “ອຍໍ ຣູປກ຺ຂນ຺ໂຘ”ຕິ ວວຕ຺ຖເປຕິຯ ຕໍ ວວຕ຺ຖາປຍໂຕ ອຸປ຺ປນ຺ເນ ຕທາຣມ຺ມເຓ ຈິຕ຺ຕເຈຕສິກຘມ຺ເມ “ອິເມ ຈຕ຺ຕາໂຣ ອຣູປກ຺ຂນ຺ຘາ”ຕິ ວວຕ຺ຖເປຕິຯ ຕໂຕ “ອິເມ ປຌ຺ຈກ຺ຂນ຺ຘາ ທຸກ຺ຂ”ນ຺ຕິ ວວຕ຺ຖເປຕິຯ ເຕ ປນ ສງ຺ເຂປໂຕ ນາມຌ຺ຈ ຣູປຌ຺ຈາຕິ ທ຺ເວ ຠາຄາ ໂຫນ຺ຕິຯ ອິທຌ຺ຈ ນາມຣູປໍ ສເຫຕຸ ສປ຺ປຈ຺ຈຍໍ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ, ຕສ຺ສ ອຍໍ ອວິຊ຺ຊາຕຓ຺ຫາທິໂກ ເຫຕຸ, ອຍໍ ອາຫາຣາທິໂກ ປຈ຺ຈໂຍຕິ ເຫຕຸປ຺ປຈ຺ຈເຍ ວວຕ຺ຖເປຕິຯ ໂສ ເຕສໍ ປຈ຺ຈຍານຌ຺ຈ ປຈ຺ຈຍຸປ຺ປນ຺ນານຌ຺ຈ ຍາຖາວສຣສລກ຺ຂຓໍ ວວຕ຺ຖເປຕ຺ວາ “ອິເມ ຘມ຺ມາ ອຫຸຕ຺ວາ ຠວນ຺ຕິ, ຫຸຕ຺ວາ ນິຣຸຊ຺ຉນ຺ຕິ, ຕສ຺ມາ ອນິຈ຺ຈາ”ຕິ ອນິຈ຺ຈລກ຺ຂຓໍ ອາໂຣເປຕິ, “ອຸທຍພ຺ພຍປຏິປີຬິຕຕ຺ຕາ ທຸກ຺ຂາ”ຕິ ທຸກ຺ຂລກ຺ຂຓໍ ອາໂຣເປຕິ, “ອວສວຕ຺ຕນໂຕ ອນຕ຺ຕາ”ຕິ ອນຕ຺ຕລກ຺ຂຓໍ ອາໂຣເປຕິຯ

ເອວໍ ຕິລກ຺ຂຓານິ ອາໂຣເປຕ຺ວາ ວິປສ຺ສນ຺ໂຕ ອຸທຍພ຺ພຍຌາຓປ຺ປຕ຺ຕິຍາ ອຸປ຺ປນ຺ເນ ໂອຠາສາທິເກ ວິປສ຺ສນຸປກ຺ກິເລເສ ‘ອມຄ຺ໂຄ’ຕິ ອຸທຍພ຺ພຍຌາຓເມວ “ອຣິຍມຄ຺ຄສ຺ສ ອຸປາຍຠູໂຕ ປຸພ຺ພຠາຄມຄ຺ໂຄ”ຕິ ມຄ຺ຄາມຄ຺ຄໍ ວວຕ຺ຖເປຕ຺ວາ ປຸນ ອຸທຍພ຺ພຍຌາຓໍ ປຏິປາຏິຍາ ຠງ຺ຄຌາຓາທີນິ ຈ ອຸປ຺ປາເທນ຺ໂຕ ໂສຕາປຕ຺ຕິມຄ຺ຄາທໂຍ ປາປຸຓາຕິຯ ຕສ຺ມິໍ ຂເຓ ຈຕ຺ຕາຣິ ສຈ຺ຈານິ ເອກປ຺ປຏິເວເຘເນວ ປຏິວິຊ຺ຉຕິ, ເອກາຠິສມເຍນ ອຠິສເມຕິຯ ຕຕ຺ຖ ທຸກ຺ຂໍ ປຣິຌ຺ຌາປຏິເວເຘນ ປຏິວິຊ຺ຉນ຺ໂຕ, ສມຸທຍໍ ປຫານປ຺ປຏິເວເຘນ ປຏິວິຊ຺ຉນ຺ໂຕ ສພ຺ພໍ ອກຸສລໍ ປຊຫຕິ, ນິໂຣຘໍ ສຈ຺ຉິກິຣິຍາປຏິເວເຘນ ປຏິວິຊ຺ຉນ຺ໂຕ ມຄ຺ຄໍ ຠາວນາປຏິເວເຘນ ປຏິວິຊ຺ຉນ຺ໂຕ ສພ຺ພໍ ກຸສລໍ ຠາເວຕິຯ ອຣິຍມຄ຺ໂຄ ຫິ ນິປ຺ປຣິຍາຍໂຕ ກຸຈ຺ຉິຕສລນາທິອຕ຺ເຖນ ກຸສໂລ, ຕສ຺ມິຌ຺ຈ ຠາວິເຕ ສພ຺ເພປິ ກຸສລາ ອນວຊ຺ຊໂພຘິປກ຺ຂິຍຘມ຺ມາ ຠາວນາປາຣິປູຣິໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕີຕິຯ ເອວໍ ໂຍນິໂສ ມນສິ ກໂຣນ຺ໂຕ ອກຸສລໍ ປຊຫຕິ, ກຸສລໍ ຠາເວຕິຯ ຍຖາ ຫິ ວຸຕ຺ຕໍ – “ອິທໍ ທຸກ຺ຂນ຺ຕິ ໂຍນິໂສ ມນສິ ກໂຣຕິ, ອຍໍ ທຸກ຺ຂສມຸທໂຍຕິ ໂຍນິໂສ ມນສິ ກໂຣຕີ”ຕິອາທິ (ມຯ ນິຯ ໑ຯ໒໑)ຯ ອປຣມ຺ປິ ວຸຕ຺ຕໍ ‘ໂຍນິໂສ ມນສິກາຣສມ຺ປນ຺ນສ຺ເສຕໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸໂນ ປາຏິກງ຺ຂໍ – ອຣິຍໍ ອຏ຺ຐງ຺ຄິກໍ ມຄ຺ຄໍ ຠາເວສ຺ສຕິ, ອຣິຍໍ ອຏ຺ຐງ຺ຄິກໍ ມຄ຺ຄໍ ພຫຸລີກຣິສ຺ສຕີ”ຕິ (ສໍຯ ນິຯ ໕ຯ໒໕)ຯ

ໂຍນິໂສມນສິກາໂຣຕິ ຄາຖາຍ ອຍໍ ສງ຺ເຂປຕ຺ໂຖ – ສິກ຺ຂຕິ, ສິກ຺ຂາປທານີ ຕສ຺ສ ອຕ຺ຖີ, ສິກ຺ຂນສີໂລຕິ ວາ ເສໂຂຯ ສໍສາເຣ ຠຍໍ ອິກ຺ຂຕີຕິ ຠິກ຺ຂຸຯ ຕສ຺ສ ເສຂສ຺ສ ຠິກ຺ຂຸໂນ ອຸຕ຺ຕມຕ຺ຖສ຺ສ ອຣຫຕ຺ຕສ຺ສ ປຕ຺ຕິຍາ ອຘິຄມາຍ ຍຖາ ໂຍນິໂສ ມນສິກາໂຣ, ເອວໍ ພຫຸກາໂຣ ພຫູປກາໂຣ ອຌ຺ໂຌ ໂກຈິ ຘມ຺ໂມ ນຕ຺ຖີຯ ກສ຺ມາ? ຍສ຺ມາ ໂຍນິໂສ ອຸປາເຍນ ມນສິກາຣໍ ປຸຣກ຺ຂຕ຺ວາ ປທຫໍ ຈຕຸພ຺ພິຘສມ຺ມປ຺ປຘານວເສນ ປທຫນ຺ໂຕ, ຂຍໍ ທຸກ຺ຂສ຺ສ ປາປຸເຓ ສໍກິເລສວຏ຺ຏທຸກ຺ຂສ຺ສ ປຣິກ຺ຂຍໍ ປຣິໂຍສານໍ ນິພ຺ພານໍ ປາປຸເຓ ອຘິຄຈ຺ເຉຍ຺ຍ, ຕສ຺ມາ ໂຍນິໂສ ມນສິກາໂຣ ພຫຸກາໂຣຕິຯ

ປຐມເສຂສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

໗ຯ ທຸຕິຍເສຂສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ

໑໗ຯ ສຕ຺ຕເມ ພາຫິຣນ຺ຕິ ອຊ຺ຉຕ຺ຕສນ຺ຕານໂຕ ພຫິ ຠວໍຯ ກລ຺ຍາຓມິຕ຺ຕຕາຕິ ຍສ຺ສ ສີລາທິຄຸຓສມ຺ປນ຺ໂນ ອຆສ຺ສ ຆາຕາ , ຫິຕສ຺ສ ວິຘາຕາ ສພ຺ພາກາເຣນ ອຸປກາຣໂກ ມິຕ຺ໂຕ ໂຫຕິ, ໂສ ປຸຄ຺ຄໂລ ກລ຺ຍາຓມິຕ຺ໂຕ, ຕສ຺ສ ຠາໂວ ກລ຺ຍາຓມິຕ຺ຕຕາຯ ຕຕ຺ຣາຍໍ ກລ຺ຍາຓມິຕ຺ໂຕ ປກຕິຍາ ສທ຺ຘາສມ຺ປນ຺ໂນ ໂຫຕິ ສີລສມ຺ປນ຺ໂນ ສຸຕສມ຺ປນ຺ໂນ ຈາຄສມ຺ປນ຺ໂນ ວິຣິຍສມ຺ປນ຺ໂນ ສຕິສມ຺ປນ຺ໂນ ສມາຘິສມ຺ປນ຺ໂນ ປຌ຺ຌາສມ຺ປນ຺ໂນຯ ຕຕ຺ຖ ສທ຺ຘາສມ຺ປຕ຺ຕິຍາ ສທ຺ທຫຕິ ຕຖາຄຕສ຺ສ ໂພຘິໍ, ເຕນ ສມ຺ມາສມ຺ໂພຘິເຫຕຸຠູຕໍ ສຕ຺ເຕສຸ ຫິຕສຸເຂສິຕໍ ນ ປຣິຈ຺ຈຊຕິ, ສີລສມ຺ປຕ຺ຕິຍາ ສພ຺ຣຫ຺ມຈາຣີນໍ ປິໂຍ ໂຫຕິ ຄຣຸ ຈ ຠາວນີໂຍ ໂຈທໂກ ປາປຄຣຫີ ວຕ຺ຕາ ວຈນກ຺ຂໂມ, ສຸຕສມ຺ປຕ຺ຕິຍາ ຂນ຺ຘາຍຕນສຈ຺ຈປຏິຈ຺ຈສມຸປ຺ປາທາທິການໍ ຄມ຺ຠີຣານໍ ກຖານໍ ກຕ຺ຕາ ໂຫຕິ, ຈາຄສມ຺ປຕ຺ຕິຍາ ອປ຺ປິຈ຺ໂຉ ໂຫຕິ ສນ຺ຕຸຏ຺ໂຐ ປວິວິຕ຺ໂຕ ອສໍສຏ຺ໂຐ, ວິຣິຍສມ຺ປຕ຺ຕິຍາ ອຕ຺ຕໂນ ປເຣສຌ຺ຈ ຫິຕປ຺ປຏິປຕ຺ຕິຍໍ ອາຣທ຺ຘວິຣິໂຍ ໂຫຕິ, ສຕິສມ຺ປຕ຺ຕິຍາ ອຸປຏ຺ຐິຕສ຺ສຕີ ໂຫຕິ ປເຣເນ ສຕິເນປກ຺ເກນ ສມນ຺ນາຄໂຕ ຈິຣກຕມ຺ປິ ຈິຣຠາສິຕມ຺ປິ ສຣິຕາ ອນຸສ຺ສຣິຕາ, ສມາຘິສມ຺ປຕ຺ຕິຍາ ອວິກ຺ຂິຕ຺ໂຕ ໂຫຕິ ສມາຫິໂຕ ເອກຄ຺ຄຈິຕ຺ໂຕ, ປຌ຺ຌາສມ຺ປຕ຺ຕິຍາ ອວິປຣີຕໍ ປຊານາຕິຯ ໂສ ສຕິຍາ ກຸສລາກຸສລານໍ ຘມ຺ມານໍ ຄຕິໂຍ ສມນ຺ເນສນ຺ໂຕ ປຌ຺ຌາຍ ສຕ຺ຕານໍ ຫິຕສຸຂໍ ຍຖາຠູຕໍ ຊານິຕ຺ວາ ສມາຘິນາ ຕຕ຺ຖ ເອກຄ຺ຄຈິຕ຺ໂຕ ຫຸຕ຺ວາ ວິຣິເຍນ ສຕ຺ເຕ ອຫິຕາ ນິເສເຘຕ຺ວາ ຫິເຕ ນິໂຍເຊຕິຯ ເຕເນວາຫ –

“ປີໂຍ ຄຣຸ ກາວນີໂຍ, ວຕ຺ຕາ ຈ ວຈນກ຺ຂໂມ;

ຄມ຺ກີຣຍ຺ຈ ກຖໍ ກຕ຺ຕາ, ໂນ ຈາຍ຺ຖາເນ ນີໂຍຊໂກ”ຕິ។ (ເນຕ຺ຕິ។ ໑໑໓);

ກລ຺ຍາຓມິຕ຺ໂຕ, ກິກ຺ຂເວ, ກິກ຺ຂຸ ອກ຺ສລໍ ປ຺ຊຫຕິ, ກ຺ສລໍ ກາເວຕິຕິ ກລ຺ຍາຓມິຕ຺ໂຕ ປ຺ຸຄ຺ຄໂລ ກລ຺ຍາຓມິຕ຺ຕໍ ນິສ຺ສາຍ ກມ຺ມສ຺ສກຕາຍາຓໍ ອຸປ຺ປາເທຕິ, ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ສທ຺ຂໍ ຍາຕີ ກໂຣຕິ, ສທ຺ຂາຊາໂຕ ອຸປສງ຺ກມຕິ ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ຂມ຺ມໍ ສຸຕາຕິ។ ຕໍ ຂມ຺ມໍ ສຸຕ຺ວາ ຕຖາຄເຕ ສທ຺ຂໍ ປຕິລກຕິ, ເຕນ ສທ຺ຂາປຕິລາເກນ ຂຣາວາສໍ ປຫາຍ ປພ຺ພຊ຺ຊໍ ອນຸຕິຍ຺ຖຕິ, ຈຕ຺ປາຣິສຸທ຺ຂິ ສີລໍ ສມ຺ປາເທຕິ, ຍຖາພລໍ ສຸຕຂມ຺ເມ ສມາທາຍ ວຕ຺ຕຕິ, ທສກຖາວຕ຺ຖລາກີ ໂຫຕິ, ອາຣທ຺ຂວິຣິໂຍ ວິຫຣຕິ ອຸປ຺ຝ຺ກິຕສ຺ສຕິ ສມ຺ປຊາໂນ ປ຺ຸພຣຕ຺ຕາປຣຣຕ຺ຕໍ ໂພຂິປກ຺ຂິຍານໍ ຂມ຺ມານໍ ກາວນານຸໂຍຄມນຸຍຸຕ຺ໂຕ, ນຈິຣສ຺ເສວ ວິປ຺ສ຺ສນໍ ອຸສ຺ສຸກ຺ກາເປຕ຺ວາ ອຣິຍມຄ຺ຄາສິຄເມນ ສພ຺ພໍ ອກ຺ສລໍ ສມ຺ຈຸຈິນ຺ທຕິ, ສພ຺ພລ຺ຈ ກ຺ສລໍ ກາວນາປາຣິປູຣິ ຄເມນ຺ໂຕ ວທ຺ເຂຕິ។ ວຸຕ຺ຕລ຺ເຫຕໍ –

“ກລ຺ຍາຓມິຕ຺ຕສ຺ເສຕໍ, ເມຂິຍ, ກິກ຺ຂຸໂນ ປາຝິກງ຺ຂໍ ກລ຺ຍາຓສຫາຍສ຺ສ ກລ຺ຍາຓສມ຺ປວງ຺ກສ຺ສ ‘ຍໍ ສີລວາ ກວິສ຺ສຕິ, ປາຕິໂມກ຺ຂສໍວຣສໍວຸໂຕ ວິຫຣິສ຺ສຕິ ອາຈາຣໂຄຈຣສມ຺ປນ຺ໂນ, ອຕ຺ມຕ຺ເຕສຸ ວຊ຺ເຊສຸ, ກຍທສ຺ສາວີ ສມາທາຍ ສິກ຺ຂິສ຺ສຕິ, ສິກ຺ຂາປເທສຸ’។

“ກລ຺ຍາຓມິຕ຺ຕສ຺ເສຕໍ…ເປ… ກລ຺ຍາຓສມ຺ປວງ຺ກສ຺ສ ‘ຍໍ ຍາຍໍ ກຖາ ອກິສລ຺ເລຂິກາ ເຈໂຕວິວຣຓສປ຺ປາຍາ ເອກນ຺ຕນິພ຺ພິທາຍ…ເປ… ນິພ຺ພານາຍ ສໍວຕ຺ຕຕິ។ ເສຍ຺ຍຖີທໍ – ອປ຺ປິຈ຺ຉກຖາ, ສນ຺ຕຸຍ຺ຖິກຖາ, ປວິເວກກຖາ, ອສໍສຄ຺ຄກຖາ, ວີຣິຍາຣມ຺ກກຖາ, ສີລກຖາ, ສມາຂິກຖາ…ເປ… ວິມຸຕ຺ຕິຍາຓທສ຺ສນກຖາ។ ເອວຣູປາຍ ກຖາຍ ນິກາມລາກີ ກວິສ຺ສຕິ ອກິຈ຺ຉລາກີ ອກສິຣລາກີ’។

“ກລ຺ຍາຓມິຕ຺ຕສ຺ເສຕໍ …ເປ… ກລ຺ຍາຓສມ຺ປວງ຺ກສ຺ສ ‘ຍໍ ອາຣທ຺ຂວິຣິໂຍ ວິຫຣິສ຺ສຕິ ອກ຺ສລານໍ ຂມ຺ມານໍ ປຫານາຍ ກຸສລານໍ ຂມ຺ມານໍ ອຸປສມ຺ປທາຍ ຖາມວາ ທລ຺ຫປຣກ຺ກໂມ ອນິກ຺ຂິຕ຺ຕຂຸໂຣ ກຸສເລສຸ ຂມ຺ເມສຸ’។

“ກລ຺ຍາຓມິຕ຺ຕສ຺ເສຕໍ…ເປ… ກລ຺ຍາຓສມ຺ປວງ຺ກສ຺ສ ‘ຍໍ ປລ຺ລວາ ກວິສ຺ສຕິ, ອຸທຍຕ຺ຖຄາມິນິຍາ ປລ຺ລາຍ ສມນ຺ນາຄໂຕ ອຣິຍາຍ ນິພ຺ເພຂິກາຍ ສມ຺ມາ ທຸກ຺ຂກ຺ຂຍຄາມິນິຍາ’”ຕິ (ອຸທາ។ ໓໑)។

ເອວໍ ສກລວຍ຺ຍທຸກ຺ຂປຣິມຸຈ຺ຈນນິມິຕ຺ຕໍ ກລ຺ຍາຓມິຕ຺ຕຕາຕິ ເວທິຕພ຺ພໍ។ ເຕເນວາຫ –

“ມມລ຺ຫີ , ອານນ຺ທ, ກລ຺ຍາຓມິຕ຺ຕໍ ອາຄມ຺ມ ຊາຕິຂມ຺ມາ ສຕ຺ຕາ ຊາຕິຍາ ປຣິມຸຈ຺ຈນ຺ຕິ, ຊຣາຂມ຺ມາ ສຕ຺ຕາ ຊຣາຍ ປຣິມຸຈ຺ຈນ຺ຕິ”ຕິອາທິ (ສໍ។ ນິ។ ໑។໑໘໙)។

ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ – “ກລ຺ຍາຓມິຕ຺ໂຕ, ກິກ຺ຂເວ, ກິກ຺ຂຸ ອກ຺ສລໍ ປ຺ຊຫຕິ, ກ຺ສລໍ ກາເວຕິ”ຕິ។

ຄາຖາຍ ສປ຺ປຕິສ຺ໂສຕິ ປຕິສ຺ສວສງ຺ຂາເຕນ ສຫ ປຕິສ຺ເສນາຕິ ສປ຺ປຕິສ຺ໂສ, ກລ຺ຍາຓມິຕ຺ຕສ຺ສ ໂອວາທໍ ສີຣສາ ສມ຺ປຝິຈ຺ຉໂກ ສຸພ຺ພໂຈຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ອຖ ວາ ທິຕສ຺ເຂ ປຕິຍ຺ຖາປເນນ ປຕິ ອິເສຕີຕິ ປຕິສ຺ໂສ, ໂອວາທທາຍໂກ។ ຄຣຸອາທຣໂຍເຄນ ເຕນ ປຕິສ຺ເສນ ສຫ ວຕ຺ຕຕີຕິ ສປ຺ປຕິສ຺ໂສ, ຄຣູສຸ ຄຣຸຈິຕ຺ຕີກາຣພທຸໂລ។ ສຄາຣໂວຕິ ອຍ຺ພິເສນປິ ຄາຣເວນ ຍຸຕ຺ໂຕ។ ກຣໍ ມິຕ຺ຕານໍ ວຈນນ຺ຕິ ກລ຺ຍາຓມິຕ຺ຕານໍ ໂອວາທໍ ກໂຣນ຺ໂຕ ຍໂຖວາທໍ ປຝິປຊ຺ຊນ຺ໂຕ។ ສມ຺ປຊາໂນຕິ ສຕ຺ຕຍ຺ຖານິເຍນ ສມ຺ປຊລ຺ເລນ ສມນ຺ນາຄໂຕ។ ປຕິສ຺ສໂຕຕິ ກມ຺ມຍ຺ຖານໍ ຍາຕີ , ຄເມຕ຺ວາ ສມຕ຺ຖາຍ ສຕິຍາ ປຕິສ຺ສໂຕ ສໂຕກາຣີ។ ອນຸປ຺ພ຺ເພນາຕິ ສີລາທິວິສຸທ຺ຂິປຝິປາຝິຍາ, ຕຕ຺ຖ ຈ ວິປ຺ສ຺ສນາປຝິປາຝິຍາ ເຈວ ມຄ຺ຄປຝິປາຝິຍາ ຈ។ ສພ຺ພສໍໂຍຊນກ຺ຂຍນ຺ຕິ ກາມຣາຄສໍໂຍຊນາທີນໍ ສພ຺ເພສໍ ສໍໂຍຊນານໍ ເຂປນ຺ໂຕ ສພ຺ພສໍໂຍຊນກ຺ຂຍສງ຺ຂາຕສ຺ສ ອຣິຍມຄ຺ຄສ຺ສ ປຣິໂຍສານກູຕໍ ອຣຫຕ຺ຕໍ, ຕສ຺ສ ອາຣມ຺ມຓກູຕໍ ນິພ຺ພານເມວ ວາ។ ປາປຸເຕ ອຂິຄຈ຺ເຉຍ຺ຍາຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ອິຕິ ອິເມສຸ ທ຺ວີສຸ ສຸຕ຺ເຕສຸ ອຣິຍມຄ຺ຄາຂິຄມສ຺ສ ສຕ຺ຖາຣາ ປຂານງ຺ຄໍ ນາມ ຄຫິຕນ຺ຕິ ເວທິຕພ຺ພໍ។

ສຕ຺ຕມສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

໘ຯ ສງ຺ຆເຠທສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ

໑໘ຯ ອຏ຺ຐເມ ເອກຘມ຺ໂມຕິ ກຕໂຣຍໍ ສຸຕ຺ຕນິກ຺ເຂໂປ? ອຏ຺ຐຸປ຺ປຕ຺ຕິໂກຯ ຕຕ຺ຣາຍໍ ສງ຺ເຂປກຖາ – ເທວທຕ຺ໂຕ ຫິ ອຊາຕສຕ຺ຕຸໍ ທຸຄ຺ຄຫິຕໍ ຄາຫາເປຕ຺ວາ ຕສ຺ສ ປິຕຣໍ ຣາຊານໍ ພິມ຺ພິສາຣໍ ເຕນ ມາຣາເປຕ຺ວາປິ ອຠິມາເຣ ປໂຍເຊຕ຺ວາປິ ສິລາປວິຊ຺ຊເນນ ໂລຫິຕຸປ຺ປາທກມ຺ມໍ ກຕ຺ວາປິ ນ ຕາວຕາ ປາກໂຏ ຊາໂຕ, ນາຬາຄິຣີ ວິສ຺ສຊ຺ເຊຕ຺ວາ ປນ ປາກໂຏ ຊາໂຕຯ ອຖ ມຫາຊໂນ “ເອວຣູປມ຺ປິ ນາມ ປາປໍ ຄເຫຕ຺ວາ ຣາຊາ ວິຈຣຕີ”ຕິ ໂກລາຫລໍ ອກາສິ, ມຫາໂຆໂສ ອໂຫສິຯ ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ຣາຊາ ອຕ຺ຕນາ ທິຍ ມານານິ ປຎ຺ຈ ຖາລິປາກສຕານິ ປຈ຺ຉິນ຺ທາເປສິ, ອຸປຏ຺ຐານມ຺ປິສ຺ສ ນາຄມາສິຯ ນາຄຣາປິ ກຸລໍ ອຸປຄຕສ຺ສ ກຏຈ຺ຉຸຠຕ຺ຕມ຺ປິສ຺ສ ນາທໍສຸຯ ໂສ ປຣິຫີນລາຠສກ຺ກາໂຣ ໂກຫຎ຺ເຎນ ຊີວິຕຸກາໂມ ສຕ຺ຖາຣໍ ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ປຎ຺ຈ ວຕ຺ຖູນິ ຍາຈິຕ຺ວາ “ອລໍ, ເທວທຕ຺ຕ, ໂຍ ອິຈ຺ຉຕິ, ໂສ ອາຣຎ຺ຎິໂກ ໂຫຕູ”ຕິອາທິນາ (ປາຣາຯ ໔໐໙; ຈູຬວຯ ໓໔໓) ຠຄວຕາ ປຏິກ຺ຂິຕ຺ໂຕ ເຕຫິ ປຎ຺ຈຫິ ວຕ຺ຖູຫິ ພາລໍ ລູຂປ຺ປສນ຺ນໍ ຊນໍ ສຎ຺ຎາເປນ຺ໂຕ ປຎ຺ຈສເຕ ວຊ຺ຊິປຸຕ຺ຕເກ ສລາກໍ ຄາຫາເປຕ຺ວາ ສງ຺ຆໍ ຠິນ຺ທິຕ຺ວາວ ເຕ ອາທາຍ ຄຍາສີສໍ ອຄມາສິຯ ອຖ ທ຺ເວ ອຄ຺ຄສາວກາ ສຕ຺ຖຸ ອາຓາຍ ຕຕ຺ຖ ຄນ຺ຕ຺ວາ ຘມ຺ມໍ ເທເສຕ຺ວາ ເຕ ອຣິຍຜເລ ປຕິຏ຺ຐາເປຕ຺ວາ ອານຍິໍສຸຯ ເຍ ປນ ຕສ຺ສ ສງ຺ຆເຠທາຍ ປຣກ຺ກມນ຺ຕສ຺ສ ລທ຺ຘິໍ ໂຣເຈຕ຺ວາ ຕເຖວ ປຄ຺ຄຍ຺ຫ ຐິຕາ ສງ຺ເຆ ຠິຊ຺ຊນ຺ເຕ ຠິນ຺ເນ ຈ ສມ຺ປຸຓ຺ຓາ ອເຫສຸໍ, ເຕສໍ ຕໍ ທີຆຣຕ຺ຕໍ ອຫິຕາຍ ທຸກ຺ຂາຍ ອໂຫສິ ຯ

ເທວທຕ຺ໂຕປິ ນ ຈິຣສ຺ເສວ ໂຣຄາຠິຠູໂຕ ພາຬ຺ຫຄິລາໂນ ມຣຓກາເລ “ສຕ຺ຖາຣໍ ວນ຺ທິສ຺ສາມີ”ຕິ ມຎ຺ຈກສີວິກາຍ ນີຍມາໂນ ເຊຕວນໂປກ຺ຂຣຓີຕີເຣ ຐປິໂຕ ປຖວິຍາ ວິວເຣ ທິນ຺ເນ ປຕິຕ຺ວາ ອວີຈິມ຺ຫິ ນິພ຺ພຕ຺ຕິ, ໂຍຊນສຕິໂກ ຈສ຺ສ ອຕ຺ຕຠາໂວ ອໂຫສິ ກປ຺ປຏ຺ຐິໂຍ ຕາລກ຺ຂນ຺ຘປຣິມາເຓຫິ ອຍສູເລຫິ ວິນິວິທ຺ໂຘຯ ເທວທຕ຺ຕປກ຺ຂິການິ ຈ ປຎ຺ຈມຕ຺ຕານິ ກຸລສຕານິ ຕສ຺ສ ລທ຺ຘິໍ ຄຫິຕານິ ສຫ ພນ຺ຘເວຫິ ນິຣເຍ ນິພ຺ພຕ຺ຕານິຯ ເອກທິວສໍ ຠິກ຺ຂູ ຘມ຺ມສຠາຍໍ ກຖໍ ສມຸຏ຺ຐາເປສຸໍ “ອາວຸໂສ, ເທວທຕ຺ເຕນ ສງ຺ຆໍ ຠິນ຺ທນ຺ເຕນ ກາຣິຍໍ ກມ຺ມໍ ກຕ”ນ຺ຕິຯ ອຖ ສຕ຺ຖາ ຘມ຺ມສຠໍ ອຸປຄນ຺ຕ຺ວາ “ກາຍ ນຸຕ຺ຖ, ຠິກ຺ຂເວ, ເອຕຣຫິ ກຖາຍ ສນ຺ນິສິນ຺ນາ”ຕິ ປຸຈ຺ຉິຕ຺ວາ “ອິມາຍ ນາມາ”ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ສງ຺ຆເຠເທ ອາທີນວໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ອິມໍ ສຸຕ຺ຕໍ ອກາສິຯ ເກຈິ ປນ ຠຓນ຺ຕິ “ເທວທຕ຺ຕສ຺ສ ຕປ຺ປກ຺ຂິການຎ຺ຈ ຕຖາ ນິຣເຍ ນິພ຺ພຕ຺ຕກາວໍ ທິສ຺ວາ ສງ຺ຆເຠເທ ອາທີນວໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ຠຄວາ ອຕ຺ຕໂນ ອຊ຺ຌາສເຍເນວ ອິມໍ ສຸຕ຺ຕໍ ເທເສສີ”ຕິຯ

ຕຕ຺ຖ ເອກຘມ຺ໂມຕິ ເອໂກ ອກຸສໂລ ມຫາສາວຊ຺ຊຘມ຺ໂມຯ ໂລເກຕິ ສຕ຺ຕໂລເກຯ ອຸປ຺ປຊ຺ຊມາໂນ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕີຕິ ເອຕ຺ຖ ເຠທສໍວຕ຺ຕນິເກສຸ ຠຓນາທີສຸ ສງ຺ເຆ ອຸປ຺ປນ຺ເນສຸປິ “ຘມ຺ໂມ ອຘມ຺ໂມ”ຕິອາທີສຸ ອຏ຺ຐາຣສເຠທກຣວຕ຺ຖູສຸ ຍສ຺ສ ກສ຺ສຈິ ທີປນວເສນ ໂວຫຣນ຺ເຕສຸປິ ຕຕ຺ຖ ຣຸຈິຊນນຕ຺ຖໍ ອນຸສ຺ສາເວນ຺ເຕສຸປິ ອນຸສ຺ສາເວຕ຺ວາ ສລາກາຍ ຄາຫິຕາຍປິ ສງ຺ຆເຠໂທ ອຸປ຺ປຊ຺ຊມາໂນ ນາມ ໂຫຕິ, ສລາກາຍ ປນ ຄາຫິຕາຍ ຈຕ຺ຕາໂຣ ວາ ອຕິເຣກາ ວາ ຍທາ ອາເວຓິກໍ ອຸທ຺ເທສໍ ວາ ສງ຺ຆກມ຺ມໍ ວາ ກໂຣນ຺ຕິ, ຕທາ ສງ຺ຆເຠໂທ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ນາມຯ ກເຕ ປນ ຕສ຺ມິໍ ສງ຺ຆເຠໂທ ອຸປ຺ປນ຺ໂນ ນາມ? ກມ຺ມໍ, ອຸທ຺ເທໂສ, ໂວຫາໂຣ, ອນຸສ຺ສາວນາ, ສລາກຄ຺ຄາໂຫຕິ ອິເມສຸ ຫິ ປຎ຺ຈສຸ ສງ຺ຆສ຺ສ ເຠທກາຣເຓສຸ ກມ຺ມໍ ວາ ອຸທ຺ເທໂສ ວາ ປມາຓໍ, ໂວຫາຣານຸສ຺ສາວນສລາກຄ຺ຄາຫາ ປນ ປຸພ຺ພຠາຄາຕິຯ

ພຫຸຊນາຫິຕາຍາຕິອາທີສຸ ໐ຯມຫາຊນສ຺ສ ຊານມຄ຺ຄາທີສມ຺ປຕ຺ຕິນິວາຣເຓນ ອຫິຕາຍ, ສຄ຺ຄສມ຺ປຕ຺ຕິນິວາຣເຓນ ອສຸຂາຍ, ອປາຍູປປຕ຺ຕິເຫຕຸກາເວນ ອນຕ຺ຖາຍຯ ອກຸສລຘມ຺ມວເສນ ວາ ອຫິຕາຍ, ຫິຕມຕ຺ຕສ຺ສປິ ອຠາວາ ສຸຄຕິຍມ຺ປິ ນິພ຺ພຕ຺ຕນກ ກາຍິກເຈຕສິກທຸກ຺ຂາຍ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕີຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘ ຯ ເທວມນຸສ຺ສານນ຺ຕິ ອິທໍ “ພຫຸໂນ ຊນສ຺ສາ”ຕິ ວຸຕ຺ເຕສຸ ອຸກ຺ກຏ຺ຐປຸຄ຺ຄລນິທ຺ເທໂສຯ ອປໂຣ ນໂຍ – ພຫຸຊນາຫິຕາຍາຕິ ພຫຸຊນສ຺ສ ມຫໂຕ ສຕ຺ຕກາຍສ຺ສ ອຫິຕຕ຺ຖາຍ, ທິຏ຺ຐຘມ຺ມິກສມ຺ປຣາຍິກອນຕ຺ຖາຍາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອສຸຂາຍາຕິ ທິຏ຺ຐຘມ຺ມິກສມ຺ປຣາຍິກອສຸຂຕ຺ຖາຍ, ທຸວິຘທຸກ຺ຂຕ຺ຖາຍາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອນຕ຺ຖາຍາຕິ ປຣມຕ຺ຖປຏິກ຺ເຂປາຍຯ ນິພ຺ພານຎ຺ຫິ ປຣມຕ຺ໂຖ, ຕໂຕ ອຸຕ຺ຕຣີ ອຕ຺ໂຖ ນຕ຺ຖິຯ ອຫິຕາຍາຕິ ມຄ຺ຄປຏິກ຺ເຂປາຍຯ ນິພ຺ພານສມ຺ປາປກມຄ຺ຄໂຕ ຫິ ອຸຕ຺ຕຣີ ຫິຕໍ ນາມ ນຕ຺ຖິຯ ທຸກ຺ຂາຍາຕິ ອຣິຍສຸຂວິຣາຘເນນ ວຏ຺ຏທຸກ຺ຂຕາຍຯ ເຍ ຫິ ອຣິຍສຸຂໂຕ ວິຣທ຺ຘາ ຕໍ ອນິຄນ຺ຕຸໍ ອຠພ຺ພາ, ເຕ ວຏ຺ຏທຸກ຺ເຂ ປຣິພ຺ຠມນ຺ຕິ, ອຣິຍສຸຂໂຕ ຈ ອຸຕ຺ຕຣີ ສຸຂໍ ນາມ ນຕ຺ຖິຯ ວຸຕ຺ຕຎ຺ເຫຕໍ “ອຍໍ ສມາທິ ປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ນສຸໂຂ ເຈວ ອາຍຕິຎ຺ຈ ສຸຂວິປາໂກ”ຕິ (ທີຯ ນິຯ ໓ຯ໓໕໕; ອຯ ນິຯ ໕ຯ໒໗)ຯ

ອິທານີ ‘‘ສງ຺ໂຍໂຄ’’ຕິ ສຣູປໍໂຕ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ຕສ຺ສ ອຕ຺ຖ໌ປາທີນໍ ເອກນ຺ຕເຫຕຸກາວໍ ປກາເສຕຸໍ ‘‘ສງ຺ເຜ ໂຂ ປນ, ພິກ຺ຂເວ, ພິນ຺ເນ’’ຕິອາທິມາຫ. ຕຕ຺ຖ ພິນ຺ເນຕິ ນິມິຕ຺ຕຕ຺ເຖ ກຸມ຺ມໍ ຍຖາ ‘‘ອຊິນານໍ ຊເນ ອນນຸປຸປ຺ທິຍມາເນ’’ຕິ (ທີ. ນິ. ໒.໔໑), ເວທເທ

ຕູຕິ ອຕ຺ໂຖ. ອຍ຺ຍມຍ຺ຍໍ ກລ຺ຫນານີຕິ ຈຕ຺ນຸນ຺ໍ ປຣິສານໍ ຕປ຺ປກ຺ຂິການຍ຺ຈ ‘‘ເອໂສ ຊມ຺ໂມ, ເນໂສ ຊມ຺ໂມ’’ຕິ ອຍ຺ຍມຍ຺ຍໍ ວິວທນານີ. ກລ຺ຫນຍ຺ຫິ ກລຫສ຺ສ ປຸພ຺ພການໍ. ປຣິກາສາຕິ ‘‘ອິທຍ຺ຈິທຍ຺ຈ ໂວ ອນຕ຺ຖໍ ກຣິສ຺ສາມາ’’ຕິ ກຍຸປ຺ປາທນວເສນ ຕຊ຺ຊນາ. ປຣິກ຺ເຂປາຕິ ຊາຕິອາທິວເສນ ປຣິໂຕ ເຂປາ, ທສຫິ ອກ຺ໂກສວຕ຺ຖູຫິ ຂຸໍສນວມ຺ການາ. ປຣິຈ຺ຈຊນາຕິ ອຸກ຺ເຂປນີຍກມ຺ມກຣຕາທິວເສນ ນິສ຺ສາຣຕາ. ຕຕ຺ຖາຕິ ຕສ຺ມີ ສງ຺ໂຍເທ, ຕນ຺ນິມິຕ຺ເຕ ວາ ກລ຺ຫນາທິເກ. ອປ຺ປສນ຺ນາຕິ ຣຕນຕ຺ຕຍຄຸຕານໍ ອນກິຍ຺ຍາ. ນ ປສີທນ຺ຕີຕິ ‘‘ຊມ຺ມຈາຣີໂນ ສມຈາຣີໂນ’’ຕິອາທິນາ ຍຸວາຍໍ ພິກ຺ຂູສຸ ປສາທນາກາໂຣ, ຕຖາ ນ ປສີທນ຺ຕີ, ເຕສໍ ວາ ໂສຕພ຺ພໍ ສທ຺ຊາຕພ຺ພໍ ນ ມຍ຺ຍນ຺ຕີ. ຕຖາ ຈ ຊມ຺ເມ ສຕ຺ຖຣີ ຈ ອປ຺ປສນ຺ນາວ ໂຫນ຺ຕີ. ເອກຈ຺ຈານໍ ອຍ຺ຍຖຕ຺ຕນ຺ຕີ ປຸຖຸຊຊນານໍ ອວິຣຸລ຺ຫສທ຺ຊານໍ ປສາທຍ຺ຍຖຕ຺ຕໍ.

ຄາຖາຍໍ ອາປາຍິໂກຕິອາທີສຸ ອປາເຍ ນິພ຺ພຕ຺ຕນາຣຫຕາຍ ອາປາຍິໂກ. ຕຕ຺ຖປີ ອວິຈິສງ຺ຂາເຕ ມຫານິຣເຍ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕີຕີ ເນຣຍິໂກ. ເອກໍ ອນ຺ຕຣກປ຺ປໍ ປຣິປຸຕ຺ຕເມວ ກຕ຺ວາ ຕຕ຺ຖ ຕິຍ຺ຄຕີຕີ ກປ຺ປຍ຺ໂຄ. ສງ຺ໂຍເທສງ຺ຂາເຕ ວຄ຺ເຄ ຣໂຕຕິ ວຄ຺ຄຣ ໂຕ. ອຊມ຺ມິຍຕາຍ ອຊມ຺ໂມ. ເວທກຣວຕ຺ຖູຫິ ສງ຺ໂຍເທສງ຺ຂາເຕ ເອວ ຈ ອຊມ຺ເມ ຖິໂຕຕິ ອຊມ຺ມຍ຺ໂຄ. ໂຍຄກ຺ເຂມາ ປຊໍສ ຕີຕິ ໂຍຄກ຺ເຂມໂຕ ທິຕໂຕ ປຊໍສຕິ ປຣິທາຍຕິ, ຈຕູຫິ ວາ ໂຍເຄຫີ ອນຸປທ຺ທຸຕຕ຺ຕາ ໂຍຄກ຺ເຂມໍ ນາມ ອຣຫຕ຺ຕໍ ນິພ຺ພານຍ຺ຈ, ຕໂຕ ປນສ຺ສ ຊໍສເນ ວຕ຺ຕພ຺ພເມວ ນຕ຺ຖິ. ທິຍ຺ຖິສີລສາມຍ຺ຍໂຕ ສໍຫຕຍ຺ເຖນ ສງ຺ຝໍ, ຕໂຕ ເອວ ເອກກມ຺ມາທິວິຊານໂຍເຄນ ສມຄ຺ຄໍ ສຫິຕໍ. ເກຕ຺ວານາຕິ ປຸພ຺ເພ ວຸຕ຺ຕລກ຺ຂເຕນ ສງ຺ໂຍເທນ ພິນ຺ທິຕ຺ວາ. ກປ຺ປນ຺ຕິ ອາຍຸກປ຺ປໍ. ໂສ ປເນຕ຺ຖ ອນ຺ຕຣກປ຺ໂປວ. ນິຣຍມ຺ຫີຕິ ອວິຈິມຫານິຣຍມ຺ຫີ.

ອຍ຺ຖມສຸຕ຺ຕວຕ຺ຕນາ ນິຍ຺ຖິຕາ.

໙. ສງ຺ຝສາມຄ຺ຄີສຸຕ຺ຕວຕ຺ຕນາ

໑໙. ນວເມ ເອກຊມ຺ໂມຕິ ເອໂກ ກຸສລຊມ຺ໂມ ອນວຊ຺ຊຊມ຺ໂມ. ‘‘ອຍໍ ຊມ຺ໂມ, ນາຍໍ ຊມ຺ໂມ’’ຕິອາທິນາ ສເຈ ສງ຺ເຜ ວິວາໂທ ອຸປ຺ປຊ຺ເຊຍ຺ຍ, ຕຕ຺ຖ ຊມ຺ມກາເມນ ວິຍ຺ຍຸນາ ອິຕິ ປຜິສຍ຺ຈິກ຺ຂິຕພ຺ພໍ ‘‘ຖານໍ ໂຂ, ປເນຕໍ ວິຊ຺ຊຕິ, ຍທິທໍ ວິວາໂທ ວຫ຺ຍມາໂນ ສງ຺ຝຣາຊິຍາ ວາ ສງ຺ໂຍທາຍ ວາ ສໍວຕ຺ເຕຍ຺ຍາ’’ຕີ. ສເຈ ຕໍ ອຊິກຣຕໍ ອຕ຺ຕນາ ປຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ ຖິໂຕ, ອຄ຺ຄີ ອກ຺ການ຺ເຕນ ວິຍ ສຫສາ ຕໂຕ ໂອຣມິຕພ຺ພໍ. ອຖ ປເຣທິ ຕໍ ປຄ຺ຄຫີຕໍ ສຍຍ຺ເຈຕໍ ສກ຺ໂກຕິ ວູປສເມຕຸໍ, ອຸສ຺ສາຫຊາໂຕ ຫຸຕ຺ວາ ທູຣມ຺ປີ ຄນ຺ຕ຺ວາ ຕຖາ ປຜິປ຺ຊິຕພ຺ພໍ, ຍຖາ ຕໍ ວູປສມ຺ມຕີ. ສເຈ ປນ ສຍໍ ນ ສກ຺ໂກຕິ, ໂສ ຈ ວິວາໂທ ອຸປຣູປຣີ ວຫ຺ຍເຕວ, ນ ວູປສມ຺ມຕີ. ເຍ ຕຕ຺ຖ ປຕິຣູປາ ສິກ຺ຂາກາມາ ສພ຺ຣຫ຺ມຈາຣີໂນ, ເຕ ອຸສ຺ສາເຫຕ຺ວາ ເຍນ ຊມ຺ເມນ ເຍນ ວິນເຍນ ເຍນ ສຕ຺ຖຸສາສເນນ ຕໍ ອຊິກຣຕໍ ຍຖາ ວູປສມ຺ມຕີ, ຕຖາ ວູປສເມຕພ຺ພໍ. ເອວໍ ວູປສເມນ຺ຕສ຺ສ ໂຍ ສງ຺ຝສາມຄ຺ຄິກໂຣ ກຸສໂລ ຊມ຺ໂມ, ອຍເມຕ຺ຖ ເອກຊມ຺ໂມຕິ ອຊິປ຺ເປໂຕ. ໂສ ຫິ ອຸກໂຕປກ຺ຂິຍານໍ ທ຺ເວລ຺ຫກຊາຕານໍ ພິກ຺ຂູນໍ, ເຕສໍ ອນຸວຕ຺ຕນວເສນ ຄິຕານໍ ພິກ຺ຂຸນີນໍ ອຸປາສການໍ ອຸປາສິການໍ ເຕສໍ ອາຣກ຺ຂເທວຕານໍ ຍາວເທວ ພ຺ຣຫ຺ມານມ຺ປີ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນາຣຫໍ ອຫິຕໍ ທຸກ຺ຂາວຫໍ ສໍກິເລສຊມ຺ມໍ ອປເນຕ຺ວາ ມຫໂຕ ປຸຍ຺ຍຣາສິສ຺ສ ກຸສລາກິສນ຺ທສ຺ສ ເຫຕຸກາວໂຕ ສເທວກສ຺ສ ໂລກສ຺ສ ຫິຕສຸຂາວໂຫ ໂຫຕີ. ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ເອກຊມ຺ໂມ, ພິກ຺ຂເວ, ໂລເກ ອຸປ຺ປຊ຺ຊມາໂນ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ພຫຸຊນຫິຕາຍາ’’ຕິອາທີ. ຕສ຺ສຕ຺ໂຖ ອນນ຺ຕຣສຸຕ຺ເຕ ວຸຕ຺ຕວິປ຺ຣີຍາເຍນ ເວທິຕພ຺ໂພ. ສງ຺ຝສາມຄ຺ຄີຕິ ສງ຺ຝສ຺ສ ສມຄ຺ຄກາໂວ ເວທາກາໂວ ເອກກມ຺ມຕາ ເອກຸທ຺ເທສຕາ ຈ.

ຄາຖາຍໍ ສຸຂາ ສງ຺ຝສ຺ສ ສາມຄ຺ຄີຕິ ສຸຂສ຺ສ ປຈ຺ຈຍກາວໂຕ ສາມຄ຺ຄີ ສຸຂາຕິ ວຸຕ຺ຕາ. ຍຖາ ‘‘ສຸໂຂ ພຸທ຺ຊານມຸປ຺ປາໂທ’’ຕິ (ຊ. ປ. ໑໙໔). ສມຄ຺ຄານຍ຺ຈນຸຄ຺ຄໂຫຕິ ສມຄ຺ຄານໍ ສາມຄ຺ຄີອນຸໂມທເນນ ອນຸຄ຺ຄຕ຺ຫນໍ ສາມຄ຺ຄີອນຸຣູປໍ, ຍຖາ ເຕ ສາມຄ຺ຄີ ນ ວິຊຫນ຺ຕີ, ຕຖາ ຄຫຕໍ ຖປນໍ ອນຸພລປ຺ປທານນ຺ຕີ ອຕ຺ໂຖ. ສງ຺ຝໍ ສມຄ຺ຄໍ ກຕ຺ວານາຕິ ພິນ຺ນໍ ສງ຺ຝໍ ຣາຊິປຕ຺ຕໍ ວາ ສມຄ຺ຄໍ ສ ຫິຕໍ ກຕ຺ວາ. ກປ຺ປນ຺ຕິ ອາຍຸກປ຺ປເມວ. ສຄ຺ຄມ຺ຫິ ໂມທຕີຕິ ກາມາວຈຣເທວໂລເກ ອຍ຺ເຍ ເທເວ ທສຫິ ຖາເນຫິ ອກິກວິຕ຺ວາ ທິພ຺ພສຸຂໍ ອນຸກວນ຺ໂຕ ອິຈ຺ຊິຕນິປ຺ຜຕ຺ຕິຍາວ ໂມທຕິ ປໂມທຕິ ລລຕິ ກີລ຺ອຕີຕີ.

ນວມສຸຕ຺ຕວຕ຺ຕນາ ນິຍ຺ຖິຕາ.

໑໐ຯ ປທຸຍຸຖຈິຕຸຕສຸຕຸຕວຕຸຕນາ

໔໐ຯ ທສມສຸສ ກາ ອຸປຸປຕຸຕິ? ອຍຸຖຸປຸປຕຸຕິເຍວຯ ເອກທິວສໍ ກິຣ ກິກຸຂູ ສມຸມສກາຍໍ ສນຸນິສິນຸນາ ກຖໍ ສມຸຍຸຖາເປສຸໍ –
''ອາວຸໂສ, ອິເຣກຈຸໂຈ ພຫຸໍ ປຸລຸຍກມຸມໍ ກໂຣຕິ, ເອກຈຸໂຈ ພຫຸໍ ປາປກມຸມໍ, ເອກຈຸໂຈ ອຸກາຍໂວມິສຸສກໍ ກໂຣຕີຯ ຕຕຸຖ ໂວມິສຸສ
ການີໂນ ກິທິໂສ ອກິສມຸປຣາໂຍ''ຕິ? ອຖ ສຕຸຖາ ສມຸມສກໍ ອຸປຄນຸວາ ປລຸຍຕຸຕວຣພຸທຸສາສເນ ນິສີນຸໂນ ຕໍ ກຖໍ ສຸຕຸວາ
''ກິກຸຂເວ, ມຣຕາສນຸນກາເລ ສໍກິລິຍຸຖຈິຕຸຕສຸສ ທຸຄຸຄຕິ ປາຍິກາງຂາ''ຕີ ທສຸເສນຸໂຕ ອິມາຍ ອຍຸຖຸປຸປຕຸຕິຍາ ອິທໍ ສຸຕຸຕໍ ເທ
ເສສີຯ

ຕຕຸຖ ອິສາຕີ ເທສາປເທເສ ນິປາໂຕຯ ສວາຍໍ ກຕຸຖຈິ ປເທສໍ ອຸປາທາຍ ວຸຈຸຈຕິ ''ອິເສວ ຕິຍຸຖມານສຸສ, ເທວກູຕສຸສ ເມ
ສໂຕ''ຕິອາທີສຸ (ທີຯ ນິຯ ໔ຯ໓໒)ຯ ກຕຸຖຈິ ສາສນໍ ອຸປາທາຍ ''ອິເສວ, ກິກຸຂເວ, ສມໂຕ ອິສ ທຸຕິໂຍ ສມໂຕ''ຕິອາທີສຸ (ມຯ
ນິຯ ໑ຯ໑໒; ອຯ ນິຯ ໔ຯ໔໑)ຯ ກຕຸຖຈິ ປທປູຣຕມຕຸເຕ ''ອິສາທໍ, ກິກຸຂເວ, ກຸຕຸຕາວີ ອສຸສໍ ປວາຣິໂຕ''ຕິອາທີສຸ (ມຯ ນິຯ
໑ຯ໓໐)ຯ ກຕຸຖຈິ ໂລກໍ ອຸປາທາຍ ວຸຈຸຈຕິ ''ອິສ ຕຖາຄໂຕ ໂລເກ ອຸປຸປຊຸຊຕິ''ຕິອາທີສຸ (ອຯ ນິຯ ໑ຯ໒໑)ຯ ອິສາປີ ໂລເກ ເອວ
ທຍຸຖພຸໂພຯ ເອກຈຸຈນຸຕີ ເອກໍ, ອລຸຍຕຣນຸຕີ ອຕຸໂຖຯ ປຸຄຸຄລນຸຕີ ສຕຸຕໍຯ ໂສ ທິ ຍຖາປຈຸຈຍໍ ກຸສລາກຸສລານໍ ຕພຸພິປາການ
ລຸຈ ປູຣຕາໂຕ ມຣຕາວເສນ ຄລນໂຕ ຈ ປຸຄຸຄໂລຕິ ວຸຈຸຈຕິຯ ປທຸຍຸຖຈິຕຸຕນຸຕິ ປໂທເສນ ອາໝາເຕນ ທຸຍຸຖຈິຕຸຕໍຯ ອຖ ວາ
ປທຸຍຸຖຈິຕຸຕນຸຕິ ໂທເສນ ຣາຄາທິນາ ປທູສິຕຈິຕຸຕໍຯ ເອຕຸຖ ຈ ເອກຈຸຈນຸຕິ ອິທໍ ປທຸຍຸຖຈິຕຸຕສຸສ ປຸຄຸຄລສຸສ ວິເສສນໍຯ ຍສຸສ
ທິ ປຍິສນຸນິທາຍກກມຸມໍ ໂອກາສມກາສິ, ໂສ ຕຖາ ວຸຕຸໂຕຯ ຍສຸສ ຈ ອກຸສລປຸປວຕຸຕິໂຕ ຈິຕຸຕໍ ນິວຕຸເຕຕຸວາ ກຸສລວເສນ ໂອ
ຕາເຣຕຸໍ ນ ສກຸກາ, ເອວໍ ອາສນຸນມຣໂຕຯ ເອວນຸຕິ ອິທານິ ວຕຸຕພຸພາກາຣໍ ທສຸເສຕິຯ ເຈຕສາຕິ ອຕຸຕໂນ ຈິຕຸເຕນ ເຈໂຕ
ປຣິຍລາເຕນຯ ເຈໂຕຕິ ຕສຸສ ປຸຄຸຄລສຸສ ຈິຕຸຕໍຯ ປຣິຈຸຈາຕິ ປຣິຈຸຍິນຸທິຕຸວາ ປຊານາມິຯ ນນຸ ຈ ຍຖາກມຸມຸປຄລາຕສຸສາຍໍ
ວິສໂຍຕິ? ສຈຸຈເມຕໍ, ຕທາ ປວຕຸຕມານອກຸສລຈິຕຸຕວເສນ ປເນຕໍ ວຸຕຸຕໍຯ

ອິມມຸທີຈາຍໍ ສມເຍຕິ ອິມສຸມີ ກາເລ, ອິມາຍໍ ວາ ປຈຸຈຍສາມຄຸຄິຍໍ, ອຍໍ ປຸຄຸຄໂລ ຊວນວີຖິຍາ ອປຣກາເຄ ກາລໍ ກເຣຍຸຍ ເຈຕິ
ອຕຸໂຖຯ ນ ທິ ຊວນກຸຂເຕ ກາລກິຣິຍາ ອຕຸຖິຯ ຍຖາກຕໍ ນິກຸຂິຕຸໂຕ ເອວໍ ນິຣເຍຕິ ຍຖາ ອາກຕໍ ກິລຸຈິ ອາຫຣິຕຸວາ ຖປີຕໍ,
ເອວໍ ອຕຸຕໂນ ກມຸມຸນາ ນິກຸຂິຕຸໂຕ ນິຣເຍ ຖປີໂຕ ເອວາຕິ ອຕຸໂຖຯ ກາຍສຸສ ເກທາຕິ ອຸປາທິນຸນກຸຂນຸສປຣິຈຸຈາຄາຯ ປຣໍ
ມຣຕາຕິ ຕທນນຸຕຣໍ ອກິນິພຸພຕຸຕກຸຂນຸສຄຸຄຫເຕຯ ອຖ ວາ ກາຍສຸສ ເກທາຕິ ຊີວິຕິນຸທຸຣິຍສຸສ ອຸປຈຸເຈທາຯ ປຣໍ ມຣຕາຕິ
ຈຸຕິໂຕ ອຸທຸສໍຯ

ອປາຍນຸຕິອາທີ ສພຸພໍ ນິຣຍສຸເສວ ເວວຈນໍຯ ນິຣໂຍ ທິ ອຍສງຂາຕາ ສຸຂາ ອເປໂຕຕິ ອປາໂຍ; ສຄຸຄໂມກຸຂເຫຕຸກູຕາ ວາ
ປຸລຸຍສມຸມຕາ ອຍາ ອເປໂຕຕິປີ ອປາໂຍຯ ທຸກຸຂສຸສ ຄຕີ ປຍິສຣຕນຸຕີ ທຸຄຸຄຕີ; ໂທສພຫຸລຕຸຕາ ວາ ທຸຍຸເຖນ ກມຸມຸນາ
ນິພຸພຕຸຕາ ຄຕີຕິປີ ທຸຄຸຄຕີຯ ວິວສາ ນິປຕນຸຕິ ເອຕຸຖ ທຸກຸກຍກມຸມກາຣິໂນ, ວິນສຸສນຸຕາ ວາ ເອຕຸຖ ນິປຕນຸຕິ ສມຸກິຊຸຊ
ມານງຄປຈຸຈງຄາຕີ ວິນິປາໂຕຯ ນຕຸຖິ ເອຕຸຖ ອສຸສາທສລຸລິໂຕ ອໂຍຕິ ນິຣສຸສາທຍຸເຖນ ນິຣໂຍຯ ອຖ ວາ ອປາຍຄຸຄຫເຕນ
ຕິຣຈຸລານໂຍນີ ວຸຈຸຈຕິຯ ຕິຣຈຸລານໂຍນິ ທິ ອປາໂຍ ສຸຄຕິໂຕ ອເປຕຕຸຕາ, ນ ທຸຄຸຄຕີ ມເຫສກຸຂານໍ ນາຄຣາຊາທີນໍ ສມຸກວ
ໂຕຯ ທຸຄຸຄຕິຄຸຄຫເຕນ ເປຕຸຕິວິສໂຍຯ ໂສ ທິ ອປາໂຍ ເຈວ ທຸຄຸຄຕິ ຈ ສຸຄຕິໂຕ ອເປຕຕຸຕາ ທຸກຸຂສຸສ ຈ ຄຕິກູຕຕຸຕາ, ນ
ວິນິປາໂຕ ອສຸຣສທິສໍ ອວິນິປາຕຕຸຕາຯ ວິນິປາຕຄຸຄຫເຕນ ອສຸຣກາໂຍຯ ໂສ ທິ ຍຖາວຸຕຸເຕນ ອຕຸເຖນ ອປາໂຍ ເຈວ ທຸຄຸຄຕິ
ຈ, ສພຸພສມຸປຕຸຕິສມຸສຸສເຍຫິ ວິນິປຕິຕຕຸຕາ ວິນິປາໂຕຕິ ຈ ວຸຈຸຈຕິຯ ນິຣຍຄຸຄຫເຕນ ອວີຈິອາທິອເນກປຸປກາໂຣ ນິຣໂຍເວ
ວຸຈຸຈຕິຯ ອິສ ປນ ສພຸພປເທຫິປີ ນິຣໂຍເວ ວຸຕຸໂຕຯ ອຸປປຊຸຊນຸຕີຕິ ປຍິສນຸຊີ ຄຕຸຫນຸຕິຯ

ຄາຖາສຸ ປຖມຄາຖາ ສງຄີຕິກາເລ ສມຸມສງຄາຫກຕຸເຖເຣຫິ ຖປີຕາຯ ລຕຸວານາຕິ ປຸພຸພກາລກິຣິຍາຯ ລາຕາປຸພຸພກລຸທິ ພຸ
ຍາກຣຕໍຯ ເທຕຸອຕຸໂຖ ວາ ຕຸວາ-ສທຸໂທ ຍຖາ ''ສີທໍ ທິສຸວາ ກຍໍ ໂທຕີ''ຕິ, ຊານນເທຕູຕີ ອຕຸໂຖ ຯ ພຸທຸໂສ, ກິກຸຂູນໍ ສນຸຕິເກຕີ
ພຸທຸໂສ ກຄວາ ອຕຸຕໂນ ສນຸຕິເກ ກິກຸຂູນໍ ເອຕໍ ປຣໂຕ ທຸວິທິ ຄາຖາທິ ວຸຈຸຈມານໍ ອຕຸຖໍ ພຸຍາກາສີຯ ເສສໍ ວຸຕຸຕນຍເມວຯ

ທສມສຸຕຸຕວຕຸຕນາ ນິຍຸຖິຕາຯ

ທຸຕິຍວຄຸຄວຕຸຕນາ ນິຍຸຖິຕາຯ

໓ຯ ຕຕິຍວຄ຺ໂຄ

໑ຯ ປສນ຺ນຈິຕ຺ຕສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ

໒໑ຯ ຕຕິຍວຄ຺ຄສ຺ສ ປຖເມ ປສນ຺ນຈິຕ຺ຕນ຺ຕິ ຣຕນຕ຺ຕຍສທ຺ຘາຍ ກມ຺ມຜລສທ຺ຘາຍ ຈ ປສນ຺ນມານສໍຯ ສຸຄຕິນ຺ຕິ ສຸນ຺ທຣໍ ຄຕິໍ, ສຸຂສ຺ສ ວາ ຄຕິນ຺ຕິ ສຸຄຕິໍຯ ສຄ຺ຄນ຺ຕິ ຣູປາທີຫິ ສມ຺ປຕ຺ຕີຫິ ສຸຏ຺ຐຸ ອຄ຺ຄນ຺ຕິ ສຄ຺ຄໍຯ ໂລກນ຺ຕິ ໂລກີຍນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ປຸຎ຺ຎປາປຜລານິ, ລຸຊ຺ຊນຏ຺ເຐເນວ ວາ ໂລກໍຯ ເອຕ຺ຖ ຈ ສຸຄຕິຄ຺ຄຫເຓນ ມນຸສ຺ສຄຕິປິ ສງ຺ຄຍ຺ຫຕິ, ສຄ຺ຄຄ຺ຄຫເຓນ ເທວຄຕິ ເອວຯ ເສສໍ ເຫຏ຺ຐາ ວຸຕ຺ຕນຍເມວຯ

ປຖມສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

໒ຯ ເມຕ຺ຕສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ

໒໒ຯ ທຸຕິເຍ ມາ, ພິກ຺ຂເວ, ປຸຎ຺ຎານນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ມາຕິ ປຏິເສເຘ ນິປາໂຕຯ ປຸຎ຺ຎສທ຺ໂທ ‘‘ກຸສລານໍ, ພິກ຺ຂເວ, ຘມ຺ມານໍ ສມາທານເຫຕຸ ເອວມິທໍ ປຸຎ຺ຎໍ ປວຑ຺ຒຕີ’’ຕິອາທີສຸ (ທີຯ ນິຯ ໓ຯ໓໘໐) ປຸຎ຺ຎຜເລ ອາຄໂຕຯ ‘‘ອວິຊ຺ຊາຄໂຕຍໍ, ພິກ຺ຂເວ, ປຸຣິສປຸຄ຺ຄໂລ ປຸຎ຺ຎໍ ເຈ ສງ຺ຂາຣໍ ອພິສງ຺ຂໂຣຕີ’’ຕິອາທີສຸ (ສໍຯ ນິຯ ໒ຯ໕໑) ກາມຣູປາວຈຣສຸຈຣິເຕຯ ‘‘ປຸຎ຺ຎູປຄໍ ໂຫຕິ ວິຎ຺ຎາຓ’’ນ຺ຕິອາທີສຸ ສຸຄຕິວິເສສພູເຕ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິພເວຯ ‘‘ຕີຓິມານິ, ພິກ຺ຂເວ, ປຸຎ຺ຎກິຣິຍວຕ຺ຖູນິ – ທານມຍໍ ປຸຎ຺ຎກິຣິຍວຕ຺ຖຸ, ສີລມຍໍ ປຸຎ຺ຎກິຣິຍວຕ຺ຖຸ, ພາວນາມຍໍ ປຸຎ຺ຎກິຣິຍວຕ຺ຖູ’’ຕິອາທີສຸ (ອິຕິວຸຯ ໖໐; ອຯ ນິຯ ໘ຯ໓໖) ກຸສລເຈຕນາຍໍຯ ອິຘ ປນ ເຕພູມກກຸສລຘມ຺ເມ ເວທິຕພ຺ໂພຯ ພາຍິຕ຺ຖາຕິ ເອຕ຺ຖ ທຸວິຘໍ ພຍໍ ຎາຓພຍໍ, ສາຣຊ຺ຊພຍນ຺ຕິຯ ຕຕ຺ຖ ‘‘ເຍປິ ເຕ, ພິກ຺ຂເວ, ເທວາ ທີຆາຍຸກາ ວຓ຺ຓວນ຺ໂຕ ສຸຂພຫຸລາ ອຸຈ຺ເຈສຸ ວິມາເນສຸ ຈິຣຏ຺ຐິຕິກາ , ເຕປິ ຕຖາຄຕສ຺ສ ຘມ຺ມເທສນໍ ສຸຕ຺ວາ ເຍພຸຍ຺ເຍນ ພຍໍ ສໍເວຄໍ ສນ຺ຕາສໍ ອາປຊ຺ຊນ຺ຕີ’’ຕິອາທີສຸ (ອຯ ນິຯ ໔ຯ໓໓) ອາຄຕໍ ຎາຓພຍໍຯ ‘‘ອຫຸເທວ ພຍໍ, ອຫຸ ຉມ຺ພິຕຕ຺ຕໍ, ອຫຸ ໂລມຫໍໂສ’’ຕິອາທີສຸ (ທີຯ ນິຯ ໒ຯ໓໑໘) ອາຄຕໍ ສາຣຊ຺ຊພຍໍຯ ອິຘາປິ ສາຣຊ຺ຊພຍເມວຯ ອຍຎ຺ເຫຕ຺ຖ ອຕ຺ໂຖ – ພິກ຺ຂເວ, ທີຆຣຕ຺ຕໍ ກາຍວຈີສໍຍໂມ ວຕ຺ຕປຏິວຕ຺ຕປູຣຓໍ ເອກາສນໍ, ເອກເສຍ຺ຍໍ, ອິນ຺ທຣິຍທໂມ, ຘຸຕຘມ຺ເມຫິ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ນິຄ຺ໂຄໂຫ, ສຕິສມ຺ປຊ຺ຎໍ, ກມ຺ມຏ຺ຐານານຸໂຍຄວເສນ ວີຣິຍາຣມ຺ໂພຕິ ເອວມາທີນິ ຍານິ ພິກ຺ຂຸນາ, ນິຣນ຺ຕຣໍ ປວຕ຺ເຕຕພ຺ພານິ ປຸຎ຺ຎານິ, ເຕຫິ ມາ ພາຍິຕ຺ຖ, ມາ ພຍໍ ສນ຺ຕາສໍ ອາປຊ຺ຊິຕ຺ຖ, ເອກຈ຺ຈສ຺ສ ທິຏ຺ຐຘມ຺ມສຸຂສ຺ສ ອຸປໂຣຘເກນ ສມ຺ປຣາຍິກນິພ຺ພານສຸຂາວເຫຫິ ປຸຎ຺ເຎຫິ ມາ ພາຍິຕ຺ຖາຕິຯ ນິສ຺ສກ຺ເກ ຫີ ອິທໍ ສາມິວຈນໍຯ

ອິທານິ ຕໂຕ ອພາຍິຕພ຺ພພາເວ ກາຣຓໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ‘‘ສຸຂສ຺ເສຕ’’ນ຺ຕິອາທິມາຫຯ ຕຕ຺ຖ ສຸຂສທ຺ໂທ ‘‘ສຸໂຂ ພຸທ຺ຘານໍ ອຸປ຺ປາໂທ, ສຸຂາ ວິຣາຄຕາ ໂລເກ’’ຕິອາທີສຸ (ຘຯ ປຯ ໑໙໔) ສຸຂມູເລ ອາຄໂຕຯ ‘‘ຍສ຺ມາ ຈ ໂຂ, ມຫາລິ, ຣູປໍ ສຸຂໍ ສຸຂານຸປຕິຕໍ ສຸຂາວກ຺ກນ຺ຕ’’ນ຺ຕິອາທີສຸ (ສໍຯ ນິຯ ໓ຯ໖໐) ສຸຂາຣມ຺ມເຓຯ ‘‘ຍາວຎ຺ຈິທໍ, ພິກ຺ຂເວ, ນ ສຸກຣໍ ອກ຺ຂາເນນ ປາປຸຓິຕຸໍ ຍາວ ສຸຂາ ສຄ຺ຄາ’’ຕິອາທີສຸ (ມຯ ນິຯ ໓ຯ໒໕໕) ສຸຂປ຺ປຈ຺ຈຍຏ຺ຐາເນຯ ‘‘ສຸໂຂ ປຸຎ຺ຎສ຺ສ ອຸຈ຺ຈໂຍ’’ຕິອາທີສຸ (ຘຯ ປຯ ໑໑໘) ສຸຂເຫຕຸມ຺ຫິຯ ‘‘ທິຏ຺ຐຘມ຺ມສຸຂວິຫາຣາ ເອເຕ ຘມ຺ມາ’’ຕິອາທີສຸ (ມຯ ນິຯ ໑ຯ໘໘) ອພ຺ຍາປຊ຺ເຊຯ ‘‘ນິພ຺ພານໍ ປຣມໍ ສຸຂ’’ນ຺ຕິອາທີສຸ (ຘຯ ປຯ ໒໐໔; ມຯ ນິຯ ໒ຯ໒໑໕) ນິພ຺ພາເນຯ ‘‘ສຸຂສ຺ສ ຈ ປຫານາ’’ຕິອາທີສຸ (ຈູລນິຯ ຂຄ຺ຄວິສາຓສຸຕ຺ຕນິທ຺ເທສ ໑໒໕) ສຸຂເວທນາຍໍຯ ‘‘ອທຸກ຺ຂມສຸຂໍ ສນ຺ຕໍ, ສຸຂມິຈ຺ເຈວ ພາສິຕ’’ນ຺ຕິອາທີສຸ (ສໍຯ ນິຯ ໔ຯ໒໕໓; ອິຕິວຸຯ ໕໓) ອຸເປກ຺ຂາເວທນາຍໍຯ ‘‘ທ຺ເວປິ ມຍາ, ອານນ຺ທ, ເວທນາ ວຸຕ຺ຕາ ປຣິຍາເຍນ ສຸຂາ ເວທນາ, ທຸກ຺ຂາ ເວທນາ’’ຕິອາທີສຸ (ມຯ ນິຯ ໒ຯ໘໘) ອິຏ຺ຐສຸເຂຯ ‘‘ສຸໂຂ ວິປາໂກ ປຸຎ຺ຎານ’’ນ຺ຕິອາທີສຸ (ເປຏໂກຯ ໒໓) ສຸຂວິປາເກຯ ອິຘາປິ ອິຏ຺ຐວິປາເກ ເອວ ທຏ຺ຐພ຺ໂພຯ ອິຏ຺ຐສ຺ສາຕິອາທີສຸ ເອສິຕພ຺ພໂຕ ອນິຏ຺ຐປຏິກ຺ເຂປໂຕ ຈ ອິຏ຺ຐສ຺ສ, ກມນີຍໂຕ ມນສ຺ມິຎ຺ຈ ກມນໂຕ ປວິສນໂຕ ກນ຺ຕສ຺ສ, ປີຍາຍິຕພ຺ພໂຕ ສນ຺ຕປ຺ປນໂຕ ຈ ປີຍສ຺ສ, ມານນີຍໂຕ ມນສ຺ສ ປວຑ຺ຒນໂຕ ຈ ມນາປສ຺ສາຕິ ອຕ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພຯ ຍທິທໍ ປຸຎ຺ຎານີຕິ ‘‘ປຸຎ຺ຎານີ’’ຕິ ຍທິທໍ ວຈນໍ, ເອຕໍ ສຸຂສ຺ສ ອິຏ຺ຐສ຺ສ ວິປາກສ຺ສ ອທິວຈນໍ ນາມໍ, ສຸຂເມວ ຕໍ ຍທິທໍ ປຸຎ຺ຎນ຺ຕິ ຜເລນ ກາຣຓສ຺ສ ອເພທູປຈາຣໍ ວທຕິຯ ເຕນ ກຕູປຈິຕານໍ ປຸຎ຺ຎານໍ ອວສ຺ສໍພາວີຜລໍ ສຸຕ຺ວາ ອປ຺ປມຕ຺ເຕນ ສກ຺ກຈ຺ຈໍ ປຸຎ຺ຎານິ ກາຕພ຺ພານີຕິ ປຸຎ຺ຎກິຣິຍາຍໍ ນິໂຍເຊຕິ, ອາທຣຎ຺ຈ ເນສໍ ຕຕ຺ຖ ອຸປ຺ປາເທຕິຯ

ອິທານິ ອຕ຺ຕນາ ສຸເນຕ຺ຕກາເລ ກເຕນ ປຸຍ຺ຍກມ຺ເມນ ທິພຣຕ຺ຕໍ ປຈ຺ຈນຸພູຕໍ ກວນ຺ຕຣປ຺ຜິຈ຺ຉນ຺ນໍ ອຸລຸອາຣຕມໍ ປຸຍ຺ຍວິປາກໍ ອຸທາຫຣິຕ຺ວາ ຕມຕ຺ຖໍ ປາກຍໍ ກໂຣນ຺ໂຕ ''ອກິຊານາມິ ໂຂ ປນາຫ''ນ຺ຕິອາທິມາຫ។ ຕຕ຺ຖ ອກິຊານາມີຕິ ອກິວິສິຍ຺ເຖນ ຍາເຕນ ຊານາມິ, ປຈ຺ຈກ຺ຂໂຕ ພຸຊ຺ຊາມີ។ ທີພຣຕ຺ຕນ຺ຕິ ຈິຣກາລໍ។ ປຸຍ຺ຍານນ຺ຕິ ທານາທິກຸສລຜມ຺ມານໍ។ ສຕ຺ຕ ວສ຺ສານີຕິ ສຕ຺ຕ ສໍວຈ຺ຉຣານີ ។ ເມຕ຺ຕຈິຕ຺ຕນ຺ຕິ ມິຊ຺ຊຕີຕິ ເມຕ຺ຕາ, ສິນິຍ຺ຫຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ມິຕ຺ເຕ ກວາ, ມິຕ຺ຕສ຺ສ ວາ ເອສາ ປວຕ຺ຕີຕິປີ ເມຕ຺ຕາ។ ລກ຺ຂຕາທິໂຕ ປນ ຫິຕາການປ຺ປວຕ຺ຕິລກ຺ຂຕາ, ຫິຕູປສໍຫາຣຣສາ, ອາຆາຕວິນຍປຈ຺ຈຸປ຺ຜຖານາ, ສຕ຺ຕານໍ ມນາປກາວທສ຺ສນປທຍ຺ຖານາ។ ພຍາປາທູປສໂມ ເອຕິສ຺ສາ ສມ຺ປຕ຺ຕິ, ສິເນຫາສມ຺ກໂວ ວິປຕ຺ຕິ។ ສາ ເອຕສ຺ສ ອຕ຺ຖີຕິ ເມຕ຺ຕຈິຕ຺ຕໍ។ ກາເວຕ຺ວາຕິ ເມຕ຺ຕາສຫຄຕໍ ຈິຕ຺ຕໍ, ຈິຕ຺ຕສີເສນ ສມາຜິ ວຸຕ຺ໂຕຕິ ເມຕ຺ຕາສມາຜີ ເມຕ຺ຕາພຣຫ຺ມວິຫາຣໍ ອຸປ຺ປາເທຕ຺ວາ ເຈວ ວທ຺ເຒຕ຺ວາ ຈ។ ສຕ຺ຕ ສໍວຍ຺ຍວິວຍ຺ຍກປ຺ເປຕິ ສຕ຺ຕ ມຫາກປ຺ເປ។ ສໍວຍ຺ຍ-ວິວຍ຺ຍຄ຺ຄຫເຕເນວ ຫິ ສໍວຍ຺ຍຍ຺ຖາຍີ-ວິວຍ຺ຍຍ຺ຖາຍີໂນປີ ຄຫິຕາ។ ອິມໍ ໂລກນ຺ຕິ ກາມໂລກໍ។ ສໍວຍ຺ຍມາເນ ສຸທນ຺ຕິ ສໍວຍ຺ຍມາເນ។ ສຸທນ຺ຕິ ນິປາຕມຕ຺ຕໍ ວິນສ຺ສມາເນຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ''ສໍວຕ຺ຕມາເນ ສຸທ''ນ຺ຕິ ຈ ປຖນ຺ຕິ។ ກປ຺ເປຕິ ກາເລ។ ກປ຺ປສີເສນ ຫິ ກາໂລ ວຸຕ຺ໂຕ។ ກາເລ ຂີຍມາເນ ກປ຺ໂປປີ ຂີຍເຕວ។ ຍຖາຫ –

''ກາໂລ ຆສຕິ ກູຕານິ, ສພ຺ພາເນວ ສຫຕ຺ຕນາ''ຕິ។ (ຊາ។ ໑។໔។໑໙໐);

''ອາກສ຺ສຣູປໂຄ ໂຫມິ''ຕິ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ຕໂຊສໍວຍ຺ຍວເສເນຕ຺ຖ ກປ຺ປວຸຍ຺ຖານໍ ເວທິຕພ຺ພໍ។ ອາກສ຺ສຣູປໂຄຕິ ຕຕ຺ຖ ປ຺ຜິສນ຺ຜິຄ຺ຄຫຕາວເສນ ອາກສ຺ສຣພ຺ຣຫ຺ມໂລກໍ ອຸປຄຈ຺ຉາມີຕິ ອາກສ຺ສຣູປໂຄ ໂຫມິ។ ວິວຍ຺ຍມາເນຕິ ສຕ຺ຖຫມາເນ, ຊາຍມາເນຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ສຸຍ຺ຍໍ ພຣຫ຺ມວິມານໍ ອຸປ຺ປຊ຺ຊາມີຕິ ກສ຺ສຈິ ສຕ຺ຕສ຺ສ ຕຕ຺ຖ ນິພ຺ພຕ຺ຕສ຺ສ ອກາວໂຕ ສຸຍ຺ຍໍ, ຍໍ ປຖມຊ຺ຊານກູມິສງ຺ຂາຕໍ ພຣຫ຺ມວິມານໍ ອາທິໂຕ ນິພ຺ພຕ຺ຕໍ, ຕໍ ປ຺ຜິສນ຺ຜິຄ຺ຄຫຕາວເສນ ອຸປ຺ປຊ຺ຊາມິ ອຸເປມິ។ ພຣຫ຺ມາຕິ ກາມາວຈຣສຕ຺ເຕຫິ ເສຍ຺ຖຍ຺ເຖນ ຕຖາ ຕຖາ ພຣູຫິຕຄຸຕາຍ ພຣຫ຺ມວິຫາຣໂຕ ນິພ຺ພຕ຺ຕຍ຺ເຖນ ຈ ພຣຫ຺ມາ។ ພຣຫ຺ມປາຣິສຊ຺ຊພຣຫ຺ມປຸໂຣຫິເຕຫິ ມຫນ຺ໂຕ ພຣຫ຺ມາຕິ ມຫາພຣຫ຺ມາ។ ຕໂຕ ເອວ ເຕ ອກິກວິຕ຺ວາ ກິຕ຺ຕາ ອກິກູ។ ເຕຫິ ເກນຈິ ຄຸເຕນ ນ ອກິກູໂຕຕິ ອນກິກູໂຕ។ ອຍ຺ຍທຕ຺ຖູຕິ ເອກໍສວຈເນ ນິປາໂຕ។ ທໂສຕິ ທສ຺ສນສີໂລ, ໂສ ອຕີຕານາຄຕປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ນານໍ ທສ຺ສນສມຕ຺ໂຖ, ອກິຍ຺ຍາເຕນ ປສ຺ສິຕພ຺ພໍ ປສ຺ສາມີຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ເສສພຣຫ຺ມານໍ ອິທ຺ຜິປາທກາວນາພເລນ ອຕ຺ຕໂນ ຈິຕ຺ຕຍ຺ຈ ມມ ວເສ ວຕ຺ເຕມີຕິ ວສວຕ຺ຕີ ໂຫມີຕິ ໂຍເຊຕພ຺ພໍ។ ຕທາ ກິຣ ໂພຜິສຕ຺ໂຕ ອຍ຺ຖສມາປຕ຺ຕິລາກີປີ ສມາໂນ ຕຖາ ສຕ຺ຕຫິຕໍ ອຕ຺ຕໂນ ປາຣມີປຣິປູຣຕຍ຺ຈ ໂອໂລເກນ຺ໂຕ ຕາສຸ ເອວ ທ຺ວີສຸ ຊານກູມີສຸ ນິກນ຺ຕີ ອຸປ຺ປາເທຕ຺ວາ ເມຕ຺ຕາພຣຫ຺ມວິຫາຣວເສນ ອປຣາປຣໍ ສໍສຣິ។ ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ ''ສຕ຺ຕວສ຺ສານິ…ເປ… ວສວຕ຺ຕີ''ຕິ។

ເອວໍ ກຄວາ ຣູປາວຈຣປຸຍ຺ຍສ຺ສ ວິປາກມຫນ຺ຕຕໍ ປກາເສຕ຺ວາ ອິທານິ ກາມາວຈຣປຸຍ຺ຍສ຺ສາປີ ຕໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ''ຉຕ຺ຕີສກ຺ຂຕ຺ຕຸ''ນ຺ຕິອາທິມາຫ។ ຕຕ຺ຖ ສກ຺ໂກ ອໂຫສິນ຺ຕິ ຉຕ຺ຕີສ ວາເຣ ອຍ຺ຍຕ຺ຖ ອນຸປ຺ປຊ຺ຊິຕ຺ວາ ນິຣນ຺ຕຣໍ ສກ຺ໂກ ເທວານມິນ຺ໂທ ຕາວຕິສເທວຣາຊາ ອໂຫສິ។ ຣາຊາ ອໂຫສິນ຺ຕິອາທີສຸ ຈຕູຫິ ອຈ຺ຉຣິຍຜມ຺ເມຫິ ຈຕູຫິ ຈ ສງ຺ຄຫວຕ຺ຖູຫິ ໂລກໍ ຣຍ຺ເຊຕີຕິ ຣາຊາ។ ຈກ຺ກຣຕນໍ ວຕ຺ເຕຕິ, ຈຕູຫິ ສມ຺ປຕ຺ຕິຈກ຺ເກຫິ ວຕ຺ຕຕິ, ເຕຫິ ຈ ປຣໍ ວຕ຺ເຕຕິ, ປຣຫິຕາຍ ຈ ອິຣິຍາປຖຈກ຺ການໍ ວຕ຺ໂຕ ເອຕສ຺ມີ ອຕ຺ຖີຕິ ຈກ຺ກວຕ຺ຕີ។ ຣາຊາຕິ ເຈຕ຺ຖ ສາມຍ຺ຍໍ, ຈກ຺ກວຕ຺ຕີຕິ ວິເສສໍ។ ຜມ຺ເມນ ຈຣຕີຕິ ຜມ຺ມິໂກ។ ຍາເຍນ ສເມນ ວຕ຺ຕຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ຜມ຺ເມເນວ ຣຊ຺ຊໍ ລກິຕ຺ວາ ຣາຊາ ຊາໂຕຕິ ຜມ຺ມຣາຊາ។ ປຣຫິຕຜມ຺ມຈຣເຕນ ວາ ຜມ຺ມິໂກ, ອຕ຺ຕຫິຕຜມ຺ມຈຣເຕນ ຜມ຺ມຣາຊາ, ຈຕຸຣນ຺ຕາຍ ອິສ຺ສໂຣຕິ ຈາຕຸຣນ຺ໂຕ, ຈຕຸສມຸທ຺ທນ຺ຕາຍ ຈຕຸພ຺ພິຜທີປວິກູສິຕາຍ ຈ ປຖວິຍາ ອິສ຺ສໂຣຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ອຊ຺ຊຕ຺ຕໍ ໂກປາທີປຈ຺ຈຕ຺ຖິເກ, ພຫິທ຺ຜາ ຈ ສພ຺ພຣາຊາໂນ ອທຍ຺ເຫນ ອສຕ຺ເຖນ ວິເຊສີຕິ ວິຊິຕາວີ។ ຊນປເທ ຖາວຣກາວໍ ຘຸວກາວໍ ປຕ຺ໂຕ, ນ ສກ຺ກາ ເກນຈິ ຕໂຕ ຈາເລຕຸໍ ຊນປໂທ ວາ ຕມ຺ຫິ ຖາວຣິຍປ຺ປຕ຺ໂຕ ອນຸຍຸຕ຺ໂຕ ສກມ຺ມນິຣໂຕ ອຈໂລ ອສມ຺ປເວຜີຕິ ຊນປທຕ຺ຖາວຣິຍປ຺ປຕ຺ໂຕ។

ຈກ຺ກຣຕນໍ, ຫຕ຺ຖິຣຕນໍ, ອສ຺ສຣຕນໍ, ມຕິຣຕນໍ, ອິຕ຺ຖິຣຕນໍ, ຄຫປຕິຣຕນໍ, ປຣິຕາຍກຣຕນນ຺ຕິ ອິເມຫິ ສຕ຺ຕຫິ ຣຕເນຫິ ສມຸເປໂຕຕິ ສຕ຺ຕຣຕນສມນ຺ນາຄໂຕ។ ເຕສຸ ຫິ ຣາຊາ ຈກ຺ກວຕ຺ຕີ ຈກ຺ກຣຕເນນ ອຊິຕໍ ຊິນາຕິ, ຫຕ຺ຖິອສ຺ສຣຕເນຫິ ວິຊິເຕ ສຸເຂເນວ ອນຸວິຈຣຕິ, ປຣິຕາຍກຣຕເນນ ວິຊິຕມນຸຣກ຺ຂຕິ, ເສເສຫິ ອຸປໂກຄສຸຂມນຸກວຕິ។ ປຖເມນ ຈສ຺ສ ອຸສ຺ສາຫສຕ຺ຕິໂຍໂຄ, ປຈ຺ຉິເມນ ມນ຺ຕສຕ຺ຕິໂຍໂຄ, ຫຕ຺ຖິອສ຺ສຄຫປຕິຣຕເນຫິ ປກູສຕ຺ຕິໂຍໂຄ ສຸປຣິປຸຕ຺ໂຕ ໂຫຕິ, ອິຕ຺ຖິມຕິຣຕເນຫິ ຕິວິຜສຕ຺ຕິໂຍຄຜລໍ។ ໂສ ອິຕ຺ຖິມຕິຣຕເນຫິ ປຣິໂກຄສຸຂມນຸກວຕິ, ເສເສຫິ ອຸປໂກຄສຸຂໍ។ ວິເສສໂຕ ຈສ຺ສ ປຸຣິມານິ ຕີຕິ ອໂທສກຸສລມູລຊນິຕກມ຺ມານຸກາເວນ ສມ຺ປຊ຺ຊນ຺ຕິ, ມຊ຺ຊິມານິ ອໂລກກຸສລມູລຊນິຕກມ຺ມານຸກາເວນ, ປຈ຺ຉິມເມກໍ ອ

ໂມຫກຸສລມູລຊນິຕກມ຺ມານຸຠາເວນາຕິ ເວທິຕພ຺ພໍ ປເທສຣຊ຺ຊສ຺ສາຕິ ຂຸທ຺ທກຣຊ຺ຊສ຺ສຯ

ເອຕທໂຫສີຕິ ອຕ຺ຕໂນ ສມ຺ປຕ຺ຕິໂຍ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂນ຺ຕສ຺ສ ປຈ຺ຈິເມ ຈກ຺ກວຕ຺ຕິກາເລ ເອຕໍ ‘‘ກິສ຺ສ ນຸ ໂຂ ເມ ອິທໍ ກມ຺ມສ຺ສ ຜລ’’ນ຺ຕິອາທິກໍ ອໂຫສິຯ ສພ຺ພຕ຺ຖກເມວ ຕສ຺ມິໍ ຕສ຺ມິມ຺ປິ ຠເວ ເອຕທໂຫສິເຍວຯ ຕຕ຺ຖາຍໍ ຈກ຺ກວຕ຺ຕິກາລວເສນ ໂຍຊນາຯ ເອວໍມຫິທ຺ຘິໂກຕິ ມຓິຣຕນຫຕ຺ຖິຣຕນາທິປ຺ປມຸຂາຍ ໂກສວາຫນສມ຺ປຕ຺ຕິຍາ ຊນປທຕ຺ຖາວຣິຍປ຺ປຕ຺ຕິຍາ ຈ ເອວໍມຫິທ຺ຘິໂກຯ ເອວໍມຫານຸຠາໂວຕິ ຈກ຺ກຣຕນາທິສມນ຺ນາຄເມນ ກສ຺ສຈິປິ ປີຬໍ ອກໂຣນ຺ໂຕ ສພ຺ພຣາຊູຫິ ສິຣສາ ສມ຺ປຏິຈ຺ຉິຕສາສນ ເວຫາສຄມນາທີຫິ ເອວໍ ມຫານຸຠາໂວຯ ທານສ຺ສາຕິ ອນ຺ນາທິເທຍ຺ຍຘມ຺ມປຣິຈ຺ຈາຄສ຺ສຯ ທມສ຺ສາຕິ ຈກ຺ຂາທີອິນ຺ທ຺ຣິຍທມນສ຺ສ ເຈວ ສມາຘານວເສນ ຣາຄາທີກິເລສທມນສ຺ສ ຈຯ ສໍຍມສ຺ສາຕິ ກາຍວຈີສໍຍມສ຺ສຯ ຕຕ຺ຖ ຍໍ ສມາຘານວເສນ ກິເລສທມນໍ, ຕໍ ຠາວນາມຍໍ ປຸຎ຺ຎໍ , ຕຎ຺ຈ ໂຂ ເມຕ຺ຕາພ຺ຣຫ຺ມວິຫາຣຠູຕໍ ອິຘາຘິປ຺ເປຕໍຯ ຕສ຺ມິຎ຺ຈ ອຸປຈາຣປ຺ປນາເຠເທນ ທ຺ວິເຘ ຍໍ ອປ຺ປນາປ຺ປຕ຺ຕໍ, ເຕນສ຺ສ ຍຖາວຸຕ຺ຕາສຸ ທ຺ວິສຸ ຌານຠູມີສຸ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິ ອໂຫສິຯ ອິຕເຣນ ຕິວິເຘນາປິ ຍຖາຣຫໍ ປຕ຺ຕຈກ຺ກວຕ຺ຕິອາທິຠາໂວຕິ ເວທິຕພ຺ພໍຯ

ອິຕິ ຠຄວາ ອຕ຺ຕານໍ ກາຍສກ຺ຂິໍ ກຕ຺ວາ ປຸຎ຺ຎານໍ ວິປາກມຫນ຺ຕໍ ປກາເສຕ຺ວາ ອິທານິ ຕເມວຕ຺ຖໍ ຄາຖາພນ຺ເຘນ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ‘‘ປຸຎ຺ຎເມວາ’’ຕິອາທິມາຫຯ ຕຕ຺ຖ ປຸຎ຺ຎເມວ ໂສ ສິກ຺ເຂຍ຺ຍາຕິ ໂຍ ອຕ຺ຖກາໂມ ກຸລປຸຕ຺ໂຕ, ໂສ ປຸຎ຺ຎຜລນິພ຺ພຕ຺ຕນໂຕ, ອຕ຺ຕໂນ ສນ຺ຕານໍ ປຸນນ຺ໂຕ ຈ ‘‘ປຸຎ຺ຎ’’ນ຺ຕິ ລທ຺ຘນາມໍ ຕິວິຘໍ ກຸສລເມວ ສິກ຺ເຂຍ຺ຍ ນິເວເສຍ຺ຍ ອຸປຈິເນຍ຺ຍ ປສເວຍ຺ຍາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອາຍຕຄ຺ຄນ຺ຕິ ວິປຸລຜລຕາຍ ອຸຬາຣຜລຕາຍ ອາຍຕຄ຺ຄໍ, ປິຍມນາປຜລຕາຍ ວາ ອາຍຕິໍ ອຸຕ຺ຕມນ຺ຕິ ອາຍຕຄ຺ຄໍ, ອາເຍນ ວາ ໂຍນິໂສມນສິກາຣາທິປ຺ປຈ຺ຈເຍນ ອຸຬາຣຕເມນ ອຄ຺ຄນ຺ຕິ ອາຍຕຄ຺ຄໍ ຯ ຕກາໂຣ ປທສນ຺ຘິກໂຣຯ ອຖ ວາ ອາເຍນ ປຸຎ຺ຎຜເລນ ອຄ຺ຄໍ ປຘານນ຺ຕິ ອາຍຕຄ຺ຄໍຯ ຕໂຕ ເອວ ສຸຂຸທ຺ຣຍໍ ສຸຂວິປາກນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

ກຕມໍ ປນ ຕໍ ປຸຎ຺ຎໍ, ກຖຎ຺ຈ ນໍ ສິກ຺ເຂຍ຺ຍາຕິ ອາຫ ‘‘ທານຎ຺ຈ ສມຈຣິຍຎ຺ຈ, ເມຕ຺ຕຈິຕ຺ຕຎ຺ຈ ຠາວເຍ’’ຕິຯ ຕຕ຺ຖ ສມຈຣິຍນ຺ຕິ ກາຍວິສມາທີນິ ວຊ຺ເຊຕ຺ວາ ກາຍສມາທີຈຣິຕໍ , ສຸວິສຸທ຺ຘໍ ສີລນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ຠາວເຍຕິ ອຕ຺ຕໂນ ສນ຺ຕາເນ ອຸປ຺ປາເທຍ຺ຍ ວຑ຺ເຒຍ຺ຍຯ ເອເຕ ຘ຺ມເມຕິ ເອເຕ ທານາທີເກ ສຸຈຣິຕຘມ຺ເມຯ ສຸຂສມຸທ຺ທເຍຕິ ສຸຂານິສໍເສ, ອານິສໍສຜລມ຺ປິ ເຍສໍ ສຸຂເມວາຕິ ທສ຺ເສຕິຯ ອພ຺ຍາປຊ຺ຊໍ ສຸຂໍ ໂລກນ຺ຕິ ກາມຈ຺ຉນ຺ທາທີພ຺ຍາປາທວິຣຫິຕຕ຺ຕາ ອພ຺ຍາປຊ຺ຊໍ ນິທ຺ທຸກ຺ຂໍ, ປຣປີຬາອຠາເວ ປນ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ ນຕ຺ຖິຯ ຌານສມາປຕ຺ຕິວເສນ ສຸຂພຫຸລຕ຺ຕາ ສຸຂໍ, ເອກນ຺ຕສຸຂຎ຺ຈ ພ຺ຣຫ຺ມໂລກໍ ຌານປຸຎ຺ຎານໍ, ອິຕຣປຸຎ຺ຎານໍ ປນ ຕທຎ຺ຎໍ ສມ຺ປຕ຺ຕິຠວສງ຺ຂາຕໍ ສຸຂໍ ໂລກໍ ປຓ຺ຑິໂຕ ສປ຺ປຎ຺ໂຎ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕີ ອຸເປຕີຯ ອິຕິ ອິມສ຺ມິໍ ສຸຕ຺ເຕ ຄາຖາສຸ ຈ ວຏ຺ຏສມ຺ປຕ຺ຕິ ເອວ ກຖິຕາຯ

ທຸຕິຍສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

໓ຯ ອຸຠຍຕ຺ຖສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ

໒໓ຯ ຕຕິເຍ ຠາວິໂຕຕິ ອຸປ຺ປາທິໂຕ ຈ ວຑ຺ຒິໂຕ ຈຯ ພຫຸລີກໂຕຕິ ປຸນປ຺ປຸນໍ ກໂຕຯ ອຕ຺ໂຖຕິ ຫິຕໍຯ ຕຎ຺ຫິ ອຣຓີຍໂຕ ອຸປຄນ຺ຕພ຺ພໂຕ ອຕ຺ໂຖຕິ ວຸຈ຺ຈຕິຯ ສມຘິຄຍ຺ຫ ຕິຏ຺ຐຕີຕິ ສມ຺ມາ ປຣິຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ ອວິຊີຕ຺ວາ ວຕ຺ຕຕິຯ ທິຏ຺ຐຘມ຺ມິກນ຺ຕິ ທິຏ຺ຐຘມ຺ໂມ ວຸຈ຺ຈຕິ ປຈ຺ຈກ຺ຂຠູໂຕ ອຕ຺ຕຠາໂວ, ທິຏ຺ຐຘມ຺ເມ ຠວໍ ທິຏ຺ຐຘມ຺ມິກໍ, ອິຘໂລກປຣິຍາປນ຺ນນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ສມ຺ປຣາຍິກນ຺ຕິ ສມ຺ມວເສນ ສມ຺ປເຣຕພ຺ພໂຕ ສມ຺ປຣາໂຍ, ປຣໂລໂກ, ສມ຺ປຣາເຍ ຠວໍ ສມ຺ປຣາຍິກໍ, ປຣໂລກປຣິຍາປນ຺ນນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິຯ

ໂກ ປເນສ ທິຏ຺ຐຘມ຺ມິໂກ ນາມ ອຕ຺ໂຖ, ໂກ ວາ ສມ຺ປຣາຍິໂກຕິ? ສງ຺ເຂເປນ ຕາວ ຍໍ ອິຘໂລກສຸຂໍ, ຍຎ຺ເຈຕຣຫິ ອິຘໂລກສຸຂາວຫໍ, ອຍໍ ທິຏ຺ຐຘມ຺ມິໂກ ອຕ຺ໂຖຯ ເສຍ຺ຍຖິທໍ – ຄຫຏ຺ຐານໍ ຕາວ ອິຘ ຍໍ ກິຎ຺ຈິ ວິຕ຺ຕູປກຣຓໍ, ອນາກຸລກມ຺ມນ຺ຕາ, ອາໂຣຄ຺ຍສໍວິຘານໍ, ວຕ຺ຖຸວິສທກິຣິຍາໂຍຄວິຫິຕານິ ສິປ຺ປາຍຕນວິຊ຺ຊາຏ຺ຐານານິ ສງ຺ຄຫິຕປຣິຊນຕາຕິ ເອວມາທິຯ ປພ຺ພຊິຕານໍ ປນ ເຍ ອິເມ ຊີວິຕປຣິກ຺ຂາຣາ ຈີວຣປິຓ຺ຑປາຕເສນາສນຄິລານປ຺ປຈ຺ຈຍເຠສຊ຺ຊປຣິກ຺ຂາຣາຯ ເຕສໍ ອກິຈ຺ຉລາໂຠ, ຕຕ຺ຖ ຈ ສງ຺ຂາຍ ປຏິເສວນາ , ສງ຺ຂາຍ ປຣິວຊ຺ຊນາ, ວຕ຺ຖຸວິສທກິຣິຍາ, ອປ຺ປິຈ຺ຉຕາ, ສນ຺ຕຸຏ຺ຐິ, ປວິເວໂກ, ອສໍສຏ຺ໂຐຕິ ເອວມາທິຯ ປຏິຣູປເທສວາສສປ຺ປຸຣິສູປນິສ຺ສຍສທ຺ຘມ຺ມສ຺ສວນໂຍນິໂສມນສິກາຣາທໂຍ ປນ ອຸຠເຍສໍ ສາຘາຣຓາ ອຸຠຍານຸຣູປາ ຈາຕິ ເວທິຕພ຺ພາຯ

ອປ຺ປມາໂທຕິ ເອຕ຺ຖ ອປ຺ປມາໂທ ປມາທປ຺ປຏິປກ຺ຂໂຕ ເວທິຕພ຺ໂພຯ ໂກ ປເນສ ປມາໂທ ນາມ? ປມຊ຺ຊນາກາໂຣຯ ວຸຕ຺ຕໍ ເຫຕໍ –

''ຕຕ຺ຖ ກຕໂມ ປມາໂທ? ກາຍທຸຈ຺ຈຣິເຕ ວາ ວຈີທຸຈ຺ຈຣິເຕ ວາ ມໂນທຸຈ຺ຈຣິເຕ ວາ ປຎ຺ຈສຸ ວາ ກາມຄຸເຓສຸ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ໂວສ຺ສຄ຺ໂຄ ໂວສ຺ສຄ຺ຄານຸປ຺ປາທານໍ ກຸສລານໍ ວາ ຘມ຺ມານໍ ຠາວນາຍ ອສກ຺ກຈ຺ຈກິຣິຍຕາ ອສາຕຈ຺ຈກິຣິຍຕາ ອນຏ຺ຐິຕກິຣິຍຕາ ໂອລີນວຸຕ຺ຕິຕາ ນິກ຺ຂິຕ຺ຕຉນ຺ທຕາ ນິກ຺ຂິຕ຺ຕຘຸຣຕາ ອນາເສວນາ ອຠາວນາ ອພຫຸລີກມ຺ມໍ ອນຘິຏ຺ຐານໍ ອນນຸໂຍໂຄ ປມາໂທຯ ໂຍ ເອວຣູໂປ ປມາໂທ ປມຊ຺ຊນາ ປມຊ຺ຊິຕຕ຺ຕໍຯ ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ ປມາໂທ''ຕິ (ວິຠຯ ໘໔໖)ຯ

ຕສ຺ມາ ວຸຕ຺ຕປ຺ປຏິປກ຺ຂໂຕ ອປ຺ປມາໂທ ເວທິຕພ຺ໂພຯ ອຕ຺ຖໂຕ ຫິ ໂສ ສຕິຍາ ອວິປ຺ປວາໂສ, ນິຈ຺ຈໍ ອຸປຏ຺ຐິຕສ຺ສຕິຍາ ເອຕໍ ນາມໍຯ ອປເຣ ປນ ''ສຕິສມ຺ປຊ຺ຎໂຍເຄນ ປວຕ຺ຕາ ຈຕ຺ຕາໂຣ ອຣູປິໂນ ຂນ຺ຘາ ອປ຺ປມາໂທ''ຕິ ວທນ຺ຕິຯ

''ຠາວິໂຕ ພຫຸລີກໂຕ''ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ, ກຖໍ ປນາຍໍ ອປ຺ປມາໂທ ຠາເວຕພ຺ໂພຕິ? ນ ອປ຺ປມາທຠາວນາ ນາມ ວິສຸໍ ເອກຠາວນາ ອຕ຺ຖິຯ ຍາ ຫິ ກາຈິ ປຸຎ຺ຎກິຣິຍາ ກຸສລກິຣິຍາ, ສພ຺ພາ ສາ ອປ຺ປມາທຠາວນາຕ຺ເວວ ເວທິຕພ຺ພາຯ ວິເສສໂຕ ປນ ວິເວກູປນິສ຺ສຍໍ ສຣຓຄມນໍ ກາຍິກວາຈສິກສໍວຣຓ຺ຈ ອຸປາທາຍ ສພ຺ພາ ສີລຠາວນາ, ສພ຺ພາ ສມາຘິຠາວນາ, ສພ຺ພາ ປຎ຺ຎາຠາວນາ, ສພ຺ພາ ກຸສລຠາວນາ, ອນວຊ຺ຊຠາວນາ, ອປ຺ປມາທຠາວນາຕິ ເວທິຕພ຺ພາຯ ''ອປ຺ປມາໂທ''ຕິ ຫິ ອິທໍ ມຫນ຺ຕໍ ອຕ຺ຖໍ ທີເປຕິ, ມຫນ຺ຕໍ ອຕ຺ຖໍ ປຣິຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ ຕິຏ຺ຐຕິຯ ສກລມ຺ປິ ເຕປິຏກໍ ພຸທ຺ຘວຈນໍ ອາຫຣິຕ຺ວາ ອປ຺ປມາທປທສ຺ສ ອຕ຺ຖໍ ກຕ຺ວາ ກເຖນ຺ໂຕ ຘມ຺ມກຖິໂກ ''ອຕິຕ຺ເຖນ ປກ຺ຂນ຺ໂທ''ຕິ ນ ວຕ຺ຕພ຺ໂພຯ ກສ຺ມາ? ອປ຺ປມາທປທສ຺ສ ມຫນ຺ຕຠາວໂຕຯ ຕຖາ ຫິ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຘ ກຸສິນາຣາຍໍ ຍມກສາລານມນ຺ຕເຣ ປຣິນິພ຺ພານສມເຍ ນິປນ຺ໂນ ອຠິສມ຺ໂພຘິໂຕ ປຏ຺ຐາຍ ປຎ຺ຈຈຕ຺ຕາລີສາຍ ວສ຺ເສສຸ ອຕ຺ຕນາ ຠາສິຕໍ ຘມ຺ມໍ ເອເກນ ປເທນ ສງ຺ຄເຫຕ຺ວາ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ – ''ອປ຺ປມາເທນ ສມ຺ປາເທຖາ''ຕິ ຠິກ຺ຂູນໍ ໂອວາທມທາສິຯ ຕຖາ ຈ ວຸຕ຺ຕໍ –

''ເສຍ຺ຍຖາປິ, ຠິກ຺ຂເວ , ຍານິ ການິຈິ ຊງ຺ຄລານໍ ປາຓານໍ ປທຊາຕານິ, ສພ຺ພານິ ຕານິ ຫຕ຺ຖິປເທ ສໂມຘານໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິ, ຫຕ຺ຖິປທໍ ເຕສໍ ອຄ຺ຄມກ຺ຂາຍຕິ ຍທິທໍ ມຫນ຺ຕຕ຺ເຕນ; ເອວເມວ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ເຍ ເກຈິ ກຸສລາ ຘມ຺ມາ, ສພ຺ເພເຕ ອປ຺ປມາທມູລກາ ອປ຺ປມາທສໂມສຣຓາ, ອປ຺ປມາໂທ ເຕສໍ ຘມ຺ມານໍ ອຄ຺ຄມກ຺ຂາຍຕີ''ຕິ (ມຯ ນິຯ ໑ຯ໓໐໐)ຯ

ຄາຖາສຸ ອປ຺ປມາທໍ ປສໍສນ຺ຕີຕິ ທານາທິປຸຎ຺ຎກິຣິຍາສຸ ອປ຺ປມາທໍ ອປ຺ປມຊ຺ຊນໍ ປຓ຺ຑິຕາ ສປ຺ປຎ຺ຎາ ພຸທ຺ຘາທໂຍ ປສໍສນ຺ຕິ, ວຓ຺ເຓນ຺ຕິ ໂຖເມນ຺ຕິຯ ກສ຺ມາ? ຍສ຺ມາ ອປ຺ປມຕ຺ໂຕ ອຸໂພ ອຕ຺ເຖ ອຘິຄຓ຺ຫາຕີຕິ ປຓ຺ຑິໂຕຯ ເກ ປນ ເຕ ອຸໂພ ອຕ຺ຖາຕິ ອາຫ – ''ທິຏ຺ເຐ ຘມ຺ເມ ຈ ໂຍ ອຕ຺ໂຖ, ໂຍ ຈຕ຺ໂຖ ສມ຺ປຣາຍິໂກ''ຕິ, ເອວເມຕ຺ຖ ປທໂຍຊນາ ເວທິຕພ຺ພາຯ ອິທາປິ ທິຏ຺ເຐ ຘມ຺ເມ ຈ ໂຍ ອຕ຺ໂຖຕິ ຄຫຏ຺ຐສ຺ສ ຕາວ ''ອນວຊ຺ຊານິ ກມ຺ມານິ, ອນາກຸລາ ຈ ກມ຺ມນ຺ຕາ''ຕິອາທິນາ ນເຍນ ວຸຕ຺ໂຕ ກສິໂຄຣກ຺ຂາທິວິຘິນາ ລທ຺ຘພ຺ໂພ ອຕ຺ໂຖ, ປພ຺ພຊິຕສ຺ສ ປນ ອວິປ຺ປຏິສາຣາທິອຕ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພຯ ໂຍ ຈຕ຺ໂຖ ສມ຺ປຣາຍິໂກຕິ ປນ ອຸຠເຍສມ຺ປິ ຘມ຺ມຈຣິຍາວ ວຸຕ຺ຕາຕິ ເວທິຕພ຺ພາຯ ອຕ຺ຖາຠິສມຍາຕິ ທຸວິຘສ຺ສາປິ ອຕ຺ຖສ຺ສ ຫິຕສ຺ສ ປຏິລາຠາ, ລທ຺ຘພ຺ເພນ ສມິຕິ ສງ຺ຄຕິ ສໂມຘານນ຺ຕິ ສມໂຍ, ລາໂຠຯ ສມໂຍ ເອວ ອຠິສມໂຍ, ອຠິມຸຂຠາເວນ ວາ ສມໂຍ ອຠິສມໂຍຕິ ເອວເມຕ຺ຖ ອຠິສມໂຍ ເວທິຕພ຺ໂພຯ ຘິຕິສມ຺ປນ຺ນຕາ ຘີໂຣຯ ຕຕິເຍນ ເຈຕ຺ຖ ອຕ຺ຖ-ສທ຺ເທນ ປຣມຕ຺ຖສ຺ສ ນິພ຺ພານສ຺ສາປິ ສງ຺ຄໂຫ ເວທິຕພ຺ໂພຯ ເສສໍ ສຸວິຎ຺ເຎຍ຺ຍເມວຯ ອິຕິ ອິມສ຺ມິໍ ສຸຕ຺ເຕ ວຏ຺ຏສມ຺ປຕ຺ຕິ ເອວ ກຖິຕາຯ ຄາຖາຍໍ ປນ ວິວຏ຺ຏສ຺ສາປິ ສງ຺ຄໂຫ ທຏ຺ຐພ຺ໂພຯ ຕຖາ ຫິ ວຸຕ຺ຕໍ –

''ອປ຺ປມາໂທ ອມຕປທໍ, ປມາໂທ ມຈ຺ຈຸໂນ ປທໍ;

ອປ຺ປມຕ຺ຕາ ນ ມີຍນ຺ຕິ, ເຍ ປມຕ຺ຕາ ຍຖາ ມຕາຯ

''ເອວໍ ວິເສສໂຕ ຎຕ຺ວາ, ອປ຺ປມາທມ຺ຫິ ປຓ຺ຑິຕາ;

ອປ຺ປ຺ມາເທ ປເມຫນ຺ຕິ, ອຣິຍານໍ ໂຄຈເຣ ຣຕາ.

‘‘ເຕ ຊາຍິໂນ ສາຕຕິກາ, ນິຈ຺ຈໍ ທລ຺ຫປຣກ຺ກມາ;

ຜຸສນ຺ຕິ ຘີຣາ ນິພ຺ພານໍ, ໂຍຄກ຺ເຂມໍ ອນ຺ຕ຺ຕຣ’’ນ຺ຕິ. (ຘ. ປ. ໒໑-໒໓);

ຕສ຺ມາ ‘‘ອຕ຺ຖາກິສມຍາ’’ຕິ ເອຕ຺ຖ ໂລກ຺ຕ຺ຕຣຕ຺ຖວເສນປິ ອຕ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພ.

ຕຕິຍສ຺ຕ຺ຕວຕ຺ຕນາ ນິຏ຺ຖິຕາ.

໔. ອຏ຺ຖິປ຺ປຸລ຺ຊສ຺ຕ຺ຕວຕ຺ຕນາ

໒໔. ຈຕ຺ຕ຺ເຖ ເອກປ຺ຄ຺ຄລສ຺ສາຕິ ເອຕ຺ຖ ປ຺ຄ຺ຄໂລຕິ ອຍໍ ໂວຫາຣກຖາ. ພ຺ທ຺ຘສ຺ສ ຫິ ກຄວໂຕ ທ຺ວິຘາ ເທສນາ ສມ຺ມ຺ຕິເທສນາ ຈ ປຣມຕ຺ຖເທສນາ ຈາຕິ. ຕຕ຺ຖ ‘‘ປ຺ຄ຺ຄໂລ, ສຕ຺ໂຕ, ອິຕ຺ຖີ, ປ຺ຣິໂສ, ຂຕ຺ຕິໂຍ, ພ຺ຣາຫ຺ມໂຌ, ເທໂວ, ມາໂຣ’’ຕິ ເອວຣູປາ ສມ຺ມ຺ຕິເທສນາ. ‘‘ອນິຈ຺ຈໍ, ທ຺ກ຺ຂໍ, ອນຕ຺ຕາ, ຂນ຺ຘາ, ຘາຕ຺, ອາຍຕນາ, ສຕິປ຺ຏ຺ຖານາ’’ຕິ ເອວຣູປາ ປຣມຕ຺ຖເທສນາ. ຕຕ຺ຖ ກຄວາ ເຍ ສມ຺ມ຺ຕິວເສນ ເທສນໍ ສ຺ຕ຺ວາ ວິເສສມຘິຄນ຺ຕ຺ ສມຕ຺ຖາ, ເຕສໍ ສມ຺ມ຺ຕິເທສນໍ ເທເສຕິ. ເຍ ປນ ປຣມຕ຺ຖວເສນ ເທສນໍ ສ຺ຕ຺ວາ ວິເສສມຘິຄນ຺ຕ຺ ສມຕ຺ຖາ, ເຕສໍ ປຣມຕ຺ຖເທສນໍ ເທເສຕິ.

ຕຕ຺ຖາຍໍ ອ຺ປມາ – ຍຖາ ຫິ ເທສກາສາກ຺ສໂລ ຕິຕ຺ຌໍ ເວທານໍ ອຕ຺ຖສໍວຕ຺ຌນໂກ ອາຈຣິໂຍ ເຍ ທມິລຘາສາຍ ວ຺ຕ຺ເຕ ອຕ຺ຖໍ ຊານນ຺ຕິ, ເຕສໍ ທມິລຘາສາຍ ອາຈິກ຺ຂຕິ. ເຍ ອນ຺ຘກາສາທີສ຺ ອຌ຺ຌຕຣາຍ, ເຕສໍ ຕາຍ ຕາຍ ກາສາຍ. ເອວໍ ເຕ ມາຌວກາ ເຌກໍ ພ຺ຍຕ຺ຕໍ ອາຈຣິຍມາຄມ຺ມ ຂິປ຺ປເມວ ສິປ຺ປໍ ອ຺ຄ຺ຄຕ຺ຫນ຺ຕິ. ຕຕ຺ຖ ອາຈຣິໂຍ ວິຍ ພ຺ທ຺ໂຘ ກຄວາ, ຕໂຍ ເວທາ ວິຍ ກເຖຕພ຺ພກາເວ ຘິຕານິ ຕີຌີ ປີຏການິ, ເທສກາສາໂກສລ຺ລມິວ ສມ຺ມ຺ຕິປຣມຕ຺ຖໂກສລ຺ລໍ, ນານາເທສກາສາ ມາຌວກາ ວິຍ ສມ຺ມ຺ຕິປຣມຕ຺ຖວເສນ ປຏິວິຊ຺ຊນສມຕ຺ຖາ ເວເນຍ຺ຍາ, ອາຈຣິຍສ຺ສ ທມິລຘາສາທິອາຈິກ຺ຂນໍ ວິຍ ກຄວໂຕ ສມ຺ມ຺ຕິປຣມຕ຺ຖວເສນ ເທສນາ ເວທິຕພ຺ພາ. ອາຫ ເຈຕ຺ຖ –

‘‘ທ຺ເວ ສຈ຺ຈານິ ອກ຺ຂາສິ, ສມ຺ພ຺ທ຺ໂຘ ວທຕໍ ວໂຣ;

ສມ຺ມ຺ຕິໍ ປຣມຕ຺ຖຌ຺ຈ, ຕຕິຍໍ ນູປລພ຺ກຕິ.

‘‘ສງ຺ເກຕວຈນໍ ສຈ຺ຈໍ, ໂລກສມ຺ມ຺ຕິການຣຌາ;

ປຣມຕ຺ຖວຈນໍ ສຈ຺ຈໍ, ຘມ຺ມານໍ ກູຕການຣຌາ.

‘‘ຕສ຺ມາ ໂວຫາຣກ຺ສລສ຺ສ, ໂລກນາຖສ຺ສ ສຕ຺ຖ຺ໂນ;

ສມ຺ມ຺ຕິໍ ໂວຫຣນ຺ຕສ຺ສ, ມ຺ສາວາໂທ ນ ຊາຍຕີ’’ຕິ.

ອປິຈ ອຏ຺ຖຫິ ການເຌຫິ ກຄວາ ປ຺ຄ຺ຄລກຖໍ ກເຖຕິ – ຫິໂຣຕ຺ຕປ຺ປທີປນຕ຺ຖໍ, ກມ຺ມສ຺ສກຕາທີປນຕ຺ຖໍ, ປຈ຺ຈຕ຺ຕປ຺ຣິສການທີປນຕ຺ຖໍ, , ອານນ຺ຕຣິຍທີປນຕ຺ຖໍ, ພ຺ຣຫ຺ມວິຫາຣທີປນຕ຺ຖໍ, ປ຺ພ຺ເພນິວາສທີປນຕ຺ຖໍ, ທກ຺ຂິຌາວິສ຺ທ຺ຘິທີປນຕ຺ຖໍ, ໂລກສມ຺ມ຺ຕິຍາ ອປ຺ປຫານຕ຺ຖໍ, ຈາຕິ. ‘‘ຂນ຺ຘາຘາຕ຺ອາຍຕນານິ ຫິຣິຍນ຺ຕິ ໂອຕ຺ຕປ຺ປນ຺ຕີ’’ຕິ ຫິ ວ຺ຕ຺ເຕ ມຫາຊໂນ ນ ຊານາຕິ, ສມ຺ໂມຫໍ ອາປຊ຺ຊຕິ, ປຏິສຕ຺ຕ຺ ວາ ໂຫຕິ – ‘‘ກິມິທໍ ຂນ຺ຘາຘາຕ຺ອາຍຕນານິ ຫິຣິຍນ຺ຕິ ໂອຕ຺ຕປ຺ປນ຺ຕີ ນາມາ’’ຕິ? ‘‘ອິຕ຺ຖີ ຫິຣິຍຕິ ໂອຕ຺ຕປ຺ປຕິ, ປ຺ຣິໂສ, ຂຕ຺ຕິໂຍ, ພ຺ຣາຫ຺ມໂຌ, ເທໂວ, ມາໂຣ’’ຕິ ປນ ວ຺ຕ຺ເຕ ຊານາຕິ, ນ ສມ຺ໂມຫໍ ອາປຊ຺ຊຕິ, ນ ປຏິສຕ຺ຕ຺ ວາ ໂຫຕິ. ຕສ຺ມາ ກຄວາ ຫິໂຣຕ຺ຕປ຺ປທີປນຕ຺ຖໍ ປ຺ຄ຺ຄລກຖໍ ກເຖຕິ.

‘‘ຂນ຺ຘາ ກມ຺ມສ຺ສກາ, ຘາຕຸໂຍ ອາຍຕນານີ’’ຕິ ວຸຕ຺ເຕປິ ເອເສວ ນໂຍຯ ຕສ຺ມາ ກມ຺ມສ຺ສກຕາທີປນຕ຺ຖມ຺ປິ ປຸຄ຺ຄລກຖໍ ກເຖຕີຯ

‘‘ເວຬຸວນາທໂຍ ມຫາວິຫາຣາ ຂນ຺ເຘຫິ ກາຣາປິຕາ, ຘາຕູຫິ ອາຍຕເນຫີ’’ຕິ ວຸຕ຺ເຕປິ ເອເສວ ນໂຍຯ ຕຖາ ‘‘ຂນ຺ຘາ ມາຕຣໍ ຊີວິຕາ ໂວໂຣເປນ຺ຕິ, ປິຕຣໍ, ອຣຫນ຺ຕໍ, ຣຸຫິຣຸປ຺ປາທກມ຺ມໍ, ສງ຺ຆເຠທກມ຺ມໍ ກໂຣນ຺ຕິ, ຘາຕຸໂຍ ອາຍຕນານີ’’ຕິ ວຸຕ຺ເຕປິ ເອເສວ ນໂຍຯ ‘‘ຂນ຺ຘາ ເມຕ຺ຕາຍນ຺ຕິ, ຘາຕຸໂຍ ອາຍຕນານີ’’ຕິ ວຸຕ຺ເຕປິ ເອເສວ ນໂຍຯ ‘‘ຂນ຺ຘາ ປຸພ຺ເພນິວາສໍ ອນຸສ຺ສຣນ຺ຕິ, ຘາຕຸໂຍ ອາຍຕນານີ’’ຕິ ວຸຕ຺ເຕປິ ເອເສວ ນໂຍຯ ຕສ຺ມາ ຠຄວາ ປຈ຺ຈຕ຺ຕປຸຣິສກາຣທີປນຕ຺ຖໍ ອານນ຺ຕຣິຍທີປນຕ຺ຖໍ ພ຺ຣຫ຺ມວິຫາຣທີປນຕ຺ຖໍ ປຸພ຺ເພນິວາສທີປນຕ຺ຖຎ຺ຈ ປຸຄ຺ຄລກຖໍ ກເຖຕີຯ

‘‘ຂນ຺ຘາ ທານໍ ປຏິຄ຺ຄຓ຺ຫນ຺ຕິ, ຘາຕຸໂຍ ອາຍຕນານີ’’ຕິ ວຸຕ຺ເຕປິ ມຫາຊໂນ ນ ຊານາຕິ, ສມ຺ໂມຫໍ ອາປຊ຺ຊຕິ, ປຏິສຕ຺ຕຸ ວາ ໂຫຕິ ‘‘ກິມິທໍ ຂນ຺ຘາ ຘາຕຸໂຍ ອາຍຕນານິ ປຏິຄ຺ຄຓ຺ຫນ຺ຕິ ນາມາ’’ຕິ? ‘‘ປຸຄ຺ຄລາ ປຏິຄ຺ຄຓ຺ຫນ຺ຕີ’’ຕິ ປນ ວຸຕ຺ເຕ ຊານາຕິ, ນ ສມ຺ໂມຫໍ ອາປຊ຺ຊຕິ, ນ ປຏິສຕ຺ຕຸ ວາ ໂຫຕິຯ ຕສ຺ມາ ຠຄວາ ທກ຺ຂິຓາວິສຸທ຺ຘິທີປນຕ຺ຖໍ ປຸຄ຺ຄລກຖໍ ກເຖຕີຯ

ໂລກສມ຺ມຸຕິຎ຺ຈ ພຸທ຺ຘາ ຠຄວນ຺ໂຕ ນ ປຊຫນ຺ຕິ, ໂລກສມຎ຺ຎາຍ ໂລກນິຣຸຕ຺ຕິຍາ ໂລກາຠິລາເປ ຐິຕາເຍວ ຘມ຺ມໍ ເທເສນ຺ຕິຯ ຕສ຺ມາ ຠຄວາ ໂລກສມ຺ມຸຕິຍາ ອປ຺ປຫານຕ຺ຖມ຺ປິ ປຸຄ຺ຄລກຖໍ ກເຖຕິຯ ໂສ ອິຘາປິ ໂລກໂວຫາຣວເສນ ເທເສຕພ຺ພມຕ຺ຖໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ‘‘ເອກປຸຄ຺ຄລສ຺ສາ’’ຕິອາທິມາຫຯ

ຕຕ຺ຖ ເອກປຸຄ຺ຄລສ຺ສາຕິ ເອກສຕ຺ຕສ຺ສຯ ກປ຺ປນ຺ຕິ ມຫາກປ຺ປໍຯ ຍທິປິ ອຈ຺ຈນ຺ຕສໍໂຍເຄ ອິທໍ ອຸປໂຍຄວຈນໍ, ຍຕ຺ຖ ປນ ສຕ຺ຕາ ນໍ ສນ຺ຘາວນໍ ສໍສຣຕໍ ສມ຺ຠວຕິ, ຕສ຺ສ ວເສນ ຄເຫຕພ຺ພໍຯ ອຏ຺ຐິກງ຺ກໂລຕິ ອຏ຺ຐິກາໂຍຯ ‘‘ອຏ຺ຐິຂໂລ’’ຕິປິ ປຐນ຺ຕິ, ອຏ຺ຐິສຎ຺ຈໂຍຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອຏ຺ຐິປຸຎ຺ໂຊຕິ ອຏ຺ຐິສມູໂຫຯ ອຏ຺ຐິຣາສີຕິ ຕສ຺ເສວ ເວວຈນໍຯ ເກຈິ ປນ ‘‘ກຏິປ຺ປມາຓໂຕ ເຫຏ຺ຐາ ສມູໂຫ ກງ຺ກໂລ ນາມ, ຕໂຕ ອຸປຣິ ຍາວ ຕາລປ຺ປມາຓໍ ປຸຎ຺ໂຊ, ຕໂຕ ອຸປຣິ ຣາສີ’’ຕິ ວທນ຺ຕິຯ ຕໍ ເຕສໍ ມຕິມຕ຺ຕໍຯ ສພ຺ພເມຕໍ ສມູຫສ຺ເສວ ປຣິຍາຍວຈນໍ ເວປຸລ຺ລສ຺ເສວ ອຸປມາຠາເວນ ອາຫຏ຺ຕຕ຺ຕາຯ

ສເຈ ສໍຫາຣໂກ ອສ຺ສາຕິ ອວິປ຺ປກິຣຓວເສນ ສໍຫຣິຕ຺ວາ ຐເປຕາ ໂກຈິ ຍທິ ສິຍາຕິ ປຣິກປ຺ປນວເສນ ວທຕິຯ ສມ຺ຠຕຎ຺ຈ ນ ວິນສ຺ເສຍ຺ຍາຕິ ຕຖາ ເຄນຈິ ສມ຺ຠຕຎ຺ຈ ຕໍ ອຏ຺ຐິກງ຺ກລໍ ອນ຺ຕຣຘານາຠາເວນ ປູຕິກູຕໍ ຈຸຓ຺ຓວິຈຸຓ຺ຓຎ຺ຈ ອຫຸຕ຺ວາ ສເຈ ນ ວິນສ຺ເສຍ຺ຍາຕິ ປຣິກປ຺ປນວເສເນວ ວທຕິຯ ອຍຎ຺ເຫຕ຺ຖ ອຕ຺ໂຖ – ຠິກ຺ຂເວ, ເອກສ຺ສ ສຕ຺ຕສ຺ສ ກມ຺ມກິເລເສຫິ ອປຣາປຣຸປ຺ປຕ຺ຕິວເສນ ເອກໍ ມຫາກປ຺ປໍ ສນ຺ຘາວນ຺ຕສ຺ສ ສໍສຣນ຺ຕສ຺ສ ເອວໍ ມຫາອຏ຺ຐິສຎ຺ຈໂຍ ຠເວຍ຺ຍ, ອາໂຣຫປຣິຓາເຫຫິ ຍຕ຺ຕໂກ ເວປຸລ຺ລປພ຺ພໂຕຯ ສເຈ ປນສ຺ສ ໂກຈິ ສໍຫຣິຕ຺ວາ ຐເປຕາ ຠເວຍ຺ຍ, ສມ຺ຠຕຎ຺ຈ ຕໍ ສເຈ ອວິນສ຺ສນ຺ຕໍ ຕິຏ຺ເຐຍ຺ຍາຕິຯ ອຍຎ຺ຈ ນໂຍ ນິພ຺ພຕ຺ຕປ຺ປທີເປ ວິຍ ກິຊ຺ຊນສຠາເວ ກເຬວຣນິກ຺ເຂປຣຫິເຕ ໂອປປາຕິກຕ຺ຕຠາເວ ສພ຺ເພນ ສພ຺ພໍ ອຏ຺ຐິເກ ຈ ຂຸທ຺ທກຕ຺ຕຠາເວ ວຊ຺ເຊຕ຺ວາ ວຸຕ຺ໂຕຯ ເກຈິ ປນ ‘‘ປຣິກປ຺ປນວເສນ ອິມສ຺ສ ນຍສ຺ສ ອາຫຏ຺ຕຕ຺ຕາ ເຕສມ຺ປິ ຍທິ ສິຍາ ອຏ຺ຐິກງ຺ກໂລ, ເຕນາປິ ສເຫວ ອຍໍ ອຏ຺ຐິປຸຎ຺ຊປຣິມາໂຓ ວຸຕ຺ໂຕ’’ຕິ ວທນ຺ຕິຯ ອປເຣ ປນ ‘‘ນຍິທເມວໍ ລພ຺ພມານສ຺ເສວ ອຏ຺ຐິປຸຎ຺ຊສ຺ສ ວເສນ ສພ຺ພຎ຺ຎຸຕຎ຺ຎາເຓນ ປຣິຈ຺ຈິນ຺ທິຕ຺ວາ ອິມສ຺ສ ປຣິມາຓສ຺ສ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາຯ ຕສ຺ມາ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ອຕ຺ໂຖ ຄເຫຕພ຺ໂພ’’ຕິຯ

ຄາຖາສຸ ມເຫສິນາຕິ ມຫນ຺ເຕ ສີລກ຺ຂນ຺ຘາທໂຍ ເອສຕີ ຄເວສຕີຕິ ມເຫສີ, ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຘຯ ‘‘ອິຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ມເຫສິນາ’’ຕິ ຈ ຠຄວາ ‘‘ທສພລສມນ຺ນາຄໂຕ, ຠິກ຺ຂເວ, ຕຖາຄໂຕ’’ຕິອາທີສຸ ວິຍ ອຕ຺ຕານໍ ອຎ຺ຎໍ ວິຍ ກຕ຺ວາ ທສ຺ເສຕິຯ ເວປຸລ຺ໂລຕິ ຣາຊຄຫໍ ປຣິວາເຣຕ຺ວາ ຐິເຕສຸ ປຎ຺ຈສຸ ປພ຺ພເຕສຸ ວິປຸລຠາວໂຕ ເວປຸລ຺ໂລຕິ ລທ຺ຘນາໂມຯ ຕໂຕ ເອວ ມຫາ, ຄິຕທີສາຠາຄວເສນ ອຸຕ຺ຕໂຣ ຄິຊ຺ຌກູຏສ຺ສຯ ຄິຣິພ຺ພເຊຕິ ຄິຣິພ຺ພຊປຸຣນາມກສ຺ສ ຣາຊຄຫສ຺ສ ສມີເປຯ

ເອຕ຺ຕາວຕາ ຠຄວາ ‘‘ເອຕ຺ຕເກນາປິ ກາເລນ ອນຸປຈ຺ຈິນ຺ນຠວມູລສ຺ສ ອປຣິຎ຺ຎາຕວຕ຺ຖຸກສ຺ສ ປຸຖຸຊ຺ຊນສ຺ສ ອຍມີທິສີ ກາຍສິວ ຫຸຓນາ’’ຕິ ວຏ຺ເຏ ອາທີນວໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ອິທານິ ເຍສໍ ອຣິຍສຈ຺ຈານໍ ອນນຸໂພຘາ ອປ຺ປຏິເວຘາ ອນ຺ຘປຸຖຸຊ຺ຊນສ຺ສ ເອວໍ ກາຍສິວຫຸຓນາ, ຕານິ ອຣິຍສຈ຺ຈານິ ທິຏ຺ຐວໂຕ ອຣິຍປຸຄ຺ຄລສ຺ສ ອຍໍ ນຕ຺ຖີຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ‘‘ຍໂຕ ຈ ອຣິຍສຈ຺ຈານີ’’ຕິອາທິມາຫຯ

ຕຕ຺ຖ ຍໂຕຕິ ຍທາຯ ອຣິຍສຈ຺ຈານີຕິ ອຣຫັຍໂຕ ອຣິຍານິ, ອວິຕຖຠາເວນ ສຈ຺ຈານິ ຈາຕິ ອຣິຍສຈ຺ຈານິ, ອຣິຍຠາວກຣານິ ວາ ສຈ຺ຈານິ ອຣິຍສຈ຺ຈານິ, ອຣິເຍຫິ ວາ ພຸທ຺ຘາທີຫິ ປຏິວິຊ຺ຌິຕພ຺ພານິ ສຈ຺ຈານິ ອຣິຍສຈ຺ຈານິຯ ອຖ ວາ ອຣິຍສ຺ສ ສຈ຺ຈານິ ອຣິຍສຈ຺ຈານິຯ ສເທວເກນ ຫິ ໂລເກນ ສຣຓນ຺ຕິ ອຣຫັຍໂຕ ອຣິໂຍ ຠຄວາ, ເຕນ ສຍມ຺ຠຸຎາເຓນ ທິຏ຺ຐຕ຺ຕາ ຕສ຺ສ ສຈ຺ຈານີຕິ ອຣິຍສຈ຺ຈານິຯ ສມ຺ມປ຺ປຎ຺ຎາຍ ປສ຺ສຕີຕິ ສມ຺ມາ ເຫຕຸນາ ຎາເຍນ ວິປ຺ສ຺ສນາປຎ຺ຎາສຫິຕາຍ ມຄ຺ຄປຎ຺ຎາຍ ປຣິຎ຺ຎາປຫານສຈ຺ຉິກິຣິຍາຠາວນາຠິສມຍວເສນ ປສ຺ສຕິຯ ທຸກ຺ຂນ຺ຕິອາທິ ອຣິຍສຈ຺ຈານໍ ສຣູປທສ຺ສນໍຯ ຕຕ຺ຖ ອເນກູປທ຺ທວາທິຏ຺ຐານຕາຍ ກຸຈ຺ຉິຕຠາວໂຕ ພາລຊນປຣິກປ຺ປິຕຘຸວສຸຠສຸຂຕ຺ຕວິຣເຫນ ຕຸຈ຺ຉຠາວໂຕ ຈ ທຸກ຺ຂໍຯ ທຸກ຺ຂໍ ສມຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ເອເຕນາຕິ ທຸກ຺ຂສມຸປ຺ປາໂທ, ທຸກ຺ຂສມຸທໂຍຯ ທຸກ຺ຂໍ ອຕິກ຺ກມຕິ ເອເຕນ ອາຣມ຺ມຓປ຺ປຈ຺ຈຍຠູເຕນ, ເອຕ຺ຖ ວາຕິ ທຸກ຺ຂສ຺ສ ອຕິກ຺ກໂມ, ນິພ຺ພານໍຯ ອາຣກຕ຺ຕາ ກິເລເສຫິ ອຣຫັຍໂຕ ຈ ອຣິໂຍຯ ສມ຺ມາທິຏ຺ຐິອາທີນໍ ອຏ຺ຐນ຺ນໍ ອງ຺ຄານໍ ວເສນ ອຏ຺ຐງ຺ຄິໂກຯ ມາເຣນ຺ໂຕ ກິເລເສ ຄຈ຺ຉຕິ, ນິພ຺ພານຕ຺ຖິເກຫິ ມຄ຺ຄີຍຕິ, ສຍໍ ວາ ນິພ຺ພານໍ ມຄ຺ຄຕີຕິ ມຄ຺ໂຄຯ ຕໂຕ ເອວ ທຸກ຺ຂສ຺ສ ອຸປສມໍ ນິໂຣທໍ ຄຈ຺ຉຕີຕິ ທຸກ຺ຂູປສມຄາມີຯ ຍໂຕ ສມ຺ມປ຺ປຎ຺ຎາຍ ປສ຺ສຕີຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘຯ

ສສຕ຺ຕກ຺ຂຕ຺ຕຸໍ ປຣມໍ, ສນ຺ຘາວິຕ຺ວານ ປຸຄ຺ຄໂລຕິ ໂສ ເອວໍ ຈຕຸສຈ຺ຈທສ຺ສາວີ ອຣິຍປຸຄ຺ຄໂລ ໂສຕາປນ຺ໂນ ສພ຺ພມຸທິນ຺ທ຺ຣິໂຍ ສມາໂນ ສຕ຺ຕວາຣປຣມໍເຍວ ຠວາທີສຸ ອປຣາປຣຸປ຺ປຕ຺ຕິວເສນ ສນ຺ຘາວິຕ຺ວາ ສໍສຣິຕ຺ວາຯ ເອກພີຊີ, ໂກລໍໂກໂລ, ສຕ຺ຕກ຺ຂຕ຺ຕຸປຣໂມຕິ ອິນ຺ທ຺ຣິຍານໍ ຕິກ຺ຂມຊ຺ຌິມມຸທຸຠາເວນ ຕໂຍ ຫິ ໂສຕາປນ຺ນາຯ ເຕສຸ ສພ຺ພມຸທິນ຺ທ຺ຣິຍສ຺ສ ວເສນິທໍ ວຸຕ຺ຕໍ ''ສ ສຕ຺ຕກ຺ຂຕ຺ຕຸໍ ປຣມໍ, ສນ຺ຘາວິຕ຺ວານາ''ຕິ ຯ ທຸກ຺ຂສ຺ສນ຺ຕກໂຣ ໂຫຕີຕິ ວຏ຺ຏທຸກ຺ຂສ຺ສ ອນ຺ຕກໂຣ ປຣິໂຍສານກໂຣ ໂຫຕິຯ ກສ຺ມາ? ສພ຺ພສໍໂຍຊນກ຺ຂຍາ ອນຸປຸພ຺ເພນ ອຄ຺ຄມຄ຺ຄໍ ອຘິຄນ຺ຕ຺ວາ ນິຣວເສສານໍ ສໍໂຍຊນານໍ ເຂປນາຕິ ອຣຫຕ຺ຕຜເລເນວ ເທສນາຍ ກູຏໍ ຄຓ຺ຫີຯ

ຈຕ຺ຕຖສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

໔ຯ ມຸສາວາທສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ

໘໔ຯ ປຎ຺ຈເມ ເອກຘມ຺ມໍ ອຕີຕສ຺ສາຕິ ກາ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິ? ຠຄວໂຕ ຠິກ຺ຂຸສງ຺ຆສ຺ສ ຈ ມຫາລາຠສກ຺ກາໂຣ ອຸປ຺ປຊ຺ຊິ, ຕິຕ຺ຖິຍານໍ ປຣິຫາຍິຯ ເຕ ຫຕລາຠສກ຺ກາຣາ ນິປ຺ປຠາ ນິຕ຺ເຕຊາ ອິສ຺ສາປກຕາ ຈິຎ຺ຈມາຓວິກໍ ນາມ ປຣິພ຺ພາຊິກໍ ອຸຍ຺ໂຍເຊສຸໍ – ''ເອຫິ, ຕ຺ວໍ ຠຄິນິ, ສມຓໍ ໂຄຕມໍ ອຠູເຕນ ອພ຺ຠາຈິກ຺ຂສ຺ສູ''ຕິຯ ສາ ຠຄວນ຺ຕໍ ຈຕຸປຣິສມຊ຺ເຌ ຘມ຺ມໍ ເທເສນ຺ຕໍ ອຸປຄນ຺ຕ຺ວາ ອຠູເຕນ ອພ຺ຠາຈິກ຺ຂິຕ຺ວາ ສກ຺ເກນສ຺ສາ ອຠູຕຠາເວ ປກາສິເຕ ມຫາຊເນນ ''ຘີ ກາຬກຓ຺ຓີ''ຕິ ວິຫາຣໂຕ ນິກ຺ກຑ຺ຒາປິຕາ ປຖວິຍາ ວິວເຣ ທິນ຺ເນ ອວີຈິຊາລານໍ ອິນ຺ຘນໍ ຫຸຕ຺ວາວ ອວີຈິນິຣເຍ ນິພ຺ພຕ຺ຕິ, ຠິຍ຺ໂຍໂສມຕ຺ຕາຍ ຕິຕ຺ຖິຍານໍ ລາຠສກ຺ກາໂຣ ປຣິຫາຍິຯ ຠິກ຺ຂູ ຘມ຺ມສຠາຍໍ ກຖໍ ສມຸຏ຺ຐາເປສຸໍ ''ອາວຸໂສ, ຈິຎ຺ຈມາຓວິກາ ເອວໍ ອຸຬາຣຄຸຓໍ ອຄ຺ຄທກ຺ຂິເຓຍ຺ຍໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘໍ ອຠູເຕນ ອກ຺ໂກສິຕ຺ວາ ມຫາວິນາສໍ ປຕ຺ຕາ''ຕິຯ ສຕ຺ຖາ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ''ກາຍ ນຸຕ຺ຖ, ຠິກ຺ຂເວ, ເອຕຣຫິ ກຖາຍ ສນ຺ນິສິນ຺ນາ''ຕິ ປຸຈ຺ຉິຕ຺ວາ ''ອິມາຍ ນາມາ''ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ''ນ, ຠິກ຺ຂເວ, ອິທາເນວ, ປຸພ຺ເພປິ ສາ ມໍ ອຠູເຕນ ອກ຺ໂກສິຕ຺ວາ ມຫາວິນາສໍ ປຕ຺ຕາເຍວາ''ຕິ ມຫາປທຸມຊາຕກມ຺ປິ ວິຕ຺ຖາເຣຕ຺ວາ ອຸປຣິ ຘມ຺ມໍ ເທເສນ຺ໂຕ ອິມິສ຺ສາ ອຏ຺ຐຸປ຺ປຕ຺ຕິຍາ ''ເອກຘມ຺ມໍ ອຕີຕສ຺ສາ''ຕິ ອິທໍ ສຸຕ຺ຕໍ ເທເສສິຯ

ຕຕ຺ຖ ເອກຘມ຺ມນ຺ຕິ ເອກໍ ວຈີສຈ຺ຈສງ຺ຂາຕໍ ຘມ຺ມໍຯ ອຕີຕສ຺ສາຕິ ຍາ ສາ ອຏ຺ຐ ອນຣິຍໂວຫາເຣ ວຊ຺ເຊຕ຺ວາ ອຏ຺ຐສຸ ອຣິຍໂວຫາເຣສຸ ປຕິຏ຺ຐາປນຕ຺ຖໍ ''ສຈ຺ຈໍ , ຠເຓ, ນາລິກ''ນ຺ຕິ ອຣິເຍຫິ ຐປິຕາ ມຣິຍາທາ, ຕໍ ອຕິກ຺ກມິຕ຺ວາ ຐິຕສ຺ສຯ ປຸຣິໂສ ເອວ ປຸຄ຺ຄໂລຕິ ປຸຣິສປຸຄ຺ຄໂລ, ຕສ຺ສຯ ອກຣຓີຍນ຺ຕິ ກາຕຸໍ ອສກ຺ກຸເຓຍ຺ຍໍຯ ສມ຺ປຊານມຸສາວາທີ ຫິ ປຸຄ຺ຄໂລ ກິຎ຺ຈິ ປາປກມ຺ມໍ ກຕ຺ວາ ''ອິທໍ ນາມ ຕຍາ ກຕ''ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ''ນ ມຍາ ກຕ''ນ຺ຕິ ມຸສາວາເທເນວ ປຣິຫຣິສ຺ສຕິຯ ເອວໍ ຈ ປຏິປຊ຺ຊນ຺ໂຕ ກິຎ຺ຈິ ປາປກມ຺ມໍ ກໂຣຕິເຍວ, ນ ຕຕ຺ຖ ລຊ຺ຊຕິ ສຈ຺ຈມຣິຍາທາຍ ສມຕິກ຺ກນ຺ຕຕ຺ຕາຯ ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ ''ກຕມໍ ເອກຘມ຺ມໍ, ຍທິທໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ສມ຺ປຊານມຸສາວາໂທ''ຕິຯ

ຄາຖາຍໍ ມຸສາວາທິສ຺ສາຕິ ມຸສາ ອຠູຕໍ ອຕຈ຺ຉໍ ປເຣສໍ ວິຎ຺ຎາປນວເສນ ວທນສີລສ຺ສຯ ຍສ຺ສ ທສສຸ ວຈເນສຸ ເອກມ຺ປິ ສຈ຺ຈໍ ນຕ຺ຖິ, ເອວຣູເປ ວຕ຺ຕພ຺ພເມວ ນຕ຺ຖິຯ ຊນ຺ຕຸໂນຕິ ສຕ຺ຕສ຺ສຯ ສຕ຺ໂຕ ຫິ ຊາຍນຏ຺ເຐນ ''ຊນ຺ຕູ''ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິຯ ວິຕິຓ຺ຓປຣໂລກສ຺

ສາຕິ ວິສຸສຍ຺ຄປຣໂລກສ຺ສຯ ອິທິໂສ ທີ ມນຸສ຺ສສມ຺ປຕ຺ຕິ ເທວໂລກສມ຺ປຕ຺ຕິ ອວສາເນ ນິພ຺ພານສມ຺ປຕ຺ຕິຕິ ອິມາ ຕິສ຺ໂສປີ ສມ຺ປຕ຺ຕິໂຍ ນ ປສ຺ສຕິຯ ນຕ຺ຖິ ປາປນ຺ຕິ ຕສ຺ສ ຕາທິສສ຺ສ ອິທັ ນາມ ປາປີ ນ ກຕ຺ຕພ຺ພນ຺ຕິ ນຕ຺ຖິຕິຯ

ປຌ຺ຈມສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຖິຕາຯ

໖ຯ ທານສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ

໔໖ຯ ຉຏ຺ເຖ ເອວຌ຺ເຈຕິ ເອຕ຺ຖ ເອວນ຺ຕິ ອຸປ຺ມາກາເຣ ນິປາໂຕ, ເຈຕິ ປຣິກປ຺ປເນຯ ສຕ຺ຕາຕິ ຣູປາທີສຸ ສຕ຺ຕາ ວິສຕ຺ຕາຯ ຊາ ເນຍ຺ຍຸນ຺ຕິ ພຸຊ຺ເຊຍ຺ຍຸັຯ ທານສັວິກາຄສ຺ສາຕິ ຍາຍ ທີ ເຈຕນາຍ ອນ຺ນາທິເທຍ຺ຍຜມ຺ມັ ສັຫຣິຕ຺ວາ ອນຸກມ຺ປາປູຊາສຸ ອຌ຺ຌຕຣວເສນ ປເຣສັ ທີຍຕິ, ຕັ ທານັຯ ຍາຍ ປນ ອຕ຺ຕນາ ປຣິກຸຌ຺ຊິຕພ຺ພກາເວນ ຄທິຕວຕ຺ຖຸສ຺ສ ເອກເທໂສ ສັວິກຊິຕ຺ວາ ທີຍຕິ, ອຍັ ສັວິກາໂຄຯ ວິປາກນ຺ຕິ ຜລັຯ ຍຖາທັ ຊານາມິຕິ ຍຖາ ອຫັ ຊານາມິຯ ອິທັ ວຸຕ຺ຕັ ໂຫຕິ – ຕິຣຈ຺ຉານຄຕສ຺ສປີ ທານັ ທຕ຺ວາ ອຕ຺ຕກາວສເຕ ປວຕ຺ຕສຸຂວິປ຺ຈ຺ຈນວເສນ ສຕຄຸຓາ ທກ຺ຂິຓາ ໂຫຕິຕິ ເອວມາທິນາ, ກິກ຺ຂເວ, ເຍນ ປກາເຣນ ອຫັ ທານສ຺ສ ສັວິກາຄສ຺ສ ຈ ວິປາກັ ກມ຺ມວິປາກັ ຌາຓພເລນ ປຈ຺ຈກ຺ຂໂຕ ຊານາມິ, ເອວັ ອິເມ ສຕ຺ຕາ ຍທິ ຊາເນຍ຺ຍຸນ຺ຕິຯ ນ ອທຕ຺ວາ ກຸຌ຺ເຊຍ຺ຍຸນ຺ຕິ ຍັ ກຸຌ຺ຊິຕພ຺ພຍຸຕ຺ຕກັ ອຕ຺ຕໂນ ອຕ຺ຖິ, ຕໂຕ ປເຣສັ ນ ອທຕ຺ວາ ມຈ຺ຉຣິຍຈິຕ຺ເຕນ ຈ ຕຕ຺ຫາ ໂລກວເສນ ຈ ກຸຌ຺ເຊຍ຺ຍຸັ, ທຕ຺ວາວ ກຸຌ຺ເຊຍ຺ຍຸັຯ ນ ຈ ເນສັ ມຈ຺ເຉຣມລັ ຈິຕ຺ຕັ ປຣິຍາທາຍ ຕິຏ຺ເຖຍ຺ຍາຕິ ອຕ຺ຕໂນ ສມ຺ປຕ຺ຕີນັ ປເຣຫີ ສາຘາຣຓກາວາສໜນລກ຺ຂຓັ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ປກ຺ສສຣກາວທູສການັ ອຸປ຺ກ຺ກິເລສກູຕານັ ກຕ຺ຫຜມ຺ມານັ ອຌ຺ຌຕຣັ ມຈ຺ເຉຣມລັຯ ອຖ ວາ ຍຖາວຸຕ຺ຕມຈ຺ເຉຣຌ຺ເຈວ ອຌ຺ຌມ຺ປີ ທານນ຺ຕຣາຍກຣັ ອິສ຺ສາໂລກໂທສາທິມລຌ຺ຈ ເນສັ ສຕ຺ຕານັ ຈິຕ຺ຕັ ຍຖາ ທານເຈຕນາ ນ ປວຕ຺ຕຕິ, ນ ວາ ສຸປ຺ຣິສຸທ຺ຘາ ໂຫຕິ, ເອວັ ປຣິຍາທາຍ ປຣິໂຕ ຄເຫຕ຺ວາ ອກິກວິຕ຺ວາ ນ ຕິຏ຺ເຖຍ຺ຍຯ ໂກ ທີ ສມ຺ມເທວ ທານຜລັ ຊານນ຺ໂຕ ອຕ຺ຕໂນ ຈິຕ຺ເຕ ມຈ຺ເຉຣມລສ຺ສ ໂອກາສັ ທເທຍ຺ຍຯ

ໂຍປີ ເນສັ ອສ຺ສ ຈຣິໂມ ອາໂລໂປຕິ ເນສັ ສຕ຺ຕານັ ໂຍ ສພ຺ພປຈ຺ຉິມໂກ ອາໂລໂປ ສິຍາຯ ຈຣິມັ ກພລຸອນ຺ຕິ ຕສ຺ເສວ ເວວຈນັຯ ອິທັ ວຸຕ຺ຕັ ໂຫຕິ – ອິເມ ສຕ຺ຕາ ປກຕິຍາ ຍຕ຺ຕເກຫິ ອາໂລເປຫິ ສຍັ ຍາເປຍ຺ຍຸັ, ເຕສຸ ເອກເມວ ອາໂລປີ ອຕ຺ຕໂນ ອຕ຺ຖາຍ ຄ ເປຕ຺ວາ ຕທຌ຺ເຌ ສພ຺ເພ ອາໂລເປ ອາຄຕາຄຕານັ ອຕ຺ຖິການັ ທຕ຺ວາ ໂຍ ຄປີໂຕ ອາໂລໂປ ອສ຺ສ, ໂສ ອິຜ ຈຣິໂມ ອາໂລໂປ ນາມຯ ຕໂຕປີ ນ ອສັວິກຊິຕ຺ວາ ກຸຌ຺ເຊຍ຺ຍຸັ, ສເຈ ເນສັ ປຏິຄ຺ຄາຫກາ ອສ຺ສູຕິ ເນສັ ສຕ຺ຕານັ ປຏິຄ຺ຄາຫກາ ຍທິ ສິຍຸັ, ຕໂຕປີ ຍຖາວຸຕ຺ຕຈຣິມາໂລປໂຕປີ ສັວິກຊິຕ຺ວາວ ເອກເທສັ ທຕ຺ວາວ ກຸຌ຺ເຊຍ຺ຍຸັ, ຍຖາທັ ທານສັວິກາຄສ຺ສ ວິປາກັ ປຈ຺ຈກ຺ຂໂຕ ຊານາມິ, ເອວັ ຍທິ ຊາເນຍ຺ຍຸນ຺ຕິຯ ຍສ຺ມາ ຈ ໂຂຕິອາທິນາ ກມ຺ມຜລສ຺ສ ອປ຺ປຈ຺ຈກ຺ຂກາວໂຕ ເອວເມເຕ ສຕ຺ຕາ ທານສັວິກາເຄສຸ ນ ປວຕ຺ຕນ຺ຕິຕິ ຍຖານິປ຺ເປຕມຕ຺ຖັ ກາຣເຓນ ສມ຺ປຏິປາເທຕິຯ ເອເຕເນວ ເຕສັ ຕທຌ຺ຌປຸຌ຺ເຌສຸ ຈ ອປ຺ປຏິປຕ຺ຕິຍາ ອປຸຌ຺ເຌສຸ ຈ ປຏິປຕ຺ຕິຍາ ກາຣຓັ ທສ຺ສິຕນ຺ຕິ ທຏ຺ຄພ຺ພັຯ

ຄາຖາສຸ ຍຖາວຸຕ຺ຕັ ມເຫສິນາຕິ ມເຫສິນາ ກຄວຕາ ‘‘ຕິຣຈ຺ຉານຄເຕ ທານັ ທຕ຺ວາ ສຕຄຸຓາ ທກ຺ຂິຓາ ປາຏິກຸຄ຺ຂິຕພ຺ພາ’ ຕິ ອາທິນາ, ອິຜ ວາ ‘‘ເອວັ ເຈ ສຕ຺ຕາ ຊາເນຍ຺ຍຸ’’ນ຺ຕິອາທິນາ ຍຖາວຸຕ຺ຕັ, ຌາຓຈາເຣນ ຕັ ຍຖາວຸຕ຺ຕັ ຈິຕ຺ຕັ ຌາຕນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ວິປາກັ ສັວິກາຄສ຺ສາຕິ ສັວິກາຄສ຺ສປີ ວິປາກັ, ໂກ ປນ ວາໂທ ທານສ຺ສຯ ຍຖາ ໂຫຕິ ມຫປ຺ຜລນ຺ຕິ ຍຖາ ໂສ ວິປາໂກ ມຫນ຺ຕັ ຜລັ ໂຫຕິ, ເອວັ ອິເມ ສຕ຺ຕາ ຍທິ ຊາເນຍ຺ຍຸນ຺ຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘຯ ວິເນຍ຺ຍ ມຈ຺ເຉຣມລນ຺ຕິ ມຈ຺ຉຣິຍມລັ ອປເນຕ຺ວາ ກມ຺ມຜລສທ຺ຘາຍ ຣຕນຕ຺ຕຍສທ຺ຘາຍ ຈ ວິເສສໂຕ ປສນ຺ເນນ ຈິຕ຺ເຕນ ເຍສຸ ກິເລເສຫິ ອາຣກຕ຺ຕາ ອຣິເຍສຸ ສີລາທິ ຄຸຓສມ຺ປນ຺ເນສຸ ທິນ຺ນັ ອປ຺ປກມ຺ປີ ທານັ ມຫປ຺ຜລັ ໂຫຕິ, ເຕສຸ ຍຸຕ຺ຕກາເລນ ທຊ຺ຊັ ທເທຍ຺ຍຸັຯ

ມຫປ຺ຜລກາວກາຣຓໂຕ ທກ຺ຂິຓັ ອຣຫນ຺ຕິຕິ ທກ຺ຂິເຓຍ຺ຍາ, ສມ຺ມາປຏິປນ຺ນາ, ເຕສຸ ທກ຺ຂິເຓຍ຺ເຍສຸຯ ທກ຺ຂິຓັ ປຣໂລກັ ສທ຺ທ ຫິຕ຺ວາ ທາຕພ຺ພັ ເທຍ຺ຍຜມ຺ມັ ຍຖາ ຕັ ທານັ ໂຫຕິ ມຫາທານັ, ເອວັ ທຕ຺ວາຯ ອຖ ວາ ພຫຸໂນ ອນ຺ນັ ທຕ຺ວາ, ກຖັ ປນ ອນ຺ນັ ທາຕພ຺ພນ຺ຕິ ອາຫ ‘‘ທກ຺ຂິເຓຍ຺ເຍສຸ ທກ຺ຂິຓ’’ນ຺ຕິຯ ອິໂຕ ມນຸສ຺ສຕ຺ຕາ ມນຸສ຺ສຕ຺ຕກາວໂຕ ຈຸຕາ ປຏິສນ຺ຘິວເສນ ສຄ຺ຄັ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິ ທາຍກາຯ ກາມກາມິໂນຕິ ກາເມຕພ຺ພານັ ອຸລຸອາຣານັ ເທວໂກຄານັ ປຏິລທ຺ຘຣູປວິກເວນ ກມ຺ມຸນາ ອຸປຄມເນ ສາຘຸ ກາຣິຕາຍ ກາມກາມິໂນ ສພ຺ພກາມສມງ຺ຄິໂນຯ ໂມທນ຺ຕິ ຍຖາຣຸຈິ ປຣິຈາເຣນ຺ຕິຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

ຉຏ຺ຄສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຖິຕາຯ

ໆ. ເມຕ຺ຕາພາວນາສຸຕ຺ຕວຕ຺ຕນາ

໒ໆ. ສຕ຺ຕເມ ຍານິ ການິຈິຕິ ອນວເສສປຣິຍາທານໍ. ໂອປ຺ຂິການິ ປ຺ຸຍ຺ຍກິຣິຍວຕ຺ຖູນິຕິ

ເຕສໍ ນິຍມນໍ. ຕຕ຺ຖ ອຸປ຺ຂີ ວຸຈ຺ຈນ຺ຕິ ຂນ຺ຂາ, ອຸປ຺ຂິສ຺ສ ກຣຕໍ ສີລໍ ເອເຕສໍ, ອຸປ຺ຂິປ຺ປໂຍຊນານິ ວາ ໂອປ຺ຂິການິ. ສມ຺ປຕ຺ຕິກເວ ອຕ຺ຕກາວຊນການິ ປຝິສນ຺ຂິປ຺ວຕ຺ຕິວິປາກທາຍການິ. ປ຺ຸຍ຺ຍກິຣິຍວຕ຺ຖູນີຕິ ປ຺ຸຍ຺ຍກິຣິຍາ ຈ ຕາ ເຕສໍ ເຕສໍ ຜລານິສໍສານໍ ວຕ຺ຖູນີ ຈາຕິ ປ຺ຸຍ຺ຍກິຣິຍວຕ຺ຖູນິ. ຕານິ ປນ ສງ຺ເຂປໂຕ ທານມຍໍ, ສີລມຍໍ, ພາວນາມຍນ຺ຕິ ຕິວິຊານິ ໂຫນ຺ຕິ. ຕຕ຺ຖ ຍໍ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ, ຕໍ ປຣໂຕ ຕິກນິປາຕວຕ຺ຕນາຍໍ ອາວິ ກວິສ຺ສຕິ. ເມຕ຺ຕາຍ ເຈໂຕວິມຸຕ຺ຕິຍາຕິ ເມຕ຺ຕາພາວນາວເສນ ປຝິລທ຺ຂ ຕິກຈຕ຺ກ຺ກຊ຺ຊານສມາປຕ຺ຕິຍາ. "ເມຕ຺ຕາ"ຕິ ຫິ ວຸຕ຺ເຕ ອຸປຈາໂຣປິ ລພ຺ພຕິ ອປ຺ປນາປິ, "ເຈໂຕວິມຸຕ຺ຕິ"ຕິ ປນ ວຸຕ຺ເຕ ອປ຺ປ ນາຊານເມວ ລພ຺ພຕິ. ຕລ຺ຫິ ນີວຣຕາທິປຈ຺ຈນີກຂມ຺ມໂຕ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ສຸຍ຺ຖຸ ວິມຸຕ຺ຕິການເວນ ເຈໂຕວິມຸຕ຺ຕີຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ. ກລໍ ນາຄ຺ຈນ຺ຕິ ໂສລຸອສິນ຺ຕິ ເມຕ຺ຕາພ຺ຣຫ຺ມວິຫາຣສ຺ສ ໂສລຸອສກາຄໍ ໂອປ຺ຂິການິ ປ຺ຸຍ຺ຍກິຣິຍວຕ຺ຖູນິ ນ ອຄ຺ຈນ຺ຕິ. ອິທໍ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫ ຕິ – ເມຕ຺ຕາຍ ເຈໂຕວິມຸຕ຺ຕິຍາ ໂຍ ວິປາໂກ, ຕໍ ໂສລຸອສ ໂກຍ຺ຖາເສ ກຕ຺ວາ ຕໂຕ ເອກໍ ປຸນ ໂສລຸອສ ໂກຍ຺ຖາເສ ກຕ຺ວາ ຕຕ຺ຖ ໂຍ ເອກໂກຍ຺ຖາໂສ, ນ ຕໍ ອລ຺ຸລານິ ໂອປ຺ຂິການິ ປ຺ຸຍ຺ຍກິຣິຍວຕ຺ຖູນິ ອຄ຺ຈນ຺ຕີຕິ. ອຂິຄ຺ຄເຫຕ຺ວາຕິ ອກິກວິຕ຺ວາ. ກາສ ເຕຕິ ອຸປກ຺ກິເລສວິສຸທ຺ຂິຍາ ທິປ຺ປຕິ. ຕປເຕຕິ ຕໂຕ ເອວ ອນວເສເສ ປຝິປກ຺ຂຂມ຺ເມ ສນ຺ຕປຕິ. ວິໂຣຈຕີຕິ ອຸກາຍສມ຺ປຕ຺ຕິ ຍາ ວິໂຣຈຕິ. ເມຕ຺ຕາ ຫິ ເຈໂຕວິມຸຕ຺ຕິ ຈນ຺ທາໂລກສງ຺ຂາຕາ ວິຄຕູປກ຺ກິເລສາ ຊຕ຺ຫາ ວິຍ ທິປ຺ປຕິ, ອາຕໂປ ວິຍ ອນ຺ຂກາຣໍ ປຈ຺ຈນີກຂມ຺ເມ ວິຂມນ຺ຕີ ຕປຕິ, ໂອສທີຕາຣກາ ວິຍ ວິຊ຺ໂຊຕມານາ ວິໂຣຈຕິ ຈ.

ເສຍ຺ຍຖາປີຕິ ໂອປມ຺ມທສ຺ສນຕ຺ເຖ ນິປາໂຕ. ຕາຣກຣູປານນ຺ຕິ ໂຊຕີນໍ. ຈນ຺ທິຍາຕິ ຈນ຺ທສ຺ສ ອຍນ຺ຕິ ຈນ຺ທີ, ຕສ຺ສາ ຈນ຺ທິ ຍາ, ປກາຍ ຊຕ຺ຫາຍາຕິ ອຕ຺ໂຖ. ວສ຺ສານນ຺ຕິ ວສ຺ສານໍ ພຫຸວເສນ ລທ຺ຂໂວຫາຣສ຺ສ ອຸຕຸໂນ. ປຈ຺ຂິເມ ມາເສຕິ ກຕ຺ຕິກມາ ເສ. ສຣທສມເຍຕິ ສຣທກາເລ. ອສ຺ສຍຸຊກຕ຺ຕິກມາສາ ຫິ ໂລເກ "ສຣເທາຕູ"ຕິ ວຸຈ຺ຈນ຺ຕິ. ວິທ຺ເຂຕິ ອຸພ຺ພິທ຺ເຂ, ເມຂວິຄ ເມນ ທູຣີກູເຕຕິ ອຕ຺ໂຖ. ເຕເນວາຫ "ວິຄຕວລາຫເກ"ຕິ. ເທເວຕິ ອາກາເສ. ນກໍ ອພ຺ກຸສ຺ສກ຺ກມາໂນຕິ ອຸທຍຍ຺ຖານໂຕ ອາ ກາສໍ ອຸລ຺ລງ຺ຂນ຺ໂຕ. ຕມຄຕນ຺ຕິ ຕມໍ. ອກິວິຫຈ຺ຈາຕິ ອກິຫນ຺ຕ຺ວາ ວິຂມິຕ຺ວາ. ໂອສທີຕາຣກາຕິ ອຸສ຺ສນ຺ນາ ປກາ ເອຕາຍ ຂີຍຕິ, ໂອສທີນໍ ວາ ອນຸພລປ຺ປທາຍິກຕ຺ຕາ ໂອສທີຕິ ລທ຺ຂນາມາ ຕາຣກາ.

ເອຕ຺ຖາຫ – ກສ຺ມາ ປນ ກຄວຕາ ສມາເນປີ ໂອປ຺ຂິກກາເວ ເມຕ຺ຕາ ອິຕເຣຫີ ໂອປ຺ຂິກປ຺ຸຍ຺ເຍຫິ ວິເສເສຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕາຕິ? ວຸຈ຺ຈ ເຕ – ເສຍ຺ຖຍ຺ເຖນ ນິທ຺ໂທສກາເວນ ຈ ສຕ຺ເຕສຸ ສຸປ຺ປຝິປຕ຺ຕິກາວໂຕ. ເສຍ຺ຖາ ຫິ ເອເຕ ວິຫາຣາ, ສພ຺ພສຕ຺ເຕສຸ ສມ຺ ມາປຝິປຕ຺ຕິກູຕານິ ຍທິທໍ ເມຕ຺ຕາຊານານິ. ຍຖາ ຈ ພ຺ຣຫ຺ມາໂນ ນິທ຺ໂທສຈິຕ຺ຕາ ວິຫຣນ຺ຕິ, ເອວໍ ເອເຕຫິ ສມນ຺ນາຄຕາ ໂຍຄິໂນ ພ຺ຣຫ຺ມສມາວ ຫຸຕ຺ວາ ວິຫຣນ຺ຕິ. ຕຖາ ຫິເມ "ພ຺ຣຫ຺ມວິຫາຣາ"ຕິ ວຸຈ຺ຈນ຺ຕິ. ອິຕິ ເສຍ຺ຖຍ຺ເຖນ ນິທ຺ໂທສກາເວນ ຈ ສຕ຺ເຕສຸ ສຸປ຺ປຝິປຕ຺ຕິກາວໂຕ ເມຕ຺ຕາວ ອິຕເຣຫິ ໂອປ຺ຂິກປ຺ຸຍ຺ເຍຫິ ວິເສເສຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕາ.

ເອວມ຺ປິ ກສ຺ມາ ເມຕ຺ຕາວ ເອວໍ ວິເສເສຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕາ? ອິຕເຣສໍ ພ຺ຣຫ຺ມວິຫາຣານໍ ອຂິຍ຺ຖານກາວໂຕ ທານາທີນໍ ສພ຺ເພສໍ ກລຸ ຍາຕຂມ຺ມານໍ ປຣິປູຣິກຕ຺ຕາ ຈ. ອຍລ຺ຫິ ສຕ຺ເຕສຸ ຫິຕາກາຣປ຺ປວຕ຺ຕິລກ຺ຂຕາ ເມຕ຺ຕາ, ຫິຕູປສໍຫາຣສາ, ອາຂາຕວິນຍປຈ຺ ຈຸປຍ຺ຖານາ. ຍທິ ອໂຍນິໂສ ກາວິຕາ ພຫຸລີກຕາ, ອຖ ສຸເຂເນວ ກຣຸຕາທິກາວນາ ສມ຺ປຊ຺ຊນ຺ຕີຕິ ເມຕ຺ຕາ ອິຕເຣສໍ ພ຺ຣຫ຺ມວິ ຫາຣານໍ ອຂິຍ຺ຖານໍ. ຕຖາ ຫິ ສຕ຺ເຕສຸ ຫິຕຊ຺ຊາສຍຕາຍ ສຕິ ເນສໍ ທຸກ຺ຂາສຫນຕາ, ສມ຺ປຕ຺ຕິວິເສສານໍ ຈິຣຍ຺ກິຕິການມຕາ, ປກ຺ຂປາຕາກາເວນ ສພ຺ພຕ຺ຖ ສມປ຺ປວຕ຺ຕຈິຕ຺ຕຕາ ຈ ສຸເຂເນວ ອິຊ຺ຊນ຺ຕິ. ເອວລ຺ຈ ສກລໂລກຫິຕສຸຂວິຂານາຂິມຸຕ຺ຕາ ມຫາ ໂພຂິສຕ຺ຕາ "ອິມສ຺ສ ທາຕພ຺ພໍ, ອິມສ຺ສ ນ ທາຕພ຺ພ"ນ຺ຕິ ອຸຕ຺ຕມວິຈຍວເສນ ວິກາຄໍ ອກຕ຺ວາ ສພ຺ພສຕ຺ຕານໍ ນິຣວເສສສຸຂ ນິທານໍ ທານໍ ເທນ຺ຕິ, ຫິຕສຸຂຕ຺ຖເມວ ເນສໍ ສີລໍ ສມາທິຍນ຺ຕິ, ສີລປຣິປູຣຕຕ຺ຖໍ ເນກ຺ຂມ຺ມໍ ກຊນ຺ຕິ, ເຕສໍ ຫິຕສຸເຂສຸ ອສມ຺ ໂມຫຕ຺ຖາຍ ປລ຺ຍໍ ປຣິໂຍທເປນ຺ຕິ, ຫິຕສຸຂາກິວຫ຺ຍນຕ຺ຖເມວ ທລຸທໍ ວີຣິຍມາຣການ຺ຕິ, ອຸຕ຺ຕມວີຣິຍວເສນ ວີຣກາວໍ ປຕ຺ຕາປິ ສຕ຺ຕານໍ ນານປ຺ປກາຣໍ ຫິຕຊ຺ຊາສເຍເນວ ອປຣາຂໍ ຂມນ຺ຕິ, "ອິທໍ ໂວ ທສ຺ສາມ, ກຣິສ຺ສາມາ"ຕິອາທິນາ ກຕໍ ປຝິລ຺ຸລາຕໍ ນ ວິສໍວາເທນ຺ຕິ, ເຕສໍ ຫິຕສຸຂາເຍວ ອຈລາຂິຍ຺ຖານາ ໂຫນ຺ຕິ. ເຕສຸ ອຈລາຍ ເມຕ຺ຕາຍ ປຸພ຺ພກາຣິໂນ ຫິຕຊ຺ຊາສເຍເນວ ເນສໍ ວິປ຺ປກາເຣ ອຸທາສີນາ ໂຫນ຺ຕິ, ປຸພ຺ພກາຣິຕາຍປິ ນ ປຈ຺ຈຸປກາຣມາສີສນ຺ຕີຕິ. ເອວໍ ເຕ ປາຣມີໂຍ ປູເຣຕ຺ວາ ຍາວ ທສພລຈຕຸ- ເວສາຣຊ຺ຊ-ຉອສາຂາຣຕຄາຕ-ອຍ຺ຖາຣສາເວຕິກພຸທ຺ຂຂມ຺ມປ຺ປເກເທ ສພ຺ເພປິ ກລຸຍາຕຂມ຺ເມ ປຣິປູເຣນ຺ຕິ. ເອວໍ ທານາທີ

ນໍ ສພ຺ເພສໍ ກລ຺ຍາຓຘມ຺ມານໍ ປາຣິປູຣິກາ ເມຕ຺ຕາຕິ ຈ ອິມສ຺ສ ວິເສສສ຺ສ ທສ຺ສນຕ຺ຖໍ ສາ ອິຕເຣຫິ ວິເສເສຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕາຯ

ອປິຈ ເມຕ຺ຕາຍ ອິຕເຣຫິ ໂອປ຺ຘິກປ຺ຸຎ຺ເຎຫິ ມຫານຸຠາວຕາ ເວລາມສຸຕ຺ເຕນ ທີເປຕພ຺ພາຯ ຕຕ຺ຖ ຫິ ຍຖາ ນາມ ມຫຕາ ເວລາມສ຺ສ ທານໂຕ ເອກສ຺ສ ໂສຕາປນ຺ນສ຺ສ ທານໍ ມຫປ຺ຜລຕຣໍ ວຸຕ຺ຕໍ, ເອວໍ ໂສຕາປນ຺ນສຕໂຕ ເອກສ຺ສ ສກທາຄາມິສ຺ສ ທານໍ… ເປ… ປຈ຺ເຈກພຸທ຺ຘສຕໂຕ ຠຄວໂຕ, ຕໂຕປິ ພຸທ຺ຘປ຺ປມຸຂສ຺ສ ສງ຺ຆສ຺ສ ທານໍ, ຕໂຕປິ ຈາຕຸທ຺ທິສສ຺ສ ສງ຺ຆສ຺ສ ວິຫາຣທານໍ, ຕໂຕປິ ສຣຓຄມນໍ, ຕໂຕປິ ສີລສມາທານໍ, ຕໂຕປິ ຄທ຺ທູຫນມຕ຺ຕໍ ກາລໍ ເມຕ຺ຕາຠາວນາ ມຫປ຺ຜລຕຣາ ວຸຕ຺ຕາຯ ຍຖາຫ –

‘‘ຍໍ ຄຫປຕິ ເວລາໂມ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ທານໍ ອທາສິ ມຫາທານໍຯ ໂຍ ເຈກໍ ທິຏ຺ຐິສມ຺ປນ຺ນໍ ໂຠເຊຍ຺ຍ, ອິທໍ ຕໂຕ ມຫປ຺ຜລຕຣໍຯ ໂຍ ຈ ສຕໍ ທິຏ຺ຐິສມ຺ປນ຺ນໍ ໂຠເຊຍ຺ຍ…ເປ… ສຸຣາເມຣຍມຊ຺ຊປ຺ປມາທຏ຺ຐານາ ເວຣມຓີຯ ໂຍ ຈ ອນ຺ຕມໂສ ຄທ຺ທູຫນມຕ຺ຕມ຺ປິ ເມຕ຺ຕຈິຕ຺ຕໍ ຠາເວຍ຺ຍ, ອິທໍ ຕໂຕ ມຫປ຺ຜລຕຣ’’ນ຺ຕິ (ອຯ ນິຯ ໙ຯ໒໐)ຯ

ມຫຄ຺ຄຕປ຺ຸຎ຺ຎກາເຍນ ປນສ຺ສາ ປຣິຕ຺ຕປ຺ຸຎ຺ຎໂຕ ສາຕິສຍຕາຍ ວຕ຺ຕພ຺ພເມວ ນຕ຺ຖິຯ ວຸຕ຺ຕຎ຺ເຫຕໍ ‘‘ຍໍ ປມາຓກຕໍ ກມ຺ມໍ, ນ ຕໍ ຕຕ຺ຣາວສິສ຺ສຕິ, ນ ຕໍ ຕຕ຺ຣາວຕິຏ຺ຐຕີ’’ຕິ (ທີຯ ນິຯ ໑ຯ໕໕໖; ສໍຯ ນິຯ ໔ຯ໓໖໐)ຯ ກາມາວຈຣກມ຺ມຎ຺ຫິ ປມາຓກຕໍ ນາມ, ມຫຄ຺ຄຕກມ຺ມໍ ປນ ປມາຓໍ ອຕິກ຺ກມິຕ຺ວາ ໂອທິສ຺ສກາໂນທິສ຺ສກຜຣຓວເສນ ວຑ຺ຒິຕ຺ວາ ກຕຕ຺ຕາ ອປ຺ປມາຓກຕໍ ນາມຯ ກາມາວຈຣກມ຺ມໍ ຕສ຺ສ ມຫຄ຺ຄຕກມ຺ມສ຺ສ ອນ຺ຕຣາ ລຄ຺ຄິຕຸໍ ວາ ຕໍ ກມ຺ມໍ ອຠິຠວິຕ຺ວາ ອຕ຺ຕໂນ ວິປາກສ຺ສ ໂອກາສໍ ຄເຫຕ຺ວາ ຐາຕຸໍ ວາ ນ ສກ຺ໂກຕິ, ອຖ ໂຂ ມຫຄ຺ຄຕກມ຺ມເມວ ຕໍ ປຣິຕ຺ຕກມ຺ມໍ ມໂຫໂຆ ວິຍ ປຣິຕ຺ຕໍ ອຸທກໍ ອຠິຠວິຕ຺ວາ ອຕ຺ຕໂນ ໂອກາສໍ ຄເຫຕ຺ວາ ຕິຏ຺ຐຕິ, ຕສ຺ສ ວິປາກໍ ປຏິພາຫິຕ຺ວາ ສຍເມວ ພ຺ຣຫ຺ມສຫພ຺ຍຕໍ ອຸປເນຕີຕິ ອຍຎ຺ຫິ ຕສ຺ສ ອຕ຺ໂຖຕິຯ

ຄາຖາສຸ ໂຍຕິ ໂຍ ໂກຈິ ຄຫຏ຺ໂຐ ວາ ປພ຺ພຊິໂຕ ວາຯ ເມຕ຺ຕນ຺ຕິ ເມຕ຺ຕາຌານໍຯ ອປ຺ປມາຓນ຺ຕິ ຠາວນາວເສນ ອາຣມ຺ມຓວເສນ ຈ ອປ຺ປມາຓໍຯ ອສຸຠຠາວນາທໂຍ ວິຍ ຫິ ອາຣມ຺ມເຓ ເອກເທສຄ຺ຄຫຓໍ ອກຕ຺ວາ ອນວເສສຜຣຓວເສນ ອໂນທິໂສຜຣຓວເສນ ຈ ອປ຺ປມາຓາຣມ຺ມຓຕາຍ ປຄຸຓຠາວນາວເສນ ອປ຺ປມາຓໍຯ ຕນູ ສໍໂຍຊນາ ໂຫນ຺ຕີຕິ ເມຕ຺ຕາຌານໍ ປາທກໍ ກຕ຺ວາ ສມ຺ມສິຕ຺ວາ ເຫຏ຺ຐິເມ ອຣິຍມຄ຺ເຄ ອຘິຄຈ຺ຉນ຺ຕສ຺ສ ສຸເຂເນວ ປຏິຆສໍໂຍຊນາທໂຍ ປຫີຍມານາ ຕນູ ໂຫນ຺ຕິຯ ເຕນາຫ ‘‘ປສ຺ສໂຕ ອຸປຘິກ຺ຂຍ’’ນ຺ຕິຯ ‘‘ອຸປຘິກ຺ຂໂຍ’’ຕິ ຫິ ນິພ຺ພານໍ ວຸຈ຺ຈຕິຯ ຕຎ຺ຈສ຺ສ ສຈ຺ຈາຠິສມຍວເສນ ມຄ຺ຄຎາເຓນ ປສ຺ສຕິຯ ອຖ ວາ ຕນູ ສໍໂຍຊນາ ໂຫນ຺ຕີຕິ ເມຕ຺ຕາຌານປທຏ຺ຐານາຍ ວິປສ຺ສນາຍ ອນຸກ຺ກເມນ ອຸປຘິກ຺ຂຍສງ຺ຂາຕໍ ອຣຫຕ຺ຕໍ ປຕ຺ວາ ຕໍ ປສ຺ສໂຕ ປເຄວ ທສປິ ສໍໂຍຊນາ ຕນູ ໂຫນ຺ຕິ, ປຫີຍນ຺ຕີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອຖ ວາ ຕນູ ສໍໂຍຊນາ ໂຫນ຺ຕີຕິ ປຏິໂຆ ເຈວ ປຏິຆສມ຺ປຍຸຕ຺ຕສໍໂຍຊນາ ຈ ຕນຸກາ ໂຫນ຺ຕິຯ ປສ຺ສໂຕ ອຸປຘິກ຺ຂຍນ຺ຕິ ເຕສໍເຍວ ກິເລສູປຘີນໍ ຂຍສງ຺ຂາຕໍ ເມຕ຺ຕໍ ອນິຄມວເສນ ປສ຺ສນ຺ຕ ສ຺ສາຕິ ເອວເມຕ຺ຖ ອຕ຺ໂຖ ທຏ຺ຐພ຺ໂພຯ

ເອວໍ ກິເລສປ຺ປຫານໍ ນິພ຺ພານາຘິຄມຎ຺ຈ ເມຕ຺ຕາຠາວນາຍ ທິຏ຺ຐຘມ຺ມິກໍ ອານິສໍສໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ອິທານິ ອຎ຺ເຎ ອານິສໍເສ ທສ຺ເສຕຸໍ ‘‘ເອກມ຺ປິ ເຈ’’ຕິອາທິມາຫຯ ຕຕ຺ຖ ອທຸຏ຺ຐຈິຕ຺ໂຕຕິ ເມຕ຺ຕາພເລນ ສຸຏ຺ຐຸ ວິກ຺ຂມ຺ຠິຕພ຺ຍາປາທຕາຍ ພ຺ຍາປາເທນ ອທູສິຕຈິຕ຺ໂຕຯ ເມຕ຺ຕາຍຕີຕິ ຫິຕຜຣຓວເສນ ເມຕ຺ຕໍ ກໂຣຕິຯ ກຸສໂລຕິ ອຕິສເຍນ ກຸສລວາ ມຫາປ຺ຸຎ຺ໂຎ, ປຏິພາຫິອນຕ຺ຖວິຄເມນ ໂວຯ ເຂມີ ເຕນາຕິ ເຕນ ເມຕ຺ຕາຍິເຕນຯ ສພ຺ເພ ຈ ປາເຓຕິ ຈສທ຺ໂທ ພ຺ຍຕິເຣໂກຯ ມນສານຸກມ຺ປິນ຺ຕິ ຈິຕ຺ເຕນ ອນຸກມ຺ປນ຺ໂຕຯ ອິທໍ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ – ເອກສຕ຺ຕວິສຍາປິ ຕາວ ເມຕ຺ຕາ ມຫາກຸສລຣາສິ, ສພ຺ເພ ປນ ປາເຓ ອຕ຺ຕໂນ ປີຍປຸຕ຺ຕໍ ວິຍ ຫິຕຜຣເຓນ ມນສາ ອນຸກມ຺ປນ຺ໂຕ ປຫູຕໍ ພຫຸໍ ອນປ຺ປກໍ ອປຣິຍນ຺ຕໍ ຈຕຸສຏ຺ຐິມຫາກປ຺ເປປິ ອຕ຺ຕໂນ ວິປາກປ຺ປພນ຺ຘໍ ປວຕ຺ເຕຕຸໍ ສມຕ຺ຖໍ ອຸຬາຣປ຺ຸຎ຺ຎໍ ອຣິໂຍ ປຣິສຸທ຺ຘຈິຕ຺ໂຕ ປຸຄ຺ຄໂລ ປກໂຣຕິ ນິປ຺ຜາເທຕີຕິຯ

ສຕ຺ຕສຓ຺ຑນ຺ຕິ ສຕ຺ຕສງ຺ຂາເຕນ ສຓ຺ເຑນ ສມນ຺ນາຄຕໍ ກຣິຕໍ, ສຕ຺ເຕຫິ ອວິຣຬໍ ອາກິຓ຺ຓມນຸສ຺ສນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ວິຊິຕ຺ວາຕິ ອທຓ຺ເຑນ ອສຕ຺ເຖນ ຘມ຺ເມເນວ ວິຊິນິຕ຺ວາຯ ຣາຊິສໂຍຕິ ອິສິສທິສາ ຘມ຺ມິກຣາຊາໂນຯ ຍຊມານາຕິ ທານານິ ທທມານາຯ ອນຸປຣິຍຄາຕິ ວິຈຣິສຸຯ

ອສ຺ສເມຘນ຺ຕິອາທີສຸ ໂປຣາຓກຣາຊກາເລ ກິຣ ສສ຺ສເມຘໍ, ປຸຣິສເມຘໍ, ສມ຺ມາປາສໍ, ວາຈາເປຍ຺ຍນ຺ຕິ ຈຕ຺ຕາຣິ ສງ຺ຄຫວຕ຺ຖູນິ ອເຫສຸໍ, ເຍຫິ ຣາຊາໂນ ໂລກໍ ສງ຺ຄຓ຺ຫິໍສຸຯ ຕຕ຺ຖ ນິປ຺ຜນ຺ນສສ຺ສໂຕ ທສມຠາຄຄ຺ຄຫຓໍ ສສ຺ສເມຘໍ ນາມ, ສສ຺ສສມ຺ປາທເນ ເມຘາວິຕາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ມຫາໂຍຘານໍ ຉມາສິກໍ ຠຕ຺ຕເວຕນານຸປ຺ປທານໍ ປຸຣິສເມຘໍ ນາມ, ປຸຣິສສງ຺ຄຓ຺ຫເນ ເມຘາວິຕາຕິ ອຕ຺

ໂຖ។ ຫລີຫຸຫມນຸສ຺ສານໍ ໂປ໌ຕຸຖເກ ເລຂໍ ຄເຫຕຸວາ ຕີຕີ ວສ຺ສານີ ວິນາ ວຫຸໜິຍາ ສຫສ຺ສຫຸວິສຫສ຺ສມຕຸຕຜນານຸປ຺ປ໌ຫານໍ ສມ຺ມາປາສໍ ນາມ។ ຕລ຺ຫີ ສມ຺ມາ ມນຸສ຺ເສ ປາເສຕິ ຫຫເຍ ພນ຺ທິຕ຺ວາ ວິຍ ຄເປ໌ຕິ, ຕສ຺ມາ "ສມ຺ມາປາສ"ນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ។ "ຕາຕ ມາຕຸລາ"ຕິອາທິນາ ປນ ສຕຸຫວາຈາຍ ສ຺ຄຫຕໍ ວາຈາເປຍ຺ຍໍ ນາມ, ເປຍ຺ຍວຊ຺ຊໍ ປິຍວາຈຕາຕິ ອຕຸໂຖ។ ເອວໍ ຈຕູຫິ ສ຺ຄຫວຕຸຖູຫິ ສ຺ຄຫິຕໍ ຣຜ຺ຖໍ ອິທຸຜລ຺ເຈວ ໂຫຕິ ຜີຕລ຺ຈ ປຫູຕອນ຺ນປານໍ ເຂມໍ ນິຣພ຺ພຸທໍ។ ມນຸສ຺ສາ ມຸທາ ໂມທມານາ ອຸເຣ ປຸຕ຺ເຕ ນຈ຺ເຈນ຺ຕາ ອປາຣຸຕພຣາ ວິຫຣນ຺ຕິ ។ ອິທໍ ພຣທຸວາເຣສຸ ອຄຸຄລຸອານໍ ອກາວໂຕ "ນິຣຄຸຄລຸອ"ນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ។ ອຍໍ ໂປ໌ຣາຕິກາ ປເວຕິ, ອຍໍ ໂປ໌ຣາຕິກາ ປກຕິ។

ອປ໌ຣກາເຄ ປນ ໂອກ຺ກາກຣາຊກາເລ ພຸຣາຫ຺ມຕາ ອີມານີ ຈຕຸຕາຣີ ສ຺ຄຫວຕຸຖູນີ ອິມລ຺ຈ ຣຜ຺ຖສມ຺ປຕ຺ຕິ ປ໌ຣິວຕ຺ເຕນ຺ຕາ ອຸຫ຺ຜມ຺ມູລໍ ກຕ຺ວາ ອສ຺ສເມຂໍ ປຸຣິສເມຂນ຺ຕິອາທິເກ ປລ຺ຈ ຍລ຺ເຍ ນາມ ອກໍສຸ។ ວຸຕຸຕລ຺ເຫຕໍ ກຄວຕາ ພຸຣາຫ຺ມຕຜມ຺ມິຍສຸຕ຺ເຕ –

"ເຕສໍ ອາສີ ວິປ໌ລ຺ລາໂສ, ທິສ຺ວານ ອຕຸໂຕ ອຕຸໍ...ເປ...។

"ເຕ ຕຕຸຖ ມນ຺ເຕ ຄນ຺ເຖຕ຺ວາ, ໂອກ຺ກາກໍ ຕທຸປາຄມ຺"ນ຺ຕິ។ (ສຸ។ ນິ។ ໓໐໑-໓໐໔);

ຕຕຸຖ ອສ຺ສເມຕຸຖ ເມຂນ຺ຕິ ພາເຂນ຺ຕີຕິ ອສ຺ສເມໂຂ។ ທ຺ວີຫິ ປ໌ຣິຍລ຺ເລຫິ ຍຊິຕພ຺ພສ຺ສ ເອກວີສຕິຍູປ໌ສ຺ສ ເອກສ຺ມີ ປຈ຺ຈິມທິວເສ ເອວ ສຕຸຕນວຸຕິປລ຺ຈປສ຺ສຕພາຕກິສນສ຺ສ ຄເປ໌ຕ຺ວາ ກູມິລ຺ຈ ປຸຣິເສ ຈ ອວເສສສພ຺ພວິກວທກຸຂິຕາສ຺ສ ຍລ຺ລສ຺ເສຕໍ ອທິວຈນໍ។ ປຸຣິສເມຕຸຖ ເມຂນ຺ຕີ ພາເຂນ຺ຕີຕິ ປຸຣິສເມໂຂ។ ຈຕູຫິ ປ໌ຣິຍລ຺ເລຫິ ຍຊິຕພ຺ພສ຺ສ ສຫຸທີ ກູມິຍາ ອສ຺ສເມເຂ ວຸຕຸຕວິກວທກຸຂິຕາສ຺ສ ຍລ຺ລສ຺ເສຕໍ ອທິວຈນໍ។ ສມ຺ມເມຕຸຖ ປາສນ຺ຕິ ຂິປ໌ນ຺ຕີຕິ ສມ຺ມາປາໂສ។ ຍຸຄຈ຺ຈິຄຸຄລຸເອ ປເວສນທຕຸຫກສ຺ຄຂາຕໍ ສມ຺ມໍ ຂິປິຕ຺ວາ ຕສ຺ສ ປຕິໂຕກາເສ ເວທຶ ກຕ຺ວາ ສໍຫາຣິເມຫິ ຍູປາທີຫິ ສຣສ຺ສຕີນທິຍາ ນິມ຺ຄຸໂຄກາ ໆສໂຕ ປກ຺ຕິ ປຜິໂລມໍ ຄຈ຺ຊນ຺ເຕນ ຍຊິຕພ຺ພສ຺ສ ສຕຸຣຍາຄສ຺ເສຕໍ ອທິວຈນໍ ວາຊເມຕຸຖ ປີວນ຺ຕີຕິ ວາຊເປຍ຺ໂຍ។ ເອເກນ ປ໌ຣິຍລ຺ເລນ ສຕຸຕຣສຫິ ປສູຫິ ຍຊິຕພ຺ພສ຺ສ ເພລຸວຍູປ໌ສ຺ສ ສຕຸຕຣສກທກຸຂິຕາສ຺ສ ຍລ຺ລສ຺ເສຕໍ ອທິວຈນໍ។ ນຕຸຖິ ເອຕຸຖ ອຄຸຄລຸໂອຕິ ນິຣຄຸຄລຸໂອ។ ນວຫິ ປ໌ຣິຍລ຺ເລຫິ ຍຊິຕພ຺ພສ຺ສ ສຫຸທີ ກູມິຍາ ປຸຣິເສຫິ ຈ ອສ຺ສເມເຂ ວຸຕຸຕວິກວທກຸຂິຕາສ຺ສ ສພ຺ພເມຂປ໌ຣິຍາຍນາມສ຺ສ ອສ຺ສເມຂວິກປ຺ປ໌ສ຺ເສຕໍ ອທິວຈນໍ។

ຈນ຺ທປ຺ປ໌ກາຕີ ຈນ຺ທປ຺ປ໌ກາຍ។ ຕາຣຄຕາວ ສພ຺ເພຕິ ຍຖາ ສພ຺ເພປິ ຕາຣາຄຕາ ຈນ຺ທີມໂສກາຍ ໂສລຸອສີມ຺ປິ ກລໍ ນາຄ຺ພນ຺ຕີ, ເອວໍ ເຕ ອສ຺ສເມຂາທໂຍ ຍລ຺ລາ ເມຕຸຕຈິຕຸຕສ຺ສ ວຸຕຸຕລກ຺ຂເຕນ ສຸກາວິຕສ຺ສ ໂສລຸອສີມ຺ປິ ກລໍ ນານຸກວນ຺ຕີ, ນ ປາປຸເຕນ຺ຕີ, ນາຄ຺ພນ຺ຕີຕິ ອຕຸໂຖ។

ອີທານີ ອປ໌ເຣປີ ທີຍ຺ຖສມ຺ມິກສມ຺ປ໌ຣາຍິເກ ເມຕຸຕາການສາຍ ອານິສໍເສ ທສ຺ເສຕຸໍ "ໂຍ ນ ຫນ຺ຕີ"ຕິອາທີ ວຸຕຸຕໍ។ ຕຕຸຖ ໂຍຕີ ເມຕຸຕາພຸຣຫ຺ມວິຫາຣການນານຸຍຸຕ຺ໂຕ ປຸຄຸຄໂລ។ ນ ຫນ຺ຕີຕິ ເຕເນວ ເມຕຸຕາການນານຸກາເວນ ທູຣວິກ຺ຂມ຺ກິຕພ຺ຍາປາທຕາຍ ນ ກລ຺ຈິ ສຕ຺ຕໍ ທີສຕິ, ເລຕ຺ຖຸທຕຸຫາທີຫີ ນ ວິພາຂຕິ ວາ។ ນ ພາເຕຕີຕິ ປຣໍ ສມາທເປຕ຺ວາ ນ ສຕ຺ເຕ ຫນາເປຕິ ນ ວິພາຂາ ເປຕິ ຈ។ ນ ຊິນາຕີຕິ ສາຣມ຺ກວິຄຸຄາທີກກຖາທີເສນ ນ ກລ຺ຈິ ຊິນາຕິ ສາຣມ຺ກສ຺ເສວ ອກາວໂຕ, ຊານິກຣຕາເສນ ວາ ອຫຸຫກຣຕາທີນາ ນ ກລ຺ຈິ ຊິນາຕິ។ ນ ຊາປເຍຕິ ປເຣປີ ປໂຍເຊຕ຺ວາ ປເຣສໍ ຜນຊານີ ນ ກາຣາເປຍ຺ຍ។ ເມຕຸຕໍໂສຕິ ເມຕຸ ຕາມຍຈິຕຸຕໂກຍ຺ຖາໂສ, ເມຕຸຕາຍ ວາ ອໍໂສ ອວິຊຫນຍ຺ເຖນ ອວຍວກູໂຕຕິ ເມຕຸຕໍໂສ។ ສພ຺ພກູເຕສູຕິ ສພ຺ພສຕ຺ເຕສຸ។ ຕໂຕ ເອວ ເວຣໍ ຕສ຺ສ ນ ເກນຈີຕິ ອກຸສລເວຣໍ ຕສ຺ສ ເກນຈິປີ ກາຣເຕນ ນຕຸຖິ, ປຸຄຸຄລເວຣສ຺ຄຂາໂຕ ວິໂຣໂຮ ເກນຈິ ປຸຣິເສນ ສຫຸທີ ຕສ຺ສ ເມຕຸຕາວິຫາຣີສ຺ສ ນຕຸຖີຕິ។

ເອວເມຕສ຺ມີ ເອກກນິປາເຕ ປຜິປາຜິຍາ ເຕຣສສຸ ສຸຕ຺ເຕສຸ ສີກ຺ຂາສຸຕຸຕທຸວເຍ ຈາຕິ ປນ຺ນຣສສຸ ສຸຕ຺ເຕສຸ ວິວຍ຺ຜໍ ກຖິຕໍ, ນິວຣຕາສຸຕ຺ຕໍ ສໍໂຍຊນສຸຕ຺ຕໍ ອປ຺ປ໌ມາທສຸຕ຺ຕໍ ອຍ຺ຖິສລ຺ຈຍສຸຕ຺ຕນ຺ຕີ ເອເຕສຸ ຈຕູສຸ ສຸຕ຺ເຕສຸ ວຍ຺ຜວິວຍ຺ຜໍ ກຖິຕໍ។ ອິຕເຣສຸ ປນ ວຍ຺ຜເມວ ກຖິຕນ຺ຕີ។

ສຕຸຕມສຸຕຸຕວຕ຺ຕນາ ນິຍ຺ຖິຕາ។

ປຣມຕຸຖທີປນີຍາ

ຂຸທຸທກນິກາຍ-ອຍຸຖກຖາຍ

ອິຕິວຸຕຸຕກສຸສ ເອກກນິປາຕວຕຸຕນາ ນິຍຸກິຕາ฿

໔. ທຸກນິປາໂຕ

໑. ປຖມວຄ຺ໂຄ

໑. ທຸກ຺ຂວິຫາຣສຸຕ຺ຕວຕ຺ຕນາ

໔໗. ທຸກນິປາຕສ຺ສ ປຖເມ ທ຺ວີຫີຕິ ຄຓນປ຺ຣິຈ຺ເຈໂທ. ຉມ຺ເມຫີຕິ ປ຺ຣິຈ຺ຉິນ຺ນຉມ຺ມນິທສ຺ສນໍ. ທ຺ວີຫີ ຉມ຺ເມຫີຕິ ທ຺ວີຫີ ອກຸສລຉມ຺ເມຫີ. ສມນ຺ນາຄໂຕຕິ ຍຸຕ຺ໂຕ. ທິຝ຺ເຖວ ຉມ຺ເມຕິ ອິມສ຺ມິເຍວ ອຕ຺ຕພາເວ. ທຸກ຺ຂໍ ວິຫຣຕິຕິ ຈຕູສຸປິ ອິຣິຍາປເຖສຸ ກິເລສທຸກ຺ເຂນ ເຈວ ກາຍິກເຈຕສິກທຸກ຺ເຂນ ຈ ທຸກ຺ຂໍ ວິຫຣຕິ. ສວິຆາຕນ຺ຕິ ຈິຕ຺ຕູປຆາເຕນ ເຈວ ກາຍູປຆາເຕນ ຈ ສວິຆາ ຕໍ. ເສົາປາຍາສນ຺ຕິ ກິເລສູປາຍາເສນ ເຈວ ສຣີຣເຂເທນ ຈ ພລວອາຍາສວເສນ ເສົາປາຍາສໍ. ສປ຺ຣິລຸອາຫນ຺ຕິ ກິເລສປ຺ຣິລຸອາ ເຫນ ເຈວ ກາຍປ຺ຣິລຸອາເຫນ ຈ ສປ຺ຣິລຸອາຫໍ. ກາຍສ຺ສ ເພທາຕິ ອຸປາທິນ຺ນກ຺ຂນ຺ຉປ຺ຣິຈ຺ຈາຄາ. ປຣໍ ມຣຓາຕິ ຕທນນ຺ຕຣໍ ອភິນິພ຺ພຕ຺ຕກ຺ຂນ຺ຉຄ຺ຄຫເຓ. ອຖ ວາ ກາຍສ຺ສ ເພທາຕິ ຊີວິຕິນ຺ທ຺ຣິຍຸປ຺ຈ຺ເຉທາ. ປຣໍ ມຣຓາຕິ ຈຸຕິໂຕ ອຸທ຺ຉໍ. ທຸຄ຺ຄຕິ ປາຝິກາງຂາຕິ ທຸຄ຺ຄຕິສງຂາຕານໍ ຈຕຸນ຺ນໍ ອປາຍານໍ ອຍ຺ຍຕຣາ ຄຕິ ອິຈ຺ຉິຕພ຺ພາ, ອວສ຺ສໍກາວິນີຕິ ອຕ຺ໂຖ.

ອຄຸຕ຺ຕທ຺ວາໂຣຕິ ອປິຫິຕທ຺ວາໂຣ. ກຕ຺ຖ ປນ ອຄຸຕ຺ຕທ຺ວາໂຣຕິ ອາຫ "ອິນ຺ທ຺ຣິເຍສູ"ຕິ. ເຕນ ມນຈ຺ຉຝ຺ຖານໍ ອິນ຺ທ຺ຣິຍານໍ ອ ສໍວຣມາຫ. ປຝິຄ຺ຄຫຓປ຺ຣິໂພຄວເສນ ໂພຊເນ ມຕ຺ຕໍ ນ ຊານາຕີຕິ ໂພຊເນ ອມຕ຺ຕຍ຺ຍູ. "ອິນ຺ທ຺ຣິເຍສຸ ອຄຸຕ຺ຕທ຺ວາຣຕາຍ ໂພຊເນ ອມຕ຺ຕຍ຺ຍຸຕາຍາ"ຕິປິ ປຖນ຺ຕິ.

ກຖໍ ອິນ຺ທ຺ຣິເຍສຸ ອຄຸຕ຺ຕທ຺ວາຣຕາ, ກຖໍ ວາ ຄຸຕ຺ຕທ຺ວາຣຕາຕິ? ກິຍ຺ຈາປິ ຫິ ຈກ຺ຂຸນ຺ທ຺ຣິເຍ ສໍວໂຣ ວາ ອສໍວໂຣ ວາ ນຕ຺ຖິ. ນ ຫິ ຈກ຺ຂຸປສາທໍ ນິສ຺ສາຍ ສຕິ ວາ ມຸຝ຺ຖສ຺ສຈ຺ຈໍ ວາ ອຸປ຺ປ຺ຊ຺ຊຕິ. ອປິຈ ຍທາ ຣູປາຣມ຺ມຓໍ ຈກ຺ຂຸສ຺ສ ອາປາຖໍ ອາຄຈ຺ຉຕິ, ຕທາ ກວງເຄ ທ຺ວິກ຺ຂຕ຺ຕຸໍ ອຸປ຺ປ຺ຊ຺ຊິຕ຺ວາ ນິຣຸທ຺ເຉ ກິຣິຍາມໂນຉາຕຸ ອາວຊ຺ຊນກິຈ຺ຈໍ ສາຉຍມານາ ອຸປ຺ປ຺ຊ຺ຊິຕ຺ວາ ນິຣຸຊ຺ຊຕິ, ຕໂຕ ຈກ຺ຂຸວິຍ຺ຍາຓໍ ທສ຺ສນກິຈ຺ຈໍ, ຕໂຕ ວິປາກມໂນຉາຕຸ ສມ຺ປຝິຈ຺ຉນກິຈ຺ຈໍ, ຕໂຕ ວິປາກາເຫຕຸກມໂນວິຍ຺ຍາຓຉາຕຸ ສນ຺ ຕີຣຓກິຈ຺ຈໍ, ຕໂຕ ກິຣິຍາເຫຕຸກມໂນວິຍ຺ຍາຓຉາຕຸ ໂວຝ຺ຖພ຺ພນກິຈ຺ຈໍ ສາຉຍມານາ ອຸປ຺ປ຺ຊ຺ຊິຕ຺ວາ ນິຣຸຊ຺ຊຕິ, ຕທນນ຺ຕຣໍ ຊວນໍ ຊວຕິ. ຕຖາປິ ເນວ ກວງຄສມເຍ, ນ ອາວຊ຺ຊນາທີນໍ ອຍ຺ຍຕຣສມເຍ ສໍວໂຣ ວາ ອສໍວໂຣ ວາ ອຕ຺ຖິ, ຊວນກ຺ຂເຓ ປນ ສເຈ ທຸສ຺ສີລ຺ຍໍ ວາ ມຸຝ຺ຖສ຺ສຈ຺ຈໍ ວາ ອຍ຺ຍາຓໍ ວາ ອກ຺ຂນ຺ຕິ ວາ ໂກສຊ຺ຊໍ ວາ ອຸປ຺ປ຺ຊ຺ຊຕິ, ອສໍວໂຣ ໂຫຕິ. ເອວໍ ໂຫນ຺ໂຕປິ ໂສ "ຈກ຺ຂຸທ຺ວາເຣ ອສໍວໂຣ"ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ. ກສ຺ມາ? ຍສ຺ມາ ຕສ຺ມິ ສຕິ ທ຺ວາຣມ຺ປິ ອຄຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ ກວງຄມ຺ປິ ອາວຊ຺ຊນາທີນິ ວີ ຖິຈິຕ຺ຕານິປິ. ຍຖາ ກິໍ? ຍຖາ ນຄເຣ ຈຕູສຸ ທ຺ວາເຣສຸ ອສໍວຸເຕສຸ ກິຍ຺ຈາປິ ອນ຺ໂຕຆຣທ຺ວາຣໂກຝ຺ຖກຄ຺ພກາທໂຍ ສຸສໍວຸຕາ ຕຖາປິ ອນ຺ໂຕນຄເຣ ສພ຺ພໍ ກຕ຺ຫໍ ອຣກ຺ຂິຕໍ ອໂຄປິຕເມວ ໂຫຕິ. ນຄຣທ຺ວາເຣຫິ ປ຺ວິສິຕ຺ວາ ໂຈຣາ ຍທິຈ຺ຉນ຺ຕິ, ຕໍ ຫເຣຍ຺ຍຸໍ. ເອວເມວ ຊວເນ ທຸສ຺ສີລ຺ຍາທີສຸ ອຸປ຺ປນ຺ເນສຸ ຕສ຺ມິ ອສໍວເຣ ສຕິທ຺ວາຣມ຺ປິ ອຄຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ, ກວງຄມ຺ປິ ອາວຊ຺ຊນາທີນິ ວີຖິຈິຕ຺ ຕານິປິ. ຕສ຺ມິ ປນ ອສຕິ ຊວເນ ສີລາທີສຸ ອຸປ຺ປນ຺ເນສຸ ທ຺ວາຣມ຺ປິ ຄຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ ກວງຄມ຺ປິ ອາວຊ຺ຊນາທີນິ ວີຖິຈິຕ຺ຕານິປິ. ຍຖາ ກິໍ? ຍຖາ ນຄຣທ຺ວາເຣສຸ ສໍວຸເຕສຸ ກິຍ຺ຈາປິ ອນ຺ໂຕຆຣທ຺ວາຣາທໂຍ ອສໍວຸຕາ, ຕຖາປິ ອນ຺ໂຕນຄເຣ ສພ຺ພໍ ກຕ຺ຫໍ ສຸຣກ຺ຂິຕໍ ສຸໂຄປິຕເມວ ໂຫຕິ. ນຄຣທ຺ວາເຣສຸ ຫິ ປິຫິເຕສຸ ໂຈຣານໍ ປເວໂສ ນຕ຺ຖິ. ເອວເມວ ຊວເນ ສີລາທີສຸ ອຸປ຺ປນ຺ເນສຸ ທ຺ ວາຣມ຺ປິ ຄຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ, ກວງຄມ຺ປິ, ອາວຊ຺ຊນາທີນິ ວີຖິຈິຕ຺ຕານິປິ. ຕສ຺ມາ ຊວນກ຺ຂເຓ ອຸປ຺ປ຺ຊ຺ຊມາໂນປິ "ຈກ຺ຂຸທ຺ວາເຣ ສໍວໂຣ"ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ. ເສສທ຺ວາເຣສຸປິ ເອເສວ ນໂຍ. ເອວໍ ອິນ຺ທ຺ຣິເຍສຸ ອຄຸຕ຺ຕທ຺ວາຣຕາ, ຄຸຕ຺ຕທ຺ວາຣຕາ ຈ ເວທິຕພ຺ພາ.

ກຖໍ ປນ ໂພຊເນ ອມຕ຺ຕຍ຺ຍູ, ກຖໍ ວາ ມຕ຺ຕຍ຺ຍູຕິ ? ໂຍ ຫິ ປຸຄ຺ຄໂລ ມຫິຈ຺ໂຉ ຫຸຕ຺ວາ ປຝິຄ຺ຄຫເຓ ມຕ຺ຕໍ ນ ຊານາຕິ. ມ ຫິຈ຺ຉປຸຄ຺ຄໂລ ຫິ ຍຖາ ນາມ ກຈ຺ຉປຸຝວາຓິໂຊ ປີລຸອນ຺ຉນກຕ຺ຫກໍ ຫຕ຺ເຖນ ຄເຫຕ຺ວາ ອຸຈ຺ຉງເຄປິ ປກ຺ຂິປິຕພ຺ພຍຸຕ຺ຕກໍ ປກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ມຫາຊນສ຺ສ ປສ຺ສນ຺ຕສ຺ເສວ "ອສຸກໍ ຄຕ຺ຫຖ, ອສຸກໍ ຄຕ຺ຫຖາ"ຕິ ມຸເຂນ ອຸຄ຺ໂຆເສຕິ, ເອວເມວ ອປ຺ປມຕ຺ຕກມ຺ປິ ອຕ຺ຕໂນ ສີລໍ ວາ ຄນ຺ຖໍ ວາ ຉຸຕງຄຄຸຓໍ ວາ ອນ຺ຕມໂສ ອຣຍ຺ຍວາສມຕ຺ຕກມ຺ປິ ມຫາຊນສ຺ສ ຊານນ຺ຕສ຺ເສວ ສມ຺ພາເວຕິ, ສມ຺ພາເວຕ຺ວາ ຈ ປນ ສກເຝຫິປິ ອຸປ຺ນີເຕ ປຈ຺ຈເຍ "ອລ"ນ຺ຕິ ອວຕ຺ວາ ປຝິຄ຺ຄຕ຺ຫາຕິ. ຕໂຍ ຫິ ປູເຣຕຸໍ ນ ສກ຺ກາ ອຄ຺ຄິ ອຸປາ ທາເນນ, ສມຸທ຺ໂທ ອຸທເກນ, ມຫິຈ຺ໂຉ ປຈ຺ຈເຍຫີຕິ –

“ອຄ຺ຄິກ຺ຂນ຺ໂຘ ສມຸທ຺ໂທ ຈ, ມຫິຈ຺ໂຉ ຈາປິ ປຸຄ຺ຄໂລ;

ພຫຸເກ ປຈ຺ຈເຍ ທິນ຺ເນ, ຕໂຍເປເຕ ນ ປູຣເຍຕິ”ຯ

ມຫິຈ຺ຉປຸຄ຺ຄໂລ ຫິ ວິຊາຕມາຕຸຍາປິ ມນໍ ຄຓ຺ຫິຕຸໍ ນ ສກ຺ໂກຕິຯ ເອວຣູໂປ ຫິ ອນຸປ຺ປນ຺ນໍ ລາຠໍ ນ ອຸປ຺ປາເທຕິ, ອຸປ຺ປນ຺ນລາໂຠ ຈ ປຣິຫາຍຕິຯ ເອວໍ ຕາວ ປຏິຄ຺ຄຫເຓ ອມຕ຺ຕຎ຺ຎູ ໂຫຕິຯ ໂຍ ປນ ຘມ຺ເມນ ສເມນ ລທ຺ຘມ຺ປິ ອາຫາຣໍ ຄຘິໂຕ ມຸຈ຺ຉິໂຕ ອຊ຺ໂຌປນ຺ໂນ ອນາທີນວທສ຺ສາວີ ອນິສ຺ສຣຓປ຺ໂຎ ອາຫາຣຫຕ຺ຖກອລໍສາຏກຕຕ຺ຖວຏ຺ຏກກາກມາສກຠຸຕ຺ຕວມິຕກພ຺ຣາຫ຺ມຓານໍ ອຎ຺ຎຕໂຣ ວິຍ ອໂຍນິໂສ ອນຸປາເຍນ ຍາວທຕ຺ຖໍ ອຸທຣາວເທຫກໍ ປຣິຠຸຎ຺ຊິຕ຺ວາ ເສຍ຺ຍສຸຂໍ ປສ຺ສສຸຂໍ ມິທ຺ຘສຸຂໍ ອນຸຍຸຕ຺ໂຕ ວິຫຣຕິຯ ອຍໍ ປຣິໂຠເຄ ອມຕ຺ຕຎ຺ຎູ ນາມຯ

ໂຍ ປນ “ຍທິປິ ເທຍ຺ຍຘມ຺ໂມ ພຫຸ ໂຫຕິ, ທາຍໂກ ອປ຺ປໍ ທາຕຸກາໂມ, ທາຍກສ຺ສ ວເສນ ອປ຺ປໍ ຄຓ຺ຫາຕິຯ ເທຍ຺ຍຘມ຺ໂມ ອປ຺ໂປ, ທາຍໂກ ພຫຸໍ ທາຕຸກາໂມ, ເທຍ຺ຍຘມ຺ມສ຺ສ ວເສນ ອປ຺ປໍ ຄຓ຺ຫາຕິຯ ເທຍ຺ຍຘມ຺ໂມ ພຫຸ, ທາຍໂກປິ ພຫຸໍ ທາຕຸກາໂມ, ອຕ຺ຕໂນ ຖາມໍ ຎຕ຺ວາ ປມາຓຍຸຕ຺ຕເມວ ຄຓ຺ຫາຕີ”ຕິ ເອວໍ ວຸຕ຺ຕສ຺ສ ປຏິຄ຺ຄຫເຓ ປມາຓຊານນສ຺ສ ເຈວ, “ປຏິສງ຺ຂາ ໂຍນິໂສ ອາຫາຣໍ ອາຫາເຣຕິ, ເນວ ທວາຍ, ນ ມທາຍາ”ຕິອາທິນາ (ຘຯ ສຯ ໑໓໕໘) “ລທ຺ຘຎ຺ຈ ປິຓ຺ຑປາຕໍ ອຄຘິໂຕ ອມຸຈ຺ຉິໂຕ ອນຊ຺ໂຌປນ຺ໂນ ອາທີນວທສ຺ສາວີ ນິສ຺ສຣຓປ຺ໂຎ ປຣິຠຸຎ຺ຊຕີ”ຕິ ຈ ອາທິນາ ນເຍນ ວຸຕ຺ຕສ຺ສ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂິຕ຺ວາ ປຏິເສວນປຎ຺ຎາຍ ຊານິຕ຺ວາ ອາຫາຣປຣິຠຸຎ຺ຊນສງ຺ຂາຕສ຺ສ ປຣິໂຠເຄ ປມາຓຊານນສ຺ສ ຈ ວເສນ ໂຠຊເນ ມຕ຺ຕຎ຺ຎູ ໂຫຕິ, ອຍໍ ໂຠຊເນ ມຕ຺ຕຎ຺ຎູ ນາມຯ ເອວໍ ໂຠຊເນ ອມຕ຺ຕຎ຺ຎຸຕາ ມຕ຺ຕຎ຺ຎຸຕາ ຈ ໂຫຕີຕິ ເວທິຕພ຺ພໍຯ

ຄາຖາສຸ ປນ ຈກ຺ຂຸນ຺ຕິອາທີສຸ ຈກ຺ຂຕີຕິ ຈກ຺ຂຸ, ຣູປໍ ອສ຺ສາເທຕິ, ສມວິສມໍ ອາຈິກ຺ຂນ຺ຕໍ ວິຍ ໂຫຕີຕິ ວາ ອຕ຺ໂຖຯ ສຸຓາຕີຕິ ໂສຕໍຯ ຆາຍຕີຕິ ຆານໍຯ ຊີວິຕນິມິຕ຺ຕໍ ອາຫາຣຣໂສ ຊີວິຕໍ, ຕໍ ອວ຺ຫາຍຕີຕິ ຊິວ຺ຫາຯ ກຸຈ຺ຉິຕານໍ ອາໂຍຕິ ກາໂຍຯ ມນເຕ ວິຊານາຕີຕິ ມໂນຯ ໂປຣາຓາ ປນາຫຸ ມຸນາຕີຕິ ມໂນ, ນາຬິຍາ ມິນມາໂນ ວິຍ ມຫາຕຸລາຍ ຘາຣຍມາໂນ ວິຍ ຈ ອາຣມ຺ມຓໍ ວິຊານາຕີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ເອວໍ ຕາເວຕ຺ຖ ປທຕ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພຯ

ຠາວຕ຺ຖໂຕ ປນ ທຸວິຘໍ ຈກ຺ຂຸ – ມໍສຈກ຺ຂຸ ຈ ປຎ຺ຎາຈກ຺ຂຸ ຈຯ ເຕສຸ ພຸທ຺ຘຈກ຺ຂຸ, ສມນ຺ຕຈກ຺ຂຸ, ຎາຓຈກ຺ຂຸ, ທິພ຺ພຈກ຺ຂຸ, ຘມ຺ມຈກ຺ຂູຕິ ປຎ຺ຈວິຘໍ ປຎ຺ຎາຈກ຺ຂຸຯ ຕຕ຺ຖ “ອທ຺ທສໍ ໂຂ ອຫໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ພຸທ຺ຘຈກ຺ຂຸນາ ໂລກໍ ໂວໂລເກນ຺ໂຕ”ຕິ (ມຯ ນິຯ ໑ຯ໒໘໓) ອິທໍ ພຸທ຺ຘຈກ຺ຂຸ ນາມຯ “ສມນ຺ຕຈກ຺ຂຸ ວຸຈ຺ຈຕິ ສພ຺ພຎ຺ຎຸຕຎ຺ຎາຓ”ນ຺ຕິ (ຈູຬນິຯ ໂຘຕກມາຓວປຸຈ຺ຉານິທ຺ເທສ ໓໒) ອິທໍ ສມນ຺ຕຈກ຺ຂຸ ນາມຯ “ຈກ຺ຂຸໍ ອຸທປາທີ”ຕິ (ສໍຯ ນິຯ ໕ຯ໑໐໘໑; ມຫາວຯ ໑໕) ອິທໍ ຎາຓຈກ຺ຂຸ ນາມຯ “ອທ຺ທສໍ ໂຂ ອຫໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ທິພ຺ເພນ ຈກ຺ຂຸນາ ວິສຸທ຺ເຘນາ”ຕິ (ມຯ ນິຯ ໑ຯ໒໘໔) ອິທໍ ທິພ຺ພຈກ຺ຂຸ ນາມຯ “ວິຣຊໍ ວີຕມລໍ ຘມ຺ມຈກ຺ຂຸໍ ອຸທປາທີ”ຕິ (ມຯ ນິຯ ໒ຯ໓໙໕; ມຫາວຯ ໑໖) ອິທໍ ເຫຏ຺ຐິມມຄ຺ຄຕ຺ຕຍສງ຺ຂາຕໍ ຘມ຺ມຈກ຺ຂຸ ນາມຯ

ມໍສຈກ຺ຂຸປິ ທຸວິຘໍ – ສສມ຺ຠາຣຈກ຺ຂຸ, ປສາທຈກ຺ຂູຕິຯ ຕຕ຺ຖ ຍ຺ວາຍໍ ອກ຺ຂິກູປເກ ປຕິຏ຺ຐິໂຕ ເຫຏ຺ຐາ ອກ຺ຂິກູປກຏ຺ຐິເກນ, ອຸປຣິ ຠມຸກຏ຺ຐິເກນ , ອຸຠໂຕ ອກ຺ຂິກູເຏຫິ, ອນ຺ໂຕ ມຕ຺ຖລຸງ຺ເຄນ, ພຫິທ຺ຘາ ອກ຺ຂິໂລເມຫິ ປຣິຈ຺ຉິນ຺ໂນ ມໍສປິຓ຺ໂຑ, ສງ຺ເຂປໂຕ ຈຕສ຺ໂສ ຘາຕຸໂຍ – ວຓ຺ໂຓ, ຄນ຺ໂຘ, ຣໂສ, ໂອຊາສມ຺ຠໂວ ສຓ຺ຐານໍ ຊີວິຕໍ ຠາໂວ ກາຍປ຺ປສາໂທ ຈກ຺ຂຸປ຺ປສາໂທຕິ ຈຸທ຺ທສ ສມ຺ຠາຣາຯ ວິຕ຺ຖາຣໂຕ ຈຕສ຺ໂສ ຘາຕຸໂຍ ຕໍນິສ຺ສິຕາ ວຓ຺ຓຄນ຺ຘຣສໂອຊາສຓ຺ຐານສມ຺ຠວາຕິ ອິມານິ ທສ ຈຕຸສມຸຏ຺ຐານິກຕ຺ຕາ ຈຕ຺ຕາລີສໍ ໂຫນ຺ຕິ, ຊີວິຕໍ ຠາໂວ ກາຍປ຺ປສາໂທ ຈກ຺ຂຸປ຺ປສາໂທຕິ ຈຕ຺ຕາຣິ ເອກນ຺ຕກມ຺ມສມຸຏ຺ຐານາເນວາຕິ ອິເມສໍ ຈຕຸຈຕ຺ຕາລີສາຍ ຣູປານໍ ວເສນ ຈຕຸຈຕ຺ຕາລີສ ສມ຺ຠາຣາຯ ຍໍ ໂລໂກ “ເສຕໍ ວຏ຺ຏໍ ປຸຖຸລໍ ວິສຏໍ ວິປຸລໍ ຈກ຺ຂຸ”ນ຺ຕິ ສຎ຺ຊານນ຺ໂຕ ນ ຈກ຺ຂຸໍ ສຎ຺ຊານາຕິ, ວຕ຺ຖຸໍ ຈກ຺ຂຸໂຕ ສຎ຺ຊານາຕິ, ໂຍ ມໍສປິຓ຺ໂຑ ອກ຺ຂິກູປເກ ປຕິຏ຺ຐິໂຕ ນ຺ຫາຣຸສຸຕ຺ຕເກນ ມຕ຺ຖລຸງ຺ເຄ ອາພທ຺ໂຘ, ຍຕ຺ຖ ເສຕມ຺ປິ ອຕ຺ຖິ ກຓ຺ຫມ຺ປິ ໂລຫິຕກມ຺ປິ ປຖວີປິ ອາໂປປິ ເຕໂຊປິ ວາໂຍປິຯ ຍໍ ເສມ຺ຫຸສ຺ສທຕ຺ຕາ ເສຕໍ, ປິຕ຺ຕຸສ຺ສທຕ຺ຕາ ກຓ຺ຫໍ, ຣຸຫິຣຸສ຺ສທຕ຺ຕາ ໂລຫິຕກໍ, ປຖວຸສ຺ສທຕ຺ຕາ ປຕ຺ຖທ຺ຘໍ, ອາປຸສ຺ສທຕ຺ຕາ ປຄ຺ຆຣຕິ, ເຕຊຸສ຺ສທຕ຺ຕາ ປຣິຑຍ຺ຫຕິ, ວາຍຸສ຺ສທຕ຺ຕາ ສມ຺ຠມຕິ, ອິທໍ ສສມ຺ຠາຣຈກ຺ຂຸ ນາມຯ ໂຍ ປນ ເອຕ຺ຖ ສິໂຕ ເອຕ຺ຖ ປຏິພທ຺ໂຘ ຈຕຸນ຺ນໍ ມຫາຠູຕານໍ ອຸປາທາຍ ປສາໂທ, ອິທໍ ປສາທຈກ຺ຂຸ ນາມຯ ອິທຎ຺ຫິ ຈກ຺ຂຸວິຎ຺ຎາຓາທີນໍ ຍຖາຣຫໍ ວຕ຺ຖຸທ຺ວາຣຠາເວນ ປວຕ຺ຕຕິຯ

ໂສຕາທີສຸປີ ໂສຕໍ ທິພ຺ພໂສຕໍ, ມໍສໂສຕນ຺ຕິ ທຸວິທໍ. ເອຕ຺ຖ “ທິພ຺ພາຍ ໂສຕທາຕຸຍາ ວິສຸທ຺ທາຍ ອຕິກ຺ກນ຺ຕມານຸສິກາຍ ອຸໂພ ສທ຺ເທ ສຸຓາຕິ”ຕິ ອິທໍ ທິພ຺ພໂສຕໍ ນາມ. ມໍສໂສຕໍ ປນ ສສມ຺ພາຣໂສຕໍ ປສາທໂສຕນ຺ຕິ ທຸວິທນ຺ຕິອາທິ ສພ຺ພໍ ຈກ຺ຂຸມ຺ຫິ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ເວທິຕພ຺ພໍ, ຕຖາ ຆານຊິວ຺ຫາ. ກາໂຍ ປນ ໂຈປນກາໂຍ, ກຣຊກາໂຍ, ສມູຫກາໂຍ, ປສາທກາໂຍຕິອາທິນາ ພຫຸວິໂທ. ຕຕ຺ຖ –

“ກາເຍນ ສໍວຸໂຕ ທີຣາ, ອໂຖ ວາຈາຍ ສໍວຸຕາ”ຕິ. (ທ. ປ. ໒໓໔) –

ອຍໍ ໂຈປນກາໂຍ ນາມ. “ອິມມ຺ຫາ ກາຍາ ອຍ຺ຍໍ ກາຍໍ ອພິນິມ຺មິນາຕີ”ຕິ (ທີ. ນິ. ໑.໒໓໖; ປຏິ. ມ. ໓.໑໔) ອຍໍ ກຣຊ ກາໂຍ ນາມ. ສມູຫກາໂຍ ປນ ວິຍ຺ຍາຓາທິສມູຫວເສນ ອເນກວິໂທ ອາຄໂຕ. ຕຖາ ຫິ “ຊ ອິເມ, ອາວຸໂສ, ວິຍ຺ຍາຓກາຍາ”ຕິ ອາທີສຸ (ມ. ນິ. ໑.໑໐໑) ວິຍ຺ຍາຓສມູໂຫ ວຸຕ຺ໂຕ. “ຊ ຜສ຺ສກາຍາ”ຕິອາທີສຸ (ທີ. ນິ. ໓.໓໒໓; ມ. ນິ. ໑.໙໗) ຜສ຺ສາ ທິສມູໂຫ ฯ ຕຖາ “ກາຍປສ຺ສທ຺ທິ ກາຍລຫຸຕາ”ຕິອາທີສຸ (ທ. ສ. ໑໑໔) ເວທນາກ຺ຂນ຺ທາທໂຍ. “ອິເທກຈ຺ໂຈ ປຖວີກາຍໍ ອນິຈ຺ຈໂຕ ອນຸປ຺ສ຺ສຕິ, ອາໂປກາຍໍ ເຕໂຊກາຍໍ ວາໂຍກາຍໍ ເກສກາຍໍ ໂລມກາຍ”ນ຺ຕິອາທີສຸ (ປຏິ. ມ. ໓.໓໔) ປຖວາທິສມູໂຫ. “ກາເຍນ ໂຜຏ຺ຖພ຺ພໍ ຜຸສິຕ຺ວາ”ຕິ (ອ. ນິ. ໓.໑໖) ອຍໍ ປສາທກາໂຍ. ອິທາປີ ປສາທກາໂຍ ເວທິຕພ຺ໂພ. ໂສ ຫິ ກາຍ ວິຍ຺ຍາຓາທີນໍ ຍຖາຣຫໍ ວຕ຺ຖຸທ຺ວາຣກາເວນ ປວຕ຺ຕຕິ. ມໂນຕິ ປນ ກິຍ຺ຈາປິ ສພ຺ພໍ ວິຍ຺ຍາຓໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຕຖາປິ ທ຺ ວາຣກາວສ຺ສ ອິທາທິປ຺ເປຕຕ຺ຕາ ທ຺ວາຣພູຕໍ ສາວຊ຺ຊນໍ ກວ຺ຄໍ ເວທິຕພ຺ພໍ.

ເອຕານິ ຍສ຺ສ ທ຺ວາຣານິ ອຄຸຕ຺ຕານີ ຈ ພິກ຺ຂຸໂນຕິ ຍສ຺ສ ພິກ຺ຂຸໂນ ເອຕານິ ມນຈ຺ຆຏ຺ຖານິ ທ຺ວາຣານີ ສຕິໂວສ຺ສຄ຺ເຄນ ປມາທໍ ອາປນ຺ນຕ຺ຕາ ສຕິກວາເຏນ ອປີຫິຕານິ. ໂກຊນມ຺ຫີ...ເປ... ອສີຄຈ຺ຉຕີຕິ ໂສ ພິກ຺ຂຸ ວຸຕ຺ຕນເຍນ ໂກຊເນ ອມຕ຺ຕຍ຺ຍູ ອິນ຺ ທ຺ຣິເຍສຸ ຈ ສໍວຣຣຫິໂຕ ທິຏ຺ຖທມ຺មິກຍ຺ຈ ໂຣຄາທິວເສນ, ສມ຺ປຣາຍິກຍ຺ຈ ທຸຄ຺ຄຕິປຣິຍາປນ຺ນໍ ກາຍທຸກ຺ຂໍ ຣາຄາທິກິເລສສນ຺ ຕາປວເສນ, ອິຈ຺ຉາວິຆາຕວເສນ ຈ ເຈໂຕທຸກ຺ຂນ຺ຕິ ສພ຺ພຖາປີ ທຸກ຺ຂເມວ ອສີຄຈ຺ຉຕິ ປາປຸຓາຕິ. ຍສ຺ມາ ເຈຕເທວໍ, ຕສ຺ມາ ທຸວິເທນປີ ທຸກ຺ຂຄ຺ຄິນາ ອິທໂລເກ ຈ ປຣໂລເກ ຈ ຑຍ຺ຫມາເນນ ກາເຍນ ຑຍ຺ຫມາເນນ ເຈຕສາ ທິວາ ວາ ຍທິ ວາ ຣຕ຺ຕຶ ນິຈ຺ຈ ກາລເມວ ຕາທິໂສ ປຸຄ຺ຄໂລ ທຸກ຺ຂເມວ ວິຫຣຕິ, ນ ຕສ຺ສ ສຸຂວິຫາຣສ຺ສ ສມ຺ພໂວ, ວຏ຺ຏທຸກ຺ຂານຕິກ຺ກເມ ປນ ວຕ຺ຕພ຺ພເມວ ນຕ຺ຖີຕີ.

ປຖມສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຖິຕາ.

໔. ສຸຂວິຫາຣສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ

໔໙. ທຸຕິເຍ ວຸຕ຺ຕວິປ຺ຣິຍາເຍນ ອຕ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພ.

ທຸຕິຍສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຖິຕາ.

໓. ຕປນີຍສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ

໓໐. ຕຕິເຍ ຕປນີຍາຕິ ອິທ ເຈວ ສມ຺ປຣາເຍ ຈ ຕປ຺ນ຺ຕິ ວິພາເທນ຺ຕິ ວິເຫຄນ຺ຕີຕິ ຕປນີຍາ. ຕປນໍ ວາ ທຸກ຺ຂໍ ທິຏ຺ເຖ ເຈວ ທມ຺ເມ ອພິສມ຺ປຣາເຍ ຈ ຕສ຺ສ ອຸປ຺ປາທເນນ ເຈວ ອນຸພລປ຺ປທາເນນ ຈ ຫິຕາຕິ ຕປນີຍາ. ອຖ ວາ ຕປ຺ນ຺ຕີ ເຕນາຕິ ຕປນໍ, ປຈ຺ຉານຸຕາໂປ, ວິປ຺ປຏິສາໂຣຕິ ອຕ຺ໂຖ, ຕສ຺ສ ເຫຕຸກາວໂຕ ຫິຕາຕິ ຕປນີຍາ. ອກຕກລ຺ຍາໂຓຕິ ອກຕໍ ກລ຺ຍາຓໍ ກທ຺ທກໍ ປຸຍ຺ຍໍ ເອເຕນາຕິ ອກຕກລ຺ຍາໂຓ. ເສສປທທ຺ວຍໍ ຕສ຺ເສວ ເວວຈນໍ. ປຸຍ຺ຍຍ຺ຫິ ປວຕ຺ຕິຫິຕຕາຍ ອາຍຕິສຸຂຕາຍ ຈ ກທ຺ທກຏ຺ເຖນ ກລ຺ຍາຓນ຺ຕິ ຈ ກຸຈ຺ຉິຕສລນາທິອຕ຺ເຖນ ກຸສລນ຺ຕິ ຈ ທຸກ຺ຂກີຣູນໍ ສໍສາຣກີຣູນຍ຺ຈ ຣກ຺ຂນຏ຺ເຖນ ກີຣຸຕ຺ ຕາຓນ຺ຕິ ຈ ວຸຈ຺ຈຕິ. ກຕປາໂປຕິ ກຕໍ ອຸປ຺ຈິຕໍ ປາປໍ ເອເຕນາຕິ ກຕປາໂປ. ເສສປທທ຺ວຍໍ ຕສ຺ເສວ ເວວຈນໍ. ອກຸສລກມ຺ມຍ຺ ຫິ ລາມກຏ຺ເຖນ ປາປນ຺ຕິ ຈ ອຕ຺ຕໂນ ປວຕ຺ຕິກ຺ຂເຓ ວິປາກກ຺ຂເຓ ຈ ໂຆຣສກາວຕາຍ ລຸທ຺ທນ຺ຕິ ຈ ກິເລເສຫິ ທູສິຕກາເວນ ກິພ຺ພິສນ຺ຕິ ຈ ວຸຈ຺ຈຕິ. ອິຕິ ກຄວາ “ທ຺ເວ ທມ຺ມາ ຕປນີຍາ”ຕິ ທມ຺ມາທິຏ຺ຖາເນນ ອຸທ຺ທິສິຕ຺ວາ ອກຕໍ ກຸສລໍ ທມ຺ມໍ ກຕຍ຺ຈ ອກຸສລໍ ທມ຺ມໍ ປຸຄ຺ຄລາທິຏ຺ຖາເນນ ນິທ຺ທິສິ. ອິທານິ ເຕສໍ ຕປນີຍກາວໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ “ໂສ ອກຕໍ ເມ ກລ຺ຍາຓນ຺ຕິປີ ຕປ຺ປຕິ,

ກຕໍ ເມ ປາປນ຺ຕິປີ ຕປ຺ປຕີ''ຕິ ອາຫຯ ຈິຕ຺ຕສນ຺ຕາເນນ ຕປ຺ປຕິ ອນຸຕປ຺ປຕິ ອນຸໂສຈຕີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

ຄາຖາສຸ ທຸຏ຺ຐຸ ຈຣິຕໍ, ກິເລສປູຕິກຕ຺ຕາ ວາ ທຸຏ຺ຐໍ ຈຣິຕນ຺ຕິ ທຸຈ຺ຈຣິຕໍຯ ກາເຍນ ທຸຈ຺ຈຣິຕໍ, ກາຍໂຕ ວາ ປວຕ຺ຕໍ ທຸຈ຺ຈຣິຕໍ ກາຍທຸຈ຺ຈຣິຕໍຯ ເອວໍ ວຈີມໂນທຸຈ຺ຈຣິຕານິປີ ທຏ຺ຐພ຺ພານິຯ ອິມານິ ຈ ກາຍທຸຈ຺ຈຣິຕາທີນິ ກມ຺ມປຖປ຺ປຕ຺ຕານິ ອຘິປ຺ເປຕານີຕິ ຍໍ ນ ກມ຺ມປຖປ຺ປຕ຺ຕໍ ອກຸສລຊາຕໍ, ຕໍ ສນ຺ຘາຍາຫ ''ຍຎ຺ຈຎ຺ຎໍ ໂທສສຎ຺ຫິຕ''ນ຺ຕິຯ ຕສ຺ສຕ຺ໂຖ – ຍມ຺ປີ ຈ ອຎ຺ຎໍ ກມ຺ມປຖຠາວໍ ອປ຺ປຕ຺ຕຕ຺ຕາ ນິປ຺ປຣິຍາເຍນ ກາຍກມ຺ມາທິສງ຺ຂໍ ນ ລຠຕິ, ຣາຄາທິກິເລສສໍສຏ຺ຐຕ຺ຕາ ໂທສສຫິຕໍ ອກຸສລໍ ຕມ຺ປີ ກຕ຺ວາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ນິຣຍນ຺ຕິ ນິຣຕິອຕ຺ເຖນ ນິຣສ຺ສາທຏ຺ເຐນ ວາ ນິຣຍນ຺ຕິ ລທ຺ຘນາມໍ ສພ຺ພມ຺ປີ ທຸຄ຺ຄຕິໍ, ອຍສງ຺ຂາຕສຸຂປ຺ປຏິກ຺ເຂເປນ ວາ ສພ຺ພຕ຺ຖ ສຸຄຕິທຸຄ຺ຄຕີສຸ ນິຣຍທຸກ຺ຂໍຯ ໂສ ຕາທິໂສ ປຸຄ຺ຄໂລ ອຸປຄຈ຺ຉຕີຕິ ເອວເມຕ຺ຖ ອຕ຺ໂຖ ທຏ຺ຐພ຺ໂພຯ

ເອຕ຺ຖ ຈ ກາຍທຸຈ຺ຈຣິຕສ຺ສ ຕປນີຍຠາເວ ນນ຺ໂທ ຍກ຺ໂຂ ນນ຺ໂທ ມາຓວໂກ ນນ຺ໂທ ໂຄຆາຕໂກ ທ຺ເວ ຠາຕິກາຕິ ເອເຕສໍ ວຕ຺ຖູນິ ກເຖຕພ຺ພານິຯ ເຕ ກິຣ ຄາວິໍ ວຘິຕ຺ວາ ມໍສໍ ທ຺ເວ ໂກຏ຺ຐາເສ ອກໍສຸຯ ຕໂຕ ກນິຏ຺ໂຐ ເຊຏ຺ຐໍ ອາຫ – ''ມຍ຺ຫໍ ທາຣກາ ພຫູ, ອິມານິ ເມ ອນ຺ຕານິ ເທຫີ''ຕິຯ ອຖ ນໍ ເຊຏ຺ໂຐ – ''ສພ຺ພໍ ມໍສໍ ທ຺ເວຘາ ວິຠຕ຺ຕໍ, ປຸນ ກິມຄ຺ຄເຫສີ''ຕິ ປຫຣິຕ຺ວາ ຊີວິຕກ຺ຂຍໍ ປາເປສິຯ ນິວຕ຺ຕິຕ຺ວາ ຈ ນໍ ໂອໂລເກນ຺ໂຕ ມຕໍ ທິສ຺ວາ ''ຠາຣິຍໍ ວຕ ມຍາ ກຕໍ, ສ຺ວາຫໍ ອກາຣເຓເນວ ນໍ ມາເຣສິ''ນ຺ຕິ ຈິຕ຺ຕໍ ອຸປ຺ປາເທສິຯ ອຖ຺ສ຺ສ ພລວວິປ຺ປຏິສາໂຣ ອຸປ຺ປຊ຺ຊິຯ ໂສ ຐິຕຏ຺ຐາເນປີ ນິສິນ຺ນຏ຺ຐາເນປີ ຕເທວ ກມ຺ມໍ ອາວຊ຺ເຊຕິ, ຈິຕ຺ຕສ຺ສາທໍ ນ ລຠຕິ, ອສິຕປີຕຂາຍິຕມ຺ປິສ຺ສ ສຣີເຣ ໂອຊໍ ນ ຜຣຕິ, ອຏ຺ຐິຈມ຺ມມຕ຺ຕເມວ ອໂຫສິຯ ອຖ ນໍ ເອໂກ ເຖໂຣ ປຸຈ຺ຉິ ''ອຸປາສກ, ຕ຺ວໍ ອຕິວິຍ ກິໂສ ອຏ຺ຐິຈມ຺ມມຕ຺ໂຕ ຊາໂຕ, ກິທິໂສ ເຕ ໂຣໂຄ, ອຸທາຫຸ ອຕ຺ຖິ ກິຎ຺ຈິ ຕປນີຍໍ ກມ຺ມໍ ກຕ''ນ຺ຕິ? ໂສ ''ອາມ, ຠນ຺ເຕ''ຕິ ສພ຺ພໍ ອາໂຣເຈສິຯ ອຖ຺ສ຺ສ ໂສ ''ຠາຣິຍໍ ເຕ, ອຸປາສກ, ກມ຺ມໍ ກຕໍ, ອນປຣາຘຏ຺ຐາເນ ອປຣທ຺ໂຘ''ນ຺ຕິ ອາຫຯ ໂສ ເຕເນວ ກມ຺ມຸນາ ກາລໍ ກຕ຺ວາ ນິຣເຍ ນິພ຺ພຕ຺ຕິຯ ວຈີທຸຈ຺ຈຣິຕສ຺ສ ປນ ສຸປ຺ປພຸທ຺ຘສກ຺ກໂກກາລິກຈິຎ຺ຈມາຓວິກາທີນໍ ວຕ຺ຖູນິ ກເຖຕພ຺ພານິ, ມໂນທຸຈ຺ຈຣິຕສ຺ສ ອຸກ຺ກລຊຍຠຎ຺ຎາທີນໍຯ

ຕຕິຍສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

໔ຯ ອຕປນີຍສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ

໓໑ຯ ຈຕຸຕ຺ເຖ ຕຕິເຍ ວຸຕ຺ຕວິປຣິຍາເຍນ ອຕ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພຯ

ຈຕຸຕ຺ຖສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

໕ຯ ປຐມສີລສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ

໓໒ຯ ປຎ຺ຈເມ ປາປເກນ ຈ ສີເລນາຕິ ປາປກໍ ນາມ ສີລໍ ສີລເຠທກໂຣ ອສໍວໂຣຕິ ວທນ຺ຕິຯ ຕຕ຺ຖ ຍທິ ອສໍວໂຣ ອສີລເມວ ຕໍ ທຸສ຺ສີລ຺ຍຠາວໂຕ, ກຖໍ ສີລນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ? ຕຕ຺ຖາຍໍ ອຘິປ຺ປາໂຍ ສິຍາ – ຍຖາ ນາມ ໂລເກ ອທິຏ຺ຐໍ ''ທິຏ຺ຐ''ນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ, ອສີລ ວາ ''ສີລວາ''ຕິ, ເອວມິຘາປີ ອສີລມ຺ປີ ອສໍວໂຣປີ ''ສີລ''ນ຺ຕິ ໂວຫຣີຍຕິຯ ອຖ ວາ ''ກຕເມ ຈ, ຖປຕິ, ອກຸສລາ ສີລາ? ອກຸສລໍ ກາຍກມ຺ມໍ, ອກຸສລໍ ວຈີກມ຺ມໍ, ປາປິໂກ ອາຊີໂວ''ຕິ (ມຯ ນິຯ ໒ຯ໒໖໔) ວຈນໂຕ ອກຸສລຘມ຺ເມສຸປີ ອຕ຺ເຖວ ສີລສມຎ຺ຎາ, ຕສ຺ມາ ປຣິຈຍວເສນ ສຠາວສິທ຺ຘິ ວິຍ ປກຕິຠູໂຕ ສພ຺ໂພ ສມາຈາໂຣ ''ສີລ''ນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິຯ ຕຕ຺ຖ ຍໍ ອໂກສລ຺ລສມ຺ຠູຕຏ຺ເຐນ ອກຸສລໍ ລາມກໍ, ຕໍ ສນ຺ຘາຍາຫ ''ປາປເກນ ຈ ສີເລນາ''ຕິຯ ປາປິກາຍ ຈ ທິຏ຺ຐິຍາຕິ ສພ຺ພາປີ ມິຈ຺ຉາທິຏ຺ຐິໂຍ ປາປິກາວຯ ວິເສສໂຕ ປນ ອເຫຕຸກທິຏ຺ຐິ, ອກິຣິຍທິຏ຺ຐິ, ນຕ຺ຖິກທິຏ຺ຐີຕິ ອິມາ ຕິວິຘາ ທິຏ຺ຐິໂຍ ປາປິກຕຣາຯ ຕຕ຺ຖ ປາປເກນ ສີເລນ ສມນ຺ນາຄໂຕ ປຸຄ຺ຄໂລ ປໂຍຄວິປນ຺ໂນ ໂຫຕິ, ປາປິກາຍ ທິຏ຺ຐິຍາ ສມນ຺ນາຄໂຕ ອາສຍວິປນ຺ໂນ ໂຫຕິ, ເອວໍ ປໂຍຄາສຍວິປນ຺ໂນ ປຸຄ຺ຄໂລ ນິຣຍູປໂຄ ໂຫຕີເຍວຯ ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ ''ອິເມຫິ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ທ຺ວີຫິ ຘມ຺ເມຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ປຸຄ຺ຄໂລ ຍຖາຠຕໍ ນິກ຺ຂິຕ຺ໂຕ, ເອວໍ ນິຣເຍ''ຕິຯ ເອຕ຺ຖ ຈ ''ທ຺ວີຫິ ຘມ຺ເມຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ''ຕິ ອິທໍ ລກ຺ຂຓວຈນໍ ທຏ຺ຐພ຺ພໍ, ນ ຕນ຺ຕິນິທ຺ເທໂສຯ ຍຖາ ຕໍ ໂລເກ ''ຍທິເມ ພ຺ຍາຘິຕາ ສິຍຸໍ, ອິເມສໍ ອິທໍ ເຠສຊ຺ຊໍ ທາຕພ຺ພ''ນ຺ຕິຯ ອຎ຺ເຎສຸປີ ອີທິເສສຸ ຐາເນສຸ ເອເສວ ນໂຍຯ ທຸປ຺ປຎ຺ໂຎຕິ ນິປ຺ປຎ຺ໂຎຯ

ປຎ຺ຈມສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

໖ຯ ທຸຕິຍສີລສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ

໓໓ຯ ຉຏ຺ເຐ ຠທ຺ທເກນ ຈ ສີເລນາຕິ ກາຍສຸຈຣິຕາທິຈຕຸປາຣິສຸທ຺ຘິສີເລນຯ ຕຎ຺ຫິ ອຂຓ຺ຑາທິສີລຠາເວນ ສຍຎ຺ຈ ກລ຺ຍາຓໍ, ສມຖວິປສ຺ສນາທິກລ຺ຍາຓຄຸຓາວຫໍ ຈາຕິ ''ຠທ຺ທກ''ນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິຯ ຠທ຺ທິກາຍ ຈ ທິຏ຺ຐິຍາຕິ ກມ຺ມສ຺ສກຕາຎາເຓນ ເຈວ ກມ຺ມປຖສມ຺ມາທິຏ຺ຐິຍາ ຈຯ ເອຕ຺ຖ ຠທ຺ທເກນ ສີເລນ ປໂຍຄສມ຺ປນ຺ໂນ ໂຫຕິ, ຠທ຺ທິກາຍ ທິຏ຺ຐິຍາ ອາສຍສມ຺ປນ຺ໂນຯ ອິຕິ ປໂຍຄາສຍສມ຺ປນ຺ໂນ ປຸຄ຺ຄໂລ ສທ຺ຘູປໂຄ ໂຫຕິຯ ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ – ''ອິເມຫິ, ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ທ຺ວີຫິ ຘມ຺ເມຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ປຸຄ຺ຄໂລ ຍຖາຠຕໍ ນິກ຺ຂິຕ຺ໂຕ, ເອວໍ ສຄ຺ເຄ''ຕິຯ ສປ຺ປຎ຺ໂຎຕິ ປຎ຺ຎວາຯ ເສສໍ ສຸວິຎ຺ເຎຍ຺ຍເມວຯ

ຉຏ຺ຐສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

໗ຯ ອາຕາປີສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ

໓໔ຯ ສຕ຺ຕເມ ອນາຕາປີຕິ ກິເລສານໍ ອາຕາປນຏ຺ເຐນ ອາຕາໂປ, ວີຣິຍໍ, ໂສ ເອຕສ຺ສ ອຕ຺ຖີຕິ ອາຕາປີ, ນ ອາຕາປີ ອນາຕາປີ, ສມ຺ມປ຺ປຘານວິຣຫິໂຕ ກຸສີໂຕຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິຯ ໂອຕ຺ຕາໂປ ວຸຈ຺ຈຕິ ປາປຸຕ຺ຣາໂສ, ໂສ ເອຕສ຺ສ ອຕ຺ຖີຕິ ໂອຕ຺ຕາປີ, ນ ໂອຕ຺ຕາປີ ອໂນຕ຺ຕາປີ, ໂອຕ຺ຕາປຣຫິໂຕຯ ອຖ ວາ ອາຕາປປ຺ປຏິປກ຺ໂຂ ອນາຕາໂປ, ໂກສຊ຺ຊໍ ໂສ ອສ຺ສ ອຕ຺ຖີຕິ ອນາຕາປີຯ ຍໍ ''ນ ໂອຕ຺ຕປ຺ປຕິ ໂອຕ຺ຕປ຺ປິຕພ຺ເພນ, ນ ໂອຕ຺ຕປ຺ປຕິ ປາປການໍ ອກຸສລານໍ ຘມ຺ມານໍ ສມາປຕ຺ຕິຍາ''ຕິ ເອວໍ ວຸຕ຺ຕໍ, ຕໍ ອໂນຕ຺ຕປ຺ປໍ ອໂນຕ຺ຕາໂປຯ ໂສ ອສ຺ສ ອຕ຺ຖີຕິ ອໂນຕ຺ຕາປີຕິ ເອວເມຕ຺ຖ ອຕ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພຯ

ອໂພຘາຍາຕິ ອນຘິຄມາຍຯ ສມ຺ໂພຘາຍາຕິ ອຣິຍມຄ຺ຄຕ຺ຖາຍຯ ນິພ຺ພານາຍາຕິ ກິເລສານໍ ອຈ຺ຈນ຺ຕວູປສມາຍ ອມຕມຫານິພ຺ພານາຍຯ ອນຸຕ຺ຕຣສ຺ສ ໂຍຄກ຺ເຂມສ຺ສາຕິ ອຣຫຕ຺ຕຜລສ຺ສຯ ຕຎ຺ຫິ ອຸຕ຺ຕຣິຕຣສ຺ສ ອຠາວໂຕ ອນຸຕ຺ຕຣໍ, ຈຕູຫິ ໂຍເຄຫິ ອນຸປທ຺ທຸຕຕ຺ຕາ ເຂມໍ ນິພ຺ຠຍນ຺ຕິ ໂຍຄກ຺ເຂມນ຺ຕິ ຈ ວຸຈ຺ຈຕິຯ ອຘິຄມາຍາຕິ ປຕ຺ຕິຍາຯ ອາຕາປີຕິ ວີຣິຍວາຯ ໂສ ຫິ ''ອາຣທ຺ຘວີຣິໂຍ ວິຫຣຕິ ອກຸສລານໍ ຘມ຺ມານໍ ປຫານາຍ, ກຸສລານໍ ຘມ຺ມານໍ ອຸປສມ຺ປທາຍ, ຖາມວາ ທຬ຺ຫປຣກ຺ກ຺ໂມ ອນິກ຺ຂິຕ຺ຕຘຸໂຣ ກຸສເລສຸ ຘມ຺ເມສູ''ຕິ (ທີຯ ນິຯ ໓ຯ໓໔໕) ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕນ ວີຣິຍາຣມ຺ເຠນ ສມນ຺ນາຄໂຕ ກິເລສານໍ ອຈ຺ຈນ຺ຕເມວ ອາຕາປນສີໂລຕິ ອາຕາປີຯ ໂອຕ຺ຕາປີຕິ ''ຍໍ ໂອຕ຺ຕປ຺ປຕິ ໂອຕ຺ຕປ຺ປິຕພ຺ເພນ, ໂອຕ຺ຕປ຺ປຕິ ປາປການໍ ອກຸສລານໍ ຘມ຺ມານໍ ສມາປຕ຺ຕິຍາ''ຕິ (ຘຯ ສຯ ໓໑) ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕນ ໂອຕ຺ຕປ຺ເປນ ສມນ຺ນາຄຕຕ຺ຕາ ໂອຕ຺ຕປ຺ປນສີໂລຕິ ໂອຕ຺ຕປ຺ປີຯ ອຍຎ຺ຫິ ໂອຕ຺ຕາປີຕິ ວຸຕ຺ໂຕຯ ຕທວິນາຠາວໂຕ ຫິຣິຍາ ຈ ສມນ຺ນາຄໂຕ ເອວ ໂຫຕີຕິ ຫິໂຣຕ຺ຕປ຺ປສມ຺ປນ຺ໂນ ອຓຸມຕ຺ເຕປີ ວຊ຺ເຊ ຠຍທ຺ສາວີ ສີເລສຸ ປຣິປູຣກາຣີ ໂຫຕິຯ ອິຈ຺ຈສ຺ສ ສີລສມ຺ປທາ ທສ຺ສິຕາຯ ອາຕາປີຕິ ອິມິນາ ປເນຕສ຺ສ ກິເລສປຣິຕາປີຕາທີປເນນ ສມຖວິປສ຺ສນາຠາວນານຸຍຸຕ຺ຕຕາ ທສ຺ສິຕາຯ ຍຖາວຸຕ຺ຕຎ຺ຈ ວີຣິຍໍ ສທ຺ຘາສຕິສມາຘິປຎ຺ຎາຫິ ວິນາ ນ ໂຫຕີຕິ ວິມຸຕ຺ຕິປຣິປາຈການິ ສທ຺ຘາປຎ຺ຈມານິ ອິນ຺ທ຺ຣິຍານິ ອຕ຺ຖໂຕ ວຸຕ຺ຕາເນວ ໂຫນ຺ຕີຯ ເຕສຸ ຈ ສິທ຺ເຘສຸ ອນິຈ຺ເຈ ອນິຈ຺ຈສຎ຺ຎາ, ອນິຈ຺ເຈ ທຸກ຺ຂສຎ຺ຎາ, ທຸກ຺ເຂ ອນຕ຺ຕສຎ຺ຎາ, ປຫານສຎ຺ຎາ, ວິຣາຄສຎ຺ຎາ, ນິໂຣຘສຎ຺ຎາຕິ ຉ ນິພ຺ເພຘຠາຄິຍາ ສຎ຺ຎາ ສິທ຺ຘາ ເອວາຕິຯ ເອວໍ ອິເມຫິ ທ຺ວີຫິ ຘມ຺ເມຫິ ສມນ຺ນາຄຕສ຺ສ ໂລກິຍານໍ ສີລສມາຘິປຎ຺ຎານໍ ສິທ຺ຘຕ຺ຕາ ມຄ຺ຄຜລນິພ຺ພານາຘິຄມສ຺ສ ຠພ຺ພຕໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ''ອາຕາປີ ຈ ໂຂ…ເປ… ອຘິຄມາຍາ''ຕິ ອາຫຯ

ຄາຖາສຸ ກຸສີໂຕຕິ ມິຈ຺ຉາວິຕກ຺ກພຫຸລຕາຍ ກາມພ຺ຍາປາທວິຫິໍສາວິຕກ຺ກສງ຺ຂາເຕຫິ ກຸຈ຺ຉິເຕຫິ ປາປຘມ຺ເມຫິ ສີໂຕ ສມ຺ພນ຺ເຘ ຍຸຕ຺ໂຕຕິ ກຸສີໂຕຯ ກຸຈ຺ຉິຕໍ ວາ ສີທຕິ ສມ຺ມາປຏິປຕ຺ຕິໂຕ ອວສີທຕີຕິ ກຸສີໂຕ, ທ-ການສ຺ສ ຕ-ການໍ ກຕ຺ວາຯ ຫີນວີຣິໂຍຕິ ນິພ຺ພີຣິໂຍ, ຈຕູສຸປີ ອິຣິຍາປເຖສຸ ວີຣິຍກຣຓຣຫິໂຕຯ ອນຸສ຺ສາຫສໍຫນນລກ຺ຂຓສ຺ສ ຈິຕ຺ຕາລສິຍສ຺ສ ຖີນສ຺ສ, ອສຕ຺ຕິ ວິຆາຕລກ຺ຂຓສ຺ສ ກາຍາລສິຍສ຺ສ ມິທ຺ຘສ຺ສ ຈ ອຠິຓ຺ຫປ຺ປວຕ຺ຕິຍາ ຖີນມິທ຺ຘພຫຸໂລຯ ປາປຊິຄຸຈ຺ຉນລກ຺ຂຓາຍ ຫິຣິຍາ ອຠາເວນ ຕປ຺ປຏິປກ຺ເຂນ ອຫິຣິເກນ ສມນ຺ນາຄຕຕ຺ຕາ ຈ ອຫິຣິໂກຯ ຫີໂນຕ຺ຕປ຺ປວີຣິຍານໍ ອຠາເວເນວ ສມ຺ມາປຏິປຕ຺ຕິຍໍ ນຕ຺ຖິ ເອຕສ຺ສ ອາທໂຣຕິ ອນາທໂຣຯ ຜຸຏ຺ເຐຍ຺ຍນ຺ຕິ ຜຸສິຕຸໍຯ ສມ຺ໂພຘິມຸຕ຺ຕມນ຺ຕິ ສມ຺ໂພຘິສງ຺ຂາຕໍ ອຸຕ຺ຕມໍ ອຣຫຕ຺ຕໍ ອຘິຄນ຺ຕຸໍ ອຠພ຺ໂພຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

ສຕິມາຕິ ຈິຣກຕຈິຣຠາສິຕານໍ ອນຸສ຺ສຣເຕາ ສມຕ຺ຖສ຺ສ ສຕິເນປກ຺ກສ຺ສ ຠາເວນ ຈຕຸສຕິປຏ຺ຐານໂຍເຄນ ສຕິມາຯ ນິປໂກຕິ ສຕ຺ຕຏ຺ຐານິຍສມ຺ປຊຎ຺ຎສງ຺ຂາເຕນ ເຈວ ກມ຺ມຏ຺ຐານປຣິຫຣຓປຎ຺ຎາສງ຺ຂາເຕນ ຈ ເນປກ຺ເກນ ສມນ຺ນາຄຕຕ຺ຕາ ນິປໂກຯ ຌາຍີຕິ ອາຣມ຺ມຓູປນິຊ຺ຌາເນນ ລກ຺ຂຓູປນິຊ຺ຌາເນນ ຈາຕິ ທຸວິຘິປິ ຌາເນຫິ ຌາຍີຯ ອປ຺ປມຕ຺ໂຕຕິ “ທິວສໍ ຈງ຺ກເມນ ນິສຊ຺ຊາຍ ອາວຣຓີເຍຫິ ຘມ຺ເມຫິ ຈິຕ຺ຕໍ ປຣິໂສເຘຕີ”ຕິອາທິນາ ນເຍນ ກມ຺ມຏ຺ຐານຠາວນາຍ ອປ຺ປມຕ຺ໂຕຯ ສໍໂຍຊນໍ ຊາຕິຊຣາຍ ເຠຕ຺ວາຕິ ຊາຕິຍາ ເຈວ ຊຣາຍ ຈ ສຕ຺ເຕ ສໍໂຍເຊຕີຕິ ສໍໂຍຊນນ຺ຕິ ລທ຺ຘນາມໍ ກາມຣາຄາທິກໍ ທສວິຘມ຺ປິ ກິເລສຊາຕໍ ອນຸສຍສມຸຄ຺ຆາຕວເສນ ມູລໂຕ ຉິນ຺ທິຕ຺ວາຯ ອຖ ວາ ສໍໂຍຊນໍ ຊາຕິຊຣາຍ ເຠຕ຺ວາຕິ ຊາຕິຊຣາຍ ສໍໂຍຊນໍ ຉິນ຺ທິຕ຺ວາຯ ຍສ຺ສ ຫິ ສໍໂຍຊນານິ ອຉິນ຺ນານິ, ຕສ຺ສ ຊາຕິຊຣາຍ ອຈ຺ເຉໂທ ອສມຸຄ຺ຆາໂຕຯ ຍສ຺ສ ປນ ຕານິ ຉິນ຺ນານິ, ຕສ຺ສ ຊາຕິຊຣາປິ ຉິນ຺ນາວ ກາຣຓສ຺ສ ສມຸຄ຺ຆາຕິຕຕ຺ຕາຯ ຕສ຺ມາ ສໍໂຍຊນໍ ຉິນ຺ທນ຺ໂຕ ເອວ ຊາຕິຊຣາປິ ຉິນ຺ທຕີຯ ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ “ສໍໂຍຊນໍ ຊາຕິຊຣາຍ ເຠຕ຺ວາ”ຕິຯ ອິເຘວ ສມ຺ໂພຘິມນຸຕ຺ຕຣໍ ຜຸເສຕິ ອິມສ຺ມິເຍວ ອຕ຺ຕຠາເວ ອຄ຺ຄມຄ຺ຄໍ ອຣຫຕ຺ຕໍ ວາ ຜຸເສ ປາປຸເຓຍ຺ຍຯ

ສຕ຺ຕມສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

໘ຯ ປຐມນກ຺ຂຫນສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ

໓໘ຯ ອຏ຺ຐເມ ນຍິທນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ໄນຕິ ປຏິເສເຘ ນິປາໂຕ, ຕສ຺ສ “ວຸສ຺ສຕີ”ຕິ ອິມິນາ ສມ຺ພນ຺ໂຘ, ຍກາໂຣ ປທສນ຺ຘິກໂຣຯ ອິທໍ-ສທ຺ໂທ “ເອກມິທາຫໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ສມຍໍ ອຸກ຺ກຏ຺ຐາຍໍ ວິຫຣາມິ ສຸຠຄວເນ ສາລຣາຊມູເລ”ຕິອາທີສຸ (ມ។ ນິ។ ໑។໕໐໑) ນິປາຕມຕ຺ຕໍຯ “ອິທໍ ໂຂ ຕໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ອປ຺ປມຕ຺ຕກໍ ໂອຣມຕ຺ຕກໍ ສີລມຕ຺ຕກ”ນ຺ຕິອາທີສຸ (ທີ។ ນິ។ ໑។໘໗) ຍຖາວຸຕ຺ເຕ ອາສນ຺ນປຈ຺ຈກ຺ເຂ ອາຄໂຕຯ

“ອິທຫ຺ຫິ ຕໍ ເຊຕວນໍ, ອິສິສງ຺ຆນິເສວິຕໍ;

ອາວຸຕ຺ຖໍ ຘມ຺ມຣາເຊນ, ປີຕິສຎ຺ຊນນໍ ມມາ”ຕິຯ –

ອາທີສຸ (ສໍ។ ນິ។ ໑។໔໘) ວກ຺ຂມາເນ ອາສນ຺ນປຈ຺ຈກ຺ເຂຯ ອິຘາປິ ວກ຺ຂມາເນເຍວ ອາສນ຺ນປຈ຺ຈກ຺ເຂ ທຏ຺ຐພ຺ໂພຯ

ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍ-ສທ຺ໂທ –

“ກິໍ ເຕ ວຕໍ ກິໍ ປນ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ,

ກິສ຺ສ ສຸຈິຓ຺ຓສ຺ສ ອຍໍ ວິປາໂກ;

ອິທ຺ຘີ ຊຸຕີ ພລວີຣິຍູປປຕ຺ຕິ,

ອິທຫ຺ຈ ເຕ ນາຄ ມຫາວິມານໍຯ

“ອຫຫ຺ຈ ຠຣິຍາ ຈ ມນຸສ຺ສໂລເກ,

ສທ຺ຘາ ອຸໂຠ ທານປຕີ ອຫຸມ຺ຫາ;

ໂອປານພູຕໍ ເມ ຆຣໍ ຕທາສິ,

ສມຸຕຸປຸປີຕາ ສມເຕພຸຣາຫຸມເຕາ ຈ។

‘‘ຕໍ ເມ ວຕໍ ຕໍ ປນ ພຸຣຫຸມຈຣິຍໍ,

ຕສຸສ ສຸຈິຕຸຕສຸສ ອຍໍ ວິປາໂກ;

ອິທຸຂີ ຊຸຕິ ພລວີຣິຍູປປຕຸຕິ,

ອິທລຸຈ ເມ ສີຣ ມຫາວິມານ’’ນຸຕິ។ (ຊາ។ ໒។໒໒។໑໕໙໒-໑໕໙໓, ໑໕໙໕) –

ອິມສຸມິ ປຸຕຸຕກຊາຕເກ ທາເນ ອາຄໂຕ។

‘‘ເກນ ປາຕິ ກາມທໂທ, ເກນ ປາຕິ ມຊຸສຸສໂວ;

ເກນ ເຕ ພຸຣຫຸມຈຣິເຍນ, ປຸລຸລໍ ປາຕິມຸທິ ອິຊຸຊຕິ។

‘‘ເຕນ ປາຕິ ກາມທໂທ, ເຕນ ປາຕິ ມຊຸສຸສໂວ;

ເຕນ ເມ ພຸຣຫຸມຈຣິເຍນ, ປຸລຸລໍ ປາຕິມຸທິ ອິຊຸຊຕິ’’ຕິ។ (ເປ។ ວ។ ໒໗໕, ໒໗໗) –

ອິມສຸມິ ອງກຸຣເປຕວຕຸຖຸສຸມິ ເວຍຍາວຈຸເຈ។ ‘‘ອິທໍ ໂຂ ຕໍ, ກິກຸຂເວ, ຕິຕຸຕິຣິຍໍ ນາມ ພຸຣຫຸມຈຣິຍໍ ອໂທສີ’’ຕິ (ຈູລວ។ ໓໑໑) ອິມສຸມິ ຕິຕຸຕິຣຊາຕເກ ປລຸຈສິກຸຂາປທສີເລ។ ‘‘ຕໍ ໂຂ ປນ, ປລຸຈສິຂ, ພຸຣຫຸມຈຣິຍໍ ເນວ ນິພຸພິທາຍ ນ ວິຣາຄາຍ…ເປ… ຍາວເທວ ພຸຣຫຸມໂລກູປປຕຸຕິຍາ’’ຕິ (ທີ។ ນີ។ ໒។໓໒໙) ອິມສຸມິ ມຫາໂຄວິນຸທສຸຕຸເຕ ພຸຣຫຸມວິຫາເຣ។ ‘‘ປເຣ ອພຸຣຫຸມຈາຣີ ກວິສຸສນຸຕິ, ມຍເມຕຸຖ ພຸຣຫຸມຈາຣີໂນ ກວິສຸສາມາ’’ຕິ (ມ។ ນີ។ ໑។໘໓) ສລຸເລຂສຸຕຸເຕ ເມຖຸນວິຣຕິຍໍ។

‘‘ມຍລຸຈ ກຣິຍາ ນາຕິກຸກມາມ,

ອມຸເຫ ຈ ກຣິຍາ ນາຕິກຸກມນຸຕິ;

ອລຸລຕຸຣ ຕາທິ ພຸຣຫຸມຈຣິຍໍ ຈຣາມ,

ຕສຸມາ ທິ ອມຸຫໍ ທຫຣາ ນ ມີຍເຣ’’ຕິ។ (ຊາ។ ໑។໑໐។໙໗) –

ມຫາທມຸມປາລຊາຕເກ ສທາຣສນຸໂຕເສ។ ‘‘ອກິຊານາມິ ໂຂ ປນາທໍ, ສາຣິປຸຕຸຕ, ຈຕຸຣງຄສມນຸນາຄຕໍ ພຸຣຫຸມຈຣິຍໍ ຈຣິຕາ – ຕປສຸສີ ສຸທໍ ໂຫມິ’’ຕິ (ມ។ ນີ។ ໑។໑໕໕) ໂລມຫໍສສຸຕຸເຕ ວີຣິເຍ។

‘‘ທີເນນ ພຸຣຫຸມຈຣິເຍນ, ຂຕຸຕິເຍ ອຸປປຊຸຊຕິ;

ມຊຸຊິເມນ ຈ ເທວຕຸຕໍ, ອຸຕຸຕເມນ ວິສຸຊຸຊຕິ’’ຕິ។ (ຊາ។ ໑។໘។໗໕) –

ນິມິຊາຕເກ ອຕຸຕທມນວເສນ ກເຕ ອຜຸຖງຄິເກົາໂປສເຖ។ ‘‘ອິທໍ ໂຂ ປນ, ປລຸຈສິຂ, ພຸຣຫຸມຈຣິຍໍ ເອການຸຕນິພຸພິທາຍ ວິຣາຄາຍ…ເປ… ອຍເມວ ອຣິໂຍ ອຜຸຖງຄິໂກ ມຄຸໂຄ’’ຕິ (ທີ។ ນີ។ ໒។໓໒໙) ມຫາໂຄວິນຸທສຸຕຸເຕເຍວ ອຣິຍມຄຸເຄ។ ‘‘ຕຍິທໍ ພຸຣຫຸມຈຣິຍໍ ອິທຸຂລຸເຈວ ຜີຕລຸຈ ວິຕຸຖາຣິກໍ ພາຫຸຊລຸລໍ ປຸຖຸກູຕໍ ຍາວ ເທວມນຸສຸເສທິ ສຸປປກາສິຕ’’ນຸຕິ (ທີ។ ນີ។ ໓។໑໗໔)

ປາສາທິກສຸຕ຺ເຕ ສິກ຺ຂຕ຺ຕຍສງ຺ຄເຫ ສກລສ຺ມິໍ ສາສເນຯ ອິຘາປິ ອຣິຍມຄ຺ເຄ ສາສເນ ຈ ວຕ຺ຕຕິຯ

ວຸສ຺ສຕີຕິ ວສີຍຕິ, ຈຣີຍຕີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ຊນກຸຫນຕ຺ຖນ຺ຕິ ''ອໂຫ ອຍ຺ໂຍ ສີລວາ ວຕ຺ຕສມ຺ປນ຺ໂນ ອປ຺ປິຈ຺ໂຉ ສນ຺ຕຸຏ຺ໂຐ ມຫິທ຺ຘິໂກ ມຫານຸຠາໂວ''ຕິອາທິນາ ຊນສ຺ສ ສຕ຺ຕໂລກສ຺ສ ວິມ຺ຫາປນຕ຺ຖໍຯ ຊນລປນຕ຺ຖນ຺ຕິ ''ເອວຣູປສ຺ສ ນາມ ອຍ຺ຍສ຺ສ ທິນ຺ນໍ ມຫປ຺ຜລໍ ຠວິສ຺ສຕີ''ຕິ ປສນ຺ນຈິຕ຺ເຕຫິ ''ເຠນຕ຺ໂຖ, ຠໍ ອາຫຣິຍຕູ''ຕິ ມນຸສ຺ເສຫິ ວທາປນຕ຺ຖໍຯ ລາຠສກ຺ການສິໂລການິສໍສຕ຺ຖນ຺ຕິ ຍໍ ວາຍໍ ''ອາກງ຺ເຂຍ຺ຍ ເຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ 'ລາຠີ ອສ຺ສໍ ຈີວຣປິຓ຺ຑປາຕເສນາສນຄິລານປ຺ປຈ຺ຈຍເຠສຊ຺ຊປຣິກ຺ຂາຣານ'ນ຺ຕິ, ສີເລ-ສ຺ເວວສ຺ສ ປຣິປູຣກາຣີ''ຕິ (ມຯ ນິຯ ໑ຯ໖໘) ສີລານິສໍສກາເວນ ວຸຕ຺ໂຕ ຈຕຸປ຺ປຈ຺ຈຍລາໂຠ, ໂຍ ຈ ຈຕຸນ຺ນໍ ປຈ຺ຈຍານໍ ສກ຺ກຈ຺ຈທານສງ຺ຂາໂຕ ອາທຣພຫຸມານຄຣຸກຣຓສງ຺ຂາໂຕ ຈ ສກ຺ກາໂຣ, ໂຍ ຈ ''ສີລສມ຺ປນ຺ໂນ ພຫຸສ຺ສຸໂຕ ສຸຕຘໂຣ ອາຣທ຺ຘວີຣິໂຍ''ຕິອາທິນາ ນເຍນ ອຸຄ຺ຄຕຖຸຕິໂຄສສງ຺ຂາໂຕ ສິໂລໂກ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ຈຣນ຺ຕານໍ ທິຎ຺ຎສມ຺ມີໂກ ອານິສໍໂສ, ຕທຕ຺ຖໍຯ ອິຕິ ມໍ ຊໂນ ຊານາຕູຕິ ''ເອວໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍວາເສ ສຕິ 'ອຍໍ ສີລວາ ກລ຺ຍາຓຘມ຺ໂມ'ຕິອາທິນາ ມໍ ຊໂນ ຊານາຕຸ ສມ຺ຠາເວຕູ''ຕິ ອຕ຺ຕໂນ ສນ຺ຕຄ຺ຄຓເສນ ສມ຺ຠາວນຕ຺ຖມ຺ປີ ນ ອິທໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ວຸສ຺ສຕີຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘຯ

ເກຈິ ປນ ''ຊນກຸຫນຕ຺ຖນ຺ຕິ ປາປິຈ຺ຉສ຺ສ ອິຈ຺ຉາປກຕສ຺ສ ສໂຕ ສາມນ຺ຕຊປ຺ປິໂນຣິຍາປຖນິສ຺ສິຕປຈ຺ຈຍປຝິເສວນສງ຺ຂາເຕນ ຕິວິເຘນ ກຸຫນວຕ຺ຖຸນາ ກຸຫນກາເວນ ຊນສ຺ສ ວິມ຺ຫາປນຕ຺ຖໍຯ ຊນລປນຕ຺ຖນ຺ຕິ ປາປິຈ຺ຉສ຺ເສວ ສໂຕ ປຈ຺ຈຍຕ຺ຖໍ ປຣິໂກ຺ຖກາສາທີວເສນ ລປນກາເວນ ອຸປລາປນກາເວນ ວາ ຊນສ຺ສ ລປນຕ຺ຖໍຯ ລາຠສກ຺ການສິໂລການິສໍສຕ຺ຖນ຺ຕິ ປາປິຈ຺ຉສ຺ເສວ ສໂຕ ລາຠາທິຄຣຸຕາຍ ລາຠສກ຺ການສິໂລກສງ຺ຂາຕສ຺ສ ອານິສໍເສາທຍສ຺ສ ນິປ຺ຜາທນຕ຺ຖໍຯ ອິຕິ ມໍ ຊໂນ ຊານາຕູຕິ ປາປິຈ຺ຉສ຺ເສວ ສໂຕ ອສນ຺ຕຄ຺ຄຓສມ຺ຠາວນາຘິປ຺ປາເຍນ 'ອິຕິ ເອວໍ ມໍ ຊໂນ ຊານາຕູ'ຕິ ນ ອິທໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ວຸສ຺ສຕີ''ຕິ ເອວເມຕ຺ຖ ອຕ຺ຖໍ ວທນ຺ຕິຯ ປຸຣິໂມເຍວ ປນ ອຕ຺ໂຖ ສາຣຕ຺ໂຣຯ

ອຖ ໂຂຕິ ເອຕ຺ຖ ອຖາຕິ ອຎ຺ຎທຕ຺ເຖ ນິປາໂຕ, ໂຂຕິ ອວຘາຣເຓຯ ເຕນ ກຸຫນາທິໂຕ ອຎ຺ຎທຕ຺ຖາເຍວ ປນ ອິທໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ວຸສ຺ສຕີຕິ ທສ຺ເສຕິຯ ອິທານິ ຕໍ ປໂຍຊນໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ''ສໍວຣຕ຺ຖຎ຺ເຈວ ປຫານຕ຺ຖຎ຺ຈາ''ຕິ ອາຫຯ ຕຕ຺ຖ ປຎ຺ຈວິໂຘ ສໍວໂຣ – ປາຕິໂມກ຺ຂສໍວໂຣ, ສຕິສໍວໂຣ, ຎາຓສໍວໂຣ, ຂນ຺ຕິສໍວໂຣ, ວີຣິຍສໍວໂຣຕິຯ

ຕຕ຺ຖ ''ອິມິນາ ປາຕິໂມກ຺ຂສໍວເຣນ ອຸເປໂຕ ໂຫຕິ ສມຸເປໂຕ''ຕິ (ວິຠຯ ໕໑໑) ທີ ອາທິນາ ນເຍນ ອາຄໂຕ ອຍໍ ປາຕິໂມກ຺ຂສໍວໂຣ ນາມ, ໂຍ ສີລສໍວໂຣຕິ ຈ ປວຸຈ຺ຈຕິຯ ''ຣກ຺ຂຕິ ຈກ຺ຂຸນ຺ທ຺ຣິຍໍ, ຈກ຺ຂຸນ຺ທ຺ຣິເຍ ສໍວຣໍ ອາປ຺ຊ຺ຊຕີ''ຕິ (ທີຯ ນິຯ ໑ຯ໒໑໓; ມຯ ນິຯ ໑ຯ໒໙໕; ສໍຯ ນິຯ ໔ຯ໒໓໙; ອຯ ນິຯ ໓ຯ໑໖) ອາຄໂຕ ອຍໍ ສຕິສໍວໂຣຯ

''ຍານິ ໂສຕານິ ໂລກສ຺ມິໍ (ອຊິຕາຕິ ຠຄວາ),

ສຕິ ເຕສໍ ນິວາຣຓໍ;

ໂສຕານໍ ສໍວຣໍ ພ຺ຣູມິ,

ປຎ຺ຎາເຍເຕ ປິຘີຍເຣ''ຕິຯ (ສຸຯ ນິຯ ໑໐໔໑) –

ອາຄໂຕ ອຍໍ ຎາຓສໍວໂຣຯ ''ຂໂມ ໂຫຕິ ສີຕສ຺ສ ອຸຓ຺ຫສ຺ສາ''ຕິອາທິນາ (ມຯ ນິຯ ໑ຯ໒໔; ອຯ ນິຯ ໔ຯ໑໑໔; ໖ຯ໕໘) ນເຍນ ອາຄໂຕ ອຍໍ ຂນ຺ຕິສໍວໂຣຯ ''ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ກາມວິຕກ຺ກໍ ນາຘິວາເສຕີ''ຕິອາທິນາ (ມຯ ນິຯ ໑ຯ໒໖; ອຯ ນິຯ ໔ຯ໑໑໔; ໖ຯ໕໘) ນເຍນ ອາຄໂຕ ອຍໍ ວີຣິຍສໍວໂຣຯ ອຕ຺ຖໂຕ ປນ ປາຓາຕິປາຕາທີນໍ ປຊຫນວເສນ, ວຕ຺ຕປຝິວຕ຺ຕານໍ ກຣຓວເສນ ຈ ປວຕ຺ຕາ ເຈຕນາ ວິຣຕິໂຍ ຈຯ ສງ຺ເຂປໂຕ ສພ຺ໂພ ກາຍວຈີສໍຍໂມ, ວິຕ຺ຖາຣໂຕ ສຕ຺ຕນ຺ນໍ ອາປຕ຺ຕິກ຺ຂນ຺ຘານໍ ອວີຕິກ຺ກໂມ ສີລສໍວໂຣຯ ສຕິ ເອວ ສຕິສໍວໂຣ, ສຕິປ຺ປຘານາ ວາ ກຸສລາ ຂນ຺ຘາຯ ຎາຓເມວ ຎາຓສໍວໂຣຯ ອຘິວາສນວເສນ ອໂທໂສ, ອໂທສປ຺ປຘານາ ວາ ຕຖາ ປວຕ຺ຕາ ກຸສລາ ຂນ຺ຘາ ຂນ຺ຕິສໍວໂຣ, ປຎ຺ຎາຕິ ເອເກຯ ກາມວິຕກ຺ກາທີນໍ ອນຘິວາສນວເສນ ປວຕ຺ຕໍ ວີຣິຍເມວ ວີຣິຍສໍວໂຣຯ ເຕສຸ ປຘໂມ ກາຍທຸຈ຺ຈຣິຕາທິທຸສ຺ສີລ຺ຍສ຺ສ ສໍວຣຓໂຕ ສໍວໂຣ, ທຸຕິໂຍ ມຸຏ຺ຐສ຺ສຈ຺ຈສ຺ສ, ຕຕິໂຍ ອຎ຺ຎາຓສ຺ສ, ຈຕຸຕ຺ໂຖ ອກ຺ຂນ຺ຕິຍາ, ປຎ຺ຈໂມ ໂກສຊ຺ຊສ຺ສ ສໍວຣຓໂຕ ປິທຫນໂຕ ສໍວໂຣຕິ ເວທິຕພ຺ໂພຯ ເອວເມຕສ຺ສ ສໍວຣສ຺ສ ອຕ຺ຖາຍ

ສໍວຣຕຸຖໍ, ສໍວຣນິປ຺ຜາຫນຕຸຖນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ។

ປ຺ຫານມ຺ປີ ປ຺ຈວິທໍ – ຕທງ຺ຄປ຺ປ຺ຫານໍ, ວິກ຺ຂມ຺ພນປ຺ປ຺ຫານໍ, ສມ຺ຈ຺ເຈທປ຺ປ຺ຫານໍ, ປ຺ຝິປ຺ປ຺ສ຺ສທ຺ສິປ຺ປ຺ຫານໍ, ນິສ຺ສຣຕປ຺ປ຺ຫານ ນ຺ຕິ។ ຕຕ຺ຖ ຍໍ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ, ຕໍ ເທຍ຺ຖາ ເອກກນິປາເຕ ປຖມສຸຕ຺ຕວຕ຺ຕນາຍໍ ວຸຕ຺ຕເມວ។ ຕສ຺ສ ປນ ປ຺ຈວິທສ຺ສປີ ຕຖາ ຕຖາ ຣາຄາທີກິເລສານໍ ປ຺ຝິນິສ຺ສຊ຺ຊນຍ຺ເຖນ ສມຕິກ຺ກມນຍ຺ເຖນ ວາ ປຫານສ຺ສ ອຕ຺ຖາຍ ປຫານຕ຺ຖໍ, ປຫານສາສນຕ຺ຖນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ຕຕ຺ຖ ສໍວເຣນ ກິເລສານໍ ຈິຕ຺ຕສນ຺ຕາເນ ປເວສນນິວາຣຕໍ ປຫາເນນ ປເວສນນິວາຣຕາຍ຺ເຈວ ສມຸຖ຺ຜາໂຕ ຈາຕິ ວທນ຺ຕິ។ ອຸກເຍນາປີ ປນ ຍຖາຣຫໍ ອຸກຍໍ ສມ຺ປຊ຺ຊຕີຕິ ທຍ຺ຖພ຺ພໍ។ ສີລາທີສມ຺ມາ ເອວ ທີ ສໍວຣຕໂຕ ສໍວໂຣ, ປຊຫນໂຕ ປຫານນ຺ຕິ។

ຄາຖາສ຺ ອນີຕິຫນ຺ຕິ ອີຕິໂຍ ວຸຈ຺ຈນ຺ຕິ ອຸປທ຺ທວາ – ທີຍ຺ຖສມ຺ມິກາ ຈ ສມ຺ປຣາຍິກາ ຈ។ ອີຕິໂຍ ໜນຕິ ວິນາເສຕີ ປຊຫຕີຕິ ອີຕີຫໍ, ອນ຺ ອີຕິຫນ຺ຕິ ອນີຕິຫໍ, ສາສນພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ມຄ຺ຄພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍຍ຺ຈ។ ອຖ ວາ ອີຕີຫີ ອນຕ຺ເຖຫີ ສທ຺ທີ ໜນ຺ຕິ ຄຈ຺ຊນ຺ຕິ ປວຕ຺ຕນ຺ຕີຕິ ອີຕີຫາ, ຕຕ຺ຫາທີອຸປກ຺ກິເລສາ។ ນຕ຺ຖິ ເອຕ຺ຖ ອີຕີຫາຕິ ອນີຕີຫໍ។ ອີຕີຫາ ວາ ຍຖາວຸຕ຺ເຕນຍ຺ເຖນ ຕິຕ຺ຖິຍສມ ຍາ, ຕປ຺ປ຺ຝິປກ຺ຂໂຕ ອີທໍ ອນີຕີຫໍ។ "ອນີຕີຫ"ນ຺ຕິປີ ປາໂຖ។ ຕສ຺ສຕ຺ໂຖ – "ອີຕີຫາຍ"ນ຺ຕິ ສມ຺ເມສ຺ ອເນກໍສຄ຺ຄາຫກາວໂຕ ວິຈິກິຈ຺ຊາ ອີຕີຫໍ ນາມ, ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ທສ຺ປເວທິຕຕ຺ຕາ ຍຖານຸສິຍ຺ຖໍ ປ຺ຝິປຊ຺ຊນ຺ຕານໍ ນິກ຺ກງ຺ຂກາວສາສນໂຕ ນຕ຺ຖິ ເອຕ຺ຖ ອີຕີຫນ຺ຕິ ອນີຕີຫໍ, ອປຣປ຺ປ຺ຈ຺ຈຍນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ວຸຕ຺ຕຍ຺ເຫຕໍ "ປ຺ຈ຺ຈຕ຺ຕໍ ເວທິຕພ຺ໂພ ວິຍ຺ຍູທີ"ຕິ "ອຕກ຺ກາວຈໂຣ"ຕີ ຈ។ ຄາຖາສ຺ຂຕ຺ຖໍ ປນ "ອນີຕີຫ"ນ຺ຕິ ທີຜໍ ກຕ຺ວາ ປຖນ຺ຕິ។

ນິພ຺ພານສງ຺ຂາຕໍ ໂອຄທໍ ປຕິຍ຺ຖໍ ປາຣໍ ຄຈ຺ຊຕີຕິ ນິພ຺ພາໂນຄທຄາມີ, ວິມຸຕ຺ຕິຣສຕ຺ຕາ ເອກນ຺ເຕເນວ ນິພ຺ພານສມ຺ປາປໂກຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ຕໍ ນິພ຺ພາໂນຄທຄາມິນໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ។ ໂສຕິ ໂຍ ໂສ ສມຕິສ ປາຣມິໂຍ ປູເຣຕ຺ວາ ສພ຺ພກິເລເສ ກິນ຺ທິຕ຺ວາ ອນຸຕ຺ຕຣໍ ສມ຺ມາສມ຺ໂພທີ ອກິສມ຺ພຸທ຺ໂທ, ໂສ ກຄວາ ອເທສຍິ ເທເສສີ។ ນິພ຺ພາໂນຄໂທຕິ ວາ ອຣິຍມຄ຺ໂຄ ວຸຈ຺ຈຕີ។ ເຕນ ວິນາ ນິພ຺ພາໂນຄາຫນສ຺ສ ອສມ຺ກວໂຕ ຕສ຺ສ ຈ ນິພ຺ພານໍ ອນາລມ຺ພິຕ຺ວາ ອປ຺ປວຕ຺ຕນໂຕ, ຕຍ຺ຈ ຕໍ ເອກນ຺ຕໍ ຄຈ຺ຊຕີຕິ ນິພ຺ພາໂນຄທຄາມີ។ ອຖ ວາ ນິພ຺ພາໂນຄທຄາມິນນ຺ຕິ ນິພ຺ພານສ຺ສ ອນ຺ໂຕຄາມິນໍ ມຄ຺ຄພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ , ນິພ຺ພານໍ ອາຣມ຺ມຕໍ ກຣິຕ຺ວາ ຕສ຺ສ ອນ຺ໂຕ ເອວ ວຕ຺ຕຕິ ປວຕ຺ຕຕີຕິ។ ມຫຕ຺ເຕຫີຕິ ມຫາອາຕ຺ເມຫີ ອຸລຸອາຣຊ຺ຊາສເຍຫີ។ ມຫນ຺ຕໍ ນິພ຺ພານໍ, ມຫນ຺ເຕ ວາ ສີລກ຺ຂນ຺ຣາທິເກ ເອສນ຺ຕິ ຄເວສນ຺ຕີຕິ ມເຫສີໂນ ພຸທ຺ຣາທໂຍ ອຣິຍາ។ ເຕຫີ ອນ຺ຍາໂຕ ປ຺ຝິປນ຺ໂນ។ ຍຖາ ພຸທ຺ເຣນ ເທສິຕນ຺ຕິ ຍຖາ ອກິຍ຺ເຍຍ຺ຍາທີສມ຺ເມ ອກິຍ຺ເຍຍ຺ຍາທີກາເວເນວ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ເຣນ ມຍາ ເທສິຕໍ, ເອວໍ ເຍ ເອຕໍ ມຄ຺ຄພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ຕທຕ຺ຖໍ ສາສນພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍຍ຺ຈ ປ຺ຝິປຊ຺ຊນ຺ຕິ។ ເຕ ທີຍ຺ຖສມ຺ມິກສມ຺ປຣາຍິກຕ຺ເຖຫີ ຍຖາຣຫໍ ອນຸສາສນ຺ຕສ຺ສ ສຕ຺ຖຸ ມຍ຺ຫໍ ສາສນກາຣິໂນ ໂອວາທປ຺ປ຺ຝິກຣາ ສກລສ຺ສ ວຍ຺ຝທ຺ກຂສ຺ສ ອນ຺ຕໍ ປຣິຍນ຺ຕໍ ອປ຺ປວຕ຺ຕີ ກຣິສ຺ສນ຺ຕິ, ທ຺ກຂສ຺ສ ວາ ອນ຺ຕໍ ນິພ຺ພານໍ ສຈ຺ຈິກຣິສ຺ສນ຺ຕີຕິ។

ອຍ຺ຖມສຸຕ຺ຕວຕ຺ຕນາ ນິຍ຺ຖິຕາ។

໙។ ທຸຕິຍນກ຺ຫນສຸຕ຺ຕວຕ຺ຕນາ

໖໙។ ນວເມ ອກິຍ຺ຍຕ຺ຖນ຺ຕິ ກຸສລາທີວິກາເຄນ ຂນ຺ຣາທີວິກາເຄນ ຈ ສພ຺ພສມ຺ເມ ອກິວິສິຍ຺ເຖນ ຍາເຕນ ອວິປຣີຕໂຕ ຊານ ນຕ຺ຖໍ។ ປຣິຍ຺ຍຕ຺ຖນ຺ຕິ ເຕກູມກສມ຺ເມ "ອີທໍ ທ຺ກ຺ຂ"ນ຺ຕິອາທີນາ ປຣິຊານນຕ຺ຖໍ ສມຕິກ຺ກມນຕ຺ຖຍ຺ຈ។ ຕຕ຺ຖ ອກິຍ຺ເຍຍ຺ຍອກິຊານນາ ຈຕ຺ສຈ຺ຈວິສຍາ។ ປຣິຍ຺ເຍຍ຺ຍປຣິຊານນາ ປນ ຍທິປີ ທ຺ກ຺ຂສຈ຺ຈວິສຍາ, ປຫານສຈ຺ຈິກີຣິຍາກາວ ນາກິສມເຍຫີ ປນ ວິນາ ນ ປວຕ຺ຕຕີຕິ ປຫານາທໂຍປີ ອີຜ ຄຫີຕາຕິ ເວທິຕພ຺ພໍ។ ເສສໍ ອນນ຺ຕຣສຸຕ຺ເຕ ວຸຕ຺ຕຕຸເມວ។

ນວມສຸຕ຺ຕວຕ຺ຕນາ ນິຍ຺ຖິຕາ។

໑໐។ ໂສມນສ຺ສສຸຕ຺ຕວຕ຺ຕນາ

໖໗។ ທສເມ ສຸຂໂສມນສ຺ສພທ຺ໂລຕິ ເອຕ຺ຖ ສຸຂນ຺ຕິ ກາຍິກໍ ສຸຂໍ, ໂສມນສ຺ສນ຺ຕິ ເຈຕສິກໍ។ ຕສ຺ມາ ຍສ຺ສ ກາຍິກໍ ເຈຕສິກຍ຺ຈ ສຸ

ຂໍ ອກິຕຸທໍ ປ໌ວຕຸຕຕິ, ໂສ ສຸຂໂສມນສຸສພຫຸໂລຕິ ວຸຕຸໂຕ. ໂຍນິຕິ ‘‘ຈຕສຸໂສ ໂຂ ອິມາ, ສາຣິປຸຕຸຕ, ໂຍນິໂຍ’’ຕິອາທີສຸ (ມ. ນິ. ໑.໑໕໘) ຂນຸຣໂກຍຸຄາໂສ ໂຍນີຕິ ອາຄໂຕ. ‘‘ໂຍນິ ເຫສາ, ກູມິຊ, ຜລສຸສ ອຜິຄມາຍາ’’ຕິອາທີສຸ (ມ. ນິ. ໓.໒໒໖) ການຕໍ.

‘‘ນ ຈາຫໍ ພຸຣາຫຸມຕໍ ພຸຣູມິ, ໂຍນິຊໍ ມຕຸຕິສມຸກວ’’ນຸຕິ ຈ. (ມ. ນິ. ໒.໔໕໗; ຂຸ. ປ. ໓໙໖; ສຸ. ນິ. ໖໒໕);

‘‘ຕເມນໍ ກມຸມຊາ ວາຕາ ນິພຸພຕຸຕິຕຸວາ ອຸທຸຣໍປາທໍ ອໂຂສິຣໍ ສມຸປຣິວຕຸເຕຕຸວາ ມາຕຸ ໂຍນິມຸເຂ ສມຸປຜິປາເທນຸຕີ’’ຕິ ຈ ອາທີສຸ ປສຸສາວມຄຸໂຄ. ອິຂ ປນ ການຕໍ ອຂິປຸເປຕໍ. ອສຸສາຕິ ອເນນ. ອາຣທຸຂາຕິ ປຍຸຄຫີຕາ ປຄຸຄຫີຕາ ປຣິປຸຕຸຕາ ສມຸປາທີຕາ ວາ.

ອາສວານໍຂຍາຍາຕິ ເອຕຸຖ ອາສວນຸຕີຕິ ອາສວາ, ຈກຸຂຸໂຕປີ...ເປ... ມນໂຕປີ ສວນຸຕີ ປ໌ວຕຸຕນຸຕີຕິ ວຸຕຸຕໍ ໂຫຕິ. ຂມຸມໂຕ ຍາວ ໂຄຕຸຣກູ, ໂອກາສໂຕ ຍາວ ກວຄຸຄາ ສວນຸຕີຕິ ວາ ອາສວາ. ເອເຕ ຂມຸເມ ເອຕລຸຈ ໂອກາສໍ ອນຸໂຕ ກຣິຕຸວາ ປ໌ວຕຸຕນຸຕີຕິ ອຕຸໂຖ. ອນຸໂຕກຣຕຸໂຖ ຫິ ອຍໍ ອາກາໂຣ. ຈິຣປາຣິວາສິຍຜຸເຖນ ມທິຣາທໂຍ ອາສວາ ວິຍາຕິປີ ອາສວາ. ໂລເກ ຫິ ຈິຣປາຣິວາສິກາ ມທິຣາທໂຍ ອາສວາຕິ ວຸຈຸຈນຸຕີ. ຍທີ ຈ ຈິຣປາຣິວາສິຍຜຸເຖນ ອາສວາ, ເອເຕ ເອວ ກວິຕຸໍ ອຣຫນຸຕີ. ວຸຕຸຕໍ ເຫຕໍ – ‘‘ປຸຣິມາ, ກິກຸຂເວ, ໂກຜິ ນ ປລຸລາຍຕີ ອວິຊຸຊາຍ, ອິໂຕ ປຸພຸເພ ອວິຊຸຊາ ນາໂຫສີ’’ຕິອາທີ (ອ. ນິ. ໑໐.໖໑). ອາຍຕໍ ສໍສາຣທຸກຸຂໍ ສວນຸຕີ ປສວນຸຕີຕິປີ ອາສວາ. ປຸຣິມານີ ເຈຕຸຖ ນິພຸພຈນານີ ຍຕຸຖ ກິເລສາ ອາສວາຕິ ອາຄຕາ, ຕຕຸຖ ຍຸຊຸຊນຸຕີ; ປຈຸຈິມໍ ກມຸເມປີ. ນ ເກວລຸຈ ກມຸມກິເລສາ ເອວ ອາສວາ, ອປີຈ ໂຂ ນານປຸປການາ ອຸປທຸທວາປີ. ອກິຂມຸເມ ຫິ ‘‘ຈຕຸຕາໂຣ ອາສວາ – ກາມາສໂວ, ກວາສໂວ, ທິຍຸຖາສໂວ, ອວິຊຸຊາສໂວ’’ຕິ (ຂ. ສ. ໑໑໐໔) ກາມຣາຄາທໂຍ ກິເລສາ ອາສວາຕິ ອາຄຕາ. ສຸຕຸເຕປີ ‘‘ນາຫໍ, ຈຸນຸທ, ທິຍຸຖຂມຸມິການໍເຍວ ອາສວານໍ ສໍວຣາຍ ຂມຸມໍ ເທເສມີ’’ຕິ (ທີ. ນິ. ໓.໑໘໔) ເອຕຸຖ ວິວາທມູລກູຕາ ກິເລສາ ອາສວາຕິ ອາຄຕາ.

‘‘ເຍນ ເທວູປປຕຸຍສຸສ, ຄນຸຂພຸໂພ ວາ ວິຫງຄໂມ;

ຍກຸຂຕຸຕໍ ເຍນ ຄຈຸເຈຍຸຍ, ມນຸສຸສຕຸຕລຸຈ ອພຸພເຊ;

ເຕ ມຍຸຫໍ, ອາສວາ ຂີຕາ, ວິທຸຂສຸຕາ ວິນລຸອີກຕາ’’ຕີ. (ອ. ນິ. ໔.໓໖) –

ເອຕຸຖ ເຕກູມກໍ ກມຸມໍ ອວເສສາ ຈ ອກຸສລາ ຂມຸມາ. ‘‘ທິຍຸຖຂມຸມິການໍ ອາສວານໍ ສໍວຣາຍ ສມຸປຣາຍິການໍ ອາສວານໍ ປຜິຆາຕາຍາ’’ຕິ (ປາຣາ. ໓໙) ເອຕຸຖ ປຣູປຆາຕວິປຸປຜິສາຣວຂພນຸຂາທໂຍ ເຈວ ອປາຍທຸກຸຂກູຕາ ນານປຸປການາ ອຸປທຸທວາ ຈ.

ເຕ ປເນເຕ ອາສວາ ວິນເຍ ‘‘ທິຍຸຖຂມຸມິການໍ ອາສວານໍ ສໍວຣາຍ, ສມຸປຣາຍິການໍ ອາສວານໍ ປຜິຆາຕາຍາ’’ຕິ ທຸເວຂາ ອາຄຕາ. ສລຸອາຍຕເນ ‘‘ຕໂຍເມ, ອາວຸໂສ, ອາສວາ – ກາມາສໂວ, ກວາສໂວ, ອວິຊຸຊາສໂວ’’ຕິ (ສໍ. ນິ. ໔.໓໒໑) ຕິຂາ ອາຄຕາ. ຕຖາ ອລຸເລສຸ ສຸຕຸຕນຸເຕສຸ. ອກິຂມຸເມ ເຕເຍວ ທິຍຸຖາສເວນ ສທຸຂີ ຈຕຸຂາ ອາຄຕາ. ນິພຸເພຂິກປຣິຍາເຍ ປນ ‘‘ອຕຸຖິ, ກິກຸຂເວ, ອາສວາ ນິຣຍຄມນິຍາ, ອຕຸຖິ ອາສວາ ຕິຣຈຸຈານໂຍນິຄມນິຍາ, ອຕຸຖິ ອາສວາ ເປຕຸຕິວິສຍຄມນິຍາ, ອຕຸຖິ ອາສວາ ມນຸສຸສໂລກຄມນິຍາ, ອຕຸຖິ ອາສວາ ເທວໂລກຄມນິຍາ’’ຕິ (ອ. ນິ. ໖.໖໓) ປລຸຈຂາ ອາຄຕາ. ກມຸມເມວ ເຈຕຸຖ ອາສວາຕິ ອຂິປຸເປຕໍ. ຉກຸກນິປາເຕ ‘‘ອຕຸຖິ, ກິກຸຂເວ, ອາສວາ ສໍວຣາ ປຫາຕພຸພາ’’ຕິອາທີນາ (ອ. ນິ. ໖.໕໘) ນເຍນ ຉຂາ ອາຄຕາ. ສພຸພາສວປຣິຍາເຍ ເຕເຍວ ທສຸສນປຫາຕພຸເພຫິ ຂມຸເມຫິ ສທຸຂີ ສຕຸຕຂາ ອາຄຕາ. ອິຂ ປນ ອກິຂມຸມປຣິຍາເຍນ ຈຕຸຕາໂຣ ອາສວາ ອຂິປຸເປຕາຕິ ເວທິຕພຸພາ.

ຂຍາຍາຕິ ເອຕຸຖ ປນ ‘ໂຍ ອາສວານໍ ຂໂຍ ວໂຍ ເກໂທ ປຣິເກໂທ ອນິຈຸຈຕາ ອນຸຕຣຂານ’’ນຸຕິ ອາສວານໍ ສຣສເກໂທ ອາສວານໍ ຂໂຍຕິ ວຸຕຸໂຕ. ‘‘ຊານໂຕ ອຫໍ, ກິກຸຂເວ, ປສຸສໂຕ ອາສວານໍ ຂຍໍ ວທາມີ’’ຕິ (ມ. ນິ. ໑.໑໕) ເອຕຸຖ ອາສວານໍ ຂີຕາການໂຣ ນຕຸຖິການໂວ ອຈຸຈນຸຕໍ ອສມຸປຸປາໂທ ອາສວກຸຂໂຍຕິ ວຸຕຸໂຕ.

‘‘ເສຂສ຺ສ ສິກ຺ຂມານສ຺ສ, ອຸຊຸມຄ຺ຄານຸສາຣິໂນ;

ຂຍສ຺ມິ ປຖມໍ ຌາຓໍ, ຕໂຕ ອຌ຺ຌາ ອນນ຺ຕຣາ’’ຕິ. (ອິຕິວຸ. ໖໒) –

ເອຕ຺ຖ ອຣິຍມຄ຺ໂຄ ອາສວກ຺ຂໂຍຕິ ວຸຕ຺ໂຕ. ‘‘ອາສວານໍ ຂຍາ ສມໂຓ ໂຫຕີ’’ຕິ (ມ. ນິ. ໑.໔໓໑) ເອຕ຺ຖ ຝລໍ.

‘‘ປຣວຊ຺ຊານຸປສ຺ສິສ຺ສ, ນິຈ຺ຈໍ ອຸຊ຺ຊານສຄ຺ຌິໂນ;

ອາສວາ ຕສ຺ສ ວຑ຺ຍນ຺ຕິ, ອາຣາ ໂສ ອາສວກ຺ຂຍາ’’ຕິ. (ຘ. ປ. ໒໕໓) –

ເອຕ຺ຖ ນິພ຺ພານໍ. ອິຘ ປນ ຝລໍ ສນ຺ຘາຍ ‘‘ອາສວານໍ ຂຍາຍາ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ, ອຣຫຕ຺ຕຝລຕ຺ຖາຍາຕິ ອຕ຺ໂຖ.

ສໍເວຊນິເຍສຸ ຖາເນສູຕິ ສໍເວຄຊນເກສຸ ຊາຕິອາທີສຸ ສໍເວຄວຕ຺ຖູສຸ. ຊາຕິ, ຊຣາ, ພ຺ຍາຘິ, ມຣຓໍ, ອປາຍທຸກ຺ຂໍ, ອຕີເຕ ວຑ຺ຑມູລກໍ ທຸກ຺ຂໍ, ອນາຄເຕ ວຑ຺ຑມູລກໍ ທຸກ຺ຂໍ , ປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ເນ ອາຫາຣປຣິເຍຎ຺ຖິມູລກໍ ທຸກ຺ຂນ຺ຕິ ອິມານິ ຫິ ສໍເວຄວຕ຺ຖູນິ ສໍເວຊນິຍຎ຺ຖານານິ ນາມ. ອປິຈ ‘‘ອາທີຕ຺ໂຕ ໂລກສນ຺ນິວາໂສ ອຸຍ຺ຍຸຕ຺ໂຕ ປຍາໂຕ ກຸມ຺ມຄ຺ຄປ຺ປຕິປ຺ນ຺ໂນ, ອຸປນິຍຕິ ໂລໂກ ອທ຺ຘຸໂວ, ອຕາໂຓ ໂລໂກ ອນພິສ຺ສໂຣ, ອສ຺ສໂກ ໂລໂກ, ສພ຺ພໍ ປຫາຍ ຄມນີຍໍ, ອູໂນ ໂລໂກ ອຕິຕ຺ໂຕ ຕຓ຺ຫາທາໂສ’’ຕິເອວມາທີນິ (ປຕິ. ມ. ໑.໑໑໗) ເຈຕ຺ຖ ສໍເວຊນິຍຎ຺ຖານານີຕິ ເວທິຕພ຺ພານິ. ສໍເວຊເນນາຕິ ຊາຕິອາທິສໍເວຄວຕ຺ຖູນິ ປຕິຈ຺ຈ ອຸປ຺ປນ຺ນພຍສງ຺ຂາເຕນ ສໍເວຊເນນ. ອຕ຺ຖໂຕ ປນ ສໂຫຕ຺ຕປ຺ປໂຌຓໍ ສໍເວໂຄ ນາມ.

ສໍວິຄ຺ຄສ຺ສາຕິ ຄພ຺ໂກກ຺ກນ຺ຕິກາທິວເສນ ອເນກວິເຘຫິ ຊາຕິອາທິທຸກ຺ເຂຫິ ສໍເວຄຊາຕສ຺ສ. ‘‘ສໍເວຊິຕ຺ວາ’’ຕິ ຈ ປຖນ຺ຕິ. ໂຍນິໂສ ປຘາເນນາຕິ ອຸປາຍປຘາເນນ, ສມ຺ມາວາຍາເມນາຕິ ອຕ຺ໂຖ. ໂສ ຫິ ຍຖາ ອກຸສລາ ຘມ຺ມາ ປຫີຍນ຺ຕິ, ກຸສລາ ຘມ຺ມາ ພາວນາປາຣິປູຣິໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິ, ເອວໍ ປທຫນ຺ໂຕ ອຸຕ຺ຕມພາວສາຘນ຺ໂຕ ຈ ‘‘ປຘານ’’ນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ. ຕຕ຺ຖ ສໍເວເຄນ ພວາທີສຸ ກິຄ຺ຈິຕາຕໍ ເລຕໍ ປຕິສຣຓໍ ອປສ຺ສນ຺ໂຕ ຕຕ຺ຖ ອໂນລີຍນ຺ໂຕ ອລຄ຺ຄມານໂສ ຕປ຺ປຕິປກ຺ເຂນ ຈ ວິນິວຕ຺ຕິຕວິສຄ຺ຌິໂຕ ອຌ຺ຌຖຕ຺ຖ ນິພ຺ພານນິນ຺ໂນ ໂຫຕິ ນິພ຺ພານໂປໂຓ ນິພ຺ພານປພ຺ການໂຣ. ໂສ ກລ຺ຍາຓມິຕ຺ຕສນ຺ນິສ຺ສເຍນ ໂຍນິໂສມນສິການພຫຸໂລ ວິສຸທ຺ຘາສຍປ຺ປໂຍໂຄ ສມຖວິປສ຺ສນາສຸ ຍຸຕ຺ຕປ຺ປຍຸຕ຺ໂຕ ສພ຺ພສ຺ມິມ຺ປີ ສງ຺ຂາຣຄເຕ ນິພ຺ພິນ຺ທຕິ ວິຣຊ຺ຊຕິ, ວິປສ຺ສນໍ ອຸສ຺ສຸກ຺ກາເປຕິ. ຕຕ຺ຖ ຍທິທໍ ໂຍນິໂສມນສິການພຫຸໂລ ວິສຸທ຺ຘາສຍປ຺ປໂຍໂຄ ສມຖວິປສ຺ສນາສຸ ຍຸຕ຺ຕປ຺ປຍຸຕ຺ໂຕ, ເຕນສ຺ສ ທີຍ຺ເຖວ ຘມ຺ເມ ສຸຂໂສມນສ຺ສພຫຸລຕາ ເວທິຕພ຺ພາ. ຍໍ ປນາຍໍ ສມເຖ ປຕິຎ຺ຖິໂຕ ວິປສ຺ສນາຍ ຍຸຕ຺ຕປ຺ປຍຸຕ຺ໂຕ ສພ຺ພສ຺ມິມ຺ປີ ສງ຺ຂາຣຄເຕ ນິພ຺ພິນ຺ທຕິ ວິຣຊ຺ຊຕິ, ວິປສ຺ສນໍ ອຸສ຺ສຸກ຺ກາເປຕິ, ເຕນສ຺ສ ໂຍນິ ອາຣທ຺ຘາ ອາສວານໍ ຂຍາຍາຕິ ເວທິຕພ຺ພໍ.

ຄາຖາສຸ ສໍວິຊ຺ເຊຖວາຕິ ສໍວິຊ຺ເຊຍ຺ຍ ເອວ ສໍເວຄໍ ກເຣຍ຺ຍ ເອວ. ‘‘ສໍວິຊຊິຕ຺ວານາ’’ຕິ ຈ ປຖນ຺ຕິ. ວຸຕ຺ຕນເຍນ ສໍວິຄ຺ໂຄ ຫຸຕ຺ວາຕິ ອຕ຺ໂຖ. ປຕ຺ທິໂຕຕິ ສປ຺ປຄ຺ໂຌ, ຕິເທຕ຺ກປຕິສນ຺ຘີຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ. ປຄ຺ຌາຍ ສມເວກ຺ຂິຍາຕິ ສໍເວຄວຕ຺ຖູນິ ສໍວິຊ຺ຊນວເສນ ປຄ຺ຌາຍ ສມ຺ມາ ອເວກ຺ຂິຍ. ອຖ ວາ ປຄ຺ຌາຍ ສມ຺ມາ ອເວກ຺ຂິຕ຺ວາຕິ. ເສສໍ ສພ຺ພຕ຺ຖ ອຸຕ຺ຕານຕ຺ຖເມວ.

ທສມສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ ນິຎ຺ຖິຕາ.

ອິຕິ ປຣມຕ຺ຖທີປນິຍາ ອິຕິວຸຕ຺ຕກ-ອຎ຺ຖກຖາຍ

ທຸກນິປາເຕ ປຖມວຄ຺ຄວຓ຺ຓນາ ນິຎ຺ຖິຕາ.

໒. ທຸຕິຍວຄ຺ໂຄ

໑. ວິຕກ຺ກສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ

ລີຽ។ ທຸຕິຍວຄຸຄສຸສ ປຄເມ ຕຖາຄຕໍ, ກີກຸຂເວຕີ ເອຕຸຖ ຕຖາຄຕ-ສທຸໂທ ຕາວ ສຕຸຕໂວຫາຣສມຸມາສມຸພຸທຸຮາທີສຸ ທີສຸສຕີ។ ຕຖາ ເຫສ "ໂຫຕີ ຕຖາຄໂຕ ປຣໍ ມຣຕາ"ຕິອາທີສຸ (ທີ។ ນີ។ ໑໗໖໔) ສຕຸຕໂວຫາເຣ។

"ຕຖາຄຕໍ ເທວມນຸສຸສປູຊິຕໍ,

ພຸທຸຮໍ ນມສຸສາມ ສຸວຕຸຖີ ໂຫຕູ"ຕີ។ (ຂຸ។ ປາ។ ໖។໑໖) –

ອາທີສຸ ສມຸມາສມຸພຸທຸເຮ។

"ຕຖາຄຕໍ ເທວມນຸສຸສປູຊິຕໍ,

ຮມຸມໍ ນມສຸສາມ ສຸວຕຸຖີ ໂຫຕູ"ຕີ។ (ຂຸ។ ປາ។ ໖។໑໗) –

ອາທີສຸ ຮມຸເມ។

"ຕຖາຄຕໍ ເທວມນຸສຸສປູຊິຕໍ,

ສງຶໍ ນມສຸສາມ ສຸວຕຸຖີ ໂຫຕູ"ຕີ។ (ຂຸ។ ປາ។ ໖។໑໘) –

ອາທີສຸ ສງເຄ។ ອິຮ ປນ ສມຸມາສມຸພຸທຸເຮ។ ຕສຸມາ ຕຖາຄຕນຸຕິ ເອຕຸຖ ອຍຸຖໂຫ ການເລາທີ ກາລວາ ຕຖາຄໂຕຕີ ວຸຈຸຈຕີ។ ກາຕ ເມຫີ ອຍຸຖທີ? ຕຖາ ອາຄໂຕຕີ ຕຖາຄໂຕ, ຕຖາ ຄໂຕຕີ ຕຖາຄໂຕ, ຕຖລກຸຂຕໍ ອາຄໂຕຕີ ຕຖາຄໂຕ, ຕຖຮມຸເມ ຍາຖາວໂຕ ອກິສມຸພຸທຸໂຮຕີ ຕຖາຄໂຕ, ຕຖທສຸສິຕາຍ ຕຖາຄໂຕ, ຕຖວາທີຕາຍ ຕຖາຄໂຕ, ຕຖາກາຣີຕາຍ ຕຖາຄໂຕ, ອກິກວນຍຸເຄນ ຕຖາຄໂຕຕີ។

ກາຖໍ ກາລວາ ຕຖາ ອາຄໂຕຕີ ຕຖາຄໂຕ? ຍຖາ ເຍນ ອກິນີຫາເຣນ ທານປາຣມີ ປູເຣຕຸວາ ສີລເນກຸຂມຸມປຸລຸລາວີຣີຍຂນຸ ຕີສຈຸຈອທິຍຸຖານເມຕຸຕາອຸເປກຸຂາປາຣມີ ປູເຣຕຸວາ ອິມາ ທສ ປາຣມິໂຍ, ທສ ອຸປປາຣມິໂຍ, ທສ ປຣມຕຸຖປາຣມິໂຍຕີ ສມ ຕີສ ປາຣມິໂຍ ປູເຣຕຸວາ ອງຄປຣິຈຸຈາຄໍ, ອຕຸຕປຣິຈຸຈາຄໍ, ຮນປຣິຈຸຈາຄໍ, ທາຣປຣິຈຸຈາຄໍ, ຣຊຸຊປຣິຈຸຈາຄນຸຕີ ອິມານີ ປລຸຈ ມຫາປຣິຈຸຈາຄານີ ປຣິຈຸຈຊິຕຸວາ ຍຖາ ວິປສຸສີອາທໂຍ ສມຸມາສມຸພຸທຸຮາ ອາຄຕາ , ຕຖາ ອມຸຫາກໍ ກາລວາປີ ອາຄໂຕຕີ ຕຖາຄໂຕ។ ຍຖາທ –

"ຍເຖວ ໂລກມຸທີ ວິປສຸສີອາທໂຍ,

ສພຸພລຸລຸກາວໍ ມຸນໂຍ ອິຮາຄຕາ;

ຕຖາ ອຍໍ ສກຸຍມຸນີປີ ອາຄໂຕ,

ຕຖາຄໂຕ ວຸຈຸຈຕີ ເຕນ ຈກຸຂຸມາ"ຕີ។ –

ເອວໍ ຕຖາ ອາຄໂຕຕີ ຕຖາຄໂຕ។

ກາຖໍ ຕຖາ ຄໂຕຕີ ຕຖາຄໂຕ? ຍຖາ ສມຸປຕີຊາຕາວ ວິປສຸສີອາທໂຍ ສເມຫີ ປາເທຫີ ປຖວິຍໍ ປຕີຍຸຖາຍ ອຸຕຸຕຣາກິມຸຂາ ສຕຸຕປທວີຕີຫາເຣນ ຄຕາ, ຕຖາ ອມຸຫາກໍ ກາລວາປີ ຄໂຕຕີ ຕຖາຄໂຕ។ ຍຖາທຸ –

‘‘ນຸຫຸຕຸຕຊາໂຕວ ຄວໍປ໌ຕິ ຍຖາ,

ສເນຫີ ປາເທຫີ ຟຸສີ ວສຸນຸຂຣໍ;

ໂສ ວິກຸກມິ ສຕຸຕ ປທານິ ໂຄຕໂມ,

ເສຕຸຈ ຉຕຸຕໍ ອນຸທາຣຍຸ ມຣູ໚

‘‘ຄນຸຕວານ ໂສ ສຕຸຕ ປທານິ ໂຄຕໂມ,

ທິສາ ວິໂລເກສິ ສມາ ສມນຸຕໂຕ;

ອຬຸຖງຄຸເປຕໍ ຄິຣມພຸກຸທິຣຍິ,

ສີໂຫ ຍຖາ ປພຸພຕມຸທຸຂນິຍຸຖິໂຕ’’ຕີ໚ –

ເອວໍ ຕຖາ ຄໂຕຕິ ຕຖາຄໂຕ໚

ກຖໍ ຕຖລກຸຂຕໍ ອາຄໂຕຕິ ຕຖາຄໂຕ? ສພຸເພສໍ ຣູປາຣູປຂມຸມານໍ ສລກຸຂຕໍ, ສາມຸຍລກຸຂຕໍ, ຕຖໍ, ອວິຕຖໍ, ຍາຕາຄຕິຍາ ອາຄໂຕ, ອວິຣຊຸຊິຕຸວາ ປຕຸໂຕ, ອນຸພຸທຸໂຂຕິ ຕຖາຄໂຕ໚ ຍຖາຫ –

‘‘ສພຸເພສໍ ປນ ຂມຸມານໍ, ສກສາມຸຍລກຸຂຕໍ;

ຕຖເມວາຄໂຕ ຍສຸມາ, ຕສຸມາ ນາໂຖ ຕຖາຄໂຕ’’ຕີ໚ –

ເອວໍ ຕຖລກຸຂຕໍ ອາຄໂຕຕິ ຕຖາຄໂຕ໚

ກຖໍ ຕຖຂມຸເມ ຍາຖາວໂຕ ອກິສມຸພຸທຸໂຂຕິ ຕຖາຄໂຕ? ຕຖຂມຸມາ ນາມ ຈຕຸຕາຣີ ອຣິຍສຈຸຈານີ໚ ຍຖາຫ ‘‘ຈຕຸຕາຣີມານີ, ກິກຸຂເວ, ຕຖານີ ອວິຕຖານີ ອນຸຍຖານີ໚ ກຕມານີ ຈຕຸຕາຣີ? ອິທໍ ທຸກຸຂໍ ອຣິຍສຈຸຈນຸຕິ , ກິກຸຂເວ, ຕຖເມຕໍ ອວິຕຖເມຕໍ ອນຸຍຖເມຕ’’ນຸຕິ (ສໍ໚ ນິ໚ ໕໚໑໐໙໐) ວິຕຸຖາໂຣ໚ ຕານິ ຈ ກຄວາ ອກິສມຸພຸທຸໂຂ, ຕສຸມາປີ ຕຖານໍ ອກິສມຸພຸທຸຂຕຸຕາ ຕຖາຄໂຕ໚ ອກິສມຸພຸທຸຂຕຸໂຖ ຫິ ເອຕຸຖ ຄຕ-ສທຸໂທ໚ ເອວໍ ຕຖຂມຸເມ ຍາຖາວໂຕ ອກິສມຸພຸທຸໂຂຕິ ຕຖາຄໂຕ໚

ກຖໍ ຕຖທສຸສິຕາຍ ຕຖາຄໂຕ? ຍໍ ສເທວເກ ໂລເກ…ເປ… ສເທວມນຸສຸສາຍ ປຊາຍ ອປຣິມາຕາສຸ ໂລກຂາຕູສຸ ອປຣິມາຕານໍ ສຕຸຕານໍ ຈກຸຂຸທວາເຣ ອາປາຖມາຄຈຸຉນຸຕໍ ຣູປາຣມຸມຕໍ ນາມ ອຕຸຖິ, ຕໍ ກຄວາ ສພຸພາກາຣໂຕ ຊານາຕິ ປສຸສຕິ໚ ເອວໍ ຊານ ຕາ ປສຸສຕາ ຈາເນນ ຕໍ ອິຍຸຖາທິວເສນ ວາ ທິຍຸຖສຸຕມຸຕວິຍຸຍາເຕສຸ ລພຸກມານປທວເສນ ວາ ‘‘ກຕມໍ ຕໍ ຣູປໍ ຣູປາຍຕນໍ, ຍໍ ຣູປໍ ຈຕຸນຸນໍ ມຫາກູຕານໍ ອຸປາທາຍ ວຕຸຕນິກາ ສນິທສຸສນໍ ສປຸປຍິພໍ ນີລໍ ປີຕກ’’ນຸຕິອາທິນາ (ຂ໚ ສ໚ ໖໑໖) ນເຍນ ອເນເກ ຫີ ນາເມຫີ ເຕຣສຫີ ວາເຣຫີ ທຸເວປຍຸຍາສາຍ ນເຍຫີ ວິກຊຸຊມານໍ ຕຖເມວ ໂຫຕິ, ວິຕຖໍ ນຕຸຖິ໚ ເອສ ນໂຍ ໂສຕທຸວາຣາທີສຸ ອາປາຖມາຄຈຸຉນຸເຕສຸ ສທຸທາທີສຸ໚ ວຸຕຸຕຍຸເຫຕໍ ກຄວຕາ –

‘‘ຍໍ, ກິກຸຂເວ, ສເທວກສຸສ ໂລກສຸສ…ເປ… ສເທວມນຸສຸສາຍ ທິຍຸຖໍ ສຸຕໍ ມຸຕໍ ວິຍຸຍາຕໍ ປຕຸຕໍ ປຣິເຍສິຕໍ ອນຸວິຈຣິຕໍ ມນສາ, ຕມຫໍ ຊານາມິ…ເປ… ຕມຫໍ ອພຸກຍຸຍາສີ, ຕໍ ຕຖາຄຕສຸສ ວິທິຕໍ, ຕໍ ຕຖາຄໂຕ ນ ອຸປຍຸຖາສີ’’ຕີ (ອ໚ ນິ໚ ໔໚໒໔)໚

ເອວໍ ຕຖທສຸສິຕາຍ ຕຖາຄໂຕ໚ ເອຕຸຖ ຕຖທສຸສີອຕຸເຖ ຕຖາຄໂຕຕິ ປທສຸສ ສມຸກໂວ ເວທິຕພຸໂພ໚

ກຖໍ ຕຖວາທິຕາຍ ຕຖາຄໂຕ? ຍໍ ຣຕ຺ຕຶ ກຄວາ ອນຸຕ຺ຕຣໍ ສມ຺ມາສມ຺ໂພຂິ ອກິສມ຺ພຸທ຺ໂຜ, ຍຄ຺ຈ ຣຕ຺ຕຶ ອນຸປາທິເສສາຍ ນິພ຺ພານຂາຕຸຍາ ປຣິນິພ຺ພາຍິ, ເອຕ຺ຖນ຺ຕເຣ ປຄ຺ຈຈຕ຺ຕາລີສວສ຺ສປຣິມາຕກາເລ ຍໍ ກຄວຕາ ກາສິຕໍ ສຸຕ຺ຕເຄຍ຺ຍາທິ, ສພ຺ພໍ ຕໍ ປຣິສຸທ຺ຂໍ ປຣິປຸຕ຺ຕໍ ຣາຄມທາທິນິມ຺ມທນໍ ເອກສທິສໍ ຕຖໍ ອວິຕຖໍ. ເຕນາຫ –

‘‘ຍຄ຺ຈ, ຈຸນ຺ທ, ຣຕ຺ຕຶ ຕຖາຄໂຕ ອນຸຕ຺ຕຣໍ ສມ຺ມາສມ຺ໂພຂິ ອກິສມ຺ພຸຊ຺ຊຕິ, ຍຄ຺ຈ ຣຕ຺ຕຶ ອນຸປາທິເສສາຍ ນິພ຺ພານຂາຕຸຍາ ປຣິນິພ຺ພາຍຕິ, ຍໍ ເອຕສ຺ມິໍ ອນ຺ຕເຣ ກາສຕິ ລປຕິ ນິທ຺ທິສຕິ, ສພ຺ພໍ ຕໍ ຕເຖວ ໂຫຕິ, ໂນ ອຄ຺ຄຖາ. ຕສ຺ມາ ‘ຕຖາຄໂຕ’ຕິ ວຸຈ຺ຈຕີ’’ຕິ (ທີ. ນິ. ໓.໑໘໘; ອ. ນິ. ໔.໒໓).

ຄທອຕ຺ໂຖ ຫິ ເອຕ຺ຖ ຄຕສທ຺ໂທ. ເອວໍ ຕຖວາທິຕາຍ ຕຖາຄໂຕ. ອປິຈ ອາຄທນໍ ອາຄໂທ, ວຈນນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ. ຕໂຖ ອວິປຣີໂຕ ອາຄໂທ ອສ຺ສາຕິ ທກາຣສ຺ສ ຕກາຣໍ ກຕ຺ວາ ຕຖາຄໂຕຕິ, ເອວມ຺ເປຕ຺ຖ ປທສິທ຺ຂິ ເວທິຕພ຺ພາ.

ກຖໍ ຕຖາກາຣິຕາຍ ຕຖາຄໂຕ? ກຄວໂຕ ຫິ ວາຈາຍ ກາໂຍ ອນຸໂລເມຕິ, ກາຍສ຺ສປິ ວາຈາ. ຕສ຺ມາ ຍຖາວາທີ ຕຖາກາຣີ, ຍຖາກາຣີ ຕຖາວາທີ ຈ ໂຫຕິ. ເອວໍກູຕສ຺ສ ຈສ຺ສ ຍຖາ ວາຈາ, ກາໂຍປິ ຕຖາ ຄໂຕ ປວຕ຺ໂຕ. ຍຖາ ຈ ກາໂຍ, ວາຈາປິ ຕຖາ ຄຕາຕິ ຕຖາຄໂຕ. ເຕນາຫ ‘‘ຍຖາວາທີ, ກິກ຺ຂເວ, ຕຖາຄໂຕ ຕຖາກາຣີ, ຍຖາກາຣີ ຕຖາວາທີ. ອິຕິ ຍຖາວາທີ ຕຖາກາຣີ, ຍຖາກາຣີ ຕຖາວາທີ. ຕສ຺ມາ ‘ຕຖາຄໂຕ’ຕິ ວຸຈ຺ຈຕີ’’ຕິ. ເອວໍ ຕຖາກາຣິຕາຍ ຕຖາຄໂຕ.

ກຖໍ ອກິກວນຄ຺ເຄນ ຕຖາຄໂຕ? ຍສ຺ມາ ກຄວາ ອຸປຣິ ກວຄ຺ຄໍ ເຫຄ຺ຖາ ອວີຈິໍ ປຣິຍນ຺ຕໍ ກຣິຕ຺ວາ ຕິຣິຍໍ ອປຣິມາຕາສຸ ໂລກຂາຕູສຸ ສພ຺ພສຕ຺ເຕ ອກິກວຕິ ສີເລນປິ ສມາຂິນາປິ ປຄ຺ຄາຍປິ ວິມຸຕ຺ຕິຍາປິ ວິມຸຕ຺ຕິຄາຕທສ຺ສເນນປິ, ນ ຕສ຺ສ ຕຸລາ ວາ ປມາຕໍ ວາ ອຕ຺ຖິ, ອຖ ໂຂ ອຕຸໂລ ອປ຺ປເມຍ຺ໂຍ ອນຸຕ຺ຕໂຣ ເທວານໍ ອຕິເທໂວ ສກ຺ການໍ ອຕິສກ຺ໂກ ພ຺ຣຫ຺ມານໍ ອຕິພ຺ຣຫ຺ມາ ສພ຺ພສຕ຺ຕຸຕ຺ຕໂມ, ຕສ຺ມາ ຕຖາຄໂຕ. ເຕນາຫ –

‘‘ສເທວເກ, ກິກ຺ຂເວ, ໂລເກ…ເປ… ມນຸສ຺ສາຍ ຕຖາຄໂຕ ອກິກູ ອນກິກູໂຕ ອຄ຺ຄທຕ຺ຖຸ ທໂສ ວສວຕ຺ຕີ, ຕສ຺ມາ ‘ຕຖາຄໂຕ’ຕິ ວຸຈ຺ຈຕີ’’ຕິ (ທີ. ນິ. ໓.໑໘໘; ອ. ນິ. ໔.໒໓).

ຕຕ຺ຣາຍໍ ປທສິທ຺ຂິ – ອຄໂທ ວິຍ ອຄໂທ, ເທສນາວິລາໂສ ເຈວ ປຸຄ຺ຄຸສ຺ສໂຍ ຈ. ເຕນ ເຫສ ມຫານຸກາໂວ ກິສກ຺ໂກ ວິຍ ທິພ຺ພາຄເທນ ສປ຺ເປ, ສພ຺ພປຣປ຺ປວາທິໂນ ສເທວກຄ຺ຈ ໂລກໍ ອກິກວຕິ. ອິຕິ ສພ຺ພໂລກາກິກວເນ ຕໂຖ ອວິປຣີໂຕ ຍຖາວຸຕ຺ໂຕ ອຄໂທ ເອຕສ຺ສາຕິ ທກາຣສ຺ສ ຕກາຣໍ ກຕ຺ວາ ຕຖາຄໂຕຕິ ເວທິຕພ຺ໂພ. ເອວໍ ອກິກວນຄ຺ເຄນ ຕຖາຄໂຕ.

ອປິຈ ຕຖາຍ ຄໂຕຕິ ຕຖາຄໂຕ, ຕຖໍ ຄໂຕຕິ ຕຖາຄໂຕ. ຕຕ຺ຖ ສກລໂລກໍ ຕີຣຕປຣິຄ຺ຄາຍ ຕຖາຍ ຄໂຕ ອວຄໂຕຕິ ຕຖາຄໂຕ, ໂລກສມຸທຍໍ ປຫານປຣິຄ຺ຄາຍ ຕຖາຍ ຄໂຕ ອຕີໂຕຕິ ຕຖາຄໂຕ, ໂລກນິໂຣຂໍ ສຈ຺ຈິກິຣິຍາຍ ຕຖາຍ ຄໂຕ ອຂິຄໂຕຕິ ຕຖາຄໂຕ. ໂລກນິໂຣຂຄາມິນິໍ ປຕິປທໍ ຕຖໍ ຄໂຕ ປຕິປນ຺ໂນຕິ ຕຖາຄໂຕ. ວຸຕ຺ຕຄ຺ເຫຕໍ ກຄວຕາ –

‘‘ໂລໂກ, ກິກ຺ຂເວ, ຕຖາຄເຕນ ອກິສມ຺ພຸທ຺ໂຂ. ໂລກສ຺ມາ ຕຖາຄໂຕ ວິສໍຍຸຕ຺ໂຕ. ໂລກສມຸທໂຍ, ກິກ຺ຂເວ, ຕຖາຄເຕນ ອກິສມ຺ພຸທ຺ໂຂ, ໂລກສມຸທໂຍ ຕຖາຄຕສ຺ສ ປຫີໂນ. ໂລກນິໂຣໂຂ, ກິກ຺ຂເວ, ຕຖາຄເຕນ ອກິສມ຺ພຸທ຺ໂຂ, ໂລກນິໂຣໂຂ ຕຖາຄຕສ຺ສ ສຈ຺ຈິກໂຕ. ໂລກນິໂຣຂຄາມິນີ ປຕິປທາ, ກິກ຺ຂເວ, ຕຖາຄເຕນ ອກິສມ຺ພຸທ຺ຂາ, ໂລກນິໂຣຂຄາມິນີ ປຕິປທາ ຕຖາຄຕສ຺ສ ກາວິຕາ. ຍໍ, ກິກ຺ຂເວ, ສເທວກສ຺ສ…ເປ… ສພ຺ພໍ ຕໍ ຕຖາຄເຕນ ອກິສມ຺ພຸທ຺ຂໍ. ຕສ຺ມາ ‘ຕຖາຄໂຕ’ຕິ ວຸຈ຺ຈຕີ’’ຕິ (ອ. ນິ. ໔.໒໓).

ອປເຣຫິປິ ອຄ຺ຖຫິ ກາຣເຕຫິ ກຄວາ ຕຖາຄໂຕ. ຕຖາຍ ອາຄໂຕຕິ ຕຖາຄໂຕ, ຕຖາຍ ຄໂຕຕິ ຕຖາຄໂຕ, ຕຖານິ ອາຄໂຕຕິ ຕຖາຄໂຕ, ຕຖາ ຄໂຕຕິ ຕຖາຄໂຕ, ຕຖາວິໂຂຕິ ຕຖາຄໂຕ, ຕຖາປວຕ຺ຕິໂກຕິ ຕຖາຄໂຕ, ຕເຖຫິ ອາຄໂຕຕິ ຕຖາຄໂຕ, ຕຖາ ຄຕການ ຕຖາຄໂຕຕິ.

ກຖໍ ຕຖາຍ ອາຄໂຕຕິ ຕຖາຄໂຕ? ຍາ ສາ ກຄວຕາ ສຸເມធភូເຕນ ທີປງ្ករທສພលស្ស ປាທມូເລ –

‘‘មនុស្សត្តំ ລິງຄសម្បត្តិ, ເຫតុ ສຕ្ថារទស្សនំ;

ປព្ពជ្ជា ຄុណសម្បត្តិ, ອធិការោ ຈ ឆន្ទតា;

ອដ្ឋធម្មសមោធានា, ອភិនីហារោ សមិជ្ឈតី’’ຕິ។ (ພຸ។ វំ។ ៨។៥៩) –

ເອວំ វុត្តំ ອដ្ឋង្គសមន្នាគតំ ອភិនីហារំ ສម្ປាទេន្តេន ‘‘ອហំ ສເທវកំ ໂລកំ ຕិណ្ណោ ຕារេស្សាមិ, មុត្តោ ໂមេចេស្សា មិ, ທន្តោ ທមេស្សាមិ, ອស្សត្ថោ ອស្សាសេស្សាមិ, ປរិនិព្ពុតោ ປរិនិព្ពាពេស្សាមិ , សុទ្ធោ ໂສធេស្សាមិ , ພុទ្ធោ ໂພធេស្ សាមី’’ຕິ មហាបណិធានា ປວត្តិតា។ វុត្តំ ເຫតំ –

‘‘កឹ មេ ເອកេន ຕិណ្ណេន, ປុរិសេន ຖាមទស្សិនា;

ສព្ពញ្ញុតំ ປាបុណិត្វា, ສន្តារេស្សំ ສເທវកំ។

‘‘ອិមិនា មេ ອធិការេន, កតេន ປុរិសុត្តមេ;

ສព្ពញ្ញុតំ ປាបុណិត្វា, ຕារេមិ ຊនតំ ພហុំ។

‘‘សំសារសោតំ ឆិន្ទិត្វា, វិទ្ធំសេត្វា ຕໂយ ភវេ;

ធម្មនាវំ ສមារុយ្ហ, ສន្តារេស្សំ ສເທវកំ។

‘‘កឹ មេ ອញ្ញាតវេសេន, ធម្មំ សច្ឆិកតេនិធ;

ສព្ពញ្ញុតំ ປាបុណិត្វា, ພុទ្ធោ ເຫស្សំ ສເທវកេ’’ຕິ។ (ພຸ។ វំ។ ៥៥-៥៧);

ຕំ ປនេតំ មហាបណិធានំ ສកលស្សបិ ພុទ្ធការកធម្មសមុទាយស្ស ປវិចយបច្ចវេក្ខណសមាទានានំ ការណភូតំ ອវិសំវាទេន្ ໂຕ ໂລកនាໂຖ ຍស្មា មហាកប្បានំ សតសហស្សាធិកានិ ຈត្តារិ ອសង្ខេយ្យានិ សក្កច្ចំ និរន្តរំ និរវសេសໂຕ ທាន ປារមិອាທໂຍ ສមតឹសបារមិໂຍ ປូរេត្វា, ອង្គបរិច្ចាគាທໂຍ ປញ្ច មហាបរិច្ចាគេ ປរិច្ចជិត្វា, សច្ចាធិដ្ឋានាទីនិ ຈត្តារិ ອធិដ្ឋានានិ ປរិព្រូហេត្វា, ປុញ្ញញាណសម្ភារេ សម្ភរិត្វា ປុព្ពយោគបុព្ពចរិយធម្មក្ខានញាតត្ថចរិ ຍាທໂຍ ឧក្កំសាបេត្វា, ພុទ្ធិចរិយំ ປរមោកោដឹ ປាបេត្វា ອនុត្តរំ ສម្មាសម្ពោធឹ ອភិសម្ពុជ្ឈិ; តស្មា តស្សេវ សា ម ហាបណិធានា តថា ອវិតថា ອនញ្ញថា, ນ តស្ស វាលគ្គមត្តម្បិ វិតថំ ອត្ថិ។ តថា ហិ ທីປង្ករោ ທសពលោ ໂកណ្ឌញ្ញោ, មង្គលោ…ເປ… កស្សបោ ភគវាតិ ອិមេ ຈតុវីសតិ ສម្មាសម្ពុទ្ធា ປដិបាដិយា ឧប្បន្នា ‘‘ພុទ្ធោ ភវិស្សតី’’ຕិ នំ ព្យាក រឹសុ។ ເອវំ ຈតុវីសតិយា ພុទ្ធានំ ສន្តិកេ លទ្ធព្យាករណោ យេ តេ ភតាភិនីហារេហិ ໂພធិសត្តេហិ លទ្ធព្ពា ອានិសំសា, តេ លភិត្វាវ ອាគໂຕຕິ ຕាយ យថាវុត្តាយ មហាបណិធានាយ ຕថាយ ອភិសម្ពុទ្ធភាវំ ອាគໂຕ ອធិគໂຕຕិ ຕຖາຄໂຕ។ ເອວំ ຕຖາຍ ອາຄໂຕຕິ ຕຖາຄໂຕ។

ກຖໍ ຕຖາຍ ຄໂຕຕິ ຕຖາຄໂຕ? ຍាយំ មហាករុណា ໂລកនាថស្ស, ຍាយ មហាទុក្ខសម្ពាធប្បដិបន្នំ សត្តនិកាយំ ທិស្វា ‘‘តស្ស នត្ថញ្ញោ ໂកចិ ປដិសរណំ, ອហមេវ នំ ອិໂຕ សំសារទុក្ខໂຕ មុត្តោ ໂមេចេស្សាមី’’ຕិ សមុស្សាហិតមានសោ មហាភិនិ ហារំ ອកាសិ។ កត្វា ຈ យថាបណិធានំ ສកលលោកហិតសម្បាទនាយ ឧស្សុក្កមាបន្នោ ອត្តនោ កាយជីវិតនិរបេក្ខោ ປរេសំ ໂສតបថគមនមត្តេនបិ ຈិត្តុត្រាសសម្បុប្បាទិកា ອតិទុក្ករា ទុក្ករចរិយា ສមាចរន្តោ យថា មហាໂພធិសត្តានំ

ປຏິປຕ຺ຕິ ຫານຠາຄິຍາ ສໍກິເລສຠາຄິຍາ ຐິຕິຠາຄິຍາ ວາ ນ ໂຫຕິ, ອຖ ໂຂ ອຸຕ຺ຕຣິ ວິເສສຠາຄິຍາວ ໂຫຕິ, ຕຖາ ປຏິປ຺ຊ຺ຊມາໂນ ອນຸປຸພ຺ເພນ ນິຣວເສເສ ໂພຘິສມ຺ຠາເຣ ສມາເນຕ຺ວາ ອຠິສມ຺ໂພຘິໍ ປາປຸຓິຯ ຕໂຕ ປຣຎ຺ຈ ຕາເຍວ ມຫາກຣຸຓາຍ ສຎ຺ໂຈທິຕມານໂສ ປວິເວກຣຕິໍ ປຣມຎ຺ຈ ສນ຺ຕໍ ວິໂມກ຺ຂສຸຂໍ ປຫາຍ ພາລຊນພຫຸເລ ໂລເກ ເຕຫິ ສມຸປ຺ປາທິຕໍ ສມ຺ມານາວມານວິປ຺ປກາຣໍ ອຄເຓຕ຺ວາ ເວເນຍ຺ຍຊນວິນຍເນນ ນິຣວເສສໍ ພຸທ຺ຘກິຈ຺ຈໍ ນິຏ຺ຐເປສິຯ ຕຕ຺ຣ ໂຍ ຠຄວໂຕ ສຕ຺ເຕສຸ ມຫາກຣຸຓາຍ ສໂມກ຺ກມນາກາໂຣ, ໂສ ປຣໂຕ ອາວິ ຠວິສ຺ສຕິຯ ຍຖາ ພຸທ຺ຘຠູຕສ຺ສ ໂລກນາຖສ຺ສ ສຕ຺ເຕສຸ ມຫາກຣຸຓາ, ເອວໍ ໂພຘິສຕ຺ຕຠູຕສ຺ສປິ ມຫາຠິນີຫາຣກາລາທີສູຕິ ສພ຺ພຕ຺ຖ ສພ຺ພທາ ຈ ເອກສທິສຕາຍ ຕຖາວ ສາ ອວິຕຖາ ອນຎ຺ຎຖາຯ ຕສ຺ມາ ຕີສຸປິ ອວຕ຺ຖາສຸ ສພ຺ພສຕ຺ເຕສຸ ສມານຣສາຍ ຕຖາຍ ມຫາກຣຸຓາຍ ສກລໂລກຫິຕາຍ ຄໂຕ ປຏິປນ຺ໂນຕິ ຕຖາຄໂຕຯ ເອວໍ ຕຖາຍ ຄໂຕຕິ ຕຖາຄໂຕຯ

ກຖໍ ຕຖານິ ອາຄໂຕຕິ ຕຖາຄໂຕ? ຕຖານິ ນາມ ຈຕ຺ຕາຣິ ອຣິຍມຄ຺ຄຎາຓານິຯ ຕານິ ຫິ “ອິທໍ ທຸກ຺ຂໍ, ອຍໍ ທຸກ຺ຂສມຸທໂຍ, ອຍໍ ທຸກ຺ຂນິໂຣໂຘ, ອຍໍ ທຸກ຺ຂນິໂຣຘຄາມິນີ ປຏິປທາ”ຕິ ເອວໍ ສພ຺ພເຎຍ຺ຍສງ຺ຄາຫການໍ ປວຕ຺ຕິນິວຕ຺ຕິຕທຸປາຍເຫຕຸຠູຕານໍ ຈຕຸນ຺ນໍ ອຣິຍສຈ຺ຈານໍ, ທຸກ຺ຂສ຺ສ ປີຬນຏ຺ໂຐ ສງ຺ຂຕຏ຺ໂຐ ສນ຺ຕາປຏ຺ໂຐ ວິປຣິຓາມຏ຺ໂຐ, ສມຸທຍສ຺ສ ອາຍູຫນຏ຺ໂຐ ນິທານຏ຺ໂຐ ສໍໂຍຄຏ຺ໂຐ ປລິໂພຘຏ຺ໂຐ, ນິໂຣຘສ຺ສ ນິສ຺ສຣຓຏ຺ໂຐ ວິເວກຏ຺ໂຐ ອສງ຺ຂຕຏ຺ໂຐ ອມຕຏ຺ໂຐ, ມຄ຺ຄສ຺ສ ນິຍ຺ຍານຏ຺ໂຐ ເຫຕ຺ວຏ຺ໂຐ ທສ຺ສນຏ຺ໂຐ ອຘິປເຕຍ຺ຍຏ຺ໂຐຕິ ອາທີນໍ ຕພ຺ພິຠາຄານຎ຺ຈ ຍຖາຠູຕສຠາວາວໂພຘວິພນ຺ຘກສ຺ສ ສໍກິເລສປກ຺ຂສ຺ສ ສມຸຈ຺ເຉທເນນ ປຏິລທ຺ຘາຍ ຕຕ຺ຖ ອສມ຺ໂມຫາທິສມຍສງ຺ຂາຕາຍ ອວິປຣີຕາກາຣປ຺ປວຕ຺ຕິຍາ ຎຍ຺ຍມານໍ ສຠາວສຣສລກ຺ຂຓສ຺ສ ອວິສໍວາທນໂຕ ຕຖານິ ອວິຕຖານິ ອນຎ຺ຎຖານິ, ຕານິ ຠຄວາ ອນຎ຺ຎເນຍ຺ໂຍ ສຍເມວ ອາຄໂຕ ອຘິຄໂຕ, ຕສ຺ມາ ຕຖານິ ອາຄໂຕຕິ ຕຖາຄໂຕຯ

ຍຖາ ຈ ມຄ຺ຄຎາຓານິ, ເອວໍ ຠຄວໂຕ ຕີສຸ ກາເລສຸ ອປ຺ປຏິຫຕຎາຓານິ ຈຕຸປຏິສມ຺ຠິທາຎາຓານິ ຈຕຸເວສາຣຊ຺ຊຎາຓານິ ປຎ຺ຈຄຕິປຣິຈ຺ເຉທຎາຓານິ ຉອສາທາຣຓຎາຓານິ ສຕ຺ຕໂພຊ຺ຊງ຺ຄວິຠາວນຎາຓານິ ອຏ຺ຐມຄ຺ຄງ຺ຄວິຠາວນຎາຓານິ ນວານຸປຸພ຺ພວິຫາຣສມາປຕ຺ຕິຎາຓານິ ທສພລຎາຓານິ ຈ ວິຠາເວຕພ຺ພານິຯ

ຕຕ຺ຣາຍໍ ວິຠາວນາ – ຍຎ຺ຫິ ກິຎ຺ຈິ ອປຣິມາຓາສຸ ໂລກຘາຕູສຸ ອປຣິມາຓານໍ ສຕ຺ຕານໍ ຫີນາທິເຠທຠິນ຺ນານໍ ຫີນາທິເຠທຠິນ຺ນາສຸ ອຕີຕາສຸ ຂນ຺ຘາຍຕນຘາຕູສຸ ສຠາວກິຈ຺ຈາທີ ອວຕ຺ຖາວິເສສາທີ ຂນ຺ຘປຏິພທ຺ຘນາມໂຄຕ຺ຕາທີ ຈ ຊານິຕພ຺ພໍຯ ອນິນ຺ຕ຺ຣິຍພທ຺ເຘສຸ ຈ ອຕີສຸຂຸມຕິໂຣຫິຕວິທູຣເທເສສຸ ຣູປຘມ຺ເມສຸ ໂຍ ຕໍຕໍປຈ຺ຈຍວິເສເສຫິ ສທ຺ຘິໍ ປຈ຺ຈຍຸປ຺ປນ຺ນານໍ ວຓ຺ຓສຓ຺ຐານຄນ຺ຘຣສຜສ຺ສາທິວິເສໂສ, ຕຕ຺ຖ ສພ຺ພຕ຺ເຖວ ຫຕ຺ຖຕເລ ອາມລກໍ ວິຍ ປຈ຺ຈກ຺ຂໂຕ ອສງ຺ຄມປ຺ປຏິຫຕໍ ຠຄວໂຕ ຎາຓໍ ປວຕ຺ຕຕິ, ຕຖາ ອນາຄຕາສຸ ປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ນາສຸ ຈາຕິ ອິມານິ ຕີສຸ ກາເລສຸ ອປ຺ປຏິຫຕຎາຓານິ ນາມຯ ຍຖາຫ –

“ອຕີຕໍເສ ພຸທ຺ຘສ຺ສ ຠຄວໂຕ ອປ຺ປຏິຫຕໍ ຎາຓໍ, ອນາຄຕໍເສ ພຸທ຺ຘສ຺ສ ຠຄວໂຕ ອປ຺ປຏິຫຕໍ ຎາຓໍ, ປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ນໍເສ ພຸທ຺ຘສ຺ສ ຠຄວໂຕ ອປ຺ປຏິຫຕໍ ຎາຓ”ນ຺ຕິ (ປຏິຯ ມຯ ໓ຯ໕)ຯ

ຕານິ ປເນຕານິ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ຎຍ຺ຍມານໍ ສຠາວສຣສລກ຺ຂຓສ຺ສ ອວິສໍວາທນໂຕ ຕຖານິ ອວິຕຖານິ ອນຎ຺ຎຖານິ, ຕານິ ຠຄວາ ສຍມ຺ຠຸຎາເຓນ ອຘິຄຈ຺ຉິຯ ເອວໍ ຕຖານິ ອາຄໂຕຕິ ຕຖາຄໂຕຯ

ຕຖາ ອຕ຺ຖປຏິສມ຺ຠິທາ, ຘມ຺ມປຏິສມ຺ຠິທາ, ນິຣຸຕ຺ຕິປຏິສມ຺ຠິທາ, ປຏິພານປຏິສມ຺ຠິທາຕິ ຈຕສ຺ໂສ ປຏິສມ຺ຠິທາຯ ຕຕ຺ຖ ອຕ຺ຖປເຠທສ຺ສ ສລ຺ລກ຺ຂຓວິຠາວນວວຕ຺ຖານກຣຓສມຕ຺ຖໍ ອຕ຺ເຖ ປເຠທຄຕໍ ຎາຓໍ ອຕ຺ຖປຏິສມ຺ຠິທາຯ ຘມ຺ມປເຠທສ຺ສ ສລ຺ລກ຺ຂຓວິຠາວນວວຕ຺ຖານກຣຓສມຕ຺ຖໍ ຘມ຺ເມ ປເຠທຄຕໍ ຎາຓໍ ຘມ຺ມປຏິສມ຺ຠິທາຯ ນິຣຸຕ຺ຕິປເຠທສ຺ສ ສລ຺ລກ຺ຂຓວິຠາວນວວຕ຺ຖານກຣຓສມຕ຺ຖໍ ນິຣຸຕ຺ຕາຠິລາເປ ປເຠທຄຕໍ ຎາຓໍ ນິຣຸຕ຺ຕິປຏິສມ຺ຠິທາຯ ປຏິພານປເຠທສ຺ສ ສລ຺ລກ຺ຂຓວິຠາວນວວຕ຺ຖານກຣຓສມຕ຺ຖໍ ປຏິພາເນ ປເຠທຄຕໍ ຎາຓໍ ປຏິພານປຏິສມ຺ຠິທາຯ ວຸຕ຺ຕຎ຺ເຫຕໍ –

“ອຕ຺ເຖ ຎາຓໍ ອຕ຺ຖປຏິສມ຺ຠິທາ, ຘມ຺ເມ ຎາຓໍ ຘມ຺ມປຏິສມ຺ຠິທາ, ຕຕ຺ຣ ຘມ຺ມນິຣຸຕ຺ຕາຠິລາເປ ຎາຓໍ ນິຣຸຕ຺ຕິປຏິສມ຺ຠິທາ, ຎາເຓສຸ ຎາຓໍ ປຏິພານປຏິສມ຺ຠິທາ”ຕິ (ວິຠຯ ໗໑໘)ຯ

ເອຕ຺ຖ ຈ ເຫຕຸອນຸສາເຣນ ອຣີຍໂຕ ອທິຄນ຺ຕພ຺ພໂຕ ຈ ສງ຺ເຂປໂຕ ເຫຕຸຜລໍ ອຕ຺ໂຖ ນາມ. ປເຠທໂຕ ປນ ຍໍກິຎ຺ຈິ ປຈ຺ຈຍຸປ຺ປນ຺ນໍ, ນິພ຺ພານໍ, ຠາສິຕຕ຺ໂຖ, ວິປາໂກ, ກິຣິຍາຕິ ອິເມ ປຎ຺ຈ ຘມ຺ມາ ອຕ຺ໂຖ. ຕໍ ອຕ຺ຖໍ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂນ຺ຕສ຺ສ ຕສ຺ມິໍ ອຕ຺ເຖ ປເຠທຄຕໍ ຎາຓໍ ອຕ຺ຖປຏິສມ຺ຠິທາ. ຘມ຺ໂມຕິ ສງ຺ເຂປໂຕ ປຈ຺ຈໂຍ. ໂສ ຫິ ຍສ຺ມາ ຕໍ ຕໍ ອຕ຺ຖໍ ວິທຫຕິ ປວຕ຺ເຕຕິ ເຈວ ປາເປຕິ ຈ, ຕສ຺ມາ ຘມ຺ໂມຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ. ປເຠທໂຕ ປນ ໂຍ ໂກຈິ ຜລນິພ຺ພຕ຺ຕໂກ ເຫຕຸ, ອຣິຍມຄ຺ໂຄ, ຠາສິຕໍ, ກຸສລໍ, ອກຸສລນ຺ຕິ ອິເມ ປຎ຺ຈ ຘມ຺ມາ ຘມ຺ໂມ, ຕໍ ຘມ຺ມໍ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂນ຺ຕສ຺ສ ຕສ຺ມິໍ ຘມ຺ເມ ປເຠທຄຕໍ ຎາຓໍ ຘມ຺ມປຏິສມ຺ຠິທາ. ວຸຕ຺ຕມ຺ປິ ເຈຕໍ –

“ທຸກ຺ເຂ ຎາຓໍ ອຕ຺ຖປຏິສມ຺ຠິທາ, ທຸກ຺ຂສມຸທເຍ ຎາຓໍ ຘມ຺ມປຏິສມ຺ຠິທາ, ທຸກ຺ຂນິໂຣເຘ ຎາຓໍ ອຕ຺ຖປຏິສມ຺ຠິທາ, ທຸກ຺ຂນິໂຣຘຄາມິນິຍາ ປຏິປທາຍ ຎາຓໍ ຘມ຺ມປຏິສມ຺ຠິທາ”ຕິ (ວິຠ. ໗໑໘).

ອຖ ວາ ເຫຕຸມ຺ຫິ ຎາຓໍ ຘມ຺ມປຏິສມ຺ຠິທາ, ເຫຕຸຜເລ ຎາຓໍ ອຕ຺ຖປຏິສມ຺ຠິທາ. ເຍ ຘມ຺ມາ ຊາຕາ ຠູຕາ ສຎ຺ຊາຕາ ນິພ຺ພຕ຺ຕາ ອຠິນິພ຺ພຕ຺ຕາ ປາຕຸຠູຕາ, ອິເມສຸ ຘມ຺ເມສຸ ຎາຓໍ ອຕ຺ຖປຏິສມ຺ຠິທາ. ຍມ຺ຫາ ຘມ຺ມາ ເຕ ຘມ຺ມາ ຊາຕາ ຠູຕາ ສຎ຺ຊາຕາ ນິພ຺ພຕ຺ຕາ ອຠິນິພ຺ພຕ຺ຕາ ປາຕຸຠູຕາ, ເຕສຸ ຘມ຺ເມສຸ ຎາຓໍ ຘມ຺ມປຏິສມ຺ຠິທາ. ຊຣາມຣເຓ ຎາຓໍ ອຕ຺ຖປຏິສມ຺ຠິທາ, ຊຣາມຣຓສມຸທເຍ ຎາຓໍ ຘມ຺ມປຏິສມ຺ຠິທາ. ຊຣາມຣຓນິໂຣເຘ ຎາຓໍ ອຕ຺ຖປຏິສມ຺ຠິທາ, ຊຣາມຣຓນິໂຣຘຄາມິນິຍາ ປຏິປທາຍ ຎາຓໍ ຘມ຺ມປຏິສມ຺ຠິທາ. ຊາຕິຍາ, ຠເວ, ອຸປາທາເນ, ຕຓ຺ຫາຍ, ເວທນາຍ, ຜສ຺ເສ, ສຬາຍຕເນ, ນາມຣູເປ, ວິຎ຺ຎາເຓ, ສງ຺ຂາເຣສຸ ຎາຓໍ ອຕ຺ຖປຏິສມ຺ຠິທາ, ສງ຺ຂາຣສມຸທເຍ ຎາຓໍ ຘມ຺ມປຏິສມ຺ຠິທາ. ສງ຺ຂາຣນິໂຣເຘ ຎາຓໍ ອຕ຺ຖປຏິສມ຺ຠິທາ , ສງ຺ຂາຣນິໂຣຘຄາມິນິຍາ ປຏິປທາຍ ຎາຓໍ ຘມ຺ມປຏິສມ຺ຠິທາ.

“ອິຘ ຠິກ຺ຂຸ ຘມ຺ມໍ ຊານາຕິ – ສຸຕ຺ຕໍ, ເຄຍ຺ຍໍ…ເປ… ເວທລ຺ລໍ. ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ ຘມ຺ມປຏິສມ຺ຠິທາ. ໂສ ຕສ຺ສ ຕສ຺ເສວ ຠາສິຕສ຺ສ ອຕ຺ຖໍ ຊານາຕິ – ‘ອຍໍ ອິມສ຺ສ ຠາສິຕສ຺ສ ອຕ຺ໂຖ, ອຍໍ ອິມສ຺ສ ຠາສິຕສ຺ສ ອຕ຺ໂຖ’ຕິ, ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ ອຕ຺ຖປຏິສມ຺ຠິທາ (ວິຠ. ໗໒໔).

“ກຕເມ ຘມ຺ມາ ກຸສລາ? ຍສ຺ມິໍ ສມເຍ ກາມາວຈຣໍ ກຸສລໍ ຈິຕ຺ຕໍ ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ໂຫຕິ ໂສມນສ຺ສສຫຄຕໍ ຎາຓສມ຺ປຍຸຕ຺ຕໍ ຣູປາຣມ຺ມຓໍ ວາ…ເປ… ຘມ຺ມາຣມ຺ມຓໍ ວາ ຍໍ ຍໍ ວາ ປນາຣພ຺ຠ, ຕສ຺ມິໍ ສມເຍ ຜສ຺ໂສ ໂຫຕິ…ເປ… ອວິກ຺ເຂໂປ ໂຫຕິ. ອິເມ ຘມ຺ມາ ກຸສລາ. ອິເມສຸ ຘມ຺ເມສຸ ຎາຓໍ ຘມ຺ມປຏິສມ຺ຠິທາ, ເຕສໍ ວິປາເກ ຎາຓໍ ອຕ຺ຖປຏິສມ຺ຠິທາ”ຕິອາທິ ວິຕ຺ຖາໂຣ (ວິຠ. ໗໒໕).

ຕສ຺ມິໍ ອຕ຺ເຖ ຈ ຘມ຺ເມ ຈ ສຠາວນິຣຸຕ຺ຕິ ອພ຺ຍຠິຈາຣໂວຫາໂຣ ອຠິລາໂປ, ຕສ຺ມິໍ ສຠາວນິຣຸຕ຺ຕາຠິລາເປ ມາຄຘິກາຍ ສພ຺ພສຕ຺ຕານໍ ມູລຠາສາຍ “ອຍໍ ສຠາວນິຣຸຕ຺ຕິ, ອຍໍ ນ ສຠາວນິຣຸຕ຺ຕີ”ຕິ ປເຠທຄຕໍ ຎາຓໍ ນິຣຸຕ຺ຕິປຏິສມ຺ຠິທາ. ຍຖາວຸຕ຺ເຕສຸ ເຕສຸ ຎາເຓສຸ ໂຄຈຣກິຈ຺ຈາທິວເສນ ວິຕ຺ຖາຣໂຕ ປວຕ຺ຕໍ ສພ຺ພມ຺ປິ ຎາຓມາຣມ຺ມຓໍ ກຕ຺ວາ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂນ຺ຕສ຺ສ ຕສ຺ມິໍ ຎາເຓ ປເຠທຄຕໍ ຎາຓໍ ປຏິຠານປຏິສມ຺ຠິທາ. ອິຕິ ອິມານິ ຈຕ຺ຕາຣິ ປຏິສມ຺ຠິທາຎາຓານິ ສຍເມວ ຠຄວຕາ ອຘິຄຕານິ ອຕ຺ຖຘມ຺ມາທິເກ ຕສ຺ມິໍ ຕສ຺ມິໍ ອຕ຺ຕໂນ ວິສເຍ ອວິສໍວາທນວເສນ ອວິປຣີຕາກາຣປ຺ປວຕ຺ຕິຍາ ຕຖານິ ອວິຕຖານິ ອນຎ຺ຎຖານິ. ເອວມ຺ປິ ຠຄວາ ຕຖານິ ອາຄໂຕຕິ ຕຖາຄໂຕ.

ຕຖາ ຍໍ ກິຎ຺ຈິ ເຎຍ຺ຍໍ ນາມ, ສພ຺ພໍ ຕໍ ຠຄວຕາ ສພ຺ພາກາເຣນ ຎາຕໍ ທິຏ຺ຐໍ ອຘິຄຕໍ ອຠິສມ຺ພຸທ຺ຘໍ. ຕຖາ ຫິສ຺ສ ອຠິຎ຺ເຎຍ຺ຍາ ຘມ຺ມາ ອຠິຎ຺ເຎຍ຺ຍໂຕ ພຸທ຺ຘາ, ປຣິຎ຺ເຎຍ຺ຍາ ຘມ຺ມາ ປຣິຎ຺ເຎຍ຺ຍໂຕ ພຸທ຺ຘາ, ປຫາຕພ຺ພາ ຘມ຺ມາ ປຫາຕພ຺ພໂຕ ພຸທ຺ຘາ, ສຈ຺ຉິກາຕພ຺ພາ ຘມ຺ມາ ສຈ຺ຉິກາຕພ຺ພໂຕ ພຸທ຺ຘາ, ຠາເວຕພ຺ພາ ຘມ຺ມາ ຠາເວຕພ຺ພໂຕ ພຸທ຺ຘາ, ຍໂຕ ນໍ ໂກຈິ ສມໂຓ ວາ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ວາ ເທໂວ ວາ ມາໂຣ ວາ ພ຺ຣຫ຺ມາ ວາ “ອິເມ ນາມ ເຕ ຘມ຺ມາ ອນຠິສມ຺ພຸທ຺ຘາ”ຕິ ສຫ ຘມ຺ເມນ ອນຸຍຸຎ຺ຊິຕຸໍ ສມຕ຺ໂຖ ນຕ຺ຖິ.

ຍໍ ກິຎ຺ຈິ ປຫາຕພ຺ພໍ ນາມ, ສພ຺ພໍ ຕໍ ຠຄວຕາ ອນວເສສໂຕ ໂພຘິມູເລເຍວ ປຫີນໍ ອນຸປ຺ປຕ຺ຕິຘມ຺ມໍ, ນ ຕສ຺ສ ປຫານາຍ ອຸຕ຺ຕຣິ ກຣຓີຍໍ ອຕ຺ຖິ . ຕຖາ ຫິສ຺ສ ໂລຠໂທສໂມຫວິປຣີຕມນສິກາຣອຫິຣິກາໂນຕ຺ຕປ຺ປຖີນມິທ຺ຘ- ໂກຘູປນາຫມກ຺ຂປລາໄສສ຺ສາມຈ຺ຉຣິຍ- ມາຍາສາເຐຍ຺ຍຖມ຺ຠສາຣມ຺ຠມານາຕິມານມທປ຺ປມາທຕິວິຘາກຸສລມູລທຸຈ຺ຈຣິຕ- ວິສມສຎ຺ຎາມລວິຕກ຺ກປປຎ຺ຈ

ເອສນາຕຕ຺ຫາຈຕ຺ພ຺ພິທວິປ຺ຣິເຍສອາສວ- ຄນ຺ຖໂອຆໂຍຄາຄຕິຕຕ຺ຫຸປາທານປຎ຺ຈາກິນ຺ທນນິວຣຓ- ເຈໂຕຂິລເຈຕໂສວິນິພນ຺ຘວິວາທມູລສຕ຺ຕານຸສຍ- ອຏ຺ຐມິຈ຺ຉຕ຺ຕນວອາຆາຕວຕ຺ຖຕຕ຺ຫາມູລກທສອກຸສລ- ກມ຺ມປຖເອກວິສຕິອເນສນທ຺ວາສຏ຺ຐິທິຏ຺ຐິຄຕອຏ຺ຐສຕຕຕ຺ຫາວິຈຣິຕາທິປ຺ປເພທໍ ທິຍຑ຺ຒກິເລສສຫສ຺ສໍ ສຫ ວາສນາຍ ປຫີນໍ ສມ຺ຈ຺ຉິນ຺ນໍ ສມູຫຕໍ, ຍໂຕ ນໍ ໂກຈິ ສມໂຓ ວາ…ເປ… ພ຺ຣຫ຺ມາ ວາ “ອິເມ ນາມ ເຕ ກິເລສາ ອປ຺ປຫີນາ”ຕິ ສຫ ຘມ຺ເມນ ອນຸຍຸຎ຺ຊິຕຸໍ ສມຕ຺ໂຖ ນຕ຺ຖິ។

ເຍ ຈິເມ ຠຄວຕາ ກມ຺ມວິປາກກິເລສູປວາທອາຓາວີຕິກ຺ກມປ຺ປເພທາ ອນ຺ຕຣາຍິກາ ຘມ຺ມາ ວຸຕ຺ຕາ, ອລເມວ ເຕ ເອກນ຺ເຕນ ອນ຺ຕຣາຍາຍ, ຍໂຕ ນໍ ໂກຈິ ສມໂຓ ວາ…ເປ… ພ຺ຣຫ຺ມາ ວາ “ນາລໍ ເຕ ປຏິເສວໂຕ ອນ຺ຕຣາຍາຍາ”ຕິ ສຫ ຘມ຺ເມນ ອນຸຍຸຎ຺ຊິຕຸໍ ສມຕ຺ໂຖ ນຕ຺ຖິ។

ໂຍ ຈ ຠຄວຕາ ນິຣວເສສວຏ຺ຏທຸກ຺ຂນິສ຺ສຣຓາຍ ສີລສມາຘິປຎ຺ຎາສງ຺ຄໂຫ ສຕ຺ຕໂພຘຸກ຺ຄາສີໂກ ສຕ຺ຕຕິໍສປ຺ປເພໂທ ອຣິຍມຄ຺ໂຄປຸພ຺ພງ຺ຄໂມ ອນຸຕ຺ຕໂຣ ນິຍ຺ຍານຘມ຺ໂມ ເທສິໂຕ, ໂສ ເອກນ຺ເຕເນວ ນິຍ຺ຍາຕິ ປຏິປ຺ນ຺ນສ຺ສ ວຏ຺ຏທຸກ຺ຂໂຕ, ຍໂຕ ນໍ ໂກຈິ ສມໂຓ ວາ…ເປ… ພ຺ຣຫ຺ມາ ວາ “ນິຍ຺ຍານຘມ຺ໂມ ຕຍາ ເທສິໂຕ ນ ນິຍ຺ຍາຕີ”ຕິ ສຫ ຘມ຺ເມນ ອນຸຍຸຎ຺ຊິຕຸໍ ສມຕ຺ໂຖ ນຕ຺ຖິ។ ວຸຕ຺ຕຎ຺ເຫຕໍ – “ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘສ຺ສ ເຕ ປຏິຊານໂຕ ອິເມ ຘມ຺ມາ ອນພິສມ຺ພຸທ຺ຘາ”ຕິ (ມ។ ນິ។ ໑។໑໕໐) ວິຕ຺ຖາໂຣ។ ເອວເມຕານິ ອຕ຺ຕໂນ ຎາຓປ຺ປຫານເທສນາວິເສສານໍ ອວິຕຖການວໂພຘນໂຕ ອວິປ຺ຣີຕາກາຣປ຺ປວຕ຺ຕານິ ຠຄວໂຕ ຈຕຸເວສາຣຊ຺ຊຎາຓານິ ຕຖານິ ອວິຕຖານິ ອນຎ຺ຎຖານິ។ ເອວມ຺ປີ ຠຄວາ ຕຖານິ ອາຄໂຕຕິ ຕຖາຄໂຕ។

ຕຖາ ນິຣຍຄຕິ, ຕິຣຈ຺ຉານຄຕິ, ເປຕຄຕິ, ມນຸສ຺ສຄຕິ, ເທວຄຕີຕິ ປຎ຺ຈ ຄຕິໂຍ។ ຕາສຸ ສຎ຺ຊີວາທໂຍ ອຏ຺ຐ ມຫານິຣຍາ , ກຸກ຺ກຸລຸອາທໂຍ ໂສລສອ ອຸສ຺ສທນິຣຍາ, ໂລກນ຺ຕຣິກນິຣໂຍ ຈາຕິ ສພ຺ເພປີເມ ເອກນ຺ຕທຸກ຺ຂຕາຍ ນິຣສ຺ສາທຏ຺ເຐນ ນິຣຍາ ຈ, ສກກມ຺ມຸນາ ຄນ຺ຕພ຺ພໂຕ ຄຕິ ຈາຕິ ນິຣຍຄຕີ។ ຕິພ຺ພນ຺ຘການສີຕນຣກາປີ ເອເຕສ຺ເວວ ອນ຺ໂຕຄທາ ກິມິ ກີຏປຏງ຺ຄສຣີສປ຺ປກ຺ຂີໂສຕາສິງ຺ຄາລາທໂຍ ຕິຣິຍໍ ອຎ຺ຉິຕກາເວນ ຕິຣຈ຺ຉານາ ນາມ។ ເຕ ເອວ ຄຕີຕິ ຕິຣຈ຺ຉານຄຕີ។ ຂຸປ຺ປິປາ ສິຕປຣທຕ຺ຕູປຊີວິນິຊ຺ຊາມຕຕ຺ຫິກາທໂຍ ທຸກ຺ຂພຫຸລຕາຍ ປກຏ຺ຐສຸຂໂຕ ອິຕາ ວິຄຕາຕິ ເປຕາ, ເຕ ເອວ ຄຕີຕິ ເປຕຄຕີ។ ກາລກຎ຺ຈິກາທິອສຸຣາປີ ເອເຕສ຺ເວວ ອນ຺ໂຕຄທາ។ ປຣິຕ຺ຕທີປວາສີຫິ ສທ຺ຘິ ຊມ຺ພຸທີປາທິຈຕຸມຫາທີປວາສິໂນ ມນໂສ ອຸສ຺ສນ຺ນຕາຍ ມນຸສ຺ສາ, ເຕ ເອວ ຄຕີຕິ ມນຸສ຺ສຄຕີ។ ຈາຕຸມຫາຣາຊິກໂຕ ປຏ຺ຐາຍ ຍາວ ເນວສຎ຺ຎານາສຎ຺ຎາຍຕນູປຄາຕິ ອິເມ ຉພ຺ພີສຕິ ເທວນິກາຍາ ທິພ຺ພນ຺ຕິ ອຕ຺ຕໂນ ອິທ຺ຘານຸກາເວນ ກີລນ຺ຕິ ໂຊເຕນ຺ຕິ ຈາຕິ ເທວາ, ເຕ ເອວ ຄຕີຕິ ເທວຄຕີ។

ຕາ ປເນຕາ ຄຕິໂຍ ຍສ຺ມາ ຕໍຕໍກມ຺ມນິພ຺ພຕ຺ໂຕ ອຸປປຕ຺ຕິກວວິເສໂສ, ຕສ຺ມາ ອຕ຺ຖໂຕ ວິປາກກ຺ຂນ຺ຘາ ກຏຕ຺ຕາ ຈ ຣູປໍ។ ຕຕ຺ຖ “ອຍໍ ນາມ ຄຕິ ນາມ ອິມິນາ ກມ຺ມຸນາ ຊາຍຕິ, ຕສ຺ສ ກມ຺ມສ຺ສ ປຈ຺ຈຍວິເສເສຫິ ເອວໍ ວິຠາຄກິນ຺ນຕ຺ຕາ ວິສ຺ໍ ເອເຕ ສຕ຺ຕນິກາຍາ ເອວໍ ວິຠາຄກິນ຺ນາ”ຕິ ຍຖາສກໍເຫຕຸຜລວິຠາຄປຣິຈ຺ຉິນ຺ທນວເສນ ຄານໂສ ເຫຕຸໂສ ຠຄວໂຕ ຎາຓໍ ປວຕ຺ຕຕີ។ ເຕນາຫ ຠຄວາ –

“ປຎ຺ຈ ໂຂ ອິມາ, ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ຄຕິໂຍ។ ກຕມາ ປຎ຺ຈ? ນິຣໂຍ, ຕິຣຈ຺ຉານໂຍນິ, ເປຕ຺ຕິວິສໂຍ, ມນຸສ຺ສາ, ເທວາ។ ນິຣຍຎ຺ຈາຫໍ, ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ປຊານາມິ, ນິຣຍຄາມິຎ຺ຈ ມຄ຺ຄໍ, ນິຣຍຄາມິນິຎ຺ຈ ປຏິປທໍ; ຍຖາ ປຏິປນ຺ໂນ ຈ ກາຍສ຺ສ ເພທາ ປຣໍ ມຣຓາ ອປາຍໍ ທຸຄ຺ຄຕິໍ ວິນິປາຕໍ ນິຣຍໍ ອຸປປ຺ຊ຺ຊຕິ, ຕຎ຺ຈ ປຊານາມີ”ຕິອາທິ (ມ។ ນິ។ ໑។໑໕໓)។

ຕານິ ປເນຕານິ ຠຄວໂຕ ຎາຓານິ ຕສ຺ມີ ຕສ຺ມີ ວິສເຍ ອວິປ຺ຣີຕາກາຣປ຺ປວຕ຺ຕິຍາ ອວິສໍວາທນໂຕ ຕຖານິ ອວິຕຖານິ ອນຎ຺ຎຖານິ។ ເອວມ຺ປີ ຠຄວາ ຕຖານິ ອາຄໂຕຕິ ຕຖາຄໂຕ។

ຕຖາ ຍໍ ສຕ຺ຕານໍ ສທ຺ຘາທິໂຍຄວິກລການວໂພຘເນນ ອປ຺ປຣຊ຺ກ຺ຂມຫາຣຊ຺ກ຺ຂຕາທິວິເສສວິຠາວນໍ ປຎ຺ຎາສາຍ ອາກາເຣຫິ ປວຕ຺ຕໍ ຠຄວໂຕ ອິນ຺ທຣິຍປໂຣປຣິຍຕ຺ຕຎາຓໍ។ ວຸຕ຺ຕຎ຺ເຫຕໍ – “ສທ຺ໂຘ ປຸຄ຺ຄໂລ ອປ຺ປຣຊ຺ກ຺ໂຂ, ອສ຺ສທ຺ໂຘ ປຸຄ຺ຄໂລ ມຫາຣຊ຺ກ຺ໂຂ”ຕິ (ປຏິ។ ມ។ ໑។໑໑໑) ວິຕ຺ຖາໂຣ។

ຍຎ຺ຈ “ອຍໍ ປຸຄ຺ຄໂລ ອປ຺ປຣຊ຺ກ຺ໂຂ, ອຍໍ ສສ຺ສຕທິຏ຺ຐິໂກ, ອຍໍ ອຸຈ຺ເຉທທິຏ຺ຐິໂກ, ອຍໍ ອນຸໂລມິກາຍໍ ຂນ຺ຕິຍໍ ຐິໂຕ, ອຍໍ ຍຖາກູຕຎາເຓ ຐິໂຕ, ອຍໍ ກາມາສໂຍ, ນ ເນກ຺ຂມ຺ມາທິອາສໂຍ, ອຍໍ ເນກ຺ຂມ຺ມາສໂຍ, ນ ກາມາທິອາສໂຍ”ຕິອາທິນາ

“ອິມສ຺ສ ກາມຣາໂຄ ອຕິວິຍ ຖາມຄໂຕ, ນ ປ຺ຕິຄາຫິໂກ, ອິມສ຺ສ ປ຺ຕິໂຄ ອຕິວິຍ ຖາມຄໂຕ, ນ ກາມຣາຄາຫິໂກ”ຕິອາທີນາ “ອິມສ຺ສ ປຸຍ຺ຍາກິສງ຺ຂາໂຣ ອຣິໂກ, ນ ອປຸຍ຺ຍາກິສງ຺ຂາໂຣ ນ ອາເນຍ຺ຊາກິສງ຺ຂາໂຣ, ອິມສ຺ສ ອປຸຍ຺ຍາກິສງ຺ຂາໂຣ ອຣິໂກ, ນ ປຸຍ຺ຍາກິສງ຺ຂາໂຣ ນ ອາເນຍ຺ຊາກິສງ຺ຂາໂຣ, ອິມສ຺ສ ອາເນຍ຺ຊາກິສງ຺ຂາໂຣ ອຣິໂກ, ນ ປຸຍ຺ຍາກິສງ຺ຂາໂຣ ນ ອປຸຍ຺ຍາກິສງ຺ຂາໂຣ។ ອິມສ຺ສ ກາຍສຸຈຣິຕໍ ອຣິກໍ, ອິມສ຺ສ ວຈີສຸຈຣິຕໍ, ອິມສ຺ສ ມໂນສຸຈຣິຕໍ។ ອຍໍ ຫີນາຣິມຸຕ຺ຕິໂກ, ອຍໍ ປ຺ຕິຕາຣິມຸຕ຺ຕິໂກ, ອຍໍ ກມ຺ມາວຣເຓນ ສມນ຺ນາຄໂຕ, ອຍໍ ກິເລສາວຣເຓນ ສມນ຺ນາຄໂຕ, ອຍໍ ວິປາກາວຣເຓນ ສມນ຺ນາຄໂຕ, ອຍໍ ນ ກມ຺ມາວຣເຓນ ສມນ຺ນາຄໂຕ, ນ ກິເລສາວຣເຓນ, ນ ວິປາກາວຣເຓນ ສມນ຺ນາຄໂຕ”ຕິອາທີນາ ຈ ສຕ຺ຕານໍ ອາສຍາທີນໍ ຍຖາພູຕໍ ວິກາວນາກາຣປ຺ປວຕ຺ຕໍ ກຄວໂຕ ອາສຍານຸສຍຍາຓໍ។ ຍໍ ສນ຺ທາຍ ວຸຕ຺ຕໍ –

“ອິຮ ຕຖາຄໂຕ ສຕ຺ຕານໍ ອາສຍໍ ຊານາຕິ, ອນຸສຍໍ ຊານາຕິ, ຈຣິຕໍ ຊານາຕິ, ອທິມຸຕ຺ຕິ ຊານາຕິ, ກພ຺ພາກພ຺ເພ ສຕ຺ເຕ ຊານາຕີ”ຕິອາທີ (ປ຺ຕິ។ ມ។ ໑។໑໑໓)។

ຍຍ຺ຈ ອຸປ຺ຣິມເຫຕ຺ຖິມປຸຣຕ຺ຖິມປ຺ຈ຺ຈິມກາເຍຫິ ຫກ຺ຂິຕາວາມອກ຺ຂິກຕ຺ຕໂສຕນາສິກາໂສຕອໍສກູຜປ຺ສ຺ສຫຕ຺ຖປາເທຫິ ອງ຺ຄຸລງ຺ຄຸລນ຺ຕເຣຫິ ໂລມໂລມກູເປຫິ ຈ ອຄ຺ຄິກ຺ຂນ຺ຮູທກຮາຣາປວຕ຺ຕນໍ ອນຍ຺ຍສາຮາຣຓໍ ວິວິຮວິກ຺ພ຺ພນິທຸຣິນິມ຺ມາປນກໍ ກຄວໂຕ ຍມກປາຕິຫາຣິຍຍາຓໍ។ ຍໍ ສນ຺ທາຍ ວຸຕ຺ຕໍ –

“ອິຮ ຕຖາຄໂຕ ຍມກປາຕິຫາຣິຍໍ ກໂຣຕິ ອສາຮາຣຓໍ ສາວເກຫິ។ ອຸປ຺ຣິມກາຍໂຕ ອຄ຺ຄິກ຺ຂນ຺ໂຮ ປວຕ຺ຕຕິ, ເຫຕ຺ຖິມກາຍໂຕ ອຸທກຮາຣາ ປວຕ຺ຕຕິ។ ເຫຕ຺ຖິມກາຍໂຕ ອຄ຺ຄິກ຺ຂນ຺ໂຮ ປວຕ຺ຕຕິ, ອຸປ຺ຣິມກາຍໂຕ ອຸທກຮາຣາ ປວຕ຺ຕຕີ”ຕິອາທີ (ປ຺ຕິ។ ມ។ ໑។໑໑໖)។

ຍຍ຺ຈ ຣາຄາທີຫິ ຊາຕິອາທີຫິ ຈ ອເນເກຫິ ທຸກ຺ຂຮມ຺ເມຫິ ອຸປ຺ທຸທຸຕໍ ສຕ຺ຕນິກາຍໍ ຕໂຕ ນິທາຣິຕຸກາມຕາວເສນ ນານານເຍຫິ ປວຕ຺ຕສ຺ສ ກຄວໂຕ ມຫາກຣຸໂຓກ຺ກມນສ຺ສ ປ຺ຈ຺ຈຍກູຕໍ ມຫາກຣຸຓາສມາປຕ຺ຕິຍາຓໍ។ ຍຖາຫ –

“ກຕມໍ ຕຖາຄຕສ຺ສ ມຫາກຣຸຓາສມາປຕ຺ຕິຍາຓໍ? ພຫຸເກຫິ ອາກາເຣຫິ ປສ຺ສນ຺ຕານໍ ພຸທ຺ຮານໍ ກຄວນ຺ຕານໍ ສຕ຺ເຕສຸ ມຫາກຣຸຓາ ໂອກ຺ກມຕິ, ອາທິຕ຺ໂຕ ໂລກສນ຺ນິວາໂສຕິ ປສ຺ສນ຺ຕານໍ ພຸທ຺ຮານໍ ກຄວນ຺ຕານໍ ສຕ຺ເຕສຸ ມຫາກຣຸຓາ ໂອກ຺ກມຕີ”ຕິ។ –

ອາທີນາ (ປ຺ຕິ។ ມ។ ໑។໑໑໗) ເອກູນນວຸຕິຍາ ອາກາເຣຫິ ວິກຊນໍ ກຕໍ។

ຍໍ ປນ ຍາວຕາ ຮມ຺ມຮາຕຸ, ຍຕ຺ຕກໍ ຍາຕພ຺ພໍ ສງ຺ຂຕາສງ຺ຂຕາທີ, ຕສ຺ສ ສພ຺ພສ຺ສ ປໂຣປເທເສນ ວິນາ ສພ຺ພາກາຣໂຕ ປ຺ຕິຊານນສມຕ຺ຖໍ ອາກງ຺ຂາມຕ຺ຕປ຺ປຕິພທ຺ຮວຸຕ຺ຕິ ອນຍ຺ຍສາຮາຣຓໍ ກຄວໂຕ ຍາຓໍ ສພ຺ພຖາ ອນວເສສສງ຺ຂຕາສງ຺ຂຕສມ຺ມຸຕິສຈ຺ຈາວໂພຮໂຕ ສພ຺ພຍ຺ຍຸຕຍ຺ຍາຓໍ, ຕຕ຺ຖາວຣຓາກາວໂຕວ ນິສ຺ສງ຺ຄປ຺ປວຕ຺ຕິ ອຸປາທາຍ ອນາວຣຓຍາຓນ຺ຕິ ຈ ວຸຈ຺ຈຕິ។ ອຍເມຕ຺ຖ ສງ຺ເຂໂປ, ວິຕ຺ຖາໂຣ ປນ ປຣໂຕ ອາວິ ກວິສ຺ສຕິ។

ເອວເມຕານິ ກຄວໂຕ ຉ ອສາຮາຣຓາຍາຓານິ ອວິປຣີຕາກາຣປ຺ປວຕ຺ຕິຍາ ຍຖາສກໍວິສຍສ຺ສ ອວິສໍວາທນໂຕ ຕຖານິ ອວິຕຖານິ ອນຍ຺ຍຖານິ។ ເອວມ຺ປີ ກຄວາ ຕຖານິ ອາຄໂຕຕິ ຕຖາຄໂຕ។

ຕຖາ “ສຕ຺ຕິເມ, ກິກ຺ຂເວ, ໂພຊ຺ຊງ຺ຄາ – ສຕິສມ຺ໂພຊ຺ຊງ຺ໂຄ, ຮມ຺ມວິຈຍສມ຺ໂພຊ຺ຊງ຺ໂຄ, ວີຣິຍສມ຺ໂພຊ຺ຊງ຺ໂຄ, ປີຕິສມ຺ໂພຊ຺ຊງ຺ໂຄ, ປ຺ສ຺ສທ຺ຮິສມ຺ໂພຊ຺ຊງ຺ໂຄ, ສມາຮິສມ຺ໂພຊ຺ຊງ຺ໂຄ, ອຸເປກ຺ຂາສມ຺ໂພຊ຺ຊງ຺ໂຄ”ຕິ (ປ຺ຕິ។ ມ។ ໔។໑໗; ສໍ។ ນິ។ ໕។໑໘໔) ເອວໍ ສຣູປໂຕ ຍາຍໍ ໂລກຸຕ຺ຕຣມຄ຺ຄກ຺ຂເຓ ອຸປ຺ປ຺ຊ຺ຊມານາ ລີນຸທ຺ຮຈ຺ຈປຕິຍ຺ຖານາຍູຫນກາມສຸຂຕ຺ຕກິລມຖານຸໂຍເຄາຈ຺ເອທສ຺ສຕາກິນິເວສາທີນໍ ອເນເກສໍ ອຸປ຺ທຸທວານໍ ປ຺ຕິປ຺ກ຺ຂກູຕາ ສຕິອາທິເກທາ ຮມ຺ມສາມຄ຺ຄີ, ຍາຍ ອຣິຍສາວໂກ ພຸຊ຺ຊຕິ, ກິເລສນິທ຺ທາຍ ອຸຍ຺ຖຫຕິ, ຈຕ຺ຕາຣິ ວາ ສຈ຺ຈານິ ປ຺ຕິວິຊ຺ຊຕິ, ນິພ຺ພານເມວ ວາ ສຈ຺ຈິກໂຣຕິ, ສາ ຮມ຺ມສາມຄ຺ຄີ “ໂພຮີ”ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຕສ຺ສາ ໂພຮິຍາ ອງ຺ຄາຕິ ໂພຊ຺ຊງ຺ຄາ។ ອຣິຍສາວໂກ ວາ ຍຖາວຸຕ຺ຕາຍ ຮມ຺ມສາມຄ຺ຄິຍາ ພຸຊ຺ຊຕີຕິ ກຕ຺ວາ “ໂພຮີ”ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ។ ຕສ຺ສ ໂພຮິສ຺ສ ອງ຺ຄາຕິ ໂພຊ຺ຊງ຺ຄາຕິ ເອວໍ ສາມຍ຺ຍລກ຺ຂຓໂຕ, ອຸປຍ຺ຖານລກ຺ຂໂຓ ສຕິສມ຺ໂພຊ຺ຊງ຺ໂຄ, ປວິຈຍລກ຺ຂໂຓ ຮມ຺ມວິຈຍສມ຺ໂພຊ຺ຊງ຺ໂຄ, ປຄ຺ຄຫລກ຺ຂໂຓ ວີຣິຍສມ຺ໂພຊ຺ຊງ຺ໂຄ, ຜຣຓລກ຺ຂໂຓ ປີຕິສມ຺ໂພຊ຺ຊງ຺ໂຄ, ອຸປສມ

ລກ຺ຂໂຓ ປສ຺ສທ຺ຘິສມ຺ໂພຊ຺ຌງ຺ໂຄ, ອວິກ຺ເຂປລກ຺ຂໂຓ ສມາຘິສມ຺ໂພຊ຺ຌງ຺ໂຄ ປຏິສງ຺ຂານລກ຺ຂໂຓ ອຸເປກ຺ຂາສມ຺ໂພຊ຺ຌງ຺ໂຄຕິ ເອວໍ ວິເສສລກ຺ຂຓໂຕຯ

“ຕຕ຺ຖ ກຕໂມ ສຕິສມ຺ໂພຊ຺ຌງ຺ໂຄ? ອິຘ ຠິກ຺ຂຸ ສຕິມາ ໂຫຕິ ປຣເມນ ສຕິເນປກ຺ເກນ ສມນ຺ນາຄໂຕ, ຈິຣກຕມ຺ປິ ຈິຣຠາສິຕມ຺ປິ ສຣິຕາ ໂຫຕິ ອນຸສ຺ສຣິຕາ”ຕິອາທິນາ (ວິຠ. ໔໖໗) ສຕ຺ຕນ຺ນໍ ໂພຊ຺ຌງ຺ຄານໍ ອຎ຺ຎມຎ຺ຎູປກາຣວເສນ ເອກກ຺ຂເຓ ປວຕ຺ຕິທສ຺ສນໂຕຯ “ຕຕ຺ຖ ກຕໂມ ສຕິສມ຺ໂພຊ຺ຌງ຺ໂຄ? ອຕ຺ຖິ ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ຘມ຺ເມສຸ ສຕິ, ອຕ຺ຖິ ພຫິທ຺ຘາ ຘມ຺ເມສຸ ສຕິ”ຕິອາທິນາ (ວິຠ. ໔໖໙) ເຕສໍ ວິສຍວິຠາວນາປວຕ຺ຕິທສ຺ສນໂຕຯ “ຕຕ຺ຖ ກຕໂມ ສຕິສມ຺ໂພຊ຺ຌງ຺ໂຄ? ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ສຕິສມ຺ໂພຊ຺ຌງ຺ຄໍ ຠາເວຕິ ວິເວກນິສ຺ສິຕໍ, ວິຣາຄນິສ຺ສິຕໍ, ນິໂຣຘນິສ຺ສິຕໍ, ໂວສ຺ສຄ຺ຄປຣິຓາມິ”ນ຺ຕິອາທິນາ (ວິຠ. ໔໗໑) ຠາວນາວິຘິທສ຺ສນໂຕຯ “ຕຕ຺ຖ ກຕເມ ສຕ຺ຕ ໂພຊ຺ຌງ຺ຄາ? ອິຘ ຠິກ຺ຂຸ ຍສ຺ມິໍ ສມເຍ ໂລກຸຕ຺ຕຣໍ ຌານໍ ຠາເວຕິ...ເປ... ຕສ຺ມິໍ ສມເຍ ສຕ຺ຕ ໂພຊ຺ຌງ຺ຄາ ໂຫນ຺ຕິ, ສຕິສມ຺ໂພຊ຺ຌງ຺ໂຄ...ເປ... ອຸເປກ຺ຂາສມ຺ໂພຊ຺ຌງ຺ໂຄຯ ຕຕ຺ຖ ກຕໂມ ສຕິສມ຺ໂພຊ຺ຌງ຺ໂຄ? ຍາ ສຕິ ອນຸສ຺ສຕິ”ຕິອາທິນາ (ວິຠ. ໔໗໘) ຉນວຸຕິຍາ ນຍສຫສ຺ສວິຠາເຄຫີຕິ ເອວໍ ນານາກາຣໂຕ ປວຕ຺ຕານິ ຠຄວໂຕ ໂພຊ຺ຌງ຺ຄວິຠາວນຎາຓານິ ຕສ຺ສ ຕສ຺ສ ອຕ຺ຖສ຺ສ ອວິສໍວາທນໂຕ ຕຖານິ ອວິຕຖານິ ອນຎ຺ຎຖານິຯ ເອວມ຺ປິ ຠຄວາ ຕຖານິ ອາຄໂຕຕິ ຕຖາຄໂຕຯ

ຕຖາ “ຕຕ຺ຖ ກຕມໍ ທຸກ຺ຂນິໂຣຘຄາມິນີ ປຏິປທາ ອຣິຍສຈ຺ຈໍ? ອຍເມວ ອຣິໂຍ ອຏ຺ຐງ຺ຄິໂກ ມຄ຺ໂຄ, ເສຍ຺ຍຖີທໍ – ສມ຺ມາທິຏ຺ຐິ...ເປ... ສມ຺ມາສມາຘີ”ຕິ (ວິຠ. ໒໐໕) ເອວໍ ສຣູປໂຕຯ ສພ຺ພກິເລເສຫິ ອາຣກຕ຺ຕາ ອຣິຍຠາວກຣຕ຺ຕາ ອຣິຍຜລປຏິລາຠກຣຕ຺ຕາ ຈ ອຣິໂຍຯ ອຣິຍານໍ ອຏ຺ຐວິຘຕ຺ຕາ ນິພ຺ພານາຘິຄມາຍ ເອກນ຺ຕການຓຕ຺ຕາ ຈ ອຏ຺ຐງ຺ຄິໂກຯ ກິເລເສ ມາເຣນ຺ໂຕ ຄຈ຺ຉຕິ, ອຕ຺ຖິເກຫິ ມຄ຺ຄີຍຕິ, ສຍໍ ວາ ນິພ຺ພານໍ ມຄ຺ຄຍຕີຕິ ມຄ຺ໂຄຕິ ເອວໍ ສາມຎ຺ຎລກ຺ຂຓໂຕຯ “ສມ຺ມາທສ຺ສນລກ຺ຂຓາ ສມ຺ມາທິຏ຺ຐິ, ສມ຺ມາອຠິນິໂຣປນລກ຺ຂໂຓ ສມ຺ມາສງ຺ກປ຺ໂປ , ສມ຺ມາປຣິຄ຺ຄຫຓລກ຺ຂຓາ ສມ຺ມາວາຈາ , ສມ຺ມາສມຸຏ຺ຐາປນລກ຺ຂໂຓ ສມ຺ມາກມ຺ມນ຺ໂຕ, ສມ຺ມາໂວທານລກ຺ຂໂຓ ສມ຺ມາອາຊີໂວ, ສມ຺ມາປຄ຺ຄຫລກ຺ຂໂຓ ສມ຺ມາວາຍາໂມ, ສມ຺ມາອຸປຏ຺ຐານລກ຺ຂຓາ ສມ຺ມາສຕິ , ສມ຺ມາອວິກ຺ເຂປລກ຺ຂໂຓ ສມ຺ມາສມາຘີ”ຕິ ເອວໍ ວິເສສລກ຺ຂຓໂຕຯ ສມ຺ມາທິຏ຺ຐິ ຕາວ ອຎ຺ເຎຫິປິ ອຕ຺ຕໂນ ປຈ຺ຈນີກກິເລເສຫິ ສທ຺ຘິໍ ມິຈ຺ຉາທິຏ຺ຐິໍ ປຊຫຕິ, ນິພ຺ພານໍ ອາຣມ຺ມຓໍ ກໂຣຕິ, ຕປ຺ປຏິຈ຺ຉາທກໂມຫວິຘມເນນ ອສມ຺ໂມຫໂຕ ສມ຺ປຍຸຕ຺ຕຘມ຺ເມ ຈ ປສ຺ສຕິ, ຕຖາ ສມ຺ມາສງ຺ກປ຺ປາທໂຍປິ ມິຈ຺ຉາສງ຺ກປ຺ປາທີນິ ປຊຫນ຺ຕິ, ນິໂຣຘຎ຺ຈ ອາຣມ຺ມຓໍ ກໂຣນ຺ຕິ, ສຫຊາຕຘມ຺ມານໍ ສມ຺ມາອຠິນິໂຣປນປຣິຄ຺ຄຫຓສມຸຏ຺ຐາປນໂວທານປຄ຺ຄເຫາປຏ຺ຐານສມາທຫນານິ ຈ ກໂຣນ຺ຕີຕິ ເອວໍ ກິຈ຺ຈວິຠາຄໂຕຯ ສມ຺ມາທິຏ຺ຐິ ປຸພ຺ພຠາເຄ ນານກ຺ຂຓາ ວິສຸໍ ທຸກ຺ຂາທິອາຣມ຺ມຓາ ຫຸຕ຺ວາ ມຄ຺ຄກາເລ ເອກກ຺ຂຓາ ນິພ຺ພານເມວ ອາຣມ຺ມຓໍ ກຕ຺ວາ ກິຈ຺ຈໂຕ “ທຸກ຺ເຂ ຎາຓ”ນ຺ຕິອາທີນິ ຈຕ຺ຕາຣິ ນາມານິ ລຠຕິຯ ສມ຺ມາສງ຺ກປ຺ປາທໂຍປິ ປຸພ຺ພຠາເຄ ນານກ຺ຂຓາ ນານາຣມ຺ມຓາ, ມຄ຺ຄກາເລ ເອກກ຺ຂຓາ ເອກາຣມ຺ມຓາ, ເຕສຸ ສມ຺ມາສງ຺ກປ຺ໂປ ກິຈ຺ຈໂຕ “ເນກ຺ຂມ຺ມສງ຺ກປ຺ໂປ”ຕິອາທີນິ ຕີຓິ ນາມານິ ລຠຕິຯ ສມ຺ມາວາຈາທໂຍ ຕໂຍ ປຸພ຺ພຠາເຄ “ມຸສາວາທາ ເວຣມຓີ”ຕິອາທິວິຠາຄາ ວິຣຕິໂຍປິ ເຈຕນາໂຍປິ ຫຸຕ຺ວາ ມຄ຺ຄກ຺ຂເຓ ວິຣຕິໂຍວ, ສມ຺ມາວາຍາມສຕິໂຍ ກິຈ຺ຈໂຕ ສມ຺ມປ຺ປຘານສຕິປຏ຺ຐານວເສນ ຈຕ຺ຕາຣິ ນາມານິ ລຠນ຺ຕີຕິຯ ສມ຺ມາສມາຘິ ປນ ມຄ຺ຄກ຺ຂເຓປິ ປຐມຊ຺ຌານາທິວເສນ ນານາ ເອວາຕິ ເອວໍ ປຸພ຺ພຠາຄາປຣຠາເຄສຸ ປວຕ຺ຕິວິຠາຄໂຕຯ “ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ສມ຺ມາທິຏ຺ຐິໍ ຠາເວຕິ ວິເວກນິສ຺ສິຕ”ນ຺ຕິອາທິນາ (ວິຠ. ໔໘໙) ຠາວນາວິຘິໂຕຯ “ຕຕ຺ຖ ກຕໂມ ອຏ຺ຐງ຺ຄິໂກ ມຄ຺ໂຄ? ອິຘ, ຠິກ຺ຂຸ, ຍສ຺ມິໍ ສມເຍ ໂລກຸຕ຺ຕຣໍ ຌານໍ ຠາເວຕິ...ເປ... ທຸກ຺ຂປຏິປທໍ ທນ຺ຘາຠິຎ຺ຎໍ, ຕສ຺ມິໍ ສມເຍ ອຏ຺ຐງ຺ຄິໂກ ມຄ຺ໂຄ ໂຫຕິ – ສມ຺ມາທິຏ຺ຐິ ສມ຺ມາສງ຺ກປ຺ໂປ”ຕິອາທິນາ (ວິຠ. ໔໙໙) ຈຕຸຣາສີຕິຍາ ນຍສຫສ຺ສວິຠາເຄຫີຕິ ເອວໍ ອເນກາກາຣໂຕ ປວຕ຺ຕານິ ຠຄວໂຕ ອຣິຍມຄ຺ຄວິຠາວນຎາຓານິ ອຕ຺ຖສ຺ສ ອວິສໍວາທນໂຕ ສພ຺ພານິປິ ຕຖານິ ອວິຕຖານິ ອນຎ຺ຎຖານິ ເອວມ຺ປິ ຠຄວາ ຕຖານິ ອາຄໂຕຕິ ຕຖາຄໂຕຯ

ຕຖາ ປຐມຊ຺ຌານສມາປຕ຺ຕິຍາ ຈ ນິໂຣຘສມາປຕ຺ຕີຕິ ເອຕາສຸ ອນຸປຏິປາຏິຍາ ວິຫຣິຕພ຺ພຏ຺ເຐນ ສມາປຊ຺ຊິຕພ຺ພຏ຺ເຐນ ຈ ອນຸປຸພ຺ພວິຫາຣສມາປຕ຺ຕີສຸ ສມ຺ປາທນປຈ຺ຈເວກ຺ຂຓາທິວເສນ ຍຖາຣຫໍ ສມ຺ປໂຍຄວເສນ ຈ ປວຕ຺ຕານິ ຠຄວໂຕ ຎາຓານິ ຕທຕ຺ຖສິທ຺ຘິຍາ ຕຖານິ ອວິຕຖານິ ອນຎ຺ຎຖານິຯ ເອວມ຺ປິ ຠຄວາ ຕຖານິ ອາຄໂຕຕິ ຕຖາຄໂຕຯ ຕຖາ “ອິທໍ ອິມສ຺ສ ຐານໍ , ອິທໍ ອຏ຺ຐານ”ນ຺ຕິ ອວິປຣີຕໍ ຕສ຺ສ ຕສ຺ສ ຜລສ຺ສ ກາຣຓາກາຣຓຊານນໍ, ເຕສໍ ເຕສໍ ສຕ຺ຕານໍ ອຕີຕາທິເຠທຠິນ຺ນສ຺ສ ກມ຺ມສມາທານສ຺ສ ອນວເສສໂຕ ຍຖາຠູຕໍ ວິປາກນ຺ຕຣຊານນໍ, ອາຍູຫນກ຺ຂເຓເຍວ ຕສ຺ສ ຕສ຺ສ ສຕ຺ຕສ຺ສ “ອຍໍ ນິຣຍຄາມິນີ ປຏິປທາ...ເປ... ອຍໍ ນິພ຺ພານຄາມິນີ ປຏິປທາ”ຕິ ຍາຖາວໂຕ ສາສວານາສວກມ຺ມວິຠາຄຊານນໍ, ຂນ຺ຘາຍຕນານໍ ອຸປາທິນ຺ນານຸປາທິນ຺ນາທິອເນກສຠາວໍ ນານາສຠາວຎ຺ຈ ຕສ຺ສ ໂລກສ຺ສ “ອິມາຍ ນາມ ຘາຕຸຍາ ອຸສ຺ສນ຺ນຕ຺ຕາ ອິມສ຺ມິໍ

ຘມ຺ມປ຺ປພນ຺ເຘ ອຍໍ ວິເສໂສ ຊາຍຕີ’’ຕິອາທີນາ ນເຍນ ຍຖາຠູຕໍ ຘາຕຸນານຕ຺ຕຎາຓໍ, ສທ຺ຘາທິອິນ຺ທ຺ຣິຍານໍ ຕິກ຺ຂມຸທຸຕາຎາຓໍ ສໍກິເລສາທີຫິ ສທ຺ຘີ ຌານວິໂມກ຺ຂາທິຎາຓໍ, ສຕ຺ຕານໍ ອປ຺ຣິມາຓາສຸ ຊາຕີສຸ ຕປ຺ປຏິພນ຺ເຘນ ສທ຺ຘີ ອນວເສສໂຕ ປຸພ຺ເພນິວຸຕ຺ຖກ຺ຂນ຺ຘສນ຺ຕຕິຎາຓໍ ຫີນາທິວິຠາເຄຫິ ສທ຺ຘີ ຈຸຕິປຏິສນ຺ຘິຎາຓໍ, ‘‘ອິທໍ ທຸກ຺ຂ’’ນ຺ຕິອາທີນາ ເທຍ຺ຖາ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ຈຕຸສຈ຺ຈຎາຓນ຺ຕິ ອິມານິ ຠຄວໂຕ ທສພລຎາຓານິ ອວິຣຊ຺ຌິຕ຺ວາ ຍຖາສກໍວິສຍາວຄາຫນໂຕ ຍຖາຘິປ຺ເປຕຕ຺ຖສາຘນໂຕ ຈ ຍຖາຠູຕວຸຕ຺ຕິຍາ ຕຖານິ ອວິຕຖານິ ອນຍ຺ຎຖານີຯ ວຸຕ຺ຕຎ຺ເຫຕໍ –

‘‘ອິຘ ຕຖາຄໂຕ ຐານຎ຺ຈ ຐານໂຕ ອຏ຺ຐານຎ຺ຈ ອຏ຺ຐານໂຕ ຍຖາຠູຕໍ ປຊານາຕີ’’ຕິອາທິ (ວິຠຯ ໗໐໙; ອຯ ນິຯ ໑໐ຯ໒໑)ຯ

ເອວມ຺ປີ ຠຄວາ ຕຖານິ ອາຄໂຕຕິ ຕຖາຄໂຕຯ

ຍຖາ ເຈເຕສມ຺ປີ ຎາຓານໍ ວເສນ, ເອວໍ ຍຖາວຸຕ຺ຕານໍ ສຕິປຏ຺ຐານສມ຺ມປ຺ປຘານາທິວິຠາຄວນຎາຓາທິອນນ຺ຕາປຣິເມຍ຺ຍເຠທານໍ ອນຍ຺ຎສາຘາຣຓານໍ ປຎ຺ຎາວິເສສານໍ ວເສນ ຠຄວາ ຕຖານິ ຎາຓານິ ອາຄໂຕ ອຘິຄໂຕຕິ ຕຖາຄໂຕ, ເອວມ຺ປີ ຕຖານິ ອາຄໂຕຕິ ຕຖາຄໂຕຯ

ກຖໍ ຕຖາ ຄໂຕຕິ ຕຖາຄໂຕ? ຍາ ຕາ ຠຄວໂຕ ອຠິຊາຕິອຠິສມ຺ໂພຘິຘມ຺ມວິນຍປຎ຺ຎາປນອນຸປາທິເສສນິພ຺ພານຘາຕຸໂຍ, ຕາ ຕຖາຯ ກຶ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ? ຍທຕ຺ຖໍ ຕາ ໂລກນາເຖນ ອຠິປ຺ປຕ຺ຖິຕາ ປວຕ຺ຕິຕາ ຈ, ຕທຕ຺ຖສ຺ສ ເອການ຺ຕສິທ຺ຘິຍາ ອວິສໍວາທນໂຕ ອວິປຣີຕຕ຺ຖວຸຕ຺ຕິຍາ ຕຖາ ອວິຕຖາ ອນຍ຺ຎຖາຯ ຕຖາ ຫີ ອຍໍ ຠຄວາ ໂພຘິສຕ຺ຕຠູໂຕ ສມຕິໍສປາຣມີປຣິປູຣຓາທີກໍ ວຸຕ຺ຕປ຺ປກາຣໍ ສພ຺ພພຸທ຺ຘຕ຺ຕເຫຕຸໍ ສມ຺ປາເທຕ຺ວາ ຕຸສິຕປຸເຣ ຐິໂຕ ພຸທ຺ຘໂກລາຫລໍ ສຸຕ຺ວາ ທສສຫສ຺ສຈກ຺ກວາຬເທວຕາຫີ ເອກໂຕ ສນ຺ນິປຕິຕາຫີ ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ –

‘‘ກາໂລ ໂຂ ເຕ ມຫາວີຣ, ອຸປ຺ປຊ຺ຊ ມາຕຸກຸຈ຺ຉິຍໍ;

ສເທວກໍ ຕາຣຍນ຺ໂຕ, ພຸຊ຺ຌສ຺ສຸ ອມຕໍ ປທ’’ນ຺ຕິຯ (ພຸຯ ວໍຯ ໑ຯ໖໗) –

ອາຍາຈິໂຕ ອຸປ຺ປນ຺ນປຸພ຺ພນິມິຕ຺ໂຕ ປຎ຺ຈ ມຫາວິໂລກນານິ ວິໂລເກຕ຺ວາ ‘‘ອິທານິ ອຫໍ ມນຸສ຺ສໂຍນິຍໍ ອຸປ຺ປຊ຺ຊິຕ຺ວາ ອຠິສມ຺ພຸຊ຺ຌິສ຺ສາມີ’’ຕິ ອາສາຬ຺ຫີປຸຓ຺ຓມາຍໍ ສກ຺ຍຣາຊກຸເລ ມຫາມາຍາຍ ເທວິຍາ ກຸຈ຺ຉິໍ ປຏິສນ຺ຘິໍ ຄເຫຕ຺ວາ ທສ ມາເສ ເທວມນຸສ຺ເສຫິ ມຫຕາ ປຣິຫາເຣນ ປຣິຫຣິຍມາໂນ ວິສາຂປຸຓ຺ຓມາຍໍ ປຈ຺ຈູສສມເຍ ອຠິຊາຕິໍ ປາປຸຓິຯ

ອຠິຊາຕິກ຺ຂເຓ ປນສ຺ສ ປຏິສນ຺ຘິຄ຺ຄຫຓກ຺ຂເຓ ວິຍ ທ຺ວຕ຺ຕິໍສ ປຸພ຺ພນິມິຕ຺ຕານິ ປາຕຸຣເຫສຸໍ, ອຍໍ ທສສຫສ຺ສິໂລກຘາຕຸ ສໍກມ຺ປິ ສມ຺ປກມ຺ປິ ສມ຺ປເວຘິ, ທສສຸ ຈກ຺ກວາຬສຫສ຺ເສສຸ ອປ຺ຣິມາໂຓ ໂອພາໂສ ຜຣິ, ຕສ຺ສ, ຕໍ ສິຣິໍ ທຏ຺ຐຸກາມາ ວິຍ ອນ຺ຘາ ຈກ຺ຂູນິ ປຏິລຠິໍສຸ, ພຘິຣາ ສທ຺ທໍ ສຸຓິໍສຸ, ມູຄາ ສມາລປິໍສຸ, ຂຸຊ຺ຊາ ອຸຊຸຄຕ຺ຕາ ອເຫສຸໍ, ປງ຺ຄຸລາ ປທສາ ຄມນໍ ປຏິລຠິໍສຸ, ພນ຺ຘນຄຕາ ສພ຺ພສຕ຺ຕາ ອນ຺ທຸພນ຺ຘນາທີຫິ ມຸຈ຺ຈິໍສຸ, ສພ຺ພນຣເກສຸ ອຄ຺ຄິ ນິພ຺ພາຍິ, ເປຕ຺ຕິວິສເຍ ຂຸປ຺ປິປາສາ ວູປສມິ, ຕິຣຈ຺ຉານານໍ ຠຍໍ ນາໂຫສິ, ສພ຺ພສຕ຺ຕານໍ ໂຣໂຄ ວູປສມິ, ສພ຺ພສຕ຺ຕາ ປິຍໍວທາ ອເຫສຸໍ, ມຘຸເຣນາກາເຣນ ອສ຺ສາ ຫສິໍສຸ, ວາຣຓາ ຄຊ຺ຊິໍສຸ, ສພ຺ພຕູຣິຍານິ ສກສກນິນ຺ນາທໍ ມຸຎ຺ຈິໍສຸ, ອຆຏ຺ຏິຕານິ ເອວ ມນຸສ຺ສານໍ ຫຕ຺ຖູປຄານິ ອາຠຣຓານິ ມຘຸເຣນາກາເຣນ ສທ຺ທໍ ມຸຎ຺ຈິໍສຸ, ສພ຺ພທິສາ ວິປ຺ປສນ຺ນາ ອເຫສຸໍ, ສຕ຺ຕານໍ ສຸຂໍ ອຸປ຺ປາທຍມາໂນ ມຸທຸສີຕລວາໂຕ ວາຍິ, ອກາລເມໂຆ ວສ຺ສິ, ປຖວິໂຕປີ ອຸທກໍ ອຸພ຺ຠິຊ຺ຊິຕ຺ວາ ວິສ຺ສນ຺ທິ, ປກ຺ຂິໂນ ອາກາສຄມນໍ ວິຊ຺ຫິໍສຸ, ນທີໂຍ ອສ຺ສນ຺ທມານາ ອຏ຺ຐໍສຸ, ມຫາສມຸທ຺ເທ ມຘຸຣໍ ອຸທກໍ ອໂຫສິ, ອຸປກ຺ກິເລສວິນິມຸຕ຺ເຕ ສູຣິເຍ ທິປ຺ປມາເນ ເອວ ອາກາສຄຕາ ສພ຺ພາ ໂຊຕີໂຍ ໂຊຕິໍສຸ, ຏເປຕ຺ວາ ອຣູປາວຈເຣ ເທເວ ອວເສສາ ສພ຺ເພ ເທວາ ສພ຺ເພ ຈ ເນຣຍິກາ ທິສ຺ສມານຣູປາ ອເຫສຸໍ, ຕຣຸກຸຏ຺ຏກວາຏເສລາທໂຍ ອນາວຣຓຠູຕາ ອເຫສຸໍ, ສຕ຺ຕານໍ ຈຸຕູປປາຕາ ນາເຫສຸໍ, ສພ຺ພໍ ອນິຏ຺ຐຄນ຺ຘໍ ອຠິຠວິຕ຺ວາ ທິພ຺ພຄນ຺ໂຘ ປວາຍິ, ສພ຺ເພ ຜລູປຄາ ຣຸກ຺ຂາ ຜລຘຣາ ສມ຺ປຊ຺ຊິໍສຸ, ມຫາສມຸທ຺ໂທ ສພ຺ພຕ຺ຖເມວ ປຎ຺ຈວຓ຺ເຓຫິ ປທຸເມຫິ ສຎ຺ຉນ຺ນຕໂລ ອໂຫສິ, ຖລຊຊລຊາທີນິ ສພ຺ພປຸປ຺ຜານິ ປຸປ຺ຜິໍສຸ, ຣຸກ຺ຂານໍ ຂນ຺ເຘສຸ ຂນ຺ຘປທຸມານິ, ສາຂາສຸ ສາຂາປທຸມານິ, ລຕາສຸ ລຕາປທຸມານິ, ປຸປ຺ຜິໍສຸ, ມຫີຕລສິລາຕລານິ ຠິນ຺ທິຕ຺ວາ ອຸປຣູປຣິ ສຕ຺ຕ ສຕ຺ຕ ຫຸຕ຺ວາ ທຓ຺ຑປທຸມານິ ນາມ ນິກ຺ຂມິໍສຸ, ອາກາເສ ໂອລມ຺ພກປທຸມານິ ນິພ຺ພຕ຺ຕິໍສຸ, ສມນ຺ຕໂຕ ປຸປ຺ຜວສ຺ສໍ ວສ຺ສິ, ອາກາເສ ທິພ຺ພຕູຣິຍານິ ວຊ຺ຊິໍສຸ, ສກລທສສຫສ຺ສິໂລກຘາຕຸ ວຏ຺ເຏຕ຺ວາ ວິສ຺ສຏ຺ຐມາລາຄຸ

ລຸອໍ ວິຍ, ອຸປ຺ປີລຸເອຕ຺ວາ ປວຕ຺ຕມາລາກລາໂປ ວິຍ, ອລງ຺ກຕປ຺ຜິຍຕ຺ຕໍ ມາລາສນໍ ວິຍ ຈ ເອກມາລາມາລີນີ ວິປ຺ຜຸຣນ຺ຕວາລຸອ ພີຊນີ ປຸປ຺ຜຮູປ຺ຄນ຺ຂປ຺ຣິວາສິຕາ ປຣມໂສກຄ຺ຄປ຺ປຕ຺ຕາ ອໂຫສິ, ຕານິ ຈ ປຸພ຺ພນິມິຕ຺ຕານິ ອຸປ຺ຣິ ອຂີຄຕານໍ ອເນເກສໍ ວິເສສາຂິຄມານໍ ນິມິຕ຺ຕພູຕານິ ເອວ ອເຫສຸໍ໌ ເອວໍ ອເນກຈ຺ຉຣິຍປາຕຸກາວາ ອຍໍ ອກິຊາຕິ ຍຫຕ຺ຖໍ ເຕນ ອກິປ຺ຕ຺ຖິຕາ, ຕສ຺ສາ ອກິສມ຺ໂພຂີຍາ ເອກນ຺ຕສິທ຺ຂີຍາ ຕຖາວ ອໂຫສິ ອວິຕຖາ ອນລ຺ລຖາ຺

ຕຖາ ເຍ ພຸທ຺ຂເວເນຍ຺ຍາ ໂພຂເນຍ຺ຍພນ຺ຂວາ, ເຕ ສພ຺ເພປີ ອນວເສສໂຕ ສຍເມວ ກຄວຕາ ວິນີຕາ຺ ເຍ ຈ ສາວກເວເນຍ຺ຍາ ຂມ຺ມເວເນຍ຺ຍາ ຈ, ເຕປີ ສາວກາທິຫີ ວິນີຕາ ວິນຍໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິ ຄມິສ຺ສນ຺ຕິ ຈາຕິ ຍຫຕ຺ຖໍ ກຄວຕາ ອກິສມ຺ໂພຂີ ອກິປ຺ຕ຺ຖິຕາ, ຕທຕ຺ຖສ຺ສ ເອກນ຺ຕສິທ຺ຂີຍາ ອກິສມ຺ໂພຂີ ຕຖາ ອວິຕຖາ ອນລ຺ລຖາ຺

ອປິຈ ຍສ຺ສ ຍສ຺ສ ເຍຍ຺ຍຂມ຺ມສ຺ສ ໂຍ ໂຍ ສກາໂວ ພຸຊ຺ຊິຕພ຺ໂພ, ໂສ ໂສ ຫຕ຺ຖຕເລ ຄປີຕອາມລກໍ ວິຍ ອາວ ຊຊນມຕ຺ຕປ຺ຜິພທ຺ເຂນ ອຕ຺ຕໂນ ຍາເຕນ ອວິປ຺ຣີຕໍ ອນວເສສໂຕ ກຄວຕາ ອກິສມ຺ພຸທ຺ໂຂຕິ ເອວມ຺ປີ ອກິສມ຺ໂພຂີ ຕຖາ ອວິຕຖາ ອນລ຺ລຖາ຺

ຕຖາ ເຕສໍ ເຕສໍ ຂມ຺ມານໍ ຕຖາ ຕຖາ ເທເສຕພ຺ພປ຺ປກາຣໍ, ເຕສໍ ເຕສລ຺ຈ ສຕ຺ຕານໍ ອາສຍານຸສຍຈຣິຍາຂິມຸຕ຺ຕິ ສມ຺ມເທວ ໂອໂລເກຕ຺ວາ ຂມ຺ມຕໍ ອວິຊຫນ຺ເຕເນວ ປລ຺ລຕ຺ຕິນຍໍ ໂວຫາຣມຕ຺ຕໍ ອນຕິຂາວນ຺ເຕເນວ ຈ ຂມ຺ມຕໍ ວິກາເວນ຺ເຕນ ຍຖາປຣາຂໍ ຍຖາຊ຺ຊາສຍໍ ຍຖາຂມ຺ມລ຺ຈ ອນຸສາສນ຺ເຕນ ກຄວຕາ ເວເນຍ຺ຍາ ວິນີຕາ ອຣິຍກູມິ ສມ຺ປາປິຕາຕິ ຂມ຺ມວິນ ຍປ຺ລຍາປນາປີສ຺ສ ຕທຕ຺ຖສິທ຺ຂີຍາ ຍຖາກູຕວຸຕ຺ຕິຍາ ຈ ຕຖາ ອວິຕຖາ ອນລ຺ລຖາ຺

ຕຖາ ຍາ ສາ ກຄວຕາ ອນຸປ຺ປຕ຺ຕາ ປຖວິຍາທິຜສ຺ສເວທນາທິຣູປາຣູປສກາວນິມຸຕ຺ຕາ ລຸຊ຺ຊນປ຺ລຸຊ຺ຊນກາວາກາວໂຕ ໂລກສກາວາຕິຕາ ຕມສາ ວິສໍສຍ຺ຄຕ຺ຕາ ເກນຈິ ອໂນກາສນີຍາ ໂລກສກາວາກາວໂຕ ເອວ ຄຕິອາທິກາວຣຫິຕາ ອປ຺ປຕິຍ຺ຄາ ອນາຣມ຺ມຕາ ອມຕມຫານິພ຺ພານຂາຕຸ ຂນ຺ຂສງ຺ຂາຕານໍ ອຸປາທີນໍ ເລສມຕ຺ຕສ຺ສາປີ ອກາວໂຕ ''ອນຸປາທິເສສາ''ຕິປີ ວຸຈ຺ຈຕິ຺ ຍໍ ສນ຺ຂາຍ ວຸຕ຺ຕໍ –

''ອຕ຺ຖິ, ກິກ຺ຂເວ, ຕທາຍຕນໍ, ຍຕ຺ຖ ເນວ ປຖວີ ນ ອາໂປ ນ ເຕໂຊ ນ ວາໂຍ ນ ອາກາສານລ຺ຈາຍຕນໍ ນ ວິລ຺ລາຕລ຺ຈາຍຕນໍ ນ ອາກິລ຺ຈລ຺ລາຍຕນໍ ນ ເນວສລ຺ລານາສລ຺ລາຍຕນໍ ນາຍໍ ໂລໂກ ນ ປໂຣ ໂລໂກ ນ ຈ ອຸໂກ ຈນ຺ທິມສູຣິຍາ຺ ຕມຫໍ, ກິກ຺ຂເວ, ເນວ ອາຄຕິ ວທາມິ ນ ຄຕິ ນ ຖິຕິ ນ ຈຸຕິ ນ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິ; ອປ຺ປຕິຍ຺ຄໍ ອປ຺ປວຕ຺ຕໍ ອນາຣມ຺ມຕເມເວຕໍ ເອເສວນ຺ໂຕ ທຸກ຺ຂສ຺ສາ''ຕິ (ອຸທາ຺ ກ໑)຺

ສາ ສພ຺ເພສມ຺ປີ ອຸປາທານກ຺ຂນ຺ຂານໍ ອຕ຺ຖງ຺ຄໂມ ສພ຺ພສງ຺ຂາຣານໍ ສມໂຖ, ສພ຺ພູປ຺ຂີນໍ ປຜິນິສ຺ສຄ຺ໂຄ, ສພ຺ພທຸກ຺ຂານໍ ວູປສໂມ, ສພ຺ພາລຍານໍ ສມຸຄ຺ຆາໂຕ, ສພ຺ພວຍ຺ຜານໍ ອຸປ຺ຈ຺ເຉໂທ, ອຈ຺ຈນ຺ຕສນ຺ຕິລກ຺ຂຕາຕິ ຍຖາວຸຕ຺ຕສກາວສ຺ສ ກທາຈິປີ ອວິສໍວາທນໂຕ ຕຖາ ອວິຕຖາ ອນລ຺ລຖາ ຺ ເອວເມຕາ ອກິຊາຕິອາທິກາ ຕຖາ ຄໂຕ ອຸປ຺ຄໂຕ ອຂິຄໂຕ ປຜິປນ຺ໂນ ປຕ຺ໂຕຕິ ຕຖາຄໂຕ຺ ເອວໍ ກຄວາ ຕຖາ ຄໂຕຕິ ຕຖາຄໂຕ຺

ກຖໍ ຕຖາວິໂຂຕິ ຕຖາຄໂຕ? ຍຖາວິຂາ ປຸຣິມກາ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຂາ, ອຍມ຺ປີ ກຄວາ ຕຖາວິໂຂ຺ ກຶ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ? ຍຖາວິຂາ ເຕ ກຄວນ຺ໂຕ ມຄ຺ຄສີເລນ, ຜລສີເລນ, ສພ຺ເພນປີ ໂລກິຍໂລກຸຕ຺ຕຣສີເລນ, ມຄ຺ຄສມາຂິນາ, ຜລສມາຂິນາ, ສພ຺ເພນປີ ໂລກິຍໂລກຸຕ຺ຕຣສມາຂິນາ, ມຄ຺ຄປລ຺ລາຍ, ຜລປລ຺ລາຍ, ສພ຺ພາຍປີ ໂລກິຍໂລກຸຕ຺ຕຣປລ຺ລາຍ, ເທວສິກໍ ວລຸອລ຺ຊິຕພ຺ເພຫິ ຈຕຸວີສຕິໂກຜິສຕສຫສ຺ສສມາປຕ຺ຕິວິຫາເຣຫິ, ຕທງ຺ຄວິມຸຕ຺ຕິຍາ ວິກ຺ຂມ຺ກນວິມຸຕ຺ຕິຍາ ສມຸຈ຺ເຉທວິມຸຕ຺ຕິຍາ ປຜິປ຺ປສ຺ສທ຺ຂິວິມຸຕ຺ຕິຍາ ນິສ຺ສຣຕວິມຸຕ຺ຕິຍາຕິ ສງ຺ເຂປໂຕ, ວິຕ຺ຖາຣໂຕ ປນ ອນນ຺ຕາປ຺ຣິມາຕເກເທຫິ ອຈິນ຺ເຕຍ຺ຍານຸກາເວຫິ ສກລສພ຺ພລ຺ລຸຄຸເຕຫີ, ອຍມ຺ປີ ອມ຺ຫາກໍ ກຄວາ ຕຖາວິໂຂ຺ ສພ຺ເພສລ຺ຫິ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຂານໍ ອາຍຸເວມຕ຺ຕໍ, ສຣີຣປ຺ປມາຕເວມຕ຺ຕໍ, ກຸລເວມຕ຺ຕໍ, ທຸກ຺ກຣຈຣິຍາເວມຕ຺ຕໍ, ຣສ຺ມິເວມຕ຺ຕນ຺ຕິ ອິເມຫິ ປລ຺ຈຫິ ເວມຕ຺ເຕຫິ ສິຍາ ເວມຕ຺ຕໍ, ນ ປນ ສີລວິສຸທ຺ຂິອາທີສຸ ວິສຸທ຺ຂີສຸ ສມຖວິປສ຺ສນາປຜິປຕ຺ຕິຍໍ ອຕ຺ຕນາ ປຜິວິທ຺ຂຄຸເຕສຸ ຈ ກິລ຺ຈິ ນານາກຣຕໍ ອຕ຺ຖິ, ອຖ ໂຂ ມຊ຺ເຊ ກິນ຺ນສຸວຕ຺ຕໍ ວິຍ ອລ຺ລໍມລ຺ລໍ ນິພ຺ພິເສສາ ເຕ ພຸທ຺ຂາ ກຄວນ຺ໂຕ຺ ຕສ຺ມາ ຍຖາວິຂາ ປຸຣິມກາ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຂາ, ອຍມ຺ປີ ກຄວາ ຕຖາວິໂຂ຺ ເອວໍ ຕຖາວິໂຂຕິ ຕຖາຄໂຕ຺ ວິຂຕ຺ໂຖ ເຈຕ຺ຖ ຄຕສທ຺ໂທ຺ ຕຖາ ຫິ ໂລກິຍາ ວິຂຍຸຕ຺ຕຄຕສທ຺ເທ ປກາຣຕ຺ເຖ ວທນ຺ຕິ຺

ກຖំ ຕຖາປວຕຸຕິໂກຕີ ຕຖາຄໂຕ? ອນລຸຓສາຂາຣເຕາ ອິທຸຂານຸກາເວນ ສມນຸນາຄຕຕຸຕາ ອຕຸຖປຜິສມຸກິທາທີນໍ ອຸກຸກັສ ປາຣມິປຸປຕຸຕິຍາ ອນາວຣຕາຓາຕປຜິລາເກນ ຈ ກຄວໂຕ ກາຍປຸປວຕຸຕີຍາທີນໍ ກຕຸຖຈີ ປຜິພາຕາກາວໂຕ ຍຖາຣຸຈີ ຕຖາ ຄຕໍ ຄຕີ ຄມນໍ ກາຍວຈີຈິຕຸຕປຸປວຕຸຕິ ເອຕສຸສາຕີ ຕຖາຄໂຕ។ ເອວໍ ຕຖາປວຕຸຕິໂກຕີ ຕຖາຄໂຕ។

ກຖໍ ຕເຖຫີ ອຄໂຕຕີ ຕຖາຄໂຕ? ໂພຂິສມຸກາຣສມຸກຣເຕາ ຕປຸປຜິປກຸຂປຸປວຕຸຕິສງຂາຕໍ ນຕຸຖິ ເອຕສຸສ ຄຕນຸຕີ ອຄໂຕ។ ໂສ ປນສຸສ ອຄຕກາໂວ ມຈຸເຂຣທານປາຣມິອາທີສຸ ອວິປຣີຕໍ ອາທີນວານີສໍສປຈຸຈເວກຸຂຕາທີນຍປຸປວຕຸເຕທີ ຓາເຕາຫີຕີ ຕເຖຫີ ຓາເຕາຫີ ອຄໂຕຕີ ຕຖາຄໂຕ។

ອຖ ວາ ກິເລສາກິສງຂາຣປຸປວຕຸຕິສງຂາຕໍ ຂນຸຂປຸປວຕຸຕິສງຂາຕເມວ ວາ ປລຸຈສຸປີ ຄຕີສຸ ຄຕໍ ຄມນໍ ເອຕສຸສ ນຕຸຖີຕີ ອຄ ໂຕ។ ເສົາປາທີເສສອນຸປາທີເສສນິພຸພານປຸປຕຸຕີຍາ ສຸວາຍມສຸສ ອຄຕກາໂວ ຕເຖຫີ ອຣິຍມຄຸຄຓາເຕາຫີຕີ ເອວມຸປີ ກຄວາ ຕ ເຖຫີ ອາຄໂຕຕີ ຕຖາຄໂຕ។

ກຖໍ ຕຖາຄຕກາເວນ ຕຖາຄໂຕ? ຕຖາຄຕກາເວນາຕີ ຈ ຕຖາຄຕສຸສ ສພຸກາເວນ, ອຕຸຖິຕາຍາຕີ ອຕຸໂຖ។ ໂກ ປເນສ ຕຖາຄ ໂຕ, ຍສຸສ ອຕຸຖິຕາຍ ກຄວາ ຕຖາຄໂຕຕີ ວຸຈຸຈຕີຕີ? ສທຸຂມຸໂມ។ ສທຸຂມຸໂມ ຫີ ອຣິຍມຄຸໂຄ ຕາວ ຍຖາ ຍຸຄນທຸຂສມຖວິປສຸສນາພເລນ ອນວເສສກິເລສປກຸຂໍ ສມູຫນນຸເຕາ ສມຸຈຸເຂທປຸປຫານວເສນ ຄນຸຕພຸພໍ, ຕຖາ ຄໂຕ។ ຜລຂມຸໂມ ຍຖາ ອຕຸຕໂນ ມຄຸຄານຸຣູປໍ ປຜິປຸປສຸສທຸຂີປຸປຫານວເສນ ຄນຸຕພຸພໍ, ຕຖາ ຄໂຕ ປວຕຸໂຕ។ ນິພຸພານຂມຸໂມ ປນ ຍຖາ ຄໂຕ ປລຸຓາຍ ປຜິວິທຸໂຂ ສກລວຍຸຜທຸກຸຂວູປສມາຍ ສມຸປຊຸຊຕີ, ພຸທຸຂາທີຫີ ຕຖາ ຄໂຕ ສຈຸຂິກໂຕຕີ ຕຖາຄໂຕ។ ປຣິຍຕຸຕິຂມຸໂມປີ ຍຖາ ປຸຣິມພຸທຸເຂຫີ ສຸຕຸຕເຄຍຸຍາທິວເສນ ປວຕຸຕິອາທິປຸປກາສນວເສນ ຈ ເວເນຍຸຍານໍ ອາສຍາທິອນຸຣູປໍ ປວຕຸຕິໂຕ, ອມຸຫາກມຸປີ ກຄວຕາ ຕຖາ ຄໂຕ ຄທິໂຕ ປວຕຸຕິໂຕຕີ ວາ ຕຖາຄໂຕ។ ຍຖາ ກຄວຕາ ເທສິໂຕ, ຕຖາ ກຄວໂຕ ສາວເກທີ ຄໂຕ ອວຄໂຕຕີ ຕຖາຄໂຕ។ ເອວໍ ສພຸໂພປີ ສທຸຂມຸໂມ ຕຖາຄໂຕ។ ເຕນາຫ ສກຸໂກ ເທວານມິນຸໂທ ''ຕຖາຄຕໍ ເທວມນຸສຸສປູຊິຕໍ, ຂມຸມໍ ນມສຸສາມ ສຸວຕຸຖິ ໂຫຕູ''ຕີ (ຂຸ។ ປາ។ ຝ។໑໗; ສຸ។ ນິ។ ໒໔໐)។ ສຸວາສຸສ ອຕຸຖິຕີ ກຄວາ ຕຖາຄໂຕ។

ຍຖາ ຈ ຂມຸໂມ, ເອວໍ ອຣິຍສງໂພປີ, ຍຖາ ອຕຸຕຫິຕາຍ ປຣຫິຕາຍ ຈ ປຜິປນຸເນທີ ສຸວິສຸທຸຂໍ ປຸພຸພກາຄສມຖວິປສຸສນາປຜິປທໍ ປຸຣກຸຂຕວາ ເຕນ ເຕນ ມຄຸເຄນ ຄນຸຕພຸພໍ, ຕໍ ຕໍ ຕຖາ ຄໂຕຕີ ຕຖາຄໂຕ។ ຍຖາ ວາ ກຄວຕາ ສຈຸຈປຜິຈຸຈສມຸປຸປາທາທີນໂຍ ເທສິໂຕ, ຕຖາ ຈ ພຸທຸຂຕຸຕາ ຕຖາ ຄທນໂຕ ຈ ຕຖາຄໂຕ។ ເຕນາຫ ສກຸໂກ ເທວຣາຊາ – ''ຕຖາຄຕໍ ເທວມນຸສຸສປູຊິຕໍ, ສງຂໍ ນມສຸສາມ ສຸວຕຸຖິ ໂຫຕູ''ຕີ (ຂຸ។ ປາ។ ຝ។໑໘; ສຸ។ ນິ។ ໒໔໑), ສຸວາສຸສ ສາວກກູໂຕ ອຕຸຖີຕີ ກຄວາ ຕຖາຄໂຕ។ ເອວໍ ຕຖາຄຕກາເວນ ຕຖາຄໂຕ។

ອິທມຸປີ ຕຖາຄຕສຸສ ຕຖາຄຕກາວທີປເນ ມຸຂມຕຸຕກເມວ, ສພຸພາກາເຣນ ປນ ຕຖາຄໂຕວ ຕຖາຄຕສຸສ ຕຖາຄຕກາວໍ ວຓຸເຕຍຸຍ។ ອິທລຸຫີ ຕຖາຄຕປທໍ ມຫຕຸຖໍ, ມຫາຄຕິກໍ, ມຫາວິສຍໍ, ຕສຸສ ອປຸປມາທປທສຸສ ວິຍ ເຕປິຜກມຸປີ ພຸທຸຂວຈນໍ ຍຸຕຸຕິໂຕ ອຕຸຖກາເວນ ອາຫຣນຸໂຕ ''ອຕິຕຸເຖນ ຂມຸມກຖິໂກ ປກຸຂນຸໂທ''ຕີ ນ ວຕຸຕພຸໂພຕີ។

ຕຕຸເຖຕໍ ວຸຈຸຈຕີ –

''ຍເຖວ ໂລເກ ປຸຣິມາ ມເຫສິໂນ,

ສພຸພລຸຍຸກາວໍ ມຸນໂຍ ອິຂາຄຕາ;

ຕຖາ ອຍໍ ສກຸຍມຸນິປີ ອາຄໂຕ,

ຕຖາຄໂຕ ວຸຈຸຈຕີ ເຕນ ຈກຸຂຸມາ។

‘‘ປຫາຍ ກາມາທິມເລ ອເສສໂຕ,

ສມາຣິຓາເປຫິ ຍຖາ ຄຕາ ຊິນາ;

ປຸຣາຕນາ ສກຸຍມຸນີ ຊຸຕິນຸ໌ໂຣ,

ຕຖາ ຄໂຕ ເຕນ ຕຖາຄໂຕ ມໂຕ຺

‘‘ຕຖຸຍຸຈ ຊາຕາຍຕນາທິລກຸຂຕໍ,

ສກາວສາມຄຸຍວິກາຄເກາທໂຕ;

ສຍມຸກຸຍາເຕນ ຊິໂນຍມາຄໂຕ,

ຕຖາຄໂຕ ວຸຈຸຈຕີ ສກຸຍປຸງຄໂວ຺

‘‘ຕຖານີ ສຈຸຈານິ ສມນຸຕຈກຸຂຸນາ,

ຕຖາ ອິທປຸປຈຸຈຍຕາ ຈ ສພຸພໂສ;

ອນຸຍຸຍເນຍຸຍາ ນຍໂຕ ວິກາວິຕາ,

ຕຖາ ຄໂຕ ເຕນ ຊິໂນ ຕຖາຄໂຕ຺

‘‘ອເນກເກາທາສຸປີ ໂລກຊາຕຸສຸ,

ຊິນສຸສ ຣູປາຍຕນາທິໂຄຈເຣ;

ວິຈິຕຸຕເກາເທ ຕຖເມວ ທສຸສນໍ,

ຕຖາຄໂຕ ເຕນ ສມນຸຕໂລຈໂນ຺

‘‘ຍໂຕ ຈ ຊມຸມໍ ຕຖເມວ ກາສຕີ,

ກໂຣຕິ ວາຈາຍນຸຣູປມຕຸຕໂນ;

ຄຸເຕຫິ ໂລກໍ ອກິກຸຍຸຍິຣີຍຕີ,

ຕຖາຄໂຕ ເຕນປີ ໂລກນາຍໂກ຺

‘‘ຕຖາ ປຣິຍຸຍາຍ ຕຖາຍ ສພຸພໂສ,

ອເວທິ ໂລກໍ ປກວໍ ອຕິກຸກມີ;

ຄໂຕ ຈ ປຈຸຈກຸຂກິຣິຍາຍ ນິພຸພຸຕືຼ,

ອຣິຍມຄຸຄຄຸຈ ຄໂຕ ຕຖາຄໂຕฯ

‘‘ຕຖາ ປຜິຄຸຄາຍ ຕຖາຍ ສພຸພໂສ,

ຫິຕາຍ ໂລກສຸສ ຍໂຕຍມາຄໂຕ;

ຕຖາຍ ນາໂຖ ກຣຸຕາຍ ສພຸພທາ,

ຄໂຕ ຈ ເຕນາປີ ຊີໂນ ຕຖາຄໂຕฯ

‘‘ຕຖານິ ຄາຕານິ ຍໂຕຍມາຄໂຕ,

ຍຖາສກາວໍ ວິສຍາວໂພຂໂຕ;

ຕຖາກິຊາຕິປຸປກຸຕິ ຕຖາຄໂຕ,

ຕທຕຸຖສມຸປາທນໂຕ ຕຖາຄໂຕฯ

‘‘ຍຖາວິຂາ ເຕ ປຸຣິມາ ມເຫສີໂນ,

ຕຖາວິໂຂຍມຸປີ ຕຖາ ຍຖາຣຸຈິ;

ປວຕຸຕວາຈາ ຕນຸຈິຕຸຕກາວໂຕ,

ຕຖາຄໂຕ ວຸຈຸຈຕິ ອຄຸຄປຸຄຸຄໂລฯ

‘‘ສມຸໂພຂິສມຸການວິປກຸຂໂຕ ປຸເຣ,

ຄຕໍ ນ ສໍສາຣຄຕມຸປີ ຕສຸສ ວາ;

ນ ຈຕຸຖິ ນາຖສຸສ ກວນຸຕທສຸສີໂນ,

ຕເຖຫີ ຕສຸມາ ອຄໂຕ ຕຖາຄໂຕฯ

‘‘ຕຖາຄໂຕ ສມຸມວໂຣ ມເຫສິນາ,

ຍຖາ ປຫາຕພຸພມລໍ ປຫີຍຕິ;

ຕຖາຄໂຕ ອຣິຍຄໂຕ ວິນາຍໂກ,

ຕຖາຄໂຕ ເຕນ ສມງຄີການໂຕ''ຕິ។

ອຣໜຸຕໍ ສມຸມາສມຸພຸທຸສນຸຕິ ເອຕຸຖ ອຣໜາຕິ ປທສຸສ ອຕຸໂຖ ເໜຸຖາ ວຸຕຸໂຕເຍວ។ ສມຸມາ ສາມຄຸຈ ສພຸພສມຸມານໍ ພຸທຸສຕຸຕາ ສມຸມາສມຸພຸທຸສໍ។ ຍໍກິຄຸຈິ ເລຍຸຍໍ ນາມ, ຕສຸສ ສພຸພສຸສປີ ສພຸພາການໂຕ ອວິປຣີຕໂຕ ສຍເມວ ອກິສມຸພຸທຸສຕຸຕາຕິ ວຸຕຸຕໍ ໂຫຕິ។ ອີມິນາສຸສ ປໂຣປເທສຣຫິຕສຸສ ສພຸພາກາເຣນ ສພຸພສມຸມາວໂພສນສມຕຸຖສຸສ ອາກງຂາປຜິພທຸສວຸຕຸຕິໂນ ອນາວຣຕລາຕສງຂາຕສຸສ ສພຸພລຸລຸຕລຸລາຕສຸສ ອຜິຄໂມ ທສຸສີໂຕ។

ນນຸ ຈ ສພຸພລຸລຸຕລຸລາຕໂຕ ອລຸລໍ ອນາວຣຕໍ, ອລຸລຖາ ລ ອສາຮາຣຕານິ ລາຕານິ ພຸທຸສລາຕານີຕິ ວຈນໍ ວິຣຸຊຸເຊຍຸຍາຕິ? ນ ວິຣຸຊຸຊຕິ, ວິສຍປຸປວຕຸຕິເກທວເສນ ອລຸເລຫິ ອສາຮາຣຕາການທສຸສນຕຸຖໍ ເອກສຸເສວ ລາຕສຸສ ທຸວິຮາ ວຸຕຸຕຕຸຕາ។ ເອກເມວ ທິ ຕໍ ລາຕໍ ອນວເສສສງຂຕາສງຂຕສມຸມຸຕິສມຸມວິສຍຕາຍ ສພຸພລຸລຸຕລຸລາຕໍ, ຕຕຸຖ ຈ ອາວຣຕາການໂຕ ນິສຸສງຄຈາຣມຸປາທາຍ ອນາວຣຕລາຕນຸຕິ ວຸຕຸຕໍ។ ຍຖາຫ ປຜິສມຸກິທາຍໍ –

''ສພຸພໍ ສງຂຕາສງຂຕໍ ອນວເສສໍ ຊານາຕີຕິ ສພຸພລຸລຸຕລຸລາຕໍ។ ຕຕຸຖ ອາວຣຕໍ ນຕຸຖີຕິ ອນາວຣຕລາຕ''ນຸຕິອາທິ (ປຜິ។ ມ។ ໑໑໑໑໙)។

ຕສຸມາ ນຕຸຖິ ເນສໍ ອຕຸຖໂຕ ເກໂທ, ເອກນຸເຕເນເວຕໍ ເອວມິຈຸຊິຕພຸພໍ។ ອລຸລຖາ ສພຸພລຸລຸຕານາວຣຕລາຕານໍ ສາຮາຣຕຕາ ອສພຸພສມຸມາຣມຸມຕຕາ ຈ ອາປຊຸເຊຍຸຍ។ ນ ທິ ກຄວໂຕ ລາຕສຸສ ອຕຸມຕຸຕມຸປີ ອາວຣຕໍ ອຕຸຖີ, ອນາວຣຕລາຕສຸສ ຈ ອສພຸພສມຸມາຣມຸມຕກາເວ ຍຕຸຖ ຕໍ ນ ປວຕຸຕຕີ ຕຕຸຖາວຣຕສພຸການໂຕ ອນາວຣຕາການໂວເຍວ ນ ສີຍາ។ ອຖ ວາ ປນ ໂຫຕຸ ອລຸລເມວ ອນາວຣຕໍ ສພຸພລຸລຸຕລຸລາຕໂຕ, ອີຮ ປນ ສພຸພຕຸຖ ອປຸປຜິຫຕວຸຕຸຕິຕາຍ ອນາວຣຕລາຕນຸຕິ ສພຸພລຸລຸຕລຸລາຕເມວ ອຜິປຸເປຕໍ, ຕສຸເສວາຜິຄເມນ ກຄວາ ສພຸພລຸລູ ສພຸພວິທູ ສມຸມາສມຸພຸທຸໂຮຕິ ວຸຈຸຈຕິ, ນ ສກີເຍວ ສພຸພສມຸມາວໂພຮໂຕ។ ຕຖາ ຈ ວຸຕຸຕໍ ປຜິສມຸກິທາຍໍ –

''ວິໂມກຸຂນຸຕິກເມຕໍ ພຸທຸຮານໍ ກຄວນຸຕານໍ ໂພຮິຍາ ມູເລ ສຫ ສພຸພລຸລຸຕລຸລາຕສຸສ ປຜິລາກາ ສຈຸຈິກາ ປລຸລຕຸຕິ ຍທິທໍ ພຸທຸໂຮ''ຕິ។

ສພຸພສມຸມາວໂພຮນສມຕຸຖລາຕສມຜິຄເມນ ທິ ກຄວໂຕ ສນຸຕາເນ ອນວເສສຮມຸເມ ປຜິວິຊຸຊິຕຸໍ ສມຕຸຖຕາ ອໂຫສີຕິ។

ເອຕຸຖາຫ – ກີ ປນິທໍ ລາຕໍ ປວຕຸຕມານໍ ສກີເຍວ ສພຸພສຸມີ ວິສເຍ ປວຕຸຕຕິ, ອຸທາຫຸ ກເມນາຕິ? ກີລຸເຈຕຸຖ – ຍທິ ຕາວ ສກີເຍວ ສພຸພສຸມີ ວິສເຍ ປວຕຸຕຕິ, ອຕີຕານາຄຕປຸປຈຸຈຸປນຸນອຊຸຊຕຸຕພຫິທຸຮາທິເກທກິນຸນານໍ ສງຂຕສມຸມານໍ ອສງຂຕສມຸມຸຕິສມຸມານລຸຈ ເອກຊຸຊໍ ອຸປຜຸຖາເນ ທູຣໂຕ ຈິຕຸຕປຜໍ ເປກຸຂນຸຕສຸສ ວິຍ ວິສຍວິການເຄນາວໂພໂຮ ນ ສີຍາ, ຕຖາ ຈ ສຕິ ''ສພຸເພ ຮມຸມາ ອນຕຸຕາ''ຕິ ວິປສຸສນຸຕານໍ ອນຕຸຕາການເຣນ ວິຍ ສພຸພຮມຸມາ ອນິຣູປິຕຣູເປນ ກຄວໂຕ ລາຕສຸສ ວິສຍາ ໂຫນຸຕີຕິ ອາປຊຸຊຕິ។ ເຍປີ ''ສພຸພເລຍຸຍຮມຸມານໍ ຖິຕລກຸຂຕວິສຍໍ ວິກປຸປຣຫິຕໍ ສພຸພກາລໍ ພຸທຸຮານໍ ລາຕໍ ປວຕຸຕຕິ, ເຕນ ເຕ ສພຸພວິທູຕິ ວຸຈຸຈນຸຕີ។ ເອວລຸຈ ກຕຸວາ –

''ຈຣໍ ສມາຫິໂຕ ນາໂຄ, ຕິຜຸຖນຸໂຕປີ ສມາຫິໂຕ''ຕິ។ –

''ອີທມຸປີ ວຈນໍ ສຸວຸຕຸຕໍ ໂຫຕີ''ຕິ ວທນຸຕິ, ເຕສມຸປີ ວຸຕຸຕໂທສານາຕິວຕຸຕິ, ຖິຕລກຸຂການຣມຸມຕາຍ ຈ ອຕີຕານາຄຕສມຸມຸຕິສມຸມານໍ ຕທກາວໂຕ, ເອກເທສວິສຍເມວ ກຄວໂຕ ລາຕໍ ສີຍາ។ ຕສຸມາ ສກີເຍວ ລາຕໍ ປວຕຸຕຕີຕິ ນ ຍຸຊຸຊຕິ។

ອຖ ກເມນ ສພຸພສຸມີ ວິສເຍ ລາຕໍ ປວຕຸຕຕີຕິ? ເອວມຸປີ ນ ຍຸຊຸຊຕິ។ ນ ທິ ຊາຕິກູມິສກາວາທິວເສນ ທິສາເທສກາລາທິວເສນ ຈ ອເນກເກທກິນຸເນ ເລຍຸເຍ ກເມນ ຄຍຸຫມາເນ ຕສຸສ ອນວເສສປຜິເວໂຮ ສມຸກວຕິ ອປຣິຍນຸຕກາວໂຕ ເລຍຸຍສຸສ។ ເຍ ປນ ''ອຕຸຖສຸສ ອວິສໍວາທນໂຕ ເລຍຸຍສຸສ ເອກເທສໍ ປຈຸຈກຸຂໍ ກຕຸວາ ເສເສປີ ເອວນຸຕິ ອຜິມຸຈຸຈິຕຸວາ ວວຕຸຖາປເນນ ສພຸພລຸລູ ກຄວາ, ຕລຸຈ ລາຕໍ ນ ອນຸມານິກໍ ສໍສຍາກາວໂຕ។ ສໍສຍານຸພທຸຮລຸຫິ ໂລເກ ອນຸມານລາຕ''ນຸຕິ ວທນຸຕິ,

ເຕສມ຺ປິ ນ ຍຸຕ຺ຕໍ ฯ ສພ຺ພສ຺ສ ຫິ ອປ຺ຈ຺ຈກ຺ຂກາເວ ອຕ຺ຖສ຺ສ ອວິສໍວາທເນນ ເຍຍ຺ຍສ຺ສ ເອກເທສໍ ປ຺ຈ຺ຈກ຺ຂໍ ກຕ຺ວາ ເສເສປິ ເອວນ຺ຕິ ອະນິມ຺ຈຶຕ຺ວາ ວວຕ຺ຖາປນສ຺ສ ອສມ຺ກວໂຕ ฯ ຍຓ຺ຫິ ຕໍ ເສສໍ, ຕໍ ອປ຺ຈ຺ຈກ຺ຂນ຺ຕິ ฯ ອຖ ຕມ຺ປິ ປ຺ຈ຺ຈກ຺ຂໍ, ຕສ຺ສ ເສສກາໂວ ປນ ນ ສິຍາຕິ ສພ຺ພເມຕໍ ອກາຣຕໍ ฯ ກສ຺ມາ? ອວິສຍວິຈາຣກາວໂຕ ฯ ວຸຕ຺ຕຓ຺ເຫຕໍ ກຄວຕາ –

‘‘ພຸທ຺ຘວິສໂຍ, ກິກ຺ຂເວ, ອຈິນ຺ເຕຍ຺ໂຍ, ນ ຈິນ຺ເຕຕພ຺ໂພ; ໂຍ ຈິນ຺ເຕຍ຺ຍ, ອຸມ຺ມາທສ຺ສ ວິຆາຕສ຺ສ ກາຄີ ອສ຺ສາ’’ຕິ (ອ ฯ ນິ ฯ ໔ ฯ ໗໗) ฯ

ອິທໍ ປເນຕ຺ຖ ສນ຺ນິຓ຺ຖານໍ – ຍໍກິຓ຺ຈິ ກຄວຕາ ຌາຕຸໍ ອິຈ຺ຊິຕໍ ສກລເມກເທໂສ ວາ, ຕຕ຺ຖ ອປ຺ປ຺ຜິຫຕວຸຕ຺ຕິຕາຍ ປ຺ຈ຺ຈກ຺ຂໂຕ ຌາຕໍ ປວຕ຺ຕຕິ, ນິຈ຺ຈສມາຘານຓ຺ຈ ວິກ຺ເຂປາກາວໂຕ, ຌາຕຸໍ ອິຈ຺ຊິຕສ຺ສ ສກລສ຺ສ ອວິສຍກາວໂຕ ຕສ຺ສ ອາກງ຺ຂາປ຺ຜິພທ຺ຘວຸຕ຺ຕິຕາ ນ ສິຍາ, ເອກນ຺ເຕເນວ ສາ ອິຈ຺ຊິຕພ຺ພາ ‘‘ສພ຺ເພ ຘມ຺ມາ ພຸທ຺ຘສ຺ສ ກຄວໂຕ ອາວຊ຺ຊນປ຺ຜິພທ຺ຘາ, ອາກງ຺ຂາປ຺ຜິພທ຺ຘາ, ມນສິກາຣປ຺ຜິພທ຺ຘາ, ຈິຕ຺ຕຸປ຺ປາທປ຺ຜິພທ຺ຘາ’’ຕິ (ມຫານິ ฯ ຜ໘; ຈູລ຺ອນິ ฯ ໂມຆຣາຊມາຕວປ຺ຈ຺ຊານິທ຺ເທສ ໘໕) ວຈນໂຕ ฯ ອຕີຕານາຄຕວິສຍມ຺ປິ ກຄວໂຕ ຌາຕໍ ອນຸມານາຄມນຕກ຺ກຄ຺ຄຫຕວິຣຫິຕຕ຺ຕາ ປ຺ຈ຺ຈກ຺ຂເມວ ฯ

ນນຸ ຈ ເອຕສ຺ມິມ຺ປິ ປກ຺ເຂ ຍທາ ສກລໍ ຌາຕຸໍ ອິຈ຺ຊິຕໍ, ຕທາ ສກິເມວ ສກລວິສຍຕາຍ ອນິຣູປິຕຣູເປນ ກຄວໂຕ ຌາຕໍ ປວຕ຺ເຕຍ຺ຍາຕິ ວຸຕ຺ຕໂທສານາຕິວຕ຺ຕິເຍວາຕິ? ນ, ຕສ຺ສ ວິໂສຘິຕຕ຺ຕາ ฯ ວິໂສຘິໂຕ ຫິ ໂສ ພຸທ຺ຘວິສໂຍ ອຈິນ຺ເຕຍ຺ໂຍຕິ ฯ ອຓ຺ຌຖາ ປ຺ຈຸຣຊຸນຌາຕສມວຸຕ຺ຕິຕາຍ ພຸທ຺ຘານໍ ກຄວນ຺ຕານໍ ຌາຕສ຺ສ ອຈິນ຺ເຕຍ຺ຍຕາ ນ ສິຍາ, ຕສ຺ມາ ສກລຘມ຺ມາຣມ຺ມຕມ຺ປິ ຕໍ ເອກຘມ຺ມາຣມ຺ມຕໍ ວິຍ ສຸວວຕ຺ຖາປິເຕເຍວ ເຕ ຘມ຺ເມ ກຕ຺ວາ ປວຕ຺ຕຕີຕິ ອິທເມຕ຺ຖ ອຈິນ຺ເຕຍ຺ຍໍ ฯ ຍາວຕກໍ ເຌຍ຺ຍໍ, ຕາວຕກໍ ຌາຕໍ, ຍາວຕກໍ ຌາຕໍ, ຕາວຕກໍ ເຌຍ຺ຍໍ, ເຌຍ຺ຍປຣິຍນ຺ຕິກໍ ຌາຕໍ, ຌາຕປຣິຍນ຺ຕິກໍ ເຌຍ຺ຍນ຺ຕິ ເອວເມກຊ຺ຊໍ ວິສໍຸ ວິສໍຸ ສກິ ກເມນ ຈ ອິຈ຺ຊານຸຣູປໍ ສມ຺ມາ ສາມຓ຺ຈ ສພ຺ພຘມ຺ມານໍ ພຸທ຺ຘຕ຺ຕາ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຘ ກຄວາ ฯ ຕໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘໍ ฯ

ທ຺ເວ ວິຕກ຺ກາຕິ ທ຺ເວ ສມ຺ມາ ວິຕກ຺ກາ ฯ ຕຕ຺ຖ ວິຕກ຺ເກນ຺ຕິ ເອເຕນ, ສຍໍ ວາ ວິຕກ຺ເກຕິ, ວິຕກ຺ກນມຕ຺ຕເມວ ວາຕິ ວິຕກ຺ໂກ ฯ ສ຺ວາຍໍ ອາຣມ຺ມຕາກິນິໂຣປນລກ຺ຂໂຕ, ອາຫນນປຣິຍາຫນນຣໂສ, ອາຣມ຺ມເຕ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອານຍນປ຺ຈ຺ຈຸປ຺ຓ຺ຖາໂນ ฯ ວິສຍເກເທນ ປນ ຕໍ ທ຺ວິຘາ ກຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ທ຺ເວ ວິຕກ຺ກາ’’ຕິ ฯ ສມ຺ທາຈຣນ຺ຕີຕິ ສມໍ ສມ຺ມາ ຈ ອຸທ຺ຘມ຺ທ຺ຘໍ ມຣິຍາທາຍ ຈຣນ຺ຕິ ฯ ມຣິຍາທຕ຺ໂຖ ຫິ ອຍມາກາໂຣ, ເຕນ ຈ ໂຍເຄນ ‘‘ຕຖາຄຕໍ ອຣຫນ຺ຕໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘ’’ນ຺ຕິ ອິທໍ ສາມິອຕ຺ເຖ ອຸປໂຍຄວຈນໍ ฯ ອິທໍ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ – ຕຖາຄຕສ຺ສ ອຣຫໂຕ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘສ຺ສ ອຕ຺ຕໂນ ວິສເຍ ສມໍ ສມ຺ມາ ຈ ອຓ຺ຌມຓ຺ຌໍ ມຣິຍາທໍ ອນຕິກ຺ກມນ຺ຕາ ອຸທ຺ຘມ຺ທ຺ຘໍ ພຫຸລໍ ອກິຕ຺ຫໍ ຈຣນ຺ຕິ ປວຕ຺ຕນ຺ຕີຕິ ฯ

ໂກ ປນ ເນສໍ ວິສໂຍ, ກາ ວາ ມຣິຍາທາ, ກຖຓ຺ຈ ຕໍ ອນຕິກ຺ກມິຕ຺ວາ ເຕ ອຸທ຺ຘມ຺ທ຺ຘໍ ພຫຸລໍ ອກິຕ຺ຫໍ ນິຈ຺ຈໍ ປວຕ຺ຕນ຺ຕີຕິ? ວຸຈ຺ຈເຕ – ເຂມວິຕກ຺ໂກ, ປວິເວກວິຕກ຺ໂກຕິ ອິເມ ທ຺ເວ ວິຕກ຺ກາເຍວ ฯ ເຕສຸ ເຂມວິຕກ຺ໂກ ຕາວ ກຄວໂຕ ວິເສເສນ ກຣຸຕາສມ຺ປຍຸຕ຺ໂຕ, ເມຕ຺ຕາມຸທິຕາສມ຺ປຍຸຕ຺ໂຕປິ ລພ຺ກເຕວ, ຕສ຺ມາ ໂສ ມຫາກຣຸຕາສມາປ຺ຕ຺ຕິຍາ ເມຕ຺ຕາທິສມາປ຺ຕ຺ຕິຍາ ຈ ປຸພ຺ພງ຺ຄໂມ ສມ຺ປຍຸຕ຺ໂຕ ຈ ເວທິຕພ຺ໂພ ฯ ປວິເວກວິຕກ຺ໂກ ປນ ຜລສມາປ຺ຕ຺ຕິຍາ ປຸພ຺ພງ຺ຄໂມ ສມ຺ປຍຸຕ຺ໂຕ ຈ, ທິພ຺ພວິຫາຣາທິວເສນາປິ ລພ຺ກເຕວ ฯ ອິຕິ ເນສໍ ວິຕກ຺ໂກ ວິສໂຍ, ຕສ຺ມາ ເອກສ຺ມິ ສນ຺ຕາເນ ພຫຸລໍ ປວຕ຺ຕມານານມ຺ປິ ກາເລນ ກາລໍ ສວິສຍສ຺ມີເຍວ ຈຣຕໂຕ ນຕ຺ຖິ ມຣິຍາທາ, ນ ສງ຺ກເຣນ ວຸຕ຺ຕິ ฯ

ຕຕ຺ຖ ເຂມວິຕກ຺ໂກ ກຄວໂຕ ກຣຸໂຕກ຺ກມນາທິນາ ວິກາເວຕພ຺ໂພ, ປວິເວກວິຕກ຺ໂກ ສມາປ຺ຕ຺ຕີຫີ ฯ ຕຕ຺ຣາຍໍ ວິກາວນາ – ‘‘ອຍໍ ໂລໂກ ສນ຺ຕາປ຺ຊາໂຕ ທຸກ຺ຂປ຺ເຣໂຕ’’ຕິອາທິນາ ຣາຄຄ຺ຄິອາທີຫີ ໂລກສນ຺ນິວາສສ຺ສ ອາທິຕ຺ຕຕາທິອາກາຣທສ຺ສເນຫີ ມ ຫາກຣຸຕາສມາປ຺ຕ຺ຕິຍາ ປຸພ຺ພກາເຄ , ສມາປ຺ຕ຺ຕິຍມ຺ປິ ປຖມຊ຺ຊານວເສນ ວຕ຺ຕພ຺ໂພ ฯ ວຸຕ຺ຕຓ຺ເຫຕໍ (ປ຺ຜິ ฯ ມ ฯ ໑ ฯ ໑໑໗-໑໑໘) –

‘‘ພຫູຫິ ອາກາເຣຫິ ປສ຺ສນ຺ຕານໍ ພຸທ຺ຘານໍ ກຄວນ຺ຕານໍ ສຕ຺ເຕສຸ ມຫາກຣຸຕາ ໂອກ຺ກມຕິ, ອາທິຕ຺ໂຕ ໂລກສນ຺ນິວາໂສຕິ ປສ຺ສນ຺ຕານໍ ພຸທ຺ຘານໍ ກຄວນ຺ຕານໍ ສຕ຺ເຕສຸ ມຫາກຣຸຕາ ໂອກ຺ກມຕິ ฯ ອຸຍ຺ຍຸຕ຺ໂຕ, ປຍາໂຕ, ກຸມ຺ມຄ຺ຄປ຺ຜິປນ຺ໂນ, ອຸປນີຍຕິ ໂລໂກ ອທ຺ຘຸໂວ, ອຕາໂຕ ໂລໂກ ອນກິສ຺ສໂຣ, ອສ຺ສໂກ ໂລໂກ, ສພ຺ພໍ ປຫາຍ ຄມນີຍໍ, ອູໂນ ໂລໂກ ອຕິຕ຺ໂຕ ຕຕ຺ຫາທາໂສ ฯ

''ອຕາຍໂນ ໂລກສນ຺ນິວາໂສ, ອເລໂຓ, ອສຣໂຓ, ອສຣຓີຠູໂຕ, ອຸທ຺ຘໂຕ ໂລໂກ ອວູປສນ຺ໂຕ, ສສລ຺ໂລ ໂລກສນ຺ນິວາໂສ ວິທ຺ໂຘ ປຸຖຸສລ຺ເລຫິ, ອວິຊ຺ຊນ຺ຘກາຣາວຣໂຓ ກິເລສປຎ຺ຊຣປກ຺ຂິຕ຺ໂຕ, ອວິຊ຺ຊາຄໂຕ ໂລກສນ຺ນິວາໂສ ອຓ຺ຑຠູໂຕ ປຣິໂຍນທ຺ໂຘ ຕນ຺ຕາກຸລກຊາໂຕ ກຸລາຄຸຓ຺ຑິກຊາໂຕ ມຸຎ຺ຊປພ຺ພຊຠູໂຕ ອປາຍໍ ທຸຄ຺ຄຕິໍ ວິນິປາຕໍ ສໍສາຣໍ ນາຕິວຕ຺ຕຕີຕິ ປສ຺ສນ຺ຕານໍ, ອວິຊ຺ຊາວິສໂທສສໍລິຕ຺ໂຕ ກິເລສກລລີຠູໂຕ, ຣາຄໂທສໂມຫຊຏາຊຏິໂຕຯ

''ຕຓ຺ຫາສງ຺ຆາຏປຏິມຸກ຺ໂກ, ຕຓ຺ຫາຊາເລນ ໂອຕ຺ຖໂຏ, ຕຓ຺ຫາໂສເຕນ ວຸຍ຺ຫຕິ, ຕຓ຺ຫາສໍໂຍຊເນນ ສໍຍຸຕ຺ໂຕ, ຕຓ຺ຫານຸສເຍນ ອນຸສໂຏ, ຕຓ຺ຫາສນ຺ຕາເປນ ສນ຺ຕປ຺ປຕິ, ຕຓ຺ຫາປຣິຬາເຫນ ປຣິຑຍ຺ຫຕີຕິຯ

''ທິຏ຺ຐິສງ຺ຆາຏປຏິມຸກ຺ໂກ, ທິຏ຺ຐິຊາເລນ ໂອຕ຺ຖໂຏ, ທິຏ຺ຐິໂສເຕນ ວຸຍ຺ຫຕິ, ທິຏ຺ຐິສໍໂຍຊເນນ ສໍຍຸຕ຺ໂຕ, ທິຏ຺ຐານຸສເຍນ ອນຸສໂຏ, ທິຏ຺ຐິສນ຺ຕາເປນ ສນ຺ຕປ຺ປຕິ, ທິຏ຺ຐິປຣິຬາເຫນ ປຣິຑຍ຺ຫຕີຕິຯ

''ຊາຕິຍາ ອນຸຄໂຕ, ຊຣາຍ ອນຸສໂຏ, ພ຺ຍາຘິນາ ອຠິຠູໂຕ, ມຣເຓນ ອພ຺ຠາຫໂຕ, ທຸກ຺ເຂ ປຕິຏ຺ຐິໂຕຯ

''ຕຓ຺ຫາຍ ໂອຑ຺ຑິໂຕ, ຊຣາປາກາຣປຣິກ຺ຂິຕ຺ໂຕ, ມຈ຺ຈຸປາສປຣິກ຺ຂິຕ຺ໂຕ, ມຫາພນ຺ຘນພທ຺ໂຘ, ໂລກສນ຺ນິວາໂສ, ຣາຄພນ຺ຘເນນ, ໂທສໂມຫພນ຺ຘເນນ, ມານທິຏ຺ຐິກິເລສທຸຈ຺ຈຣິຕພນ຺ຘເນນ ພທ຺ໂຘ, ມຫາສມ຺ພາຘປຏິປນ຺ໂນ, ມຫາປລິໂພເຘນ ປລິພຸທ຺ໂຘ, ມຫາປປາເຕ ປຕິໂຕ, ມຫາກນ຺ຕາຣປຏິປນ຺ໂນ, ມຫາສໍສາຣປຏິປນ຺ໂນ, ມຫາວິທຸຄ຺ເຄ ສມ຺ປຣິວຕ຺ຕຕິ, ມຫາປລິເປ ປລິປນ຺ໂນຯ

''ອພ຺ຠາຫໂຕ ໂລກສນ຺ນິວາໂສ, ອາທິຕ຺ໂຕ ໂລກສນ຺ນິວາໂສ ຣາຄຄ຺ຄິນາ, ໂທສຄ຺ຄິນາ, ໂມຫຄ຺ຄິນາ ຊາຕິຍາ...ເປ... ອຸປາຍາເສຫິ, ອຸນ຺ນີຕໂກ ໂລກສນ຺ນິວາໂສ ຫຣຍ຺ຍຕິ ນິຈ຺ຈມຕາໂຓ ປຕ຺ຕທຓ຺ໂຑ ຕກ຺ກໂຣ, ວຊ຺ຊພນ຺ຘນພທ຺ໂຘ ອາຆາຕນປຈ຺ຈຸປຏ຺ຐິໂຕ, ອນາໂຖ ໂລກສນ຺ນິວາໂສ ປຣມກາຣຸຎ຺ຎຕໍ ປຕ຺ໂຕ, ທຸກ຺ຂາຠິຕຸນ຺ໂນ ຈິຣຣຕ຺ຕປີຬິໂຕ, ນິຈ຺ຈຄຘິໂຕ ນິຈ຺ຈປິປາສິໂຕຯ

''ອນ຺ໂຘ, ອຈກ຺ຂຸໂກ, ຫຕເນຕ຺ໂຕ, ອປຣິຓາຍໂກ, ວິປຖປກ຺ຂນ຺ໂທ, ອຎ຺ຊສາປຣທ຺ໂຘ, ມໂຫຆປກ຺ຂນ຺ໂທຯ

''ທ຺ວີຫິ ທິຏ຺ຐິຄເຕຫິ ປຣິຍຸຏ຺ຐິໂຕ, ຕີຫິ ທຸຈ຺ຈຣິເຕຫິ ວິປ຺ປຏິປນ຺ໂນ, ຈຕູຫິ ໂຍເຄຫິ ໂຍຊິໂຕ, ຈຕູຫິ ຄນ຺ເຖຫິ ຄນ຺ຖິໂຕ, ຈຕູຫິ ອຸປາທາເນຫິ ອຸປາທີຍຕິ, ປຎ຺ຈຄຕິສມາຣຸຬ຺ໂຫ, ປຎ຺ຈຫິ ກາມຄຸເຓຫິ ຣຊ຺ຊຕິ, ປຎ຺ຈຫິ ນີວຣເຓຫິ ໂອຕ຺ຖໂຏ, ຉຫິ ວິວາທມູເລຫິ ວິວທຕິ, ຉຫິ ຕຓ຺ຫາກາເຍຫິ ຣຊ຺ຊຕິ, ຉຫິ ທິຏ຺ຐິຄເຕຫິ ປຣິຍຸຏ຺ຐິໂຕ, ສຕ຺ຕຫິ ອນຸສເຍຫິ ອນຸສໂຏ, ສຕ຺ຕຫິ ສໍໂຍຊເນຫິ ສໍຍຸຕ຺ໂຕ, ສຕ຺ຕຫິ ມາເນຫິ ອຸນ຺ນໂຕ, ອຏ຺ຐຫິ ໂລກຘມ຺ເມຫິ ສມ຺ປຣິວຕ຺ຕຕິ, ອຏ຺ຐຫິ ມິຈ຺ຉຕ຺ເຕຫິ ນິຍໂຕ, ອຏ຺ຐຫິ ປຸຣິສໂທເສຫິ ທຸສ຺ສຕິ, ນວຫິ ອາຆາຕວຕ຺ຖູຫິ ອາຆາຕິໂຕ, ນວຫິ ມາເນຫິ ອຸນ຺ນໂຕ, ນວຫິ ຕຓ຺ຫາມູລເກຫິ ຘມ຺ເມຫິ ຣຊ຺ຊຕິ, ທສຫິ ກິເລສວຕ຺ຖູຫິ ກິລິສ຺ສຕິ, ທສຫິ ອາຆາຕວຕ຺ຖູຫິ ອາຆາຕິໂຕ, ທສຫິ ອກຸສລກມ຺ມປເຖຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ, ທສຫິ ສໍໂຍຊເນຫິ ສໍຍຸຕ຺ໂຕ, ທສຫິ ມິຈ຺ຉຕ຺ເຕຫິ ນິຍໂຕ, ທສວຕ຺ຖຸກາຍ ທິຏ຺ຐິຍາ ສມນ຺ນາຄໂຕ, ທສວຕ຺ຖຸກາຍ ອນ຺ຕຄ຺ຄາຫິກາຍ ທິຏ຺ຐິຍາ ສມນ຺ນາຄໂຕ, ອຏ຺ຐສຕຕຓ຺ຫາປປຎ຺ເຈຫິ ປປຎ຺ຈິໂຕ, ທ຺ວາສຏ຺ຐິຍາ ທິຏ຺ຐິຄເຕຫິ ປຣິຍຸຏ຺ຐິໂຕ ໂລກສນ຺ນິວາໂສຕິ ສມ຺ປສ຺ສນ຺ຕານໍ ພຸທ຺ຘານໍ ຠຄວນ຺ຕານໍ ສຕ຺ເຕສຸ ມຫາກຣຸຓາ ໂອກ຺ກມຕິຯ

''ອຫຎ຺ຈມ຺ຫິ ຕິຓ຺ໂຓ, ໂລໂກ ຈ ອຕິຓ຺ໂຓຯ ອຫຎ຺ຈມ຺ຫິ ມຸຕ຺ໂຕ, ໂລໂກ ຈ ອມຸຕ຺ໂຕຯ ອຫຎ຺ຈມ຺ຫິ ທນ຺ໂຕ, ໂລໂກ ຈ ອທນ຺ໂຕຯ ອຫຎ຺ຈມ຺ຫິ ສນ຺ໂຕ, ໂລໂກ ຈ ອສນ຺ໂຕຯ ອຫຎ຺ຈມ຺ຫິ ອສ຺ສຕ຺ໂຖ, ໂລໂກ ຈ ອນສ຺ສຕ຺ໂຖຯ ອຫຎ຺ຈມ຺ຫິ ປຣິນິພ຺ພຸໂຕ, ໂລໂກ ຈ ອປຣິນິພ຺ພຸໂຕຯ ປໂຫມິ ຈ຺ວາຫໍ ຕິຓ຺ໂຓ ຕາເຣຕຸໍ, ມຸຕ຺ໂຕ ໂມເຈຕຸໍ, ທນ຺ໂຕ ທເມຕຸໍ, ສນ຺ໂຕ ສເມຕຸໍ , ອສ຺ສຕ຺ໂຖ ອສ຺ສາເສຕຸໍ, ປຣິນິພ຺ພຸໂຕ ປເຣ ຈ ປຣິນິພ຺ພາເປຕຸນ຺ຕິ ປສ຺ສນ຺ຕານໍ ພຸທ຺ຘານໍ ຠຄວນ຺ຕານໍ ສຕ຺ເຕສຸ ມຫາກຣຸຓາ ໂອກ຺ກມຕີ''ຕິ (ປຏິຯ ມຯ ໑ຯ໑໑໗-໑໑໘)ຯ

ອິມິນາວ ນເຍນ ຠ຺ຄວໂຕ ສຕ຺ເຕສຸ ເມຕ຺ຕາໂອກ຺ກມນຎ຺ຈ ວິຠາເວຕພ຺ພໍຯ ກຣຸຓາວິສຍສ຺ສ ຫິ ທຸກ຺ຂສ຺ສ ປຏິປກ຺ຂຠູຕໍ ສຸຂໍ ສຕ຺ເຕສຸ ອຸປສໍຫຣນ຺ຕີ ເມຕ຺ຕາປີ ປວຕ຺ຕຕີຕິ ອິຘ ອພ຺ຍາປາທອວິຫີໍສາວິຕກ຺ກາ ເຂມວິຕກ຺ໂກຯ ປວິເວກວິຕກ຺ໂກ ປນ ເນກ຺ຂມ຺ມວິຕກ຺ໂກເຍວ, ຕສ຺ສ ທິພ຺ພວິຫາຣອຣິຍວິຫາເຣສຸ ປຸພ຺ພຠາຄສ຺ສ ປຐມຊ຺ຌານສ຺ສ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂຓາຍ ຈ ວເສນ ປວຕ຺ຕິ

ເວທິຕພ຺ພາ຿ ຕຕ຺ຖ ເຍ ເຕ ກຄວໂຕ ເທວສິກໍ ວລຸອລ຺ຊນກວເສນ ຈຕຸວີສຕິໂກຝິສຕສຫສ຺ສສງ຺ຂາ ສມາປຕ຺ຕິວິຫາຣາ, ເຍສໍ ປຸເຣຈຣຕາກາເວນ ປວຕ຺ຕໍ ສມາໜີຈຣິຍານຸຄຕໍ ໝາຕຈຣິຍານຸຄຕໍ ໝາຕໍ ຈຕຸວີສຕິໂກຝິສຕສຫສ຺ສສມາປຕ຺ຕິສລ຺ຈາຣີມຫາວ ຊີຣໝາຕນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ, ເຕສໍ ວເສນ ກຄວໂຕ ປວິເວກວິຕກ຺ກສ຺ສ ພຫຸລໍ ປວຕ຺ຕິ ເວທິຕພ຺ພາ຿ ອຍລ຺ຈ ອຕ຺ໂຖ ມຫາສຈ຺ຈກສຸຕ຺ ເຕນປີ ເວທິຕພ຺ໂພ຿ ວຸຕ຺ຕລ຺ຫິ ຕຕ຺ຖ ກຄວຕາ –

“ໂສ ໂຂ ອຫໍ, ອຄ຺ຄິເວສ຺ສນ, ຕສ຺ມີເຍວ ປຸຣິມສ຺ມີ ສມາໜີນິມິຕ຺ເຕ ອຊ຺ຊຕ຺ຕເມວ ຈິຕ຺ຕໍ ສຕ຺ຖເປມິ, ສນ຺ນິສາເທມິ, ເຍນ ສຸທໍ ນິຈ຺ຈກປ຺ປໍ ວິຫຣາມິ”ຕິ (ມ຿ ນິ຿ ໑຿໕໒໗)຿

ອິທລ຺ຫິ ກຄວາ “ສມໂຕ ໂຄຕໂມ ອກິຣູໂປ ປາສາທິໂກ ສ຺ຍຸສິຕໍ ທນ຺ຕາວຣຕໍ, ຊີວ຺ຫາ ຕນ຺ກາ, ມຮຸຣໍ ວຈນໍ, ເຕນ ປຣິສໍ ຣລ຺ ເຊນ຺ໂຕ ມລ຺ເລ ວິຈຣຕິ, ຈິຕ຺ເຕ ປນສ຺ສ ເອກຄ຺ຄຕາ ນຕ຺ຖິ, ໂຍ ເອວໍ ສລ຺ລຕ຺ຕິພຫຸໂລ ຈຣຕີ”ຕິ ສຈ຺ຈເກນ ນິຄຕ຺ຖປຸຕ຺ເຕນ ວິຕກ຺ກິເຕ ອວສ຺ສໍ ສໂຫຌໍ ໂຈຣໍ ຄຕ຺ຫນ຺ໂຕ ວິຍ “ນ ອຄ຺ຄິເວສ຺ສນ ຕຖາຄໂຕ ປຣິສໍ ຣລ຺ເຊນ຺ໂຕ ສລ຺ລຕ຺ຕິພຫຸໂລ ວິຈຣຕິ, ຈກ຺ກວາລຸອປຣິຍນ຺ຕາຍປີ ປຣິສາຍ ຬມ຺ມໍ ເທເສຕິ, ອສລ຺ລີໂນ ອນຸປລິຕ຺ໂຕ ເອກຕ຺ຕໍ ເອກວິຫາຣີສຸລ຺ລຕາຜລສມາປຕ຺ຕິຜລໍ ອນຸຍຸຕ຺ໂຕ”ຕິ ທສ຺ເສຕຸໍ ອາຫຣິ຿

ກຄວາ ຫິ ຍສ຺ມີ ຂເຓ ປຣິສາ ສາຬຸການໍ ເທຕິ, ຬມ຺ມໍ ວາ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂຕິ, ຕສ຺ມີ ຂເຓ ປຸພ຺ພກາເຄນ ກາລໍ ປຣິຈ຺ຊິນ຺ທິຕ຺ວາ ຜລສມາປຕ຺ຕີ ອສ຺ສາສວາເຣ ປສ຺ສາສວາເຣ ສມາປຊ຺ຊຕິ, ສາຬຸການສທ຺ທນິຄ຺ໂຜເສ ອວິຈ຺ຊິນ຺ເນເຍວ ຬມ຺ມປຈ຺ຈເວກ຺ຂຕາຍ ຈ ປຣິໂຍສາເນ ສມາປຕ຺ຕິໂຕ ວຸຏ຺ຖາຍ ຖິຕຏ຺ຖານໂຕ ປຏ຺ຖາຍ ຬມ຺ມໍ ເທເສຕິ຿ ພຸທ຺ຮານລ຺ຫິ ກວງ຺ຄປຣິວາໂສ ລຫຸໂກ, ອສ຺ສາ ສວາເຣ ປສ຺ສາສວາເຣ ສມາປຕ຺ຕິໂຍ ສມາປຊ຺ຊນ຺ຕິ຿ ເອວໍ ຍຖາວຸຕ຺ຕສມາປຕ຺ຕີນໍ ສປຸພ຺ພກາຄານໍ ວເສນ ກຄວໂຕ ເຂມວິຕກ຺ກສ຺ສ ປວິເວກວິຕກ຺ກສ຺ສ ຈ ພຫຸລປ຺ປວຕ຺ຕິ ເວທິຕພ຺ພາ຿

ຕຕ຺ຖ ຍສ຺ສ ພ຺ຍາປາທວິຫິໍສາວິຕກ຺ກາທີສໍກິເລສປ຺ປຫານສ຺ສ ອພ຺ຍາປາທວິຕກ຺ກສ຺ສ ອວິຫິໍສາວິຕກ຺ກສ຺ສ ຈ ອານຸກາເວນ ກຸ ໂຕຈິປີ ກຍາກາວໂຕ ຕໍສມງ຺ຄີ ເຂມປ຺ປຕ຺ໂຕ ຈ ວິຫຣຕິ, ຕໂຕ ຈ ສພ຺ພສ຺ສປີ ສພ຺ພທາປີ ເຂມເມວ ໂຫຕິ ອກຍເມວ຿ ຕສ຺ມາ ທຸວິໂຮປີ ອຸກເຍສໍ ເຂມງ຺ກໂຣຕິ ເຂມວິຕກ຺ໂກ຿ ຍສ຺ສ ປນ ກາມວິຕກ຺ກາທີສໍກິເລສປຫານສ຺ສ ເນກ຺ຂມ຺ມວິຕກ຺ກສ຺ສ ອານຸກາ ເວນ ກາຍວິເວໂກ, ຈິຕ຺ຕວິເວໂກ, ອຸປຮິວິເວໂກຕິ ຕິວິໂຮ; ຕທງ຺ຄວິເວໂກ, ວິກ຺ຂມ຺ກນວິເວໂກ, ສມຸຈ຺ເຉທວິເວໂກ, ປຝິປ຺ປສ຺ສທ຺ຮິວິເວໂກ, ນິສ຺ສຣຕວິເວໂກຕິ ປລ຺ຈວິໂຮ ຈ ວິເວໂກ ປາຣິປູຣີ ຄຈ຺ຊຕິ຿ ໂສ ຍຖາຣຫໍ ອາຣມ຺ມຕໂຕ ສມ຺ປໂຍຄໂຕ ຈ ປວິເວກສຫຄໂຕ ວິຕກ຺ໂກຕິ ປວິເວກວິຕກ຺ໂກ຿ ເອເຕ ຈ ທ຺ເວ ວິຕກ຺ກາ ເອວໍ ວິກຕ຺ຕວິສຍາປີ ສມານາ ອາທິກມ຺ມິການໍ ອລ຺ລມລ຺ລູປກາຣາຍ ສມ຺ກວນ຺ຕິ຿ ຍຖາ ຫິ ເຂມວິຕກ຺ກສ຺ສ ປວິເວກວິຕກ຺ໂກ ອນຸປ຺ປັນ຺ນສ຺ສ ອຸປ຺ປາທາຍ ອຸປ຺ປັນ຺ນສ຺ສ ກິຍ຺ໂຍກາວາຍ ເວປຸລ຺ລາຍ ໂຫຕິ, ເອວໍ ປວິເວກວິຕກ຺ກສ຺ສປີ ເຂມວິຕກ຺ໂກ຿ ນ ຫິ ວູປກຏ຺ຖກາຍຈິຕ຺ຕານມນ຺ຕເຣນ ເມຕ຺ຕາວິ ຫາຣາທໂຍ ສມ຺ກວນ຺ຕິ ພ຺ຍາປາທາທິປ຺ປຫາເນນ ຈ ວິນາ ຈິຕ຺ຕວິເວກາທີນໍ ອສມ຺ກໂວເຍວາຕິ ອລ຺ລມລ຺ລສ຺ສ ພຫູປກາຣາ ເອເຕ ຬມ຺ມາ ທຏ຺ຖພ຺ພາ຿ ກຄວໂຕ ປນ ສພ຺ພໂສ ປຫີນສໍກິເລສສ຺ສ ໂລກຫິຕຕ຺ຖາຍ ເອວໍ ເຂມວິຕກ຺ໂກ ຈ ປວິເວກວິຕກ຺ໂກ ຈ ອສ຺ສາສວາຣມຕ຺ເຕປີ ຫິຕສຸຂມາວຫນ຺ຕິເຍວາຕິ຿ ເຂໂມ ຈ ວິຕກ຺ໂກ ປວິເວໂກ ຈ ວິຕກ຺ໂກຕິ ສມ຺ພນ຺ຮິຕພ຺ພໍ຿

ເອວໍ ອຸທ຺ທິຏ຺ເຖ ທ຺ເວ ວິຕກ຺ເກ ນິທ຺ທິສິຕຸໍ “ອພ຺ຍາປຊ຺ຊາຣາໂມ”ຕິອາທິມາຫ຿ ຕຕ຺ຖ ອພ຺ຍາປຊ຺ຊນໍ ກສ຺ສຈິ ອທຸກ຺ຂນໍ ອພ຺ ຍາປຊ຺ໂຊ, ໂສ ອາຣມິຕພ຺ພໂຕ ອາຣາໂມ ເອຕສ຺ສາຕິ ອພ຺ຍາປຊ຺ຊາຣາໂມ຿ ອພ຺ຍາປຊ຺ເຊ ຣໂຕ ເສວນວເສນ ນິຣໂຕຕິ ອພ຺ ຍາປຊ຺ຊຣໂຕ຿ ເອເສວາຕິ ເອໂສ ເອວ຿ ອິຣິຍາຍາຕິ ກິຣິຍາຍ, ກາຍວຈີປໂຍເຄນາຕິ ອຕ຺ໂຖ຿ ນ ກລ຺ຈິ ພ຺ຍາພາເຬມີຕິ ຫີນາທີສຸ ກລ຺ຈິປີ ສຕ຺ຕໍ ຕຕ຺ຫາຕສາທິໂຍຄໂຕ ຕສໍ ວາ ຕທກາວໂຕ ປຫີນສພ຺ພກິເລສວິປ຺ຜນ຺ທິຕຕ຺ຕາ ຖາວຣໍ ວາ ນ ພາເຬມີ ນ ທຸກ຺ ຂາເປມີ຿ ກຣຸຕຊ຺ຊາສໂຍ ກຄວາ ມຫາກຣຸຕາສມາປຕ຺ຕິພຫຸໂລ ອຕ຺ຕໂນ ປຣມຮຸຈິຕກຣຸຕຊ຺ຊາສຍານຸຣູປເມວມາຫ຿ ເຕນ ອວິ ຫິໍສາວິຕກ຺ກໍ ອພ຺ຍາປາທວິຕກ຺ກລ຺ຈ ທສ຺ເສຕິ຿ ອິທໍ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ – ‘ອຫໍ ອິມາຍ ອິຣິຍາຍ ອິມາຍ ປຝິປຕ຺ຕິຍາ ເອວໍ ສມ຺ມາ ປຝິປຊ຺ຊນ຺ໂຕ ເອວໍ ສມາປຕ຺ຕິວິຫາເຣຫິ ວິຫຣນ຺ໂຕ ເອວໍ ປຸລ຺ລຕ຺ຖິເກຫິ ກຕານິ ສກ຺ກາຣຄຣຸກາຣມານນວນ຺ທນປູຊນານິ ອຮິ ວາເສນ຺ໂຕ ສຕ຺ເຕສຸ ນ ກລ຺ຈິ ພ຺ຍາພາເຬມີ, ອປິຈ ໂຂ ທິຏ຺ຖຬມ຺ມິກສມ຺ປຣາຍິກປຣມຕ຺ຖປ຺ປເກທໍ ຫິຕສຸຂເມວ ເນສໍ ປຣິພ຺ຣູ ເຫມີ’ຕິ຿

ຍໍ ອກຸສລໍ, ຕໍ ປຫີນນ຺ຕິ ຍໍ ທີຍຫ຺ຌກິເລສສຫສ຺ສເກທໍ ອລ຺ລລ຺ຈ ຕໍສມ຺ປຍຸຕ຺ຕໍ ອນນ຺ຕປ຺ປເກທໍ ອກຸສລໍ, ຕໍ ສພ຺ພໍ ໂພຮິມູເລ

ເຍວ ມຍ຺ຫໍ ປ຺ຫີນໍ ສມູຫຕນ຺ຕິຯ ອິມິນາ ປ຺ວິເວເກສຸ ມຸທ຺ຘກູເຕນ ສທ຺ຘີ ນິສ຺ສຣຓວິເວເກນ ສມຸຈ຺ເຉທປ຺ປ຺ຜິປ຺ປ຺ສ຺ສທ຺ຘິວິເວເກ ທສ຺ເສຕິຯ ເກຈິ ປ຺ເນຕ຺ຖ ຕທງ຺ຄວິກ຺ຂມ຺ການວິເວເກປິ ອຸທ຺ຘຣນ຺ຕິ ຯ ອາຄມນິຍປ຺ຜິປ຺ທາຍ ຫິ ສທ຺ຘີ ຠຄວຕາ ອຕ຺ຕໂນ ກິເລສກ຺ຂໂຍ ອິຘ ວຸຕ຺ໂຕຕິຯ

ອິຕິ ຠຄວາ ອປ຺ຣິມິຕກປ຺ປ຺ປ຺ຣິຈິຕ຺ຕໍ ອຕ຺ຕໂນ ປ຺ວິເວກຊ຺ຌາສຍໍ ສທ຺ຘີ ນິສ຺ສຣຓຊ຺ຌາສເຍນ ອິທານິ ມຕ຺ຖກໍ ປ຺າເປຕ຺ວາ ຠິໂຕ ຕມຊ຺ຌາສຍໍ ຜລສມາປຕ຺ຕີ ສມາປຊ຺ຊິຕ຺ວາ ອຕ຺ຕໂນ ກິເລສປ຺ປ຺ຫານປ຺ຈ຺ຈເວກ຺ຂຓມຸເຂນ ວິຠາເວຕິຯ ຍທຕ຺ຖໍ ປ຺ເນຕ຺ຖ ສຕ຺ຖາ ອິເມ ທ຺ເວ ວິຕກ຺ເກ ອຸທ຺ຘຣິ, ອິທານິ ຕມຕ຺ຖໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ "ຕສ຺ມາຕິຫ, ຠິກ຺ຂເວ"ຕິອາທິມາຫຯ ຠຄວາ ຫິ ອິມສ຺ສ ວິຕກ຺ກທ຺ວຍສ຺ສ ອຕ຺ຕໂນ ພຫຸລສມຸທາຈາຣທສ຺ສນມຸເຂເນວ ຕຕ຺ຖ ຠິກ຺ຂູ ນິເວເສຕ຺ຸ ອິມໍ ເທສນໍ ອາຣຠິຯ

ຕຕ຺ຖ ຕສ຺ມາຕິ ຍສ຺ມາ ອພ຺ຍາປ຺ຊ຺ຌປ຺ວິເວກາຠິຣຕສ຺ສ ເມ ເຂມປ຺ວິເວກວິຕກ຺ກາເຍວ ພຫຸລໍ ປ຺ວຕ຺ຕນ຺ຕິ, ຕສ຺ມາຯ ຕິທາຕິ ນິປ຺າຕມຕ຺ຕໍຯ ອພ຺ຍາປ຺ຊ຺ຌາຣາມາວິຫຣຖາຕິ ສພ຺ພສຕ຺ເຕສຸ ເມຕ຺ຕາວິຫາເຣນ ກຣຸຓາວິຫາເຣ ນ ຈ ອຠິຣມນ຺ຕາ ວິຫຣຖຯ ເຕນ ພ຺ຍາປ຺າທສ຺ສ ຕເທກຎ຺ຖກິເລສານຌ຺ຈ ທູຣີກຣຓມາຫຯ ເຕສໍ ໂວຕິ ເອຕ຺ຖ ໂວຕິ ນິປ຺າຕມຕ຺ຕໍຯ ປ຺ວິເວກາຣາມາ ວິຫຣຖາຕິ ກາຍາທິວິເວກຌ຺ເຈວ ຕທງ຺ຄາທິວິເວກຌ຺ຈາຕິ ສພ຺ພວິເວເກ ອາຣມິຕພ຺ພຎ຺ຖານໍ ກຕ຺ວາ ວິຫຣຖຯ ອິມາຍ ມຍນ຺ຕິອາທີ ຍຖາ ເນສໍ ເຂມວິຕກ຺ກສ຺ສ ປ຺ວຕ຺ຕນາກາຣທສ຺ສນໍ, ເອວໍ ກີ ອກຸສລນ຺ຕິອາທີ ປ຺ວິເວກວິຕກ຺ກສ຺ສ ປ຺ວຕ຺ຕນາກາຣທສ຺ສນໍຯ ຕຕ຺ຖ ຍຖາ ອນວຊ຺ຊຘມ຺ເມ ປ຺ຣິປູເຣຕຸກາເມນ ກີກຸສລຄເວສີນາ ຫຸຕ຺ວາ ກຸສລຘມ຺ມປ຺ຣິເຍສນາ ຠາເວຕພ຺ພາວ, ສາວຊ຺ຊຘມ຺ເມ ປ຺ຊຫິຕຸກາເມນາປິ ອກຸສລປ຺ຣິເຍສນາ ຠາເວຕພ຺ພາຕິ ອາຫ "ກີ ອກຸສລ"ນ຺ຕິອາທີຯ ອຠິຌ຺ຌາປຸພ຺ພິກາ ຫິ ປ຺ຣິຌ຺ຌາປ຺ຫານສຈ຺ຉິກິຣິຍາຠາວນາຯ ຕຕ຺ຖ ກີ ອກຸສລນ຺ຕິ ອກຸສລໍ ນາມ ກີ, ສຠາວໂຕ ກິມສ຺ສ ລກ຺ຂຓໍ, ການິ ວາ ຣສປ຺ຈ຺ຈຸປ຺ຎ຺ຖານປທຎ຺ຖານານີຕິ ອກຸສລສ຺ສ ສຠາວກິຈ຺ຈາທິໂຕ ປ຺ຈ຺ຈເວກ຺ຂຓວິຘີ ທສ຺ເສຕິຯ ອາທິກມ຺ມິກວເສນ ເຈສ ວິຕກ຺ໂກ ອາຄໂຕ, ກີ ອປ຺ປ຺ຫີນໍ ກີ ປ຺ຊຫາມາຕິ ອິທໍ ປທທ຺ວຍໍ ເສກ຺ຂວເສນຯ ຕສ຺ມາ ກີ ອປ຺ປ຺ຫີນນ຺ຕິ ການຣາຄສໍໂຍຊນາທີສຸ ອກຸສເລສຸ ກີ ອກຸສລໍ ອມ຺ຫາກໍ ມຄ຺ເຄນ ອສມຸຈ຺ຉິນ຺ນໍ? ກີປ຺ຊຫາມາຕິ ກີ ອກຸສລໍ ສມຸຄ຺ຆາເຕມ? ອຖ ວາ ກີ ປ຺ຊຫາມາຕິ ວິຕິກ຺ກມປ຺ຣິຍຸຎ຺ຖານານຸສເຍສຸ ກີ ວິຠາຄໍ ອກຸສລໍ ອິທານິ ມຍໍ ປ຺ຊຫາມາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ເກຈິ ປນ "ກີ ອປ຺ປ຺ຫີນ"ນ຺ຕິ ປ຺ຖນ຺ຕິຯ ເຕສໍ ທິຎ຺ຖິສໍໂຍຊນາທິວເສນ ອເນກເກເທສຸ ອກຸສເລສຸ ກີ ກຕມໍ ອກຸສລໍ, ເກນ ກຕເມນ ປ຺ກາເຣນ, ກຕເມນ ວາ ມຄ຺ເຄນ ອມ຺ຫາກໍ ອປ຺ປ຺ຫີນນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິຯ ເສສໍ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວຯ

ຄາຖາສຸ ພຸທ຺ຘນ຺ຕິ ຈຕ຺ຕາໍ ອຣິຍສຈ຺ຈານໍ ອວິປ຺ຣີຕໍ ສຍມ຺ຠຸຌາເຕນ ພຸທ຺ຘຕ຺ຕາ ປ຺ຜິວິທ຺ຘຕ຺ຕາ ພຸທ຺ຘໍ ສຈ຺ຈວິນິມຸຕ຺ຕສ຺ສ ເຌຍ຺ຍສ຺ສ ອຠາວໂຕຯ ຕຖາ ຫິ ວຸຕ຺ຕໍ –

"ອຠິຌ຺ເຌຍ຺ຍໍ ອຠິຌ຺ຌາຕໍ, ຠາເວຕພ຺ພຌ຺ຈ ຠາວິຕໍ;

ປ຺ຫາຕພ຺ພໍ ປ຺ຫີນໍ ເມ, ຕສ຺ມາ ພຸທ຺ໂຘສ຺ມິ ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ"ຕິຯ (ສຸຯ ນິຯ ໕໖໑; ມຯ ນິຯ ໒ຯ໓໙໙);

ຄເປຕ຺ວາ ມຫາໂພຘິສຕ຺ຕໍ ອຌ຺ເຌຫິ ສທິຕ຺ຸ ວທິຕ຺ຸ ອສກ຺ກຸເຕຍ຺ຍຕ຺ຕາ ອສຍ຺ຫສ຺ສ ສກລສ຺ສ ໂພຘິສມ຺ຠາຣສ຺ສ ມຫາກຣຸຓາຘິການສ຺ສ ຈ ສຫນ຺ໂຕ ວຫນ຺ໂຕ, ຕຖາ ອຌ຺ເຌຫິ ສທິຕ຺ຸ ອຠິຠວິຕ຺ຸ ທຸກ຺ກຣຕ຺ຕາ ອສຍ຺ຫານໍ ປ຺ຌ຺ຈນ຺ນໍ ມາຣານໍ ສຫນ຺ໂຕ ອຠິຠວນ຺ໂຕ, ອາສຍານຸສຍຈຣິຍາຘິມຸຕ຺ຕິອາທິວິຠາຄາວໂພເຘນ ຍຖາຣຫໍ ເວເນຍ຺ຍານໍ ທິຎ຺ຖຘມ຺ມິກສມ຺ປ຺ຣາຍິກປ຺ຣມຕ຺ເຖຫີ ອນຸສາສນສງ຺ຂາຕສ຺ສ ອຌ຺ເຌຫິ ອສຍ຺ຫສ຺ສ ພຸທ຺ຘກິຈ຺ຈສ຺ສ ສຫນ຺ໂຕ ວຫນ຺ໂຕ, ຕຕ຺ຖ ວາ ສາຘຸກາຣິຠາວໂຕ ອສຍ຺ຫສາຫີນໍຯ ສມຸທາຈຣນ຺ຕິ ນນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ນນ຺ຕິ ນິປ຺າຕມຕ຺ຕໍ, ນໍ ຕຖາຄຕນ຺ຕິ ວາ ອຕ຺ໂຖຯ

ສກປ຺ຣສນ຺ຕາເນສຸ ຕມສງ຺ຂາຕໍ ໂມຫນ຺ຘກາຣໍ ນຸທິ ຂິປີຕິ ຕໂມນຸໂທຯ ປ຺າຣໍ ນິພ຺ພານໍ ຄໂຕຕິ ປ຺າຣຄໂຕຯ ອຖ ວາ "ມຸຕ຺ໂຕ ໂມເຈຍ຺ຍ"ນ຺ຕິອາທິນາ ນເຍນ ປ຺ວຕ຺ຕິຕສ຺ສ ມຫາຠິນິຫາຣສ຺ສ ສກລສ຺ສ ວາ ສໍສາຣທຸກ຺ຂສ຺ສ ສພ຺ພຌ຺ຌຸຕຸຕານໍ ປ຺າຣໍ ປ຺ຣິຍນ຺ຕໍ ຄໂຕຕິ ປ຺າຣຄໂຕ, ຕໍ ຕໂມນຸທໍ ປ຺າຣຄຕໍຯ ຕໂຕ ເອວ ປ຺ຕ຺ຕິປ຺ຕ຺ຕໍ ພຸທ຺ຘໍ, ສີລາທີ ທສພລຌາຓາທິຌ຺ຈ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ເຘຫິ ປ຺ຕ຺ຕພ຺ພໍ ສພ຺ພໍ ປ຺ຕ຺ຕນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ວສີມນ຺ຕິ ຊານາທີສຸ ອາວຊ຺ຊາປ຺ຜິພທ຺ເຘ ປ຺ຣໂມ ອາວຊ຺ຊນາທິວສີກາໂວ, ອຣິຍິທ຺ຘິສງ຺ຂາໂຕ ອນຌ຺ຌສາຘາຣໂຓ ຈິຕ຺ຕວສີກາໂວ ຈ ອສ຺ສ ອຕ຺ຖີຕິ ວສີມາ, ຕໍ ວສີມໍ, ວສີນນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ສພ຺ເພສໍ ກາມາສວາທີນໍ ອຠາເວນ ອນາສວໍຯ ກາຍວິສມາທິກສ຺ສ ວິສມສ຺ສ ວນ຺ຕຕ຺ຕາ ວາ ວິສສງ຺ຂາຕໍ ສພ຺ພໍ ກິເລສມລໍ ຕຣິຕ຺ວາ ວາ ວິສໍ ສກລວຎ຺ຜທຸກ຺ຂໍ ສຍໍ ຕຣິຕ຺ວາ ຕາຣຓໂຕ ວິສນ຺ຕໂຣ ຕໍ ວິສນ຺ຕຣໍຯ ຕຓ຺ຫາກ຺ຂເຍ ອຣຫຕ຺ຕຜເລ ນິພ຺ພາເນ ວາ ວິມຸຕ຺ຕໍ, ອຸກຍມ຺ຫີ ຄມນ຺ໂຕ

ໂມນສງຂາເຕນ ຄາເຕນ ກາຍໂມເນຍຍາທີທີ ວາ ສາຕິສຍໍ ສມນຸນາຄຕຕຸຕາ ມຸນີ. ມຸນີຕິ ທີ ອຄາຣິຍມຸນິ, ອນຄາຣິຍມຸນິ, ເສກຸຂມຸນິ, ອເສກຸຂມຸນິ, ປຈຸເຈກມຸນິ, ມຸນິມຸນີຕິ ອເນກວິສາ ມຸນໂຍ. ຕຕຸຖ ຄິທີ ອາຄຕຜໂລ ວິຄຸຄາຕສາສໂນ ອຄາຣິຍມຸນິ, ຕຖາຣູໂປ ປພຸພຊິໂຕ ອນຄາຣິຍມຸນິ, ສຕຸຕ ເສກຸຂາ ເສກຸຂມຸນິ, ຂີຕາສໂວ ອເສກຸຂມຸນິ, ປຈຸເຈກພຸທຸໂຮ ປຈຸເຈກມຸນິ, ສມຸມາສມຸພຸທຸໂຮ ມຸນິມຸນີຕິ. ອຍເມວ ອິຣາຣິປຸເປໂຕ. ອາຍຕິ ປຸນພຸກວາກາວໂຕ ອນຸຕິມໍ, ປຈຸຈິມໍ ເທທໍ ກາຍໍ ຣາເຣຕິຕິ ອນຸຕິມເທທຣາຣີ, ຕໍ ອນຸຕິມເທທຣາຣີ. ກິເລສມາຣາທີນໍ ສມຸມເທວ ປຣິຈຸຈຕຸຕຕຸຕາ ມາຣລຸຊຫໍ. ຕໂຕ ເອວ ຊຣາເຫຕຸສມຸຈຸເຂທໂຕ ອນຸປາທິເສສນິພຸພານປຸປັຕຸຕິວເສນ ປາກຍຊຣາທີສພຸພຊຣາຍ ປາຣຄຸໍ. ຊຣາສີເສນ ເຈຕຸຖ ຊາຕິມຣຕາໂສກາທີນໍ ປາຣຄມນໍ ວຸຕຸຕນຸຕິ ທຍຸຖພຸພໍ. ຕໍ ເອວໍກູຕໍ ຕຖາຄຕໍ ທຸເວ ວິຕກຸກາ ສມຸທາຈຣນຸຕີຕິ ພຸຣູມີຕິ ສມຸພນຸໂຮ.

ອິຕິ ກຄວາ ປຖມຄາຖາຍ ວິຕກຸກທຸວຍໍ ອຸທຸທີສິຕຸວາ ຕໂຕ ທຸຕິຍຄາຖາຍ ປວິເວກວິຕກຸກໍ ທສຸເສຕຸວາ ອິທານິ ເຂມວິຕກຸກໍ ທສຸເສຕຸໍ "ເສເລ ຍຖາ"ຕິ ຕຕິຍຄາຖມາທ. ຕຕຸຖ ເສເລ ຍຖາ ປພຸພຕມຸທຸຣນິຍຸຖິໂຕຕິ ເສເລ ສິລາມເຍ ເອກ ຄຸຜນປພຸພຕມຸທຸຣນີ ຍຖາ ຖິໂຕ. ນ ທີ ຕຕຸຖ ຖິຕສຸສ ອຸທຸຣໍ ຄີວຸກຸຂິປນປສາຣຕາທີກິຈຸຈໍ ອຕຸຖິ. ຕຖູປມນຸຕີ ຕປຸປົຍກາຄໍ ເສລປພຸພຕູປມໍ. ອຍໍ ປເນຕຸຖ ສງເຂປຕຸໂຖ – ຍຖາ ເສລປພຸພຕມຸທຸຣນີ ຖິໂຕ ຈກຸຂຸມາ ປຸຣິໂສ ສມນຸຕໂຕ ຊນຕໍ ປສຸເສຍຍ, ເອວເມວ ສຸເມໂຣ, ສຸນຸທຣປຸຄຸໂລ ສພຸພຄຸຄຸຕຄຸຄາເຕນ ສມນຸຕຈກຸຂຸ ກຄວາ ຣມຸມມຍໍ ປຄຸຄາມຍໍ ປາສາທມາຣຸຍຸຫ ສຍໍ ອເປຕໂສໂກ ໂສກາວຕິຕຸຕໍ ຊາຕິຊຣາກິກູຕຄຸຈ ຊນຕໍ ສຕຸຕກາຍໍ ອເວກຸຂຕິ ອຸປຣາຍຕິ ອຸປປຣິກຸຂຕີ. ອຍໍ ປເນຕຸຖ ອທິປຸປາໂຍ – ຍຖາ ທີ ປພຸພຕປາເທ ສມນຸຕາ ມທນຸຕໍ ເຂຕຸຕໍ ກຕຸວາ ຕຕຸຖ ເກທາຣປາລຸອິສຸ ກຸຜິໂຍ ກຕຸວາ ຣຕຸຕີ ອຄຸຄີ ຊາເລຍຸຍ, ຈຕຸຣງຄສມນຸນາຄຕຄຸຈ ອນຸຣກາຣໍ ກເວຍຸຍ, ອຖສຸສ ປພຸພຕສຸສ ມຕຸຖເກ ຖຕຸວາ ຈກຸຂຸມໂຕ ປຸຣິສສຸສ ກູມິປຸປເທສໍ ໂອໂລກຍໂຕ ເນວ ເຂຕຸຕໍ, ນ ເກທາຣປາລຸອິໂຍ, ນ ກຸຜິໂຍ, ນ ຕຕຸຖ ສຍິຕມນຸສຸສາ ປຄຸຄາເຍຍຸຍໍ, ກຸຜິສຸ ປນ ອຄຸຄິຊາລມຕຸຕ ເມວ ປຄຸຄາເຍຍຸຍ, ເອວໍ ຣມຸມມຍໍ ປາສາທມາຣຸຍຸຫ ສຕຸຕກາຍໍ ໂອໂລກຍໂຕ ຕຖາຄຕສຸສ ເຍ ເຕ ອກຕກລຸຍາຕາ ສຕຸຕາ, ເຕ ເອກວິຫາເຣ ທກຸຂິຕປສຸເສ ນິສິນຸນາປີ ພຸທຸຣຄາຕສຸສ ອາປາຖໍ ນາຄຈຸລນຸຕິ, ຣຕຸຕີ ຂິຕຸຕສຣາ ວິຍ ໂຫນຸຕິ. ເຍ ປນ ກຕກລຸຍາຕາ ເວເນຍຸຍປຸຄຸຄລາ, ເຕ ເອວສຸສ ທູເຣປີ ຖິຕາ ອາປາຖໍ ອາຄຈຸລນຸຕິ, ໂສ ອຄຸຄີ ວິຍ ຫິມວນຸຕປພຸພໂຕ ວິຍ ຈ ວຸຕຸຕມຸປີ ເຈຕໍ –

"ທູເຣ ສນຸໂຕ ປກາເສນຸຕິ, ຫິມວນຸໂຕວ ປພຸພໂຕ;

ອສນຸເຕຕຸຖ ນ ທິສຸສນຸຕິ, ຣຕຸຕີ ຂິຕຸຕາ ຍຖາ ສຣາ"ຕິ. (ຣ. ປ. ໓໐໔; ເນຕຸຕິ. ໑໑);

ເອວເມຕສຸມີ ສຸຕຸເຕ ຄາຖາສຸ ຈ ກຄວາ ອຕຸຕານໍ ປຣໍ ວິຍ ກຕຸວາ ທສຸເສສີ.

ປຖມສຸຕຸຕວຕຸຕນາ ນິຍຸຖິຕາ.

໔. ເທສນາສຸຕຸຕວຕຸຕນາ

໓໙. ທຸຕິເຍ ປຣິຍາເຍນາຕິ ເອຕຸຖ ປຣິຍາຍ-ສທຸໂທ "ມຊຸປິຕຸທິກປຣິຍາໂຍຕຸເວວ ນໍ ຣາເຣຫີ"ຕິອາທີສຸ (ມ. ນິ. ໑.໒໐໕) ເທສນາຍໍ ອາຄໂຕ. "ອຕຸຖິ ຂເວສ , ພຸຣາຫຸມຕ, ປຣິຍາໂຍ, ເຍນ ມໍ ປຣິຍາເຍນ ສມຸມາ ວທມາໂນ ວເທຍຍ – ອກີຣິຍວາໂທ ສມໂຕ ໂຄຕໂມ"ຕິອາທີສຸ (ປາຣາ. ໕; ອ. ນິ. ໘.໑໑) ກາຣເຕ. "ກສຸສ ນຸ ໂຂ, ອານນຸທ, ອຊຸຊ ປຣິຍາໂຍ ກິກຸຂຸນີໂຍ ໂອວທິຕຸ"ນຸຕິອາທີສຸ (ມ. ນິ. ໓.໓໙໘) ວາເຣ. ອິຣ ປນ ວາເຣປີ ກາຣເຕປີ ວຍຸຍຕິ, ຕສຸມາ, ກິກຸຂເວ, ຕຖາຄຕສຸສ ທຸເວ ຣມຸມເທສນາ ຍຖາຣທໍ ກາຣເຕນ ກວນຸຕິ, ວາເຣນ ວາຕິ ອຍເມຕຸຖ ອຕຸໂຖ. ກຄວາ ທີ ເວເນຍຸຍຊຸຊາສຍານຸຣູປໍ ກທາຈິ "ອິເມ ຣມຸມາ ກຸສລາ, ອິເມ, ຣມຸມາ ອກຸສລາ. ອິເມ ຣມຸມາ ສາວຊຸຊາ, ອິເມ ຣມຸມາ ອນວຊຸຊາ. ອິເມ ເສວິຕພຸພາ, ອິເມ ນ ເສວິຕພຸພາ"ຕິອາທິນາ ກຸສລາກຸສລຣມຸເມ ວິກຊນຸໂຕ ກຸສລຣມຸເມຫີ ອກຸສລຣມຸເມ ອສງກຣໂຕ ປຄຸຄາເປນຸໂຕ "ປາປໍ ປາປກໂຕ ປສຸສຖາ"ຕິ ຣມຸມໍ ເທເສຕິ. ກທາຈິ "ປາຕາຕິປາໂຕ, ກິກຸຂເວ, ອາເສວິໂຕ ກາວິໂຕ ພທຸລີກໂຕ ນິຣຍສໍວຕຸຕນິໂກ ຕິຣຈຸຊານໂຍນິສໍວຕຸຕນິໂກ ເປຕຸຕິວິສຍສໍວຕຸຕນິໂກ, ໂຍ ສພຸພລຫຸໂກ ປາຕາຕິປາໂຕ, ໂສ ອປຸປາຍຸກສໍວຕຸຕນິໂກ"ຕິອາທິນາ (ອ. ນິ. ໘.໔໐) ອາທີນວໍ ປກາເສນຸໂຕ ປາປໂຕ ນິພຸພິທາທີທີ ນິໂຍເຊນຸໂຕ "ນິພຸພິນຸທຖ ວິຣຊຸຊຖາ"ຕິ ຣມຸມໍ ເທເສຕິ.

ຠວນ຺ຕິຕິ ໂຫນ຺ຕິ ປວຕ຺ຕນ຺ຕີຯ ປາປໍ ປາປກໂຕ ປສ຺ສຖາຕິ ສພ຺ພໍ ປາປຘມ຺ມໍ ທິຏ຺ເຐວ ຘມ຺ເມ ອາຍຕິຎ຺ຈ ອຫິຕທຸກ຺ຂາວຫໂຕ ລາມກໂຕ ປສ຺ສຖຯ ຕຕ຺ຖ ນິພ຺ພິນ຺ທຖາຕິ ຕສ຺ມິໍ ປາປຘມ຺ເມ ‘‘ອຈ຺ຈນ຺ຕຫີນຠາວໂຕ ລາມກຏ຺ເຐນ ປາປໍ, ອໂກສລ຺ລສມ຺ຠູຕຏ຺ເຐນ ອກຸສລໍ, ປກຕິປຠາສ຺ສຣສ຺ສ ປສນ຺ນສ຺ສ ຈ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ປຠາສ຺ສຣາທິຠາວວິນາສນໂຕ ສໍກິເລສິກໍ, ປຸນປ຺ປຸນໍ ຠວທຸກ຺ຂນິພ຺ພຕ຺ຕນໂຕ ໂປໂນພ຺ຠວິກໍ, ສເຫວ ທຣເຖຫິ ປຣິຬາເຫຫິ ວຕ຺ຕນໂຕ ສທຣໍ, ທຸກ຺ຂສ຺ເສວ ວິປຈ຺ຈນໂຕ ທຸກ຺ຂວິປາກໍ, ອປຣິມາຓມ຺ປິ ກາລໍ ອນາຄເຕ ຊາຕິຊຣາມຣຓນິພ຺ພຕ຺ຕນໂຕ ອາຍຕິໍ ຊາຕິຊຣາມຣຓີຍໍ, ສພ຺ພຫິຕສຸຂວິຘໍສນສມຕ຺ຖ’’ນ຺ຕິອາທິນາ ນເຍນ ນານາວິເຘ ອາທີນເວ, ຕສ຺ສ ຈ ປຫາເນ ອານິສໍເສ ສມ຺ມປຎ຺ຎາຍ ປສ຺ສນ຺ຕາ ນິພ຺ພິນ຺ທຖ ນິພ຺ເພທໍ ອາປຊ຺ຊຖຯ ນິພ຺ພິນ຺ທນ຺ຕາ ຈ ວິປສ຺ສນໍ ວຑ຺ເຒຕ຺ວາ ອຣິຍມຄ຺ຄາຘິຄເມນ ປາປໂຕ ວິຣຊ຺ຊຖ ເຈວ ວິມຸຈ຺ຈຖ ຈຯ ມຄ຺ເຄນ ວາ ສມຸຈ຺ເຉທວິຣາຄວເສນ ວິຣຊ຺ຊຖ, ຕໂຕ ຜເລນ ປຏິປ຺ປສ຺ສທ຺ຘິວິມຸຕ຺ຕິວເສນ ວິມຸຈ຺ຈຖຯ ອຖ ວາ ປາປນ຺ຕິ ລາມກໂຕ ປາປໍຯ ກິໍ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ? ຍໍ ອນິຈ຺ຈທຸກ຺ຂາທິຠາເວນ ກຸຈ຺ຉິຕໍ ອຣິເຍຫິ ຊິຄຸຈ຺ຉນີຍໍ ວຏ຺ຏທຸກ຺ຂໍ ປາເປຕີຕິ ປາປໍຯ ກິໍ ປນ ຕໍ? ເຕຠູມກຘມ຺ມຊາຕໍ ຯ ຍຖາວຸຕ຺ເຕນ ອຕ຺ເຖນ ປາປກໂຕ ທິສ຺ວາ ຕຕ຺ຖ ອນິຈ຺ຈໂຕ, ທຸກ຺ຂໂຕ, ໂຣຄໂຕ, ຄຓ຺ຑໂຕ, ສລ຺ລໂຕ, ອຆໂຕ, ອາພາຘໂຕຕິອາທິນາ ວິປສ຺ສນໍ ວຑ຺ເຒນ຺ຕາ ນິພ຺ພິນ຺ທຖຯ ອຍໍ ທຸຕິຍາຕິ ຍາຖາວໂຕ ອຫິຕານຕ຺ຖວິຠາວນໍ ປຐມໍ ອຸປາທາຍ ຕໂຕ ວິເວຈນໍ ອຍໍ ທຸຕິຍາ ຘມ຺ມເທສນາຯ

ຄາຖາສຸ ພຸທ຺ຘສ຺ສາຕິ ສພ຺ພຎ຺ຎຸພຸທ຺ຘສ຺ສຯ ສພ຺ພຠູຕານຸກມ຺ປີໂນຕິ ສພ຺ເພປິ ສຕ຺ເຕ ມຫາກຣຸຓາຍ ອນຸກມ຺ປນສຠາວສ຺ສຯ ປຣິຍາຍວຈນນ຺ຕິ ປຣິຍາເຍນ ກຖນໍ ເທສນໍຯ ປສ຺ສາຕິ ປຣິສໍ ອາລປຕິ, ປຣິສເຊຏ຺ຐກໍ ວາ ສນ຺ຘາຍ ວຸຕ຺ຕໍຯ ເກຈິ ປນາຫຸ ‘‘ອຕ຺ຕານເມວ ສນ຺ຘາຍ ຠຄວາ ‘ປສ຺ສາ’ຕິ ອໂວຈາ’’ຕິຯ ຕຕ຺ຖາຕິ ຕສ຺ມິໍ ປາປເກ ວິຣຊ຺ຊຖ ຣາຄໍ ປຊຫຖາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ເສສໍ ວຸຕ຺ຕນຍເມວຯ

ທຸຕິຍສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

໙ຯ ວິຊ຺ຊາສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ

໔໐ຯ ຕຕິເຍ ປຸພ຺ພງ຺ຄມາຕິ ສຫຊາຕວເສນ, ອຸປນິສ຺ສຍວເສນ ຈາຕິ ທ຺ວີຫິ ອາກາເຣຫິ ປຸພ຺ພງ຺ຄມາ ປຸຣສ຺ສຣາ ປຘານກາຣຓໍຯ ນ ຫິ ອວິຊ຺ຊາຍ ວິນາ ອກຸສລຸປ຺ປຕ຺ຕິ ອຕ຺ຖິຯ ສມາປຕ຺ຕິຍາຕິ ສມາປຊ຺ຊນາຍ ສຠາວປຏິລາຠາຍ, ປວຕ຺ຕິຍາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ຕຕ຺ຖ ອກຸສລປ຺ປວຕ຺ຕິຍາ ອາທີນວປ຺ປຏິຈ຺ຉາທເນນ ອໂຍນິໂສມນສິກາຣສ຺ສ ປຈ຺ຈຍຠາເວນ ອປ຺ປຫີນຠາເວນ ຈ ອກຸສລຘມ຺ມານໍ ອຸປນິສ຺ສຍຠາໂວ ທິສ຺ສຕິຯ

ເອວໍ ພ຺ຍາຘິມຣຓາທິທຸກ຺ຂສ຺ສ ອຘິຏ຺ຐານຠາວໂຕ ສພ຺ພາປິ ຄຕິໂຍ ອິຘ ທຸຄ຺ຄຕິໂຍຯ ອຖ ວາ ຣາຄາທີຫິ ກິເລເສຫິ ທູສິຕາ ຄຕິໂຍ ກາຍວຈີຈິຕ຺ຕານໍ ປວຕ຺ຕິໂຍຕິ ທຸຄ຺ຄຕິໂຍ, ກາຍວຈີມໂນທຸຈ຺ຈຣິຕານີຯ ອສ຺ມິໍ ໂລເກຕິ ອິຘ ໂລເກ ມນຸສ຺ສຄຕິຍໍ ວາຯ ປຣມ຺ຫິ ຈາຕິ ຕໂຕ ອຎ຺ຎາສຸ ຄຕີສຸຯ ອວິຊ຺ຊາມູລິກາ ສພ຺ພາຕິ ຕາ ສພ຺ພາປິ ທຸຈ຺ຈຣິຕສ຺ສ ວິປຕ຺ຕິໂຍ ວຸຕ຺ຕນເຍນ ອວິຊ຺ຊາປຸພ຺ພງ຺ຄມຕ຺ຕາ ອວິຊ຺ຊາມູລິກາ ເອວຯ ອິຈ຺ຉາໂລຠສມຸສ຺ສຍາຕິ ອສມ຺ປຕ຺ຕວິສຍປຣິເຍສນລກ຺ຂຓາຍ ອິຈ຺ຉາຍ, ສມ຺ປຕ຺ຕວິສຍລຸພ຺ຠນລກ຺ຂເຓນ ໂລເຠນ ຈ ສມຸສ຺ສິຕາ ອຸປຈິຕາຕິ ອິຈ຺ຉາໂລຠສມຸສ຺ສຍາຯ

ຍໂຕຕິ ຍສ຺ມາ ອວິຊ຺ຊາເຫຕຸ ອວິຊ຺ຊາຍ ນິວຸໂຕ ຫຸຕ຺ວາຯ ປາປິຈ຺ໂຉຕິ ອວິຊ຺ຊາຍ ປຏິຈ຺ຉາທິຕຕ຺ຕາ ປາປິຈ຺ຉຕາຍ ອາທີນເວ ອປ຺ປສ຺ສນ຺ໂຕ ອສນ຺ຕຄຸຓສມ຺ຠາວນວເສນ ໂກຫຎ຺ຎາທີນິ ກໂຣນ຺ໂຕ ປາປິຈ຺ໂຉ, ໂລເຠເນວ ອຕ຺ຣິຈ຺ຉຕາປີ ຄຫິຕາຕິ ທຏ຺ຐພ຺ພາຯ ອນາທໂຣຕິ ໂລກາຘິປຕິໂນ ໂອຕ຺ຕປ຺ປສ຺ສ ອຠາເວນ ສພ຺ຣຫ຺ມຈາຣີສຸ ອາທຣຣຫິໂຕຯ ຕໂຕຕິ ຕສ຺ມາ ອວິຊ຺ຊາປາປິຈ຺ຉຕາອຫິຣິກາໂນຕ຺ຕປ຺ປເຫຕຸ ຯ ປສວຕີຕິ ກາຍທຸຈ຺ຈຣິຕາທິເຠທໍ ປາປໍ ອຸປຈິນຕິຯ ອປາຍໍ ເຕນ ຄຈ຺ຉຕີຕິ ເຕນ ຕຖາ ປສຸເຕນ ປາເປນ ນິຣຍາທິເຠທໍ ອປາຍໍ ຄຈ຺ຉຕິ ອຸປປຊ຺ຊຕິຯ

ຕສ຺ມາຕິ ຍສ຺ມາ ເອເຕ ເອວໍ ສພ຺ພທຸຈ຺ຈຣິຕມູລຠູຕາ ສພ຺ພທຸຄ຺ຄຕິປຣິກ຺ກິເລສເຫຕຸຠູຕາ ຈ ອວິຊ຺ຊາທໂຍ, ຕສ຺ມາ ອິຈ຺ຉຎ຺ຈ, ໂລຠຎ຺ຈ, ອວິຊ຺ຊຎ຺ຈ, ຈສທ຺ເທນ ອຫິຣິກາໂນຕ຺ຕປ຺ປຎ຺ຈ ວິຣາຊຍໍ ສມຸຈ຺ເຉທວເສນ ປຊຫໍຯ ກຖໍ ວິຣາເຊຕີຕິ ອາຫ? ວິຊ຺ຊໍ ອຸປ຺ປາທຍນ຺ຕິ, ວິປສ຺ສນາປຏິປາຏິຍາ ຈ, ມຄ຺ຄປຏິປາຏິຍາ ຈ, ອຸສ຺ສກ຺ກິຕ຺ວາ ອຣຫຕ຺ຕມຄ຺ຄວິຊ຺ຊໍ ອຕ຺ຕໂນ ສນ຺ຕາເນ ອຸປ຺ປາທຍນ຺ໂຕຯ ສພ຺ພາ ທຸຄ຺ຄຕິໂຍຕິ ສພ຺ພາປິ ທຸຈ຺ຈຣິຕສງ຺ຂາຕາ ທຸຄ຺ຄຕິໂຍ, ວຏ຺ຏທຸກ຺ຂສ຺ສ ວາ ອຘິຏ຺ຐານຠາວໂຕ ທຸກ຺ຂາ,

ສພ຺ພາ ປຎ຺ຈປິ ຄຕິໂຍ ຊເຫ ປຊເຫຍ຺ຍ ສມຕິກ຺ກເມຍ຺ຍຯ ກິເລສວຏ຺ຏປ຺ປຫາເນເນວ ຫິ ກມ຺ມວຏ຺ຏໍ ວິປາກວຏ຺ຏຎ຺ຈ ປຫີນໍ ໂຫຕີຕິຯ

ຕຕິຍສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

ປຐມຠາຓວາຣວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

໔ຯ ປຎ຺ຎາປຣິຫີນສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ

໔໑ຯ ຈຕຸຕ຺ເຖ ສຸປຣິຫີນາຕິ ສຸຏ຺ຐຸ ປຣິຫີນາຯ ເຍ ອຣິຍາຍ ປຎ຺ຎາຍ ປຣິຫີນາຕິ ເຍ ສຕ຺ຕາ ປຎ຺ຈນ຺ນໍ ຂນ຺ຘານໍ ອຸທຍພ຺ພຍປຏິວິຊ຺ຌເນນ ຈຕຸສຈ຺ຈປຏິວິຊ຺ຌເນນ ຈ ກິເລເສຫິ ອາຣກາ ຐິຕຕ຺ຕາ ອຣິຍາຍ ປຣິສຸທ຺ຘາຍ ວິປ຺ປສ຺ສນາປຎ຺ຎາຍ ຈ ມຄ຺ຄປຎ຺ຎາຍ ຈ ປຣິຫີນາ, ເຕ ໂລກິຍໂລກຸຕ຺ຕຣາຫິ ສມ຺ປຕ຺ຕີຫິ ອຕິວິຍ ປຣິຫີນາ ມຫາຊານິກາຯ ເກ ປນ ເຕຕິ? ເຍ ກມ຺ມາວຣເຓນ ສມນ຺ນາຄຕາຯ ເຕ ຫິ ມິຈ຺ຉຕ຺ຕນິຍຕຠາວໂຕ ເອກນ຺ເຕນ ປຣິຫີນາ ອປຣິປຸຓ຺ຓາ ມຫາຊານິກາຯ ເຕນາຫ ''ທຸຄ຺ຄຕິ ປາຏິກງ຺ຂາ''ຕິຯ ວິປາກາວຣຓສມງ຺ຄີໂນປິ ປຣິຫີນາຯ ອຕ຺ຖ ວາ ສຸກ຺ກປກ຺ເຂ ອປຣິຫີນາ ນາມ ຕິວິຘາວຣຓວິຣຫິຕາ ສມ຺ມາທິຏ຺ຐິກາ ກມ຺ມສ຺ສກຕຎາເຓນ ຈ ສມນ຺ນາຄຕາຯ ເສສໍ ວຸຕ຺ຕນຍານຸສາເຣນ ເວທິຕພ຺ພໍຯ

ຄາຖາສຸ ປຎ຺ຎາຍາຕິ ນິສ຺ສກ຺ກວຈນໍ, ວິປ຺ປສ຺ສນາຎາເຓໂຕ ມຄ຺ຄຎາເຓໂຕ ຈ ປຣິຫາເນນາຕິຯ ສາມິວຈນໍ ວາ ເອຕໍ, ຍຖາວຸຕ຺ຕຎາຓສ຺ສ ປຣິຫາເນນາຕິ, ອຸປ຺ປາເທຕພ຺ພສ຺ສ ອນຸປ຺ປາທເນເນວ ເຈຕ຺ຖ ປຣິຫານໍຯ ນິວິຏ຺ຐໍ ນາມຣູປສ຺ມິນ຺ຕິ ນາມຣູເປ ອຸປາທານກ຺ຂນ຺ຘປຎ຺ຈເກ ''ເອຕໍ ມມາ''ຕິອາທິນາ ຕຓ຺ຫາທິຏ຺ຐິວເສນ ອຠິນິວິຏ຺ຐໍ ອຊ຺ໂຌສິຕໍ, ຕໂຕ ເອວ ອິທໍ ສຈ຺ຈນ຺ຕິ ມຎ຺ຎຕີຕິ ''ອິທເມວ ສຈ຺ຈໍ ໂມຆມຎ຺ຎ''ນ຺ຕິ ມຎ຺ຎຕິຯ ''ສເທວເກ ໂລເກ''ຕິ ວິຠຕ຺ຕິ ປຣິຓາເມຕພ຺ພາຯ

ເອວໍ ປຐມຄາຖາຍ ສໍກິເລສປກ຺ຂໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ອິທານິ ຍສ຺ສາ ອນຸປ຺ປຕ຺ຕິຍາ ນາມຣູປສ຺ມິໍ ມຎ຺ຎນາຠິນິເວເສຫິ ກິເລສວຏ຺ຏໍ ວຕ຺ຕຕິ, ຕສ຺ສາ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິຍາ ວຏ຺ຏສ຺ສ ອຸປຈ຺ເຉໂທຕິ ປຎ຺ຎາຍ ອານຸຠາວໍ ປກາເສນ຺ໂຕ ''ປຎ຺ຎາ ຫິ ເສຏ຺ຐາ ໂລກສ຺ມິ''ນ຺ຕິ ຄາຖມາຫຯ

ຕຕ຺ຖ ໂລກສ຺ມິນ຺ຕິ ສງ຺ຂາຣໂລກສ຺ມິໍຯ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຘ ວິຍ ສຕ຺ເຕສຸ, ສງ຺ຂາເຣສຸ ປຎ຺ຎາສທິໂສ ຘມ຺ໂມ ນຕ຺ຖິຯ ປຎ຺ຎຸຕ຺ຕຣາ ຫິ ກຸສລາ ຘມ຺ມາ, ປຎ຺ຎາຍ ຈ ສິທ຺ຘາຍ ສພ຺ເພ ອນວຊ຺ຊຘມ຺ມາ ສິທ຺ຘາ ເອວ ໂຫນ຺ຕິຯ ຕຖາ ຫິ ວຸຕ຺ຕໍ ''ສມ຺ມາທິຏ຺ຐິສ຺ສ ສມ຺ມາສງ຺ກປ຺ໂປ ປໂຫຕີ''ຕິອາທິ (ມຯ ນິຯ ໓ຯ໑໔໑; ສໍຯ ນິຯ ໕ຯ໑)ຯ ຍາ ປເນຕ຺ຖ ປຎ຺ຎາ ອຘິປ຺ເປຕາ, ສາ ເສຏ຺ຐາຕິ ໂຖມິຕາຯ ຍຖາ ຈ ສາ ປວຕ຺ຕຕິ, ຕໍ ທສ຺ເສຕຸໍ ''ຍາຍໍ ນິພ຺ເພຘຄາມິນີ''ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຕສ຺ສຕ຺ໂຖ – ຍາ ອຍໍ ປຎ຺ຎາ ອນິພ຺ພິທ຺ຘປຸພ຺ພໍ ອປທາລິຕປຸພ຺ພໍ ໂລຠກ຺ຂນ຺ຘາທິໍ ນິພ຺ພິຊ຺ຌນ຺ຕີ ປທາເລນ຺ຕີ ຄຈ຺ຉຕີ ປວຕ຺ຕຕີຕິ ນິພ຺ເພຘຄາມິນີ, ຍາຍ ຈ ຕສ຺ມິໍ ຕສ຺ມິໍ ຠວໂຍນິຄຕິວິຎ຺ຎາຓຏ຺ຐິຕິສຕ຺ຕາວາເສສຸ ສຕ຺ຕນິກາເຍສຸ ຂນ຺ຘານໍ ປຐມາຠິນິພ຺ພຕ຺ຕິສງ຺ຂາຕາຍ ຊາຕິຍາ ຕໍນິມິຕ຺ຕສ຺ສ ຈ ກມ຺ມຠວສ຺ສ ປຣິກ຺ຂຍໍ ປຣິໂຍສານໍ ນິພ຺ພານໍ ອຣຫຕ຺ຕຎ຺ຈ ສມ຺ມາ ອວິປຣີຕໍ ຊານາຕິ ສຈ຺ຉິກໂຣຕິ, ອຍໍ ສຫວິປ຺ປສ຺ສນາ ມຄ຺ຄປຎ຺ຎາ ເສຏ຺ຐາ ໂລກສ຺ມິນ຺ຕິຯ

ອິທານິ ຍຖາວຸຕ຺ຕປຎ຺ຎານຸຠາວສມ຺ປນ຺ເນ ຂີຓາສເວ ອຠິຕ຺ຖວນ຺ໂຕ ''ເຕສໍ ເທວາ ມນຸສ຺ສາ ຈາ''ຕິ ໂອສານຄາຖມາຫຯ ຕສ຺ສຕ຺ໂຖ – ເຕສໍ ຈຕູສຸ ອຣິຍສຈ຺ເຈສຸ ປຣິຎ຺ຎາທີນໍ ໂສລສນ຺ນໍ ກິຈ຺ຈານໍ ນິຏ຺ຐິຕຕ຺ຕາ ຈຕຸສຈ຺ຈສມ຺ໂພເຘນ ສມ຺ພຸທ຺ຘານໍ, ສຕິເວປຸລ຺ລປ຺ປຕ຺ຕິຍາ ສຕີມຕໍ, ວຸຕ຺ຕນເຍນ ສມຸຄ຺ຆາຕິຕສມ຺ໂມຫຕ຺ຕາ ປຎ຺ຎາເວປຸລ຺ລປ຺ປຕ຺ຕິຍາ ຫາສປຎ຺ຎານໍ, ປຸພ຺ພຠາເຄ ວາ ສີລາທີປາຣິປູຣິໂຕ ປຏ຺ຐາຍ ຍາວ ນິພ຺ພານສຈ຺ຉິກິຣິຍາຍ ຫາສເວທຕຸຏ຺ຐິປາໂມຊ຺ຊພຫຸລຕາຍ ຫາສປຎ຺ຎານໍ, ສພ຺ພໂສ ປຣິກ຺ຂີຓຠວສໍໂຍຊນຕ຺ຕາ ອນ຺ຕິມສຣີຣຘາຣີນໍ ຂີຓາສວານໍ ເທວາ ມນຸສ຺ສາ ຈ ປີຫຍນ຺ຕິ ປີຍາ ໂຫນ຺ຕິ, ຕພ຺ຠາວໍ ອຘິຄນ຺ຕຸໍ ອິຈ຺ຉນ຺ຕິ ''ອໂຫ ປຎ຺ຎານຸຠາໂວ, ອໂຫ ວຕ ມຍມ຺ປິ ເອທິສາ ເອວໍ ນິຕ຺ຕິຓ຺ຓສພ຺ພທຸກ຺ຂາ ຠເວຍ຺ຍາມາ''ຕິຯ

ຈຕຸຕ຺ຖສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

໔໗ ສຸກຸກສມຸມສຸຕຸຕວຕຸຕນາ

໔໔໗ ປລຸຈເມ ສຸກຸກາຕິ ນ ວຕຸຕສຸກຸກຕາຍ ສຸກຸກາ, ສຸກຸກກາວາຍ ປນ ປຣມໂວຫານາຍ ສໍວຕຸຕນຸຕີຕິ ນິປຸຜຸຕິສຸກຸກຕາຍ ສຸກຸກາ໗ ສຣເສນປີ ສພຸເພ ກຸສລາ ສມຸມາ ສຸກຸກາ ເອວ ກຕຸຫກາວປຜິປກຸຂໂຕ ໗ ເຕສຄຸຫີ ອຸປຸປຕຸຕິຍາ ຈິຕຸຕໍ ປກາສູສຣໍ ໂຫຕິ ປຣິສຸທຸສໍ໗ ສມຸມາຕິ ກຸສລາ ສມຸມາ໗ ໂລກນຸຕິ ສຕຸຕໂລກໍ໗ ປາເລນຸຕີຕິ ອາສາຣສນຸສາຣເຕນ ມຣິຍາທໍ ຄເປນຸຕາ ຣກຸຂນຸຕີ໗ ຫິຣີ ຈ ໂອຕຸຕປຸປລຸຈາຕິ ເອຕຸຖ ຫິຣິຍຕິ ຫິຣິຍິຕພຸເພນ, ຫິຣີຍນຸຕິ ເອເຕນາຕິ ວາ ຫິຣີ໗ ວຸຕຸຕມຸປີ ເຈຕໍ ‘‘ຍໍ ຫິຣີຍຕິ ຫິຣີຍິຕພຸເພນ, ຫິຣີຍຕິ ປາປການໍ ອກຸສລານໍ ສມຸມານໍ ສມາປຕຸຕິຍາ, ອຍໍ ວຸຈຸຈຕິ ຫິຣີ’’ຕິ (ສ໗ ສ໗ ໑໐)໗ ໂອຕຸຕປຸປຕີ ໂອຕຸຕປຸປີຕພຸເພນ, ໂອຕຸຕປຸປນຸຕິ ເອເຕນາຕິ ວາ ໂອຕຸຕປຸປໍ໗ ວຸຕຸຕມຸປີເຈຕໍ ‘‘ຍໍ ໂອຕຸຕປຸປຕິ ໂອຕຸຕປຸປີຕພຸເພນ, ໂອຕຸຕປຸປຕິ ປາປການໍ ອກຸສລານໍ ສມຸມານໍ ສມາປຕຸຕິຍາ, ອິທໍ ວຸຈຸຈຕິ ໂອຕຸຕປຸປ’’ນຸຕິ (ສ໗ ສ໗ ໑໑)໗

ຕຕຸຖ ອຊຸຊຸຕຸຕສມຸຍຸຖານາ ຫິຣີ, ພຫິທຸສາສມຸຍຸຖານໍ ໂອຕຸຕປຸປໍ໗ ອຕຸຕາທິປເຕຍຸຍາ ຫິຣີ, ໂລກາທິປເຕຍຸຍໍ ໂອຕຸຕປຸປໍ໗ ລຊຸຊາສກາວສຕຸຖິຕາ ຫິຣີ, ກຍສກາວສຕຸຖິຕໍ ໂອຕຸຕປຸປໍ໗ ສປຸປຕິສຸສວລກຸຂຕາ ຫິຣີ, ວຊຸຊກີຣຸກກຍທສຸສາວີລກຸຂຕໍ ໂອຕຸຕປຸປໍ໗

ຕຕຸຖ ອຊຸຊຸຕຸຕສມຸຍຸຖານໍ ຫິຣີ ຈຕູຫິ ກາຣເຕຫິ ສມຸຍຸຖາເປຕິ – ຊາຕິ ປຈຸຈເວກຸຂິຕຸວາ, ວຍໍ ປຈຸຈເວກຸຂິຕຸວາ, ສູຣກາວໍ ປຈຸຈເວກຸຂິຕຸວາ, ພາຫຸສຈຸຈໍ ປຈຸຈເວກຸຂິຕຸວາ໗ ກຖໍ? ‘‘ປາປກຣຕໍ ນາເມຕໍ ນ ຊາຕິສມຸປນຸນານໍ ກມຸມໍ, ຫີນຊຈຸຈານໍ ເກວຸຜາທີນໍ ກມຸມໍ, ມາທິສສຸສ ຊາຕິສມຸປນຸນສຸສ ອິທໍ ກມຸມໍ ກາຕຸໍ ນ ຍຸຕຸຕ’’ນຸຕິ ເອວໍ ຕາວ ຊາຕິ ປຈຸຈເວກຸຂິຕຸວາ ປາຕາຕິປາຕາທິປາປກມຸມໍ ອກໂຣນຸໂຕ ຫິຣີ ສມຸຍຸຖາເປຕິ໗ ຕຖາ ‘‘ປາປກຣຕໍ ນາເມຕໍ ທຫເຣຫີ ກຕຸຕພຸພກມຸມໍ, ມາທິສສຸສ ວເຍ ຄິຕສຸສ ອິທໍ ກມຸມໍ ກາຕຸໍ ນ ຍຸຕຸຕ’’ນຸຕິ ເອວໍ ວຍໍ ປຈຸຈເວກຸຂິຕຸວາ ປາຕາຕິປາຕາທິປາປກມຸມໍ ອກໂຣນຸໂຕ ຫິຣີ ສມຸຍຸຖາເປຕິ໗ ຕຖາ ‘‘ປາປກຣຕໍ ນາເມຕໍ ທຸພຸພລຊາຕິການໍ ກມຸມໍ, ມາທິສສຸສ ສູຣກາວສມຸປນຸນສຸສ ອິທໍ ກມຸມໍ ກາຕຸໍ ນ ຍຸຕຸຕ’’ນຸຕິ ເອວໍ ສູຣກາວໍ ປຈຸຈເວກຸຂິຕຸວາ ປາຕາຕິປາຕາທິປາປກມຸມໍ ອກໂຣນຸໂຕ ຫິຣີ ສມຸຍຸຖາເປຕິ໗ ຕຖາ ‘‘ປາປກຣຕໍ ນາເມຕໍ ອນຸສພາລານໍ ກມຸມໍ, ນ ປຕຸທິຕານໍ, ມາທິສສຸສ ປຕຸທິຕສຸສ ພຫຸສຸສຸຕສຸສ ອິທໍ ກມຸມໍ ກາຕຸໍ ນ ຍຸຕຸຕ’’ນຸຕິ ເອວໍ ພາຫຸສຈຸຈໍ ປຈຸຈເວກຸຂິຕຸວາ ປາຕາຕິປາຕາທິປາປກມຸມໍ ອກໂຣນຸໂຕ ຫິຣີ ສມຸຍຸຖາເປຕິ໗ ເອວໍ ອຊຸຊຸຕຸຕສມຸຍຸຖານໍ ຫິຣີ ຈຕູຫິ ກາຣເຕຫິ ສມຸຍຸຖາເປຕິ໗ ສມຸຍຸຖາເປຕຸວາ ຈ ປນ ອຕຸຕໂນ ຈິຕຸເຕ ຫິຣີ ປເວເສຕຸວາ ປາປກມຸມໍ ນ ກໂຣຕິ໗ ເອວໍ ຫິຣີ ອຊຸຊຸຕຸຕສມຸຍຸຖານາ ນາມ ໂຫຕິ໗

ກຖໍ ໂອຕຸຕປຸປໍ ພຫິທຸສາສມຸຍຸຖານໍ ນາມ? ‘‘ສເຈ ຕຸວໍ ປາປກມຸມໍ ກຣິສຸສສິ, ຈຕູສຸ ປຣິສາສຸ ຄຣຫປຸປຕຸໂຕ ກວິສຸສສີ໗

‘‘ຄຣຫິສຸສນຸຕິ ຕໍ ວິຄຸຄູ, ອສຸຈິໍ ນາຄຣິໂກ ຍຖາ;

ວຊຸຊິໂຕ ສີລວນຸເຕຫີ, ກຖໍ ກິກຸຂຸ ກຣິສຸສສີ’’ຕິ໗ –

ປຈຸຈເວກຸຂນຸໂຕ ຫິ ພຫິທຸສາສມຸຍຸຄິເຕນ ໂອຕຸຕປຸເປນ ປາປກມຸມໍ ນ ກໂຣຕິ໗ ເອວໍ ໂອຕຸຕປຸປໍ ພຫິທຸສາສມຸຍຸຖານໍ ນາມ ໂຫຕິ໗

ກຖໍ ຫິຣີ ອຕຸຕາທິປເຕຍຸຍາ ນາມ? ອິເສກຈຸໂຈ ກຸລປຸຕຸໂຕ ອຕຸຕານໍ ອທິປຕີ ເຊຍຸຖກໍ ກຕຸວາ ‘‘ມາທິສສຸສ ສທຸສາປພຸພຊິຕສຸສ ພຫຸສຸສຸຕສຸສ ຊຸຕວາທິສຸສ ນ ຍຸຕຸຕໍ ປາປກມຸມໍ ກາຕຸ’’ນຸຕິ ປາປກມຸມໍ ນ ກໂຣຕິ໗ ເອວໍ ຫິຣີ ອຕຸຕາທິປເຕຍຸຍາ ນາມ ໂຫຕິ໗ ເຕນາຫ ກຄວາ –

‘‘ໂສ ອຕຸຕານໍເຍວ ອທິປຕີ ກຣິຕຸວາ ອກຸສລໍ ປຊຫຕິ, ກຸສລໍ ກາເວຕິ, ສາວຊຸຊໍ ປຊຫຕິ, ອນວຊຸຊໍ ກາເວຕິ, ສຸທຸສມຕຸຕານໍ ປຣິຫຣຕີ’’ຕິ (ອ໗ ນິ໗ ໑໗໔໐)໗

ກຖໍ ໂອຕຸຕປຸປໍ ໂລກາທິປເຕຍຸຍໍ ນາມ? ອິເສກຈຸໂຈ ກຸລປຸຕຸໂຕ ໂລກໍ ອທິປຕີ ເຊຍຸຖກໍ ກຕຸວາ ປາປກມຸມໍ ນ ກໂຣຕິ໗ ຍຖາຫ –

‘‘ມຫາ ໂຂ ປນາຍໍ ໂລກສນ຺ນິວາໂສ‌ຯ ມຫນ຺ຕສ຺ມີ ໂຂ ປນ ໂລກສນ຺ນິວາເສ ສນ຺ຕິ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ອິຫ຺ຂິມນ຺ໂຕ ທິພ຺ພຈກ຺ຂຸກາ ປຣຈິຕ຺ຕວິທຸໂນ , ເຕ ທູຣໂຕປິ ປສ຺ສນ຺ຕິ, ອາສນ຺ນາປິ ນ ທິສ຺ສນ຺ຕິ, ເຈຕສາປິ ຈິຕ຺ຕໍ ປຊານນ຺ຕິ, ເຕປິ ມໍ ເອວໍ ຊານິສ຺ສນ຺ຕິ ‘ປສ຺ສຖ ໂກ ອິມໍ ກຸລປ຺ຕ຺ຕໍ, ສທ຺ຘາ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພ຺ພຊິໂຕ ສມາໂນ ໂວກິຕ຺ໂຕ ວິຫຣຕິ ປາປເກຫິ ອກຸສເລຫິ ຘມ຺ເມຫີ’ຕິ‌ຯ ສນ຺ຕິ ເທວຕາ ອິຫ຺ຂິມນ຺ຕິນິໂຍ ທິພ຺ພຈກ຺ຂຸກາ ປຣຈິຕ຺ຕວິທຸນິໂຍ, ຕາ ທູຣໂຕປິ ປສ຺ສນ຺ຕິ, ອາສນ຺ນາປິ ນ ທິສ຺ສນ຺ຕິ, ເຈຕສາປິ ຈິຕ຺ຕໍ ປຊານນ຺ຕິ, ຕາປິ ມໍ ເອວໍ ຊານິສ຺ສນ຺ຕິ ‘ປສ຺ສຖ ໂກ ອິມໍ, ກຸລປ຺ຕ຺ຕໍ, ສທ຺ຘາ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພ຺ພຊິໂຕ ສມາໂນ ໂວກິຕ຺ໂຕ ວິຫຣຕິ ປາປເກຫິ ອກຸສເລຫິ ຘມ຺ເມຫີ’ຕິ‌ຯ ໂສ ໂລກໍເຍວ ອຘິປຕີ ກຕ຺ວາ ອກຸສລໍ ປຊຫຕິ’’ຕິ (ອ‌ຯ ນິ‌ຯ ໓‌ຯ໔໐)‌ຯ

ເອວໍ ໂລກາຘິປເຕຍ຺ຍໍ ໂອຕ຺ຕປ຺ປໍ‌ຯ

ລຊ຺ຊາສກາວສຕ຺ຖິຕາຕິ ເອຕ຺ຖ ລຊ຺ຊາຕິ ລຊ຺ຊນາກາໂຣ, ເຕນ ສກາເວນ ສຕ຺ຖິຕາ ຫິຣີ‌ຯ ກຍນ຺ຕິ ອປາຍກຍໍ, ເຕນ ສກາເວນ ສຕ຺ຖິຕໍ ໂອຕ຺ຕປ຺ປໍ‌ຯ ຕທຸກຍໍ ປາປປຣິວຊ຺ຊເນ ປາກຍໍ ໂຫຕິ‌ຯ ຕຕ຺ຖ ຍຖາ ທຸວິສຸ ອໂຍຄຸລຸເອສຸ ເອໂກ ສີຕໂລ ກເວຍ຺ຍ ຄູຖມກ຺ຂິໂຕ, ເອໂກ ອຸຕ຺ໂຫ ອາທິຕ຺ໂຕ‌ຯ ເຕສຸ ຍຖາ ສີຕລໍ ຄູຖມກ຺ຂິຕຕ຺ຕາ ຊິຄຸຈ຺ຉນ຺ໂຕ ວິຍ຺ຍຸຊາຕິໂກ ນ ຄຕ຺ຫາຕິ, ອິຕຣໍ ທາຫກເຍນ, ເອວໍ ປຕ຺ທິໂຕ ລຊ຺ຊາຍ ຊິຄຸຈ຺ຉນ຺ໂຕ ປາປໍ ນ ກໂຣຕິ, ໂອຕ຺ຕປ຺ເປນ ອປາຍກີໂຕ ປາປໍ ນ ກໂຣຕິ‌ຯ ເອວໍ ລຊ຺ຊາສກາວສຕ຺ຖິຕາ ຫິຣີ, ກຍສກາວສຕ຺ຖິຕໍ ໂອຕ຺ຕປ຺ປໍ‌ຯ

ກຖໍ ສປ຺ປຕິສ຺ສວລກ຺ຂຓາ ຫິຣີ, ວຊ຺ຊກີຣຸກາຍທສ຺ສາວີລກ຺ຂຓໍ ໂອຕ຺ຕປ຺ປໍ? ເອກຈ຺ໂຈ ຫິ ຊາຕິມຫຕ຺ຕປຈ຺ຈເວກ຺ຂຓາ, ສຕ຺ຖຸມຫຕ຺ຕປຈ຺ຈເວກ຺ຂຓາ, ທາຍຊ຺ຊມຫຕ຺ຕປຈ຺ຈເວກ຺ຂຓາ, ສພ຺ຣຫ຺ມຈາຣິມຫຕ຺ຕປຈ຺ຈເວກ຺ຂຓາຕິ ຈຕູຫິ ກາຣເຓຫິ ຕຕ຺ຖ ຄາຣເວນ ສປ຺ປຕິສ຺ສວລກ຺ຂຓໍ ຫິຣີ ສມ຺ຸຍຸຖາເປຕ຺ວາ ປາປໍ ນ ກໂຣຕິ, ເອກຈ຺ໂຈ ອຕ຺ຕານຸວາທກຍໍ, ປຣານຸວາທກຍໍ, ທຕ຺ຫກຍໍ, ທຸຄ຺ຄຕິກຍນ຺ຕິ ຈຕູຫິ ກາຣເຓຫິ ວຊ຺ຊໂຕ ກາຍນ຺ໂຕ ວຊ຺ຊກີຣຸກາຍທສ຺ສາວີລກ຺ຂຓໍ ໂອຕ຺ຕປ຺ປໍ ສມ຺ຸຍຸຖາເປຕ຺ວາ ປາປໍ ນ ກໂຣຕິ‌ຯ ເອຕ຺ຖ ຈ ອຊ຺ຊຕ຺ຕສມ຺ຸຍຸຖານາທິຕາ ຫິໂຣຕ຺ຕປ຺ປານໍ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ປາກຍກາເວນ ວຸຕ຺ຕາ, ນ ປນ ເນສໍ ກທາຈິ ອຍ຺ຍມຍ຺ຍວິປ຺ປໂຍໂຄ‌ຯ ນ ຫິ ລຊ຺ຊນໍ ນິພ຺ກຍໍ, ປາປກຍໍ ວາ ອລຊ຺ຊນໍ ອຕ຺ຖີຕິ‌ຯ

ອິເມ ຈ, ກິກ຺ຂເວ, ທ຺ເວ ສຸກ຺ກາ ຘມ຺ມາ ໂລກໍ ນ ປາເລຍ຺ຍຸນ຺ຕິ ກິກ຺ຂເວ, ອິເມ ທ຺ເວ ອນວຊ຺ຊຘມ຺ມາ ຍທິ ໂລກໍ ນ ຣກ຺ເຂຍ຺ຍຸໍ, ໂລກປາລກາ ຍທິ ນ ກເວຍ຺ຍຸໍ‌ຯ ນຍິຘ ປຍ຺ຍາເຍຖ ມາຕາຕິ ອິຘ ອິມສ຺ມີ ໂລເກ ຊນິກາ ມາຕາ ‘‘ອຍໍ ເມ ມາຕາ’’ຕິ ຄຣຸຈິຕ຺ຕີກາຣວເສນ ນ ປຍ຺ຍາເຍຖ, ‘‘ອຍໍ ມາຕາ’’ຕິ ນ ລພ຺ເກຍ຺ຍ‌ຯ ເສສປເທສຸປິ ເອເສວ ນໂຍ‌ຯ ມາຕ຺ຈ຺ຉາຕິ ມາຕ຺ກຄິນີ‌ຯ ມາຕ຺ລານີຕິ ມາຕ຺ລກຣິຍາ‌ຯ ຄຣູນນ຺ຕິ ມຫາປິຕ຺ຈູລ຺ລອປິຕ຺ເຊຍ຺ຍກາຕ຺ອາທີນໍ ຄຣຸຍ຺ຖານີຍານໍ‌ຯ ສມ຺ເກທນ຺ຕິ ສງ຺ກຣໍ, ມຣິຍາທເກທໍ ວາ‌ຯ ຍຖາ ອເຊລຸອກາຕິອາທີຫິ ອຸປມໍ ທສ຺ເສຕິ‌ຯ ເອເຕ ຫິ ສຕ຺ຕາ ‘‘ອຍໍ ເມ ມາຕາ’’ຕິ ວາ ‘‘ມາຕ຺ຈ຺ຉາ’’ຕິ ວາ ຄຣຸຈິຕ຺ຕີກາຣວເສນ ນ ຊານນ຺ຕິ, ຍໍ ວຕ຺ຖຸໍ ນິສ຺ສາຍ ອຸປ຺ປນ຺ນາ, ຕຕ຺ຖາປິ ວິປ຺ປຜິປຊ຺ຊນ຺ຕີ‌ຯ ຕສ຺ມາ ອຸປມໍ ອາຫຣນ຺ໂຕ ອເຊລຸອກາທໂຍ ອາຫຣີ‌ຯ ອຍມ຺ເຫຕ຺ຖ ສງ຺ເຂປຕ຺ໂຖ – ຍຖາ ອເຊລຸອກາທໂຍ ຕິຣຈ຺ຉານາ ຫິໂຣຕ຺ຕປ຺ປຣຫິຕາ ມາຕາທີສຍ຺ຍໍ ອກຕ຺ວາ ກີນ຺ນມຣິຍາທາ ສພ຺ພຕ຺ຖ ສມ຺ເກທນ ວຕ຺ຕນ຺ຕິ, ເອວມຍໍ ມນຸສ຺ສໂລໂກ ຍທິ ໂລກປາລກຘມ຺ມາ ນ ກເວຍ຺ຍຸໍ, ສພ຺ພຕ຺ຖ ສມ຺ເກທນ ວຕ຺ເຕຍ຺ຍ‌ຯ ຍສ຺ມາ ປນິເມ ໂລກປາລກຘມ຺ມາ ໂລກໍ ປາເລນ຺ຕິ, ຕສ຺ມາ ນຕ຺ຖິ ສມ຺ເກໂທຕິ‌ຯ

ຄາຖາສຸ ເຍສໍ ເຈ ຫິຣີໂອຕ຺ຕປ຺ປນ຺ຕິ ເຈຕິ ນິປາຕມຕ຺ຕໍ‌ຯ ເຍສໍ ສຕ຺ຕານໍ ຫິຣີ ຈ ໂອຕ຺ຕປ຺ປຍ຺ຈ ສພ຺ພທາວ ສພ຺ພກາລເມວ ນ ວິຊ຺ຊຕິ ນ ອຸປລພ຺ກຕິ‌ຯ ໂວກ຺ກນ຺ຕາ ສຸກ຺ກມູລາ ເຕຕິ ເຕ ສຕ຺ຕາ ກຸສລມູລປຈ຺ເຈທາວຫສ຺ສາປິ ກມ຺ມສ຺ສ ກຣຓໂຕ ກຸສລກມ຺ມານໍ ປຕິຍ຺ຖານກູຕານໍ ຫິໂຣຕ຺ຕປ຺ປານເມວ ວາ ອກາວໂຕ ກຸສລໂຕ ໂວກ຺ກມິຕ຺ວາ, ອປສກ຺ກິຕ຺ວາ, ຖິຕຕ຺ຕາ ໂວກ຺ກນ຺ຕາ ສຸກ຺ກມູລາ, ປຸນປ຺ປຸນໍ ຊາຍນມີຍນສກາວຕ຺ຕາ ຊາຕິມຣຓຄາມີໂນ ສໍສາຣໍ ນາຕິວຕ຺ຕນ຺ຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ‌ຯ

ເຍສຍ຺ຈ ຫິຣີໂອຕ຺ຕປ຺ປນ຺ຕິ ເຍສໍ ປນ ປຣິສຸທ຺ຘມຕີນໍ ສຕ຺ຕານໍ ຫິຣີ ຈ ໂອຕ຺ຕປ຺ປຍ຺ຈາຕິ ອິເມ ຘມ຺ມາ ສທາ ສພ຺ພກາລໍ ຣຕ຺ຕິນ຺ທິວໍ ນວມຊ຺ຊິມຕ຺ເຖຣກາເລສຸ ສມ຺ມາ ອຸປຄມ຺ມ ຖິຕາ ປາປາ ຊິຄຸຈ຺ຉນ຺ຕາ ກາຍນ຺ຕາ ຕທງ຺ຄາທິວເສນ ປາປໍ ປຊຫນ຺ຕາ‌ຯ ວິຣູລ຺ຫພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍາຕິ ສາສນພ຺ຣຫ຺ມຈຣິເຍ ມຄ຺ຄພ຺ຣຫ຺ມຈຣິເຍ ຈ ວິຣູລ຺ຫໍ ອາປນ຺ນາ, ອຄ຺ຄມຄ຺ຄາຘິຄເມນ ສພ຺ພໂສ ສນ຺ຕກິເລສ ຕາຍ ສນ຺ຕຄ຺ຄຕາຍ ວາ ສນ຺ໂຕ, ປຸນພ຺ກວສ຺ສ ເຂປິຕຕ຺ຕາ ຂີຓປຸນພ຺ກວາ ໂຫນ຺ຕີຕິ‌ຯ

ປຎ຺ຈມສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາ។

໖។ ອຊາຕສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ

໔໖។ ຉຏ຺ເຐ ອຕ຺ຖິ, ຠິກ຺ຂເວຕິ ກາ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິ? ເອກທິວສໍ ກິຣ ຠຄວຕາ ອເນກປຣິຍາເຍນ ສໍສາເຣ ອາທີນວໍ ປກາເສຕ຺ວາ ຕທຸປສມນາທິວເສນ ນິພ຺ພານປຏິສໍຍຸຕ຺ຕາຍ ຘມ຺ມເທສນາຍ ກຖາຍ ຠິກ຺ຂູນໍ ເອຕທໂຫສິ "ອຍໍ ສໍສາໂຣ ຠຄວຕາ ອວິຊ຺ຊາທີຫິ ກາຣເຓຫິ ສເຫຕຸໂກ ວຸຕ຺ໂຕ, ນິພ຺ພານສ຺ສ ປນ ຕທຸປສມສ຺ສ ນ ກິຎ຺ຈິ ກາຣຓໍ ວຸຕ຺ຕໍ, ຕຍິທໍ ອເຫຕຸກໍ ກຖໍ ສຈ຺ຈິກຏ຺ຐປຣມຕ຺ເຖນ ອຸປລພ຺ຠຕີ"ຕິ។ ອຖ ຠຄວາ ເຕສໍ ຠິກ຺ຂູນໍ ວິມຕິວິຘມນຕ຺ຖຎ຺ເຈວ, "ອິຘ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓານໍ 'ນິພ຺ພານໍ ນິພ຺ພານ'ນ຺ຕິ ວາຈາວຕ຺ຖຸມຕ຺ຕເມວ, ນຕ຺ຖິ ຫິ ປຣມຕ຺ຖໂຕ ນິພ຺ພານໍ ນາມ ອນຸປລພ຺ຠມານສຠາວຕ຺ຕາ"ຕິ ໂລກາຍຕິກາທໂຍ ວິຍ ວິປ຺ປຏິປນ຺ນານໍ ພຫິທ຺ຘາ ຈ ປຸຖຸຊ຺ຊນິການໍ ມິຈ຺ຉາວາທຠຎ຺ຊນຕ຺ຖຎ຺ຈ, ອມຕມຫານິພ຺ພານສ຺ສ ປຣມຕ຺ຖໂຕ ອຕ຺ຖິຠາວທີປນຕ຺ຖໍ ຕສ຺ສ ຈ ນິສ຺ສຣຓຠາວາທິອານຸຠາວວຸຕ຺ຕາທີປນຕ຺ຖໍ ປີຕິເວເຄນ ອຸທານວເສນ ອິມໍ ສຸຕ຺ຕໍ ອຠາສິ។ ຕຖາ ຫິ ອິມໍ ສຸຕ຺ຕໍ ອຸທາເນປິ (ອຸທາ។ ໗໔-໗໔) ສງ຺ຄີຕໍ។

ຕຕ຺ຖ ອຕ຺ຖີຕິ ວິຊ຺ຊຕິ ປຣມຕ຺ຖໂຕ ອຸປລພ຺ຠຕິ។ ອຊາຕໍ ອຠູຕໍ ອກຕໍ ອສງ຺ຂຕນ຺ຕິ ສພ຺ພານິປິ ປທານິ ອຎ຺ຎມຎ຺ຎເວວຈນານິ។ ອຖ ວາ ເວທນາທໂຍ ວິຍ ເຫຕຸປຈ຺ຈຍສມວາຍສງ຺ຂາຕາຍ ກາຣຓສາມຄ຺ຄິຍາ ນ ຊາຕໍ ນ ນິພ຺ພຕ຺ຕນ຺ຕິ ອຊາຕໍ។ ກາຣເຓນ ວິນາ ສຍເມວ ນ ຠູຕໍ ນ ປາຕຸຠູຕໍ ນ ອຸປ຺ປນ຺ນນ຺ຕິ ອຠູຕໍ។ ເອວໍ ອຊາຕຕ຺ຕາ ອຠູຕຕ຺ຕາ ຈ ເຍນ ເກນຈິ ກາຣເຓນ ນ ກຕນ຺ຕິ ອກຕໍ។ ຊາຕຠູຕກຕສຠາໂວ ຈ ນາມຣູປານໍ ສງ຺ຂຕຘມ຺ມານໍ ໂຫຕິ, ນ ອສງ຺ຂຕສຠາວສ຺ສ ນິພ຺ພານສ຺ສາຕິ ທສ຺ສນຕ຺ຖໍ ອສງ຺ຂຕນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ។ ປຏິໂລມໂຕ ວາ ສເມຈ຺ຈ ສມ຺ຠຸຍ຺ຍ ປຈ຺ຈເຍຫິ ກຕນ຺ຕິ ສງ຺ຂຕໍ, ຕຖາ ນ ສງ຺ຂຕໍ, ສງ຺ຂຕລກ຺ຂຓຣຫິຕນ຺ຕິ ຈ ອສງ຺ຂຕນ຺ຕິ ເອວໍ ອເນເກຫິ ກາຣເຓຫິ ນິພ຺ພຕ຺ຕິຕຠາເວ ປຏິສິທ຺ເຘ "ສິຍາ ນຸ ໂຂ ເອເກເນວ ກາຣເຓນ ກຕ"ນ຺ຕິ ອາສງ຺ກາຍໍ "ນ ເກນຈິ ກຕ"ນ຺ຕິ ທສ຺ສນຕ຺ຖໍ "ອກຕ"ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ។ ເອວໍ ອປ຺ປຈ຺ຈຍມ຺ປິ ສມານໍ "ສຍເມວ ນຸ ໂຂ ອິທໍ ຠູຕໍ ປາຕຸຠູຕ"ນ຺ຕິ ອາສງ຺ກາຍໍ ຕນ຺ນິວຕ຺ຕນຕ຺ຖໍ "ອຠູຕ"ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ។ ອຍຎ຺ຈ ເອຕສ຺ສ ອສງ຺ຂຕາກຕາຠູຕຠາໂວ ສພ຺ເພນ ສພ຺ພໍ ອຊາຕິຘມ຺ມຕ຺ຕາຕິ ທສ຺ເສຕຸໍ "ອຊາຕ"ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ។ ເອວເມເຕສໍ ຈຕຸນ຺ນມ຺ປິ ປທານໍ ສາຕ຺ຖກຠາໂວ ເວທິຕພ຺ໂພ។

ອິຕິ ຠຄວາ "ອຕ຺ຖິ, ຠິກ຺ຂເວ, ອຊາຕໍ ອຠູຕໍ ອກຕໍ ອສງ຺ຂຕ"ນ຺ຕິ ປຣມຕ຺ຖໂຕ ນິພ຺ພານສ຺ສ ອຕ຺ຖິຠາວໍ ວຕ຺ວາ ຕຕ຺ຖ ເຫຕຸໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ "ໂນ ເຈຕໍ, ຠິກ຺ຂເວ"ຕິອາທິມາຫ។ ຕສ຺ສາຍໍ ສງ຺ເຂໂປ – ຠິກ຺ຂເວ, ຍທິ ອຊາຕາທິສຠາວາ ອສງ຺ຂຕາ ຘາຕຸ ນ ອຠວິສ຺ສ ນ ສິຍາ, ອິຘ ໂລເກ ຊາຕາທິສຠາວສ຺ສ ຣູປາທິກ຺ຂນ຺ຘປຎ຺ຈກສງ຺ຂາຕສ຺ສ ສງ຺ຂາຣຄຕສ຺ສ ນິສ຺ສຣຓໍ ອນວເສສວູປສໂມ ນ ປຎ຺ຎາເຍຍ຺ຍ ນ ອຸປລພ຺ເຠຍ຺ຍ ນ ສມ຺ຠເວຍ຺ຍ។ ນິພ຺ພານຎ຺ຫິ ອາຣມ຺ມຓໍ ກຕ຺ວາ ປວຕ຺ຕມານາ ສມ຺ມາທິຏ຺ຐິອາທໂຍ ອຣິຍມຄ຺ຄຘມ຺ມາ ອນວເສສໂຕ ກິເລເສ ສມຸຈ຺ຉິນ຺ທນ຺ຕິ, ເຕເນຕ຺ຖ ສພ຺ພສ຺ສປິ ວຏ຺ຏທຸກ຺ຂສ຺ສ ອປ຺ປວຕ຺ຕິ ອປ຺ຄໂມ ນິສ຺ສຣຓໍ ປຎ຺ຎາຍຕິ។

ເອວໍ ພ຺ຍຕິເຣກວເສນ ນິພ຺ພານສ຺ສ ອຕ຺ຖິຠາວໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ອິທານິ ອນ຺ວຍວເສນປິ ຕໍ ທສ຺ເສຕຸໍ "ຍສ຺ມາ ຈ ໂຂ"ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ, ຕໍ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຖເມວ។ ເອຕ຺ຖ ຈ ຍສ຺ມາ "ອປ຺ຈ຺ຈຍາ ຘມ຺ມາ, ອສງ຺ຂຕາ ຘມ຺ມາ (ຘ។ ສ។ ທຸກມາຕິກາ ໗, ໒)។ ອຕ຺ຖິ, ຠິກ຺ຂເວ, ຕທາຍຕນໍ, ຍຕ຺ຖ ເນວ ປຖວີ (ອຸທາ។ ໗໑)។ ອິທມ຺ປິ ໂຂ ຖານໍ ທຸທ຺ທສໍ ຍທິທໍ ສພ຺ພສງ຺ຂາຣສມໂຖ ສພ຺ພູປຘິປຏິນິສ຺ສຄ຺ໂຄ (ມຫາວ។ ໗; ມ។ ນິ។ ໑។໔໘໑)។ ອສງ຺ຂຕຎ຺ຈ ໂວ, ຠິກ຺ຂເວ, ຘມ຺ມໍ ເທເສສ຺ສາມິ ອສງ຺ຂຕຄາມິນິຎ຺ຈ ປຏິປທ"ນ຺ຕິອາທີຫິ (ສໍ។ ນິ។ ໔។໓໖໖) ອເນເກຫິ ສຸຕ຺ຕປເທເຫິ "ອຕ຺ຖິ, ຠິກ຺ຂເວ, ອຊາຕ"ນ຺ຕິ ອິມິນາປິ ສຸຕ຺ເຕນ ນິພ຺ພານຘາຕຸຍາ ປຣມຕ຺ຖໂຕ ສພ຺ຠາໂວ ສພ຺ພໂລກໍ ອນຸກມ຺ປມາເນນ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ເຘນ ເທສິໂຕ, ຕສ຺ມາ ນ ປຏິກ຺ຂິປິຕພ຺ພໍ។ ຕຕ຺ຖ ອປ຺ປຈ຺ຈກ຺ຂກາຣິນມ຺ປິ ວິຎ຺ຎູນໍ ກງ຺ຂາ ວາ ວິມຕິ ວາ ນຕ຺ຖິ ເອວ។ ເຍ ປນ ອພ຺ພຸທ຺ຘິປຸຄ຺ຄລາ, ເຕສໍ ວິມຕິວິໂນທນຕ຺ຖໍ ອຍເມຕ຺ຖ ອຘິປ຺ປາຍ ນິທ຺ຘາຣຓມຸເຂນ ຍຸຕ຺ຕິວິຈາຣຓາ – ຍຖາ ປຣິຎ຺ເຎຍ຺ຍຕາຍ ເສາຕ຺ຕຣານໍ ກາມານໍ ຣູປານຎ຺ຈ ປຏິປກ຺ຂຠູຕໍ ຕພ຺ພິທຸຣສຠາວໍ ນິສ຺ສຣຓໍ ປຎ຺ຎາຍຕິ, ເອວໍ ຕໍສຠາວານໍ ສພ຺ເພສໍ ສງ຺ຂຕຘມ຺ມານໍ ປຏິປກ຺ຂຠູເຕນ ຕພ຺ພິທຸຣສຠາເວນ ນິສ຺ສຣເຓນ ຠວິຕພ຺ພໍ។ ຍຎ຺ເຈຕໍ ນິສ຺ສຣຓໍ, ສາ ອສງ຺ຂຕາ ຘາຕຸ។ ກິຎ຺ຈ ຠິຍ຺ໂຍ, ສງ຺ຂຕຘມ຺ມາຣມ຺ມຓໍ ວິປສ຺ສນາຎາຓໍ ອປິ ອນຸໂລມຎາຓໍ ກິເລເສ ສມຸຈ຺ເຉທວເສນ ປຊ຺ຫິຕຸໍ ນ ສກ຺ໂກຕິ, ຕຖາ ສມ຺ມຸຕິສຈ຺ຈາຣມ຺ມຓໍ ປຖມຊ຺ຊານາທີສຸ ຎາຓໍ ວິກ຺ຂມ຺ຠນວເສເນວ ກິເລເສ ປຊ຺ຫຕິ, ນ ສມຸຈ຺ເຉທວເສນ។ ອິຕິ ສງ຺ຂຕຘມ຺ມາຣມ຺ມຓສ຺ສ ສມ຺ມຸຕິສຈ຺ຈາຣມ຺ມຓສ຺ສ ຈ ຎາຓສ຺ສ ກິເລສານໍ

ສມຸຈ຺ເຉທປ຺ປຫາເນ ອສມຕ຺ຖຠາວໂຕ ເຕສໍ ສມຸຈ຺ເຉທປ຺ປຫານກຣສ຺ສ ອຣິຍມ຺ຄ຺ຄຎາຓສ຺ສ ຕທຸຠຍວິປ຺ຣີຕສຠາເວນ ອາຣມ຺ມເຓນ ຠວິຕພ຺ພໍ , ສາ ອສງ຺ຂຕາ ຘາຕຸຯ ຕຖາ "ອຕ຺ຖິ, ຠິກ຺ຂເວ, ອຊາຕໍ ອຠູຕໍ ອກຕໍ ອສງ຺ຂຕ"ນ຺ຕິ ອິທໍ ນິພ຺ພານສ຺ສ ປຣມຕ຺ຖໂຕ ອຕ຺ຖິຠາວໂຊຕກວຈນໍ ອວິປ຺ຣີຕຕ຺ຖໍ ຠຄວຕາ ຠາສິຕຕ຺ຕາຯ ຍທ຺ຘິ ຠຄວຕາ ຠາສິຕໍ, ຕໍ ອວິປ຺ຣີຕຕ຺ຖໍ ປຣມຕ຺ຖນ຺ຕິ ຍຖາ ຕໍ "ສພ຺ເພ ສງ຺ຂາຣາ ອນິຈ຺ຈາ, ສພ຺ເພ ສງ຺ຂາຣາ ທຸກ຺ຂາ, ສພ຺ເພ ຘມ຺ມາ ອນຕ຺ຕາ"ຕິ (ຘຯ ປຯ ໒໗໗-໒໗໙; ຈູຬນິຯ ເຫມກມາຓວປຸຈ຺ຉານິທ຺ເທສ ໕໖)ຯ ຕຖາ ນິພ຺ພານສທ຺ໂທ ກຕ຺ຖຈິ ວິສເຍ ຍຖາຠູຕປຣມຕ຺ຖວິສໂຍ ອຸປຈາຣວຸຕ຺ຕິສພ຺ຠາວໂຕ ເສຍ຺ຍຖາປິ ສີຫສທ຺ໂທຯ ອຖ ວາ ອຕ຺ເຖວ ປຣມຕ຺ຖໂຕ ອສງ຺ຂຕາຘາຕຸ ອິຕຣຕພ຺ພິປ຺ຣີຕວິນິມ຺ມຸຕ຺ຕສຠາວຕ຺ຕາ ເສຍ຺ຍຖາປິ ປຖວີຘາຕຸ ເວທນາຕິຯ ເອວມາທີຫິ ນເຍຫິ ຍຸຕ຺ຕິໂຕປິ ອສງ຺ຂຕາຍ ຘາຕຸຍາ ປຣມຕ຺ຖໂຕ ອຕ຺ຖິຠາໂວ ເວທິຕພ຺ໂພຯ

ຄາຖາສຸ ຊາຕນ຺ຕິ ຊາຍນຏ຺ເຐນ ຊາຕໍ, ຊາຕິລກ຺ຂຓປ຺ປຕ຺ຕນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ຠູຕນ຺ຕິ ຠວນຏ຺ເຐນ ຠູຕໍ, ອຫຸຕ຺ວາ ສມ຺ຠູຕນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ສມຸປ຺ປນ຺ນນ຺ຕິ ສຫິຕຠາເວນ ອຸປ຺ປນ຺ນໍ, ສຫິເຕຫິ ຘມ຺ເມຫິ ຈ ອຸປ຺ປນ຺ນນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ກຕນ຺ຕິ ກາຣຓຠູເຕຫິ ປຈ຺ຈເຍຫິ ນິພ຺ພຕ຺ຕິຕໍຯ ສງ຺ຂຕນ຺ຕິ ເຕຫິເຍວ ສເມຈ຺ຈ ສມ຺ຠຸຍ຺ຍ ກຕນ຺ຕິ ສງ຺ຂຕໍ, ສພ຺ພເມຕໍ ປຈ຺ຈຍນິພ຺ພຕ຺ຕສ຺ສ ອຘິວຈນໍຯ ນິຈ຺ຈສາຣາຫິວິຣຫິຕໂຕ ອທ຺ຘຸວໍຯ ຊຣາຍ ມຣເຓນ ຈ ເອກນ຺ເຕເນວ ສງ຺ຆຏິຕໍ ສໍສຏ຺ຐນ຺ຕິ ຊຣາມຣຓສງ຺ຆາຕໍຯ "ຊຣາມຣຓສງ຺ຆຏ຺ຏ"ນ຺ຕິປິ ປຐນ຺ຕິ, ຊຣາຍ ມຣເຓນ ຈ ອຸປທ຺ທຸຕໍ ປີຬິຕນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອກ຺ຂິໂຣຄາທີນໍ ອເນເກສໍ ໂຣຄານໍ ນິຬໍ ກຸລາວກນ຺ຕິ ໂຣຄນິຬໍຯ ສຣສໂຕ ອຸປກ຺ກມໂຕ ຈ ປຠງ຺ຄຸປ຺ປຣມສີລຕາຍ ປຠງ຺ຄຸຣໍຯ

ຈຕຸພ຺ພິໂຘ ອາຫາໂຣ ຈ ຕຓ຺ຫາສງ຺ຂາຕາ ເນຕ຺ຕິ ຈ ປຠໂວ ສມຸຏ຺ຐານໍ ເອຕສ຺ສາຕິ ອາຫາຣເນຕ຺ຕິປ຺ປຠວໍຯ ສພ຺ໂພປິ ວາ ປຈ຺ຈໂຍ ອາຫາໂຣຯ ອິຘ ປນ ຕຓ຺ຫາຍ ເນຕ຺ຕິຄ຺ຄຫເຓນ ຄຫິຕຕ຺ຕາ ຕຓ຺ຫາວຊ຺ຊາ ເວທິຕພ຺ພາຯ ຕສ຺ມາ ອາຫາໂຣ ຈ ເນຕ຺ຕິ ຈ ປຠໂວ ເອຕສ຺ສາຕິ ອາຫາຣເນຕ຺ຕິປ຺ປຠວໍຯ ອາຫາໂຣ ເອວ ວາ ນຍນຏ຺ເຐນ ປວຕ຺ຕນຏ຺ເຐນ ເນຕ຺ຕີຕິ ເອວມ຺ປິ ອາຫາຣເນຕ຺ຕິປ຺ປຠວໍຯ ນາລໍ ຕທຠິນນ຺ທິຕຸນ຺ຕິ ຕໍ ອຸປາທານກ຺ຂນ຺ຘປຎ຺ຈກໍ ເອວໍ ປຈ຺ຈຍາຘີນວຸຕ຺ຕິກໍ, ຕໂຕ ເອວ ອນິຈ຺ຈໍ, ທຸກ຺ຂຎ຺ຈ ຕຓ຺ຫາທິຏ຺ຐີຫິ ອຠິນນ຺ທິຕຸໍ ອສ຺ສາເທຕຸໍ ນ ຍຸຕ຺ຕໍຯ

ຕສ຺ສ ນິສ຺ສຣຓນ຺ຕິ "ຊາຕໍ ຠູຕ"ນ຺ຕິອາທິນາ ວຸຕ຺ຕສ຺ສ ຕສ຺ສ ສກ຺ກາຍສ຺ສ ນິສ຺ສຣຓໍ ນິກ຺ກໂມ ອນຸປສນ຺ຕສຠາວສ຺ສ ຣາຄາທິກິເລສສ຺ສ ສພ຺ພສງ຺ຂາຣສ຺ສ ຈ ອຠາເວນ ຕທຸປສມຠາເວນ ປສຕ຺ຖຠາເວນ ຈ ສນ຺ຕໍ, ຕກ຺ກຎາຓສ຺ສ ອໂຄຈຣຠາວໂຕ ອຕກ຺ກາວຈຣໍ, ນິຈ຺ຈຏ຺ເຐນ ຘຸວໍ, ຕໂຕ ເອວ ອຊາຕໍ ອສມຸປ຺ປນ຺ນໍ, ໂສກເຫຕູນໍ ອຠາວໂຕ ອໂສກໍ, ວິຄຕຣາຄາທິຣຊຕ຺ຕາ ວິຣຊໍ, ສໍສາຣທຸກ຺ຂຏ຺ຏິເຕຫິ ປຏິປຊ຺ຊິຕພ຺ພຕ຺ຕາ ປທໍ, ຊາຕິອາທິທຸກ຺ຂຘມ຺ມານໍ ນິໂຣຘເຫຕຸຕາຍ ນິໂຣໂຘ ທຸກ຺ຂຘມ຺ມານໍ, ສພ຺ພສງ຺ຂາຣານໍ ອຸປສມເຫຕຸຕາຍ ສງ຺ຂາຣູປສໂມ, ຕໂຕ ເອວ ອຈ຺ຈນ຺ຕສຸຂຕາຍ ສຸໂຂຕິ ສພ຺ພປເທຫິ ອມຕມຫານິພ຺ພານເມວ ໂຖເມຕິຯ ເອວໍ ຠຄວາ ປຐມຄາຖາຍ ພ຺ຍຕິເຣກວເສນ, ທຸຕິຍຄາຖາຍ ອນ຺ວຍວເສນ ຈ ນິພ຺ພານໍ ວິຠາເວສິຯ

ຉຏ຺ຐສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

໗ຯ ນິພ຺ພານຘາຕຸສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ

໔໔ຯ ສຕ຺ຕເມ ທ຺ເວມາຕິ ທ຺ເວ ອິມາຯ ວານໍ ວຸຈ຺ຈຕິ ຕຓ຺ຫາ, ນິກ຺ຂນ຺ຕໍ ວານໂຕ, ນຕ຺ຖິ ວາ ເອຕ຺ຖ ວານໍ, ອິມສ຺ມິໍ ວາ ອທິຄເຕ ວານສ຺ສ ອຠາໂວຕິ ນິພ຺ພານໍ, ຕເທວ ນິສ຺ສຕ຺ຕນິຊ຺ຊີວຏ຺ເຐນ ສຠາວຘາຣຓຏ຺ເຐນ ຈ ຘາຕູຕິ ນິພ຺ພານຘາຕຸຯ ຍທິປິ ຕສ຺ສາ ປຣມຕ຺ຖໂຕ ເຠໂທ ນຕ຺ຖິ , ປຣິຍາເຍນ ປນ ປຎ຺ຎາຍຕີຕິ ຕໍ ປຣິຍາຍເຠທໍ ສນ຺ຘາຍ "ທ຺ເວມາ, ຠິກ຺ຂເວ, ນິພ຺ພານຘາຕຸໂຍ"ຕິ ວຕ຺ວາ ຍຖາຘິປ຺ເປຕປ຺ປເຠທໍ ທສ຺ເສຕຸໍ "ສອຸປາທິເສສາ"ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຕຕ຺ຖ ຕຓ຺ຫາທີຫິ ຜລຠາເວນ ອຸປາທີຍຕີຕິ ອຸປາທິ, ຂນ຺ຘປຎ຺ຈກໍຯ ອຸປາທິເຍວ ເສໂສຕິ ອຸປາທິເສໂສ, ສຫ ອຸປາທິເສເສນາຕິ ສອຸປາທິເສສາ, ຕທຠາວໂຕ ອນຸປາທິເສສາຯ

ອຣຫນ຺ຕິ ອາຣກກິເລໂສ, ທູຣກິເລໂສຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ວຸຕ຺ຕຎ຺ເຫຕໍ ຠຄວຕາ –

"ກຖຎ຺ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ອຣຫໍ ໂຫຕິ, ອາຣກາສ຺ສ ໂຫນ຺ຕິ ປາປກາ ອກຸສລາ ຘມ຺ມາ, ສໍກິເລສິກາ ໂປໂນພ຺ຠວິກາ, ສທຣາ ທຸກ຺ຂວິປາກາ, ອາຍຕິໍ ຊາຕິຊຣາມຣຓີຍາຯ ເອວໍ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ອຣຫໍ ໂຫຕີ"ຕິ (ມຯ ນິຯ ໑ຯ໔໓໔)ຯ

ຂີຓາສໂວຕິ ກາມາສວາທໂຍ ຈຕ຺ຕາໂຣປິ ອາສວາ ອຣຫໂຕ ຂີຓາ ສມຸຈ຺ຉິນ຺ນາ ປຫີນາ ປຏິປ຺ປ຺ສ຺ສທ຺ຘາ ອຠພ຺ພຸປ຺ປ຺ຕິກາ ຎາຓຄ຺ຄິນາ ທຑ຺ຒາຕິ ຂີຓາສໂວ. ວຸສິຕວາຕິ ຄຣຸສໍວາເສປິ ອຣິຍມຄ຺ເຄປິ ທສສຸ ອຣິຍວາເສສຸປິ ວສິ ປຣິວສິ ປຣິວຸຏ຺ໂຐ ວຸຏ຺ຐວາໂສ ຈິຓ຺ຓຈຣໂຓຕິ ວຸສິຕວາ. ກຕກຣຓີໂຍຕິ ປຸຖຸຊ຺ຊນກລ຺ຍາຓກໍ ອຸປາທາຍ ສຕ຺ຕ ເສກ຺ຂາ ຈຕູຫິ ມຄ຺ເຄຫິ ກຣຓີຍໍ ກໂຣນ຺ຕິ ນາມ, ຂີຓາສວສ຺ສ ສພ຺ພກຣຓີຍານິ ກຕານິ ປຣິໂຍສິຕານິ, ນຕ຺ຖິ ອຸຕ຺ຕຣິ ກຣຓີຍໍ ທຸກ຺ຂກ຺ຂຍາຘິຄມາຍາຕິ ກຕກຣຓີໂຍ. ວຸຕ຺ຕມ຺ປິ ເຈຕໍ –

‘‘ຕສ຺ສ ສມ຺ມາ ວິມຸຕ຺ຕສ຺ສ, ສນ຺ຕຈິຕ຺ຕສ຺ສ ຠິກ຺ຂຸໂນ;

ກຕສ຺ສ ປຏິຈໂຍ ນຕ຺ຖິ, ກຣຓີຍໍ ນ ວິຊ຺ຊຕີ’’ຕິ. (ອ. ນິ. ໖.໕໕; ມຫາວ. ໒໔໔);

ໂອຫິຕຠາໂຣຕິ ຕໂຍ ຠາຣາ – ຂນ຺ຘຠາໂຣ, ກິເລສຠາໂຣ, ອຠິສງ຺ຂາຣຠາໂຣຕິ. ຕສ຺ສິເມ ຕໂຍປິ ຠາຣາ ໂອຫິຕາ ໂອໂຣປິຕາ ນິກ຺ຂິຕ຺ຕາ ປາຕິຕາຕິ ໂອຫິຕຠາໂຣ. ອນຸປ຺ປຕ຺ຕສທຕ຺ໂຖຕິ ອນຸປ຺ປຕ຺ໂຕ ສທຕ຺ຖໍ, ສກຕ຺ຖນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ, ກກາຣສ຺ສ ທກາໂຣ ກໂຕ. ອນຸປ຺ປຕ຺ໂຕ ສທຕ຺ໂຖ ເອເຕນາຕິ ອນຸປ຺ປຕ຺ຕສທຕ຺ໂຖ, ສທຕ຺ໂຖຕິ ຈ ອຣຫຕ຺ຕໍ ເວທິຕພ຺ພໍ. ຕຎ຺ຫິ ອຕ຺ຕຸປນິພນ຺ຘຏ຺ເຐນ ອຕ຺ຕານໍ ອວິຊຫນຏ຺ເຐນ ອຕ຺ຕໂນ ປຣມຕ຺ເຖນ ຈ ອຕ຺ຕໂນ ອຕ຺ຖຕ຺ຕາ ສກຕ຺ໂຖ ໂຫຕີຕິ. ປຣິກ຺ຂີຓຠວສໍໂຍຊໂນຕິ ກາມຣາຄສໍໂຍຊນໍ, ປຏິຆສໍໂຍຊນໍ, ມານທິຏ຺ຐິວິຈິກິຈ຺ຉາສີລພ຺ພຕປຣາມາສຠວຣາຄອິສ຺ສາມຈ຺ຉຣິຍອວິຊ຺ຊາສໍໂຍຊນນ຺ຕິ ອິມານິ ສຕ຺ຕ ຠເວສຸ. ຠວໍ ວາ ຠເວນ ສໍໂຍເຊນ຺ຕິ ອຸປນິພນ຺ຘນ຺ຕີຕິ ຠວສໍໂຍຊນານິ ນາມ. ຕານິ ອຣຫໂຕ ປຣິກ຺ຂີຓານິ, ປຫີນານິ, ຎາຓຄ຺ຄິນາ, ທຑ຺ຒານີຕິ ປຣິກ຺ຂີຓຠວສໍໂຍຊໂນ. ສມ຺ມທຎ຺ຎາ ວິມຸຕ຺ໂຕຕິ ເອຕ຺ຖ ສມ຺ມທຎ຺ຎາຕິ ສມ຺ມາ ອຎ຺ຎາຍ, ອິທໍ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ – ຂນ຺ຘານໍ ຂນ຺ຘຏ຺ຐໍ, ອາຍຕນານໍ ອາຍຕນຏ຺ຐໍ, ຘາຕູນໍ ສຸຎ຺ຎຏ຺ຐໍ, ທຸກ຺ຂສ຺ສ ປີຬນຏ຺ຐໍ, ສມຸທຍສ຺ສ ປຠວຏ຺ຐໍ, ນິໂຣຘສ຺ສ ສນ຺ຕຏ຺ຐໍ, ມຄ຺ຄສ຺ສ ທສ຺ສນຏ຺ຐໍ ‘‘ສພ຺ເພ ສງ຺ຂາຣາ ອນິຈ຺ຈາ’’ຕິ ເອວມາທິເຠທໍ ວາ ສມ຺ມາ ຍຖາຠູຕໍ ອຎ຺ຎາຍ ຊານິຕ຺ວາ ຕີຣຍິຕ຺ວາ ຕຸລຍິຕ຺ວາ ວິຠາເວຕ຺ວາ ວິຠູຕໍ ກຕ຺ວາ. ວິມຸຕ຺ໂຕຕິ ທ຺ເວ ວິມຸຕ຺ຕິໂຍ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ຈ ວິມຸຕ຺ຕິ ນິພ຺ພານຎ຺ຈ. ອຣຫາ ຫິ ສພ຺ພກິເລເສຫິ ວິມຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ຈິຕ຺ຕວິມຸຕ຺ຕິຍາປິ ວິມຸຕ຺ໂຕ, ນິພ຺ພາເນປິ ວິມຸຕ຺ໂຕຕິ. ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ສມ຺ມທຎ຺ຎາ ວິມຸຕ຺ໂຕ’’ຕິ.

ຕສ຺ສ ຕິຏ຺ຐນ຺ເຕວ ປຎ຺ຈິນ຺ທ຺ຣິຍານີຕິ ຕສ຺ສ ອຣຫໂຕ ຈຣິມຠວເຫຕຸຠູຕໍ ກມ຺ມໍ ຍາວ ນ ຂີຍຕິ, ຕາວ ຕິຏ຺ຐນ຺ຕິເຍວ ຈກ຺ຂາທີນິ ປຎ຺ຈິນ຺ທ຺ຣິຍານິ. ອວິຆາຕຕ຺ຕາຕິ ອນຸປ຺ປາທນິໂຣຘວເສນ ອນິຣຸທ຺ຘຕ຺ຕາ. ມນາປາມນາປນ຺ຕິ ອິຏ຺ຐານິຏ຺ຐໍ ຣູປາທິໂຄຈຣໍ. ປຈ຺ຈນຸໂຠຕີຕິ ວິນ຺ທຕິ ປຏິລຠຕິ. ສຸຂທຸກ຺ຂໍ ປຏິສໍເວເທຕີຕິ ວິປາກຠູຕໍ ສຸຂຎ຺ຈ ທຸກ຺ຂຎ຺ຈ ປຏິສໍເວເທຕິ ເຕຫິ ທ຺ວາເຣຫິ ປຏິລຠຕິ.

ເອຕ຺ຕາວຕາ ອຸປາທິເສສໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ອິທານິ ເສົາປາທິເສສໍ ນິພ຺ພານຘາຕຸໍ ທສ຺ເສຕຸໍ ‘‘ຕສ຺ສ ໂຍ’’ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ. ຕຕ຺ຖ ຕສ຺ສາຕິ ຕສ຺ສ ເສົາປາທິເສສສ຺ສ ສໂຕ ອຣຫໂຕ. ໂຍ ຣາຄກ຺ຂໂຍຕິ ຣາຄສ຺ສ ຂໂຍ ຂີຓາກາໂຣ ອຠາໂວ ອຈ຺ຈນ຺ຕມນຸປ຺ປາໂທ. ເອສ ນໂຍ ເສເສສຸປິ. ເອຕ຺ຕາວຕາ ຣາຄາທິກ຺ຂໂຍ ເສົາປາທິເສສາ ນິພ຺ພານຘາຕູຕິ ທສ຺ສິຕໍ ໂຫຕິ.

ອິເຘວາຕິ ອິມສ຺ມິເຍວ ອຕ຺ຕຠາເວ. ສພ຺ພເວທຍິຕານີຕິ ສຸຂາທໂຍ ສພ຺ພາ ອພ຺ຍາກຕເວທນາ, ກຸສລາກຸສລເວທນາ ປນ ປຸພ຺ເພເຍວ ປຫີນາຕິ. ອນຠິນນ຺ທິຕານີຕິ ຕຓ຺ຫາທີຫິ ນ ອຠິນນ຺ທິຕານິ. ສີຕິຠວິສ຺ສນ຺ຕີຕິ ອຈ຺ຈນ຺ຕວູປສເມນ ສງ຺ຂາຣທຣຖປຏິປ຺ປ຺ສ຺ສທ຺ຘິຍາ ສີຕລີ ຠວິສ຺ສນ຺ຕິ, ອປ຺ປຏິສນ຺ຘິກນິໂຣເຘນ ນິຣຸຊ຺ຌິສ຺ສນ຺ຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ. ນ ເກວລໍ ເວທຍິຕານິເຍວ, ສພ຺ເພປິ ປນ ຂີຓາສວສນ຺ຕາເນ ປຎ຺ຈກ຺ຂນ຺ຘາ ນິຣຸຊ຺ຌິສ຺ສນ຺ຕິ, ເວທຍິຕສີເສນ ເທສນາ ກຕາ.

ຄາຖາສຸ ຈກ຺ຂຸມຕາຕິ ພຸທ຺ຘຈກ຺ຂຸ, ຘມ຺ມຈກ຺ຂຸ, ທິພ຺ພຈກ຺ຂຸ, ປຎ຺ຎາຈກ຺ຂຸ, ສມນ຺ຕຈກ຺ຂູຕິ ປຎ຺ຈຫິ ຈກ຺ຂູຫິ ຈກ຺ຂຸມຕາ. ອນິສ຺ສິເຕນາຕິ ຕຓ຺ຫາທິຏ຺ຐິນິສ຺ສຍວເສນ ກຎ຺ຈິ ຘມ຺ມໍ ອນິສ຺ສິເຕນ, ຣາຄພນ຺ຘນາທີຫິ ວາ ອພນ຺ເຘນ. ຕາທິນາຕິ ຉຬງ຺ຄຸເປກ຺ຂາວເສນ ສພ຺ພຕ຺ຖ ອິຏ຺ຐາທີສຸ ເອກສທິສຕາສງ຺ຂາເຕນ ຕາທິລກ຺ຂເຓນ ຕາທິນາ. ທິຏ຺ຐຘມ຺ມິກາຕິ ອິມສ຺ມິໍ ອຕ຺ຕຠາເວ ຠວາ ວຕ຺ຕມານາ. ຠວເນຕ຺ຕິສງ຺ຂຍາຕິ ຠວເນຕ຺ຕິຍາ ຕຓ຺ຫາຍ ປຣິກ຺ຂຍາ. ສມ຺ປຣາຍິກາຕິ ສມ຺ປຣາເຍ ຂນ຺ຘເຠທໂຕ ປຣຠາເຄ ຠວາ. ຍມ຺ຫີຕິ ຍສ຺ມິໍ ອນຸປາທິເສສນິພ຺ພາເນ. ຠວານີຕິ ລິງ຺ຄວິປ຺ລ຺ລາເສນ ວຸຕ຺ຕໍ, ອຸປ຺ປຕ຺ຕິຠວາ ສພ຺ພໂສ ອເສສາ ນິຣຸຊ຺ຌນ຺ຕິ, ນ ປວຕ຺ຕນ຺ຕີຕິ.

ເຕຕິ ເຕ ເອວໍ ວິມຸຕ຺ຕຈິຕ຺ຕາຯ ຘມ຺ມສາຣາຘິຄມາຕິ ວິມຸຕ຺ຕິສາຣຕ຺ຕາ ອິມສ຺ສ ຘມ຺ມວິນຍສ຺ສ, ຘມ຺ເມສຸ ສາຣຠູຕສ຺ສ ອຣຫຕ຺ຕສ຺ສ ອຘິຄມນໂຕຯ ຂເຍຕິ ຣາຄາທິກ຺ຂຍຠູເຕ ນິພ຺ພາເນ ຣຕາ ອພິຣຕາຯ ອຖ ວາ ນິຈ຺ຈພາວໂຕ ເສຏ຺ຐພາວໂຕ ຈ ຘມ຺ເມສຸ ສາຣນ຺ຕິ ຘມ຺ມສາຣໍ, ນິພ຺ພານໍຯ ວຸຕ຺ຕຎ຺ເຫຕໍ "ວິຣາໂຄ ເສຏ຺ໂຐ ຘມ຺ມານໍ (ຘຯ ປຯ ໒໗໓), ວິຣາໂຄ ເຕສໍ ອຄ຺ຄມກ຺ຂາຍຕີ"ຕິ (ອິຕິວຸຯ ໙໐; ອຯ ນິຯ ໔ຯ໓໔) ຈຯ ຕສ຺ສ ຘມ຺ມສາຣສ຺ສ ອຘິຄມເຫຕຸ ຂເຍ ສພ຺ພສງ຺ຂາຣປຣິກ຺ຂເຍ ອນຸປາທິເສສນິພ຺ພາເນ ຣຕາຯ ປຫໍສູຕິ ປຊຫິໍສຸຯ ເຕຕິ ນິປາຕມຕ຺ຕໍຯ ເສສໍ ວຸຕ຺ຕນຍເມວຯ

ສຕ຺ຕມສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

໘ຯ ປຏິສລ຺ລານສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ

໔໘ຯ ອຏ຺ຐເມ ປຏິສລ຺ລານຣາມາຕິ ເຕຫິ ເຕຫິ ສຕ຺ຕສງ຺ຂາເຣຫິ ປຏິນິວຕ຺ຕິຕ຺ວາ ສລ຺ລານໍ ປຏິສລ຺ລານໍ, ເອກວິຫາໂຣ ເອກມນ຺ຕເສວິຕາ, ກາຍວິເວໂກຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ຕໍ ປຏິສລ຺ລານໍ ຣມນ຺ຕິ ໂຣຈນ຺ຕີຕິ ປຏິສລ຺ລານຣາມາຯ "ປຏິສລ຺ລານາຣາມາ"ຕິປິ ປາໂຐຯ ຍຖາ ວຸຕ຺ຕໍ ປຏິສລ຺ລານໍ ອາຣມິຕພ຺ພໂຕ ອາຣາໂມ ເອເຕສນ຺ຕິ ປຏິສລ຺ລານາຣາມາຯ ວິຫຣຖາຕິ ເອວໍຠູຕາ ຫຸຕ຺ວາ ວິຫຣຖາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ປຏິສລ຺ລາເນ ຣຕາ ນິຣຕາ ສມ຺ມຸທິຕາຕິ ປຏິສລ຺ລານຣຕາຯ ເອຕ຺ຕາວຕາ ຊາຄຣິຍານຸໂຍໂຄ, ຕສ຺ສ ນິມິຕ຺ຕຠູຕາ ວູປກຏ຺ຐກາຍຕາ ຈ ທສ຺ສິຕາຯ ຊາຄຣິຍານຸໂຍໂຄ, ສີລສໍວໂຣ, ອິນ຺ທ຺ຣິເຍສຸ, ຄຸຕ຺ຕທ຺ວາຣຕາ, ໂຠຊເນ ມຕ຺ຕຎ຺ຎຸຕາ, ສຕິສມ຺ປຊຎ຺ຎນ຺ຕິ ອິເມຫິ ຘມ຺ເມຫິ ວິນາ ນ ວຕ຺ຕຕີຕິ ເຕປິ ອິຘ ອຕ຺ຖໂຕ ວຸຕ຺ຕາ ເອວາຕິ ເວທິຕພ຺ພາຯ

ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ເຈໂຕສມຖມນຸຍຸຕ຺ຕາຕິ ອຕ຺ຕໂນ ຈິຕ຺ຕສມເຖ ອນຸຍຸຕ຺ຕາຯ ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ອຕ຺ຕໂນຕິ ຈ ເອຕໍ ເອກຕ຺ຖໍ, ພ຺ຍຎ຺ຊນເມວ ນານໍຯ ຠຸມ຺ມຕ຺ເຖ ເຈຕໍ ສມຖນ຺ຕິ ອນຸສທ຺ທໂຍເຄນ ອຸປໂຍຄວຈນໍຯ ອນິຣາກຕຊ຺ຌານາຕິ ພຫິ ອນີຫຕຊ຺ຌານາ ອວິນາສິຕຊ຺ຌານາ ວາຯ ນີຫຣຓໍ ວິນາໂສ ວາຕິ ອິທໍ ນິຣາກຕໍ ນາມ "ຖມ຺ຠໍ ນິຣໍກຕ຺ວາ ນິວາຕວຸຕ຺ຕີ"ຕິອາທີສຸ (ສຸຯ ນິຯ ໓໒໘) ວິຍຯ ວິປ຺ສ຺ສນາຍ ສມນ຺ນາຄຕາຕິ ສຕ຺ຕວິຘາຍ ອນຸປ຺ສ຺ສນາຍ ຍຸຕ຺ຕາຯ ສຕ຺ຕວິຘາ ອນຸປ຺ສ຺ສນາ ນາມ ອນິຈ຺ຈານຸປ຺ສ຺ສນາ, ທຸກ຺ຂານຸປ຺ສ຺ສນາ, ອນຕ຺ຕານຸປ຺ສ຺ສນາ, ນິພ຺ພິທານຸປ຺ສ຺ສນາ, ວິຣາຄານຸປ຺ສ຺ສນາ, ນິໂຣຘານຸປ຺ສ຺ສນາ, ປຏິນິສ຺ສຄ຺ຄານຸປ຺ສ຺ສນາ ຈ, ຕາ ວິສຸທ຺ຘິມຄ຺ເຄ ວິຕ຺ຖາຣິຕາວຯ

ພ຺ຣູເຫຕາໂຣ ສຸຎ຺ຎາຄາຣານນ຺ຕິ ວຑ຺ເຒຕາໂຣ ສຸຎ຺ຎາຄາຣານໍຯ ເອຕ຺ຖ ຈ "ສຸຎ຺ຎາຄາຣານ"ນ຺ຕິ ຍໍກິຎ຺ຈິ ວິວິຕ຺ຕໍ ຠາວນານຸໂຍຄສ຺ສ ອນຸຈ຺ຉວິກຏ຺ຐານໍຯ ສມຖວິປ຺ສ຺ສນາວເສນ ກມ຺ມຏ຺ຐານໍ ຄເຫຕ຺ວາ ຣຕ຺ຕິນ຺ທິວໍ ສຸຎ຺ຎາຄາຣໍ ປວິສິຕ຺ວາ ຠາວນານຸໂຍຄວເສນ ນິສີທມານາ ຠິກ຺ຂູ "ພ຺ຣູເຫຕາໂຣ ສຸຎ຺ຎາຄາຣານ"ນ຺ຕິ ເວທິຕພ຺ພາຯ ເອກຠູມິກາທິປາສາເທປິ ປນ ວາສໍ ກຸຣຸມານາ ຊາຍິໂນ ສຸຎ຺ຎາຄາຣານໍ ພ຺ຣູເຫຕາໂຣຕ຺ເວວ ເວທິຕພ຺ພາຯ

ເອຕ຺ຖ ຈ ຍາ "ປຏິສລ຺ລານຣາມາ, ຠິກ຺ຂເວ, ວິຫຣຖ ປຏິສລ຺ລານຣຕາ"ຕິ ວູປກຏ຺ຐກາຍຕາ ວິຫິຕາ, ສາ ປຣິສຸທ຺ຘສີລສ຺ສ, ນ ອສີລສ຺ສ ອວິສຸທ຺ຘສີລສ຺ສ ວາ ຕສ຺ສ ຣູປາຣມ຺ມຓາທີໂຕ ຈິຕ຺ຕວິນິວຕ຺ຕນສ຺ເສວ ອຠາວໂຕຕິ ອຕ຺ຖໂຕ ສີລວິສຸທ຺ຘິ ທສ຺ສິຕາຕິ ວຸຕ຺ໂຕວາຍມຕ຺ໂຖຯ "ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ເຈໂຕສມຖມນຸຍຸຕ຺ຕາ ອນິຣາກຕຊ຺ຌານາ"ຕິ ປທທ຺ວເຍນ ສມາຘິຠາວນາ, "ວິປ຺ສ຺ສນາຍ ສມນ຺ນາຄຕາ"ຕິ ອິມິນາ ປຎ຺ຎາຠາວນາ ວິຫິຕາຕິ ໂລກິຍາ ຕິສ຺ໂສ ສິກ຺ຂາ ທສ຺ສິຕາຯ

ອິທານິ ຕາສຸ ປຕິຏ຺ຐິຕສ຺ສ ອວສ຺ສໍຠາວິຜລໍ ທສ຺ເສຕຸໍ "ປຏິສລ຺ລານຣາມານ"ນ຺ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຕຕ຺ຖ ພ຺ຣູເຫຕານນ຺ຕິ ວຑ຺ເຒຕານໍຯ ທ຺ວິນ຺ນໍ ຜລານນ຺ຕິ ຕຕິຍຈຕຸຕ຺ຖຜລານໍຯ ປາຏິກງ຺ຂນ຺ຕິ ອິຈ຺ຉິຕພ຺ພໍ ອວສ຺ສໍຠາວີຯ ອຎ຺ຎາຕິ ອຣຫຕ຺ຕໍຯ ຕຎ຺ຫິ ເຫຏ຺ຐິມມຄ຺ຄຎາເຓຫິ ຎາຕມຣິຍາທໍ ອນຕິກ຺ກມິຕ຺ວາ ຊານນໂຕ ປຣິປຸຓ຺ຓຊານນຕ຺ຕາ ອຸປຣິ ຊານນກິຈ຺ຈາຠາວໂຕ ຈ "ອຎ຺ຎາ"ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິຯ ສຕິ ວາ ອຸປາທິເສເສຕິ ສຕິ ວາ ກິເລສູປາທິເສເສ, ປຫາຕຸໍ ອສກ຺ກຸເຓຍ຺ເຍ ສຕິຯ ຎາເຓ ຫິ ອປ຺ປຣິປກ຺ເກ ເຍ ເຕນ ປຣິປກ຺ເກນ ປຫາຕພ຺ພກິເລສາ, ເຕ ນ ປຫີຍນ຺ຕິຯ ຕໍ ສນ຺ຘາຍາຫ "ສຕິ ວາ ອຸປາທິເສເສ"ຕິຯ ສຕິ ຈ ກິເລເສ ຂນ຺ຘາຠິສງ຺ຂາຣາ ຕິຏ຺ຐນ຺ຕິ ເອວຯ ອິຕິ ອິມສ຺ມິໍ ສຸຕ຺ເຕ ອນາຄາມິຜລໍ ອຣຫຕ຺ຕນ຺ຕິ ທ຺ເວ ຘມ຺ມາ ທສ຺ສິຕາຯ ຍຖາ ເຈຕ຺ຖ, ເອວໍ ອິໂຕ ປເຣສຸ ທ຺ວີສຸ ສຸຕ຺ເຕສຸຯ

ຄາຖາສຸ ເຢ ສນ຺ຕຈິຕ຺ຕາຕິ ເຢ ໂຢຄາວຈຣາ ຕທງຄວເສນ ວິກ຺ຂມ຺ກນວເສວ ຈ ສມິຕກິເລສຕາຍ ສນ຺ຕຈິຕ຺ຕາຯ ເນປກ຺ກໍ ວຸຈ຺ຈຕິ ປຍ຺ຍາ, ຕາຍ ສມນ຺ນາຄຕຕ຺ຕາ ນິປກາຯ ອິມິນາ ເຕສໍ ກມ຺ມຍ຺ຖານປຣິຫຣຕາຍາຕໍ ທສ຺ເສຕິຯ ສຕິມນ຺ໂຕຈ ຊາຍິໂນຕິ ຖານນິສຊ຺ຊາທີສຸ ກມ຺ມຍ຺ຖານາວິຊຫນເຫຕຸກູຕາຍ ສຕິຍາ ສຕິມນ຺ໂຕ, ອາຣມ຺ມຕູປນິຊ຺ຊານລກ຺ຂເຕນ ຊາເນນ ຊາຍິໂນຯ ສມ຺ມາ ຊສມ຺ມໍ ວິປສ຺ສນ຺ຕິ, ກາເມສຸ ອນເປກ຺ຂິໂນຕິ ປຸພ຺ເພເຍວ “ອຍ຺ຖິກງກລູປມາ ກາມາ”ຕິອາທິນາ (ມຯ ນິຯ ໑ຯ໒໓໔; ປາຈິຯ ໔໑໗) ວຕ຺ຖຸກາເມສຸ ກິເລສກາເມສຸ ຈ ອາທີນວປຈ຺ຈເວກ຺ຂເຕນ ອນເປກ຺ຂິໂນ ອນຕ຺ຖິກາ ເຕ ປຫາຍ ອຊິຄຕໍ ອຸປຈາຣສມາຊິ ອປ຺ປນາສມາຊິ ວາ ປາທກໍ ກຕ຺ວາ ນາມຣູປໍ ຕສ຺ສ ປຈ຺ຈເຍ ຈ ປຣິຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ ກລາປສມ຺ມສນາທິກ຺ກເມນ ສມ຺ມາ ອວິປຣິຕໍ ປຍ຺ຈກ຺ຂນ຺ຊຊມ຺ມໍ ອນິຈ຺ຈາທິໂຕ ວິປສ຺ສນ຺ຕິຯ

ອປ຺ປມາທຣຕາຕິ ວຸຕ຺ຕປ຺ປກາຣາຍ ສມຖວິປສ຺ສນາການາຍ ອປ຺ປມຊ຺ຊເນ ຣຕາ ອກິຣຕາ ຕຕ຺ຖ ອປ຺ປມາເທເນວ ຣຕ຺ຕິນ຺ທິວໍ ວີຕິນາເມນ຺ຕາຯ ສນ຺ຕາຕິ ສມານາຯ “ສຕ຺ຕາ”ຕິປິ ປາໂຖ, ປຸຄ຺ຄລາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ປມາເທ ກຍທສ຺ສິໂນຕິ ນິຣຍູປປຕ຺ຕິອາທິກໍ ປມາເທ ກຍໍ ປສ຺ສນ຺ຕາຯ ອກພ຺ພາ ປຣິຫານາຍາຕິ ເຕ ເອວຣູປາ ສມຖວິປສ຺ສນາຊມ຺ເມຫິ ມຄ຺ຄຜເລຫິ ວາ ປຣິຫານາຍ ອກພ຺ພາຯ ສມຖວິປສ຺ສນາໂຕ ຫິ ສມ຺ປຕ຺ຕໂຕ ນ ປຣິຫາຍນ຺ຕິ, ອິຕຣານິ ຈ ອປ຺ປຕ຺ຕານິ ປາປຸຕນ຺ຕິຯ ນິພ຺ພານສ຺ເສວ ສນ຺ຕິເກຕິ ນິພ຺ພານສ຺ສ ຈ ອນຸປາທາປຣິນິພ຺ພານສ຺ສ ຈ ສນ຺ຕິເກ ເອວ, ນ ຈິຣສ຺ເສວ ນໍ ອຊິຄມິສ຺ສນ຺ຕິຕິຯ

ອຍ຺ຖມສຸຕ຺ຕວຕ຺ຕນາ ນິຍ຺ຖິຕາຯ

໙ຯ ສິກ຺ຂານິສໍສສຸຕ຺ຕວຕ຺ຕນາ

໔໖ຯ ນວເມ ສິກ຺ຂານິສໍສາຕິ ເອຕ຺ຖ ສິກ຺ຂິຕພ຺ພາຕິ ສິກ຺ຂາ, ສາ ຕິວິຊາ ອຊິສີລສິກ຺ຂາ, ອຊິຈິຕ຺ຕສິກ຺ຂາ, ອຊິປຍ຺ຍາສິກ຺ຂາຕິຯ ຕິວິຊາປິ ເຈສາ ສິກ຺ຂາ ອານິສໍສາ ເອເຕສໍ, ນ ລາກສກ຺ການສິໂລກາຕິ ສິກ຺ຂານິສໍສາຯ ວິຫຣຖາຕິ ສິກ຺ຂານິສໍສາ ຫຸຕ຺ວາ ວິຫຣຖ, ຕິສຸ ສິກ຺ຂາສຸ ອານິສໍສທສ຺ສາວິໂນ ຫຸຕ຺ວາ ຕາຫິ ສິກ຺ຂາຫິ ລທ຺ຊພ຺ພໍ ອານິສໍສເມວ ສມ຺ປສ຺ສນ຺ຕາ ວິຫຣຖາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ປຍ຺ຍຸຕ຺ຕຣາຕິ ຕາສຸ ສິກ຺ຂາສຸ ຍາ ອຊິປຍ຺ຍາສິກ຺ຂາສງຂາຕາ ປຍ຺ຍາ, ສາ ອຸຕ຺ຕຣາ ປຊານາ ວິສິຍ຺ຖາ ເອເຕສນ຺ຕິ ປຍ຺ຍຸຕ຺ຕຣາຯ ເຢ ຫິ ສິກ຺ຂານິສໍສາ ວິຫຣນ຺ຕິ, ເຕ ປຍ຺ຍຸຕ຺ຕຣາ ກວນ຺ຕີຕິຯ ວິມຸຕ຺ຕິສາຣາຕິ ອຣຫຕ຺ຕຜລສງຂາຕາ ວິມຸຕ຺ຕິ ສາຣໍ ເອເຕສນ຺ຕິ ວິມຸຕ຺ຕິສາຣາ, ຍຖາວຸຕ຺ຕໍ ວິມຸຕ຺ຕິເຍວ ສາຣໂຕ ຄເຫຕ຺ວາ ຖິຕາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ເຢ ຫິ ສິກ຺ຂານິສໍສາ ປຍ຺ຍຸຕ຺ຕຣາ ຈ, ນ ເຕ ກວວິເສສໍ ປຕ຺ເຖນ຺ຕິ, ອປີຈ ໂຂ ວິກວໍ ອາກງຂນ຺ຕາ ວິມຸຕ຺ຕິເຍວ ສາຣໂຕ ປຈ຺ເຈນ຺ຕິຯ ສຕາຊິປເຕຍ຺ຍາຕິ ເຊຍ຺ຖກການຕຍ຺ເຖນ ສຕິ ອຊິປເຕຍ຺ຍໍ ເອເຕສນ຺ຕິ ສຕາຊິປເຕຍ຺ຍາ ອຊິປຕິ ເອວ ອຊິປເຕຍ຺ຍນ຺ຕິ ກຕ຺ວາ, ຈຕູສຸ ສຕິປຍ຺ຖາເນສຸ ສຸປ຺ປຕິຍ຺ຖິຕຈິຕ຺ຕາ ກາຍານຸປສ຺ສນາທິມຸເຂນ ສມຖວິປສ຺ສນາການານຸຍຸຕ຺ຕາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

ອຖ ວາ ສິກ຺ຂານິສໍສາຕິ ກິກ຺ຂເວ, ເອວຣູເປ ທຸລ຺ລກກ຺ຂຕປຜິລາເກ ຕິວິຊສິກ຺ຂາສິກ຺ຂນເມວ ອານິສໍສໍ ກຕ຺ວາ ວິຫຣຖ, ເອວໍ ວິຫຣນ຺ຕາ ຈ ປຍ຺ຍຸຕ຺ຕຣາ ປຍ຺ຍາຍ ອຸຕ຺ຕຣາ ໂລກຸຕ຺ຕຣປຍ຺ຍາຍ ສມນ຺ນາຄຕາ ຫຸຕ຺ວາ ວິຫຣຖ, ເອວໍກູຕາ ຈ ວິມຸຕ຺ຕິສາຣາ ນິພ຺ພານສາຣາ ອນຍ຺ຍສາຣາ ວິຫຣຖຯ ຕຖາການສ຺ສ ຈາຍໍ ອຸປາໂຍ, ຍໍ ສຕາຊິປເຕຍ຺ຍາ ວິຫຣຖ, ສຕິປຍ຺ຖານການາຍ ຍຸຕ຺ຕປ຺ປຍຸຕ຺ຕາ ໂຫຖ, ສພ຺ພຕ຺ຖ ວາ ສຕາຣກ຺ເຂນ ເຈຕສາ ວິຫຣຖາຕິ ເອວເມຕ຺ຖ ອຕ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພຯ ອິຕິ ກຄວາ ຕິສຸ ສິກ຺ຂາສຸ ກິກ຺ຂູ ນິໂຢເຊນ຺ໂຕ ຍຖາ ຕາ ສິກ຺ຂິຕພ຺ພາ, ເຍນ ຈ ປາຣິປູຣີ ຄຈ຺ຊນ຺ຕິ, ຕໍ ສງເຂເປເນວ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ອິທານິ ຍຖານຸສິຍ຺ຖໍ ປຜິປຊ຺ຊມານານໍ ຜລວິເສສທສ຺ສເນນ ຕສ຺ສາ ປຜິປຕ຺ຕິຍາ ອໂມພກາວໍ ປກາເສນ຺ໂຕ “ສິກ຺ຂານິສໍສານ”ນ຺ຕິອາທິມາຫຯ ຕໍ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຖເມວຯ

ຄາຖາສຸ ປຣິປຸຕ຺ຕສິກ຺ຂນ຺ຕິ ອຄ຺ຄຜລປ຺ປຕ຺ຕິຍາ ປຣິສຸທ຺ຊສິກ຺ຂໍ, ອເສກ຺ຂນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອປຫານຊມ຺ມນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ປຫານຊມ຺ມາ ວຸຈ຺ຈນ຺ຕິ ກຸປ຺ປາ ວິມຸຕ຺ຕິໂຢຯ ປຫານຊມ຺ໂມຕິ ຫິ ຫານຊມ຺ໂມ ກຸປ຺ປຊມ຺ໂມຯ ນ ປຫານຊມ຺ໂມຕິ ອປຫານຊມ຺ໂມ, ອກຸປ຺ປຊມ຺ໂມຯ “ອປ຺ປຫານຊມ຺ໂມ”ຕິປິ ປາລຸອິ, ໂສ ເອວ ອຕ຺ໂຖຯ ຂໂຢ ເອວ ອນ຺ໂຕຕິ ຂຍນ຺ໂຕ, ຊາຕິຍາ ຂຍນ຺ໂຕ ຊາຕິຂຍນ຺ໂຕ, ນິພ຺ພານໍຯ ຂໂຢ ວາ ມຣຕໍ, ຊາຕິຂຍນ຺ໂຕ ນິພ຺ພານເມວ, ຕສ຺ສ ທິຍ຺ຖຕ຺ຕາ ຊາຕິຂຍນ຺ຕທສ຺ສີຯ

ຕສ຺ມາຕິ ຍສ຺ມາ ສິກ຺ຂາປາຣິປູຣິຍາ ອຍໍ ຊຣາປາຣງຄມນປຣິໂຍສາໂນ ອານິສໍໂສ, ຕສ຺ມາຯ ສທາຕິ ສພ຺ພການໍຯ ຊານຣຕາຕິ ລກ຺ຂຕູປນິຊ຺ຊາເນ, ອາຣມ຺ມຕູປນິຊ຺ຊາເນຕິ ທຸວິເຊປິ ຊາເນ ຣຕາ, ຕໂຕ ເອວ ສມາຫິຕາຯ ມາຣໍ ສເສນໍ ອກິກຸຍ຺ຍາຕິ ກິເລສ

ເສນາຍ ອນຍຸຖເສນາຍ ຈ ສເສນໍ ອນວສິຍຸຖໍ ຈຕຸພຸພິຊມຸປີ ມາຣໍ ອກິກວິຕຸວາ។ ເທວປຸຕຸຕມາຣສຸສປີ ທີ ຄຸຕມາຣເຕ ສຫາຍ ກາວູປຄມນໂຕ ກິເລສາ ‘‘ເສນາ’’ຕິ ວຸຈຸຈນຸຕິ។ ຕຖາ ໂຣຄາທໂຍ ອນຍຸຖາ ມຈຸຈຸມາຣສຸສ។ ຍຖາຫ –

‘‘ກາມາ ເຕ ປຖມາ ເສນາ, ທຸຕິຍາ ອຣຕິ ວຸຈຸຈຕິ;

ຕຕິຍາ ຂຸປຸປີປາສາ ເຕ, ຈຕຸຕຸຖີ ຕຕຸຫາ ປວຸຈຸຈຕິ។

‘‘ປຄຸຈມີ ຖີນມິທຸຊໍ ເຕ, ຂຍຸຖາ ກີຣູ ປວຸຈຸຈຕິ;

ສຕຸຕມີ ວິຈິກິຈຸຂາ ເຕ, ມກຸໂຂ ຖມຸໂກ ຈ ອຍຸຖໂມ។

‘‘ລາໂກ ສີໂລໂກ ສກຸກາໂຣ, ມິຈຸຂາລທຸໂຊ ຈ ໂຍ ຍໂສ;

ໂຍ ຈຕຸຕານໍ ສມຸກຸກໍເສ, ປເຣ ຈ ອວຊານຕິ។

‘‘ເອສາ ນມຸຈິ ເຕ ເສນາ, ກຕຸຫສຸສາກິປຸປຫາຣິນີ;

ນ ນໍ ອສູໂຣ ຊິນາຕິ, ເຊຕຸວາ ຈ ລກເຕ ສຸຂ’’ນຸຕິ។ (ສຸ។ ນີ។ ໔໓໘-໔໔໑; ມຫານິ។ ໔໘);

ຍຖາ ຈາຫ –

‘‘ອຊເຊວ ກິຈຸຈມາຕປຸປໍ, ໂກ ຊຍຸລາ ມຣຄໍ ສຸເວ;

ນ ຫີ ໂນ ສງຄຣໍ ເຕນ, ມຫາເສເນນ ມຈຸຈຸນາ’’ຕິ។ (ມ។ ນີ។ ໓។໒໗໐; ຊາ។ ໔។໑໑໔។໑໒໑);

ກວຖ ຊາຕິມຣຕາສຸສ ປາຣຄາຕິ ຊາຕິຍາ ມຣຕາສຸສ ຈ ປາຣຄາມິໂນ ນິພຸພານຄາມິໂນ ກວຖາຕິ។

ນວມສຸຕຸຕວຕຸຕນາ ນິຍຸຖິຕາ។

໑໐។ ຊາຄຣິຍສຸຕຸຕວຕຸຕນາ

໔໗។ ທສເມ ຊາຄໂຣຕິ ຊາຄຣໂກ ວິຄຕນິທຸໂທ ຊາຄຣິຍໍ ອນຸຍຸຕຸໂຕ, ຣຕຸຕິນຸທິວໍ ກມຸມຍຸຖານມນສິກາເຣ ຍຸຕຸຕປຸປຍຸຕຸໂຕຕິ ອຕຸໂຖ។ ວຸຕຸຕຄຸເຫຕໍ –

‘‘ກຖຄຸຈ, ກິກຸຂເວ, ກິກຸຂຸ ປຸພຸພຣຕຸຕາປຣຣຕຸຕໍ ຊາຄຣິຍານຸໂຍຄມນຸຍຸຕຸໂຕ ໂຫຕິ? ອິຊ ກິກຸຂຸ ທິວສໍ ຈງກເມນ ນິສຊຊາຍ ອາວຣຕີເຍຫີ ຊມຸເມຫີ ຈິຕຸຕໍ ປຣິໂສເຊຕິ, ຣຕຸຕິຍາ ປຖມໍ ຍາມໍ ຈງກເມນ ນິສຊຊາຍ ອາວຣຕີເຍຫີ ຊມຸເມຫີ ຈິຕຸຕໍ ປຣິໂສເຊຕິ, ຣຕຸຕິຍາ ມຊຸຊິມໍ ຍາມໍ ທກຸຂິເຕນ ປສຸເສນ ສີຫເສຍຸຍໍ ກປຸເປຕິ ປາເທ ປາທໍ ອຈຸຈາຊາຍ ສໂຕ ສມຸປຊາໂນ ອຸຍຸຖານສຄຸຄໍ ມນສິ ກຣິຕຸວາ, ຣຕຸຕິຍາ ປຈຸຊິມໍ ຍາມໍ ປຈຸຈຸຍຸຖາຍ ຈງກເມນ ນິສຊຊາຍ ອາວຣຕີເຍຫີ ຊມຸເມຫີ ຈິຕຸຕໍ ປຣິໂສເຊຕິ។ ເອວໍ ກິກຸຂຸ ປຸພຸພຣຕຸຕາປຣຣຕຸຕໍ ຊາຄຣິຍານຸໂຍຄມນຸຍຸຕຸໂຕ ໂຫຕີ’’ຕິ (ວິກ។ ໔໑໙)។

ຈສທຸໂທ ສມຸປີຕຸຫນຕຸໂຖ, ເຕນ ວກຸຂມາເນ ສຕາທິກາເວ ສມຸປີຕຸເຫຕິ។ ອສຸສາຕິ ສີຍາ, ກເວຍຸຍາຕິ ອຕຸໂຖ។ ‘‘ຊາຄໂຣ ຈ ກິກຸຂຸ ວິຫເຣຍຸຍາ’’ຕິ ຈ ປຖນຸຕິ។ ສພຸພຕຸຖ ສພຸພທາ ຈ ກມຸມຍຸຖານາວິຊຫນວເສນ ສຕິອວິປຸປວາເສນ ສໂຕ ສມຸປຊາໂນຕິ ສຕຸຕຍຸຖານິຍສຸສ ຈຕຸພຸພິຊສຸສປີ ສມຸປຊຍຸລສຸສ ວເສນ ສມຸປຊາໂນ។ ສມາຫິໂຕຕິ ອຸປຈາຣສມາຊິນາ ອປຸປນາສມາຊິນາ ຈ ສ

ມາຫິໂຕ ເອກຄ຺ຄຈິຕ຺ໂຕຯ ປຄ຺ຄຫິໂຕຕິ ປຏິປ຺ຕິຍາ ອານິສໍສທສ຺ສເນນ ອຸຕ຺ຕຣຸຕ຺ຕຣິ ວິເສສາຘິຄເມນ ວີຣິຍາຣມ຺ຠສ຺ສ ຈ ອໂນລີນາກາຣທສ຺ສເນນ ປຄ຺ຄຫິໂຕ ປາໂມຊ຺ຊພຫຸໂລຯ ວິປ຺ປສນ຺ໂນຕິ ຕໂຕ ເອວ ປຏິປ຺ຕິຠູຕາສຸ ຕີສຸ ສິກ຺ຂາສຸ ປຏິປ຺ຕິເທສເກ ຈ ສຕ຺ຖຣິ ສທ຺ຘາພຫຸລຕາຍ ສຸຏ຺ຐຸ ປສນ຺ໂນຯ ສພ຺ພຕ຺ຖ ອສ຺ສາຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘ ວິຫເຣຍ຺ຍາຕິ ວາຯ

ຕຕ຺ຖ ກາລວິປ຺ສ຺ສີ ຈ ກຸສເລສຸ ຘມ຺ເມສູຕິ ຕສ຺ມິໍ ກາເລ ວິປ຺ສ຺ສໂກ, ຕຕ຺ຖ ວາ ກມ຺ມຏ຺ຐານານຸໂຍເຄ ກາລວິປ຺ສ຺ສີ ກາລານຸຣູປໍ ວິປ຺ສ຺ສໂກຯ ກິໍ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ? ວິປ຺ສ຺ສນໍ ປຏ຺ຐເປຕ຺ວາ ກລາປສມ຺ມສນາທິວເສນ ສມ຺ມສນ຺ໂຕ ອາວາສາທິເກ ສຕ຺ຕ ອສປ຺ປາເຍ ວຊ຺ເຊຕ຺ວາ ສປ຺ປາເຍ ເສວນ຺ໂຕ ອນ຺ຕຣາ ໂວສານໍ ອນາປຊ຺ຊິຕ຺ວາ ປຫິຕຕ຺ໂຕ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ສມາຘິຕາກາຣໍ ສລ຺ລກ຺ເຂນ຺ໂຕ ສກ຺ກຈ຺ຈໍ ນິຣນ຺ຕຣໍ ອນິຈ຺ຈານຸປ຺ສ຺ສນາທີ ປວຕ຺ເຕນ຺ໂຕ ຍສ຺ມິໍ ກາເລ ວິປ຺ສ຺ສນາຈິຕ຺ຕໍ ລີນໍ ໂຫຕິ, ຕສ຺ມິໍ ຘມ຺ມວິຈຍວີຣິຍປີຕິສມ຺ໂພຊ຺ຊງ຺ເຄສຸ, ຍສ຺ມິໍ ປນ ກາເລ ຈິຕ຺ຕໍ ອຸທ຺ຘຕໍ ໂຫຕິ, ຕສ຺ມິໍ ປສ຺ສທ຺ຘິສມາຘິອຸເປກ຺ຂາສມ຺ໂພຊ຺ຊງ຺ເຄສຸ ກຸສເລສຸ ອນວຊ຺ເຊສຸ ໂພຊ຺ຊງ຺ຄຘມ຺ເມສູຕິ ເອວໍ ຕຕ຺ຖ ຕສ຺ມິໍ ຕສ຺ມິໍ ກາເລ, ຕສ຺ມິໍ ວາ ກມ຺ມຏ຺ຐານານຸໂຍເຄ ກາລານຸຣູປໍ ວິປ຺ສ຺ສໂກ ອສ຺ສາຕິຯ ສ ຕິສມ຺ໂພຊ຺ຊງ຺ໂຄ ປນ ສພ຺ພຕ຺ເຖວ ອິຈ຺ຉິຕພ຺ໂພ ຯ ວຸຕ຺ຕຎ຺ເຫຕໍ ‘‘ສຕິຎ຺ຈ ຂ຺ວາຫໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ສພ຺ພຕ຺ຖິກໍ ວທາມີ’’ຕິ (ສໍ. ນິ. ໕.໒໓໔; ມິ. ປ. ໔.໑.໑໓)ຯ ເອຕ຺ຕາວຕາ ປຸຄ຺ຄລາຘິຏ຺ຐານາຍ ເທສນາຍ ຊາຄຣິຍໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ເຍຫິ ຘມ຺ເມຫິ ຊາຄຣິຍານຸໂຍໂຄ ສມ຺ປຊ຺ຊຕິ, ເຕ ປກາເສຕິຯ

ເອວໍ ຠຄວາ ອາຣທ຺ຘວິປ຺ສ຺ສກສ຺ສ ຠິກ຺ຂຸໂນ ສງ຺ເຂເປເນວ ສທ຺ຘິໍ ອຸປກາຣກຘມ຺ເມຫິ ສມ຺ມສນຈາຣໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ອິທານິ ຕຖາ ປຏິປຊ຺ຊນ຺ຕສ຺ສ ປຏິປ຺ຕິຍາ ອວຎ຺ຌຠາວໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ‘‘ຊາຄຣສ຺ສ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸໂນ’’ຕິອາທິມາຫຯ ຕຕ຺ຖ ຊາຄຣິຍານຸໂຍ ເຄ ສຕິສມ຺ປຊ຺ຎສມາຫານານິ ສພ຺ພຕ຺ຖການິ ສມ຺ໂພຘປ຺ສາທາວຫານິ, ຕຕ຺ຖ ກາລວິປ຺ສ຺ສນາ ນາມ ວິປ຺ສ຺ສນາຍ ຄພ຺ຠຄ຺ຄຫຓໍ ປຣິປາກຄຕໍຯ ອຸປ຺ກິເລສວິມຸຕ຺ເຕ ຫິ ວີຖິປຏິປ຺ນ຺ເນ ວິປ຺ສ຺ສນາຎາເຓ ຕິກ຺ເຂ ສູເຣ ວຫນ຺ເຕ ໂຍຄິໂນ ອຸລ຺ອາຣໍ ປາໂມຊ຺ຊໍ ປສາໂທ ຈ ໂຫຕິ, ເຕຫິ ຈ ວິເສສາຘິຄມສ຺ສ ສນ຺ຕິເກເຍວຯ ວຸຕ຺ຕຎ຺ເຫຕໍ –

‘‘ຍໂຕ ຍໂຕ ສມ຺ມສຕິ, ຂນ຺ຘານໍ ອຸທຍພ຺ພຍໍ;

ລຠຕິ ປີຕິປາໂມຊ຺ຊໍ, ອມຕໍ ຕໍ ວິຊານຕໍຯ

‘‘ປາໂມຊ຺ຊພຫຸໂລ ຠິກ຺ຂຸ, ປສນ຺ໂນ ພຸທ຺ຘສາສເນ;

ອຘິຄຈ຺ເຉ ປທໍ ສນ຺ຕໍ, ສງ຺ຂາຣູປສມໍ ສຸຂ’’ນ຺ຕິຯ (ຘ. ປ. ໓໗໔, ໓໘໑);

ຄາຖາສຸ ຊາຄຣນ຺ໂຕ ສຸຓາເຖຕນ຺ຕິ ເອຕໍ ມມ ວຈນໍ ເອກນ຺ເຕເນວ ປມາທນິທ຺ທາຍ ອວິຊ຺ຊານິທ຺ທາຍ ປໂພຘນຕ຺ຖໍ ຊາຄຣນ຺ຕາ ສຕິສມ຺ປຊ຺ຎາທິຘມ຺ມສມາໂຍເຄນ ຊາຄຣິຍໍ ອນຸຍຸຕ຺ຕາ ສຸຓາຖຯ ເຍ ສຸຕ຺ຕາ ເຕ ປພຸຊ຺ຌຖາຕິ ເຍ ຍຖາວຸຕ຺ຕນິທ຺ທາຍ ສຸຕ຺ຕາ ສຸປ຺ປໍ ອຸປ຺ຄຕາ, ເຕ ຕຸມ຺ເຫ ຊາຄຣິຍານຸໂຍຄວເສນ ອິນ຺ທ຺ຣິຍພລໂພຊ຺ຊງ຺ເຄ ສງ຺ກຑ຺ຒິຕ຺ວາ ວິປ຺ສ຺ສນໍ ອຸສ຺ສຸກ຺ກາເປນ຺ຕາ ອປ຺ປມາທປຏິປ຺ຕິຍາ ຕໂຕ ປພຸຊ຺ຌຖ ອຖ ວາ ຊາຄຣນ຺ຕາຕິ ຊາຄຣນິມິຕ຺ຕາຯ ‘‘ສຸຓາເຖຕ’’ນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ‘‘ເອຕ’’ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ, ກິໍ ຕໍ ວຈນນ຺ຕິ ອາຫ ‘‘ເຍ ສຸຕ຺ຕາ ເຕ ປພຸຊ຺ຌຖາ’’ຕິອາທິຯ ຕຕ຺ຖ ເຍ ສຸຕ຺ຕາຕິ ເຍ ກິເລສນິທ຺ທາຍ ສຸຕ຺ຕາ, ເຕ ຕຸມ຺ເຫ ອຣິຍມຄ຺ຄປຏິໂພເຘນ ປພຸຊ຺ຌຖຯ ສຸຕ຺ຕາ ຊາຄຣິຕໍ ເສຍ຺ໂຍຕິ ອິທໍ ປໂພຘສ຺ສ ກາຣຓວຈນໍຯ ຍສ຺ມາ ຍຖາວຸຕ຺ຕສຸປ໌ໂຕ ວຸຕ຺ຕປ຺ປ ກາຣໍ ຊາຄຣິຕໍ ຊາຄຣຕໍ ອຕ຺ຖກາມສ຺ສ ກຸລປຸຕ຺ຕສ຺ສ ເສຍ຺ໂຍ ປາສໍສຕໂຣ ຫິຕສຸຂາວໂຫ, ຕສ຺ມາ ປພຸຊ຺ຌຖຯ ນຕ຺ຖິ ຊາຄຣໂຕ ຠຍນ຺ຕິ ອິທໍ ຕຕ຺ຖ ອານິສໍສທສ຺ສນໍຯ ໂຍ ຫິ ສທ຺ຘາທິຫິ ຊາຄຣຕາຘມ຺ເມຫິ ສມນ຺ນາຄເມນ ຊາຄໂຣ ຊຄ຺ຄຕິ, ປມາທນິທ຺ທໍ ນ ອຸປ຺ຄຈ຺ຉຕິ, ຕສ຺ສ ອຕ຺ຕານຸວາທຠຍໍ ປຣານຸວາທຠຍໍ ທຓ຺ຑຠຍໍ ທຸຄ຺ຄຕິຠຍໍ ຊາຕິອາທິນິມິຕ຺ຕໍ ສພ຺ພມ຺ປິ ວຑ຺ຒຠຍໍ ນຕ຺ຖິຯ

ກາເລນາຕິ ອາວາສສປ຺ປາຍາທີນໍ ລທ຺ຘກາເລນຯ ໂສຕິ ນິປາຕມຕ຺ຕໍຯ ສມ຺ມາຘມ຺ມໍ ປຣິວີມໍສມາໂນຕິ ວິປ຺ສ຺ສນາຍ ອາຣມ຺ມຓຠູຕໍ ເຕຠູມກຘມ຺ມໍ ສມ຺ມາ ຎາເຍນ ຍຖາ ນິພ຺ພິນ຺ທນວິຣຊ຺ຊນາທໂຍ ສມ຺ຠວນ຺ຕິ, ເອວໍ ປຣິໂຕ ວີມໍສນ຺ໂຕ, ສພ຺ພາ ກາເຣນ ວິປ຺ສ຺ສນ຺ໂຕຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ເອໂກທິຠູໂຕຕິ ເອໂກ ເສຏ຺ໂຐ ຫຸຕ຺ວາ ອຸເທຕີຕິ ເອໂກທິ, ສມາຘິຯ ໂສ ເອໂກທິ ຠູໂຕ ຊາໂຕ ອຸປ຺ປນ຺ໂນ ເອຕສ຺ສາຕິ ເອໂກທິຠູໂຕຯ ອຄ຺ຄິອາຫິຕາທິສທ຺ທານໍ ວິຍ ເອຕ຺ຖ ຠູຕສທ຺ທສ຺ສ ປຣວຈນໍ ທຏ຺ຐພ຺ພໍຯ ເອໂກທິ ວາ ຠູ ໂຕ ປຕ຺ໂຕຕິ ເອໂກທິຠູໂຕຯ ເອຕ຺ຖ ຈ ເອໂກທີຕິ ມຄ຺ຄສມາຘິ ອຘິປ຺ເປໂຕ, ‘‘ສມາຫິໂຕ’’ຕິ ເອຕ຺ຖ ປນ ປາທກຊ຺ຌານສມາຘິນາ

ສທ຺ຘິໍ ວິປສ຺ສນາສມາຘິຯ ອຖ ວາ ກາເລນາຕິ ມຄ຺ຄປຏິເວຘກາເລນຯ ສມ຺ມາ ສມ຺ມໍ ປຣິວີມໍສມາໂນຕິ ສມ຺ມເທວ ຈຕຸສຈ຺ຈສມ຺ມໍ ປຣິຎ຺ຎາຠິສມຍາທິວເສນ ວິມໍສນ຺ໂຕ, ເອກາຠິສມເຍນ ອຠິສເມນ຺ໂຕຯ ເອໂກທິຠູໂຕຕິ ເອໂກ ເສຏ຺ໂຐ ອສຫາໂຍ ວາ ຫຸຕ຺ວາ ອຸເທຕີຕິ ເອໂກທິ, ຈຕຸກິຈ຺ຈສາຘໂກ ສມ຺ມປ຺ປຘາໂນຯ ໂສ ເອໂກທິ ຠູໂຕ ຊາໂຕຕິ ສພ຺ພໍ ປຸຣິມສທິສເມວຯ ວິຫເນ ຕມໍ ໂສຕິ ໂສ ເອວໍຠູໂຕ ອຣິຍສາວໂກ ອຣຫຕ຺ຕມຄ຺ເຄນ ອວິຊ຺ຊາຕມໍ ອນວເສສໂຕ ວິຫເນຍ຺ຍ ສມຸຈ຺ຉິນ຺ເທຍ຺ຍຯ

ອິຕິ ຠຄວາ ປຏິປຕ຺ຕິຍາ ອໂມຆຠາວໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ອິທານິ ຕຕ຺ຖ ທຬ຺ຫໍ ນິໂຍເຊນ຺ໂຕ ''ຕສ຺ມາ ຫເວ''ຕິ ໂອສານຄາຖມາຫຯ ຕຕ຺ຖ ຕສ຺ມາຕິ ຍສ຺ມາ ຊາຄໂຣ ສຕິອວິປ຺ປວາສາທີນາ ສມຖວິປສ຺ສນາຠາວນາ ປາຣິປູຣີ ຄຈ຺ຉຕິ, ອນຸກ຺ກເມນ ອຣິຍມຄ຺ໂຄ ປາຕຸຠວຕິ, ຕໂຕ ຈສ຺ສ ສພ຺ພໍ ວຏ຺ຏຠຍໍ ນຕ຺ຖິ, ຕສ຺ມາຯ ຫເວຕິ ເອກໍເສນ ທຬ຺ຫໍ ວາຯ ຠເຊຖາຕິ ຠເຊຍ຺ຍຯ ເອວໍ ຊາຄຣິຍໍ ຠຊນ຺ໂຕ ຈ ອາຕາປີຠາວາທິຄຸຓຍຸຕ຺ໂຕ ຠິກ຺ຂຸ ສໍໂຍຊນານິ ຠິນ຺ທິຕ຺ວາ ອຄ຺ຄຜລຎາຓສງຂາຕໍ ອນຸຕ຺ຕຣໍ ອຸຕ຺ຕຣຣຫິຕໍ ສມ຺ໂພຘິໍ ຜຸເສ ປາປຸເຓຍ຺ຍຯ ເສສໍ ວຸຕ຺ຕນຍເມວຯ

ທສມສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

໑໑ຯ ອາປາຍິກສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ

໔໘ຯ ເອກາທສເມ ອາປາຍິກາຕິ ອປາເຍ ນິພ຺ພຕ຺ຕິສ຺ສນ຺ຕີຕິ ອາປາຍິກາຯ ຕຕ຺ຖາປິ ນິຣເຍ ນິພ຺ພຕ຺ຕິສ຺ສນ຺ຕີຕິ ເນຣຍິກາຯ ອິທມປ຺ປຫາຍາຕິ ອິທໍ ອິທານິ ວກ຺ຂມານໍ ທຸວິຘໍ ປາປສມາຈາຣໍ ອປ຺ປຊຫິຕ຺ວາ, ຕຖາປຏິປຕ຺ຕິຕຖາປຄ຺ຄຫຓວເສນ ປວຕ຺ຕໍ ວາຈໍ ຈິຕ຺ຕໍ ທິຏ຺ຐິຎ຺ຈ ອປ຺ປຏິນິສ຺ສຊ຺ຊິຕ຺ວາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອພ຺ຣຫ຺ມຈາຣີຕິ ພ຺ຣຫ຺ມເສຏ຺ຐໍ ຈຣຕີຕິ ພ຺ຣຫ຺ມຈາຣີ, ພ຺ຣຫ຺ມາ ວາ ເສຏ຺ໂຐ ອາຈາໂຣ ເອຕສ຺ສ ອຕ຺ຖີຕິ ພ຺ຣຫ຺ມຈາຣີ, ນ ພ຺ຣຫ຺ມຈາຣີຕິ ອພ຺ຣຫ຺ມຈາຣີ, ພ຺ຣຫ຺ມຈາຣີປຏິຣູປໂກ ທຸສ຺ສີໂລຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ພ຺ຣຫ຺ມຈາຣີປຏິຎ຺ໂຎຕິ ''ພ຺ຣຫ຺ມຈາຣີ ອຫ''ນ຺ຕິ ເອວໍປຏິຎ຺ໂຎຯ ປຣິປຸຓ຺ຓນ຺ຕິ ອຂຓ຺ຑາທິຠາເວນ ອວິກລໍຯ ປຣິສຸທ຺ຘນ຺ຕິ ອຸປກ຺ກິເລສາຠາເວນ ປຣິສຸທ຺ຘໍຯ ອມູລເກນາຕິ ທິຏ຺ຐາທິມູລວິຣຫິເຕນ, ທິຏ຺ຐໍ ສຸຕໍ ປຣິສງກິຕນ຺ຕິ ອິເມຫິ ໂຈທນາມູເລຫິ ວຊ຺ຊິເຕນຯ ອພ຺ຣຫ຺ມຈຣິເຍນ ອເສຏ຺ຐຈຣິເຍນຯ ອນຸທ຺ຘໍເສຕີຕິ ''ປຣິສຸທ຺ໂຘ ອຍ''ນ຺ຕິ ຊານນ຺ໂຕວ ປາຣາຊິກວຕ຺ຖຸນາ ຘໍເສຕິ ປຘໍເສຕິ, ໂຈເທຕິ ອກ຺ໂກສຕິ ວາຯ

ຄາຖາສຸ ອຠູຕວາທີຕິ ປຣສ຺ສ ໂທສໍ ອທິສ຺ວາວ ອຠູເຕນ ຕຸຈ຺ເຉນ ມຸສາວາທໍ ກຕ຺ວາ ປຣໍ ອພ຺ຠາຈິກ຺ຂນ຺ໂຕຯ ກຕ຺ວາຕິ ໂຍ ວາ ປນ ປາປກມ຺ມໍ ກຕ຺ວາ ''ນາຫໍ ເອຕໍ ກໂຣມີ''ຕິ ອາຫຯ ອຸໂຠປິ ເຕ ເປຈ຺ຈ ສມາ ຠວນ຺ຕີຕິ ເຕ ອຸໂຠປິ ຊນາ ອິໂຕ ປຣໂລກໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ນິຣຍໍ ອຸປຄມນໂຕ ຄຕິຍາ ສມານາ ຠວນ຺ຕິຯ ຕຕ຺ຖ ຄຕິເຍວ ເນສໍ ປຣິຈ຺ຉິນ຺ນາ, ນ ປນ ອາຍຸຯ ພຫຸຎ຺ຫິ ປາປໍ ກຕ຺ວາ ຈິຣໍ ນິຣເຍ ປຈ຺ຈຕິ, ປຣິຕ຺ຕໍ ກຕ຺ວາ ອປ຺ປມຕ຺ຕກເມວ ກາລໍຯ ຍສ຺ມາ ປນ ເຕສໍ ອຸຠິນ຺ນມ຺ປິ ກມ຺ມໍ ລາມກເມວຯ ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ ''ນິຫີນກມ຺ມາ ມນຸຊາ ປຣຕ຺ຖາ''ຕິຯ ''ປຣຕ຺ຖາ''ຕິ ປນ ປທສ຺ສ ປຸຣໂຕ ''ເປຈ຺ຈາ''ຕິ ປເທນ ສມ຺ພນ຺ໂຘ – ປຣຕ຺ຖ ເປຈ຺ຈ ອິໂຕ ຄນ຺ຕ຺ວາ ເຕ ນິຫີນກມ຺ມາ ສມາ ຠວນ຺ຕີຕິຯ

ເອວໍ ຠຄວາ ອຠູຕພ຺ຠກ຺ຂານວເສນ ຠູຕໂທສປຏິຈ຺ຉາທນວເສນ ຈ ປວຕ຺ຕສ຺ສ ມຸສາວາທສ຺ສ ວິປາກໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ອິທານິ ຕສ຺ມິໍ ຐາເນ ນິສິນ຺ນານໍ ພຫູນໍ ປາປຠິກ຺ຂູນໍ ທຸຈ຺ຈຣິຕກມ຺ມສ຺ສ ວິປາກທສ຺ສເນນ ສໍເວຊນຕ຺ຖໍ ທ຺ເວ ຄາຖາ ອຠາສິຯ ຕຕ຺ຖ ກາສາວກຓ຺ຐາຕິ ກສາວຣສປີຕຕ຺ຕາ ກາສາເວນ ວຕ຺ເຖນ ປລິເວຐິຕກຓ຺ຐາຯ ປາປຘມ຺ມາຕິ ລາມກຘມ຺ມາຯ ອສຎ຺ຎຕາຕິ ກາຍາທີຫິ ສຎ຺ຎມຣຫິຕາຯ ປາປາຕິ ຕຖາຣູປາ ປາປປຸຄ຺ຄລາ, ປາເປຫິ ກມ຺ເມຫິ ອຸປ຺ປຊ຺ຊິຕ຺ວາ ''ຕສ຺ສ ກາໂຍປິ ອາທິຕ຺ໂຕ ສມ຺ປຊ຺ຊລິໂຕ ສໂຊຕິຠູໂຕ, ສງຆາຏິປິ ອາທິຕ຺ຕາ''ຕິອາທິນາ (ສໍຯ ນິຯ ໒ຯ໒໑໗-໒໑໘; ປາຣາຯ ໒໓໐) ລກ຺ຂຓສໍຍຸຕ຺ເຕ ວຸຕ຺ຕນເຍນ ມຫາທຸກ຺ຂໍ ອນຸຠວນ຺ຕິເຍວຯ

ຕຕິຍຄາຖາຍ ອຍໍ ສງເຂປຕ຺ໂຖ – ຍຎ຺ເຈ ຠຸຎ຺ເຊຍ຺ຍ ທຸສ຺ສີໂລ ນິສ຺ສີລປຸຄ຺ຄໂລ ກາຍາທີຫິ ອສຎ຺ຎໂຕ ຣຏ຺ຐວາສີຫິ ສທ຺ຘາຍ ທິນ຺ນໍ ຍໍ ຣຏ຺ຐປິຓ຺ຑໍ ''ສມໂຓມ຺ຫີ''ຕິ ປຏິຊານນ຺ໂຕ ຄເຫຕ຺ວາ ຠຸຎ຺ເຊຍ຺ຍ, ຕໂຕ ອາທິຕ຺ໂຕ ອຄ຺ຄິວຓ຺ໂຓ ອໂຍຄຸໂຬວ ຠຸຕ຺ໂຕ ເສຍ຺ໂຍ ສຸນ຺ທຣຕໂຣຯ ກິໍກາຣຓາ? ຕປ຺ປຈ຺ຈຍາ ຫິສ຺ສ ເອໂກວ ອຕ຺ຕຠາໂວ ຊາເຍຍ຺ຍ, ທຸສ຺ສີໂລ ປນ ຫຸຕ຺ວາ ສທ຺ຘາເທຍ຺ຍໍ ຠຸຎ຺ຊິຕ຺ວາ ອເນການິປິ ຊາຕິສຕານິ ນິຣເຍ ອຸປ຺ປຊ຺ເຊຍ຺ຍາຕິຯ

ເອກາທສມສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

໑໘ຯ ທິຏ຺ຐິຄຕສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ

໔໙ຯ ທ຺ວາທສເມ ທ຺ວີຫີ ທິຏ຺ຐິຄເຕຫີຕິ ເອຕ຺ຖ ທິຏ຺ຐິໂຍວ ທິຏ຺ຐິຄຕານິ "ຄູຖຄຕໍ ມຸຕ຺ຕຄຕ"ນ຺ຕິອາທີສຸ (ອຯ ນິຯ ໙ຯ໑໑) ວິຍຯ ຄຫິຕາກາຣສຸຎ຺ຎຕາຍ ວາ ທິຏ຺ຐິຍໍ ຄຕມຕ຺ຕານີຕິ ທິຏ຺ຐິຄຕານິ, ເຕຫິ ທິຏ຺ຐິຄເຕຫິຯ ປຣິຍຸຏ຺ຐິຕາຕິ ອຠິຠູຕາ ປລິພຸທ຺ຘາ ວາຯ ປລິໂພຘຕ຺ໂຖ ວາປີ ຫິ ປຣິຍຸຏ຺ຐານສທ຺ໂທ "ໂຈຣາ ມຄ຺ເຄ ປຣິຍຸຏ຺ຐຶສູ"ຕິອາທີສຸ (ຈູຬວຯ ໔໓໐) ວິຍຯ ເທວາຕິ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິເທວາຯ ເຕ ຫິ ທິພ຺ພນ຺ຕິ ອຸຬາຣຕເມຫີ ກາມຄຸເຓຫີ ຌານາທີຫີ ຈ ກີຬນ຺ຕິ, ອິທ຺ຘານຸຠາເວນ ວາ ຍຖິຈ຺ຉິຕມຕ຺ຖໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິ ອຘິຄຈ຺ຉນ຺ຕີຕິ ຈ ເທວາຕິ ວຸຈ຺ຈນ຺ຕິຯ ມນສ຺ສ ອຸສ຺ສນ຺ນຕ຺ຕາ ມນຸສ຺ສາ, ອຸກ຺ກຏ຺ຐນິທ຺ເທສວເສນ ເຈຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ ຍຖາ "ສຕ຺ຖາ ເທວມນຸສ຺ສານ"ນ຺ຕິຯ ໂອລີຍນ຺ຕິ ເອເກຕິ "ສສ຺ສໂຕ ອຕ຺ຕາ ຈ ໂລໂກ ຈາ"ຕິ ຠເວສຸ ໂອລີຍນາຠິນິເວສຠູເຕນ ສສ຺ສຕຠາເວນ ເອກຈ຺ເຈ ເທວາ ມນຸສ຺ສາ ຈ ອວລີຍນ຺ຕິ ອລ຺ລີຍນ຺ຕິ ສງ຺ໂກຈໍ ອາປ຺ຊ຺ຊນ຺ຕິ, ນ ຕໂຕ ນິສ຺ສຣນ຺ຕິຯ ອຕິຘາວນ຺ຕີຕິ ປຣມຕ຺ຖໂຕ ຠິນ຺ນສຠາວານມ຺ປິ ສຠາວຘມ຺ມານໍ ຍຸວາຍໍ ເຫຕຸຜລຠາເວນ ສມ຺ພນ຺ເຘ, ຕໍ ອຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ ນານຕ຺ຕນຍສ຺ສປີ ຄຫເຓນ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ເຖວ ຘາວນ຺ຕິ, ຕສ຺ມາ "ອຸຈ຺ຉິຊ຺ຊຕິ ອຕ຺ຕາ ຈ ໂລໂກ ຈ, ນ ໂຫຕິ ປຣໍ ມຣຓາ"ຕິ ອຸຈ຺ເຉເທ ວາ ຠວນິໂຣຘປຏິປຕ຺ຕິຍາ ປຏິກ຺ເຂປຘມ຺ມໍ ອຕິຘາວນ຺ຕິ ອຕິກ຺ກມນ຺ຕິຯ ຈກ຺ຂຸມນ຺ໂຕ ຈ ປສ຺ສນ຺ຕີຕິ ຈສທ຺ໂທ ພ຺ຍຕິເຣເກຯ ປຸພ຺ພໂຍຄສມ຺ປຕ຺ຕິຍາ ຎາຓປຣິປາເກນ ປຎ຺ຎາຈກ຺ຂຸມນ຺ໂຕ ປນ ເທວມນຸສ຺ສາ ເຕເນວ ປຎ຺ຎາຈກ຺ຂຸນາ ສສ຺ສຕໍ ອຸຈ຺ເຉທຎ຺ຈ ອນ຺ຕທ຺ວຍໍ ອນຸປຄມ຺ມ ມຊ຺ຌິມປຏິປຕ຺ຕິທສ຺ສເນນ ປຈ຺ຈກ຺ຂໍ ກໂຣນ຺ຕິຯ ເຕ ຫິ "ນາມຣູປມຕ຺ຕມິທໍ ປຏິຈ຺ຈສມຸປ຺ປນ຺ນໍ, ຕສ຺ມາ ນ ສສ຺ສຕໍ, ນາປິ ອຸຈ຺ຉິຊ຺ຊຕີ"ຕິ ອວິປ຺ປຣີຕໂຕ ປສ຺ສນ຺ຕິຯ

ເອວໍ ໂອລີຍນາທີເກ ປຸຄ຺ຄລາຘິຏ຺ຐາເນນ ອຸທ຺ທິສິຕ຺ວາ "ກຖຎ຺ຈ, ຠິກ຺ຂເວ"ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຕຕ຺ຖ ຠວາຕິ ກາມຠໂວ, ຣູປຠໂວ, ອຣູປຠໂວຯ ອປເຣປີ ຕໂຍ ຠວາ ສຎ຺ຎີຠໂວ, ອສຎ຺ຎີຠໂວ, ເນວສຎ຺ຎີນາສຎ຺ຎີຠໂວຯ ອປເຣປີ ຕໂຍ ຠວາ ເອກໂວກາຣຠໂວ, ຈຕຸໂວກາຣຠໂວ, ປຎ຺ຈໂວກາຣຠໂວຕິຯ ເອເຕຫິ ຠເວຫິ ອາຣມນ຺ຕິ ອຠິນນ຺ທນ຺ຕີຕິ ຠວາຣາມາຯ ຠເວສຸ ຣຕາ ອຠິຣຕາຕິ ຠວຣຕາຯ ຠເວສຸ ສຸຏ຺ຐຸ ມຸທິຕາຕິ ຠວສມ຺ມຸທິຕາຯ ຠວນິໂຣຘາຍາຕິ ເຕສໍ ຠວານໍ ອຈ຺ຈນ຺ຕນິໂຣຘາຍ ອນຸປ຺ປາທນຕ຺ຖາຍຯ ຘມ຺ເມ ເທສິຍມາເນຕິ ຕຖາຄຕປ຺ປເວທິເຕ ນິຍ຺ຍານິກຘມ຺ເມ ວຸຈ຺ຈມາເນຯ ນ ປກ຺ຂນ຺ທຕີຕິ ສສ຺ສຕາຠິນິວິຏ຺ຐຕ຺ຕາ ສໍຂິຕ຺ຕຘມ຺ມຕ຺ຕາ ນ ປວິສຕິ ນ ໂອຄາຫຕິຯ ນ ປສີທຕີຕິ ປສາທໍ ນາປ຺ຊ຺ຊຕິ ນ ຕໍ ສທ຺ທຫຕິຯ ນ ສນ຺ຕິຏ຺ຐຕີຕິ ຕສ຺ສໍ ເທສນາຍໍ ນ ຕິຏ຺ຐຕິ ນາຘິມຸຈ຺ຈຕິຯ ເອວໍ ສສ຺ສຕໂຕ ອຠິນິວິເສເນນ ຠເວສຸ ໂອລີຍນ຺ຕິຯ

ອຏ຺ຏີຍມານາຕິ ຠເວ ຊຣາໂຣຄມຣຓາທີຫິ ວຘພນ຺ຘນຈ຺ເຉທນາທີຫິ ຈ ທິສ຺ວາ ສໍວິຊ຺ຊເນນ ເຕຫິ ສມງ຺ຄິຠາເວນ ຠເວນ ປີຬີຍມານາ ທຸກ຺ຂາປີຍມານາຯ ຫຣາຍມານາຕິ ລຊ຺ຊມານາ ຊິຄຸຈ຺ຉມານາຕິ ປຏິກູລໂຕ ທຫນ຺ຕາຯ ວິຠວນ຺ຕິ ອຸຈ຺ເຉທໍຯ ອຠິນນ຺ທນ຺ຕີຕິ ຕຓ຺ຫາທິຏ຺ຐາຠິນນ຺ທນາຫິ ອຊ຺ໂຌສາຍ ນນ຺ທນ຺ຕິຯ ຍໂຕກິຣໂຠຕິອາທິ ເຕສໍ ອຠິນນ຺ທນາກາຣທສ຺ສນໍຯ ຕຕ຺ຖ ຍໂຕຕິ ຍທາຯ ໂຠຕິ ອາລປນໍຯ ອຍໍ ອຕ຺ຕາຕິ ກາຣກາທິຠາເວນ ອຕ຺ຕນາ ປຣິກປ຺ປິຕໍ ສນ຺ຘາຍ ວທຕິຯ ອຸຈ຺ຉິຊ຺ຊຕີຕິ ອຸປ຺ຉິຊ຺ຊຕິຯ ວິນສ຺ສຕີຕິ ນ ທິສ຺ສຕິ, ວິນາສໍ ອຠາວໍ ຄຈ຺ຉຕິຯ ນ ໂຫຕິ ປຣໍ ມຣຓາຕິ ມຣເຓນ ອຸທ຺ຘໍ ນ ຠວຕິຯ ເອຕໍ ສນ຺ຕນ຺ຕິ ຍເທຕໍ ອຕ຺ຕໂນ ອຸຈ຺ເຉທາທິ, ເອຕໍ ສພ຺ພທວູປສມໂຕ ສພ຺ພສນ຺ຕາປວູປສມໂຕ ຈ ສນ຺ຕໍ, ສນ຺ຕຕ຺ຕາ ເອວ ປຓີຕໍ, ຕຈ຺ຉາວິປ຺ປຣີຕຠາວໂຕ ຍາຖາວໍຯ ຕຕ຺ຖ "ສນ຺ຕໍ ປຓີຕ"ນ຺ຕິ ອິທໍ ທ຺ວຍໍ ຕຓ຺ຫາຠິນນ຺ທນາຍ ວທນ຺ຕິ, "ຍາຖາວ"ນ຺ຕິ ທິຏ຺ຐາຠິນນ຺ທນາຍຯ ເອວນ຺ຕິ ເອວໍ ຍຖາວຸຕ຺ເຕນຸຈ຺ເຉທາຠິນິເວເສນຯ

ຠູຕນ຺ຕິ ຂນ຺ຘປຎ຺ຈກໍຯ ຕຎ຺ຫິ ປຈ຺ຈຍສມ຺ຠູຕຕ຺ຕາ ປຣມຕ຺ຖໂຕ ວິຊ຺ຊມານຕ຺ຕາ ຈ ຠູຕນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິຯ ເຕນາຫ "ຠູຕມິທໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ສມນຸປສ຺ສຖາ"ຕິ (ມຯ ນິຯ ໑ຯ໔໐໑)ຯ ຠູຕໂຕ ອວິປ຺ປຣີຕສຠາວໂຕ ສລກ຺ຂຓໂຕ ສາມຎ຺ຎລກ຺ຂຓໂຕ ຈ ປສ຺ສຕິຯ ອິທຎ຺ຫິ ຂນ຺ຘປຎ຺ຈກໍ ນາມຣູປມຕ຺ຕໍຯ ຕຕ຺ຖ "ອິເມ ປຖວິອາທໂຍ ຘມ຺ມາ ຣູປໍ, ອິເມ ຜສ຺ສາທໂຍ ຘມ຺ມາ ນາມໍ, ອິມານິ ເນສໍ ລກ຺ຂຓາທີນິ, ອິເມ ເນສໍ ອວິຊ຺ຊາທໂຍ ປຈ຺ຈຍາ"ຕິ ເອວໍ ສປ຺ປຈ຺ຈຍນາມຣູປທສ຺ສນວເສນ ເຈວ, "ສພ຺ເພປິເມ ຘມ຺ມາ ອຫຸຕ຺ວາ ສມ຺ໂຠນ຺ຕິ, ຫຸຕ຺ວາ ປຏິເວນ຺ຕິ, ຕສ຺ມາ ອນິຈ຺ຈາ, ອນິຈ຺ຈຕ຺ຕາ ທຸກ຺ຂາ, ທຸກ຺ຂຕ຺ຕາ ອນຕ຺ຕາ"ຕິ ເອວໍ ອນິຈ຺ຈານຸປສ຺ສນາທິວເສນ ຈ ປສ຺ສຕີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ເອຕ຺ຕາວຕາ ຕຣຸຓວິປສ຺ສນາປຣິໂຍສານາ ວິປສ຺ສນາຠູມິ ທສ຺ສິຕາຯ ນິພ຺ພິທາຍາຕິ ຠູຕສ຺ສ ຂາຕສ຺ສ ເຕຠູມກສມ຺ມຊາຕສ຺ສ ນິພ຺ພິນ຺ທນຕ຺ຖາຍ, ເອເຕນ ພລວວິປສ຺ສນໍ ທສ຺ເສຕິຯ ວິຣາຄາຍາຕິ ວິຣາຄຕ຺ຖໍ ວິຣຊ຺ຊນຕ຺ຖໍ, ອິມິນາ ມຄ຺ຄໍ ທສ຺ເສຕິຯ ນິໂຣຘາຍາຕິ ນິຣຸຊ຺ຌນຕ຺ຖໍ, ອິມິນາປິ ມຄ຺ຄເມວ ທສ຺ເສຕິຯ ນິໂຣຘາຍາຕິ ວາ ປຏິປ຺ປສ຺ສທ຺ຘິນິໂຣເຘນ

ສທ຺ຘີ ອນຸປາທິເສສນິພ຺ພານໍ ທສ຺ເສຕິຯ ເອວໍ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ຈກ຺ຂຸມນ຺ໂຕ ປສ຺ສນ຺ຕີຕິ ເອວໍ ປຎ຺ຎາຈກ຺ຂຸມນ຺ໂຕ ສປ຺ພຸພຠາເຄນ ມຄ຺ຄປຎ຺ຎາຈກ຺ຂຸນາ ຈຕຸສຈ຺ຈຘມ຺ມໍ ປສ຺ສນ຺ຕີຯ

ຄາຖາສຸ ເຍ ຠູຕໍ ຠູຕໂຕ ທິສ຺ວາຕິ ເຍ ອຣິຍສາວກາ ຠູຕໍ ຂນ຺ຘປຎ຺ຈກໍ ຠູຕໂຕ ອວິປຣີຕສຠາວໂຕ ວິປສ຺ສນາປຎ຺ຎາສຫິຕາຍ ມຄ຺ຄປຎ຺ຎາຍ ທິສ຺ວາຯ ເອເຕນ ປຣິຎ຺ຎາຠິສມຍໍ ທສ຺ເສຕິຯ ຠູຕສ຺ສ ຈ ອຕິກ຺ກມນ຺ຕິ ຠາວນາຠິສມຍໍຯ ອຣິຍມຄ຺ໂຄ ຫິ ຠູຕໍ ອຕິກ຺ກມຕິ ເອເຕນາຕິ “ຠູຕສ຺ສ ອຕິກ຺ກໂມ”ຕິ ວຸຕ຺ໂຕຯ ຍຖາຠູເຕຕິ ອວິປຣີຕສຈ຺ຈສຠາເວ ນິພ຺ພາເນຯ ວິມຸຈ຺ຈນ຺ຕີຕິ ອຘິມຸຈ຺ຈນ຺ຕິ, ເອເຕນ ສຈ຺ຉິກິຣິຍາຠິສມຍໍ ທສ຺ເສຕິຯ ຠວຕຓ຺ຫາປຣິກ຺ຂຍາຕິ ຠວຕຓ຺ຫາຍ ສພ຺ພໂສ ເຂປນາ ສມຸຈ຺ຉິນ຺ທນໂຕ, ເອເຕນ ສມຸທຍປ຺ປຫານໍ ທສ຺ເສຕິຯ

ສເວ ຠູຕປຣິຎ຺ໂຎ ໂສຕິ ເອຕ຺ຖ ປນ ສເວຕິ ນິປາຕມຕ຺ຕໍຯ ໂສ ຠູຕປຣິຎ຺ໂຎ ຠູຕສ຺ສ ອຕິກ຺ກມນູປາເຍນ ມຄ຺ເຄນ ຠວຕຓ຺ຫາປຣິກ຺ຂຍາ ປຣິຎ຺ຎາຕກ຺ຂນ຺ໂຘ ຕໂຕ ເອວ ຍຖາຠູເຕ ນິພ຺ພາເນ ອຘິມຸຕ຺ໂຕຯ ຠວາຠເວຕິ ຂຸທ຺ທເກ ເຈວ ມຫນ຺ເຕ ຈ, ອຸຈ຺ເຉທາທິທສ຺ສເນ ວາ ວິຕຓ຺ໂຫ ຠິນ຺ນກິເລໂສຯ ຠິກ຺ຂຸ ຠູຕສ຺ສ ອຸປາທານກ຺ຂນ຺ຘສງ຺ຂາຕສ຺ສ ອຕ຺ຕຠາວສ຺ສ ວິຠວາ, ອາຍຕິໍ ອນຸປ຺ປາທາ ປຸນພ຺ຠວໍ ນາຄຈ຺ຉຕິ, ອປຎ຺ຎຕ຺ຕິກຠາວເມວ ຄຈ຺ຉຕີຕິ ອນຸປາທິເສສາຍ ນິພ຺ພານຘາຕຸຍາ ເທສນໍ ນິຏ຺ຐາເປສີຯ

ອິຕິ ອິມສ຺ມິໍ ວຄ຺ເຄ ເອກາທສເມ ວຏ຺ຏໍ ກຖິຕໍ, ຕຕິຍຈຕຸຕ຺ຖປຎ຺ຈເມສຸ ປຣິໂຍສານສຸຕ຺ເຕ ຈ ວຏ຺ຏວິວຏ຺ຏໍ ກຖິຕໍ, ເສເສສຸ ວິວຏ຺ຏເມວາຕິ ເວທິຕພ຺ພໍຯ

ທ຺ວາທສມສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

ປຣມຕ຺ຖທີປນີຍາ ຂຸທ຺ທກນິກາຍ-ອຏ຺ຐກຖາຍ

ອິຕິວຸຕ຺ຕກສ຺ສ ທຸກນິປາຕວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

໓ຯ ຕິກນິປາໂຕ

໑ຯ ປຐມວຄ຺ໂຄ

໑ຯ ມູລສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ

໘໐ຯ ຕິກນິປາຕສ຺ສ ປຐເມ ຕີຓີຕິ ຄຓນປຣິຈ຺ເຉໂທຯ ອິມານີຕິ ອຠິມຸຂີກຣຓັຯ ອກຸສລມູລານີຕິ ປຣິຈ຺ຉິນ຺ນຘມ຺ມນິທສ຺ສນັຯ ຕຕ຺ຖ ອກຸສລານິ ຈ ຕານິ ມູລານິ ຈາຕິ ອກຸສລມູລານິຯ ອຖ ວາ ອກຸສລານັ ເຫຕຸປຈ຺ຈຍປຠວຊນກສມຸຏ຺ຐາປກນິພ຺ພຕ຺ຕກຏ຺ເຐນ ມູລານິ ຈາຕິ ອກຸສລມູລານິ, ອກຸສລຘມ຺ມານັ ກາຣຓານີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ກາຣຓຎ຺ຫິ ຍຖາ ຫີໂນຕິ ເອຕສ຺ມາ ຜລັ ປວຕ຺ຕຕີຕິ ເຫຕຸ, ປຏິຈ຺ຈ ເອຕສ຺ມາ ເອຕີຕິ ປຈ຺ຈໂຍ, ປຠວຕິ ເອຕສ຺ມາຕິ ປຠໂວ, ອຕ຺ຕໂນ ຜລັ ຊເນຕີຕິ ຊນກັ, ສມຸຏ຺ຐາເປຕີຕິ ສມຸຏ຺ຐາປກັ, ນິພ຺ພເຕ຺ຕຕີຕິ ນິພ຺ພຕ຺ຕກນ຺ຕິ ຈ ວຸຈ຺ຈຕິຯ ເອວັ ປຕິຏ຺ຐຏ຺ເຐນ ມູລນ຺ຕິ, ຕສ຺ມາ ອກຸສລມູລານີຕິ ອກຸສລານັ ສຸປ຺ປຕິຏ຺ຐິຕຠາວສາຘນານິ, ກາຣຓານີຕິ ວຸຕ຺ຕັ ໂຫຕິຯ

ເກຈິ ປນ ‘‘ສາລິອາທີນັ ສາລິພີຊາທີນິ ວິຍ ມຓິປ຺ປຠາທີນັ ມຓິວຓ຺ຓາທໂຍ ວິຍ ຈ ອກຸສລານັ ອກຸສລຠາວສາຘໂກ ໂລຠາທີນັ ມູລຏ຺ໂຐ’’ຕິ ວທນ຺ຕິຯ ເອວັ ສນ຺ເຕ ອກຸສລຈິຕ຺ຕສມຸຏ຺ຐານຣູເປສຸ ເຕສັ ເຫຕຸປຈ຺ຈຍຠາໂວ ນ ສິຍາຯ ນ ຫິ ຕານິ ເຕສັ ອກຸສລຠາວັ ສາເຘນ຺ຕິ, ນ ຈ ປຈ຺ຈຍາ ນ ໂຫນ຺ຕິຯ ວຸຕ຺ຕຎ຺ເຫຕັ –

‘‘ເຫຕູ ເຫຕຸສມ຺ປຍຸຕ຺ຕການັ ຘມ຺ມານັ ຕັສມຸຏ຺ຐານານຎ຺ຈ ຣູປານັ ເຫຕຸປຈ຺ຈເຍນ ປຈ຺ຈໂຍ’’ຕິ (ປຏ຺ຐາຯ ໑ຯປຈ຺ຈຍນິທ຺ເທສຯ໑)ຯ

ອເຫຕຸກສ຺ສ ຈ ໂມຫສ຺ສ ອກຸສລຠາໂວ ນ ສິຍາ ອກຸສລຠາວສາຘກສ຺ສ ມູລນ຺ຕຣສ຺ສ ອຠາວໂຕຯ ອຖາປິ ສິຍາ ໂລຠາທີນັ ສຠາວສິທ຺ໂຘ ອກຸສລາທິຠາໂວ, ຕັສມ຺ປຍຸຕ຺ຕານັ ປນ ໂລຠາທິປ຺ປຏິພທ຺ໂຘຕິຯ ເອວມ຺ປິ ຍຖາ ໂລຠາທີນັ, ເອວັ ອໂລຠາທີນມ຺ປິ ສຠາວສິທ຺ໂຘ ກຸສລາທິຠາໂວຕິ ອໂລຠາທໂຍ ກຸສລາ ເອວ ສິຍຸັ, ນ ອພ຺ຍາກຕາ, ນ ຈ ໂຫນ຺ຕິຯ ຕສ຺ມາ ຍຖາ ສມ຺ປຍຸຕ຺ເຕສຸ, ເອວັ ມູເລສຸປິ ກຸສລາທິຠາໂວ ປຣິເຍສິຕພ຺ໂພຯ ໂຍນິໂສມນສິກາຣາທິໂກ ວິຍ ຫິ ກຸສລຠາວສ຺ສ, ອໂຍນິໂສມນສິກາຣາທິໂກ ອກຸສລຠາວສ຺ສ ກາຣຓນ຺ຕິ ຄເຫຕພ຺ພັຯ ເອວັ ອກຸສລຠາວສາຘນວເສນ ໂລຠາທີນັ ມູລຏ຺ຐັ ອຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ ສຸປ຺ປຕິຏ຺ຐິຕຠາວສາຘນວເສນ ຄຍ຺ຫມາເນ ນ ໂກຈິ ໂທໂສຯ ລທ຺ຘເຫຕຸປຈ຺ຈຍາ ຫິ ຘມ຺ມາ ວິຣູຬ຺ຫມູລາ ວິຍ ປາທປາ ຖິຣາ ໂຫນ຺ຕິ ສຸປ຺ປຕິຏ຺ຐິຕາ, ເຫຕຸຣຫິຕາ ປນ ຕິລພີຊກາທິເສວາລາ ວິຍ ນ ສຸປ຺ປຕິຏ຺ຐິຕາຕິ ເຫຕຸອາທິອຕ຺ເຖນ ອກຸສລານັ ອຸປກາຣກຕ຺ຕາ ມູລານີຕິ ອກຸສລມູລານິຯ ຍສ຺ມາ ປນ ມູເລນ ມຸຕ຺ໂຕ ອກຸສລຈິຕ຺ຕຸປ຺ປາໂທ ນຕ຺ຖິ, ຕສ຺ມາ ຕີຫິ ມູເລຫິ ສພ຺ໂພ ອກຸສລຣາສິ ປຣິຍາທິຍິຕ຺ວາ ທສ຺ສິໂຕຕິ ທຏ຺ຐພ຺ພັຯ

ຕານິ ອກຸສລມູລານິ ສຣູປໂຕ ທສ຺ເສຕຸັ ‘‘ໂລໂຠ ອກຸສລມູລ’’ນ຺ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕັຯ ຕຕ຺ຖ ໂລຠາທີສຸ ຍັ ວຕ຺ຕພ຺ພັ, ຕັ ເຫຏ຺ຐາ ວຸຕ຺ຕເມວຯ ຕຕ຺ຖ ປນ ຕຕິຍມຄ຺ຄວຊ຺ຊາ ໂລຠາທໂຍ ອາຄຕາ, ອິຘ ປນ ອນວເສສາຕິ ອຍເມວ ວິເສໂສຯ

ຄາຖາຍັ ປາປເຈຕສນ຺ຕິ ອກຸສລຘມ຺ມສມາໂຍຄໂຕ ລາມກຈິຕ຺ຕັຯ ຫຶສນ຺ຕີຕິ ອຕ຺ຕໂນ ປວຕ຺ຕິກ຺ຂເຓ ອາຍຕຶ ວິປາກກ຺ຂເຓ ຈ ວິພາເຘນ຺ຕິຯ ອຕ຺ຕສມ຺ຠູຕາຕິ ອຕ຺ຕນິ ຊາຕາຯ ຕຈສາຣນ຺ຕິ ຄຕ຺ຠິຕັ, ເວຬຸນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ສມ຺ຜລນ຺ຕິ ອຕ຺ຕໂນ ຜລັຯ ອິທັ ວຸຕ຺ຕັ ໂຫຕິ – ຂທິຣສີສປາທໂຍ ວິຍ ອນ຺ໂຕສາໂຣ ອຫຸຕ຺ວາ ພຫີສາຣຕາຍ ຕຈສາຣນ຺ຕິ ລທ຺ຘນາມັ ເວຬຸອາທີ ຍຖາ ອຕ຺ຕສມ຺ຠູຕເມວ ຜລັ ຫຶສຕິ ວິນາເສຕິ, ເອວເມວ ອນ຺ໂຕ ສີລາທິສາຣຣຫິຕັ ລາມກຈິຕ຺ຕັ ປຸຄ຺ຄລັ ອຕ຺ຕສມ຺ຠູຕາ ເຍວ ໂລຠາທໂຍ ວິນາເສນ຺ຕີຕິຯ

ປຐມສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

໒។ ຘາຕຸສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ

໕໑។ ທຸຕິເຍ ຘາຕຸໂຍຕິ ອຕ຺ຕໂນ ຜລສ຺ສ ສຠາວສ຺ສ ຈ ຘາຣຓຏ຺ເຐນ ຘາຕຸໂຍ។ ຍຎ຺ເຈຕ຺ຖ ຜລນິພ຺ພຕ຺ຕກໍ, ຕໍ ອຕ຺ຕໂນ ຜລສ຺ສ ສຠາວສ຺ສ ຈ, ອິຕຣໍ ສຠາວສ຺ເສວ ຘາຣຓຏ຺ເຐນ ຘາຕຸ។ ຣູປຘາຕູຕິ ຣູປຠໂວ។ ຘາຕຸຍາ ອາຄຕຏ຺ຐາເນ ຠເວນ ປຣິຈ຺ຉິນ຺ທິຕພ຺ພໍ, ຠວສ຺ສ ອາຄຕຏ຺ຐາເນ ຘາຕຸຍາ ປຣິຈ຺ຉິນ຺ທິຕພ຺ພນ຺ຕິ ອິຘ ຠເວນ ປຣິຈ຺ເຉໂທ ກຖິໂຕ។ ຕສ຺ມາ –

‘‘ກຕເມ ຘມ຺ມາ ຣູປາວຈຣາ? ເຫຏ຺ຐໂຕ ພ຺ຣຫ຺ມໂລກໍ ປຣິຍນ຺ຕໍ ກຣິຕ຺ວາ ອຸປຣິໂຕ ອກນິຏ຺ເຐ ເທເວ ອນ຺ໂຕ ກຣິຕ຺ວາ ເອຕ຺ຖາວຈຣາ ເອຕ຺ຖ ປຣິຍາປນ຺ນາ ຂນ຺ຘຘາຕຸອາຍຕນາ, ອິເມ ຘມ຺ມາ ຣູປາວຈຣາ’’ຕິ (ຘ។ ສ។ ໑໒໘໙) –

ເອວໍ ວຸຕ຺ຕາ ຣູປາວຈຣຘມ຺ມາ ຣູປຘາຕຸ។ ອຣູປຘາຕູຕິ ອຣູປຠໂວ។ ອິຘາປິ ຠເວນ ປຣິຈ຺ເຉໂທ ກຖິໂຕຕິ –

‘‘ກຕເມ ຘມ຺ມາ ອຣູປາວຈຣາ? ເຫຏ຺ຐໂຕ ອາກາສານຎ຺ຈາຍຕນູປເຄ ເທເວ ອນ຺ໂຕ ກຣິຕ຺ວາ, ອຸປຣິໂຕ ເນວສຎ຺ຎານາສຎ຺ຎາຍຕນູປເຄ ເທເວ ອນ຺ໂຕ ກຣິຕ຺ວາ, ເອຕ຺ຖາວຈຣາ ເອຕ຺ຖ ປຣິຍາປນ຺ນາ ຂນ຺ຘຘາຕຸອາຍຕນາ, ອິເມ ຘມ຺ມາ ອຣູປາວຈຣາ’’ຕິ (ຘ។ ສ។ ໑໒໙໑) –

ເອວໍ ວຸຕ຺ຕາ ອຣູປາວຈຣຘມ຺ມາ ອຣູປຘາຕຸ។ ນິໂຣຘຘາຕູຕິ ນິພ຺ພານໍ ເວທິຕພ຺ພໍ។

ອປໂຣ ນໂຍ – ຣູປສຫິຕາ, ຣູປປຏິພທ຺ຘາ, ຘມ຺ມປ຺ປວຕ຺ຕິ ຣູປຘາຕຸ, ປຎ຺ຈໂວກາຣຠໂວ, ເອກໂວກາຣຠໂວ ຈ, ເຕນ ສກໂລ ກາມຠໂວ ຣູປຠໂວ ຈ ສງ຺ຄຫິໂຕ។ ຣູປຣຫິຕາ ຘມ຺ມປ຺ປວຕ຺ຕິ ອຣູປຘາຕຸ, ຈຕຸໂວກາຣຠໂວ, ເຕນ ອຣູປຠໂວ ສງ຺ຄຫິໂຕ។ ອິຕິ ທ຺ວີຫິ ປເທຫິ ຕໂຍ ຠວາ ສພ຺ພາ ສໍສາຣປ຺ປວຕ຺ຕິ ທສ຺ສິຕາ។ ຕຕິຍປເທນ ປນ ອສງ຺ຂຕຘາຕຸເຍວ ສງ຺ຄຫິຕາຕິ ມຄ຺ຄຜລານິ ອິຘ ຕິກວິນິມຸຕ຺ຕຘມ຺ມາ ນາມ ຊາຕາ។ ເກຈິ ປນ ‘‘ຣູປຘາຕູຕິ ຣູປສຠາວາ ຘມ຺ມາ, ອຣູປຘາຕູຕິ ອຣູປສຠາວາ ຘມ຺ມາຕິ ປທທ຺ວເຍນ ອນວເສສໂຕ ປຎ຺ຈກ຺ຂນ຺ຘາ ຄຫິຕາ’’ຕິ។ ‘‘ຣູປຕຓ຺ຫາຍ ວິສຍຠູຕາ ຘມ຺ມາ ຣູປຘາຕຸ, ອຣູປຕຓ຺ຫາຍ ວິສຍຠູຕາ ອຣູປຘາຕູ’’ຕິ ຈ ວທນ຺ຕິ, ຕໍ ສພ຺ພໍ ອິຘ ນາຘິປ຺ເປຕໍ។ ຕສ຺ມາ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ອຕ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພ។

ຄາຖາສຸ ຣູປຘາຕຸໍ ປຣິຎ຺ຎາຍາຕິ ຣູປປຏິພທ຺ຘຘມ຺ມປວຕ຺ຕິໍ ຎາຕປຣິຎ຺ຎາທີຫິ ຕີຫິ ປຣິຎ຺ຎາຫິ ປຣິຊານິຕ຺ວາ។ ອາຣຸປ຺ເປສຸ ອສຓ຺ຐິຕາຕິ ອຣູປາວຈຣຘມ຺ເມສຸ ຠວຣາຄວເສນ ຠວທິຏ຺ຐິວເສນ ຈ ນ ປຕິຏ຺ຐິຕາ ອນລ຺ລີນາ។ ‘‘ອຣູເປສຸ ອສຓ຺ຐິຕາ’’ຕິ ຈ ປຐນ຺ຕິ, ໂສ ເອວ ອຕ຺ໂຖ។ ເອຕ຺ຕາວຕາ ເຕຠູມກຘມ຺ມານໍ ປຣິຎ຺ຎາ ວຸຕ຺ຕາ។ ນິໂຣເຘ ເຍ ວິມຸຈ຺ຈນ຺ຕີຕິ ເຍ ນິພ຺ພາເນ ອາຣມ຺ມຓຠູເຕ ອຄ຺ຄມຄ຺ຄຜລວເສນ ສມຸຈ຺ເຉທປຏິປ຺ປສ຺ສທ຺ຘີຫິ ອນວເສສກິເລສໂຕ ວິມຸຈ຺ຈນ຺ຕີ។ ເຕ ຊນາ ມຈ຺ຈຸຫາຍິໂນຕິ ເຕ ຂີຓາສວຊນາ ມຣຓໍ ສມຕີຕາ។

ເອວໍ ຘາຕຸຕ຺ຕຍສມຕິກ຺ກເມນ ອມຕາຘິຄມໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ‘‘ອຍຎ຺ຈ ປຏິປທາ ມຍາ ຄຕມຄ຺ໂຄ ຈ ຕຸມ຺ຫາກໍ ທສ຺ສິໂຕ’’ຕິ ຕຕ຺ຖ ເນສໍ ອຸສ຺ສາຫໍ ຊເນນ຺ໂຕ ທຸຕິຍໍ ຄາຖມາຫ។ ຕຕ຺ຖ ກາເຍນາຕິ ນາມກາເຍນ ມຄ຺ຄຜເລຫິ។ ຜຸສຍິຕ຺ວາຕິ ປຕ຺ວາ។ ນິຣູປຘິນ຺ຕິ ຂນ຺ຘາທິສພ຺ພູປຘິຣຫິຕໍ។ ອຸປຘິປ຺ປຏິນິສ຺ສຄ຺ຄນ຺ຕິ ເຕສໍເຍວ ຈ ອຸປຘີນໍ ປຏິນິສ຺ສຊ຺ຊນກາຣຓໍ។ ນິພ຺ພານສ຺ສ ຫິ ມຄ຺ຄຎາເຓນ ສຈ຺ຉິກິຣິຍາຍ ສພ຺ເພ ອຸປຘໂຍ ປຏິນິສ຺ສຏ຺ຐາ ໂຫນ຺ຕີຕິ ຕໍ ເຕສໍ ປຏິນິສ຺ສຊ຺ຊນກາຣຓໍ។ ສຈ຺ຉິກຕ຺ວາຕິ ກາເລນ ກາລໍ ຜລສມາປຕ຺ຕິສມາປຊ຺ຊເນນ ອຕ຺ຕປຈ຺ຈກ຺ຂໍ ກຕ຺ວາ ອນາສໂວ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຘ ຕເມວ ອໂສກໍ ວິຣຊໍ ນິພ຺ພານປທໍ ເທເສຕີ។ ຕສ຺ມາ ຕທຘິຄມາຍ ອຸສ຺ສຸກ຺ກໍ ກາຕພ຺ພນ຺ຕີ។

ທຸຕິຍສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາ។

໓។ ປຖມເວທນາສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ

໕໒។ ຕຕິເຍ ເວທນາຕິ ອາຣມ຺ມຓຣສໍ ເວທິຍນ຺ຕີ ອນຸຠວນ຺ຕີຕິ ເວທນາ។ ຕາ ວິຠາຄໂຕ ທສ຺ເສຕຸໍ ‘‘ສຸຂາ ເວທນາ’’ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ។ ຕຕ຺ຖ ສຸຂ-ສທ຺ໂທ ອຕ຺ຖຸທ຺ຘາຣວເສນ ເຫຏ຺ຐາ ວຸຕ຺ໂຕເຍວ។ ທຸກ຺ຂ-ສທ຺ໂທ ປນ ‘‘ຊາຕິປິ ທຸກ຺ຂາ’’ຕິອາທີສຸ (ທີ។ ນິ។

໒ຯ໓໘໗; ວິຠຯ ໑໙໐) ທຸກ຺ຂວຕ຺ຖຸສ຺ມິ ອາຄໂຕຯ ‘‘ຍສ຺ມາ ຈ ໂຂ, ມຫາລິ, ຣູປໍ ທຸກ຺ຂໍ ທຸກ຺ຂານຸປຕິຕໍ ທຸກ຺ຂາວກ຺ກນ຺ຕ’’ນ຺ຕິອາທີສຸ (ສໍຯ ນິຯ ໓ຯ໖໐) ທຸກ຺ຂາຣມ຺ມເຓຯ ‘‘ທຸກ຺ໂຂ ປາປສ຺ສ ອຸຈ຺ຈໂຍ’’ຕິອາທີສຸ (ຘຯ ປຯ ໑໑໗) ທຸກ຺ຂປຈ຺ຈເຍຯ ‘‘ຍາວຎ຺ຈິທໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ນ ສຸກຣາ ອກ຺ຂາເນນ ປາປຸຓິຕຸໍ, ຍາວ ທຸກ຺ຂາ ນິຣຍາ’’ຕິອາທີສຸ (ມຯ ນິຯ ໓ຯ໒໕໐) ທຸກ຺ຂປຈ຺ຈຍຏ຺ຐາເນຯ ‘‘ສຸຂສ຺ສ ຈ ປຫານາ ທຸກ຺ຂສ຺ສ ຈ ປຫານາ’’ຕິອາທີສຸ (ທີຯ ນິຯ ໑ຯ໒໓໒; ຘ. ສຯ ໑໖໕) ທຸກ຺ຂເວທນາຍໍຯ ອິຘາປິ ທຸກ຺ຂເວທນາຍເມວຯ

ວຈນຕ຺ຖໂຕ ປນ ສຸຂຍຕີຕິ ສຸຂາຯ ທຸກ຺ຂຍຕີຕິ ທຸກ຺ຂາຯ ນ ທຸກ຺ຂາ ນ ສຸຂາຕິ ອທຸກ຺ຂມສຸຂາ, ມກາໂຣ ປທສນ຺ຘິວເສນ ວຸຕ຺ໂຕຯ ຕາສຸ ອິຏ຺ຐານຸຠວນລກ຺ຂຓາ ສຸຂາ, ອນິຏ຺ຐານຸຠວນລກ຺ຂຓາ ທຸກ຺ຂາ, ອຸຠຍວິປຣີຕານຸຠວນລກ຺ຂຓາ ອທຸກ຺ຂມສຸຂາຯ ຕສ຺ມາ ສຸຂທຸກ຺ຂເວທນານໍ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິ ປາກຏາ, ນ ອທຸກ຺ຂມສຸຂາຍຯ ຍທາ ຫິ ສຸຂໍ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ, ສກລສຣີຣໍ ເຂາເຠນ຺ຕໍ ມທ຺ທນ຺ຕໍ ຜຣມານໍ ສຕໂຘຕສປ຺ປິໍ ຂາທາເປນ຺ຕໍ ວິຍ, ສຕປາກເຕລໍ ມກ຺ເຂນ຺ຕໍ ວິຍ, ຆຏສຫສ຺ເສນ ປຣິຬາຫໍ ນິພ຺ພາປຍມານໍ ວິຍ ຈ ‘‘ອໂຫ ສຸຂໍ, ອໂຫ ສຸຂ’’ນ຺ຕິ ວາຈໍ ນິຈ຺ຉາຣຍມານເມວ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິຯ ຍທາ ທຸກ຺ຂໍ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ, ສກລສຣີຣໍ ໂຂເຠນ຺ຕໍ ມທ຺ທນ຺ຕໍ ຜຣມານໍ ຕຕ຺ຕຜາລໍ ປເວເສນ຺ຕໍ ວິຍ ວິລີນຕມ຺ພໂລຫໍ ອາສິຎ຺ຈນ຺ຕໍ ວິຍ ຈ ‘‘ອໂຫ ທຸກ຺ຂໍ, ອໂຫ ທຸກ຺ຂ’’ນ຺ຕິ ວິປ຺ປລາເປນ຺ຕເມວ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິຯ ອິຕິ ສຸຂທຸກ຺ຂເວທນານໍ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິ ປາກຏາຯ

ອທຸກ຺ຂມສຸຂາ ປນ ທຸພ຺ພິຊານາ ທຸທ຺ທີປນາ ອນ຺ຘກາຣາ ອວິຠູຕາຯ ສາ ສຸຂທຸກ຺ຂານໍ ອປຄເມ ສາຕາສາຕປຏິປກ຺ຂວເສນ ມຊ຺ຊຕ຺ຕາກາຣຠູຕາ ນຍໂຕ ຄຓ຺ຫນ຺ຕສ຺ເສວ ປາກຏາ ໂຫຕິຯ ຍຖາ ກິໍ? ຍຖາ ປຸພ຺ພາປຣໍ ສປີສຸເກ ປເທເສ ອຸປຈຣິຕມຄ຺ຄວເສນ ປີຏ຺ຐິປາສາເຓ ມິເຄນ ຄຕມຄ຺ໂຄ, ເອວໍ ອິຏ຺ຐານິຏ຺ຐາຣມ຺ມເຓສຸ ສຸຂທຸກ຺ຂານຸຠວເນນປິ ມຊ຺ຊຕ຺ຕາຣມ຺ມຓານຸຠວນກາເວນ ວິຎ຺ຎາຍຕິຯ ມຊ຺ຊຕ຺ຕາຣມ຺ມຓຄ຺ຄຫຓໍ ປີຏ຺ຐິປາສາຓຄມນໍ ວິຍ ອິຏ຺ຐານິຏ຺ຐາຣມ຺ມຓຄ຺ຄຫຓາກາຣໂຕ ຯ ຍຎ຺ຈ ຕຕ຺ຣານຸຠວນໍ, ສາ ອທຸກ຺ຂມສຸຂາຕິຯ

ເອວເມຕ຺ຖ ສຸຂທຸກ຺ຂອທຸກ຺ຂມສຸຂຠາເວນ ຕິຘາ ວຸຕ຺ຕາປິ ກຕ຺ຖຈິ ສຸຂທຸກ຺ຂຠາເວນ ທ຺ວິຘາ ວຸຕ຺ຕາຯ ຍຖາຫ – ‘‘ທ຺ເວປິ ມຍາ, ອານນ຺ທ, ເວທນາ ວຸຕ຺ຕາ, ປຣິຍາເຍນ ສຸຂາ ເວທນາ, ທຸກ຺ຂາ ເວທນາ’’ຕິ (ມຯ ນິຯ ໒ຯ໘໙)ຯ ກຕ຺ຖຈິ ຕິສ຺ໂສປິ ວິສຸໍ ວິສຸໍ ສຸຂທຸກ຺ຂອທຸກ຺ຂມສຸຂຠາເວນ ‘‘ສຸຂາ ເວທນາ ຐິຕິສຸຂາ ວິປຣິຓາມທຸກ຺ຂາ, ທຸກ຺ຂາ ເວທນາ ຐິຕິທຸກ຺ຂາ ວິປຣິຓາມສຸຂາ, ອທຸກ຺ຂມສຸຂາ ເວທນາ ຎາຓສຸຂາ ອຎ຺ຎາຓທຸກ຺ຂາ’’ຕິ (ມຯ ນິຯ ໑ຯ໔໖໕)ຯ ກຕ຺ຖຈິ ສພ຺ພາປິ ທຸກ຺ຂຠາເວນຯ ວຸຕ຺ຕຎ຺ເຫຕໍ ‘‘ຍໍ ກິຎ຺ຈິ ເວທຍິຕໍ, ສພ຺ພໍ ຕໍ ທຸກ຺ຂສ຺ມິນ຺ຕິ ວທາມີ’’ຕິ (ສໍຯ ນິຯ ໔ຯ໒໕໙)ຯ

ຕຕ຺ຖ ສິຍາ – ຍທິ ຕິສ຺ໂສ ເວທນາ ຍຖາ ອິຘ ວຸຕ຺ຕາ, ອຎ຺ເຎສຸ ຈ ເອທິເສສຸ ສຸຕ຺ເຕສຸ ອຠິຘມ຺ເມ ຈ ເອວໍ ອວຕ຺ວາ ກສ຺ມາ ເອວໍ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ຍໍ ກິຎ຺ຈິ ເວທຍິຕໍ, ສພ຺ພໍ ຕໍ ທຸກ຺ຂສ຺ມິນ຺ຕິ ວທາມີ’’ຕິ, ‘‘ທ຺ເວປິ ມຍາ, ອານນ຺ທ, ເວທນາ ວຸຕ຺ຕາ’’ຕິ ຈ? ສນ຺ຘາຍຠາສິຕເມຕໍ, ຕສ຺ມາ ສາ ປຣິຍາຍເທສນາຯ ວຸຕ຺ຕຎ຺ເຫຕໍ ຠຄວຕາ –

‘‘ສງ຺ຂາຣານິຈ຺ຈຕໍ, ອານນ຺ທ, ມຍາ ສນ຺ຘາຍ ຠາສິຕໍ ສງ຺ຂາຣວິປຣິຓາມຕໍ, ‘ຍໍ ກິຎ຺ຈິ ເວທຍິຕໍ, ສພ຺ພໍ ຕໍ ທຸກ຺ຂສ຺ມິ’’’ນ຺ຕິ (ສໍຯ ນິຯ ໔ຯ໒໕໙)ຯ

‘‘ທ຺ເວປິ ມຍາ, ອານນ຺ທ, ເວທນາ ວຸຕ຺ຕາ ປຣິຍາເຍນາ’’ຕິ ຈ (ສໍຯ ນິຯ ໔ຯ໒໕໙)ຯ

ເອຕ຺ຖ ຫິ ສຸຂາ ອທຸກ຺ຂມສຸຂາຕິ ອິມາສໍ ທ຺ວິນ຺ນໍ ເວທນານໍ ນິປ຺ປຣິຍາເຍນ ທຸກ຺ຂຠາໂວ ນຕ຺ຖິ, ເວເນຍ຺ຍຊ຺ຊາສເຍນ ປນ ຕຕ຺ຖ ນິຈ຺ຉນ຺ທທສ຺ສນຕ຺ຖໍ ປຣິຍາເຍນ ທຸກ຺ຂຠາໂວ ວຸຕ຺ໂຕຕິ ສາ ຕາທິສີ ປຣິຍາຍເທສນາຯ ອຍໍ ປນ ເວທນຕ຺ຕຍເທສນາ ສຠາວກຖາຕິ ກຕ຺ວາ ນິປ຺ປຣິຍາຍເທສນາຕິ ອຍເມຕ຺ຖ ອາຈຣິຍານໍ ສມານກຖາຯ

ວິຕຓ຺ຑວາທີ ປນາຫ ‘‘ທຸກ຺ຂຕາທ຺ວຍວຈນໂຕ ປຣິຍາຍເທສນາວ ເວທນຕ຺ຕຍເທສນາ’’ຕິຯ ໂສ ‘‘ມາ ເຫວ’’ນ຺ຕິສ຺ສ ວຈນີໂຍ, ຍສ຺ມາ ຠຄວຕາ ສພ຺ພາສໍ ເວທນານໍ ທຸກ຺ຂຠາໂວ ອຘິປ຺ປາຍວເສນ ວຸຕ຺ໂຕ ‘‘ສງ຺ຂາຣານິຈ຺ຈຕໍ, ອານນ຺ທ, ມຍາ ສນ຺ຘາຍ ຠາສິຕໍ ສງ຺ຂາຣວິປຣິຓາມຕໍ ‘ຍໍ ກິຎ຺ຈິ ເວທຍິຕໍ, ສພ຺ພໍ ຕໍ ທຸກ຺ຂສ຺ມິ’’’ນ຺ຕິຯ ຍທິ ປເນຕ຺ຖ ເວທນຕ຺ຕຍເທສນາ ປຣິຍາຍເທສນາ ສິຍາ, ‘‘ອິທໍ ມຍາ ສນ຺ຘາຍ ຠາສິຕໍ ຕິສ຺ໂສ ເວທນາ’’ຕິ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ ສິຍາ, ນ ປເນຕໍ ວຸຕ຺ຕໍຯ

ອປິຈາຍເມວ ວຕຸຕພຸໂພ “ໂກ, ປນາວຸໂສ, ເວທນຕຸຕຍເທສນາຍ ອພິປຸປາໂຍ”ຕິ? ສເຈ ວເທຍຸຍ “ມຸທຸກາ ທຸກຸຂາ ເວທນາ ສຸຂາ, ອພິມຕຸຕາ ທຸກຸຂາ, ມຊຸຊິມາ ອທຸກຸຂມສຸຂາຕິ ເວເນຍຸຍຊຸຊາສເຍນ ວຸຕຸຕາ។ ຕາສຸ ຫິ ນ ສຕຸຕານໍ ສຸຂາທິວຫຸໝີ”ຕິ។ ໂສ ວຕຸຕພຸໂພ – ໂກ ປນາວຸໂສ ທຸກຸຂເວທນາຍ ສກາໂວ, ເຍນ “ສພຸພາ ເວທນາ ທຸກຸຂາ”ຕິ ວຸຈຸເຈຍຸຍຸ? ຍທິ ຍາຍ ອຸປຸປນຸນາຍ ສຕຸຕາ ວິໂຍຄເມວ ອິຈຸຉນຸຕິ, ໂສ ທຸກຸຂເວທນາຍ ສກາໂວ។ ຍາຍ ຈ ປນ ອຸປຸປນຸນາຍ ສຕຸຕາ ອວິໂຍຄເມວ ອິຈຸຉນຸຕິ, ຍາຍ ນ ອຸກາຍໍ ອິຈຸຉນຸຕິ, ສາ ກຖໍ ທຸກຸຂເວທນາ ສິຍາ? ອຖ ຍາ ອຕຸຕໂນ ນິສຸສຍສຸສ ອຸປຆາຕກາຣີ, ສາ ທຸກຸຂາ។ ຍາ ອນຸຄຸຄຫກາຣີ, ສາ ກຖໍ ທຸກຸຂາ ສິຍາ។ ອຖ ປນ ຍທຣິຍາ ທຸກຸຂໂຕ ປສຸສນຸຕິ, ໂສ ທຸກຸຂເວທນາຍ ສກາໂວ, ສງຂາຣທຸກຸຂຕາຍ ເວທນໍ ອຣິຍາ ທຸກຸຂໂຕ ປສຸສນຸຕິ, ສາ ຈ ອກິຕຸຫສກາວາຕິ ກຖໍ ຕາສໍ ເວທນານໍ ມຸທຸມຊຸຊິມາພິມຕຸຕທຸກຸຂກາໂວ ສິຍາ? ຍທິ ຈ ສງຂາຣທຸກຸຂຕາຍ ເອວ ເວທນານໍ ທຸກຸຂກາໂວ ສິຍາ, “ຕິສຸໂສ ອິມາ, ກິກຸຂເວ, ທຸກຸຂຕາໂຍ ທຸກຸຂທຸກຸຂຕາ, ວິປຣິຕາມທຸກຸຂຕາ, ສງຂາຣທຸກຸຂຕາ”ຕິ (ທີ។ ນິ។ ໓។໓໐໔) ອຍໍ ທຸກຸຂຕານໍ ວິກາຄເທສນາ ນິປຸປໂຍຊນາ ສິຍາ។ ຕຖາ ຈ ສຕິ ສຸຕຸຕເມວ ປຜິພາຫິຕໍ ສິຍາ, ປຸຣິເມສຸ ຈ ຕິສຸ ຣູປາວຈຣຊຸຊາເນສຸ ມຸທຸກາ ທຸກຸຂາ ເວທນາຕິ ອາປຊຸຊຕິ ສຸຂເວທນາວຈນໂຕ។ ຈຕຸຕຖຊຸຊາເນ ອຣູປຊຸຊາເນສຸ ຈ ມຊຸຊິມາ, ອທຸກຸຂມສຸຂເວທນາວຈນໂຕ។ ເອວໍ ສນຸເຕ ປຸຣິມາ ຕິສຸໂສ ຣູປາວຈຣສມາປຕຸຕິໂຍ ຈຕຸຕຖຊຸຊານສມາປຕຸຕິຍາ ອຣູປສມາປຕຸຕີຫິ ຈ ສນຸຕຕຣາຕິ ອາປຊຸຊຕິ។ ກຖໍ ວາ ສນຸຕຕຣປຸປຕີຕຕຣາສຸ ສມາປຕຸຕີສຸ ທຸກຸຂເວທນາຍ ອພິກກາໂວ ຍຸຊຸຊຕິ? ຕສຸມາ ເວທນຕຸຕຍເທສນາຍ ປຣິຍາຍເທສນາກາໂວ ນ ຍຸຕຸໂຕຕິ។

ຍໍ ປນ ວຸຕຸຕໍ “ທຸກຸເຂ ສຸຂນຸຕິ ສຍຸຍາວິປລຸລາໂສ”ຕິ (ອ។ ນິ។ ໔។໔໙; ປຜິ។ ມ។ ໑។໔໓໖), ຕໍ ກຖນຸຕິ? ວິປຣິຕາມທຸກຸຂຕາຍ ສງຂາຣທຸກຸຂຕາຍ ຈ ຍຖາກູຕານວໂພເຜນ ຍາ ເອກນຸຕໂຕ ສຸຂສຍຸຍາ, ຍາ ຈ ທຸກຸຂນິມິຕຸເຕ ສຸຂນິມິຕຸຕສຍຸຍາ, ຕໍ ສນຸທາຍ ວຸຕຸຕໍ។ ເອວມຸປິ “ສຸຂາ, ກິກຸຂເວ, ເວທນາ ທຸກຸຂໂຕ ທຜຸຖພຸພາ”ຕິ (ອິຕິວຸ។ ໕໓) ອິທໍ ປນ ກຖນຸຕິ? ອິທໍ ປນ ວິປຣິຕາມທສຸສເນ ສນຸນິໂຍຊນຕຸຖໍ ວຸຕຸຕໍ ຕສຸສ ຕຕຸຖ ວິຣາຄຸປຸປຕຸຕິຍາ ອຸປາຍກາວໂຕ ສຸຂເວທນາຍ ພຫຸທຸກຸຂານຸຄຕກາວໂຕ ຈ។ ຕຖາ ຫິ ທຸກຸຂສຸສ ເຫຕຸກາວໂຕ ອເນເກຫິ ທຸກຸຂພນຸເຜຫິ ອນຸພທຸພຕຸຕາ ຈ ປຕຸໝິຕາ ສຸຂມຸປິ ທຸກຸຂມິຈຸເຈວ ປຜິປນຸນາ។

ເອວມຸປິ ນຕຸເຖວ ສຸຂາ ເວທນາ, ສຸຂເຫຕູນໍ ນິຍມາກາວໂຕ។ ເຍ ຫິ ສຸຂເວທນາຍ ເຫຕຸສມຸມຕາ ຆາສຈຸຉາທນາທໂຍ, ເຕ ເອວ ອພິມຕຸຕໍ ອກາເລ ຈ ປຜິເສວິຍມານາ ທຸກຸຂເວທນາຍ ເຫຕຸກາວມາປຊຸຊນຸຕິ។ ນ ຈ ເຍເນວ ເຫຕຸນາ ສຸຂໍ, ເຕເນວ ທຸກຸຂນຸຕິ ຍຸຕຸຕໍ ວຕຸຕຸໍ។ ຕສຸມາ ນ ເຕ ສຸຂເຫຕູ, ທຸກຸຂນຸຕຣາປຄເມ ປນ ອວິຍຸຍູນໍ ສຸຂສຍຸຍາ ຍຖາ ຈິຣຕຣໍ ຄານາທີອິຣິຍາປຖສມງຄີ ຫຸຕຸວາ ຕທຍຸໄຍຣິຍາປຖສມາໂຍເຄ ມຫນຸຕລຸຈ ກາຣໍ ວຫໂຕ ກາຣນິກຸເຂເປ ເຈວ ວູປສເມ ຈ, ຕສຸມາ ນຕຸເຖວ ສຸຂນຸຕິ? ຕຍິທໍ ສມຸມເທວ ສຸຂເຫຕຸໍ ອປຣິຍຸສາຍ ຕສຸສ ນິຍມາກາວປຣິກປຸປນໍ។ ອາຣມຸມຕມຕຸຕເມວ ຫິ ເກວລໍ ສຸຂເຫຕຸໍ ມນສິກຕຸວາ ເອວໍ ວຸຕຸຕໍ, ອຊຸຊຕຸຕິກສຣີຣສຸສ ອວຕຸຖາວິເສສໍ ສມຸທິຕໍ ປນ ເອກຊຸຊໍ ຕທຸກາຍໍ ສຸຂາທິເຫຕູຕິ ເວທິຕພຸພໍ។ ຍາທິສຍຸຈ ຕທຸກາຍໍ ສຸຂເວທນາຍ ເຫຕຸ, ຕາທິສໍ ນ ກທາຈິປິ ທຸກຸຂເວທນາຍ ເຫຕຸ ໂຫຕີຕິ ວວຕຸຖິຕາ ເອວ ສຸຂາທີເຫຕຸ។ ຍຖາ ນາມ ເຕໄຊພາຕຸ ສາລິຍວຫາກສສຸສາທີນໍ ຍາທິສມວຕຸຖນຸຕຣໍ ປຕຸວາ ສາຕມພຸຣກາວເຫຕຸ ໂຫຕິ, ນ ຕາທິສເມວ ປຕຸວາ ກທາຈິປິ ອສາຕອມພຸຣກາວເຫຕຸ ໂຫຕິ, ເອວໍສມຸປທມິທໍ ທຜຸຖພຸພໍ។

ທຸກຸຂາປຄເມວ ກທາຈິ ສຸຂເວທນນຸຕຣໍ ອຸປລພຸກຕິ។ ຕຕຸຖ ສຸເຂເຍວ ສຸຂສຍຸຍາ, ນ ທຸກຸຂາປຄມມຕຸເຕ ຍຖາ ອທຸພານຄມນປຣິສຸສມກິລນຸຕສຸສ ສມຸພາຫເນ ອິຣິຍາປຖປຣິວຕຸຕເນ ຈ, ອຍຸຍຖາ ກາລນຸຕເຣປິ ປຣິສຸສມາປຄເມ ຕາທີສີ ສຸຂສຍຸຍາ ສິຍາ។ ທຸກຸຂາປຄມມຕຸເຕ ປນ ສຸຂນຸຕິ ປຣິກປຸປນາ ເວທນາວິເສສສຸສ ອນຸປລພຸກມານຕຸຕາ។ ເອກນຸເຕເນວ ເຈຕໍ ເອວໍ ສມຸປຜິຈຸຉິຕພຸພໍ, ຍໂຕ ປຕີຕປຸປຕີຕານິເຍວ ອາຣມຸມຕານິ ມຫຕາ ອາຍາເສນ ສຕຸຕາ ອກິປຕຸຖຍນຸຕິ, ນ ຈ ເນສໍ ເຍນ ເກນຈິ ຍຖາລທຸຜມຕຸເຕນ ປຈຸຈເຍນ ປຕີກາຣໍ ກາຕຸໍ ສກຸກາ ຕຕຸຫຸປຸປາເທນາຕິ ។ ເວທນາປຈຸຈຍາ ຫິ ຕຕຸຫາອຸປາທີ, ຕຖາກາເວ ຈ ສຸຄນຸຜມສຸຣສຸຂສມຸຜສຸສາທິວຕຸຖູນໍ ອິຕຣີຕຣກາເວນ ສຸຂວິເສສສຍຸຍາ ຊາຍມານາ ກຕມສຸສ ທຸກຸຂວິເສສສຸສ ອປຄເມ ຆານຊິວຸຫາກາຍທຸວາເຣສຸ, ໂສຕທຸວາເຣ ຈ ທິພຸພສງຄີຕສທີສປຍຸຈງຄິກຕູຣິຍສທຸທາວຜາຣເຕ។ ຕສຸມາ ນ ທຸກຸຂເວທນາຍເມວ ທຸກຸຂນຸຕຣາປຄເມ ສຸຂສຍຸຍາ, ນາປີ ເກວເລ ທຸກຸຂາປຄມມຕຸເຕຕິ ອາຄມໂຕ ຍຸຕຸຕິໂຕປີ ວວຕຸຖິຕາ ຕິສຸໂສ ເວທນາຕິ ກຄວໂຕ ເວທນຕຸຕຍເທສນາ ນິຕຸຖາເຍວ, ນ ເນຍຸຍຕຸຖາຕິ ສຍຸຍາເປຕພຸພໍ។ ເອວຍຸເຈຕໍ ອຸເປຕິ, ອິຈຸເຈຕໍ ກຸສລໍ, ໂນ ເຈ, ກມຸມໍ ກຕຸວາ ອຸຍຸໂຍເຊຕພຸໂພ “ຄຈຸຉ ຍຖາສຸຂ”ນຸຕິ។

ເອວເມຕາ ອຍຸຍມຍຸຍປຜິປກຸຂສກາວວວຕຸຖິຕລກຸຂຕາ ເອວ ຕິສຸໂສ ເວທນາ ກຄວຕາ ເທສິຕາ។ ຕຍຸຈ ໂຂ ວິປສຸສນາກມຸມິ

ການໍ ໂຍຄາວຈຣານໍ ເວທນາມຸເຂນ ອຣູປກມ຺ມຏ຺ຐານທສ຺ສນຕ຺ຖໍ။ ທຸວິຘຎ຺ຫິ ກມ຺ມຏ຺ຐານໍ ຣູປກມ຺ມຏ຺ຐານໍ, ອຣູປກມ຺ມຏ຺ຐານນ຺ຕິ။ ຕຕ຺ຖ ຠຄວາ ຣູປກມ຺ມຏ຺ຐານໍ ກເຖນ຺ໂຕ ສງ຺ເຂປມນສິກາຣວເສນ ວາ ວິຕ຺ຖາຣມນສິກາຣວເສນ ວາ ຈຕຸຘາຕຸວວຕ຺ຖານາທິວເສນ ວາ ກເຖຕິ။ ອຣູປກມ຺ມຏ຺ຐານໍ ປນ ກເຖນ຺ໂຕ ຜສ຺ສວເສນ ວາ ເວທນາວເສນ ວາ ຈິຕ຺ຕວເສນ ວາ ກເຖຕິ။ ເອກຈ຺ຈສ຺ສ ຫິ ອາປາຖຄເຕ ອາຣມ຺ມເຓ ອາວຊ຺ຊໂຕ ຕຕ຺ຖ ຈິຕ຺ຕເຈຕສິການໍ ປຖມາຠິນິປາໂຕ ຜສ຺ໂສ ຕໍ ອາຣມ຺ມຓໍ ຜຸສນ຺ໂຕ ອຸປ຺ປຊ຺ຊມາໂນ ປາກໂຏ ໂຫຕິ, ເອກຈ຺ຈສ຺ສ ຕໍ ອາຣມ຺ມຓໍ ອນຸຠວນ຺ຕີ ອຸປ຺ປຊ຺ຊມານາ ເວທນາ ປາກຏາ ໂຫຕິ, ເອກຈ຺ຈສ຺ສ ຕໍ ອາຣມ຺ມຓໍ ວິຊານນ຺ຕໍ ອຸປ຺ປຊ຺ຊມານໍ ວິຎ຺ຎາຓໍ ປາກຏໍ ໂຫຕິ။ ອິຕິ ເຕສໍ ເຕສໍ ປຸຄ຺ຄລານໍ ອຊ຺ຌາສເຍນ ຍຖາປາກຏໍ ຜສ຺ສາທີມຸເຂນ ຕິຘາ ອຣູປກມ຺ມຏ຺ຐານໍ ກເຖຕິ။

ຕຕ຺ຖ ຍສ຺ສ ຜສ຺ໂສ ປາກໂຏ ໂຫຕິ, ໂສປິ ‘‘ນ ເກວລໍ ຜສ຺ໂສວ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ, ເຕນ ສທ຺ຘິ ຕເທວ ອາຣມ຺ມຓໍ ອນຸຠວມານາ ເວທນາປິ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ, ສຎ຺ຊານມານາ ສຎ຺ຎາປິ, ເຈຕຍມານາ ເຈຕນາປິ, ວິຊານມານໍ ວິຎ຺ຎາຓມ຺ປິ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕີ’’ຕິ ຜສ຺ສປຎ຺ຈມເກເຍວ ປຣິຄ຺ຄຓ຺ຫາຕິ။ ຍສ຺ສ ເວທນາ ປາກຏາ ໂຫຕິ, ໂສປິ ‘‘ນ ເກວລໍ ເວທນາວ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ, ຕາຍ ສທ຺ຘິ ຜຸສມາໂນ ຜສ຺ໂສປິ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ, ສຎ຺ຊານມານາ ສຎ຺ຎາປິ, ເຈຕຍມານາ ເຈຕນາປິ , ວິຊານມານໍ ວິຎ຺ຎາຓມ຺ປິ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕີ’’ຕິ ຜສ຺ສປຎ຺ຈມເກເຍວ ປຣິຄ຺ຄຓ຺ຫາຕິ။ ຍສ຺ສ ວິຎ຺ຎາຓໍ ປາກຏໍ ໂຫຕິ, ໂສປິ ‘‘ນ ເກວລໍ ວິຎ຺ຎາຓເມວ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ, ເຕນ ສທ຺ຘິ ຕເທວາຣມ຺ມຓໍ ຜຸສມາໂນ ຜສ຺ໂສປິ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ, ອນຸຠວມານາ ເວທນາປິ, ສຎ຺ຊານມານາ ສຎ຺ຎາປິ, ເຈຕຍມານາ ເຈຕນາປິ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕີ’’ຕິ ຜສ຺ສປຎ຺ຈມເກເຍວ ປຣິຄ຺ຄຓ຺ຫາຕິ။

ໂສ ‘‘ອິເມ ຜສ຺ສປຎ຺ຈມກາ ຘມ຺ມາ ກິນິສ຺ສິຕາ’’ຕິ ອຸປຘາເຣນ຺ໂຕ ‘‘ວຕ຺ຖຸນິສ຺ສິຕາ’’ຕິ ປຊານາຕິ။ ວຕ຺ຖຸ ນາມ ກຣຊກາໂຍ။ ຍໍ ສນ຺ຘາຍ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ອິທຎ຺ຈ ປນ ເມ ວິຎ຺ຎາຓໍ ເອຕ຺ຖສິຕໍ ເອຕ຺ຖປຏິພທ຺ຘ’’ນ຺ຕິ (ທີ။ ນິ။ ໑໗໒໓໕; ມ။ ນິ။ ໒໗໒໕໒)။ ໂສ ອຕ຺ຖໂຕ ຠູຕາ ເຈວ ອຸປາທາຣູປານິ ຈ, ເອວເມຕ຺ຖ ວຕ຺ຖຸ ຣູປໍ, ຜສ຺ສປຎ຺ຈມກາ ນາມນ຺ຕິ ນາມຣູປມຕ຺ຕເມວ ປສ຺ສຕິ။ ຣູປຎ຺ເຈຕ຺ຖ ຣູປກ຺ຂນ຺ໂຘ, ນາມໍ ຈຕ຺ຕາໂຣ ອຣູປິໂນ ຂນ຺ຘາຕິ ປຎ຺ຈກ຺ຂນ຺ຘມຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ။ ນາມຣູປວິນິມຸຕ຺ຕາ ຫິ ປຎ຺ຈກ຺ຂນ຺ຘາ, ປຎ຺ຈກ຺ຂນ຺ຘວິນິມຸຕ຺ຕໍ ວາ ນາມຣູປໍ ນຕ຺ຖິ။ ໂສ ‘‘ອິເມ ປຎ຺ຈກ຺ຂນ຺ຘາ ກິໍເຫຕຸກາ’’ຕິ ອຸປປຣິກ຺ຂນ຺ໂຕ ‘‘ອວິຊ຺ຊາທິເຫຕຸກາ’’ຕິ, ຕໂຕ ‘‘ປຈ຺ຈໂຍ ເຈວ ປຈ຺ຈຍຸປ຺ປນ຺ນຎ຺ຈ ອິທໍ, ອຎ຺ໂຎ ສຕ຺ໂຕ ວາ ປຸຄ຺ຄໂລ ວາ ນຕ຺ຖິ, ສຸທ຺ຘສງ຺ຂາຣປຸຎ຺ຊມຕ຺ຕເມວາ’’ຕິ ສປ຺ປຈ຺ຈຍນາມຣູປວເສນ ຕິລກ຺ຂຓໍ ອາໂຣເປຕ຺ວາ ວິປສ຺ສນາປຏິປາຏິຍາ ‘‘ອນິຈ຺ຈໍ ທຸກ຺ຂມນຕ຺ຕາ’’ຕິ ສມ຺ມສນ຺ໂຕ ວິຈຣຕິ။ ໂສ ‘‘ອຊ຺ຊ ອຊ຺ຊາ’’ຕິ ປຏິເວຘໍ ອາກງ຺ຂມາໂນ ຕຖາຣູເປ ສມເຍ ອຸຕຸສປ຺ປາຍໍ, ປຸຄ຺ຄລສປ຺ປາຍໍ, ໂຠຊນສປ຺ປາຍໍ, ຘມ຺ມສ຺ສວນສປ຺ປາຍໍ ວາ ລຠິຕ຺ວາ ເອກປລ຺ລງ຺ເກນ ນິສິນ຺ໂນວ ວິປສ຺ສນໍ ມຕ຺ຖກໍ ປາເປຕ຺ວາ ອຣຫຕ຺ເຕ ປຕິຏ຺ຐາຕິ။ ເອວໍ ອິເມສໍ ຕິຓ຺ຓໍ ຊນານໍ ຍາວ ອຣຫຕ຺ຕາ ກມ຺ມຏ຺ຐານໍ ເວທິຕພ຺ພໍ။ ອິຘ ປນ ຠຄວາ ເວທນາວເສນ ພຸຊ຺ຌນການໍ ອຊ຺ຌາສເຍນ ອຣູປກມ຺ມຏ຺ຐານໍ ກເຖນ຺ໂຕ ເວທນາວເສນ ກເຖສິ။ ຕຕ຺ຖ –

‘‘ລກ຺ຂຓຎ຺ຈ ອຘິຏ຺ຐານໍ, ອຸປ຺ປຕ຺ຕິ ອນຸສໂຍ ຕຖາ;

ຐານໍ ປວຕ຺ຕິກາໂລ ຈ, ອິນ຺ທ຺ຣິຍຎ຺ຈ ທຸວິຘາທິຕາ’’ຕິ။ –

ອິທໍ ປກິຓ຺ຓກໍ ເວທິຕພ຺ພໍ – ຕຕ຺ຖ ລກ຺ຂຓໍ ເຫຏ຺ຐາ ວຸຕ຺ຕເມວ။ ອຘິຏ຺ຐານນ຺ຕິ ຜສ຺ໂສ။ ‘‘ຜສ຺ສປຈ຺ຈຍາ ເວທນາ’’ຕິ ຫິ ວຈນ຺ໂຕ ຜສ຺ໂສ ເວທນາຍ ອຘິຏ຺ຐານໍ။ ຕຖາ ຫິ ໂສ ເວທນາຘິຏ຺ຐານຠາວໂຕ ນິຈ຺ຈມ຺ມຄາວີອຸປມາຍ ອຸປມິໂຕ။ ຕຕ຺ຖ ສຸຂເວທນີໂຍ ຜສ຺ໂສ ສຸຂາຍ ເວທນາຍ ອຘິຏ຺ຐານໍ, ທຸກ຺ຂເວທນີໂຍ ຜສ຺ໂສ ທຸກ຺ຂາຍ ເວທນາຍ, ອທຸກ຺ຂມສຸຂເວທນີໂຍ ຜສ຺ໂສ ອທຸກ຺ຂມສຸຂາຍ ເວທນາຍ ອຘິຏ຺ຐານໍ, ອາສນ຺ນກາຣຓນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ။ ເວທນາ ກສ຺ສ ປທຏ຺ຐານໍ? ‘‘ເວທນາປຈ຺ຈຍາ ຕຓ຺ຫາ’’ຕິ ວຈນໂຕ ຕຓ຺ຫາຍ ປທຏ຺ຐານໍ ອຠິປຕ຺ຖນີຍຠາວໂຕ။ ສຸຂາ ເວທນາ ຕາວ ຕຓ຺ຫາຍ ປທຏ຺ຐານໍ ໂຫຕຸ, ອິຕຣາ ປນ ກຖນ຺ຕິ? ວຸຈ຺ຈເຕ ສຸຂສມງ຺ຄີປິ ຕາວ ຕໍສທິສໍ ຕໂຕ ວາ ອຸຕ຺ຕຣິຕຣໍ ສຸຂໍ ອຠິປ຺ເຖຕິ, ກິມງ຺ຄ ປນ ທຸກ຺ຂສມງ຺ຄີຠູໂຕ။ ອທຸກ຺ຂມສຸຂາ ຈ ສນ຺ຕຠາເວນ ສຸຂມິຈ຺ເຈວ ວຸຈ຺ຈຕີຕິ ຕິສ຺ໂສປິ ເວທນາ ຕຓ຺ຫາຍ ປທຏ຺ຐານໍ။

ອຸປ຺ປຕ຺ຕີຕິ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິກາຣຓໍ။ ອິຏ຺ຐາຣມ຺ມຓຠູຕາ ຫິ ສຕ຺ຕສງ຺ຂາຣາ ສຸຂເວທນາຍ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິກາຣຓໍ, ເຕ ເອວ ອນິຏ຺ຐາຣມ຺ມຓຠູຕາ ທຸກ຺ຂເວທນາຍ, ມຊ຺ຌຕ຺ຕາຣມ຺ມຓຠູຕາ ອທຸກ຺ຂມສຸຂາຍ။ ວິປາກໂຕ ຕທາກາຣຄ຺ຄຫຓໂຕ ເຈຕ຺ຖ ອິຏ຺ຐານິຏ຺ຐຕາ ເວທິຕພ຺ພາ။

ອນຸສໂຍຕິ ອິມາສຸ ຕີສຸ ເວທນາສຸ ສຸຂາຍ ເວທນາຍ ຣາຄານຸສໂຍ ອນຸເສຕິ, ທຸກ຺ຂາຍ ເວທນາຍ ປຏິຆານຸສໂຍ, ອທຸກ຺ຂມສຸຂາຍ ເວທນາຍ ອວິຊ຺ຊານຸສໂຍ ອນຸເສຕິຯ ວຸຕ຺ຕຎ຺ເຫຕໍ –

‘‘ສຸຂາຍ ໂຂ, ອາວຸໂສ ວິສາຂ, ເວທນາຍ ຣາຄານຸສໂຍ ອນຸເສຕີ’’ຕິອາທິ (ມຯ ນິຯ ໑ຯ໔໖໔)ຯ

ທິຏ຺ຐິມານານຸສຍາ ເຈຕ຺ຖ ຣາຄປກ຺ຂິຍາ ກາຕພ຺ພາຯ ສຸຂາຠິນນ຺ທເນນ ຫິ ທິຏ຺ຐິຄຕິກາ ‘‘ສສ຺ສໂຕ’’ນ຺ຕິອາທິນາ ສກ຺ກາເຍ ອຠິນິວິສນ຺ຕິ, ມານຊາຕິກາ ຈ ມານໍ ຊປ຺ເປນ຺ຕິ ‘‘ເສຍ຺ໂຍຫມສ຺ມີ’’ຕິອາທິນາຯ ວິຈິກິຈ຺ຉານຸສໂຍ ປນ ອວິຊ຺ຊາປກ຺ຂິໂກ ກາຕພ຺ໂພຯ ຕຖາ ຫິ ວຸຕ຺ຕໍ ປຏິຈ຺ຈສມຸປ຺ປາທວິຠງ຺ເຄ (ວິຠຯ ໔໒໒-໔໒໙) ‘‘ເວທນາປຈ຺ຈຍາ ວິຈິກິຈ຺ຉາ’’ຕິຯ ອນຸສຍານຎ຺ຈ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ສນ຺ຕາເນ ອປ຺ປຫີນຠາເວນ ຖາມຄມນໍຯ ຕສ຺ມາ ‘‘ສຸຂາຍ ເວທນາຍ ຣາຄານຸສໂຍ ອນຸເສຕີ’’ຕິ ມຄ຺ເຄນ ອປ຺ປຫີນຕ຺ຕາ ອນຸຣູປກາຣຓລາເຠ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນາຣໂຫ ຣາໂຄ, ຕຕ຺ຖ ສຍິໂຕ ວິຍ ໂຫຕີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ເອສ ນໂຍ ເສເສສຸປີຯ

ຐານນ຺ຕິ ກາໂຍ ຈິຕ຺ຕຎ຺ຈ ເວທນາຍ ຐານໍຯ ວຸຕ຺ຕຎ຺ເຫຕໍ – ‘‘ຍໍ ຕສ຺ມິໍ ສມເຍ ກາຍິກໍ ສຸຂໍ ກາຍສມ຺ຜສ຺ສຊໍ ສາຕໍ ສຸຂໍ ເວທຍິຕໍ (ຘຯ ສຯ ໔໔໙)ຯ ຍໍ ຕສ຺ມິໍ ສມເຍ ເຈຕສິກໍ ສຸຂໍ ເຈໂຕສມ຺ຜສ຺ສຊໍ ສາຕໍ ສຸຂໍ ເວທຍິຕ’’ນ຺ຕິ (ຘຯ ສຯ ໔໕໑) ຈຯ

ປວຕ຺ຕິກາໂລຕິ ປວຕ຺ຕິກ຺ຂໂຓ, ປວຕ຺ຕນາກາລນຎ຺ຈຯ ປວຕ຺ຕິກ຺ຂເຓນ ຫິ ສຸຂທຸກ຺ຂເວທນານໍ ສຸຂທຸກ຺ຂຠາໂວ ວວຕ຺ຖິໂຕຯ ຍຖາຫ –

‘‘ສຸຂາ ໂຂ, ອາວຸໂສ ວິສາຂ, ເວທນາ ຐິຕິສຸຂາ ວິປຣິຓາມທຸກ຺ຂາ, ທຸກ຺ຂາ ໂຂ, ອາວຸໂສ ວິສາຂ, ເວທນາ ຐິຕິທຸກ຺ຂາ ວິປຣິຓາມສຸຂາ’’ຕິ (ມຯ ນິຯ ໑ຯ໔໖໔)ຯ

ສຸຂາຍ ເວທນາຍ ອຕ຺ຖິຠາໂວ ສຸຂໍ, ນຕ຺ຖິຠາໂວ ທຸກ຺ຂໍຯ ທຸກ຺ຂາຍ ເວທນາຍ ອຕ຺ຖິຠາໂວ ທຸກ຺ຂໍ, ນຕ຺ຖິຠາໂວ ສຸຂນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອທຸກ຺ຂມສຸຂາຍ ເວທນາຍ ປວຕ຺ຕນາກາລນໍ ປວຕ຺ຕິຍາ ອາກາລນໍ ອນາກາລນຎ຺ຈ ຊານນໍ ອຊານນຎ຺ຈ ສຸຂທຸກ຺ຂຠາວວວຕ຺ຖານໍຯ ວຸຕ຺ຕມ຺ປິ ເຈຕໍ –

‘‘ອທຸກ຺ຂມສຸຂາ ໂຂ, ອາວຸໂສ ວິສາຂ, ເວທນາ ຎາຓສຸຂາ ອຎ຺ຎາຓທຸກ຺ຂາ’’ຕິຯ

ອິນ຺ທຣິຍນ຺ຕິ ເອຕາ ຫິ ສຸຂາທໂຍ ຕິສ຺ໂສ ເວທນາ ສຸຂິນ຺ທຣິຍໍ, ທຸກ຺ຂິນ຺ທຣິຍໍ, ໂສມນສ຺ສິນ຺ທຣິຍໍ, ໂທມນສ຺ສິນ຺ທຣິຍໍ, ອຸເປກ຺ຂິນ຺ທຣິຍນ຺ຕິ ອທິປເຕຍ຺ຍຏ຺ເຐນ ອິນ຺ທຣິຍໂຕ ປຎ຺ຈຘາ ວິຠຕ຺ຕາຯ ກາຍິກຎ຺ຫິ ສາຕໍ ສຸຂິນ຺ທຣິຍນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ, ອສາຕໍ ທຸກ຺ຂິນ຺ທຣິຍນ຺ຕິຯ ມານສໍ ປນ ສາຕໍ ໂສມນສ຺ສິນ຺ທຣິຍນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ, ອສາຕໍ ໂທມນສ຺ສິນ຺ທຣິຍນ຺ຕິຯ ທຸວິຘມ຺ປິ ເນວ ສາຕໍ ນາສາຕໍ ອຸເປກ຺ຂິນ຺ທຣິຍນ຺ຕິຯ ກິໍ ປເນຕ຺ຖ ກາຣຓໍ – ຍຖາ ກາຍິກເຈຕສິກາ ສຸຂທຸກ຺ຂເວທນາ ‘‘ສຸຂິນ຺ທຣິຍໍ ໂສມນສ຺ສິນ຺ທຣິຍໍ, ທຸກ຺ຂິນ຺ທຣິຍໍ ໂທມນສ຺ສິນ຺ທຣິຍ’’ນ຺ຕິ ວິຠຊິຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕາ, ນ ເອວໍ ອທຸກ຺ຂມສຸຂາຕິ? ເຠທາຠາວໂຕຯ ຍເຖວ ຫິ ອນຸຄ຺ຄຫກຠາວາ ພາຘກຠາວາ ຈ ສຸຂທຸກ຺ຂເວທນາ ອຎ຺ຎຖາ ກາຍສ຺ສ ອນຸຄ຺ຄຫໍ ພາຘກຎ຺ຈ ກໂຣນ຺ຕິ, ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ຈ ອຎ຺ຎຖາ, ນ ເອວໍ ອທຸກ຺ຂມສຸຂາ, ຕສ຺ມາ ເຠທາຠາວໂຕ ວິຠຊິຕ຺ວາ ນ ວຸຕ຺ຕາຯ

ທຸວິຘາທິຕາຕິ ສພ຺ພາປິ ຫິ ເວທນາ ເວທຍິຕຏ຺ເຐນ ເອກວິຘາປິ ນິສ຺ສຍເຠເທນ ທຸວິຘາ – ກາຍິກາ ເຈຕສິກາຕິ, ສຸຂາ, ທຸກ຺ຂາ, ອທຸກ຺ຂມສຸຂາຕິ ຕິວິຘາ, ຈຕຸໂຍນິວເສນ ຈຕຸພ຺ພິຘາ, ອິນ຺ທຣິຍວເສນ, ຄຕິວເສນ ຈ ປຎ຺ຈວິຘາ, ທ຺ວາຣວເສນ ຈ ອາຣມ຺ມຓວເສນ ຈ ຉພ຺ພິຘາ, ສຕ຺ຕວິຎ຺ຎາຓຘາຕຸໂຍເຄນ ສຕ຺ຕວິຘາ, ອຏ຺ຐໂລກຘມ຺ມປຈ຺ຈຍຕາຍ ອຏ຺ຐວິຘາ, ສຸຂາທີນໍ ປຈ຺ເຈກໍ ອຕີຕາທິວິຠາເຄນ ນວວິຘາ, ຕາ ເອວ ອຊ຺ຌຕ຺ຕພຫິທ຺ຘາເຠເທນ ອຏ຺ຐາຣສວິຘາ, ຕຖາ ຣູປາທີສຸ ຉສຸ ອາຣມ຺ມເຓສຸ ເອເກກສ຺ມິໍ ສຸຂາທິວເສນ ຕິສ຺ໂສ ຕິສ຺ໂສ ກຕ຺ວາຯ ຣູປາຣມ຺ມຓສ຺ມິຎ຺ຫິ ສຸຂາປິ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ, ທຸກ຺ຂາປິ, ອທຸກ຺ຂມສຸຂາປິ, ເອວໍ ອິຕເຣສຸປິຯ ອຖ ວາ ອຏ຺ຐາຣສມໂນປວິຈາຣວເສນ ອຏ຺ຐາຣສຯ ວຸຕ຺ຕຎ຺ຫິ –

‘‘ຈກ຺ຂຸນາ ຣູປໍ ທິສ຺ວາ ໂສມນສ຺ສຏ຺ຐານິຍໍ ຣູປໍ ອຸປວິຈຣຕິ, ໂທມນສ຺ສຏ຺ຐານິຍໍ, ອຸເປກ຺ຂາຏ຺ຐານິຍໍ ຣູປໍ ອຸປວິຈຣຕິ, ໂສເຕນ

ສຫຸທໍ…ເປ… ມນສາ ສມຸມໍ ວິຄຸຄາຍ ໂສມນສຸສຄຸຖານີຍໍ ສມຸມໍ ອຸປວິຈຣຕິ, ໂທມນສຸສຄຸຖານີຍໍ, ອຸເປກຸຂາຄຸຖານີຍໍ ສມຸມໍ ອຸປວິຈຣຕີ''ຕິ (ອ໌ ນິ໌ ໓໌໖໘)໌

ເອວໍ ອຄຸຖາຣສວິສາ ໂຫນຸຕິ໌ ຕຖາ ໒ ເຄຫສຸສິຕານິ ໂສມນສຸສານິ, ໒ ເຄຫສຸສິຕານິ ໂທມນສຸສານິ, ໒ ເຄຫສຸສິຕາ ອຸເປກຸຂາ, ຕຖາ ເນກຸຂມຸມສຸສິຕາ ໂສມນສຸສາທໂຍຕິ ເອວໍ ໒ຕຸຕິສວິສາ ໌ ອຕິເຕ ໒ຕຸຕິສ, ອນາຄເຕ ໒ຕຸຕິສ, ປຈຸຈຸປຸປນຸເນ ໒ຕຸຕິສາຕິ ອຄຸຖຸຕຸຕຣສຕມຸປິ ກວນຸຕິ໌ ເອວເມຕຸຖ ທຸວິສາທິຕາ ເວທິຕພຸພາຕິ໌

ປກິຕຸຕາກາຖາ ນິຄຸຖິຕາ໌

ຄາຖາສຸ ສມາຫິໂຕຕິ ອຸປຈາຣປຸປນາເກເທນ ສມາຂິນາ ສມາຫິໂຕ໌ ເຕນ ສມຖກາວນານຸໂຍຄໍ ທສຸເສຕິ໌ ສມຸປຊາໂນຕິ ສາຕຸຖກສມຸປຊຸຄຸຄາທິນາ ຈຕຸພຸພິເສນ ສມຸປຊຸຄເສນ ສມຸປຊາໂນ໌ ເຕນ ວິປສຸສນານຸໂຍຄໍ ທສຸເສຕິ໌ ສໂຕຕິ ສໂຕກາຣີ໌ ເຕນ ສມຖວິປສຸສນານເຍນ ສມຸມາ ກາວນາປາຣິປູຣີ ຄຈຸ໒ນຸຕິ໌ ເຕນ ສມນຸນາຄຕຕຸຕໍ ທສຸເສຕິ໌ ເວທນາ ຈ ປຊານາຕີຕິ ''ອີມາ ເວທນາ, ເອຕຸຕກາ ເວທນາ''ຕິ ສກາວໂຕ ວິກາຄໂຕ ''ອນິຈຸຈາ ທຸກຸຂາ ວິປຣິຕາມສມຸມາ''ຕິ ອນິຈຸຈາທິລກຸຂຄໂຕ ຈ ປຸພຸພກາເຄ ຕີທິ ປຣິຄຸຄາທິ ປຣິຊານນຸໂຕ ວິປສຸສນໍ ວຑຸເຒຕຸວາ ອຣິຍມຄຸເຄນ ປຣິຄຸຄາປຜິເວເສນ ປຊານາຕິ໌ ເວທນານ ຄຸຈ ສມຸກວນຸຕິ ສມຸທຍສຈຸຈໍ໌ ຍຕຸຖ ເຈຕາ ນິຣຸຊຊນຸຕີຕິ ເອຕຸຕາວຕາ ເວທນາ ຍຕຸຖ ນິຣຸຊຊນຸຕິ, ຕໍ ນິໂຣຂສຈຸຈໍ໌ ຂຍຄາມິນນຸຕິ ເວທນານໍ ຂຍຄາມິນໍ ອຣິຍມຄຸຄຄຸຈ ປຊານາຕີຕິ ສມຸພນຸໂຂ໌ ເວທນານໍຂຍາຕິ ເອວໍ ຈຕຸຕາຣີ ສຈຸຈານີ ປຜິວິຊຊນຸເຕນ ອຣິຍມຄຸເຄນ ເວທນານໍ ອນຸປຸປາທນິໂຣຂາ໌ ນິຈຸ໒າໂຕ ປຣິນິພຸພຸໂຕຕິ ນິຕຸຕຕຸໂຫ, ປຫີນຕຕຸໂຫ, ກິເລສປຣິນິພຸພາເນນ, ຂນຸຂປຣິນິພຸພາເນນ ຈ ປຣິນິພຸພຸໂຕ ໂຫຕິ໌

ຕຕິຍສຸຕຸຕວຕຸຕນາ ນິຄຸຖິຕາ໌

໔໌ ທຸຕິຍເວທນາສຸຕຸຕວຕຸຕນາ

໔໓໌ ຈຕຸຕຸເຖ ທຸກຸຂໂຕ ທຄຸຖພຸພາຕິ ສຸຂເວທນາ ວິປຣິຕາມທຸກຸຂວເສນ ທຸກຸຂາຕິ ຄາຕຈກຸຂຸນາ ປສຸສິຕພຸພາ໌ ສລຸລໂຕ ທຄຸຖພຸພາຕິ ທຸນຸນິຫຣຕຄຸເຄນ ອນຸໂຕຕຸທນຄຸເຄນ ປີລຸອນຄຸເຄນ ທຸກຸຂທຸກຸຂກາເວນ ທຸກຸຂເວທນາ ສລຸລນຸຕິ ປສຸສິຕພຸພາ໌ ອນິຈຸຈໂຕຕິ ຫຸຕຸວາ ອກາວໂຕ ອຸທຍພຸພຍວນຸຕໂຕ ຕາວກາລິກໂຕ ນິຈຸຈປຜິປກຸຂໂຕ ຈ ອທຸກຸຂມສຸຂາ ເວທນາ ອນິຈຸຈາຕິ ປສຸສິຕພຸພາ໌ ກາມຄຸເຈຕຸຖ ສພຸພາປີ ເວທນາ ອນິຈຸຈໂຕ ປສຸສິຕພຸພາ, ອນິຈຸຈທສຸສນໂຕ ປນ ສາຕິສຍໍ ວິຣາຄນິມິຕຸຕໍ ທຸກຸຂທສຸສນນຸຕິ ອິມມຕຸຖໍ ທສຸເສນຸໂຕ ສຕຸຖາ ''ສຸຂາ, ກິກຸຂເວ, ເວທນາ ທຸກຸຂໂຕ ທຄຸຖພຸພາ, ທຸກຸຂາ ເວທນາ ສລຸລໂຕ ທຄຸຖພຸພາ''ຕິ ອາທ໌ ອຖ ວາ ຍຕຸຖ ປຸຖຸຊຊນາ ສຸຂາກິນິເວສິໂນ, ຕຕຸຖ ນິພຸເພທຊນນຕຸຖໍ ຕຖາ ວຸຕຸຕໍ໌ ເຕນສຸສາ ສງຂາຣ ທຸກຸຂຕາຍ ທຸກຸຂກາໂວ ທສຸສິໂຕ໌ ຍທນິຈຸຈໍ, ຕໍ ທຸກຸຂນຸຕິ ວິປຣິຕາມທຸກຸຂຕາຍ ''ສຸຂາ, ກິກຸຂເວ, ເວທນາ ທຸກຸຂໂຕ ທຄຸຖພຸພາ''ຕິ ວຕຸວາ ''ສຸຂາປີ ຕາວ ເອທິສີ, ທຸກຸຂາ ນຸ ໂຂ ກີທິສີ''ຕິ ຈິນຸເຕນຸຕານໍ ທຸກຸຂທຸກຸຂຕາຍ ''ທຸກຸຂາ ເວທນາ ສລຸລໂຕ ທຄຸຖພຸພາ''ຕິ ອາທ, ອິຕຣາ ປນ ສງຂາຣທຸກຸຂຕາຍ ເອວ ທຸກຸຂາຕິ ທສຸເສນຸໂຕ ''ອທຸກຸຂມສຸຂາ ເວທນາ ອນິຈຸຈໂຕ ທຄຸຖພຸພາ''ຕິ ອໂວຈ໌

ເອຕຸຖ ຈ ''ສຸຂາ ເວທນາ ທຸກຸຂໂຕ ທຄຸຖພຸພາ''ຕິ ເອເຕນ ຣາຄສຸສ ສມຸຄຸຆາຕນູປາໂຍ ທສຸສິໂຕ໌ ສຸຂເວທນາຍ ຫິ ຣາຄານຸສໂຍ ອນຸເສຕິ໌ ''ທຸກຸຂາ ເວທນາ ສລຸລໂຕ ທຄຸຖພຸພາ''ຕິ ເອເຕນ ໂທສສຸສ ສມຸຄຸຆາຕນູປາໂຍ ທສຸສິໂຕ໌ ທຸກຸຂເວທນາຍ ຫິ ປຜິຆານຸສໂຍ ອນຸເສຕິ໌ ''ອທຸກຸຂມສຸຂາ ເວທນາ ອນິຈຸຈໂຕ ທຄຸຖພຸພາ''ຕິ ເອເຕນ ໂມຫສຸສ ສມຸຄຸຆາຕນູປາໂຍ ທສຸສິໂຕ໌ ອທຸກຸຂມສຸຂເວທນາຍ ຫິ ອວິຊຊານຸສໂຍ ອນຸເສຕິ໌

ຕຖາ ປຖເມນ ຕຕຸຫາສໍກິເລສສຸສ ປຫານໍ ທສຸສິຕໍ ຕສຸສ ສຸຂສຸສາທເຫຕຸກຕຸຕາ, ທຸຕິເຍນ ທຸຈຸຈຣິຕສໍກິເລສສຸສ ປຫານໍ໌ ຍຖາກູຕຄຸຫິ ທຸກຸຂໍ ອປຣິຊານນຸຕາ ຕສຸສ ປຣິຫຣຕຸຖໍ ທຸຈຸຈຣິຕໍ ຈຣນຸຕິ໌ ຕຕິເຍນ ທິຄຸຖິສໍກິເລສສຸສ ປຫານໍ ອນິຈຸຈໂຕ ປສຸສນຸຕສຸສ ທິຄຸຖິສໍກິເລສາກາວໂຕ ອວິຊຊານິມິຕຸຕຕຸຕາ ທິຄຸຖິສໍກິເລສສຸສ, ອວິຊຊານິມິຕຸຕຄຸຈ ອທຸກຸຂມສຸຂາ ເວທນາ໌ ປຖເມນ ວາ ວິປຣິຕາມທຸກຸຂປຣິຄຸຄາ, ທຸຕິເຍນ ທຸກຸຂທຸກຸຂປຣິຄຸຄາ, ຕຕິເຍນ ສງຂາຣທຸກຸຂປຣິຄຸຄາ໌ ປຖເມນ ວາ

ອິຍຸຖາຣມຸມຕາປຣິຍຸລາ, ທຸຕິເຍນ ອນິຍຸຖາຣມຸມຕາປຣິຍຸລາ, ຕຕິເຍນ ມຊຊຕຸຕາຣມຸມຕາປຣິຍຸລາ។ ວິຣຕຸເຕສຸ ທີ ຕ ທາຣມຸມຕສມຸເມສຸ ອາຣມຸມຕານິປີ ວິຣຕຸຕາເນວ ໂຫນຸຕີຕີ។ ປຖເມນ ວາ ຣາຄປຸປຫານປຣິກິຕຸຕເນນ ທຸກຸຂານຸປສຸສນາຍ ອປຸປຕິຫິຕວິໂມກຸໂຂ ທີປີໂຕ ໂຫຕິ, ທຸຕິເຍນ ໂທສປຸປຫານປຣິກິຕຸຕເນນ ອນິຈຸຈານຸປສຸສນາຍ ອນິມິຕຸຕວິໂມກຸໂຂ, ຕຕິເຍນ ໂມຫປຸປຫານປຣິກິຕຸຕເນນ ອນຕຸຕານຸປສຸສນາຍ ສຸຍຸຄຕວິໂມກຸໂຂ ທີປີໂຕ ໂຫຕີຕິ ເວທິຕພຸພໍ។

ຍໂຕຕິ ຍທາ, ຍສຸມາ ວາ។ ອຣິໂຍຕິ ກິເລເສທິ ອາຣກາ ຄໂຕ ປຣິສຸທຸໂທ។ ສມຸມທຸທໂສຕິ ສພຸພາສໍ ເວທນານໍ ຈຕຸນຸນມຸປີ ວາ ສຈຸຈານໍ ອວິປຣິຕທສຸສາວີ។ ອຈຸເຈຈຸຈີ ຕຕຸໜນຸຕິ ເວທນາມູລກໍ ຕຕຸໜໍ ອຄຸຄມຄຸເຄນ ລິນຸທີ, ອນວເສສໂຕ ສມຸຈຸລິນຸທີ។ ວິວຕຸຕຍີ ສໍໂຍຊນນຸຕິ ທສວິທໍ ສໍໂຍຊນໍ ປຣິວຕຸຕຍີ, ນິມຸມູລມກາສີ។ ສມຸມາຕິ ເຫຕຸນາ ກາຣເຓນ។ ມານາກິສມຍາຕິ ມານ ສຸສ ທສຸສນາກິສມຍາ, ປຫານາກິສມຍາ ວາ។ ອຣຫຕຸຕມຄຸໂຄ ທີ ກິຈຸຈວເສນ ມານໍ ປສຸສຕິ, ອຍມສຸສ ທສຸສນາກິສມໂຍ។ ເຕນ ທິຍຸໂຖ ປນ ໂສ ຕາວເທວ ປຫີຍຕິ ທິຍຸຖວິເສນ ທິຍຸຖສຕຸຕານໍ ຊີວິຕໍ ວິຍ, ອຍມສຸສ ປຫານາກິສມໂຍ។ ອນຸຕມກາສີ ທຸກຸຂສຸສາຕິ ເອວໍ ອຣຫຕຸຕມຄຸເຄນ ມານສຸສ ທິຍຸຖຕຸຕາ ປຫີນຕຸຕາ ຈ ສພຸພສຸເສວ ວຎຸຎທຸກຸຂສຸສ ໂກຜິສງຂາຕໍ ອນຸຕໍ ປຣິຈຸເຈທໍ ປຣິວຍຸມໍ ອກາສີ, ອນຸຕິມສມຸສຸສຍມຕຸຕາວເສສໍ ທຸກຸຂມກາສີຕິ ວຸຕຸຕໍ ໂຫຕິ។

ຄາຖາສຸ ໂຍຕິ ໂຍ ອຣິຍສາວໂກ។ ອທຸທາຕິ ອທຸທສ, ສຸຂເວທນໍ ທຸກຸຂໂຕ ປສຸສິຕິ ອຕຸໂຖ។ ສຸຂເວທນາ ທີ ວິສມິສຸສໍ ວິຍ ໂກຊ ນໍ ປຣິໂກຄກາເລ ອສຸສາທໍ ທທມານາ ວິປຣິຕາມກາເລ ທຸກຸຂາເຍວາຕີ។ ທຸກຸຂມທຸທກຸຂີ ສລຸລໂຕຕິ ຍຖາ ສລຸລໍ ສຣີຣໍ ອນຸປວິສນຸຕມຸປີ ປວິຍຸຖມຸປີ ອຸທຸຣຣິຍມານມຸປີ ປີລຸອເມວ ຊເນຕິ, ເອວໍ ທຸກຸຂເວທນາ ອຸປຸປຊຊມານາປີ ຄິຕິປຸປຕຸຕາປີ ກິຊຊ ມານາປີ ວິພາຣຕິເຍວາຕິ ຕໍ ສລຸລໂຕ ວິປສຸສິຕິ ວຸຕຸຕໍ។ ອທຸທກຸຂີນໍ ອນິຈຸຈໂຕຕິ ສຸຂທຸກຸຂໂຕ ສນຸຕສກາວຕາຍ ສນຸຕຕຣຊາ ຕິກມຸປີ ນໍ ອທຸກຸຂມສຸຂໍ ອນິຈຸຈນຸຕິກຕາຍ ອນິຈຸຈໂຕ ປສຸສີ។

ສ ເວ ສມຸມທຸທໂສຕິ ໂສ ເອວໍ ຕິສຸສນຸນໍ ເວທນານໍ ສມຸມເທວ ທຸກຸຂາທິໂຕ ທສຸສາວີ។ ຍໂຕຕິ ຍສຸມາ។ ຕຕຸຖາຕິ ເວທນາຍໍ។ ວິມຸຈຸຈຕີຕິ ສມຸຈຸເຈທວິມຸຕຸຕິວເສນ ວິມຸຈຸຈຕີ។ ອິທໍ ວຸຕຸຕໍ ໂຫຕິ – ຍສຸມາ ສຸຂາທີນີ ທຸກຸຂາທິໂຕ ອທຸທສ, ຕສຸມາ ຕຕຸຖ ເວທນາຍ ຕປຸປຜິພທຸຣສນຸທຣາຄປຸປຫາເນນ ສມຸຈຸເຈທວເສນ ວິມຸຈຸຈຕີ។ ຍໍສທຸເທ ທີ ວຸຕຸເຕ ຕໍສທຸໂທ ອາຫຣິຕຸວາ ວຕຸຕພຸ ໂພ។ ອຖ ວາ ຍໂຕຕິ ກາຍວາຈາຈິຕຸເຕຫິ ສໍຍໂຕ ຍຕຕຸໂຕ, ຍຕຕິ ປທຫຕີຕິ ວາ ຍໂຕ, ອາຍຕຕີຕິ ອຕຸໂຖ។ ອກິລຸລາໂວສີໂຕຕິ ເວທນາມຸເຂນ ຈຕຸສຈຸຈກມຸມຍຸຖານໍ ກາເວຕຸວາ ລຍຸຖາກິລຸລາຍ ປຣິໂຍສິໂຕ ກຕກິຈຸໂຈ។ ສນຸໂຕຕິ ຣາຄາທິກິເລສວູປສເມນ ສນຸໂຕ។ ໂຍຄາຕິໂຄຕິ ກາມໂຍຄາທີ ຈຕຸພຸພິທມຸປີ ໂຍຄໍ ອຕິກຸກນຸໂຕ។ ອຸກາຍທິຕມຸນນໂຕ ມຸນີຕີ។

ຈຕຸຕຖສຸຕຸຕວຓຸຓນາ ນິຍຸຖິຕາ។

໕។ ປຖມເອສນາສຸຕຸຕວຓຸຓນາ

໕໔។ ປຍຸຈເມ ເອສນາຕິ ຄເວສນາ ປຣິເຍສນາ ມຄຸຄນາ។ ຕາ ວິກາຄໂຕ ທສຸເສຕຸໍ "ກາເມສນາ"ຕິອາທີ ວຸຕຸຕໍ។ ຕຕຸຖ ກາເມສ ນາຕິ ກາມານໍ ເອສນາ, ກາມສງຂາຕາ ວາ ເອສນາ ກາເມສນາ។ ວຸຕຸຕຍຸເຫຕໍ –

"ຕຕຸຖ ກຕມາ ກາເມສນາ? ໂຍ ກາເມສຸ ກາມຈຸຉນຸໂທ, ກາມຣາໂຄ, ກາມນນຸທີ, ກາມສຸເນໂຫ , ກາມປີປາສາ, ກາມມຸຈຉາ, ກາມຊໂຊສານໍ, ອຍໍ ວຸຈຸຈຕິ ກາເມສນາ"ຕິ (ວິກ។ ໙໑໙)។

ຕສຸມາ ກາມຣາໂຄ ກາເມສນາຕິ ເວທິຕພຸໂພ។ ກເວສນາຍປີ ເອເສວ ນໂຍ។ ວຸຕຸຕມຸປີ ເຈຕໍ –

"ຕຕຸຖ ກຕມາ ກເວສນາ? ໂຍ ກເວສຸ ກວຈຸຉນຸໂທ…ເປ… ກວຊໂຊສານໍ, ອຍໍ ວຸຈຸຈຕິ ກເວສນາ"ຕິ (ວິກ។ ໙໑໙)។

ຕສຸມາ ກເວສນຣາໂຄ ຣູປາຣູປກວປຕຸຖນາ ກເວສນາຕິ ເວທິຕພຸພາ។ ພຸຣຫຸມຈຣິຍສຸສ ເອສນາ ພຸຣຫຸມຈຣິເຍສນາ។ ຍຖາຫ –

"ຕຕຸຖ ກຕມາ ພຸຣຫຸມຈຣິເຍສນາ? ສສຸສໂຕ ໂລໂກຕິ ວາ, ອສສຸສໂຕ ໂລໂກຕິ ວາ, ອນຸຕວາ ໂລໂກຕິ ວາ, ອນນຸຕວາ ໂລໂກຕິ

ວາ, ຕໍ ຊີວໍ ຕໍ ສຣີຣນ຺ຕິ ວາ, ອຄ຺ຄໍ ຊີວໍ ອຄ຺ຄໍ ສຣີຣນ຺ຕິ ວາ, ໂຫຕິ ຕຖາຄໂຕ ປຣໍ ມຣຓາຕິ ວາ, ນ ໂຫຕິ ຕຖາຄໂຕ ປຣໍ ມຣຓາຕິ ວາ, ໂຫຕິ ຈ ນ ຈ ໂຫຕິ ຕຖາຄໂຕ ປຣໍ ມຣຓາຕິ ວາ, ເນວ ໂຫຕິ ນ ນ ໂຫຕິ ຕຖາຄໂຕ ປຣໍ ມຣຓາຕິ ວາ, ຍາ ເອວຣູປາ ທິຎ຺ຖິ ທິຎ຺ຖິຄຕໍ ທິຎ຺ຖິຄຫນໍ ທິຎ຺ຖິກນ຺ຕາໂຣ ທິຎ຺ຖິວິສູກາຍິກໍ ທິຎ຺ຖິວິປ຺ຜນ຺ທິຕໍ ທິຎ຺ຖິສຄ຺ໂຄຊນໍ ຄາໂຫ ປ຺ຕິຄ຺ຄາໂຫ ອກິນິເວໂສ ປຣາມາໂສ ກຸມ຺ມຄ຺ໂຄ ມິຈ຺ຉາປໂຖ ມິຈ຺ຉຕ຺ຕໍ ຕິຕ຺ຖາຍຕນໍ ວິປຣິເຍສຄ຺ຄາໂຫ, ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິເຍສນາ''ຕິ (ວິກ. ຄ໑໙)ฯ

ຕສ຺ມາ ທິຎ຺ຖິຄຕສມ຺ມຕສ຺ສ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍສ຺ສ ເອສນາ ທິຎ຺ຖິພ຺ຣຫ຺ມຈຣິເຍສນາຕິ ເວທິຕພ຺ພາຕິฯ ເອຕ຺ຕາວຕາ ຣາຄທິຎ຺ຖິໂຍ ເອສນາຕິ ທສ຺ສິຕາ ໂຫນ຺ຕິฯ ນ ເກວລຄ຺ຈ ຣາຄທິຎ຺ຖິໂຍເວ ເອສນາ, ຕເທກຎ຺ຖໍ ກມ຺ມມ຺ປິฯ ວຸຕ຺ຕມ຺ປິ ເຈຕໍ –

''ຕຕ຺ຖ ກຕມາ ກາເມສນາ? ກາມຣາໂຄ ຕເທກຎ຺ຖໍ ອກຸສລໍ ກາຍກມ຺ມໍ ວຈີກມ຺ມໍ ມໂນກມ຺ມໍ, ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ ກາເມສນາฯ ຕຕ຺ຖ ກຕມາ ກເວສນາ? ກວຣາໂຄ ຕເທກຎ຺ຖໍ ອກຸສລໍ ກາຍກມ຺ມໍ ວຈີກມ຺ມໍ ມໂນກມ຺ມໍ, ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ ກເວສນາฯ ຕຕ຺ຖ ກຕມາ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິເຍສນາ? ອນ຺ຕຄ຺ຄາຫິກາ ທິຎ຺ຖິ ຕເທກຎ຺ຖໍ ອກຸສລໍ ກາຍກມ຺ມໍ, ວຈີກມ຺ມໍ, ມໂນກມ຺ມໍ, ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິເຍສນາ''ຕິ (ວິກ. ຄ໑໙) –

ເອວເມຕາ ຕິສ຺ໂສ ເອສນາ ເວທິຕພ຺ພາฯ

ຄາຖາສຸ ສມ຺ກວນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ເອສນານໍ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິເຫຕຸກູຕາ ອວິຊ຺ຊາທໂຍ ຕຕ຺ຫາ ຈາຕິ ສມ຺ກໂວ, ສມຸທໂຍຕິ ອຕ຺ໂຖฯ ຍຕ຺ຖເຈຕາ ນິຣຸຊ຺ຊນ຺ຕີຕິ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິເຍສນາ ປຖມມຄ຺ເຄນ ນິຣຸຊ຺ຊຕິ, ກາເມສນາ ອນາຄາມິມຄ຺ເຄນ, ກເວສນາ ອຣຫຕ຺ຕມຄ຺ເຄນ ນິຣຸຊ຺ຊຕີຕິ ເວທິຕພ຺ພໍฯ ເສສໍ ວຸຕ຺ຕນຍເມວฯ

ປຄ຺ຈມສຸຕ຺ຕວຕ຺ຕນາ ນິຎ຺ຖິຕາฯ

໖. ທຸຕິຍເອສນາສຸຕ຺ຕວຕ຺ຕນາ

໕໕. ຉຎ຺ເຖ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິເຍສນາ ສຫາຕິ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິເຍສນາຍ ສທ຺ຣ຺ຶ. ວິກຕ຺ຕິໂລເປນ ທິ ອຍໍ ນິທ຺ເທໂສ, ກຣຕ຺ເຖ ວາ ເອຕໍ ປຈ຺ຈຕ຺ຕວຈນໍฯ ອິທໍ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ ''ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິເຍສນາຍ ສທ຺ຣ຺ຶ ກາເມສນາ, ກເວສນາຕິ ຕິສ຺ໂສ ເອສນາ''ຕິฯ ຕາສຸ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິເຍສນໍ ສຣູປໂຕ ທສ຺ເສຕຸໍ ''ອິຕິສຈ຺ຈປຣາມາໂສ, ທິຎ຺ຖິຎ຺ຖານາ ສມຸສ຺ສຍາ''ຕິ ວຸຕ຺ຕໍฯ ຕສ຺ສຕ຺ໂຖ – ອິຕິ ເອວໍ ສຈ຺ຈນ຺ຕິ ປຣາມາໂສ ອິຕິສຈ຺ຈປຣາມາໂສฯ ອິທເມວ ສຈ຺ຈໍ, ໂມຆມຄ຺ຄນ຺ຕິ ທິຎ຺ຖິຍາ ປວຕ຺ຕິອາກາຣໍ ທສ຺ເສຕິฯ ທິຎ຺ຖິໂຍ ເອວ ສພ຺ພານຕ຺ຖເຫຕຸກາວໂຕ ທິຎ຺ຖິຎ຺ຖານາฯ ວຸຕ຺ຕຄ຺ເຫຕໍ – ''ມິຈ຺ຉາທິຎ຺ຖິປຣມາຫໍ, ກິກ຺ຂເວ, ວຊ຺ຊໍ ວທາມີ''ຕິ (ອ. ນິ. ໑.໓໑໐)ฯ ຕາ ເອວ ຈ ອຸປ຺ຣູປ຺ຣິ ວຫ຺ຌມານາ ໂລກາທິກິເລສສມຸສ຺ສເຍນ ຈ ສມຸສ຺ສຍາ, ''ອິທເມວ ສຈ຺ຈໍ, ໂມຆມຄ຺ຄ''ນ຺ຕິ ມິຈ຺ຉາກິນິວິສມານາ ສພ຺ພານຕ຺ຖເຫຕຸກູຕາ ກິເລສທຸກ຺ຂູປຈຍເຫຕຸກູຕາ ຈ ທິຎ຺ຖິໂຍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິເຍສນາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິฯ ເອເຕນ ປວຕ຺ຕິອາກາຣໂຕ ນິພ຺ພຕ຺ຕິໂຕ ຈ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິເຍສນາ ທສ຺ສິຕາຕິ ເວທິຕພ຺ພາฯ

ສພ຺ພຣາຄວິຣຕ຺ຕສ຺ສາຕິ ສພ຺ເພຫິ ກາມຣາຄກວຣາເຄຫິ ວິຣຕ຺ຕສ຺ສฯ ຕໂຕ ເອວ ຕຕ຺ຫກ຺ຂຍສງ຺ຂາເຕ ນິພ຺ພາເນ ວິມຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ຕຕ຺ຫກ຺ຂຍວິມຸຕ຺ຕິໂນ ອຣຫໂຕฯ ເອສນາ ປຎິນິສ຺ສຎ຺ຖາຕິ ກາເມສນາ, ກເວສນາ ຈ ສພ຺ພໂສ ນິສ຺ສຎ຺ຖາ ປຫີນາฯ ທິຎ຺ຖິຎ຺ຖານາ ສມູຫຕາຕິ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິເຍສນາສງ຺ຂາຕາ ທິຎ຺ຖິຎ຺ຖານາ ຈ ປຖມມຄ຺ເຄເນວ ສມຸຄ຺ຆາຕິຕາฯ ເອສນານໍ ຂຍາຕິ ເອວເມຕາສໍ ຕິສ຺ສນ຺ນໍ ເອສນານໍ ຂຍາ ອນຸປ຺ປາທນິໂຣຣາ ກິນ຺ນກິເລສຕ຺ຕາฯ ກິກ຺ຂູຕິ ຈ ສພ຺ພໂສ ອາສາກາ ວາฯ ນິຣາໂສຕິ ຈ ທິຎ຺ເຖກຎ຺ຖສ຺ສ ວິຈິກິຈ຺ຉາກາຖໍກຖາສລ຺ລສ຺ສ ປຫີນຕ຺ຕາ ອກາຖໍກຖີຕິ ຈ ວຸຈ຺ຈຕີຕິฯ

ຉຎ຺ຖສຸຕ຺ຕວຕ຺ຕນາ ນິຎ຺ຖິຕາฯ

໗-໘. ອາສວສຸຕ຺ຕທ຺ວຍວຕ຺ຕນາ

໔໖-໔໗။ ສຕຸຕເມ ກາມາສໂວຕິ ກາເມສຸ ອາສໂວ, ກາມສງ຺ຂາໂຕ ວາ ອາສໂວ ກາມາສໂວ , ອຕຸຖໂຕ ປນ ກາມຣາໂຄ ຣູປາ ທິອກິຣຕິ ຈ ກາມາສໂວ။ ຣູປາຣູປາເວສຸ ລນຸທຣາໂຄ ຊານນິກນຸຕິ ສສຸສຕທິຍຸຖິສຫຄໂຕ ຣາໂຄ ກວປຕຸຖນາ ຈ ກວາສໂວ။ ອວິຊຸຊາວ ອວິຊຸຊາສໂວ။

ອາສວານຍຸຈ ສມຸກວນຸຕິ ເອຕຸຖ ອໂຍນີໂສມນສິກາໂຣ ອວິຊຸຊາຫໂຍ ຈ ກິເລສາ ອາສວານໍ ສມຸກໂວ။ ວຸຕຸຕຍຸເຫຕໍ –

‘‘ອໂຍນິໂສ, ກິກຸຂເວ, ມນສິກໂຣໂຕ ອນຸປຸປນຸນາ ເຈວ ອາສວາ ອຸປຸປຊຸຊນຸຕິ, ອຸປຸປນຸນາ ຈ ອາສວາ ປວຫຸຒນຸຕີ’’ຕິ (ມ။ ນິ။ ໑။໑໔)။

‘‘ອວິຊຸຊາ, ກິກຸຂເວ, ປຸພຸພງຄມາ ອກຸສລານໍ ສມຸມານໍ ສມາປຕຸຕິຍາ ອນຸວເທວ ອຫິຣິກໍ ອໂນຕຸຕປຸປ’’ນຸຕິ (ອິຕິວຸ။ ໔໐) ຈ။

ມຄຸຄຍຸຈ ຂຍຄາມິນນຸຕິ ອາສວານໍ ຂຍຄາມິນໍ ອຣິຍມຄຸຄຍຸຈ။ ຕຕຸຖ ກາມາສໂວ ອນາຄາມິມຄຸເຄນ ປຫີຍຕິ, ກວາສໂວ ອວິຊຸຊາສໂວ ຈ ອຣຫຕຸຕມຄຸເຄນ။ ກາມຸປາທານໍ ວິຍ ກາມາສໂວປີ ອຄຸຄມຄຸຄວຊໂຊຕິ ຈ ວທນຸຕີ။ ເສສໍ ວຸຕຸຕນຍເມວ။ ອຍຸຖເມ ອປຸພຸພໍ ນຕຸຖິ။

ສຕຸຕມອຍຸຖມສຸຕຸຕວຓຸຓນາ ນິຍຸຖິຕາ။

໙။ ຕຓຸຫາສຸຕຸຕວຓຸຓນາ

໔໘။ ນວເມ ຕຓຸຫາຍນຍຸເຖນ ຕຓຸຫາ, ຣູປາທິວິສຍໍ ຕສຕີຕິ ວາ ຕຓຸຫາ။ ອິທານີ ຕໍ ວິກຊິຕຸວາ ທສຸເສຕຸໍ ‘‘ກາມຕຓຸຫາ’’ຕິ ອາທິ ວຸຕຸຕໍ။ ຕຕຸຖ ປຍຸຈກາມຄຸຓິໂກ ຣາໂຄ ກາມຕຓຸຫາ။ ຣູປາຣູປາເວສຸ ລນຸທຣາໂຄ ຊານນິກນຸຕິ ສສຸສຕທິຍຸຖິສຫຄໂຕ ຣາໂຄ ກວວເສນ ປຕຸຖນາ ຈ ກວຕຓຸຫາ။ ອຸຈຸເຂທທິຍຸຖິສຫຄໂຕ ຣາໂຄ ວິກວຕຓຸຫາ။ ອປີຈ ປຈຸຈິມຕຓຸຫາທຸວຍໍ ຖເປຕຸວາ ເສສາ ສພຸພາປີ ຕຓຸຫາ ກາມຕຓຸຫາ ເອວ။ ຍຖາຫ –

‘‘ຕຕຸຖ ກຕມາ ກວຕຓຸຫາ? ສສຸສຕທິຍຸຖິສຫຄໂຕ ຣາໂຄ ສາຣາໂຄ ຈິຕຸຕສຸສ ສາຣາໂຄ – ອຍໍ ວຸຈຸຈຕິ ກວຕຓຸຫາ။ ຕຕຸຖ ກຕມາ ວິກວຕຓຸຫາ? ອຸຈຸເຂທທິຍຸຖິສຫຄໂຕ ຣາໂຄ ສາຣາໂຄ ຈິຕຸຕສຸສ ສາຣາໂຄ, ອຍໍ ວຸຈຸຈຕິ ວິກວຕຓຸຫາ ။ ອວເສສາ ຕຓຸຫາ ກາມຕຓຸຫາ’’ຕິ (ວິກ။ ໙໑໖)။

ອິມາ ຈ ຕິສຸໂສ ຕຓຸຫາ ຣູປຕຓຸຫາ…ເປ… ສມຸມຕຓຸຫາຕິ ວິສຍເກທໂຕ ປຈຸເຈກໍ ລພຸພິສາຕິ ກຕຸວາ ອຍຸຖາຣສ ໂຫນຸຕີ။ ຕາ ອຊຸຊຕຸຕຣູປາທີສຸ ອຍຸຖາຣສ, ພຫິທຸສາຣູປາທີສຸ ອຍຸຖາຣສາຕິ ລຕຸຕິສ, ອິຕິ ອຕີຕາ ລຕຸຕິສ, ອນາຄຕາ ລຕຸຕິສ, ປຈຸຈຸປຸປນຸນາ ລຕຸຕີສາຕິ ວິກາຄໂຕ ອຍຸຖສຕໍ ໂຫນຸຕີ။ ປຸນ ສງຄເຫ ກຣີຍມາເນ ກາລເກທໍ ອນາມສິຕຸວາ ຄຍຫມານາ ລຕຸຕີເສວ ໂຫນຸຕິ, ຣູປາທີນໍ ອຊຸຊຕຸຕິກພາຫິຣວິກາເຄ ອກຣີຍມາເນ ອຍຸຖາຣເສວ, ຣູປາທິອາຣມຸມຓວິກາຄມຕຸເຕ ຄຍຫມາເນ ລລຸເອວ, ອາຣມຸມຓວິກາຄມຸປີ ອກຕຸວາ ຄຍຫມານາ ຕິສຸໂສເຍວ ໂຫນຸຕີຕິ။

ຄາຖາສຸ ຕຓຸຫາໂຍເຄນາຕິ ຕຓຸຫາສງຂາເຕນ ໂຍເຄນ, ກາມໂຍເຄນ, ກວໂຍເຄນ ຈ။ ສໍຍຸຕຸຕາຕິ ສມຸພນຸສາ, ກວາທີສຸ ສໍໂຍຊິຕາ ວາ။ ເຕເນວາຫ ‘‘ຣຕຸຕຈິຕຸຕາ ກວາກເວ’’ຕິ။ ຂຸທຸທເກ ເຈວ ມຫນຸເຕ ຈ ກເວ ລຄຸຄຈິຕຸຕາຕິ ອຕຸໂຖ။ ອຖ ວາ ກໂວຕິ ສສຸສຕທິຍຸຖິ, ອກໂວຕິ ອຸຈຸເຂທທິຍຸຖິ။ ຕສຸມາ ກວາກເວ ສສຸສຕຸເຂທທິຍຸຖີສຸ ສຕຸຕວິສຕຸຕຈິຕຸຕາຕີ။ ເອເຕນ ກວຕຓຸຫາ, ວິກວຕຓຸຫາ ຈ ທສຸສິຕາ။ ອິມສຸມີ ປກຸເຂ ‘‘ຕຓຸຫາໂຍເຄນາ’’ຕິ ອິມີນາ ກາມຕຓຸຫາວ ທສຸສິຕາຕິ ເວທິຕພຸພາ။ ເຕ ໂຍຄຍຸຕຸຕາ ມາຣສຸສາຕິ ເຕ ເອວໍກູຕາ ປຸຄຸຄລາ ມາຣສຸສ ປາສສງຂາເຕນ ໂຍເຄນ ຍຸຕຸຕາ ພທຸສາ။ ຣາໂຄ ຫິ ມາຣໂຍໂຄ ມາຣປາໂສຕິ ວຸຈຸຈຕິ။ ຍຖາຫ –

‘‘ອນຸຕລິກຸຂຈໂຣ ປາໂສ, ຍຸວາຍໍ ຈຣຕິ ມານໂສ;

ເຕນ ຕໍ ພາຣຍິສ຺ສາມິ, ນ ເມ ສມຕ ໂມກ຺ຂສີ’’ຕິ။ (ສໍ။ និ។ ໑។໑໔໑; ມຫາວ។ ៣៣);

ຈຕູຫິ ໂຍເຄຫິ ອນຸປຫຸຫຸຕຕຸຕາ ໂຍຄກ຺ເຂມໍ, ນິພ຺ພານໍ ອຣຫຕ຺ຕຽຈ, ຕສ຺ສ ອນຣິຄເມນ ອໂຍຄກ຺ເຂມິໂນ។ ອຸປຣູປຣິ ກິເລສາກິສງ຺ຂາຣານໍ ຊນນໂຕ ຊນາ, ປາຕິໂນ។ ຣູປາທິສຸ ສຕຸຕາ ວິສຕ຺ຕາຕິ ສຕ຺ຕາ។

‘‘ຂນ຺ຮານຽຈ ປຕິປາຕິ, ຮາຕຸອາຍຕນານ ຈ;

ອພ຺ໂພຈ຺ຊິນ຺ນໍ ວຕ຺ຕມານາ, ສໍສາໂຣຕິ ປວຸຈ຺ຈຕີ’’ຕິ។ –

ເອວໍ ວຸຕ຺ຕໍ ຂນ຺ຮາທີນໍ ອປຣາປຣຸປ຺ປຕ຺ຕິສງ຺ຂາຕໍ ສໍສາຣໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິ, ຕໂຕ ນ ມຸຈ຺ຈນ຺ຕິ។ ກສ຺ມາ? ຕຕ຺ຫາໂຍຄຍຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ។ ຊາຕິມຣຕຄາມິໂນ ປຸນປ຺ປຸນໍ ຊນນມຣຕສ຺ເສວ ອຸປຄມນສີລາຕິ។ ເອຕ຺ຕາວຕາ ວຜ຺ຜໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ອິທານິ ວິວຜ຺ຜໍ ທສ຺ເສຕ຺ໍ ‘‘ເຍ ຈ ຕຕ຺ຫໍ ປຫນ຺ຕ຺ວານາ’’ຕິ ຄາຖມາຫ។ ສາ ເຫຜ຺ຖາ ວຸຕ຺ຕນຍຕ຺ຕາ ສຸວິຍ຺ເຍຍ຺ຍາວ។

ນວມສຸຕ຺ຕວຕ຺ຕນາ ນິຜ຺ຖິຕາ។

໑໐។ ມາຣເຮຍ຺ຍສຸຕ຺ຕວຕ຺ຕນາ

໔໙។ ທສມສ຺ສ ກາ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິ? ເອກທິວສໍ ກິຣ ສຕ຺ຖາ ເສກ຺ຂພຫຸລາຍ ປຣິສາຍ ປຣິວຸໂຕ ນິສິນ຺ໂນ ເຕສໍ ອຊ຺ຊາສຍໍ ໂອໂລເກຕ຺ວາ ອຸປຣິ ວິເສສາຮິຄມາຍ ອຸສ຺ສາຫໍ ຊເນຕຸໍ ອເສກ຺ຂກູມິ ໂຖເມນ຺ໂຕ ອິທໍ ສຸຕ຺ຕໍ ອກາສິ។ ຕຕ຺ຖ ອຕິກ຺ກມ຺ມາຕິອາທີສຸ ອຍໍ ສງ຺ເຂປຕ຺ໂຖ – ອຕິກ຺ກມ຺ມ ອຕິກ຺ກມິຕ຺ວາ ອກິກວິຕ຺ວາ។ ມາຣເຮຍ຺ຍໍ ມາຣສ຺ສ ວິສຍໍ ອິສ຺ສຣິຍຜ຺ຖານໍ។ ອາທິຈ຺ໂຈວ ຍຖາ ອາທິຈ຺ໂຈ ອພ຺ກາທິອຸປກ຺ກິເລສວິມຸຕ຺ໂຕ ອຕ຺ຕໂນ ອິທຸຮິຍາ ອານຸກາເວນ ເຕຊສາຕິ ຕີຫິ ຄຸເຕຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ນກໍ ອພ຺ກຸສ຺ສກ຺ກມາໂນ ສພ຺ພໍ ອາກາສຄຕໍ ຕມໍ ອຕິກ຺ກມ຺ມ ອຕິກ຺ກມິຕ຺ວາ ອກິກວິຕ຺ວາ ວິຮມິຕ຺ວາ ວິໂຣຈຕິ, ໂອກາສຕິ, ຕປຕິ; ເອວເມວ ຂີຕາສໂວ ກິກ຺ຂຸ ຕີຫິ ຮມ຺ເມຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ສພ຺ພຸປກ຺ກິເລສວິມຸຕ຺ໂຕ ມາຣເຮຍ຺ຍສງ຺ຂາຕໍ ເຕກູມກຮມ຺ມປ຺ປວຕ຺ຕໍ ອກິກວິຕ຺ວາ ວິໂຣຈຕີຕິ។

ອເສກ຺ເຂນາຕິ ເອຕ຺ຖ ສິກ຺ຂາສຸ ຊາຕາຕິ ເສກ຺ຂາ, ສຕ຺ຕນ຺ນໍ ເສກ຺ຂານໍ ເອເຕຕິ ວາ ເສກ຺ຂາ, ອປຣິໂຍສິຕສິກ຺ຂຕ຺ຕາ ສຍເມວ ສິກ຺ຂນ຺ຕີຕິ ວາ ເສກ຺ຂາ ມຄ຺ຄຮມ຺ມາ ເຫຜ຺ຖິມຜລຕ຺ຕຍຮມ຺ມາ ຈ។ ອຄ຺ຄຜລຮມ຺ມາ ປນ ອຸປຣິ ສິກ຺ຂິຕພ຺ພາກາເວນ ນ ເສກ຺ຂາຕິ ອເສກ຺ຂາ។ ຍຕ຺ຖ ຫິ ເສກ຺ຂກາວາສງ຺ກາ ອຕ຺ຖິ, ຕຕ຺ຖາຍໍ ປຕິເສໂຮຕິ ໂລກິຍຮມ຺ເມສຸ ນິພ຺ພາເນ ຈ ອເສກ຺ຂກາວານາປຕ຺ຕິ ທຜ຺ຖພ຺ພາ។ ສີລສມາຮິປຽຽາສງ຺ຂາຕາ ຫິ ສິກ຺ຂາ ອຕ຺ຕໂນ ປຕິປກ຺ຂກິເລເສຫິ ວິປ຺ປຍຸຕ຺ຕາ ປຣິສຸທ຺ຮາ ອຸປກ຺ກິເລສານໍ ອາຣມ຺ມຕາກາວມ຺ປິ ອນຸປຄມນ຺ໂຕ ສາຕິສຍໍ ສິກ຺ຂາຕິ ວຕ຺ຕຸໍ ຍຸຕ຺ຕາ, ອຜ຺ຖສຸປິ ມຄ຺ຄຜເລສຸ ວິຊ຺ຊນ຺ຕິ; ຕສ຺ມາ ຈຕຸມ຺ຄຄເຫຜ຺ຖິມຜລຕ຺ຕຍຮມ຺ມາ ວິຍ ອຣຫຕ຺ຕຜລຮມ຺ມາປິ ‘‘ຕາສຸ ສິກ຺ຂາສຸ ຊາຕາ’’ຕິ ຈ, ຕໍສິກ຺ຂາສມງ຺ຄິໂນ ອຣຫໂຕ ອິຕເຣສໍ ວິຍ ເສກ຺ຂຕ຺ເຕ ສຕິ ‘‘ເສກ຺ຂສ຺ສ ເອເຕ’’ຕິ ຈ ‘‘ສິກ຺ຂາ ສີລໍ ເອເຕສ’’ນ຺ຕິ ຈ ເສກ຺ຂາຕິ ອາສງ຺ກາ ສິຍນ຺ຕິ ຕທາສງ຺ການິວຕ຺ຕນຕ຺ຖໍ ອເສກ຺ຂາຕິ ຍຖາວຸຕ຺ຕເສກ຺ຂກາວປ຺ປຕິເສຮໍ ກຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕໍ។ ອຣຫຕ຺ຕຜເລ ປວຕ຺ຕມານາ ຫິ ສິກ຺ຂາ ປຣິນິຜ຺ຖິຕກິຈ຺ຈຕ຺ຕາ ນ ສິກ຺ຂາກິຈ຺ຈໍ ກໂຣນ຺ຕິ, ເກວລໍ ສິກ຺ຂາຜລກາເວນ ປວຕ຺ຕນ຺ຕິ។ ຕສ຺ມາ ຕາ ນ ສິກ຺ຂາວຈນໍ ອຣຫນ຺ຕິ, ນາປິ ຕໍສມງ຺ຄິໂນ ເສກ຺ຂວຈນໍ, ນ ຈ ຕໍສມ຺ປຍຸຕ຺ຕຮມ຺ມາ ສິກ຺ຂນສີລາ។ ‘‘ສິກ຺ຂາສຸ ຊາຕາ’’ຕິ ເອວມາທິອຕ຺ເຖຫິ ອຄ຺ຄຜລຮມ຺ມາ ເສກ຺ຂາ ນ ໂຫນ຺ຕິ។ ເຫຜ຺ຖິມຜເລສຸ ປນ ສິກ຺ຂາ ສກທາຄາມິມຄ຺ຄວິປສ຺ສນາທີນໍ ອຸປນິສ຺ສຍກາວໂຕ ສິກ຺ຂາກິຈ຺ຈໍ ກໂຣນ຺ຕີຕິ ສິກ຺ຂາວຈນໍ ອຣຫນ຺ຕິ, ຕໍສມງ຺ຄິໂນ ຈ ເສກ຺ຂວຈນໍ, ຕໍສມ຺ປຍຸຕ຺ຕາ ຮມ຺ມາ ຈ ສິກ຺ຂນສີລາ។ ເສກ຺ຂຮມ຺ມາ ຍຖາວຸຕ຺ເຕຫິ ອຕ຺ເຖຫິ ເສກ຺ຂາ ໂຫນ຺ຕີເຍວ។

ອຖ ວາ ເສກ຺ຂາຕິ ອປຣິໂຍສິຕສິກ຺ຂານໍ ວຈນນ຺ຕິ, ອເສກ຺ຂາຕິ ປທໍ ປຣິໂຍສິຕສິກ຺ຂານໍ ທສ຺ສນນ຺ຕິ ນ ໂລກິຍຮມ຺ມນິພ຺ພານານໍ ອເສກ຺ຂກາວາປຕ຺ຕິ។ ວຸຫ຺ຕິປ຺ປຕ຺ຕາ ເສກ຺ຂາ ອເສກ຺ຂາ ຈ ເສກ຺ຂຮມ຺ເມສຸ ເອວ ເກສຽຈິ ວຸຫ຺ຕິປ຺ປຕ຺ຕານໍ ອເສກ຺ຂຕາ ອາປຊ຺ຊຕີຕິ ອຣຫຕ຺ຕມຄ຺ຄຮມ຺ມາ ວຸຫ຺ຕິປ຺ປຕ຺ຕາ។ ຍຖາວຸຕ຺ເຕຫິ ຈ ອຕ຺ເຖຫິ ເສກ຺ຂາຕິ ກຕ຺ວາ ອເສກ຺ຂາ ອາປນ຺ນາຕິ ເຈ? ຕໍ ນ, ສທິເສສຸ ຕພ຺ໂພຫາຣໂຕ។ ອຣຫຕ຺ຕມຄ຺ຄໂຕ ຫິ ນິນ຺ນານາກຣຕໍ ອຣຫຕ຺ຕຜລໍ ຖເປຕ຺ວາ ປຣິຽຽາທິກິຈ຺ຈກຣຕໍ ວິປາກ

ຠາວຎ຺ຈ, ຕສ຺ມາ ເຕ ເອວ ເສກ຺ຂາ ຘມ຺ມາ ອຣຫຕ຺ຕຜລຠາວຳ ອາປນ຺ນາຕິ ສກ຺ກາ ວຕ຺ຕຸໍຯ ກຸສລສຸຂໂຕ ຈ ວິປາກສຸຂໍ ສນ຺ຕຕຣຕາຍ ປຓີຕຕຣນ຺ຕິ ວຸຑ຺ຒິປ຺ປຕ຺ຕາວ ເຕ ຘມ຺ມາ ໂຫນ຺ຕີຕິ “ອເສກ຺ຂາ”ຕິ ວຸຈ຺ຈນ຺ຕິຯ

ເຕ ປນ ອເສກ຺ຂຘມ຺ເມ ຂນ຺ຘວເສນ ອິຘ ຕິຘາ ວິຠຊິຕ຺ວາ ເຕຫິ ສມນ຺ນາຄເຕນ ຂີຓາສວສ຺ສ ອານຸຠາວຳ ວິຠາເວນ຺ໂຕ ຠຄວາ “ອເສກ຺ເຂນ ສີລກ຺ຂນ຺ເຘນາ”ຕິອາທິມາຫຯ ຕຕ຺ຖ ສີລສທ຺ທສ຺ສ ອຕ຺ໂຖ ເຫຏ຺ຐາ ວຸຕ຺ໂຕຯ ຂນ຺ຘສທ຺ໂທ ປນ ຣາສິມ຺ຫິ ປຎ຺ຎຕ຺ຕິຍໍ ຣຸຬ຺ຫີຍໍ ຄຸເຓຕິ ພຫູສຸ ອຕ຺ເຖສຸ ທິຏ຺ຐປ຺ປໂຍໂຄຯ ຕຖາ ຫິ “ອສງ຺ເຂຍ຺ໂຍ ອປ຺ປເມຍ຺ໂຍ ມຫາອຸທກກ຺ຂນ຺ໂຘເຕ຺ວວ ສງ຺ຂໍ ຄຈ຺ຉຕີ”ຕິອາທີສຸ (ອຯ ນິຯ ໔ຯ໕໑; ໕ຯ໔໕) ຣາສິມ຺ຫິ ອາຄໂຕຯ “ອທ຺ທສາ ໂຂ ຠຄວາ ມຫນ຺ຕໍ ທາຣຸກ຺ຂນ຺ຘໍ ຄງ຺ຄາຍ ນທິຍາ ໂສເຕນ ວຸຍ຺ຫມານນ຺”ຕິອາທີສຸ (ສຳຯ ນິຯ ໔ຯ໒໔໑) ປຎ຺ຎຕ຺ຕິຍໍຯ “ຈິຕ຺ຕໍ ມໂນ ມານສໍ ຫທຍໍ ປຓ຺ຑຣໍ ມໂນ ມນາຍຕນໍ ວິຎ຺ຎາຓໍ ວິຎ຺ຎາຓກ຺ຂນ຺ໂຘ”ຕິອາທີສຸ (ຘຯ ສຯ ໖໓, ໖໕) ຣຸຬ຺ຫີຍໍຯ “ນ ໂຂ, ອາວຸໂສ ວິສາຂ, ອຣິເຍນ ອຏ຺ຐງ຺ຄິເກນ ມຄ຺ເຄນ ຕໂຍ ຂນ຺ຘາ ສງ຺ຄຫິຕາ, ຕີຫິ ຈ ໂຂ, ອາວຸໂສ ວິສາຂ, ຂນ຺ເຘຫິ ອຣິໂຍ ອຏ຺ຐງ຺ຄິໂກ ມຄ຺ໂຄ ສງ຺ຄຫິໂຕ”ຕິອາທີສຸ (ມຯ ນິຯ ໑ຯ໔໖໒) ຄຸເຓຯ ອິຘາປິ ຄຸເຓເຍວ ທຏ຺ຐພ຺ໂພຯ ຕສ຺ມາ ອເສກ຺ເຂນ ສີລສງ຺ຂາເຕນ ຄຸເຓນາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ສມນ຺ນາຄໂຕຕິ ສມ຺ປຍຸຕ຺ໂຕ ສມງ຺ຄີຠູໂຕຯ ສມາທຫາຕິ ເອເຕນ, ສຍໍ ວາ ສມາທຫາຕີ, ສມາຘານເມວ ວາຕິ ສມາຘິຯ ປກາເຣຫິ ຊານາຕີ ຍຖາສຠາວໍ ປຏິວິຊ຺ຊຕີຕິ ປຎ຺ຎາຯ ສີລເມວ ຂນ຺ໂຘ ສີລກ຺ຂນ຺ໂຘຯ ເສເສສຸປີ ເອເສວ ນໂຍຯ

ຕຕ຺ຖ ອຣຫຕ຺ຕຜລຠູຕາ ສມ຺ມາວາຈາ, ສມ຺ມາກມ຺ມນ຺ໂຕ, ສມ຺ມາອາຊີໂວ ຈ ສຠາເວເນວ ອເສກ຺ໂຂ ສີລກ຺ຂນ຺ໂຘ ນາມ, ຕຖາ ສມ຺ມາສມາຘິ ອເສກ຺ໂຂ ສມາຘິກ຺ຂນ຺ໂຘຯ ຕທຸປກາຣກໂຕ ປນ ສມ຺ມາວາຍາມສມ຺ມາສຕີໂຍ ສມາຘິກ຺ຂນ຺ເຘ ສງ຺ຄຫໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິຯ ຕຖາ ສມ຺ມາທິຏ຺ຐິ ອເສກ຺ໂຂ ປຎ຺ຎາກ຺ຂນ຺ໂຘຯ ຕທຸປກາຣກໂຕ ສມ຺ມາສງ຺ກປ຺ໂປ ປຎ຺ຎາກ຺ຂນ຺ເຘ ສງ຺ຄຫໍ ຄຈ຺ຉຕີຕິ ເອວເມຕ຺ຖ ອຏ຺ຐປິ ອຣຫຕ຺ຕຜລຘມ຺ມາ ຕີຫິ ຂນ຺ເຘຫິ ສງ຺ຄເຫຕ຺ວາ ທສ຺ສິຕາຕິ ເວທິຕພ຺ພໍຯ

ຍສ຺ສ ເອເຕ ສຸຠາວິຕາຕິ ເຍນ ອຣຫຕາ ເອເຕ ສີລາທໂຍ ອເສກ຺ຂຘມ຺ມກ຺ຂນ຺ຘາ ສຸຠາວິຕາ ສຸຏ຺ຐຸ ວຑ຺ຒິຕາ, ໂສ ອາທິຈ຺ໂຈວ ວິໂຣຈຕີຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘຯ “ຍສ຺ສ ເຈເຕ”ຕິປີ ປຐນ຺ຕິຯ ເຕສຎ຺ຈ ສທ຺ໂທ ນິປາຕມຕ຺ຕໍຯ ເອວເມຕສ຺ມິໍ ວຄ຺ເຄ ປຐມສຸຕ຺ເຕ ວຏ຺ຏໍ, ປຣິໂຍສານສຸຕ຺ເຕ ວິວຏ຺ຏໍ, ອິຕເຣສຸ ວຏ຺ຏວິວຏ຺ຏໍ ກຖິຕໍຯ

ທສມສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

ປຐມວຄ຺ຄວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

໔ຯ ທຸຕິຍວຄ຺ໂຄ

໑ຯ ປຸຎ຺ຎກິຣິຍວຕ຺ຖຸສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ

໖໐ຯ ທຸຕິຍວຄ຺ຄສ຺ສ ປຐເມ ປຸຎ຺ຎກິຣິຍວຕ຺ຖູນີຕິ ປຸຊ຺ຊຠາວຜລໍ ນິພ຺ພຕ຺ເຕນ຺ຕີ, ອຕ຺ຕໂນ ສນ຺ຕານໍ ປຸນນ຺ຕີຕິ ວາ ປຸຎ຺ຎານິ, ປຸຎ຺ຎານິ ຈ ຕານິ ເຫຕຸປ຺ປຈ຺ຈເຍຫິ ກຕ຺ຕພ຺ພໂຕ ກິຣິຍາ ຈາຕິ ປຸຎ຺ຎກິຣິຍາຯ ຕາ ເອວ ຈ ເຕສໍ ເຕສໍ ອານິສໍສານໍ ວຕ຺ຖຸຠາວໂຕ ປຸຎ຺ຎກິຣິຍວຕ຺ຖູນິຯ ທານມຍນ຺ຕິ ອນຸປຈ຺ຈິນ຺ນຠວມູລສ຺ສ ອນຸຄ຺ຄຫວເສນ ປູຊາວເສນ ວາ ອຕ຺ຕໂນ ເທຍ຺ຍຘມ຺ມສ຺ສ ປເຣສໍ ປຣິຈ຺ຈາຄເຈຕນາ ທີຍຕິ ເອຕາຍາຕິ ທານໍ, ທານເມວ ທານມຍໍຯ ຈີວຣາທີສຸ ຫິ ຈຕູສຸ ປຈ຺ຈເຍສຸ ອນ຺ນາທີສຸ ວາ ທສສຸ ທານວຕ຺ຖູສຸ ຣູປາທີສຸ ວາ ຉສຸ ອາຣມ຺ມເຓສຸ ຕໍ ຕໍ ເທນ຺ຕສ຺ສ ເຕສໍ ອຸປ຺ປາທນໂຕ ປຏ຺ຐາຍ ປຸພ຺ພຠາເຄ ປຣິຈ຺ຈາຄກາເລ ປຈ຺ຉາ ໂສມນສ຺ສຈິຕ຺ເຕນ ອນຸສ຺ສຣເຓ ຈາຕິ ຕີສຸ ກາເລສຸ ວຸຕ຺ຕນເຍນ ປວຕ຺ຕເຈຕນາ ທານມຍໍ ປຸຎ຺ຎກິຣິຍວຕ຺ຖຸ ນາມຯ

ສີລມຍນ຺ຕິ ນິຈ຺ຈສີເລົາໂປສຖນິຍມາທິວເສນ ປຎ຺ຈ, ອຏ຺ຐ, ທສ ວາ ສີລານິ ສມາທິຍນ຺ຕສ຺ສ ສີລປູຣຓຕ຺ຖໍ ປພ຺ພຊິສ຺ສາມີຕິ ວິຫາຣໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕສ຺ສ ປພ຺ພຊນ຺ຕສ຺ສ ມໂນຣຖໍ ມຕ຺ຖກໍ ປາເປຕ຺ວາ “ປພ຺ພຊິໂຕ ວຕມ຺ຫີ ສາຘຸ ສຸຏ຺ຐູ”ຕິ ອາວຊ຺ເຊນ຺ຕສ຺ສ ສທ຺ຘາຍ ປາຕິໂມກ຺ຂໍ ປຣິປູເຣນ຺ຕສ຺ສ ປຎ຺ຎາຍ ຈີວຣາທິເກ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂນ຺ຕສ຺ສ ສຕິຍາ ອາປາຖຄເຕສຸ ຣູປາທີສຸ ຈກ຺ຂຸທ຺ວາຣາທີນິ ສໍວຣນ຺ຕສ຺ສ ວີຣິເຍນ ອາຊີວໍ ໂສເຘນ຺ຕສ຺ສ ຈ ປວຕ຺ຕາ ເຈຕນາ ສີລຕີຕິ ສີລມຍໍ ປຸຎ຺ຎກິຣິຍວຕ຺ຖຸ ນາມຯ

ຕຖາ ປຏິສມ຺ພິທາຍໍ (ປຏິຯ ມຯ ໑ຯ໔໘) ວຸຕ຺ເຕນ ວິປ຺ສ຺ສນາມຄ຺ເຄນ ຈກ຺ຂຸໍ ອນິຈ຺ຈໂຕ ທຸກ຺ຂໂຕ ອນຕ຺ຕໂຕ ວິປ຺ສ຺ສນ຺ຕ຺ສ ໂສຕໍ, ຆານໍ, ຊິວ຺ຫໍ, ກາຍໍ, ມນໍຯ ຣູເປ…ເປ… ຘມ຺ເມ, ຈກ຺ຂຸວິຎ຺ຎາຓໍ…ເປ… ມໂນວິຎ຺ຎາຓໍຯ ຈກ຺ຂຸສມ຺ຜ຺ສ຺ສໍ…ເປ… ມໂນສມ຺ຜ຺ສ຺ສໍ, ຈກ຺ຂຸສມ຺ຜ຺ສ຺ສຊໍ ເວທນໍ…ເປ… ມໂນສມ຺ຜ຺ສ຺ສຊໍ ເວທນໍຯ ຣູປສຎ຺ຎໍ…ເປ… ຘມ຺ມສຎ຺ຎໍຯ ຊຣາມຣຓໍ ອນິຈ຺ຈໂຕ ທຸກ຺ຂໂຕ ອນຕ຺ຕໂຕ ວິປ຺ສ຺ສນ຺ຕ຺ສ ຍາ ເຈຕນາ, ຍາ ຈ ປຖວີກສິຓາທີສຸ ອຏ຺ຐຕິໍສາຍ ອາຣມ຺ມເຓສຸ ປວຕ຺ຕາ ຌານເຈຕນາ, ຍາ ຈ ອນວຊ຺ເຊສຸ ກມ຺ມາຍຕນສິປ຺ປາຍຕນວິຊ຺ຊາຏ຺ຐາເນສຸ ປຣິຈຍມນສິກາຣາທິວເສນ ປວຕ຺ຕາ ເຈຕນາ, ສພ຺ພາ ຠາເວຕິ ເອຕາຍາຕິ ຠາວນາມຍໍ ວຸຕ຺ຕນເຍນ ປຸຎ຺ຎກິຣິຍວຕ຺ຖຸ ຈາຕິຯ

ເອກເມກຎ຺ເຈຕ຺ຖ ຍຖາຣຫໍ ປຸພ຺ພຠາຄໂຕ ປຏ຺ຐາຍ ກາເຍນ ກໂຣນ຺ຕ຺ສ ກາຍກມ຺ມໍ ໂຫຕິ, ຕທຕ຺ຖໍ ວາຈໍ ນິຈ຺ຉາເຣນ຺ຕ຺ສ ວຈີກມ຺ມໍ, ກາຍງ຺ຄໍ ວາຈງ຺ຄຎ຺ຈ ອໂຈເປຕ຺ວາ ມນສາ ຈິນ຺ເຕນ຺ຕ຺ສ ມໂນກມ຺ມໍຯ ອນ຺ນາທີນິ ເທນ຺ຕ຺ສ ຈາປິ "ອນ຺ນທານາທີນິ ເທມີ"ຕິ ວາ ທານປາຣມີ ອາວຊ຺ເຊຕ຺ວາ ວາ ທານກາເລ ທານມຍໍ ປຸຎ຺ຎກິຣິຍວຕ຺ຖຸ ໂຫຕິຯ ວຕ຺ຕສີເສ ຐຕ຺ວາ ທທໂຕ ສີລມຍໍ, ຂຍໂຕ ວຍໂຕ ກມ຺ມໂຕ ສມ຺ມສນໍ ປຏ຺ຐເປຕ຺ວາ ທທໂຕ ຠາວນາມຍໍ ປຸຎ຺ຎກິຣິຍວຕ຺ຖຸ ໂຫຕິຯ

ອປຣານິປິ ສຕ຺ຕ ປຸຎ຺ຎກິຣິຍວຕ຺ຖູນິ – ອປຈິຕິສຫຄຕໍ ປຸຎ຺ຎກິຣິຍວຕ຺ຖຸ ເວຍ຺ຍາວຈ຺ຈສຫຄຕໍ ປຕ຺ຕິອນຸປ຺ປທານໍ ອພ຺ຠານຸໂມທນໍ ເທສນາມຍໍ ສວນມຍໍ ທິຏ຺ຐິຊຸກມ຺ມໍ ປຸຎ຺ຎກິຣິຍວຕ຺ຖູຕິຯ ສຣຓຄມນມ຺ປິ ຫິ ທິຏ຺ຐິຊຸກມ຺ເມເນວ ສງ຺ຄຍ຺ຫຕິຯ ຍໍ ປເນຕ຺ຖ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ, ຕໍ ປຣໂຕ ອາວິ ຠວິສ຺ສຕິຯ

ຕຕ຺ຖ ວຸຑ຺ຒຕຣໍ ທິສ຺ວາ ປຈ຺ຈຸຄ຺ຄມນປຕ຺ຕຈີວຣປຏິຄ຺ຄຫຓາຠິວາທນມຄ຺ຄສມ຺ປທານາທິວເສນ ອປຈາຍນສຫຄຕໍ ເວທິຕພ຺ພໍຯ ວຸຑ຺ຒຕຣານໍ ວຕ຺ຕປຏິປຕ຺ຕິກຣຓວເສນ, ຄາມໍ ປິຓ຺ຑາຍ ປວິຏ຺ຐໍ ຠິກ຺ຂຸໍ ທິສ຺ວາ ປຕ຺ຕໍ ຄເຫຕ຺ວາ ຄາເມ ຠິກ຺ຂໍ ສມ຺ປາເທຕ຺ວາ ອຸປສໍຫຣຓວເສນ "ຄຈ຺ຉ ຠິກ຺ຂູນໍ ປຕ຺ຕໍ ອາຫຣາ"ຕິ ສຸຕ຺ວາ ເວເຄນ ຄນ຺ຕ຺ວາ ປຕ຺ຕາຫຣຓາທິວເສນ ຈ ເວຍ຺ຍາວຈ຺ຈສຫຄຕໍ ເວທິຕພ຺ພໍຯ ຈຕ຺ຕາໂຣ ປຈ຺ຈເຍ ທຕ຺ວາ ປຸປ຺ຜຄນ຺ຘາທີຫິ ຣຕນຕ຺ຕຍສ຺ສ ປູຊໍ ກຕ຺ວາ ອຎ຺ຎໍ ວາ ຕາທິສໍ ປຸຎ຺ຎໍ ກຕ຺ວາ "ສພ຺ພສຕ຺ຕານໍ ປຕ຺ຕິ ໂຫຕູ"ຕິ ປຣິຓາມວເສນ ປຕ຺ຕິອນຸປ຺ປທານໍ ເວທິຕພ຺ພໍຯ ຕຖາ ປເຣຫິ ທິນ຺ນາຍ ປຕ຺ຕິຍາ ເກວລໍ ວາ ປເຣຫິ ກຕໍ ປຸຎ຺ຎໍ "ສາຘຸ, ສຸຏ຺ຐູ"ຕິ ອນຸໂມທນວເສນ ອພ຺ຠານຸໂມທນໍ ເວທິຕພ຺ພໍຯ ອຕ຺ຕໂນ ປຄຸຓຘມ຺ມໍ ອປ຺ຈາສີສນ຺ໂຕ ຫິຕຌ຺ຌາສເຍນ ປເຣສໍ ເທເສຕິ – ອິທໍ ເທສນາມຍໍ ປຸຎ຺ຎກິຣິຍວຕ຺ຖຸ ນາມຯ ຍໍ ປນ ເອໂກ "ເອວໍ ມໍ ຘມ຺ມກຖິໂກຕິ ຊານິສ຺ສນ຺ຕິ"ຕິ ອິຈ຺ຉາຍ ຐຕ຺ວາ ລາຠສກ຺ກາຣສິໂລກສນ຺ນິສ຺ສິໂຕ ຘມ຺ມໍ ເທເສຕິ, ຕໍ ນ ມຫປ຺ຜລໍ ໂຫຕິຯ "ອທ຺ຘາ ອຍໍ ອຕ຺ຕຫິຕປຣຫິຕານໍ ປຏິປຊ຺ຊນູປາໂຍ"ຕິ ໂຍນິໂສມນສິກາຣປຸເຣຈາຣິກຫິຕຜຣເຓນ ມຸທຸຈິຕ຺ເຕນ ຘມ຺ມໍ ສຸຓາຕິ, ອິທໍ ສວນມຍໍ ປຸຎ຺ຎກິຣິຍວຕ຺ຖຸ ໂຫຕິຯ ຍໍ ປເນໂກ "ອິຕິ ມໍ ສທ຺ໂທຕິ ຊານິສ຺ສນ຺ຕີ"ຕິ ສຸຓາຕິ, ຕໍ ນ ມຫປ຺ຜລໍ ໂຫຕິຯ ທິຏ຺ຐິຍາ ອຊ຺ຊຸກມ຺ມໍ ທິຏ຺ຐິຊຸກມ຺ມໍ, "ອຕ຺ຖິ ທິນ຺ນ"ນ຺ຕິອາທິນຍປ຺ປວຕ຺ຕ຺ສ ສມ຺ມາທສ຺ສນ຺ສ ເອຕໍ ອຘິວຈນໍຯ ອິທຎ຺ຫິ ປຸພ຺ພຠາເຄ ວາ ປຈ຺ຉາຠາເຄ ວາ ຎາຓວິປ຺ປຍຸຕ຺ຕມ຺ປິ ອຊຸກຣຓກາເລ ຎາຓສມ຺ປຍຸຕ຺ຕເມວ ໂຫຕິຯ ອປເຣ ປນາຫຸ "ວິຊານນປຊານນວເສນ ທສ຺ສນໍ ທິຏ຺ຐິ ກຸສລຎ຺ຈ ວິຎ຺ຎາຓໍ ກມ຺ມສ຺ສກຕາຎາຓາທິ ຈ ສມ຺ມາທສ຺ສນ"ນ຺ຕິ ຯ ຕຕ຺ຖ ກຸສເລນ ວິຎ຺ຎາເຓນ ຎາຓສ຺ສ ອນຸປ຺ປາເທປິ ອຕ຺ຕນາ ກຕປຸຎ຺ຎານຸສ຺ສຣຓວຕ຺ຕາກາຣທວຕ຺ຕນາທີນໍ ສງ຺ຄໂຫ, ກມ຺ມສ຺ສກຕາຎາເຓນ ກມ຺ມປຖສມ຺ມາທິຏ຺ຐິຍາ ຯ ອິຕຣໍ ປນ ທິຏ຺ຐິຊຸກມ຺ມໍ ສພ຺ເພສໍ ນິຍມລກ຺ຂຓໍຯ ຍຍ຺ຫິ ກິຎ຺ຈິ ປຸຎ຺ຎໍ ກໂຣນ຺ຕ຺ສ ທິຏ຺ຐິຍາ ອຊ຺ຊຸກາເວເນວ ຕໍ ມຫປ຺ຜລໍ ໂຫຕິຯ

ອິເມສໍ ປນ ສຕ຺ຕນ຺ນໍ ປຸຎ຺ຎກິຣິຍວຕ຺ຖູນໍ ປຸຣິເມຫິ ຕີຫິ ທານມຍາທີຫິ ປຸຎ຺ຎກິຣິຍວຕ຺ຖູຫິ ສງ຺ຄໂຫຯ ຕຕ຺ຖ ຫິ ອປຈາຍນເວຍ຺ຍາວຈ຺ຈານິ ສີລມເຍ, ປຕ຺ຕິອນຸປ຺ປທານອພ຺ຠານຸໂມທນານິ ທານມເຍ, ຘມ຺ມເທສນາສວນານິ ຠາວນາມເຍ, ທິຏ຺ຐິຊຸກມ຺ມໍ ຕີສຸປິຯ ເຕນາຫ ຠຄວາ –

"ຕີຓີມານິ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຸຎ຺ຎກິຣິຍວຕ຺ຖູນິຯ ກຕມານິ ຕີຓີ? ທານມຍໍ…ເປ… ຠາວນາມຍໍ ປຸຎ຺ຎກິຣິຍວຕ຺ຖູ"ຕິ (ອຯ ນິຯ ໘ຯ໓໖)ຯ

ເອຕ຺ຖ ຈ ອຏ຺ຐນ຺ນໍ ກາມາວຈຣກຸສລເຈຕນານໍ ວເສນ ຕິຕ຺ຕມ຺ປີ ປຸຎ຺ຎກິຣິຍວຕ຺ຖູນໍ ປວຕ຺ຕິ ໂຫຕິຯ ຍຖາ ຫິ ປຄຸຓໍ ຘມ຺ມໍ ປຣິວຕ຺ເຕນ຺ຕ຺ສ ເອກຈ຺ເຈ ອນຸສນ຺ຘີ ອສລ຺ລກ຺ເຂນ຺ຕ຺ເສວ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິ, ເອວໍ ປຄຸຓໍ ສມຖວິປ຺ສ຺ສນາຠາວນໍ ອນຸຍຸຎ຺ຊນ຺ຕ຺ສ ອນ຺ຕຣນ຺ຕຣາ ຎາຓວິປ຺ປຍຸຕ຺ຕຈິຕ຺ເຕນາປິ ມນສິກາໂຣ ປວຕ຺ຕຕິຯ ສພ຺ພໍ ຕໍ ປນ ມຫຄ຺ຄຕກຸສລເຈຕນານໍ ວເສນ ຠາວນາມຍເມວ ປຸຎ຺ຎກິຣິຍວຕ຺ຖຸ ໂຫຕິ, ນ ອິຕຣານິຯ ຄາຖາຍ ອຕ຺ໂຖ ເຫຏ຺ຐາ ວຸຕ຺ໂຕເຍວຯ

ປຐມສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

໒ຯ ຈກ຺ຂຸສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ

໖໑ຯ ທຸຕິເຍ ຈກ຺ຂູນີຕິ ຈກ຺ຂນ຺ຕີຕິ ຈກ຺ຂູນິ, ສມວິສມໍ ອາຈິກ຺ຂນ຺ຕານີ ວິຍ ປວຕ຺ຕນ຺ຕີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອຖ ວາ ຈກ຺ຂນຏ຺ເຐນ ຈກ຺ຂູນິຯ ກິມິທໍ ຈກ຺ຂນໍ ນາມ? ອສ຺ສາທນໍ, ຕຖາ ຫິ ວທນ຺ຕິ ‘‘ມຘຸໍ ຈກ຺ຂຕິ ພ຺ຍຎ຺ຊນໍ ຈກ຺ຂຕີ’’ຕິ ອິມານິ ຈ ອາຣມ຺ມຓຣສໍ ອນຸຠວນ຺ຕານິ ອສ຺ສາເທນ຺ຕານິ ວິຍ ໂຫນ຺ຕີຕິ ຈກ຺ຂນຏ຺ເຐນ ຈກ຺ຂູນິຯ ຕານິ ປນ ສງ຺ເຂປໂຕ ທ຺ເວ ຈກ຺ຂູນິ – ຎາຓຈກ຺ຂຸ, ມໍສຈກ຺ຂຸ ຈາຕິຯ ເຕສຸ ມໍສຈກ຺ຂຸ ເຫຏ຺ຐາ ວຸຕ຺ຕເມວຯ ຎາຓຈກ຺ຂຸ ທິພ຺ພຈກ຺ຂຸ, ປຎ຺ຎາຈກ຺ຂູຕິ ອິຘ ທຸວິຘາ ກຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕໍຯ

ຕຕ຺ຖ ທິພ຺ພຈກ຺ຂູຕິ ທິພ຺ພສທິສຕ຺ຕາ ທິພ຺ພໍຯ ເທວຕານຎ຺ຫິ ສຸຈຣິຕກມ຺ມນິພ຺ພຕ຺ຕໍ ປິຕ຺ຕເສມ຺ຫຣຸຫິຣາທີຫິ ອປລິພຸທ຺ທໍ ອຸປກ຺ກິເລສວິມຸຕ຺ຕຕາຍ ທູເຣປິ ອາຣມ຺ມຓຄ຺ຄຫຓສມຕ຺ຖໍ ທິພ຺ພໍ ປສາທຈກ຺ຂຸ ໂຫຕິຯ ອິທຎ຺ຈາປິ ວີຣິຍຠາວນາພລນິພ຺ພຕ຺ຕໍ ຎາຓຈກ຺ຂຸ ຕາທິສເມວາຕິ ທິພ຺ພສທິສຕ຺ຕາ ທິພ຺ພໍ, ທິພ຺ພວິຫາຣວເສນ ປຏິລທ຺ຘຕ຺ຕາ ອຕ຺ຕໂນ ຈ ທິພ຺ພວິຫາຣສນ຺ນິສ຺ສິຕຕ຺ຕາ ອາໂລກປຣິຄ຺ຄເຫນ ມຫາຊຸຕິກຕ຺ຕາຯ ຕິໂຣກຸຏ຺ຏາທິຄຕຣູປທສ຺ສເນນ ມຫາຄຕິກຕ຺ຕາປິ ທິພ຺ພໍຯ ຕໍ ສພ຺ພໍ ສທ຺ທສຕ຺ຖານຸສາເຣນ ເວທິຕພ຺ພໍຯ ທສ຺ສນຏ຺ເຐນ ຈກ຺ຂຸກິຈ຺ຈກຣເຓນ ຈກ຺ຂຸມິວາຕິປິ ຈກ຺ຂຸ, ທິພ຺ພຎ຺ຈ ຕໍ ຈກ຺ຂຸ ຈາຕິ ທິພ຺ພຈກ຺ຂຸຯ

ປຊານາຕີຕິ ປຎ຺ຎາຯ ກິໍ ປຊານາຕິ? ຈຕ຺ຕາຣິ ອຣິຍສຈ຺ຈານິ ‘‘ອິທໍ ທຸກ຺ຂ’’ນ຺ຕິອາທິນາຯ ວຸຕ຺ຕຎ຺ເຫຕໍ –

‘‘ປຊານາຕີຕິ ໂຂ, ອາວຸໂສ, ຕສ຺ມາ ປຎ຺ຎາຕິ ວຸຈ຺ຈຕິຯ ກິຎ຺ຈ ປຊານາຕິ? ອິທໍ ທຸກ຺ຂ’’ນ຺ຕິອາທິ (ມຯ ນິຯ ໑ຯ໔໔໙)ຯ

ອຏ຺ຐກຖາຍໍ ປນ ‘‘ປຎ຺ຎາປນວເສນ ປຎ຺ຎາຯ ກິນ຺ຕິ ປຎ຺ຎາເປຕິ? ອນິຈ຺ຈນ຺ຕິ ປຎ຺ຎາເປຕິ, ທຸກ຺ຂນ຺ຕິ ປຎ຺ຎາເປຕິ, ອນຕ຺ຕາຕິ ປຎ຺ຎາເປຕີ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ສາ ປນາຍໍ ລກ຺ຂຓາທິໂຕ ຍຖາສຠາວປຏິເວຘລກ຺ຂຓາ, ອກ຺ຂລິຕປຏິເວຘລກ຺ຂຓາ ວາ ກຸສລິສ຺ສາສຂິຕ຺ເຕາສຸປຏິເວໂຘ ວິຍ, ວິສໂຍຠາສນຣສາ ປທີໂປ ວິຍ, ອສມ຺ໂມຫປຈ຺ຈຸປຏ຺ຐານາ ອຣຎ຺ຎຄຕສຸເທສໂກ ວິຍຯ ວິເສສໂຕ ປເນຕ຺ຖ ອາສວກ຺ຂຍຎາຓສງ຺ຂາຕາ ປຎ຺ຎາ ຈຕຸສຈ຺ຈທສ຺ສເນນ ປຎ຺ຎາຈກ຺ຂູຕິ ອຘິປ຺ເປຕາຯ ຍໍ ສນ຺ຘາຍ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ຈກ຺ຂຸໍ ອຸທປາທິ, ຎາຓໍ ອຸທປາທິ, ປຎ຺ຎາ ອຸທປາທິ, ວິຊ຺ຊາ ອຸທປາທິ, ອາໂລໂກ ອຸທປາທີ’’ຕິ (ສໍຯ ນິຯ ໕ຯ໑໐໘໑; ມຫາວຯ ໑໕)ຯ

ເອເຕສຸ ຈ ມໍສຈກ຺ຂຸ ປຣິຕ຺ຕໍ, ທິພ຺ພຈກ຺ຂຸ ມຫຄ຺ຄຕໍ, ອິຕຣໍ ອປ຺ປມາຓໍຯ ມໍສຈກ຺ຂຸ ຣູປີ, ອິຕຣານິ ອຣູປານິຯ ມໍສຈກ຺ຂຸ ທິພ຺ພຈກ຺ຂຸ ຈ ໂລກິຍານິ ສາສວານິ ຣູປວິສຍານິ, ອິຕຣໍ ໂລກຸຕ຺ຕຣໍ ອນາສວໍ ຈຕຸສຈ຺ຈວິສຍໍຯ ມໍສຈກ຺ຂຸ ອພ຺ຍາກຕໍ, ທິພ຺ພຈກ຺ຂຸ ສິຍາ ກຸສລໍ ສິຍາ ອພ຺ຍາກຕໍ, ຕຖາ ປຎ຺ຎາຈກ຺ຂຸຯ ມໍສຈກ຺ຂຸ ກາມາວຈຣໍ, ທິພ຺ພຈກ຺ຂຸ ຣູປາວຈຣໍ, ອິຕຣໍ ໂລກຸຕ຺ຕຣນ຺ຕິ ເອວມາທິ ວິຠາຄາ ເວທິຕພ຺ພາຯ

ຄາຖາສຸ ອນຸຕ຺ຕຣນ຺ຕິ ປຎ຺ຎາຈກ຺ຂຸໍ ສນ຺ຘາຍ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຕຎ຺ຫິ ອາສວກ຺ຂຍຎາຓຠາວໂຕ ອນຸຕ຺ຕຣໍຯ ອກ຺ຂາສີ ປຸຣິສຸຕ຺ຕໂມຕິ ປຸຣິສານໍ ອຸຕ຺ຕໂມ ອຄ຺ໂຄ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຘ ເທເສສີຯ ອຸປ຺ປາໂທຕິ ມໍສຈກ຺ຂຸສ຺ສ ປວຕ຺ຕີຯ ມຄ຺ໂຄຕິ ອຸປາໂຍ, ທິພ຺ພຈກ຺ຂຸສ຺ສ ກາຣຓໍຯ ປກຕິຈກ຺ຂຸມໂຕ ເອວ ຫິ ທິພ຺ພຈກ຺ຂຸ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ, ຍສ຺ມາ ກສິຓາໂລກໍ ວຑ຺ເຒຕ຺ວາ ທິພ຺ພຈກ຺ຂຸຎາຓສ຺ສ ອຸປ຺ປາທນໍ, ໂສ ຈ ກສິຓມຓ຺ຑເລ ອຸຄ຺ຄຫນິມິຕ຺ເຕນ ວິນາ ນຕ຺ຖີຕິຯ ຍໂຕຕິ ຍທາຯ ຎາຓນ຺ຕິ ອາສວກ຺ຂຍຎາຓໍຯ ເຕເນວາຫ ‘‘ປຎ຺ຎາຈກ຺ຂຸ ອນຸຕ຺ຕຣ’’ນ຺ຕິຯ ຍສ຺ສ ຈກ຺ຂຸສ຺ສ ປຏິລາຠາຕິ ຍສ຺ສ ອຣິຍສ຺ສ ປຎ຺ຎາຈກ຺ຂຸສ຺ສ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິຍາ ຠາວນາຍ ສພ຺ພສ຺ມາ ວຏ຺ຏທຸກ຺ຂໂຕ ປມຸຈ຺ຈຕິ ປຣິມຸຈ຺ຈຕີຕິຯ

ທຸຕິຍສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

໓ຯ ອິນ຺ທ຺ຣິຍສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ

໖໒ຯ ຕຕິເຍ ອິນ຺ທ຺ຣິຍານີຕິ ອຘິປເຕຍ຺ຍຏ຺ເຐນ ອິນ຺ທ຺ຣິຍານິຯ ຍານິ ຫິ ສຫຊາຕຘມ຺ເມສຸ ອິສ຺ສຣາ ວິຍ ຫຸຕ຺ວາ ເຕຫິ ອນຸວຕ຺

ຕິຕພ຺ພານິ, ຕານິ ອິນ຺ທ຺ຣິຍານິ ນາມ. ອປີຈ ອິນ຺ໂທ ກຄວາ ຜມ຺ມິສ຺ສໂຣ ປຣເມນ ຈິຕ຺ຕິສ຺ສຣິເຍນ ສມນ຺ນາຄໂຕ. ເຕນ ອິນ຺ເທນ ສພ຺ພປາຄມໍ ທິຍ຺ຄຕ຺ຕາ ອຜິຄຕຕ຺ຕາ ປເຣສຍ຺ຈ ທິຍ຺ຄຕ຺ຕາ ເທສິຕຕ຺ຕາ ວິທິຕຕ຺ຕາ ໂຄຈຣກາວນາເສວນາຫິ ທິຍ຺ຄຕ຺ຕາ ຈ ອິນ຺ທ຺ຣິຍານິ. ອິນ຺ທໍ ວາ ມຄ຺ຄາຜິຄມສ຺ສ ອຸປນິສ຺ສຍກູຕໍ ປຸຍ຺ຍກມ຺ມໍ, ຕສ຺ສ ລິງຄານິຕິປີ ອິນ຺ທ຺ຣິຍານິ. ອນຍ຺ຍາຕຍ຺ຍສ຺ສາມີຕິນ຺ທ຺ຣິຍນ຺ຕິ "ອນມຕ຺ຄເຄ ສໍສາເຣ ອນຍ຺ຍາຕໍ ອມຕປທໍ ຈຕ຺ສຈ຺ຈຜມ຺ມເມວ ວາ ຊານິສ຺ສາມີ"ຕິ ປຜິປນ຺ນສ຺ສ ອິມິນາ ປຸພ຺ພກາເຄນ ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ອິນ຺ທ຺ຣິຍໍ, ໂສຕາປຕ຺ຕິມຄ຺ຄປຍ຺ຍາເຍຕໍ ອຜິວຈນໍ. ອຍ຺ຍິນ຺ທ຺ຣິຍນ຺ຕິ ອາຊານໄນ຺ທ຺ຣິຍໍ. ຕຕ຺ຣາຍໍ ວຈນຕ຺ໂຖ – ອາຊານາຕິ ປາຄມມຄ຺ຄຍ຺ຍາເຕນ ທິຍ຺ຄມຣິຍາທໍ ອນຕິກ຺ກມິຕ຺ວາວ ຊານາຕິຕິ ອຍ຺ຍາ. ຍເຖວ ຫີ ປາຄມມຄ຺ຄປຍ຺ຍາ ທຸກ຺ຂາທີສຸ ປຣິຍ຺ຍາກີສມຍາທິວເສນ ປວຕ຺ຕຕິ, ຕເຖວ ອຍມ຺ປີ ປວຕ຺ຕຕີຕິ ອຍ຺ຍາ ຈ ສາ ຍຖາວຸຕ຺ເຕນຜ຺ເຖນ ອິນ຺ທ຺ຣິຍໍ ຈາຕິ ອຍ຺ຍິນ຺ທ຺ຣິຍໍ. ອາຊານນຜ຺ເຖເນວ ອຍ຺ຍສ຺ສ ວາ ອຣິຍປຸຄ຺ຄລສ຺ສ ອິນ຺ທ຺ຣິຍນ຺ຕິ ອຍ຺ຍິນ຺ທ຺ຣິຍໍ, ໂສຕາປຕ຺ຕິຜລໂຕ ປຜ຺ຖາຍ ຉສຸ ຖາເນສຸ ຍາຕສ຺ເສຕໍ ອຜິວຈນໍ. ອຍ຺ຍາຕາວິນ຺ທ຺ຣິຍນ຺ຕິ ອຍ຺ຍາຕາວິໂນ ຈຕູສຸ ສຈ຺ເຈສຸ ນິຜ຺ຖິຕຍາຕກິຈ຺ຈສ຺ສ ຂີຕາສວສ຺ສ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນໂຕ ອິນ຺ທ຺ຣິຍຜ຺ຖສມ຺ກວໂຕ ຈ ອຍ຺ຍາຕາວິນ຺ທ຺ຣິຍໍ. ເອຕ຺ຖ ຈ ປາຄມປຈ຺ຈິມານິ ປາຄມມຄ຺ຄຈຕ຺ຕຸຖຜລວເສນ ເອກຜ຺ຖານິການິ, ອິຕຣໍ ອິຕຣມຄ຺ຄຜລວເສນ ຉຜ຺ຖານິກນ຺ຕິ ເວທິຕພ຺ພໍ.

ຄາຖາສຸ ສິກ຺ຂມານສ຺ສາຕິ ອຜິສີລສິກ຺ຂາທໂຍ ສິກ຺ຂມານສ຺ສ ກາເວນ຺ຕສ຺ສ. ອຸຊຸມຄ຺ຄານຸສາຣິໂນຕິ ອຸຊຸມຄ຺ໂຄ ວຸຈ຺ຈຕິ ອຣິຍມຄ຺ໂຄ, ອນ຺ຕທ຺ວຍວິວຊ຺ຊິຕຕ຺ຕາ ຕສ຺ສ ອນຸສ຺ສຣຕາໂຕ ອຸຊຸມຄ຺ຄານຸສາຣິໂນ, ປຜິປາຜິຍາ ມຄ຺ເຄ ອຸປ຺ປາເທນ຺ຕສ຺ສາຕິ ອຕ຺ໂຖ. ຂຍສ຺ມິນ຺ຕິ ອນວເສສກິເລສານໍ ເຂປນໂຕ ຂຍສງ຺ຂາເຕ ອຄ຺ຄມຄ຺ເຄ ຍາຕໍ ປາຄມໍ ປຸເຣເຍວ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ. ຕໂຕ ອຍ຺ຍາ ອນນ຺ຕຣາຕິ ຕໂຕ ມຄ຺ຄຍາຕໂຕ ອນນ຺ຕຣາ ອຣຫຕ຺ຕໍ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ. ອຖ ວາ ອຸຊຸມຄ຺ຄານຸສາຣິໂນຕິ ລິນ຺ທ຺ຜຈ຺ຈປຕິຜ຺ຖານາຍູຫນາທິເກ ວຊ຺ເຊຕ຺ວາ ສມຖວິປສ຺ສນໍ ຍຸຄນທ຺ຜໍ ກຕ຺ວາ ກາວນາວເສນ ປວຕ຺ຕໍ ປຸພ຺ພກາຄມຄ຺ຄໍ ອນຸສ຺ສຣນ຺ຕສ຺ສ ອນຸຄຈ຺ຉນ຺ຕສ຺ສ ປຜິປຊ຺ຊນ຺ຕສ຺ສ ໂຄຕ຺ຣກຸຍາຕານນ຺ຕຣໍ ທິຍ຺ເຖກຜ຺ຖານໍ ກິເລສານໍ ເຂປນໂຕ ຂຍສ຺ມີ ໂສຕາປຕ຺ຕິມຄ຺ເຄ ປາຄມໍ ຍາຕໍ ອນຍ຺ຍາຕຍ຺ຍສ຺ສາມີຕິນ຺ທ຺ຣິຍໍ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ. ຕໂຕ ອຍ຺ຍາ ອນນ຺ຕຣາຕິ ຕໂຕ ປາຄມຍາຕໂຕ ອນນ຺ຕຣາ ອນນ຺ຕຣໂຕ ປຜ຺ຖາຍ ຍາວ ອຄ຺ຄມຄ຺ຄາ ອຍ຺ຍາ ອຍ຺ຍິນ຺ທ຺ຣິຍໍ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ.

ຕໂຕອຍ຺ຍາ ວິມຸຕ຺ຕສ຺ສາຕິ ຕໂຕ ອຍ຺ຍາ ອຍ຺ຍິນ຺ທ຺ຣິຍໂຕ ປຈ຺ຉາ ອຣຫຕ຺ຕມຄ຺ຄຍາຕານນ຺ຕຣາ ອຣຫຕ຺ຕຜເລນ ປຍ຺ຍາວິມຸຕ຺ຕິຍາ ອຍ຺ຍາຕາວິນ຺ທ຺ຣິເຍນ ວິມຸຕ຺ຕສ຺ສ. ຍາຕໍ ເວ ໂຫຕິ ຕາທິໂນຕິ ອຣຫຕ຺ຕຜລຸປ຺ປຕ຺ຕິໂຕ ອຸຕ຺ຕຣກາເລ ອິຜ຺ຖານິຜ຺ຖາທີສຸ ຕາທິລກ຺ຂຕປ຺ປຕ຺ຕສ຺ສ ຂີຕາສວສ຺ສ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂຕຍາຕໍ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ. ກຖໍ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕີຕິ ອາຫ "ອກຸປ຺ປາ ເມ ວິມຸຕ຺ຕີ"ຕິ. ຕສ຺ສ ອກຸປ຺ປກາວສ຺ສ ກາຣຕໍ ທສ຺ເສຕິ "ກວສໍໂຍຊນກ຺ຂຍາ"ຕິ.

ອິທານິ ຕາທິສໍ ຂີຕາສວໍ ໂຖເມນ຺ໂຕ "ສ ເວ ອິນ຺ທ຺ຣິຍສມ຺ປນ຺ໂນ"ຕິ ຕຕິຍໍ ຄາຖມາຫ. ຕຕ຺ຖ ອິນ຺ທ຺ຣິຍສມ຺ປນ຺ໂນຕິ ຍຖາວຸຕ຺ເຕຫິ ຕີຫິ ໂລກຸຕ຺ຕຣິນ຺ທ຺ຣິເຍຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ, ສຸທ຺ເຜຫິປີ ວາ ປຜິປ຺ປສ຺ສທ຺ຜິລທ຺ເຜຫິ ສທ຺ຜາທີຫິ ອິນ຺ທ຺ຣິເຍຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ປຣິປຸຕ຺ໂຕ, ຕໂຕ ເອວ ຈກ຺ຂາທີຫິ ສຸຜ຺ຖຸ ວູປສນ຺ເຕຫິ ນິພ຺ພິເສວເນຫິ ອິນ຺ທ຺ຣິເຍຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ. ເຕນາຫ "ສນ຺ໂຕ"ຕິ, ສພ຺ພກິເລສປຣິລຸອາຫວູປສເມນ ອຸປສນ຺ໂຕຕິ ອຕ຺ໂຖ. ສນ຺ຕິປເທ ຣໂຕຕິ ນິພ຺ພາເນ ອກິຣໂຕ ອຜິມຸຕ຺ໂຕ. ເອຕ຺ຖ ຈ "ອິນ຺ທ຺ຣິຍສມ຺ປນ຺ໂນ"ຕິ ເອເຕນ ກາວິຕມຄ຺ຄຕາ, ປຣິຍ຺ຍາຕກ຺ຂນ຺ຜຕາ ຈສ຺ສ ທສ຺ສິຕາ. "ສນ຺ໂຕ"ຕິ ເອເຕນ ປຫີນກິເລສຕາ, "ສນ຺ຕິປເທ ຣໂຕ"ຕິ ເອເຕນ ສຈ຺ຈິກຕນິໂຣຜຕາຕິ. ເສສໍ ວຸຕ຺ຕນຍເມວ.

ຕຕິຍສຸຕ຺ຕວຕ຺ຕນາ ນິຜ຺ຖິຕາ.

໔. ອທ຺ຜາສຸຕ຺ຕວຕ຺ຕນາ

໖໓. ຈຕຸຕ຺ເຖ ອທ຺ຜາຕິ ກາລາ. ອຕີໂຕ ອທ຺ຜາຕິອາທີສຸ ທ຺ເວ ປຣິຍາຍາ – ສຸຕ຺ຕນ຺ຕປຣິຍາໂຍ, ອກິຜມ຺ມປຣິຍາໂຍ ຈ. ຕຕ຺ຖ ສຸຕ຺ຕນ຺ຕປຣິຍາເຍນ ປຜິສນ຺ຜິໂຕ ປຸພ຺ເພ ອຕີໂຕ ອທ຺ຜາ ນາມ, ຈຸຕິໂຕ ປຈ຺ຉາ ອນາຄໂຕ ອທ຺ຜາ ນາມ, ສຫ ຈຸຕິປຜິສນ຺ຜີຫິ ຕທນ຺ຕຣໍ ປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ໂນ ອທ຺ຜາ ນາມ. ອກິຜມ຺ມປຣິຍາເຍນ ອຸປ຺ປາໂທ, ຖິຕິ, ກງ຺ໂຄຕິ ອິເມ ຕໂຍ ຂເຕ ປຕ຺ວາ ນິຣຸທ຺ຜຜມ຺ມາ ອຕີໂຕ ອທ຺ຜາ ນາມ, ຕໂຍປີ ຂເຕ ອສມ຺ປຕ຺ຕາ ອນາຄໂຕ ອທ຺ຜາ ນາມ, ຂຕຕ຺ຕຍສມງ຺ຄີໂນ ປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ໂນ ອທ຺ຜາ ນາມ
.

ອປໂຣ ນໂຍ – ອຍຄຸຫິ ອຕີຕາທິວິກາໂຄ ອທຸຣາສນຸຕຕິສມຍຂຓາວເສນ ຈຕຸຣາ ເວທິຕພຸໂພ. ເຕສຸ ອທຸຣາວິກາໂຄ ວຸຕຸໂຕ. ສນຸຕຕິວເສນ ສການາ ເອເກາຕຸສມຸຍຸຖານາ, ເອກາຫາຣສມຸຍຸຖານາ ຈ ປຸພຸພາປຣິຍວເສນ ວຕຸຕມານາປິ ປຈຸຈຸປຸປນຸນາ. ຕໂຕ ປຸພຸເພ ວິສກາເຄາຕຸອາຫາຣສມຸຍຸຖານາ ອຕີຕາ ປຈຸຈາ ອນາຄຕາ. ຈິຕຸຕຊາ ເອກວີຖິເອກຊວນເອກສມາປຕຸຕິສມຸຍຸຖານາ ປຈຸຈຸປຸປນຸນາ ນາມ, ຕໂຕ ປຸພຸເພ ອຕີຕາ, ປຈຸຈາ ອນາຄຕາ. ກມຸມສມຸຍຸຖານານໍ ປາຟິເຍກຸກໍ ສນຸຕຕິວເສນ ອຕີຕາທິເກໂທ ນຕຸຖິ, ເຕສໍເຍວ ປນ ອຸຕຸອາຫາຣຈິຕຸຕສມຸຍຸຖານານໍ ອຸປຕຸຖມຸກກວເສນ ຕສຸສ ອຕີຕາທິກາໂວ ເວທິຕພຸໂພ. ສມຍວເສນ ເອກມຸຫຸຕຸຕປຸພຸພຕຸຫສາຍນຸຫຣຕຸຕິທິວາທິສຸ ສມເຍສຸ ສນຸຕານວເສນ ປວຕຸຕມານາ ຕໍຕໍສມເຍ ປຈຸຈຸປຸປນຸນາ ນາມ, ຕໂຕ ປຸພຸເພ ອຕີຕາ, ປຈຸຈາ ອນາຄຕາ. ອຍໍ ຕາວ ຣູປຂນຸເນສຸ ນໂຍ. ອຣູປຂນຸເນສຸ ປນ ຂຓາວເສນ ອຸປຸປາທາທິກຸຂຓຕຸຕຍປຣິຍາປນຸນາ ປຈຸຈຸປຸປນຸນາ, ຕໂຕ ປຸພຸເພ ອຕີຕາ, ປຈຸຈາ ອນາຄຕາ. ອປິຈ ອຕິກຸກນຸຕເຫຕຸປຈຸຈຍກິຈຸຈາ ອຕີຕາ, ນິຍຸຖິຕເຫຕຸກິຈຸຈາ ອນິຍຸຖິຕປຈຸຈຍກິຈຸຈາ ປຈຸຈຸປຸປນຸນາ, ອຸກຍກິຈຸຈໍ ອສມຸປຕຸຕາ ອນາຄຕາ. ອຕຸຕໂນ ວາ ກິຈຸຈກຸຂເຓ ປຈຸຈຸປຸປນຸນາ, ຕໂຕ ປຸພຸເພ ອຕີຕາ, ປຈຸຈາ ອນາຄຕາ. ເອຕຸຖ ຈ ຂຓາທິກຖາວ ນິປຸປຣິຍາຍາ, ເສສາ ປຣິຍາຍາ. ອຍຄຸຫິ ອຕີຕາທິເກໂທ ນາມ ຂນຸນານໍ ໂຫຕິ, ນ ກາລສຸສ. ອຕີຕາທິເກເທ ປນ ຂນຸເນ ອຸປາທາຍ ປຣມຕຸຖໂຕ ອວິຊຸຊມາໂນປິ ກາໂລ ອິຂ ເຕເນວ ໂວຫາເຣນ ອຕີໂຕຕິອາທິນາ ວຸຕຸໂຕຕິ ເວທິຕພຸໂພ.

ຄາຖາສຸ ອກຸເຂຍຸຍສຄຸຄິໂນຕີ ເອຕຸຖ ອກຸຂາຍຕິ, ກຖີຍຕິ, ປຄຸຄາປີຍຕີຕິ ອກຸເຂຍຸຍໍ, ກຖາວຕຸຖຸ, ອຕຸຖໂຕ ຣູປາທໂຍ ປຄຸຈກຸຂນຸນາ. ວຸຕຸຕຄຸເຫຕໍ –

‘‘ອຕີຕໍ ວາ ອທຸຣານໍ ອາຣພຸກ ກຖໍ ກເຖຍຸຍ, ອນາຄຕໍ ວາ…ເປ… ປຈຸຈຸປຸປນຸນໍ ວາ ອທຸຣານໍ ອາຣພຸກ ກຖໍ ກເຖຍຸຍາ’’ຕິ (ທີ. ນິ. ໓.໓໐໘).

ຕຖາ –

‘‘ຍໍ, ກິກຸຂເວ , ຣູປໍ ອຕີຕໍ ນິຣຸທຸຂໍ ວິປຣິຕາຕໍ, ‘ອໂຫສີ’ຕິ ຕສຸສ ສງຂາ, ‘ອໂຫສີ’ຕິ ຕສຸສ ສມຄຸຄາ, ‘ອໂຫສີ’ຕິ ຕສຸສ ປຄຸຄຕຸຕິ; ນ ຕສຸສ ສງຂາ ອຕຸຖີຕິ, ນ ຕສຸສ ສງຂາ ກວິສຸສຕີ’’ຕິ (ສໍ. ນິ. ໓.໖໒) –

ເອວໍ ວຸຕຸເຕນ ນິຣຸຕຸຕິປຖສຸຕຸເຕນປິ ເອຕຸຖ ອຕຸໂຖ ທີເປຕພຸໂພ. ເອວໍ ກຖາວຕຸຖຸກາເວນ ອກຸເຂຍຸຍສງຂາເຕ ຂນຸຂປຄຸຈເກ ອຫນຸຕິ ຈ ມມນຸຕິ ຈ ເທໂວຕິ ຈ ມນຸສຸໂສຕິ ຈ ອິຕຸຖີຕິ ຈ ປຸຣິໂສຕິ ຈ ອາທິນາ ປວຕຸຕສຄຸຄາວເສນ ອກຸເຂຍຸຍສຄຸຄິໂນ, ປຄຸຈສຸ ອຸປາທານກຸຂນຸເຂສຸ ສຕຸຕປຸຄຸຄລາທິສຄຸຄິໂນຕິ ອຕຸໂຖ. ອກຸເຂຍຸຍສຸມິ ຕຕຸຫາທິຍຸຖິຄຸຄາຫວເສນ ປຕິຍຸຖິຕາ, ຣາຄາທິວເສນ ວາ ອຍຸຖຫາກາເຣທິ ປຕິຍຸຖິຕາ. ຣຕຸໂຕ ທິ ຣາຄວເສນ ປຕິຍຸຖິໂຕ ໂຫຕິ, ທຸຍຸໂຖ ໂທສວເສນ, ມູລຸໂທ ໂມຫວເສນ, ປຣາມຍຸໂຖ ທິຍຸຖິວເສນ, ຖາມຄໂຕ ອນຸສຍວເສນ, ວິນິພທຸໂຂ ມານວເສນ, ອນິຍຸຖງຄໂຕ ວິຈິກິຈຸຈາວເສນ, ວິກຸເຂປຄໂຕ ອຸທຸຂຈຸຈວເສນ ປຕິຍຸຖິໂຕ ໂຫຕີຕິ.

ອກຸເຂຍຸຍໍ ອປຣິຄຸຄາຍາຕິ ຕໍ ອກຸເຂຍຸຍໍ ເຕກູມກຂນຸເນ ຕີຫີ ປຣິຄຸຄາຫິ ອປຣິຊານິຕຸວາ ຕສຸສ ອປຣິຊານນເຫຕຸ. ໂຍຄມາຍນຸຕິ ມຈຸຈຸໂນຕິ ມຣຕສຸສ ໂຍຄໍ ເຕນ ສໍໂຍຄໍ ອຸປຄຈຸຈນຸຕິ, ນ ວິສໍໂຍຄນຸຕິ ອຕຸໂຖ.

ອຖ ວາ ໂຍຄນຸຕິ ອຸປາຍໍ, ເຕນ ໂຍຊິຕໍ ປສາຣິຕໍ ມາຣເສນຍຸຖານິຍໍ ອນຕຸຖຊາລໍ ກິເລສຊາລຄຸຈ ອຸປຄຈຸຈນຸຕີຕິ ວຸຕຸຕໍ ໂຫຕິ. ຕຖາ ຫິ ວຸຕຸຕໍ –

‘‘ນ ຫິ ໂນ ສງຄຣໍ ເຕນ, ມຫາເສເນນ ມຈຸຈຸນາ’’ຕິ. (ມ. ນິ. ໓.໒໗໒; ຊາ. ໒.໒໒.໑໒໑; ເນຕຸຕິ. ໑໐໓);

ເອຕຸຕາວຕາ ວຍຸຍໍ ທສຸເສຕຸວາ ອິທານິ ວິວຍຸຍໍ ທສຸເສຕຸໍ ‘‘ອກຸເຂຍຸຍຄຸຈ ປຣິຄຸຄາຍາ’’ຕິອາທິ ວຸຕຸຕໍ. ຕຕຸຖ ຈ-ສທຸໂທ ພຸຍຕິເຣເກ, ເຕນ ອກຸເຂຍຸຍປຣິຊານເນນ ລທຸຂພຸພໍ ວກຸຂມານເມວ ວິເສສໍ ໂຊເຕຕີ. ປຣິຄຸຄາຍາຕິ ວິປສຸສນາສທິຕາຍ ມຄຸຄປຄຸຄາຍ ທຸກຸຂນຸຕິ ປຣິຈຸຈິຊຸຊ ຊານິຕຸວາ, ຕປຸປຜິພທຸຂກິເລສປຸປຫາເນນ ວາ ຕໍ ສມຕິກຸກມິຕຸວາ ຕີສຸສນຸນມຸປິ ປຣິຄຸຄານໍ ກິຈຸຈໍ ມຕຸຖກໍ ປາເປຕຸວາ. ອກຸຂາຕາຣໍ ນ ມຄຸຄຕີຕິ ສພຸພໂສ ມຄຸຄນານໍ ປຫີນຕຸຕາ ຂີຓາສໂວ ອກຸຂາຕາຣໍ ນ

ມຄຸຄຕິ, ກາຣກາທິສກາວໍ ກິຄຸຈິ ອຕຸຕາມໍ ນ ປຈຸເຈຕິຕິ ອຕຸໂຖ។ ຟຸຍຸໂຖວິໂມກຸໂຂ ມນສາ, ສນຸຕິປທມນຸຕຸຕຣນຸຕິ ຍສຸມາ ສພຸພສງຂຕວິມຸຕຸຕຕຸຕາ "ວິໂມກຸໂຂ"ຕິ ສພຸພກິເລສສນຸຕາປວູປສມນຍຸຖານຕາຍ "ສນຸຕິປທ"ນຸຕິ ລທຸຣນາໂມ ນິພຸພານຣມຸ ໂມ ຟຸຍຸໂຖ ຟຸສິໂຕ ປຕຸໂຕ, ຕສຸມາ ອກຸຂາຕາຣໍ ນ ມຄຸຄຕິຕິ។ ອຖ ວາ "ປຣິຄຸຍາຍາ"ຕິ ປເທນ ທຸກຸຂສຈຸຈສຸສ ປຣິຄຸຍາກິສມ ຍໍ ສມຸທຍສຈຸຈສຸສ ປຫານາກິສມຍຄຸຈ ວຕຸວາ ອິທານິ "ຟຸຍຸໂຖ ວິໂມກຸໂຂ ມນສາ, ສນຸຕິປທມນຸຕຸຕຣ"ນຸຕິ ອິມິນາ ມຄຸຄນິໂຣຣານໍ ກາວນາສຈຸຊິກິຣິຍາກິສມຍໍ ວທຕິ។ ຕສຸສຕຸໂຖ – ສມຸຈເຊທວເສນ ສພຸພກິເລເສຫິ ວິມຸຈຸຈຕິຕິ ວິໂມກຸໂຂ, ອຣິຍມຄຸໂຄ។ ໂສ ປນສຸສ ມຄຸຄຈິຕຸເຕນ ຟຸຍຸໂຖ ຟຸສິໂຕ ກາວິໂຕ, ເຕເນວ ອນຸຕຸຕຣໍ ສນຸຕິປທໍ ນິພຸພານໍ ຟຸຍຸຄໍ ຟຸສິຕໍ ສຈຸຊິກຕນຸຕິ។

ອກຸເຂຍຸຍສມຸປນຸໂນຕິ ອກຸເຂຍຸຍນິມິຕຸຕໍ ວິວິຣາຫິ ວິປຕຸຕິຫິ ອຸປທຸທຸເຕ ໂລເກ ປທີນວິປລຸລາສຕາຍ ຕໂຕ ສຸປຣິມຸຕຸໂຕ ອກຸເຂຍຸຍປຣິຄຸຍາກິນິພຸພຕຸຕາຫິ ສມຸປຕຸຕິຫິ ສມຸປນຸໂນ ສມນຸນາຄໂຕ។ ສງຂາຍ ເສວີຕິ ປຄຸຍາເວປຸລຸລປຸປຕຸຕິຍາ ຈີວຣາທິປຈຸຈເຍ ສງຂາຍ ປຣິຕຸເລຕຸວາວ ເສວນສີໂລ, ສງຂາຕຣມຸມຕຸຕາ ຈ ອາປາຖຄຕໍ ສພຸພມຸປິ ວິສຍໍ ລລຸອງຄຸເປກຸຂາວ ເສນ ສງຂາຍ ເສວນສີໂລ។ ຣມຸມຍຸໂຖຕິ ອເສກຸຂຣມຸເມສຸ ນິພຸພານຣມຸເມ ເອວ ວາ ຖິໂຕ។ ເວທຄູຕິ ເວທິຕພຸພສຸສ ຈຕຸສຈຸຈສຸສ ປາຣງຄຕຸຕາ ເວທຄູ។ ເອວໍຄຸໂຕ ອຣຫາ ກວາທິສຸ ກຕຸຖຈິ ອາຍຕິ ປຸນພຸກວາກາວໂຕ ມນຸສຸສເທວາຕິ ສງຂຍໍ ນ ອຸເປຕິ, ອປຄຸຄຕຸຕິກກາວເມວ ຄຈຸຉຕິຕິ ອນຸປາທາປຣິນິພຸພາເນນ ເທສນໍ ນິຍຸຖາເປສິ។

ຈຕຸຕຸຖສຸຕຸຕວຕຸຕນາ ນິຍຸຖິຕາ។

໘។ ທຸຈຸຈຣິຕສຸຕຸຕວຕຸຕນາ

໖໘។ ປຄຸຈເມ ທຸຍຸຖຸ ຈຣິຕານິ, ທຸຍຸຖານິ ວາ ຈຣິຕານິ ທຸຈຸຈຣິຕານີ។ ກາເຍນ ທຸຈຸຈຣິຕໍ, ກາຍໂຕ ວາ ປວຕຸຕໍ ທຸຈຸຈຣິຕໍ ກາຍ ທຸຈຸຈຣິຕໍ។ ເສເສສຸປິ ເອເສວ ນໂຍ ។ ອິມານິ ຈ ທຸຈຸຈຣິຕານິ ປຄຸຄຕຸຕິຍາ ວາ ກເຖຕພຸພານິ ກມຸມປເຖຫິ ວາ។ ຕຕຸຖ ປຄຸຄຕຸ ຕິຍາ ຕາວ ກາຍທຸວາເຣ ປຄຸຄຕຸຕສິກຸຂາປທສຸສ ວີຕິກຸກໂມ ກາຍທຸຈຸຈຣິຕໍ, ວຈີທຸວາເຣ ປຄຸຄຕຸຕສິກຸຂາປທສຸສ ວີຕິກຸກໂມ ວຈີທຸຈຸຈຣິຕໍ, ອຸກາຍຕຸຖ ປຄຸຄຕຸຕສຸສ ວີຕິກຸກໂມ ມໂນທຸຈຸຈຣິຕນຸຕິ ອຍໍ ປຄຸຄຕຸຕິກຖາ។ ປາຕາຕິປາຕາທໂຍ ປນ ຕິສຸໂສ ເຈຕນາ ກາຍທຸວາເຣປີ, ວຈີທຸວາເຣປີ, ອຸປຸປນຸນາ ກາຍທຸຈຸຈຣິຕໍ, ຕຖາ ຈຕສຸໂສ ມຸສາວາທາທິເຈຕນາ ວຈີທຸຈຸຈຣິຕໍ, ອກິຊຸຊາ, ພຸຍາປາໂທ, ມິຈຸຉາທິຍຸຖິຕິ ຕໂຍ ເຈຕນາສມຸປຍຸຕຸຕຣມຸມາ ມໂນທຸຈຸຈຣິຕນຸຕິ ອຍໍ ກມຸມປຖກຖາ។

ຄາຖາຍໍ ກມຸມປຖຸປຸປຕຸໂຕເຍວ ປາປຣມຸໂມ ກາຍທຸຈຸຈຣິຕາທິກາເວນ ວຸຕຸໂຕຕິ ຕທຄຸຄໍ ປາປຣມຸມໍ ສງຄຕຸຫິຕຸໍ "ຍຄຸຈຄຸຄໍ ໂທສສຄຸຫິຕ"ນຸຕິ ວຸຕຸຕໍ។ ຕຕຸຖ ໂທສສຄຸຫິຕນຸຕິ ຣາຄາທິກິເລສສໍຫິຕໍ។ ເສສໍ ສຸວິຄຸເຄຸຍຸຍເມວ។

ປຄຸຈມສຸຕຸຕວຕຸຕນາ ນິຍຸຖິຕາ។

໖។ ສຸຈຣິຕສຸຕຸຕວຕຸຕນາ

໖໕។ ຉຍຸເຖ ສຸຍຸຖຸ ຈຣິຕານິ, ສຸນຸທຣານິ ວາ ຈຣິຕານິ ສຸຈຣິຕານີ។ ກາເຍນ ສຸຈຣິຕໍ, ກາຍໂຕ ວາ ປວຕຸຕໍ ສຸຈຣິຕໍ ກາຍສຸຈຣິ ຕໍ។ ເສເສສຸປິ ເອເສວ ນໂຍ។ ອິຣາປີ ປນ ປຄຸຄຕຸຕິວເສນ, ກມຸມປຖວເສນ ຈາຕິ ທຸວິຣາ ກຖາ។ ຕຕຸຖ ກາຍທຸວາເຣ ປຄຸຄຕຸຕສິກຸຂາປທສຸສ ອວີຕິກຸກໂມ ກາຍສຸຈຣິຕໍ, ວຈີທຸວາເຣ ປຄຸຄຕຸຕສິກຸຂາປທສຸສ ອວີຕິກຸກໂມ ວຈີສຸຈຣິຕໍ, ອຸກາຍຕຸຖ ປຄຸຄຕຸຕສຸສ ອວີຕິກຸກໂມ ມໂນສຸຈຣິຕນຸຕິ ອຍໍ ປຄຸຄຕຸຕິກຖາ។ ປາຕາຕິປາຕາທີຫິ ປນ ວິຣມນຸຕສຸສ ອຸປຸປນຸນາ ຕິສຸໂສ ເຈຕນາປີ ວິຣຕິໂຍປີ ກາຍສຸຈຣິຕໍ, ມຸສາວາທາທີຫິ ວິຣມນຸຕສຸສ ຈຕສຸໂສ ເຈຕນາປີ ວິຣຕິໂຍປີ ວຈີສຸຈຣິຕໍ, ອນກິຊຸຊາ, ອພຸຍາ ປາໂທ, ສມຸມາທິຍຸຖິຕິ ຕໂຍ ເຈຕນາສມຸປຍຸຕຸຕຣມຸມາ ມໂນສຸຈຣິຕນຸຕິ ອຍໍ ກມຸມປຖກຖາ។ ເສສໍ ວຸຕຸຕນຍເມວ។

ຉຍຸຖສຸຕຸຕວຕຸຕນາ ນິຍຸຖິຕາ។

໗។ ໂສເຈຍຸຍສຸຕຸຕວຕຸຕນາ

໖໖ຯ ສຕ຺ຕເມ ໂສເຈຍ຺ຍານີຕິ ສຸຈິຠາວາຯ ກາຍໂສເຈຍ຺ຍນ຺ຕິ ກາຍສຸຈຣິຕໍ, ວຈີມໂນໂສເຈຍ຺ຍານິປິ ວຈີມໂນສຸຈຣິຕາເນວຯ ຕຖາ ຫິ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ຕຕ຺ຖ ກຕມໍ ກາຍໂສເຈຍ຺ຍໍ? ປາຓາຕິປາຕາ ເວຣມຓີ’’ຕິອາທິ (ອຯ ນິຯ ໓ຯ໑໒໑-໑໒໒)ຯ

ຄາຖາຍໍ ສມຸຈ຺ເຉທວເສນ ປຫີນສພ຺ພກາຍທຸຈ຺ຈຣິຕຕ຺ຕາ ກາເຍນ ສຸຈີຕິ ກາຍສຸຈິຯ ໂສເຈຍ຺ຍສມ຺ປນ຺ນນ຺ຕິ ປຏິປ຺ປສ຺ສທ຺ຘກິເລສຕ຺ຕາ ສຸປຣິສຸທ຺ຘາຍ ໂສເຈຍ຺ຍສມ຺ປຕ຺ຕິຍາ ອຸເປຕໍຯ ເສສໍ ວຸຕ຺ຕນຍເມວຯ

ສຕ຺ຕມສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

໘ຯ ໂມເນຍ຺ຍສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ

໖໗ຯ ອຏ຺ຐເມ ໂມເນຍ຺ຍານີຕິ ເອຕ຺ຖ ອິຘໂລກປຣໂລກໍ ອຕ຺ຕຫິຕປຣຫິຕຎ຺ຈ ມຸນາຕີຕິ ມຸນິ, ກລ຺ຍາຓປຸຖຸຊ຺ຊເນນ ສທ຺ຘິໍ ສຕ຺ຕ ເສກ຺ຂາ ອຣຫາ ຈຯ ອິຘ ປນ ອຣຫາວ ອຘິປ຺ເປໂຕຯ ມຸນິໂນ ຠາວາຕິ ໂມເນຍ຺ຍານິ, ອຣຫໂຕ ກາຍວຈີມໂນສມາຈາຣາຯ

ອຖ ວາ ມຸນິຠາວກຣາ ໂມເນຍ຺ຍປຏິປທາຘມ຺ມາ ໂມເນຍ຺ຍານິຯ ເຕສມຍໍ ວິຕ຺ຖາໂຣ –

‘‘ຕຕ຺ຖ ກຕມໍ ກາຍໂມເນຍ຺ຍໍ? ຕິວິຘກາຍທຸຈ຺ຈຣິຕສ຺ສ ປຫານໍ ກາຍໂມເນຍ຺ຍໍ, ຕິວິຘໍ ກາຍສຸຈຣິຕໍ ກາຍໂມເນຍ຺ຍໍ, ກາຍາຣມ຺ມເຓ ຎາຓໍ ກາຍໂມເນຍ຺ຍໍ, ກາຍປຣິຎ຺ຎາ ກາຍໂມເນຍ຺ຍໍ, ປຣິຎ຺ຎາສຫຄໂຕ ມຄ຺ໂຄ ກາຍໂມເນຍ຺ຍໍ, ກາຍສ຺ມິໍ ຉນ຺ທຣາຄປ຺ປຫານໍ ກາຍໂມເນຍ຺ຍໍ, ກາຍສງ຺ຂາຣນິໂຣຘາ ຈຕຸຕ຺ຖຊ຺ຌານສມາປຕ຺ຕິ ກາຍໂມເນຍ຺ຍໍຯ

‘‘ຕຕ຺ຖ ກຕມໍ ວຈີໂມເນຍ຺ຍໍ? ຈຕຸພ຺ພິຘວຈີທຸຈ຺ຈຣິຕສ຺ສ ປຫານໍ ວຈີໂມເນຍ຺ຍໍ, ຈຕຸພ຺ພິຘໍ ວຈີສຸຈຣິຕໍ, ວາຈາຣມ຺ມເຓ ຎາຓໍ, ວາຈາປຣິຎ຺ຎາ, ປຣິຎ຺ຎາສຫຄໂຕ ມຄ຺ໂຄ, ວາຈາຍ ຉນ຺ທຣາຄປ຺ປຫານໍ, ວຈີສງ຺ຂາຣນິໂຣຘາ ທຸຕິຍຊ຺ຌານສມາປຕ຺ຕິ ວຈີໂມເນຍ຺ຍໍຯ

‘‘ຕຕ຺ຖ ກຕມໍ ມໂນໂມເນຍ຺ຍໍ? ຕິວິຘມໂນທຸຈ຺ຈຣິຕສ຺ສ ປຫານໍ ມໂນໂມເນຍ຺ຍໍ, ຕິວິຘໍ ມໂນສຸຈຣິຕໍ, ມນາຣມ຺ມເຓ ຎາຓໍ, ມໂນປຣິຎ຺ຎາ, ປຣິຎ຺ຎາສຫຄໂຕ ມຄ຺ໂຄ, ມນສ຺ມິໍ ຉນ຺ທຣາຄປ຺ປຫານໍ, ຈິຕ຺ຕສງ຺ຂາຣນິໂຣຘາ ສຎ຺ຎາເວທຍິຕນິໂຣຘສມາປຕ຺ຕິ ມໂນໂມເນຍ຺ຍ’’ນ຺ຕິ (ມຫານິຯ ໑໔; ຈູລນິຯ ເມຕ຺ຕຄູມາຓວປຸຈ຺ຉານິທ຺ເທສ ໒໑)ຯ

ນິນ຺ຫາຕປາປກນ຺ຕິ ອຄ຺ຄມຄ຺ຄຊເລນ ສຸຏ຺ຐຸ ວິກ຺ຂາລິຕປາປມລໍຯ

ອຏ຺ຐມສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

໙ຯ ປຐມຣາຄສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ

໖໘ຯ ນວເມ ຍສ຺ສ ກສ຺ສຈີຕິ ອນິຍມິຕວຈນໍ, ຕສ຺ມາ ຍສ຺ສ ກສ຺ສຈິ ປຸຄ຺ຄລສ຺ສ ຄຫຏ຺ຐສ຺ສ ວາ ປພ຺ພຊິຕສ຺ສ ວາຯ ຣາໂຄ ອປ຺ປຫີໂນຕິ ຣຎ຺ຊນຏ຺ເຐນ ຣາໂຄ ສມຸຈ຺ເຉທວເສນ ນ ປຫີໂນ, ມຄ຺ເຄນ ອນຸປ຺ປຕ຺ຕິຘມ຺ມຕໍ ນ ອາປາທິໂຕຯ ໂທສໂມເຫສຸປິ ເອເສວ ນໂຍຯ ຕຕ຺ຖ ອປາຍຄມນິຍາ ຣາຄໂທສໂມຫາ ປຐມມຄ຺ເຄນ, ໂອລາຣິກາ ກາມຣາຄໂທສາ ທຸຕິຍມຄ຺ເຄນ, ເຕເຍວ ອນວເສສາ ຕຕິຍມຄ຺ເຄນ, ຠວຣາໂຄ ອວສິຏ຺ໂຐ ໂມໂຫ ຈ ຈຕຸຕ຺ຖມຄ຺ເຄນ ປຫີຍນ຺ຕີຯ ເອວເມເຕສຸ ປຫີຍນ຺ເຕສຸ ຕເທກຏ຺ໂຐ ສພ຺ເພປີ ກິເລສາ ປຫີຍນ຺ເຕວຯ ເອວເມເຕ ຣາຄາທໂຍ ຍສ຺ສ ກສ຺ສຈິ ຠິກ຺ຂຸສ຺ສ ວາ ຠິກ຺ຂຸນິຍາ ວາ ອຸປາສກສ຺ສ ວາ ອຸປາສິກາຍ ວາ ມຄ຺ເຄນ ອປ຺ປຫີນາຯ ພທ຺ໂຘ ມາຣສ຺ສາຕິ ກິເລສມາເຣນ ພທ຺ໂຘຕິ ວຸຈ຺ຈຕິຯ ຍທຄ຺ເຄນ ຈ ກິເລສມາເຣນ ພທ຺ໂຘ, ຕທຄ຺ເຄນ ອຠິສງ຺ຂາຣມາຣາທີຫິປິ ພທ຺ໂຘເຍວ ໂຫຕິຯ ປຏິມຸກ຺ກສ຺ສ ມາຣປາໂສຕິ ປຏິມຸກ຺ໂກ ອສ຺ສ ອເນນ ອປ຺ປຫີນກິເລເສນ ປຸຄ຺ຄເລນ ຕາເຍວ ອປ຺ປຫີນກິເລສຕາຍ ມາຣປາສສງ຺ຂາໂຕ ກິເລໂສ ອຕ຺ຕໂນ ຈິຕ຺ຕສນ຺ຕາເນ ປຏິມຸກ຺ໂກ ປເວສິໂຕ, ເຕນ ສຍໍ ພນ຺ຘາປິໂຕຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອຖ ວາ ປຏິມຸກ຺ໂກ ອສ຺ສ ຠເວຍ຺ຍ ມາຣປາໂສຯ ສຸກ຺ກປກ຺ເຂ ໂອມຸກ຺ກສ຺ສາຕິ ອວມຸກ຺ໂກ ໂມຈິໂຕ ອປ຺ນີ

ໂຕ ອສ຺ສຯ ເສສໍ ວຸຕ຺ຕວິປຣິຍາເຍນ ເວທິຕພ຺ພໍຯ

ອິຘ ຄາຖາ ສຸກ຺ກປກ຺ຂວເສເນວ ອາຄຕາຯ ຕຕ຺ຣາຍໍ ສງ຺ເຂປຕ຺ໂຖ – ຍສ຺ສ ອຣິຍປຸຄ຺ຄລສ຺ສ ຣາຄໂທສາວິຊ຺ຊາ ວິຣາຊິຕາ ອຄ຺ຄມຄ຺ເຄນ ນິໂຣຘິຕາ, ຕໍ ຠາວິຕກາຍສີລຈິຕ຺ຕປຍ຺ຍຕາຍ ຠາວິຕຕ຺ເຕສຸ ອຣຫນ຺ເຕສຸ ອຍ຺ຍຕຣໍ ອພ຺ຠນ຺ຕຣໍ ເອກໍ ພ຺ຣຫ຺ມຠູຕໍ ພ຺ຣຫ຺ມໍ ວາ ເສຏ຺ຐໍ ອຣຫຕ຺ຕຜລໍ ປຕ຺ຕໍຯ ຍຖາ ອຍ຺ເຍ ຊີຕາສວາ ປຸພ຺ພູປນິສ຺ສຍສມ຺ປຕ຺ຕິສມນ຺ນາຄຕາ ຫຸຕ຺ວາ ອາຄຕາ, ຍຖາ ຈ ເຕ ອນ຺ຕທ຺ວຍຣຫິຕາຍ ສີລສມາຘິປຍ຺ຍາກ຺ຂນ຺ຘສງ຺ຂາຕາຍ ມຊ຺ຊິມາຍ ປຏິປທາຍ ນິພ຺ພານໍ ຄຕາ ອຘິຄຕາຯ ຍຖາ ວາ ເຕ ຂນ຺ຘາທີນໍ ຕຖລກ຺ຂຓໍ ຍາຖາວໂຕ ປຏິວິຊ຺ຊີສຸ, ຍຖາ ຈ ເຕ ຕຖຘມ຺ເມ ທຸກ຺ຂາທໂຍ ອວິປຣີຕໂຕ ອພ຺ຠຍ຺ຍີສຸ, ຮູປາທີເກ ຈ ວິສເຍ ຍຖາ ເຕ ທິຏ຺ຐມຕ຺ຕາທິວເສເນວ ປສ຺ສີສຸ, ຍຖາ ວາ ປນ ເຕ ອຏ຺ຐ ອນຣິຍໂວຫາເຣ ວຊ຺ເຊຕ຺ວາ ອຣິຍໂວຫາຣວເສເນວ ປວຕ຺ຕວາຈາ, ວາຈານຸຮູປຍ຺ຈ ປວຕ຺ຕກາຍາ, ກາຍານຸຮູປຍ຺ຈ ປວຕ຺ຕວາຈາ, ຕຖາ ອຍມ຺ປິ ອຣິຍປຸຄ຺ຄໂລຕິ ຕຖາຄໂຕ, ຈຕຸສຈ຺ຈພຸຘ຺ຘຕາຍ ພຸຘ຺ໂຘ, ປຸຄ຺ຄລເວຣໍ ກິເລສເວຣໍ ອຕ຺ຕານຸວາທາທິຠຍຍ຺ຈ ອຕິກ຺ກນ຺ຕນ຺ຕິ ເວຣຠຍາຕີໂຕຯ ສພ຺ເພສໍ ກິເລສາຠິສງ຺ຂາຣາທີນໍ ປຫີນຕ຺ຕາ ສພ຺ພປ຺ປຫາຍິນໍ ພຸຘ຺ຘາທໂຍ ອຣິຍາ ອາຫຸ ກເຖນ຺ຕິ ກິຕ຺ເຕນ຺ຕີຕິຯ

ນວມສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

໑໐ຯ ທຸຕິຍຣາຄສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ

໖໙ຯ ທສເມ ອຕຣີຕີ ຕິຓ຺ໂຓ, ນ ຕິຓ຺ໂຓ ອຕິຓ຺ໂຓຯ ສມຸທ຺ທນ຺ຕິ ສໍສາຣສມຸທ຺ທໍ, ຈກ຺ຂາຍຕນາທິສມຸທ຺ທໍ ວາຯ ຕທຸກຍມ຺ປິ ທຸປ຺ປູຣຓ຺ເຏນ ສມຸທ຺ໂທ ວິຍາຕິ ສມຸທ຺ທໍຯ ອຖ ວາ ສມຸທ຺ທນຏ຺ເຏນ ສມຸທ຺ທໍ, ກິເລສວສ຺ເສນ ສຕ຺ຕສນ຺ຕານສ຺ສ ກິເລສສທນໂຕຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ສວີຈິນ຺ຕິ ໂກຘູປາຍາສວີຈີຫິ ສວີຈິຯ ວຸຕ຺ຕຍ຺ເຫຕໍ “ວີຈິຠຍນ຺ຕິ ໂຂ, ຠິກ຺ຂຸ, ໂກຘູປາຍາສສ຺ເສຕໍ ອຘິວຈນ”ນ຺ຕິ (ອິຕິວຸຯ ໑໐໙; ມຯ ນິຯ ໔ຯ໑໖໘)ຯ ສາວຏ຺ຏນ຺ຕິ ປຍ຺ຈກາມຄຸຓາວຏ຺ເຏຫິ ສຫ ອາວຏ຺ຏໍຯ ວຸຕ຺ຕມ຺ປິ ເຈຕໍ “ອາວຏ຺ຏຠຍນ຺ຕິ ໂຂ, ຠິກ຺ຂຸ, ປຍ຺ຈນ຺ເນຕໍ ກາມຄຸຓານໍ ອຘິວຈນ”ນ຺ຕິ (ອິຕິວຸຯ ໑໐໙; ມຯ ນິຯ ໔ຯ໑໖໘; ອຯ ນິຯ ໔ຯ໑໘໘)ຯ ສຄຫໍ ສຣກ຺ຂສນ຺ຕິ ອຕ຺ຕໂນ ໂຄຈຣຄຕານໍ ອນຕ຺ຖຊນໂກ ຈຓ຺ຑມກຣມຈ຺ຉກຈ຺ຉປຣກ຺ຂສສທິເສຫິ ວິສຠາຄປຸຄ຺ຄເລຫິ ສຫິຕໍຯ ຕຖາ ຈາຫ “ສຄຫໍ ສຣກ຺ຂສນ຺ຕິ ໂຂ, ຠິກ຺ຂຸ, ມາຕຸຄາມສ຺ເສຕໍ ອຘິວຈນ”ນ຺ຕິ (ອິຕິວຸຯ ໑໐໙)ຯ ອຕຣີຕິ ມຄ຺ຄປຍ຺ຍານາວາຍ ຍຖາວຸຕ຺ຕໍ ສມຸທ຺ທໍ ອຸຕ຺ຕຣິຯ ຕິຓ຺ໂຓຕິ ນິຕ຺ຕິຓ຺ໂຓຯ ປາຣງ຺ຄໂຕຕິ ຕສ຺ສ ສມຸທ຺ທສ຺ສ ປາຣໍ ປຣຕີຣໍ ນິພ຺ພານໍ ອຸປຄໂຕຯ ຖເລ ຕິຏ຺ຐຕີຕິ ຕໂຕ ເອວ ສໍສາຣມໂຫຆໍ ກາມາທິມໂຫຆຍ຺ຈ ອຕິກ຺ກມິຕ຺ວາ ຖເລ ປຣຕີເຣ ນິພ຺ພາເນ ພາຫິຕປາໂປ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ຕິຏ຺ຐຕີຕິ ວຸຈ຺ຈຕິຯ

ອິຘາປີ ຄາຖາ ສຸກ຺ກປກ຺ຂວເສເນວ ອາຄຕາຯ ຕຕ຺ຖ ອູມິຠຍນ຺ຕິ ຍຖາວຸຕ຺ຕອູມິຠຍໍ, ຠາຍິຕພ຺ພໍ ເອຕສ຺ມາຕິ ຕໍ ອູມິ ຠຍໍຯ ທຸຕ຺ຕຣນ຺ຕິ ທຸຣຕິກ຺ກມໍຯ ອຈ຺ຈຕາຣີຕິ ອຕິກ຺ກມິຯ

ສງ຺ຄາຕິໂຄຕິ ຣາຄາທີນໍ ປຍ຺ຈນ຺ນໍ ສງ຺ຄານໍ ອຕິກ຺ກນ຺ຕຕ຺ຕາ ປຫີນຕ຺ຕາ ສງ຺ຄາຕິໂຄຯ ອຕ຺ຖງ຺ຄໂຕ ໂສ ນ ປມາຓເມຕີຕິ ໂສ ເອວໍຠູໂຕ ອຣຫາ ຣາຄາທີນໍ ປມາຓກຣຘມ຺ມານໍ ອຈ຺ຈນ຺ຕເມວ ອຕ຺ຖງ຺ຄຕຕ຺ຕາ ອຕ຺ຖງ຺ຄໂຕ, ຕໂຕ ເອວ ສີລາທິຘມ຺ມກ຺ຂນ຺ຘປາຣິປູຣິຍາ ຈ “ເອທິໂສ ສີເລນ ສມາຘິນາ ປຍ຺ຍາຍາ”ຕິ ເກນຈິ ປມິຕິຕຸໍ ອສກ຺ກຸເຓຍ຺ໂຍ ປມາຓໍ ນ ເອຕິ, ອຖ ວາ ອນຸປາທິເສສນິພ຺ພານສງ຺ຂາຕໍ ອຕ຺ຖໍ ຄໂຕ ໂສ ອຣຫາ “ອິມາຍ ນາມ ຄຕິຍາ ຠິໂຕ, ເອທິໂສ ຈ ນາມໂຄຕ຺ເຕນາ”ຕິ ປມິຕິຕຸໍ ອສກ຺ກຸເຓຍ຺ຍຕາຍ ປມາຓໍ ນ ເອຕິ ນ ອຸປຄຈ຺ຉຕິຯ ຕໂຕ ເອວ ອໂມຫຍິ ມຈ຺ຈຸຣາຊໍ, ເຕນ ອນຸພນ຺ຘິຕຸໍ ອສກ຺ກຸເຓຍ຺ໂຍຕິ ວທາມີຕິ ອນຸປາທິເສສນິພ຺ພານຘາຕຸຍາວ ເທສນໍ ນິຏ຺ຐາເປສິຯ ອິຕິ ອິມສ຺ມິ ວຄ຺ເຄ ປຖມປຍ຺ຈມຉຏ຺ເຐສຸ ວຏ຺ຏໍ ກຖິຕໍ, ທຸຕິຍສຕ຺ຕມອຏ຺ຐເມສຸ ວິວຏ຺ຏໍ, ເສເສສຸ ວຏ຺ຏວິວຏ຺ຏໍ ກຖິຕນ຺ຕິ ເວທິຕພ຺ພໍຯ

ທສມສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

ທຸຕິຍວຄ຺ຄວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

໓ຯ ຕຕິຍວຄ຺ໂຄ

๑໗ ມິຈฺฉาทิฏฺฐิกสุตฺตวณฺณนา

ฦ๐໗ ตติยวคฺคสฺส ปฐเม ทิฏฺฐา มยาติ มยา ทิฏฺฐา, มม สมนฺตจกฺขุนา ทิพฺพจกฺขุนา จาติ ทฺวีหิปิ จกฺขูหิ ทิฏฺฐา ปจฺจกฺขโต วิทิตา໗ เตน อนุสฺสวาทึ ปฏิกฺขิปติ, อยญฺจ อตฺโถ อิทาเนว ปาฬิยํ อาคมิสฺสติ໗ กายทุจฺจริเตน สมนฺนาคตาติ กายทุจฺจริเตน สมงฺคิภูตา໗ อริยานํ อุปวาทกาติ พุทฺธาทีนํ อริยานํ อนตฺถกาเมน ติหิโสตาปนฺนานมฺปิ คุณปริธํสเนน อภูตพฺภกฺขาเนน อุปวาทกา อกฺโกสกา ครหกา໗ มิจฺฉาทิฏฺฐิกาติ วิปรีตทสฺสนา໗ มิจฺฉาทิฏฺฐิกมฺมสมาทานาติ มิจฺฉาทสฺสนเหตุ สมาทินฺนนานาวิธกมฺมา เย จ, มิจฺฉาทิฏฺฐิมูลเกสุ กายกมฺมาทีสุ อญฺเญปิ สมาทเปนฺติ໗ เอตฺถ จ วจีมโนทุจฺจริตคฺคหเณเนว อริยูปวาทมิจฺฉาทิฏฺฐีสุ คหิตาสุ ปุนวจนํ มหาสาวชฺชภาวทสฺสนตฺถํ เนสํ໗ มหาสาวชฺโช หิ อริยูปวาโท อานนฺตริยสทิโส໗ ยถาห –

‘‘เสยฺยถาปิ, สาริปุตฺต, ภิกฺขุ สีลสมฺปนฺโน, สมาธิสมฺปนฺโน, ปญฺญาสมฺปนฺโน, ทิฏฺเฐว ธมฺเม อญฺญํ อาราเธยฺย; เอวํสมฺปทมิทํ, สาริปุตฺต, วทามิ ตํ วาจํ อปฺปหาย, ตํ จิตฺตํ อปฺปหาย, ตํ ทิฏฺฐึ อปฺปฏินิสฺสชฺชิตฺวา ยถาภตํ นิกฺขิตฺโต เอวํ นิรเย’’ติ (ม໗ นิ໗ ๑໗๑໔ฌ)໗

มิจฺฉาทิฏฺฐิโต จ มหาสาวชฺชตรํ นาม อญฺญํ นตฺถิ໗ ยถาห –

‘‘นาหํ, ภิกฺขเว, อญฺญํ เอกธมฺมมฺปิ สมนุปสฺสามิ, ยํ เอวํ มหาสาวชฺชตรํ ยถยิทํ, ภิกฺขเว, มิจฺฉาทิฏฺฐิ໗ มิจฺฉาทิฏฺฐิปรมานิ, ภิกฺขเว, วชฺชานี’’ติ (อ໗ นิ໗ ๑໗໓๑๐)໗

ตํโข ปนาติอาทิ ยถาวุตฺตสฺส อตฺถสฺส อตฺตปจฺจกฺขภาวํ ทฬฺหตรํ กตฺวา ทสฺเสตุํ อารทฺธํ໗ ตมฺปิ สุวิญฺเญยฺยเมว໗

คาถาสุ มิจฺฉา มนํ ปณิธายาติ อภิชฺฌาทีนํ วเสน จิตฺตํ อโยนิโส ฐเปตฺวา໗ มิจฺฉาวาจญฺจ ภาสิยาติ มิจฺฉา มุสาวาทาทิวเสน วาจํ ภาสิตฺวา໗ มิจฺฉา กมฺมานิ กตฺวานาติ ปาณาติปาตาทิวเสน กายกมฺมานิ กตฺวา໗ อถ วา มิจฺฉา มนํ ปณิธายาติ มิจฺฉาทิฏฺฐิวเสน จิตฺตํ วิปรีตํ ฐเปตฺวา໗ เสสปททฺวเยปิ เอเสว นโย໗ อิทานิสฺส ตถา ทุจฺจริตจรเณ การณํ ทสฺเสติ อปฺปสฺสุโตติ, อตฺตโน ปเรสญฺจ หิตาวเหน สุเตน วิรหิโตติ อตฺโถ໗ อปุญฺญกโรติ ตโต เอว อริยธมฺมสฺส อโกวิทตาย ภิพฺพิสการี ปาปธมฺโม໗ อปฺปสฺมึ อิธ ชีวิเตติ อิธ มนุสฺสโลเก ชีวิเต อติปริตฺเต໗ ตถา จาห ‘‘โย จิรํ ชีวติ, โส วสฺสสตํ อปฺปํ วา ภิยฺโย’’ติ (ที໗ นิ໗ ๔໗ฌ໓; สํ໗ นิ໗ ๑໗๑๔๘), ‘‘อปฺปมายุ มนุสฺสาน’’นฺติ (สํ໗ นิ໗ ๑໗๑๔๘; มหานิ໗ ๑๐) จ໗ ตสฺมา พหุสฺสุโต สปฺปญฺโญ สีฆํ ปุญฺญานิ กตฺวา สคฺคูปโค นิพฺพานปฺปติฏฺโฐ วา โหติ໗ โย ปน อปฺปสฺสุโต อปุญฺญกโร, กายสฺส เภทา ทุปฺปญฺโญ นิรยํ โส อุปปชฺชตีติ໗

ปฐมสุตฺตวณฺณนา นิฏฺฐิตา໗

๔໗ สมฺมาทิฏฺฐิกสุตฺตวณฺณนา

ฦ๑໗ ทุติเย ปฐมสุตฺเต วุตฺตวิปริยาเยน อตฺโถ เวทิตพฺโพ໗

ทุติยสุตฺตวณฺณนา นิฏฺฐิตา໗

໓໗ นิสฺสรณียสุตฺตวณฺณนา

ฦ๔໗ ตติเย นิสฺสรณียาติ นิสฺสรณปฏิสํยุตฺตา໗ ธาตุโยติ สตฺตสุญฺญสภาวา໗ กามานนฺติ กิเลสกามานญฺเจว วตฺถุ

ກາມານຄ຺ຈ໌. ອຖ ວາ ກາມານນ຺ຕິ ກິເລສກາມານໍ. ກິເລສກາມໂຕ ຫິ ນິສ຺ສຣຕາ ວຕ຺ຖຸກາເມຫິປິ ນິສ຺ສຣຕໍເຍວ ໂຫຕິ, ນ ອຄ຺ຄຖາ. ວຸຕ຺ຕຄ຺ເຫຕໍ –

''ນ ເຕ ກາມາ ຍານິ ຈິຕ຺ຣານິ ໂລເກ,

ສງ຺ກປ຺ປຣາໂຄ ປຸຣິສສ຺ສ ກາໂມ;

ຕິຍ຺ຖນ຺ຕິ ຈິຕ຺ຣານິ ຕເຖວ ໂລເກ,

ອເຖຕ຺ຖ ຘີຣາ ວິນຍນ຺ຕິ ຉນ຺ທ''ນ຺ຕິ. (ອ. ນິ. ໖.໖໓);

ນິສ຺ສຣຕນ຺ຕິ ອປຄໂມ. ເນກ຺ຂມ຺ມນ຺ຕິ ປຖມຊ຺ຊານໍ, ວິເສສໂຕ ຕໍ ອສຸການມ຺ມຄໍ ທຍ຺ຖພ຺ພໍ. ໂຍ ປນ ຕໍ ຊານໍ ປາທກໍ ກຕ຺ວາ ສງ຺ຂາເຣ ສມ຺ມສິຕ຺ວາ ຕຕິຍມຄ຺ຄໍ ປຕ຺ວາ ອນາຄາມິມຄ຺ເຄນ ນິພ຺ພານໍ ສຈ຺ຉິກໂຣຕິ, ຕສ຺ສ ຈິຕ຺ຕໍ ອຈ຺ຈນ຺ຕເມວ ກາເມຫິ ນິສ຺ສຝນ຺ຕິ ອິທໍ ອຸກ຺ກຍ຺ຖໂຕ ກາມານໍ ນິສ຺ສຣຕໍ ເວທິຕພ຺ພໍ. ຣູປານນ຺ຕິ ຣູປຘມ຺ມານໍ, ວິເສເສນ ສທ຺ຆີ ອາຣມ຺ມເຕຫິ ກຸສລວິປາກກິຣິຍາເກທໂຕ ສພ຺ເພສໍ ຣູປາວຈຣຘມ຺ມານໍ. ອາຣຸປ຺ປນ຺ຕິ ອຣູປາວຈຣຊ຺ຊານໍ. ເກຈິ ປນ ''ກາມານ''ນ຺ຕິ ປທສ຺ສ ''ສພ຺ເພສໍ ກາມາວຈຣຘມ຺ມານ''ນ຺ຕິ ອຕ຺ຖໍ ວທນ຺ຕິ. ''ເນກ຺ຂມ຺ມ''ນ຺ຕິ ຈ ''ປຄ຺ຈ ຣູປາວຈຣຊ຺ຊານານິ''ຕິ. ຕໍ ອຍ຺ຖກຖາສຸ ນຕ຺ຖິ, ນ ຍຸຊ຺ຊຕິ ຈ. ກູຕນ຺ຕິ ຊາຕໍ. ສງ຺ຂຕນ຺ຕິ ສເມຈ຺ຈ ສມ຺ກຸຍ຺ຍ ປຈ຺ຈເຍຫິ ກຕໍ. ປຝິຈ຺ຈສມຸປ຺ປນ຺ນນ຺ຕິ ການຕໂຕ ນິພ຺ພຕ຺ຕໍ. ຕີຫິປິ ປເທຫິ ເຕກູມເກ ຘມ຺ເມ ອນວເສສໂຕ ປຣິຍາທິຍຕິ. ນິໂຣໂຘຕິ ນິພ຺ພານໍ. ເອຕ຺ຖ ຈ ປຖມາຍ ຘາຕຸຍາ ກາມປຣິຄ຺ຄາ ວຸຕ຺ຕາ, ທຸຕິຍາຍ ຣູປປຣິຄ຺ຄາ, ຕຕິຍາຍ ສພ຺ພສງ຺ຂຕປຣິຄ຺ຄາ ສພ຺ພກວສມຕິກ຺ກໂມ ວຸຕ຺ໂຕ.

ຄາຖາສຸ ກາມນິສ຺ສຣຕໍ ຄຕ຺ວາຕິ ''ອິທໍ ກາມນິສ຺ສຣຕໍ – ເອວຄ຺ຈ ກາມໂຕ ນິສ຺ສຣຕ''ນ຺ຕິ ຊານິຕ຺ວາ. ອຕິກ຺ກມຕິ ເອເຕນາຕິ ອຕິກ຺ກໂມ, ອຕິກ຺ກມນູປາໂຍ, ຕໍ ອຕິກ຺ກມໍ ອາຣຸປ຺ປີ ຄຕ຺ວາ. ສພ຺ເພ ສງ຺ຂາຣາ ສມນ຺ຕິ ວູປສມນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖາຕິ ສພ຺ພສງ຺ຂາຣສມໂຖ, ນິພ຺ພານໍ, ຕໍ ຟຸສໍ ຟຸສນ຺ໂຕ. ເສສໍ ເຫຍ຺ຖາ ວຸຕ຺ຕນຍເມວ.

ຕຕິຍສຸຕ຺ຕວຕ຺ຕນາ ນິຍ຺ຖິຕາ.

໔. ສນ຺ຕຕຣສຸຕ຺ຕວຕ຺ຕນາ

໗໓. ຈຕຸຕ຺ເຖ ຣູເປຫິຕີ ຣູປາວຈຣຘມ຺ເມຫິ. ສນ຺ຕຕຣາຕີ ອຕິສເຍນ ສນ຺ຕາ. ຣູປາວຈຣຘມ຺ມາ ຫິ ກິເລສວິກ຺ຂມ຺ການໂຕ ວິຕກ຺ກາທິໂອລຸອາຣິກງ຺ຄປ຺ປຫານໂຕ ສມາຘິກູມິກາວໂຕ ຈ ສນ຺ຕາ ນາມ, ອາຣຸປ຺ປາ ປນ ເຕຫິປິ ອງ຺ຄສນ຺ຕຕາຍ ເຈວ ອາຣມ຺ມຕສນ຺ຕຕາຍ ຈ ອຕິສເຍນ ສນ຺ຕວຸຕ຺ຕິກາ, ເຕນ ສນ຺ຕຕຣາຕີ ວຸຕ຺ຕາ. ນິໂຣໂຘຕິ ນິພ຺ພານໍ. ສງ຺ຂາຣາວເສສສຸຂຸມກາວປ຺ປຕ຺ຕິໂຕປິ ຫິ ຈຕຸຕ຺ຖາຣຸປ຺ປໂຕ ຜລສມາປຕ຺ຕິໂຍວ ສນ຺ຕຕຣາ ກິເລສທຣຖປຝິປ຺ສ຺ສທ຺ຆິໂຕ ນິພ຺ພານາຣມ຺ມຕໂຕ ຈ, ກິມງ຺ຄໍ ປນ ສພ຺ພສງ຺ຂາຣສມໂຖ ນິພ຺ພານໍ. ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ ''ອາຣຸປ຺ເປຫີ ນິໂຣໂຘ ສນ຺ຕຕໂຣ''ຕິ.

ຄາຖາສຸ ຣູປູປຄາຕີ ຣູປກວູປຄາ. ຣູປກໂວ ຫິ ອິຘ ຣູປນ຺ຕິ ວຸຕ຺ໂຕ, ''ຣູປູປປຕ຺ຕິຍາ ມຄ຺ຄໍ ກາເວຕີ''ຕິອາທີສຸ ວິຍ. ອຣູປຝ຺ຖາຍິໂນຕິ ອຣູປາວຈຣາ. ນິໂຣຘໍ ອປ຺ປຊານນ຺ຕາ, ອາຄນ຺ຕາໂຣ ປຸນພ຺ກວນ຺ຕິ ເອເຕນ ຣູປາຣູປາວຈຣຘມ຺ເມຫິ ນິໂຣຘສ຺ສ ສນ຺ຕກາວເມວ ທສ຺ເສຕິ. ອຣູເປສຸ ອສຕ຺ຖິຕາຕິ ອຣູປຣາເຄນ ອຣູປກເວສຸ ອປ຺ປຕິຝ຺ຖຫນ຺ຕາ, ເຕປີ ປຣິຊານນ຺ຕາຕິ ອຕ຺ໂຖ. ນິໂຣເຘ ເຍ ວິມຸຈ຺ຈນ຺ຕີຕິ ເອຕ຺ຖ ເຍຕິ ນິປາຕມຕ຺ຕໍ. ເສສໍ ເຫຍ຺ຖາ ວຸຕ຺ຕນຍເມວ.

ຈຕຸຕ຺ຖສຸຕ຺ຕວຕ຺ຕນາ ນິຍ຺ຖິຕາ.

໕. ປຸຕ຺ຕສຸຕ຺ຕວຕ຺ຕນາ

໗໔ຯ ປຎ຺ຈເມ ປຸຕ຺ຕາຕິ ອຕ຺ຣຊາ ໂອຣສປຸຕ຺ຕາ, ທິນ຺ນກາທໂຍປິ ວາຯ ສນ຺ໂຕຕິ ຠວນ຺ຕາ ສໍວິຊ຺ຊມານາ ໂລກສ຺ມິນ຺ຕິ ອິມສ຺ມິໍ ໂລເກ ອຸປລພ຺ຠມານາຯ ອຕ຺ຖິກາເວນ ສນ຺ໂຕ, ປາກຏາເວນ ວິຊ຺ຊມານາຯ ອຕິຊາໂຕຕິ ອຕ຺ຕໂນ ຄຸເຓຫິ ມາຕາປິຕໂຣ ອຕິກ຺ກມິຕ຺ວາ ຊາໂຕ, ເຕຫິ ອຘິກຄຸໂຓຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອນຸຊາໂຕຕິ ຄຸເຓຫິ ມາຕາປິຕູນໍ ອນຸຣູໂປ ຫຸຕ຺ວາ ຊາໂຕ, ເຕຫິ ສມານຄຸໂຓຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອວຊາໂຕຕິ ຄຸເຓຫິ ມາຕາປິຕູນໍ ອຘໂມ ຫຸຕ຺ວາ ຊາໂຕ, ເຕຫິ ຫີນຄຸໂຓຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ເຍຫິ ປນ ຄຸເຓຫິ ຍຸຕ຺ໂຕ ມາຕາປິຕູນໍ ອຘິໂກ ສໂມ ຫີໂນຕິ ຈ ອຘິປ຺ເປໂຕ, ເຕ ວິຠຊິຕ຺ວາ ທສ຺ເສຕຸໍ “ກຖຎ຺ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຸຕ຺ໂຕ ອຕິຊາໂຕ ໂຫຕີ”ຕິ ກເຖຕຸກມ຺ຍຕາຍ ປຸຈ຺ຉໍ ກຕ຺ວາ “ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຸຕ຺ຕສ຺ສາ”ຕິອາທິນາ ນິທ຺ເທໂສ ອາຣທ຺ໂຘຯ

ຕຕ຺ຖ ນ ພຸທ຺ຘໍ ສຣຓໍ ຄຕາຕິອາທີສຸ ພຸທ຺ໂຘຕິ ສພ຺ພຘມ຺ເມສຸ ອປ຺ປຏິຫຕຎາຓນິມິຕ຺ຕານຸຕ຺ຕຣວິໂມກ຺ຂາທິຄຸຓປຣິຠາວິຕໍ ຂນ຺ຘສນ຺ຕານໍ, ສພ຺ພຎ຺ຎຸຕຎ຺ຎາຓປທຏ຺ຐານໍ ວາ ສຈ຺ຈາຠິສມ຺ໂພຘິໍ ອຸປາທາຍ ປຎ຺ຎຕ຺ຕິໂກ ສຕ຺ຕາຕິສໂຍ ພຸທ຺ໂຘຯ ຍຖາຫ –

“ພຸທ຺ໂຘຕິ ໂຍ ໂສ ຠຄວາ ສຍມ຺ຠູ ອນາຈຣິຍໂກ ປຸພ຺ເພ ອນນຸສ຺ສຸເຕສຸ ຘມ຺ເມສຸ ສາມໍ ສຈ຺ຈານິ ອຠິສມ຺ພຸຊ຺ຌິ, ຕຕ຺ຖ ຈ ສພ຺ພຎ຺ຎຸຕໍ ປຕ຺ໂຕ, ພເລສຸ ຈ ວສີຠາວ”ນ຺ຕິ (ຈູຬນິຯ ປາຣາຍນຕ຺ຖຸຕິຄາຖານິທ຺ເທສ ໙໗; ປຏິຯ ມຯ ໑ຯ໑໖໑) –

ອຍໍ ຕາວ ອຕ຺ຖໂຕ ພຸທ຺ຘວິຠາວນາຯ

ພຍ຺ຊນໂຕ ປນ ສວາສນາຍ ກິເລສນິທ຺ທາຍ ອຈ຺ຈນ຺ຕວິຄເມນ ພຸທ຺ຘວາ ປຏິພຸທ຺ຘວາຕິ ພຸທ຺ໂຘ, ພຸທ຺ຘິຍາ ວາ ວິກສິຕຠາເວນ ພຸທ຺ຘວາ ວິພຸທ຺ຘວາຕິ ພຸທ຺ໂຘ, ພຸຊ຺ຌິຕາຕິ ພຸທ຺ໂຘ, ໂພເຘຕາຕິ ພຸທ຺ໂຘຕິ ເອວມາທິນາ ນເຍນ ເວທິຕພ຺ໂພຯ ຍຖາຫ –

“ພຸຊ຺ຌິຕາ ສຈ຺ຈານີຕິ ພຸທ຺ໂຘ, ໂພເຘຕາ ປຊາຍາຕິ ພຸທ຺ໂຘ, ສພ຺ພຎ຺ຎຸຕາຍ ພຸທ຺ໂຘ, ສພ຺ພທສ຺ສາວິຕາຍ ພຸທ຺ໂຘ, ອນຎ຺ຎເນຍ຺ຍຕາຍ ພຸທ຺ໂຘ, ວິສວິຕາຍ ພຸທ຺ໂຘ, ຂີຓາສວສງ຺ຂາເຕນ ພຸທ຺ໂຘ, ນິຣຸປກ຺ກິເລສສງ຺ຂາເຕນ ພຸທ຺ໂຘ, ເອກນ຺ຕວີຕຣາໂຄຕິ ພຸທ຺ໂຘ, ເອກນ຺ຕວີຕໂທໂສຕິ ພຸທ຺ໂຘ, ເອກນ຺ຕວີຕໂມໂຫຕິ ພຸທ຺ໂຘ, ເອກນ຺ຕນິກ຺ກິເລໂສຕິ ພຸທ຺ໂຘ, ເອກາຍນມຄ຺ຄໍ ຄໂຕຕິ ພຸທ຺ໂຘ, ເອໂກ ອນຸຕ຺ຕຣໍ ສມ຺ມາສມ຺ໂພຘິໍ ອຠິສມ຺ພຸທ຺ໂຘຕິ ພຸທ຺ໂຘ, ອພຸທ຺ຘິວິຫຕຕ຺ຕາ ພຸທ຺ຘິປຏິລາຠາຕິ ພຸທ຺ໂຘ, ພຸທ຺ໂຘຕິ ເຈຕໍ ນາມໍ ນ ມາຕຣາ ກຕໍ, ນ ປິຕຣາ ກຕໍ, ນ ຠາຕຣາ ກຕໍ, ນ ຠຄິນິຍາ ກຕໍ, ນ ມິຕ຺ຕາມຈ຺ເຈຫິ ກຕໍ, ນ ຎາຕິສາໂລຫິເຕຫິ ກຕໍ, ນ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມເຓຫິ ກຕໍ, ນ ເທວຕາຫິ ກຕໍ, ວິໂມກ຺ຂນ຺ຕິກເມຕໍ ພຸທ຺ຘານໍ ຠຄວນ຺ຕານໍ ໂພຘິຍາ ມູເລ ສຫ ສພ຺ພຎ຺ຎຸຕຎ຺ຎາຓສ຺ສ ປຏິລາຠາ ສຈ຺ຉິກາ ປຎ຺ຎຕ຺ຕິ, ຍທິທໍ ພຸທ຺ໂຘ”ຕິ (ຈູຬນິຯ ປາຣາຍນຕ຺ຖຸຕິຄາຖານິທ຺ເທສ ໙໗; ປຏິຯ ມຯ ໑ຯ໑໖໒)ຯ

ຫິໍສຕີຕິ ສຣຓໍ, ສພ຺ພໍ ອນຕ຺ຖໍ ອປາຍທຸກ຺ຂໍ ສພ຺ພໍ ສໍສາຣທຸກ຺ຂໍ ຫິໍສຕິ ວິນາເສຕິ ວິທ຺ຘໍເສຕີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ສຣຓໍ ຄຕາຕິ “ພຸທ຺ໂຘ ຠຄວາ ອມ຺ຫາກໍ ສຣຓໍ ຄຕິ ປຣາຍຓໍ ປຏິສຣຓໍ ອຆສ຺ສ ຫນ຺ຕາ ຫິຕສ຺ສ ວິຘາຕາ”ຕິ ອິມິນາ ອຘິປ຺ປາເຍນ ພຸທ຺ຘໍ ຠຄວນ຺ຕໍ ຄຈ຺ຉາມ ຠຊາມ ເສວາມ ປຍິຣຸປາສາມຯ ເອວໍ ວາ ຊານາມ ພຸຊ຺ຌາມາຕິ ເອວໍ ຄຕາ ອຸປຄຕາ ພຸທ຺ຘໍ ສຣຓໍ ຄຕາຯ ຕປ຺ປຏິກ຺ເຂເປນ ນ ພຸທ຺ຘໍ ສຣຓໍ ຄຕາຯ

ຘມ຺ມໍ ສຣຓໍ ຄຕາຕິ ອຘິຄຕມຄ຺ເຄ ສຈ຺ຉິກຕນິໂຣເຘ ຍຖານຸສິຏ຺ຐໍ ປຏິປຊ຺ຊມາເນ ຈຕູສຸ ອປາເຍສຸ ອປຕມາເນ ກຕ຺ວາ ຘາເຣຕີຕິ ຘມ຺ໂມຯ ໂສ ອຕ຺ຖໂຕ ອຣິຍມຄ຺ໂຄ ເຈວ ນິພ຺ພານຎ຺ຈຯ ວຸຕ຺ຕຎ຺ເຫຕໍ –

“ຍາວຕາ, ຠິກ຺ຂເວ, ຘມ຺ມາ ສງ຺ຂຕາ, ອຣິໂຍ ອຏ຺ຐງ຺ຄິໂກ ມຄ຺ໂຄ ເຕສໍ ອຄ຺ຄມກ຺ຂາຍຕີ”ຕິ ວິຕ຺ຖາໂຣ (ອຯ ນິຯ ໔ຯ໓໔)ຯ

ນ ເກວລຎ຺ຈ ອຣິຍມຄ຺ຄນິພ຺ພານານິ ເອວ, ອປິຈ ໂຂ ອຣິຍຜເລຫິ ສທ຺ຘິໍ ປຣິຍຕ຺ຕິຘມ຺ໂມ ຈຯ ວຸຕ຺ຕຎ຺ເຫຕໍ ຉຕ຺ຕມາຓວກວິມາເນ –

“ຣາຄວິຣາຄມເນຊມໂສກໍ,

ຘມ຺ມມສງ຺ຂຕມປ຺ປຏິກູລໍ;

ມສຸຣມິມໍ ປຄຸຕໍ ສຸວິກຕຸຕໍ,

ສມຸມມິມໍ ສຣຕາຕຸຖມຸເປຫີ''ຕິ។ (ວິ។ ວ។ ໗໘໗);

ຕຕຸຖ ຫີ ຣາຄວິຣາໂຄຕິ ມຄຸໂຄ ກຖິໂຕ, ອເນຊມໂສການຸຕິ ຜລໍ, ສມຸມສງຂຕນຸຕິ ນິພຸພານໍ, ອປຸປຜິກູລໍ ມສຸຣມິມໍ ປຄຸຕໍ ສຸວິກຕຸຕນຸຕິ ປີຍກຕຸຕເຍນ ວິກຕຸຕາ ສພຸພສມຸມກຸຂນຸສາ ກຖິຕາ។ ຕໍ ສມຸມໍ ວຸຕຸຕນເຍນ ສຣຕານຸຕິ ຄຕາ ສມຸມໍ ສຣຕໍ ຄຕາ។ ຕປຸປຜິກຸເຂເປນ ນ ສມຸມໍ ສຣຕໍ ຄຕາ។

ທິຍຸຖິສີລສງຆາເຕນ ສໍຫໂຕຕິ ສງໂຆ។ ໂສ ອຕຸຖໂຕ ອຍຸຖອຣິຍປຸຄຸຄລສມູໂຫ។ ວຸຕຸຕລຸເຫຕໍ ຕສຸມິ ເອວ ວິມາເນ –

''ຍຕຸຖ ຈ ທິນຸນ ມຫປຸຜລມາຫຸ,

ຈຕູສຸ ສຸຈີສຸ ປຸຣິສຍຸເຄສຸ;

ອຍຸຖ ຈ ປຸຄຸຄລ ສມຸມທສາ ເຕ,

ສງຆມິມໍ ສຣຕາຕຸຖມຸເປຫີ''ຕິ។ (ວິ។ ວ។ ໗໘໗);

ຕໍ ສງຆໍ ວຸຕຸຕນເຍນ ສຣຕານຸຕິ ຄຕາ ສງຆໍ ສຣຕໍ ຄຕາ។ ຕປຸປຜິກຸເຂເປນ ນ ສງຆໍ ສຣຕໍ ຄຕາຕິ។

ເອຕຸຖ ຈ ສຣຕຄມນໂກສລຸລຕຸຖໍ ສຣຕໍ ສຣຕຄມນໍ, ໂຍ ຈ ສຣຕໍ ຄຈຸຉຕິ ສຣຕຄມນປຸປເກໂທ, ຜລໍ, ສໍກິເລໂສ, ເກໂທ, ໂວຫານນຸຕິ ອຍໍ ວິຊີ ເວທິຕພຸໂພ។

ຕຕຸຖ ປທຕຸຖໂຕ ຕາວ ຫິໍສຕີຕິ ສຣຕໍ, ສຣຕຄຕານໍ ເຕເນວ ສຣຕຄມເນນ ກຍໍ ສນຸຕາສໍ ທຸກຸຂໍ ທຸຄຸຄຕິ ປຣິກິເລສໍ ຫນຕິ ວິນາເສຕີຕິ ອຕຸໂຖ, ຣຕນຕຸຕຍສຸເສຕໍ ອຊີວຈນໍ។ ອຖ ວາ ຫິເຕ ປວຕຸຕເນນ ອຫິຕາ ນິວຕຸຕເນນ ຈ ສຕຸຕານໍ ກຍໍ ຫິໍສຕີຕິ ພຸທຸໂຊ ສຣຕໍ, ກວການຸຕາຣໂຕ ອຸຕຸຕາຣເຕນ ອສຸສາສທາເນນ ຈ ສມຸໂມ, ອປຸປການມຸປິ ກາຣານໍ ວິປຸລຜລປຜິລາກກຣເຕນ ສງໂຆ។ ຕສຸມາ ອິມິນາປີ ປຣິຍາເຍນ ຣຕນຕຸຕຍໍ ສຣຕໍ។ ຕປຸປສາທຕຄຸຄຣຸຕາຫິ ວິຫຕກິເລໂສ ຕປຸປຣາຍຕຕາກາຣປຸປວຕຸໂຕ ຈິຕຸຕຸປຸປາໂທ ສຣຕຄມນໍ។ ຕໍສມງຄີສຕຸໂຕ ສຣຕໍ ຄຈຸຉຕິ, ວຸຕຸຕປຸປການ ຈິຕຸຕຸປຸປາເທນ ''ເອຕານິ ເມ ຕີຕິ ຣຕນານິ ສຣຕໍ, ເອຕານິ ປຣາຍຕ''ນຸຕິ ເອວໍ ອຸເປຕີຕີ ອຕຸໂຖ។ ເອວໍ ຕາວ ສຣຕໍ ສຣຕຄມນໍ, ໂຍ ຈ ສຣຕໍ ຄຈຸຉຕີຕີ ອິທໍ ຕຍໍ ເວທິຕພຸພໍ។

ປເກທໂຕ ປນ ທຸວິຂໍ ສຣຕຄມນໍ – ໂລກິຍໍ, ໂລກຸຕຸຕຣລຸຈ។ ຕຕຸຖ ໂລກຸຕຸຕຣໍ ທິຍຸຖສຈຸຈານໍ ມຄຸຄກຸຂເຕ ສຣຕຄມນຸປກຸກິເລສສມຸຈຸເຉເທນ ອາຣມຸມຕໂຕ ນິພຸພານາຣມຸມຕໍ ຫຸຕຸວາ ກິຈຸຈໂຕ ສກເລປີ ຣຕນຕຸຕເຍ ອິຊຸຊຕິ, ໂລກິຍໍ ປຸຖຸຊຸຊນານໍ ສຣຕຄມນຸປກຸກິເລສວິກຸຂມຸກເນນ ອາຣມຸມຕໂຕ ພຸທຸຊາທິຄຸຕາຣມຸມຕໍ ຫຸຕຸວາ ອິຊຸຊຕິ។ ຕໍ ອຕຸຖໂຕ ພຸທຸຊາທິສຸ ວຕຸຖູສຸ ສທຸຊາປຜິລາໂກ , ສທຸຊາມູລິກາ ຈ ສມຸມາທິຍຸຖິ ທສສຸ ປຸລຸລກິຣິຍວຕຸຖູສຸ ທິຍຸຖິຊຸກມຸມນຸຕິ ວຸຈຸຈຕິ។

ຕຍິທໍ ຈຕຸຊາ ປວຕຸຕຕິ – ອຕຸຕສນຸນິຍຸຍາຕເນນ, ຕປຸປຣາຍຕຕາຍ, ສິສຸສກາວູປຄມເນນ, ປຕິປາເຕນາຕິ។ ຕຕຸຖ ອຕຸຕສນຸນິຍຸຍາຕນໍ ນາມ ''ອຊຸຊ ອາທິໍ ກຕຸວາ ອຫໍ ອຕຸຕານໍ ພຸທຸຊສຸສ ນິຍຸຍາເຕມິ, ສມຸມສຸສ, ສງຆສຸສາ''ຕິ ເອວໍ ພຸທຸຊາທິນໍ ອຕຸຕປຣິຈຸຈຊນໍ។ ຕປຸປຣາຍຕໍ ນາມ ''ອຊຸຊ ອາທິໍ ກຕຸວາ ອຫໍ ພຸທຸຊປຣາຍໂຕ, ສມຸມປຣາຍໂຕ, ສງຆປຣາຍໂຕ ອິຕິ ມໍ ສາເຣຫີ''ຕິ ເອວໍ ຕປຸປຜິສຣຕກາໂວ ຕປຸປຣາຍຕຕາ។ ສິສຸສກາວູປຄມນໍ ນາມ ''ອຊຸຊ ອາທິໍ ກຕຸວາ ອຫໍ ພຸທຸຊສຸສ ອນຸເຕວາສິໂກ, ສມຸມສຸສ, ສງຆສຸສ ອິຕິ ມໍ ສາເຣຕູ''ຕິ ເອວໍ ສິສຸສກາວສຸສ ອຸປຄມນໍ។ ປຕິປາໂຕ ນາມ ''ອຊຸຊ ອາທິໍ ກຕຸວາ ອຫໍ ອກິວາທນປຈຸຈຸຍຸຖານອລຸຊລິກມຸມສາມີຈິກມຸມໍ ພຸທຸຊາທິນໍ ເອວ ຕິຕຸຕໍ ວຕຸຖູນໍ ກໂຣມິ ອິຕິ ມໍ ສາເຣຕູ''ຕິ ເອວໍ ພຸທຸຊາທິສຸ

ປຣມນິປ຺ຈ຺ຈກາໂຣຯ ອິເມສຍ຺ຫິ ຈຕຸນ຺ນໍ ອາກາຣານໍ ອຍ຺ຍຕຣໍ ກໂຣນ຺ເຕນ ຄຫິຕໍ ເອວ ໂຫຕິ ສຣຓຄມນໍຯ

ອປິຈ ''ກຄວໂຕ ອຕ຺ຕານໍ ປຣິຈ຺ຈຊາມິ, ທມ຺ມສ຺ສ, ສງ຺ຆສ຺ສ ອຕ຺ຕານໍ ປຣິຈ຺ຈຊາມິ, ຊີວິຕໍ ປຣິຈ຺ຈຊາມິ, ປຣິຈ຺ຈຕ຺ໂຕ ເອວ ເມ ອຕ຺ຕາ ຊີວິຕຍ຺ຈ, ຊີວິຕປຣິຍນ຺ຕິກໍ ພຸທ຺ທໍ ສຣຓໍ ຄຈ຺ຉາມິ, ພຸທ຺ໂທ ເມ ສຣຓໍ ຕາຓໍ ເລຓ''ນ຺ຕິ ເອວມ຺ປິ ອຕ຺ຕສນ຺ນິຍ຺ຍາຕນໍ ເວທິຕພ຺ພໍຯ ''ສຕ຺ຖາຣຍ຺ຈ ວຕາຫໍ ປສ຺ເສຍ຺ຍໍ, ກຄວນ຺ຕເມວ ປສ຺ເສຍ຺ຍໍ; ສຸຄຕຍ຺ຈ ວຕາຫໍ ປສ຺ເສຍ຺ຍໍ, ກຄວນ຺ຕເມວ ປສ຺ເສຍ຺ຍໍ; ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ທຍ຺ຈ ວຕາຫໍ ປສ຺ເສຍ຺ຍໍ; ກຄວນ຺ຕເມວ ປສ຺ເສຍ຺ຍ''ນ຺ຕິ (ສໍຯ ນິຯ ໒຺໑໕໔) ເອວໍ ມຫາກສ຺ສປຕ຺ເຖຣສ຺ສ ສຣຓຄມນໍ ວິຍ ສິສ຺ສກາວູປຄມນໍ ທຍ຺ຖພ຺ພໍຯ

''ໂສ ອຫໍ ວິຈຣິສ຺ສາມິ, ຄາມາ ຄາມໍ ປຸຣາ ປຸຣໍ;

ນມສ຺ສມາໂນ ສມ຺ພຸທ຺ທໍ, ທມ຺ມສ຺ສ ຈ ສຸທມ຺ມຕ''ນ຺ຕິຯ (ສໍຯ ນິຯ ໑຺໒໔໖; ສຸຯ ນິຯ ໑໙໔) –

ເອວໍ ອາລວກາທີນໍ ສຣຓຄມນໍ ວິຍ ຕປ຺ປຣາຍຓຕາ ເວທິຕພ຺ພາຯ ''ອຖ ໂຂ, ພ຺ຣຫ຺ມາຍຸ, ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ອຸຎ຺ຖາຍາສນາ ເອກໍສໍ ອຸຕ຺ຕຣາສງ຺ຄໍ ກຣິຕ຺ວາ ກຄວໂຕ ປາເທສຸ ສິຣສາ ນິປ຺ຕິຕ຺ວາ ກຄວໂຕ ປາທານິ ມຸເຂນ ຈ ປຣິຈຸມ຺ພຕິ, ປາຓີຫິ ຈ ປຣິສມ຺ພາຫຕິ, ນາມຍ຺ຈ ສາເວຕິ 'ພ຺ຣຫ຺ມາຍຸ ອຫໍ, ໂກ ໂຄຕມ, ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ, ພ຺ຣຫ຺ມາຍຸ ອຫໍ, ໂກ ໂຄຕມ, ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ'''ຕິ (ມຯ ນິຯ ໒຺໓໙໔) ເອວໍ ປຓິປາໂຕ ທຍ຺ຖພ຺ໂພຯ

ໂສ ປເນສ ຎາຕິກຍາຈຣິຍທກ຺ຂິເຓຍ຺ຍວເສນ ຈຕຸພ຺ພິໂທ ໂຫຕິຯ ຕຕ຺ຖ ທກ຺ຂິເຓຍ຺ຍປຓິປາເຕນ ສຣຓຄມນໍ ໂຫຕິ, ນ ອິຕເຣຫິຯ ເສຎ຺ຖວເສເນວ ຫິ ສຣຓໍ ຄຍ຺ຫຕິ, ເສຎ຺ຖວເສນ ກິຊ຺ຊຕິຯ ຕສ຺ມາ ໂຍ ''ອຍເມວ ໂລເກ ສພ຺ພສຕ຺ຕຸຕ຺ຕໂມ ອຄ຺ຄທກ຺ຂິເຓຍ຺ໂຍ''ຕິ ວນ຺ທຕິ, ເຕເນວ ສຣຓໍ ຄຫິຕໍ ໂຫຕິ, ນ ຎາຕິກຍາຈຣິຍສຍ຺ຎາຍ ວນ຺ທນ຺ເຕນຯ ເອວໍ ຄຫິຕສຣຓສ຺ສ ອຸປາສກສ຺ສ ວາ ອຸປາສິກາຍ ວາ ອຍ຺ຍຕິຕ຺ຖິເຍສຸ ປພ຺ພຊິຕມ຺ປິ ''ຎາຕໂກ ເມ ອຍ''ນ຺ຕິ ວນ຺ທໂຕ ສຣຓໍ ນ ກິຊ຺ຊຕິ, ປເຄວ ອປພ຺ພຊິຕໍຯ ຕຖາ ຣາຊານໍ ກເຍນ ວນ຺ທໂຕຯ ໂສ ຫິ ຣຎ຺ຖປູຊິຕຕ຺ຕາ ອວນ຺ທິຍມາໂນ ອນຕ຺ຖມ຺ປິ ກເຣຍ຺ຍາຕິຯ ຕຖາ ຍໍກິຍ຺ຈິ ສິປ຺ປໍ ສິກ຺ຂາປກໍ ຕິຕ຺ຖິຍມ຺ປິ ''ອາຈຣິໂຍ ເມ ອຍ''ນ຺ຕິ ວນ຺ທໂຕປິ ນ ກິຊ຺ຊຕິຯ ເອວໍ ສຣຓຄມນສ຺ສ ປເກໂທ ເວທິຕພ຺ໂພຯ

ເອຕ຺ຖ ຈ ໂລກຸຕ຺ຕຣສ຺ສ ສຣຓຄມນສ຺ສ ຈຕ຺ຕາຣິ ສາມຍ຺ຍຜລານິ ວິປາກຜລໍ, ສພ຺ພທຸກ຺ຂກ຺ຂໂຍ ອານິສໍສຜລໍຯ ວຸຕ຺ຕຍ຺ເຫຕໍ –

''ໂຍ ຈ ພຸທ຺ທຍ຺ຈ ທມ຺ມຍ຺ຈ, ສງ຺ຆຍ຺ຈ ສຣຓໍ ຄໂຕ;

ຈຕ຺ຕາຣິ ອຣິຍສຈ຺ຈານິ, ສມ຺ມປ຺ປຍ຺ຎາຍ ປສ຺ສຕິຯ

''ທຸກ຺ຂໍ ທຸກ຺ຂສມຸປ຺ປາທໍ, ທຸກ຺ຂສ຺ສ ຈ ອຕິກ຺ກມໍ;

ອຣິຍໍ ຈຎ຺ຖງ຺ຄິກໍ ມຄ຺ຄໍ, ທຸກ຺ຂູປສມຄາມິນໍຯ

''ເອຕໍ ໂຂ ສຣຓໍ ເຂມໍ, ເອຕໍ ສຣຓມຸຕ຺ຕມໍ;

ເອຕໍ ສຣຓມາຄມ຺ມ, ສພ຺ພທຸກ຺ຂາ ປມຸຈ຺ຈຕີ''ຕິຯ (ທຯ ປຯ ໑໙໐-໑໙໒);

ອປິຈ ນິຈ຺ຈໂຕ ອນຸປຄມນາທີນິປິ ເອຕສ຺ສ ອານິສໍສຜລໍ ເວທິຕພ຺ພໍຯ ວຸຕ຺ຕຍ຺ເຫຕໍ –

''ອຎ຺ຖານເມຕໍ, ກິກ຺ຂເວ, ອນວກາໂສ, ຍໍ ທິຎ຺ຖິສມ຺ປນ຺ໂນ ປຸຄ຺ຄໂລ ກຍ຺ຈິ ສງ຺ຂາຣໍ ນິຈ຺ຈໂຕ ອຸປຄຈ຺ເຉຍ຺ຍ, ສຸຂໂຕ ອຸປຄຈ຺ເຉຍ຺ຍ, ກຍ຺ຈິ ທມ຺ມໍ ອຕ຺ຕໂຕ ອຸປຄຈ຺ເຉຍ຺ຍ, ມາຕຣໍ ຊີວິຕາ ໂວໂຣເປຍ຺ຍ, ປິຕຣໍ ຊີວິຕາ ໂວໂຣເປຍ຺ຍ, ອຣຫນ຺ຕໍ ຊີວິຕາ

ໂວໂຣເປຍຸຍ, ທຸຝຸດຈິຕຸໂຕ ຕຖາຄຕສຸສ ໂລຫິຕໍ ອຸປຸປາເທຍຸຍ, ສງຆໍ ກິນຸເທຍຸຍ, ອຄຸຄໍ ສຕຸຖາຣໍ ອຸທຸທິເສຍຸຍ ເນຕໍ ຖານໍ ວິຊຸຊຕີ''ຕິ (ມ. ນິ. ໓.໑໒໗-໑໒໘; ອ. ນິ. ໑.໒໖໘-໒໗໖; ວິກ. ໘໐໙).

ໂລກິຍສຸສ ປນ ສຣຕາຄມນສຸສ ກວສມຸປທາປີ ໂກຄສມຸປທາປີ ຜລເມວ. ວຸຕຸຕຸເຫຕໍ –

''ເຍ ເກຈິ ພຸທຸທໍ ສຣຕໍ ຄຕາເສ,

ນ ເຕ ຄມິສຸສນຸຕິ ອປາຍກູມີ;

ປຫາຍ ມານຸສໍ ເທຫໍ,

ເທວກາຍໍ ປຣິປູເຣສຸສນຸຕີ''ຕີ. (ສໍ. ນິ. ໑.໓໗);

ອປຣມຸປີ ວຸຕຸຕໍ –

''ອຖ ໂຂ ສກຸໂກ ເທວານມິນຸໂທ ອສີຕິຍາ ເທວຕາສຫສຸເສຫິ ສທຸຂີ ເຍນາຍສຸມາ ມຫາໂມຄຸຄລຸລາໂນ ເຕນຸປສງກມີ...ເປ... ເອກມນຸຕໍ ຖິຕໍ ໂຂ ສກຸກໍ ເທວານມິນຸທໍ ອາຍສຸມາ ມຫາໂມຄຸຄລຸລາໂນ ເອຕທໂວຈ – 'ສາຮຸ ໂຂ, ເທວານມິນຸທ, ພຸທຸທໍ ສຣຕຄມນໍ ໂຫຕິ. ພຸທຸທໍ ສຣຕຄມນເຫຕຸ ໂຂ, ເທວານມິນຸທ, ເອວມິເຣກຈຸເຈ ສຕຸຕາ ກາຍສຸສ ເກທາ ປຣໍ ມຣຕາ ສຸຄຕິ ສຄຸຄໍ ໂລກໍ ອຸປປຊຸຊນຸຕີ. ເຕ ອຄຸເຄ ເທເວ ທສຫີ ຖາເນຫີ ອຣິຄຕຸຫນຸຕິ – ທິພຸເພນ ອາຍຸນາ, ທິພຸເພນ ວຕຸເຕນ, ທິພຸເພນ ສຸເຂນ, ທິພຸເພນ ຍເສນ, ທິພຸເພນ ອາຮິປເຕຍຸເຍນ, ທິພຸເພຫິ ຣູເປຫິ, ທິພຸເພຫິ ສທຸເທຫິ, ທິພຸເພຫິ ຄນຸເຮຫິ, ທິພຸເພຫິ ຣເສຫິ, ທິພຸເພຫິ ໂຜຝຸຖພຸເພຫິ...ເປ... ຮມຸມໍ, ສງຆໍ...ເປ... ໂຜຝຸຖພຸເພຫີ'''ຕິ (ສໍ. ນິ. ໔.໓໔໑).

ເວລາມສຸຕຸຕາທິວເສນປີ (ອ. ນິ. ໙.໒໐) ສຣຕຄມນສຸສ ຜລວິເສໂສ ເວທິຕພຸໂພ. ເອວໍ ສຣຕຄມນສຸສ ຜລໍ ເວທິຕພຸພໍ.

ໂລກິຍສຣຕຄມນຄຸເຈຕຸຖ ຕີສຸ ວຕຸຖູສຸ ອຄຸຄາຕສໍສຍມິຈຸຉາຄາຕາທີຫີ ສໍກິລິສຸສຕິ, ນ ມຫາຊຸຕິກໍ ໂຫຕິ ນ ມຫາວິປຸຜາຣໍ. ໂລກຸຕຸຕຣສຸສ ປນ ສໍກິເລໂສ ນຕຸຖີ. ໂລກິຍສຸສ ຈ ສຣຕຄມນສຸສ ທຸວິໂຣ ເກໂທ – ສາວຊໂຊ, ອນວຊໂຊ ຈ. ຕຕຸຖ ສາວຊໂຊ ອຄຸຄສຕຸຖາຣາທີສຸ ອຕຸຕສນຸນິຍຸຍາຕນາທີຫີ ໂຫຕິ, ໂສ ອນິຝຸຖຜໂລ. ອນວຊໂຊ ກາລກິຣິຍາຍ, ໂສ ອວິປາກຕຸຕາ ອຜໂລ. ໂລກຸຕຸຕຣສຸສ ປນ ເນວຕຸຖິ ເກໂທ. ກວນຸຕເຣປີ ຫິ ອຣິຍສາວໂກ ອຄຸຄໍ ສຕຸຖາຣໍ ນ ອຸທຸທິສຕີຕິ ເອວໍ ສຣຕຄມນສຸສ ສໍກິເລໂສ ຈ ເກໂທ ຈ ເວທິຕພຸໂພ.

ໂວທານມຸປີ ຈ ໂລກິຍສຸເສວ ຍສຸສ ຫິ ສໍກິເລໂສ, ຕສຸເສວ ຕໂຕ ໂວທາເນນ ກວິຕພຸພໍ. ໂລກຸຕຸຕຣໍ ປນ ນິຈຸຈໂວທານເມວາຕິ.

ປາຕາຕິປາຕາຕີ ເອຕຸຖ ປາຕສຸສ ສຣເສເນວ ປຕນສກາວສຸສ ອນຸຕຣາ ເອວ ອຕິປາຕນໍ ອຕິປາໂຕ, ສຕິກໍ ປຕິຕຸໍ ອທຕຸວາ ສີຆໍ ປາຕນນຸຕິ ອຕຸໂຖ. ອຕິກຸກມຸມ ວາ ສຕຸຖາທີຫີ ອກິກວິຕຸວາ ປາຕນໍ ອຕິປາໂຕ, ປາຕຜາໂຕຕິ ວຸຕຸຕໍ ໂຫຕິ. ປາໂຕາຕິ ເຈຕຸຖ ຂນຸຮສນຸຕາໂນ, ໂຍ ສຕຸໂຕຕິ ໂວຫຣິຍຕິ, ປຣມຕຸຖໂຕ ຣູປາຣູປຊີວິຕິນຸທຣິຍໍ. ຣູປຊີວິຕິນຸທຣິເຍ ຫິ ວິໂກປິເຕ ອິຕຣມຸປີ ຕໍສມຸພນຸຮຕາຍ ວິນສຸສຕີຕິ. ຕສຸມີ ປນ ປາເຕ ປາຕສຄຸຄີໂນ ຊີວິຕິນຸທຣິຍຸປຈຸເຈທກໍາປກຸກມສມຸຝຸຖາປິກາ ກາຍວຈີທຸວາຣານໍ ອຄຸຄຕຣທຸວາຣປຸປວຕຸຕາ ວຮກເຈຕນາ ປາຕາຕິປາໂຕ. ຍາຍ ຫິ ເຈຕນາຍ ປວຕຸຕມານສຸສ ຊີວິຕິນຸທຣິຍສຸສ ນິສຸສຍກູເຕສຸ ອຸປກຸກມກຣຕເຫຕຸກມຫາກູຕປຈຸຈຍາ ອຸປຸປຊຸຊນກມຫາກູຕາ ປຸຣິມສທິສາ ນ ອຸປຸປຊຸຊນຸຕິ, ວິສທິສາ ເອວ ອຸປຸປຊຸຊນຸຕິ, ສາ ຕາທິສປຸປໂຍຄສມຸຝຸຖາປິກາ ເຈຕນາ ປາຕາຕິປາໂຕ. ລທຸຮູປກຸກມານິ ຫິ ກູຕານິ ປຸຣິມກູຕານິ ວິຍ ນ ວິສທານີຕີ ສມານຊາຕິຍານໍ ກາຣຕານີ ນ ໂຫນຸຕີຕີ. ''ກາຍວຈີທຸວາຣານໍ ອຄຸຄຕຣທຸວາຣປຸປວຕຸຕາ''ຕິ ອິທໍ ມໂນທຸວາເຣ ປວຕຸຕາຍ ວຮກເຈຕນາຍ ປາຕາຕິປາຕຕາສມຸກວທສຸສນໍ. ກຸລຸມຸພສຸຕຸເຕປີ ຫິ ''ອິເຮກຈຸໂຈ ສມໂຕ ວາ ພຣາຫຸມໂຕ ວາ ອິທຸຮິມາ ເຈໂຕ ວສີປຸປຕຸໂຕ ອຄຸຄິສຸສາ ກຸຈຸຈິຄຕໍ ຄພຸກໍ ປາປເກນ ມນສາ ອນຸເປກຸຂິຕາ ໂຫຕີ''ຕິ ວິຊຸຊາມຍິທຸຮີ ອຮິປຸເປຕາ. ສາ ຈ ວຈີທຸວາຣໍ ມຸຄຸຈິຕຸວາ ນ ສກຸກາ ນິພຸພຕຸເຕຕຸນຸຕິ ວຈີທຸວາຣວເສເນວ ນິປຸປຊຸຊຕີ. ເຍ ປນ ''ກາວນາມຍິທຸຮີ ຕຕຸຖ

ອນິປ຺ເປຕາ’’ຕິ ວທນ຺ຕິ, ເຕສໍ ວາໂທ ກຸສລຕ຺ຕິກເວທນຕ຺ຕິກວິຕກ຺ກຕ຺ຕິກກູມນ຺ຕເຣຫິ ວິຣຸຊ຺ຊຕິຯ

ສ຺ວາຍໍ ປາຕາຕິປາໂຕ ຄຸດຣທີເຕສຸ ຕິຣຈ຺ຉານຄຕາທີສຸ ຊຸທ຺ທເກ ປາເຕ ອປ຺ປສາວຊ຺ໂຊ, ມຫາສຣີເຣ ມຫາສາວຊ຺ໂຊຯ ກສ຺ມາ? ປໂຍຄມຫນ຺ຕຕາຍຯ ປໂຍຄສມຕ຺ເຕປີ ວຕ຺ຖຸມຫນ຺ຕຕາທີຫິ ມຫາສາວຊ຺ໂຊ, ຄຸຕວນ຺ເຕສຸ ມນຸສ຺ສາທີສຸ ອປ຺ປຄຸເຕ ປາເຕ ອປ຺ປສາວຊ຺ໂຊ, ມຫາຄຸເຕ ມຫາສາວຊ຺ໂຊ ຯ ສຣີຣຄຸຕານໍ ປນ ສມກາເວ ສຕິ ກິເລສານໍ ອຸປກ຺ກມານຍ຺ຈ ມຸທຸຕາຍ ອປ຺ປສາວຊ຺ໂຊ, ຕິພ຺ພຕາຍ ມຫາສາວຊ຺ໂຊຯ

ເອຕ຺ຖ ຈ ປໂຍຄວຕ຺ຖຸມຫນ຺ຕຕາທີຫີ ມຫາສາວຊ຺ຊຕາ ເຕຫິ ປຈ຺ຈເຍຫິ ອຸປ຺ປຊ຺ຊມານາຍ ເຈຕນາຍ ພລວກາວໂຕ ເວທິຕພ຺ພາຯ ຍຖານິປ຺ເປຕສ຺ສ ປໂຍຄສ຺ສ ສຫສາ ນິປ຺ຜາທນວເສນ ສກິຈ຺ຈສາທິກາຍ ພຫຸກ຺ຂຕ຺ຕຸໍ ປວຕ຺ຕຊວເນຫິ ລທ຺ຉາເສວນາຍ ຈ ສນ຺ນິຍ຺ຖາປກເຈຕນາຍ ປໂຍຄສ຺ສ ມຫນ຺ຕກາໂວຯ ສຕິປີ ກທາຈິ ຊຸທ຺ທເກ ເຈວ ມຫນ຺ເຕ ຈ ປາເຕ ປໂຍຄສ຺ສ ສມກາເວ ມຫນ຺ຕໍ ຫນນ຺ຕສ຺ສ ເຈຕນາ ຕິພ຺ພຕຣາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິຕິ ວຕ຺ຖຸມຫນ຺ຕຕາປີ ເຈຕນາຍ ພລວກາວສ຺ສ ກາຣຕໍຯ ອິຕິ ອຸກຍມ຺ເປຕໍ ເຈຕນາພລວກາເວເນວ ມຫາສາວຊ຺ຊຕາຍ ເຫຕຸ ໂຫຕິຯ ຕຖາ ຫນ຺ຕພ຺ພສ຺ສ ມຫາຄຸຕກາເວ ຕຕ຺ຖ ປວຕ຺ເຕົາປກາຣເຈຕນາ ວິຍ ເຂຕ຺ຕວິເສສນິປ຺ຜຕ຺ຕິຍາ ອປກາຣເຈຕນາປີ ພລວຕີ ຕິພ຺ພຕຣາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິຕິ ຕສ຺ສ ມຫາສາວຊ຺ຊຕາ ທຍ຺ຖພ຺ພາຯ ຕສ຺ມາ ປໂຍຄວຕ຺ຖຸອາທິປຈ຺ຈຍານໍ ອມຫຕ຺ເຕປີ ຄຸຕມຫນ຺ຕຕາທິປຈ຺ຈເຍຫິ ເຈຕນາຍ ພລວກາວວເສເນວ ມຫາສາວຊ຺ຊຕາ ເວທິຕພ຺ພາຯ

ຕສ຺ສ ປາໂຕ, ປາຕສຍ຺ຍິຕາ, ວຘກຈິຕ຺ຕໍ, ອຸປກ຺ກໂມ, ເຕນ ມຣຕນ຺ຕິ ປຍ຺ຈ ສມ຺ກາຣາຯ ປຍ຺ຈສມ຺ກາຣຍຸຕ຺ໂຕ ປາຕາຕິປາໂຕຕິ ປຍ຺ຈສມ຺ກາຣາວິນິມຸຕ຺ໂຕ ທຍ຺ຖພ຺ໂພຯ ເຕສຸ ປາຕສຍ຺ຍິຕາວຘກຈິຕ຺ຕານິ ປຸພ຺ພກາຄິຍານິປີ ໂຫນ຺ຕິ, ອຸປກ຺ກໂມ ວຘກເຈຕນາສມຸຍ຺ຖາປີໂຕຯ ຕສ຺ສ ໖ ປໂຍຄາ – ສາຫຕ຺ຖິໂກ, ອາຕຕ຺ຕິໂກ, ນິສ຺ສຄ຺ຄິໂຍ, ຖາວໂຣ, ວິຊ຺ຊາມໂຍ, ອິທ຺ຘິມໂຍຕິຯ ເຕສຸ ສຫຕ຺ເຖນ ນິພ຺ພຕ຺ໂຕ ສາຫຕ຺ຖິໂກຯ ປເຣສໍ ອາຕາປນວເສນ ປວຕ຺ໂຕ ອາຕຕ຺ຕິໂກຯ ອຸສ຺ສຕ຺ຕິອາທີນໍ ນິສ຺ສຊ຺ຊນວເສນ ປວຕ຺ໂຕ ນິສ຺ສຄ຺ຄິໂຍຯ ໂອປາຕຂຕນາທິວເສນ ປວຕ຺ໂຕ ຖາວໂຣຯ ອາຖພ຺ພຕິກາທີນໍ ວິຍ ມນ຺ຕປຣິຊປ຺ປນປໂຍໂຄ ວິຊ຺ຊາມໂຍຯ ທາຖາໂກຍ຺ຍນາທີນໍ ວິຍ ກມ຺ມວິປາກຊິທ຺ຘິມໂຍຯ

ເອຕ຺ຖາຫ – ຂເຕ ຂເຕ ນິຣຸຊ຺ຊນສກາເວສຸ ສງ຺ຂາເຣສຸ, ໂກ ຫນ຺ຕາ, ໂກ ວາ ຫຍ຺ຍຕິ? ຍທິ ຈິຕ຺ຕເຈຕສິກສນ຺ຕາໂນ, ໂສ ອຣູປີຕາຍ ນ ເຉທນເກທນາທິວເສນ ວິໂກປນສມຕ຺ໂຖ, ນາປີ ວິໂກປນີໂຍ, ອຖ ຣູປສນ຺ຕາໂນ, ໂສ ອເຈຕນຕາຍ ກຍ຺ຖກລິງ຺ຄຣູປໂມຕິ ນ ຕຕ຺ຖ ເຉທນາທິນາ ປາຕາຕິປາໂຕ ລພ຺ກຕິ, ຍຖາ ມຕສຣີເຣຯ ປໂຍໂຄປີ ປາຕາຕິປາຕສ຺ສ ຍຖາວຸຕ຺ໂຕ ປຫຣຕປ຺ປຫາຣາທິໂກ ອຕີເຕສຸ ສງ຺ຂາເຣສຸ ກເວຍ຺ຍ ອນາຄເຕສຸ ປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ເນສຸ ວາຯ ຕຕ຺ຖ ນ ຕາວ ອຕີເຕສຸ ອນາຄເຕສຸ ຈ ສມ຺ກວຕິ ເຕສໍ ອວິຊ຺ຊມານສກາວຕ຺ຕາ, ປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ເນສຸ ຈ ສງ຺ຂາຣານໍ ຂຕິກຕ຺ຕາ ສຣເສເນວ ນິຣຸຊ຺ຊນສກາວຕາຍ ວິນາສາກິມຸເຂສຸ ນິປ຺ປໂຍຊໂນ ປໂຍໂຄ ສິຍາ, ວິນາສສ຺ສ ຈ ກາຣຕຣຫິຕຕ຺ຕາ ນ ປຫຣຕປ຺ປຫາຣາທິປ຺ປໂຍຄເຫຕຸກໍ ມຣຕໍ, ນິຣີຫຕ຺ຕາ ຈ ສງ຺ຂາຣານໍ ກສ຺ສ ໂສ ປໂຍໂຄ, ຂຕິກກາເວນ ວຘານິປ຺ປາຍສມກາລເມວ ກິຊ຺ຊນກສ຺ສ ຍາວ ກິຣິຍາປຣິໂຍສານກາລມນວຍ຺ຖານໂຕ ກສ຺ສ ວາ ປາຕາຕິປາໂຕ ກມ຺ມພນ຺ໂຘຕິ?

ວຸຈ຺ຈເຕ – ຍຖາວຸຕ຺ຕວຘກເຈຕນາສຫາຍສ຺ສ ສງ຺ຂາຣານໍ ປຸຍ຺ໂຊ ສຕ຺ຕສງ຺ຂາໂຕ ຫນ຺ຕາຯ ເຕນ ປວຕ຺ຕິຕວຘປ຺ປໂຍຄນິມິຕ຺ຕໍ ອປຄຕຸສ຺ມາວິຍ຺ຍາຕຊີວິຕິນ຺ທ຺ຣິໂຍ ມໂຕຕິ ໂວຫາຣສ຺ສ ວຕ຺ຖຸກູໂຕ ຍຖາວຸຕ຺ຕວຘປ຺ປໂຍຄາກຣເຕ ປຸພ຺ເພ ວິຍ ອຸທ຺ຘໍ ປວຕ຺ຕນາຣໂຫ ຣູປາຣູປຘມ຺ມປຸຍ຺ໂຊ ຫຍ຺ຍຕິ, ຈິຕ຺ຕເຈຕສິກສນ຺ຕາໂນ ເອວ ວາຯ ວຘປ຺ປໂຍຄາວິສຍກາເວປີ ຕສ຺ສ ປຍ຺ຈໂວກາຣກາເວ ຣູປສນ຺ຕານາຘີນວຸຕ຺ຕິຕາຍ ກູຕຣູເປສຸ ກຕປ຺ປໂຍຄວເສນ ຊີວິຕິນ຺ທ຺ຣິຍວິຈ຺ເຉເທນ ໂສປີ ວິຈ຺ຉິຊ຺ຊຕິຕິ ນ ປາຕາຕິປາຕສ຺ສ ອສມ຺ກໂວ, ນາປີ ອເຫຕຸໂກ, ນ ຈ ປໂຍໂຄ ນິປ຺ປໂຍຊໂນຯ ປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ເນສຸ ສງ຺ຂາເຣສຸ ກຕປ຺ປໂຍຄວເສນ ຕທນນ຺ຕຣໍ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນາຣຫສ຺ສ ສງ຺ຂາຣກລາປສ຺ສ ຕຖາ ອນຸປ຺ປຕ຺ຕິໂຕ ຂຕິການຍ຺ຈ ສງ຺ຂາຣານໍ ຂຕິກມຣຕສ຺ສ ອິຘ ມຣຕກາເວນ ອນິປ຺ເປຕຕ຺ຕາ ສນ຺ຕຕິມຣຕສ຺ສ ຈ ຍຖາວຸຕ຺ຕນເຍນ ສເຫຕຸກກາວໂຕ ນ ອເຫຕຸກໍ ມຣຕໍ, ນິຣີຫເກສຸປີ ສງ຺ຂາເຣສຸ ຍຖາປຈ຺ຈຍໍ ອຸປ຺ປຊ຺ຊິຕ຺ວາ ອຕ຺ຖິກາວມຕ຺ເຕເນວ ອຕ຺ຕໂນ ອຕ຺ຕໂນ ອນຸຣູປຜລຸປ຺ປາທນນິຍຕານິ ກາຣຕານິເຍວ ກໂຣນ຺ຕີຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຍຖາ ປທີໂປ ປກາເສຕີຕິ, ຕເຖວ ຆາຕໂກໂວຫາໂຣຯ ນ ຈ ເກວລສ຺ສ ວຘານິປ຺ປາຍສຫກຸໂນ ຈິຕ຺ຕເຈຕສິກກລາປສ຺ສ ປາຕາຕິປາໂຕ ອິຈ຺ຉິໂຕ, ສນ຺ຕານວເສນ ວຕ຺ຕມານສ຺ເສວ ປນ ອິຈ຺ຉິໂຕຕິ ອຕ຺ເຖວ ປາຕາຕິປາເຕນ ກມ຺ມພນ຺ໂຘຯ ສນ຺ຕານວເສນ ວຕ຺ຕມານານຍ຺ຈ ປທີປາທີນໍ ອຕ຺ຖກິຣິຍາສິທ຺ຘິ ທິສ຺ສຕີຕິຯ ອຍຍ຺ຈ ວິຈາຣຕາ ອທິນ຺ນາທານາທີສຸປີ ຍຖາສມ຺ກວໍ ວິກາເວຕພ຺ພາຯ ຕສ຺ມາ ປາຕາ

ຕິປາຕາຯ ນ ປຏິວິຣຕາຕິ ອປ຺ປຏິວິຣຕາຯ

ອທິນ຺ນສ຺ສ ອາທານໍ ອທິນ຺ນາທານໍ, ປຣສ຺ສ ຫຣຓໍ ເຖຍ຺ຍໍ ໂຈຣິກາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິຯ ຕຕ຺ຖ ອທິນ຺ນນ຺ຕິ ປຣປຣິຄ຺ຄຫິຕໍ, ຍຕ຺ຖ ປໂຣ ຍຖາກາມກາຣິຕໍ ອາປຊ຺ຊນ຺ໂຕ ອທຓ຺ຑາຣໂຫ ອນຸປວຊ຺ໂຊ ຈ ໂຫຕິຯ ຕສ຺ມິໍ ປຣປຣິຄ຺ຄຫິເຕ ປຣປຣິຄ຺ຄຫິຕສຎ຺ຎິໂນ ຕທາທາຍເກົາປກ຺ກມສມຸຏ຺ຐາປິກາ ເຖຍ຺ຍເຈຕນາ ອທິນ຺ນາທານໍຯ ຕໍ ຫີເນ ປຣສນ຺ຕເກ ອປ຺ປສາວຊ຺ຊໍ, ປຓີເຕ ມຫາສາວຊ຺ຊໍຯ ກສ຺ມາ? ວຕ຺ຖຸປຓີຕຕາຍຯ ຕຖາ ຂຸທ຺ທເກ ປຣສນ຺ຕເກ ອປ຺ປສາວຊ຺ຊໍ, ມຫນ຺ເຕ ມຫາສາວຊ຺ຊໍຯ ກສ຺ມາ? ວຕ຺ຖຸມຫນ຺ຕຕາຍ ປໂຍຄມຫນ຺ຕຕາຍ ຈຯ ວຕ຺ຖຸສມຕ຺ເຕ ປນ ສຕິ ຄຸຓາທິການໍ ສນ຺ຕເກ ວຕ຺ຖຸສ຺ມິໍ ມຫາສາວຊ຺ຊໍ, ຕໍຕໍຄຸຓາທິກໍ ອຸປາທາຍ ຕໂຕ ຕໂຕ ຫີນຄຸຓສ຺ສ ສນ຺ຕເກ ວຕ຺ຖຸສ຺ມິໍ ອປ຺ປສາວຊ຺ຊໍຯ ວຕ຺ຖຸຄຸຓານໍ ປນ ສມຠາເວ ສຕິ ກິເລສານໍ ປໂຍຄສ຺ສ ຈ ມຸທຸຠາເວ ອປ຺ປສາວຊ຺ຊໍ, ຕິພ຺ພຠາເວ ມຫາສາວຊ຺ຊໍຯ

ຕສ຺ສ ປຎ຺ຈ ສມ຺ຠາຣາ – ປຣປຣິຄ຺ຄຫິຕໍ, ປຣປຣິຄ຺ຄຫິຕສຎ຺ຎິຕາ, ເຖຍ຺ຍຈິຕ຺ຕໍ, ອຸປກ຺ກໂມ, ເຕນ ຫຣຓນ຺ຕິຯ ຉ ປໂຍຄາ ສາຫຕ຺ຖິກາທໂຍວຯ ເຕ ຈ ໂຂ ຍຖານຸຣູປໍ ເຖຍ຺ຍາວຫາໂຣ, ປສຍ຺ຫາວຫາໂຣ, ປຣິກປ຺ປາວຫາໂຣ, ປຏິຈ຺ຉນ຺ນາວຫາໂຣ, ກຸສາວຫາໂຣຕິ ອິເມສໍ ອວຫາຣານໍ ວເສນ ປວຕ຺ຕາຯ ເອຕ຺ຖ ຈ ມນ຺ຕປຣິຊປ຺ປເນນ ປຣສນ຺ຕກຫຣຓໍ ວິຊ຺ຊາມໂຍ ປໂຍໂຄຯ ວິນາ ມນ຺ເຕນ ຕາທິເສນ ອິທ຺ຘານຸຠາວສິທ຺ເທນ ກາຍວຈີປໂຍເຄນ ປຣສນ຺ຕກສ຺ສ ອາກຑ຺ຒນໍ ອິທ຺ຘິມໂຍ ປໂຍໂຄຕິ ເວທິຕພ຺ໂພຯ

ກາເມສູຕິ ເມຖຸນສມາຈາເຣສຸຯ ມິຈ຺ຉາຈາໂຣຕິ ເອກນ຺ຕນິນ຺ທິໂຕ ລາມກາຈາໂຣຯ ລກ຺ຂຓໂຕ ປນ ອສທ຺ຘມ຺ມາທິປ຺ປາເຍນ ກາຍທ຺ວາຣປ຺ປວຕ຺ຕາ ອຄມນີຍຏ຺ຐານວີຕິກ຺ກມເຈຕນາ ກາເມສຸ ມິຈ຺ຉາຈາໂຣຯ ຕຕ຺ຖ ອຄມນີຍຏ຺ຐານໍ ນາມ ປຸຣິສານໍ ຕາວ ມາຕຸຣກ຺ຂິຕາທໂຍ ທສ, ຘນກ຺ກີຕາທໂຍ ທສາຕິ ວີສຕິ ອິຕ຺ຖິໂຍ, ອິຕ຺ຖີສຸ ປນ ທ຺ວິນ຺ນໍ ສາຣກ຺ຂສປຣິທຓ຺ຑານໍ, ທສນ຺ນຎ຺ຈ ຘນກ຺ກີຕາທີນນ຺ຕິ ທ຺ວາທສນ຺ນໍ ອິຕ຺ຖີນໍ ອຎ຺ຎປຸຣິສາຯ ສ຺ວາຍໍ ມິຈ຺ຉາຈາໂຣ ສີລາທິຄຸຓຣຫິເຕ ອຄມນີຍຏ຺ຐາເນ ອປ຺ປສາວຊ຺ໂຊ, ສີລາທິຄຸຓສມ຺ປນ຺ເນ ມຫາສາວຊ຺ໂຊຯ ຄຸຓຣຫິເຕປິ ຈ ອຠິຠວິຕ຺ວາ ມິຈ຺ຉາ ຈຣນ຺ຕສ຺ສ ມຫາສາວຊ຺ໂຊ, ອຸຠິນ຺ນໍ ສມານຈ຺ຉນ຺ທຕາຍ ອປ຺ປສາວຊ຺ໂຊຯ ສມານຈ຺ຉນ຺ທຕາເຍປິ ກິເລສານໍ ອຸປກ຺ກມານຎ຺ຈ ມຸທຸຕາຍ ອປ຺ປສາວຊ຺ໂຊ, ຕິພ຺ພຕາຍ ມຫາສາວຊ຺ໂຊຯ ຕສ຺ສ ຈຕ຺ຕາໂຣ ສມ຺ຠາຣາ – ອຄມນີຍວຕ຺ຖຸ, ຕສ຺ມິໍ ເສວນຈິຕ຺ຕໍ, ເສວນປໂຍໂຄ, ມຄ຺ເຄນມຄ຺ຄປ຺ປຏິປຕ຺ຕິອທິວາສນນ຺ຕິຯ ຕຕ຺ຖ ອຕ຺ຕໂນ ຣຸຈິຍາ ປວຕ຺ຕິຕສ຺ສ ຕໂຍ, ພລກ຺ກາເຣນ ປວຕ຺ຕິຕສ຺ສ ຕໂຍຕິ ອນວເສສຄ຺ຄຫເຓນ ຈຕ຺ຕາໂຣ ທຏ຺ຐພ຺ພາ, ອຕ຺ຖສິທ຺ທິ ປນ ຕີເຫວຯ ເອໂກ ປໂຍໂຄ ສາຫຕ຺ຖິໂກວຯ

ມຸສາຕິ ວິສໍວາທນປຸເຣກ຺ຂາຣສ຺ສ ອຕ຺ຖຠຎ຺ຊໂກ ກາຍວຈີປໂຍໂຄ, ວິສໍວາທນາທິປ຺ປາເຍນ ປນສ຺ສ ປຣວິສໍວາທກກາຍວຈີປໂຍຄສມຸຏ຺ຐາປິກາ ເຈຕນາ ມຸສາວາໂທຯ ອປໂຣ ນໂຍ ມຸສາຕິ ອຠູຕໍ ວຕ຺ຖຸ, ວາໂທຕິ ຕສ຺ສ ຠູຕໂຕ ຕຈ຺ຉໂຕ ວິຎ຺ຎາປນໍຯ ຕສ຺ມາ ອຕຖໍ ວຕ຺ຖຸໍ ຕຖໂຕ ປຣໍ ວິຎ຺ຎາເປຕຸກາມສ຺ສ ຕຖາວິຎ຺ຎາປນປໂຍຄສມຸຏ຺ຐາປິກາ ເຈຕນາ ມຸສາວາໂທຯ

ໂສ ຍມຕ຺ຖໍ ຠຎ຺ຊຕິ, ຕສ຺ສ ອປ຺ປຕາຍ ອປ຺ປສາວຊ຺ໂຊ, ມຫນ຺ຕຕາຍ ມຫາສາວຊ຺ໂຊຯ ອປິຈ ຄຫຏ຺ຐານໍ ອຕ຺ຕໂນ ສນ຺ຕກໍ ອທາຕຸກາມຕາຍ ນຕ຺ຖີຕິ ອາທິນຍປ຺ປວຕ຺ໂຕ ອປ຺ປສາວຊ຺ໂຊ, ສກ຺ຂິນາ ຫຸຕ຺ວາ ອຕ຺ຖຠຎ຺ຊນວເສນ ວຸຕ຺ໂຕ ມຫາສາວຊ຺ໂຊຯ ປພ຺ພຊິຕານໍ ອປ຺ປກມ຺ປິ ເຕລໍ ວາ ສປ຺ປິໍ ວາ ລຠິຕ຺ວາ ຫສາທິປ຺ປາເຍນ ‘‘ອຊ຺ຊ ຄາເມ ເຕລໍ ນທີ ມຎ຺ເຎ ສນ຺ທຕີ’’ຕິ ປູຣຓກຖານເຍນ ປວຕ຺ໂຕ ອປ຺ປສາວຊ຺ໂຊ, ອທິຏ຺ຐໍເຍວ ປນ ‘‘ທິຏ຺ຐ’’ນ຺ຕິອາທິນາ ນເຍນ ວທນ຺ຕານໍ ມຫາສາວຊ຺ໂຊຯ ຕຖາ ຍສ຺ສ ອຕ຺ຖໍ ຠຎ຺ຊຕິ, ຕສ຺ສ ອປ຺ປຄຸຓຕາຍ ອປ຺ປສາວຊ຺ໂຊ, ມຫາຄຸຓຕາຍ ມຫາສາວຊ຺ໂຊຯ ກິເລສານໍ ມຸທຸຕິພ຺ພຕາວເສນ ຈ ອປ຺ປສາວຊ຺ຊມຫາສາວຊ຺ຊຕາ ລພ຺ພເຕວຯ

ຕສ຺ສ ຈຕ຺ຕາໂຣ ສມ຺ຠາຣາ – ອຕຖໍ ວຕ຺ຖຸ, ວິສໍວາທນຈິຕ຺ຕໍ, ຕຊ຺ໂຊ ວາຍາໂມ, ປຣສ຺ສ ຕທຕ຺ຖວິຊານນນ຺ຕິຯ ວິສໍວາທນາທິປ຺ປາເຍນ ຫິ ປໂຍເຄ ກເຕປິ ປເຣ ຈ ຕມຕ຺ຖໍ ອວິຊານນ຺ເຕ ວິສໍວາທນສ຺ສ ອສິຊ຺ຌນໂຕ ປຣສ຺ສ ຕທຕ຺ຖວິຊານນມ຺ປິ ເອໂກ ສມ຺ຠາໂຣ ເວທິຕພ຺ໂພຯ ເກຈິ ປນ ‘‘ອຠູຕວຈນໍ, ວິສໍວາທນຈິຕ຺ຕໍ, ປຣສ຺ສ ຕທຕ຺ຖວິຊານນນ຺ຕິ ຕໂຍ ສມ຺ຠາຣາ’’ຕິ ວທນ຺ຕິຯ ສເຈ ປນ ປໂຣ ທນ຺ຘຕາຍ ວິຈາເຣຕ຺ວາ ຕມຕ຺ຖໍ ຊານາຕິ, ສນ຺ນິຏ຺ຐາປກເຈຕນາຍ ປວຕ຺ຕຕ຺ຕາ ກິຣິຍາສມຸຏ຺ຐາປກເຈຕນາກ຺ຂເຓເຍວ ມຸສາວາທກມ຺ມຸນາ ພຊ຺ຌຕີຕິຯ

ສຸຣາຕິ ປິຏ຺ຐສຸຣາ, ປູວສຸຣາ, ໂອທນສຸຣາ, ກິຓ຺ຓປກ຺ຂິຕ຺ຕາ, ສມ຺ຠາຣສໍຍຸຕ຺ຕາຕິ ປຎ຺ຈ ສຸຣາຯ ເມຣຍນ຺ຕິ ປຸປ຺ຜາສໂວ, ຜ

ລາສໂວ, ມຘ຺ວາສໂວ, ຄຸຬາສໂວ ສມ຺ຠາຣສໍຍຸຕ຺ໂຕຕິ ປຎ຺ຈ ອາສວາຯ ຕທຸຠຍມ຺ປິ ມທນີຍຏ຺ເຐນ ມຊ຺ຊໍຯ ຍາຍ ເຈຕນາຍ ຕໍ ປິວຕິ, ສາ ປມາທກາຣຓຕ຺ຕາ ປມາທຏ຺ຐານໍຯ ລກ຺ຂຓໂຕ ປນ ຍຖາວຸຕ຺ຕສ຺ສ ສຸຣາເມຣຍສງ຺ຂາຕສ຺ສ ມຊ຺ຊສ຺ສ ພີຊໂຕ ປຏ຺ຐາຍ ມທວເສນ ກາຍທ຺ວາຣປ຺ປວຕ຺ຕາ ປມາທເຈຕນາ ສຸຣາເມຣຍມຊ຺ຊປມາທຏ຺ຐານໍຯ ຕສ຺ສ ມຊ຺ຊຠາໂວ, ປາຕຸກມ຺ຍຕາ ຈິຕ຺ຕໍ, ຕຊ຺ໂຊ ວາຍາໂມ, ອຊ຺ໂຌຫຣຓນ຺ຕິ ຈຕ຺ຕາໂຣ ສມ຺ຠາຣາຯ ອກຸສລຈິຕ຺ເຕເນວ ຈສ຺ສ ປາຕພ຺ພໂຕ ເອກນ຺ເຕນ ສາວຊ຺ຊຠາໂວ ຯ ອຣິຍສາວການໍ ປນ ວຕ຺ຖຸໍ ອຊານນ຺ຕານມ຺ປິ ມຸຂໍ ນ ປວິສຕິ, ປເຄວ ຊານນ຺ຕານໍຯ ອຑ຺ຒປສຕມຕ຺ຕສ຺ສ ປານໍ ອປ຺ປສາວຊ຺ຊໍ, ອຑ຺ຒາຬ຺ຫກມຕ຺ຕສ຺ສ ປານໍ ຕໂຕ ມຫນ຺ຕໍ ມຫາສາວຊ຺ຊໍ, ກາຍສຎ຺ຈາລນສມຕ຺ຖໍ ພຫຸໍ ປິວິຕ຺ວາ ຄາມຆາຕກາທິກມ຺ມໍ ກໂຣນ຺ຕສ຺ສ ມຫາສາວຊ຺ຊເມວຯ ປາປກມ຺ມຎ຺ຫີ ປາຓາຕິປາຕໍ ປຕ຺ວາ ຂີຓາສເວ ມຫາສາວຊ຺ຊໍ, ອທິນ຺ນາທານໍ ປຕ຺ວາ ຂີຓາສວສ຺ສ ສນ຺ຕເກ ມຫາສາວຊ຺ຊໍ, ມິຈ຺ຉາຈາຣໍ ປຕ຺ວາ ຂີຓາສວາຍ ຠິກ຺ຂຸນິຍາ ວີຕິກ຺ກເມ, ມຸສາວາທໍ ປຕ຺ວາ ມຸສາວາເທນ ສງ຺ຆເຠເທ, ສຸຣາປານໍ ປຕ຺ວາ ກາຍສຎ຺ຈາລນສມຕ຺ຖໍ ພຫຸໍ ປິວິຕ຺ວາ ຄາມຆາຕກາທິກມ຺ມໍ ມຫາສາວຊ຺ຊໍຯ ສພ຺ເພຫິປິ ເຈເຕຫິ ມຸສາວາເທນ ສງ຺ຆເຠໂທວ ມຫາສາວຊ຺ໂຊຯ ຕຎ຺ຫິ ກຕ຺ວາ ກປ຺ປໍ ນິຣເຍ ປຈ຺ຈຕິຯ

ອິທານິ ເອເຕສຸ ສຠາວໂຕ, ອາຣມ຺ມຓໂຕ, ເວທນໂຕ, ມູລໂຕ, ກມ຺ມໂຕ, ຜລໂຕຕິ ຉຫິ ອາກາເຣຫິ ວິນິຈ຺ຉໂຍ ເວທິຕພ຺ໂພຯ ຕຕ຺ຖ ສຠາວໂຕ ປາຓາຕິປາຕາທໂຍ ສພ຺ເພປິ ເຈຕນາສຠາວາວຯ ອາຣມ຺ມຓໂຕ ປາຓາຕິປາໂຕ ຊີວິຕິນ຺ທ຺ຣິຍາຣມ຺ມຓໂຕ ສງ຺ຂາຣາຣມ຺ມໂຓ, ອທິນ຺ນາທານໍ ສຕ຺ຕາຣມ຺ມຓໍ ວາ ສງ຺ຂາຣາຣມ຺ມຓໍ ວາ, ມິຈ຺ຉາຈາໂຣ ໂຜຏ຺ຐພ຺ພວເສນ ສງ຺ຂາຣາຣມ຺ມໂຓ, ສຕ຺ຕາຣມ຺ມໂຓຕິ ເອເກຯ ມຸສາວາໂທ ສຕ຺ຕາຣມ຺ມໂຓ ວາ ສງ຺ຂາຣາຣມ຺ມໂຓ ວາ, ສຸຣາປານໍ ສງ຺ຂາຣາຣມ຺ມຓໍຯ ເວທນໂຕ ປາຓາຕິປາໂຕ ທຸກ຺ຂເວທໂນ, ອທິນ຺ນາທານໍ ຕິເວທນໍ, ມິຈ຺ຉາຈາໂຣ ສຸຂມຊ຺ຌຕ຺ຕວເສນ ທ຺ວິເວທໂນ, ຕຖາ ສຸຣາປານໍຯ ສນ຺ນິຏ຺ຐາປກຈິຕ຺ເຕນ ປນ ອຸຠຍມ຺ປິ ມຊ຺ຌຕ຺ຕເວທນໍ ນ ໂຫຕິຯ ມຸສາວາໂທ ຕິເວທໂນຯ ມູລໂຕ ປາຓາຕິປາໂຕ ໂທສໂມຫວເສນ ທ຺ວິມູລໂກ, ອທິນ຺ນາທານໍ ມຸສາວາໂທ ຈ ໂທສໂມຫວເສນ ວາ ໂລຠໂມຫວເສນ ວາ, ມິຈ຺ຉາຈາໂຣ ສຸຣາປານຎ຺ຈ ໂລຠໂມຫວເສນ ທ຺ວິມູລໍຯ ກມ຺ມໂຕ ມຸສາວາໂທເຍເວຕ຺ຖ ວຈີກມ຺ມໍ, ເສສໍ ຈຕຸພ຺ພິທມ຺ປິ ກາຍກມ຺ມເມວຯ ຜລໂຕ ສພ຺ເພປິ ອປາຍູປປຕ຺ຕິຜລາ ເຈວ ສຸຄຕິຍມ຺ປິ ອປ຺ປາຍຸກຕາທິນານາວິທອນິຏ຺ຐຜລາ ຈາຕິ ເອວເມຕ຺ຖ ສຠາວາທິໂຕ ວິນິຈ຺ຉໂຍ ເວທິຕພ຺ໂພຯ

ອປ຺ປຏິວິຣຕາຕິ ສມາທານວິຣຕິຍາ ສມ຺ປຕ຺ຕວິຣຕິຍາ ຈ ອຠາເວນ ນ ປຏິວິຣຕາຯ ທຸສ຺ສີລາຕິ ຕໂຕ ເອວ ປຎ຺ຈສີລມຕ຺ຕສ຺ສາປິ ອຠາເວນ ນິສ຺ສີລາຯ ປາປຘມ຺ມາຕິ ລາມກຘມ຺ມາ, ຫີນາຈາຣາຯ ປາຓາຕິປາຕາ ປຏິວິຣໂຕຕິ ສິກ຺ຂາປທສມາທາເນນ ປາຓາຕິປາຕໂຕ ວິຣໂຕ, ອາຣກາ ກິໂຕຯ ເອສ ນໂຍ ເສເສສຸປິຯ

ອິທານິ ປາຓາຕິປາຕາເວຣມຓີອາທີນໍ ສຠາວໂຕ ອາຣມ຺ມຓໂຕ , ເວທນໂຕ, ມູລໂຕ, ກມ຺ມໂຕ, ສມາທານໂຕ, ເຠທໂຕ, ຜລໂຕ ຈ ວິຎ຺ຎາຕພ຺ໂພ ວິນິຈ຺ຉໂຍຯ ຕຕ຺ຖ ສຠາວໂຕ ປຎ຺ຈປິ ເຈຕນາໂຍປິ ໂຫນ຺ຕິ ວິຣຕິໂຍປິ, ວິຣຕິວເສນ ປນ ເທສນາ ອາຄຕາຯ ຍາ ປາຓາຕິປາຕາ ວິຣມນ຺ຕສ຺ສ "ຍາ ຕສ຺ມິໍ ສມເຍ ປາຓາຕິປາຕາ ອາຣຕິ ວິຣຕີ"ຕິ ເອວໍ ວຸຕ຺ຕາ ກຸສລຈິຕ຺ຕສມ຺ປຍຸຕ຺ຕາ ວິຣຕິຯ ສາ ປເຠທໂຕ ຕິວິທາ – ສມ຺ປຕ຺ຕວິຣຕິ, ສມາທານວິຣຕິ, ສມຸຈ຺ເຉທວິຣຕີຕິຯ ຕຕ຺ຖ ອສມາທິນ຺ນສິກ຺ຂາປທານໍ ອຕ຺ຕໂນ ຊາຕິວຍພາຫຸສ຺ຈ຺ຈາທີນິ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂິຕ຺ວາ "ອຍຸຕ຺ຕເມຕໍ ອມ຺ຫາກໍ ກາຕຸ"ນ຺ຕິ ສມ຺ປຕ຺ຕວຕ຺ຖຸໍ ອວີຕິກ຺ກມນ຺ຕານໍ ອຸປ຺ປຊ຺ຊມານາ ວິຣຕິ ສມ຺ປຕ຺ຕວິຣຕິ ນາມຯ ສມາທິນ຺ນສິກ຺ຂາປທານໍ ສິກ຺ຂາປທສມາທາເນ ຕທຸຕ຺ຕຣິ ຈ ອຕ຺ຕໂນ ຊີວິຕມ຺ປິ ປຣິຈ຺ຈຊິຕ຺ວາ ວຕ຺ຖຸໍ ອວີຕິກ຺ກມນ຺ຕານໍ ອຸປ຺ປຊ຺ຊມານາ ວິຣຕິ ສມາທານວິຣຕິ ນາມຯ ອຣິຍມຄ຺ຄສມ຺ປຍຸຕ຺ຕາ ປນ ວິຣຕິ ສມຸຈ຺ເຉທວິຣຕິ ນາມ, ຍສ຺ສາ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິໂຕ ປຏ຺ຐາຍ ອຣິຍປຸຄ຺ຄລານໍ "ປາຓໍ ຆາເຕສ຺ສາມາ"ຕິ ຈິຕ຺ຕມ຺ປິ ນ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິຯ ຕາສຸ ສມາທານວິຣຕິ ອິຘາທິປ຺ເປຕາຯ

ອາຣມ຺ມຓໂຕ ປາຓາຕິປາຕາທີນໍ ອາຣມ຺ມຓາເນວ ເອເຕສໍ ອາຣມ຺ມຓານິຯ ວີຕິກ຺ກມິຕພ຺ພໂຕເຍວ ຫິ ວິຣຕິ ນາມ ໂຫຕິຯ ຍຖາ ປນ ນິພ຺ພານາຣມ຺ມໂຓ ອຣິຍມຄ຺ໂຄ ກິເລເສ ປຊຫຕິ, ເອວໍ ຊີວິຕິນ຺ທ຺ຣິຍາທິອາຣມ຺ມຓາເຍວ ເອເຕ ກຸສລຘມ຺ມາ ປາຓາຕິປາຕາທີນິ ທຸສ຺ສີລ຺ຍານິ ປຊຫນ຺ຕິຯ ເວທນໂຕ ສພ຺ພາປິ ສຸຂເວທນາວຯ

ມູລໂຕ ຎາຓສມ຺ປຍຸຕ຺ຕຈິຕ຺ເຕນ ວິຣມນ຺ຕສ຺ສ ອໂລຠອໂທສອໂມຫວເສນ ຕິມູລາ ໂຫນ຺ຕິ, ຎາຓວິປ຺ປຍຸຕ຺ຕຈິຕ຺ເຕນ ວິຣມນ຺ຕສ຺ສ ອໂລຠອໂທສວເສນ ທ຺ວິມູລາຯ ກມ຺ມໂຕ ມຸສາວາທາ ເວຣມຓີ ວຈີກມ຺ມໍ , ເສສາ ກາຍກມ຺ມໍຯ ສມາທານໂຕ ອຎ຺ຎສ຺ສ ຄຣຸຏ຺ຐານິຍສ຺ສ ສນ຺ຕິເກ ຕໍ ອລຠນ຺ເຕນ ສຍເມວ ວາ ປຎ຺ຈ ສີລານິ ເອກຊ຺ຌໍ ປາຏິເຍກ຺ກໍ ວາ ສມາທິຍນ຺ເຕນ ສມາທິນ຺ນານິ ໂຫນ຺ຕິຯ ເຠທໂຕ ຄຫຏ຺ຐານໍ ຍໍ ຍໍ ວີຕິກ຺ກນ຺ຕໍ, ຕໍ ຕເທວ ຠິຊ຺ຊຕິ, ອິຕຣໍ ນ ຠິຊ຺ຊຕິຯ ກສ຺ມາ? ຄຫຏ຺ຐາ ຫິ

ອນິພທຸສສີລາ ໂໜນ຺ຕິ, ຍໍ ຍໍ ສກ຺ໂກນ຺ຕິ, ຕໍ ຕເທວ ຣກ຺ຂນ຺ຕີ຺ ປ຺ພ຺ພຊິຕານໍ ປນ ເອກສ຺ມິ ວິຕິກ຺ກນ຺ເຕ ສພ຺ພານິ ກິຊ຺ຊນ຺ຕີຕີ຺

ຜລໂຕຕິ ປາຕາຕິປາຕາ ເວຣມຕີຍາ ເຈຕຸຖ ອງຄປຈ຺ຈງຄສມ຺ປນ຺ນຕາ, ອາໂຣຫປຣິຕາຫສມ຺ປຕ຺ຕິ, ຊວນສມ຺ປຕ຺ຕິ, ສຸປ຺ປ ຕິພຸກິຕປາທຕາ, ຈາຣຸຕາ, ມຸທຸຕາ, ສຸຈິຕາ, ສູຣຕາ, ມຫພ຺ພລຕາ, ວິສຸສພຸດວຈນຕາ, ສຕ຺ຕານໍ ປີຍມນາປຕາ, ອກິຊ຺ຊປຣິສ ຕາ, ອຈ຺ຉມ຺ກິຕາ, ທຸປ຺ປຊໍສິຍຕາ, ປຣູປ຺ກ຺ກເມນ ອມຣຕາຕາ, ມຫາປຣິວາຣຕາ, ສຸວຕ຺ຕຕາ, ສຸສຕ຺ຖານຕາ, ອປ຺ປາພາຣຕາ, ອໂສກຕາ, ປີຍມນາເປຫິ ອວິປ຺ປໂຍໂຄ, ທີພາຍຸກຕາຕິ ເອວມາທີນິ ຜລານີ຺

ອທິນ຺ນາທານາ ເວຣມຕີຍາ ມຫາຣນຣນ຺ຄຕາ, ອນນ຺ຕໂກຄຕາ, ຖິຣໂກຄຕາ, ອິຈ຺ຉິຕານໍ ໂກຄານໍ ຂິປ຺ປໍ ປຜິລາໂກ, ຣາຊາທີ ຫິ ອສາສາຣຕໂກຄຕາ, ອຸລຸອາຣໂກຄຕາ, ຕຕຸຖ ຕຕຸຖ ເຊພຸຖກກາໂວ, ນຕຸຖິກາວສ຺ສ ອຊານນຕາ, ສຸຂວິຫາຣີຕາຕິ ເອວມາ ທີນີ຺

ອພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍາ ເວຣມຕີຍາ ວິຄຕປຈ຺ຈຕ຺ຖິກຕາ, ສພ຺ພສຕ຺ຕານໍ ປີຍມນາປຕາ, ອນ຺ນປານວຕ຺ຖຈ຺ຉາທນາທີນໍ ລາກີຕາ, ສຸຂ ສຸປ຺ນຕາ, ສຸຂປ຺ຜິພຸຊ຺ຊນຕາ, ອປາຍກຍວິໂມກ຺ຂ, ອິຕ຺ຖິກາວນປຸ໌ສກກາວານໍ ອກພ຺ພຕາ, ອກ຺ໂກຣນຕາ, ສຈ຺ຈກາຣິຕາ, ອມງກຸຕາ, ອາຣາຣນສຸຂຕາ, ປຣິປຸ໌ຕ຺ຕິນ຺ທຣິຍຕາ, ປຣິປຸ໌ຕ຺ຕລກ຺ຂຕາຕາ, ນິຣາສງກຕາ, ອປ຺ໂປສ຺ສຸກ຺ກຕາ, ສຸຂວິຫາຣິຕາ, ອກ຺ໂຕກຍຕາ, ປີຍວິປ຺ປໂຍຄາກາໂວຕິ ເອວມາທີນີ຺ ຍສ຺ມາ ປນ ມິຈ຺ຉາຈາຣາເວຣມຕີຍາ ຜລານິປີ ເອຕ຺ເຖວ ອນ຺ໂຕຄຣານິ, ຕສ຺ມາ (ອພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍາ ເວຣມຕີຍາ)຺

ມຸສາວາທາ ເວຣມຕີຍາ ວິປ຺ປສນ຺ນິນ຺ທຣິຍຕາ, ວິສຸສພຸດມຣຸຣກາຕິຕາ, ສມສິຕສຸທຸຣທນ຺ຕຕາ, ນາຕິທູລຕາ, ນາຕິກິສຕາ, ນາຕິຣສ຺ສຕາ, ນາຕິທີຟຕາ, ສຸຂສມ຺ຜສ຺ສຕາ, ອຸປ຺ປລຄນ຺ຣມຸຂຕາ, ສຸສ຺ສູສກປຣິສຕາ, ອາເທຍ຺ຍວຈນຕາ, ກມລທລສທິສມຸທຸໂລຫິຕຕນຸຊິວ຺ຫຕາ, ອລີນຕາ, ອນຸທຸຣຕຕາຕິ ເອວມາທີນີ຺

ສຸຣາເມຣຍມຊ຺ຊປມາທຕ຺ຖານາ ເວຣມຕີຍາ ອຕີຕານາຄຕປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ເນສຸ ກິຈ຺ຈກຣຕີເຍສຸ ອປ຺ປມາທຕາ, ຌາຕວນ຺ຕຕາ, ສທາ ອຸປ຺ຜຸກິຕສ຺ສຕິຕາ, ອຸປ຺ປນ຺ເນສຸ ກິຈ຺ຈກຣຕີເຍສຸ ຖານຸປ຺ປຕ຺ຕິກປ຺ຜິການວນ຺ຕຕາ , ອນລສຕາ, ອຊລຸອຕາ, ອນຸມ຺ມຕ຺ຕ ຕາ, ອຈ຺ຉມ຺ກິຕາ, ອສາຣມ຺ກິຕາ, ອນິສ຺ສຸກິຕາ, ອມຈ຺ຉຣິຕາ, ສຈ຺ຈວາທີຕາ, ອປີສຸຕາອຜຣຸສອສມ຺ຜປ຺ປລາປວາທີຕາ, ກຕຄ຺ຄຸ ຕາ , ກຕເວທີຕາ, ຈາຄວນ຺ຕຕາ, ສີລວນ຺ຕຕາ, ອຸຊ຺ກຕາ, ອກ຺ໂກຣນຕາ, ຫິໂຣຕ຺ຕປ຺ປສມ຺ປນ຺ນຕາ , ອຸຊ຺ທິພຸກິຕາ, ມຫນ຺ຕ ຕາ, ປຕ຺ຫິຕຕາ, ອຕ຺ຖານຕ຺ຖກຸສລຕາຕິ ເອວມາທີນິ ຜລານີ຺ ເອວເມຕ຺ຖ ປາຕາຕິປາຕາເວຣມຕີອາທີນມ຺ປີ ສກາວາທີໂຕ ວິນິຈ຺ຉໂຍ ເວທິຕພ຺ໂພ຺

ສີລວາຕິ ຍຖາວຸຕ຺ຕປຌ຺ຈສີລວເສນ ສີລວາ຺ ກລ຺ຍາຕຣມ຺ໂມຕິ ສຸນ຺ທຣຣມ຺ໂມ, ສຣຕາຄມນປຣິທີປີຕາຍ ທິພຸກິສມ຺ປຕ຺ຕີຍາ ສມ຺ປນ຺ນປຌ຺ໂຄຕິ ອຕ຺ໂຖ຺ ໂຍ ປນ ປຸຕ຺ໂຕ ມາຕາປີຕູສຸ ອສ຺ສທ຺ເຣສຸ ທຸສ຺ສີເລສຸ ຈ ສຍມ຺ປີ ຕາທີໂສ, ໂສປີ ອວຊາໂຕເຍວາຕິ ເວທິຕພ຺ໂພ຺ ອສ຺ສທ຺ຣິຍາທໂຍ ຫີ ອິຣ ອວຊາຕກາວສ຺ສ ລກ຺ຂຕໍ ວຸຕ຺ຕາ, ເຕ ຈ ຕສ຺ມິ ສໍວິຊ຺ຊນ຺ຕີ຺ ມາຕາປີຕໂຣ ປນ ອຸປາ ທາຍ ປຸຕ຺ຕສ຺ສ ອຕິຊາຕາທີກາໂວ ວຸຈ຺ຈຕີຕີ຺

ໂຍ ໂໜຕິ ກຸລຄນ຺ຣໂນຕິ ກຸລຈ຺ເຉທໂກ ກຸລວິນາສໂກ຺ ເຉທນຕ຺ໂຖ ຫີ ອິຣ ຄນ຺ຣສທ຺ໂທ, ''ອຸປ຺ປລຄນ຺ຣປຈ຺ຈຕ຺ຖິກາ''ຕິອາທີສຸ (ປາຣາ຺ ໒໕) ວິຍ຺ ເກຈິ ປນ ''ກຸລຄໍສໂນ''ຕິ ປຄນ຺ຕິ, ໂສ ເອວຕ຺ໂຖ຺

ເອເຕ ໂຂ ປຸຕ຺ຕາ ໂລກສ຺ມິນ຺ຕິ ເອເຕ ອຕິຊາຕາທໂຍ ຕໂຍ ປຸຕ຺ຕາ ເອວ ອິມສ຺ມິ ສຕ຺ຕໂລເກ ປຸຕ຺ຕາ ນາມ, ນ ອິໂຕ ວິນິມຸຕ຺ຕາ ອຕ຺ຖີ຺ ອິເມສຸ ປນ ເຍ ກວນ຺ຕິ ອຸປາສກາ ເຍ ສຣຕາຄມນສມ຺ປຕ຺ຕີຍາ ອຸປາສກາ ກວນ຺ຕິ ກມ຺ມສ຺ສກຕາຌາເຕນ ກມ຺ມສ຺ສ ໂກ ວິທາ, ເຕ ຈ ປຕ຺ຫິຕາ ປຌ຺ຌວນ຺ໂຕ, ປຌ຺ຈສີລທສສີເລນ ສມ຺ປນ຺ນາ ປຣິປຸ໌ຕ຺ຕາ຺ ຍາຈການໍ ວຈນໍ ຊານນ຺ຕິ, ຕສ໌ ມຸຂາ ການຣທສ຺ສເນເນວ ອຣິປ຺ປາຍປູຣຕໂຕຕິ ວທຄ຺ຄູ, ຕສ໌ ວາ ''ເທຫີ''ຕິ ວຈນໍ ສຸຕ຺ວາ ''ອິເມ ປຸພ຺ເພ ທານໍ ອທຕ຺ວາ ເອວໍກູຕາ, ມຍາ ປນ ເອວໍ ນ ກວິຕພ຺ພ''ນ຺ຕິ ຕສ໌ ປຣິຈ຺ຈາເຄນ ຕທຕ຺ຖໍ ຊານນ຺ຕີຕິ ວທຄ຺ຄູ, ປຕ຺ຫິຕານໍ ວາ ກມ຺ມສ຺ສກຕາທິທິປ຺ກໍ ວຈ ນໍ ຊານນ຺ຕີຕິ ວທຄ຺ຄ຺ູ ''ປທຄ຺ຄູ''ຕິ ຈ ປຄນ຺ຕິ, ປທານິຍາ ປຣິຈ຺ຈາຄສີລາຕິ ອຕ຺ໂຖ຺ ຕໂຕ ເອວ ວິຄຕມຈ຺ເຉຣມລຕ຺ຕາ ວິຕມຈ຺ຉຣາ຺ ອພ຺ກາຟນາຕິ ອພ຺ກສງຂາຕາ ຟນາ, ຟນເມຟປຜລາ ວາ ມຸຕ຺ໂຕ ຈນ຺ໂທວີຍ, ອຸປາສກາທີປຣິສາສຸ ຂຕ຺ຕີຍາທີປຣິ

ສາສຸ ຈ ວິໂຣຈເຣ ວິໂຣຈນ຺ຕິ, ໂສຠນ຺ຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ.

ປຎ຺ຈມສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາ.

໖. ອຸຌ຺ຄິກສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ

໑໘໔. ຉຎ຺ເຄ ອຸຌ຺ຄິກສໂມຕິ ອຸຌ຺ຄິກເມຆສໂມ. ເອກຈ຺ໂຈ ຫິ ເມໂຆ ສຕປຜລສຫສ຺ສປ຺ຜໂລ ຫຸຕ຺ວາ ອຸຌ຺ຄຫິຕ຺ວາ ຖນນ຺ໂຕ ຄຊ຺ຊນ຺ໂຕ ວິຊ຺ໂຊຕນ຺ໂຕ ເອກໍ ອຸທກພິນ຺ທຸມ຺ປິ ອປາເຕຕ຺ວາ ວິຄຈ຺ຉຕິ, ຕຖູປໂມ ເອກຈ຺ໂຈ ປຸຄ຺ຄໂລຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ອາຫ “ອຸຌ຺ຄິກສໂມ”ຕິ. ປເທສວສ຺ສີຕິ ເອກເທສວສ຺ສິເມຆສໂມ. ປເທສວສ຺ສີ ວິຍາຕິ ຫິ ປເທສວສ຺ສີ. ເອກຈ຺ໂຈ ເອກສ຺ມີເຍວ ຄາເມ ຄິເຕສຸ ມນຸສ຺ເສສຸ ຍຖາ ເອກຈ຺ເຈ ເຕເມນ຺ຕິ, ເອກຈ຺ເຈ ນ ເຕເມນ຺ຕິ, ເອວໍ ມນ຺ທໍ ວສ຺ສຕິ, ຕຖູປມໍ ເອກຈ຺ຈໍ ປຸຄ຺ຄລໍ ທສ຺ເສຕິ “ປເທສວສ຺ສີ”ຕິ. ສພ຺ພຕ຺ຖາຠິວສ຺ສີຕິ ສພ຺ພສ຺ມິ ປຖວິປ຺ພ຺ພຕສມຸທ຺ທາທິເກ ຊຄຕິປ຺ປເທເສ ອຠິວສ຺ສີເມຆສໂມ. ເອກຈ຺ໂຈ ຫິ ສກລຈກ຺ກວາລຸອຄພ຺ກໍ ປຕ຺ຖຣິຕ຺ວາ ສພ຺ພຕ຺ຖກເມວ ອຠິວສ຺ສຕິ, ຕໍ ຈາຕຸທ຺ທິປີກມຫາເມຆໍ ເອກຈ຺ຈສ຺ສ ປຸຄ຺ຄລສ຺ສ ອຸປມໍ ກຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕໍ “ສພ຺ພຕ຺ຖາຠິວສ຺ສີ”ຕິ.

ສພ຺ເພສານນ຺ຕິ ສພ຺ເພສໍ, ອຍເມວ ວາ ປາໂຖ. ນ ທາຕາ ໂຫຕີຕິ ອທານສີໂລ ໂຫຕິ, ຖທ຺ຈມຈ຺ຉຣິຕາຍ ນ ກສ຺ສຈິ ກິຎ຺ຈິ ເທຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ. ອິທານິ ທານສ຺ສ ເຂຕ຺ຕໍ ເທຍ຺ຍຉມ຺ມຎ຺ຈ ວິກາເຄນ ທສ຺ເສຕ຺ຸ “ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓາ”ຕິອາທິມາຫ. ຕຕ຺ຖ ສມິຕປາປສມຓາ ເຈວ ປພ຺ພຊ຺ຊມຕ຺ຕສມຓາ ຈ ພາຫິຕປາປພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ເຈວ ຊາຕິມຕ຺ຕພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ຈ ອິທ “ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓາ”ຕິ ອຠິປ຺ເປຕາ. ກປຓາ ນາມ ທຸຄ຺ຄຕາ ທລິທ຺ທມນຸສ຺ສາ. ອທ຺ທິກາ ນາມ ປຖາວິໂນ ປຣິພ຺ພຍວິຫີນາ. ວນິພ຺ພກາ ນາມ ເຍ “ອິຎ຺ຄໍ ເທຖ ກນ຺ຕໍ ມນາປໍ ກາເລນ ອນວຊ຺ຊໍ ອຸທຄ຺ຄຈິຕ຺ຕາ ປສນ຺ນຈິຕ຺ຕາ, ເອວໍ ເທນ຺ຕາ ຄຈ຺ຉຖ ສຸຄຕິ, ຄຈ຺ຉຖ ພ຺ຣຫ຺ມໂລກ”ນ຺ຕິອາທີນາ ນເຍນ ທານເ ນິໂຍເຊນ຺ຕາ ທານສ຺ສ ວຓ຺ຓໍ ໂຖເມນ຺ຕາ ວິຈຣນ຺ຕິ. ຍາຈກາ ນາມ ເຍ ເກວລໍ “ມຸຎ຺ຄິມຕ຺ຕໍ ເທຖ, ປສຕມຕ຺ຕໍ ເທຖ, ສຣາວມຕ຺ຕໍ ເທຖາ”ຕິ ອປ຺ປກມ຺ປິ ຍາຈມານາ ວິຈຣນ຺ຕິ. ຕຕ຺ຖ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓຄ຺ຄຫເຓນ ຄຸຓເຂຕ຺ຕໍ ອຸປກາຣິເຂຕ຺ຕຎ຺ຈ ທສ຺ເສຕິ, ກປຓາທິຄ຺ຄຫເຓນ ກຣຸຓາເຂຕ຺ຕໍ. ອນ຺ນນ຺ຕິ ຍໍກິຎ຺ຈິ ຂາທນີຍໍ ໂກຊນີຍໍ. ປານນ຺ຕິ ອມ຺ພປານາທິປານກໍ. ວຕ຺ຖນ຺ຕິ ນິວາສນປາຣຸປນາທິອຈ຺ຉາທນໍ. ຍານນ຺ຕິ ຣຖວຍ຺ຫາທິ ອນ຺ຕມໂສ ອຸປາຫນໍ ອຸປາທາຍ ຄມນສາຘນໍ. ມາລາຕິ ຄນ຺ຖິຕາຄນ຺ຖິຕເກທໍ ສພ຺ພໍ ປຸປ຺ຜໍ. ຄນ຺ຘນ຺ຕິ ຍໍກິຎ຺ຈິ ຄນ຺ຘຊາຕໍ ປີສິຕໍ ອປີສິຕໍ ຄນ຺ຘູປກຣຓຎ຺ຈ. ວິເລປນນ຺ຕິ ຉວິຣາຄກຣຓໍ. ເສຍ຺ຍາຕິ ມຎ຺ຈປີຖາທິ ເຈວ ປາວາຣໂກຊວາທິ ຈ ສຍິຕພ຺ພວຕ຺ຖຸ. ເສຍ຺ຍຄ຺ຄຫເຓນ ເຈຕ຺ຖ ອາສນມ຺ປິ ຄຫິຕນ຺ຕິ ທຎ຺ຄພ຺ພໍ. ອາວສຖນ຺ຕິ ວາຕາຕປາທິປຣິສ຺ສຍວິໂນທນໍ ປຕິສ຺ສຍໍ. ປທີເປຍ຺ຍນ຺ຕິ ທີປກປລ຺ລິກາທິປທີປູປກຣຓໍ.

ເອວໍໂຂ, ຠິກ຺ຂເວຕິ ວິຊ຺ຊມາເນປີ ເທຍ຺ຍຉມ຺ເມ ປຜິຄ຺ຄາຫການໍ ເອວໍ ທາຕພ຺ພວຕ຺ຖຸ໌ ສພ຺ເພນ ສພ຺ພໍ ອເທນ຺ໂຕ ປຸຄ຺ຄໂລ ອວສ຺ສິກເມຆສທິໂສ ໂຫຕີ. ອິທໍ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕີ – ຠິກ຺ຂເວ, ຍຖາ ໂສ ເມໂຆ ສຕປຜລສຫສ຺ສປ຺ຜໂລ ຫຸຕ຺ວາ ອຸຌ຺ຄຫິຕ຺ວາ ນ ກິຎ຺ຈິ ວສ຺ສີ ວິຄຈ຺ຉຕິ, ເອວເມວ ໂຍ ອຸລຸອາຣໍ ວິປຸລຎ຺ຈ ໂກຄໍ ສໍຫຣິຕ຺ວາ ເຄຫໍ ອາວສນ຺ໂຕ ກສ຺ສຈິ ກຍຈ຺ຉມຕ຺ຕໍ ຠິກ຺ຂໍ ວາ ອຸລຸຊຸ໊ງກມຕ຺ຕໍ ຍາຄຸ໌ ວາ ອທຕ຺ວາ ວິຄຈ຺ຉຕິ, ວິວໂສ ມຈ຺ຈຸວສໍ ຄຈ຺ຉຕິ, ໂສ ອຸຌ຺ຄິກສໂມ ນາມ ໂຫຕີຕິ. ອິມິນາ ນເຍນ ເສເສສຸປິ ນິຄມນໍ ເວທິຕພ຺ພໍ. ອິເມສຸ ຈ ຕີສຸ ປຸຄ຺ຄເລສຸ ປຖໂມ ເອກໍເສເນວ ຄຣຫິຕພ຺ໂພ, ທຸຕິໂຍ ປສໍສນີໂຍ, ຕຕິໂຍ, ປສໍສນີຍຕໂຣ. ປຖໂມ ວາ ເອກນ຺ເຕເນວ ສພ຺ພນິຫີໂນ, ທຸຕິໂຍ ມຊ຺ຊິໂມ, ຕຕິໂຍ ອຸຕ຺ຕໂມຕິ ເວທິຕພ຺ໂພ.

ຄາຖາສຸ ສມເຓຕິ ອຸປໂຍຄວເສນ ພຫຸວຈນໍ ຕຖາ ເສເສສຸປິ. ລທ຺ຘານາຕິ ລຠິຕ຺ວາ, ສມເຓ ທກ຺ຂິເຓຍ຺ເຍ ປວາເຣຕ຺ວາ ປຸຌ຺ໂຄ ນ ສໍວິກຊຕິ. ອນ຺ນໍ ປານຎ຺ຈ ໂກຊນນ຺ຕິ ອນ຺ນໍ ວາ ປານໍ ວາ ອຎ຺ຎໍ ວາ ກຸຎ຺ຊິຕພ຺ພຍຸຕ຺ຕກໍ ໂກຊນໍ, ຕໍ ນ ສໍວິກຊຕີ. ອຍຎ຺ເຫຕ຺ຖ ສງ຺ເຂປຕ຺ໂຖ – ໂຍ ອຕ຺ຖິກກາເວນ ອຸປຄເຕ ສມ຺ປຜິຄ຺ຄາຫເກ ລຠິຕ຺ວາ ອນ຺ນາທີນາ ສໍວິກາຄມຕ຺ຕມ຺ປິ ນ ກໂຣຕິ, ກິໍ ໂສ ອຎ຺ຎໍ ທານໍ ທສ຺ສຕິ, ຕໍ ເອວຣູປໍ ຖທ຺ຘມຈ຺ຉຣິຍໍ ປຸຣິສາຘມໍ ນິຫີນປຸຄ຺ຄລໍ ປຕ຺ຫິຕາ ອຸຌ຺ຄິກສໂມຕິ ອາຫຸ ກຖຍນ຺ຕີຕິ.

ເອກຈ຺ຈານໍນ ທທາຕີຕິ ວິຊ຺ຊມາເນປີ ມຫຕິ ທາຕພ຺ພຉມ຺ເມ ເອເກສໍ ສຕ຺ຕານໍ ເຕສຸ ໂກຘວເສນ ວາ, ເທຍ຺ຍຉມ຺ເມ ໂລກວເສນ ວາ ນ ທທາຕິ. ເອກຈ຺ຈານໍ ປເວຈ຺ຉຕີຕິ ເອເກສໍເຍວ ປນ ທທາຕິ. ເມຘາວິໂນຕິ ປຎ຺ຎວນ຺ໂຕ ປຕ຺ຫິຕາ ຊນາ.

ສຸກິກ຺ຂວາໂຈຕິ ໂຍ ອຸປ໌ຄຕານໍ ຍາຈການໍ ‘‘ອນ຺ນໍ ເທຖ, ປານໍ ເທຖາ’’ຕິອາທິນາ ຕໍ ຕໍ ທາເປ໌ຕິ, ໂສ ສຸລກກິກ຺ຂຕາຍ ສຸກິກ຺ຂາ ວາຈາ ເອຕສ຺ສາຕິ ສຸກິກ຺ຂວາໂຈ. ‘‘ສຸກິກ຺ຂວສ຺ສີ’’ຕິປີ ປ຺ຄນ຺ຕິ. ຍຖາ ໂລໂກ ສຸກິກ຺ໂຂ ໂຫຕິ, ເອວໍ ສພ຺ພຕ຺ຖາກິວສ຺ສິຕມຫາ ເມໂຜ ສຸກິກ຺ຂວສ຺ສີ ນາມ ໂຫຕິ. ເອວມຍມ຺ປີ ມຫາທາເນຫີ ສພ຺ພຕ຺ຖາກິວສ຺ສີ ສຸກິກ຺ຂວສ຺ສີຕິ. ອາໂມທມາໂນ ປກິເຣຕີຕິ ຕ຺ຍ຺ຄຫຍ຺ຄມານໂສ ສຫຕ຺ເຖນ ທານໍ ເທນ຺ໂຕ ປຜິຕ຺ຄາຫກເຂຕ຺ເຕ ເທຍ຺ຍສມ຺ມໍ ປກິເຣນ຺ໂຕ ວິຍ ໂຫຕິ, ວາຈາຍປີ ‘‘ເທຖ ເທຖາ’’ຕິ ກາສຕິ.

ອິທານິ ນໍ ສຸກິກ຺ຂວສ຺ສິຕກາວໍ ທສ຺ເສຕຸໍ ‘‘ຍຖາປີ ເມໂຜ’’ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ. ຕຕ຺ຣາຍໍ ສງ຺ເຂປ຺ຕ຺ໂຖ – ຍຖາ ມຫາເມໂຜ ປ຺ຄມ຺ມໍ ມນ຺ທນິຄ຺ໂຜເສນ ຖນຍິຕ຺ວາ ປຸນ ສກລນທິກນ຺ທຣານີ ເອກນິນ຺ນາທໍ ກໂຣນ຺ໂຕ ຄຊ຺ຊຍິຕ຺ວາ ປ໌ວສ຺ສຕິ, ສພ຺ພຕ຺ຖກເມວ ວາຣິ ນາ ອຸທເກນ ຖລໍ ນິນ຺ນຄ຺ຈ ອກິສນ຺ທນ຺ໂຕ ປູເຣຕິ ເອໂກຜໍ ກໂຣຕິ, ເອວເມວ ອິສ ອິມສ຺ມິ ສຕ຺ຕໂລເກ ເອກຈ຺ໂຈ ອຸລຸ ອາຣປ຺ຄຄໂລ ສພ຺ພສມຕາຍ ໂສ ມຫາເມໂຜ ວິຍ ວສ຺ສິຕພ຺ພຕ຺ຕາ ຕາທິໂສ ຍຖາ ສນໍ ອຸຍ຺ຄານາສິຄຕໍ ອຕ຺ຕໂນ ອຸຍ຺ຄານວິຣິ ຍາກິນິພ຺ພຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ, ເອວໍ ອນລໂສ ຫຸຕ຺ວາ ຕລ຺ຈ ສມ຺ເມນ ລາເຍນ ສໍຫຣິຕ຺ວາ ຕນ຺ນິພ຺ພຕ຺ເຕນ ອນ຺ເນນ ປາເນນ ອລ຺ເລນ ຈ ເທຍ຺ຍສມ຺ເມນ ປຕ຺ເຕ ສມ຺ປຕ຺ເຕ ວນິພ຺ພເກ ສມ຺ມາ ສມ຺ມເທວ ເທສກາລານຸຣູປ຺ລ຺ເຈວ ອິຈ຺ຉານຸຣູປ຺ລ຺ຈ ຕປ຺ເປ໌ຕິ ສມ຺ປວາ ເຣຕີຕິ.

ຉຍ຺ຄສຸຕ຺ຕວຕ຺ຕນາ ນິຍ຺ຖິຕາ.

໗. ສຸຂປຕ຺ຖນາສຸຕ຺ຕວຕ຺ຕນາ

໗໖. ສຕ຺ຕເມ ສຸຂານີຕິ ສຸຂນິມິຕ຺ຕານີ. ປຕ຺ຖຍມາໂນຕິ ອິຈ຺ຉມາໂນ ອາກງ຺ຂມາໂນ. ສີລນ຺ຕິ ຄຫຍ຺ຄສີລໍ ປພ຺ພຊິຕສີລລ຺ຈ. ຄຫຍ຺ໂຄ ເຈ ຄຫຍ຺ຄສີລໍ, ປພ຺ພຊິໂຕ ເຈ ຈຕຸປາຣິສຸທ຺ຊິສີລນ຺ຕິ ອຊິປ຺ປາໂຍ. ຣກ຺ເຂຍ຺ຍາຕິ ສມາທິຍິຕ຺ວາ ອວີຕິກ຺ກມນ຺ໂຕ ສມ຺ມ ເທວ ໂຄເປຍ຺ຍ. ປສໍສາ ເມ ອາຄຈ຺ຉຕູຕິ ‘‘ມມ ກລ຺ຍາໂຕ ກິຕ຺ຕິສທ຺ໂທ ອາຄຈ຺ຉຕູ’’ຕິ ອິຈ຺ຉນ຺ໂຕ ປຕ຺ທິໂຕ ສປ຺ປລ຺ໂຍ ສີລໍ ຣກ຺ເຂຍ຺ຍ. ສີລວໂຕ ຫິ ຄຫຍ຺ຄສ຺ສ ຕາວ ‘‘ອສຸໂກ ອສຸກກຸລສ຺ສ ປຸຕ຺ໂຕ ສີລວາ ກລ຺ຍາຕສມ຺ໂມ ສທ຺ໂສ ປສນ຺ໂນ ທາຍໂກ ກາຣ ໂກ’’ຕິອາທິນາ ປຣິສມຊ຺ເຊ ກລ຺ຍາໂຕ ກິຕ຺ຕິສທ຺ໂທ ອພ຺ກຸຄ຺ຄຈ຺ຉຕິ, ປພ຺ພຊິຕສ຺ສ ‘‘ອສຸໂກ ນາມ ກິກ຺ຂຸ ສີລວາ ວຕ຺ຕສມ຺ປນ຺ ໂນ ໂສຣໂຕ ສຸຂສໍວາໂສ ສຄາຣໂວ ສປ຺ປຕິສ຺ໂສ’’ຕິອາທິນາ...ເປ... ອພ຺ກຸຄ຺ຄຈ຺ຉຕີຕິ. ວຸຕ຺ຕລ຺ເຫຕໍ –

‘‘ປຸນ ຈປຣໍ, ຄຫປຕໂຍ, ສີລວໂຕ ສີລສມ຺ປນ຺ນສ຺ສ ກລ຺ຍາໂຕ ກິຕ຺ຕິສທ຺ໂທ ອພ຺ກຸຄ຺ຄຈ຺ຉຕີ’’ຕິ (ອ. ນິ. ໕.໒໑໓; ອຸທາ. ໗໖; ມຫາວ. ໒໘໕).

ຕຖາ –

‘‘ອາກງ຺ເຂຍ຺ຍ ເຈ, ກິກ຺ຂເວ, ກິກ຺ຂຸ – ‘ສພ຺ຣຫ຺ມຈາຣີນໍ ປີໂຍ ຈສ຺ສໍ ມນາໂປ, ຄຣຸ ຈ ກາວນີໂຍ ຈາ’ຕິ, ສີເລສ຺ເວວສ຺ສ ປຣິປູຣ ກາຣີ’’ຕິອາທິ (ມ. ນິ. ໑.໖໕).

ໂກຄາ ເມ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນ຺ຕູຕິ ເອຕ຺ຖ ຄຫຍ຺ຄສ຺ສ ຕາວ ສີລວໂຕ ກລ຺ຍາຕສມ຺ມສ຺ສ ເຍນ ເຍນ ສິປ຺ປຍ຺ຄາເນນ ຊີວິກໍ ກປ຺ເປ໌ຕິ – ຍທິ ກສິຍາ, ຍທິ ວຕິຊ຺ຊາຍ, ຍທິ ຣາຊໂປ໌ຣິເສນ, ຕໍ ຕໍ ຍຖາກາລໍ ຍຖາວິຂີລ຺ຈ ອຕິວິຍ ອປ຺ປມຕ຺ຕກາວໂຕ ອຖສ຺ສ ອນຸປ຺ປນ຺ ນາ ເຈວ ໂກຄາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນ຺ຕິ, ອຸປ຺ປນ຺ນາ ຈ ໂກຄາ ຜາຕຶ ຄມິສ຺ສນ຺ຕິ. ປພ຺ພຊິຕສ຺ສ ປນ ສີລາຈາຣສມ຺ປນ຺ນສ຺ສ ອປ຺ປມາທວິ ຫາຣິສ຺ສ ສໂຕ ສີລສມ຺ປນ຺ນສ຺ສ ສີລສມ຺ປທາຍ ອປ຺ປີຈ຺ຉຕາທິຄຸເຕສຸ ຈ ປສນ຺ນາ ມນຸສ຺ສາ ອຸລຸອາຣຸລຸອາເຣ ປຈ຺ຈເຍ ອກິຫຣນ຺ ຕິ, ເອວມສ຺ສ ອນຸປ຺ປນ຺ນາ ເຈວ ໂກຄາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນ຺ຕິ, ອຸປ຺ປນ຺ນາ ຈ ຖິຣາ ໂຫນ຺ຕິ. ຕຖາ ຫິ ວຸຕ຺ຕໍ –

‘‘ປຸນ ຈປຣໍ, ຄຫປຕໂຍ, ສີລວາ ສີລສມ຺ປນ຺ໂນ ອປ຺ປມາທາຂິກຣຕໍ ມຫນ຺ຕໍ ໂກຄກ຺ຂນ຺ຂໍ ອຂິຄຈ຺ຉຕີ’’ຕິ (ອ. ນິ. ໕.໒໑໓; ອຸ ທາ. ໗໖; ມຫາວ. ໒໘໕).

ຕຖາ –

“ອາກງ຺ເຂຍ຺ຍ ເຈ, ກິກ຺ຂເວ, ກິກ຺ຂຸ – ‘ລາກີ ອສ຺ສ ຈີວຣປິຕ຺ຑປາຕເສນາສນຄິລານປ຺ຈ຺ຈຍເກສ຺ຊ຺ຊປ຺ຣິກ຺ຂາຣານ’ນ຺ຕິ, ສີເລສ຺ເວວສ຺ສ ປ຺ຣິປ຺ູຣກາຣີ”ຕິ (ມ. ນິ. ໑.໖໔) ຈ –

ເສສໍ ວຸຕ຺ຕນຍເມວ.

ຄາຖາສຸ ປ຺ຕ຺ຖຍາໂນຕິ ປ຺ຕ຺ຖຍນ຺ໂຕ. ຕໂຍ ສຸເຂຕິ ຕີຕິ ສຸຂານິ. ວິຕ຺ຕລາການ຺ຕິ ຌນລາກໍ, ໂກຄຸປ຺ປ຺ຕິນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ. ວິເສສໂຕ ເຈຕ຺ຖ ປສໍສາຍ ເຈຕສິກສຸຂໍ, ໂກເຄຫິ ກາຍິກສຸຂໍ, ອິຕເຣນ ອຸປ຺ປ຺ຕິສຸຂໍ; ຕຖາ ປຖເມນ ທິຏ຺ຖຌມ຺ມສຸຂໍ, ຕຕິເຍນ ສມ຺ປ຺ຣາຍສຸຂໍ, ທຸຕິເຍນ ອຸກາຍສຸຂໍ ຄຫິຕນ຺ຕິ ເວທິຕພ຺ພໍ.

ອິທານິ ປສໍສາທິການຕສ຺ສ ສີລສ຺ສ ວິຍ ປສໍສາທີນມ຺ປິ ວິເສສການຕໍ ປາປມິຕ຺ຕປ຺ຣິວ຺ຊ຺ຊນໍ ກລ຺ຍາຓມິຕ຺ຕເສວນຌ຺ຈ ອາທີນ ວານິສໍເສຫິ ສທ຺ຌີ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ “ອກໂຣນ຺ໂຕ”ຕິອາທິມາຫ. ຕຕ຺ຖ ສງ຺ກິໂຍຕິ ປາປສ຺ມິ ປ຺ຣິສງ຺ກິຕພ຺ໂພ “ອທ຺ຌາ ອິມິນາ ປາປໍ ກຕໍ ວາ ກຣິສ຺ສຕິ ວາ, ຕຖາ ເທສ ປາປປ຺ປ຺ຸຣິເສຫິ ສທ຺ຌີ ສຌ຺ຈຣຕິ”ຕິ. ອສ຺ສາຕິ ອິມສ຺ສ ປາປຊນເສວິໂນ ປ຺ຸຄ຺ຄລສ຺ສ ອຸປ຺ຣິ, ອສ຺ສ ວາ ປ຺ຸຄ຺ຄລສ຺ສ ອວຕ຺ໂຕ ອກູໂຕປີ ປາປຊນເສວິຕາຍ ຣຸຫຕິ ວິຣູລ຺ຫີ ເວປຸລ຺ລໍ ອາປ຺ຊ຺ຊຕິ ປ຺ຕ຺ຖຣຕິ. ອສ຺ສາຕິ ວາ ກຸມ຺ມຕ຺ເຖ ສາມິວຈນໍ, ຕສ຺ມິ ປ຺ຸຄ຺ຄເລຕິ ອຕ຺ໂຖ. ສ ເວ ຕາທິສໂກ ໂຫຕີຕິ ໂຍ ຍາທິສໍ ປາປມິຕ຺ຕໍ ວາ ກລ຺ຍາຓມິຕ຺ຕໍ ວາ ກຊຕິ ອຸປເສວຕິ ຈ, ໂສ ປ຺ຸຄ຺ຄໂລ ກູມິກາຄວເສນ ອຸທກໍ ວິຍ ຕາທິໂສວ ໂຫຕິ, ປາປຌມ຺ໂມ ກລ຺ຍາຓຌມ຺ໂມ ວາ ໂຫຕິ. ກສ຺ມາ? ສຫວາໂສ ຫິ ຕາທິໂສ; ຍສ຺ມາ ສຫວາໂສ ສໍສຄ຺ໂຄ ອຸປ຺ຣາໂຄ ວິຍ ຜລິກມຕີສຸ ປ຺ຸຣິເສົາປນິສ຺ສຍກູຕໍ ປ຺ຸຄ຺ຄລາກາຣໍ ຄາຫາເປຕິ, ຕສ຺ມາ ປາປປ຺ຸຄ຺ຄເລນ ສຫ ວາໂສ ນ ກາຕພ຺ໂພຕິ ອຌິປ຺ປາໂຍ.

ເສວມາໂນ ເສວມານນ຺ຕິ ປຣໍ ປກຕິສຸທ຺ຌໍ ປ຺ຸຄ຺ຄລໍ ກາເລນ ກາລໍ ອຕ຺ຕານໍ ເສວມານໍ ເສວມາໂນ ກຊມາໂນ ປາປປ຺ຸຄ຺ຄໂລ, ເຕນ ວາ ເສວິຍມາໂນ. ສມ຺ຜຸຏ຺ໂຖ ສມ຺ຜຸສນ຺ຕິ ເຕນ ປກຕິສຸທ຺ເຌນ ປ຺ຸຄ຺ຄເລນ ສຫວາເສນ ສໍສຄ຺ເຄນ ສມ຺ຜຸຏ຺ໂຖ ປາປປ຺ຸຄ຺ຄໂລ ສຍມ຺ປິ, ຕຖາ ຕໍ ຜຸສນ຺ໂຕ. ສໂຣ ທິທ຺ໂຌ ກລາປໍ ວາຕິ ຍຖາ ນາມ ສໂຣ ວິເສນ ທິທ຺ໂຌ ລິຕ຺ໂຕ ສຣກລາປຄໂຕ ສຣສມູຫສງ຺ຂາຕໍ ສຣກລາປໍ ອຕ຺ຕນາ ຜຸຏ຺ຖໍ ອລິຕ຺ຕມ຺ປິ ອຸປລິມ຺ປຕິ, ເອວໍ ປາເປນ ອຸປເລປກຍາ ຌີໂຣຕິ ຌິຕິສມ຺ປນ຺ນຕ຺ຕາ ຌີໂຣ ປຕ຺ຌິຕປ຺ຸຣິໂສ ປາປສຫາໂຍ ນ ກເວຍ຺ຍ.

ປູຕິມຈ຺ຌໍ ກຸສຄ຺ເຄນາຕິ ຍຖາ ກຸຈ຺ຌິຕກາເວນ ປູຕິກູຕໍ ມຈ຺ຌໍ ກຸສຕິຓຄ຺ເຄນ ໂຍ ປ຺ຸຣິໂສ ອຸປນຍ຺ຫຕິ ປຸຜພນ຺ຌວເສນ ພນ຺ຌຕິ, ຕສ຺ສ ເຕ ກຸສາ ອປູຕິກາປີ ປູຕິມຈ຺ຌສມ຺ພນ຺ເຌນ ປູຕີ ທຸຄ຺ຄນ຺ຌເມວ ວາຍນ຺ຕິ. ເອວໍ ພາລູປເສວນາຕິ ເອວໍສມ຺ປທາ ພາລຊນູປເສວນາ ທຍ຺ຖພ຺ພາ. ເອວໍ ຌີຣູປເສວນາຕິ ຍຖາ ອສຸຣກິໂນປີ ປ຺ຕ຺ຕາ ຕຄຣສມ຺ພນ຺ເຌນ ສຸຣກີ ວາຍນ຺ຕິ, ເອວໍ ປຕ຺ຌິ ຕູປເສວນາ ປກຕິຍາ ອສີລວໂຕ ສີລສມາທານາທິວເສນ ສີລຄນ຺ຌວາຍນສ຺ສ ການຕໍ ໂຫຕິ.

ຕສ຺ມາຕິ ຍສ຺ມາ ອກລ຺ຍາຓມິຕ຺ຕເສວນາຍ ກລ຺ຍາຓມິຕ຺ຕເສວນາຍ ຈ ອຍໍ ເອທິໂສ ອາທີນໂວ ອານິສໍໂສ ຈ, ຕສ຺ມາ ປ຺ຕ຺ຕປ຺ຸຜສ຺ເສວ ປລາສປ຺ຸຜສ຺ສ ວິຍ ທຸຄ຺ຄນ຺ຌສຸຄນ຺ຌວຕ຺ຖຸສໍສຄ຺ເຄນ ອສາຌຸສາຌຸຊນສນ຺ນິສ຺ສເຍນ ຈ. ຌຕ຺ວາ ສມ຺ປາກມຕ຺ຕ ໂນຕິ ອຕ຺ຕໂນ ທຸກ຺ຂທຸຣຍໍ ສຸຂທຸຣຍຌ຺ຈ ຜລນິປ຺ຜຕ຺ຕີ ຌຕ຺ວາ ຊານິຕ຺ວາ ອສນ຺ເຕ ປາປມິຕ຺ເຕ ນ ອຸປເສເວຍ຺ຍ, ສນ຺ເຕ ອຸປສນ຺ເຕ ວນ຺ຕໂທເສ ປສຕ຺ເຖ ວາ ປຕ຺ຌິເຕ ເສເວຍ຺ຍ. ຕຖາ ຫິ ອສນ຺ໂຕ ນິຣຍໍ ເນນ຺ຕິ, ສນ຺ໂຕ ປາເປນ຺ຕິ ສຸຄ຺ຄຕິນ຺ຕິ. ອິຕິ ກຄວາ ປຖມຄາຖາຍ ຍຖາວຸຕ຺ຕານິ ຕີຕິ ສຸຂນິມິຕ຺ຕານິ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ຕໂຕ ປຣາຫິ ປຌ຺ຈຫິ ຄາຖາຫິ ປຜິປກ຺ຂປ຺ຣິວ຺ຊ຺ຊເນນ ສທ຺ຌີ ປສໍສາສຸຂສ຺ສ ອາຄມນໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ໂອສານຄາຖາຍ ຕິຕ຺ຕມ຺ປິ ສຸຂານໍ ອາຄມນການເຕນ ສທ຺ຌີ ໂອສານສຸຂໍ ທສ຺ເສຕິ.

ສຕ຺ຕມສຸຕ຺ຕວຕ຺ຕນາ ນິຏ຺ຖິຕາ.

໘. ກິທຸຣສຸຕ຺ຕວຕ຺ຕນາ

ກກ໗. ອພຸກເມ ກີທຸຣາຍນຸຕິ ກີທຸໂຮ ອຍໍ໗ ກາໂຍຕິ ຣູປກາໂຍ໗ ໂສ ທີ ອງຄປຈຈງຄານໍ ເກສາທີນຸລຈ ສມູຫພຸເຄຸນ, ເອວໍ ກຸຈຸລິຕານໍ ເຊຄຸຈຸລານໍ ອາໂຍ ອຸປຸປຕຸຕິເທໂສຕິປີ ກາໂຍ໗ ຕຕຸຣາຍໍ ວຈນຕຸໂຖ – ອາຍນຸຕິ ເອຕຸຖາຕິ ອາໂຍ໗ ເກ ອາຍນຸຕິ? ກຸຈຸລິຕາ ເກສາທໂຍ໗ ອິຕິ ກຸຈຸລິຕານໍ ອາໂຍຕິປີ ກາໂຍ ໗ ອຕຸຖໂຕ ປນ ຈຕຸສນຸຕຕິວເສນ ປວຕຸຕມານານໍ ກູຕຸປາທາຍສມຸມານໍ ປຸຄຸໂຊ໗ ອິທໍ ວຸຕຸຕໍ ໂທຕິ – ກີກຸຂເວ, ອຍໍ ຈຕຸມຫາກູຕມໂຍ ຣູປກາໂຍ ກີທຸໂຮ ເກທນສີໂລ ເກທນສກາໂວ ຂເຕ ຂເຕ ວິທຸສໍສນສກາໂວຕິ໗ "ກີນຸທຣາຍ"ນຸຕິປີ ປາໂຖ, ໂສ ເອວຕຸໂຖ໗ ວິລຸລາຕນຸຕິ ເຕກູມກໍ ກຸສລາທີຈິຕຸຕໍ໗ ວຈນຕຸໂຖ ປນ – ຕໍ ຕໍ ອາຣມຸມຕໍ ວິຊານາຕີຕິ ວິລຸລາຕໍ໗ ຍລຸທີ ສລຸຊານນປຊານນວິສຸຣໍ ອາຣມຸມຕວິຊານນໍ ອຸປລທຸລີ, ຕໍ ວິລຸລາຕໍ໗ ວິຣາຄສມຸມນຸຕິ ວິຣຊຊນສມຸມໍ, ປລຊຊນສກາວນຸຕິ ອຕຸໂຖ໗ ສພຸເພ ອຸປລີຕິ ຂນຸທູປລີ, ກິເລສູປລີ, ອກິສງຂາຣູປລີ, ປລຸຈ ກາມຄຸຕູປລີຕິ ເອເຕ "ອຸປລີຍຕິ ເອຕຸຖ ທຸກຸຂ"ນຸຕິ ອຸປລີສລຸລິຕາ ສພຸເພປີ ອຸປາທານກຸຂນຸຣກິເລສາກິສງຂາຣປລຸຈການ ຄຸຕສມຸມາ ຫຸຕວາ ອກາວຜຸເຄຸນ ອນິຈຸຈາ, ອຸທຍພຸພຍປຸປຜີປີລຸອນຜຸເຄຸນ ທຸກຸຂາ, ຊຣາຍ ມຣເຕນ ຈາຕີ ທຸວີສາ ວິປຣີຕາ ເມຕພຸພສກາວຕາຍ ປກຕີວີຊຫນຜຸເຄຸນ ວິປຣີຕາມສມຸມາ໗ ເອວເມຕຸຖ ອນິຈຸຈທສຸສນສຸຂຕາຍ ຣູປສມຸເມ ວິລຸລາຕລຸຈ ວິສໍ ຄເຫຕຸວາ ປຸນ ອຸປລີວິກາເຄນ ສພຸເພປີ ເຕກູມກສມຸເມ ເອກຊຊໍ ຄເຫຕຸວາ ອນິຈຸຈທຸກຸຂານຸປສຸສນາມຸເຂນ ຕຖາພຸຊຊນການໍ ປຸຄຸຄລານໍ ອຊຊາສເຍນ ສມຸມສນຈາໂຣ໗ກຖີໂຕ໗ ການລຸເຈຕຸຖ ລກຸຂຕທຸວຍເມວ ປາລຸອິຍໍ ອາຄຕໍ, "ຍໍ ທຸກຸຂໍ, ຕທນຕຸຕາ"ຕິ (ສໍ໗ ນີ໗ ໓໗໑໔) ປນ ວຈນໂຕ ທຸກຸຂລກຸຂເຕເນວ ອນຕຸຕລກຸຂຕມຸປີ ທສຸສິຕເມວາຕິ ເວທິຕພຸພໍ໗

ຄາຖາຍໍ ອຸປລີສຸ ກຍໍ ທິສຸວາຕິ ອຸປລີສຸ ກຍຕຸປຜຸຄານລາຕວເສນ ກຍໍ ທິສຸວາ, ເຕສໍ ກາຍິຕພຸພຕໍ ປສຸສິຕຸວາ໗ ອິມິນາ ພລວວິປສຸສນໍ ທສຸເສຕິ໗ ກຍຕຸປຜຸຄານລາຕເມວ ທີ ວິກຊິຕຸວາ ວິເສສວເສນ ອາທີນວານຸປສຸສນາ ນິພຸພິທານຸປສຸສນາຕິ ຈ ວຸຈຸຈຕິ໗ ຊາຕິມຣຕມຈຸຈຄາຕິ ເອວໍ ສມຸມສນໂຕ ວິປສຸສນາລາຕໍ ມຄຸເຄນ ຆເຜຕຸວາ ມຄຸຄປຣມຸປຣາຍ ອຣຫຕຸຕໍ ປຕຸໂຕ ຊາຕິມຣຕໍ ອຕີໂຕ ນາມ ໂທຕິ໗ ກຖໍ? ສມຸປຕຸວາປຣມໍ ສນຸຕິນຸຕິ ປຣມໍ ອຸຕຸຕມໍ ອນຸຕຕຣໍ ສນຸຕິ ສພຸພສງຂາຣູປສມໍ ນິພຸພານໍ ອລີຄນຸຕຸວາ໗ ເອວໍກູໂຕ ຈ ກາລໍ ກງຂຕີ ກາວິຕຕຸໂຕຕິ ຈຕຸນຸນໍ ອຣິຍມຄຸຄານໍ ວເສນ ກາວນາກິສມຍນິປຸຜຕຸຕິຍາ ກາວິຕ ກາຍສີລຈິຕຸຕປລຸລຕຸຕາ ກາວິຕຕຸໂຕ ມຣຕໍ ຊີວິຕລຸຈ ອນກິນນຸທນຸໂຕ ເກວລໍ ອຕຸຕໂນ ຂນຸຣປຣິນິພຸພານກາລໍ ກງຂຕີ ອຸທິກຸຂຕີ, ນ ຕສຸສ ກຕຸຖຈິ ປຕຸຖນາ ໂທຕີຕິ໗ ເຕນາຫ –

"ນາກິນນຸທາມິ ມຣຕໍ, ນາກິນນຸທາມິ ຊີວິຕໍ;

ກາລລຸຈ ປຜິກງຂາມິ, ນິພຸພິສໍ ກຕໂກ ຍຖາ"ຕິ໗ (ເຖຣຄາ໗ ໖໐໖);

ອຜຸຄມສຸຕຸຕວຕຸຕນາ ນິຜຸກິຕາ໗

ລ໗. ສາຕຸໂສສໍສນຸທນສຸຕຸຕວຕຸຕນາ

ກຼ໗. ນວເມ ສາຕຸໂສຕິ ສາຕຸໂຕ໗ ສາຕູຕິ ຈ ອຊຊາສຍສາຕຸ ອຊຊາສຍສກາໂວ ອລີປຸເປໂຕ, ໂຍ ອລີມຸຕຸຕີຕິປີ ວຸຈຸຈຕິ໗ ສໍສນຸທນຸຕີຕິ ຕາຍ ສາຕຸສກາຄຕາຍ ຍຖາສາຕຸ ຍຖາອຊຊາສຍໍ ອລຸລີຍນຸຕິ ເອກໂຕ ໂທນຸຕິ໗ ສເມນຸຕີຕິ ຕາຍ ເອວ ສມານ ຊຊາສຍຕາຍ ເອກຈິຕຸຕາ ທຸຕຸວາ ສມາຄຈຸຈນຸຕິ ອລຸລມລຸລໍ ກຊນຸຕິ ອຸປສງກມນຸຕິ, ອຕຸຕໂນ ຣຸຈິກາວຂນຸຕິທີຜຸກີໂຍ ວາ ຕຕຸຖ ຕຕຸຖ ສເມ ກໂຣນຸຕາ ປວຕຸຕນຸຕິ໗ ທີນາລິມຸຕຸຕີກາຕີ ທີເນ ການຄຸຕາທີເກ ອລີມຸຕຸຕີ ເອເຕສນຸຕິ ທີນາລິມຸຕຸຕີກາ, ທີນຊຊາສຍາ໗ ກລຸຍາຕາລິມຸຕຸຕີກາຕີ ກລຸຍາເຕ ເນກຸຂມຸມາທິເກ ອລີມຸຕຸຕີ ເອເຕສນຸຕິ ກລຸຍາຕາລິມຸຕຸຕີກາ, ປຕີຕຊຊາສ ຍາ໗ ສເຈ ທີ ອາຈຣິຍຸປຊຊາຍາ ນ ສີລວນຸໂຕ , ອນຸເຕວາສິກສທຸລີວິຫາຣິກາ ຈ ສີລວນຸໂຕ, ເຕ ອາຈຣິຍຸປຊຊາເຍປີ ນ ອຸປສງກມນຸຕິ, ອຕຸຕໂນ ສທິເສ ສາຣຸປຸປກີກຸຂູເຍວ ອຸປສງກມນຸຕິ໗ ສເຈ ປນ ອາຈຣິຍຸປຊຊາຍາ ສີລວນຸໂຕ, ອິຕເຣ ນ ສີລວນຸໂຕ, ເຕປີ ນ ອາຈຣິຍຸປຊຊາເຍ ອຸປສງກມນຸຕິ, ອຕຸຕໂນ ສທິເສ ທີນາລິມຸຕຸຕີເກເຍວ ອຸປສງກມນຸຕິ໗ ເອວໍ ອຸປສງກມນໍ ປນ ນ ເກວລໍ ເອຕຣທີ ເອວ, ອຖ ໂຂ ອຕີຕານາຄເຕປີຕິ ທສຸເສນຸໂຕ "ອຕີຕມຸປີ, ກີກຸຂເວ"ຕິອາທີມາຫ໗ ສງເຂປໂຕ ສໍກິເລສສມຸເມສຸ ອກິນິວິຜຸຄາ ທີນາລິມຸຕຸຕີກາ , ໂວທານສມຸເມສຸ ອກິນິວິຜຸຄາ ກລຸຍາຕາລິມຸຕຸຕີກາ໗

ອິທໍ ປນ ທຸສຸສີລານໍ ທຸສຸສີລເສວນເມວ, ສີລວນຸຕານໍ ສີລວນຸຕເສວນເມວ, ທຸປຸປລຸລານໍ ທຸປຸປລຸລເສວນເມວ, ປລຸລວນຸຕານໍ ປລຸລວນຸຕເສວນເມວ ໂກ ນິຍາເມຕີຕິ? ອຊຊາສຍສາຕຸ ນິຍາເມຕິ໗ ສມຸພທຸລາ ກີຣ ກີກຸຂູ ເອກສຸມີ ຄາເມ ກີກຸຂາຈາຣໍ

ຈຣນ຺ຕີ. ເຕ ມນຸສ຺ສາ ພຫຸໍ ຠຕ຺ຕໍ ອາຫຣິຕ຺ວາ ປຕ຺ຕານິ ປູເຣຕ຺ວາ ‘‘ຍຖາສກາຄໍ ປຣິຠຸຎ຺ຊຖາ’’ຕິ ວຕ຺ວາ ອຸຍ຺ໂຍເຊສຸໍ. ຠິກ຺ຂູ ອາຫໍສຸ ‘‘ອາວຸໂສ, ມນຸສ຺ສາ ຎາຕຸສໍຍຸຕ຺ຕກມ຺ເມ ປໂຍເຊນ຺ຕີ’’ຕິ. ເອວໍ ອຊ຺ຌາສຍຎາຕຸ ນິຍາເມຕີຕິ. ຎາຕຸສໍຍຸຕ຺ເຕນ ອຍມຕ຺ໂຄ ທີເປຕພ຺ໂພ – ຄິຊ຺ຌກູຏປພ຺ພຕສ຺ມິຓ຺ຫິ ຄິລານເສຍ຺ຍາຍ ນິປນ຺ໂນ ກຄວາ ອາຣກ຺ຂຕ຺ຖາຍ ປຣິວາເຣຕ຺ວາ ວສນ຺ເຕສຸ ສາຣິປຸຕ຺ຕ ໂມຄ຺ຄລ຺ລານາທີສຸ ເອກເມກໍ ອຕ຺ຕໂນ ປຣິສາຍ ສທ຺ຎິ ຈງ຺ກມນ຺ຕໍ ໂອໂລເກຕ຺ວາ ຠິກ຺ຂູ ອາມນ຺ເຕສິ ‘‘ປສ຺ສຖ ໂນ ຕຸມ຺ເຫ, ຠິກ຺ຂເວ, ສາຣິປຸຕ຺ຕໍ ສມ຺ພຫຸເລຫິ ຠິກ຺ຂູຫິ ສທ຺ຎິ ຈງ຺ກມນ຺ຕນ຺ຕີ. ເອວໍ, ກນ຺ເຕ. ສພ຺ເພ ໂຂ ເອເຕ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂູ ມ ຫາປຎ຺ຎາ’’ຕິ (ສໍ. ນິ. ໘.໙໙) ສພ຺ພໍ ວິຕ຺ຖາເຣຕພ຺ພໍ.

ຄາຖາສຸ ສໍສຄ຺ຄາຕິ ສໍກິເລສໂຕ ສຫວາສາທິວເສນ ສມາໂຍຄໂຕ, ອຖ ວາ ທສ຺ສນສໍສຄ຺ໂຄ, ສວນສໍສຄ຺ໂຄ, ສມຸລ຺ລາປ ສໍສຄ຺ໂຄ, ສມ຺ໂກຄສໍສຄ຺ໂຄ, ກາຍສໍສຄ຺ໂຄຕິ ເອວໍ ປຎ຺ຈວິເຆ ສໍສຄ຺ເຄ ຍໂຕ ກຸໂຕຈິ ສໍສຄ຺ຄໂຕ. ວນໂຖ ຊາໂຕຕິ ກິເລໂສ ອຸປ຺ປນ຺ໂນ ມຄ຺ເຄນ ອສມູຫໂຕ. ອສໍສຄ຺ເຄນ ຌິຊ຺ຊຕີຕິ ສໍສຄ຺ຄປຝິກ຺ເຂເປນ ກາຍວິເວກາທິນາ ປຸພ຺ພກາເຄ ຌິຊ຺ຌິຕ຺ວາ ປຸນ ອຈ຺ຈນ຺ຕາສໍສຄ຺ເຄນ ສມຸຈ຺ເຉທວິເວເກນ ຌິຊ຺ຊຕີ ປຫີຍຕີ. ເອຕ຺ຕາວຕາ ສງ຺ເຂປໂຕ ທີນາຎິມຸຕ຺ຕິຍາ ສມຸທໂຍ ອຕ຺ຖງ຺ຄໂມ ຈ ທສ຺ສິໂຕ ໂຫຕິ.

ຍສ຺ມາ ປນ ເຕ ສໍສຄ຺ຄາ ເຕ ຈ ກິເລສາ ໂກສຊ຺ຊວເສນ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນ຺ຕິ ເຈວ ວຑ຺ຒນ຺ຕິ ຈ, ນ ວີຣິຍາຣມ຺ກວເສນ, ຕສ຺ມາ ທີນ າຎິມຸຕ຺ຕິເກ ກຸສີຕປຸຄ຺ຄເລ ວຊ຺ເຊຕ຺ວາ ກລ຺ຍາຓາຎິມຸຕ຺ຕິເກ ອາຣທ຺ຆວີຣິເຍ ເສວນ຺ເຕນ ອສໍສຄ຺ເຄນ ສໍສຄ຺ຄໂຊ ວນໂຖ ຌິນ຺ທິຕພ຺ໂພຕິ ຍຖາວຸຕ຺ຕມຕ຺ຖໍ ວິຕ຺ຖາຣໂຕ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ກຸສີຕເສວນາຍ ຕາວ ອາທີນວໍ ປກາເສຕຸໍ ‘‘ປຣິຕ຺ຕໍ ທາຣຸ’’ນ຺ຕິອາທິ ມາຫ.

ຕຕ຺ຖ ປຣິຕ຺ຕໍ ທາຣຸນ຺ຕິ ຂຸທ຺ທກໍ ກຝ຺ຄມຍໍ ກຸລ຺ລໍ. ຍຖາ ສີເທ ມຫຕ຺ຓເວຕິ ຍຖາ ຂຸທ຺ທກໍ ກຸລ຺ລໍ ອາຣຸຫິຕ຺ວາ ມຫາສມຸທ຺ທໍ ຕຣິຕຸກາໂມ ຕີຣໍ ອປ຺ປຕ຺ວາ ສມຸທ຺ທມຊ຺ເຊເຍວ ສີເທຍ຺ຍ, ປຕິຕ຺ວາ ມຈ຺ຉກຈ຺ຉປກາກ຺ໂຂ ກເວຍ຺ຍ. ເອວໍ ກຸສີຕໍ ອາຄມ຺ມ, ສາຜຸຊີ ວີປີ ສີທຕີຕິ ເອວເມວ ກຸສີຕໍ ວີຣິຍາຣມ຺ກຣຫິຕໍ ກິເລສວສິກໍ ປຸຄ຺ຄລໍ ນິສ຺ສາຍ ເຕນ ກຕສໍສຄ຺ໂຄ ສາຜຸຊີວີປີ ປຣິສຸທ຺ຆາຊີໂວ ປຣິສຸທ຺ຆສີໂລປີ ສມາໂນ ທີນສໍສຄ຺ຄໂຕ ອຸປ຺ປນ຺ເນຫິ ກາມວິຕກ຺ກາທີຫິ ຂຊ຺ຊມາໂນ ປາຣໍ ຄນ຺ຕຸໍ ອສມຕ຺ໂຖ ສໍສາຣຕ຺ຓເວເຍວ ສີທຕີ. ຕສ຺ມາຕິ ຍສ຺ມາ ເອວໍ ອນຕ຺ຖາວໂຫ ກຸສີຕສໍສຄ຺ໂຄ, ຕສ຺ມາ ຕໍ ອາຄມ຺ມ ອາລສິຍານຸໂຍເຄນ ກຸຈ຺ຌິຕໍ ສີທຕີຕິ ກຸສີຕໍ. ຕໂຕ ເອວ ທີນວີຣິຍໍ ນິພ຺ພີຣິຍໍ ອກລ຺ຍາຓມິຕ຺ຕໍ ປຣິວຊ຺ເຊຍ຺ຍ. ເອກນ຺ເຕເນວ ປນ ກາຍວິເວກາທີນຎ຺ເຈວ ຕທງ຺ຄວິເວກາ ທີນຎ຺ຈ ວເສນ ປວິວິຕ຺ເຕຫິ, ຕໂຕ ເອວ ກິເລເສຫິ ອາຣກຕ຺ຕາ ອຣິເຍຫິ ປຣິສຸທ຺ເຆຫິ ນິພ຺ພານໍ ປຝິເປສິຕຕ຺ຕກາວໂຕ ປຫິຕຕ຺ ເຕຫິ ອາຣມ຺ມຕລກ຺ຂຓູປນິຊ຺ຌານານໍ ວເສນ ຌາຍນໂຕ ຌາຍີຫິ ສພ຺ພກາລໍ ປຄ຺ຄຫິຕວີຣິຍຕາຍ ອາຣທ຺ຆວີຣິເຍຫິ ປຓ຺ຑິເຕຫິ ສປ຺ປຎ຺ເຎຫິເຍວ ສຫ ອາວເສຍ຺ຍ ສໍວເສຍ຺ຍາຕິ.

ນວມສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຝິຕາ.

໑໐. ປຣິຫານສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ

໗໙. ທສເມ ປຣິຫານາຍ ສໍວຕ຺ຕນ຺ຕີຕິ ອວຸທ຺ຆິຍາ ກວນ຺ຕິ, ມຄ຺ຄາຜິຄມສ຺ສ ປຣິປນ຺ຖາຍ ໂຫນ຺ຕີ. ອຜິຄຕສ຺ສ ປນ ມຄ຺ຄສ຺ສ ປຣິຫານິ ນາມ ນຕ຺ຖິ. ‘‘ຕໂຍ ຘມ຺ມາ’’ຕິ ຘມ຺ມາຜິຏ຺ຝານວເສນ ອຸທ຺ທິຏ຺ຝຘມ຺ເມ ປຸຄ຺ຄລາຜິຏ຺ຝານາຍ ເທສນາຍ ວິກຊນ຺ໂຕ ‘‘ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ, ເສໂຂ ຠິກ຺ຂູ’’ຕິອາທິມາຫ.

ຕຕ຺ຖ ກມ຺ມໍ ອາຣມິຕພ຺ພໂຕ ອາຣາໂມ ເອຕສ຺ສາຕິ ກມ຺ມາຣາໂມ. ກມ຺ເມ ຣໂຕຕິ ກມ຺ມຣໂຕ. ກມ຺ມາຣາມຕໍ ກມ຺ມາກິຣຕິໍ ອນຸຍຸຕ຺ໂຕ ປຍຸຕ຺ໂຕຕິ ກມ຺ມາຣາມຕມນຸຍຸຕ຺ໂຕ. ຕຕ຺ຖ ກມ຺ມໍ ນາມ ອິຕິກຕ຺ຕພ຺ພໍ ກມ຺ມໍ, ເສຍ຺ຍຖິທໍ – ຈີວຣວິຈາຣຓໍ, ຈີວຣກຣຓໍ, ອຸປຕ຺ຖມ຺ກນໍ, ປຕ຺ຕຕ຺ຖວິກໍ, ອໍສພນ຺ຆນໍ, ກາຍພນ຺ຆນໍ, ຆມກຣຓໍ, ອາຆາຣກໍ, ປາທກຖລິກໍ, ສມ຺ມຊ຺ຊນີຕິ ເອວ ມາທີນໍ ອຸປກຣຓານໍ ກຣຓໍ, ຍຎ຺ຈ ວິຫາເຣ ຂຓ຺ຑຜຸລ຺ລາທິປຝິສງ຺ຂຣຓໍ . ເອກຈ຺ໂຈ ຫິ ເອຕານິ ກໂຣນ຺ໂຕ ສກລທິວສໍ ເອຕາ ເນວ ກໂຣຕິ. ຕໍ ສນ຺ຆາເຍຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ. ໂຍ ປນ ເອເຕສໍ ກຣຓເວລາຍເມວ ເອຕານິ ກໂຣຕິ, ອຸທ຺ເທສເວລາຍໍ ອຸທ຺ເທສໍ ຄຓ຺ຫາຕິ, ສຊ຺ຌາຍເວລາຍໍ ສຊ຺ຌາຍຕິ, ເຈຕິຍງ຺ຄຓວຕ຺ຕາທິກຣຓເວລາຍໍ ເຈຕິຍງ຺ຄຓວຕ຺ຕາທີນິ ກໂຣຕິ, ມນສິກາຣເວລາຍໍ ມນສິກາຣໍ ກໂຣຕິ ສພ຺ພຕ຺ຖກມ຺ມຏ຺ຝາເນ ວາ ປາຣິຫາຣິຍກມ຺ມຏ຺ຝາເນ ວາ, ນ ໂສ ກມ຺ມາຣາໂມ ນາມ. ຕສ຺ສ ຕໍ –

‘‘ຍານິ ໂຂ ປນ ຕານິ ສພຣຫຸມຈາຣີນໍ ອຸຈ຺ຈາວຈານິ ກີກຣຕິຍານິ, ຕຕ຺ຖ ທກ຺ໂຂ ໂຫຕິ ອນລໂສ, ຕຕ຺ຣຸປາຍາຍ ວິມໍສາຍ ສມນ຺ນາຄໂຕ, ອລໍ ກາຕຸໍ ອລໍ ສໍວິຘາຕຸ’’ນ຺ຕິ (ທີ. ນິ. ໓.໓໔໔; ອ. ນິ. ໑໐.໑໗) –

ອາທິນາ ສຕ຺ຖາຣາ ອນຸຄ຺ຄາຕກຣຓເມວ ໂຫຕິ.

ກສ຺ສາຣາໂມຕິ ໂຍ ກຄວຕາ ປຝິກ຺ຂິຕ຺ຕຣາຊກຖາທິວເສນ ຣຕ຺ຕິນ຺ທິວໍ ວີຕິນາເມຕິ, ອຍໍ ກສ຺ເສ ປຣິຍນ຺ຕກາຣີ ນ ໂຫຕິຕິ ກສ຺ສາຣາໂມ ນາມ. ໂຍ ປນ ຣຕ຺ຕິມ຺ປິ ທິວາປິ ຘມ຺ມໍ ກເຖຕິ, ປຄ຺ຫໍ ວິສ຺ສຊ຺ເຊຕິ, ອຍໍ ອປ຺ປກສ຺ໂສ ກສ຺ເສ ປຣິຍນ຺ຕກາຣີເຍວ. ກສ຺ມາ? ‘‘ສນ຺ນິປຕິຕານໍ ໂວ, ກິກ຺ຂເວ, ທ຺ວຍໍ ກຣຕິຍໍ – ຘມ຺ມີ ວາ ກຖາ, ອຣິໂຍ ວາ ຕຸຕ຺ຫີກາໂວ’’ຕິ (ມ. ນິ. ໑.໒໗໓) ວຸຕ຺ຕວິຘີເຍວ ປຝິປນ຺ໂນຕິ.

ນິທ຺ທາຣາໂມຕິ ໂຍ ຍາວທຕ຺ຖໍ ອຸທຣາວເທຫກໍ ກຸຄ຺ຊິຕ຺ວາ ເສຍ຺ຍສຸຂໍ, ປສ຺ສສຸຂໍ, ມິທ຺ຘສຸຂໍ ອນຸຍຸຄ຺ຊຕິ, ໂຍ ຈ ຄຈ຺ຉນ຺ໂຕປິ ນິສິນ຺ໂນປິ ຖິໂຕປິ ຖີນມິທ຺ຘາກິກູໂຕ ນິທ຺ທາຍຕິ, ອຍໍ ນິທ຺ທາຣາໂມ ນາມ. ຍສ຺ສ ປນ ກຣຊກາຍເຄລຄ຺ເຄນ ຈິຕ຺ຕໍ ກວງຄໍ ໂອຕຣຕິ, ນາຍໍ ນິທ຺ທາຣາໂມ, ເຕເນວາຫ –

‘‘ອກິຊານາມິ ໂຂ ປນາຫໍ, ອຄ຺ຄິເວສ຺ສນ, ຄິມ຺ຫານໍ ປຈ຺ຉິເມ ມາເສ ປຈ຺ຉາກຕ຺ຕໍ ປິຕ຺ຑປາຕປ຺ປຝິກ຺ກນ຺ໂຕ ຈຕຸຄ຺ຄຸຕໍ ສງຆາຝິ ປຄ຺ຄາເປຕ຺ວາ ທກ຺ຂິເຕນ ປສ຺ເສນ ສໂຕ ສມ຺ປຊາໂນ ນິທ຺ທໍ ໂອກ຺ກມິຕາ’’ຕິ (ມ. ນິ. ໑.໓໗໗).

ເອຕ຺ຖ ຈ ປຸຖຸຊ຺ຊນກລ຺ຍາຕໂກປິ ເສໂຂຕ຺ເວວ ເວທິຕພ຺ໂພ. ຕສ຺ມາ ຕສ຺ສ ສພ຺ພສ຺ສປິ ວິເສສາຘິຄມສ຺ສ ອິຕເຣສໍ ອຸປຣິ ວິເສສາຘິຄມສ຺ສ ຈ ປຣິຫານາຍ ວຕ຺ຕນ຺ຕີຕິ ເວທິຕພ຺ພໍ. ສຸກ຺ກປກ຺ຂສ຺ສ ວຸຕ຺ຕວິປຣິຍາເຍນ ອຕ຺ຖວິກາວນາ ເວທິຕພ຺ພາ.

ຄາຖາສຸ ອຸທ຺ຘໂຕຕິ ຈິຕ຺ຕວິກ຺ເຂປກເຣນ ອຸທ຺ຘຈ຺ເຈນ ອຸທ຺ຘໂຕ ອວູປສນ຺ໂຕ. ອປ຺ປກິຈ຺ຈສ຺ສາຕິ ອນຸຄ຺ຄາຕສ຺ສປິ ວຸຕ຺ຕປ຺ປກາຣສ຺ສ ກິຈ຺ຈສ຺ສ ຍຸຕ຺ຕປ຺ປຍຸຕ຺ຕກາເລເຍວ ກຣຓໂຕ ອປ຺ປກິຈ຺ໂຈ ອສ຺ສ ກເວຍ຺ຍ. ອປ຺ປມິທ຺ໂຘຕິ ‘‘ທິວສໍ ຈງກເມນ ນິສຊ຺ຊາຍາ’’ຕິອາທິນາ ວຸຕ຺ຕຊາຄຣິຍານຸໂຍເຄນ ນິທ຺ທາຣທິໂຕ ອສ຺ສ. ອນຸທ຺ຘໂຕຕິ ກສ຺ສາຣາມຕາຍ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນກຈິຕ຺ຕວິກ຺ເຂປສ຺ສ ອກສ຺ສາຣາໂມ ຫຸຕ຺ວາ ປຣິວຊ຺ຊເນນ ນ ອຸທ຺ຘໂຕ ວູປສນ຺ຕຈິຕ຺ໂຕ, ສມາຫິໂຕຕິ ອຕ຺ໂຖ. ເສສໍ ປຸພ຺ເພ ວຸຕ຺ຕນຍຕ຺ຕາ ສຸວິຄ຺ເຄຍ຺ຍເມວ. ອິຕິ ອິມສ຺ມີ ວຄ຺ເຄ ປຖມທຸຕິຍປຄ຺ຈມຉຝ຺ຖສຕ຺ຕມອຝ຺ຖມນວເມສຸ ສຸຕ຺ເຕສຸ ວຝ຺ຝໍ ກຖິຕໍ, ອິຕເຣສຸ ວຝ຺ຝວິວຝ຺ຝໍ.

ທສມສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ ນິຝ຺ຝິຕາ.

ຕຕິຍວຄ຺ຄວຓ຺ຓນາ ນິຝ຺ຝິຕາ.

໔. ຈຕຸຕ຺ຖວຄ຺ໂຄ

໑. ວິຕກ຺ກສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ

໗໐. ຈຕຸຕ຺ຖວຄ຺ຄສ຺ສ ປຖເມ ອກຸສລວິຕກ຺ກາຕິ ອໂກສລ຺ລສມ຺ກູຕາ ວິຕກ຺ກາ, ມິຈ຺ຉາວິຕກ຺ກາຕິ ອຕ຺ໂຖ. ອນວຄ຺ຄຕ຺ຕິປຝິສໍຍຸຕ຺ໂຕຕິ ເອຕ຺ຖ ອນວຄ຺ຄຕ຺ຕີຕິ ອນວຄ຺ຄາ ປເຣຫິ ອຕ຺ຕໂນ ອຫີລຸອິຕຕາ ອປຣິກູຕຕາ, ‘‘ອໂຫ ວຕ ມໍ ປເຣ ນ ອວຊາເນຍ຺ຍຸ’’ນ຺ຕິ ເອວໍ ປວຕ຺ໂຕ ອິຈ຺ຉາຈາໂຣ, ຕາຍ ອນວຄ຺ຄຕ຺ຕິຍາ ປຝິສໍຍຸຕ຺ໂຕ ສໍສຝ຺ໂຖ, ຕໍ ວາ ອາຣພ຺ກ ປວຕ຺ໂຕ ອນວຄ຺ຄຕ຺ຕິປຝິສໍຍຸຕ຺ໂຕ ວິຕກ຺ໂກ. ຕສ຺ມາ ‘‘ກຖໍ ນຸ ໂຂ ມໍ ປເຣ ຄຫຝ຺ຖາ ເຈວ ປພ຺ພຊິຕາ ຈ ນ ໂອຣກໂຕ ທເຫຍ຺ຍຸ’’ນ຺ຕິ ສມ຺ກາວນກາມ຺ຕາຍ ອິຈ຺ຉາຈາເຣ, ຖຕ຺ວາ ປວຕ຺ຕິຕວິຕກ຺ກສ຺ເສຕໍ ອຘິວຈນໍ. ລາກສກ຺ກາຣສິໂລກປຝິສໍຍຸຕ຺ໂຕຕິ ຈີວຣາທິລາເກນ ເຈວ ສກ຺ກາເຣນ ຈ ກິຕ຺ຕິສທ຺ເທນ ຈ ອາຣມ຺ມຓກຣຓວເສນ ປຝິສໍຍຸຕ຺ໂຕ. ປຣານຸທ຺ທຍຕາປຝິສໍຍຸຕ຺ໂຕຕິ ປເຣສຸ ອນຸທ຺ທຍຕາປຕິຣູປເກນ ເຄຫສິຕເປເມນ ປຝິສໍຍຸຕ຺ໂຕ. ຍໍ ສນ຺ຘາຍ ວຸຕ຺ຕໍ –

‘‘ສໍສຍຸໂຖ ວິຫຣຕິ ຣາຊູຫິ ຣາຊມຫາມຕຸເຕຫິ ພຸຣາຫຸມເຕຫິ ຄຫປຕິເກຫິ ຕິຕຸຖິເຍຫິ ຕິຕຸຖິຍສາວເກຫິ ສຫນຸທິ ສຫໂສກີ, ສຸຂິເຕສຸ ສຸຂີໂຕ, ທຸກຸຂິເຕສຸ ທຸກຸຂິໂຕ, ອຸປຸປນຸເນສຸ ກິຈຸຈກຣຕີເຍສຸ ອຕຸຕນາວ ໂຍຄໍ ອາປຊຸຊຕີ’’ຕິ (ສໍ។ ນິ។ ໓។໓; ໔។໔໔໑; ວິກ។ ໗໗໗)។

ຄາຖາສຸ ອນວລຸຄຸຕິຍາ ປຜິສໍຍຸຕຸໂຕ ປຸຄຸຄໂລ ອນວລຸຄຸຕິສໍຍຸຕຸໂຕ។ ລາກສກຸກາເຣ ຄາຣໂວ ເອຕສຸສ, ນ ສມຸເມຕິ ລາກສກຸກາຣຄາຣໂວ។ ສຸຂທຸກຸເຂສຸ ອມາ ສຫ ກວາຕິ ອມຈຸຈາ, ສຫາຍສທິສາ ອຸປຜຸຖາກາ។ ເຕຫິ ເຄຫສິຕເປມວເສນ ສຫ ນນຸທນສີໂລ ສຫນນຸທິ ອມຈຸເຈຫິ, ອິມິນາ ປຣານຸທຸທຍຕາປຜິສໍຍຸຕຸຕໍ ວິຕກຸກໍ ທສຸເສຕິ។ ອາຣາ ສໍໂຍຊນກຸຂຍາຕິ ອິເມຫິ ຕີຫິ ວິຕກຸເກຫິ ອກິກູໂຕ ປຸຄຸຄໂລ ສໍໂຍຊນກຸຂຍໂຕ ອຣຫຕຸຕໂຕ ທູເຣ, ຕສຸສ ຕໍ ທຸລຸລກນຸຕິ ອຕຸໂຖ។

ປຸຕຸຕປສຸນຸຕິ ປຸຕຸເຕ ຈ ປສໂວ ຈ។ ປຸຕຸຕສທຸເທນ ເຈຕຸຖ ທາຣາທໂຍ; ປສຸສທຸເທນ ອສຸສມທີສເຂຕຸຕວຕຸຖາທໂຍ ຈ ສງຄຫິຕາ។ ວິວາເຫຕິ ວິວາຫກາຣາປເນ។ ອິມິນາ ອາວາໂຫປີ ສງຄຫິໂຕ។ ສໍຫຣານິຕິ ປຣິຄຸຄຫານິ, ປຣິກຸຂາຣສງຄຫານິຕິ ອຕຸໂຖ។ ‘‘ສນຸຖວານີ’’ຕິ ຈ ປຖນຸຕິ, ມິຕຸຕສນຸຖວານີຕິ ອຕຸໂຖ។ ສພຸພຕຸຖ ທີຕຸວາຕິ ສມຸພນຸໂຮ។ ກພຸໂພ ໂສ ຕາທິໂສ ກິກຸຂູຕິ ໂສ ຍຖາວຸຕຸຕໍ ສພຸພໍ ປປຸລຸຈໍ ປຣິຈຸຈຊິຕຸວາ ຍຖາ ສຕຸຖາຣາ ວຸຕຸຕາຍ ສມຸມາປຜິປຕຸຕິຍາ, ຕຖາ ປສຸສິຕພຸພໂຕ ຕາທິໂສ ສໍສາເຣ ກຍໍ ອິກຸຂຕີຕິ ກິກຸຂຸ ອຸຕຸຕມໍ ສມຸໂພຣີ ອຣຫຕຸຕໍ ປຕຸຕໍ ອຣຫຕີ។

ປຖມສຸຕຸຕວຕຸຕນາ ນິຜຸຖິຕາ។

໔។ ສກຸກາຣສຸຕຸຕວຕຸຕນາ

໗໑។ ຈຕຸເຖ ສກຸກາເຣນາຕິ ສກຸກາເຣນ ເຫຕຸກູເຕນ, ອຖ ວາ ສກຸກາເຣນາຕິ ສກຸກາຣເຫຕຸນາ, ສກຸກາຣເຫຕຸເກນ ວາ។ ສກຸກາຣຄຸທິ ນິສຸສາຍ ອິເຣກຈຸເຈ ປຸຄຸຄລາ ປາປີຈຸຊາ ອິຈຸຊາປກຕາ ອິຈຸຊາຈາເຣ ຖຕຸວາ ‘‘ສກຸກາຣໍ ນິພຸພຕຸເຕສຸສາມາ’’ຕິ ອເນກວິທິຕໍ ອເນສນໍ ອປຸປຕິຮູປໍ ອາປຊຸຊິຕຸວາ ອິໂຕ ຈຸຕາ ອປາເຍສຸ ນິພຸພຕຸຕນຸຕິ, ອປເຣ ຍຖາສກຸກາຣໍ ລກິຕຸວາ ຕນຸນິມິຕຸຕໍ ມານ ມທມຈຸຊຣິຍາທິວເສນ ປມາທໍ ອາປຊຸຊິຕຸວາ ອິໂຕ ຈຸຕາ ອປາເຍສຸ ນິພຸພຕຸຕນຸຕິ។ ຍໍ ສນຸຣາຍ ວຸຕຸຕໍ – ‘‘ສກຸກາເຣນ ອກິກູຕາ ປຣິຍາທິນຸນຈິຕຸຕາ’’ຕິ។ ຕຕຸຖ ອກິກູຕາຕິ ອຊຸໂຊຕຸຖຜາ។ ປຣິຍາທິນຸນຈິຕຸຕາຕິ ເຂປິຕຈິຕຸຕາ, ອິຈຸຊາຈາເຣນ ມານມທາທີນາ ຈ ຂຍໍ ປາປິຕກຸສລຈິຕຸຕາ។ ອຖ ວາ ປຣິຍາທິນຸນຈິຕຸຕາຕິ ປຣິໂຕ ອາທິນຸນຈິຕຸຕາ, ວຸຕຸຕປຸປກາເຣນ ອກຸສລໂກຜຸຖາເສນ ຍຖາ ກຸສລຈິຕຸຕສຸສ ອຸປຸປຕຸຕິວາໂຣ ນ ໂຫຕິ, ເອວໍ ສມນຸຕໂຕ ຄຫິຕຈິຕຸຕສນຸຕານາຕິ ອຕຸໂຖ។ ອສກຸກາເຣນາຕິ ຫີລຸເອຕຸວາ ປຣິກວິຕຸວາ ປເຣຫິ ອຕຸຕນິ ປວຕຸຕິເຕນ ອສກຸກາເຣນ ເຫຕຸນາ, ອສກຸກາຣເຫຕຸເກນ ວາ ມານາທີນາ។ ສກຸກາເຣນ ຈ ອສກຸກາເຣນ ຈາຕິ ເກຫິຈິ ປວຕຸຕິເຕນ ສກຸກາເຣນ ເກຫິຈິ ປວຕຸຕິເຕນ ອສກຸກາເຣນ ຈ។ ເຍ ຫິ ເກຫິຈິ ປຖມໍ ສກຸກຕາ ຫຸຕຸວາ ເຕຫິເຍວ ອສາຣກາວໍ ລຕຸວາ ປຈຸຊາ ອສກຸກຕາ ໂຫນຸຕິ, ຕາທິເສ ສນຸຣາຍ ວຸຕຸຕໍ ‘‘ສກຸກາເຣນ ຈ ອສກຸກາເຣນ ຈາ’’ຕິ។

ເອຕຸຖ ສກຸກາເຣນ ອກິກູຕາ ເທວທຕຸຕາທໂຍ ນິທສຸເສຕພຸພາ។ ວຸຕຸຕມຸປິ ເຈຕໍ –

‘‘ຜລໍ ເວ ກທລີ ຫນຸຕິ, ຜລໍ ເວລຸອໍ ຜລໍ ນລຸອໍ;

ສກຸກາໂຣ ກາປຸຣິສໍ ຫນຸຕິ, ຄພຸໂກ ອສຸສຕຣີ ຍຖາ’’ຕິ។ (ສໍ។ ນິ។ ໑។໑໗໓; ອ។ ນິ។ ໔។໖໗; ຈູລວ។ ໓໓໕);

ສາຮູນໍ ອຸປຣິ ກເຕນ ອສກຸກາເຣນ ອກິກູຕາ ທຕຸຫກີຣາຊກາລິງຄຣາຊມຊຸຊຣາຊາທໂຍ ນິທສຸເສຕພຸພາ។ ວຸຕຸຕມຸປິ ເຈຕໍ –

‘‘ກີສຄຸທິ ວຈຸຈໍ ອວກິຣິຍ ທຕຸຫກີ,

ອຸຈຸຊິນຸນມູໂລ ສຊໂນ ສຣຜຸໂຖ;

ກຸກຸກຸລຸອນາເມ ນິຣຍມຸທີ ປຈຸຈຕິ,

ຕສຸສ ຜຸລິງຄານິ ປຕນຸຕິ ກາເຍ។

‘‘ໂຍ ສລຸລເຕ ປພຸພຊິເຕ ອວລຸຈຍິ,

ຆມຸມໍ ກຕນຸເຕ ສມເຓ ອທູສເກ;

ຕໍ ນາລຸຍິເກຣໍ ສຸນຂາ ປຣຕຸຖ,

ສງຄມຸມ ຂາທນຸຕິ ວິຜນຸທມານໍ’’។ (ຊາ។ ໔។໑ກ។ກ໐-ກ໑);

‘‘ອຸປຫຈຸຈ ມນໍ ມຊໂຊ, ມາຕງຄສຸມີ ຍສສຸສິເນ;

ສປາຣິສຊໂຊ ອຸຈຸຉິນຸໂນ, ມຊຊາຣລຸລໍ ຕທາ ອໜູ’’ຕິ។ (ຊາ។ ໔។໑ໜ។ໜ໖);

ສກຸກາເຣນ ຈ ອສກຸກາເຣນ ຈ ອກິກູຕາ ອລຸລຕິຕຸຖິຍາ ນາຜປຸຕຸຕາທໂຍ ນິທສຸເສຕພຸພາ។

ຄາຖາສຸ ອຸກຍນຸຕິ ອຸກເຍນ ສກຸກາເຣນ ຈ ອສກຸກາເຣນ ຈ។ ສມານີ ນ ວິກມຸປຕິຕິ ນ ຈລຕິ, ເອກຄຸຄກາເວນ ຕິຜຸຖຕິ។ ກສຸສ ປນ ນ ຈລຕີຕິ ອາໜ ‘‘ອປຸປມາທວິຫາຣີໂນ’’ຕິ។ ໂຍ ປມາທກຣຆມຸມານໍ ຣາຄາທີນໍ ສຸຜຸຖຸ ປຫີນຕຸຕາ ອປຸປມາທວິຫາຣີ ອຣ ຫາ, ຕສຸສ។ ໂສ ຫີ ໂລກຆມຸເມຫີ ນ ວິກມຸປຕິ។ ສຸຂຸມທິຜຸຖິວິປສຸສກນຸຕິ ຜລສມາປຕຸຕິອຕຸຖໍ ສຸຂຸມາຍ ທິຜຸຖິຍາ ປລຸລາຍ ອກິຕຸທໍ ປວຕຸຕວິປສຸສນຕຸຕາ ສຸຂຸມທິຜຸຖິວິປສຸສກໍ។ ອຸປາທານກຸຂຍາຣາມນຸຕິ ຈຕຸນຸນໍ ອຸປາທານານໍ ຂຍໍ ປຣິໂຍສານກູຕໍ ອຣຫຕຸຕຜລໍ ອາຣມິຕພຸພໍ ເອຕສຸສາຕິ ອຸປາທານກຸຂຍາຣາມໍ។ ເສສໍ ວຸຕຸຕນຍເມວ។

ທຸຕິຍສຸຕຸຕວຕຸຕນາ ນິຜຸຖິຕາ។

໖។ ເທວສທຸທສຸຕຸຕວຕຸຕນາ

໗໔។ ຕຕິເຍ ເທເວສູຕິ ຖເປຕຸວາ ອຣູປາວຈຣເທເວ ເຈວ ອສລຸລເທເວ ຈ ຕທລຸເລສຸ ອຸປປຕຸຕິເທເວສຸ។ ເທວສທຸທາຕິ ເທວານໍ ປີຕິສມຸທາຫາຣສທຸທາ។ ນິຈຸຉຣນຸຕີຕິ ອລຸລມລຸລໍ ອາລາປສລຸລາປວເສນ ປວຕຸຕນຸຕິ។ ສມຍາ ສມຍໍ ອຸປາທາຍາຕິ ສມໂຍ ສມຍໍ ປຜິຈຸຈ។ ອິທໍ ວຸຕຸຕໍ ໂຫຕິ – ຍສຸມີ ກາເລ ຖິຕາ ເຕ ເທວາ ຕໍ ກາລໍ ອາຄມຸມ ນໍ ປສຸສິສຸສນຸຕິ, ຕໂຕ ຕໍ ສມຍໍ ສມຸປຕຸຕໍ ອາຄມຸມາຕິ។ ‘‘ສມຍໍ ສມຍໍ ອຸປາທາຍາ’’ຕິ ຈ ເກຈິ ປຖນຸຕິ, ເຕສໍ ຕໍ ຕໍ ສມຍໍ ປຜິຈຸຈາຕິ ອຕຸໂຖ។ ຍສຸມີ ສມເຍຕິ ຍທາ ‘‘ອຜຸຖິກງກລູປມາ ກາມາ’’ຕິອາທີນາ (ມ។ ນິ។ ໑។໔໖໔; ປາຈິ។ ໔໑ກ), ‘‘ສມຸພາໂຘ ໜຣາວາໂສ’’ຕິອາທີນາ (ທີ។ ນິ។ ໑។໑໙໑; ສໍ។ ນິ។ ໔។໑໕໔) ຈ ກາເມສຸ ໜຣາວາເສ ຈ ອາທີນວາ, ຕປຸປຜິປກຸຂໂຕ ເນກຸຂມຸເມ ອານິສໍສາ ຈ ສຸທິຜຸຖາ ໂຫນຸຕິ, ຕສຸມີ ສມເຍ។ ຕທາ ຫີສຸສ ເອກນຸເຕນ ປພຸພຊຊາຍ ຈິຕຸຕໍ ນມຕິ។ ອຣິຍສາວໂກຕິ ອຣິຍສຸສ ພຸທຸຆສຸສ ກຄວໂຕ ສາວໂກ, ສາວ ກກາວໍ ອຸປຄນຸຕຸກາໂມ, ອຣິຍສາວໂກ ວາ ອວສຸສໍກາວີ ។ ອນຸຕິມກວິກໍ ສາວກໂພທີສຕຸຕໍ ສນຸຣາຍ ອຍມາຣມຸໂກ។ ເກສມສຸສຸໍ ໂອຫາເຣຕຸວາຕິ ເກເສ ຈ ມສຸສຸລຸຈ ໂອຫາເຣຕຸວາ ອປເນຕຸວາ។ ກາສາຍານິ ວຕຸຖານິ ອຈຸຉາເທຕຸວາຕິ ກສາເຍນ ຣຕຸຕຕາຍ ກາສາຍານິ ພຸຣຫຸມຈຣິຍໍ ຈຣນຸຕານໍ ອນຸຈຸຉວິການິ ວຕຸຖານິ ນິວາເສຕຸວາ ເຈວ ປາຣຸປິຕຸວາ ຈ។ ອຄາຣສຸມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພຸພຊຊາຍ ເຈເຕຕີຕິ ອຄາຣສຸມາ ໜຣາ ນິກຸຂມິຕຸວາ ອນຄາຣິຍໍ ປພຸພຊຊໍ ປພຸພເຊຍຸຍນຸຕິ ປພຸພຊຊາຍ ເຈເຕຕີ ປກປຸເປຕິ, ປພຸພຊຕີຕິ ອຕຸໂຖ។ ເອຕຸຖ ຈ ຍສຸມາ ອຄາຣສຸສ ຫິຕໍ ກສິວຕິຊຊາທິກມຸມໍ ອຄາຣິຍນຸຕິ ວຸຈຸຈຕິ, ຕລຸຈ ປພຸພຊຊາຍ ນຕຸຖິ, ຕສຸມາ ປພຸພຊຊາ ອນຄາຣິຍນຸຕິ ລາຕພຸພາ។

ມາເຣນາຕິ ກິເລສມາເຣນ។ ສງຄາມາຍ ເຈເຕຕີຕິ ຍຸຊຊນຕຸຖາຍ ຈິຕຸຕໍ ອຸປຸປາເທຕິ, ມາຣໍ ອກິວິເຊຕຸໍ ສນຸນຍຸຫຕິ។ ຍສຸມາ ປນ

ເອວຣູປັສສ ປະຕິປັຊຊນກປຸຄຄລັສສ ເທວປຸຕຕມາໂຣປີ ອນຸຕຣາຍາຍ ອຸປັກກມຕິ, ຕສມາ ຕສສປີ ວເສນ ມາເຣນາຕິ ເອຕຖ ເທວປຸຕຕມາເຣນາຕິປີ ອຕຸໂຖ ເວທິຕພໂພ. ຕສສາປີ ອຍໍ ອິຈຈາວິພາຕໍ ກຣີສສເຕວາຕິ. ຍສມາ ປນ ປຕູພຊິຕທິວສໂຕ ປຍຸຖາຍ ຂຸຣຄຸຄໂຕ ວາ ປຍຸຖາຍ ສີລານີ ສມາທີຍນຸໂຕ ປຣິໂສເທນຸໂຕ ສມຖວິປັສສນາສຸ ກມຸມໍ ກໂຣນຸໂຕ ຍຖາຣທໍ ຕທງຄປຸປ ຫານວິກຸຂມຸກນປຸປຫານານໍ ວເສນ ກິເລສມາຣໍ ປຣິປາເຕຕິ ນາມ, ນ ຍຸຊຊຕິ ນາມ ສມຸປຫາຣສສ ອກາວໂຕ, ຕສມາ ວຸຕຕໍ "ມາເຣນ ສທຸສິ ສງຄາມາຍ ເຈເຕຕິ"ຕິ.

ສຕຸຕນຸນນຸຕິ ໂກຍຸຖາສໂຕ ສຕຸຕນຸນໍ, ປເກທໂຕ ປນ ເຕ ສຕຸຕຕິສ ໂຫນຸຕິ. ກຖໍ? ຈຕຸຕາໂຣ ສຕິປັຍຸຖານາ, ຈຕຸຕາໂຣ ສມຸມປຸປຂານາ, ຈຕຸຕາໂຣ ອິທຸຂິປາທາ, ປັຍຸຈິນຸທຸຣິຍານິ, ປັຍຸຈ ພລານິ, ສຕຸຕ ໂພຊຊງຄາ , ອຣິໂຍ ອຍຸຖງຄິໂກ ມຄຸໂຄຕິ. ເອວໍ ປເກທໂຕ ສຕຸຕຕິສວິສາປີ ສຕິປັຍຸຖານາທິໂກຍຸຖາສໂຕ ສຕຸເຕວ ໂຫນຸຕິຕິ ວຸຕຸຕໍ "ສຕຸຕນຸນ"ນຸຕິ. ໂພຂິປກຸຂິຍານນຸຕິ ພຸຊຊນຍຸເຖນ ໂພຂິຕິ ລທຸຂນາມສສ ອຣິຍປຸຄຄລສສ ມຄຸຄລາຕສເສວ ວາ ປກຸເຂ ກວານໍ ໂພຂິປກຸຂິຍານໍ , ໂພຂິໂກຍຸຖາສິ ຍານນຸຕິ ອຕຸໂຖ. "ໂພຂິປກຸຂິການ"ນຸຕິປີ ປາໂຖ, ໂພຂິປກຸຂວນຸຕານໍ, ໂພຂິປກຸເຂ ວາ ນິຍຸຕຸຕານນຸຕິ ອຕຸໂຖ. ກາວນານຸ ໂຍຄມນຸຍຸຕຸໂຕຕິ ວິປັສສນໍ ອຸສສຸກກາເປຕຸວາ ອຣິຍມຄຸຄກາວນານຸໂຍຄມນຸຍຸຕຸໂຕ. ວິປັສສນາກຸຂເຕ ທີ ສຕິປັຍຸຖານາທໂຍ ປຣິຍາເຍນ ໂພຂິປກຸຂິຍາ ນາມ, ມຄຸຄກຸຂເຕເຍວ ປນ ເຕ ນິປຸປຣິຍາເຍນ ໂພຂິປກຸຂິຍາ ນາມ ໂຫນຸຕິ.

ອາສວານໍ ຂຍາຕິ ກາມາສວາທີນໍ ສພຸເພສໍ ອາສວານໍ ຂຍາ. ອາສເວສຸ ທີ ຂີເຕສຸ ສພຸເພ ກິເລສາ ຂີຕາເຍວ ໂຫນຸຕິ. ເຕນ ອຣຫຕຸຕມຄຸໂຄ ວຸຕຸໂຕ ໂຫຕິ. ອນາສວນຸຕິ ອາສວວິຣຫິຕໍ. ເຈໂຕວິມຸຕຸຕິ ປັຍຸລາວິມຸຕຸຕິນຸຕິ ເອຕຸຖ ເຈໂຕວຈເນນ ອຣຫຕຸຕຜລສມາຂິ, ປັຍຸລາວຈເນນ ຕໍສມຸປຍຸຕຸຕາ ຈ ປັຍຸລາ ວຸຕຸຕາ. ຕຕຸຖ ສມາຂິ ຣາຄໂຕ ວິມຸຕຸຕຕຸຕາ ເຈໂຕວິມຸຕຸຕິ, ປັຍຸລາ ອວິຊຊາຍ ວິມຸຕຸຕຕຸຕາ ປັຍຸລາວິມຸຕຸຕິຕິ ເວທິຕພຸພາ. ວຸຕຸຕລຸເຈຕໍ ກຄວຕາ –

"ໂຍ ຫິສຸສ, ກິກຸຂເວ, ສມາຂິ, ຕທສຸສ ສມາຂິນຸທຸຣິຍໍ. ຍາ ຫິສຸສ, ກິກຸຂເວ, ປັຍຸລາ, ຕທສຸສ ປັຍຸຍິນຸທຸຣິຍໍ. ອິຕິ ໂຂ, ກິກຸຂເວ, ຣາຄວິຣາຄາ ເຈໂຕວິມຸຕຸຕິ, ອວິຊຊາວິຣາຄາ ປັຍຸລາວິມຸຕຸຕິ"ຕິ (ສໍ. ນິ. ໕.໕໑໖).

ອປີເຈຕຸຖ ສມຖຜລໍ ເຈໂຕວິມຸຕຸຕິ, ວິປັສສນາຜລໍ ປັຍຸລາວິມຸຕຸຕິຕິ ເວທິຕພຸພາ. ທິຍຸເຖວ ຂມຸເມຕິ ອິມສຸມີເຍວ ອຕຸຕກາເວ. ສຍໍ ອກິລຸລາ ສຈຸຈິກຕຸວາຕິ ອຕຸຕນາເຍວ ອກິວິສິຍຸຖາຍ ປັຍຸລາຍ ປຈຸຈກຸຂໍ ກຕຸວາ ອປຣປຸປຈຸຈເຍນ ລຕຸວາ. ອຸປສມຸປຊຊ ວິທຣຕິຕິ ປາປຸຄິຕຸວາ ສມຸປາເທຕຸວາ ວິທຣຕິ. ຕເມວ ສງຄາມສີສໍ ອກິວິຊິຍ ອຊຊາວສຕີຕິ ມາຣໍ ອກິວິຊິນິຕຸວາ ວິຊິ ຕວິຊຍຕຸຕາ ເຕນ ກຕສງຄາມສງຂາຕສສ ອຣິຍມຄຸຄສສ ສີສກູຕໍ ອຣຫຕຸຕຜລສມາປຕຸຕິອິສສຣິຍຖານໍ, ອກິກວນຸໂຕ ອາວສຕິ, ສມາປຊຊຕິ ອິຈເຈວ ອຕຸໂຖ. ອິເມ ຈ ເທວສທຸທາ ທິຍຸຖສຈຸເຈສຸ ເທເວສຸ ປວຕຸຕນຸຕິ, ວິເສສໂຕ ສຸທຸຂາວາສເທເວ ສູຕິ ເວທິຕພຸພໍ.

ຄາຖາສຸ ມຫນຸຕນຸຕິ ສີລາທິຄຸຕມຫຕຸເຕນ ມຫນຸຕໍ. ວີຕສາຣທນຸຕິ ສາຣຊຊກຣານໍ ກິເລສານໍ ອກາເວນ ວີຄຕສາຣຊຊໍ ອປຄຕນງກຸກາວໍ. ປຸຣິສາຊຍຸລາຕິ ອສສາທີສຸ ອສສາຊານີຍາທໂຍ ວິຍ ປຸຣິເສສຸ ອາຊານີຍກູຕາ ອຸຕຸຕມປຸຣິສາ. ທຸຊຊຍມຊຊກູຕິ ປຈຸຣຊເນຫິ ເຊຕຸໍ ອສກຸກຸເຕຍຍໍ ກິເລສວາຫິນີ ອກິກວິ ອຊໂຊຕຸຖຣີ. "ອຊຊຍີ"ຕິປີ ປາຖນຸຕີ, ອຊີນີຕິ ອຕຸ ໂຖ. ເຊຕຸວານ ມຈຸຈຸໂນເສນໍ, ວິໂມກຸເຂນ ອນາວຣນຸຕິ ໂລກຕຸຕຍາກິພຸຍາປນໂຕ ທີຍຫຸໝສທສສາທີວິກາຄໂຕ ຈ ວິປຸລຕຸຕາ ອຄຸເລທີ ອາວຣິຕຸໍ ປະຕິເສເຮຕຸໍ ອສກຸກຸເຕຍຍຕຸຕາ ຈ ອນາວຣໍ, ມຈຸຈຸໂນ ມາຣສສ ເສນໍ ວິໂມກຸເຂນ ອຣິຍມຄຸເຄນ ເຊຕຸວາ ໂຍ ຕຸວໍ ທຸຊຊຍໍ ອຊຍີ, ຕສສ ນໂມ, ເຕ ປຸຣິສາຊຍຸລາຕິ ສມຸພນຸໂຂ.

ອິຕິຕີ ວຸຕຸຕປຸປກາເຣນ. ທີ-ອິຕີ ນິປາຕມຕຸຕໍ. ເອຕໍ ປຕຸຕມານສໍ ອຂິຄຕາຣຫຕຸຕໍ ຂີດາສວໍ ເທວຕານມສສນຸຕີຕີ ວຸຕຸຕ ເມວຕຸຖໍ ນິຄມນວເສນ ທສເສຕີ. ອຖ ວາ ອິຕີຕີ ອິມິນາ ກາຣເຕນ. ກີ ປນ ເອຕໍ ກາຣຕໍ? ນມຸຈິເສນາວິຊເຍນ ປຕຸຕມານ ສຕຸຕໍ. ອິມິນາ ກາຣເຕນ ຕໍ ເທວຕາ ນມສສນຸຕີຕີ ອຕຸໂຖ. ອິທານິ ຕໍ ກາຣຕໍ ຜລໂຕ ທສເສຕຸໍ "ຕລຸທີ ຕສສ ນ ປສສນຸຕີ, ເຍນ ມຈຸຈຸວສໍ ວເຊ"ຕິ ວຸຕຸຕໍ. ຕສສຕຸໂຖ – ຍສມາ ຕສສ ປຸຣິສາຊຍຸລສສ ປຕິສາຍ ຄເວສນຸຕາປີ ເທວາ ອຕຸມຕຸຕມຸປີ ຕໍ ກາຣຕໍ ນ ປສສນຸຕີ, ເຍນ ໂສ ມຈຸຈຸໂນ ມຣຕສສ ວສໍ ວເຊ ອຸປຄຈເຊຍຍ. ຕສມາ ຕໍ ວິສຸທຸຂິເທວາ ນມສສນຸຕີຕີ.

ຕຕິຍສຸຕຸຕວຕຸຕນາ ນິຍຸຖິຕາ.

໔ຯ ປຎ຺ຈປຸພ຺ພນິມິຕ຺ຕສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ

໘໓ຯ ຈຕຸຕ຺ເຖ ຍທາຕິ ຍສ຺ມິໍ ກາເລຯ ເທໂວຕິ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິເທໂວຯ ຕໂຍ ຫິ ເທວາ – ສມ຺ມຸຕິເທວາ, ອຸປ຺ປຕ຺ຕິເທວາ, ວິສຸທ຺ຘິເທວາຕິຯ ເຕສຸ ສມ຺ມຸຕິເທວາ ນາມ ຣາຊາໂນ ຂຕ຺ຕິຍາຯ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິເທວາ ນາມ ຈາຕຸມຫາຣາຊິກໂຕ ປຏ຺ຐາຍ ຕທຸປຣິເທວາຯ ວິສຸທ຺ຘິເທວາ ນາມ ຂີຓາສວາຯ ອິຘ ປນ ກາມາວຈຣເທໂວ ອຘິປ຺ເປໂຕຯ ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ “ເທໂວຕິ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິເທໂວ”ຕິຯ ເທວກາຍາຕິ ເທວສມູຫໂຕ, ເທວຏ຺ຐານໂຕ ວາ, ເທວໂລກໂຕຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ສມູຫນິວາສວາຈໂກ ຫິ ອຍໍ ກາຍສທ຺ໂທຯ ຈວນຘມ຺ໂມຕິ ມຣຓຘມ຺ໂມ, ອາຍຸກ຺ຂເຍນ ວາ ປຸຎ຺ຎກ຺ຂເຍນ ວາ ອຸປຏ຺ຐິຕມຣໂຓຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

ປຎ຺ຈສ຺ສປຸພ຺ພນິມິຕ຺ຕານິ ປາຕຸຠວນ຺ຕີຕິ ອສ຺ສ ອຸປຏ຺ຐິຕມຣຓສ຺ສ ເທວປຸຕ຺ຕສ຺ສ ປຎ຺ຈ ມຣຓສ຺ສ ປຸພ຺ພນິມິຕ຺ຕານິ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນ຺ຕິ, ປກາສານິ ວາ ໂຫນ຺ຕິຯ ມາລາ ມິລາຍນ຺ຕີຕິ ເຕນ ປິຬນ຺ຘິຕມາລາ ມຊ຺ຌນ຺ຕິກສມເຍ ອາຕເປ ຂິຕ຺ຕາ ວິຍ ມິລາຕາ ວິຄຕໂສຠາ ໂຫນ຺ຕິຯ

ວຕ຺ຖານິ ກິລິສ຺ສນ຺ຕີຕິ ສຣທສມເຍ ວິຄຕວລາຫເກ ອາກາເສ ອພ຺ຠຸສ຺ສກ຺ກມານພາລສູຣິຍສທິສປ຺ປຠານິ ນານາວິຣາຄວຓ຺ຓານິ ເຕນ ນິວຕ຺ຖປາຣຸຕວຕ຺ຖານິ ຕໍ ຂຓໍເຍວ ກທ຺ທເມ ຂິປິຕ຺ວາ ມທ຺ທິຕານິ ວິຍ ວິຄຕປ຺ປຠານິ ມລິນານິ ໂຫນ຺ຕິຯ

ກຈ຺ເຉຫິ ເສທາ ມຸຈ຺ຈນ຺ຕີຕິ ສຸປຣິສຸທ຺ຘຊາຕິມຓີ ວິຍ ສຸສິກ຺ຂິຕສິປ຺ປາຈຣິຍຣຈິຕສຸວຓ຺ຓປຏິມາ ວິຍ ຈ ປຸພ຺ເພ ເສທມລຊລ຺ລິກາຣຫິຕສຣີຣສ຺ສ ຕສ຺ມິໍ ຂເຓ ອຸໂຠຫິ ກຈ຺ເຉຫິ ເສທຘາຣາ ສນ຺ທນ຺ຕິ ປຄ຺ຆຣນ຺ຕິຯ ນ ເກວລຎ຺ຈ ກຈ຺ເຉຫິເຍວ, ສກລສຣີຣໂຕປິ ປນສ຺ສ ເສທຊລກຓິກາ ມຸຈ຺ຈນ຺ຕິເຍວ, ເຍນ ອາມຸຕ຺ຕມຸຕ຺ຕາຊາລຄວຈ຺ຉິໂຕ ວິຍ ຕສ຺ສ ກາໂຍ ໂຫຕິຯ

ກາເຍ ທຸພ຺ພຓ຺ຓິຍໍ ໂອກ຺ກມຕີຕິ ປຸພ຺ເພ ປຏິສນ຺ຘິໂຕ ປຏ຺ຐາຍ ຍຖານຸຠາວໍ ເອກໂຍຊນໍ ທ຺ວິໂຍຊນໍ ຍາວ ທ຺ວາທສໂຍຊນມຕ຺ຕມ຺ປິ ປເທສໍ ອາຠາຍ ຜຣິຕ຺ວາ ວິຊ຺ໂຊຕມາໂນ ກາໂຍ ໂຫຕິ ຂຓ຺ຑິຈ຺ຈປາລິຈ຺ຈາທິວິຣຫິໂຕ, ນ ສີຕໍ ນ ອຸຓ຺ຫໍ ອຸປ຺ຆາຕກໍ, ເທວຘີຕາ ໂສຬສວສ຺ສຸທ຺ເທສິກາ ວິຍ ໂຫຕິ, ເທວປຸຕ຺ໂຕ ວີສຕິວສ຺ສຸທ຺ເທສິໂກ ວິຍ, ຕໍ ຂຓໍເຍວ ນິປ຺ປໂພ ນິຕ຺ເຕໂຊ ກາເຍ ວິຣູປຠາໂວ ອນຸປວິສຕິ ສຓ຺ຐາຕິຯ

ສເກ ເທໂວ ເທວາສເນ ນາຠິຣມຕີຕິ ອຕ຺ຕໂນ ອຈ຺ຉຣາຄເຕຫິ ສທ຺ທິໍ ກີຬນປຣິຈຣຓາທິພ຺ພາສເນ ນ ຣມຕິ, ນ ຈິຕ຺ຕສ຺ສາທໍ ລຠຕິຯ ຕສ຺ສ ກິຣ ມນຸສ຺ສຄຓນາຍ ສຕ຺ຕຫິ ທິວເສຫິ ມຣຓໍ ຠວິສ຺ສຕີຕິ ອິມານິ ປຸພ຺ພນິມິຕ຺ຕານິ ປາຕຸຠວນ຺ຕິຯ ໂສ ເຕສໍ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິຍາ “ເອວຣູປາຍ ນາມ ສມ຺ປຕ຺ຕິຍາ ວິນາ ຠວິສ຺ສາມີ”ຕິ ພລວໂສກາຠິຠູໂຕ ໂຫຕິຯ ເຕນສ຺ສ ກາເຍ ມຫາປຣິຬາໂຫ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ, ເຕນ ສພ຺ພໂຕ ຄຕ຺ເຕຫິ ເສທາ ມຸຈ຺ຈນ຺ຕິຯ ຈິຣຕຣໍ ກາລໍ ອປຣິຈິຕທຸກ຺ໂຂ ຕໍ ອຘິວາເສຕຸໍ ອສກ຺ໂກນ຺ໂຕ ເອກຈ຺ໂຈ “ທຍ຺ຫາມິ ທຍ຺ຫາມີ”ຕິ ກນ຺ທນ຺ໂຕ ປຣິເທວນ຺ໂຕ ກຕ຺ຖຈິ ອສ຺ສາທໍ ອລຠນ຺ໂຕ ວິຊປ຺ປນ຺ໂຕ ວິລປນ຺ໂຕ ຕຫິໍ ຕຫິໍ ອາຫິຓ຺ຑຕິຯ ເອກຈ຺ໂຈ ສຕິໍ ອຸປຏ຺ຐເປຕ຺ວາ ກາຍວາຈາຫິ ວິກາຣໍ ອກໂຣນ຺ໂຕປິ ປິຍວິປ຺ປໂຍຄທຸກ຺ຂໍ ອສຫນ຺ໂຕ ວິຫຎ຺ຎມາໂນ ວິຈຣຕິຯ

ອິມານິ ປນ ປຸພ຺ພນິມິຕ຺ຕານິ ຍຖາ ໂລເກ ມຫາປຸຎ຺ຎານໍ ຣາຊຣາຊມຫາມຕ຺ຕາທີນໍເຍວ ອຸກ຺ກາປາຕຠູມິຈາລຈນ຺ທຄ຺ຄາຫາທີນິ ນິມິຕ຺ຕານິ ປຎ຺ຎາຍນ຺ຕິ, ນ ສພ຺ເພສໍ; ເອວເມວ ມເຫສກ຺ຂເທວານໍເຍວ ປຎ຺ຎາຍນ຺ຕິຯ ອຸປ຺ປນ຺ນານິ ຈ ຕານິ “ອິມານິ ມຣຓສ຺ສ ປຸພ຺ພນິມິຕ຺ຕານິ ນາມາ”ຕິ ເກຈິ ເທວາ ຊານນ຺ຕິ, ນ ສພ຺ເພຯ ຕຕ຺ຖ ໂຍ ມນ຺ເທນ ກຸສລກມ຺ເມນ ນິພ຺ພຕ຺ໂຕ, ໂສ “ອິທານິ ໂກ ຊານາຕິ, ‘ກຸຫິໍ ນິພ຺ພຕ຺ຕິສ຺ສາມີ’”ຕິ ຠາຍຕິຯ ໂຍ ປນ ມຫາປຸຎ຺ໂຎ, ໂສ “ພຫຸໍ ມຍາ ທານໍ ທິນ຺ນໍ, ສີລໍ ຣກ຺ຂິຕໍ, ປຸຎ຺ຎໍ ອຸປຈິຕໍ, ອິໂຕ ຈຸຕສ຺ສ ເມ ສຸຄຕິເຍວ ປາຏິກງ຺ຂາ”ຕິ ນ ຠາຍຕິ ນ ວິກມ຺ປຕິຯ ເອວໍ ອຸປຏ຺ຐິຕປຸພ຺ພນິມິຕ຺ຕໍ ປນ ຕໍ ຄເຫຕ຺ວາ ເທວຕາ ນນ຺ທນວນໍ ປເວເສນ຺ຕິ ສພ຺ພເທວໂລເກສຸ ນນ຺ທນວນໍ ອຕ຺ຖິເຍວຯ

ຕີຫິ ວາຈາຫິ ອນຸໂມເທນ຺ຕີຕິ ອິທານິ ວຸຈ຺ຈມາເນຫິ ຕີຫິ ວຈເນຫິ ອນຸໂມເທນ຺ຕິ, ໂມທໍ ປໂມທໍ ອຸປ຺ປາເທນ຺ຕິ, ອສ຺ສາເສນ຺ຕິ, ອຠິວທນວເສນ ວາ ຕໍຂຓານຸຣູປໍ ປໂມທໍ ກໂຣນ຺ຕິຯ ເກຈິ ປນ “ອນຸໂມເທນ຺ຕີ”ຕິ ປທສ຺ສ “ໂອວທນ຺ຕີ”ຕິ ວທນ຺ຕິຯ ອິໂຕຕິ ເທວໂລກໂຕຯ ໂຠຕິ ອາລປນໍຯ ສຸຄຕິນ຺ຕິ ສຸນ຺ທຣຄຕິໍ, ມນຸສ຺ສໂລກໍ ສນ຺ຘາຍ ວທນ຺ຕິຯ ຄຈ຺ຉາຕິ ປຏິສນ຺ຘິຄ຺ຄຫຓວເສນ ອຸເປຫິຯ

ເອວໍ ວຸຕຸເຕຕິ ເອວໍ ຕທາ ເຕທິ ເທເວທິ ຕສຸສ “ອີໂຕ ໂກ ສຸຄຕີ ຄຈຸຉາ”ຕິອາທິນາ ວຕຸຕພຸພວຈເນ ກຄວຕາ ວຸຕຸເຕ ອຄຸຄຕໂຣ ນາມໂຄຕຸເຕນ ອປາກໂຍ ຕສຸສໍ ປຣິສາຍໍ ນິສິນຸໂນ ອນຸສນຸຊິກຸສໂລ ເອໂກ ກິກຸຂຸ “ເອເຕ ສຸຄຕິອາທໂຍ ກຄວຕາ ອວິເສສໂຕ ວຸຕຸຕາ ອວິກູຕາ, ໜນຸທ ເຕ ວິກູຕຕເຣ ກາຣາເປສຸສາມີ”ຕິ ເອຕໍ “ກີນຸ ໂຂ, ກນຸເຕ”ຕິອາທິວຈນໍ ອໂວຈ។ ສທຸສາທິ ຄຸຕວິເສສປຜິລາກາກາຣຕໂຕ ເທວູປປຕຸຕິເຫຕຸໂຕ ຈ ມນຸສຸສຕຸຕໍ ເທວານໍ ອກິສມຸມຕນຸຕີ ອາທ “ມນຸສຸສຕຸຕໍ ໂຂ ກິກຸຂຸ ເທວາ ນໍ ສຸຄຕິຄມນສງຂາຕ”ນຸຕິ។

ສຸຄຕິຄມນສງຂາຕນຸຕິ “ສຸຄຕິຄມນ”ນຸຕິ ສມຸມາ ກຖິຕໍ, ວຕຸຕິຕໍ ໂຄມິຕນຸຕິ ອຕຸໂຖ។ ຍໍ ມນຸສຸສກູໂຕຕິ ເອຕຸຖ ຍນຸຕິ ກິຣິຍາ ປຣາມສນໍ, ເຕນ ປຜິລາກຕິຕິ ເອຕຸຖ ປຜິລາກນກິຣິຍາ ອາມສິຍຕິ, ໂຍ ສທຸສາປຜິລາໂກຕິ ອຕຸໂຖ។ ມນຸສຸສກູໂຕຕິ ມນຸສຸເສສຸ ອຸປຸປນຸໂນ, ມນຸສຸສກາວໍ ວາ ປຕຸໂຕ។ ຍສຸມາ ເທວໂລເກ ອຸປຸປນຸນານໍ ຕຖາຄຕສຸສ ສມຸມເທສນາ ເຍກຸຍເຍນ ທຸລຸລກາ ສວນ າຍ, ນ ຕຖາ ມນຸສຸສານໍ, ຕສຸມາ ວຸຕຸຕໍ “ມນຸສຸສກູໂຕ”ຕິ។ ຕຖາຄຕປຸປເວທິເຕ ສມຸມວິນເຍຕິ ຕຖາຄເຕນ ກຄວຕາ ເທສິເຕ ສິກຸຂຕຸຕຍສງຄເຫ ສາສເນ។ ຕຄຸຫີ ສມຸມໂຕ ອນເປຕຕຸຕາ ສມຸໂມ ຈ, ອາສຍານຸຮູປໍ ວິເນຍຸຍານໍ ວິນຍນໂຕ ວິນໂຍ ຈາຕິ ສມຸມວິນໂຍ, ອຸປນິສຸສຍສມຸປຕຸຕິຍາ ວາ ສມຸມໂຕ ອນເປຕຕຸຕາ ສມຸມໍ ອປຸປຣຊຸກຸຂຊາຕິກໍ ວິເນຕີຕິ ສມຸມວິນໂຍ។ ສມຸເມເນວ ວາ ວິນໂຍ, ນ ທຕຸທສຕຸເຖຫີຕິ ສມຸມວິນໂຍ, ສມຸມຍຸຕຸໂຕ ວາ ວິນໂຍຕິ ສມຸມວິນໂຍ, ສມຸມາຍ ວາ ສທ ມຄຸຄຜລນິພຸພານາຍ ວິນໂຍຕິ ສມຸມວິນໂຍ, ມຫາກຣຸຕາສພຸພຄຸຄຸຕຄຸລາຕາທິສມຸມໂຕ ວາ ປວຕຸໂຕ ວິນໂຍຕິ ສມຸມວິນໂຍ។ ສມຸໂມ ວາ ກຄວາ ສມຸມກູໂຕ ສມຸມກາໂຍ ສມຸມສຸສາມີ, ຕສຸສ ສມຸມສຸສ ວິນໂຍ, ນ ຕກຸກິຍານນຸຕິ ສມຸມວິນໂຍ, ສມຸເມ ວາ ມຄຸຄຜເລ ນິປຸຜາ ເທຕພຸພວິສຍກູເຕ ວາ ປວຕຸໂຕ ວິນໂຍຕິ ສມຸມວິນໂຍຕິ ວຸຈຸຈຕິ។ ຕສຸມີ ສມຸມວິນເຍ។

ສທຸສໍປຜິລາກຕີຕິ “ສຸວາກຸຂາໂຕ ກຄວຕາ ສມຸໂມ”ຕິອາທິນາ ສທຸສໍ ອຸປຸປາເທຕິ។ ສທຸໂສ ຫິ ອິມສຸມີ ສມຸມວິນເຍ ຍຖານຸສິຜຸຄໍ ປຜິປຊຸຊມາໂນ ທິຜຸຄສມຸມິກສມຸປຣາຍິກປຣມຕຸເຖ ອາຣາເສສຸສຕິ។ ສຸລທຸສລາກສງຂາຕນຸຕິ ເອຕຸຖ ຍຖາ ທີຣຄຸຄ ສຸວຕຸຕເຂຕຸຕວຕຸຖາທິລາໂກ ສຕຸຕານໍ ອຸປໂກຄສຸຂໍ ອາວຫຕິ, ຂຸປຸປິປາສາທິທຸກຸຂໍ ປຜິພາຫຕິ, ສນທາລິທຸທິຍໍ ວູປສເມຕິ, ມຸຕຸຕາທິຣຕນປຜິລາກເຫຕຸ ໂຫຕິ, ໂລກສນຸຕຕິຄຸຈ ອາວຫຕິ; ເອວໍ ໂລກິຍໂລກຸຕຕຣາ ສທຸສາປີ ຍຖາສມຸກວໍ ໂລກິຍໂລກຸ ຕຕຣໍ ວິປາກສຸຂມາວຫຕິ, ສທຸສາສຸເຣນ ປຜິປນຸນານໍ ຊາຕິຊຣາທິທຸກຸຂໍ ປຜິພາຫຕິ, ຄຸຕທາລິທຸທິຍໍ ວູປສເມຕິ, ສຕິສມຸ ໂພຊຸຊງຄາທິຣຕນປຜິລາກເຫຕຸ ໂຫຕິ, ໂລກສນຸຕຕິຄຸຈ ອາວຫຕິ។ ວຸຕຸຕຄຸເຫຕໍ –

“ສທຸໂສ ສີເລນ ສມຸປນຸໂນ, ຍໂສ ໂກຄສມປຸປີໂຕ;

ຍໍ ຍໍ ປເທສໍ ກຊຕີ, ຕຕຸຖ ຕຕຸເຖວ ປູຊີໂຕ”ຕິ។ (ສ។ ປ។ ၣ໐ၣ);

ເອວໍ ສທຸສາປຜິລາກສຸສ ສຸລທຸສລາກຕາ ເວທິຕພຸພາ។ ຍສຸມາ ປນາຍໍ ສທຸສາປຜິລາໂກ ອນຸຄາມິໂກ ອນຄຸຄສາສາຣໂຕ ສພຸພສມຸປຕຸຕິເຫຕຸ, ໂລກິຍສຸສ ຈ ທິຣຄຸຄສຸວຕຸຕາທິສນລາກສຸສ ກາຣຕໍ។ ສທຸໂສເຍວ ຫິ ທານາທີນິ ປຸຄຸຄານິ ກຕຸວາ ອຸລຸ ອາຣຸລຸອາຣວິຕຸຕູປກາຣຕານິ ອຄິຄຈຸຉຕິ, ເຕຫິ ຈ ອຕຸຕໂນ ປເຣສຄຸຈ ອຕຸຖເມວ ສມຸປາເທຕິ។ ອສສທຸສສຸສ ປນ ຕານິ ອນຕຸຖາວຫານິ ໂຫນຸຕິ, ອິສ ເຈວ ສມຸປຣາເຍ ຈາຕິ, ເອວມຸປີ ສທຸສາຍ ສຸລທຸສລາກຕາ ເວທິຕພຸພາ។ ຕຖາ ຫິ –

“ສທຸສາ ພນຸສຕິ ປາເຖຍຸຍໍ”។ (ສໍ។ ນິ។ ໑។ກລ)។

“ສທຸສາ ທຸຕິຍາ ປຸຣິສສຸສ ໂຫຕີ”ຕີ ຈ។ (ສໍ។ ນິ។ ໑។ຝຝ, ໕ລ)។

“ສທຸສີຊ ວິຕຸຕໍ ປຸຣິສສຸສ ເສຜຸຄ”ນຸຕິ ຈ។ (ສໍ។ ນິ។ ໑។ກຝ; ສຸ។ ນິ។ ໑໗໔)។

“ສທຸສາຫຕຸໂຖ ມຫານາໂຄ”ຕິ ຈ។ (ອ។ ນິ។ ຝ។໔ຝ; ເຖຣຄາ។ ຝລ໔)។

“ສທຸສາ ພີຊໍ ຕໂປ ວຸຜຸຖີ”ຕິ ຈ។ (ສໍ។ ນິ។ ໑។໑ລກ; ສຸ។ ນິ។ ກກ)។

“ສທ຺ເຘສິໂກ, ຠິກ຺ຂເວ, ອຣິຍສາວໂກ”ຕິ (ອຯ ນິຯ ໗ຯ໖໗) ຈຯ

“ສທ຺ຘາຍ ຕຣຕິ ໂອຆ”ນ຺ຕິ ຈຯ (ສໍຯ ນິຯ ໑ຯ໒໔໖) –

ອເນເກສຸ ຐາເນສຸ ອເນເກຫິ ກາຣເຓຫິ ສທ຺ຘາ ສໍວຓ຺ຓິຕາຯ

ອິທານິ ຍາຍ ສທ຺ຘາຍ ສາສເນ ກຸສລຘມ຺ເມສຸ ສຸປ຺ປຕິຏ຺ຐິໂຕ ນາມ ໂຫຕິ ນິຍາໂມກ຺ກນ຺ຕິຍາ, ຕໍ ສທ຺ຘໍ ທສ຺ເສຕຸໍ “ສາ ໂຂ ປນສ຺ສາ”ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຕຕ຺ຖ ອສ຺ສາຕິ ອິມສ຺ສ ຠເວຍ຺ຍາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ນິວິຏ຺ຐາຕິ ອຠິນິວິຏ຺ຐາ ຈິຕ຺ຕສນ຺ຕານໍ ອນຸປວິຏ຺ຐາຯ ມູລຊາຕາຕິ ຊາຕມູລາຯ ກິໍ ປນ ສທ຺ຘາຍ ມູລໍ ນາມ? ສທ຺ເຘຍ຺ຍວຕ຺ຖຸສ຺ມິໍ ໂອກປ຺ປນເຫຕຸຠູໂຕ ອຸປາຍມນສິກາໂຣຯ ອປິຈ ສປ຺ປຸຣິສເສວນາ ສທ຺ຘມ຺ມສ຺ສວນໍ ໂຍນິໂສມນສິກາໂຣ ຘມ຺ມານຸຘມ຺ມປ຺ປຏິປຕ຺ຕີຕິ ຈຕ຺ຕາຣິ ໂສຕາປຕ຺ຕິຍງ຺ຄານິ ມູລານິ ເວທິຕພ຺ພານິຯ ປຕິຏ຺ຐິຕາຕິ ອຣິຍມຄ຺ຄາຘິຄເມນ ເກນຈິ ອກມ຺ປິຍຠາເວນ ອວຏ຺ຐິຕາຯ ເຕເນວາຫ “ທຬ຺ຫາ ອສໍຫາຣິຍາ”ຕິຯ ທຬ຺ຫາຕິ ຖິຣາຯ ອສໍຫາຣິຍາຕິ ເກນຈິ ສໍຫຣິຕຸໍ ວາ ຫາເປຕຸໍ ວາ ອປເນຕຸໍ ວາ ອສກ຺ກຸເຓຍ຺ຍາຯ ອິຕິ ເຕ ເທວາ ຕສ຺ສ ໂສຕາປຕ຺ຕິມຄ຺ຄສມຘິຄມໍ ອາສີສນ຺ຕາ ເອວໍ ວທນ຺ຕິຯ ອຕ຺ຕໂນ ເທວໂລເກ ກາມສຸຂູປໂຠຄາຣຫເມວ ຫິ ອຣິຍປຸຄ຺ຄລໍ ເຕ ອິຈ຺ຉນ຺ຕິຯ ເຕນາຫ “ເອຫິ, ເທວ, ປຸນປ຺ປຸນ”ນ຺ຕິຯ

ຄາຖາສຸ ປຸຎ຺ຎກ຺ຂຍມຣຓມ຺ປິ ຊີວິຕິນ຺ທ຺ຣິຍຸປ຺ຈ຺ເຉເທເນວ ໂຫຕີຕິ ອາຫ “ຈວຕິ ອາຍຸສງ຺ຂຍາ”ຕິຯ ອນຸໂມທຕນ຺ຕິ ອນຸໂມທນ຺ຕານໍຯ ມນຸສ຺ສານໍ ສຫພ຺ຍຕນ຺ຕິ ມນຸສ຺ເສຫິ ສຫຠາວໍຯ ສຫ ພ຺ເຍຕີຕິ ສຫພ຺ໂຍ, ສຫປວຕ຺ຕນໂກ, ຕສ຺ສ ຠາໂວ ສຫພ຺ຍຕາຯ ນິວິຏ຺ຐສ຺ສາຕິ ນິວິຏ຺ຐາ ຠເວຍ຺ຍຯ ຍາວຊີວນ຺ຕິ ຍາວ ຊີວິຕປ຺ປວຕ຺ຕິຍາ, ຍາວ ປຣິນິພ຺ພານາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

ອປ຺ປມາຓນ຺ຕິ ສກ຺ກຈ຺ຈໍ ພຫຸໍ ອຸຬາຣໍ ພຫຸກ຺ຂຕ຺ຕຸຎ຺ຈ ກຣຓວເສນ ປມາຓຣຫິຕໍຯ ນິຣູປ຺ຘິນ຺ຕິ ກິເລສູປ຺ຘິຣຫິຕໍ, ສຸວິສຸທ຺ຘໍ ນິມ຺ມລນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ຍສ຺ມາ ປນ ເຕ ເທວາ ມຫຄ຺ຄຕກຸສລໍ ນ ອິຈ຺ຉນ຺ຕິ ກາມໂລກສມ຺ປຕ຺ຕິກາມນໂຕ, ກາມາວຈຣປຸຎ຺ຎເມວ ອິຈ຺ຉນ຺ຕິ, ຕສ຺ມາ ເອວເມຕ຺ຖ ອຕ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພ – “ອິໂຕ ເທວໂລກໂຕ ຈຸໂຕ ມນຸສ຺ເສສຸ ອຸປ຺ປຊ຺ຊິຕ຺ວາ ວິຎ຺ຎຸຕໍ ປຕ຺ໂຕ ກາຍທຸຈ຺ຈຣິຕາທີ ສພ຺ພໍ ທຸຈ຺ຈຣິຕໍ ປຫາຍ ກາຍສຸຈຣິຕາທີ ສພ຺ພໍ ສຸຈຣິຕໍ ອຸຬາຣໍ ວິປຸລໍ ອຸປຈິນິຕ຺ວາ ອຣິຍມຄ຺ເຄນ ອາຄຕສທ຺ໂຘ ຠວາຫີ”ຕິຯ ຍສ຺ມາ ປນ ໂລກຸຕ຺ຕເຣສຸ ປຖມມຄ຺ຄໍ ທຸຕິຍມຄ຺ຄມ຺ປິ ວາ ອິຈ຺ຉນ຺ຕິ ອຕ຺ຕໂນ ເທວໂລກູປປຕ຺ຕິຍາ ອນຕິວຕ຺ຕນໂຕ, ຕສ຺ມາ ເຕສມ຺ປິ ວເສນ “ອປ຺ປມາຓໍ ນິຣູປ຺ຘິ”ນ຺ຕິປທານໍ ອຕ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພ – ປມາຓກຣານໍ ທິຏ຺ເຐກຏ຺ໂຐຬາຣິກກາມຣາຄາທິກິເລສານໍ ອຸປ຺ຈ຺ເຉເທນ ອປ຺ປມາຓໍ, ສຕ຺ຕມຠວໂຕ ວາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນາຣຫສ຺ສ ຂນ຺ຘູປ຺ຘິສ຺ສ ຕໍນິພ຺ພຕ຺ຕກອຠິສງ຺ຂາຣູປ຺ຘິສ຺ສ ຕໍຕໍມຄ຺ຄວຊ຺ຌກິເລສູປ຺ຘິສ຺ສ ຈ ປຫາເນນ ເຕສໍ ອນິພ຺ພຕ຺ຕນໂຕ ນິຣຸປ຺ຘິສງ຺ຂາຕນິພ຺ພານສນ຺ນິສ຺ສິຕຕ຺ຕາ ຈ ນິຣຸປ຺ຘີຕິຯ

ເອວໍ ອຈ຺ຈນ຺ຕເມວ ອປາຍທ຺ວາຣປິຘາຍກໍ ກມ຺ມໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ອິທານິ ສຄ຺ຄສມ຺ປຕ຺ຕິນິພ຺ພຕ຺ຕກກມ຺ມໍ ທສ຺ເສຕຸໍ “ຕໂຕ ໂອປຘິກ”ນ຺ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຕຕ຺ຖ ໂອປຘິກນ຺ຕິ ອຸປຘິເວປກ຺ກໍ ອຕ຺ຕຠາວສມ຺ປຕ຺ຕິຍາ ເຈວ ໂຠຄສມ຺ປຕ຺ຕິຍາ ຈ ນິພ຺ພຕ຺ຕກນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອຸປຘີຕິ ຫິ ອຕ຺ຕຠາໂວ ວຸຈ຺ຈຕິຯ ຍຖາຫ “ສນ຺ເຕກຈ຺ຈານິ ປາປການິ ກມ຺ມສມາທານານິ ອຸປຘິສມ຺ປຕ຺ຕິປຏິພາຫິຕານິ ນ ວິປຈ຺ຈນ຺ຕີ”ຕິ (ວິຠຯ ໓໑໐)ຯ ກາມຄຸຓາປິຯ ຍຖາຫ “ອຸປຘີຫິ ນຣສ຺ສ ໂສຈນາ”ຕິ (ສໍຯ ນິຯ ໑ຯ໑໘; ສຸຯ ນິຯ ໓໔)ຯ ຕຕ຺ຣາຍໍ ວຈນຕ຺ໂຖ – ອຸປຘີຍຕິ ເອຕ຺ຖ ສຸຂທຸກ຺ຂນ຺ຕິ ອຸປຘິ, ອຕ຺ຕຠາໂວ ກາມຄຸຓາ ຈຯ ອຸປຘິກຣຓໍ ສີລໍ ເອຕສ຺ສ, ອຸປຘີ ວາ ອຣຫຕີຕິ ໂອປຘິກໍ, ປຸຎ຺ຎໍ, ຕໍ ພຫຸໍ ອຸຬາຣໍ ກຕ຺ວາຯ ກຖໍ? ທາເນນຯ ທານຎ຺ຫິ ອິຕເຣຫິ ສຸກຣນ຺ຕິ ເອວໍ ວຸຕ຺ຕໍຯ ທາເນນາຕິ ວາ ປເທສ ອຠຍທານມ຺ປິ ວຸຕ຺ຕໍ, ນ ອາມິສທານເມວາຕິ ສີລສ຺ສາປິ ສງ຺ຄໂຫ ທຏ຺ຐພ຺ໂພຯ ຍສ຺ມາ ປນ ເຕ ເທວາ ອສຸຣກາຍຫານີ ເອກນ຺ເຕເນວ ເທວກາຍປາຣິປູຣິຍ຺ຈ ອິຈ຺ຉນ຺ຕິ, ຕສ຺ມາ ຕສ຺ສ ອຸປາຍໍ ທສ຺ເສນ຺ຕາ “ອຎ຺ເຎປິ ມຈ຺ເຈ ສທ຺ຘມ຺ເມ, ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິເຍ ນິເວສຍາ”ຕິ ຘມ຺ມທາເນ ນິໂຍເຊນ຺ຕິຯ ຍທາ ວິທູຕິ ຍສ຺ມິໍ ກາເລ ເທວາ ເທວໍ ຈວນ຺ຕໍ ວິທູ ວິຊາເນຍ຺ຍຸໍ, ຕທາ ອິມາຍ ຍຖາວຸຕ຺ຕາຍ ອນຸກມ຺ປາຍ ທຸກ຺ຂາປນຍນກາມຕາຍ “ເທວ, ອິເມ ເທວກາເຍ ປຸນປ຺ປຸນໍ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນວເສນ ເອຫິ ອາຄຈ຺ຉາຫີ”ຕິ ຈ ອນຸໂມເທນ຺ຕີຕິຯ

ຈຕຸຕ຺ຖສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

໕ຯ ພຫຸຊນຫິຕສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ

໘໕ຯ ປຎ຺ຈເມ ໂລເກຕິ ເອຕ຺ຖ ຕໂຍ ໂລກາ – ສຕ຺ຕໂລໂກ, ສງ຺ຂາຣໂລໂກ, ໂອກາສໂລໂກຕິຯ ເຕສຸ ອິນ຺ທ຺ຣິຍພທ຺ຘານໍ ຣູປຘມ຺ມານໍ ອຣູປຘມ຺ມານໍ ຣູປາຣູປຘມ຺ມານຎ຺ຈ ສນ຺ຕານວເສນ ວຕ຺ຕມານານໍ ສມູໂຫ ສຕ຺ຕໂລໂກ, ປຖວີປພ຺ພຕາທິເຠໂທ ໂອກາສໂລໂກ, ອຸຠເຍປິ ຂນ຺ຘາ ສງ຺ຂາຣໂລໂກຯ ເຕສຸ ສຕ຺ຕໂລໂກ ອິຘ ອຘິປ຺ເປໂຕຯ ຕສ຺ມາ ໂລເກຕິ ສຕ຺ຕໂລເກຯ ຕຕ຺ຖາປິ ນ ເທວໂລເກ, ນ ພ຺ຣຫ຺ມໂລເກ, ມນຸສ຺ສໂລເກຯ ມນຸສ຺ສໂລເກປິ ນ ອຎ຺ຎສ຺ມິໍ ຈກ຺ກວາເຬ, ອິມສ຺ມິໍເຍວ ຈກ຺ກວາເຬຯ ຕຕ຺ຣາປິ ນ ສພ຺ພຏ຺ຐາເນສຸ, “ປຸຣຕ຺ຖິມາຍ ທິສາຍ ຄຊງ຺ຄລໍ ນາມ ນິຄໂມ, ຕສ຺ສ ອປເຣນ ມຫາສາລາ, ຕໂຕ ປຣໍ ປຈ຺ຈນ຺ຕິມາ ຊນປທາ, ໂອຣໂຕ ມຊ຺ເຌ; ປຸຣຕ຺ຖິມທກ຺ຂິຓາຍ ທິສາຍ ສລ຺ລວຕີ ນາມ ນທີ, ຕໂຕ ປຣໍ ປຈ຺ຈນ຺ຕິມາ ຊນປທາ, ໂອຣໂຕ ມຊ຺ເຌ; ທກ຺ຂິຓາຍ ທິສາຍ ເສຕກຓ຺ຓິກໍ ນາມ ນິຄໂມ, ຕໂຕ ປຣໍ ປຈ຺ຈນ຺ຕິມາ ຊນປທາ , ໂອຣໂຕ ມຊ຺ເຌ; ປຈ຺ຉິມາຍ ທິສາຍ ຖູຓໍ ນາມ ພ຺ຣາຫ຺ມຓຄາໂມ, ຕໂຕ ປຣໍ ປຈ຺ຈນ຺ຕິມາ ຊນປທາ, ໂອຣໂຕ ມຊ຺ເຌ; ອຸຕ຺ຕຣາຍ ທິສາຍ ອຸສີຣທ຺ຘໂຊ ນາມ ປພ຺ພໂຕ, ຕໂຕ ປຣໍ ປຈ຺ຈນ຺ຕິມາ ຊນປທາ, ໂອຣໂຕ ມຊ຺ເຌ”ຕິ (ມຫາວຯ ໒໕໙) ເອວໍ ປຣິຈ຺ຉິນ຺ເນ ອາຍາມໂຕ ຕິໂຍຊນສເຕ ວິຕ຺ຖາຣໂຕ ອຑ຺ຒເຕຍ຺ຍໂຍຊນສເຕ ປຣິກ຺ເຂປໂຕ ນວໂຍຊນສເຕ ມຊ຺ຌິມເທເສ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ຕຖາຄໂຕຯ ນ ເກວລຎ຺ຈ ຕຖາຄໂຕວ ປຈ຺ເຈກພຸທ຺ຘາ ອຄ຺ຄສາວກາ ອສີຕິມຫາເຖຣາ ພຸທ຺ຘມາຕາ ພຸທ຺ຘປິຕາ ຈກ຺ກວຕ຺ຕິຣາຊາ ອຎ຺ເຎ ຈ ສາຣປ຺ປຕ຺ຕາ ພ຺ຣາຫ຺ມຓຄຫປຕິກາ ເອຕ຺ເຖວ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນ຺ຕິຯ ອິຘ ປນ ຕຖາຄຕວາເຣເຍວ ສພ຺ພຕ຺ຖກວເສນ ອຍໍ ນໂຍ ລພ຺ຠຕິ, ອິຕເຣສຸ ເອກເທສວເສນຯ

ອຸປ຺ປຊ຺ຊມານາອຸປ຺ປຊ຺ຊນ຺ຕີຕິ ອິທໍ ປນ ອຸຠຍມ຺ປິ ວິປ຺ປກຕວຈນເມວ, ອຸປ຺ປຊ຺ຊນ຺ຕາ ພຫຸຊນຫິຕຕ຺ຖາຍ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນ຺ຕິ, ນ ອຎ຺ເຎນ ກາຣເຓນາຕິ ເອວເມຕ຺ຖ ອຕ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພຯ ເອວຣູປຎ຺ເຫຕ຺ຖ ສທ຺ທລກ຺ຂຓໍ ນ ສກ຺ກາ ອຎ຺ເຎນ ສທ຺ທລກ຺ຂເຓນ ປຏິພາຫິຕຸໍຯ

ອປິຈ ອຸປ຺ປຊ຺ຊມາໂນ ນາມ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ນາມ ອຸປ຺ປນ຺ໂນ ນາມາຕິ ອຍໍ ປເຠໂທ ເວທິຕພ຺ໂພຯ ຕຖາຄໂຕ ຫິ ມຫາຠິນິຫາຣໍ ກໂຣນ຺ໂຕ, ພຸທ຺ຘກາເຣ ຘມ຺ເມ ປຣິເຍສນ຺ໂຕ, ປາຣມິໂຍ ປູເຣນ຺ໂຕ, ປຎ຺ຈ ມຫາປຣິຈ຺ຈາເຄ ປຣິຈ຺ຈຊນ຺ໂຕ, ຎາຕຕ຺ຖຈຣິຍໍ ຈຣນ຺ໂຕ, ໂລກຕ຺ຖຈຣິຍໍ, ພຸທ຺ຘຕ຺ຖຈຣິຍໍ ໂກຏິໍ ປາເປນ຺ໂຕ, ປາຣມິໂຍ ປູເຣຕ຺ວາ ຕຸສິຕກາເຍ ຕິຏ຺ຐນ຺ໂຕ, ຕໂຕ ໂອຕຣິຕ຺ວາ ຈຣິມກເວ ປຏິສນ຺ຘິໍ ຄຓ຺ຫນ຺ໂຕ, ອຄາຣມຊ຺ເຌ ວສນ຺ໂຕ, ອຠິນິກ຺ຂມນ຺ໂຕ, ມຫາປຘານໍ ປທຫນ຺ໂຕ, ປຣິປກ຺ກຎາໂຓ ໂພຘິມຓ຺ຑໍ ອາຣຸຍ຺ຫ ມາຣພລໍ ວິຘເມນ຺ໂຕ ປຖມຍາເມ ປຸພ຺ເພນິວາສໍ ອນຸສ຺ສຣນ຺ໂຕ, ມຊ຺ຌິມຍາເມ ທິພ຺ພຈກ຺ຂຸໍ ວິໂສເຘນ຺ໂຕ, ປຈ຺ຉິມຍາເມ ປຏິຈ຺ຈສມຸປ຺ປາເທ ຎາຓໍ ໂອຕາເຣຕ຺ວາ ອເນກາກາຣໍ ສພ຺ພສງ຺ຂາເຣ ສມ຺ມສິຕ຺ວາ ໂສຕາປຕ຺ຕິມຄ຺ຄໍ ປຏິວິຊ຺ຌນ຺ໂຕ ຍາວ ອນາຄາມິຜລໍ ສຈ຺ຉິກໂຣນ຺ໂຕປິ ອຸປ຺ປຊ຺ຊມາໂນ ເອວ ນາມ, ອຣຫຕ຺ຕມຄ຺ຄກ຺ຂເຓ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ນາມ, ອຣຫຕ຺ຕຜລກ຺ຂເຓ ປນ ອຸປ຺ປນ຺ໂນ ນາມຯ ພຸທ຺ຘານຎ຺ຫິ ສາວການໍ ວິຍ ນ ປຏິປາຏິຍາ ອິທ຺ຘິວິຘຎາຓາທີນໍ ອຸປ຺ປາທນກິຈ຺ຈໍ ອຕ຺ຖິ, ສເຫວ ປນ ອຣຫຕ຺ຕມຄ຺ເຄນ ສກໂລປິ ພຸທ຺ຘຄຸຓຣາສິ ອາຄໂຕວ ນາມ ໂຫຕິຯ ຕສ຺ມາ ເຕ ນິພ຺ພຕ຺ຕສພ຺ພກິຈ຺ຈຕ຺ຕາ ອຣຫຕ຺ຕຜລກ຺ຂເຓ ອຸປ຺ປນ຺ນາ ນາມ ໂຫນ຺ຕິຯ ອິຘ ອຣຫຕ຺ຕຜລກ຺ຂຓໍ ສນ຺ຘາຍ “ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕີ”ຕິ ວຸຕ຺ໂຕຯ ອຸປ຺ປນ຺ໂນ ໂຫຕີຕິ ອຍຎ຺ເຫຕ຺ຖ ອຕ຺ໂຖຯ

ສາວໂກປິ ອິຕາສໂວ ສາວກໂພທິຍາ ເຫຕຸຠູເຕ ປຸຎ຺ຎສມ຺ຠາເຣ ສມ຺ຠຣນ຺ໂຕ ປຸພ຺ພໂຍຄໍ ປຸພ຺ພຈຣິຍໍ ຄຕປຈ຺ຈາຄຕວຕ຺ຕໍ ປູເຣນ຺ໂຕ ຈຣິມກເວ ນິພ຺ພຕ຺ຕນ຺ໂຕ ອນຸກ຺ກເມນ ວິຎ຺ຎຸຕໍ ປຕ຺ວາ ສໍສາເຣ ອາທີນວໍ ທິສ຺ວາ ປພ຺ພຊ຺ຊາຍ ເຈຕຍມາໂນ ປພ຺ພຊ຺ຊໍ ມຕ຺ຖກໍ ປາເປຕ຺ວາ ສີລາທີນິ ປຣິປູເຣນ຺ໂຕ ຘຸຕຘມ຺ເມ ສມາທາຍ ວຕ຺ຕມາໂນ ຊາຄຣິຍໍ ອນຸຍຸຎ຺ຊນ຺ໂຕ ຎາຓານິ ນິພ຺ພຕ຺ເຕນ຺ໂຕ ວິປສ຺ສນໍ ປຏ຺ຐເປຕ຺ວາ ເຫຏ຺ຐິມມຄ຺ເຄ ອຘິຄຈ຺ຉນ຺ໂຕປິ ອຸປ຺ປຊ຺ຊມາໂນ ເອວ ນາມ, ອຣຫຕ຺ຕມຄ຺ຄກ຺ຂເຓ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ນາມ, ອຣຫຕ຺ຕຜລກ຺ຂເຓ ປນ ອຸປ຺ປນ຺ໂນ ນາມຯ ເສກ຺ເຂ ປນ ປຸພ຺ພູປນິສ຺ສຍໂຕ ປຏ຺ຐາຍ ຍາວ ໂຄຕ຺ຣຠຸຎາຓາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊມາໂນ ນາມ, ປຖມມຄ຺ຄກ຺ຂເຓ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ນາມ, ປຖມຜລກ຺ຂຓໂຕ ປຏ຺ຐາຍ ອຸປ຺ປນ຺ໂນ ນາມຯ ເອຕ຺ຕາວຕາ “ຕໂຍເມ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຸຄ຺ຄລາ ໂລເກ ອຸປ຺ປຊ຺ຊມານາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນ຺ຕີ”ຕິ ປທານໍ ອຕ຺ໂຖ ວຸຕ຺ໂຕ ໂຫຕິຯ

ອິທານິ ພຫຸຊນຫິຕາຍາຕິອາທີສຸ ພຫຸຊນຫິຕາຍາຕິ ມຫາຊນສ຺ສ ຫິຕຕ຺ຖາຍຯ ພຫຸຊນສຸຂາຍາຕິ ມຫາຊນສ຺ສ ສຸຂຕ຺ຖາຍຯ ໂລການຸກມ຺ປາຍາຕິ ສຕ຺ຕໂລກສ຺ສ ອນຸກມ຺ປໍ ປຏິຈ຺ຈຯ ກຕຣສຕ຺ຕໂລກສ຺ສາຕິ ? ໂຍ ຕຖາຄຕສ຺ສ ຘມ຺ມເທສນໍ ສຸຕ຺ວາ ຘມ຺ມໍ ປຏິວິຊ຺ຌຕິ, ອມຕປານໍ ປິວຕິ, ຕສ຺ສຯ ຠຄວໂຕ ຫິ ຘມ຺ມຈກ຺ກປ຺ປວຕ຺ຕນສຸຕ຺ຕນ຺ຕເທສນາຍ ອຎ຺ຎາຕໂກຓ຺ຑຎ຺ຎປ຺ປມຸຂາ

ອຏ຺ຐາຣສ ພ຺ຣຫ຺ມໂກຏິໂຍ ຘມ຺ມໍ ປຏິວິຊ຺ຌິໍສຸຯ ເອວໍ ຍາວ ສຸຠທ຺ທປຣິພ຺ພາຊກວິນຍນາ ຘມ຺ມໍ ປຏິວິທ຺ຘສຕ຺ຕານໍ ຄຓນາ ນຕ຺ຖິ, ມຫາສມຍສຸຕ຺ຕນ຺ຕເທສນາຍໍ ມງ຺ຄລສຸຕ຺ຕໍ, ຈູຬຣາຫຸໂລວາທໍ, ສມຈິຕ຺ຕເທສນາຍນ຺ຕິ ອິເມສຸ ຈຕູສຸ ຐາເນສຸ ອຠິສມຍໍ ປຕ຺ຕສຕ຺ຕານໍ ປຣິຈ຺ເຉໂທ ນຕ຺ຖິຯ ເອວເມຕ຺ຕສ຺ສ ອປຣິມາຓສ຺ສ ສຕ຺ຕໂລກສ຺ສ ອນຸກມ຺ປາຍຯ ສາວກສ຺ສ ປນ ອຣຫໂຕ ເສກ຺ຂສ຺ສ ຈ ໂລການຸກມ຺ປາຍ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິ ຘມ຺ມເສນາປຕິອາທີຫິ ຘມ຺ມຠຓ຺ຑາຄາຣິກາທີຫິ ຈ ເທສິຕເທສນາຍ ປຏິເວຘປ຺ປຕ຺ຕສຕ຺ຕານໍ ວເສນ, ອປຣຠາເຄ ຈ ມຫາມຫິນ຺ທຕ຺ເຖຣາທີຫິ ເທສິຕເທສນາຍ ປຏິວິທ຺ຘສຈ຺ຈານໍ ວເສນ, ຍາວຊ຺ຊຕນາ ອິໂຕ ປຣໍ ອນາຄເຕ ຈ ສາສນໍ ນິສ຺ສາຍ ສຄ຺ຄໂມກ຺ຂມຄ຺ເຄສຸ ປຕິຏ຺ຐຫນ຺ຕານໍ ວເສນປິ ອຍມຕ຺ໂຖ ວິຠາເວຕພ຺ໂພຯ

ອປິຈ ພຫຸຊນຫິຕາຍາຕິ ພຫຸຊນສ຺ສ ຫິຕຕ຺ຖາຍ, ປຎ຺ຎາສມ຺ປຕ຺ຕິຍາ ທິຏ຺ຐຘມ຺ມິກສມ຺ປຣາຍິກຫິຕູປເທສໂກຕິຯ ພຫຸຊນສຸຂາຍາຕິ ພຫຸຊນສ຺ສ ສຸຂຕ຺ຖາຍ, ຈາຄສມ຺ປຕ຺ຕິຍາ ອຸປກຣຓສຸຂສມ຺ປທາຍໂກຕິຯ ໂລການຸກມ຺ປາຍາຕິ ໂລກສ຺ສ ອນຸກມ຺ປນຕ຺ຖາຍ, ເມຕ຺ຕາກຣຸຓາສມ຺ປຕ຺ຕິຍາ ມາຕາປິຕໂຣ ວິຍ ໂລກສ຺ສ ຣກ຺ຂິຕາ ໂຄປິຕາຕິຯ ອຕ຺ຖາຍ ຫິຕາຍ ສຸຂາຍ ເທວມນຸສ຺ສານນ຺ຕິ ອິຘ ເທວມນຸສ຺ສຄ຺ຄຫເຓນ ຠພ຺ພປຸຄ຺ຄເລ ເວເນຍ຺ຍສຕ຺ເຕ ເອວ ຄເຫຕ຺ວາ ເຕສໍ ນິພ຺ພານມຄ຺ຄຜລາຘິຄມາຍ ຕຖາຄຕສ຺ສ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິ ທສ຺ສິຕາ ປຐມວາເຣ, ທຸຕິຍຕຕິຍວາເຣສຸ ປນ ອຣຫໂຕ ເສກ຺ຂສ຺ສ ຈ ວເສນ ໂຍເຊຕພ຺ພໍຯ ຕຕ຺ຖ ອຕ຺ຖາຍາຕິ ອິມິນາ ປຣມຕ຺ຖາຍ, ນິພ຺ພານາຍາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິຯ ຫິຕາຍາຕິ ຕໍສມ຺ປາປກມຄ຺ຄຕ຺ຖາຍາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິຯ ນິພ຺ພານສມ຺ປາປກມຄ຺ຄໂຕ ຫິ ອຸຕ຺ຕຣິໍ ຫິຕໍ ນາມ ນຕ຺ຖິຯ ສຸຂາຍາຕິ ຜລສມາປຕ຺ຕິສຸຂຕ຺ຖາຍາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ, ຕໂຕ ອຸຕ຺ຕຣິ ສຸຂາຠາວໂຕຯ ວຸຕ຺ຕຎ຺ເຫຕໍ “ອຍໍ ສມາຘິ ປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ນສຸໂຂ ເຈວ ອາຍຕິຎ຺ຈ ສຸຂວິປາໂກ”ຕິ (ທີຯ ນິຯ ໓ຯ໓໕໕; ອຯ ນິຯ ໕ຯ໒໗; ວິຠຯ ໘໐໔)ຯ

ຕຖາຄໂຕຕິອາທີນໍ ປທານໍ ອຕ຺ໂຖ ເຫຏ຺ຐາ ວຸຕ຺ໂຕຯ ວິຊ຺ຊາຈຣຓສມ຺ປນ຺ໂນຕິອາທີສຸ ຕິສ຺ໂສປິ ວິຊ຺ຊາ ຠຍເຠຣເວ (ມຯ ນິຯ ໑ຯ໓໔ ອາທໂຍ) ອາຄຕນເຍນ, ຉປິ ວິຊ຺ຊາ ຉຬຠິຎ຺ຎາວເສນ, ອຏ຺ຐປິ ວິຊ຺ຊາ ອມ຺ພຏ຺ຐສຸຕ຺ເຕ ອາຄຕາຕິ ວິຊ຺ຊາຫິ, ສີລສໍວຣາທີຫິ, ປນ຺ນຣສຫິ ຈຣຓຘມ຺ເມຫິ ຈ, ອນຎ຺ຎສາຘາຣເຓຫິ ສມ຺ປນ຺ໂນ ສມນ຺ນາຄໂຕຕິ ວິຊ຺ຊາຈຣຓສມ຺ປນ຺ໂນຯ ໂສຠນຄມນຕ຺ຕາ, ສຸນ຺ທຣໍ ຐານໍ ຄຕຕ຺ຕາ, ສມ຺ມາ ຄຕຕ຺ຕາ, ສມ຺ມາ ຄທຕ຺ຕາ ຈ ສຸຄໂຕຯ ສພ຺ພຖາ ວິທິຕໂລກຕ຺ຕາ ໂລກວິທູຯ ນຕ຺ຖິ ເອຕສ຺ສ ອຸຕ຺ຕໂຣຕິ ອນຸຕ຺ຕໂຣຯ ປຸຣິສທມ຺ເມ ປຸຣິສເວເນຍ຺ເຍ ສາເຣຕິ ວິເນຕີຕິ ປຸຣິສທມ຺ມສາຣຖິຯ ທິຏ຺ຐຘມ຺ມິກສມ຺ປຣາຍິກປຣມຕ຺ເຖຫິ ຍຖາຣຫໍ ອນຸສາສຕີຕິ ສຕ຺ຖາຯ ສພ຺ພສ຺ສາປິ ເນຍ຺ຍສ຺ສ ສພ຺ພປ຺ປກາເຣນ ສຍມ຺ຠຸຓາເຓນ ພຸທ຺ຘຕ຺ຕາ ພຸທ຺ໂຘຕິ ອຍເມຕ຺ຖ ສງ຺ເຂໂປ, ວິຕ຺ຖາໂຣ ປນ ວິສຸທ຺ຘິມຄ຺ຄໂຕ (ວິສຸທ຺ຘິຯ ໑ຯ໑໒໘-໑໓໓) ຄເຫຕພ຺ໂພຯ

ໂສ ຘມ຺ມໍ ເທເສຕິ ອາທິ...ເປ... ປຣິໂຍສານກລ຺ຍາຓນ຺ຕິ ໂສ ຠຄວາ ສຕ຺ເຕສຸ ກາຣຸຎ຺ຎໍ ປຏິຈ຺ຈ ຫິຕ຺ວາປິ ອນຸຕ຺ຕຣໍ ວິເວກສຸຂໍ ຘມ຺ມໍ ເທເສຕິຯ ຕຎ຺ຈ ໂຂ ອປ຺ປໍ ວາ ພຫຸໍ ວາ ເທເສນ຺ໂຕ ອາທິກລ຺ຍາຓາທິປ຺ປກາຣເມວ ເທເສຕິຯ ກຖໍ? ເອກຄາຖມ຺ປິ ຕາວ ສມນ຺ຕຠທ຺ທກຕ຺ຕາ ຘມ຺ມສ຺ສ ປຐມປາເທນ ອາທິກລ຺ຍາຓໍ, ທຸຕິຍຕຕິເຍຫິ ມຊ຺ເຌກລ຺ຍາຓໍ, ປຈ຺ຉິເມນ ປຣິໂຍສານກລ຺ຍາຓໍຯ ເອການຸສນ຺ຘິກໍ ສຸຕ຺ຕໍ ນິທາເນນ ອາທິກລ຺ຍາຓໍ, ນິຄມເນນ ປຣິໂຍສານກລ຺ຍາຓໍ, ເສເສນ ມຊ຺ເຌກລ຺ຍາຓໍຯ ນານານຸສນ຺ຘິກໍ ສຸຕ຺ຕໍ ປຐເມນ ອນຸສນ຺ຘິນາ ອາທິກລ຺ຍາຓໍ, ປຈ຺ຉິເມນ ປຣິໂຍສານກລ຺ຍາຓໍ, ເສເສຫິ ມຊ຺ເຌກລ຺ຍາຓໍຯ ສກໂລປິ ວາ ສາສນຘມ຺ໂມ ອຕ຺ຕໂນ ອຕ຺ຖຠູເຕນ ສີເລນ ອາທິກລ຺ຍາໂຓ, ສມຖວິປ຺ສ຺ສນາມຄ຺ຄຜເລຫິ ມຊ຺ເຌກລ຺ຍາໂຓ, ນິພ຺ພາເນນ ປຣິໂຍສານກລ຺ຍາໂຓຯ ສີລສມາຘີຫິ ວາ ອາທິກລ຺ຍາໂຓ, ວິປ຺ສ຺ສນາມຄ຺ເຄຫິ ມຊ຺ເຌກລ຺ຍາໂຓ, ຜລນິພ຺ພາເນຫິ ປຣິໂຍສານກລ຺ຍາໂຓຯ ພຸທ຺ຘສຸພຸທ຺ຘຕາຍ ວາ ອາທິກລ຺ຍາໂຓ, ຘມ຺ມສຸຘມ຺ມຕາຍ ມຊ຺ເຌກລ຺ຍາໂຓ, ສງ຺ຆສຸປ຺ປຏິປຕ຺ຕິຍາ ປຣິໂຍສານກລ຺ຍາໂຓຯ ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ຕຖຕ຺ຕາຍ ປຏິປນ຺ເນນ ອຘິຄນ຺ຕພ຺ພາຍ ອຠິສມ຺ໂພຘິຍາ ວາ ອາທິກລ຺ຍາໂຓ, ປຈ຺ເຈກໂພຘິຍາ ມຊ຺ເຌກລ຺ຍາໂຓ, ສາວກໂພຘິຍາ ປຣິໂຍສານກລ຺ຍາໂຓຯ ສຸຍ຺ຍມາໂນ ເຈສ ນີວຣຓວິກ຺ຂມ຺ຠນໂຕ ສວເນນປິ ກລ຺ຍາຓເມວ ອາວຫຕີຕິ ອາທິກລ຺ຍາໂຓ, ປຏິປຊ຺ຊິຍມາໂນ ສມຖວິປ຺ສ຺ສນາສຸຂາວຫນໂຕ ປຏິປຕ຺ຕິຍາປິ ກລ຺ຍາຓເມວ ອາວຫຕີຕິ ມຊ຺ເຌກລ຺ຍາໂຓ, ຕຖາປຏິປນ຺ໂນ ຈ ປຏິປຕ຺ຕິຜເລ ນິຏ຺ຐິເຕ ຕາທິຠາວາວຫນໂຕ ປຏິປຕ຺ຕິຜເລນປິ ກລ຺ຍາຓເມວ ອາວຫຕີຕິ ປຣິໂຍສານກລ຺ຍາໂຓຯ ນາຖປ຺ປຠວຕ຺ຕາ ຈ ປຠວສຸທ຺ຘິຍາ ອາທິກລ຺ຍາໂຓ, ອຕ຺ຖສຸທ຺ຘິຍາ ມຊ຺ເຌກລ຺ຍາໂຓ, ກິຈ຺ຈສຸທ຺ຘິຍາ ປຣິໂຍສານກລ຺ຍາໂຓຯ ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ ‘ໂສ ຘມ຺ມໍ ເທເສຕິ ອາທິ...ເປ... ປຣິໂຍສານກລ຺ຍາຓ’ນ຺ຕິຯ

ຍໍ ປນ ຠຄວາ ຘມ຺ມໍ ເທເສນ຺ໂຕ ສາສນພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ມຄ຺ຄພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍຎ຺ຈ ປກາເສຕິ, ນານານເຍຫິ ທີເປຕິ, ຕໍ ຍຖານຸຣູປໍ ອຕ຺ຖສມ຺ປຕ຺ຕິຍາ ສາຕ຺ຖໍ, ພ຺ຍຎ຺ຊນສມ຺ປຕ຺ຕິຍາ ສພ຺ຍຎ຺ຊນໍຯ ສງ຺ກາສນ, ປກາສນ, ວິວຣຓ, ວິຠຊນ, ອຸຕ຺ຕານີກຣຓ ປຎ຺ຎຕ຺ຕິອຕ຺ຖປທສມາໂຍຄໂຕ ສາຕ຺ຖໍ, ອກ຺ຂຣປທພ຺ຍຎ຺ຊນາກາຣນິຣຸຕ຺ຕິນິທ຺ເທສສມ຺ປຕ຺ຕິຍາ ສພ຺ຍຎ຺ຊນໍ, ອຕ຺ຖຄມ຺ຠີຣ

ຕາປຏິເວຘຄມ຺ພີຣຕາຫິ ວາ ສາຕ຺ຖໍ, ຘມ຺ມຄມ຺ພີຣຕາເທສນາຄມ຺ພີຣຕາຫິ ສພ຺ຍຎ຺ຊນໍຯ ອຕ຺ຖປຏິສມ຺ພິທາວິສຍໂຕ ວາ ສາຕ຺ຖໍ, ຘມ຺ມນິຣຸຕ຺ຕິປຏິສມ຺ພິທາວິສຍໂຕ ສພ຺ຍຎ຺ຊນໍຯ ປຓ຺ຑິຕເວທນີຍໂຕ ປຣິກ຺ຂກຊນປ຺ປສາທກນ຺ຕິ ສາຕ຺ຖໍ, ສທ຺ເຘຍ຺ຍໂຕ ໂລກິຍຊນປ຺ປສາທກນ຺ຕິ ສພ຺ຍຎ຺ຊນໍຯ ຄມ຺ພີຣາຘິປ຺ປາຍໂຕ ສາຕ຺ຖໍ, ອຸຕ຺ຕານປທໂຕ ສພ຺ຍຎ຺ຊນໍຯ ອຸປເນຕພ຺ພສ຺ສ ອຠາວໂຕ ສກລປຣິປຸຓ຺ຓຠາເວນ ເກວລປຣິປຸຓ຺ຓໍ, ອປເນຕພ຺ພສ຺ສ ອຠາວໂຕ ນິທ຺ໂທສຠາເວນ ປຣິສຸທ຺ຘໍ, ອປິຈ ປຏິປຕ຺ຕິຍາ ອຘິຄມພ຺ຍຕ຺ຕິໂຕ ສາຕ຺ຖໍ, ປຣິຍຕ຺ຕິຍາ ອາຄມພ຺ຍຕ຺ຕິໂຕ ສພ຺ຍຎ຺ຊນໍ, ສີລາທິປຎ຺ຈຘມ຺ມກ຺ຂນ຺ຘປາຣິປູຣິຍາ ປຣິປຸຓ຺ຓໍ, ນິຣຸປກ຺ກິເລສໂຕ ນິຕ຺ຖຣຓຕ຺ຖາຍ ປວຕ຺ຕິໂຕ ໂລກາມິສນິຣເປກ຺ຂໂຕ ຈ ປຣິສຸທ຺ຘໍ, ສິກ຺ຂຕ຺ຕຍປຣິຄ຺ຄຫິຕຕ຺ຕາ ພ຺ຣຫ຺ມຠູເຕຫິ ເສຏ຺ເຐຫິ ຈຣິຕພ຺ພໂຕ ເຕສໍ ຈຣິຍຠາວໂຕ ຈ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍຯ ຕສ຺ມາ “ສາຕ຺ຖໍ ສພ຺ຍຎ຺ຊນໍ…ເປ… ປກາເສຕີ”ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິຯ ປຐໂມຕິ ຄຓນານຸປຸພ຺ພໂຕ ສພ຺ພໂລກຸຕ຺ຕມຠາວໂຕ ຈ ປຐໂມ ປຸຄ຺ຄໂລຯ

ຕສ຺ເສວ ສຕ຺ຖຸ ສາວໂກຕິ ຕສ຺ເສວ ຍຖາວຸຕ຺ຕຄຸຓສ຺ສ ສຕ຺ຖຸ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘສ຺ສ ຘມ຺ມເທສນາຍ ສວນນ຺ເຕ ຊາໂຕ ຘມ຺ມເສນາປຕິສທິໂສ ສາວໂກ, ນ ປູຣຓາທິ ວິຍ ປຏິຎ຺ຎາມຕ຺ເຕນ ສຕ຺ຖຸ ສາວໂກຯ ປາຏິປໂທຕິ ປຏິປທາສງ຺ຂາເຕນ ອຣິຍມຄ຺ເຄນ ອຣິຍາຍ ຊາຕິຍາ ຊາໂຕ ຠໂວຕິ ປາຏິປໂທ, ອນິຏ຺ຐິຕປຏິປຕ຺ຕິກິຈ຺ໂຈ ປຏິປຊ຺ຊມາໂນຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ສຸຕ຺ຕເຄຍ຺ຍາທິ ປຣິຍຕ຺ຕິຘມ຺ໂມ ພຫຸໍ ສຸໂຕ ເອເຕນາຕິ ພຫຸສ຺ສຸໂຕຯ ປາຕິໂມກ຺ຂສໍວຣາທິສີເລນ ເຈວ ອາຣຎ຺ຎິກງ຺ຄາທິຘຸຕງ຺ຄເຕຫິ ຈ ອຸປ຺ປນ຺ໂນ ສມ຺ປນ຺ໂນ ສມນ຺ນາຄໂຕຕິ ສີລວຕູປ຺ປນ຺ໂນຯ ອິຕິ ຠຄວາ “ໂລການຸກມ຺ປາ ນາມ ຫິຕຌ຺ຌາສເຍນ ຘມ຺ມເທສນາ, ສາ ຈ ອິເມສຸ ເອວ ຕີສຸ ປຸຄ຺ຄເລສຸ ປຏິພທ຺ຘາ”ຕິ ທສ຺ເສຕິຯ ເສສໍ ສຸວິຎ຺ເຎຍ຺ຍເມວຯ

ຄາຖາສຸ ຕສ຺ສນ຺ວໂຍຕິ ຕສ຺ເສວ ສຕ຺ຖຸ ປຏິປຕ຺ຕິຍາ ຘມ຺ມເທສນາຍ ຈ ອນຸຄມເນນ ຕສ຺ສນ຺ວໂຍ ອນຸຊາໂຕຯ ອວິຊ຺ຊນ຺ຘກາຣໍ ວິຘມິຕ຺ວາ ສປຣສນ຺ຕາເນສຸ ຘມ຺ມາໂລກສງ຺ຂາຕາຍ ປຠາຍ ກຣຓໂຕ ປຠງ຺ກຣາຯ ຘມ຺ມມຸທີຣຍນ຺ຕີຕິ ຈຕຸສຈ຺ຈຘມ຺ມໍ ກເຖນ຺ຕາຯ ອປາປຸຣນ຺ຕີຕິ ອຸຄ຺ຆາເຏນ຺ຕີຯ ອມຕສ຺ສ ນິພ຺ພານສ຺ສຯ ທ຺ວາຣໍ ອຣິຍມຄ຺ຄໍຯ ໂຍຄາຕິ ກາມໂຍຄາທິໂຕຯ ສຕ຺ຖວາເຫນາຕິ ເວເນຍ຺ຍສຕ຺ຖວາຫນໂຕ ຠວກນ຺ຕາຣນິຕ຺ຖຣຓໂຕ ສຕ຺ຖວາໂຫ, ຠຄວາ, ເຕນ ສຕ຺ຖວາເຫນຯ ສຸເທສິຕໍ ມຄ຺ຄມນຸຄຈ຺ຉນ຺ຕີຕິ ເຕນ ສມ຺ມາ ເທສິຕໍ ອຣິຍມຄ຺ຄໍ ຕສ຺ສ ເທສນານຸສາເຣນ ອນຸຄຈ຺ຉນ຺ຕິ ປຏິປຊ຺ຊນ຺ຕີຯ ອິເຘວາຕິ ອິມສ຺ມິໍເຍວ ອຕ຺ຕຠາເວຯ ເສສໍ ອຸຕ຺ຕານເມວຯ

ປຎ຺ຈມສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

໖ຯ ອສຸຠານຸປສ຺ສີສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ

໗໔ຯ ຉຏ຺ເຐ ອສຸຠານຸປສ຺ສີຕິ ອສຸຠໍ ອນຸປສ຺ສນ຺ຕາ ທ຺ວຕ຺ຕິໍສາກາຣວເສນ ເຈວ ອຸທ຺ຘຸມາຕກາທີສຸ ຄຫິຕນິມິຕ຺ຕສ຺ສ ອຸປສໍຫຣຓວເສນ ຈ ກາຍສ຺ມິໍ ອສຸຠໍ ອສຸຠາກາຣໍ ອນຸປສ຺ສກາ ຫຸຕ຺ວາ ວິຫຣຖຯ ອານາປານສ຺ສຕີຕິ ອານາປາເນ ສຕິ, ຕໍ ອາຣພ຺ຠ ປວຕ຺ຕາ ສຕິ, ອສ຺ສາສປສ຺ສາສປຣິຄ຺ຄາຫິກາ ສຕີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ວຸຕ຺ຕຎ຺ເຫຕໍ “ອານນ຺ຕິ ອສ຺ສາໂສ, ໂນ ປສ຺ສາໂສຯ ປານນ຺ຕິ ປສ຺ສາໂສ, ໂນ ອສ຺ສາໂສ”ຕິອາທິ (ປຏິຯ ມຯ ໑ຯ໑໖໐)ຯ

ໂວຕິ ຕຸມ຺ຫາກໍຯ ອຊ຺ຌຕ຺ຕນ຺ຕິ ອິຘ ໂຄຈຣຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ອຘິປ຺ເປຕໍຯ ປຣິມຸຂນ຺ຕິ ອຠິມຸຂໍຯ ສູປຏ຺ຐິຕາຕິ ສຸຏ຺ຐຸ ອຸປຏ຺ຐິຕາຯ ອິທໍ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ – ອານາປານສ຺ສຕິ ຈ ຕຸມ຺ຫາກໍ ກມ຺ມຏ຺ຐານາຠິມຸຂໍ ສຸຏ຺ຐຸ ອຸປຏ຺ຐິຕາ ໂຫຕູຕິຯ ອຖ ວາ ປຣິມຸຂນ຺ຕິ ປຣິຄ຺ຄຫິຕນິຍ຺ຍານໍຯ ວຸຕ຺ຕຎ຺ເຫຕໍ ປຏິສມ຺ພິທາຍໍ – “ປຣີຕິ ປຣິຄ຺ຄຫຏ຺ໂຐ, ມຸຂນ຺ຕິ ນິຍ຺ຍານຏ຺ໂຐ , ສຕີຕິ ອຸປຏ຺ຐານຏ຺ໂຐ, ເຕນ ວຸຈ຺ຈຕິ ປຣິມຸຂໍ ສຕິ”ນ຺ຕິ (ປຏິຯ ມຯ ໑ຯ໑໖໔)ຯ ອິມິນາ ຈຕຸສຕິປຏ຺ຐານໂສຬສວຕ຺ຖຸກາ ອານາປານສ຺ສຕິກມ຺ມຏ຺ຐານຠາວນາ ທສ຺ສິຕາຕິ ທຏ຺ຐພ຺ພາຯ

ເອວໍ ສງ຺ເຂເປເນວ ຣາຄຈຣິຕວິຕກ຺ກຈຣິຕານໍ ສປ຺ປາຍໍ ປຏິກູລມນສິກາຣກາຍານຸປສ຺ສນາວເສນ ສມຖກມ຺ມຏ຺ຐານໍ ວິປສ຺ສນາກມ຺ມຏ຺ຐານຎ຺ຈ ອຸທ຺ທິສິຕ຺ວາ ອິທານິ ສຸທ຺ຘວິປສ຺ສນາກມ຺ມຏ຺ຐານເມວ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ “ສພ຺ພສງ຺ຂາເຣສຸ ອນິຈ຺ຈານຸປສ຺ສິໂນ ວິຫຣຖາ”ຕິ ອາຫຯ ຕຕ຺ຖ ອນິຈ຺ຈໍ, ອນິຈ຺ຈລກ຺ຂຓໍ, ອນິຈ຺ຈານຸປສ຺ສນາ, ອນິຈ຺ຈານຸປສ຺ສີຕິ ອິທໍ ຈຕຸກ຺ກໍ ເວທິຕພ຺ພໍຯ ຫຸຕ຺ວາ, ອຠາວໂຕ, ອຸທຍພ຺ພຍໂຍຄໂຕ, ຕາວກາລິກໂຕ, ນິຈ຺ຈປຏິກ຺ເຂປໂຕ ຈ ຂນ຺ຘປຎ຺ຈກໍ ອນິຈ຺ຈໍ ນາມຯ ຕສ຺ສ ຫິ ຫຸຕ຺ວາ ອຠາວາກາໂຣ, ຕໍ ອນິຈ຺ຈລກ຺ຂຓໍ ນາມຯ ຕໍ ອາຣພ຺ຠ ປວຕ຺ຕາ ວິປສ຺ສນາ ອນິຈ຺ຈານຸປສ຺ສນາຯ ຕໍ ອນິຈ຺ຈນ຺ຕິ ວິປສ຺ສໂກ ອນິຈ຺ຈານຸປສ຺

ສີຯ ເອຕ຺ຖ ຈ ເອກາທສວິຘາ ອສຸຠກຖາ ປຐມຊ຺ຌານໍ ປາເປຕ຺ວາ, ໂສຬສວຕ຺ຖຸກາ ຈ ອານາປານກຖາ ຈຕຸຕ຺ຖຊ຺ຌານໍ ປາເປຕ຺ວາ, ວິປ຺ສ຺ສນາກຖາ ຈ ວິຕ຺ຖາຣໂຕ ວຕ຺ຕພ຺ພາ, ສາ ປນ ສພ຺ພາກາຣໂຕ ວິສຸທ຺ຘິມຄ຺ເຄ (ວິສຸທ຺ຘິຯ ໔ຯ໗໓໗-໗໕໐) ກຖິຕາຕິ ຕຕ຺ຖ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ເວທິຕພ຺ພາຯ

ອິທານິ ອສຸຠານຸປ຺ສ຺ສນາທີຫິ ນິປ຺ຜາເທຕພ຺ພໍ ຜລວິເສສໍ ທສ຺ເສຕຸໍ ''ອສຸຠານຸປ຺ສ຺ສີນ''ນ຺ຕິອາທິມາຫຯ ຕຕ຺ຖ ສຸຠາຍ ຘາຕຸຍາຕິ ສຸຠາເວ, ສຸຠນິມິຕ຺ເຕຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ຣາຄານຸສໂຍຕິ ສຸຠາຣມ຺ມເຓ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນາຣໂຫ ກາມຣາຄານຸສໂຍຯ ໂສ ເກສາທີສຸ ອຸທ຺ຘຸມາຕກາທີສຸ ວາ ອສຸຠານຸປ຺ສ຺ສີນໍ ອສຸຠນິມິຕ຺ຕໍ ຄເຫຕ຺ວາ ຕຕ຺ຖ ປຐມຊ຺ຌານໍ ນິພ຺ພຕ຺ເຕຕ຺ວາ ຕໍ ປາທກໍ ກຕ຺ວາ ວິປ຺ສ຺ສນໍ ປຏ຺ຐເປຕ຺ວາ ອຘິຄເຕນ ອນາຄາມິມຄ຺ເຄນ ປຫີຍຕິ, ສພ຺ພໂສ ສມຸຈ຺ຉິນ຺ທີຍຕີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ວຸຕ຺ຕຎ຺ເຫຕໍ ''ອສຸຠາ ຠາເວຕພ຺ພາ ກາມຣາຄສ຺ສ ປຫານາຍາ''ຕິ (ອຯ ນິຯ ໙ຯ໓; ຂຸທາຯ ໓໑)ຯ ພາຫິຣາຕິ ພຫິທ຺ຘາວຕ຺ຖຸກຕ຺ຕາ ອນຕ຺ຖາວຫຕ຺ຕາ ຈ ພາຫິຣາ ພຫິຠູຕາຯ ວິຕກ຺ກາສຍາຕິ ກາມສງ຺ກປ຺ປາທິມິຈ຺ຉາວິຕກ຺ກາຯ ເຕ ຫິ ອປ຺ປຫີນາ ອາສຍານຸຄຕາ ສຕິ ປຈ຺ຈຍສມວາເຍ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນໂຕ ວິຕກ຺ກາສຍາຕິ ວຸຕ຺ຕາຯ ກາມວິຕກ຺ໂກ ເຈຕ຺ຖ ກາມຣາຄຄ຺ຄຫເຓນ ຄຫິໂຕ ເອວາຕິ ຕທວເສສາ ວິຕກ຺ກາ ເອວ ວຸຕ຺ຕາຕິ ເວທິຕພ຺ພາຯ ວິຆາຕປ຺ປກ຺ຂິກາຕິ ທຸກ຺ຂຠາຄິຍາ, ອິຈ຺ຉາວິຆາຕນິພ຺ພຕ຺ຕນກາ ວາຯ ເຕ ນ ໂຫນ຺ຕີຕິ ເຕ ປຫີຍນ຺ຕິຯ ພ຺ຍາປາທວິຕກ຺ໂກ, ວິຫິໍສາວິຕກ຺ໂກ, ຎາຕິວິຕກ຺ໂກ, ຊນປທວິຕກ຺ໂກ, ອມຣາວິຕກ຺ໂກ, ອນວຎ຺ຎຕ຺ຕິປ຺ປຏິສໍຍຸຕ຺ໂຕ ວິຕກ຺ໂກ, ລາຠສກ຺ການສິໂລກປ຺ປຏິສໍຍຸຕ຺ໂຕ ວິຕກ຺ໂກ, ປຣານຸທ຺ທຍຕາປ຺ປຏິສໍຍຸຕ຺ໂຕ ວິຕກ຺ໂກຕິ ອຏ຺ຐ, ກາມວິຕກ຺ເກນ ສທ຺ຘິໍ ນວວິຘາ ມຫາວິຕກ຺ກາ ອານາປານສ຺ສຕິສມາຘິນາ ຕນ຺ນິສ຺ສິຕາຍ ຈ ວິປ຺ສ຺ສນາຍ ປຸພ຺ພຠາເຄ ວິກ຺ຂມ຺ຠິຕາຯ ຕໍ ປາທກໍ ກຕ຺ວາ ອຘິຄເຕນ ອຣິຍມຄ຺ເຄນ ຍຖາຣຫໍ ອນວເສສໂຕ ປຫີຍນ຺ຕິຯ ວຸຕ຺ຕມ຺ປິ ເຈຕໍ ''ອານາປານສ຺ສຕິ ຠາເວຕພ຺ພາ ວິຕກ຺ກຸປຈ຺ເຉທາຍາ''ຕິ (ອຯ ນິຯ ໙ຯ໓; ຂຸທາຯ ໓໑)ຯ

ຍາ ອວິຊ຺ຊາ, ສາ ປຫີຍຕີຕິ ຍາ ສຈ຺ຈສຠາວປ຺ປຏິຈ຺ຉາທິນີ ສພ຺ພານຕ຺ຖກາຣີ ສກລສ຺ສ ວຏ຺ຏທຸກ຺ຂສ຺ສ ມູລຠູຕາ ອວິຊ຺ຊາ, ສາ ອນິຈ຺ຈານຸປ຺ສ຺ສີນໍ ວິຫຣຕໍ ສມຸຈ຺ຉິຊ຺ຊຕິຯ ອິທໍ ກິຣ ຠຄວຕາ ອນິຈ຺ຈາກາຣໂຕ ວຸຏ຺ຐິຕສ຺ສ ສຸກ຺ຂວິປ຺ສ຺ສກຂີຓາສວສ຺ສ ວເສນ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຕສ຺ສາຍໍ ສງ຺ເຂປຕ຺ໂຖ – ເຕຠູມເກສຸ ສພ຺ພສງ຺ຂາເຣສຸ ອນິຈ຺ຈາທິໂຕ ສມ຺ມສນໍ ປຏ຺ຐເປຕ຺ວາ ວິປ຺ສ຺ສນ຺ຕານໍ ຍທາ ອນິຈ຺ຈນ຺ຕິ ປວຕ຺ຕມານາ ວຸຏ຺ຐານຄາມິນີວິປ຺ສ຺ສນາ ມຄ຺ເຄນ ຆເຏຕິ, ອນຸກ຺ກເມນ ອຣຫຕ຺ຕມຄ຺ໂຄ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ, ເຕສໍ ອນິຈ຺ຈານຸປ຺ສ຺ສີນໍ ວິຫຣຕໍ ອວິຊ຺ຊາ ອນວເສສໂຕ ປຫີຍຕິ, ອຣຫຕ຺ຕມຄ຺ຄວິຊ຺ຊາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕີຕິຯ ອນິຈ຺ຈານຸປ຺ສ຺ສີນໍ ວິຫຣຕນ຺ຕິ ອິທໍ ອນິຈ຺ຈລກ຺ຂຓສ຺ສ ເຕສໍ ປາກຏຠາວໂຕ ອິຕຣສ຺ສ ລກ຺ຂຓທ຺ວຍສ຺ສ ຄຫເຓ ອຸປາຍຠາວໂຕ ວາ ວຸຕ຺ຕໍ, ນ ປນ ເອກສ຺ເສວ ລກ຺ຂຓສ຺ສ ອນຸປ຺ສ຺ສິຕພ຺ພໂຕຯ ວຸຕ຺ຕຎ຺ເຫຕໍ ''ຍທນິຈ຺ຈໍ ຕໍ ທຸກ຺ຂໍ, ຍໍ ທຸກ຺ຂໍ ຕທນຕ຺ຕາ''ຕິ (ສໍຯ ນິຯ ໓ຯ໑໕)ຯ ອປຣມ຺ປິ ວຸຕ຺ຕໍ ''ອນິຈ຺ຈສຎ຺ຎິໂນ ຫິ, ເມຆິຍ, ອນຕ຺ຕສຎ຺ຎາ ສຓ຺ຐາຕິ, ອນຕ຺ຕສຎ຺ຎີ ອສ຺ມິມານສມຸຄ຺ຆາຕໍ ປາປຸຓາຕີ''ຕິຯ

ຄາຖາສຸ ອານາປາເນ ປຏິສ຺ສໂຕຕິ ອານາປານນິມິຕ຺ຕສ຺ມິໍ ປຏິ ປຏິ ສໂຕ, ອຸປຏ຺ຐິຕສ຺ສຕີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ປສ຺ສນ຺ຕິ ອາສວກ຺ຂຍຎາຓຈກ຺ຂຸນາ ສງ຺ຂາຣູປສມໍ ນິພ຺ພານໍ ປສ຺ສນ຺ໂຕຯ ອາຕາປີ ສພ຺ພທາຕິ ອນ຺ຕຣາໂວສານໍ ອນາປຊ຺ຊິຕ຺ວາ ອສຸຠານຸປ຺ສ຺ສນາທີສຸ ສຕຕໍ ອາຕາປີ ຍຸຕ຺ຕປ຺ປຍຸຕ຺ໂຕ, ຕໂຕ ເອວ ຍໂຕ ວາຍມມາໂນ, ນິຍໂຕ ວາ ສມ຺ມຕ຺ຕນິຍາເມນ ຕຕ຺ຖ ສພ຺ພສງ຺ຂາຣສມເຖ ນິພ຺ພາເນ ອຣຫຕ຺ຕຜລວິມຸຕ຺ຕິຍາ ວິມຸຈ຺ຈຕິຯ ເສສໍ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວຯ

ຉຏ຺ຐສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

໗ຯ ສມ຺ມານຸສມ຺ມປຏິປ຺ນ຺ນສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ

໒໖ຯ ສຕ຺ຕເມ ສມ຺ມານຸສມ຺ມປຏິປ຺ນ຺ນສ຺ສາຕິ ເອຕ຺ຖ ສມ຺ໂມ ນາມ ນວວິໂຘ ໂລກຸຕ຺ຕຣສມ຺ໂມ, ຕສ຺ສ ສມ຺ມສ຺ສ ອນຸສມ຺ໂມ ສີລວິສຸທ຺ຘິອາທີ ປຸພ຺ພຠາຄປຏິປທາສມ຺ໂມ, ຕໍ ສມ຺ມານຸສມ຺ມໍ ປຏິປ຺ນ຺ນສ຺ສ ອຘິຄນ຺ຕຸໍ ປຏິປ຺ປຊ຺ຊມານສ຺ສຯ ອຍມນຸສມ຺ໂມ ໂຫຕີຕິ ອຍໍ ອນຸຈ຺ຉວິກສຠາໂວ ປຏິຣູປສຠາໂວ ໂຫຕິຯ ເວຍ຺ຍາກຣຓາຍາຕິ ກຖນາຍຯ ສມ຺ມານຸສມ຺ມປຏິປ຺ໂນຍນ຺ຕິ ຍນ຺ຕິ ກຣຓຕ຺ເຖ ປຈ຺ຈຕ຺ຕວຈນໍຯ ອິທໍ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ – ເຍນ ອນຸສມ຺ເມນ ຕໍ ສມ຺ມານຸສມ຺ມໍ ປຏິປ຺ໂນຕິ ພ຺ຍາກຣມາໂນ ສມ຺ມເທວ ພ຺ຍາກໂຣນ຺ໂຕ ນາມ ສິຍາ, ນ ຕໂຕ ນິຫານໍ ວິຎ຺ຎູຫີ ຄຣຫິຕພ຺ໂພ ສິຍາຕິຯ ຍນ຺ຕິ ວາ ກິຣິຍາປຣາມສນໍ, ເຕເນຕໍ ທສ຺ເສຕິ ''ຍທິທໍ ສມ຺ມສ຺ເສວ ຠາສນໍ, ສມ຺ມວິຕກ຺ກສ຺ເສວ ຈ ວິຕກ຺ກນໍ ຕທຸຠຍາຠາເວ ຎາຓຸເປກ຺ຂາຍ, ອຍໍ ສມ຺ມານຸສມ຺ມປຏິປ຺ນ຺ນສ຺ສ ຠິກ຺ຂຸໂນ ຕຖາຣູໂປ ອຍນ຺ຕິ ກຖນາຍານຸຣູປເຫຕຸ ອນຸຈ຺ຉວິກາກາຣຕໍຯ ຠາສມາໂນ ສມ຺ມເຍວ ຠາເສຍ຺ຍາຕິ ກເຖນ຺ໂຕ ເຈ ທສກຖາວຕ຺

ຖຸສມ຺ມໍເຍວ ກເຖຍ຺ຍ, ນ ຕປ຺ປຝິປກ຺ຂມຫີຈ຺ຉຕາທິອສມ຺ມໍຯ ວຸຕ຺ຕຎ຺ເຫຕໍ –

‘‘ຍາຍໍ ກຖາ ອພິສລ຺ເລຂິກາ ເຈໂຕວິວຣຕສປ຺ປາຍາ ເອກນ຺ຕນິພ຺ພິທາຍ ວິຣາຄາຍ ນິໂຣຘາຍ ອຸປສມາຍ ອພິຎ຺ຎາຍ ສມ຺ໂພຘາຍ ນິພ຺ພານາຍ ສໍວຕ຺ຕຕິຯ ເສຍ຺ຍຖິທໍ – ອປ຺ປິຈ຺ຉກຖາ, ສນ຺ຕຸຝ຺ຖິກຖາ, ປວິເວກກຖາ, ອສໍສຄ຺ຄກຖາ, ວີຣິຍາຣມ຺ພກຖາ, ສີລກຖາ, ສມາຘິກຖາ, ປຎ຺ຎາກຖາ, ວິມຸຕ຺ຕິກຖາ, ວິມຸຕ຺ຕິຎາຓທສ຺ສນກຖາ , ເອວຣູປາຍ ກຖາຍ ນິກາມລາພີ ໂຫຕິ ອກິຈ຺ຉລາພີ ອກສິຣລາພີ’’ຕິ (ອຯ ນິຯ ໙ຯ໓; ອຸທາຯ ໓໑)ຯ

ອພິສລ຺ເລຂິກາຍ ກຖາຍ ລາພີ ເອວ ທີ ຕໍ ກາເສຍ຺ຍຯ ເອເຕນ ກລ຺ຍາຓມິຕ຺ຕສມ຺ປທາ ທສ຺ສິຕາຯ

ຘມ຺ມວິຕກ຺ກນ຺ຕິ ເນກ຺ຂມ຺ມວິຕກ຺ກາທີ ຘມ຺ມໂຕ ອນເປຕໍ ວິຕກ຺ກຍໂຕ ‘‘ສີລາທິປຝິປທໍ ປຣິປູເຣສ຺ສາມີ’’ຕິ ອຸປຣູປຣິ ອຸສ຺ສາໂຫ ອພິວຑ຺ຒິສ຺ສຕິຯ ໂສ ປນ ວິຕກ຺ໂກ ສີລາທີນໍ ອນຸປການຘມ຺ເມ ວຊ຺ເຊຕ຺ວາ ອຸປການຘມ຺ເມ ອນຸພ຺ຣູຫນວເສນ ຫານກາຄິຍກາວໍ ອປເນຕ຺ວາ ຖິຕິກາຄິຍກາເວປີ ອຝ຺ຖຕ຺ວາ ວິເສສກາຄິຍຕໍ ນິພ຺ເພຘກາຄິຍຕຎ຺ຈ ປາປນວເສນ ປວຕ຺ຕິຍາ ອເນກປ຺ປເກໂທ ເວທິຕພ຺ໂພຯ ໂນ ອຘມ຺ມວິຕກ຺ກນ຺ຕິ ກາມວິຕກ຺ກໍ ໂນ ວິຕກ຺ເກຍ຺ຍາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ຕທຸກຍໍ ວາ ປນາຕິ ຍເທຕໍ ປເຣສໍ ອນຸຄ຺ຄຫຓຕ຺ຖໍ ຘມ຺ມກາສນໍ ອຕ຺ຕໂນ ອນຸຄ຺ຄຫຓຕ຺ຖໍ ຘມ຺ມວິຕກ຺ກນຎ຺ຈ ວຸຕ຺ຕໍຯ ອຖ ວາ ປນ ຕໍ ອຸກຍໍ ອພິນິວຊ຺ເຊຕ຺ວາ ອປ຺ປຝິປຊ຺ຊິຕ຺ວາ ອກຕ຺ວາຯ ອຸເປກ຺ຂໂກຕິ ຕຖາປຝິປຕ຺ຕິຍໍ ອຸທາສີໂນ ສມຖວິປ຺ສສນາກາວນເມວ ອນຸພ຺ຣູຫນ຺ໂຕ ວິຫເຣຍ຺ຍ, ສມຖປຝິປຕ຺ຕິຍໍ ອຸເປກ຺ຂໂກ ຫຸຕ຺ວາ ວິປ຺ສສນາຍເມວ ກມ຺ມໍ ກໂຣນ຺ໂຕ ວິຫເຣຍ຺ຍຯ ວິປ຺ສສນມ຺ປີ ອຸສ຺ສຸກ຺ກາເປຕ຺ວາ ຕຕ຺ຖປີ ສງ຺ຂາຣຸເປກ຺ຂາຎາຓວເສນ ອຸເປກ຺ຂໂກ ຍາວ ວິປ຺ສສນາຎາຓໍ ມຄ຺ເຄນ ຆຝິຍຕິ, ຕາວ ຍຖາ ຕໍ ຕິກ຺ຂໍ ສູຣໍ ປສນ຺ນໍ ຫຸຕ຺ວາ ວຫຕິ, ຕຖາ ວິຫເຣຍ຺ຍ ສໂຕ ສມ຺ປຊາໂນຕິຯ

ຄາຖາສຸ ສມຖວິປ຺ສສນາຘມ຺ໂມ ອາຣມິຕພ຺ພຝ຺ເຖນ ອາຣາໂມ ເອຕສ຺ສາຕິ ຘມ຺ມາຣາໂມຯ ຕສ຺ມິເຍວ ຘມ຺ເມ ຣໂຕຕິ ຘມ຺ມຣໂຕຯ ຕສ຺ເສວ ຘມ຺ມສ຺ສ ປຸນປ຺ປຸນໍ ວິຈິນ຺ຕນໂຕ ຘມ຺ມໍ ອນຸວິຈິນ຺ຕຍໍ ຕໍ ຘມ຺ມໍ ອາວຊ຺ເຊນ຺ໂຕ, ມນສີ ກໂຣນ຺ໂຕຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອນຸສ຺ສຣນ຺ຕິ ຕເມວ ຘມ຺ມໍ ອຸປຣູປຣິກາວນາວເສນ ອນຸສ຺ສຣນ຺ໂຕຯ ອຖ ວາ ວິມຸຕ຺ຕາຍຕນສີເສ ຖຕ຺ວາ ປເຣສໍ ເທສນາວເສນ ສີລາທິຘມ຺ໂມ ອາຣມິຕພ຺ພຝ຺ເຖນ ອາຣາໂມ ເອຕສ຺ສາຕິ ຘມ຺ມາຣາໂມຯ ຕເຖວ ຕສ຺ມີ ຘມ຺ເມ ຣໂຕ ອພິຣໂຕຕິ ຘມ຺ມຣໂຕຯ ເຕສໍເຍວ ສີລາທິຘມ຺ມານໍ ຄຕິໂຍ ສມນ຺ເວສນ຺ໂຕ ກາມວິຕກ຺ກາທີນໍ ໂອກາສໍ ອທຕ຺ວາ ເນກ຺ຂມ຺ມສງ຺ກປ຺ປາທິຘມ຺ມໍເຍວ ອນຸວິຈິນ຺ຕນໂຕ ຘມ຺ມໍ ອນຸວິຈິນ຺ຕຍໍຯ ຕທຸກຍໍ ວາ ປນ ໂອລຸອາຣິກໂຕ ທຫນ຺ໂຕ ອຊ຺ຊຸເປກ຺ຂິຕ຺ວາ ສມຖວິປ຺ສສນາຘມ຺ມເມວ ອຸປຣູປຣິ ກາວນາວເສນ ອນຸສ຺ສຣນ຺ໂຕ ອນຸພ຺ຣູຫນວເສນ ປວຕ຺ເຕນ຺ໂຕຯ ສທ຺ຘມ຺ມາຕິ ສຕ຺ຕຕິໍສປ຺ປເກທາ ໂພຘິປກ຺ຂິຍຘມ຺ມາ ນວວິຘໂລກຸຕ຺ຕຣຘມ຺ມາ ຈ ນ ປຣິຫາຍຕິ, ນ ຈິຣສ຺ເສວ ຕໍ ອຘິຄຈ຺ຉຕີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

ອິທານິ ຕສ຺ສ ອນຸສ຺ສຣຓວິຘີ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ‘‘ຈຣໍ ວາ’’ຕິອາທິມາຫຯ ຕຕ຺ຖ ຈຣໍ ວາຕິ ກິກ຺ຂາຈາຣວເສນ ຈງ຺ກມນວເສນ ຈ ຈຣນ຺ໂຕ ວາຯ ຍທິ ວາ ຕິຝ຺ຖນ຺ຕິ ຕິຝ຺ຖນ຺ໂຕ ວາ ນິສິນ຺ໂນ ວາ, ອຸທ ວາ ສຍນ຺ຕິ ສຍນ຺ໂຕ ວາຯ ເອວໍ ຈຕູສຸປິ ອິຣິຍາປເຖສຸຯ ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ສມຍໍ ຈິຕ຺ຕນ຺ຕິ ຍຖາວຸຕ຺ເຕ ກມ຺ມຝ຺ຖານສງ຺ຂາເຕ ໂຄຈຣຊ຺ຌຕ຺ເຕ ອຕ຺ຕໂນ ຈິຕ຺ຕໍ ຣາຄາທິກິເລສານໍ ວູປສມນວເສນ ປຊຫນວເສນ ສມຍໍ ສເມນ຺ໂຕຯ ສນ຺ຕິເມວາຘິຄຈ຺ຉຕີຕິ ອຈ຺ຈນ຺ຕສນ຺ຕີ ນິພ຺ພານເມວ ປາປຸຓາຕີຕິຯ

ສຕ຺ຕມສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ ນິຝ຺ຖິຕາຯ

໘ຯ ອນ຺ຘກຣຓສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ

໘໘ຯ ອຝ຺ຖເມ ອກຸສລວິຕກ຺ກາຕິ ອໂກສລ຺ລສມ຺ກູຕາ ວິຕກ຺ກາຯ ອນ຺ຘກຣຓາຕິອາທີສຸ ຍສ຺ສ ສຍໍ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນ຺ຕິ, ຕໍ ຍຖາກູຕທສ຺ສນນິວາຣເຓນ ອນ຺ຘໍ ກໂຣນ຺ຕີຕິ ອນ຺ຘກຣຓາຯ ນ ປຎ຺ຎາຈກ຺ຂຸໍ ກໂຣນ຺ຕີຕິ ອຈກ຺ຂຸກຣຓາຯ ອຎ຺ຎາຓໍ ກໂຣນ຺ຕີຕິ ອຎ຺ຎາຓກຣຓາຯ ປຎ຺ຎານິໂຣຘິກາຕິ ກມ຺ມສ຺ສກຕາປຎ຺ຎາ, ຌານປຎ຺ຎາ, ວິປ຺ສສນາປຎ຺ຎາຕິ ອິມາ ຕິສ຺ໂສ ປຎ຺ຎາ ອປ຺ປວຕ຺ຕິກຣເຓນ ນິໂຣເຘນ຺ຕີຕິ ປຎ຺ຎານິໂຣຘິກາຯ ອນິຝ຺ຖຜລທາຍກຕ຺ຕາ ທຸກ຺ຂສງ຺ຂາຕສ຺ສ ວິຆາຕສ຺ສ ປກ຺ເຂ ວຕ຺ຕນ຺ຕີຕິ ວິຆາຕປກ຺ຂິກາຯ ກິເລສນິພ຺ພານໍ ນ ສໍວຕ຺ຕຍນ຺ຕີຕິ ອນິພ຺ພານສໍວຕ຺ຕນິກາຯ

ກາມວິຕກ຺ໂກຕິ ກາມປະຕິສັຍຸຕ຺ໂຕ ວິຕກ຺ໂກ. ໂສ ຫິ ກິເລສກາມສຫິໂຕ ຫຸຕ຺ວາ ວຕ຺ຖຸກາເມສຸ ປວຕ຺ຕຕິ. ພ຺ຍາປາທປະຕິສັຍຸຕ຺ໂຕ ວິຕກ຺ໂກ ພ຺ຍາປາທວິຕກ຺ໂກ. ວິຫິສາປະຕິສັຍຸຕ຺ໂຕ ວິຕກ຺ໂກ ວິຫິສາວິຕກ຺ໂກ. ອິເມ ທ຺ເວ ຈ ສຕ຺ເຕສຸປິ ສ຺ຂາເຣສຸປິ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນ຺ຕິ. ກາມວິຕກ຺ໂກ ຫິ ປິຍມນາເປ ສຕ຺ເຕ ວາ ສ຺ຂາເຣ ວາ ວິຕກ຺ເກນ຺ຕສ຺ສ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ, ພ຺ຍາປາທວິຕກ຺ໂກ ອປ຺ປິເຍ ອມນາເປ ສຕ຺ເຕ ວາ ສ຺ຂາເຣ ວາ ກຸຊ຺ຊິຕ຺ວາ ໂອໂລກນກາລໂຕ ປຏ຺ຖາຍ ຍາວ ນາສນາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ, ວິຫິສາວິຕກ຺ໂກ ສ຺ຂາເຣສຸ ນ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ, ສ຺ຂາຣາ ທຸກ຺ຂາເປຕພ຺ພາ ນາມ ນຕ຺ຖິ, "ອິເມ ສຕ຺ຕາ ຫລ຺ຍນ຺ຕຸ ວາ ພຊ຺ຊນ຺ຕຸ ວາ ອຸຈ຺ຊິຊ຺ຊນ຺ຕຸ ວາ ວິນສ຺ສນ຺ຕຸ ວາ ມາ ວາ ອເຫສຸ"ນ຺ຕິ ຈິນ຺ຕນກາເລ ປນ ສຕ຺ເຕສຸ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ.

ອິເມເຍວ ປນ ກາມສ຺ງກປ຺ປາທໂຍ. ອຕ຺ຖໂຕ ຫິ ກາມວິຕກ຺ກາທີນັ ກາມສ຺ງກປ຺ປາທີນຍ຺ຈ ນານາກຣຓັ ນຕ຺ຖິ, ຕັສມ຺ປຍຸຕ຺ຕາ ປນ ສຍ຺ຍາທໂຍ ກາມສຍ຺ຍາທໂຍ. ກາມທາຕຸອາທີນັ ປນ ຍສ຺ມາ ປາລຸອິຍັ –

"ກາມປະຕິສັຍຸຕ຺ໂຕ ຕກ຺ໂກ ວິຕກ຺ໂກ…ເປ… ມິຈ຺ຉາສ຺ງກປ຺ໂປ, ອຍັ ວຸຈ຺ຈຕິ ກາມທາຕຸ, ສພ຺ເພປິ ອກຸສລາ ທມ຺ມາ ກາມທາຕຸ. ພ຺ຍາປາທປະຕິສັຍຸຕ຺ໂຕ ຕກ຺ໂກ ວິຕກ຺ໂກ…ເປ… ມິຈ຺ຉາສ຺ງກປ຺ໂປ, ອຍັ ວຸຈ຺ຈຕິ ພ຺ຍາປາທທາຕຸ. ທສສຸ ອາຆາຕວຕ຺ຖູສຸ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອາຆາໂຕ ປະຕິຆາໂຕ…ເປ… ອນຕ຺ຕມນຕາ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ, ອຍັ ວຸຈ຺ຈຕິ ພ຺ຍາປາທທາຕຸ. ວິຫິສາປະຕິສັຍຸຕ຺ໂຕ ຕກ຺ໂກ ວິຕກ຺ໂກ ມິຈ຺ຉາສ຺ງກປ຺ໂປ , ອຍັ ວຸຈ຺ຈຕິ ວິຫິສາທາຕຸ. ອິເທກຈ຺ໂຈ ປາຓິນາ ວາ ເລຑ຺ຑຸນາ ວາ ທຓ຺ເຑນ ວາ ສຕ຺ເຖນ ວາ ຣຊ຺ຊຸຍາ ວາ ອຍ຺ຍຕຣຍ຺ຍຕເຣນ ສຕ຺ເຕ ວິເຫເຖຕິ, ອຍັ ວິຫິສາທາຕູ"ຕິ (ວິກ. ໑໘໒, ໘໑໐) –

ອາຄຕຕ຺ຕາ ວິເສໂສ ລພ຺ກຕິ.

ຕຕ຺ຖ ທ຺ເວ ກຖາ ສພ຺ພສ຺ງຄາຫິກາ ຈ ອສມ຺ກິນ຺ນາ ຈ. ຕຕ຺ຖ ກາມທາຕຸຍາ ຄຫິຕາຍ ອິຕຣາ ທ຺ເວປິ ຄຫິຕາ ນາມ ໂຫນ຺ຕິ. ຕໂຕ ປນ ນີຫຣິຕ຺ວາ ອຍັ ພ຺ຍາປາທທາຕຸ, ອຍັ ວິຫິສາທາຕູຕິ ທສ຺ເສຕີຕິ ອຍັ ສພ຺ພສ຺ງຄາຫິກາ ນາມ. ກາມທາຕຸ ກເຖນ຺ໂຕ ປນ ກຄວາ ພ຺ຍາປາທທາຕຸ ພ຺ຍາປາທທາຕຸຍ຺ຄາເນ , ວິຫິສາທາຕຸ ວິຫິສາທາຕຸຍ຺ຄາເນ ຖເປຕ຺ວາວ ອວເສສັ ກາມທາຕຸ ນາມາຕິ ກເຖສີຕິ ອຍັ ອສມ຺ກິນ຺ນກຖາ ນາມ.

ສຸກ຺ກປກ຺ເຂ ວຸຕ຺ຕວິປ຺ປຣິຍາເຍນ ອຕ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພ. ເນກ຺ຂມ຺ມປະຕິສັຍຸຕ຺ໂຕ ວິຕກ຺ໂກ ເນກ຺ຂມ຺ມວິຕກ຺ໂກ. ໂສ ອສຸກປ຺ປຸພ຺ພກາເຄ ກາມາວຈໂຣ ໂຫຕິ, ອສຸກຊ຺ຊາເນ ຣູປາວຈໂຣ, ຕັ ຊານັ ປາທກັ ກຕ຺ວາ ອຸປ຺ປນ຺ນມຄ຺ຄຜລກາເລ ໂລກຸຕ຺ຕໂຣ. ອພ຺ຍາປາທປະຕິສັຍຸຕ຺ໂຕ ວິຕກ຺ໂກ ອພ຺ຍາປາທວິຕກ຺ໂກ. ໂສ ເມຕ຺ຕາປຸພ຺ພກາເຄ ກາມາວຈໂຣ ໂຫຕິ, ເມຕ຺ຕາຊາເນ ຣູປາວຈໂຣ, ຕັ ຊານັ ປາທກັ ກຕ຺ວາ ອຸປ຺ປນ຺ນມຄ຺ຄຜລກາເລ ໂລກຸຕ຺ຕໂຣ. ອວິຫິສາປະຕິສັຍຸຕ຺ໂຕ ວິຕກ຺ໂກ ອວິຫິສາວິຕກ຺ໂກ. ໂສ ກຣຸຓາປຸພ຺ພກາເຄ ກາມາວຈໂຣ, ກຣຸຓາຊ຺ຊາເນ ຣູປາວຈໂຣ, ຕັ ຊານັ ປາທກັ ກຕ຺ວາ ອຸປ຺ປນ຺ນມຄ຺ຄຜລກາເລ ໂລກຸຕ຺ຕໂຣ. ຍທາ ປນ ອໂລໂກ ສີສັ ໂຫຕິ, ຕທາ ອິຕເຣ ທ຺ເວ ຕທນ຺ວາຍິກາ ໂຫນ຺ຕິ. ຍທາ ເມຕ຺ຕາ ສີສັ ໂຫຕິ, ຕທາ ອິຕເຣ ທ຺ເວ ຕທນ຺ວາຍິກາ ໂຫນ຺ຕິ. ຍທາ ກຣຸຓາ ສີສັ ໂຫຕິ, ຕທາ ອິຕເຣ ທ຺ເວ ຕທນ຺ວາຍິກາ ໂຫນ຺ຕິ.

ອິເມເຍວ ປນ ເນກ຺ຂມ຺ມສ຺ງກປ຺ປາທໂຍ. ອຕ຺ຖໂຕ ຫິ ເນກ຺ຂມ຺ມວິຕກ຺ກາທີນັ ເນກ຺ຂມ຺ມສ຺ງກປ຺ປາທີນຍ຺ຈ ນານາກຣຓັ ນຕ຺ຖິ, ຕັສມ຺ປຍຸຕ຺ຕາ ປນ ສຍ຺ຍາທໂຍ ເນກ຺ຂມ຺ມສຍ຺ຍາທໂຍ. ເນກ຺ຂມ຺ມທາຕຸອາທີນັ ປນ ຍສ຺ມາ ປາລຸອິຍັ –

"ເນກ຺ຂມ຺ມປະຕິສັຍຸຕ຺ໂຕ ຕກ຺ໂກ ວິຕກ຺ໂກ ສ຺ງກປ຺ໂປ, ອຍັ ວຸຈ຺ຈຕິ ເນກ຺ຂມ຺ມທາຕຸ, ສພ຺ເພປິ ກຸສລາ ທມ຺ມາ ເນກ຺ຂມ຺ມທາຕຸ. ອພ຺ຍາປາທປະຕິສັຍຸຕ຺ໂຕ ຕກ຺ໂກ ວິຕກ຺ໂກ ສ຺ງກປ຺ໂປ, ອຍັ ວຸຈ຺ຈຕິ ອພ຺ຍາປາທທາຕຸ. ຍາ ສຕ຺ເຕສຸ ເມຕ຺ຕິ ເມຕ຺ຕາຍນາ ເມຕ຺ຕາເຈໂຕວິມຸຕ຺ຕິ , ອຍັ ວຸຈ຺ຈຕິ ອພ຺ຍາປາທທາຕຸ. ອວິຫິສາປະຕິສັຍຸຕ຺ໂຕ ຕກ຺ໂກ ວິຕກ຺ໂກ ສ຺ງກປ຺ໂປ – ອຍັ ວຸຈ຺ຈຕິ ອວິຫິສາທາຕຸ. ຍາ ສຕ຺ເຕສຸ ກຣຸຓາ ກຣຸຓາຍນາ ກຣຸຓາເຈໂຕວິມຸຕ຺ຕິ – ອຍັ ວຸຈ຺ຈຕິ ອວິຫິສາທາຕູ"ຕິ. (ວິກ. ໑໘໒) –

ອາຄຕຕ຺ຕາ ວິເສໂສ ລພ຺ກຕິ. ອິທາປິ ສພ຺ພສ຺ງຄາຫິກາ, ອສມ຺ກິນ຺ນາຕິ ທ຺ເວ ກຖາ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ເວທິຕພ຺ພາ. ເສສັ ສຸວິຍ຺ເຍຍ຺ຍເມວ.

ຄາຖາສຸ ວິຕກ຺ກເຍຕິ ວິຕກ຺ເກຍ຺ຍ. ນິຣາກເຣຕິ ອຕ຺ຕໂນ ສນ຺ຕານໂຕ ນີຫເຣຍ຺ຍ ວິໂນເທຍ຺ຍ, ປຊ຺ເຫຍ຺ຍາຕິ ອຕ຺ໂຖ. ສເວ

ວິຕກ຺ການິ ວິຈາຣິຕານິ, ສເມຕິ ວູຍຸກິວ ຣຊໍ ສມູຫຕນ຺ຕິ ຍຖາ ນາມ ຄິມ຺ຫານໍ ປັຈ຺ຊິເມ ມາເສ ປຖວິຍໍ ສມູຫຕໍ ສມນ຺ຕໂຕ ອຸຍຸກິຕໍ ຣຊໍ ມຫາໂຕ ອກາລເມຄສ຺ສ ວສ຺ສໂຕ ວຸຍຸກິ ຖານໂສ ວູປສເມຕິ, ເອວເມວ ໂສ ໂຍຄາວຈໂຣ ວິຕກ຺ການິ ມິຈ຺ຊາວິຕກ຺ເກ ຈ ວິຈາຣິຕານິ ຕໍສມ຺ປຍຸຕ຺ຕວິຈາເຣ ຈ ສເມຕິ ວູປສເມຕິ ສມຸຈ຺ຊິນ຺ທຕິ. ຕຖາກູໂຕ ຈ ວິຕກ຺ກູປສເມນ ເຈຕສາ ສພ຺ເພສໍ ມິຈ຺ຊາວິຕກ຺ການໍ ອຸປສມນໂຕ ວິຕກ຺ກູປສເມນ ອຣິຍມຄ຺ຄຈິຕ຺ເຕນ. ອິເຜວ ທິຍຸເຄວ ຜມ຺ເມ, ສນ຺ຕິປທໍ ນິພ຺ພານໍ, ສມຊຸຊຄາ ສມຜິຄໂຕ ໂຫຕິຕິ.

ອຍຸຄມສ຺ຕ຺ຕວຕ຺ຕນາ ນິຍຸກິຕາ.

໙. ອນ຺ຕຣາມລສ຺ຕ຺ຕວຕ຺ຕນາ

໘໘. ນວເມ ອນ຺ຕຣາມລາຕິ ເອຕ຺ຖ ອນ຺ຕຣາສທ຺ໂທ –

''ນທີຕີເຣສ຺ ສຕ຺ຖາເນ, ສກາສ຺ ຣຖິຍາສ຺ ຈ;

ຊນາ ສງຄມ຺ມ ມນ຺ເຕນ຺ຕິ, ມຍ຺ຈ ຕຍ຺ຈ ກິມນ຺ຕຣ''ນ຺ຕິ. –

ອາທີສ຺ (ສໍ. ນິ. ໑.໘໘໘) ກາຣເຄ ອາຄໂຕ. ''ອທ຺ທສາ ມໍ, ກນ຺ເຕ, ອຍ຺ຍຕຣາ ອິຕ຺ຖີ ວິຊຊນ຺ຕຣິກາຍ ກາຊນໍ ໂຜວນ຺ຕີ''ຕິ ອາທີສ຺ (ມ. ນິ. ໒.໑໘໙) ຂເຄ. ''ອປີຈາຍໍ ຕໂປທາ ທຸວິນ຺ນໍ ມຫານິຣຍານໍ ອນ຺ຕຣິກາຍ ອາຄຈ຺ຉຕີ''ຕິອາທີສ຺ (ປາຣາ. ໒໓໑) ວິວເຣ.

''ປີຕວຕ຺ເຖ ປີຕຜເຊ, ປີຕາລງກາຣກູສິເຕ;

ປີຕນ຺ຕຣາທີ ວຄ຺ຄູທີ, ອປີລ຺ອນ຺ຜາວ ໂສກສີ''ຕີ. –

ອາທີສ຺ (ວິ. ວ. ໒໘໘) ອຸຕ຺ຕຣີສາຍເກ. ''ຍສ຺ສນ຺ຕຣໂຕ ນ ສນ຺ຕິ ໂກປາ''ຕິອາທີສ຺ (ອຸທາ. ໒໐) ຈິຕ຺ເຕ. ອິຜາປີ ຈິຕ຺ເຕ ເອວ ທຍຸຖພ຺ໂພ. ຕສ຺ມາ ອນ຺ຕເຣ ຈິຕ຺ເຕ ກວາ ອນ຺ຕຣາ. ຍສ຺ມີ ສນ຺ຕາເນ ອຸປ຺ປນ຺ນາ, ຕສ຺ສ ມລິນກາວກຣຄໂຕ ມລາ. ຕຕ຺ຖ ມລໍ ນາມ ທຸວິຜໍ – ສຣີຣມລໍ, ຈິຕ຺ຕມລນ຺ຕິ. ເຕສ຺ ສຣີຣມລໍ ເສທຊລ຺ລິກາທີ ສຣີເຣ ນິພ຺ພຕ຺ຕໍ, ຕຕ຺ຖ ລຄ຺ຄໍ ອາຄນ຺ຕຸກຣຊຍ຺ຈ, ຕໍ ອຸທເກນປີ ນີຫຣຕີຍໍ, ນ ຕຖາ ສໍກິເລສີກໍ. ຈິຕ຺ຕມລໍ ປນ ຣາຄາທີສໍກິເລສີກໍ, ຕໍ ອຣິຍມຄ຺ເຄເຫວ ນີຫຣຕີຍໍ. ວຸຕ຺ຕຍ຺ເຫຕໍ ໂປຣາເຄທີ –

''ຣູເປນ ສໍກິລິຍຸເຄນ, ສໍກິລິສ຺ສນ຺ຕິ ມາຄວາ;

ຣູເປ ສຸທ຺ເຜ ວິສຸຊຊນ຺ຕິ, ອນກ຺ຂາຕໍ ມເຫສິນາ.

''ຈິຕ຺ເຕນ ສໍກິລິຍຸເຄນ, ສໍກິລິສ຺ສນ຺ຕິ ມາຄວາ;

ຈິຕ຺ເຕ ສຸທ຺ເຜ ວິສຸຊຊນ຺ຕິ, ອິຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ມເຫສິນາ''ຕິ. (ທີ. ນິ. ອຍຸຄ. ໒.໓ກ຺໓; ມ. ນິ. ອຍຸຄ. ໑.໑໐໖);

ເຕນາຫ ກຄວາ ''ຈິຕ຺ຕສໍກິເລສາ, ກິກ຺ຂເວ, ສຕ຺ຕາ ສໍກິລິສ຺ສນ຺ຕິ, ຈິຕ຺ຕໂວທານາ ວິສຸຊຊນ຺ຕີ''ຕິ (ສໍ. ນິ. ໓.໑໐໐). ຕສ຺ມາ ກຄວາ ອິຜາປີ ຈິຕ຺ຕມລວິໂສຜນາຍ ປຜິປຊຊິຕພ຺ພນ຺ຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ''ຕໂຍເມ, ກິກ຺ຂເວ, ອນ຺ຕຣາມລາ''ຕິ ອາຫ.

ຍຖາ ເຈເຕ ໂລກາທໂຍ ສຕ຺ຕານໍ ຈິຕ຺ເຕ ອຸປ຺ປຊຊິຕ຺ວາ ມລີນກາວກຣາ ນານປ຺ປກາຣສໍກິເລສວິຜາຍກາຕິ ອນ຺ຕຣາມລາ, ເອວໍ ເອກໂຕ ກຸຍຸຊິຕ຺ວາ, ເອກໂຕ ສພິຕ຺ວາ, ໂອຕາຣຄເວສີ ອມິຕ຺ຕສຕ຺ຕຸ ວິຍ ຈິຕ຺ເຕ ເອວ ອຸປ຺ປຊຊິຕ຺ວາ ສຕ຺ຕານໍ ນານາວິ

ສອນຕຸຖາວຫາ, ນານປ຺ປການທຸກ຺ຂນິພ຺ພຕຸຕກາຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ‘‘ອນ຺ຕຣາອມິຕຸຕາ’’ຕິອາທິມາຫ. ຕຕຸຖ ມິຕຸຕປ຺ຜິປກ຺ຂໂຕ ອມິຕຸຕາ, ສປຕຸຕກິຈ຺ຈກຣຓໂຕ ສປຕຸຕາ, ຫີສນໂຕ ວຘກາ, ອຸຊຸວິປ຺ຈຈນິກໂຕ ປ຺ຈຈຕຸຖິກາ.

ຕຕຸຖ ທ຺ວິທີ ອາກາເຣທິ ໂລກາທີນໍ ອມິຕຸຕາທິກາໂວ ເວທິຕພ຺ໂພ. ເວຣີປຸຄ຺ຄໂລ ຫິ ອນ຺ຕຣໍ ລກມາໂນ ອຕຸຕໂນ ເວຣີສ຺ສ ສຕຸເຖນ ວາ ສີສໍ ປາເຕຕິ, ອຸປາເຍນ ວາ ມຫນ຺ຕໍ ອນຕຸຖໍ ອຸປ຺ປາເທຕິ. ອິເມ ຈ ໂລກາທໂຍ ປ຺ຍ຺ຍາສິຣປາຕເນນ ໂຍນິສມ຺ປ຺ຜິປາທເນນ ຈ ຕາທິສໍ ຕໂຕ ພລວຕຣໍ ອນຕຸຖໍ ນິພ຺ພຕຸເຕນ຺ຕິ. ກຖໍ? ຈກ຺ຂຸທ຺ວາຣສ຺ມິຍ຺ຫີ ອິຍ຺ຖາທີສຸ ອາຣມ຺ມເຕສຸ ອາປາຖຄເຕສຸ ຍຖາຣຫໍ ຕານິ ອາຣພ຺ກ ໂລກາທໂຍ ອຸປ຺ປ຺ຊ຺ຊນ຺ຕິ, ເອຕຸຕາວຕາສ຺ສ ປ຺ຍ຺ຍາສິຣໍ ປາຕິຕໍ ນາມ ໂຫຕິ. ໂສຕທ຺ວາຣາທີສຸປິ ເອເສວ ນໂຍ. ເອວໍ ຕາວ ປ຺ຍ຺ຍາສິຣປາຕນໂຕ ອມິຕຸຕາທີສທິສຕາ ເວທິຕພ຺ພາ. ໂລກາທໂຍ ປນ ກມ຺ມນິທານາ ຫຸຕຸວາ ອຕຸຫຊາທີເກທາ ຈຕສ຺ໂສ ໂຍນິໂຍ ອຸປເນນ຺ຕິ. ຕສ຺ສ ໂຍນິອຸປຄມນມູລການີ ປ຺ຍ຺ຈວິສຕິ ມຫາກຍານິ ທ຺ວຕຸຕີສ ກມ຺ມກຣຓານີ ຈ ອາຄຕາເນວ ໂຫນ຺ຕິ. ເອວໍ ໂຍນິສມ຺ປ຺ຜິປາທນໂຕປິ ເນສໍ ອມິຕຸຕາທີສທິສຕາ ເວທິຕພ຺ພາ. ອິຕິ ໂລກາທໂຍ ອມິຕຸຕາທີສທິສຕາຍ ຈິຕຸຕສມ຺ກູຕຕາຍ ຈ ‘‘ອນ຺ຕຣາອມິຕຸຕາ’’ຕິອາທິນາ ວຸຕຸຕາ. ອປີຈ ອມິຕຸເຕຫິ ກາຕຸໍ ອສກ຺ກຸເຕຍ຺ຍໍ ໂລກາທໂຍ ກໂຣນ຺ຕິ, ອມິຕຸຕາທິກາໂວ ຈ ໂລກາທີຫິ ຊາຍຕິຕິ ເຕສໍ ອມິຕຸຕາທິກາໂວ ເວທິຕພ຺ໂພ. ວຸຕຸຕຍ຺ເຫຕໍ –

‘‘ທິໂສ ທິສໍ ຍນ຺ຕໍ ກຍິຣາ, ເວຣີ ວາ ປນ ເວຣິນໍ;

ມິຈ຺ຉາປ຺ຓິຫິຕໍ ຈິຕຸຕໍ, ປາປີໂຍ ນໍ ຕໂຕ ກເຣ’’ຕິ. (ຘ. ປ. ໔໒; ອຸທາ. ໓໓);

ຄາຖາສຸ ອຕຸຕໂນ ປ຺ເຣສ຺ຍ຺ຈ ອນຕຸຖໍ ຊເນຕີຕິ ອນຕຸຖຊນໂນ. ວຸຕຸຕຍ຺ເຫຕໍ –

‘‘ຍທປີ ລຸທ຺ໂຘ ອກິສງ຺ຂໂຣຕິ ກາເຍນ ວາຈາຍ ມນສາ ຕທປີ ອກຸສລໍ; ຍທປີ ລຸທ຺ໂຘ ໂລເກນ ອກິກູໂຕ ປຣິຍາທິນ຺ນຈິຕຸໂຕ ປຣສ຺ສ ອສຕາ ທຸກ຺ຂໍ ອຸປ຺ປາເທຕິ ວເຘນ ວາ ພນ຺ເຘນ ວາ ຊານິຍາ ວາ ຄຣຫາຍ ວາ ປພ຺ພາຊນາຍ ວາ ພລວມ຺ຫິ ພລຕຸໂຖ ອິຕິ, ຕທປີ ອກຸສລໍ, ອິຕິສ຺ສເມ ໂລກຊາ ໂລກນິທານາ ໂລກສມຸທຍາ ໂລກປ຺ຈຈຍາ ອເນເກ ປາປກາ ອກຸສລາ ຘມ຺ມາ ສມ຺ກວນ຺ຕີ’’ຕິ (ອ. ນິ. ໓.໗໐).

ອປຣມ຺ປິ ວຸຕຸຕໍ –

‘‘ຣຕຸໂຕ ໂຂ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ຣາເຄນ ອກິກູໂຕ ປຣິຍາທິນ຺ນຈິຕຸໂຕ ອຕຸຕພ຺ຍາພາຘາຍປີ ເຈເຕຕິ, ປຣພ຺ຍາພາຘາຍປີ ເຈເຕຕິ, ອຸກຍພ຺ຍາພາຘາຍປີ ເຈເຕຕິ, ເຈຕສິກມ຺ປິ ທຸກ຺ຂໍ ໂທມນສ຺ສໍ ປ຺ຜິສໍເວເທຕີ’’ຕິອາທິ (ອ. ນິ. ໓.໕໔).

ຈິຕຸຕປ຺ປໂກປໂນຕິ ຈິຕຸຕສງ຺ໂຂກໂນ. ໂລໂກ ຫິ ໂລກນີເຍ ວຕຸຖຸສ຺ມິ ອຸປ຺ປ຺ຊ຺ຊມາໂນ ຈິຕຸຕໍ ໂຂເກນ຺ໂຕ ປໂກເປນ຺ໂຕ ວິປຣິຓາເມນ຺ໂຕ ວິກາຣໍ ອາປາເທນ຺ໂຕ ອຸປ຺ປ຺ຊຊຕິ, ປສາທາທິວເສນ ປວຕຸຕິຕຸໍ ນ ເທຕິ. ກຍມນ຺ຕຣໂຕ ຊາຕໍ, ຕໍ ຊໂນ ນາວພຸຊ຺ຊຕີຕິ ຕໍ ໂລກສງ຺ຂາຕໍ ອນ຺ຕຣໂຕ ອພ຺ກນ຺ຕເຣ ອຕຸຕໂນ ຈິຕຸເຕເຍວ ຊາຕໍ ອນຕຸຖຊນນຈິຕຸຕປ຺ປໂກປນາທີ ກຍໍ ກຍເຫຕຸໍ ອຍໍ ພາລມຫາຊໂນ ນາວພຸຊ຺ຊຕິ ນ ຊານາຕີຕິ.

ລຸທ຺ໂຘ ອຕຸຖໍ ນ ຊານາຕີຕິ ອຕຸຕຕຸຖປຣຕຸຖາທິເກທໍ ອຕຸຖໍ ຫິຕໍ ລຸທຘປຸຄ຺ຄໂລ ຍຖາກູຕໍ ນ ຊານາຕິ. ຘມ຺ມໍ ນ ປສ຺ສຕີຕິ ທສກຸສລກມ຺ມປຖຘມ຺ມມ຺ປິ ລຸທ຺ໂຘ ໂລເກນ ອກິກູໂຕ ປຣິຍາທິນ຺ນຈິຕຸໂຕ ນ ປສ຺ສຕິ ປ຺ຈຈກ຺ຂໂຕ ນ ຊານາຕິ, ປເຄວ ອຸຕຸຕຣິມນຸສ຺ສຘມ຺ມໍ. ວຸຕຸຕມ຺ປິ ເຈຕໍ –

‘‘ຣຕຸໂຕ ໂຂ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ຣາເຄນ ອກິກູໂຕ ປຣິຍາທິນ຺ນຈິຕຸໂຕ ອຕຸຕຕຸຖມ຺ປິ ຍຖາກູຕໍ ນ ປຊານາຕິ, ປຣຕຸຖມ຺ປິ ຍຖາກູຕໍ ນ ປຊານາຕິ, ອຸກຍຕຸຖມ຺ປິ ຍຖາກູຕໍ ນ ປຊານາຕີ’’ຕິອາທິ (ອ. ນິ. ໓.໕໔).

ອນ຺ຘຕມນ຺ຕີ ອນ຺ຘກາວກຣໍ ຕມໍ. ຍນ຺ຕິ ຍຕຸຖ. ກຸມ຺ມຕຸເຖ ຫິ ເອຕໍ ປ຺ຈຈຕຸຕວຈນໍ. ຍສ຺ມີ ກາເລ ໂລໂກ ສຫເຕ ອກິກວຕິ ນຣໍ, ອນ຺ຘຕມໍ ຕທາ ໂຫຕີຕິ. ຍນ຺ຕິ ວາ ກາຣຓວຈນໍ. ຍສ຺ມາ ໂລໂກ ອຸປ຺ປ຺ຊ຺ຊມາໂນ ນຣໍ ສຫເຕ ອກິກວຕິ, ຕສ຺ມາ ອນ຺ຘຕມໍ

ຕທາ ໂຫຕີຕິ ໂຍຊນາ, ຍ-ຕ-ສທ຺ທານໍ ເອກນ຺ຕສມ຺ພນ຺ຘ຺ຠາວໂຕ. ອຖ ວາ ຍນ຺ຕິ ກິຣິຍາປຣາມສນໍ, ''ໂລໂກ ສໜເຕ''ຕິ ເອຕ຺ຖ ຍເທຕໍ ໂລກສ຺ສ ສໜນໍ ອຠິກວນໍ ວຸຕ຺ຕໍ. ເອຕໍ ອນ຺ຘກາວກຣສ຺ສ ຕມສ຺ສ ຄມນໍ ອຸປ຺ປາໂທຕິ ອຕ຺ໂຖ. ອຖ ວາ ຍໍ ນຣໍ ໂລໂກ ສໜເຕ ອຠິກວຕິ, ຕສ຺ສ ອນ຺ຘຕມໍ ຕທາ ໂຫຕິ, ຕໂຕ ຈ ລຸທ຺ໂຘ ອຕ຺ຖໍ ນ ຊານາຕິ, ລຸທ຺ໂຘ ຘມ຺ມໍ ນ ປສ຺ສຕີຕິ ເອວເມຕ຺ຖ ອຕ຺ໂຖ ທຏ຺ຐພ຺ໂພ.

ໂຍ ຈ ໂລກໍ ປໜນ຺ຕ຺ວານາຕິ ໂຍ ປຸພ຺ພຠາເຄ ຕທງ຺ຄວເສນ ວິກ຺ຂມ຺ກນວເສນ ຈ ຍຖາຣໜໍ ສມຖວິປສ຺ສນາຫິ ໂລກໍ ປຊຫິຕ຺ວາ ຕຖາ ປຊຫນເຫຕຸ ໂລກເນຍ຺ເຍ ທິພ຺ເພປີ ຮູປາທິເກ ອຸປຏ຺ຐິເຕ ນ ລຸພ຺ຠຕິ, ພລວວິປສ຺ສນານຸຠາເວນ ໂລໂກ ປຫີຍເຕ ຕມ຺ຫາຕິ ຕສ຺ມາ ອຣິຍປຸຄ຺ຄລາ ອຣິຍມຄ຺ເຄນ ໂລໂກ ປຫີຍຕິ ປຊຫີຍຕິ, ອຈ຺ຈນ຺ຕເມວ ປຣິຈ຺ຈຊີຍຕີ. ຍຖາ ກິໍ? ອຸທພິນ຺ທູວ ໂປກ຺ຂຣາຕິ ປທຸມິນິປຕ຺ຕາໂຕ ອຸທກພິນ຺ທຸ ວິຍ. ເສສຄາຖາສຸປິ ອິມິນາ ນເຍນ ອຕ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພ.

ຕຖາ ໂທສສ຺ສ –

''ຍທປີ ທຸຏ຺ໂຐ ອຠິສງ຺ຂໂຣຕິ ກາເຍນ ວາຈາຍ ມນສາ ຕທປີ ອກຸສລໍ; ຍທປີ ທຸຏ຺ໂຐ ໂທເສນ ອຠິຠູໂຕ ປຣິຍາທິນ຺ນຈິຕ຺ໂຕ ປຣສ຺ສ ອສຕາ ທຸກ຺ຂໍ ອຸປ຺ປາເທຕິ ວເຘນ ວາ ພນ຺ຘເນນ ວາ ຊານິຍາ ວາ ຄຣຫາຍ ວາ ປພ຺ພາຊນາຍ ວາ ພລວມ຺ຫິ ພລຕ຺ໂຖ ອິຕິ, ຕທປີ ອກຸສລໍ. ອິຕິສ຺ສເມ ໂທສຊາ ໂທສນິທານາ ໂທສສມຸທຍາ ໂທສປ຺ຈ຺ຈຍາ ອເນເກ ປາປກາ ອກຸສລາ ຘມ຺ມາ ສມ຺ຠວນ຺ຕີ''ຕິ (ອ. ນິ. ໓.໗໐).

ຕຖາ –

''ທຸຏ຺ໂຐ ໂຂ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ໂທເສນ ອຠິຠູໂຕ ປຣິຍາທິນ຺ນຈິຕ຺ໂຕ ອຕ຺ຕພ຺ຍາພາຘາຍປີ ເຈເຕຕິ, ປຣພ຺ຍາພາຘາຍປີ ເຈເຕຕິ, ອຸຠຍພ຺ຍາພາຘາຍປີ ເຈເຕຕິ ເຈຕສິກມ຺ປີ ທຸກ຺ຂໍ ໂທມນສ຺ສໍ ປຏິສໍເວເທຕີ''ຕິ (ອ. ນິ. ໓.໕໔).

ຕຖາ –

''ທຸຏ຺ໂຐ ໂຂ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ໂທເສນ ອຠິຠູໂຕ ປຣິຍາທິນ຺ນຈິຕ຺ໂຕ ອຕ຺ຕຕ຺ຖມ຺ປີ ຍຖາຠູຕໍ ນ ປຊານາຕິ , ປຣຕ຺ຖມ຺ປີ ຍຖາຠູຕໍ ນ ປຊານາຕິ, ອຸຠຍຕ຺ຖມ຺ປີ ຍຖາ ຠູຕໍ ນ ປຊານາຕີ''ຕິ (ອ. ນິ. ໓.໕໔) –

ອາທິສຸຕ຺ຕປທານຸສາເຣນ ອນຕ຺ຖຊນນຕາ ອຕ຺ຖຫານິເຫຕຸຕາ ຈ ເວທິຕພ຺ພາ.

ຕຖາ ໂມຫສ຺ສ ''ຍທປີ ມູລ຺ໂຫ ອຠິສງ຺ຂໂຣຕິ ກາເຍນ ວາຈາຍ ມນສາ''ຕິອາທິນາ (ອ. ນິ. ໓.໗໐), ''ມູລ຺ໂຫ ໂຂ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ໂມເຫນ ອຠິຠູໂຕ ປຣິຍາທິນ຺ນຈິຕ຺ໂຕ ອຕ຺ຕພ຺ຍາພາຘາຍປີ ເຈເຕຕີ''ຕິອາທິນາ(ອ. ນິ. ໓.໕໔), ''ອຕ຺ຕຕ຺ຖມ຺ປີ ຍຖາຠູຕໍ ນ ປຊານາຕີ''ຕິອາທິນາ (ອ. ນິ. ໓.໕໔) ຈ ອາຄຕສຸຕ຺ຕປທານຸສາເຣນ ເວທິຕພ຺ພາ.

ຕາລປກ຺ກໍວພນ຺ຘນາຕິ ຕາລຜລໍ ວິຍ ອຸສ຺ສຸປ຺ປາເທນ ວຕ຺ຜໂຕ, ຕຕິຍມຄ຺ຄສາຕຸປ຺ປາເທນ ຕສ຺ສ ຈິຕ຺ຕໂຕ ໂທໂສ ປຫີຍຕິ, ປຣິຈ຺ຈຊີຍຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ. ໂມຫໍ ວິຫນ຺ຕິ ໂສ ສພ຺ພນ຺ຕິ ໂສ ອຣິຍປຸຄ຺ຄໂລ ສພ຺ພໍ ອນວເສສໍ ໂມຫໍ ຈຕຸຕ຺ຖມຄ຺ເຄນ ວິຫນ຺ຕິ ວິຘມຕິ ສມຸຈ຺ຊິນ຺ທຕີ. ອາທິຈ຺ໂຈວຸທຍໍ ຕມນ຺ຕິ ອາທິຈ຺ໂຈ ວິຍ ອຸທຍໍ ອຸຄ຺ຄຈ຺ຊນ຺ໂຕ ຕມໍ ອນ຺ຘກາຣໍ.

ນວມສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາ.

໑໐. ເທວທຕ຺ຕສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ

໘໙. ທສເມ ຕີຫິ, ຠິກ຺ຂເວ, ອສທ຺ຘມ຺ເມຫິ ອຠິຠູໂຕຕິ ກາ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິ? ເທວທຕ຺ເຕ ຫິ ອວີຈິມຫານິຣຍໍ ປວິຏ຺ເຐ ເທວທຕ຺ຕປກ຺ຂິຍາ ອຍ຺ຍຕິຕ຺ຖິຍາ ຈ ''ສມເຓນ ໂຄຕເມນ ອຠິສປ຺ໂຕ ເທວທຕ຺ໂຕ ປຖວິໍ ປວິຏ຺ໂຐ''ຕິ ອພ຺ຠາຈິກ຺ຂິສ຺ສຸ. ຕໍ ສຸຕ຺

ວາ ສາສເນ ອນຠິປ຺ປສນ຺ນາ ມນຸສ຺ສາ “ສິຍາ ນຸ ໂຂ ເອຕເທວໍ, ຍຖາ ອິເມ ຠຓນ຺ຕີ”ຕິ ອາສງ຺ກໍ ອຸປ຺ປາເທສ຺ສຸໍ. ຕໍ ປວຕ຺ຕິໍ ຠິກ຺ຂູ ຠຄວໂຕ ອາໂຣເຈສ຺ສຸໍ. ອຖ ຠຄວາ “ນ, ຠິກ຺ຂເວ, ຕຖາຄຕາ ກສ຺ສຈິ ອຠິສປໍ ເທນ຺ຕິ, ຕສ຺ມາ ນ ເທວທຕ຺ໂຕ ມຍາ ອຠິສປິໂຕ, ອຕ຺ຕໂນ ກມ຺ເມເນວ ນິຣຍໍ ປວິຏ຺ໂຐ”ຕິ ວຕ຺ວາ ເຕສໍ ມິຈ຺ຉາຄາຫໍ ປຏິເສເຘນ຺ໂຕ ອິມາຍ ອຏ຺ຐຸປ຺ປຕ຺ຕິຍາ ອິທໍ ສຸຕ຺ຕໍ ອຠາສິ.

ຕຕ຺ຖ ອສທ຺ຘມ຺ເມຫີຕິ ອສຕໍ ຘມ຺ເມຫິ, ອສນ຺ເຕຫິ ວາ ຘມ຺ເມຫິ. ອເຕກິຈ຺ໂຉຕິ ພຸທ຺ເຘຫິປິ ອນິວຕ຺ຕນິຍຕ຺ຕາ ອວີຈິນິພ຺ພຕ຺ຕິຍາ ຕິກິຈ຺ຉາຠາວໂຕ ອເຕກິຈ຺ໂຉ, ອຕິກິຈ຺ຉນີໂຍຕິ ອຕ຺ໂຖ. ອສນ຺ຕຄຸຓສມ຺ຠາວນາສິປ຺ປາເຍນ ປວຕ຺ຕາ ປາປາ ອິຈ຺ຉາ ເອຕສ຺ສາຕິ ປາປິຈ຺ໂຉ, ຕສ຺ສ ຠາໂວ ປາປິຈ຺ຉຕາ, ຕາຍ. “ອຫໍ ພຸທ຺ໂຘ ຠວິສ຺ສາມິ, ສງ຺ຆໍ ປຣິຫຣິສ຺ສາມີ”ຕິ ຕສ຺ສ ອິຈ຺ຉາ ອຸປ຺ປນ຺ນາ. ໂກກາລິກາທໂຍ ປາປາ ລາມກາ ມິຕ຺ຕາ ເອຕສ຺ສາຕິ ປາປມິຕ຺ໂຕ, ຕສ຺ສ ຠາໂວ ປາປມິຕ຺ຕຕາ, ຕາຍ. ອຸຕ຺ຕຣິກຣຓີເຍຕິ ຌານາຠິຎ຺ຎາຫິ ອຸຕ຺ຕຣິກຣຓີເຍ ອນຘິຄນ຺ຕພ຺ເພ ມຄ຺ຄຜເລ ອນຘິຄເຕ ສຕິ ເອວ, ຕໍ ອນຘິຄນ຺ຕ຺ວາຕິ ອຕ຺ໂຖ. ໂອຣມຕ຺ຕເກນາຕິ ອປ຺ປມຕ຺ຕເກນ ຌານາຠິຎ຺ຎາມຕ຺ເຕນ. ວິເສສາຘິຄເມນາຕິ ອຸຕ຺ຕຣິມນຸສ຺ສຘມ຺ມາຘິຄເມນ. ອນ຺ຕຣາຕິ ເວມຌ຺ເຌ. ໂວສານໍ ອາປາທີຕິ ອກຕກິຈ຺ໂຈວ ສມາໂນ “ກຕກິຈ຺ໂຈມ຺ຫີ”ຕິ ມຎ຺ຎມາໂນ ສມຓຘມ຺ມໂຕ ວິຄມໍ ອາປຌ຺ຌິ. ອິຕິ ຠຄວາ ອິມິນາ ສຸຕ຺ເຕນ ວິເສສໂຕ ປຸຖຸຌ຺ຌນຠາເວ ອາທີນວໍ ປກາເສສິ ຠາຣິໂຍ ປຸຖຸຌ຺ຌນຠາໂວ, ຍຕ຺ຣ ຫິ ນາມ ຌານາຠິຎ຺ຎາປຣິໂຍສານາ ສມ຺ປຕ຺ຕິໂຍ ນິພ຺ພຕ຺ເຕຕ຺ວາປິ ອເນການຕ຺ຖາວຫໍ ນານາວິຘໍ ທຸກ຺ຂເຫຕຸໍ ອສນ຺ຕຄຸຓສມ຺ຠາວນໍ ອສປ຺ປຸຣິສສໍສຄ຺ຄໍ ອາລສິຍານຸໂຍຄຎ຺ຈ ອວິຌຫນ຺ໂຕ ອວີຈິມ຺ຫິ ກປ຺ປຏ຺ຐິຍໍ ອເຕກິຈ຺ຉໍ ຠິພ຺ພິສໍ ປສວິສ຺ສຕີຕິ.

ຄາຖາສຸ ມາຕິ ປຏິເສເຘ ນິປາໂຕ. ຌາຕູຕິ ເອກໍເສນ. ໂກຈີຕິ ສພ຺ພສງ຺ຄາຫກວຈນໍ. ໂລກສ຺ມິນ຺ຕິ ສຕ຺ຕໂລເກ. ອິທໍ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ “ອິມສ຺ມິໍ ສຕ຺ຕໂລເກ ໂກຈິ ປຸຄ຺ຄໂລ ເອກໍເສນ ປາປິຈ຺ໂຉ ມາ ໂຫຕູ”ຕິ. ຕທມິນາປີ ຌານາຖ, ປາປິຈ຺ຉານໍ ຍຖາ ຄຕີຕິ ປາປິຈ຺ຉານໍ ປຸຄ຺ຄລານໍ ຍຖາ ຄຕິ ຍາທິສີ ນິປ຺ຜຕ຺ຕິ, ຍາທິໂສ ອຠິສມ຺ປຣາໂຍ, ຕໍ ອິມິນາປີ ກາຣເຓນ ຌານາຖາຕິ ເທວທຕ຺ຕໍ ນິທສ຺ເສນ຺ໂຕ ເອວມາຫ. ປຓ຺ຑິໂຕຕິ ສມຎ຺ຎາໂຕຕິ ປຣິຍຕ຺ຕິພາຫຸສ຺ຈ຺ເຈນ ປຓ຺ຑິໂຕຕິ ຎາໂຕ. ຠາວິຕຕ຺ໂຕຕິ ສມ຺ມໂຕຕິ ຌານາຠິຎ຺ຎາຫິ ຠາວິຕຈິຕ຺ໂຕຕິ ສມ຺ຠາວິໂຕ. ຕຖາ ຫິ ໂສ ປຸພ຺ເພ “ມຫິທ຺ຘິໂກ ໂຄຘິປຸຕ຺ໂຕ, ມຫານຸຠາໂວ ໂຄຘິປຸຕ຺ໂຕ”ຕິ ຘມ຺ມເສນາປຕິນາປິ ປສໍສິໂຕ ອໂຫສິ. ຌລໍວ ຍສສາ ອຏ຺ຐາ, ເທວທຕ຺ໂຕຕິ ວິສ຺ສຸໂຕຕິ ອຕ຺ຕໂນ ກິຕ຺ຕິຍາ ປຣິວາເຣນ ຌລນ຺ໂຕ ວິຍ ໂອຠາເສນ຺ໂຕ ວິຍ ຄິໂຕ ເທວທຕ຺ໂຕຕິ ເອວໍ ວິສ຺ສຸໂຕ ປາກໂຏ ອໂຫສິ. “ເມ ສຸຕ຺ຕ”ນ຺ຕິປິ ປາໂຐ, ມຍາ ສຸຕໍ ສຸຕມຕ຺ຕໍ, ກຕິປາເຫເນວ ອຕຖາຠູຕຕ຺ຕາ ຕສ຺ສ ຕໍ ປຓ຺ຑິຈ຺ຈາທິ ສວນມຕ຺ຕເມວາຕິ ອຕ຺ໂຖ.

ໂສ ສມານມນຸຈິຓ຺ໂຓ, ອາສຌ຺ຌ ນໍ ຕຖາຄຕນ຺ຕິ ໂສ ເອວໍຠູໂຕ ເທວທຕ຺ໂຕ “ພຸທ຺ໂຘປິ ສກ຺ຍປຸຕ຺ໂຕ, ອຫມ຺ປິ ສກ຺ຍປຸຕ຺ໂຕ, ພຸທ຺ໂຘປິ ສມໂຓ, ອຫມ຺ປິ ສມໂຓ, ພຸທ຺ໂຘປິ ອິທ຺ຘິມາ, ອຫມ຺ປິ ອິທ຺ຘິມາ, ພຸທ຺ໂຘປິ ທິພ຺ພຈກ຺ຂຸໂກ, ອຫມ຺ປິ ທິພ຺ພຈກ຺ຂຸໂກ, ພຸທ຺ໂຘປິ ທິພ຺ພໂສຕໂກ, ອຫມ຺ປິ ທິພ຺ພໂສຕໂກ, ພຸທ຺ໂຘປິ ເຈໂຕປຣິຍຎາຓລາຠີ, ອຫມ຺ປິ ເຈໂຕປຣິຍຎາຓລາຠີ, ພຸທ຺ໂຘປິ ອຕີຕານາຄຕປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ເນ ຘມ຺ເມ ຌານາຕິ, ອຫມ຺ປິ ເຕ ຌານາມີ”ຕິ ອຕ຺ຕໂນ ປມາຓໍ ອຌານິຕ຺ວາ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘໍ ອຕ຺ຕນາ ສມສມຏ຺ຐປເນນ ສມານໍ ອາປຌ຺ຌນ຺ໂຕ “ອິທານາຫໍ ພຸທ຺ໂຘ ຠວິສ຺ສາມິ, ຠິກ຺ຂຸສງ຺ຆໍ ປຣິຫຣິສ຺ສາມີ”ຕິ ອຠິມາຣປ຺ປໂຍຌນາ ຕຖາຄຕໍ ອາສຌ຺ຌ ອາສາເທຕ຺ວາ ວິເຫເຐຕ຺ວາ. “ປມາທມນຸຌີໂນ”ຕິປິ ປຐນ຺ຕິ. ຕສ຺ສຕ຺ໂຖ “ວຸຕ຺ຕນເຍນ ປມາທໍ ອາປຌ຺ຌນ຺ໂຕ ປມາທໍ ນິສ຺ສາຍ ຠຄວຕາ ສທ຺ຘິໍ ຍຸຄຄ຺ຄາຫຈິຕ຺ຕຸປ຺ປາເທນ ສເທວ ຌານາຠິຎ຺ຎາຫິ ອນຸຌີໂນ ປຣິຫີໂນ”ຕິ. ອວີຈິນິຣຍໍ ປຕ຺ໂຕ, ຈຕຸທ຺ວາຣໍ ຠຍານກນ຺ຕິ ຌາລານໍ ຕຕ຺ຖ ອຸປ຺ປນ຺ນສຕ຺ຕານໍ ວາ ນິຣນ຺ຕຣຕາຍ “ອວີຈີ”ຕິ ລທ຺ຘນາມໍ ຈຕູສຸ ປສ຺ເສສຸ ຈຕຸມຫາທ຺ວາຣໂຍເຄນ ຈຕຸທ຺ວາຣໍ ອຕິຠຍານກໍ ມຫານິຣຍໍ ປຏິສນ຺ຘິຄ຺ຄຫຓວເສນ ປຕ຺ໂຕ. ຍຖາ ຫິ ວຸຕ຺ຕໍ –

“ຈຕຸກ຺ກຓ຺ໂຓ ຈຕຸທ຺ວາໂຣ, ວິຠຕ຺ໂຕ ຠາຄໂສ ມິໂຕ;

ອໂຍປາກາຣປຣິຍນ຺ໂຕ, ອຍສາ ປຏິກຸຌ຺ຌິໂຕ.

“ຕສ຺ສ ອໂຍມຍາ ຠູມິ, ຌລິຕາ ເຕຌສາ ຍຸຕາ;

ສມນ຺ຕາ ໂຍຌນສຕໍ, ຜຣິຕ຺ວາ ຕິຏ຺ຐຕິ ສພ຺ພທາ”ຕິ. (ມ. ນິ. ໓.໒໕໐; ອ. ນິ. ໓.໓໖; ເປ. ວ. ໖໙໓-໖໙໔; ຌາ. ໒.໑໙.໗໖-໗໗);

ອທຸຍຸຖສຸສາຕິ ອທຸຍຸຖຈິຕຸຕສຸສ។ ທຸພເກຕິ ທູເສຍຸຍ។ ຕເມວ ປາປໍ ຜຸສຕີຕິ ຕເມວ ອທຸຍຸຖທຸພກື ປາປປຸຄຸຄລໍ ປາປໍ ນິທີນໍ ປາປຜລໍ ຜຸສຕິ ປາປຸຕາຕິ ອກີກວຕິ។ ເກສຸມາຕິ ວິປຸລກາເວນ ຄມຸກີຣກາເວນ ຈ ກີສາເປນຸໂຕ ວິຍ, ວິປຸລຄມຸກີໂຣຕິ ອຕຸໂຖ។ ວາເທນາຕິ ໂທເສນ។ ວີທີສຕີຕິ ພາສຕິ ອາສາເທຕິ។ ວາໂທ ຕມຸທີ ນ ຣູຫຕີຕິ ຕສຸມີ ຕຖາຄເຕ ປເຣນ ອາໂຣປິຍມາໂນ ໂທໂສ ນ ຣຸຫຕິ, ນ ຕິຍຸຖຕິ, ວິສກຸມຸໂກ ວິຍ ສມຸທຸທສຸສ, ນ ຕສຸສ ວິກາຣໍ ຊເນຕີຕິ ອຕຸໂຖ។

ເອວໍ ລທີ ຄາຖາທີ ປາປິຈຸລຕາທີສມນຸນາຄຕສຸສ ນີຣຍູປຄກາວທສຸສເນນ ທຸກຸຂໂຕ ອປຣິມຸຕຸຕຕໍ ທສຸເສຕຸວາ ອິທານີ ຕປຸປົຜິປກຸຂສມຸມສມນຸນາຄຕສຸສ ທຸກຸຂກຸຂຍໍ ທສຸເສນຸໂຕ ''ຕາທີສໍ ມິຕຸຕ''ນຸຕິ ໂອສານຄາຖມາຫ។ ຕສຸສຕຸໂຖ – ຍສຸສ ສມຸມາ ປຜິປນຸນສຸສ ມຄຸຄານຸໂຄ ປຜິປຕຸຕິມຄຸຄໍ ອນຸຄໂຕ ສມຸມາ ປຜິປນຸໂນ ອປຸປິຈຸລຕາທີຄຸຕາສມນຸນາຄເມນ ສກລວຍຸຜທຸກຸຂສຸສ ຂຍໍ ປຣິໂຍສານໍ ປາປຸເຕຍຸຍ។ ຕາທີສໍ ພຸທຸຊໍ ວາ ພຸທຸຊສາວກໍ ວາ ປຕຸທີໂຕ ສປຸປຌຸໂລ, ອຕຸຕໂນ ມິຕຸຕໍ ກຸພເພຖ ເຕນ ເມຕຸຕີກໍ ກເຣຍຸຍ, ຕລຸຈ ເສເວຍຸຍ ຕເມວ ປຍິຣຸປາເສຍຸຍາຕິ។

ອິຕິ ອິມສຸມີ ວຄຸເຄ ລຍຸຖສຕຸຕມສຸຕຸເຕສຸ ວິວຍຸຜໍ ກຖິຕໍ, ອິຕເຣສຸ ວຍຸຜວິວຍຸຜໍ ກຖິຕໍ។

ທສມສຸຕຸຕວຕຸຕນາ ນິຍຸຖິຕາ។

ຈຕຸຕຸຖວຄຸຄວຕຸຕນາ ນິຍຸຖິຕາ។

໕។ ປລຸຈມວຄຸໂຄ

໑។ ອຄຸຄປຸປສາທສຸຕຸຕວຕຸຕນາ

໙໐។ ປລຸຈມວຄຸຄສຸສ ປຖເມ ອຄຸຄປຸປສາທາຕິ ເອຕຸຖ ອຍໍ ອຄຸຄສທຸໂທ ອາທິໂກຍີໂກຍຸຖາສເສຍຸເຖສຸ ທີສຸສຕີ។ ຕຖາ ເຫສ ''ອຊຸຊຕຸຄເຄ, ສມຸມ ໂທວາຣິກ, ອາວຣາມີ ທຸວາຣໍ ນິຄຸຄຸຖານໍ ນິຄຸຄຸຖີນໍ (ມ។ ນິ។ ໒។໗໐)។ ອຊຸຊຕຸຄເຄ ປາຕຸເປຕໍ ສຣຕໍ ຄຕ''ນຸຕິ (ທີ។ ນິ។ ໑។໒໕໐; ປາຣາ។ ໑໕) ຈ ອາທີສຸ ອາທິມຸທີ ທີສຸສຕີ។ ''ເຕເນວ ອງຄຸລຄຸເຄນ ຕໍ ອງຄຸລຄຸຄໍ ປຣາມເສຍຸຍ (ກຖາ។ ໔໔໑)។ ອຸຈຸລຄຸຄໍ ເວລຸອຄຸຄ''ນຸຕິ ຈ ອາທີສຸ ໂກຍີຍໍ។ ''ອມຸພີລຄຸຄໍ ວາ ມທຸຣຄຸຄໍ ວາ ຕິຕຸຕກຄຸຄໍ ວາ (ສໍ។ ນິ។ ໕។໓໗໔)។ ອນຸຊານາມີ, ກີກຸຂເວ, ວິຫາຣຄຸເຄນ ວາ ປຣິເວຕຄຸເຄນ ວາ ກາເຊຕຸ''ນຸຕິ (ຈູລອວ។ ໓໑໗) ຈ ອາທີສຸ ໂກຍຸຖາເສ។ ''ອຍໍ ອິເມສໍ ຈຕຸນຸນໍ ປຸຄຸຄລານໍ ອຄຸໂຄ ຈ ເສຍຸໂຖ ຈ ອຸຕຸຕໂມ ຈ ປວໂຣ ຈ (ອ។ ນິ។ ໔។໙໕)។ ອຄຸໂຄຫມສຸມີ ໂລກສຸສາ''ຕິ ຈ ອາທີສຸ (ທີ។ ນິ។ ໒។໓໑; ມ។ ນິ។ ໓។໒໐໗) ເສຍຸເຖ។ ສຸວາຍມິຮາປີ ເສຍຸເຖເຍວ ທຍຸຖພຸໂພ។ ຕສຸມາ ອຄຸເຄສຸ ເສຍຸເຖສຸ ປສາທາ, ອຄຸຄກູຕາ ເສຍຸຖກູຕາ ວາ ປສາທາ ອຄຸຄປຸປສາທາຕິ ອຕຸໂຖ។

ປຸຣິມສຸມີລຸຈ ອຕຸເຖ ອຄຸຄສທຸເທນ ພຸທຸຊາທີຣຕນຕຸຕຍໍ ວຸຈຸຈຕິ។ ເຕສຸ ກຄວາ ຕາວ ອສທີສຍຸເຖນ, ຄຸຕວິສີຍຸຖຍຸເຖນ, ອສມສມຍຸເຖນ ຈ ອຄຸໂຄ។ ໂສ ຫີ ມຫາກີນີຫາຣໍ ທສນຸນໍ ປາຣມີນໍ ປວິຈຍລຸຈ ອາທີ ກຕຸວາ ເຕຫີ ໂພຮີສມຸການຄຸເຕຫີ ເຈວ ພຸທຸຮຄຸເຕຫີ ຈ ເສສຊເນຫີ ອສທິໂສຕີ ອສທີສຍຸເຖນ ອຄຸໂຄ។ ເຍ ຈສຸສ ຄຸຕາ ມຫາກຣຸຕາທໂຍ, ເຕ ເສສສຕຸຕານໍ ຄຸເຕຫີ ວິສີຍຸຖາຕິ ຄຸຕວິສີຍຸຖຍຸເຖນປີ ສພຸພສຕຸຕຸຕຸຕມຕາຍ ອຄຸໂຄ។ ເຍ ປນ ປຸຣິມກາ ສມຸມາສມຸພຸທຸຮາ ສພຸພສຕຸເຕຫີ ອສມາ, ເຕ ຫີ ສທຸຮີ ອຍເມວ ຣູປກາຍຄຸເຕຫີ ເຈວ ຮມຸມກາຍຄຸເຕຫີ ຈ ສໂມຕິ ອສມສມຍຸເຖນປີ ອຄຸໂຄ។ ຕຖາ ທຸລຸລກປາຕຸກາວໂຕ ອຈຸລຣິຍມນຸສຸສກາວໂຕ ພຫຸຊນຫິຕສຸຂາວຫໂຕ ອທຸຕິຍອສຫາຍາທີກາວໂຕ ຈ ກຄວາ ໂລເກ ອຄຸໂຄຕິ ວຸຈຸຈຕີ។ ຍຖາຫ –

''ເອກປຸຄຸຄລສຸສ , ກີກຸຂເວ, ປາຕຸກາໂວ ທຸລຸລໂກ ໂລກສຸມີ, ກຕມສຸສ ເອກປຸຄຸຄລສຸສ? ຕຖາຄຕສຸສ ອຣຫໂຕ ສມຸມາສມຸພຸທຸຮສຸສ។

''ເອກປຸຄຸຄໂລ , ກີກຸຂເວ, ໂລເກ ອຸປຸປຊຸຊມາໂນ ອຸປຸປຊຸຊຕິ ອຈຸລຣິຍມນຸສຸໂສ។

''ເອກປຸຄຸຄໂລ, ກີກຸຂເວ, ໂລເກ ອຸປຸປຊຸຊມາໂນ ອຸປຸປຊຸຊຕິ ພຫຸຊນ…ເປ… ສມຸມາສມຸພຸທຸໂຮ។

“ເອກປຸຄ຺ຄໂລ, ຠິກ຺ຂເວ, ໂລເກ ອຸປ຺ປຊ຺ຊມາໂນ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ, ອທຸຕິໂຍ ອສຫາໂຍ ອປ຺ປຏິໂມ ອປ຺ປຏິສໂມ ອປ຺ປຏິຠາໂຄ ອປ຺ປຏິປຸຄ຺ຄໂລ ອສໂມ ອສມສໂມ ທ຺ວິປທານໍ ອຄ຺ໂຄຯ ກຕໂມ ເອກປຸຄ຺ຄໂລ? ຕຖາຄໂຕ ອຣຫໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຘ”ຕິ (ອຯ ນິຯ ໑ຯ໑໗໐-໑໗໒, ໑໗໔)ຯ

ຘມ຺ມສງ຺ຆາປິ ອຄ຺ຄຘມ຺ມສງ຺ເຆຫິ ອສທິສຕ຺ເຕນ ວິສິຏ຺ຐຄຸຓຕາຍ ທຸລ຺ລຠປາຕຸຠາວາທິນາ ຈ ອຄ຺ຄາຯ ຕຖາ ຫິ ເຕສໍ ສ຺ວາກ຺ຂາຕຕາທິສຸປ຺ປຏິປນ຺ນຕາທິຄຸຓວິເສເສຫິ ອຄ຺ຄຘມ຺ມສງ຺ຆາ ສທິສາ ອປ຺ປຕຣນິຫີນາ ວາ ນຕ຺ຖິ, ກຸໂຕ ເສຏ຺ຐາຯ ສຍເມວ ຈ ປນ ເຕຫິ ວິສິຏ຺ຐຄຸຓຕາຍ ເສຏ຺ຐາຯ ຕຖາ ທຸລ຺ລຠຸປ຺ປາທອຈ຺ຈຣິຍຠາວພຫຸຊນຫິຕສຸຂາວຫາ ອທຸຕິຍອສຫາຍາທິສຠາວາ ຈ ເຕຯ ຍທຄ຺ເຄນ ຫິ ຠຄວາ ທຸລ຺ລຠປາຕຸຠາໂວ, ຕທຄ຺ເຄນ ຘມ຺ມສງ຺ຆາປີຕິຯ ອຈ຺ຈຣິຍາທິຠາເວປິ ເອເສວ ນໂຍຯ ເອວໍ ອຄ຺ເຄສຸ ເສຏ຺ເຐສຸ ອຸຕ຺ຕເມສຸ ປວເຣສຸ ຄຸຓວິສິຏ຺ເຐສຸ ປສາທາຕິ ອຄ຺ຄປ຺ປສາທາຯ

ທຸຕິຍສ຺ມິ ປນ ອຕ຺ເຖ ຍຖາວຸຕ຺ເຕສຸ ອຄ຺ເຄສຸ ພຸທ຺ຘາທີສຸ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິຍາ ອຄ຺ຄຠູຕາ ປສາທາ ອຄ຺ຄປ຺ປສາທາຯ ເຍ ປນ ອຣິຍມຄ຺ເຄນ ອາຄຕາ ອເວຈ຺ຈປ຺ປສາທາ, ເຕ ເອກນ຺ເຕເນວ ອຄ຺ຄຠູຕາ ປສາທາຕິ ອຄ຺ຄປ຺ປສາທາຯ ຍຖາຫ “ອິຘ , ຠິກ຺ຂເວ, ອຣິຍສາວໂກ ພຸທ຺ເຘ ອເວຈ຺ຈປ຺ປສາເທນ ສມນ຺ນາຄໂຕ ໂຫຕີ”ຕິອາທິ (ສໍຯ ນິຯ ໕ຯ໑໐໒໗)ຯ ອຄ຺ຄວິປາກຕ຺ຕາປີ ເຈເຕ ອຄ຺ຄປ຺ປສາທາຯ ວຸຕ຺ຕຎ຺ຫິ “ອຄ຺ເຄ ໂຂ ປນ ປສນ຺ນານໍ ອຄ຺ໂຄ ວິປາໂກ”ຕິຯ

ຍາວຕາຕິ ຍຕ຺ຕກາຯ ສຕ຺ຕາຕິ ປາຓິໂນຯ ອປທາຕິ ອປາທກາຯ ທ຺ວິປທາຕິ ທ຺ວິປາທກາຯ ເສສປທທ຺ວເຍປິ ເອເສວ ນໂຍຯ ວາ-ສທ຺ໂທ ສມຸຈ຺ຈຍຕ຺ໂຖ, ນ ວິກປ຺ປຕ຺ໂຖຯ ຍຖາ “ອນຸປ຺ປນ຺ໂນ ວາ ກາມາສໂວ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ, ອຸປ຺ປນ຺ໂນ ວາ ກາມາສໂວ ປວຑ຺ຒຕີ”ຕິ (ມຯ ນິຯ ໑ຯ໑໗) ເອຕ຺ຖ ອນຸປ຺ປນ຺ໂນ ຈ ອຸປ຺ປນ຺ໂນ ຈາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ຍຖາ ຈ “ຠູຕານໍ ວາ ສຕ຺ຕານໍ ຐິຕິຍາ ສມ຺ຠເວສີນໍ ວາ ອນຸຄ຺ຄຫາຍາ”ຕິ (ມຯ ນິຯ ໑ຯ໔໐໒; ສໍຯ ນິຯ ໒ຯ໑໒) ເອຕ຺ຖ ຠູຕານຎ຺ຈ ສມ຺ຠເວສີນຎ຺ຈາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ຍຖາ ຈ “ອຄ຺ຄິໂຕ ວາ ອຸທກໂຕ ວາ ມິຖຸເຠທໂຕ ວາ”ຕິ (ທີຯ ນິຯ ໒ຯ໑໔໒; ອຸທາຯ ໗໖; ມຫາວຯ ໒໓໖) ເອຕ຺ຖ ອຄ຺ຄິໂຕ ຈ ອຸທກໂຕ ຈ ມິຖຸເຠທໂຕ ຈາຕິ ອຕ຺ໂຖ, ເອວໍ “ອປທາ ວາ...ເປ... ອຄ຺ຄມກ຺ຂາຍຕີ”ຕິ ເອຕ຺ຖາປິ ອປທາ ຈ ທ຺ວິປທາ ຈາຕິ ສມ຺ປິຓ຺ຑນວເສນ ອຕ຺ໂຖ ທຏ຺ຐພ຺ໂພຯ ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ “ວາ-ສທ຺ໂທ ສມຸຈ຺ຈຍຕ຺ໂຖ, ນ ວິກປ຺ປຕ຺ໂຖ”ຕິຯ

ຣູປີໂນຕິ ຣູປວນ຺ໂຕຯ ນ ຣູປີໂນຕິ ອຣູປີໂນຯ ສຎ຺ຎີໂນຕິ ສຎ຺ຎາວນ຺ໂຕຯ ນ ສຎ຺ຎີໂນຕິ ອສຎ຺ຎີໂນຯ ເນວສຎ຺ຎີນາສຎ຺ຎີໂນ ນາມ ຠວຄ຺ຄປຣິຍາປນ຺ນາຯ ເອຕ຺ຕາວຕາ ຈ ກາມຠໂວ, ຣູປຠໂວ, ອຣູປຠໂວ, ເອກໂວກາຣຠໂວ, ຈຕຸໂວກາຣຠໂວ, ປຎ຺ຈໂວກາຣຠໂວ, ສຎ຺ຎີຠໂວ, ອສຎ຺ຎີຠໂວ, ເນວສຎ຺ຎີນາສຎ຺ຎີຠໂວຕິ ນວວິເຘປິ ຠເວ ສຕ຺ເຕ ອນວເສສໂຕ ປຣິຍາທິຍິຕ຺ວາ ທສ຺ເສຕິ ຘມ຺ມຣາຊາຯ ເອຕ຺ຖ ຫິ ຣູປີຄ຺ຄຫເຓນ ກາມຠໂວ ຣູປຠໂວ ປຎ຺ຈໂວກາຣຠໂວ ເອກໂວກາຣຠໂວ ຈ ທສ຺ສິໂຕ, ອຣູປີຄ຺ຄຫເຓນ ອຣູປຠໂວ ຈຕຸໂວກາຣຠໂວ ຈ ທສ຺ສິໂຕຯ ສຎ຺ຎີຠວາທໂຍ ປນ ສຣູເປເນວ ທສ຺ສິຕາຯ ອປທາທິຄ຺ຄຫເຓນ ກາມຠວປຎ຺ຈໂວກາຣຠວສຎ຺ຎີຠວານໍ ເອກເທໂສ ທສ຺ສິໂຕຕິຯ

ກສ຺ມາ ປເນຕ຺ຖ ຍຖາ ອທຸຕິຍສຸຕ຺ເຕ “ທ຺ວິປທານໍ ອຄ຺ໂຄ”ຕິ ທ຺ວິປທານໍ ຄຫຓເມວ ອກຕ຺ວາ ອປທາທິຄ຺ຄຫຓໍ ກຕນ຺ຕິ? ວຸຈ຺ຈເຕ – ອທຸຕິຍສຸຕ຺ເຕ ຕາວ ເສຏ຺ຐຕຣວເສນ ທ຺ວິປທຄ຺ຄຫຓເມວ ກຕໍຯ ອິມສ຺ມິຎ຺ຫິ ໂລເກ ເສຏ຺ໂຐ ນາມ ອຸປ຺ປຊ຺ຊມາໂນ ອປທຈຕຸປ຺ປທພຫຸປ຺ປເທສຸ ນ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ, ທ຺ວິປເທສຸເຍວ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິຯ ກຕເຣສຸ ທ຺ວິປເທສຸ? ມນຸສ຺ເສສຸ ເຈວ ເທເວສຸ ຈຯ ມນຸສ຺ເສສຸ ອຸປ຺ປຊ຺ຊມາໂນ ສກລໂລກໍ ວເສ ວຕ຺ເຕຕຸໍ ສມຕ຺ໂຖ ພຸທ຺ໂຘ ຫຸຕ຺ວາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິຯ ອງ຺ຄຸຕ຺ຕຣຏ຺ຐກຖາຍໍ ປນ “ຕິສຫສ຺ສີມຫາສຫສ຺ສີໂລກຘາຕຸໍ ວເສ ວຕ຺ເຕຕຸໍ ສມຕ຺ໂຖ”ຕິ (ອຯ ນິຯ ອຏ຺ຐຯ ໑ຯ໑ຯ໑໗໔) ວຸຕ຺ຕໍຯ ເທເວສຸ ອຸປ຺ປຊ຺ຊມາໂນ ທສສຫສ຺ສີໂລກຘາຕຸໍ ວເສ ວຕ຺ຕນໂກ ມຫາພ຺ຣຫ຺ມາ ຫຸຕ຺ວາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ, ໂສ ຕສ຺ສ ກປ຺ປິຍກາຣໂກ ວາ ອາຣາມິໂກ ວາ ສມ຺ປຊ຺ຊຕິຯ ອິຕິ ຕໂຕປິ ເສຏ຺ຐຕຣວເສເນວ “ທ຺ວິປທານໍ ອຄ຺ໂຄ”ຕິ ຕຕ຺ຖ ວຸຕ຺ໂຕ, ອິຘ ປນ ອນວເສສປຣິຍາທານວເສນ ເອວໍ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຍາວຕ຺ຕກາ ຫິ ສຕ຺ຕາ ອຕ຺ຕຠາວປຣິຍາປນ຺ນາ ອປທາ ວາ...ເປ... ເນວສຎ຺ຎີນາສຎ຺ຎີໂນ ວາ, ຕຖາຄໂຕ ເຕສໍ ອຄ຺ຄມກ຺ຂາຍຕີຕິຯ ນິທ຺ຘາຣເຓ ເຈຕໍ ສາມິວຈນໍ, ມກາໂຣ ປທສນ຺ຘິກໂຣຯ ອຄ຺ໂຄ ອກ຺ຂາຍຕີຕິ ປທວິຠາໂຄຯ

ອຄ຺ໂຄ ວິປາໂກ ໂຫຕີຕິ ອຄ຺ເຄ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ເຘ ປສນ຺ນານໍ ໂຍ ປສາໂທ, ໂສ ອຄ຺ໂຄ ເສຏ຺ໂຐ ອຸຕ຺ຕໂມ ໂກຏິຠູໂຕ ວາ, ຕສ຺ມາ ຕສ຺ສ ວິປາໂກປິ ອຄ຺ໂຄ ເສຏ຺ໂຐ ອຸຕ຺ຕໂມ ໂກຏິຠູໂຕ ອຸຬາຣຕໂມ ປຓີຕຕໂມ ໂຫຕີຕິຯ ໂສ ປນ ປສາໂທ ທ຺ວິໂຘ ໂລກິຍໂລກຸ

ຖຕຣເກຫໂຕ. ເຕສຸ ໂລກິຍສຸສ ຕາວ –

‘‘ເຍ ເກຈິ ພຸທຸຂໍ ສຣຕໍ ຄຕາເສ, ນ ເຕ ຄມິສຸສນຸຕິ ອປາຍກູມິ;

ປຫາຍ ມານຸສໍ ເທຫໍ, ເທວກາຍໍ ປຣິປູເຣສຸສນຸຕີ. (ທີ. ນິ. ໒.໓໓໒; ສໍ. ນິ. ໑.໓໗);

‘‘ພຸທຸໂຣຕິ ກິຕຸຕຍນຸຕສຸສ, ກາເຍ ກວຕິ ຍາ ປີຕິ;

ວຣເມວ ທິ ສາ ປີຕິ, ກສິເຕນປິ ຊມຸພຸທີປສຸສ.

‘‘ສຕໍ ຫຕຸຖີ ສຕໍ ອສຸສາ, ສຕໍ ອສຸສຕຣີ ຣຖາ;

ສຕໍ ກຸຍຸຍາສຫສຸສານິ, ອາມຸກຸກມຄິກຸຕຸຫລາ;

ເອກສຸສ ປທວີຕິຫາຣສຸສ, ກລໍ ນາຄຸຄນຸຕິ ໂສລສີ’’. (ສໍ. ນິ. ໑.໒໔໒; ຈູລວ. ໓໐໕);

‘‘ສາທຸ ໂຂ, ເທວານມິນຸທ, ພຸທຸຂໍ ສຣຕຄມນໍ ໂຫຕິ, ພຸທຸຂໍ ສຣຕຄມນເຫຕຸ ໂຂ, ເທວານມິນຸທ, ເອວມິເທກຈຸເຈ ສຕຸຕາ ກາຍສຸສ ເກທາ ປຣໍ ມຣຕາ ສຸຄຕີ ສຄຸຄໍ ໂລກໍ ອຸປປຊຊນຸຕີ. ເຕ ອຸເຍ ເທເວ ທສທີ ຖາເນທີ ອທິຄຸຫນຸຕິ – ທິພຸເພນ ອາຍຸນາ, ທິພຸເພນ ວຕຸເຕນ, ທິພຸເພນ ສຸເຂນ, ທິພຸເພນ ຍເສນ, ທິພຸເພນ ອາທິປເຕຍຸເຍນ, ທິພຸເພທິ ຣູເປທິ, ທິພຸເພທິ ສຸທຸເທທິ, ທິພຸເພທິ ຄນຸເທທິ, ທິພຸເພທິ ຣເສທິ, ທິພຸເພທິ ໂຜຍຸຖພຸເພທີ’’ຕິ (ສໍ. ນິ. ໔.໓໔໑) –

ເອວມາທີນໍ ສຸຕຸຕປທານໍ ວເສນ ປສາທສຸສ ຜລວິເສສໂຍໂຄ ເວທິຕພຸໂພ. ຕສຸມາ ໂສ ອປາຍທຸກຸຂວິນິວຕຸຕເນນ ສທຸທີ ສມຸປຕຸຕິກເວສຸ ສຸຂວິປາກທາຍໂກຕິ ທຍຸຖພຸໂພ. ໂລກຸຕຸຕໂຣ ປນ ສາມຄຸຄຜລວິປາກທາຍໂກ ວຍຸຍທຸກຸຂວິນິວຕຸຕໂກ ຈ. ສພຸໂພປີ ຈາຍໍ ປສາໂທ ປຣມຸປຣາຍ ວຍຸຍທຸກຸຂໍ ວິນິວຕຸເຕຕິເຍວ. ວຸຕຸຕຄຸເທຕໍ –

‘‘ຍສຸມີ , ກິກຸຂເວ, ສມເຍ ອຣິຍສາວໂກ ອຕຸຕໂນ ສທຸຂໍ ອນຸສຸສຣຕິ, ເນວສຸສ ຕສຸມີ ສມເຍ ຣາຄປຣິຍຸຍຖິຕໍ ຈິຕຸຕໍ ໂຫຕິ, ນ ໂທສປຣິຍຸຍຖິຕໍ, ນ ໂມຫປຣິຍຸຍຖິຕໍ ຈິຕຸຕໍ ໂຫຕິ, ອຸຊຸຄຕເມວສຸສ ຕສຸມີ ສມເຍ ຈິຕຸຕໍ ໂຫຕີ. ອຸຊຸຄຕຈິຕຸຕສຸສ ປາໂມຊຊໍ ຊາຍຕິ, ປມຸທິຕສຸສ ປີຕິ ຊາຍຕິ…ເປ… ນາປຣໍ ອິຕຸຖຸຕຸຕາຍາຕິ ປຊານາຕີ’’ຕິ (ອ. ນິ. ໖.໑໐; ໒໖).

ຂມຸມາຕິ ສກາວຂມຸມາ. ສງຂຕາຕິ ສເມຈຸຈ ສມຸກູຍຍ ປຈຸຈເຍທິ ກຕາຕິ ສງຂຕາ, ສປຸປຈຸຈຍຂມຸມາ. ເທຕູທິ ປຈຸຈເຍທິ ຈ ນ ເກທິຈິ ກຕາຕິ ອສງຂຕາ, ອປຸປຈຸຈຍນິພຸພານໍ. ສງຂຕານໍ ປຝິໂຍຄີກາເວນ ‘‘ອສງຂຕາ’’ຕິ ປຸຖຸວຈນໍ. ວິຣາໂຄ ເຕສໍ ອຄຸຄມກຸຂາຍຕີຕິ ເຕສໍ ສງຂຕາສງຂຕຂມຸມານໍ ໂຍ ວິຣາຄສງຂາໂຕ ອສງຂຕຂມຸໂມ, ໂສ ສກາເວເນວ ສຕຸຫສຸຂຸມກາວໂຕ ສນຸຕຕຣປຕິຕຕຣກາວໂຕ ຄມຸກີຣາທິກາວໂຕ ມຫນີມຸມຫນາທິກາວໂຕ ຈ ອຄຸຄໍ ເສຍຸຖໍ ອຸຕຸຕມໍ ປວຣນຸຕິ ວຸຈຸຈຕີ. ຍທິທນຸຕິ ນິປາໂຕ, ໂຍ ອຍນຸຕິ ອຕຸໂຖ. ມທນິມຸມທໂນຕິອາທີນີ ສພຸພານີ ນິພຸພານເວວຈນານິເຍວ. ຕຖາ ທີ ຕໍ ອາຄມຸມ ມານມທປຸຣິສມທາທິໂກ ສພຸໂພ ມໂທ ນິມຸມທິຍຕີ ປມທຸທິຍຕີ, ກາມປິປາສາທິກາ ສພຸພາ ປິປາສາ ວິນີຍຕີ, ກາມາລຍາທິກາ ສພຸເພປີ ອາລຍາ ສມຸຄຸຂາຕີຍນຸຕີ, ສພຸເພປີ ກມຸມວຍຸຍກິເລສວຍຸຍວິປາກວຍຸຍາ ອຸປຈຸຈິຊຊນຸຕີ, ອຍຸຖສຕເກທາ ສພຸພາປີ ຕຕຸຫາ ຂີຍຕີ, ສພຸເພປີ ກິເລສາ ວິຣຊຊນຸຕິ, ສພຸພໍ ທຸກຸຂໍ ນິຣຸຊຊຕີ, ຕສຸມາ ມທນິມຸມທໂນ…ເປ… ນິໂຣໂຣຕິ ວຸຈຸຈຕີ. ຍາ ປເນສາ ຕຕຸຫາ ກເວນ ກວໍ, ຜເລນ ກມຸມໍ ວິນຕີ ສໍສິພຸພຕີຕິ ກຕວາ ວານນຸຕີ ວຸຈຸຈຕີ. ຕໍ ວານໍ ເອຕຸຖ ນຕຸຖິ, ເອຕສຸມີ ວາ ອສີຕ ເຕ ອຣິຍປຸຄຸຄລສຸສ ນ ໂຫຕີຕິ ນິພຸພານໍ.

ອຄຸໂຄ ວິປາໂກ ໂຫຕີຕິ ເອຕຸຖາປີ –

‘‘ເຍ ເກຈິ ຂມຸມໍ ສຣຕໍ ຄຕາເສ…ເປ…. (ທີ. ນິ. ໒.໓໓໒; ສໍ. ນິ. ໑.໓໗);

‘‘ສມ຺ໂມຕິ ກິຕ຺ຕຍບ຺ຕສ຺ສ, ກາເຍ ກວຕິ ຍາ ປີຕິ…ເປ…ຯ

‘‘ສາສຸ ໂຂ, ເທວານມິນ຺ທ, ສມ຺ມໍ ສຣຕາຄມນໍ ໂຫຕິຯ ສມ຺ມໍ ສຣຕາຄມນເຫຕຸ ໂຂ, ເທວານມິນ຺ທ, ເອວມິເສກຈ຺ເຈ…ເປ… ທິພ຺ເພຫິ ໂຜຍ຺ຖພ຺ເພຫີ’’ຕິ (ສໍຯ ນິຯ ໔ຯ໓໔໑) –

ເອວມາທີນໍ ສຸຕ຺ຕປທານໍ ວເສນ ສມ຺ເມ ປສາທສ຺ສ ຜລວິເສສໂຍໂຄ ເວທິຕພ຺ໂພຯ ເອວເມຕ຺ຖ ອສງ຺ຂຕສມ຺ມວເສເນວ ອຕ຺ຄກາໂວ ອາຄໂຕ, ສພ຺ພສງ຺ຂຕປົສຸສຣຕາທສ຺ສນຕ຺ຖໍ ອຣິຍມຄ຺ຄວເສນປີ ອຍມຕ຺ໂຖ ລພ຺ກເຕວຯ ວຸຕ຺ຕລ຺ເຫຕໍ –

‘‘ຍາວຕາ , ກິກ຺ຂເວ, ສມ຺ມາ ສງ຺ຂຕາ, ອຣິໂຍ ອຍ຺ຖງ຺ຄິໂກ ມຄ຺ໂຄ ເຕສໍ ອຄ຺ຄມກ຺ຂາຍຕີ’’ຕິ (ອຯ ນິຯ ໔ຯ໓໔)ຯ

‘‘ມຄ຺ຄານຍ຺ຖງ຺ຄິໂກ ເສຍ຺ໂຖ’’ຕິ ຈຯ (ສຯ ປຯ ໒໗໓)ຯ

ສງ຺ໜາ ວາ ຄຕາ ວາຕິ ຊນສມູຫສງ຺ຂາຕາ ຍາວຕາ ໂລເກ ສງ຺ໜາ ວາ ຄຕາ ວາຯ ຕຖາຄຕສາວກສງ຺ໂໜຕິ ອຍ຺ຖອຣິຍປ຺ຸຄຄລສມູຫສງ຺ຂາໂຕ ທິຍ຺ຖິສີລສາມລ຺ເລນ ສໍຫໂຕ ຕຖາຄຕສ຺ສ ສາວກສງ຺ໂໜຯ ເຕສໍ ອຄ຺ຄມກ຺ຂາຍຕິຕິ ອຕ຺ຕໂນ ສີລສມາສິປລ຺ຍາວິມຸຕ຺ຕິອາທິຄຸຕາວິເສເສນ ເຕສໍ ສງ຺ໜານໍ ອຄ຺ໂຄ ເສຍ຺ໂຖ ອຸຕ຺ຕໂມ ປວໂຣຕິ ວຸຈ຺ຈຕິຯ ຍທິທນ຺ຕິ ຍານິ ອິມານິ ຯ ຈຕ຺ຕາຣິ ປຸຣິສຍຸຄານີຕິ ຍຸຄລຸວເສນ ປຖມມຄ຺ຄຍ຺ໂຖ ປຖມຜລຍ຺ໂຖຕິ ອິທເມກໍ ຍຸຄລຸອໍ, ຍາວ ຈຕ຺ຕຸຖມຄ຺ຄຍ຺ໂຖ ຈຕ຺ຕຸຖຜລຍ຺ໂຖຕິ ອິທເມກໍ ຍຸຄລຸອນ຺ຕິ ເອວໍ ຈຕ຺ຕາຣິ ປຸຣິສຍຸຄານິຯ ອຍ຺ຖ ປຸຣິສປ຺ຸຄຄລາຕິ ປຸຣິສປ຺ຸຄຄລວເສນ ເອໂກ ປຖມມຄ຺ຄຍ຺ໂຖ ເອໂກ ປຖມຜລຍ຺ໂຖຕິ ອິມິນາ ນເຍນ ອຍ຺ຖ ປຸຣິສປ຺ຸຄຄລາຯ ເອຕ຺ຖ ຈ ປຸຣິໂສຕິ ວາ ປ຺ຸຄໂລຕິ ວາ ເອກຕ຺ຖານິ ເອຕານິ ປທານິ, ເວເນຍ຺ຍວເສນ ປເນວໍ ວຸຕ຺ຕໍຯ ເອສ ກຄວໂຕ ສາວກສງ຺ໂໜຕິ ຍານິມານິ ຍຸຄວເສນ ຈຕ຺ຕາຣິ ປຸຣິສຍຸຄານິ, ປາເຜກ຺ກໂຕ ອຍ຺ຖ ປຸຣິສປ຺ຸຄຄລາ, ເອສ ກຄວໂຕ ສາວກສງ຺ໂໜຯ

ອາຫຸເນຍ຺ໂຍຕິອາທີສຸ ອາເນຕ຺ວາ ຫຸນິຕພ຺ພນ຺ຕິ ອາຫຸນໍ, ທູຣໂຕປີ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ສີລວນ຺ເຕສຸ ທາຕພ຺ພນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ຈຕຸນ຺ນໍ ປຈ຺ຈຍານເມຕໍ ອທິວຈນໍຯ ມຫປ຺ຜລກາວກຣຕາໂຕ ຕໍ ອາຫຸນໍ ປຜິຄ຺ຄເຫຕຸໍ ຍຸຕ຺ໂຕຕິ ອາຫຸເນຍ຺ໂຍຯ ອຖ ວາ ທູຣໂຕປີ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ສພ຺ພໍ ສາປເຕຍ຺ຍມ຺ປີ ເອຕ຺ຖ ຫຸນິຕພ຺ພໍ, ສກ຺ກາທີນມ຺ປີ ອາຫວໍ ອຣຫຕີຕິ ວາ ອາຫວນີໂຍຯ ໂຍ ຈາຍໍ ພ຺ຣາຫ຺ມຕານໍ ອາຫວນີໂຍ ນາມ ອຄ຺ຄີ, ຍຕ຺ຖ ຫຸຕໍ ມຫປ຺ຜລນ຺ຕິ ເຕສໍ ລທ຺ສີ, ໂສ ເຈ ຫຸຕສ຺ສ ມຫປ຺ຜລຕາຍ ອາຫວນີໂຍ, ສງ຺ໂໜວ ອາຫວນີໂຍຯ ສງ຺ເໜ ຫຸຕລ຺ຫີ ມຫປ຺ຜລໍ ໂຫຕິຯ ຍຖາຫ –

‘ໂຍ ຈ ວສ຺ສສຕໍ ຊນ຺ຕຸ, ອຄ຺ຄີ ປຣິຈເຣ ວເນ;

ເອກລ຺ຈ ກາວິຕຕ຺ຕານໍ, ມຸຫຸຕ຺ຕມປິ ປູຊເຍ;

ສາ ເອວ ປູຊນາ ເສຍ຺ໂຍ, ຍລ຺ເຈ ວສ຺ສສຕໍ ຫຸຕ’’ນ຺ຕິຯ (ສຯ ປຯ ໑໐໗);

ຕຍິທໍ ນິກາຍນ຺ຕເຣ ‘‘ອາຫວນີໂຍ’’ຕິ ປທໍ ອິສ ‘‘ອາຫຸເນຍ຺ໂຍ’’ຕິ ອິມິນາ ປເທນ ອຕ຺ຖໂຕ ເອກໍ, ພ຺ຍລ຺ຊນໂຕ ປນ ກິລ຺ຈິມຕ຺ຕ ເມວ ນານໍ, ຕສ຺ມາ ເອວມຕ຺ຖວຕ຺ຕນາ ກຕາຯ

ປາຫຸເນຍ຺ໂຍຕິ ເອຕ຺ຖ ປນ ປາຫຸນໍ ວຸຈ຺ຈຕິ ທິສາວິທິສໂຕ ອາຄຕານໍ ປິຍມນາປານໍ ລາຕິມິຕ຺ຕານໍ ອຕ຺ຖາຍ ສກ຺ກາເຣນ ປຜິຍຕ຺ຕໍ ອາຄນ຺ຕຸກທານໍ, ຕມ຺ປີ ຖເປຕ຺ວາ ເຕ ຕຖາຣູເປ ປາຫຸນເກ ສງ຺ໜສ຺ເສວ ທາຕຸໍ ຍຸຕ຺ຕໍຯ ຕຖາ ເຫສ ເອກພຸທ຺ທນ຺ຕເຣປີ ທິສ຺ສຕິ ອພ຺ໂພກິຕ຺ຕລ຺ຈຯ ອຍໍ ປເນຕ຺ຖ ປທຕ຺ໂຖ – ‘‘ປິຍມນາປຕ຺ຕກເຣຫິ ສມ຺ເມຫີ ສມນ຺ນາຄໂຕ’’ຕິ ເອວໍ ປາຫຸນມສ຺ສ ທາຕຸໍ ຍຸຕ຺ຕໍ, ປາຫຸນລ຺ຈ ປຜິຄ຺ຄເຫຕຸໍ ຍຸຕ຺ໂຕຕິ ປາຫຸເນຍ຺ໂຍຯ ເຍສໍ ປນ ປາຫວນີໂຍຕິ ປາລຸອີ, ເຕສໍ ຍສ຺ມາ ສງ຺ໂໜ ປຸພ຺ພກາຣໍ ອຣຫຕິ, ຕສ຺ມາ ສງ຺ໂໜ ສພ຺ພປຖມໍ ອາເນຕ຺ວາ ເອຕ຺ຖ ຫຸນິຕພ຺ພນ຺ຕິ ປາຫວນີໂຍ, ສພ຺ພປ຺ປກາເຣນ ວາ ອາຫວໍ ອຣຫຕີຕິ ປາຫວນີໂຍຯ ສ຺ວາຍມິສ ເຕເນວ ອຕ຺ເຖນ ປາຫຸເນຍ຺ໂຍຕິ ວຸຈ຺ຈຕິຯ

‘‘ທກ຺ຂິຓາ’’ຕິ ປຣໂລກໍ ສທ຺ທຫິຕ຺ວາ ທາຕພ຺ພທານໍ, ຕໍ ທກ຺ຂິຓໍ ອຣຫຕິ ທກ຺ຂິຓາຍ ວາ ຫິໂຕ ມຫປ຺ຜລກາວກຣເຓນ ວິໂສທນໂຕຕິ ທກ຺ຂິເຓຍ຺ໂຍ. ອຸໂກ ຫຕ຺ເຖ ສິຣສິ ປຕິຏ຺ຊເປຕ຺ວາ ສພ຺ພໂລເກນ ກຣິຍມານໍ ອຎ຺ຊລິກມ຺ມໍ ອຣຫຕີຕິ ອຎ຺ຊລິກຣຓີໂຍ. ອນຸຕ຺ຕຣໍ ປຸຎ຺ຎກ຺ເຂຕ຺ຕໍ ໂລກສ຺ສາຕິ ສພ຺ພໂລກສ຺ສ ອສທິສໍ ປຸຎ຺ຎວິຣູຫນຏ຺ຊານໍ. ຍຖາ ຫິ ຣຕ຺ຕສາລີນໍ ວາ ຍວານໍ ວາ ວິຣູຫນຏ຺ຊານໍ ‘‘ຣຕ຺ຕສາລິກ຺ເຂຕ຺ຕໍ ຍວກ຺ເຂຕ຺ຕ’’ນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ, ເອວໍ ສງ຺ໂຆ ສເທວກສ຺ສ ໂລກສ຺ສ ປຸຎ຺ຎວິຣູຫນຏ຺ຊານໍ. ສງ຺ຆໍ ນິສ຺ສາຍ ຫິ ໂລກສ຺ສ ນານປ຺ປກາຣຫິຕສຸຂນິພ຺ພຕ຺ຕການິ ປຸຎ຺ຎານິ ວິຣູຫນ຺ຕິ, ຕສ຺ມາ ສງ຺ໂຆ ອນຸຕ຺ຕຣໍ ປຸຎ຺ຎກ຺ເຂຕ຺ຕໍ ໂລກສ຺ສ. ອິສາປີ –

‘‘ເຍ ເກຈິ ສງ຺ຆໍ ສຣຓໍ ຄຕາເສ…ເປ…. (ທີ. ນິ. ໒.໓໓໒; ສໍ. ນິ. ໑.໓໗);

‘‘ສງ຺ໂຆຕິ ກິຕ຺ຕຍນ຺ຕສ຺ສ, ກາເຍ ກວຕິ ຍາ ປີຕິ…ເປ…’’.

‘‘ສາຘຸ ໂຂ, ເທວານມິນ຺ທ, ສງ຺ຆໍ ສຣຓຄມນໍ ໂຫຕິ, ສງ຺ຆໍ ສຣຓຄມນເຫຕຸ ໂຂ ເທວານມິນ຺ທ…ເປ… ທິພ຺ເພຫິ ໂຜຏ຺ຐພ຺ເພຫີ’’ຕິ (ສໍ. ນິ. ໔.໓໔໑) –

ອາທີນໍ ສຸຕ຺ຕປທານໍ ວເສນ ສງ຺ເຆ ປສາທສ຺ສ ຜລວິເສສໂຍໂຄ, ເຕນສ຺ສ ອຄ຺ຄຕາ ອຄ຺ຄວິປາກຕາ ຈ ເວທິຕພ຺ພາ. ຕຖາ ອນຸຕ຺ຕຣິຍປຓິລາໂກ ສຕ຺ຕມກວາທິໂຕ ປຏ຺ຐາຍ ວຏ຺ຏທຸກ຺ຂສມຸຈ຺ເຈໂທ ອນຸຕ຺ຕຣສຸຂາຘິຄໂມຕິ ເອວມາທິອຸລຸອາຣຜລນິປ຺ຜາທນວເສນ ອຄ຺ຄວິປາກຕາ ເວທິຕພ຺ພາ.

ຄາຖາສຸ ອຄ຺ຄໂຕຕິ ອຄ຺ເຄ ຣຕນຕ຺ຕເຍ, ອຄ຺ຄກາວໂຕ ວາ ປສນ຺ນານໍ. ອຄ຺ຄໍ ຘມ຺ມນ຺ຕິ ອຄ຺ຄສກາວໍ ພຸທ຺ຘສຸພຸທ຺ຘຕໍ ຘມ຺ມສຸຘມ຺ມຕໍ ສງ຺ຆສຸປ຺ປຓິປຕ຺ຕຶ ຣຕນຕ຺ຕຍສ຺ສ ອນຎ຺ຎສາຘາຣຓໍ ອຸຕ຺ຕມສກາວໍ , ທສພລາທິສ຺ວາກ຺ຂາຕຕາທິສຸປ຺ປຓິປນ຺ນຕາທິຄຸຓສກາວໍ ວາ ວິຊານຕໍ ວິຊານນ຺ຕານໍ. ເອວໍ ສາຘາຣຓໂຕ ອຄ຺ຄປ຺ປສາທວຕ຺ຖຸໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ອິທານິ ອສາຘາຣຓໂຕ ຕໍ ວິກາເຄນ ທສ຺ເສຕຸໍ ‘‘ອຄ຺ເຄ ພຸທ຺ເຘ’’ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ. ຕຕ຺ຖ ປສນ຺ນານນ຺ຕິ ອເວຈ຺ຈປ຺ປສາເທນ ອິຕຣປ຺ປສາເທນ ຈ ປສນ຺ນານໍ ອຘິມຸຕ຺ຕານໍ. ວິຣາຄູປສເມຕິ ວິຣາເຄ ອຸປສເມ ຈ, ສພ຺ພສ຺ສ ຣາຄສ຺ສ ສພ຺ເພສໍ ກິເລສານໍ ອຈ຺ຈນ຺ຕວິຣາຄເຫຕຸກູເຕ ອຈ຺ຈນ຺ເຕາປສມເຫຕຸກູເຕ ຈາຕິ ອຕ຺ໂຖ. ສຸເຂຕິ ວຏ຺ຏທຸກ຺ຂກ຺ຂຍກາເວນ ສງ຺ຂາຣູປສມສຸຂກາເວນ ຈ ສຸເຂ.

ອຄ຺ຄສ຺ມິ ທານໍ ທທຕນ຺ຕິ ອຄ຺ເຄ ຣຕນຕ຺ຕເຍ ທານໍ ເທນ຺ຕານໍ ເທຍ຺ຍຘມ຺ມໍ ປຣິຈ຺ຈຊນ຺ຕານໍ. ຕຕ຺ຖ ຘຣມານໍ ກຄວນ຺ຕໍ ຈຕູຫິ ປຈ຺ຈເຍຫິ ອຸປຏ຺ຐຫນ຺ຕາ ປູເຊນ຺ຕາ ສກ຺ກໂຣນ຺ຕາ ປຣິນິພ຺ພຸຕຎ຺ຈ ກຄວນ຺ຕໍ ອຸທ຺ທິສ຺ສ ຘາຕ຺ເຈຕິຍາທິເກ ອຸປຏ຺ຐຫນ຺ຕາ ປູເຊນ຺ຕາ ສກ຺ກໂຣນ຺ຕາ ພຸທ຺ເຘ ທານໍ ທທນ຺ຕິ ນາມ. ‘‘ຘມ຺ມໍ ປູເຊສ຺ສາມາ’’ຕິ ຘມ຺ມຘເຣ ປຸຄ຺ຄເລ ຈຕູຫິ ປຈ຺ຈເຍຫິ ອຸປຏ຺ຐຫນ຺ຕາ ປູເຊນ຺ຕາ ສກ຺ກໂຣນ຺ຕາ ຘມ຺ມຎ຺ຈ ຈິຣຏ຺ຐິຕິກໍ ກໂຣນ຺ຕາ ຘມ຺ເມ ທານໍ ທທນ຺ຕິ ນາມ. ຕຖາ ອຣິຍສງ຺ຆໍ ຈຕູຫິ ປຈ຺ຈເຍຫິ ອຸປຏ຺ຐຫນ຺ຕາ ປູເຊນ຺ຕາ ສກ຺ກໂຣນ຺ຕາ ຕໍ ອຸທ຺ທິສ຺ສ ອິຕຣສ຺ມິມ຺ປິ ຕຖາ ປຓິປຊ຺ຊນ຺ຕາ ສງ຺ເຆ ທານໍ ທທນ຺ຕິ ນາມ. ອຄ຺ຄໍ ປຸຎ຺ຎໍ ປວຑ຺ຒຕີຕິ ເອວໍ ຣຕນຕ຺ຕເຍ ປສນ຺ເນນ ເຈຕສາ ອຸລຸອາຣໍ ປຣິຈ຺ຈາຄໍ ອຸລຸອາຣຎ຺ຈ ປູຊາສກ຺ກາຣໍ ປວຕ຺ເຕນ຺ຕານໍ ທິວເສ ທິວເສ ອຄ຺ຄໍ ອຸລຸອາຣໍ ກຸສລໍ ອຸປຈີຍຕີ. ອິທານິ ຕສ຺ສ ປຸຎ຺ຎສ຺ສ ອຄ຺ຄວິປາກຕາຍ ອຄ຺ຄກາວໍ ທສ຺ເສຕຸໍ ‘‘ອຄ຺ຄໍ ອາຍູ’’ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ. ຕຕ຺ຖ ອຄ຺ຄໍ ອາຍູຕິ ທິພ຺ພໍ ວາ ມານຸສໍ ວາ ອຄ຺ຄໍ ອຸລຸອາຣຕມໍ ອາຍຸ. ປວຑ຺ຒຕີຕິ ອຸປຣູປຣິ ພ຺ຣູຫຕິ. ວຓ຺ໂຓຕິ ຣູປສມ຺ປທາ. ຍໂສຕິ ປຣິວາຣສມ຺ປທາ. ກິຕ຺ຕີຕິ ຖຸຕິໂຆໂສ. ສຸຂນ຺ຕິ ກາຍິກໍ ເຈຕສິກຎ຺ຈ ສຸຂໍ. ພລນ຺ຕິ ກາຍພລໍ ຎາຓພລຎ຺ຈ.

ອຄ຺ຄສ຺ສ ທາຕາຕິ ອຄ຺ຄສ຺ສ ຣຕນຕ຺ຕຍສ຺ສ ທາຕາ, ອຖ ວາ ອຄ຺ຄສ຺ສ ເທຍ຺ຍຘມ຺ມສ຺ສ ທານໍ ອຸລຸອາຣໍ ກຕ຺ວາ ຕຕ຺ຖ ປຸຎ຺ຎໍ ປວຕ຺ເຕຕາ. ອຄ຺ຄຘມ຺ມສມາຫິໂຕຕິ ອຄ຺ເຄນ ປສາທຘມ຺ເມນ ທານາທິຘມ຺ເມນ ຈ ສມາຫິໂຕ ສມນ຺ນາຄໂຕ ອຈລປ຺ປສາທຍຸຕ຺ໂຕ, ຕສ຺ສ ວາ ວິປາກກູເຕຫິ ພຫຸຊນສ຺ສ ປີຍມນາປຕາທິຘມ຺ເມຫິ ຍຸຕ຺ໂຕ. ອຄ຺ຄປ຺ປຕ຺ໂຕ ປໂມທຕີຕິ ຍຕ຺ຖ ຍຕ຺ຖ ສຕ຺ຕນິກາເຍ ອຸປ຺ປນ຺ໂນ, ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ອຄ຺ຄກາວໍ ເສຏ຺ຐກາວໍ ອຘິຄໂຕ, ອຄ຺ຄກາວໍ ວາ ໂລກຸຕ຺ຕຣມຄ຺ຄຜລໍ ອຘິຄໂຕ ປໂມທຕິ ອກິຣມຕິ ປຣິຕຸສ຺ສຕີຕິ.

ປໍາມສຸຕຸຕວຕຸຕນາ ນິຍຸກິຕາ຺

໔຺ ຊີວິກສຸຕຸຕວຕຸຕນາ

໕໑຺ ທຸຕິຍໍ ອຍຸຖຸປ຺ປຕຸຕິວເສນ ເທສິຕໍ຺ ເອກສ຺ມິຍ຺ຫິ ສມເຍ ກຄວຕິ ກປິລວຕຸຖຸສ຺ມີ ນິຄ຺ໂຣທາຣາເມ ວິຫຣນ຺ເຕ ກິກ຺ຂູ ອາຄນ຺ຕຸກກິກ຺ຂູນໍ ເສນາສນານີ ປັຍ຺ຍາເປນ຺ຕາ ປັຕຸຕຈີວຣານີ ປັຝິສາເມນ຺ຕາ ສາມເຕຣາ ຈ ລາກກາຊນິຍຍຸຖາເນ ສມ຺ປັຕຸຕສມ຺ປັຕຸຕານໍ ລາກໍ ຄຕຸຫນ຺ຕາ ອຸຈ຺ຈາສທ຺ທາ ມຫາສທ຺ທາ ອເຫສຸໍ຺ ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ກຄວາ ກິກ຺ຂູ ປັຕາເມສິ຺ ເຕ ກີຣ ສພ຺ເພວ ນວາ ອສຸນາຄຕາ ອິມໍ ສມ຺ມວິນຍໍ຺ ຕໍ ຍຕ຺ວາ ມຫາພ຺ຣຫ຺ມາ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ''ອກິນນ຺ທຕຸ, ກນ຺ເຕ, ກຄວາ ກິກ຺ຂຸສງ຺ພ''ນ຺ຕິ (ມ຺ ນິ຺ ໔຺໑໕໗) ເຕສໍ ປັຕາມິຕກິກ຺ຂູນໍ ອນຸຄ຺ຄຕຸຫນໍ ຍາຈິ຺ ກຄວາ ຕສ຺ສ ໂອກາສໍ ອກາສິ຺ ອຖ ມຫາພ຺ຣຫ຺ມາ ''ກຕາວ ກາໂສ ໂຂມ຺ຫິ ກຄວຕາ''ຕິ ກຄວນ຺ຕໍ ອກິວາເທຕ຺ວາ ປທກ຺ຂິຕໍ ກຕ຺ວາ ປັກ຺ກາມິ຺ ອຖ ກຄວາ ''ກິກ຺ຂຸສງ຺ໂພ ອາຄຈ຺ຉຕູ''ຕິ ອານນ຺ທຕຸເຖຣສ຺ສ ອາກາຣໍ ທສ຺ເສສິ຺ ອຖ ເຕ ກິກ຺ຂູ ອານນ຺ທຕຸເຖເຣນ ປັກ຺ໂກສິຕາ ກຄວນ຺ຕໍ ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ສາຣຊ຺ຊມານຣູປາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທີສ຺ຸ ກຄວາ ເຕສໍ ສປ຺ປາຍເທສນໍ ວີມໍສນ຺ໂຕ ''ອິເມ ອາມິສເຫຕຸ ປັຕາມິຕາ, ປີຕຸທິຍາໂລປສມ຺ມເທສນາ ເນສໍ ສປ຺ປາຍາ''ຕິ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ''ອນ຺ຕມິທໍ, ກິກ຺ຂເວ''ຕິ ອິມໍ ເທສນໍ ເທເສສິ຺

ຕຕ຺ຣາຍໍ ອນ຺ຕສທ຺ໂທ ''ສນ຺ຕິ, ກິກ຺ຂເວ, ເອເກ ສມຕພ຺ຣາຫ຺ມຕາ ປຸພ຺ພນ຺ຕກປ຺ປິກາ ປຸພ຺ພນ຺ຕານຸທິຍຸກິໂນ''ຕິອາທີສຸ (ທີ຺ ນິ຺ ໑຺໔໕) ໂກຍຸຖາເສ ອາຄໂຕ຺ ''ອນ຺ຕມກາສີ ທຸກ຺ຂສ຺ສ, ອນ຺ຕວາ ອຍໍ ໂລໂກ ປຣິວຍຸໂມ''ຕິອາທີສຸ (ທີ຺ ນິ຺ ໑຺໔໕) ປຣິຈ຺ເຉເທ຺ ''ຫຣິຕນ຺ຕໍ ວາ ປຖນ຺ຕໍ ວາ ເສລນ຺ຕໍ ວາ''ຕິອາທີສຸ (ມ຺ ນິ຺ ໑຺໓໐໔) ມຣິຍາທາຍໍ຺ ''ອນ຺ຕໍ ອນ຺ຕຄຸຕ''ນ຺ຕິອາທີສຸ (ທີ຺ ນິ຺ ໔຺໓ກຖ; ຂ຺ຸ ປາ຺ ໓຺ທ຺ວຕຸຕິສາກາຣ) ສຣີຣາວຍເວ ''ຈຣນ຺ຕິ ໂລເກ ປຣິວາຣຉນ຺ນາ, ອນ຺ໂຕ ອສຸທ຺ຊາ ພຫີ ໂສກມານາ''ຕິ ອາທີສຸ (ສໍ຺ ນິ຺ ໑຺໑໘໘; ມຫານິ຺ ໑໕໑) ຈິຕ຺ເຕ຺ ''ອປ຺ເປກຈ຺ຈານີ ອຸປ຺ປລານີ ວາ ປທຸມານີ ວາ ປຸຕ຺ຫຣີການີ ວາ ອຸທເກ ຊາຕານີ ອຸທເກ ສໍວທ຺ຌານີ ອຸທການຸຄ຺ຄຕານີ ອນ຺ໂຕ ນິມຸຄ຺ຄໂປ຺ສີນີ''ຕິອາທີສຸ (ທີ຺ ນິ຺ ໔຺໖໕; ສໍ຺ ນິ຺ ໑຺໑໗໘; ມຫາວ຺ ໕) ອພ຺ກນ຺ຕເຣ຺

''ມິຄານໍ ໂກຍຸຖຸໂກ ອນ຺ໂຕ, ປັກ຺ຂີນໍ ປັນ ວາຍໂສ;

ເອຣຕ຺ໂທ ອນ຺ໂຕ ຣຸກ຺ຂານໍ, ຕໂຍ ອນ຺ຕາ ສມາຄຕາ''ຕິ຺ (ຊາ຺ ໑຺໓຺໑໓໘) –

ອາທີສຸ ລາມເກ຺ ອິສາປີ ລາມເກ ເອວ ທຍຸຖພ຺ໂພ຺ ຕສ຺ມາ ອນ຺ຕມິທໍ ກິກ຺ຂເວ ຊີວິການນ຺ຕິ ກິກ຺ຂເວ ອິທໍ ຊີວິການໍ ອນ຺ຕໍ ປຈ຺ຉິມໍ ລາມກໍ, ສພ຺ພນິຫີນໍ ຊີວິຕນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ຺ ຍທິທໍ ປິຕ຺ໂຫລຸຍນ຺ຕິ ຍໍ ອິທໍ ປິຕ຺ຫປຣິເຍສເນນ ກິກ຺ຂາຈຣິຍາຍ ຊີວິກໍ ກປ຺ເປນ຺ຕສ຺ສ ຊີວິຕໍ຺ ອຍໍ ປເນຕ຺ຖ ປທຕ຺ໂຖ – ປິຕ຺ຫາຍ ອຸລຕິຕິ ປິຕ຺ໂຫໂລ, ຕສ຺ສ ກມ຺ມໍ ປິຕ຺ໂຫລຍໍ, ປິຕ຺ຫປຣິເຍສເນນ ຊີວິກາຕິ ອຕ຺ໂຖ຺

ອກິສາໂປຕິ ອກ຺ໂກໂສ຺ ກຸປິຕາ ຫິ ມນຸສ຺ສາ ອຕ຺ຕໂນ ປຈ຺ຈຕ຺ຖິກໍ ''ປີໂລຕິກຂຕ຺ທໍ ນິວາເສຕ຺ວາ ກປາລຫຕ຺ໂຖ ປິຕ຺ທໍ ປຣິເຍສມາໂນ ຈເຣຍ຺ຍາສີ''ຕິ ອກ຺ໂກສນ຺ຕິ຺ ອຖ ວາ ''ກື ຕຸຍ຺ທໍ ອກາຕພ຺ພໍ ອຕ຺ຖິ, ໂຍ ຕ຺ວໍ ເອວໍ ພລວີຣິຍູປປນ຺ໂນປີ ຫິໂຣຕ຺ຕປ຺ປໍ ປຫາຍ ກປໂຕ ປິຕ຺ໂຫໂລ ວິຈຣສິ ປຕ຺ຕປາຕີ''ຕິ ເອວມ຺ປີ ອກ຺ໂກສນ຺ຕິເຍວ຺ ຕຍ຺ຈໂຂ ເອຕນ຺ຕິ ຕໍ ເອຕໍ ອກິສປມ຺ປີ ສມານໍ ປິຕ຺ໂຫລຍໍ຺ ກຸລປຸຕ຺ຕາ ອຸເປນ຺ຕິ ອຕ຺ຖວສິກາຕິ ມມ ສາສເນ ຊາຕິກຸລປຸຕ຺ຕາ ຈ ອາຈາຣກຸລປຸຕ຺ຕາ ຈ ອຕ຺ຖວສິກາ ກາຣຕາວສິກາ ຫຸຕ຺ວາ ກາຣຕາວສໍ ປັຝິຈ຺ຈ ອຸເປນ຺ຕິ ອຸປຄຈ຺ຉນ຺ຕິ຺

ຣາຊາກິນີຕາຕິອາທີສຸ ເຍ ຣຍ຺ໂຍ ສນ຺ຕກໍ ຂາທິຕ຺ວາ ຣຍ຺ຍາ ພນ຺ຒນາຄາເຣ ພນ຺ຒາປິຕາ ປລາຍິຕ຺ວາ ປພ຺ພຊນ຺ຕິ, ເຕ ຣຍ຺ຍາ ພນ຺ຒນໍ ອກິນີຕຕ຺ຕາ ຣາຊາກິນີຕາ ນາມ຺ ເຍ ປນ ໂຈເຣຫິ ອຍວີຍໍ ຄເຫຕ຺ວາ ເອກຈ຺ເຈສຸ ມາຣິຍມາເນສຸ ເອກຈ຺ເຈ ''ມຍໍ ສາມິ ຕຸມ຺ເຫຫິ ວິສ຺ສຍຸຖາ ເຄຫໍ ອນຊ຺ຊາວສິຕ຺ວາ ປພ຺ພຊິສ຺ສາມ, ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ຍໍ ຍໍ ພຸທ຺ສປູຊາທິປຸຍ຺ຍໍ ກຣິສ຺ສາມ, ຕໂຕ ຕໂຕ ຕຸມ຺ຫາກໍ ປຕ຺ຕີ ທສ຺ສາມາ''ຕິ ເຕຫິ ວິສ຺ສຍຸຖາ ປພ຺ພຊນ຺ຕິ, ເຕ ໂຈຣາກິນີຕາ ນາມ ໂຈເຣຫິ ມາເຣຕພ຺ພຕໍ ອກິນີຕຕ຺ຕາ຺ ເຍ ປນ ອິຕໍ ຄເຫຕ຺ວາ ປັຝິທາຕຸໍ ອສກ຺ໂກນ຺ຕາ ປລາຍິຕ຺ວາ ປພ຺ພຊນ຺ຕິ, ເຕ ອິຕຍຸຍາ ນາມ຺ ຕຍ຺ຈ ໂຂ ເອຕໍ ປິຕ຺ໂຫລຍໍ ກຸລປຸຕ຺ຕາ ມມ ສາສເນ ເນວ ຣາຊາກິນີຕາ…ເປ… ນ ອາຊີວິກາປກຕາ ອຸເປນ຺ຕິ, ອປີຈ ໂຂ 'ໂອຕິຕ຺ຕມ຺ຫາ ຊາຕິ

ຍາ…ເປ… ປ໌ຍ຺ຍາເຍຖາ''ຕິ ອຸເປັນ຺ຕິຕິ ປ໌ຫສມ຺ພນ຺ໂຘ຺

ຕຕ຺ຖ ໂຂຕິຕ຺ຕມ຺ຫາຕິ ໂຂຕິຕ຺ຕາ ອມ຺ຫາ຺ ຊາຕິຍາຕິອາທີສຸ ຕມ຺ຫີ ຕມ຺ຫີ ສຕ຺ຕນິກາເຍ ຂນ຺ຘານໍ ປ໌າມາກິນິພ຺ພຕ຺ຕິ ຊາຕິ, ປ໌ຣິປາໂກ ຊຣາ, ເກໂທ ມຣຕໍ຺ ຌາຕິໂຣຄໂກຄສີລທິຍ຺ຖິພ຺ຍສເນຫີ ຜຸຍ຺ຖສ຺ສ ສນ຺ຕາໂປ ອນ຺ໂຕ ນິຊ຺ຊານໍ ໂສໂກ, ເຕຫີ ຜຸຍ຺ຖສ຺ສ ວຈີວິປ຺ປລາໂປ ປ໌ຣິເທໂວ຺ ອນິຍ຺ຖໂພຍ຺ຖພ຺ພປ໌ຜິຫຕກາຍສ຺ສ ກາຍປີລຸອນໍ ທຸກ຺ຂໍ, ອາຆາຕວຕ຺ຖູສຸ ອຸປ໌ຫຕຈິຕ຺ຕສ຺ສ ເຈໂຕປີລຸອນໍ ໂທມນສ຺ສໍ຺ ຌາຕິພ຺ຍສນາທີຫີ ເອວ ຜຸຍ຺ຖສ຺ສ ປ໌ຣິເທເວນປີ ອຘິວາເສຕຸໍ ອສມຕ຺ຖສ຺ສ ຈິຕ຺ຕສນ຺ຕາປ໌ສມຸຍ຺ຖິໂຕ ກຸໂສ ອາຍາໂສ ອຸປ໌າຍາໂສ຺ ເອເຕຫີ ຊາຕິອາທີຫີ ໂຂຕິຕ຺ຕາ ທຸກ຺ໂຂຕິຕ຺ຕາ, ເຕຫີ ຊາຕິອາທີທຸກ຺ເຂຫີ ອນ຺ໂຕ ອນຸປ໌ວິຍ຺ຖາ຺ ທຸກ຺ຂປ໌ເຣຕາຕິ ເຕຫີ ທຸກ຺ຂທຸກ຺ຂວຕ຺ຖູຫີ ອກິກູຕາ຺ ຊາຕິອາທໂຍ ຫິ ທຸກ຺ຂສ຺ສ ວຕ຺ຖຸກາວໂຕ ທຸກ຺ຂາ, ທຸກ຺ຂກາວໂຕ ຈ ໂສກ ປ໌ຣິເທວທຸກ຺ຂໂທມນສ຺ສຸປ໌າຍາສາ ທຸກ຺ຂາຕິ຺ ອປ໌ເປ໌ວ ນາມ…ເປ… ປ໌ຍ຺ຍາເຍຖາຕິ ອິມສ຺ສ ສກລສ຺ສ ວຍ຺ຍທຸກ຺ຂຣາສິສ຺ສ ປ໌ຣິຈ຺ເຉທກຣຕໍ ໂອສານກິຣິຍາ ອປີ ນາມ ປ໌ຍ຺ຍາເຍຍ຺ຍ຺

ໂສ ຈ ໂຫຕິ ອກິຊ຺ຊາລູຕິ ອິທໍ ໂຍ ກຸລປ຺ຸຕ຺ໂຕ ''ທຸກ຺ຂສ຺ສນ຺ຕໍ ກຣິສ຺ສາມີ''ຕິ ປຸ໌ພ຺ເພ ຈິຕ຺ຕໍ ອຸປ໌ປ໌າເທຕ຺ວາ ປ໌ພ຺ພຊິໂຕ ອປ໌ຣກາເຄຕໍ ປ໌ພ຺ພຊ຺ຊໍ ຕຖາຣູປ໌ ກາຕຸໍ ນ ສກ຺ໂກຕິ, ຕໍ ທສ຺ເສຕຸໍ ວຸຕ຺ຕໍ຺ ຕຕ຺ຖ ອກິຊ຺ຊາລູຕິ ປ໌ຣກຕ຺ຆານໍ ອກິຊ຺ຊາຍິຕາ຺ ຕິພ຺ພສາຣາໂຄຕິ ພລວຣາໂຄ຺ ພ຺ຍາປ໌ນ຺ນຈິຕ຺ໂຕຕິ ພ຺ຍາປ໌າເທນ ປູ໌ຕິກູຕຕ຺ຕາ ວິປ໌ນ຺ນຈິຕ຺ໂຕ຺ ປ໌ທຸຍ຺ຖມນສງ຺ກປ໌ໂປ໌ຕິ ຕິຂິຕາສີງໂຄ ວິຍ ຈຕ຺ຆໂຄໂຕ ປ໌ເຣສໍ ອຸປ໌ຆາຕວເສນ ທຸຍ຺ຖຈິຕ຺ໂຕ຺ ມຸຍ຺ຖສ຺ສຕິຕິ ກຕ຺ຕນິກ຺ຂິຕ຺ຕກາໂກ ວິຍ, ມໍສນິກ຺ຂິຕ຺ຕສຸນໂຂ ວິຍ ຈ ນຍ຺ຖສ຺ສຕິ, ອິຘ ກຕໍ ເອຕ຺ຖ ນ ສຣຕິ຺ ອສມ຺ປ໌ຊາໂນຕິ ນິປ໌ປ໌ຍ຺ໂຍ ຂນ຺ຘາທິປ໌ຣິຈ຺ເຉທຣຫິໂຕ຺ ອສມາຫິໂຕຕິ ຈຕ຺ຆໂສເຕ ພທ຺ຘນາວາ ວິຍ ອສຕ຺ຖິໂຕ຺ ວິພ຺ກນ຺ຕຈິຕ຺ໂຕຕິ ປ໌ນ຺ຖາຣຸລ຺ຫມິໂຄ ວິຍ ກນ຺ຕມໂນ຺ ປ໌າກຕິນ຺ທ຺ຣິໂຍຕິ ຍຖາ ຄິຫີ ສໍວຣາກາເວນ ປ໌ຣິຄຸຄຫປ໌ຣິຊເນ ໂອໂລເກນ຺ຕິ ອສໍວຸຕິນ຺ທ຺ຣິຍາ, ເອວໍ ອສໍວຸຕິນ຺ທ຺ຣິໂຍ ໂຫຕິ຺

ຉວາລາຕນ຺ຕິ ຉວານໍ ທຫ຺ຌຍ຺ຖາເນ ອລາຕໍ຺ ອຸກໂຕປ໌ທິຕ຺ຕໍ ມຊ຺ເຊ ຄູຖຄຕນ຺ຕິ ປ໌ມາເຕນ ອຍ຺ຖງຄຸລມຕ຺ຕໍ ອຸກໂຕ ທ຺ວິສຸ ໂກຍິສຸ ອາທິຕ຺ຕໍ ມຊ຺ເຊ ຄູຖມກ຺ຂິຕໍ຺ ເນວ ຄາເມຕິ ສເຈ ຫິ ຕໍ ຍຸຄນງຄລໂຄປ໌ານສີປ໌ກ຺ຂປ໌າສກາທີນໍ ອຕ຺ຖາຍ ອຸປ໌ເນຕຸໍ ສກ຺ກາ ອສ຺ສ ຄາເມ ກຍ຺ຖຕ຺ຖໍ ຜເຣຍ຺ຍ຺ ສເຈ ເຂຕ຺ຕກຸຍິຍາ ກຍ຺ຖຕ຺ຖຣມຍ຺ຈກາທີນໍ ອຕ຺ຖາຍ ອຸປ໌ເນຕຸໍ ສກ຺ກາ ອສ຺ສ, ອຣຍ຺ເຍ ກຍ຺ຖຕ຺ຖໍ ຜເຣຍ຺ຍ຺ ຍສ຺ມາ ປ໌ນ ອຸກຍຕ຺ຖາປີ ນ ສກ຺ກາ, ຕສ຺ມາ ເອວໍ ວຸຕ຺ຕໍ຺ ຕຖູປ໌ມາຫນ຺ຕິ ຕຖູປ໌ມໍ ຉວາລາຕສທິສໍ ອຫໍ ອິມໍ ຍຖາວຸຕ຺ຕປ຺ຸຄ຺ຄລໍ ວທາມິ຺ ຄິຫິໂກຄາ ຈ ປ໌ຣິຫີໂນຕິ ໂຍ ອຄາເຣ ວສນ຺ເຕຫິ ຄິຫີຫີ ທາຍຊ຺ເຊ ກາຊິຍມາເນ ອຍ຺ຍຖາ ຈ ໂກໂຄ ລທ຺ຘພ຺ໂພ ອສ຺ສ, ຕໂຕ ຈ ປ໌ຣິຫີໂນ຺ ສາມຍ຺ຍຕ຺ຖຍ຺ຈາຕິ ອາຈຣິຍຸປ໌ຊ຺ຊາຍານໍ ໂອວາເທ ຖຕ຺ວາ ປ໌ຣິຍຕ຺ຕິປ໌ຜິເວຘວເສນ ປ໌ຕ຺ຕພ຺ພໍ ສາມຍ຺ຍຕ຺ຖຍ຺ຈ ນ ປ໌ຣິປູ໌ເຣຕິ຺ ອິມໍ ປ໌ນ ອຸປ໌ມໍ ສຕ຺ຖາ ນ ທຸສ຺ສີລສ຺ສ ວເສນ ອາຫຣິ , ປ໌ຣິສຸທ຺ຘສີລສ຺ສ ປ໌ນ ອລສສ຺ສ ອກິຊ຺ຊາທີຫີ ໂທເສຫີ ທູສິຕຈິຕ຺ຕສ຺ສ ປ຺ຸຄ຺ຄລສ຺ສ ວເສນ ອາຫຣິຕິ ເວທິຕພ຺ພໍ຺

ຄາຖາສຸ ຄິຫິໂກຄາຕິ ກາມສຸຂສມ຺ໂກຄໂຕ຺ ປ໌ຣິຫີໂນຕິ ຊີໂນ຺ ສາມຍ຺ຍຕ຺ຖນ຺ຕິ ປ໌ຜິເວຘພາຫຸສຈ຺ຈຍ຺ເຈວ ປ໌ຣິຍຕ຺ຕິພາຫຸສຈ຺ຈຍ຺ຈ຺ ຕາທິໂສ ຫິ ອສຸຕໍ ໂສຕຸໍ ສຸຕໍ ປ໌ຣິໂຍທາເປຕຸໍ ນ ສກ຺ໂກຕິ ອລສກາວໂຕ຺ ທຸຍ຺ຖ ກໂຄຕິ ທຸພ຺ກໂຄ, ອລກ຺ຂິໂກ ກາລຸອກຕ຺ຕິປຸ໌ຣິໂສ຺ ປ໌ຣິຘໍສມາໂນຕິ ວິນສ຺ສມາໂນ຺ ປ໌ກິເຣຕິຕິ ວິກິເຣຕິ ວິທ຺ຘໍເສຕິ຺ ສພ຺ພເມຕໍ ກາວິໂນ ສາມຍ຺ຍຕ຺ຖສ຺ສ ອນຸປ໌ປ໌າທນເມວ ສນ຺ຘາຍ ວຸຕ຺ຕໍ຺ ຉວາລາຕໍວ ນສ຺ສຕີຕິ ໂສ ຕາທິໂສ ປ຺ຸຄ຺ຄໂລ ຍຖາວຸຕ຺ຕໍ ຉວາລາຕໍ ວິຍ ກສ຺ສຈິ ອນຸປ໌ຍຸຊ຺ຊມາໂນ ເອວ ນສ຺ສຕິ ອຸກໂຕ ປ໌ຣິກຍ຺ຖກາວໂຕ຺ ເອວໍ ''ກາຍວາຈາຫີ ອກຕວິຕິກ຺ກໂມປີ ຈິຕ຺ຕໍ ອວິໂສເຘນ຺ໂຕ ນສ຺ສຕິ, ປ໌ເຄວ ກຕວິຕິກ຺ກໂມ ທຸສ຺ສີໂລ''ຕິ ຕສ຺ສ ອປ໌າຍທຸກ຺ຂກາຄິກາວທສ຺ສເນນ ທຸສ຺ສີເລ ອາທີນວໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ຕໂຕ ສຕ຺ເຕ ວິເວເຈຕຸກາໂມ ''ກາສາວກຕ຺ຖາ''ຕິອາທີນາ ຄາຖາທ຺ວຍມາຫ຺ ຕສ຺ສຕ຺ໂຖ ເຫຍ຺ຖາ ວຸຕ຺ໂຕ ເອວ຺

ທຸຕິຍສຸຕ຺ຕວຕ຺ຕນາ ນິຍ຺ຖິຕາ຺

໓຺ ສງ຺ຆາຜິກຕ຺ຕສຸຕ຺ຕວຕ຺ຕນາ

໙໒຺ ຕຕິເຍ ສງ຺ຆາຜິກຕ຺ເຕຕິ ຈີວຣໂກຍິຍໍ຺ ຄເຫຕ຺ວາຕິ ປ໌ຣາມສິຕ຺ວາ຺ ອນຸພນ຺ໂຘ ອສ຺ສາຕິ ອນຸຄໂຕ ກເວຍ຺ຍ຺ ອິທໍ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ – ''ກິກ຺ຂເວ, ອິເຘກຈ຺ໂຈ ກິກ຺ຂຸ ອຕ຺ຕໂນ ຫຕ຺ເຖນ ມຍາ ປ໌າຣຸຕສ຺ສ ສຸຄຕມຫາຈີວຣສ຺ສ ກຕ຺ເຕ ປ໌ຣາມສນ຺ໂຕ ວິຍ ມໍ ອນຸຄຈ຺ເຉຍ຺ຍ, ເອວໍ ມຍ຺ຫໍ ອາສນ຺ນຕໂຣ ຫຸຕ຺ວາ ວິຫເຣຍ຺ຍາ''ຕິ຺ ປ໌າເທ ປ໌າທໍ ນິກ຺ຂິປ໌ນ຺ໂຕຕິ ຄຈ຺ຉນ຺ຕສ຺ສ ມມ ປ໌າເທ ປ໌າທໍ

ນິກຸຊິຕຸຕພຸຖາເນ ປາທຸທຸສາຣຕານນຸຕຣໍ ອຕຸຕໂນ ປາທໍ ນິກຸຊິປນຸໂຕ។ ວຸກເຍນາປີ “ຖານຄມນາທີສຸ ອວິຊຫນຸໂຕ ສພຸພກາລໍ ມຍຸຫໍ ສມີເປ ເອວ ວິຫເຣຍຸຍ ເຈປີ”ຕິ ທສຸເສຕິ។ ໂສ ອາຣກາວ ມຍຸຫໍ, ອຫລຸຈ ຕສຸສາຕິ ໂສ ກິກຸຂຸ ມຍາ ວຸຕຸຕໍ ປຕິປຫໍ ອປູເຣນຸໂຕ ມມ ທູເຣເຍວ, ອຫລຸຈ ຕສຸສ ທູເຣເຍວ។ ເອເຕນ ມໍສຈກຸຂຸນາ ຕຖາຄຕທສຸສນໍ ຣູປກາຍສໂມຫານລຸຈ ອກາຣຕໍ, ສາຕາຈກຸຂຸນາວ ທສຸສນໍ ສມຸມກາຍສໂມຫານເມວ ຈ ປມາຕນຸຕິ ທສຸເສຕິ។ ເຕເນວາຫ “ສມຸມລຸຫີ ໂສ, ກິກຸຂເວ, ກິກຸຂຸ ນ ປສຸສຕິ, ສມຸມໍ ອປສຸສນຸໂຕ ນ ມໍ ປສຸສຕິ”ຕິ។ ຕຕຸຖ ສມຸໂມ ນາມ ນວວິໂສ ໂລກຸຕຸຕຣສມຸໂມ។ ໂສ ຈ ອກິຊຊາທີຫິ ທູສິຕຈິຕຸເຕນ ນ ສກຸກາ ປສຸສິຕຸໍ, ຕສຸມາ ສມຸມສຸສ ອທສຸສນໂຕ ສມຸມກາຍລຸຈ ນ ປສຸສຕີຕິ។ ຕຖາ ຫິ ວຸຕຸຕໍ –

“ກີ ເຕ, ວກຸກລິ, ອິມິນາ ປູຕິກາເຍນ ທິຍຸເຖນ? ໂຍ ໂຂ, ວກຸກລິ, ສມຸມໍ ປສຸສຕິ ໂສ ມໍ ປສຸສຕິ; ໂຍ ມໍ ປສຸສຕິ, ໂສ ສມຸມໍ ປສຸສຕິ”ຕິ (ສໍ។ ນິ។ ໙។໘໗)។

“ສມຸມກູໂຕ ພຸຣຫຸມກູໂຕ”ຕິ (ມ។ ນິ។ ໑។໒໐໓; ປຕິ។ ມ។ ໓។໕) ຈ។

“ສມຸມກາໂຍ ອິຕິປີ, ພຸຣຫຸມກາໂຍ ອິຕິປີ”ຕິ (ທີ។ ນິ។ ໓។໑໑໘) ຈ ອາທີ។

ໂຍຊນສເຕຕິ ໂຍຊນສເຕ ປເທເສ, ໂຍຊນສຕມຸຕຸເຖເກຕິ ອຕຸໂຖ។ ເສສໍ ວຸຕຸຕວິປຣິຍາເຍນ ເວທິຕພຸພໍ។ ອຣິຍມຄຸຄາສິຄມວເສນ ຈສຸສ ອນກິຊຊາລຸອາທີກາໂວ ທຍຸຖພຸໂພ។

ຄາຖາສຸ ມຫິຈຸໂຈຕິ ກາເມສຸ ຕິພຸພສາຣາຄຕາຍ ມຫາອິຈຸໂຈ។ ວິຈາຕວາຕິ ປທຸຍຸຖມນສງກປຸປຕາຍ ສຕຸເຕສຸ ອາຈາຕວເສນ ມຫິຈຸຈຕາຍ ອິຈຸຈິຕາລາເກນ ຈ ວິຈາຕວາ។ ເອຊານຸໂຄຕິ ເອຊາສງຂາຕາຍ ຕຕຸຫາຍ ທາໂສ ວິຍ ຫຸຕຸວາ ຕໍ ອນຸຄຈຸຈນຸໂຕ។ ຣາຄາທີກິເລສປຣິລຸອາຫາກິກາເວນ ອນິພຸພຸໂຕ។ ຣູປາທີວິສຍານໍ ອກິກງຂເນນ ຄິທຸໂຮ។ ປສຸສ ຍາວລຸຈ ອາຣກາຕິ ອເນຊສຸສ ນິພຸພຸຕສຸສ ວີຕເຄສສຸສ ສມຸມາສມຸພຸທຸຂສຸສ ໂອກາສວເສນ ສມີເປປີ ສມາໂນ ມຫິຈຸໂຈ ວິຈາຕວາ ເອຊານຸໂຄ ອນິພຸພຸໂຕ ຄິທຸໂຮ ພາລປຸຖຸຊຊໂນ ສມຸມສກາວໂຕ ຍຕຸຕກໍ ທູເຣ, ຕສຸສ ໂສ ທູຣກາໂວ ປສຸສ, ວຕຸຕຸມຸປີ ນ ສຸກຣນຸຕິ ອຕຸໂຖ។ ວຸຕຸຕລຸເຫຕໍ –

“ນກລຸຈ ທູເຣ ປຖວິ ຈ ທູເຣ,

ປາຣໍ ສມຸທຸທສຸສ ຕທາຫຸ ທູເຣ;

ຕໂຕ ຫເວ ທູຣຕຣໍ ວທນຸຕິ,

ສຕລຸຈ ສມຸໂມ ອສຕລຸຈ ຣາຊາ”ຕິ។ (ອ។ ນິ។ ໔។໔໗; ຊາ។ ໒។໒໑។໔໑໔);

ສມຸມມກິລຸລາຍາຕິ ຈຕຸສຈຈສມຸມໍ ອກິລຸລາຍ ອລຸລາຍ ສາຕຕີຣຕາປຣິລຸລາທີ ຍຖາຣຫໍ ປຸພຸພກາເຄ ຊານິຕຸວາ។ ສມຸມມລຸລາຍາຕິ ຕເມວ ສມຸມໍ ອປຣກາເຄ ມຄຸຄລາເຕນ ປຣິລຸລາທິວເສນ ຍຖາມຣີຍາທໍ ຊານິຕຸວາ។ ປຕຸຫີໂຕຕິ ປຕິເວຂ ພາຫຸສຈຸເຈນ ປຕຸຫີໂຕ។ ຣຫໂທວ ນິວາເຕ ຈາຕິ ນິວາຕຍຸຖາເນ ຣຫໂທ ວິຍ ອເນໂຊ ກິເລສຈລນຣຫີໂຕ ວຸປສມຸມຕິ, ຍຖາ ໂສ ຣຫໂທ ນິວາຕຍຸຖາເນ ວາເຕນ ອນພຸກາຫໂຕ ສນຸນິສິນຸໂນວ ໂຫຕິ, ເອວໍ ອຍມຸປີ ສພຸພຖາປີ ປຕິປຸປສຸສທຸຂກິເລໂສ ກິເລສຈລນຣຫີໂຕ ອຣຫຕຸຕຜລສມາສິນາ ວູປສມຸມຕິ, ສພຸພກາລໍ ວຸປສນຸຕສກາໂວວ ໂຫຕິ។ ອເນໂຊຕິ ໂສ ເອວໍ ອເນຊາທີສກາໂວ ອຣຫາ ອເນຊາທີສກາວສຸສ ສມຸມາສມຸພຸທຸຂສຸສ ໂອກາສໂຕ ທູເຣປີ ສມາໂນ ສມຸມສກາວໂຕ ອທູເຣ ສນຸຕິເກ ເອວາຕິ។

ຕຕິຍສຸຕຸຕວຕຸຕນາ ນິຍຸຖິຕາ។

໔។ ອຄຸຄິສຸຕຸຕວຕຸຕນາ

ລສີ។ ຈຕ຺ຕ຺ເຖ ອນຸທຫນຍ຺ເຖນ ອຄ຺ຄິ, ຣາໂຄ ເອວ ອຄ຺ຄິ ຣາຄຄ຺ຄິ។ ຣາໂຄ ຫິ ອຸປ຺ປ຺ຊຊມາໂນ ສຕ຺ເຕ ອນຸທຫຕິ ຊາເປຕິ, ຕສ຺ມາ ‘‘ອຄ຺ຄິ’’ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ។ ອິຕເຣສຸປິ ທ຺ວີສຸ ເອເສວ ນໂຍ។ ຕຕ຺ຖ ຍຖາ ອຄ຺ຄິ ຍເທວ ອິນ຺ຮນໍ ນິສ຺ສາຍ ອຸປ຺ປ຺ຊ຺ຊຕິ, ຕໍ ນິທຫຕິ, ມຫາປຣິລຸອາໂຫ ຈ ໂຫຕິ, ເອວມິເມປິ ຣາຄາທໂຍ ຍສ຺ມິໍ ສນ຺ຕາເນ ສຍໍ ອຸປ຺ປ຺ນ຺ນາ, ຕໍ ນິທຫນ຺ຕິ, ມຫາປຣິລຸອາຫາ ຈ ໂຫນ຺ຕິ ທຸນ຺ນິພ຺ພາປຍາ។ ເຕສຸ ຣາຄປຣິລຸອາເຫນ ສນ຺ຕຕ຺ຕຫທຍານໍ ອິຈ຺ລິຕາລາກາທຸກ຺ເຂນ ມຣຕາປ຺ປ຺ຕານໍ ສຕ຺ຕານໍ ປມາຕໍ ນຕ຺ຖິ។ ອຍໍ ຕາວ ຣາຄສ຺ສ ອນຸທຫນຕາ។ ໂທສສ຺ສ ປນ ອນຸທຫນຕາຍ ວິເສສໂຕ ມໂນປໂທສິກາ ເທວາ, ໂມຫສ຺ສ ອນຸທຫນຕາຍ ຂິຑ຺ຑາປໂທສິກາ ເທວາ ຈ ນິທສ຺ສນໍ។ ໂມຫວເສນ ຫິ ເຕສໍ ສຕິສມ຺ໂມໂສ ໂຫຕິ, ຕສ຺ມາ ຂິຑ຺ຑາວເສນ ອາຫາຣເວລໍ ອຕິວຕ຺ເຕນ຺ຕາ ກາລໍ ກໂຣນ຺ຕິ។ ອຍໍ ຕາວ ຣາຄາທີນໍ ທິຍ຺ຖຮມ຺ມິໂກ ອນຸທຫນກາໂວ។ ສມ຺ປຣາຍິໂກ ປນ ນິຣຍາທີສຸ ນິພ຺ພຕ຺ຕາປນວເສນ ໂພຣຕໂຣ ທຸຣຮິວາໂສ ຈ។ ອຍຍ຺ຈ ອຕ຺ໂຖ ອາທິຕ຺ຕປຣິຍາເຍນ ວິກາເວຕພ຺ໂພ។

ຄາຖາສຸ ກາເມສຸ ມຸຈ຺ລິເຕຕິ ວຕ຺ຖຸກາເມສຸ ປາຕພ຺ຍຕາວເສນ ມຸຈ຺ລໍ ພາລ຺ຍໍ ປມາທໍ ມິຈ຺ລາຈາຣໍ ອາປນ຺ເນ។ ພ຺ຍາປນ຺ເນຕິ ພ຺ຍາປນ຺ນຈິຕ຺ເຕ ທຫຕິຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຮ។ ນເຣ ປາຕາຕິປາຕິໂນຕິ ອິທໍ ໂທສຄ຺ຄິສ຺ສ។ ອຣິຍຮມ຺ເມ ອໂກວິເທຕິ ເຍ ຂນ຺ຮາຍຕນາທີສຸ ສພ຺ເພນ ສພ຺ພໍ ອຸຄ຺ຄຫປຣິປຸຈ຺ລາຍ ມນສິກາຣຣຫິຕາ ອຣິຍຮມ຺ມສ຺ສ ອກຸສລາ, ເຕ ສມ຺ໂມເຫນ ອກິກູຕາ ວິເສເສນ ສມ຺ມູລ຺ຫາ ນາມາຕິ ວຸຕ຺ຕາ។ ເອເຕ ອຄ຺ຄີ ອຊານນ຺ຕາຕິ ‘‘ເອເຕ ຣາຄຄ຺ຄິອາທໂຍ ອິຮ ເຈວ ສມ຺ປຣາເຍ ຈ ອນຸທຫນ຺ຕິ’’ຕິ ອຊານນ຺ຕາ ປຣິຍ຺ຍາກິສມຍວເສນ ປຫານາກິສມຍວເສນ ຈ ອປ຺ປ຺ຜິວິຊ຺ຊນ຺ຕາ។ ສກ຺ກາຍາກິຣຕາຕິ ສກ຺ກາເຍ ອຸປາທານກ຺ຂນ຺ຮປຍ຺ຈເກ ຕຕ຺ຫາທິຍ຺ຖິມານນນ຺ທນາກິຣຕາ។ ວຑ຺ຍຍນ຺ຕິຕິ ປຸນປ຺ປຸນໍ ອຸປ຺ປ຺ຊ຺ຊເນນ ວຑ຺ຍຍນ຺ຕິ ອາຈິນນ຺ຕິ។ ນິຣຍນ຺ຕິ ອຍ຺ຖວິຮໍ ມຫານິຣຍໍ, ໂສລຸອສວິຮໍ ອຸສ຺ສທນິຣຍນ຺ຕິ ສພ຺ພມ຺ປິ ນິຣຍໍ។ ຕິຣຈ຺ລານຍ຺ຈ ໂຍນິໂຍຕິ ຕິຣຈ຺ລານໂຍນິໂຍ ຈ។ ອສຸຣນ຺ຕິ ອສຸຣກາຍໍ ເປຕ຺ຕິວິສຍຍ຺ຈ ວຑ຺ຍຍນ຺ຕິຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຮ។

ເອຕ຺ຕາວຕາ ຣາຄຄ຺ຄິອາທີນໍ ອິຮ ເຈວ ສມ຺ປຣາເຍ ຈ ອນຸທຫນກາວທສ຺ສນມຸເຂນ ວຍ຺ຍໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ອິທານິ ເນສໍ ນິພ຺ພາປເນນ ວິວຍ຺ຍໍ ທສ຺ເສຕຸໍ ‘‘ເຍ ຈ ຣຕ຺ຕິນ຺ທິວາ’’ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ។ ຕຕ຺ຖ ຍຸຕ຺ຕາຕິ ກາວນານຸໂຍຄວເສນ ຍຸຕ຺ຕາ។ ກຕ຺ຖ? ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຮສາສເນ។ ເຕນ ອຍ຺ຍສາສເນ ຣາຄຄ຺ຄິອາທີນໍ ນິພ຺ພາປນາກາວໍ ທສ຺ເສຕິ។ ຕຖາ ຫິ ອນຍ຺ຍສາຮາຣຕໍ ເຕສໍ ນິພ຺ພາປນວິຮີ ອສຸກາມ຺ມຍ຺ຖານໍ ສງ຺ເຂເປເນວ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ –

‘‘ເຕ ນິພ຺ພາເປນ຺ຕິ ຣາຄຄ຺ຄິໍ, ນິຈ຺ຈໍ ອສຸກສຍ຺ຍິໂນ;

ໂທສຄ຺ຄິໍ ປນ ເມຕ຺ຕາຍ, ນິພ຺ພາເປນ຺ຕິ ນຣຸຕ຺ຕມາ;

ໂມຫຄ຺ຄິໍ ປນ ປຍ຺ຍາຍ, ຍາຍໍ ນິພ຺ເພຮຄາມິນີ’’ຕິ។ –

ອາຫ ។ ຕຕ຺ຖ ອສຸກສຍ຺ຍິໂນຕິ ທ຺ວຕ຺ຕິໍສາກາຣວເສນ ເຈວ ອຸທ຺ຮຸມາຕກາທິວເສນ ຈ ອສຸກກາວນານຸໂຍເຄນ ອສຸກສຍ຺ຍິໂນ។ ເມຕ຺ຕາຍາຕິ ‘‘ໂສ ເມຕ຺ຕາສຫຄເຕນ ເຈຕສາ ເອກໍ ທິສໍ ຜຣິຕ຺ວາ ວິຫຣຕິ’’ຕິ (ອ។ ນິ។ ສ຺ຕ໓, ໖໖) ວຸຕ຺ຕາຍ ເມຕ຺ຕາກາວນາຍ។ ເອຕ຺ຖ ຈ ອສຸກຊ຺ຊານຍ຺ຈ ປາທກໍ ກຕ຺ວາ ນິພ຺ພຕ຺ຕິຕອນາຄາມິມຄ຺ເຄນ ຣາຄຄ຺ຄິໂທສຄ຺ຄີນໍ ນິພ຺ພາປນໍ ເວທິຕພ຺ພໍ។ ປຍ຺ຍາຍາຕິ ວິປສ຺ສນາປຍ຺ຍາສຫິຕາຍ ມຄ຺ຄປຍ຺ຍາຍ។ ເຕເນວາຫ ‘‘ຍາຍໍ ນິພ຺ເພຮຄາມິນີ’’ຕິ។ ສາ ຫິ ກິເລສກ຺ຂນ຺ຮໍ ວິນິວິຊ຺ຊນ຺ຕີ ຄຈ຺ລຕິ ປວຕ຺ຕຕິຕິ ນິພ຺ເພຮຄາມິນີຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ។ ອເສສໍ ປຣິນິພ຺ພນ຺ຕິຕິ ອຣຫຕ຺ຕມຄ຺ເຄນ ອເສສໍ ຣາຄຄ຺ຄິອາທີ ນິພ຺ພາເປຕ຺ວາ ເສົາປາທິເສສາຍ ນິພ຺ພານຮາຕຸຍາ ກິຕາ ປຍ຺ຍາເວປຸລ຺ລປ຺ປ຺ຕ຺ຕິຍາ ນິປກາ ປຸພ຺ເພວ ສມ຺ມປ຺ປ຺ຮາເນນ ສພ຺ພໂສ ໂກສຊ຺ຊສ຺ສ ສຸປ຺ປ຺ຫີນຕ຺ຕາ ຜລສມາປຕ຺ຕິສມາປຊ຺ຊເນນ ອກິລາສຸກາເວນ ຈ ຣຕ຺ຕິນ຺ທິວມຕນ຺ທິຕາ ຈຣິມກຈິຕ຺ຕນິໂຣເຮນ ອນຸປາທິເສສາຍ ນິພ຺ພານຮາຕຸຍາ ອເສສໍ ປຣິນິພ຺ພນ຺ຕິ។ ຕໂຕ ຈ ອເສສໍ ນິສ຺ເສສໍ ວຍ຺ຍທຸກ຺ຂໍ ອຈ຺ຈຄ຺ຄຸໍ ອຕິກ຺ກມໍສຸ។

ເອວໍ ເຍ ຣາຄຄ຺ຄິອາທິເກ ນິພ຺ພາເປນ຺ຕິ, ເຕສໍ ອນຸປາທິເສສນິພ຺ພາເນນ ນິພ຺ພຸຕິໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ອິທານິ ປຜິວິທ຺ຮຄ຺ເຄຫິ ໂຖເມນ຺ໂຕ ໂອສານຄາຖມາຫ។ ຕຕ຺ຖ ອຣິຍທ຺ທສາຕິ ອຣິເຍຫິ ພຸທ຺ຮາທີຫິ ປສ຺ສິຕພ຺ພໍ ກິເລເສຫິ ວາ ອາຣກຕ຺ຕາ ອຣິຍໍ ນິພ຺ພານໍ, ອຣິຍໍ ຈຕຸສຈ຺ຈເມວ ວາ ທິຍ຺ຖວນ຺ໂຕຕິ ອຣິຍທ຺ທສາ។ ເວທສ຺ສ ມຄ຺ຄຍາຕສ຺ສ, ເຕນ ວາ ເວເທນ ສໍສາຣສ຺ສ ປຣິໂຍສານໍ ຄຕາຕິ ເວທຄ຺ໂນ។ ສມ຺ມທຍ຺ຍາຍາຕິ ສມ຺ມເທວ ສພ຺ພໍ ອາຊານິຕພ຺ພໍ ກຸສລາທີ ຂນ຺ຮາທິຍ຺ຈ ຊານິຕ຺ວາ។ ເສສໍ ວຸຕ຺ຕນຍເມວ។

ຈຕຸຕຸຖສຸຕຸຕວຕຸຕນາ ນິຍຸຖິຕາ຺

໕຺ ອຸປປ໌ຣິກຸຂສຸຕຸຕວຕຸຕນາ

໙໔຺ ປັ໋ຍຸຈເມ ຕຖາ ຕຖາຕິ ເຕນ ເຕນ ປກາເຣນ຺ ອຸປປ໌ຣິກຸເຂຍຸຍາຕິ ວີມໍເສຍຸຍ ປຣິຕຸເລຍຸຍ ສມຸມເສຍຸຍ ວາ຺ ຍຖາ ຍຖາສຸສ ອຸປປ໌ຣິກຸຂໂຕຕິ ຍຖາ ຍຖາ ອສຸສ ກິກຸຂຸໂນ ອຸປປ໌ຣິກຸຂນຸຕສຸສ຺ ພຫິທຸຣາຈສຸສ ວິຍຸຍາຕໍ ອວິກຸຂິຕຸຕໍ ອວິສຍນຸຕິ ພຫິທຸຣາ ຣູປາທິອາຣມຸມເຕ ອຸປຸປ໌ຊຸຊມາກວິກຸເຂປາກາວໂຕ ອວິກຸຂິຕຸຕໍ ສມາທິຕໍ, ຕໂຕ ເອວ ອວິສຕໍ ສິຍາ ຺ ອິທໍ ວຸຕຸຕໍ ໂທຕິ – ກິກຸຂເວ, ເຍນ ເຍນ ປກາເຣນ ອິມສຸສ ອາຣທຸຣວິປສຸສກສຸສ ກິກຸຂຸໂນ ອຸປປ໌ຣິກຸຂໂຕ ສງຂາເຣ ສມຸມສນຸຕສຸສ ປຸພຸເພ ສມາທິຕາກາຣສລຸລກຸຂຕາວເສນ ສມຖນິມິຕຸຕໍ ຄເຫຕຸວາ ສກຸກຈຸຈໍ ນິຣນຸຕຣໍ ສມຸມສນຍາຕໍ ປວຕຸເຕນຸຕສຸສ ອຕຸຕໂນ ວິປສຸສນາຈິຕຸຕໍ ກມຸມຍຸຖານໂຕ ພຫິທຸຣາ ຣູປາທິອາຣມຸມເຕ ອຸປຸປ໌ຊຸຊນກໍ ນ ສິຍາ, ອຈຸຈາຣທຸຣວີຣິຍຕາຍ ອຸທຸຣຈຸຈປກຸຂິຍໍ ນ ສິຍາ, ເຕນ ເຕນ ປກາເຣນ ກິກຸຂຸ ອຸປປ໌ຣິກຸເຂຍຸຍ ປຣິຕຸເລຍຸຍາຕິ຺ ອຊຸຊຕຸຕໍ ອສຕຸຖິຕນຸຕິ ຍສຸມາ ວີຣິເຍ ມນຸທໍ ວຫນຸເຕ ສມາຣິສຸສ ພລວກາວໂຕ ໂກສຊຸຊາກິກາເວນ ອຊຸຊຕຸຕໍ ໂຄຈຣຊຸຊຕຸຕສງຂາເຕ ກມຸມຍຸຖານາຣມຸມເຕ ສງໂກຈວເສນ ຖິຕຕຸຕາ ສຕຸຖິຕໍ ນາມ ໂຫຕິ, ວີຣິຍສມຕາຍ ປນ ໂຍຊິຕາຍ ອສຕຸຖິຕໍ ໂຫຕິ ວິຖີ ປຜິປນຸນໍ຺ ຕສຸມາ ຍຖາ ຍຖາສຸສ ອຸປປ໌ຣິກຸຂໂຕ ວິຍຸຍາຕໍ ອຊຸຊຕຸຕໍ ອສຕຸຖິຕໍ ອສຸສ, ວິຖີປຜິປນຸນໍ ສິຍາ, ຕຖາ ຕຖາ ອຸປປ໌ຣິກຸເຂຍຸຍ຺ ອນຸປາທາຍ ນ ປຣິຕສຸເສຍຸຍາຕິ ຍຖາ ຍຖາສຸສ ອຸປປ໌ຣິກຸຂໂຕ "ເອຕໍ ມມ, ເອໂສ ເມ ອຕຸຕາ"ຕິ ຕຕຸຫາທິຍຸຖິຄຸຄາຫວເສນ ຣູປາທີສຸ ກລຸຈິ ສງຂາຣໍ ອຄຸຄເຫຕຸວາ ຕໂຕ ເອວ ຕຕຸຫາທິຍຸຖິຄຸຄາຫວເສນ ນ ປຣິຕສຸເສຍຸຍ, ຕຖາ ຕຖາ ອຸປປ໌ຣິກຸເຂຍຸຍາຕິ ສມຸພນຸໂທ຺ ກຖໍ ປນ ອຸປປ໌ຣິກຸຂໂຕ ຕີວິຣມຸເປຕໍ ສິຍາຕິ? ອຸທຸຣຈຸຈປກຸຂິເຍ ໂກສຊຸຊປກຸຂິເຍ ຈ ຮມຸເມ ວຊຸເຊນຸໂຕ ວີຣິຍສມຕໍ ໂຍເຊຕຸວາ ປຸພຸເພວ ວິປສຸສນຸປກຸກິເລເສຫິ ຈິຕຸຕໍ ວິໂສເຣຕຸວາ ຍຖາ ສມຸມເທວ ວິປສຸສນາຍາຕໍ ວິປສຸສນາວິຖີ ປຜິປຊຸຊຕິ, ຕຖາ ສມຸມສໂຕ຺

ອິຕິ ກຄວາ ຈຕຸສຈຸຈກມຸມຍຸຖານິກສຸສ ກິກຸຂຸໂນ ອນຸກຸກເມນ ປຜິປທາຍາຕາທສຸສນວິສຸທຸຣິຍາ ອາຣທຸຣາຍ ອຈຸຈາຣທຸຣວີຣິຍອຕີສິຖິລວີຣິຍວິປສຸສນຸປກຸກິເລເສຫິ ຈິຕຸຕສຸສ ວິໂສຣນູປາຍໍ ທສຸເສຕຸວາ ອິທານິ ຕຖາ ວິໂສຣິເຕ ວິປສຸສນາຍາເຕ ນ ຈິຣສຸເສວ ວິປສຸສນໍ ມຄຸເຄນ ຆເຜຕຸວາ ສກລວຜຸຜທຸກຸຂສມຕິກຸກມາຍ ສໍວຕຸຕນຸຕີຕິ ທສຸເສນຸໂຕ "ພຫິທຸຣາ, ກິກຸຂເວ, ວິຍຸຍາເຕາ"ຕິອາທິມາຫ, ຕໍ ວຸຕຸຕນຍເມວ຺ ຍໍ ປນ ວຸຕຸຕໍ – "ອາຍຕີ ຊາຕິຊຣາມຣຕທຸກຸຂສມຸທຍສມຸກໂວ ນ ໂຫຕີ"ຕິ, ຕສຸສຕຸໂຖ – ເອວໍ ວິປສຸສນໍ ມຄຸເຄນ ຆເຜຕຸວາ ມຄຸຄປຜິປາຜິຍາ ອຄຸຄມຄຸເຄນ ອນວເສສໂຕ ກິເລເສສຸ ຂີເຕາສຸ ອາຍຕີ ອນາຄເຕ ຊາຕິຊຣາມຣຕາສກລວຜຸຜທຸກຸຂສມຸທຍສງຂາໂຕ ສມຸກໂວ ອຸປຸປາໂທ ຈ ນ ໂຫຕິ, ຊາຕິສງຂາໂຕ ວາ ທຸກຸຂສມຸທໂຍ ຊຣາມຣຕາສງຂາໂຕ ທຸກຸຂສມຸກໂວ ຈ ນ ໂຫຕີ຺

ຄາຖາຍໍ ສຕຸຕສງຄປຸປ໌ຫີນສຸສາຕິ ຕຕຸຫາສງໂຄ, ທິຍຸຖິສງໂຄ, ມານສງໂຄ, ໂກຣສງໂຄ, ອວິຊຸຊາສງໂຄ, ກິເລສສງໂຄ, ທຸຈຸຈຣິຕສງໂຄຕິ ອິເມສໍ ສຕຸຕນຸນໍ ສງຄານໍ ປຫີນຕຸຕາ ສຕຸຕສງຄປຸປ໌ຫີນສຸສ຺ ເກຈິ ປນ "ສຕຸຕານຸສຍາ ເອວ ສຕຸຕ ສງຄາ"ຕິ ວທນຸຕີ຺ ເນຕຸຕິຈຸຈິນຸນສຸສາຕິ ຈິນຸນກວເນຕຸຕິກສຸສ ຺ ວິກຸຂີໂຕ ຊາຕິສໍສາໂຣຕິ ປຸນປຸປຸນໍ ຊາຍນວເສນ ປວຕຸຕິຍາ ຊາຕິເຫຕຸກຕຸຕາ ຈ ຊາຕິກູໂຕ ສໍສາໂຣຕິ ຊາຕິສໍສາໂຣ, ໂສ ກວເນຕຸຕິຍາ ຈິນຸນຕຸຕາ ວິກຸຂີໂຕ ປຣິກຸຂີໂຕ, ຕໂຕ ເອວ ນຕຸຖິ ຕສຸສ ປຸນພຸກໂວຕີ຺

ປັ໋ຍຸຈມສຸຕຸຕວຕຸຕນາ ນິຍຸຖິຕາ຺

໖຺ ກາມູປປ໌ຕຸຕິໂຍຕິ ກາມປຜິລາກາ ກາມປຜິເສວນາ ວາ຺ ປຈຸຈຸປຍຸຖິຕກາມາຕິ ນິພທຸຣກາມາ ນິພທຸຣາຣມຸມຕາ ຍຖາ ຕໍ ມນຸສຸສາ຺ ມນຸສຸສາ ຫິ ນິພທຸຣວຕຸຖຸສຸມີ ວສໍ ວຕຸເຕນຸຕິ຺ ຍຕຸຖ ປຜິພທຸຣຈິຕຸຕາ ໂຫນຸຕີ, ສຕມຸປີ ສຫສຸສມຸປີ ທຕຸວາ ຕເມວ ມາຕຸຄາມໍ ອາເນຕຸວາ ນິພທຸຣໂກຄໍ ກຸລຸຊນຸຕີ຺ ເອກຈຸເຈ ຈ ເທວາ຺ ຈາຕຸມຫາຣາຊິກໂຕ ປຍຸຖາຍ ຫີ ຈຕຸເທວໂລກວາສີໂນ ນິພທຸຣວຕຸຖຸສຸມິເຍວ ວສໍ ວຕຸເຕນຸຕີ຺ ປັ໋ຍຸຈສິຂວຕຸຖຸ ເຈຕຸຖ ນິທສຸສນໍ຺ ຕຖາ ເອກຈຸເຈ ອາປາຍິເກ ເນຣຍິເກ ຖເປຕຸວາ ເສສອປາຍສຕຸຕາປີ ນິພທຸຣວຕຸຖຸສຸມິເຍວ ວສໍ ວຕຸເຕນຸຕີ຺ ມຈຸຊາ ຫີ ອຕຸຕໂນ ມຈຸຊິຍາ, ກຈຸຊໂປ ກຈຸຊປີຍາຕິ ເອວໍ ສພຸເພປີ

ຕິຣຈ຺ຉານາ ເປຕາ ວິນິປາຕິກາ ຈຯ ຕສ຺ມາ ເນຣຍິເກ ຐເປຕ຺ວາ ເສສອປາຍສຕ຺ເຕ ອຸປາທາຍ ຍາວ ຕຸສິຕກາຍາ ອິເມ ສຕ຺ຕາ ປຈ຺ຈຸປຏ຺ຐິຕກາມາ ນາມ, ນິມ຺ມານຣຕິໂນຕິ ສຍໍ ນິມ຺ມິເຕ ນິມ຺ມາເນ ຣຕິ ເອເຕສນ຺ຕິ ນິມ຺ມານຣຕິໂນຯ ເຕ ຫິ ນິລປີຕາທິວ ເສນ ຍາທິສໍ ຍາທິສໍ ຣູປໍ ອິຈ຺ຉນ຺ຕິ, ຕາທິສໍ ຕາທິສໍ ນິມ຺ມິນິຕ຺ວາ ຣມນ຺ຕິ ອາຍສ຺ມໂຕ ອນຸຣຸທ຺ຘສ຺ສ ປຸຣໂຕ ມນາປກາຍິກາ ເທວຕາ ວິຍຯ ປຣນິມ຺ມິຕວສວຕ຺ຕິໂນຕິ ປເຣຫິ ນິມ຺ມິເຕ ກາເມ ວສໍ ວຕ຺ເຕນ຺ຕີຕິ ປຣນິມ຺ມິຕວສວຕ຺ຕິໂນຯ ເຕສຎ຺ຫິ ມນໍ ຎຕ຺ວາ ປເຣ ຍຖາຣຸຈິຕໍ ກາມໂຠຄໍ ນິມ຺ມິນນ຺ຕິ, ເຕ ຕຕ຺ຖ ວສໍ ວຕ຺ເຕນ຺ຕີຯ ກຖໍ ເຕ ປຣສ຺ສ ມນໍ ຊານນ຺ຕີຕິ? ປກຕິເສວນາວເສນຯ ຍຖາ ຫິ ກຸສໂລ ສູໂທ ຣຎ຺ໂຎ ຠຸຎ຺ຊນ຺ຕສ຺ສ ຍໍ ຍໍ ຣຸຈ຺ຈຕິ, ຕໍ ຕໍ ຊານາຕິ, ເອວໍ ປກຕິຍາ ອຠິຣຸຈິຕາຣມ຺ມຓໍ ຎຕ຺ວາ ຕາທິເສເຍວ ນິມ຺ມິນນ຺ຕິ, ເຕ ຕຕ຺ຖ ວສໍ ວຕ຺ເຕນ຺ຕິ, ເມຖຸນເສວນາທິວເສນ ກາເມ ປຣິຠຸຎ຺ຊນ຺ຕີຯ ເກຈິ ປນ "ຫສິຕມຕ຺ເຕນ ໂອໂລກິຕມຕ຺ເຕນ ອາລິງ຺ຄິຕມຕ຺ເຕນ ຫຕ຺ຖຄ຺ຄຫມຕ຺ເຕນ ຈ ເຕສໍ ກາມກິຈ຺ຈໍ ອິຊ຺ຌຕີ"ຕິ ວທນ຺ຕິ, ຕໍ ອຏ຺ຐກຖາຍໍ "ເອຕໍ ປນ ນຕ຺ຖີ"ຕິ ປຏິກ຺ຂິຕ຺ຕໍຯ ນ ຫິ ກາເຍນ ອຜຸສນ຺ຕສ຺ສ ໂຜຏ຺ຐພ຺ພໍ ກາມກິຈ຺ຈໍ ສາເຘຕິຯ ຉນ຺ນມ຺ປິ ກາມາວຈຣເທວານໍ ກາມາ ປາກຏິກາ ເອວຯ ວຸຕ຺ຕຎ຺ເຫຕໍ –

"ຉ ເອເຕ ກາມາວຈຣາ, ສພ຺ພກາມສມິທ຺ຘິໂນ;

ສພ຺ເພສໍ ເອກສງ຺ຂາຕໍ, ອາຍຸ ຠວຕິ ກິຕ຺ຕກ"ນ຺ຕິຯ (ວິຠຯ ໑໐໘໙);

ຄາຖາສຸ ເຍ ຈຎ຺ເຎຕິ ເຍ ຍຖາວຸຕ຺ຕເທເວຫິ ອຎ຺ເຎ ຈ ກາມໂຠຄີໂນ ມນຸສ຺ສາ ເຈວ ເອກຈ຺ເຈ ອປາຍູປຄາ ຈ ສພ຺ເພ ເຕຯ ອິຕ຺ຖຠາວຎ຺ຎຖາຠາວນ຺ຕິ ອິມໍ ຍຖາປຏິລທ຺ຘຕ຺ຕຠາວຎ຺ເຈວ, ອຸປ຺ປຕ຺ຕິຠວນ຺ຕຣສງ຺ຂາຕໍ ອິໂຕ ອຎ຺ຎຖາຠາວຎ຺ຈາຕິ ທ຺ວິປ຺ປເຠທໍ ສໍສາຣໍ ນາຕິວຕ຺ຕເຣ ນ ອຕິກ຺ກມນ຺ຕີຯ ສພ຺ເພ ປຣິຈ຺ຈເຊ ກາເມຕິ ທິພ຺ພາທິເຠເທ ສພ຺ເພປິ ກາເມ ວຕ຺ຖຸກາເມ ຈ ກິເລສກາເມ ຈ ປຣິຈ຺ຈເຊຍ຺ຍຯ ກິເລສກາເມ ອນາຄາມິມຄ຺ເຄນ ປຊຫນ຺ໂຕເຍວ ຫິ ວຕ຺ຖຸກາເມ ປຣິຈ຺ຈຊຕິ ນາມຯ ປິຍຣູປສາຕຄນ຺ຘິຕນ຺ຕິ ປິຍຣູເປສຸ ຣູປາທີສຸ ສຸຂເວທນສ຺ສາເທນ ຄນ຺ຘິຕໍ ຄິທ຺ຘໍຯ ເຉຕ຺ວາ ໂສຕໍ ທຸຣຈ຺ຈຍນ຺ຕິ ອຎ຺ເຎຫິ ທຸຣຈ຺ຈຍໍ ທຸຣຕິກ຺ກມໍ ຕຓ຺ຫາໂສຕໍ ອຣຫຕ຺ຕມຄ຺ເຄນ ສມຸຈ຺ຉິນ຺ທິຕ຺ວາຯ ເສສໍ ເຫຏ຺ຐາ ວຸຕ຺ຕນຍເມວາຕິຯ

ຉຏ຺ຐສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

໗ຯ ກາມໂຍຄສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ

໖໙ຯ ສຕ຺ຕເມ ກາມໂຍຄຍຸຕ຺ໂຕຕິ ປຎ຺ຈກາມຄຸເຓ ຣາໂຄ ກາມໂຍໂຄ, ເຕນ ຍຸຕ຺ໂຕ ກາມໂຍຄຍຸຕ຺ໂຕ, ອສມຸຈ຺ຉິນ຺ນກາມຣາຄສ຺ເສຕໍ ອທິວຈນໍຯ ຣູປາຣູປຠເວສຸ ຉນ຺ທຣາໂຄ ຠວໂຍໂຄ, ຕຖາ ຊານນິກນ຺ຕິ ສສ຺ສຕທິຏ຺ຐິສຫຄໂຕ ຈ ຣາໂຄ, ເຕນ ຍຸຕ຺ໂຕ ຠວໂຍຄຍຸຕ຺ໂຕ, ອປ຺ປຫີນຠວຣາໂຄຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອາຄາມີຕິ ພຣຫ຺ມໂລກາ ກິໂຕປິ ປຏິສນ຺ຘິຄ຺ຄຫຓວເສນ ອິມໍ ມນຸສ຺ສໂລກໍ ອາຄມນສີໂລຯ ເຕນາຫ "ອາຄນ຺ຕາ ອິຕ຺ຖຕ຺ຕ"ນ຺ຕິຯ ມນຸສ຺ສຕ຺ຕຠາວສງ຺ຂາຕໍ ອິຕ຺ຖຠາວໍ ອາຄມນຘມ຺ໂມ , ມນຸສ຺ເສສຸ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນສີໂລຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ກາມຎ຺ເຈຕ຺ຖ ກາມໂຍໂຄ ອິຕ຺ຖຕ຺ຕໍ ອາຄມນສ຺ສ ກາຣຓໍຯ ໂຍ ປນ ກາມໂຍຄຍຸຕ຺ໂຕ, ໂສ ເອກນ຺ເຕນ ຠວໂຍຄຍຸຕ຺ໂຕປິ ໂຫຕີຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ "ກາມໂຍຄຍຸຕ຺ໂຕ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠວໂຍຄຍຸຕ຺ໂຕ"ຕິ ອຸຠຍມ຺ປິ ເອກຊ຺ຌໍ ກຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕໍຯ

ກາມໂຍຄວິສໍຍຸຕ຺ໂຕຕິ ເອຕ຺ຖ ອສຸຠຊ຺ຌານມ຺ປິ ກາມໂຍຄວິສໍໂຍໂຄ, ຕໍ ປາທກໍ ກຕ຺ວາ ອທິຄໂຕ ອນາຄາມິມຄ຺ໂຄ ເອກນ຺ເຕນ ກາມໂຍຄວິສໍໂຍໂຄ ນາມ, ຕສ຺ມາ ຕຕິຍມຄ຺ຄຜເລ ຐິໂຕ ອຣິຍປຸຄ຺ຄໂລ "ກາມໂຍຄວິສໍຍຸຕ຺ໂຕ"ຕິ ວຸຕ຺ໂຕຯ ຍສ຺ມາ ປນ ຣູປາຣູປຠເວສຸ ຉນ຺ທຣາໂຄ ອນາຄາມິມຄ຺ເຄນ ນ ປຫີຍຕິ, ຕສ຺ມາ ໂສ ອປ຺ປຫີນຠວໂຍຄຕ຺ຕາ "ຠວໂຍຄຍຸຕ຺ໂຕ"ຕິ ວຸຕ຺ໂຕຯ ອນາຄາມີຕິ ກາມໂລກໍ ປຏິສນ຺ຘິຄ຺ຄຫຓວເສນ ອນາຄມນໂຕ ອນາຄາມີຯ ກາມໂຍຄວິສໍໂຍຄວເສເນວ ຫິ ສທ຺ຘິໍ ອນວເສສໂອຣມ຺ຠາຄິຍສໍໂຍຊນສມຸຄ຺ຆາເຕນ ອຊ຺ຌຕ຺ຕສໍໂຍຊນາຠາວສິທ຺ຘິໂຕ ອິຕ຺ຖຕ຺ຕໍ ອນາຄນ຺ຕ຺ວາ ໂຫຕິ, ຕຕ຺ຖ ປຣິນິພ຺ພາຍີ ອນາວຕ຺ຕິຘມ຺ໂມຯ ຍສ຺ສ ປນ ອນວເສສໍ ຠວໂຍໂຄ ປຫີໂນ, ຕສ຺ສ ອວິຊ຺ຊາໂຍຄາທີອວສິຏ຺ຐກິເລສາປິ ຕເທກຏ຺ຐຠາວໂຕ ປຫີນາ ເອວ ໂຫນ຺ຕີຕິ , ໂສ ປຣິກ຺ຂີຓຠວສໍໂຍຊໂນ "ອຣຫໍ ຂີຓາສໂວ"ຕິ ວຸຈ຺ຈຕີຯ ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ "ກາມໂຍຄວິສໍຍຸຕ຺ໂຕ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠວໂຍຄວິສໍຍຸຕ຺ໂຕ ອຣຫໍ ໂຫຕິ ຂີຓາສໂວ"ຕິຯ ເອຕ຺ຖ ຈ ກາມໂຍຄວິສໍໂຍໂຄ ອນາຄາມີ ຈຕຸຕ຺ຖຊ຺ຌານສ຺ສ ສຸຂທຸກ຺ຂໂສມນສ຺ສໂທມນສ຺ສປ຺ປຫານໍ ວິຍ, ຕຕິຍມຄ຺ຄສ຺ສ ທິຏ຺ຐິວິຈິກິຈ຺ຉາສີລພ຺ພຕປຣາມາສສໍໂຍຊນປຣິກ຺ຂໂຍ ວິຍ ຈ ຈຕຸຕ຺ຖມຄ຺ຄສ຺ສ ວຓ຺ຓກາຓຕ຺ຖໍ ວຸຕ຺ໂຕຕິ ທຏ຺ຐພ຺ພໍຯ ປຐມປເທນ ໂສຕາປນ຺ນສກທາຄາມິໂນ ສທ຺ຘິໍ ສພ຺ໂພ ປຸຖຸຊ຺ຊໂນ ຄຫິໂຕ, ທຸຕິຍປເທນ ປນ ສພ຺ໂພ ອນາຄາມີ, ຕ

ຕິຍປ໌ເທນ ອຣຫາຕິ ອຣຫຕ຺ຕນິກູເຜນ ເທສນໍ ນິຍ຺ຖາເປ໌ສິ.

ຄາຖາສຸ ອຸກຍນ຺ຕິ ອຸກເຍນ, ກາມໂຍເຄນ, ກວໂຍເຄນ ຈ ສໍຍຸຕ຺ຕາຕິ ອຕ຺ໂຖ. ສຕ຺ຕາ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິ ສໍສາຣນ຺ຕິ ປຸຖຸຊຊນາ ໂສ ຕາປນ຺ນາ ສກທາຄາມິໂນຕິ ອິເມ ຕິວິຘາ ສຕ຺ຕາ ກາມໂຍຄກວໂຍຄານໍ ອປ຺ປ໌ຫີນຕ຺ຕາ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິ ສໍສາຣນ຺ຕິ. ຕໂຕ ເອວ ຊາ ຕິມຣຓຄາມິໂນ ໂຫນ຺ຕິ. ເອຕ຺ຖ ເອກພີຊີ, ໂກລໍໂກໂລ, ສຕ຺ຕກ຺ຂຕ຺ຕຸປ໌ຣໂມຕິ ຕີສຸ ໂສຕາປນ຺ເນສຸ ສພ຺ພມຸທຸ ສຕ຺ຕກ຺ຂຕ຺ຕຸປ໌ຣ ໂມ, ໂສ ອຍ຺ຖມໍ ກວໍ ນ ນິພ຺ພຕ຺ເຕຕິ, ອຕ຺ຕໂນ ປ໌ຣິຈ຺ຉິນ຺ນຊາຕິວເສນ ປ໌ນ ສໍສຣຕິ, ຕຖາ ອິຕເຣປີ. ສກທາຄາມິສຸປີ ໂຍ ອິຘ ສກທາຄາມິມຄ຺ຄໍ ປ໌ຕ຺ວາ ເທວໂລເກ ອຸປ຺ປ໌ຊ຺ຊິຕ຺ວາ ປຸນ ອິຘ ນິພ຺ພຕ຺ຕຕິ, ໂສ ອຕ຺ຕໂນ ປ໌ຣິຈ຺ຉິນ຺ນຊາຕິວເສເນວ ສໍສຣຕິ. ເຍ ປ໌ນ ສກທາຄາມິໂນ ໂວມິສ຺ສກນເຍນ ວິນາ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ເທເວສຸເຍວ ມນຸສ຺ເສສຸເຍວ ວາ ນິພ຺ພຕ຺ຕນ຺ຕິ, ເຕ ອຸປ໌ຣິມຄ຺ຄາຘິຄ ມາຍ ຍາວ ອິນ຺ທ຺ຣິຍປ໌ຣິປ໌າກາ ປຸນປ໌ປຸນໍ ອຸປ຺ປ໌ຊ຺ຊນ຺ໂຕ ສໍສຣນ຺ຕິເຍວ. ປຸຖຸຊ຺ຊເນ ປ໌ນ ວຕ຺ຕພ຺ພເມວ ນຕ຺ຖິ ສພ຺ພກວສໍໂຍຊນາ ນໍ ອປ໌ຣິກ຺ຂີຓຕ຺ຕາ. ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ –

‘‘ກາມໂຍເຄນ ສໍຍຸຕ຺ຕາ, ກວໂຍເຄນ ຈູກຍໍ;

ສຕ຺ຕາ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິ ສໍສາຣໍ, ຊາຕິມຣຓຄາມິໂນ’’ຕິ.

ກາເມ ປ໌ຫນ຺ຕ຺ວານາຕິ ກາມຣາຄສງ຺ຂາເຕ ກິເລສກາເມ ອນາຄາມິມຄ຺ເຄນ ປ໌ຊຫິຕ຺ວາ. ຉິນ຺ນສໍສຍາຕິ ສມຸຈ຺ຉິນ຺ນກງ຺ຂາ, ຕຄ຺ຈ ໂຂ ໂສຕາປ໌ຕ຺ຕິມຄ຺ເຄເນວ. ວຕ຺ຕກາຓນຕ຺ຖໍ ປ໌ນ ຈຕ຺ຕຸຖມຄ຺ຄສ຺ສ ເອວໍ ວຸຕ຺ຕໍ. ອຣຫນ຺ໂຕ ຫິ ອິຘ ‘‘ຉິນ຺ນສໍສຍາ’’ຕິ ອຘິປ຺ເປ໌ຕາ. ເຕເນວາຫ ‘‘ຂີຓມານປຸນພ຺ກວາ’’ຕິ. ສພ຺ພໂສ ຂີໂຓ ນວວິໂຘປິ ມາໂນ ອາຍຕີ ປຸນພ຺ກໂວ ຈ ເອເຕສນ຺ຕິ ຂີຓມານ ປຸນພ຺ກວາ. ມານຄ຺ຄຫເຓນ ເຈຕ຺ຖ ຕເທກຍ຺ຖຕາຍ ລກ຺ຂຓາວເສນ ວາ ສພ຺ໂພ ຈຕ຺ຕຸຖມຄ຺ຄວຊ຺ໂຊ ກິເລໂສ ຄຫິໂຕຕິ. ຂີຓ ມານຕາຍ ຈ ເສໍາປ໌າທິເສສາ ນິພ຺ພານຘາຕຸ ວຸຕ຺ຕາ ໂຫຕິ, ຂີຓປຸນພ຺ກວຕາຍ ອນຸປ໌າທິເສສາ. ເສສໍ ສຸວິຄ຺ເຄຍ຺ຍເມວ.

ສຕ຺ຕມສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ ນິຍ຺ກິຕາ.

໘. ກລ຺ຍາຓສີລສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ

ໜ໗. ອຍ຺ຖເມ ກລ຺ຍາຓສີໂລຕິ ສຸນ຺ທຣສີໂລ, ປ໌ສຕ຺ຖສີໂລ, ປ໌ຣິປຸຕ຺ຓສີໂລ. ຕຕ຺ຖ ສີລປ໌າຣິປູຣີ ທ຺ວີຫີ ກາຣເຕຫີ ໂຫຕິ ສມ຺ມ ເທວ ສີລວິປ໌ຕ຺ຕິຍາ ອາທີນວທສ຺ສເນນ, ສີລສມ຺ປ໌ຕ຺ຕິຍາ ຈ ອານິສໍສທສ຺ສເນນ. ອິຘ ປ໌ນ ສພ຺ພປ໌ຣິພນ຺ຘວິປ຺ປ໌ມຸຕ຺ຕສ຺ສ ສພ຺ພາກາຣປ໌ຣິປຸຕ຺ຓສ຺ສ ມຄ຺ຄສີລສ຺ສ ຜລສີລສ຺ສ ຈ ວເສນ ກລ຺ຍາຓຕາ ເວທິຕພ຺ພາ. ກລ຺ຍາຓຘມ຺ໂມຕິ ສພ຺ເພ ໂພຘິປກ຺ຂິຍຘມ຺ມາ ອຘິປ຺ເປ໌ຕາ, ຕສ຺ມາ ກລ຺ຍາຓາ ສຕິປ໌ຍ຺ຖານາທິໂພຘິປກ຺ຂິຍຘມ຺ມາ ເອຕສ຺ສາຕິ ກລ຺ຍາຓຘມ຺ໂມ. ກລ຺ຍາຓປ໌ຄ຺ໂຄຕິ ຈ ມຄ຺ຄຜລປ໌ຄ຺ຄາວເສເນວ ກລ຺ຍາຓປ໌ຄ຺ໂຄ. ໂລກຸຕ຺ຕຣາ ເອວ ຫິ ສີລາທິຘມ຺ມາ ເອກນ຺ຕກລ຺ຍາຓາ ນາມ ອກຸປ຺ປ໌ສກາວຕ຺ຕາ. ເກຈິ ປ໌ນ ‘‘ຈຕຸປ໌າຣິສຸທ຺ຘິສີລວເສນ ກລ຺ຍາຓສີໂລ, ວິປ໌ສ຺ສນາມຄ຺ຄຘມ຺ມວເສນ ກລ຺ຍາຓຘມ຺ໂມ, ມຄ຺ຄຜລປ໌ຄ຺ຄາວເສນ ກລ຺ ຍາຓປ໌ຄ຺ໂຄ’’ຕິ ວທນ຺ຕິ. ອເສກ຺ຂາ ເອວ ເຕ ສີລຘມ຺ມປ໌ຄ຺ຄາຕິ ເອເກ. ອປ໌ເຣ ປ໌ນ ກຓນ຺ຕິ – ໂສຕາປນ຺ນສກທາຄາມີນໍ ມຄ຺ຄຜລສີລໍ ກລ຺ຍາຓສີລໍ ນາມ, ຕສ຺ມາ ‘‘ກລ຺ຍາຓສີໂລ’’ຕິ ອິມິນາ ໂສຕາປນ຺ໂນ ສກທາຄາມີ ຈ ຄຫິຕາ ໂຫນ຺ຕິ. ເຕ ຫິ ສີເລສຸ ປ໌ຣິປູຣກາຣີໂນ ນາມ. ອນາຄາມິມຄ຺ຄຜລຘມ຺ມາ ອຄ຺ຄມຄ຺ຄຘມ຺ມາ ຈ ກລ຺ຍາຓຘມ຺ມາ ນາມ. ຕຕ຺ຖ ຫິ ໂພຘິປກ຺ຂິຍຘມ຺ມາ ກາວນາປ໌າຣິປູຣີ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິ. ຕສ຺ມາ ‘‘ກລ຺ຍາຓຘມ຺ໂມ’’ຕິ ອິມິນາ ຕຕິຍມຄ຺ຄຍ຺ຖໂຕ ປ໌ຍ຺ຖາຍ ຕໂຍ ອຣິຍາ ຄຫິຕາ ໂຫນ຺ຕິ. ປ໌ຄ຺ຄາກິຈ຺ຈສ຺ສ ມຕ຺ຖກປ຺ປ໌ຕ຺ຕິຍາ ອຄ຺ຄຜເລ ປ໌ຄ຺ຄາ ກລ຺ຍາຓປ໌ຄ຺ຄາ ນາມ, ຕສ຺ມາ ປ໌ຄ຺ຄາເວປຸລ຺ລປ຺ປ໌ຕ຺ໂຕ ອຣຫາ ‘‘ກລ຺ ຍາຓປ໌ຄ຺ໂຄ’’ຕິ ວຸຕ຺ໂຕ. ເອວເມວ ປຸຄ຺ຄລາ ຄຫິຕາ ໂຫນ຺ຕີຕິ. ກີ ອິມິນາ ປ໌ປ໌ຄ຺ເຈນ? ອຄ຺ຄມຄ຺ຄຜລຘມ຺ມາ ອິຘ ກລ຺ຍາຓສີ ລາທໂຍ ວຸຕ຺ຕາຕິ ອຍມມ຺ຫາກໍ ຂນ຺ຕິ. ຘມ຺ມວິກາເຄນ ຫິ ອຍໍ ປຸຄ຺ຄລວິກາໂຄ, ນ ຘມ຺ມວິກາໂຄຕິ.

ເກວລີຕິ ເອຕ຺ຖ ເກວລໍ ວຸຈ຺ຈຕິ ເກນຈິ ອໂວມິສ຺ສກຕາຍ ສພ຺ພສງ຺ຂຕວິວິຕ຺ຕໍ ນິພ຺ພານໍ, ຕສ຺ສ ອຘິຄຕຕ຺ຕາ ອຣຫາ ເກວລີ. ອຖ ວາ ປ໌ຫານກາວນາປ໌າຣິປູຣິຍາ ປ໌ຣິໂຍສານອນວຊ຺ຊຘມ຺ມປ໌າຣິປູຣິຍາ ຈ ກລ຺ຍາຓກຍ຺ເຖນ ອພ຺ຍາເສກສຸຂຕາຍ ຈ ເກວລໍ ອຣຫຕ຺ຕໍ, ຕທຘິຄເມນ ເກວລີ ຂີຓາສໂວ. ມຄ຺ຄພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍວາສໍ ວສິຕ຺ວາ ປ໌ຣິໂຍສາເປ໌ຕ຺ວາ ຖິໂຕຕິ ວຸສິຕວາ. ອຸຕ຺ຕເມຫີ ອຄ຺ຄກູເຕຫີ ວາ ອເສກ຺ຂຘມ຺ເມຫີ ສມນ຺ນາຄຕຕ຺ຕາ ‘‘ອຸຕ຺ຕມປຸ໌ຣິໂສ’’ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ.

ສີລວາຕິ ເອຕ຺ຖ ເກນຏ຺ເຐນ ສີລໍ? ສີລນຏ຺ເຐນ ສີລໍຯ ກິມິທໍ ສີລນໍ ນາມ? ສມາຘານໍ, ສຸສີລ຺ຍວເສນ ກາຍກມ຺ມາທີນໍ ອວິປ຺ປກິຓ຺ຓຕາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອຖ ວາ ອຸປຘາຣຓໍ, ຌານາທິກຸສລຘມ຺ມານໍ ປຕິຏ຺ຐານວເສນ ອາຘາຣຠາໂວຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ຕສ຺ມາ ສີລຕິ, ສີເລຕີຕິ ວາ ສີລໍຯ ອຍໍ ຕາວ ສທ຺ທລກ຺ຂຓນເຍນ ສີລຏ຺ໂຐຯ ອປເຣ ປນ ‘‘ສິຣຏ຺ໂຐ ສີລຏ຺ໂຐ, ສີຕລຏ຺ໂຐ ສີລຏ຺ໂຐ, ສິວຏ຺ໂຐ ສີລຏ຺ໂຐ’’ຕິ ນິຣຸຕ຺ຕິນເຍນ ອຕ຺ຖໍ ວຓ຺ຓຍນ຺ຕິຯ ຕຍິທໍ ປາຣິປູຣິໂຕ ອຕິສຍໂຕ ວາ ສີລໍ ອສ຺ສ ອຕ຺ຖີຕິ ສີລວາ, ຈຕຸປາຣິສຸທ຺ຘິສີລວເສນ ສີລສມ຺ປນ຺ໂນຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ຕຕ຺ຖ ຍໍ ເຌຏ຺ຐກສີລໍ , ຕໍ ວິຕ຺ຖາເຣຕ຺ວາ ທສ຺ເສຕຸໍ ‘‘ປາຕິໂມກ຺ຂສໍວຣສໍວຸໂຕ’’ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ເອກຈ຺ຈານໍ ອາຈຣິຍານໍ ອຘິປ຺ປາໂຍຯ

ອປເຣ ປນ ຠຓນ຺ຕິ – ອຸຠຍຕ຺ຖາປິ ປາຕິໂມກ຺ຂສໍວໂຣ ຠຄວຕາ ວຸຕ຺ໂຕຯ ປາຕິໂມກ຺ຂສໍວໂຣ ເອວ ຫິ ສີລໍ, ອິຕເຣສຸ ອິນ຺ທ຺ຣິຍສໍວໂຣ ຉທ຺ວາຣຣກ຺ຂຓມຕ຺ຕເມວ, ອາຊີວປາຣິສຸທ຺ຘິ ຘມ຺ເມນ ປຈ຺ຈຍຸປ຺ປາທນມຕ຺ຕເມວ, ປຈ຺ຈຍສນ຺ນິສ຺ສິຕໍ ປຏິລທ຺ຘປຈ຺ຈເຍ ‘‘ອິທມຕ຺ຖ’’ນ຺ຕິ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂິຕ຺ວາ ປຣິຠຸຎ຺ຊນມຕ຺ຕເມວຯ ນິປ຺ປຣິຍາເຍນ ປາຕິໂມກ຺ຂສໍວໂຣວ ສີລໍຯ ຍສ຺ສ ໂສ ຠິນ຺ໂນ, ໂສ ສີສຈ຺ຉິນ຺ໂນ ປຸຣິໂສ ວິຍ ຫຕ຺ຖປາເທ ‘‘ເສສານິ ຣກ຺ຂິສ຺ສຕີ’’ຕິ ນ ວຕ຺ຕພ຺ໂພຯ ຍສ຺ສ ປນ ໂສ ອໂຣໂຄ, ອຈ຺ຉິນ຺ນສີໂສ ວິຍ ປຸຣິໂສ, ໂສ ຕານິ ປຸນ ປາກຕິການິ ກຕ຺ວາ ຣກ຺ຂິຕຸໍ ສກ຺ໂກຕິຯ ຕສ຺ມາ ສີລວາຕິ ອິມິນາ ປາຕິໂມກ຺ຂສີລເມວ ອຸທ຺ທິສິຕ຺ວາ ຕໍ ວິຕ຺ຖາເຣຕຸໍ ‘‘ປາຕິໂມກ຺ຂສໍວຣສໍວຸໂຕ’’ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິຯ

ຕຕ຺ຖ ປາຕິໂມກ຺ຂນ຺ຕິ ສິກ຺ຂາປທສີລໍຯ ຕຎ຺ຫິ ໂຍ ນໍ ປາຕິ ຣກ຺ຂຕິ, ຕໍ ໂມກ຺ເຂຕິ ໂມເຈຕິ ອາປາຍິກາທີຫິ ທຸກ຺ເຂຫີຕິ ປາຕິໂມກ຺ຂໍຯ ສໍວຣຓໍ ສໍວໂຣ, ກາຍວາຈາຫິ ອວີຕິກ຺ກໂມຯ ປາຕິໂມກ຺ຂເມວ ສໍວໂຣ ປາຕິໂມກ຺ຂສໍວໂຣ, ເຕນ ສໍວຸໂຕ ປິຫິຕກາຍວາໂຈຕິ ປາຕິໂມກ຺ຂສໍວຣສໍວຸໂຕຯ ອິທມສ຺ສ ຕສ຺ມິໍ ສີເລ ປຕິຏ຺ຐິຕຠາວປຣິທີປນໍຯ ວິຫຣຕີຕິ ຕທນຸຣູປວິຫາຣສມງ຺ຄິຠາວປຣິທີປນໍຯ ອາຈາຣໂຄຈຣສມ຺ປນ຺ໂນຕິ ເຫຏ຺ຐາ ປາຕິໂມກ຺ຂສໍວຣສ຺ສ, ອຸປຣິ ວິເສສານຸໂຍຄສ຺ສ ຈ ອຸປກາຣກຘມ຺ມປຣິທີປນໍຯ ອຓຸມຕ຺ເຕສຸ ວຊ຺ເຊສຸ ຠຍທສ຺ສາວີຕິ ປາຕິໂມກ຺ຂສີລໂຕ ອຈວນຘມ຺ມຕາປຣິທີປນໍຯ ສມາທາຍາຕິ ສິກ຺ຂາປທານໍ ອນວເສສໂຕ ອາທານປຣິທີປນໍຯ ສິກ຺ຂຕີຕິ ສິກ຺ຂາຍ ສມງ຺ຄິຠາວປຣິທີປນໍຯ ສິກ຺ຂາປເທສູຕິ ສິກ຺ຂິຕພ຺ພຘມ຺ມປຣິທີປນໍຯ

ອປໂຣ ນໂຍ – ກິເລສານໍ ພລວຠາວໂຕ ປາປກິຣິຍາຍ ສຸກຣຠາວໂຕ ປຸຎ຺ຎກິຣິຍາຍ ຈ ທຸກ຺ກຣຠາວໂຕ ພຫຸກ຺ຂຕ຺ຕຸໍ ອປາເຍສຸ ປຕນສີໂລຕິ ປາຕິ, ປຸຖຸຊ຺ຊໂນຯ ອນິຈ຺ຈຕາຍ ວາ ຠວາທີສຸ ກມ຺ມເວຄກ຺ຂິຕ຺ໂຕ ຆຏີຍນ຺ຕໍ ວິຍ ອນວຏ຺ຐາເນນ ປຣິພ຺ຠມນໂຕ ຄມນສີໂລຕິ ປາຕິ, ມຣຓວເສນ ວາ ຕມ຺ຫິ ຕມ຺ຫິ ສຕ຺ຕນິກາເຍ ອຕ຺ຕຠາວສ຺ສ ປາຕນສີໂລຕິ ປາຕິ, ສຕ຺ຕສນ຺ຕາໂນ, ຈິຕ຺ຕເມວ ວາຯ ຕໍ ປາຕິນໍ ສໍສາຣທຸກ຺ຂໂຕ ໂມກ຺ເຂຕີຕິ ປາຕິໂມກ຺ໂຂຯ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ຫິ ວິໂມກ຺ເຂນ ສຕ຺ໂຕ ວິມຸຕ຺ໂຕ ຯ ‘‘ຈິຕ຺ຕໂວທານາ ວິສຸຊ຺ຌນ຺ຕີ’’ຕິ (ສໍຯ ນິຯ ໓ຯ໑໐໐) ‘‘ອນຸປາທາຍ ອາສເວຫິ ຈິຕ຺ຕໍ ວິມຸຕ຺ຕ’’ນ຺ຕິ (ມຯ ນິຯ ໒ຯ໒໐໖) ຈ ວຸຕ຺ຕໍຯ ອຖ ວາ ອວິຊ຺ຊາທິນາ ເຫຕຸນາ ສໍສາເຣ ປຕຕິ ຄຈ຺ຉຕິ ປວຕ຺ຕຕີຕິ ປາຕິຯ ‘‘ອວິຊ຺ຊານີວຣຓານໍ ສຕ຺ຕານໍ ຕຓ຺ຫາສໍໂຍຊນານໍ ສນ຺ຘາວຕໍ ສໍສຣຕ’’ນ຺ຕິ (ສໍຯ ນິຯ ໒ຯ໑໒໔; ໕ຯ໕໒໐) ຫິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຕສ຺ສ ປາຕິໂນ ສຕ຺ຕສ຺ສ ຕຓ຺ຫາທິສໍກິເລສຕ຺ຕຍໂຕ ໂມກ຺ໂຂ ເອເຕນາຕິ ປາຕິໂມກ຺ໂຂຯ ‘‘ກຓ຺ເຐກາໂລ’’ຕິອາທີນໍ ວິຍສ຺ສ ສມາສສິທ຺ຘິ ເວທິຕພ຺ພາຯ

ອຖ ວາ ປາເຕຕີ ວິນິປາເຕຕີ ທຸກ຺ເຂຕີ ປາຕິ, ຈິຕ຺ຕໍຯ ວຸຕ຺ຕຎ຺ຫິ ‘‘ຈິຕ຺ເຕນ ນີຍຕິ ໂລໂກ, ຈິຕ຺ເຕນ ປຣິກ຺ກສ຺ສຕີ’’ຕິ (ສໍຯ ນິຯ ໑ຯ໖໒)ຯ ຕສ຺ສ ປາຕິໂນ ໂມກ຺ໂຂ ເອເຕນາຕິ ປາຕິໂມກ຺ໂຂຯ ປເຕຕິ ວາ ເອເຕນ ອປາຍທຸກ຺ເຂ ສໍສາຣທຸກ຺ເຂ ຈາຕິ ປາຕິ, ຕຓ຺ຫາທິສໍກິເລໂສຯ ວຸຕ຺ຕຎ຺ຫິ ‘‘ຕຓ຺ຫາ ຊເນຕິ ປຸຣິສໍ (ສໍຯ ນິຯ ໑ຯ໕໕-໕໗), ຕຓ຺ຫາທຸຕິໂຍ ປຸຣິໂສ’’ຕິ (ອິຕິວຸຯ ໑໕, ໑໐໕; ຈູຬນິຯ ປາຣາຍນານຸຄີຕິຄາຖານິທ຺ເທສ ໑໐໗) ຈ ອາທິຯ ຕໂຕ ປາຕິໂຕ ໂມກ຺ໂຂຕິ ປາຕິໂມກ຺ໂຂຯ ອຖ ວາ ປເຕຕິ ເອຕ຺ຖາຕິ ປາຕິ, ຉ ອຊ຺ຌຕ຺ຕິການິ ພາຫິຣານິ ຈ ອາຍຕນານິຯ ວຸຕ຺ຕຎ຺ຫິ ‘‘ຉສຸ ໂລໂກ ສມຸປ຺ປນ຺ໂນ, ຉສຸ ກຸພ຺ພຕິ ສນ຺ຖວ’’ນ຺ຕິ (ສໍຯ ນິຯ ໑ຯ໗໐)ຯ ຕໂຕ ຉອຊ຺ຌຕ຺ຕິກພາຫິຣາຍຕນສງ຺ຂາຕໂຕ ປາຕິໂຕ ໂມກ຺ໂຂຕິ ປາຕິໂມກ຺ໂຂຯ ອຖ ວາ ປາໂຕ ວິນິປາໂຕ ອສ຺ສ ອຕ຺ຖີຕິ ປາຕີ, ສໍສາໂຣຯ ຕໂຕ ໂມກ຺ໂຂຕິ ປາຕິໂມກ຺ໂຂຯ ອຖ ວາ ສພ຺ພໂລກາຘິປຕິຠາວໂຕ ຘມ຺ມິສ຺ສໂຣ ຠຄວາ ປຕີຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ, ມຸຈ຺ຈຕິ ເອເຕນາຕິ ໂມກ຺ໂຂ, ປຕິໂນ ໂມກ຺ໂຂ ເຕນ ປຎ຺ຎຕ຺ຕຕ຺ຕາຕິ ປຕິໂມກ຺ໂຂ, ປຕິໂມກ຺ໂຂ ເອວ ປາຕິໂມກ຺ໂຂຯ ສພ຺ພຄຸຓານໍ ວາ ມູລຠາວໂຕ ອຸຕ຺ຕມຏ຺ເຐນ ປຕິ ຈ ໂສ ຍຖາວຸຕ຺ຕຏ຺ເຐນ ໂມກ຺ໂຂ ຈາຕິ ປຕິໂມກ຺ໂຂ, ປຕິໂມກ຺ໂຂ ເອວ ປາຕິໂມກ຺ໂຂຯ ຕຖາ ຫິ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ປາຕິໂມກ຺ຂນ຺ຕິ ມຸຂເມຕໍ ປມຸຂເມຕ’’ນ຺ຕິ (ມຫາວຯ ໑໓໕) ວິຕ຺ຖາໂຣຯ

ອຖ ວາ ໄປຕິ ປກາເຣ, ອຕີຕິ ອຈ຺ຈນ຺ຕຕ຺ເຖ ນິປາໂຕຯ ຕສ຺ມາ ປກາເຣຫິ ອຈ຺ຈນ຺ຕໍ ໂມກ຺ເຂຕີຕິ ປາຕິໂມກ຺ໂຂຯ ອິທຎ຺ຫິ ສີລໍ ສຍໍ

ຕທງ຺ຄວເສນ, ສມາທິສຫິຕໍ ປຍ຺ຍາສຫິຕຍ຺ຈ ວິກ຺ຂມ຺ກນວເສນ ສມ຺ຈ຺ເຉທວເສນ ຈ ອຈ຺ຈນ຺ຕໍ ໂມກ຺ເຂຕິ ໂມເຈຕີຕິ ປາຕິໂມກ຺ຂໍ໌ ປຕິ ປຕິ ໂມກ຺ໂຂຕິ ວາ ປຕິໂມກ຺ໂຂ, ຕມ຺ຫາ ຕມ຺ຫາ ວິຕິກ຺ກມິຕພ຺ພໂທສໂຕ ປຕິ ປຈ຺ເຈກໍ ໂມກ຺ໂຂຕິ ອຕ຺ໂຖ໌ ປຕິໂມກ຺ໂຂ ເອວ ປາຕິໂມກ຺ໂຂ໌ ໂມກ຺ໂຂຕິ ວາ ນິພ຺ພານໍ, ຕສ຺ສ ໂມກ຺ຂສ຺ສ ປຜິພິມ຺ພກູຕນ຺ຕິ ປຕິໂມກ຺ຂໍ໌ ປາຕິໂມກ຺ຂສີລສໍວໂຣ ຫິ ສູຣິຍສ຺ສ ອຣຸຕ຺ຄຄມນໍ ວິຍ ນິພ຺ພານສ຺ສ ອຸທຍກູໂຕ ຕປ຺ປຜິກາໂຄ ວິຍ ໂຫຕິ ຍຖາຣຫໍ ກິເລສນິພ຺ພາປນໂຕຕິ ປຕິໂມກ຺ຂໍ, ປຕິໂມກ຺ຂໍ ເອວ ປາຕິໂມກ຺ຂໍ໌ ອຖ ວາ ໂມກ຺ຂໍ ປຕິ ວຕ຺ຕຕິ ໂມກ຺ຂາກິມຸຂນ຺ຕິ ປຕິໂມກ຺ຂໍ, ປຕິໂມກ຺ຂເມວ ປາຕິໂມກ຺ຂນ຺ຕິ ເອວໍ ຕາເວຕ຺ຖ ປາຕິໂມກ຺ຂສທ຺ທສ຺ສ ອຕ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພ໌

ສໍວຣຕີ ປີທຫຕີ ເອເຕນາຕິ ສໍວໂຣ, ປາຕິໂມກ຺ຂເມວ ສໍວໂຣຕິ ປາຕິໂມກ຺ຂສໍວໂຣ໌ ອຕ຺ຖໂຕ ປນ ຕໂຕ ຕໂຕ ວີຕິກ຺ກມິຕພ຺ພໂຕ ວິຣຕິໂຍ ເຈຕນາ ວາ, ເຕນ ປາຕິໂມກ຺ຂສໍວເຣນ ອຸເປໂຕ ສມນ຺ນາຄໂຕ ປາຕິໂມກ຺ຂສໍວຣສໍວຸໂຕຕິ ວຸຕ຺ໂຕ໌ ວຸຕ຺ຕຍ຺ເຫຕໍ ວິກງ຺ເຄ –

“ອີມິນາ ປາຕິໂມກ຺ຂສໍວເຣນ ອຸເປໂຕ ໂຫຕິ ສມຸເປໂຕ ອຸປຄໂຕ ສມຸປຄໂຕ ສມ຺ປນ຺ໂນ ສມນ຺ນາຄໂຕ໌ ເຕນ ວຸຈ຺ຈຕິ ປາຕິໂມກ຺ຂ ສໍວຣສໍວຸໂຕ”ຕິ (ວິກ໌ ໕໑໑)໌

ວິຫຣຕີຕິ ອິຣິຍາປຖວິຫາເຣນ ວິຫຣຕິ, ອິຣິຍຕິ, ວຕ຺ຕຕີ໌ ອາຈາຣໂຄຈຣສມ຺ປນ຺ໂນຕິ ເວລຸອຸທານາທິມິຈ຺ຉາຊີວສ຺ສ ກາຍ ປາຄພ຺ກິຍາທີນຍ຺ຈ ອກຣເຕນ, ສພ຺ພໂສ ອນາຈາຣໍ ວຊ຺ເຊຕ຺ວາ “ກາຍິໂກ ອວີຕິກ຺ກໂມ, ວາຈສິໂກ ອວີຕິກ຺ກໂມ”ຕິ ເອວໍ ວຸຕ຺ຕກິກ຺ຂຸສາຣຸປ຺ປອາຈາຣສມ຺ປຕ຺ຕິຍາ ເວສິຍາທິອໂຄຈຣໍ ວຊ຺ເຊຕ຺ວາ ປີຕ຺ຑປາຕາທິອຕ຺ຖໍ ອຸປສງ຺ກມິຕຸ໌ ຍຸຕ຺ຕຍ຺ຖານສງ຺ ຂາຕໂຄຈເຣນ ຈ ສມ຺ປນ຺ນຕ຺ຕາ ອາຈາຣໂຄຈຣສມ຺ປນ຺ໂນ໌ ອປິຈ ໂຍ ກິກ຺ຂຸ ສຕ຺ຖຣິ ສຄາຣໂວ ສປ຺ປຕິສ຺ໂສ ສພ຺ຣຫ຺ມຈາຣີສຸ ສ ຄາຣໂວ ສປ຺ປຕິສ຺ໂສ ຫິໂຣຕ຺ຕປ຺ປສມ຺ປນ຺ໂນ ສຸນິວຕ຺ໂຖ ສຸປາຣຸໂຕ ປາສາທິເກນ ອກິກ຺ກນ຺ເຕນ ປຜິກ຺ກນ຺ເຕນ ອາໂລກິເຕນ ວິ ໂລກິເຕນ ສມິຍ຺ຊິເຕນ ປສາຣິເຕນ ໂອກ຺ຂິຕ຺ຕຈກ຺ຂຸ ອິຣິຍາປຖສມ຺ປນ຺ໂນ ອິນ຺ທ຺ຣິເຍສຸ ຄຸຕ຺ຕທ຺ວາໂຣ ໂກຊເນ ມຕ຺ຕຍ຺ຍູ ຊາ ຄຣິຍານຸຍຸຕ຺ໂຕ ສຕິສມ຺ປຊຍ຺ເຍນ ສມນ຺ນາຄໂຕ ອປ຺ປິຈ຺ໂຉ ສນ຺ຕຸຜ຺ໂຖ ປວິວິຕ຺ໂຕ ອສໍສຜ຺ໂຖ ອາກິສມາຈາຣິເກສຸ ສກ຺ກຈ຺ຈ ກາຣີ ຄຣຸຈິຕ຺ຕີການພຫຸໂລ ວິຫຣຕີ, ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕີ ອາຈາຣສມ຺ປນ຺ໂນ໌

ໂຄຈໂຣ ປນ – ອຸປນິສ຺ສຍໂຄຈໂຣ, ອາຣກ຺ຂໂຄຈໂຣ, ອຸປນິພນ຺ຘໂຄຈໂຣຕິ ຕິວິໂຘ໌ ຕຕ຺ຖ ທສກຖາວຕ຺ຖຸຄຸຓສມນ຺ນາຄໂຕ ວຸຕ຺ຕລກ຺ຂໂຓ ກລ຺ຍາຓມິຕ຺ໂຕ ຍໍ ນິສ຺ສາຍ ອສ຺ສຸຕໍ ສຸຓາຕີ, ສຸຕໍ ປຣິໂຍທເປຕີ, ກງ຺ຂໍ ວິຕຣຕີ, ທິຜ຺ຖິ ອຸຊຸກໍ ກໂຣຕີ, ຈິຕ຺ຕໍ ປສາ ເທຕີ, ຍສ຺ສ ຈ ອນຸສິກ຺ຂນ຺ໂຕ ສທ຺ຘາຍ ວຑ຺ຒຕີ, ສີເລນ, ສຸເຕນ, ຈາເຄນ, ປຍ຺ຍາຍ ວຑ຺ຒຕີ, ອຍໍ ອຸປນິສ຺ສຍໂຄຈໂຣ໌ ໂຍ ກິກ຺ຂຸ ອນ຺ຕຣຆຣໍ ປວິຜ຺ໂຖ ວີຖີ ປຜິປນ຺ໂນ ໂອກ຺ຂິຕ຺ຕຈກ຺ຂຸ ຍຸຄມຕ຺ຕທສ຺ສາວີ ສໍວຸໂຕ ຄຈ຺ຉຕີ, ນ ຫຕ຺ຖີ ໂອໂລເກນ຺ໂຕ, ນ ອສ຺ສໍ, ນ ຣຖໍ, ນ ປຕ຺ຕີ, ນ ອິຕ຺ຖີ, ນ ປຸຣິສໍ ໂອໂລເກນ຺ໂຕ, ນ ອຸທ຺ຘໍ ໂອໂລເກນ຺ໂຕ, ນ ອໂຘ ໂອໂລເກນ຺ໂຕ, ນ ທິສາວິທິສາ ເປກ຺ຂ ມາໂນ ຄຈ຺ຉຕີ, ອຍໍ ອາຣກ຺ຂໂຄຈໂຣ໌ ອຸປນິພນ຺ຘໂຄຈໂຣ ປນ ຈຕ຺ຕາໂຣ ສຕິປຜ຺ຖານາ, ຍຕ຺ຖ ກິກ຺ຂຸ ອຕ຺ຕໂນ ຈິຕ຺ຕໍ ອຸປນິພນ຺ຘຕີ໌ ວຸຕ຺ຕຍ຺ເຫຕໍ ກຄວຕາ –

“ໂກ ຈ, ກິກ຺ຂເວ, ກິກ຺ຂຸໂນ ໂຄຈໂຣ ສໂກ ເປຕ຺ຕິໂກ ວິສໂຍ? ຍທິທໍ – ຈຕ຺ຕາໂຣ ສຕິປຜ຺ຖານາ”ຕິ (ສໍ໌ ນິ໌ ໕໌໓໗໘)໌

ອິຕິ ຍຖາວຸຕ຺ຕາຍ ອາຈາຣສມ຺ປຕ຺ຕິຍາ ອິມາຍ ຈ ໂຄຈຣສມ຺ປຕ຺ຕິຍາ ສມນ຺ນາຄຕຕ຺ຕາ ອາຈາຣໂຄຈຣສມ຺ປນ຺ໂນ໌

ອຕ຺ມຕ຺ເຕສຸ ວຊ຺ເຊສຸ ກຍທສ຺ສາວີຕິ ອປ຺ປມຕ຺ຕເກສຸ ອຕຸປ຺ປມາເຕສຸ ອສຍ຺ຈິຈ຺ຈ ອາປນ຺ນເສຂິຍອກຸສລຈິຕ຺ຕຸປ຺ປາທາທິເກເທ ສຸ ວຊ຺ເຊສຸ ກຍທສ຺ສນສີໂລ໌ ໂຍ ຫິ ກິກ຺ຂຸ ປຣມາຕຸມຕ຺ຕໍ ວຊ຺ຊໍ ອຜ຺ຖສຜ຺ຖິໂຍຊນສຕສຫສ຺ສຸພ຺ເພຘສິເນຣຸປພ຺ພຕຣາຊສທິສໍ ກຕ຺ວາ ປສ຺ສຕິ, ໂຍປິ ກິກ຺ຂຸ ສພ຺ພລຫຸກໍ ທຸພ຺ກາສິຕມຕ຺ຕໍ ປາຣາຊິກສທິສໍ ກຕ຺ວາ ປສ຺ສຕິ, ອຍໍ ອຕຸມຕ຺ເຕສຸ ວຊ຺ເຊສຸ ກຍທສ຺ສາວີ ນາມ໌ ສມາທາຍ ສິກ຺ຂຕີ ສິກ຺ຂາປເທສູຕີ ຍໍ ກິຍ຺ຈິ ສິກ຺ຂາປເທສຸ ສິກ຺ຂິຕພ຺ພໍ, ຕໍ ສພ຺ເພນ ສພ຺ພໍ ສພ຺ພຖາ ສພ຺ພໍ ອນວເສ ສໍ ສມາທິຍິຕ຺ວາ ສິກ຺ຂຕີ ວຕ຺ຕຕີ, ປູເຣຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ໌ ອິຕິ ກລ຺ຍາຓສີໂລຕິ ອິມິນາ ປກາເຣນ ກລ຺ຍາຓສີໂລ ສມາໂນ໌ ປຸຄ຺ຄ ລາຘິຜ຺ຖານວເສນ ຫິ ນິທ຺ທິຜ຺ຖໍ ສີລໍ “ເອວໍ ໂຂ, ກິກ຺ຂເວ, ກິກ຺ຂຸ ກລ຺ຍາຓສີໂລ ໂຫຕີ”ຕິ ວຸຕ຺ຕປຸຄ຺ຄລາຘິຜ຺ຖານວເສເນວ ນິຄ ເມຕ຺ວາ “ກລ຺ຍາຓຘມ຺ໂມ”ຕິ ເອຕ຺ຖ ວຸຕ຺ຕຘມ຺ເມ ນິທ຺ທິສິຕ຺ກາເມນ “ເຕສໍ ຘມ຺ມານໍ ອິທໍ ສີລໍ ອຘິຜ຺ຖານ”ນ຺ຕິ ທສ຺ເສຕຸໍ ປຸນ “ອິຕິ ກລ຺ຍາຓສີໂລ”ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ໌ ສຕ຺ຕນ຺ນໍ ໂພຘິປກ຺ຂິຍານນ຺ຕິອາທີ ສພ຺ພໍ ເຫຜ຺ຖາ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຖເມວ໌ ປຸນ ກລ຺ຍາຓສີໂລຕິອາທີ

ນິຄມນັ່ງ

ຄາຖາສຸ ທຸກ຺ກຍນ຺ຕິ ທຸຍຸຄຸ ກຕໍ, ທຸຈ຺ຈຣິຕນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ໋ ທິຣິມນນ຺ຕິ ທິຣິມນ຺ຕໍ ທິຣີສມ຺ປນ຺ນໍ, ສພ຺ພໂສ ປາປ຺ປວຕ຺ຕິຍາ ຊິຄຸຈ຺ຈນສກາວນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ໋ ທິຣິມນນ຺ຕິ ວາ ທິຣີສທິຕຈິຕ຺ຕໍ໋ ທິຣີຄຸຄໍທາເຄເນວ ເຈຕ຺ຖ ໂອຕ຺ຕປ຺ປມ຺ປິ ຄທິຕນ຺ຕິ ເວທິຕພ຺ພໍ໋ ທິໂຣຕ຺ຕປ຺ປຄຸຄໍທາເຄນ ຈ ສພ຺ພໂສ ທຸຈ຺ຈຣິຕາກາວສຸສ ເທຕຸ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ກລຸຍາຕາສີລຕໍ ເທຕຸໂຕ ວິກາເວຕິ໋ ສນ຺ໂພຜີຕິ ອຣິຍລາຕໍ, ຕໍ ຄຈ຺ຈນ຺ຕິ ກຊນ຺ຕິຕິ ສນ຺ໂພຜີຄາມີໂນ, ໂພທິປກ຺ຂິກາຕິ ອຕ຺ໂຖ໋ ອນຸສ຺ສຫນ຺ຕິ ຣາຄຸສ຺ສຫາທີຣທິຕໍ໋ ‘‘ຕຖາວິສ’’ນ຺ຕິປິ ປຄຸນ຺ຕິ໋ ‘ໂພທິປກ຺ຂິການໍ ຊມ຺ມານໍ ກາວນານຸໂຍຄມນຸຍຸຕ຺ໂຕ’’ຕິ ຍຖາ ຍຖາ ປຸພ຺ເພ ວຸຕ຺ຕໍ, ຕຖາວິຊໍ ຕາທິສນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ໋ ທຸກ຺ຂສ຺ສາຕິ ວຍຸຍທຸກ຺ຂສ຺ສ, ວຍຸຍທຸກ຺ຂເທຕຸໂນ ວາ໋ ອິເຊວ ຂຍມຕ຺ຕໂນຕິ ອາສວກ຺ຂຍາຊິຄເມນ ອຕ຺ຕໂນ ວຍຸຍທຸກ຺ຂເທຕຸໂນ ສມຸທຍປກ຺ຂິຍສ຺ສ ກິເລສຄຕາສ຺ສ ອິເຊວ ອິມສ຺ມິເຍວ ອຕ຺ຕກາເວ ຂຍໍ ອນຸປ຺ປາທໍ ປຊານາຕິ, ວຍຸຍທຸກ຺ຂສ຺ເສວ ວາ ອິເຊວ ຈຣິມກຈິຕ຺ຕນິໂຣເຊນ ຂຍໍ ຊິຕກາວໍ ປຊານາຕິ໋ ເຕທິ ຊມ຺ເມທິ ສມ຺ປນ຺ນນ຺ຕິ ເຕທິ ຍຖາວຸຕ຺ຕສີລາທິຊມ຺ເມທິ ສມນ຺ນາຄຕໍ໋ ອສິຕນ຺ຕິ ຕຕ຺ທາທິຍຸຖິນິສ຺ສຍານໍ ປທີນຕ຺ຕາ ອສິຕໍ, ກຕ຺ຖຈິ ອນິສ຺ສິຕໍ໋ ສພ຺ພໂລກສ຺ສາຕິ ສພ຺ພສ຺ມິ ສຕ຺ຕໂລເກ໋ ເສສໍ ວຸຕ຺ຕນຍເມວ໋

ອຍຸຄຸມສຸຕ຺ຕວຕ຺ຕນາ ນິຍຸຖິຕາ໋

໑໋ ທານສຸຕ຺ຕວຕ຺ຕນາ

໑໗໋ ນວເມ ທານນ຺ຕິ ທາຕພ຺ພໍ, ສວຕ຺ຖຸກາ ວາ ເຈຕນາ ທານໍ, ສມ຺ປຕ຺ຕິປຣິຈ຺ຈາຄສ຺ເສຕໍ ອຊິວຈນໍ໋ ອາມິສທານນ຺ຕິ ຈຕ຺ຕາໂຣ ປຈ຺ຈຍາ ເທຍຸຍກາວວເສນ ອາມິສທານໍ ນາມ໋ ເຕ ທິ ຕຕ຺ທາທີທິ ອາມສິຕພ຺ພໂຕ ອາມິສນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈນ຺ຕິ໋ ເຕສໍ ວາ ປຣິຈ຺ຈາຄເຈຕນາ ອາມິສທານໍ໋ ຊມ຺ມທານນ຺ຕິ ອິເຊກຈ຺ໂຈ ‘‘ອິເມ ຊມ຺ມາ ກຸສລາ, ອິເມ ຊມ຺ມາ ອກຸສລາ, ອິເມ ຊມ຺ມາ ສາວຊ຺ຊາ, ອິເມ ຊມ຺ມາ ອນວຊ຺ຊາ, ອິເມ ວິຍຸຍູຄຣຫິຕາ, ອິເມ ວິຍຸຍູປ຺ປສຕ຺ຖາ; ອິເມ ສມຕ຺ຕາ ສມາທິນ຺ນາ ອທິຕາຍ ທຸກ຺ຂາຍ ສໍວຕ຺ຕນ຺ຕິ, ອິເມ ທິຕາຍ ສຸຂາຍ ສໍວຕ຺ຕນ຺ຕີ’’ຕິ ກຸສລາກຸສລກມ຺ມປເຖ ວິກຊນ຺ໂຕ ກມ຺ມກມ຺ມວິປາເກ ອິຊໂລກປຣໂລເກ ປຈ຺ຈກ຺ຂໂຕ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ວິຍ ປາກຍໍ ກໂຣນ຺ໂຕ ອກຸສເລທິ ຊມ຺ເມທິ ນິວຕ຺ຕາເປນ຺ໂຕ, ກຸສເລສຸ ຊມ຺ເມສຸ ປຕິຍຸຖາເປນ຺ໂຕ, ຊມ຺ມໍ ເທເສຕິ, ອິທໍ ຊມ຺ມທານໍ໋ ໂຍ ປນ ‘‘ອິເມ ຊມ຺ມາ ອກິຍຸເລຍຸຍາ , ອິເມ ປຣິຍຸເລຍຸຍາ, ອິເມ ປທາຕພ຺ພາ, ອິເມ ສຈ຺ຈິກາຕພ຺ພາ, ອິເມ ກາເວຕພ຺ພາ’’ຕິ ສຈ຺ຈານິ ວິກາເວນ຺ໂຕ ອມຕາຊິຄມາຍ ປຕິປຕ຺ຕິຊມ຺ມໍ ເທເສຕິ, ອິທໍ ສິຂາປ຺ປຕ຺ຕໍ ຊມ຺ມທານໍ ນາມ ໋ ເອຕທຄຸຄນ຺ຕິ ເອຕໍ ອຄຸຄໍ໋ ຍທິທນ຺ຕິ ຍໍ ອິທໍ ຊມ຺ມທານໍ ວຸຕ຺ຕໍ, ເອຕໍ ອິເມສຸ ທ຺ວີສຸ ທາເນສຸ ອຄຸຄໍ ເສຍຸຖໍ ອຸຕ຺ຕມໍ໋ ວິວຍຸຍຄາມີຊມ຺ມທານຍຸທິ ນິສ຺ສາຍ ສພ຺ພານຕ຺ຖໂຕ ປຣິມຸຈ຺ຈຕິ, ສກລໍ ວຍຸຍທຸກ຺ຂໍ ອຕິກ຺ກມຕິ໋ ໂລກິຍໍ ປນ ຊມ຺ມທານໍ ສພ຺ເພສໍ ທານານໍ ນິທານໍ ສພ຺ພສມ຺ປຕ຺ຕີນໍ ມູລໍ໋ ເຕນາທ –

‘‘ສພ຺ພທານໍ ຊມ຺ມທານໍ ຊິນາຕິ, ສພ຺ພຣສໍ ຊມ຺ມຣໂສ ຊິນາຕິ;

ສພ຺ພຣຕິໍ ຊມ຺ມຣຕິ ຊິນາຕິ, ຕຕ຺ທກ຺ຂໂຍ ສພ຺ພທຸກ຺ຂໍ ຊິນາຕີ’’ຕິ໋ (ຊ໋ ປ໋ ໓໕໔) –

ອກຍທານເມຕ຺ຖ ຊມ຺ມທາເນເນວ ສງ຺ຄທິຕນ຺ຕິ ທຍຸຄຸພ຺ພໍ໋

ສາຊາຣຕາໂກຄີຕາຍິປ຺ປາເຍນ ອຕ຺ຕນາ ປຣິກຸຍຸຊິຕພ຺ພໂຕ ຈຕຸປ຺ຈຍໂຕ ສຍເມວ ອກຸຍຸຊິຕ຺ວາ ປເຣສໍ ສໍວິກຊນໍ ອາມິສສໍວິກາໂຄ໋ ສາຊາຣຕາໂກຄີຕາຍິປ຺ປາເຍເນວ ອຕ຺ຕນາ ວິທິຕສ຺ສ ອຊິຄຕສ຺ສ ຊມ຺ມສ຺ສ ອປ຺ໂປສ຺ສຸກ຺ໂກ ອທຸຕ຺ວາ ປເຣສໍ ອຸປເທໂສ ຊມ຺ມສໍວິກາໂຄ໋ ຈຕູທິ ປຈ຺ຈເຍທິ ຈຕູທິ ຈ ສງ຺ຄທວຕ຺ຖູທິ ປເຣສໍ ອນຸຄຄຸຕຫນໍ ອນຸກມ຺ປນໍ ອາມິສານຸຄຄຸໂທ໋ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ຊມ຺ເມນ ປເຣສໍ ອນຸຄຄຸຕຫນໍ ອນຸກມ຺ປນໍ ຊມ຺ມານຸຄຄຸໂທ໋ ເສສໍ ວຸຕ຺ຕນຍເມວ໋

ຄາຖາສຸ ຍມາຫຸ ທານໍ ປຣມນ຺ຕິ ຍໍ ທານໍ ຈິຕ຺ຕເຂຕ຺ຕເທຍຸຍຊມ຺ມານໍ ອຸລຸອາຣກາເວນ ປຣມໍ ອຸຕ຺ຕມໍ, ໂກຄສມ຺ປຕ຺ຕິອາທີນໍ ວາ ປູຣຕາໂຕ ຜລນ຺ໂຕ, ປຣສ຺ສ ວາ ໂລກມຈ຺ຈຣິຍາທີກສ຺ສ ປຕິປກ຺ຂສ຺ສ ມທຸທນ຺ໂຕ ທີສນ຺ໂຕ ‘‘ປຣມ’’ນ຺ຕິ ພຸທຸຊາ ກຄວນ຺ໂຕ ອາທຸ໋ ອນຸຕ຺ຕຣນ຺ຕິ ຍໍ ທານໍ ເຈຕນາທີສມ຺ປຕ຺ຕິຍາ ສາຕິສຍປວຕ຺ຕິຍາ ອຄຸຄກາເວນ ອຄຸຄວິປາກຕ຺ຕາ ຈ ອຸຕ຺ຕຣຣທີຕໍ

ອນຸຕ຺ຕຣກາວສາສນໍ ຈາຕິ ອາຫຸ. ຍໍ ສໍວິກາຄນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖາປີ ''ປຣມໍ ອນຸຕ຺ຕຣ''ນ຺ຕິ ປທທ຺ວຍໍ ອາເນຕ຺ວາ ໂຍເຊຕພ຺ພໍ. ອວຕ຺ຕາຍິຕິ ກິຕ຺ຕຍິ, ''ໂກຊນໍ, ກິກ຺ຂເວ, ທທມາໂນ ທາຍໂກ ປ຺ຜິຄຸຄາຫການໍ ປ຺ລຸຈ ຖານານິ ເທຕິ''ຕິອາທີນາ (ອ. ນິ. ໕.໓໗), ''ເອວໍ ເຈ, ກິກ຺ຂເວ, ສຕ຺ຕາ ຊາເນຍ຺ຍຸໍ ທານສໍວິກາຄສ຺ສ ວິປາກ''ນ຺ຕິອາທີນາ (ອິຕິວຸ. ໒໖) ຈ ປສໍສຍິ. ຍຖາ ປນ ທານໍ ສໍວິກາໂຄ ຈ ປຣມໍ ອນຸຕ຺ຕຣລຸຈ ໂຫຕິ, ຕໍ ທສ຺ເສຕຸໍ ''ອຄ຺ຄມ຺ທີ''ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ. ຕຕ຺ຖ ອຄ຺ຄມ຺ທີຕິ ສີລາທິຄຸຕວິເສສໂຍເຄນ ເສຍ຺ເຖ ອນຸຕ຺ຕເຣ ປຸລ຺ຸລກ຺ເຂຕ຺ເຕ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ເຜ ອຣິຍສ຺ເຜ ຈ. ປສນ຺ນຈິຕ຺ໂຕຕິ ກມ຺ມຜລສທ຺ຜາຍ ຣຕນຕ຺ຕຍສທ຺ຜາຍ ຈ ຈິຕ຺ຕໍ ປສາເທນ຺ໂຕ ໂອກປ຺ເປນ຺ໂຕ. ຈິຕ຺ຕສມ຺ປຕ຺ຕິຍາ ທີ ເຂຕ຺ຕສມ຺ປຕ຺ຕິຍາ ຈ ປຣິຕ຺ເຕປີ ເທຍ຺ຍຜມ຺ເມ ທານໍ ມທານຸກາວໍ ໂຫຕິ ມທາຊຸຕິກໍ ມທາວິປ຺ຜາຣໍ. ວຸຕ຺ຕລຸເຫຕໍ –

''ນຕ຺ຖິ ຈິຕ຺ເຕ ປສນ຺ນມ຺ທີ, ອປ຺ປກາ ນາມ ທກ຺ຂິຕາ;

ຕຖາຄເຕ ວາ ສມ຺ພຸທ຺ເຜ, ອຖ ວາ ຕສ຺ສ ສາວເກ''ຕິ. (ວິ. ວ. ໗໐໔; ເນຕ຺ຕິ. ໙໔);

ວິລຸລູຕິ ສປ຺ປລຸໂລ. ປຊານນ຺ຕິ ສມ຺ມເທວ ທານຜລໍ ທານານິສໍສໍ ປຊານນ຺ໂຕ. ໂກ ນ ຍເຊຖ ກາເລຕິ ຍຸຕ຺ຕປ຺ປຕ຺ຕກາເລ ໂກ ນາມ ທານໍ ນ ທເທຍ຺ຍ? ສທ຺ຜາ, ເທຍ຺ຍຜມ຺ໂມ, ປ຺ຜິຄຸຄາຫກາຕິ ອິເມສໍ ຕິຕ຺ຕໍ ສມ຺ມຸຂີກູຕກາເລເຍວ ທີ ທານໍ ສມ຺ກວຕິ, ນ ອລຸລຖາ, ປ຺ຜິຄຸຄາຫການໍ ວາ ທາຕຸໍ ຍຸຕ຺ຕກາເລ.

ເອວໍ ປຖມຄາຖາຍ ອານິສທານສໍວິກາຄານຸຄຸຄເທ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ອິທານິ ຜມ຺ມທານສໍວິກາຄານຸຄຸຄເທ ທສ຺ເສຕຸໍ ''ເຍ ເຈວ ກາສນ຺ຕິ''ຕິ ທຸຕິຍຄາຖມາຫ. ຕຕ຺ຖ ອຸກຍນ຺ຕິ ''ກາສນ຺ຕິ ສຸຕນ຺ຕິ''ຕິ ວຸຕ຺ຕາ ເທສກາ ປ຺ຜິຄຸຄາຫກາຕິ ອຸກຍໍ. ອຍໍ ປເນຕ຺ຖ ສ຺ເຂປຕ຺ໂຖ – ເຍ ສຸຄຕສ຺ສ ກຄວໂຕ ສາສເນ ສທ຺ຜມ຺ເມ ປສນ຺ນຈິຕ຺ຕາ ວິມຸຕ຺ຕາຍຕນສີເສ ຖຕ຺ວາ ເທເສນ຺ຕິ ປ຺ຜິຄຸຄຕ຺ຫນ຺ຕິ ຈ, ເຕສໍ ເທສກປ຺ຜິຄຸຄາຫການໍ ໂສ ຜມ຺ມທານຜມ຺ມສໍວິກາຄຜມ຺ມານຸຄຸຄຫສ຺ຂາໂຕ ອຕ຺ໂຖ. ປຣມຕ຺ຖສາສນໂຕ ປຣໂມ. ຕຕ຺ຫາສໍກິເລສາທິສພ຺ພສໍກິເລສມລວິໂສຜເນນ ວິສຸຊ຺ຊຕິ. ກີທີສານໍ? ເຍ ອປ຺ປມຕ຺ຕາ ສຸຄຕສ຺ສ ສາສເນ. ເຍ ຈ –

''ສພ຺ພປາປສ຺ສ ອກຣຕໍ, ກຸສລສ຺ສ ອຸປສມ຺ປທາ;

ສຈິຕ຺ຕປຣິໂຍທປນໍ, ເອຕໍ ພຸທ຺ຜານ ສາສນ''ນ຺ຕິ. (ທີ. ນິ. ໒.໙໐; ຜ. ປ. ໑໘໓) –

ສ຺ເຂປໂຕ ເອວໍ ປກາສິເຕ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຜສ຺ສ ສາສເນ ໂອວາເທ ອນຸສິຍ຺ຖິຍໍ ອປ຺ປມຕ຺ຕາ ອຜິສີລສິກ຺ຂາທໂຍ ສກ຺ກຈ຺ຈໍ ສມ຺ປາເທນ຺ຕິ. ເຕສໍ ວິສຸຊ຺ຊຕິ, ອຣຫຕ຺ຕຜລວິສຸທ຺ຜິຍາ ອຕິວິຍ ໂວທາຍຕີຕິ.

ນວມສຸຕ຺ຕວຕ຺ຕນາ ນິຍ຺ຖິຕາ.

໑໐. ເຕວິຊ຺ຊສຸຕ຺ຕວຕ຺ຕນາ

໙໙. ທສເມ ຜມ຺ເມນາຕິ ລາເຍນ, ສມ຺ມາປ຺ຜິປຕ຺ຕິສ຺ຂາເຕນ ເຫຕຸນາ ກາຣເຕນ. ຍາຍ ທີ ປ຺ຜິປທາຍ ເຕວິຊ຺ໂຊ ໂຫຕິ, ສາ ປ຺ຜິປທາ ອິຜ ຜມ຺ໂມຕິ ເວທິຕພ຺ພາ. ກາ ປນ ສາ ປ຺ຜິປທາຕິ? ຈຣຕສມ຺ປທາ ຈ ວິຊ຺ຊາສມ຺ປທາ ຈ. ເຕວິຊ຺ຊນ຺ຕິ ປຸພ຺ເພນິວາສານຸສ຺ສຕິລາຕາທີທີ ຕີທີ ວິຊ຺ຊາທີ ສມນ຺ນາຄຕໍ. ພ຺ຣາຫ຺ມຕນ຺ຕິ ພາທິຕປາປພ຺ຣາຫ຺ມຕໍ. ປລຸລາເປມີຕິ ''ພ຺ຣາຫ຺ມໂຕ''ຕິ ຊານາເປມິ ປຕິຍ຺ຖເປມິ. ນາລຸລໍ ລປິຕລາປນມຕ຺ເຕນາຕິ ອລຸລໍ ຊາຕິມຕ຺ຕພ຺ຣາຫ຺ມຕໍ ອຍ຺ຖກາທີທີ ລປິຕມຕ຺ຕວິປ຺ປລປນມຕ຺ເຕນ ພ຺ຣາຫ຺ມຕໍ ນ ປລຸລາເປມີຕິ. ອຖ ວາ ລປິຕລາປນມຕ຺ເຕນາຕິ ມນ຺ຕານໍ ອຊ຺ເຊນອຊ຺ຊາປນມຕ຺ເຕນ. ອຸກຍຖາປີ ຍໍ ປນ ພ຺ຣາຫ຺ມຕາ ສາມເວທາທິເວທຕ຺ຕຍອຊ຺ເຊເນນ ເຕວິຊ຺ຊໍ ພ຺ຣາຫ຺ມຕໍ ວທນ຺ຕິ, ຕໍ ປ຺ຜິກ຺ຂິປຕິ. ກຄວຕາ ທີ ''ປຣມຕ຺ຖໂຕ ອເຕວິຊ຺ຊໍ ພ຺ຣາຫ຺ມຕໍເຍວ ເຈເຕ ໂກວາທີໂນ ອວິຊ຺ຊານິວຸຕາ 'ເຕວິຊ຺ໂຊ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຕ'ຕິ ວທນ຺ຕິ, ເອວໍ ປນ ເຕວິຊ຺ໂຊ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຕ ໂຫຕິ''ຕິ ທສ຺ສນຕ຺ຖໍ ຕຖາ ພຸຊ຺ຊນການໍ ປຸຄຸຄລານໍ ອຊ຺ຊາສເຍນ ອຍໍ ເທສນາ ອາຣທ຺ຜາ.

ຕຕ຺ຖ ຍສ຺ມາ ວິຊ຺ຊາສມ຺ປນ຺ໂນ ຈຣຓສມ຺ປນ຺ໂນເຍວ ໂຫຕິ ຈຣຓສມ຺ປທາຍ ວິນາ ວິຊ຺ຊາສມ຺ປຕ຺ຕິຍາ ອກາວໂຕ, ຕສ຺ມາ ຈຣຓສມ຺ປທໍ ອນ຺ໂຕຄນ຺ ກຕ຺ວາ ວິຊ຺ຊາສິເສເນວ ພ຺ຣາຫ຺ມຓໍ ປຍ຺ຍາເປຕ຺ກາໂມ "ຆມ຺ເມນາຫໍ, ກິກ຺ຂເວ, ເຕວິຊ຺ຊໍ ພ຺ຣາຫ຺ມຓໍ ປຍ຺ຍາເປມິ"ຕິ ເທສນໍ ສມ຺ຆຖາເປຕ຺ວາ "ກຖຍ຺ຈາຫໍ, ກິກ຺ຂເວ, ຆມ຺ເມນ ເຕວິຊ຺ຊໍ ພ຺ຣາຫ຺ມຓໍ ປຍ຺ຍາເປມິ"ຕິ ກເຖຕຸກມ຺ຍຕາຍ ປຸຈ຺ຈໍ ກຕ຺ວາ ປຸຄ຺ຄລາຆິຆ຺ຖານາຍ ເທສນາຍ ວິຊ຺ຊຕ຺ຕຍໍ ວິກຊນ຺ໂຕ "ອິຆ, ກິກ຺ຂເວ, ກິກ຺ຂູ"ຕິອາທິມາຫ຺॥

ຕຕ຺ຖ ອເນກວິຫິຕນ຺ຕິ ອເນກວິຆໍ, ອເນເກຫິ ວາ ປກາເຣຫິ ປວຕ຺ຕິຕໍ, ສໍວຓ຺ຓິຕນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ॥ ປຸພ຺ເພນິວາສນ຺ຕິ ສມນນ຺ຕຣາຕີຕກວໍ ອາທິ ກຕ຺ວາ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ນິວຸຕ຺ຖກ຺ຂນ຺ຆສນ຺ຕານໍ॥ ນິວຸຕ຺ຖນ຺ຕິ ອຊ຺ຊາວຸຕ຺ຖໍ ອນຸກູຕໍ, ອຕ຺ຕໂນ ສນ຺ຕາເນ ອຸປ຺ປຊ຺ຊິຕ຺ວາ ນິຣຸທ຺ຆໍ, ນິວຸຕ຺ຖຆມ຺ມໍ ວາ ນິວຸຕ຺ຖໍ, ໂຄຈຣນິວາເສນ ນິວຸຕ຺ຖໍ, ອຕ຺ຕໂນ ວິຍ຺ຍາເຓນ ວິຍ຺ຍາຕໍ ປຣວິຍ຺ຍາຓວິຍ຺ຍາຕມ຺ປິ ວາ ຆິນ຺ນວຆຸມກາທີສຸ ສຣຓາທີສຸ॥ ອນຸສ຺ສຣຕີຕິ "ເອກມ຺ປິ ຊາຕິ ທ຺ເວປິ ຊາຕິໂຍ"ຕິ ເອວໍ ຊາຕິປຆິປາຆິວເສນ ອນຸຄນ຺ຕ຺ວາ ສຣຕິ, ອນຸເທວ ວາ ສຣຕິ, ຈິຕ຺ເຕ ອກິນິນ຺ນາມິເຕ ປຣິກມ຺ມສມນນ຺ຕຣໍ ສຣຕີ॥

ເສຍ຺ຍຖີທນ຺ຕິ ອາຣທ຺ຆປ຺ປກາຣທສ຺ສນຕ຺ເຖ ນິປາໂຕ॥ ເຕເນວ ຍ຺ວາຍໍ ປຸພ຺ເພນິວາໂສ ອາຣທ຺ໂຆ ໂຫຕິ, ຕສ຺ສ ປກາຣໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ "ເອກມ຺ປິ ຊາຕິ"ນ຺ຕິອາທິມາຫ॥ ຕຕ຺ຖ ເອກມ຺ປິ ຊາຕິນ຺ຕິ ເອກມ຺ປິ ປຆິສນ຺ຆິມູລກໍ ຈຸຕິປຣິໂຍສານໍ ເອກກວປຣິຍາປນ຺ນໍ ຂນ຺ຆສນ຺ຕານໍ॥ ເອສ ນໂຍ ທ຺ເວປິ ຊາຕິໂຍຕິອາທີສຸ॥ ອເນເກປິ ສໍວຆ຺ຆກປ຺ເປຕິອາທີສຸ ປນ ປຣິຫາຍມາໂນ ກປ຺ໂປ ສໍວຆ຺ຆກປ຺ໂປ , ວຑ຺ຒມາໂນ ວິວຆ຺ຆກປ຺ໂປ॥ ຕຕ຺ຖ ສໍວຆ຺ເຆນ ສໍວຆ຺ຆຆ຺ຖາຍີ ຄຫິໂຕ ໂຫຕິ ຕມ຺ມູລກຕ຺ຕາ, ວິວຆ຺ເຆນ ຈ ວິວຆ຺ຆຆ຺ຖາຍີ॥ ເອວຍ຺ຫິ ສຕິ ຍານິ ຕານິ "ຈຕ຺ຕາຣິມານິ, ກິກ຺ຂເວ, ກປ຺ປສ຺ສ ອສງ຺ຂ຺ເຍຍ຺ຍານິ॥ ກຕມານິ ຈຕ຺ຕາຣິ? ສໍວຆ຺ໂຆ, ສໍວຆ຺ຆຆ຺ຖາຍີ, ວິວຆ຺ໂຆ, ວິວຆ຺ຆຆ຺ຖາຍີ"ຕິ (ອ॥ ນິ॥ ໔॥໑໕໖) ວຸຕ຺ຕານິ ຈຕ຺ຕາຣິ ອສງ຺ຂ຺ເຍຍ຺ຍານິ, ຕານິ ປຣິຄ຺ຄຫິຕານິ ໂຫນ຺ຕິ॥

ຕຕ຺ຖ ຕໂຍ ສໍວຆ຺ຆາ – ເຕໂຊສໍວຆ຺ໂຆ, ອາໂປສໍວຆ຺ໂຆ, ວາໂຍສໍວຆ຺ໂຆຕິ॥ ຕິສ຺ໂສ ສໍວຆ຺ຆສີມາ – ອາກສ຺ສຣາ, ສຸກກິຓ຺ຫາ, ເວຫປ຺ຜລາຕິ॥ ຍທາ ກປ຺ໂປ ເຕເຊນ ສໍວຆ຺ຆຕິ, ອາກສ຺ສຣໂຕ ເຫຆ຺ຖາ ອຄ຺ຄິນາ ທຍ຺ຫຕິ॥ ຍທາ ອຸທເກນ ສໍວຆ຺ຆຕິ, ສຸກກິຓ຺ຫໂຕ ເຫຆ຺ຖາ ອຸທເກນ ວິລີຍຕິ॥ ຍທາ ວາເຕນ ສໍວຆ຺ຆຕິ, ເວຫປ຺ຜລໂຕ ເຫຆ຺ຖາ ວາເຕນ ວິທ຺ຆໍສີຍຕິ॥ ວິຕ຺ຖາຣໂຕ ປນ ໂກຆິສຕສຫສ຺ສຈກ຺ກວາລຸອໍ ເອກໂຕ ວິນສ຺ສຕິ॥ ອິຕິ ເອວຣູໂປ ອຍໍ ປຸພ຺ເພນິວາສໍ ອນຸສ຺ສຣນ຺ໂຕ ກິກ຺ຂຸ ອເນເກປິ ສໍວຆ຺ຆກປ຺ເປ ອເນເກປິ ວິວຆ຺ຆກປ຺ເປ ອເນເກປິ ສໍວຆ຺ຆວິວຆ຺ຆກປ຺ເປ ອນຸສ຺ສຣຕິ॥ ກຖໍ? ອມຸຕ຺ຣາສິນ຺ຕິອາທິນາ ນເຍນ॥

ຕຕ຺ຖ ອມຸຕ຺ຣາສິນ຺ຕິ ອມຸມ຺ຫິ ສໍວຆ຺ຆກປ຺ເປ ອມຸມ຺ຫິ ກເວ ວາ ໂຍນິຍາ ວາ ຄຕິຍາ ວາ ວິຍ຺ຍາຓຆ຺ຖິຕິຍາ ວາ ສຕ຺ຕາວາເສ ວາ ສຕ຺ຕນິກາເຍ ວາ ອຫມ຺ໂຫສິ॥ ເອວໍນາໂມຕິ ຕິສ຺ໂສ ວາ ຜຸສ຺ໂສ ວາ॥ ເອວໍໂຄຕ຺ໂຕຕິ ໂຄຕໂມ ວາ ກສ຺ສໂປ ວາ॥ ເອວໍວຓ຺ໂຓຕິ ໂອທາໂຕ ວາ ສາໂມ ວາ॥ ເອວມາຫາໂຣຕິ ສາລິມໍໂສທນາຫາໂຣ ວາ ປວຕ຺ຕຜລໂກຊໂນ ວາ॥ ເອວໍສຸຂທຸກ຺ຂປ຺ປຆິສໍເວທີຕິ ອເນກປ຺ປກາຣານໍ ກາຍິກເຈຕສິການໍ ສາມິສນິຣາມິສາທິປ຺ປເກທານໍ ວາ ສຸຂທຸກ຺ຂານໍ ປຆິສໍເວທີ॥ ເອວມາຍຸປຣິຍນ຺ໂຕຕິ ເອວໍ ວສ຺ສສຕປຣິມາຓາຍຸປຣິຍນ຺ໂຕ ວາ ຈຕ຺ຣາສີຕິກປ຺ປສຕສຫສ຺ສປຣິມາຓາຍຸປຣິຍນ຺ໂຕ ວາ॥ ໂສ ຕໂຕ ຈຸໂຕ ອມຸຕ຺ຣ ອຸທປາທິນ຺ຕິ ໂສຫໍ ຕໂຕ ກວໂຕ ໂຍນິໂຕ ຄຕິໂຕ ວິຍ຺ຍາຓຆ຺ຖິຕິໂຕ ສຕ຺ຕາວາສໂຕ ສຕ຺ຕນິກາຍໂຕ ວາ ຈຸໂຕ ປຸນ ອມຸກສ຺ມິ ນາມ ກເວ ໂຍນິຍາ ຄຕິຍາ ວິຍ຺ຍາຓຆ຺ຖິຕິຍາ ສຕ຺ຕາວາເສ ສຕ຺ຕນິກາເຍ ວາ ອຸທປາທິ॥ ຕຕ຺ຣາປາສິນ຺ຕິ ອຖ ຕຕ຺ຣປິ ກເວ ໂຍນິຍາ ຄຕິຍາ ວິຍ຺ຍາຓຆ຺ຖິຕິຍາ ສຕ຺ຕາວາເສ ສຕ຺ຕນິກາເຍ ວາ ປຸນ ອໂຫສິ॥ ເອວໍນາໂມຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕນຍເມວ॥

ອຖ ວາ ຍສ຺ມາ "ອມຸຕ຺ຣາສິ"ນ຺ຕິ ອິທໍ ອນຸປຸພ຺ເພນ ອາໂຣຫນ຺ຕສ຺ສ ອຕ຺ຕໂນ ອກິນີຫາຣານຸຣູປໍ ຍຖາພລໍ ສຣຓໍ, "ໂສ ຕໂຕ ຈຸໂຕ"ຕິ ປຆິນິວຕ຺ຕນ຺ຕສ຺ສ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂຓໍ, ຕສ຺ມາ "ອິຆູປປນ຺ໂນ"ຕິ ອິມິສ຺ສາ ອິຆູປປຕ຺ຕິຍາ ອນນ຺ຕຣໍ "ອມຸຕ຺ຣ ອຸທປາທິ"ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ॥ ຕຕ຺ຣາປາສິນ຺ຕິ ຕຕ຺ຣປິ ກເວ…ເປ… ສຕ຺ຕນິກາເຍ ວາ ອາສິ॥ ເອວໍນາໂມຕິ ທຕ຺ໂຕ ວາ ມິຕ຺ໂຕ ວາ, ເອວໍໂຄຕ຺ໂຕຕິ ວາເສຆ຺ໂຖ ວາ ກສ຺ສໂປ ວາ॥ ເອວໍວຓ຺ໂຓຕິ ກາລຸໂອ ວາ ໂອທາໂຕ ວາ॥ ເອວມາຫາໂຣຕິ ສຸຆາຫາໂຣ ວາ ສາລິໂອທນາທິອາຫາໂຣ ວາ॥ ເອວໍສຸຂທຸກ຺ຂປ຺ປຆິສໍເວທີຕິ ທິພ຺ພສຸຂປ຺ປຆິສໍເວທີ ວາ ມານຸສສຸຂທຸກ຺ຂປ຺ປຆິສໍເວທີ ວາ॥ ເອວມາຍຸປຣິຍນ຺ໂຕຕິ ເອວໍ ຕໍຕໍປຣມາຍຸປຣິຍນ຺ໂຕ॥ ໂສ ຕໂຕ ຈຸໂຕຕິ ໂສຫໍ ຕໂຕ ກວາທິໂຕ ຈຸໂຕ॥ ອິຆູປປນ຺ໂນຕິ ອິຆ ອິມສ຺ມິ ຈຣິມກເວ ມນຸສ຺ໂສ ທຸຕ຺ວາ ອຸປ຺ປນ຺ໂນ ນິພ຺ພຕ຺ໂຕ॥

ອິຕີຕິ ເອວໍ॥ ສາກາຣໍ ເສາທ຺ເທສນ຺ຕິ ນາມໂຄຕ຺ຕາທິວເສນ ເສາທ຺ເທສໍ, ວຓ຺ຓາທິວເສນ ສາກາຣໍ॥ ນາມໂຄຕ຺ເຕນ ຫິ ສຕ຺ຕາ "ຕິສ຺ໂສ ໂຄຕໂມ"ຕິ ອຸທ຺ທິສີຍນ຺ຕິ, ວຓ຺ຓາທີຫິ "ສາໂມ ໂອທາໂຕ"ຕິ ນານຕ຺ຕໂຕ ປຍ຺ຍາຍນ຺ຕິ॥ ຕສ຺ມາ ນາມໂຄຕ຺ຕໍ ອຸທ຺

ເຫໂສ, ອິຕເຣ ອາກາຣາຯ ອຍມສ຺ສ ປຐມາ ວິຊ຺ຊາ ອຘິຄຕາຕິ ອຍໍ ອິມິນາ ຠິກ຺ຂຸນາ ປຐມໍ ອຘິຄມວເສນ ປຐມາ, ວິທິຕກຣຓຏ຺ເຐນ ວິຊ຺ຊາ ອຘິຄຕາ ສຈ຺ຉິກຕາ ໂຫຕິຯ ກິໍ ປນາຍໍ ວິທິຕໍ ກໂຣຕິ? ປຸພ຺ເພນິວາສໍຯ ອວິຊ຺ຊາຕິ ຕສ຺ເສວ ປຸພ຺ເພນິວາສສ຺ສ ອວິທິຕກຣຓຏ຺ເຐນ ຕສ຺ສ ປຏິຉ຺ຉາທໂກ ໂມໂຫ ວຸຈ຺ຈຕິຯ ຕໂມຕິ ສ຺ເວວ ໂມໂຫ ປຏິຉ຺ຉາທກຏ຺ເຐນ ຕໂມຕິ ວຸຈ຺ຈຕິຯ ອາໂລໂກຕິ ສາ ເອວ ວິຊ຺ຊາ ໂອຠາສກຣຓຏ຺ເຐນ ອາໂລໂກຯ ເອຕ຺ຖ ຈ ວິຊ຺ຊາ ອຘິຄຕາຕິ ອຍໍ ອຕ຺ໂຖ, ເສສໍ ປສໍສາວຈນໍຯ ໂຍຊນາ ປເນຕ຺ຖ – ອຍໍ ໂຂ ເຕນ ຠິກ຺ຂຸນາ ວິຊ຺ຊາ ອຘິຄຕາ, ຕສ຺ສ ອຘິຄຕວິຊ຺ຊສ຺ສ ອວິຊ຺ຊາ ວິຫຕາ, ວິນຏ຺ຐາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ກສ຺ມາ? ຍສ຺ມາ ວິຊ຺ຊາ ອຸປ຺ປນ຺ນາຕິຯ ເສສປທທ຺ວເຍປິ ເອເສວ ນໂຍຯ

ຍຖາ ຕນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ຍຖາຕິ ໂອປມ຺ມຕ຺ເຖ, ຕນ຺ຕິ ນິປາຕມຕ຺ຕໍຯ ສຕິຍາ ອວິປ຺ປວາເສນ ອປ຺ປມຕ຺ຕສ຺ສຯ ວີຣິຍາຕາເປນ ອາຕາປີໂນຯ ກາເຍ ຈ ຊີວິເຕ ຈ ອນເປກ຺ຂຕາຍ ປຫິຕຕ຺ຕສ຺ສ ເປສິຕຈິຕ຺ຕສ຺ສາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອິທໍ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ – ຍຖາ ອປ຺ປມຕ຺ຕສ຺ສ ອາຕາປີໂນ ປຫິຕຕ຺ຕສ຺ສ ວິຫຣໂຕ ອວິຊ຺ຊາ ວິຫຎ຺ເຎຍ຺ຍ, ວິຊ຺ຊາ ອຸປ຺ປຊ຺ເຊຍ຺ຍ, ຕໂມ ວິຫຎ຺ເຎຍ຺ຍ, ອາໂລໂກ ອຸປ຺ປຊ຺ເຊຍ຺ຍ; ເອວເມວ ຕສ຺ສ ຠິກ຺ຂຸໂນ ອວິຊ຺ຊາ ວິຫຕາ, ວິຊ຺ຊາ ອຸປ຺ປນ຺ນາ , ຕໂມ ວິຫໂຕ, ອາໂລໂກ ອຸປ຺ປນ຺ໂນ, ຕສ຺ສ ປຘານານຸໂຍຄສ຺ສ ອນຸຣູປເມວ ຜລໍ ລຠິຕ຺ວາ ວິຫຣຕີຕິຯ

ທິພ຺ເພນຈກ຺ຂຸນາຕິ ເອຕ຺ຖ ຍໍ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ, ຕໍ ເຫຏ຺ຐາ ວຸຕ຺ຕເມວຯ ວິສຸທ຺ເຘນາຕິ ຈຸຕູປປາຕທສ຺ສເນນ ທິຏ຺ຐິວິສຸທ຺ຘິເຫຕຸຠາວໂຕ ວິສຸທ຺ຘໍຯ ໂຍ ຫິ ຈຸຕິມຕ຺ຕເມວ ປສ຺ສຕິ ນ ອຸປປາຕໍ, ໂສ ອຸຈ຺ເຉທທິຏ຺ຐິໍ ຄຓ຺ຫາຕິຯ ໂຍ ອຸປປາຕມຕ຺ຕເມວ ປສ຺ສຕິ ນ ຈຸຕິໍ, ໂສ ນວສຕ຺ຕປາຕຸຠາວທິຏ຺ຐິໍ ຄຓ຺ຫາຕິຯ ໂຍ ປນ ຕທຸຠຍໍ ປສ຺ສຕິ, ໂສ ຍສ຺ມາ ທຸວິທມ຺ປິ ຕໍ ທິຏ຺ຐິຄຕໍ ອຕິວຕ຺ຕຕິ, ຕສ຺ມາສ຺ສ ຕໍ ທສ຺ສນໍ ທິຏ຺ຐິວິສຸທ຺ຘິເຫຕຸ ໂຫຕິ, ຕທຸຠຍມ຺ປາຍໍ ພຸທ຺ຘປຸຕ຺ໂຕ ປສ຺ສຕິຯ ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ “ຈຸຕູປປາຕທສ຺ສເນນ ທິຏ຺ຐິວິສຸທ຺ຘິເຫຕຸຠາວໂຕ ວິສຸທ຺ຘ”ນ຺ຕິຯ ເອກາທເສາປກ຺ກິເລສວິຣຫໂຕ ວາ ວິສຸທ຺ຘໍຯ ຍຖາຫ “ວິຈິກິຈ຺ຉາ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອຸປກ຺ກິເລໂສຕິ – ອິຕິ ວິທິຕ຺ວາ ວິຈິກິຈ຺ຉໍ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອຸປກ຺ກິເລສໍ ປຊຫິໍ, ອມນສິກາໂຣ...ເປ... ຖິນມິທ຺ຘໍ, ຉມ຺ຠິຕຕ຺ຕໍ, ອຸປ຺ປິລໍ, ທຸຏ຺ຐຸລ຺ລໍ, ອຈ຺ຈາຣທ຺ຘວີຣິຍໍ, ອຕິລີນວີຣິຍໍ, ອຠິຊປ຺ປາ, ນານຕ຺ຕສຎ຺ຎາ, ອຕິນິຊ຺ຌາຍິຕຕ຺ຕໍ ຣູປານໍ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອຸປກ຺ກິເລໂສ”ຕິ (ມຯ ນິຯ ໓ຯ໒໔໒) ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕຫິ ເອກາທສຫິ ອຸປກ຺ກິເລເສຫິ ອນຸປກ຺ກິລິຏ຺ຐຕ຺ຕາ ວິສຸທ຺ຘ໌ຯ ມນຸສ຺ສູປຈາຣໍ ອຕິກ຺ກມິຕ຺ວາ ຣູປທສ຺ສເນນ ອຕິກ຺ກນ຺ຕມານຸສກໍ, ມໍສຈກ຺ຂຸໍ ວາ ອຕິກ຺ກນ຺ຕຕ຺ຕາ ອຕິກ຺ກນ຺ຕມານຸສກໍຯ ເຕນ ທິພ຺ເພນ ຈກ຺ຂຸນາ ວິສຸທ຺ເຘນ ອຕິກ຺ກນ຺ຕມານຸສເກນຯ ສຕ຺ເຕ ປສ຺ສຕີຕິ ມນຸສ຺ສມໍສຈກ຺ຂຸນາ ວິຍ ສຕ຺ເຕ ປສ຺ສຕິ ທກ຺ຂຕິ ໂອໂລເກຕີຕິຯ

ຈວມາເນ ອຸປປຊ຺ຊມາເນຕິ ເອຕ຺ຖ ຈຸຕິກ຺ຂເຓ ອຸປປຕ຺ຕິກ຺ຂເຓ ວາ ທິພ຺ພຈກ຺ຂຸນາປິ ທຏ຺ຐຸໍ ນ ສກ຺ກາຯ ເຍ ປນ ອາສນ຺ນຈຸຕິກາ ອິທານິ ຈວິສ຺ສນ຺ຕິ, ເຕ ຈວມານາຯ ເຍ ຈ ຄຫິຕປຏິສນ຺ຘິກາ ສມ຺ປຕິນິພ຺ພຕ຺ຕາ ວາ, ເຕ ອຸປປຊ຺ຊມານາຕິ ອຘິປ຺ເປຕາຯ ເຕ ເອວຣູເປ ຈວມາເນ ອຸປປຊ຺ຊມາເນ ຈ ປສ຺ສຕີຕິ ທສ຺ເສຕິຯ ຫີເນຕິ ໂມຫນິສ຺ສນ຺ທຍຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ຫີນານໍ ຊາຕິກຸລໂຠຄາທີນໍ ວເສນ ຫີລິເຕ ປຣິຠູເຕຯ ປຓີເຕຕິ ອໂມຫນິສ຺ສນ຺ທຍຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ຕພ຺ພິປຣີເຕຯ ສຸວຓ຺ເຓຕິ ອໂທສນິສ຺ສນ຺ທຍຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ອິຏ຺ຐກນ຺ຕມນາປວຓ຺ຓຍຸຕ຺ເຕຯ ທຸພ຺ພຓ຺ເຓຕິ ໂທສນິສ຺ສນ຺ທຍຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ອນິຏ຺ຐາກນ຺ຕາມນາປວຓ຺ຓຍຸຕ຺ເຕຯ ອຠິຣູເປ ວິຣູເປຕິປິ ອຕ຺ໂຖຯ ສຸຄເຕຕິ ສຸຄຕິຄເຕ, ອໂລຠນິສ຺ສນ຺ທຍຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ວາ ອຑ຺ເຒ ມຫທ຺ຘເນຯ ທຸຄ຺ຄເຕຕິ ທຸຄ຺ຄຕິຄເຕ, ໂລຠນິສ຺ສນ຺ທຍຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ວາ ທລິທ຺ເທ ອປ຺ປນ຺ນປານໂຠຊເນຯ ຍຖາກມ຺ມູປເຄຕິ ຍໍ ຍໍ ກມ຺ມໍ ອຸປຈິຕໍ, ເຕນ ເຕນ ອຸປຄເຕ ຯ ຕຕ຺ຖ ປຸຣິເມຫິ “ຈວມາເນ”ຕິອາທີຫິ ທິພ຺ພຈກ຺ຂຸກິຈ຺ຈໍ ວຸຕ຺ຕໍ, ອິມິນາ ປນ ປເທນ ຍຖາກມ຺ມູປຄຎາຓກິຈ຺ຈໍຯ

ຕສ຺ສ ຈ ຎາຓສ຺ສ ອຍໍ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິກ຺ກໂມ – ອິຘ ຠິກ຺ຂຸ ເຫຏ຺ຐາ ນິຣຍາຠິມຸຂໍ ອາໂລກໍ ວຑ຺ເຒຕ຺ວາ ເນຣຍິເກ ສຕ຺ເຕ ປສ຺ສຕິ ມຫນ຺ຕໍ ທຸກ຺ຂໍ ອນຸຠວມາເນ, ອິທໍ ທສ຺ສນໍ ທິພ຺ພຈກ຺ຂຸຎາຓກິຈ຺ຈເມວຯ ໂສ ຈ ເອວໍ ມນສິ ກໂຣຕິ “ກິໍ ນຸ ໂຂ ກມ຺ມໍ ກຕ຺ວາ ອິເມ ສຕ຺ຕາ ເອຕໍ ທຸກ຺ຂໍ ອນຸຠວນ຺ຕີ”ຕິ, ອຖສ຺ສ “ອິທໍ ນາມ ກຕ຺ວາ”ຕິ ຕໍກມ຺ມາຣມ຺ມຓໍ ຎາຓໍ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິຯ ຕຖາ ອຸປຣິ ເທວໂລກາຠິມຸຂໍ ອາໂລກໍ ວຑ຺ເຒຕ຺ວາ ນນ຺ທນວນມິສ຺ສກວນຜາຣຸສກວນາທີສຸ ສຕ຺ເຕ ປສ຺ສຕິ ທິພ຺ພສມ຺ປຕ຺ຕິໍ ອນຸຠວມາເນ, ອິທມ຺ປິ ທສ຺ສນໍ ທິພ຺ພຈກ຺ຂຸຎາຓກິຈ຺ຈເມວຯ ໂສ ເອວໍ ມນສິ ກໂຣຕິ “ກິໍ ນຸ ໂຂ ກມ຺ມໍ ກຕ຺ວາ ອິເມ ສຕ຺ຕາ ເອຕໍ ສມ຺ປຕ຺ຕິໍ ອນຸຠວນ຺ຕີ”ຕິ? ອຖສ຺ສ “ອິທໍ ນາມ ກຕ຺ວາ”ຕິ ຕໍກມ຺ມາຣມ຺ມຓໍ ຎາຓໍ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ, ອິທໍ ຍຖາກມ຺ມູປຄຎາຓໍ ນາມຯ ອິມສ຺ສ ວິສຸໍ ປຣິກມ຺ມໍ ນາມ ນຕ຺ຖິຯ ຍຖາ ຈິມສ຺ສ, ເອວໍ ອນາຄຕໍສຎາຓສ຺ສປິຯ ທິພ຺ພຈກ຺ຂຸປາທກາເນວ ຫິ ອິມານິ ທິພ຺ພຈກ຺ຂຸນາ ສເຫວ ອິຊ຺ຌນ຺ຕິຯ ກາຍທຸຈ຺ຈຣິເຕນາຕິອາທີສຸ ຍໍ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ, ຕໍ ເຫຏ຺ຐາ ວຸຕ຺ຕນຍເມວຯ ອິຘ ວິຊ຺ຊາຕິ ທິພ຺ພຈກ຺ຂຸຎາຓວິຊ຺ຊາຯ ອວິຊ຺ຊາຕິ ສຕ຺ຕານໍ ຈຸຕິປຏິສນ຺ຘິຉາທິກາ ອວິຊ຺ຊາຯ ເສສໍ ວຸຕ຺ຕນຍເມວຯ

ຕຕິຍວາເຣ ວິຊ຺ຊາຕິ ອຣຫຕ຺ຕມຄ຺ຄຎາຓວິຊ຺ຊາຯ ອວິຊ຺ຊາຕິ ຈຕຸສຈ຺ຈປ຺ປຏິຈ຺ຉາທິກາ ອວິຊ຺ຊາຯ ເສສໍ ເຫຏ຺ຐາ ວຸຕ຺ຕນຍຕ຺ຕາ ສຸວິຎ຺ເຎຍ຺ຍເມວຯ ເອວໍ ໂຊຕິອາທີ ນິຄມນໍຯ

ຄາຖາສຸ ອຍໍ ສງ຺ເຂປຕ຺ໂຖ – ໂຍ ຍຖາວຸຕ຺ຕໍ ປຸພ຺ເພນິວາສໍ ອເວທິ ອວຄຈ຺ຉຕິ, ວຸຕ຺ຕນເຍນ ປາກຏໍ ກຕ຺ວາ ຊານາຕີຯ 'ໂຍ ເວທີ''ຕິປິ ປາໂຐ, ໂຍ ອເວທິ ວິທິຕໍ ກຕ຺ວາ ຄິໂຕຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ຉພ຺ພີສຕິເທວໂລກສງ຺ຂາຕໍ ສຄ຺ຄໍ ຈຕຸພ຺ພິຘໍ ອປາຍຎ຺ຈ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ທິພ຺ພຈກ຺ຂຸນາ ປສ຺ສຕີຯ ອໂຖຕິ ຕໂຕ ປຣໍ ຊາຕິກ຺ຂຍສງ຺ຂາຕໍ ອຣຫຕ຺ຕໍ ນິພ຺ພານເມວ ວາ ປຕ຺ໂຕ ອພິຎ໌ໂຕຯ ຕໂຕ ເອວ ອພິຎ຺ຎາ ອພິວິສິຏ຺ຐາຍ ມຄ຺ຄປຎ຺ຎາຍ ຊານິຕພ຺ພໍ ຈຕຸສຈ຺ຈທ຺ມ຺ມໍ ຊານິຕ຺ວາ ກິຈ຺ຈໂວສາເນນ ໂວສິໂຕ ນິຏ຺ຐານປ຺ປຕ຺ໂຕຯ ໂມ ເນຍ຺ຍທ຺ມ຺ມສມ຺ນ຺ນາຄເມນ ມຸນິ, ຊີຓາສເວ ຍສ຺ມາ ເອຕາຫີ ຍຖາວຸຕ຺ຕາຫີ ຕີຫີ ວິຊ຺ຊາຫີ ສມ຺ນ຺ນາຄຕຕ຺ຕາ ຕໂຕ ຕວິຊ຺ຊາຍ ສພ຺ພຖາ ພາຫິຕປາປຕ຺ຕາ ຈ ເຕວິຊ຺ໂຊ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ນາມ ໂຫຕີຯ ຕສ຺ມາ ຕເມວ ອຫໍ ເຕວິຊ຺ຊໍ ພ຺ຣາຫ຺ມຓໍ ວທາມິ, ອຎ຺ຎໍ ປນ ລປິຕລາປນໍ ຍຊຸອາທິມນ຺ຕປທານໍ ອຊ຺ຊາປນປຣໍ ເຕວິຊ຺ຊໍ ພ຺ຣາຫ຺ມຓໍ ນ ວທາມິ, ເຕວິຊ຺ໂຊຕິ ຕໍ ນ ກເຖມີຕີຯ

ອິຕິ ອິມສ຺ມິໍ ວຄ຺ເຄ ທຸຕິຍສຸຕ຺ເຕ ວຓ຺ຓໍ ກຖິຕໍ, ປຎ຺ຈມອຏ຺ຐມທສມສຸຕ຺ເຕສຸ ວິວຏ຺ຏໍ ກຖິຕໍ, ອິຕເຣສຸ ວຏ຺ຏວິວຏ຺ຏໍ ກຖິຕນ຺ຕິ ເວທິຕພ຺ພໍຯ

ທສມສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

ປຎ຺ຈມວຄ຺ຄວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

ປຣມຕ຺ຖທີປນີຍາ ຂຸທ຺ທກນິກາຍ-ອຏ຺ຐກຖາຍ

ອິຕິວຸຕ຺ຕກສ຺ສ ຕີກນິປາຕວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

໔ຯ ຈຕຸກ຺ກນິປາໂຕ

໑ຯ ພ຺ຣາຫ຺ມຓຘມ຺ມຍາຄສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ

໑໐໐ຯ ຈຕຸກ຺ກນິປາຕສ຺ສ ປຐເມ ອຫນ຺ຕິ ອຕ຺ຕນິທ຺ເທໂສຯ ໂຍ ຫິ ປເຣ ນ ໂຫຕິ, ໂສ ນິຍກຊ຺ຌຕ຺ຕສງ຺ຂາໂຕ ອຕ຺ຕາ ‘‘ອຫ’’ນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິຯ ອສ຺ມີຕິ ປຏິຊານນາຯ ໂຍ ປຣມຕ຺ຖພ຺ຣາຫ຺ມຓຠາໂວ ‘‘ອຫ’’ນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈມາໂນ, ຕສ຺ສ ອຕ຺ຕນິ ອຕ຺ຖິຠາວໍ ປຏິຊານນ຺ໂຕ ຫິ ສຕ຺ຖາ ‘‘ອສ຺ມີ’’ຕິ ອໂວຈຯ ‘‘ອຫມສ຺ມີ’’ຕິ ຈ ຍຖາ ‘‘ອຫມສ຺ມິ ພ຺ຣຫ຺ມາ ມຫາພ຺ຣຫ຺ມາ, ເສຍ຺ໂຍຫມສ຺ມີ’’ຕິ ຈ ອປ຺ປຫີນທິຏ຺ຐິມານານຸສຍາ ປຸຖຸຊ຺ຊນາ ອຕ຺ຕໂນ ທິຏ຺ຐິມານມຎ຺ຎນາຠິນິເວສວເສນ ອຠິວທນ຺ຕິ, ນ ເອວໍ ວຸຕ຺ຕໍຯ ສພ຺ພໂສ ປນ ປຫີນທິຏ຺ຐິມານານຸສໂຍ ຠຄວາ ສມຎ຺ຎໍ ອນຕິຘາວນ຺ໂຕ ໂລກສມຎ຺ຎານຸໂຣເຘນ ເວເນຍ຺ຍສນ຺ຕາເນສຸ ຘມ຺ມໍ ປຕິຏ຺ຐເປນ຺ໂຕ ເກວລໍ ຕາທິສສ຺ສ ຄຸຓສ຺ສ ອຕ຺ຕນິ ວິຊ຺ຊມານຕໍ ປຏິຊານນ຺ໂຕ ‘‘ອຫມສ຺ມີ’’ຕິ ອາຫຯ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓຕິ ພາຫິຕປາປ຺ຕາ ພ຺ຣຫ຺ມສ຺ສ ຈ ອຓນໂຕ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓຯ ອຍຎ຺ເຫຕ຺ຖ ອຕ຺ໂຖ – ຠິກ຺ຂເວ, ອຫໍ ປຣມຕ຺ຖໂຕ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓສ຺ມີຕິຯ ຠຄວາ ສພ຺ພາກາຣປຣິປຸຓ຺ຓສ຺ສ ທານສໍຍມາທິວຕສມາທານສ຺ສ ນິຣວເສສາຍ ຕປຈຣິຍາຍ ປາຣໍ ຄໂຕ ສມ຺ມເທວ ວຸສິຕພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍວາໂສ ສກລເວທນ຺ຕຄູ ສຸວິສຸທ຺ຘວິຊ຺ຊາຈຣໂຓ ສພ຺ພຖາ ນິນ຺ຫາຕປາປມໂລ ອນຸຕ຺ຕຣສ຺ສ ອຣິຍມຄ຺ຄສງ຺ຂາຕສ຺ສ ພ຺ຣາຫ຺ມຓສ຺ສ ວຕ຺ຕາ ປວຕ຺ຕາ, ສຸປຣິສຸທ຺ຘສ຺ສ ຈ ສາສນພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍສ຺ສ ປເວເທຕາ, ຕສ຺ມາ ສພ຺ພໂສ ພາຫິຕປາປ຺ຕາ ພ຺ຣຫ຺ມສ຺ສ ຈ ອຓນໂຕ ກຖນໂຕ ປຣມຕ຺ເຖນ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓຕິ ວຸຈ຺ຈຕິຯ

ອິຕິ ຠຄວາ ສເທວເກ ໂລເກ ອຕ຺ຕໂນ ອນຸຕ຺ຕຣໍ ພ຺ຣາຫ຺ມຓຠາວໍ ປເວເທຕ຺ວາ ຍານິ ຕານິ ພ຺ຣາຫ຺ມຓທານາທີນິ ຉ ກມ຺ມານິ ພ຺ຣາຫ຺ມຓສ຺ສ ປຎ຺ຎາເປນ຺ຕິ, ເຕສມ຺ປິ ສຸປຣິສຸທ຺ຘານໍ ອຸກ຺ກໍສໂຕ ອຕ຺ຕນິ ສໍວິຊ຺ຊມານຕໍ ທສ຺ເສຕຸໍ ‘‘ຍາຈໂຍໂຄ’’ຕິອາທິມາຫຯ

ຕຕ຺ຖ ຍາຈໂຍໂຄຕິ ຍາເຈຫິ ຍຸຕ຺ໂຕຯ ຍາຈນ຺ຕີຕິ ຍາຈາ, ຍາຈກາ , ເຕ ປເນຕ຺ຖ ເວເນຍ຺ຍາ ເວທິຕພ຺ພາຯ ເຕ ຫິ ‘‘ເທເສຕຸ, ຠນ຺ເຕ ຠຄວາ , ຘມ຺ມໍ; ເທເສຕຸ, ສຸຄໂຕ, ຘມ຺ມ’’ນ຺ຕິ ຠຄວນ຺ຕໍ ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ຘມ຺ມເທສນໍ ຍາຈນ຺ຕິຯ ຠຄວາ ຈ ເຕສໍ ອິຈ຺ຉາວິຆາຕໍ ອກໂຣນ຺ໂຕ ຍຖາຣຸຈິ ຘມ຺ມໍ ເທເສນ຺ໂຕ ຘມ຺ມທານໍ ເທຕີຕິ ຍາຈໂຍໂຄ, ສທາ ສພ຺ພກາລໍ ເຕຫິ ອວິຣຫິໂຕຯ ອຖ ວາ ຍາຈໂຍໂຄຕິ ຍາຈນໂຍຄ຺ໂຄ, ອຠິປ຺ປາຍປູຣຓໂຕ ຍາຈິຕຸໍ ຍຸຕ຺ໂຕຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ‘‘ຍາຊໂຍໂຄ’’ຕິປິ ປາໂຐຯ ຕຕ຺ຖ ຍາໂຊ ວຸຈ຺ຈຕິ ມຫາທານໍ, ຍິຏ຺ຐນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອິຘ ປນ ຘມ຺ມທານໍ ເວທິຕພ຺ພໍ, ຍາເຊ ນິຍຸຕ຺ໂຕຕິ ຍາຊໂຍໂຄຯ ສທາຕິ ສພ຺ພທາ, ອນວຣຕປ຺ປວຕ຺ຕສທ຺ຘມ຺ມມຫາທາໂນຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອຖ ວາ ຍາເຊນ ໂຍເຊຕີຕິປິ ຍາຊໂຍໂຄຯ ຕິວິຘທານສງ຺ຂາເຕນ ຍາເຊນ ສຕ຺ເຕ ຍຖາຣຫໍ ໂຍເຊຕິ, ຕຕ຺ຖ ທາເນ ນິໂຍເຊຕີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ‘‘ຍາຊໂຍໂຄ ສຕຕ’’ນ຺ຕິປິ ປຐນ຺ຕິຯ ປຍຕປາຓີຕິ ປຣິສຸທ຺ຘຫຕ຺ໂຖຯ ໂຍ ຫິ ທານາຘິມຸຕ຺ໂຕ ອາມິສທານໍ ເທນ຺ໂຕ ສກ຺ກຈ຺ຈໍ ສຫຕ຺ເຖນ ເທຍ຺ຍຘມ຺ມໍ ທາຕຸໍ ສທາ ໂຘຕຫຕ຺ໂຖເຍວ ໂຫຕິ, ໂສ ‘‘ປຍຕປາຓີ’’ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິຯ ຠຄວາປິ ຘມ຺ມທານາຘິມຸຕ຺ໂຕ ສກ຺ກຈ຺ຈໍ ສພ຺ພກາລໍ ຘມ຺ມທາເນ ຍຸຕ຺ຕປ຺ປຍຸຕ຺ໂຕຕິ ກຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ປຍຕປາຓີ’’ຕິຯ ‘‘ສທາ’’ຕິ ຈ ປທໍ ອິມິນາປິ ສທ຺ຘິໍ ໂຍເຊຕພ຺ພໍ ‘‘ສທາ ປຍຕປາຓີ’’ຕິຯ ອວິກາເຣນ ຫິ ສຕ຺ຖາ ເວເນຍ຺ຍໂລກສ຺ສ ສທ຺ຘມ຺ມທານໍ ສທາ ສພ຺ພກາລໍ ປວຕ຺ເຕນ຺ໂຕ ຕຕ຺ຖ ຍຸຕ຺ຕປ຺ປຍຸຕ຺ໂຕ ຫຸຕ຺ວາ ວິຫຣຕີຕິຯ

ອປໂຣ ນໂຍ – ໂຍໂຄ ວຸຈ຺ຈຕິ ຠາວນາຯ ຍຖາຫ ‘‘ໂຍຄາ ເວ ຊາຍເຕ ຠູຣີ’’ຕິ (ຘຯ ປຯ ໒໘໒)ຯ ຕສ຺ມາ ຍາຊໂຍໂຄຕິ ຍາຊຠາວນໍ, ປຣິຈ຺ຈາຄຠາວນໍ ອນຸຍຸຕ຺ໂຕຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ຠຄວາ ຫິ ອຠິສມ຺ໂພຘິໂຕ ປຸພ຺ເພ ໂພຘິສຕ຺ຕຠູໂຕປິ ກຣຸຓາສມຸສ຺ສາຫິໂຕ ອນວເສສໂຕ ທານໍ ປຣິພ຺ຣູເຫນ຺ໂຕ ຕຕ຺ຖ ອຸກ຺ກໍສປາຣມິປ຺ປຕ຺ໂຕ ຫຸຕ຺ວາ ອຠິສມ຺ໂພຘິໍ ປາປຸຓິ, ພຸທ຺ໂຘ ຫຸຕ຺ວາປິ ຕິວິຘໍ ທານໍ ປຣິພ຺ຣູເຫສິ ວິເສສໂຕ ຘມ຺ມທານໍ, ປເຣປິ ຕຕ຺ຖ ນິໂຍເຊສິຯ ຕຖາ ຫິ ໂສ ເວເນຍ຺ຍຍາຈການໍ ກສ຺ສຈິ ສຣຓານິ ອທາສິ, ກສ຺ສຈິ ປຎ຺ຈ ສີລານິ, ກສ຺ສຈິ ທສ ສີລານິ, ກສ຺ສຈິ ຈຕຸປາຣິສຸທ຺ຘິສີລໍ, ກສ຺ສຈິ ຘຸຕຘມ຺ເມ, ກສ຺ສຈິ ຈຕ຺ຕາຣິ ຌານານິ, ກສ຺ສຈິ ອຏ຺ຐ ສມາປຕ຺ຕິໂຍ, ກສ຺ສຈິ ປຎ຺ຈາຠິຎ຺ຎາໂຍ, ຈຕ຺ຕາໂຣ ມຄ຺ເຄ, ຈຕ຺ຕາຣິ ສາມຎ຺ຎຜລານິ, ຕິສ຺ໂສ ວິຊ຺ຊາ, ຈຕສ຺ໂສ ປຏິສມ຺ຠິທາຕິ ເອວມາທິໂລກິຍໂລກຸຕ຺ຕຣເຠທໍ ຄຸຓຘນໍ ຘມ຺ມທານວເສນ ຍຖາຠິປ຺ປາຍໍ ເທນ຺ໂຕ ປເຣ ຈ ‘‘ເທຖາ’’ຕິ ນິໂຍເຊນ຺ໂຕ ປຣິຈ຺ຈາຄຠາວນໍ ປຣິພ຺ຣູເຫສິຯ ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ປຣິຈ຺ຈາຄຠາວນໍ ອນຸຍຸຕ຺ໂຕ’’ຕິຯ

ປຍຕປາຓີຕິ ວາ ອາຍຕປາຓີ, ຫຕ຺ຖຄຕໍ ກິຎ຺ຈິ ທາຕຸໍ ‘‘ເອຫິ ຄຓ຺ຫາ’’ຕິ ປສາຣິຕຫຕ຺ໂຖ ວິຍ ອາຈຣິຍມຸຏ຺ຐິໍ ອກຕ຺ວາ

ສທ຺ຘມ຺ມທາເນ ຍຸຕ຺ຕປ຺ປຍຸຕ຺ໂຕຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ປຍຕປາຓີຕິ ວາ ອຸສ຺ສາຫິຕຫຕ຺ໂຖ, ອາມິສທານໍ ທາຕຸໍ ອຸສ຺ສາຫິຕຫຕ຺ໂຖ ວິຍ ສທ຺ຘມ຺ມທາເນ ກຕຸສ຺ສາໂຫຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອນ຺ຕິມເທຫຘໂຣຕິ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍວເສນ ພ຺ຣາຫ຺ມຓກາຣການໍ ຘມ຺ມານໍ ປາຣິປູຣິຍາ ປຈ຺ຉິມຕ຺ຕຠາວຘາຣີຯ ອວຸສິຕວາ ຫິ ວສລກາຣການໍ ຘມ຺ມານໍ ອປ຺ປຫາເນນ ວສລາທິສມຎ຺ຎາ ຄຕິ ອາຍຕຶ ຄພ຺ຠເສຍ຺ຍາ ສິຍາຯ ເຕນ ຠຄວາ ອຕ຺ຕໂນ ອຈ຺ຈນ຺ຕວຸສິຕພ຺ຣາຫ຺ມຓຠາວໍ ທສ຺ເສຕິຯ ອນຸຕ຺ຕໂຣ ຠິສກ຺ໂກສລ຺ລກຕ຺ໂຕຕິ ທຸຕ຺ຕິກິຈ຺ຉສ຺ສ ວຏ຺ຏທຸກ຺ຂໂຣຄສ຺ສ ຕິກິຈ຺ຉນໂຕ ອຸຕ຺ຕໂມ ຠິສກ຺ໂກ, ອຎ຺ເຎຫິ ອນຸທ຺ຘຣຓີຍານໍ ຣາຄາທິສລ຺ລານໍ ກນ຺ຕນໂຕ ສມຸຈ຺ເຉທວເສນ ສມຸທ຺ຘຣຓໂຕ ອຸຕ຺ຕໂມ ສລ຺ລກນ຺ຕນເວຊ຺ໂຊຯ ອິມິນາ ນິປ຺ປຣິຍາຍໂຕ ພ຺ຣາຫ຺ມຓກາຣການໍ ຘມ຺ມານໍ ອຕ຺ຕນິ ປຕິຏ຺ຐິຕານໍ ປຣສນ຺ຕຕິຍໍ ປຕິຏ຺ຐາປເນນ ປເຣສມ຺ປິ ພ຺ຣາຫ຺ມຓກາຣຓມາຫຯ

ຕສ຺ສ ເມ ຕຸມ຺ເຫ ປຸຕ຺ຕາຕິ ຕສ຺ສ ເອວຣູປສ຺ສ ມມ ຕຸມ຺ເຫ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຸຕ຺ຕາ ອຕ຺ຣຊາ ໂຫຖຯ ໂອຣສາຕິ ອຸຣສິ ສມ຺ພນ຺ຘາຯ ຍຖາ ຫິ ສຕ຺ຕານໍ ໂອຣສປຸຕ຺ຕາ ອຕ຺ຣຊາ ວິເສເສນ ປີຕຸສນ຺ຕກສ຺ສ ທາຍຊ຺ຊສ຺ສ ຠາຄິໂນ ໂຫນ຺ຕິ, ເອວເມເຕປິ ອຣິຍປຸຄ຺ຄລາ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘສ຺ສ ຘມ຺ມສ຺ສວນນ຺ເຕ ອຣິຍາຍ ຊາຕິຍາ ຊາຕາຯ ຕສ຺ສ ສນ຺ຕກສ຺ສ ວິມຸຕ຺ຕິສຸຂສ຺ສ ອຣິຍຘມ຺ມຣຕນສ຺ສ ຈ ເອກໍສຠາຄິຍຕາຍ ໂອຣສາຯ ອຖ ວາ ຠຄວໂຕ ຘມ຺ມເທສນານຸຠາເວນ ອຣິຍຠູມິ ໂອກ຺ກມມານາ ໂອກ຺ກນ຺ຕາ ຈ ອຣິຍສາວກາ ສຕ຺ຖຸ ອຸເຣ ວາຍາມຊນິຕາຠິຊາຕິຕາຍ ນິປ຺ປຣິຍາເຍນ ‘‘ໂອຣສປຸຕ຺ຕາ’’ຕິ ວຕ຺ຕພ຺ພຕໍ ອຣຫນ຺ຕິຯ ຕຖາ ຫິ ເຕ ຠຄວຕາ ອາສຍານຸສຍຈຣິຍາຘິມຸຕ຺ຕິອາທີໂວໂລກເນນ ວຊ຺ຊານຸຈິນ຺ຕເນນ ຈ ຫທເຍ ກຕ຺ວາ ວຊ຺ຊໂຕ ນິວາເຣຕ຺ວາ ອນວຊ຺ເຊ ປຕິຏ຺ຐາເປນ຺ເຕນ ສີລາທີຘມ຺ມສຣີຣໂປສເນນ ສໍວຑ຺ຒິຕາຯ ມຸຂໂຕ ຊາຕາຕິ ມຸຂໂຕ ຊາຕາຍ ຘມ຺ມເທສນາຍ ອຣິຍາຍ ຊາຕິຍາ ຊາຕຕ຺ຕາ ມຸຂໂຕ ຊາຕາຯ ອຖ ວາ ອນຎ຺ຎສາຘາຣຓໂຕ ສພ຺ພສ຺ສ ກຸສລຘມ຺ມສ຺ສ ມຸຂໂຕ ປາຕິໂມກ຺ຂໂຕ ວຸຏ຺ຐານຄາມິນິວິປສ຺ສນາສງ຺ຂາຕໂຕ ວິໂມກ຺ຂມຸຂໂຕ ວາ ອຣິຍມຄ຺ຄຊາຕິຍາ ຊາຕາຕິປິ ມຸຂໂຕ ຊາຕາຯ ສິກ຺ຂຕ຺ຕຍສງ຺ຄເຫ ສາສນຘມ຺ເມ ອຣິຍມຄ຺ຄຘມ຺ເມ ວາ ຊາຕາຕິ ຘມ຺ມຊາຯ ເຕເນວ ຘມ຺ເມນ ນິມ຺ມິຕາ ມາປິຕາຕິ ຘມ຺ມນິມ຺ມິຕາຯ ສຕິຘມ຺ມວິຈຍາທີ ຘມ຺ມທາຍາທາ, ນ ລາຠສກ຺ກາຣາທີ ອາມິສທາຍາທາ, ຘມ຺ມທາຍາທາ ໂນ ອາມິສທາຍາທາ ໂຫຖາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

ຕຕ຺ຖ ຘມ຺ໂມ ທຸວິໂຘ – ນິປ຺ປຣິຍາຍຘມ຺ໂມ, ປຣິຍາຍຘມ຺ໂມຕິຯ ອາມິສມ຺ປິ ທຸວິຘໍ – ນິປ຺ປຣິຍາຍາມິສໍ, ປຣິຍາຍາມິສນ຺ຕິຯ ກຖໍ? ມຄ຺ຄຜລນິພ຺ພານປ຺ປເຠໂທ ຫິ ນວວິໂຘ ໂລກຸຕ຺ຕຣຘມ຺ໂມ ນິປ຺ປຣິຍາຍຘມ຺ໂມ, ນິພ຺ພຕ຺ຕິຕຘມ຺ໂມເຍວ, ນ ເກນຈິ ປຣິຍາເຍນ ກາຣເຓນ ວາ ເລເສນ ວາ ຘມ຺ໂມຯ ຍໍ ປນິທໍ ວິວຏ຺ຏູປນິສ຺ສິຕໍ ກຸສລໍ, ເສຍ຺ຍຖິທໍ – ອິເຘກຈ຺ໂຈ ວິວຏ຺ຏໍ ປຕ຺ເຖນ຺ໂຕ ທານໍ ເທຕິ, ສີລໍ ສມາທິຍຕິ, ອຸໂປສຖກມ຺ມໍ ກໂຣຕິ, ຄນ຺ຘມາລາທີຫິ ວຕ຺ຖຸປູຊໍ ກໂຣຕິ, ຘມ຺ມໍ ສຸຓາຕິ, ເທເສຕິ, ຊານສມາປຕ຺ຕິໂຍ ນິພ຺ພຕ຺ເຕຕິ, ເອວໍ ກໂຣນ຺ໂຕ ອນຸປຸພ຺ເພນ ນິປ຺ປຣິຍາຍໍ ອມຕໍ ນິພ຺ພານໍ ປຏິລຠຕິ, ອຍໍ ປຣິຍາຍຘມ຺ໂມຯ ຕຖາ ຈີວຣາທໂຍ ຈຕ຺ຕາໂຣ ປຈ຺ຈຍາ ນິປ຺ປຣິຍາຍາມິສເມວ, ນ ອຎ຺ເຎນ ປຣິຍາເຍນ ວາ ກາຣເຓນ ວາ ເລເສນ ວາ ອາມິສໍຯ ຍໍ ປນິທໍ ວຏ຺ຏຄາມິກຸສລໍ, ເສຍ຺ຍຖິທໍ – ອິເຘກຈ຺ໂຈ ວຏ຺ຏໍ ປຕ຺ເຖນ຺ໂຕ ສມ຺ປຕ຺ຕິຠວໍ ອິຉ຺ຉມາໂນ ທານໍ ເທຕິ…ເປ… ສມາປຕ຺ຕິໂຍ ນິພ຺ພຕ຺ເຕຕິ, ເອວໍ ກໂຣນ຺ໂຕ ອນຸປຸພ຺ເພນ ເທວມນຸສ຺ສສມ຺ປຕ຺ຕິໂຍ ປຏິລຠຕິ, ອິທໍ ປຣິຍາຍາມິສໍ ນາມຯ

ຕຕ຺ຖ ນິປ຺ປຣິຍາຍຘມ຺ໂມປິ ຠຄວໂຕເຍວ ສນ຺ຕໂກຯ ຠຄວຕາ ຫິ ກຖິຕຕ຺ຕາ ຠິກ຺ຂູ ມຄ຺ຄຜລນິພ຺ພານານິ ອຘິຄຈ຺ຉນ຺ຕິຯ ວຸຕ຺ຕຎ຺ເຫຕໍ –

‘‘ໂສ, ຫິ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ຠຄວາ ອນຸປ຺ປນ຺ນສ຺ສ ມຄ຺ຄສ຺ສ ອຸປ຺ປາເທຕາ, ອສຎ຺ຊາຕສ຺ສ ມຄ຺ຄສ຺ສ ສຎ຺ຊເນຕາ…ເປ… ມຄ຺ຄານຸຄາ ຈ ປເນຕຣຫິ ສາວກາ ວິຫຣນ຺ຕິ ປຈ຺ຉາ ສມນ຺ນາຄຕາ’’ຕິ (ມຯ ນິຯ ໓ຯ໗໙; ຈູລນິຯ ໂມຆຣາຊມາຓວປຸຈ຺ຉານິທ຺ເທສ ໗໘)ຯ

‘‘ໂສ, ຫາວຸໂສ, ຠຄວາ ຊານໍ ຊານາຕິ, ປສ຺ສໍ ປສ຺ສຕິ, ຈກ຺ຂຸຠູໂຕ ຎາຓຠູໂຕ ຘມ຺ມຠູໂຕ ພ຺ຣຫ຺ມຠູໂຕ, ວຕ຺ຕາ ປວຕ຺ຕາ, ອຕ຺ຖສ຺ສ ນິນ຺ເນຕາ , ອມຕສ຺ສ ທາຕາ, ຘມ຺ມສ຺ສາມີ ຕຖາຄໂຕ’’ຕິ (ມຯ ນິຯ ໑ຯ໒໐໓; ໓ຯ໒໙໑) ຈຯ

ປຣິຍາຍຘມ຺ໂມປິ ຠຄວໂຕເຍວ ສນ຺ຕໂກຯ ຠຄວຕາ ຫິ ກຖິຕຕ຺ຕາ ເອວ ຊານນ຺ຕິ ‘‘ວິວຏ຺ຏໍ ປຕ຺ເຖຕ຺ວາ ທານໍ ເທນ຺ໂຕ…ເປ… ສມາປຕ຺ຕິໂຍ ນິພ຺ພຕ຺ເຕນ຺ໂຕ ອນຸກ຺ກເມນ ອມຕໍ ນິພ຺ພານໍ ປຏິລຠຕີ’’ຕິຯ ນິປ຺ປຣິຍາຍາມິສມ຺ປິ ຠຄວໂຕເຍວ ສນ຺ຕກໍຯ ຠຄວຕາ ຫິ ອນຸຎ຺ຎາຕຕ຺ຕາເຍວ ຠິກ຺ຂູຫິ ຊີວກວຕ຺ຖຸໍ ອາທີ ກຕ຺ວາ ປຓີຕຈີວຣໍ ລທ຺ຘໍຯ ຍຖາຫ –

‘‘ອນຸຊານາມິ, ຠິກ຺ຂເວ, ຄຫປຕິຈີວຣໍຯ ໂຍ ອິຉ຺ຉຕິ, ປໍສຸກູລິໂກ ໂຫຕຸຯ ໂຍ ອິຉ຺ຉຕິ, ຄຫປຕິຈີວຣໍ ສາທິຍຕຸຯ ອິຕຣີຕເຣນປາຫໍ,

ກິກ຺ຂເວ, ສນ຺ຕຸຍຸກີເຍວ ວຕ຺ເຕາມີ''ຕິ (ມຫາວ຺ ໑໑໗)຺

ເອວໍ ອິຕເຣປິ ປຈ຺ຈຍາ ກຄວຕາ ອນຸຍຸລາຕຕ຺ຕາ ເອວ ກິກ຺ຂູທິ ປຣິກຸຍຊິຕຸໍ ລຫຸສາ຺ ປຣິຍາຍາມິສມ຺ປີ ກຄວໂຕເຍວ ສນ຺ຕກໍ຺ ກຄວຕາ ທິ ກຣີຕຕ຺ຕາ ເອວ ຊານນ຺ຕິ ''ສມ຺ປຕ຺ຕິກາວໍ ປຕ຺ເຖນ຺ໂຕ ທານໍ ທຕ຺ວາ ສີລໍ…ເປ… ສມາປຕ຺ຕິໂຍ ນິພ຺ພຕ຺ເຕຕ຺ວາ ອນຸກ຺ກເມນ ປຣິຍາຍາມິສໍ ທິພ຺ພສມ຺ປຕ຺ຕີ ມນຸສ຺ສສມ຺ປຕ຺ຕິຍ຺ຈ ປຟິລກຕິ''ຕິ຺ ຍເທວ ຍສ຺ມາ ນິປ຺ປຣິຍາຍຊມ຺ໂມປິ ປຣິຍາຍຊມ຺ໂມປິ ນິປ຺ປຣິຍາຍາມິສມ຺ປີ ປຣິຍາຍາມິສມ຺ປີ ກຄວໂຕເຍວ ສນ຺ຕກໍ, ຕສ຺ມາ ຕຕ຺ຖ ອຕ຺ຕໂນ ສາມິກາວໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ຕຕ຺ຖ ຈ ຍໍ ເສຍ຺ຍຕຣໍ ອຈ຺ຈນ຺ຕຫິຕສຸຂາວທໍ ຕຕ຺ເຖວ ເນ ນິໂຍເຊນ຺ໂຕ ເອວມາຫ ''ຕສ຺ສ ເມ ຕຸມ຺ເຫ ປຸຕ຺ຕາ ໂອຣສາ…ເປ… ໂນ ອາມິສ ທາຍາທາ''ຕິ຺

ອິຕິ ກຄວາ ປຣິປຸຕ຺ຕາວຕສມາທານໍ ຕປຈຣິຍໍ ສມ຺ມເທວ ວຸສິຕພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ສຸວິສຸທ຺ຊວິຊ຺ຊາຈຣຕາສມ຺ປນ຺ນໍ ອນວເສສເວທນ຺ຕປາຣຄຸໍ ພາທິຕສພ຺ພປາປໍ ສຕຕໍ ຍາຈໂຍຄໍ ສເທວເກ ໂລເກ ອນຸຕ຺ຕຣທກ຺ຂິເຕຍ຺ຍກາວປ຺ປຕ຺ຕໍ ອຕ຺ຕໂນ ປຣມຕ຺ຖພ຺ຣາຫ຺ມຕາກາວໍ ອຣິຍສາວການຍ຺ຈ ອຕ຺ຕໂນ ໂອຣສປຸຕ຺ຕາທິກາວໍ ປເວເທສິ຺ ກຄວາ ທິ ''ສີໂທຕິ ໂຂ, ກິກ຺ຂເວ, ຕຖາຄຕສ຺ເສຕໍ ອທິວຈນໍ ອຣຫໂຕ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຊສ຺ສາ''ຕິ (ອ຺ ນິ຺ ໕຺໙໙) ເອຕ຺ຖ ສີຫສທິສໍ, ''ປຸຣິໂສ ມຄ຺ຄກຸສໂລຕິ ໂຂ, ຕິສ຺ສ, ຕຖາຄຕສ຺ເສຕໍ ອທິວຈນ''ນ຺ຕິ (ສໍ຺ ນິ຺ ໓຺໘໔) ເອຕ຺ຖ ມຄ຺ຄເທສກປຸຣິສສທິສໍ, ''ຣາຊາຫມສ຺ມິ ເສລາ''ຕິ (ມ຺ ນິ຺ ໒຺໓໙໙; ສ຺ຸ ນິ຺ ໕໕໙) ເອຕ຺ຖ ຣາຊສທິສໍ, ''ກິສກ຺ໂກ ສລ຺ລກຕ຺ໂຕຕິ ໂຂ, ສຸນກ຺ຂຕ຺ຕ, ຕຖາຄຕສ຺ເສຕໍ ອທິວຈນ''ນ຺ຕິ (ມ຺ ນິ຺ ໓຺໖໕) ເອຕ຺ຖ ເວຊ຺ຊສທິສໍ, ''ພ຺ຣາຫ຺ມໂຕຕິ ໂຂ, ກິກ຺ຂເວ, ຕຖາຄຕສ຺ເສຕໍ ອທິວຈນ''ນ຺ຕິ (ອ຺ ນິ຺ ໘຺໘໕) ເອຕ຺ຖ ພ຺ຣາຫ຺ມຕາສທິສໍ ອຕ຺ຕານໍ ກເຖສິ຺ ອິທາປິ ພ຺ຣາຫ຺ມຕ ສທິສໍ ກຕ຺ວາ ກເຖສິ຺

ອິທານິ ເຍທິ ທານາທິທິ ຍຸຕ຺ຕສ຺ສ ອິໂຕ ພາທິຣາພ຺ຣາຫ຺ມຕສ຺ສ ພ຺ຣາຫ຺ມຕາກິຈ຺ຈໍ ປຣິປຸຕ຺ຕໍ ນລ຺ລນ຺ຕິ, ເຕທິ ອຕ຺ຕໂນ ທານາທີນໍ ອຄ຺ຄເສຍ຺ຍກາວໍ ປກາເສຕຸໍ ''ທ຺ເວມານີ, ກິກ຺ຂເວ, ທານານີ''ຕິອາທີ ອາຣທ຺ທໍ຺ ຕຕ຺ຖ ຍາຄາຕິ ມຫາຍລ຺ລາ , ມຫາທານານີຕີ ອຕ຺ໂຖ, ຍານິ ''ຍິຍ຺ຍານີ''ຕິປີ ວຸຈ຺ຈນ຺ຕິ຺ ຕຕ຺ຖ ເວລາມຫານເວສ຺ສນ຺ຕຣທານມຫາວິຊິຕຍລ຺ລສທິສາ ອາມິສຍາຄາ ເວທິຕພ຺ພາ, ມຫາສມຍສຸຕ຺ຕມງ຺ຄລສຸຕ຺ຕຈູລ຺ຣາຫຸໂລວາທສຸຕ຺ຕສມຈິຕ຺ຕສຸຕ຺ຕເທສນາທໂຍ ຊມ຺ມຍາຄາ຺ ເສສໍ ເຫຍ຺ຖາ ວຸຕ຺ຕນຍເມວ຺

ຄາຖາຍໍ ອຍຊີຕິ ອທາສິ຺ ອມຈ຺ຊຣີຕິ ສພ຺ພມຈ຺ຊຣິຍານໍ ໂພທິມູເລເຍວ ສຸປ຺ປຫີນຕ຺ຕາ ມຈ຺ເຂຣຣຫິໂຕ຺ ສພ຺ພກູຕານຸກມ຺ປີຕິ ມຫາກຣຸຕາຍ ສພ຺ພສຕ຺ເຕ ປີຍປຸຕ຺ຕໍ ວິຍ ອນຸຄ຺ຄຕ຺ຫນສີໂລ຺ ວຸຕ຺ຕຍ຺ເຫຕໍ –

''ວທເກ ເທວທຕ຺ເຕ ຈ, ໂຈເຣ ອງ຺ຄຸລິມາລເກ;

ຊນປາເລ ຣາຫຸເລ ເຈວ, ສມຈິຕ຺ໂຕ ມຫາມຸນີ''ຕິ຺ (ມິ຺ ປ຺ ໖຺໖຺໔) –

ເສສໍ ສຸວິຍ຺ເຍຍ຺ຍເມວ຺

ປຖມສຸຕ຺ຕວຕ຺ຕນາ ນິຍ຺ຖິຕາ຺

໔຺ ສຸລກາສຸຕ຺ຕວຕ຺ຕນາ

໑໐໑຺ ທຸຕິເຍ ອປ຺ປານີຕິ ປຣິຕ຺ຕານີ຺ ສຸລການີຕິ ສຸເຂນ ລທ຺ຊພ຺ພານີ, ຍຕ຺ຖ ກຕ຺ຖຈິ ວາ ສກ຺ກາ ໂຫຕິ ລທ຺ຊຸໍ຺ ອນວຊ຺ຊານີຕິ ວຊ຺ຊຣຫິຕານີ ນິທ຺ໂທສານີ ອາຄມນສຸທ຺ທິໂຕ ກາຍມຕ຺ຫນາທິກິເລສວຕ຺ຖຸກາວາກາວໂຕ ຈ຺ ຕຕ຺ຖ ສຸລກຕາຍ ປຣິເຍສນທຸກ຺ຂສ຺ສ ອກາໂວ ທສ຺ສິໂຕ, ອປ຺ປຕາຍ ປຣິຫຣຕທຸກ຺ຂສ຺ສປີ ອກາໂວ ທສ຺ສິໂຕ, ອນວຊ຺ຊຕາຍ ອຕຣຫິຕພ຺ພຕາຍ ກິກ຺ຂູສາ ຣຸປ຺ປກາໂວ ທສ຺ສິໂຕ ໂຫຕິ຺ ອປ຺ປຕາຍ ວາ ປຣິຕ຺ຕາສສ຺ສ ອວຕ຺ຖຸຕາ, ສຸລກຕາຍ ເຄສາຍ ອວຕ຺ຖຸຕາ, ອນວຊ຺ຊຕາຍ ອາທີນວວເສນ ນິສ຺ສຣຕປລ຺ລາຍ ວຕ຺ຖຸຕາ ທສ຺ສິຕາ ໂຫຕິ຺ ອປ຺ປຕາຍ ວາ ລາເກນ ນ ໂສມນສ຺ສໍ ຊນຍນ຺ຕິ, ສຸລກຕາຍ ອລາເກນ ນ ໂທມນສ຺ສໍ ຊນຍນ຺ຕິ, ອນວຊ຺ຊຕາຍ ວິປ຺ປຟິສາຣນິມິຕ຺ຕໍ ອລ຺ລາຕ຺ເປກ຺ຂໍ ນ ຊນຍນ຺ຕິ ອວິປ຺ປຟິສາຣວຕ຺ຖຸກາວໂຕ຺

ປໍສຸກູລນ຺ຕິ ຣຖິກາສຸສານສງກາຣກູຍາທີສຸ ຍຕ຺ຖ ກຕ຺ຖຈິ ປໍສູນໍ ອຸປ໌ຣິ ກິຕຕ຺ຕາ ອພ຺ກຸຄ຺ຄຕຍ຺ເຖຍ ປໍສຸກູລໍ ວິຍາຕິ ປໍສຸກູລໍ, ປໍສຸ ວິຍ ກຸຈ຺ຉິຕກາວໍ ອຸລຕີ ຄຈ຺ຉຕີຕິ ປໍສຸກູລນ຺ຕິ ເອວໍ ລທ຺ຘນາມໍ ຣຖິກາທີສຸ ປຕິຕນນ຺ຕການີ ອຸຈ຺ຈີນິຕ຺ວາ ກຕຈີວຣໍ ປີຕ຺ຑີຍາ ໂລໂປຕິ ຊງໝປີຕ຺ຑີຍາ ພເລນ ຈຣິຕ຺ວາ ໝເຣ ໝເຣ ອາໂລປມຕ຺ຕໍ ກຕ຺ວາ ລທ຺ຘໂກຊນໍ ຣຸກ຺ຂມູລນ຺ຕິ ວິເວການຸຣູປໍ ຍໍກິລ຺ຈິ ຣຸກ຺ຂສມີປໍ ປູຕິມຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ຍໍກິລ຺ຈິ ໂຄມຸຕ຺ຕໍ ຍຖາ ຫິ ສຸວຕ຺ຓວຕ຺ໂຓປິ ກາໂຍ ປູຕິກາໂຍວ ເອວໍ ອກິນວມ຺ປິ ມຸຕ຺ຕໍ ປູຕິມຸຕ຺ຕເມວ ຕຕ຺ຖ ເກຈິ ໂຄມຸຕ຺ຕກາວິຕໍ ຫຣິຕກີຂຕ຺ຑໍ "ປູຕິມຸຕ຺ຕ"ນ຺ຕິ ວທນ຺ຕິ, ປູຕິກາເວນ ອາປຕາທີໂຕ ວິສຸສຍ຺ຄໍ ຉທ຺ທີຕໍ ອປຣິຄ຺ຄທີຕໍ ຍໍກິລ຺ຈິ ເກສຊຊໍ ປູຕິມຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ອຓິປ຺ເປຕນ຺ຕິ ອປເຣ຺

ຍໂຕ ໂຂຕິ ປຈ຺ຈຕ຺ເຕ ນິສຸສກ຺ກວຈນໍ, ຍໍ ໂຂຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ຺ ເຕນ "ຕຸຍ຺ໂຄ ໂຫຕິ"ຕິ ວຸຕ຺ຕກິຣິຍໍ ປຣາມສຕິ຺ ຕຸຍ຺ໂຄຕິ ສນ຺ຕຸຍ຺ໂຄ຺ ອິທມສຸສາຫນ຺ຕິ ຍ຺ວາຍໍ ຈຕຸພ຺ພິເຘນ ຍຖາວຸຕ຺ເຕນ ປຈ຺ຈເຍນ ອປ຺ເປນ ສຸລເກນ ສນ຺ໂຕໂສ, ອິທໍ ອິມສຸສ ກິກ຺ຂຸໂນ ສີລສໍວຣາທີສຸ ອຄ຺ຄຕຣໍ ເອກໍ ສາມຄ຺ຄງຄໍ ສມຕກາວກາຣຕນ຺ຕິ ອທໍ ວທາມີ຺ ສນ຺ຕຸຍ຺ຄສຸສ ຫີ ຈຕຸປາຣິສຸທ຺ຘີສີລໍ ສຸປຣິປຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ, ສມຖວິປສຸສນາ ຈ ກາວນາປາຣິປູຣີ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິ຺ ອຖ ວາ ສາມຄ຺ຄໍ ນາມ ອຣິຍມຄ຺ໂຄ຺ ຕສຸສ ສງເຂປໂຕ ທ຺ເວ ອງຄານິ – ພາຫີຣໍ, ອຊ຺ຊຕ຺ຕິກນ຺ຕິ຺ ຕຕ຺ຖ ພາຫີຣໍ ສປ຺ປຸຣິສູປນິສຸສໂຍ ສທ຺ຘມ຺ມສຸສວນຄ຺ຈ, ອຊ຺ຊຕ຺ຕິກໍ ປນ ໂຍນິໂສ ມນສິກາໂຣ ຘມ຺ມານຸຘມ຺ມປຜິປຕ຺ຕິ ຈ຺ ເຕສຸ ຍສ຺ມາ ຍຖາຣທໍ ຘມ຺ມານຸຘມ຺ມປຜິປຕ຺ຕິກູຕາ ຕສຸສາ ມູລກູຕາ ເຈເຕ ຘມ຺ມາ, ຍທິທໍ ອປ຺ປິຈ຺ຉຕາ ສນ຺ຕຸຍ຺ກິຕາ ປວິວິຕ຺ຕຕາ ອສໍສຍ຺ຄຕາ ອາຣທ຺ຘວິຣິຍຕາຕິ ເອວມາທໂຍ, ຕສ຺ມາ ວຸຕ຺ຕໍ "ອິທມສຸສາທໍ ອຄ຺ຄຕຣໍ ສາມຄ຺ຄງຄນ຺ຕິ ວທາມີ"ຕິ຺

ຄາຖາສຸ ເສນາສນມາຣພ຺ກາຕິ ວິຫາຣາທີ ມຄ຺ຈປີຄາທີຄ຺ຈ ເສນາສນໍ ນິສຸສາຍ຺ ຈີວຣໍ ປານໂກຊນນ຺ຕິ ນິວາສນາທີຈີວຣໍ, ອມ຺ພປານກາທີປານໍ, ຂາທນີຍໂກຊນີຍາທີກຸຄ຺ຊິຕພ຺ພວຕ຺ຖຸຄ຺ຈ ອາຣພ຺ກາຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘ຺ ວິໝາໂຕ ວິຫຕກາໂວ ເຈໂຕທຸກ຺ຂໍ ນ ໂຫຕີຕິ ໂຍຊນາ຺ ອຍຄ຺ເຫຕ຺ຖ ສງເຂປຕ຺ໂຖ – "ອສຸກສ຺ມີ ນາມ ອາວາເສ ປຈ຺ຈຍາ ສຸລກາ"ຕິ ລກິຕພ຺ພຍ຺ຄານຄມເນນ ວາ "ມຍ຺ທໍ ປາປຸຕາຕິ ນ ຕຸຍ຺ຫ"ນ຺ຕິ ວິວາທາປຊ຺ຊເນນ ວາ ນວກມ຺ມກຣຕາທິວເສນ ວາ ເສນາສນາທີນິ ປຣິເຍສນ຺ຕານໍ ອສນ຺ຕຸຍ຺ຄານໍ ອິຈ຺ຉິຕລາກາທີນາ ໂຍ ວິໝາໂຕ ຈິຕ຺ຕສຸສ ໂຫຕິ, ໂສ ຕຕ຺ຖ ສນ຺ຕຸຍ຺ຄສຸສ ນ ໂຫຕີຕິ຺ ທີສາ ນປ຺ປຜິຫຄ຺ຄຕີຕິ ສນ຺ຕຸຍ຺ກິຍາ ຈາຕຸທ຺ທິສາກາເວນ ທີສາ ນປ຺ປຜິຫນ຺ຕິ຺ ວຸຕ຺ຕຄ຺ເຫຕໍ –

"ຈາຕຸທ຺ທີໂສ ອປ຺ປຜິໂຍ ຈ ໂຫຕິ,

ສນ຺ຕຸສ຺ສມາໂນ ອິຕຣີຕເຣນາ"ຕິ຺ (ສ຺ຸ ນິ຺ ໔໒; ຈູລຸອນິ຺ ຂຄ຺ຄວິສາຕສຸຕ຺ຕນິທ຺ເທສ ໑໔໑);

ຍສຸສ ຫີ "ອສຸກຍ຺ຄານໍ ນາມ ຄໂຕ ຈີວຣາທີນິ ລກິສຸສາມີ"ຕິ ຈິຕ຺ຕໍ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ, ຕສຸສ ທີສາ ປຜິຫຄ຺ຄຕິ ນາມ຺ ຍສຸສ ປນ ເອວໍ ນ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ, ຕສຸສ ທີສາ ນ ປຜິຫຄ຺ຄຕິ ນາມ຺ ຘມ຺ມາຕິ ປຜິປຕ຺ຕິຘມ຺ມາ຺ ສາມຄ຺ຄສຸສານຸໂລມິກາຕິ ສມຕຘມ຺ມສຸສ ສມຖວິປສຸສນາກາວນາຍ ອຣິຍມຄ຺ຄສຸເສວ ວາ ອນຸຈ຺ຉວິກາ ອປ຺ປິຈ຺ຉຕາທໂຍ຺ ອຘິຄ຺ຄທີຕາຕິ ສພ຺ເພ ເຕ ຕຸຍ຺ຄຈິຕ຺ຕສຸສ ສນ຺ຕຸຍ຺ຄຈິຕ຺ເຕນ ກິກ຺ຂຸນາ ອຘິຄ຺ຄທີຕາ ປຜິປກ຺ຂຘມ຺ເມ ອກິກວິຕ຺ວາ ຄທີຕາ ໂຫນ຺ຕິ ອພ຺ການ຺ຕຣຄຕາ, ນ ພາຫີຣຄຕາຕິ຺

ທຸຕິຍສຸຕ຺ຕວຕ຺ຕນາ ນິຍ຺ກິຕາ຺

໓຺ ອາສວກ຺ຂຍສຸຕ຺ຕວຕ຺ຕນາ

໑໐໔຺ ຕຕິເຍ ຊານໂຕຕິ ຊານນ຺ຕສຸສ຺ ປສຸສໂຕຕິ ປສຸສນ຺ຕສຸສ຺ ຍທິປິ ອິມານິ ທ຺ເວປິ ປທານິ ເອກຕ຺ຖານິ, ພ຺ຍຄ຺ຊນເມວ ນານໍ, ເອວໍ ສນ຺ເຕປິ "ຊານໂຕ"ຕິ ຒາຕລກ຺ຂຕໍ ອຸປາທາຍ ປຸຄ຺ຄລໍ ນິທ຺ທິສຕິ຺ ຊານນລກ຺ຂຕຄ຺ຫີ ຒາຕໍ຺ "ປສຸສໂຕ"ຕິ ຒາຕປ຺ປກາວໍ ອຸປາທາຍ຺ ທສຸສນປ຺ປກາວຄ຺ຫີ ອຸປາທາຍ ຒາຕສມງຄີ ປຸຄ຺ຄໂລ ຈກ຺ຂຸມາ ວິຍ ປຸຄ຺ຄໂລ ຈກ຺ຂຸນາ ຣູປານິ, ຒາເຕນ ວິວເຜ ຘມ຺ເມ ປສຸສຕິ຺ ອຖ ວາ ຊານໂຕຕິ ອນຸໂພຘຒາເຕນ ຊານໂຕ຺ ປສຸສໂຕຕິ ປຜິເວຘຒາເຕນ ປສຸສໂຕ຺ ປຜິໂລມໂຕ ວາ ທສຸສນມຄ຺ເຄນ ປສຸສໂຕ, ກາວນາມຄ຺ເຄນ ຊານໂຕ຺ ເກຈິ ປນ "ຒາຕຕີຣຕປຫານປຣິຄ຺ຒາຫີ ຊານໂຕ, ສີຂາປ຺ປຕ຺ຕວິປສຸສນາຍ ປສຸສໂຕ"ຕິ ວທນ຺ຕິ຺ ອຖ ວາ ທຸກ຺ຂໍ ປຣິຄ຺ຒາກິສມເຍນ ຊານໂຕ, ນິໂຣຘໍ ສຈ຺ຉິກິຣິຍາກິສມເຍນ ປສຸສ

ໂຕ។ ຕທຸກເຍ ຈ ສຕິ ປໍຫານກາວນາກິສມຍາ ສີທຸຮາ ເອວ ໂຫນຸຕີຕິ ຈຕຸສຈຸຈາກິສມໂຍ ວຸຕຸໂຕ ໂຫຕິ។ ຍທາ ເຈຕຸຖ ວິປັສສ ນາຄາຕໍ ອພິປຸ່ເປຕໍ, ຕທາ ''ຊານໂຕ ປັສສໂຕ''ຕິ ປໍທານໍ ເຫຕຸອຕຸຖທິປນຕາ ທຍຸຖພຸພາ។ ຍທາ ປນ ມຄຸຄລາຕໍ ອພິປຸ່ເປຕໍ, ຕທາ ມຄຸຄກິຈຸຈຕຸຖທີປນຕາ។

ອາສວານໍຂຍນຸຕີ ''ຊານໂຕ, ອຫໍ ກິກຸຂເວ, ປັສສໂຕ ອາສວານໍ ຂຍໍ ວທາມີ''ຕິ (ມ។ ນີ។ ໑໔໑໔; ສໍ។ ນີ។ ໓໒໑໐໑; ໕໒໑໐໙໔) ເອວມາຄເຕ ສພຸພາສວສໍວຣປຣິຍາເຍ ''ອາສວານໍ ຂຍາ ອນາສວໍ ເຈໂຕວິມຸຕຸຕິ''ນຸຕິອາທີສຸ (ມ។ ນີ។ ໑໒໔໓໙) ຈ ສຸຕຸຕປເທສຸ ອາສວານໍ ປໍຫານໍ ອຈຸຈນຸຕກຸຂໂຍ ອສມຸປຸ່ປາໂທ ຂີຕາກາໂຣ ນຕຸຖິກາໂວ ''ອາສວກຸຂໂຍ''ຕິ ວຸຕຸໂຕ។ ''ອາສວານໍ ຂຍາ ສມໂຕ ໂຫຕິ''ຕິອາທີສຸ (ມ។ ນີ។ ໑໒໔໓໙) ຜລໍ។

''ປຣວຊຊານຸປັສສີສຸສ, ນິຈຸຈໍ ອຊຊານສຄຸສີໂນ;

ອາສວາ ຕສຸສ ວທຸຒນຸຕີ, ອາຣາ ໂສ ອາສວກຸຂຍາ''ຕິ។ (ຣ។ ປ។ ໒໕໓); –

ອາທີສຸ ນິພຸພານໍ។

''ເສຂສຸສ ສິກຸຂມານສຸສ, ອຸຊຸມຄຸຄານຸສາຣິໂນ;

ຂຍສຸມີ ປຖມໍ ຄາຕໍ, ຕໂຕ ອຄຸຄາ ອນນຸຕຣາ;

ຕໂຕ ອຄຸຄາວິມຸຕຸຕສຸສ, ຄາຕໍ ເວ ໂຫຕິ ຕາທີໂນ''ຕິ។ (ອ។ ນີ។ ໓໒໒໖; ອິຕິວຸ។ ໖໒) –

ເອວມາຄເຕ ອິນຸທຣິຍສຸຕຸເຕ ອິຣ ຈ ມຄຸໂຄ ''ອາສວກຸຂໂຍ''ຕິ ວຸຕຸໂຕ។ ຕສຸມາ ຍຖາວຸຕຸຕນເຍນ ຊານນຸຕສຸສ ປັສສນຸຕສຸສ ອຫໍ ອຣີຍມຄຸຄາຂີຄມໍ ວທາມີຕິ ວຸຕຸຕໍ ໂຫຕິ។ ໂນອຊານໂຕ ໂນ ອປັສສໂຕຕິ ໂຍ ປນ ນ ຊານາຕິ ນ ປັສສຕິ, ຕສຸສ ໂນ ວທາມິ ຕິ ອຕຸໂຖ។ ເອເຕນ ເຍ ອຊານໂຕ ອປັສສໂຕປີ ສໍສາຣສຸທຸຂີ ວທນຸຕິ, ເຕ ປໍຜິກຸຂິປຕິ។ ປຸຣີເມນ ວາ ປທທຸວເຍນ ອຸປາໂຍ ວຸຕຸໂຕ, ອິມີນາ ອນຸປາຍປຜິເສໂຣ។ ສງເຂເປນ ເຈຕຸຖ ຄາຕໍ ອາສວກຸຂຍກຣໍ, ເສສໍ ຕສຸສ ປຣິກຸຂາໂຣຕິ ທສຸເສຕິ។

ອິທານີ ຍໍ ຊານໂຕ ຍໍ ປັສສໂຕ ອາສວກຸຂໂຍ ໂຫຕິ, ຕໍ ທສຸເສຕຸໍ ''ກິຄຸຈ, ກິກຸຂເວ, ຊານໂຕ''ຕິ ປຸຈຸລໍ ອາຣກິ។ ຕຕຸຖ ຊານນາ ພຫຸວິຣາ។ ທພຸພຊາຕິໂກ ເອວ ທີ ໂກຈິ ກິກຸຂຸ ຉຕຸຕໍ ກາຕຸໍ ຊານາຕິ, ໂກຈິ ຈີວຣາທີນໍ ອຄຸຄຕຣໍ, ຕສຸສ ອິທີສານີ ກມຸມານີ ວຕຸຕສີເສ ຖຕຸວາ ກໂຣນຸຕສຸສ ສາ ຊານນາ ''ມຄຸຄຜລານໍ ປທຍຸຖານໍ ນ ໂຫຕິ''ຕິ ນ ວຕຸຕພຸພາ។ ໂຍ ປນ ສາສເນ ປພຸພຊິຕຸວາ ເວຊຊກມຸມາທີນີ ກາຕຸໍ ຊານາຕິ, ຕສຸເສວໍ ຊານໂຕ ອາສວາ ວທຸຒນຸຕິເຍວ។ ຕສຸມາ ຍໍ ຊານໂຕ ຍໍ ປັສສໂຕ ອາສວານໍ ຂໂຍ ໂຫຕິ, ຕເທວ ທສຸເສນຸໂຕ ອາທ ''ອິທໍ ທຸກຸຂ''ນຸຕິອາທີ។ ຕຕຸຖ ຍໍ ວຕຸຕພຸພໍ ຈຕຸສຈຸຈກມຸມຍຸຖານໍ, ຕໍ ເຫຍຸຖາ ໂຍນິໂສມ ນສິກາຣສຸຕຸເຕ ສງເຂປໂຕ ວຸຕຸຕເມວ។

ຕຕຸຖ ປນ ''ໂຍນິໂສ, ກິກຸຂເວ, ກິກຸຂຸ ມນສີ ກໂຣນຸໂຕ ອກຸສລໍ ປຊຫຕິ, ກຸສລໍ ກາເວຕີ''ຕິ (ອິຕິວຸ។ ໑໖) ອາຄຕຸຕາ ''ອິທໍ ທຸກຸຂນຸຕີ ໂຍນິໂສ ມນສີ ກໂຣຕິ''ຕິອາທີນາ ອຕຸຖວິກາວນາ ກຕາ។ ອິຣ ''ອິທໍ ທຸກຸຂນຸຕີ, ກິກຸຂເວ, ຊານໂຕ ປັສສໂຕ ອາສວານໍ ຂໂຍ ໂຫຕີ''ຕິ (ມ។ ນີ។ ໑໔໑໔; ສໍ។ ນີ។ ໓໒໑໐໑; ໕໒໑໐໙໔) ອາຄຕຸຕາ ''ອິທໍ ທຸກຸຂນຸຕີ ປຣິຄຸຄາປຜິເວຣວເສນ ປຣິຄຸຄາກິສມຍວເສນ ມຄຸຄຄາເຕນ ຊານໂຕ ປັສສໂຕ ອາສວານໍ ຂໂຍ ໂຫຕີ''ຕິອາທີນາ ນເຍນ ໂຍເຊຕພຸພໍ។ ອາສເວສຸ ຈ ປຖມມຄຸເຄນ ທິຍຸຖາສໂວ ຂີຍຕິ, ຕຕິຍມຄຸເຄນ ກາມາສໂວ, ຈຕຸຕຸຖມຄຸເຄນ ກວາສໂວ ອວິຊຊາສໂວ ຈ ຂີຍຕີຕິ ເວທິຕພຸໂພ។

ຄາຖາສຸ ວິມຸຕຸຕິຄາຕານຸຕີ ວິມຸຕຸຕິຍໍ ນິພຸພາເນ ຜເລ ຈ ປຈຸຈເວກຸຂຄາຄາຕໍ។ ອຸຕຸຕມນຸຕີ ອຸຕຸຕມຣມຸມາຣມຸມຕຸຕາ ອຸຕຸຕ ມໍ។ ຂເຍ ຄາຕນຸຕີ ອາສວານໍ ສໍໂຍຊນານຄຸຈ ຂເຍ ຂຍກເຣ ອຣີຍມຄຸເຄ ຄາຕໍ។ ''ຂີຕາ ສໍໂຍຊນາ ອິຕີ ຄາຕ''ນຸຕີ ອິຣາປີ ອາ ເນຕຸວາ ສມຸພນຸຂິຕພຸພໍ។ ເຕນ ປຫີນກິເລສປຈຸຈເວກຸຂຄໍ ທສຸເສຕິ។ ເອວເມຕຸຖ ຈຕຸຕາຣີປີ ປຈຸຈເວກຸຂຄາຄາຄານີ ວຸຕຸຕານີ ໂຫນຸຕີ ។ ອວສິຍຸຖກິເລສປຈຸຈເວກຸຂຄາ ທີ ອິຣ ນຕຸຖິ ອຣຫຕຸຕຜລາຂີຄມສຸສ ອພິປຸ່ເປຕຕຸຕາ។ ຍຖາ ເຈຕຸຖ ຊານໂຕ ປັສສໂຕ

ຕິ ນິພ‍ພານາຣິຄເມນ ສມ‍ມາທິຍ‍ຖິກິຈ‍ຈໍ ອຣິກໍ ກຕ‍ວາ ວຸຕ‍ຕໍ, ເອວໍ ສມ‍ມປ‍ປ‍ຣານກິຈ‍ຈມ‍ປິ ອຣິກເມວ ອິຈ‍ຈິຕພ‍ພນ‍ຕິ ທສ‍ເສນ‍ໂຕ ''ນ ຕ‍ເວວິທໍ ກ‍ຸສິເຕນາ''ຕິ ໂອສານຄາຖມາຫ຺

ຕຕ‍ຖ ນ ຕ‍ເວວິທນ‍ຕິ ນ ຕ‍ ເອວ ອິທໍ຺ ຕ‍ສທ‍ໂທ ນິປາຕມຕ‍ຕໍ຺ ພາເລນຸວິຊານາຕິ ມກາໂຣ ປທສນ‍ຣິກໂຣ຺ ອຍຍ‍ເຫຕ‍ຖ ສ‍ງເຂປຕ‍ໂຖ – ອິທໍ ເສກ‍ຂມຄ‍ເຄນ ອເສກ‍ຂມຄ‍ເຄນ ຈ ປຕ‍ຕພ‍ພໍ ອກິຊ‍ຊາກາຍຄນ‍ຖາທິສພ‍ພຄນ‍ຖານໍ ປໂມຈນໍ ປໂມຈນສ‍ສ ນິມິຕ‍ຕກ‍ູຕໍ ນິພ‍ພານໍ ''ອິທໍ ທ‍ກ‍ຂ''ນ‍ຕິອາທິນາ ຈຕ‍ຕາຣິ ສຈ‍ຈານິ ຍຖາກ‍ູຕໍ ອວິຊານຕາ ຕໂຕ ເອວ ພາເລນ ອວິທ‍ທສ‍ນາ ຍຖາ ອຣິຄນ‍ຕ‍ ນ ສກ‍ກາ, ເອວໍ ກ‍ຸສິເຕນ ນິພ‍ພິຣິເຍນາປິ, ຕສ‍ມາ ຕທຣິຄມາຍ ອາຣທ‍ຣວິຣິເຍນ ກວິຕພ‍ພນ‍ຕິ຺ ເຕນາຫ ກ ຄວາ ''ອາຣທ‍ຣວິຣິຍສ‍ສາຍໍ ຣມ‍ໂມ, ໂນ ກ‍ຸສິຕສ‍ສ'' (ທີ຺ ນິ຺ ຓ຺ຓ໕໗)຺

''ອາຣມ‍ກຖ ນິກ‍ກມຖ, ຍຸຍ‍ຊຖ ພຸທ‍ຣສາສເນ;

ຣຸນາຖ ມຈ‍ຈຸໂນ ເສນໍ, ນລ‍ອາຄາຣໍວ ກ‍ຸຍ‍ຊໂຣ''ຕິ຺ (ສໍ຺ ນິ຺ ໑຺໑໗໕; ເນຕ‍ຕິ຺ ໔໐; ມິ຺ ປ຺ ໕຺໑຺໔);

ຕຕິຍສຸຕ‍ຕວ‍ຕ‍ຕນາ ນິຍ‍ຖິຕາ຺

໔຺ ສມຕພ‍ຣາຫ‍ມຕາສຸຕ‍ຕວ‍ຕ‍ຕນາ

໑໐ຓ຺ ຈຕ‍ຕ‍ເຖ ເຍ ທີ ເກຈິຕິ ເຍ ເກຈິ຺ ອິທໍ ທ‍ກ‍ຂນ‍ຕິ ຍຖາກ‍ູຕໍ ນປ‍ປ‍ຊານນ‍ຕີຕິ ''ອິທໍ ທ‍ກ‍ຂໍ, ເອຕ‍ຕກໍ ທ‍ກ‍ຂໍ, ນ ອິໂຕ ກິຍ‍ໂຍ''ຕິ ອວິປ‍ຣິຕໍ ສກາວສຣສລກ‍ຂຕໂຕ ວິປ‍ສ‍ສນາປ‍ຍ‍ຍາສທິຕາຍ ມຄ‍ຄປ‍ຍ‍ຍາຍ ທ‍ກ‍ຂສຈ‍ຈໍ ນ ຊານນ‍ຕິ ນ ປຕິວິຊ‍ຊນ‍ຕິ຺ ເສເສສ‍ປິ ເອເສວ ນໂຍ຺ ນ ເມ ເຕ, ກິກ‍ຂເວຕິອາທີສ‍ ອຍໍ ສ‍ງເຂປຕ‍ໂຖ – ກິກ‍ຂເວ, ຈຕ‍ສຈ‍ຈກມ‍ມຍ‍ຖານໍ ອນນ‍ຍຸຕ‍ຕາ ປພ‍ພຊ‍ຊາມຕ‍ຕສມຕາ ເຈວ ຊາຕິມຕ‍ຕພ‍ຣາຫ‍ມຕາ ຈ ນ ມຍາ ເຕ ສມິຕປາປສມເຕສ‍ ສມໂຕຕິ, ພາທິຕປາປພ‍ຣາຫ‍ມເຕສ‍ ພ‍ຣາຫ‍ມໂຕຕິ ຈ ສມ‍ມຕາ ອນ‍ຍ‍ຍາຕາ຺ ກສ‍ມາ? ສມຕກຣຕານໍ ພ‍ຣາຫ‍ມຕກຣຕານຍ‍ຈ ຣມ‍ມານໍ ອກາວໂຕຕິ຺ ເຕເນ ວາຫ ''ນ ຈ ປນ ເຕ ອາຍສ‍ມນ‍ໂຕ''ຕິອາທີ຺ ຕຕ‍ຖ ສາມຍ‍ຍຕ‍ຖນ‍ຕິ ສາມຍ‍ຍສ‍ງຂາຕໍ ອຕ‍ຖໍ, ຈຕ‍ຕາຣິ ສາມຍ‍ຍຜລານີຕິ ອຕ‍ໂຖ຺ ພ‍ຣຫ‍ມຍ‍ຍຕ‍ຖນ‍ຕິ ຕສ‍ເສວ ເວວຈນໍ຺ ອປ‍ເຣ ປນ ''ສາມຍ‍ຍຕ‍ຖນ‍ຕິ ຈຕ‍ຕາໂຣ ອຣິຍມຄ‍ຄາ, ພ‍ຣຫ‍ມຍ‍ຍຕ‍ຖນ‍ຕິ ຈຕ‍ຕາຣິ ອຣິຍຜລານີ''ຕິ ວທນ‍ຕິ຺ ເສສໍ ວຸຕ‍ຕນຍເມວ຺ ສຸກ‍ກປກ‍ເຂ ວຸຕ‍ຕວິປ‍ຣິຍາເຍນ ເວທິຕພ‍ໂພ຺ ຄາຖາສ‍ ອປ‍ພ‍ພໍ ນຕ‍ຖິ຺

ຈຕ‍ຕ‍ຖສຸຕ‍ຕວ‍ຕ‍ຕນາ ນິຍ‍ຖິຕາ຺

໕຺ ສີລສມ‍ປນ‍ນສຸຕ‍ຕວ‍ຕ‍ຕນາ

໑໐໔຺ ປຍ‍ຈເມ ສີລສມ‍ປນ‍ນາຕິ ເອຕ‍ຖ ສີລໍ ນາມ ຊີຕາສວານໍ ໂລກິຍໂລກ‍ຕ‍ຕຣສີລໍ, ເຕນ ສມ‍ປນ‍ນາ ສມນ‍ນາຄຕາຕິ ສີລສມ‍ປນ‍ນາ຺ ສມາຣິປຍ‍ຍາສ‍ປິ ເອເສວ ນໂຍ຺ ວິມຸຕ‍ຕິ ປນ ຜລວິມຸຕ‍ຕິເຍວ, ວິມຸຕ‍ຕິຍາຕທສ‍ສນໍ ປຈ‍ຈເວກ‍ຂຕຍາຕໍ຺ ເອວເມຕ‍ຖ ສີລາທໂຍ ຕໂຍ ໂລກິຍໂລກ‍ຕ‍ຕຣາ, ວິມຸຕ‍ຕິ ໂລກ‍ຕ‍ຕຣາວ, ວິມຸຕ‍ຕິຍາຕທສ‍ສນໍ ໂລກິຍເມວ຺ ທິຍ‍ຖຣມ‍ມິກສມ‍ປຣາຍິກປຣມຕ‍ເຖທີ ຍຖາຣທໍ ປ‍ເຣ ໂອວທນ‍ຕິ ອນ‍ສາສນ‍ຕີຕິ ໂອວາທກາ຺ ວິຍ‍ຍາປກາຕິ ກມ‍ມານິ ກມ‍ມຜລານິ ຈ, ວິຍ‍ຍາປກາ, ຕຕ‍ຖ ຈ ''ອິເມ ຣມ‍ມາ ກ‍ຸສລາ, ອິເມ ຣມ‍ມາ ອກ‍ຸສລາ຺ ອິເມ ຣມ‍ມາ ສາວຊ‍ຊາ, ອິເມ ຣມ‍ມາ ອນວຊ‍ຊາ''ຕິອາທິນາ ກ‍ຸສລາທິວິກາຄໂຕ ຂນ‍ຣາທິວິກາຄໂຕ ສລກ‍ຂຕໂຕ ສາມຍ‍ຍລກ‍ຂຕໂຕຕິ ວິວິເຣທິ ນເຍທິ ຣມ‍ມານໍ ຍາປກາ ອວໂພຣ ກາ ຺ ສນ‍ທສ‍ສກາຕິ ເຕເຍວ ຣມ‍ເມ ຫຕ‍ເຖນ ຄເຫຕ‍ວາ ວິຍ ປຣສ‍ສ ປຈ‍ຈກ‍ຂໂຕ ທສ‍ເສຕາໂຣ຺ ສມາທປກາຕິ ຍໍ ສີລາທີ ເຍທີ ອສມາທິນ‍ນໍ, ຕສ‍ສ ສມາທາເປຕາໂຣ, ຕຕ‍ຖ ເຕ ປຕິຍ‍ຖາເປຕາໂຣ຺ ສມ‍ຕ‍ເຕຊກາຕິ ເອວໍ ກ‍ຸສລຣມ‍ເມສ‍ ປຕິຍ‍ຖິຕານໍ ອຸປ‍ຣິ ອຣິຈິຕ‍ຕານ‍ໂຍເຄ ນິໂຍຊນວເສນ ຈິຕ‍ຕສ‍ສ ສມ‍ມາ ອຸຕ‍ເຕຊກາ, ຍຖາ ວິເສສາຣິຄໂມ ໂທຕິ, ເອວໍ ນິສາມນວເສນ ເຕຊກາ຺ ສມ‍ປຫໍສກາຕິ ເຕສໍ ຍຖາລທ‍ເຣທິ ອຸປ‍ຣິລທ‍ຣພ‍ເພທິ ຈ ຄຸຕວິເສເສທິ ຈິຕ‍ຕສ‍ສ ສມ‍ມາ ປທໍສກາ, ລທ‍ຣສ‍ສາທວເສນ ສ‍ຍ‍ຖ‍ ໂຕສກາ຺ ອລໍສມກ‍ຂາຕາໂຣຕິ ອລໍ ປຣິຍຕ‍ຕໍ ຍຖາວຸຕ‍ຕໍ ອປ‍ຣິຫາເປຕ‍ວາ ສມ‍ມເທວ ອນ‍ຄ‍ຄທານິປ‍ປາເຍນ ອກ‍ຂາຕາໂຣ຺

ອຖ ວາ ສນ‍ທສ‍ສກາຕິ ຣມ‍ມໍ ເທເສນ‍ຕາ ປວ‍ຕ‍ຕິນິວ‍ຕ‍ຕິໂຍ ສກາວສຣສລກ‍ຂຕໂຕ ສມ‍ມເທວ ທສ‍ເສຕາໂຣ຺ ສມາທປກາຕິ

ຈິຕຸເຕ ປຕິຍຸຖາປນວເສນ ຕສຸເສວ ອຕຸຖສຸສ ຄາຫາປກາ។ ສມຸຕຸເຕຊກາຕິ ຕທຕຸຖຄຸຄຫເຕ ອຸສຸສາຫຊນເນນ ສມຸມເທວ ໂວທປກາ ໂຊຕກາ ວາ។ ສມຸປຫំສກາຕິ ຕທຕຸຖປຜິປຕຸຕິយំ ອານິສំສທສຸສເນນ ສມຸມເທວ ປຫំສກາ ໂຕສກາ។ ອລំສມກຸຂາຕາ ໂຣຕິ ສມຕຸຖາ ຫຸຕຸວາ ວຸຕຸຕນເຍນ ສມກຸຂາຕາໂຣ។ ສທຸធមុមສຸສາຕິ ປຜិເວធສທុធមុមសុស, ຕិវិធសុសាប៊ី ວາ ສທុធមុមសុស ເທເສຕາໂຣ។

ທສຸສນມຸປຫຸຕິ ທສຸສນມຸປີ ອຫំ។ ຕំ ປເນຕំ ຈກຸຂຸທສຸສນំ ឈាណທສຸສນຸតិ ທຸວិធំ។ ຕຕຸຖ ປສນຸເນហិ ຈກຸຂູហិ ອຣិយានំ ໂອ ໂລກនំ ຈກຸຂຸທສຸສນំ ນາມ។ ອຣិយាភាវករានំ ປນ ធមុមានំ ອຣិយាភាវសុស ຈ ວិປសុសនាមគ្គផលេហិ ອធិគមោ ឈាណທສຸສនំ ນາມ។ ອິមសុមិ ປនតុເຖ ຈກຸຂຸທສຸສນំ ອធិប៉េត៌។ ອຣិយານञ្ហិ ປສនុនេហិ ຈກຸຂູហិ ໂອໂລກនមុប៊ី សតានំ ພຫູປការមេວ។ សវនមុតិ "ອສុកោ នាម ឌិតាសោ ອសុກសុមិ ນាម រធេ ວາ ຊនបទេ ວາ ຄាមេ ວາ និគមេ ວា វិហារេ ວາ េណេ ວា វស ຕិ"តិ ກេក្ខុតានំ សោតេន សវនំ, ເອតមុប៊ី ພຫູປការមេវ។ ອຸປសង្កមនមុតិ "ທានំ ວា ທសុសាមិ, ປញ្ហំ ວា ປុច្ឆិសុសាមិ, ធមុមំ ວາ សោសុសាមិ, សក្ការំ ວា ກរិសុសាមិ"តិ ເອវរូប៉េន ຈិតេន ອរិយានំ ອຸປសង្កមនំ។ ປយិរុប៉ាសនមុតិ ປញ្ហបយិរុប៉ាស នំ, ອរិយានំ គុណេ សុតុវា តេ ອុបសង្កមិតុវា និមនុតេតុវា ທានំ ວា ທតុវា ວតុតំ ວា កតុវា "កឹ, ភនុតេ, ກុសល"នុតិអា ທិនា នយេន ປញ្ហបុច្ឆនមុតិ ອតុថោ។ ເວយាវច្ចាទិករណំ ປយិរុបាសនំເយວ។ ອនុសុសរណមុតិ ຣតុតិឍានທិວាឍានេសុ និសិនុនសុស "ឥទានិ ອរិយា គុមុភលេណមណ្ឌបាទិសុ ឈានវិបសុសនាមគ្គផលសុខេហិ វិតិនាមេនុតិ"តិ ពេសំ ທិពុពវិហារាទិ គុណវិសេសារមុមណំ ອនុសុសរណំ។ យោ ວា ពេសំ សនុតិកា ໂອវាទោ លទុធោ ហោតិ, តំ ອាវជ្ជិតុវា "ឥមសុមឹ ឋានេ សីលំ កថិតំ, ឥមសុមឹ សមាធិ, ឥមសុមឹ វិបសុសនា, ឥមសុមឹ មគ្គោ, ឥមសុមឹ ផល"នុតិ ເອវំ ອនុសុសរណំ។

ອនុបពុពជ្ជនុតិ ອរិយេសុ ຈិតុតំ ປសាទេតុវា ឃរា និក្ខមុម ពេសំ សនុតិកេ បពុពជ្ជំ។ ອរិយេសុ ហិ ຈិតុតំ ປសាទេតុវា ពេសំ ເយវ សនុតិកេ ປពុពជិតុវា ពេសំເយວ ໂອវាទានុសាសនឹ ປច្ចាសីសមានសុស ຈរតោປី ປពុពជ្ជា ອនុបពុពជ្ជា នាម, ອញ្ញេសំ សនុតិកេ ໂອវាទានុសាសនឹ ປច្ចាសីសមានសុស ຈរតោປី ປពុពជ្ជា ອនុបពុពជ្ជា នាម, ອរិយេសុ ປសាទេន ອញ្ញតុថ ປពុព ជិតុវា ອរិយានំ សនុតិកេ ໂອវាទានុសាសនឹ ປច្ចាសីសមានសុស ຈរតោປី ປពុពជ្ជា ອនុបពុពជ្ជាវ។ ອញ្ញេសុ ປន ປសា ទេន ອញ្ញេសំເយວ សនុតិកេ ປពុពជិតុវា ອញ្ញេសំເយວ ໂອវាទានុសាសនឹ ປច្ចាសីសមានសុស ຈរតោ ປពុពជ្ជា ອនុបពុពជ ជា នាម ន ហោតិ។ វុតុតនយេន ປពុពជិតេសុ ປន មហាកសុសបតុថេរសុស ពាវ ອនុបពុពជ្ជំ ປពុពជិតា សតសហសុសមតុតា ອហេសុំ, ពថា ថេរសុសេវ សទុធិវិហារិកសុស ຈនុទគុតុតតុថេរសុស, ពសុសាປី សទុធិវិហារិកសុស សូរិយគុតុតតុថេរសុស, ពសុ សាປី សទុធិវិហារិកសុស ອសុសគុតុតតុថេរសុស, ពសុសាປី សទុធិវិហារិកសុស ໂយនកធមុមរក្ខិតតុថេរសុស។ ពសុស ປន សទុធិវិ ហារិកោ ອសោករញ្ញោ កនិដ្ឋភាតា តិសុសតុថេរោ នាម ອហោសិ។ ពសុស ອនុបពុពជ្ជំ ປពុពជិតា ອឌ្ឍតេយ្យកោដិសង្ខា ອហេសុំ។ ທិប៉ុប៉សាទករមហាមហិនុទតុថេរសុស ປន ອនុបពុពជិតានំ គណនបរិច្ឆេទោ នតុថិ។ យាវជ្ជទិវសា លង្កាទិប៉េ សតុថុ ປសាទេន ປពុពជនុតា មហាមហិនុទតុថេរសុសេវ ອនុបពុពជ្ជនុតិ នាម។

ឥទានិ យេន ការណេន ពេសំ ອរិយានំ ທសុសនាទិ ພຫູປការនុតិ វុតុតំ, តំ ທសុសេតុំ "តថារូប៉េ"តិអាទិមាហ។ ពតុថ ពថារូ ប៉េតិ តាទិសេ សីលាទិគុណសមុបនុនេ ອរិយេ។ យសុមា ທសុសនសវនានុសុសរណានិ ອុបសង្កមនបយិរុប៉ាសនឍានានិ, ពសុមា តានិ ອនាមសិតុវា ອុបសង្កមនបយិរុប៉ាសនានិເយວ ທសុសេតុំ "សេវតោ ភជតោ ປយិរុបាសតោ"តិ វុតុតំ ។ ທសុសនសវ នានុសុសរណាតិ ហិ ອរិយេសុ ອុបុបនុនសទុធោ តេ ອុបសង្កមិតុវា ປយិរុបាសិតុវា ປញ្ហំ ປុច្ឆិតុវា លទុធសវនានុតុតរិយោ ອបរិ ປូរេ សីលាទិគុណេ ປរិប៉ូរេសុសតីតិ។ ពថា ហិ វុតុតំ "សទុធាជាតោ ອុបសង្កមតិ, ອុបសង្កមនុតោ ປយិរុបាសតី"តិអាទិ (ម។ និ។ ២។១៨៣)។

ពតុថ សេវតោតិ វតុតបដិវតុតករណវសេន ភជេន ກាលំ ອុបសង្កមតោ។ ភជតោតិ សមុប៊ីយាយនវសេន ភជតោ។ ປយិរុ បាសតោតិ ປញ្ហបុច្ឆនេន ປយិបតុតិអនុករណេន ຈ ປយិរុបាសតោតិ ពិតុតំ ປហានំ ອតុថវិភាគោ ທិប៉េតពុពោ។ វិមុតុ តិឈាណទសុសនសុស ປារិប៉ូរិ ເອកូនវីសតិមសុស ປច្ចវេក្ខណញាណសុស ອុបុបតុតិយា វេទិតពុពា។

ເອວរូបាຈ តេ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូតិអាទិសុ យេ យថាវុតុតគុណសមនុនាគេន ເອវរូបា ເອតិសា ភិនុនសពុពកិលេសា ភិក្ខូ, តេ ທិដ្ឋធមុមិកាទិហិតេសុ សតានំ និយោជនវសេន ອនុសាសនតោ សតុថារោតិປី វុច្ចនុតិ។ ຊាតិការុតាទានិបតុថរតោ សតុថ វាហាតិប៉ី, រាគាទិរណានំ ຊហនតោ ຊហាប៉នតោ ຈ រណញ្ជហាតិប៉ី, ອវិជ្ជាតមសុស វិធមនតោ វិធមាប៉នតោ ຈ តមោនុ

ທາຕິປີ, ສປຣສນ຺ຕາເນສຸ ປຎ຺ຎາອາໂລກປຎ຺ຎາໂອຠາສປຎ຺ຎາປຊ຺ໂຊຕານໍ ກຣເຓນ ນິພ຺ພຕ຺ຕເນນ ອາໂລກາທິກຣາຕິປີ, ຕຖາ ຎາຓຸກ຺ກາຎາຓປ຺ປຠາຘມ຺ມຸກ຺ກາຘມ຺ມປ຺ປຠານໍ ຘາຣເຓນ ກຣເຓນ ຈ ອຸກ຺ກາຘາຣາຕິປີ, ປຠງ຺ກຣາຕິປີ, ອາຣກຕ຺ຕາ ກິເລເສຫິ, ອນເຍ ນ ອິຣິຍນໂຕ, ອເຍ ຈ ອິຣິຍນໂຕ ປເຣສໍ ຕຖາຠາວເຫຕຸຠາວໂຕ, ສເທວເກ ໂລເກ ອຣຓີຍໂຕ ອຣິຍາຕິປີ, ປຎ຺ຎາຈກ຺ຂຸຘມ຺ມຈກ຺ຂູນໍ ສາຕິສຍປຏິລາເຠນ ຈກ຺ຂຸມນ຺ໂຕຕິປີ ວຸຈ຺ຈນ຺ຕິຯ

ຄາຖາສຸ ປາໂມຊ຺ຊກຣຓໍ ຐານນ຺ຕິ ນິຣາມິສສ຺ສ ປໂມທສ຺ສ ນິພ຺ພຕ຺ຕກໍ ຐານໍ ກາຣຓໍຯ ເອຕນ຺ຕິ ອິທານິ ວຕ຺ຕພ຺ພນິທສ຺ສນໍ ສນ຺ຘາຍ ວທຕິຯ ວິຊານຕນ຺ຕິ ສໍກິເລສໂວທາເນ ຍາຖາວໂຕ ຊານນ຺ຕານໍຯ ຠາວິຕຕ຺ຕານນ຺ຕິ ຠາວິຕສຠາວານໍ, ກາຍຠາວນາທີຫິ ຠາວິຕສນ຺ຕານານນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ຘມ຺ມຊີວີນນ຺ຕິ ມິຈ຺ຉາຊີວໍ ປຫາຍ ຘມ຺ເມນ ຎາເຍນ ຊີວິກປ຺ປນ຺ໂຕ, ຘມ຺ເມນ ວາ ຎາເຍນ ອຕ຺ຕຠາວສ຺ສ ປວຕ຺ຕນ຺ໂຕ, ສມາປຕ຺ຕິພຫຸລຕາຍ ວາ ອຕ຺ຕຜລຘມ຺ເມນ ຊີວນ຺ໂຕ ຘມ຺ມຊີວີນໍຯ ອຍຎ຺ເຫຕ຺ຖ ສງ຺ເຂປຕ຺ໂຖ – ຍທິທໍ ຠາວິຕຕ຺ຕານໍ ປຣິນິຏ຺ຐິຕສມາຘິປຎ຺ຎາຠາວນານໍ ຕໂຕ ເອວ ຘມ຺ມຊີວີນໍ ອຣິຍານໍ ທສ຺ສນໍ ຯ ເອຕໍ ອວິປ຺ປຏິສາຣນິມິຕ຺ຕານໍ ສີລາທີນໍ ປາຣິປູຣິເຫຕຸຠາວໂຕ ວິຊານຕໍ ສປ຺ປຎ຺ຎຊາຕິການໍ ເອກນ຺ເຕເນວ ປີຕິປາໂມຊ຺ຊກາຣຓນ຺ຕິຯ

ອິທານິ ຕໍ ທສ຺ສ ກາຣຓຠາວໍ ທສ຺ເສຕຸໍ “ເຕ ໂຊຕຍນ຺ຕີ”ຕິ ໂອສານຄາຖາທ຺ວຍມາຫຯ ຕຕ຺ຖ ເຕຕິ ເຕ ຠາວິຕຕ຺ຕາ ຘມ຺ມຊີວິໂນ ອຣິຍາຯ ໂຊຕຍນ຺ຕີຕິ ປກາສຍນ຺ຕິຯ ຠາສຍນ຺ຕີຕິ ສທ຺ຘມ຺ໂມຠາເສນ ໂລກໍ ປກາສຍນ຺ຕິ, ຘມ຺ມໍ ເທເສນ຺ຕີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ເຍສນ຺ຕິ ເຍສໍ ອຣິຍານໍຯ ສາສນນ຺ຕິ ໂອວາທໍຯ ສມ຺ມທຎ຺ຎາຍາຕິ ປຸພ຺ພຠາຄຎາເຓຫິ ສມ຺ມເທວ ຊານິຕ຺ວາຯ ເສສໍ ວຸຕ຺ຕນຍເມວຯ

ປຎ຺ຈມສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

໖ຯ ຕຓ຺ຫຸປ຺ປາທສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ

໑໐໕ຯ ຉຏ຺ເຐ ຕຓ຺ຫຸປ຺ປາທາຕິ ເອຕ຺ຖ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ເອເຕສູຕິ ອຸປ຺ປາທາຯ ກາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ? ຕຓ຺ຫາຯ ຕຓ຺ຫາຍ ອຸປ຺ປາທາ ຕຓ຺ຫຸປ຺ປາທາ, ຕຓ຺ຫາວຕ຺ຖູນິ ຕຓ຺ຫາກາຣຓານີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ຍຕ຺ຖາຕິ ເຍສຸ ນິມິຕ຺ຕຠູເຕສຸ ຯ ອຸປ຺ປຊ຺ຊມານາຕິ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນສີລາຯ ຈີວຣເຫຕູຕິ “ກຕ຺ຖ ມນາປໍ ຈີວຣໍ ລຠິສ຺ສາມີ”ຕິ ຈີວຣກາຣຓາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິຯ ເສສປເທສຸປິ ເອເສວ ນໂຍຯ ອິຕິຠວາຠວເຫຕູຕິ ເອຕ຺ຖ ປນ ອິຕີຕິ ນິທສ຺ສນຕ຺ເຖ ນິປາໂຕຯ ຍຖາ ຈີວຣາທິເຫຕຸ, ເອວໍ ຠວາຠວເຫຕຸປີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ຠວາຠວາຕິ ເຈຕ຺ຖ ປຓີຕປ຺ປຓີຕານິ ສປ຺ປິນວນີຕາທີນິ ອທິປ຺ເປຕານິ ຠວຕິ ອາໂຣຄ຺ຍໍ ເອເຕນາຕິ ຠວຕ຺ວາຯ “ສມ຺ປຕ຺ຕິຠເວສຸ ປຓີຕປ຺ປຓີຕຕໂຣ ຠວາຠໂວ”ຕິປິ ວທນ຺ຕິຯ ຠໂວຕິ ວາ ສມ຺ປຕ຺ຕິ, ອຠໂວຕິ ວິປຕ຺ຕິຯ ຠໂວຕິ ວຸຑ຺ຒິ, ອຠໂວຕິ ຫານິຯ ຕໍ ນິມິຕ຺ຕຎ຺ຈ ຕຓ຺ຫາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕີຕິ ວຸຕ຺ຕໍ “ຠວາຠວເຫຕຸ ວາ”ຕິຯ

ຄາຖາ ເຫຏ຺ຐາ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຖາ ເອວຯ ອປີຈ ຕຓ຺ຫາທຸຕິໂຍຕິ ຕຓ຺ຫາສຫາໂຍຯ ອຍຎ຺ຫິ ສຕ຺ໂຕ ອນມຕ຺ຄເຄ ສໍສາຣວຏ຺ເຏ ສໍສຣນ຺ໂຕ ນ ເອກໂກວ ສໍສຣຕິ, ຕຓ຺ຫໍ ປນ ທຸຕິຍິກໍ ສຫາຍິກໍ ລຠິຕ຺ວາວ ສໍສຣຕິຯ ຕຖາ ຫິ ຕໍ ປປາຕປາຕໍ ອຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ມຘຸຄຓ຺ຫນກລຸທ຺ທກໍ ວິຍ ອເນກາທີນວາກຸເລສຸປີ ຠເວສຸ ອານິສໍສເມວ ທສ຺ເສນ຺ຕີ ອນຕ຺ຖຊາເລ ສາ ປຣິພ຺ຠມາເປຕິຯ ເອຕມາທີນວໍ ຎຕ຺ວາຕິ ເອຕໍ ອຕີຕານາຄຕປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ເນສຸ ຂນ຺ເຘສຸ ອິຕ຺ຖຠາວຎ຺ຎຖາຠາວສຎ຺ຎິຕໍ ອາທີນວໍ ຊານິຕ຺ວາຯ ຕຓ຺ຫໍ ທຸກ຺ຂສ຺ສ ສມ຺ຠວນ຺ຕິ “ຕຓ຺ຫາ ຈາຍໍ ວຏ຺ຏທຸກ຺ຂສ຺ສ ສມ຺ໂຠໂວ ປໂຠໂວ ກາຣຓ”ນ຺ຕິ ຊານິຕ຺ວາຯ ເອຕ຺ຕາວຕາ ຈ ເອກສ຺ສ ຠິກ຺ຂຸໂນ ວິປສ຺ສນໍ ວຑ຺ເຒຕ຺ວາ ອຣຫຕ຺ຕຸປ຺ປຕ຺ຕິ ທສ຺ສິຕາຯ ອິທານິ ຕໍ ຂີຓາສວໍ ໂຖເມນ຺ໂຕ “ວີຕຕຓ຺ໂຫ”ຕິອາທິມາຫຯ ຍໍ ປເນຕ຺ຖ ອວຸຕ຺ຕໍ, ຕໍ ເຫຏ຺ຐາ ວຸຕ຺ຕນຍເມວຯ

ຉຏ຺ຐສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

໗ຯ ສພ຺ຣຫ຺ມກສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ

໑໐໖ຯ ສຕ຺ຕເມ ສພ຺ຣຫ຺ມການີຕິ ສເສຏ຺ຐການິຯ ເຍສນ຺ຕິ ເຍສໍ ກຸລານໍຯ ປຸຕ຺ຕານນ຺ຕິ ປຸຕ຺ເຕຫິ ປູຊິຕສທ຺ທໂຍເຄນ ຫິ ອິທໍ ກຣຓຕ຺ເຖ ສາມິວຈນໍຯ ອຊ຺ຌາຄາເຣຕິ ສເກ ຆເຣຯ ປູຊິຕາ ໂຫນ຺ຕີຕິ ຍໍ ຆເຣ ອຕ຺ຖິ, ເຕນ ປຏິຊຄ຺ຄິຕາ ມນາເປນ ເຈວ ກາຍິກ

ວາຈສິເກນ ຈ ປຈ຺ຈຸປຝ຺ຖິຕາ ໂຫນ຺ຕິ។ ອິຕິ ມາຕາປິຕຸປູຊການິ ກຸລານິ “ສພ຺ຣຫ຺ມການີ”ຕິ ປສໍສິຕ຺ວາ ອຸປຣິປິ ເນສໍ ປສໍສນິຍຕໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ “ສປຸພ຺ພເທວຕານີ”ຕິອາທິມາຫ។

ຕຕ຺ຖ ພ຺ຣຫ຺ມາຕິອາທີນິ ເຕສໍ ພ຺ຣຫ຺ມາທິກາວສາຣນຕ຺ຖໍ ວຸຕ຺ຕານິ។ ຕຕ຺ຣາຍມຕ຺ຖວິກາວນາ – ພ຺ຣຫ຺ມາຕິ ເສຝ຺ຖາຣິວຈນໍ។ ຍຖາ ຫິ ພ຺ຣຫ຺ມຸໂນ ຈຕສ຺ໂສ ກາວນາ ອວິຊຫິຕາ ໂຫນ຺ຕິ ເມຕ຺ຕາ, ກຣຸຕາ, ມຸທິຕາ, ອຸເປກ຺ຂາຕິ, ເອວໍ ມາຕາປິຕູນໍ ປຸຕ຺ເຕສຸ ຈຕສ຺ໂສ ກາວນາ ອວິຊຫິຕາ ໂຫນ຺ຕິ។ ຕາ ຕສ຺ມິ ຕສ຺ມິ ກາເລ ເວທິຕພ຺ພາ – ກຸຈ຺ຊິຄຕສ຺ມິຝ຺ຫິ ທາຣເກ “ກທາ ນ ໂຂ ປຸຕ຺ຕກໍ ອໂຣຄໍ ປຣິປຸຕ຺ຕງ຺ຄປຈ຺ຈງ຺ຄໍ ປສ຺ສິສ຺ສາມາ”ຕິ ມາຕາປິຕູນໍ ເມຕ຺ຕຈິຕ຺ຕໍ ອຸປ຺ປ຺ຊຊຕິ។ ຍທາ ປເນສ ມນ຺ໂທ ອຸຕ຺ຕານເສຍ຺ໂກ ອູກາຫິ ວາ ມງ຺ກຸເລຫິ ວາ ທຝ຺ໂຖ ທຸກ຺ຂເສຍ຺ຍາຍ ວາ ປີລຸອິໂຕ ປໂຣທຕິ ວິຣວຕິ, ຕທາສ຺ສ ສທ຺ທໍ ສຸຕ຺ວາ ມາຕາປິຕູນໍ ກາຣຸຄ຺ຄໍ ອຸປ຺ປ຺ຊຊຕິ។ ອາຮາວິຕ຺ວາ ວິຮາວິຕ຺ວາ ກີລຸອນກາເລ ປນ ໂລກນິຍວຍສ຺ມິ ວາ ຖິຕກາເລ ທາຣກໍ ໂອໂລເກຕ຺ວາ ມາຕາປິຕູນໍ ຈິຕ຺ຕໍ ສປ຺ປີມຕ຺ເທ ປກ຺ຂິຕ຺ຕສຕວິຫຕກປ຺ປາສປິຈຸປຝລໍ ວິຍ ມຸທຸກໍ ອາໂມທິຕໍ ປໂມທິຕໍ, ຕທາ ເນສໍ ມຸທິຕາ ລພ຺ກຕິ។ ຍທາ ປນ ເຕສໍ ປຸຕ຺ໂຕ ທາຣກຣຕໍ ປຈ຺ຈຸປຝ຺ຖເປຕ຺ວາ ປາຝິເຍກ຺ກໍ ອຄາຣໍ ອຊ຺ຊາວສຕິ, ຕທາ ມາຕາປິຕູນໍ “ສກ຺ໂກຕິ ທານິ ໂນ ປຸຕ຺ຕໂກ ອຕ຺ຕໂນ ຮມ຺ມຕາຍ ຊີວິຕຸ”ນ຺ຕິ ມຊ຺ຊຕ຺ຕກາໂວ ອຸປ຺ປ຺ຊຊຕິ។ ເອວໍ ຕສ຺ມິ ກາເລ ອຸເປກ຺ຂາ ລພ຺ກຕິ។ ເອວໍ ມາຕາປິຕູນໍ ປຸຕ຺ເຕສຸ ຍຖາກາລໍ ຈຕຸພ຺ພິຮສ຺ສປິ ພ຺ຣຫ຺ມວິຫາຣສ຺ສ ລພ຺ການໂຕ ພ຺ຣຫ຺ມສທິສວຸຕ຺ຕິຕາຍ ວຸຕ຺ຕໍ “ພ຺ຣຫ຺ມາຕິ, ກິກ຺ຂເວ, ມາຕາປິຕູນໍ ເອຕໍ ອຣິວຈນ”ນ຺ຕິ។

ປຸພ຺ພເທວຕາຕິ ເອຕ຺ຖ ເທວາ ນາມ ຕິວິຮາ – ສມ຺ມຸຕິເທວາ, ອຸປປຕ຺ຕິເທວາ, ວິສຸທ຺ຣິເທວາຕິ។ ເຕສຸ ສມ຺ມຸຕິເທວາ ນາມ ຣາຊາໂນ ຂຕ຺ຕິຍາ។ ເຕ ຫິ “ເທໂວ, ເທວີ”ຕິ ໂລເກ ໂວຫຣິຍນ຺ຕິ, ເທວາ ວິຍ ໂລກສ຺ສ ນິຄ຺ຄຫານຸຄ຺ຄຫສມຕ຺ຖາ ຈ ໂຫນ຺ຕິ។ ອຸປປຕ຺ຕິເທວາ ນາມ ຈາຕຸມຫາຣາຊິກໂຕ ປຝ຺ຖາຍ ຍາວ ກວຄ຺ຄາ ອຸປ຺ປນ຺ນາ ສຕ຺ຕາ។ ວິສຸທ຺ຣິເທວາ ນາມ ຂີຕາສວາ ສພ຺ພກິເລສວິສຸທ຺ຣິໂຕ។ ຕຕ຺ຣາຍໍ ວຈນຕ຺ໂຖ – ທິພ຺ພນ຺ຕິ, ກີລຸອນ຺ຕິ, ລລຸອນ຺ຕິ, ໂຊຕນ຺ຕິ ປຝິປກ຺ຂໍ ຊຍນ຺ຕິ ວາຕິ ເທວາ។ ເຕສຸ ສພ຺ພເສຝ຺ຖາ ວິສຸທ຺ຣິເທວາ។ ຍຖາ ເຕ ພາລຊເນຫິ ກຕໍ ອປຣາຮໍ ອຄເຄຕ຺ວາ ເອການ຺ເຕເນວ ເຕສໍ ອນຕ຺ຖຫານີ ອຕ຺ຖຸປ຺ປຕ຺ຕິຝ຺ຈ ອາກງ຺ຂນ຺ຕາວ ຍຖາວຸຕ຺ຕພ຺ຣຫ຺ມວິຫາຣໂຍເຄນ ອຕ຺ຖາຍ ຫິຕາຍ ສຸຂາຍ ປຝິປ຺ຊຊນ຺ຕິ, ທກ຺ຂິເຄຍ຺ຍຕາຍ ຈ ເຕສໍ ກາຣານໍ ມຫປ຺ຜລຕໍ ມຫານິສໍສຕຝ຺ຈ ອາວຫນ຺ຕິ; ເອວເມວ ມາຕາປິຕໂຣປີ ປຸຕ຺ຕານໍ ອປຣາຮໍ ອຄເຄຕ຺ວາ ເອການ຺ເຕເນວ ເຕສໍ ອນຕ຺ຖຫານີ ອຕ຺ຖຸປ຺ປຕ຺ຕິຝ຺ຈ ອາກງ຺ຂນ຺ຕາ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ຈຕຸພ຺ພິຮສ຺ສປິ ພ຺ຣຫ຺ມວິຫາຣສ຺ສ ລພ຺ການໂຕ ອຕ຺ຖາຍ ຫິຕາຍ ສຸຂາຍ ປຝິປ຺ຊຊນ຺ຕາ ປຣມທກ຺ຂິເຄຍ຺ຍາ ຫຸຕ຺ວາ ອຕ຺ຕນິ ກຕານໍ ກາຣານໍ ມຫປ຺ຜລຕໍ ມຫານິສໍສຕຝ຺ຈ ອາວຫນ຺ຕິ។ ສພ຺ພເທເວຫິ ຈ ປຖມໍ ເຕສໍ ອຸປກາຣວນ຺ຕຕາຍ ເຕ ອາທິໂຕເຍວ ເທວາ។ ເຕສຝ຺ຫິ ວເສນ ເຕ ປຖມໍ ອຝ຺ເຝ ເທເວ “ເທວາ”ຕິ ຊານນ຺ຕິ ອາຣາເຮນ຺ຕິ ປຍິຣຸປາສນ຺ຕິ, ອາຣາຮນວິຮີ ຝຕ຺ວາ ຕຖາ ປຝິປ຺ຊຊນ຺ຕາ ຕສ຺ສາ ປຝິປຕ຺ຕິຍາ ຜລໍ ອຣິຄຈ຺ຈນ຺ຕິ, ຕສ຺ມາ ເຕ ປຈ຺ຈາເທວາ ນາມ។ ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ “ປຸພ຺ພເທວຕາຕິ, ກິກ຺ຂເວ, ມາຕາປິຕູນໍ ເອຕໍ ອຣິວຈນ”ນ຺ຕິ។

ປຸພ຺ພາຈຣິຍາຕິ ປຖມອາຈຣິຍາ។ ມາຕາປິຕໂຣ ຫິ ປຸຕ຺ເຕ ສິກ຺ຂາເປນ຺ຕາ ອຕິຕຣຸຕກາລໂຕ ປຝ຺ຖາຍ “ເອວໍ ນິສີທ, ເອວໍ ຄຈ຺ຈ, ເອວໍ ຕິຝ຺ຖ, ເອວໍ ສຍ, ເອວໍ ຂາທ, ເອວໍ ກຸຝ຺ຊ, ອຍໍ ເຕ ‘ຕາຕາ’ຕິ ວຕ຺ຕພ຺ໂພ, ອຍໍ ‘ກາຕິກາ’ຕິ, ອຍໍ ‘ກຄິນີ’ຕິ, ອິທໍ ນາມ ກາຕຸໍ ວຝ຺ຝຕິ, ອິທໍ ນ ວຝ຺ຝຕິ, ອສຸກໍ ນາມ ອຸປສງ຺ກມິຕຸໍ ວຝ຺ຝຕິ, ອສຸກໍ ນາມ ນ ວຝ຺ຝຕີ”ຕິ ຄາເຫນ຺ຕິ ສິກ຺ຂາເປນ຺ຕິ។ ອປຣກາເຄ ອຝ຺ເຝ ອາຈຣິຍາປີ ສິປ຺ປໍ ມຸທ຺ທໍ ຄຕນນ຺ຕິ ເອວມາທີ ສິກ຺ຂາເປນ຺ຕິ, ອຝ຺ເຝ ສຣຕານິ ເທນ຺ຕິ, ສີເລສຸ ປຕິຝ຺ຖາເປນ຺ຕິ, ປພ຺ພາເຊນ຺ຕິ , ຮມ຺ມໍ ອຸຄ຺ຄຕ຺ຫາເປນ຺ຕິ, ອຸປສມ຺ປາເທນ຺ຕິ, ໂສຕາປຕ຺ຕິມຄ຺ຄາທີນີ ປາເປນ຺ຕິ។ ອິຕິ ສພ຺ເພປີ ເຕ ປຈ຺ຈາອາຈຣິຍາ ນາມ។ ມາຕາປິຕໂຣ ປນ ສພ຺ພປຖມໍ។ ເຕນາຫ “ປຸພ຺ພາຈຣິຍາຕິ, ກິກ຺ຂເວ, ມາຕາປິຕູນໍ ເອຕໍ ອຣິວຈນ”ນ຺ຕິ។

ອາຫຸເນຍ຺ຍາຕິ ອາເນຕ຺ວາ ຫຸນິຕພ຺ພນ຺ຕິ ອາຫຸນໍ, ທູຣໂຕປີ ອາເນຕ຺ວາ ຜລວິເສສໍ ອາກງ຺ຂນ຺ເຕນ ຄຸຕວນ຺ເຕສຸ ທາຕພ຺ພານໍ ອນ຺ນປານວຕ຺ຖຈ຺ຈາທນາທີນໍ ເອຕໍ ນາມໍ, ອຸປກາຣເຂຕ຺ຕຕາຍ ຕໍ ອາຫຸນໍ ອຣຫນ຺ຕີຕິ ອາຫຸເນຍ຺ຍາ។ ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ “ອາຫຸເນຍ຺ຍາຕິ, ກິກ຺ຂເວ, ມາຕາປິຕູນໍ ເອຕໍ ອຣິວຈນ”ນ຺ຕິ។

ອິທານິ ເຕສໍ ພ຺ຣຫ຺ມາທິກາເວ ກາຣຕໍ ທສ຺ເສຕຸໍ “ຕໍ ກິສ຺ສ ເຫຕຸ? ພຫຸກາຣາ”ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ។ ຕໍ ກິສ຺ສ ເຫຕູຕິ ຕໍ ມາຕາປິຕູນໍ ພ຺ຣຫ຺ມາທິອຣິວຈນໍ ເກນ ກາຣເຕນາຕິ ເຈຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ພຫຸກາຣາຕິ ພຫູປກາຣາ។ ອາປາທກາຕິ ຊີວິຕສ຺ສ ອາປາທກາ, ປາລກາ។ ປຸຕ຺ຕານຝ຺ຫິ ມາຕາປິຕູຫິ ຊີວິຕໍ ອາປາທິຕໍ ປາລິຕໍ ຆຝິຕໍ ອນຸປ຺ປພນ຺ເຣນ ປວຕ຺ຕິຕໍ ສມ຺ປາທິຕໍ។ ໂປ຺ສກາຕິ ຫຕ຺ຖປາເທ ວຑ຺ເຒຕ຺ວາ ຫທຍໂລຫິຕໍ ປາເຍຕ຺ວາ ໂປເສຕາໂຣ។ ອິມສ຺ສ ໂລກສ຺ສ ທສ຺ເສຕາໂຣຕິ ປຸຕ຺ຕານໍ ອິມສ຺ມິ ໂລເກ

ອິຏ຺ຐານິຏ຺ຐາຣມ຺ມຓທ຺ສ຺ສນໍ ນາມ ມາຕາປິຕໂຣ ນິສ຺ສາຍ ຊາຕນ຺ຕິ ເຕ ເນສໍ ອິມສ຺ສ ໂລກສ຺ສ ທສ຺ເສຕາໂຣ ນາມຯ ອິຕິ ເຕສໍ ພຫຸກາຣຕ຺ຕໍ ພ຺ຣຫ຺ມາທິຠາວສ຺ສ ກາຣຓໍ ທສ຺ສິຕໍ, ເຍນ ປຸຕ຺ໂຕ ມາຕາປິຕູນໍ ໂລກິເຍນ ອຸປກາເຣນ ເກນຈິ ປຣິຍາເຍນ ປຣິຍນ຺ຕໍ ປຏິກາຣໍ ກາຕຸໍ ນ ສມຕ຺ໂຖເຍວຯ ສເຈ ຫິ ປຸຕ຺ໂຕ “ມາຕາປິຕູນໍ ອຸປກາຣສ຺ສ ປຈ຺ຈຸປກາຣໍ ກຣິສ຺ສາມິ”ຕິ ອຸຏ຺ຐາຍ ສມຸຏ຺ຐາຍ ວາຍມນ຺ໂຕ ທກ຺ຂິເຓ ອໍສກູເຏ ມາຕຣໍ, ອິຕຣສ຺ມິໍ ປິຕຣໍ ຐເປຕ຺ວາ ວສ຺ສສຕາຍຸໂກ ສກລໍ ວສ຺ສສຕມ຺ປິ ປຣິຫເຣຍ຺ຍ ຈຕູຫິ ປຈ຺ຈເຍຫິ ອຸຈ຺ຉາທນປຣິມທ຺ທນນ຺ຫາປນສມ຺ພາຫນາທີຫິ ຈ ຍຖາຣຸຈິ ອຸປຏ຺ຐຫນ຺ໂຕ ເຕສໍ ມຸຕ຺ຕກຣີສມ຺ປິ ອຊິຄຸຈ຺ຉນ຺ໂຕ, ນ ເອຕ຺ຕາວຕາ ປຸຕ຺ເຕນ ມາຕາປິຕູນໍ ປຏິກາໂຣ ກໂຕ ໂຫຕິ ອຎ຺ຎຕ຺ຣ ສທ຺ຘາທິຄຸຓວິເສເສ ປຕິຏ຺ຐາປນາຯ ວຸຕ຺ຕຎ຺ເຫຕໍ ຠຄວຕາ –

“ທ຺ວິນ຺ນາຫໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ນ ສຸປ຺ປຏິກາຣໍ ວທາມິຯ ກຕເມສໍ ທ຺ວິນ຺ນໍ? ມາຕຸ ຈ ປິຕຸ ຈຯ ເອເກນ, ຠິກ຺ຂເວ, ອໍເສນ ມາຕຣໍ ປຣິຫເຣຍ຺ຍ, ເອເກນ ອໍເສນ ປິຕຣໍ ປຣິຫເຣຍ຺ຍ ວສ຺ສສຕາຍຸໂກ ວສ຺ສສຕຊີວີ, ໂສ ຈ ເນສໍ ອຸຈ຺ຉາທນປຣິມທ຺ທນນ຺ຫາປນສມ຺ພາຫເນນ, ເຕ ຈ ຕຕ຺ເຖວ ມຸຕ຺ຕກຣີສໍ ຈເຊຍ຺ຍຸໍ, ນ ຕ຺ເວວ, ຠິກ຺ຂເວ, ມາຕາປິຕູນໍ ກຕໍ ວາ ໂຫຕິ ປຏິກຕໍ ວາ ຯ ອິມິສ຺ສາ ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ມຫາປຖວິຍາ ປຫູຕຣຕ຺ຕຣຕນາຍ ມາຕາປິຕໂຣ ອິສ຺ສຣິຍາຘິປຈ຺ເຈ ຣຊ຺ເຊ ປຕິຏ຺ຐາເປຍ຺ຍ, ນ ຕ຺ເວວ, ຠິກ຺ຂເວ, ມາຕາປິຕູນໍ ກຕໍ ວາ ໂຫຕິ ປຏິກຕໍ ວາຯ ຕໍ ກິສ຺ສ ເຫຕຸ? ພຫຸກາຣາ, ຠິກ຺ຂເວ, ມາຕາປິຕໂຣ ປຸຕ຺ຕານໍ ອາປາທກາ ໂປສກາ ອິມສ຺ສ ໂລກສ຺ສ ທສ຺ເສຕາໂຣຯ

“ໂຍ ຈ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ມາຕາປິຕໂຣ ອສ຺ສທ຺ເຘ ສທ຺ຘາສມ຺ປທາຍ ສມາທເປຕິ ນິເວເສຕິ ປຕິຏ຺ຐາເປຕິຯ ທຸສ຺ສີເລ ສີລສມ຺ປທາຍ, ມຈ຺ຉຣິໂນ ຈາຄສມ຺ປທາຍ, ທຸປ຺ປຎ຺ເຎ ປຎ຺ຎາສມ຺ປທາຍ ສມາທເປຕິ ນິເວເສຕິ ປຕິຏ຺ຐາເປຕິຯ ເອຕ຺ຕາວຕາ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ມາຕາປິຕູນໍ ກຕຎ຺ຈ ໂຫຕິ ປຏິກຕຎ຺ຈາ”ຕິ (ອຯ ນິຯ ໒ຯ໓໔)ຯ

ຕຖາ –

“ມາຕາປິຕຸອຸປຏ຺ຐານໍ, ປຸຕ຺ຕທາຣສ຺ສ ສງ຺ຄໂຫ”ຕິ; (ຂຸຯ ປາຯ ໕ຯ໖);

“ມາຕາປິຕຸອຸປຏ຺ຐານໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຓ຺ຑິຕປຎ຺ຎຕ຺ຕ”ນ຺ຕິ ຈ –

ເອວມາທີນິ ມາຕາປິຕູນໍ ປຸຕ຺ຕສ຺ສ ພຫູປກາຣຠາວສາຘການິ ສຸຕ຺ຕານິ ທຏ຺ຐພ຺ພານິຯ

ຄາຖາສຸ ວຸຈ຺ຈເຣຕິ ວຸຈ຺ຈນ຺ຕິ ກຖີຍນ຺ຕິຯ ປຊາຍ ອນຸກມ຺ປກາຕິ ປເຣສໍ ປາຓໍ ຉິນ຺ທິຕ຺ວາປິ ອຕ຺ຕໂນ ສນ຺ຕກໍ ຍໍກິຎ຺ຈິ ຈຊິຕ຺ວາປິ ອຕ຺ຕໂນ ປຊໍ ປຏິຊຄ຺ຄນ຺ຕິ ໂຄປຍນ຺ຕິ, ຕສ຺ມາ ປຊາຍ ອຕ຺ຕໂນ ປຸຕ຺ຕານໍ ອນຸກມ຺ປກາ ອນຸຄ຺ຄາຫກາຯ

ນມສ຺ເສຍ຺ຍາຕິ ສາຍໍ ປາຕໍ ອຸປຏ຺ຐານໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ “ອິທໍ ມຍ຺ຫໍ ອຸຕ຺ຕມໍ ປຸຎ຺ຎກ຺ເຂຕ຺ຕ”ນ຺ຕິ ນມກ຺ກາຣໍ ກເຣຍ຺ຍຯ ສກ຺ກເຣຍ຺ຍາຕິ ສກ຺ກາເຣນ ປຏິມາເນຍ຺ຍຯ ອິທານິ ຕໍ ສກ຺ກາຣໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ “ອນ຺ເນນາ”ຕິອາທິມາຫຯ ຕຕ຺ຖ ອນ຺ເນນາຕິ ຍາຄຸຠຕ຺ຕຂາທນີເຍນຯ ປາເນນາຕິ ອຏ຺ຐວິຘປາເນນຯ ວຕ຺ເຖນາຕິ ນິວາສນປາຣຸປເນນຯ ສຍເນນາຕິ ມຎ຺ຈປີຐກິສິພິມ຺ໂພຫນາທິນາ ສຍເນນຯ ອຸຈ຺ຉາທເນນາຕິ ທຸຄ຺ຄນ຺ຘໍ ປຏິວິໂນເທຕ຺ວາ ສຸຄນ຺ຘກຣຓຸຈ຺ຉາທເນນຯ ນ຺ຫາປເນນາຕິ ສີຕກາເລ ອຸຓ຺ໂຫທເກນ, ອຸຓ຺ຫກາເລ ສີໂຕທເກນ ຄຕ຺ຕານິ ປຣິສິຎ຺ຈິຕ຺ວາ ນ຺ຫາປເນນຯ ປາທານໍ ໂຘວເນນ ຈາຕິ ອຸຓ຺ໂຫທກສີໂຕທເກຫິ ປາທໂຘວເນນ ເຈວ ເຕລມກ຺ຂເນນ ຈຯ

ຕາຍນໍ ປາຣິຈຣິຍາຍາຕິ ເອຕ຺ຖ ນນ຺ຕິ ນິປາຕມຕ຺ຕໍ, ຍຖາວຸຕ຺ຕປຣິຈຣເຓນຯ ອຖ ວາ ປາຣິຈຣິຍາຍາຕິ ກຣຓກິຈ຺ຈກຣຓກຸລວໍສປຕິຏ຺ຐາປນາທິນາ ປຎ຺ຈວິເຘາປຏ຺ຐາເນນຯ ວຸຕ຺ຕຎ຺ເຫຕໍ –

“ປຎ຺ຈຫິ ໂຂ, ຄຫປຕິປຸຕ຺ຕ, ຐາເນຫິ ປຸຕ຺ເຕນ ປຸຣຕ຺ຖິມາ ທິສາ ມາຕາປິຕໂຣ ປຈ຺ຈຸປຏ຺ຐາຕພ຺ພາ ‘ຠໂຕ ເນ ຠຣິສ຺ສາມິ, ກິຈ຺ຈໍ ເນສໍ ກຣິສ຺ສາມິ, ກຸລວໍສໍ ຐເປສ຺ສາມິ, ທາຍຊ຺ຊໍ ປຏິປຊ຺ຊິສ຺ສາມິຯ ອຖ ວາ ປນ ເນສໍ ເປຕານໍ ກາລກຕານໍ ທກ຺ຂິຓມນຸປ຺ປທສ຺ສາມີ’ຕິຯ ອິເມຫິ ໂຂ, ຄຫປຕິປຸຕ຺ຕ, ປຎ຺ຈຫິ ຐາເນຫິ ປຸຕ຺ເຕນ ປຸຣຕ຺ຖິມາ ທິສາ ມາຕາປິຕໂຣ ປຈ຺ຈຸປຏ຺ຐິຕາ ປຎ຺ຈຫິ ຐາເນຫິ

ປຸຕ຺ຕໍ ອນຸກມ຺ປນ຺ຕິ – ປາປາ ນິວາເຣນ຺ຕິ, ກລ຺ຍາເຓ ນິເວເສນ຺ຕິ, ສິປ຺ປໍ ສິກ຺ຂາເປນ຺ຕິ, ປຕິຣູເປນ ທາເຣນ ສໍໂຍເຊນ຺ຕິ, ສມເຍ ທາຍຊ຺ຊໍ ນິຍ຺ຍາເທນ຺ຕີ’’ຕິ (ທີຯ ນິຯ ໓ຯ໒໖໗)ຯ

ອປິຈ ໂຍ ມາຕາປິຕໂຣ ຕີສຸ ວຕ຺ຖູສຸ ອຠິປ຺ປສນ຺ເນ ກຕ຺ວາ ສີເລສຸ ວາ ປຕິຏ຺ຐາເປຕ຺ວາ ປພ຺ພຊ຺ຊາຍ ວາ ນິໂຍເຊຕ຺ວາ ອຸປຏ຺ຐຫຕິ, ອຍໍ ມາຕາປິຕຸອຸປຏ຺ຐາການໍ ອຄ຺ໂຄຕິ ເວທິຕພ຺ໂພຯ ສາ ປນາຍໍ ປາຣິຈຣິຍາ ປຸຕ຺ຕສ຺ສ ອຸຠຍໂລກຫິຕສຸຂາວຫາຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ‘‘ອິເຘວ ນໍ ປສໍສນ຺ຕິ, ເປຈ຺ຈ ສຄ຺ເຄ ປໂມທຕີ’’ຕິ ອາຫຯ ຕຕ຺ຖ ອິຘາຕິ ອິມສ຺ມິໍ ໂລເກຯ ມາຕາປິຕຸອຸປຏ຺ຐາກຎ຺ຫິ ປຸຄ຺ຄລໍ ປຓ຺ຑິຕມນຸສ຺ສາ ຕຕ຺ຖ ປາຣິຈຣິຍາຍ ປສໍສນ຺ຕິ ວຓ຺ເຓນ຺ຕິ ໂຖເມນ຺ຕິ, ຕສ຺ສ ຈ ທິຏ຺ຐານຸຄຕິໍ ອາປຊ຺ຊນ຺ຕາ ສຍມ຺ປິ ອຕ຺ຕໂນ ມາຕາປິຕູສຸ ຕຖາ ປຏິປຊ຺ຊິຕ຺ວາ ມຫນ຺ຕໍ ປຸຎ຺ຎໍ ປສວນ຺ຕິຯ ເປຈ຺ຈາຕິ ປຣໂລກໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ສຄ຺ເຄ ຐິໂຕ ມາຕາປິຕຸປຏ຺ຐາໂກ ທິພ຺ພສມ຺ປຕ຺ຕີຫິ ໂມທຕິ ປໂມທຕິ ອຠິນນ຺ທຕີຕິຯ

ສຕ຺ຕມສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

໘ຯ ພຫຸກາຣສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ

໑໐໗ຯ ອຏ຺ຐເມ ພ຺ຣາຫ຺ມຓຄຫປຕິກາຕິ ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ເຈວ ຄຫປຕິກາ ຈຯ ຐເປຕ຺ວາ ພ຺ຣາຫ຺ມເຓ ເຍ ເກຈິ ອຄາຣໍ ອຊ຺ຌາວສນ຺ຕາ ອິຘ ຄຫປຕິກາຕິ ເວທິຕພ຺ພາ ຯ ເຍຕິ ອນິຍມໂຕ ນິທ຺ທິຏ຺ຐປຣາມສນໍຯ ໂວຕິ ອຸປໂຍຄພຫຸວຈນໍຯ ອຍຎ຺ເຫຕ຺ຖ ສງ຺ເຂປຕ຺ໂຖ – ຠິກ຺ຂເວ, ຕຸມ຺ຫາກໍ ພຫູປກາຣາ ພ຺ຣາຫ຺ມຓຄຫປຕິກາ, ເຍ ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ເຈວ ເສສອຄາຣິກາ ຈ ‘‘ຕຸມ຺ເຫ ເອວ ອມ຺ຫາກໍ ປຸຎ຺ຎກ຺ເຂຕ຺ຕໍ, ຍຕ຺ຖ ມຍໍ ອຸທ຺ຘຄ຺ຄິກໍ ທກ຺ຂິຓໍ ປຕິຏ຺ຐາເປມ ໂສວຄ຺ຄິກໍ ສຸຂວິປາກໍ ສຄ຺ຄສໍວຕ຺ຕນິກ’’ນ຺ຕິ ຈີວຣາທີຫິ ປຈ຺ຈເຍຫິ ປຕິອຸປຏ຺ຐິຕາຕິຯ

ເອວໍ ‘‘ອາມິສທາເນນ ອາມິສສໍວິຠາເຄນ ອາມິສານຸຄ຺ຄເຫນ ຄຫຏ຺ຐາ ຠິກ຺ຂູນໍ ອຸປກາຣວນ຺ໂຕ’’ຕິ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ອິທານິ ຘມ຺ມທາເນນ ຘມ຺ມສໍວິຠາເຄນ ຘມ຺ມານຸຄ຺ຄເຫນ ຠິກ຺ຂູນມ຺ປິ ເຕສໍ ອຸປກາຣວນ຺ຕຕໍ ທສ຺ເສຕຸໍ ‘‘ຕຸມ຺ເຫປິ, ຠິກ຺ຂເວ,’’ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ, ຕໍ ວຸຕ຺ຕນຍເມວຯ

ອິມິນາ ກິໍ ກຖິຕໍ? ປິຓ຺ຑາປຈ຺ຈາຍນໍ ນາມ ກຖິຕໍຯ ອຍຎ຺ເຫຕ຺ຖ ອຘິປ຺ປາໂຍ – ຠິກ຺ຂເວ, ຍສ຺ມາ ອິເມ ພ຺ຣາຫ຺ມຓຄຫປຕິກາ ເນວ ຕຸມ຺ຫາກໍ ຎາຕກາ, ນ ມິຕ຺ຕາ, ນ ອິຓໍ ວາ ຘາເຣນ຺ຕິ, ອຖ ໂຂ ‘‘ອິເມ ສມຓາ ສມ຺ມຄ຺ຄຕາ ສມ຺ມາ ປຏິປນ຺ນາ, ເອຕ຺ຖ ໂນ ກາຣາ ມຫປ຺ຜລາ ຠວິສ຺ສນ຺ຕິ ມຫານິສໍສາ’’ຕິ ຜລວິເສສໍ ອາກງ຺ຂນ຺ຕາ ຕຸມ຺ເຫ ຈີວຣາທີຫິ ອຸປຏ຺ຐຫນ຺ຕິຯ ຕສ຺ມາ ຕໍ ເຕສໍ ອຘິປ຺ປາຍໍ ປຣິປູເຣນ຺ຕາ ອປ຺ປມາເທນ ສມ຺ປາເທຖ, ຘມ຺ມເທສນາປິ ໂວ ກາຣການໍເຍວ ໂສຠຕິ, ອາເທຍ຺ຍາ ຈ ໂຫຕິ, ນ ອິຕເຣສນ຺ຕິ ເອວໍ ສມ຺ມາປຏິປຕ຺ຕິຍໍ ອປ຺ປມາໂທ ກຣຓີໂຍຕິຯ

ເອວມິທໍ, ຠິກ຺ຂເວຕິອາທີສຸ ອຍໍ ສງ຺ເຂປຕ຺ໂຖ – ຠິກ຺ຂເວ, ເອວໍ ອິມິນາ ວຸຕ຺ຕປ຺ປກາເຣນ ຄຫຏ຺ຐປພ຺ພຊິເຕຫິ ອາມິສທານຘມ຺ມທານວເສນ ອຎ຺ຎມຎ຺ຎໍ ສນ຺ນິສ຺ສາຍ ກາມາທິວເສນ ຈຕຸພ຺ພິຘສ຺ສປິ ໂອຆສ຺ສ ນິຕ຺ຖຣຓຕ຺ຖາຍ ສກລສ຺ສປິ ວຏ຺ຏທຸກ຺ຂສ຺ສ ສມ຺ມເທວ ປຣິໂຍສານກຣຓາຍ ອຸໂປສຖສີລນິຍມາທິວເສນ ຈຕຸປາຣິສຸທ຺ຘິສີລາທິວເສນ ວາ ອິທໍ ສາສນພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ມຄ຺ຄພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍຎ຺ຈ ວຸສ຺ສຕິ ຈຣີຍຕີຕິຯ

ຄາຖາສຸ ສາຄາຣາຕິ ຄຫຏ຺ຐາຯ ອນຄາຣາຕິ ປຣິຈ຺ຈຕ຺ຕອຄາຣາ ປພ຺ພຊິຕາຯ ອຸໂຠ ອຎ຺ໂຎຎ຺ຎນິສ຺ສິຕາຕິ ເຕ ອຸໂຠປິ ອຎ຺ຎມຎ຺ຎສນ຺ນິສ຺ສິຕາຯ ສາຄາຣາ ຫິ ອນຄາຣານໍ ຘມ຺ມທານສນ຺ນິສ຺ສິຕາ, ອນຄາຣາ ຈ ສາຄາຣານໍ ປຈ຺ຈຍທານສນ຺ນິສ຺ສິຕາຯ ອາຣາຘຍນ຺ຕີຕິ ສາເຘນ຺ຕິ ສມ຺ປາເທນ຺ຕິຯ ສທ຺ຘມ຺ມນ຺ຕິ ປຏິປຕ຺ຕິສທ຺ຘມ຺ມໍ ປຏິເວຘສທ຺ຘມ຺ມຎ຺ຈຯ ຕຕ຺ຖ ຍໍ ອຸຕ຺ຕມໍ, ຕໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ອາຫ ‘‘ໂຍຄກ຺ເຂມໍ ອນຸຕ຺ຕຣ’’ນ຺ຕິ ອຣຫຕ຺ຕໍ ນິພ຺ພານຎ຺ຈຯ ສາຄາເຣສູຕິ ສາຄາເຣຫິ, ນິສ຺ສກ຺ເກ ອິທໍ ຠຸມ຺ມວຈນໍ, ສາຄາຣານໍ ວາ ສນ຺ຕິເກຯ ປຈ຺ຈຍນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕາວເສສໍ ທຸວິຘໍ ປຈ຺ຈຍໍ ປິຓ຺ຑປາຕໍ ເຠສຊ຺ຊຎ຺ຈຯ ປຣິສ຺ສຍວິໂນທນນ຺ຕິ ອຸຕຸປຣິສ຺ສຍາທິປຣິສ຺ສຍຫຣຓໍ ວິຫາຣາທິອາວສຖໍຯ ສຸຄຕນ຺ຕິ ສມ຺ມາ ປຏິປນ຺ນໍ ກລ຺ຍາຓປຸຖຸຊ຺ຊເນນ ສທ຺ຘິໍ ອຏ຺ຐວິຘໍ ອຣິຍປຸຄ຺ຄລໍຯ ສາວໂກ ຫິ ອິຘ ສຸຄໂຕຕິ ອຘິປ຺ເປໂຕຯ ຆຣເມສິໂນຕິ ຆຣໍ ເອສິໂນ, ເຄເຫ ຣຕ຺ວາ ຆຣາວາສໍ ວສນ຺ຕາ ໂຠຄູປກຣຓານິ ເຈວ ຄຫຏ຺ຐສີລາທີນິ ຈ ເອສນສີລາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ສທ຺ທຫາໂນ ອຣຫຕນ຺ຕິ ອຣຫນ຺ຕານໍ ອຣິຍານໍ ວຈນໍ, ເຕສໍ ວາ ສມ຺ມາປຏິປຕ຺ຕິໍ

ສຫຸທຫນຸຕາ॥ ''ອຫຸສາ ອິເມ ສມຸມາ ປຝິປນຸນາ, ຍຖາ ອິເມ ກເຖນຸຕິ, ຕຖາ ປຝິປຊຊນຸຕານໍ ສາ ປຝິປຕຸຕິ ສຄຸຄ ໂມກຸຂສມຸປຕຸຕິຍາ ສໍວຕຸຕຕີ''ຕິ ອກິສຫຸທຫນຸຕາຕິ ອຕຸໂຖ॥ ''ສຫຸທຫນຸຕາ''ຕິປີ ປາໂຖ॥ ອຣິຍປຄຸຄາຍາຕິ ສຸວິ ສຸທຸສປຄຸຄາຍ॥ ຊາຢິໂນຕິ ອາຣມຸມຕາລກຸຂຄູປນິຊຊານວເສນ ທຸວິເສນປີ ຊາເນນ ຊາຢິໂນ॥

ອິສ ສມຸມໍ ຈຣິຕຸວານາຕິ ອິມສຸມີ ອຕຸຕກາເວ, ອິມສຸມີ ວາ ສາສເນ ໂລກິຍໂລກຸຕຸຕຣສຸຂສຸສ ມຄຸຄກູຕໍ ສີລາທິສມຸມໍ ປຝິປຊຸ ຊິຕຸວາ ຍາວ ປຣິນິພຸພານໍ ນ ປາປຸຕນຸຕິ, ຕາວເທວ ສຸຄຕິຄາມິໂນ॥ ນນຸທິໂນຕິ ປີຕິໂສມນສຸສໂຍເຄນ ນນຸທນສີລາ॥ ເກຈິ ປນ ''ສມຸມໍ ຈຣິຕຸວານ ມຄຸຄນຸຕິ ໂສຕາປຕຸຕິມຄຸຄໍ ປາປຸຕິຕຸວາ''ຕິ ວທນຸຕິ॥ ເທວໂລກສຸມິນຸຕິ ລພຸພິເສປີ ກາມາວຈຣເທວໂລເກ॥ ໂມທນຸຕີ ກາມກາມິໂນຕິ ຍຖິຈຸຊິຕວຕຸຖຸນິປຸຜຕຸຕິໂຕ ກາມກາມິໂນ ກາມວນຸໂຕ ຫຸຕຸວາ ປໂມທນຸຕີຕີ॥

ອຝຸຖມສຸຕຸຕວຕຸຕນາ ນິຝຸຖິຕາ॥

໙॥ ກຸຫສຸຕຸຕວຕຸຕນາ

໑໐໖॥ ນວເມ ກຸຫາຕິ ສາມນຸຕຊປຸປນາທິນາ ກຸຫນວຕຸຖຸນາ ກຸຫກາ, ອສນຸຕຄຸຕສມຸກາວນິຈຸຊາຍ ໂກຫຄຸລໍ ກຕຸວາ ປເຣສໍ ວິມຸຫາປກາຕິ ອຕຸໂຖ॥ ຖຫຸຂາຕິ ໂກເສນ ຈ ມາເນນ ຈ ຖຫຸຂມານສາ॥ ''ໂກສໂນ ໂຫຕິ ອຸປາຍາສພຫຸໂລ, ອປຸປມຸປີ ວຸຕຸໂຕ ສ ມາໂນ ອກິສຊຊຕິ ກຸປຸປຕິ ພຸຍາປຊຊຕິ ປຕິຕຸຖິຍຕິ''ຕິ (ອ॥ ນິ॥ ໓॥໔໘; ປຸ॥ ປ॥ ໑໐໑) ເອວໍ ວຸຕຸເຕນ ໂກເສນ ຈ, ''ທຸພຸພໂຈ ໂຫຕິ ໂທວຈສຸສກຣເຕທີ ສມຸເມທີ ສມນຸນາຄໂຕ ອກຸຂໂມ ອປຸປທກຸຂິຕຄຸຄາຫີ ອນຸສາສນິ''ນຸຕິ (ມ॥ ນິ॥ ໑॥໑໘໑) ເອວໍ ວຸຕຸເຕນ ໂທວຈສຸເສນ ຈ, ''ຊາຕິມໂທ, ໂຄຕຸຕມໂທ, ສີປຸປມໂທ, ອາໂຣຄຸຍມໂທ, ໂຍພຸພນມໂທ, ຊີວິຕມໂທ''ຕິ (ວິກ॥ ໘໔໘) ເອວໍ ວຸຕຸເຕນ ຊາຕິມທາທິເກເທນ ມເທນ ຈ ຄຣຸກາຕພຸເພສຸ ຄຣູສຸ ປຣມນິປຈຸຈກາຣໍ ອກຕຸວາ ອໂຍສລາກໍ ຄິລິຕຸວາ ຖິຕາ ວິຍ ອ ໂນນຕາ ຫຸຕຸວາ ວິຈຣຕກາ॥ ລປາຕິ ອຸປລາປກາ ມິຈຸຊາຊີວວເສນ ກຸລສງຄາຫກາ ປຈຸຈຍຕຸຖໍ ປຍຸຕຸຕວາຈາວເສນ ນິປຸເປສີກ ຕາວເສນ ຈ ລປກາຕິ ວາ ອຕຸໂຖ॥

ສີງຄີຕິ ''ຕຕຸຖ ກຕມໍ ສີງຄໍ? ຍໍ ສີງຄໍ ສີງຄາຣຕາ ຈາຕຸຣຕາ ຈາຕຸຣິຍໍ ປຣິກຸຂຕຸຕຕາ ປາຣິກຸຂຕຸຕິຍ''ນຸຕິ (ວິກ॥ ໘໔໘) ເອວໍ ວຸຕຸເຕທີ ສີງຄສທິເສທີ ປາກຍກິເລເສທີ ສມນຸນາຄຕາ॥ ອຸນຸນລອາຕິ ອຸຄຸຄຕນລອາ, ນລອສທິສໍ ຕຸຈຸຊມານໍ ອຸກຸຂິປີຕຸວາ ວິຈຣຕກາ॥ ອສມາຫິຕາຕິ ຈິຕຸເຕກຄຸຄຕາມຕຸຕສຸສາປີ ອລາກີໂນ॥ ນ ເຕ ເຕ, ກິກຸຂເວ, ກິກຸຂູ ມາມກາຕິ ເຕ ມຍຸຫໍ ກິກຸຂູ ມມ ສນຸຕກາ ນ ໂຫນຸຕີ॥ ເມຕິ ອິທໍ ປທໍ ອຕຸຕານໍ ອຸທຸທິສຸສ ປພຸພຊິຕຕຸຕາ ກຄວຕາ ວຸຕຸຕໍ॥ ຍສຸມາ ປນ ເຕ ກຸຫນາທິໂຍຄ ໂຕ ນ ສມຸມາ ປຝິປນຸນາ, ຕສຸມາ ''ນ ມາມກາ''ຕິ ວຸຕຸຕາ॥ ອປຄຕາຕິ ຍທິປີ ເຕ ມມ ສາສເນ ປພຸພຊິຕາ, ຍຖານຸສິຝຸຖໍ ປນ ອປຸປຝິປຊຊນໂຕ ອປຄຕາ ເອວ ອິມສຸມາ ສມຸມວິນຍາ, ອິໂຕ ເຕ ສຸວິທູຣວິທູເຣ ຖິຕາຕິ ທສຸເສຕິ॥ ວຸຕຸຕຄຸເຫຕໍ –

''ນກຄຸຈ ທູເຣ ປຖວີ ຈ ທູເຣ,

ປາຣໍ ສມຸທຸທສຸສ ຕທາຫຸ ທູເຣ;

ຕໂຕ ຫເວ ທູຣຕຣໍ ວທນຸຕິ,

ສຕຄຸຈ ສມຸມໍ ອສຕຄຸຈ ຣາຊາ''ຕີ॥ (ອ॥ ນິ॥ ໔॥໔໗; ຊາ॥ ໒॥໒໑॥໔໑໔);

ວຸທຸສີ ວິຣູລຸຫີ ເວປຸລຸລໍ ອາປຊຊນຸຕີຕິ ສີລາທິຄຸເຕທີ ວຫຸຒນວເສນ ວຸທຸສີ, ຕຕຸຖ ນິຈຸຈລກາເວນ ວິຣູລຸຫີ, ສພຸພຕຸຖ ປຕຸຖຍກາເວນ ສີລາທິສມຸມກຸຂນຸສປາຣິປູຣິຍາ ເວປຸລຸລໍ॥ ນ ຈ ເຕ ກຸຫາທິສກາວາ ກິກຸຂູ ອາປຊຊນຸຕີ, ນ ຈ ປາປຸຕນຸຕີຕີ ອຕຸໂຖ॥ ເຕ ໂຂ ເມ, ກິກຸຂເວ, ກິກຸຂູ ມາມກາຕິ ອິສາປີ ເມຕິ ອຕຸຕານໍ ອຸທຸທິສຸສ ປພຸພຊິຕຕຸຕາ ວທຕິ, ສມຸມາ ປຝິປນຸນຕຸຕາ ປນ ''ມາມກາ''ຕິ ອາທ॥ ວຸຕຸຕວິປຣິຍາເຍນ ສຸກຸກປກຸໂຂ ເວທິຕພຸໂພ॥ ຕຕຸຖ ຍາວ ອຣຫຕຸຕມຄຸຄາ ວິຣູຫນຸຕິ ນາມ, ອຣຫຕຸຕຜເລ ປນ ສມຸປຕຸເຕ ວິຣູລຸຫີ ເວປຸລຸລໍ ອາປນຸນາ ນາມ॥ ຄາຖາ ສຸວິຄຸເຄຍຸຍາ ເອວ॥

ນວມສຸຕ຺ຕວຕ຺ຓນາ ນິຏ຺ຖິຕາຯ

໑໐ຯ ນທີໂສຕສຸຕ຺ຕວຕ຺ຓນາ

໑໐໙ຯ ທສເມ ເສຍ຺ຍຖາປີຕິ ໂອປມ຺ມທສ຺ສນຕ຺ເຖ ນິປາໂຕ, ຍຖາ ນາມາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ນທິຍາ ໂສເຕນ ໂອວຸຍ຺ເຫຍ຺ຍາຕິ ສີຆ
ໂສຕາຍ ຫາຣຫາຣິນິຍາ ນທິຍາ ອຸທກເວເຄນ ເຫຏ຺ຐໂຕ ວຸຍ຺ເຫຍ຺ຍ ອໂຘ ຫຣິເຍຖຯ ປີຍຣູປສາຕຣູເປນາຕິ ປີຍສພາເວນ
ສາຕສພາເວນ ຈ ພາຣຕຣູເຕນ, ຕສ຺ສໍ ນທິຍໍ ຕສ຺ສາ ວາ ປຣຕີເຣ ນທີສຸວຕ຺ຕາທີ ອຄ຺ຄໍ ວາ ປີຍວຕ຺ຖຸ ວິຕ຺ຕູປກຣຓໍ ອຕ຺ຖິ,
ຕໍ ຄເຫສ຺ສາມີຕິ ນທິຍໍ ປຕິຕ຺ວາ ໂສເຕນ ອວກຫ຺ເຍຍ຺ຍຯ ກິຄ຺ຈາປີຕິ ອນຸຊານນອສມ຺ພາວນຕ຺ເຖ ນິປາໂຕຯ ກີ ອນຸຊານາຕິ,
ກີ ນ ສມ຺ພາເວຕິ? ເຕນ ປຸຣິເສນ ອທິປ຺ເປຕສ຺ສ ປີຍວຕ຺ຖຸສ຺ສ ຕຕ຺ຖ ອຕ຺ຖິພາວໍ ອນຸຊານາຕິ, ຕຖາຄມນໍ ປນ ອາທີນວວນ຺ຕ
ຕາຍ ນ ສມ຺ພາເວຕິຯ ອິທໍ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ – ອມ຺ໂພ, ປຸຣິສ , ຍທິປີ ຕຍາ ອທິປ຺ເປຕໍ ປີຍວຕ຺ຖຸ ຕຕ຺ຖ ອຸປລພ຺ພາຕິ, ເອວໍ ຄມເນ ປນ
ອຍມາທີນໂວ, ຍໍ ຕ຺ວໍ ເຫຏ຺ຐາ ຣຫທໍ ປຕ຺ວາ ມຣຓໍ ມຣຓມຕ຺ຕໍ ວາ ທຸກ຺ຂໍ ປາປຸເຓຍ຺ຍາສີຕິຯ

ອຕ຺ຖິ ເຈຕ຺ຖ ເຫຏ຺ຐາ ຣຫໂທຕິ ເອຕິສ຺ສາ ນທິຍາ ເຫຏ຺ຐາ ອນຸໂສຕພາເຄ ອຕິວິຍ ຄມ຺ພີຣວິຕ຺ຖໂຕ ເອໂກ ມຫາສໂຣ ອຕ຺ຖິຯ ໂສ
ຈ ສມນ຺ຕໂຕ ວາຕາພິຆາຕສມຸຏ຺ຖິຕາຫີ ນທີມຍປພ຺ພຕກູຜສນ຺ນິພາຫີ ມຫຕີຫີ ອູມີຫີ ວີຈີຫີ ສອູມີ, ວິສເມສຸ ກູມີປ຺ປເທເສສຸ
ສເວຄໍ ອນຸປກ຺ຂນ຺ທນ຺ເຕນ ອິມິສ຺ສາ ຕາວ ນທິຍາ ມໂຫເຒນ ຕຫີ ຕຫີ ອາວຍ຺ຏມານວິປຸລຊລຕາຍ ພລວາມຸຂສທິເສຫິ ສຫ
ອາວຍ຺ເຏຫີຕິ ສາວຍ຺ໂຏຯ ຕໍ ຣຫທໍ ໂອຕິຕ຺ຕສຕ຺ເຕເຍວ ອຕ຺ຕໂນ ນິພທ຺ຘາມິສໂຄຈເຣ ກຕ຺ວາ ອຊ຺ຊາວສນ຺ເຕນ ອຕິວິຍ ກ
ຍານກທສ຺ສເນນ ໂພຣເຈຕສາ ທກຣກ຺ຂເສນ ສຄໂຫ ສຣກ຺ຂໂສ, ຈຕ຺ທນຈ຺ຉມກຣາທີນາ ວາ ສຄໂຫ, ຍຖາວຸຕ຺ຕຣກ຺ຂເສນ
ສຣກ຺ຂໂສຯ

ຍນ຺ຕິ ເອວໍ ສປ຺ປຜິກຍໍ ຍໍ ຣຫທໍຯ ອມ຺ໂພ ປຸຣິສາຕິ ອາລປນໍຯ ມຣຓໍ ວາ ນິຄຈ຺ຉສີຕິ ຕາຫິ ວາ ອູມີຫີ ອຊ຺ໂຊຕ຺ຖໂຜ, ເຕສຸ ວາ
ອາວຍ຺ເຏສຸ ນິປ຺ຕິໂຕ ສີສໍ ອຸກ຺ຂິປິຕຸໍ ອສກ຺ໂກນ຺ໂຕ ເຕສໍ ວາ ຈຕ຺ທນຈ຺ຉມກຣາທີນໍ ມຸເຂ ນິປ຺ຕິໂຕຯ ຕສ຺ສ ວາ ທກຣກ຺ຂສສ຺ສ
ຫຕ຺ຖໍ ຄໂຕ ມຣຓໍ ວາ ຄມິສ຺ສສິ, ອຖ ວາ ປນ ອາຍຸເສເສ ສຕິ ຕໂຕ ມຸຈ຺ຈິຕ຺ວາ ອປຄຈ຺ຉນ຺ໂຕ ເຕຫີ ອູມິອາທີຫີ
ຊນິຕຆຏ຺ຜິຕວເສນ ມຣຓມຕ຺ຕໍ ມຣຓປ຺ປມາຓໍ ທຸກ຺ຂໍ ນິຄຈ຺ຉສີຯ ປຜິໂສຕໍ ວາຍເມຍ຺ຍາຕິ ໂສ ປຸພ຺ເພ ອນຸໂສຕໍ ວຸຍ຺ຫມາໂນ
ຕສ຺ສ ປຸຣິສສ຺ສ ວຈນໍ ສຸຕ຺ວາ ‘‘ອນຕ຺ໂຖ ກິຣ ເມ ອຸປ຺ຏຖິໂຕ, ມຈ຺ຈຸມຸເຂ ກິຣາຫໍ ປຣິວຕ຺ຕາມີ’’ຕິ ອຸປ຺ປນ຺ນພລວພໂຍ ສມ຺ພມນ຺
ໂຕ ທິຄຸຓໍ ກຕ຺ວາ ອຸສ຺ສາຫໍ ຫຕ຺ເຖຫີ ຈ ປາເທຫີ ຈ ວາຍເມຍ຺ຍ ຕເຣຍ຺ຍ, ນ ຈິເຣເນວ ຕີຣໍ ສມ຺ປາປຸເຓຍ຺ຍຯ

ອຕ຺ຖສ຺ສວິຄ຺ຄາປນາຍາຕິ ຈຕຸສຈ຺ຈປຜິເວຘານຸກູລສ຺ສ ອຕ຺ຖສ຺ສ ສມ຺ໂພຘນາຍ ອຸປມາ ກຕາຯ ອຍຄ຺ເຈຕ຺ຖ ອຕ຺ໂຖຕິ ອຍເມວ
ອິທານິ ວຸຈ຺ຈມາໂນ ອິຘ ມຍາ ອທິປ຺ເປໂຕ ອຸປເມຍ຺ຍຕ຺ໂຖ, ຍສ຺ສ ວິຄ຺ຄາປນາຍ ອຸປມາ ອາຫຕາຯ

ຕຕ຺ຫາເຍຕໍ ອທິວຈນນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ຈຕູຫີ ອາກາເຣຫີ ຕຕ຺ຫາຍ ໂສຕສທິສຕາ ເວທິຕພ຺ພາ ອນຸກ຺ກມປຣິວຸຫ຺ຒິໂຕ ອນຸປ຺ປພນ຺ຘ
ໂຕ ໂອສີທາປນໂຕ ທຸຣຸຕ຺ຕຣຕໂຕ ຈຯ ຍຖາ ຫິ ອຸປຣິ ມຫາເມເຆ ອພິປ຺ປວຸຏ຺ເຖ ອຸທກໍ ປພ຺ພຕານ຺ທຣປທຣສາຂາໂຍ ປູເຣຕ຺ວາ
ຕໂຕ ກສ຺ສິຕ຺ວາ ກຸສ຺ພ຺ເກ ປູເຣຕ຺ວາ ຕໂຕ ກສ຺ສິຕ຺ວາ ກຸນ຺ນທິໂຍ ປູເຣຕ຺ວາ ຕໂຕ ມຫານທິໂຍ ປກ຺ຂນ຺ທິຕ຺ວາ ເອໂກຆໍ ຫຸຕ຺ວາ
ປວຕ຺ຕມານໍ ‘‘ນທີໂສໂຕ’’ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ, ເອວເມວ ອຊ຺ຊຕ຺ຕິກພາຫິຣາທິວເສນ ອເນກເກເທສຸ ຣູປາທີສຸ ອາຣມ຺ມເຓສຸ ໂລໂກ
ອຸປ຺ປຊ຺ຊິຕ຺ວາ ອນຸກ຺ກເມນ ປຣິວຸຫ຺ຒີ ຄຈ຺ຉນ຺ໂຕ ‘‘ຕຕ຺ຫາໂສໂຕ’’ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຍຖາ ຈ ນທີໂສໂຕ ອາຄມນໂຕ ຍາວ
ສມຸທ຺ທປ຺ປຕ຺ຕິ, ຕາວ ສຕິ ວິຈ຺ເຉທປຈ຺ຈຍາພາເວ ອວິຈ຺ຉິຊ຺ຊມາໂນ ອນຸປ຺ປພນ຺ເຘນ ປວຕ຺ຕຕິ, ເອວໍ ຕຕ຺ຫາໂສໂຕປີ ອາຄມນ
ໂຕ ປຏ຺ຖາຍ ອສຕິ ວິຈ຺ເຉທປຈ຺ຈເຍ ອວິຈ຺ຉິຊ຺ຊມາໂນ ອປາຍສມຸທ຺ທາພິມຸໂຂ ອນຸປ຺ປພນ຺ເຘນ ປວຕ຺ຕຕິຯ ຍຖາ ປນ ນທີໂສໂຕ
ຕທນ຺ໂຕຄເຘ ສຕ຺ເຕ ໂອສີທາເປຕິ, ສີສໍ ອຸກ຺ຂິປິຕຸໍ ນ ເທຕິ, ມຣຓໍ ວາ ມຣຓມຕ຺ຕໍ ວາ ທຸກ຺ຂໍ ປາເປຕິ, ເອວໍ ຕຕ຺ຫາໂສໂຕປີ
ອຕ຺ຕໂນ ໂສຕນ຺ໂຕຄເຕ ສຕ຺ເຕ ໂອສີທາເປຕິ, ປຄ຺ຄາສີສໍ ອຸກ຺ຂິປິຕຸໍ ນ ເທຕິ, ກຸສລມູລຈ຺ເຉທເນນ ສໍກິເລສຆມ຺ມສມາປຊ຺ຊ
ເນນ ຈ ມຣຓໍ ວາ ມຣຓມຕ຺ຕໍ ວາ ທຸກ຺ຂໍ ປາເປຕິຯ

ຍຖາ ຈ ນທິຍາ ໂສໂຕ ມໂຫຆພາເວນ ປວຕ຺ຕມາໂນ ອຸລຸອຸມ຺ປໍ ວາ ນາວໍ ວາ ພນ຺ຘິຕຸໍ ເນຕຸຄ຺ຈ ເຉກໍ ປຸຣິສໍ ນິສ຺ສາຍ ປຣຕີຣໍ
ຄນ຺ຕຸໍ ອຊ຺ຊາສຍໍ ກຕ຺ວາ ຕຊ຺ຊໍ ວາຍາມໍ ກໂຣນ຺ເຕນ ຕຣິຕພ຺ໂພ, ນ ເຍນ ວາ ເຕນ ວາຕິ ທຸຣຸຕ຺ຕໂຣ, ເອວໍ ຕຕ຺ຫາໂສໂຕປີ ກາ
ໂມຆໂອຆກູໂຕ ສີລສໍວຣໍ ປູເຣຕຸໍ ສມຖວິປສ຺ສນາສຸ ກມ຺ມໍ ກາຕຸໍ ‘‘ນິປ຺ເກນ ອຣຫຕ຺ຕໍ ປາປຸຓິສ຺ສາມີ’’ຕິ ອຊ຺ຊາສຍໍ ສມຸຏ຺ຐາ

ເປຕ຺ວາ ກລ຺ຍາຓມິຕ຺ເຕ ນິສ຺ສາຍ ສມຖວິປ຺ສ຺ສນາພາວໍ ອກິຣຸຫິຕ຺ວາ ສມ຺ມາວາຍາມໍ ກໂຣນ຺ເຕນ ຕຣິຕພ຺ໂພ, ນ ເຍນ ວາ ເຕນ ວາຕິ ທຸຣຸຕ຺ຕໂຣຯ ເອວໍ ອນຸກ຺ກມປຣິວຸຑ຺ຒິໂຕ ອນຸປ຺ປພນ຺ໂທ ໂອສີທາປນໂຕ ທຸຣຸຕ຺ຕຣຓໂຕຕິ ຈຕູຫິ ອາກາເຣຫິ ຕຓ຺ຫາຍ ນທີໂສຕສທິສຕາ ເວທິຕພ຺ພາຯ

ປິຍຣູປໍສາຕຣູປນ຺ຕິ ປິຍຊາຕິກໍ ປິຍສພາວໍ ປິຍຣູປໍ, ມທຸຣຊາຕິກໍ ມທຸຣສພາວໍ ສາຕຣູປໍ, ອິຎ຺ຊສພາວນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ຉນ຺ເນຕນ຺ຕິ ຉນ຺ນໍ ເອຕໍຯ ອຊ຺ຌຕ຺ຕິການນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ "ເອວໍ ມຍໍ ອຕ຺ຕາຕິ ຄຫຓໍ ຄມິສ຺ສາມາ"ຕິ ອິມິນາ ວິຍ ອທິປ຺ປາເຍນ ອຕ຺ຕານໍ ອທິ ກາຣໍ ກຕ຺ວາ ປວຕ຺ຕານີຕິ ອຊ຺ຌຕ຺ຕິການິຯ ຕຕ຺ຖ ໂຄຈຣຊ຺ຌຕ຺ຕໍ, ນິຍກຊ຺ຌຕ຺ຕໍ, ວິສຍຊ຺ຌຕ຺ຕໍ, ອຊ຺ຌຕ຺ຕຊ຺ຌຕ຺ຕນ຺ຕິ ຈຕຸພ຺ພິຘໍ ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍຯ ເຕສຸ "ອຊ຺ຌຕ຺ຕຣໂຕ ສມາຫິໂຕ"ຕິ ເອວມາທີສຸ (ສຯ ປຯ ໗໒໘) ວຸຕ຺ຕໍ ອິທໍ ໂຄຈຣຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ນາມຯ "ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ສມ຺ປ ສາທນ"ນ຺ຕິ (ທີຯ ນິຯ ໑໗໘໕; ສຯ ສຯ ໑໒໑) ອາຄຕໍ ອິທໍ ນິຍກຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ນາມຯ "ສພ຺ພນິມິຕ຺ຕານໍ ອມນສິກາຣາ ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ສຸຎ຺ຎຕໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕີ"ຕິ (ມຯ ນິຯ ໓໗໑໕໗) ເອວມາຄຕໍ ອິທໍ ວິສຍຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ນາມຯ "ອຊ຺ຌຕ຺ຕິກາ ທມ຺ມາ, ພາຫິຣາ ທມ຺ມາ"ຕິ (ທຯ ສຯ ຕິກມາຕິກາ ໒໐) ເອຕ຺ຖ ວຸຕ຺ຕໍ ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ອຊ຺ຌຕ຺ຕຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ນາມຯ ອິທາປິ ເອຕເທວ ອທິປ຺ເປຕໍ, ຕສ຺ມາ ອຊ຺ຌຕ຺ຕານິເຍວ ອຊ຺ຌຕ຺ຕິການິຯ ອຖ ວາ ຍຖາວຸຕ຺ເຕເນວ ອຕ຺ເຖນ "ອຊ຺ຌຕ຺ຕາ ທມ຺ມາ, ພຫິທ຺ທາ ທມ຺ມາ"ຕິອາທີສຸ ວິຍ ເຕ ສຸ ອຊ຺ຌຕ຺ເຕສຸ ພວານິ ອຊ຺ຌຕ຺ຕິການິ, ຈກ຺ຂາທີນິຯ ເຕສໍ ອຊ຺ຌຕ຺ຕິການໍຯ

ອາຍຕນານນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ອາຍຕນໂຕ, ອາຍານໍ ຕນນໂຕ, ອາຍຕສ຺ສ ຈ ນຍນໂຕ ອາຍຕນານີຕິ ຯ ຈກ຺ຂາທີສຸ ຫິ ຕໍຕໍທ຺ວາຣວຕ຺ ຖຸກາ ຈິຕ຺ຕເຈຕສິກາ ທມ຺ມາ ສເກນ ສເກນ ອນຸພວນາທິນາ ກິຈ຺ເຈນ ອາຍຕນ຺ຕິ ອຸຎ຺ຊຫນ຺ຕິ ຆຏນ຺ຕິ ວາຍມນ຺ຕິ, ເຕ ຈ ອາຍ ພູເຕ ທມ຺ເມ ເອຕານິ ຕໂນນ຺ຕິ ວິຕ຺ຖາເຣນ຺ຕິ , ຍຎ຺ຈ ອນມຕຄ຺ເຄ ສໍສາເຣ ປວຕ຺ຕໍ ອຕີວ ອາຍຕໍ ວຎ຺ຏທຸກ຺ຂໍ, ຕໍ ນຍນ຺ຕິ ປວຕ຺ເຕນ຺ຕີຯ ອິຕິ ສພ຺ພຖາປິເມ ທມ຺ມາ ອາຍຕນໂຕ, ອາຍານໍ ຕນນໂຕ, ອາຍຕສ຺ສ ຈ ນຍນໂຕ ອາຍຕນານີຕິ ວຸຈ຺ຈນ຺ຕິຯ ອປິຈ ນິວາສຎ຺ຊານຎ຺ເຊນ, ອາກຣຎ຺ເຊນ, ສໂມສຣຓຎ຺ຊານຎ຺ເຊນ, ສຎ຺ຊາຕິເທສຎ຺ເຊນ, ກາຣຓຎ຺ເຊນ ຈ ອາຍຕນໍ ເວທິຕພ຺ ພໍຯ ຕຖາ ຫິ ໂລເກ "ອິສ຺ສຣາຍຕນໍ ເທວາຍຕນ"ນ຺ຕິອາທີສຸ ນິວາສຎ຺ຊານໍ ອາຍຕນນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິຯ "ສຸວຓ຺ຓາຍຕນໍ ຣຊຕາຍ ຕນ"ນ຺ຕິອາທີສຸ ອາກໂຣຯ ສາສເນ ປນ "ມໂນຣເມ ອາຍຕເນ, ເສວນ຺ຕິ ນໍ ວິຫງ຺ຄມາ"ຕິອາທີສຸ ສໂມສຣຓຎ຺ຊານໍຯ "ທກ຺ຂິຓາປໂຖ ຄຸນ຺ນໍ ອາຍຕນ"ນ຺ຕິອາທີສຸ ສຎ຺ຊາຕິເທໂສຯ "ຕຕ຺ຣ ຕຕ຺ເຣວ ສກ຺ຂິພ຺ພຕໍ ປາປຸຓາຕິ ສຕິ ສຕິອາຍຕເນ"ຕິ ອາທີສຸ (ມຯ ນິຯ ໓໗໑໘໕; ອຯ ນິຯ ໓໗໑໐໘) ກາຣຓໍ ອາຍຕນນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິຯ ຈກ຺ຂາທີສຸ ຈ ເຕ ເຕ ຈິຕ຺ຕເຈຕສິກາ ທມ຺ມາ ນິວສນ຺ຕິ ຕທາຍຕ຺ຕວຸຕ຺ຕິຕາຍາຕິ ຈກ຺ຂາທໂຍ ເຕສໍ ນິວາສຎ຺ຊານໍຯ ຕຕ຺ຖ ຈ ເຕ ອາກິຓ຺ຓາ ຕນ຺ນິສ຺ສິຕຕ຺ຕາຕິ ເຕ ເນສໍ ອາກໂຣ, ສໂມສຣຓຎ຺ຊານຎ຺ຈ ຕຕ຺ຖ ວຕ຺ຖຸທ຺ວາຣາລມ຺ພນວເສນ ສໂມສຣຓໂຕ, ສຎ຺ຊາຕິເທໂສ ຈ ຕນ຺ນິສ຺ສຍວເສນ ເຕສໍ ຕຕ຺ເຖວ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິໂຕ, ກາຣຓຎ຺ຈ ຕທພາເວ ເຕສໍ ອພາວໂຕຕິຯ ອິຕິ ນິວາສຎ຺ຊານຎ຺ເຊນ, ອາກຣຎ຺ເຊນ, ສໂມສຣຓຎ຺ຊານຎ຺ເຊນ, ສຎ຺ຊາຕິເທສຎ຺ເຊນ, ກາຣຓຎ຺ເຊນາຕິ ອິເມຫິ ກາຣເຓຫິ ຈກ຺ຂາທີນິ ອາຍຕນານີຕິ ວຸຈ຺ຈນ຺ຕິຯ ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ "ຉນ຺ເນຕໍ ອຊ຺ຌຕ຺ຕິການໍ ອາຍຕນານ"ນ຺ຕິຯ

ຍທິປິ ຣູປາທໂຍປິ ທມ຺ມາ "ຣູປໍ ໂລເກ ປິຍຣູປໍ ສາຕຣູປໍ, ເອຕ຺ເຖສາ ຕຓ຺ຫາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊມານາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕີ"ຕິ ຕຓ຺ຫາວຕ຺ຖຸພາວ ໂຕ ປິຍຣູປສາຕຣູປພາເວນ ວຸຕ຺ຕາຯ ຈກ຺ຂາທີເກ ປນ ມຸຎ຺ຈິຕ຺ວາ ອຕ຺ຕພາວປຎ຺ຎຕ຺ຕິຍາ ອພາວໂຕ "ມມ ຈກ຺ຂຸ ມມ ໂສຕ"ນ຺ ຕິອາທິນາ ອທິກສິເນຫວຕ຺ຖຸພາເວນ ຈກ຺ຂາທໂຍ ສາຕິສຍໍ ປິຍຣູປໍ ສາຕຣູປນ຺ຕິ ນິທ຺ເທສໍ ອຣຫນ຺ຕີຕິ ທສ຺ເສຕຸໍ "ປິຍຣູປໍ ສາ ຕຣູປນ຺ຕິ ໂຂ, ກິກ຺ຂເວ, ຉນ຺ເນຕໍ ອຊ຺ຌຕ຺ຕິການໍ ອາຍຕນານໍ ອທິວຈນ"ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ

ໂອຣມ຺ກາຄິຍານນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ໂອຣໍ ວຸຈ຺ຈຕິ ກາມທາຕຸ, ຕປ຺ປຣິຍາປນ຺ນາ ໂອຣມ຺ກາຄາ, ປຈ຺ຈຍກາເວນ ເຕສໍ ຫິຕາຕິ ໂອຣມ຺ກາຄິ ຍາຯ ຍສ຺ສ ສໍວິຊ຺ຊນ຺ຕິ, ຕໍ ປຸຄ຺ຄລໍ ວຎ຺ຏສ຺ມິໍ ສໍໂຍເຊນ຺ຕິ ພນ຺ທນ຺ຕີຕິ ສໍໂຍຊນານິຯ ສກ຺ກາຍທິຎ຺ຊິວິຈິກິຈ຺ຉາສີລພ຺ພຕປຣາມາສ ກາມຣາຄພ຺ຍາປາທານໍ ເອຕໍ ອທິວຈນໍຯ ເຕ ຫິ ກາມກວູປຄານໍ ສງ຺ຂາຣານໍ ປຈ຺ຈຍາ ຫຸຕ຺ວາ ຣູປາຣູປທາຕຸໂຕ ເຫຎ຺ຊາກາເວນ ນິຫີນກາເວນ ໂອຣມ຺ກາຄກູເຕນ ກາມກເວນ ສຕ຺ເຕ ສໍໂຍເຊນ຺ຕີຯ ເອເຕເນວ ເຕສໍ ເຫຎ຺ຊາຣຫທສທິສຕາ ທີປິຕາຕິ ທຎ຺ຊພ຺ ພາຯ ອູມິກຍນ຺ຕິໂຂ, ກິກ຺ຂເວ, ໂກທຸປາຍາສສ຺ເສຕໍ ອທິວຈນນ຺ຕິ ກາຍຕິ ເອຕສ຺ມາຕິ ກຍໍ, ອູມີ ເອວ ກຍນ຺ຕິ ອູມິກຍໍຯ ກຸຊ຺ຌນຎ຺ເຊນ ໂກໂທ, ສ຺ເວວ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ສຣີຣສ຺ສ ຈ ອກິປ຺ປມທ຺ທນປເວທນຸປ຺ປາທເນນ ທລ຺ຫໍ ອາຍາສນຎ຺ເຊນ ອຸປາຍາໂສຯ

ເອຕ຺ຖ ຈ ອເນກວາຣໍ ປວຕ຺ຕິຕ຺ວາ ອຕ຺ຕນາ ສມເວຕໍ ສຕ຺ຕໍ ອຊ຺ໂຌຕ຺ຖຣິຕ຺ວາ ສີສໍ ອຸກ຺ຂິປິຕຸໍ ອທຕ຺ວາ ອນຍພ຺ຍສນາປາທເນນ ໂກທຸປາຍາສສ຺ສ ອູມິສທິສຕາ ທຎ຺ຊພ຺ພາຯ ຕຖາ ກາມຄຸຓານໍ ກິເລສາກິກູເຕ ສຕ຺ເຕ ອິໂຕ ຈ ເອຕ຺ໂຕ, ເອຕ຺ໂຕ ຈ ອິໂຕຕິ ເອວໍ

ມນາປີຍຣູປາທິວິສຍສງ຺ຂາເຕ ອຕ຺ຕນິ ສໍສາເຣຕ຺ວາ ຍຖາ ຕໂຕ ພຫິພູເຕ ເນກ຺ຂມ຺ເມ ຈິຕ຺ຕມ຺ປິ ນ ອຸປ຺ປ຺ຊ຺ຊຕິ ເອວໍ ອາວຸຜເຕ຺ວາ ພຸຍສນາປາຫເນນ ອາວຸຜສທິສຕາ ທຜ຺ຖພ຺ພາຯ ຍຖາ ປນ ຄຫຣກ຺ຂໂສປິ ອາຣກ຺ຂຣຫິຕໍ ອຕ຺ຕໂນ ໂຄຈຣພູມິຄຕໍ ປຸຣິສໍ ອກິກ຺ຍ຺ຍ ຄເຫຕ຺ວາ ອໂຄຈເຣ ກິຕມ຺ປິ ຣກ຺ຂສມາຍາຍ ໂຄຈຣໍ ເນຕ຺ວາ ເກຣວຣູປທສ຺ສນາທິນາ ອວສໍ ອຕ຺ຕໂນ ອຸປກາຣໍ ກາຕຸໍ ອສມຕ຺ຖໍ ກຕ຺ວາ ອນ຺ວາວິສິຕ຺ວາ ວຕ຺ຕພລໂກຄຍສສ຺ເຂທີປີ ວິໂຍເຊນ຺ໂຕ ມທນ຺ຕໍ ອນຍພ຺ຍສນໍ ອາປາເທຕິ, ເອວໍ ມາຕ຺ຄາໂມປິ ໂຍນິໂສມນສິກາຣຣຫິຕໍ ອວິຣປຸຣິສໍ ອິຕ຺ຖິກ຺ຕ຺ຕກູເຕທີ ອຕ຺ຕໂນ ທາວກາວວິລາເສທີ ອກິກ຺ຍ຺ຍ ຄເຫຕ຺ວາ ວິຣຊາຕິຍມ຺ປິ ອຕ຺ຕໂນ ຣູປາທີທີ ປໂລກນວເສນ ອິຕ຺ຖິມາຍາຍ ອນ຺ວາວິສິຕ຺ວາ ອວສໍ ອຕ຺ຕໂນ ອຸປກາຣສມ຺ເມ ສີລາທໂຍ ສມ຺ປາເທຕຸໍ ອສມຕ຺ຖໍ ກໂຣນ຺ໂຕ ຄຸຕາວຕ຺ຕາທີທີ ວິໂຍເຊຕ຺ວາ ມທນ຺ຕໍ ອນຍພ຺ຍສນໍ ອາປາເທຕິ, ເອວໍ ມາຕ຺ຄາມສ຺ສ ຄຫຣກ຺ຂສສທິສຕາ ທຜ຺ຖພ຺ພາຯ ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ອາວຸຜນ຺ຕິ ໂຂ, ກິກ຺ຂເວ, ປຍ຺ຈນ຺ເນຕໍ ກາມຄຸຕານໍ ອທິວຈນໍ, ຄຫຣກ຺ຂໂສຕິ ໂຂ, ກິກ຺ຂເວ, ມາຕຸຄາມສ຺ເສຕໍ ອທິວຈນ’’ນ຺ຕິຯ

ປຜິໂສໂຕຕິ ໂຂ ກິກ຺ຂເວ ເນກ຺ຂມ຺ມສ຺ເສຕໍ ອທິວຈນນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ປພ຺ພຊ຺ຊາ ສທ ອຸປຈາເຣນ ປຖມຊ຺ຊານໍ ວິປສ຺ສນາປຍ຺ຍາ ຈ ນິພ຺ພານຍ຺ຈ ເນກ຺ຂມ຺ມໍ ນາມຯ ສພ຺ເພປີ ກຸສລາ ຮມ຺ມາ ເນກ຺ຂມ຺ມໍ ນາມຯ ວຸຕ຺ຕຍ຺ເຫຕໍ –

‘‘ປພ຺ພຊ຺ຊາ ປຖມໍ ຊານໍ, ນິພ຺ພານຍ຺ຈ ວິປສ຺ສນາ;

ສພ຺ເພປີ ກຸສລາ ຮມ຺ມາ, ເນກ຺ຂມ຺ມນ຺ຕິ ປວຸຈ຺ຈເຣ’’ຕິຯ

ອິເມສໍ ປນ ປພ຺ພຊ຺ຊາທີນໍ ຕຕ຺ຫາໂສຕສ຺ສ ປຜິໂລມໂຕ ປຜິໂສຕສທິສຕາ ເວທິຕພ຺ພາຯ ອວິເສເສນ ທີ ຮມ຺ມວິນໂຍ ເນກ຺ຂມ຺ມໍ, ຕສ຺ສ ອທິຜ຺ຖານໍ ປພ຺ພຊ຺ຊາ ຈ, ຮມ຺ມວິນໂຍ ຈ ຕຕ຺ຫາໂສຕສ຺ສ ປຜິໂສຕໍ ວຸຈ຺ຈຕິຯ ວຸຕ຺ຕຍ຺ເຫຕໍ –

‘‘ປຜິໂສຕຄາມີ ນິປຸຕໍ, ຄມ຺ກີຣໍ ທຸທ຺ທສໍ ອຕຸໍ;

ຣາຄຣຕ຺ຕາ ນ ທກ຺ຂນ຺ຕິ, ຕໂມຂນ຺ເຮນ ອາວຸຕາ’’ຕິຯ (ທີຯ ນິຯ ໒໔໖; ມຯ ນິຯ ໑໔໘໑; ສໍຯ ນິຯ ໑໑໗໔);

ວິຣິຍາຣມ຺ກສ຺ສາຕິ ຈຕຸພ຺ພິຮສມ຺ມປ຺ປຮານວິຣິຍສ຺ສຯ ຕສ຺ສ ກາໂມຒາທິໂກທຕຕ຺ຫາໂສຕສນ຺ຕຣຕສ຺ສ ຫຕ຺ເຖທີ ປາເທທີ ຈຕຸຣງ຺ຄນທີໂສຕສນ຺ຕຣຕວາຍາມສ຺ສ ສທິສຕາ ປາກຜາເຍວຯ ຕຖາ ນທີໂສຕສ຺ສ ຕີເຣ ກິຕສ຺ສ ຈກ຺ຂຸມໂຕ ປຸຣິສສ຺ສ ກາມາທີ ຈຕຸພ຺ພິຮມ຺ປີ ໂອໍ ຕຣິຕ຺ວາ ຕສ຺ສ ປຣຕີຣພູເຕ ນິພ຺ພານຖເລ ກິຕສ຺ສ ປຍ຺ຈທີ ຈກ຺ຂູທີ ຈກ຺ຂຸມໂຕ ກຄວໂຕ ສທິສກາໂວຯ ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ຈກ຺ຂຸມາ ປຸຣິໂສ…ເປ… ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຮສ຺ສາ’’ຕິຯ

ຕຕ຺ຣິທໍ ໂອປມ຺ມສໍສນ຺ທນໍ – ນທີໂສໂຕ ວິຍ ອນຸປ຺ປພນ຺ຮວເສນ ປວຕ຺ຕມາໂນ ຕຕ຺ຫາໂສໂຕ, ເຕນ ວຸຍ຺ຫມາໂນ ປຸຣິໂສ ວິຍ ອນມຕຄ຺ເຄ ສໍສາຣວຜ຺ເຜ ປຣິພ຺ກມນ຺ໂຕ ຕຕ຺ຫາໂສເຕນ ວຸຍ຺ຫມາໂນ ສຕ຺ໂຕ, ຕສ຺ສ ຕຕ຺ຖ ປີຍຣູປສາຕຣູປວຕ຺ຖຸສ຺ມິ ອກິນິເວໂສ ວິຍ ອິມສ຺ສ ຈກ຺ຂາທີສຸ ອກິນິເວໂສ, ສວູມິສາວຸຜສຄຫຣກ຺ຂໂສ ເທຜ຺ຖາຣຫໂທ ວິຍ ໂກສຸປາຍາສປຍ຺ຈກາມຄຸຕາ ມາຕຸຄາມສມາກຸໂລ ປຍ຺ໂຈຣມ຺ກາຄິຍສໍໂຍຊນສມູໂທ, ຕມຕ຺ຖໍ ຍຖາກູຕໍ ວິທິຕ຺ວາ ຕສ຺ສ ນທີໂສຕສ຺ສ ປຣຕີເຣ ກິໂຕ ຈກ຺ຂຸມາ ປຸຣິໂສ ວິຍ ສກລໍ ສໍສາຣາທີນວໍ ສພ຺ພຍ຺ຈ ເຍຍ຺ຍຮມ຺ມໍ ຍຖາກູຕໍ ວິທິຕ຺ວາ ຕຕ຺ຫາໂສຕສ຺ສ ປຣຕີຣພູເຕ ນິພ຺ພານຖເລ ກິໂຕ ສມນ຺ຕຈກ຺ຂຸ ກຄວາ, ຕສ຺ສ ປຸຣິສສ຺ສ ຕສ຺ມິ ນທິຍາ ໂສເຕນ ວຸຍ຺ຫມາເນ ປຸຣິເສ ອນຸກມ຺ປາຍ ຣຫທສ຺ສ ຣຫທາທີນວສ຺ສ ຈ ອາຈິກ຺ຂນໍ ວິຍ ຕຕ຺ຫາໂສເຕນ ວຸຍ຺ຫມານສ຺ສ ສຕ຺ຕສ຺ສ ມຫາກຣຸຕາຍ ກຄວໂຕ ຕຕ຺ຫາທີນໍ ຕທາທີນວສ຺ສ ຈ ວິກາວນາ, ຕສ຺ສ ວຈນໍ ອສທ຺ທຫິຕ຺ວາ ອນຸໂສຕຄາມິໂນ ຕສ຺ສ ປຸຣິສສ຺ສ ຕສ຺ມິ ຣຫເທ ມຣຕປ຺ປຕ຺ຕິມຣຕມຕ຺ຕທຸກ຺ຂປ຺ປຕ຺ຕິໂຍ ວິຍ ກຄວໂຕ ວຈນໍ ອສມ຺ປຜິຈ຺ຉນ຺ຕສ຺ສ ອປາຍຸປ຺ປຕ຺ຕິ, ສຸຄຕິຍໍ ທຸກ຺ຂຸປ຺ປຕ຺ຕິ ຈ, ຕສ຺ສ ປນ ວຈນໍ ສທ຺ທຫິຕ຺ວາ ຫຕ຺ເຖທີ ຈ ປາເທທີ ຈ ວາຍາມກຣຕໍ ວິຍ ເຕນ ຈ ວາຍາເມນ ປຣຕີຣໍ ປຕ຺ວາ ສຸເຂນ ຍຖິຈ຺ຉິຕຜ຺ຖານຄມນໍ ວິຍ ກຄວໂຕ ວຈນໍ ສມ຺ປຜິຈ຺ຉິຕ຺ວາ ຕຕ຺ຫາທີສຸ ອາທີນວໍ ປສ຺ສິຕ຺ວາ ຕຕ຺ຫາໂສຕສ຺ສ ປຜິໂສຕປພ຺ພຊ຺ຊາທິເນກ຺ຂມ຺ມວເສນ ວິຣິຍາຣມ຺ໂກ, ອາຣທ຺ຮວິຣິຍສ຺ສ ຈ ເຕເນວ ວິຣິຍາຣມ຺ເກນ ຕຕ຺ຫາໂສຕາຕິກ຺ກມນໍ ນິພ຺ພານຕີຣໍ ປຕ຺ວາ ອຣຫຕ຺ຕຜລສມາປຕ຺ຕິວເສນ ຍຖາຣຸຈິ ສຸຂວິຫາໂຣຕິຯ

ຄາຖາສຸ ສຫາປີ ທຸກ຺ເຂນ ຊເຫຍ຺ຍ ກາເມຕິ ຊານມຄ຺ຄາຮິຄມຕ຺ຖໍ ສມຖວິປສ຺ສນານ຺ໂຍຄໍ ກໂຣນ຺ໂຕ ກິກ຺ຂຸ ຍທິປິ ເຕສໍ

ປຸພ຺ພຠາຄປຏິປທາ ກິຈ຺ເຉນ ກສິເຣນ ສມ຺ປຊ຺ຊຕິ, ນ ສຸເຂນ ວິຖີ ໂອຕຣຕິ ປຸພ຺ພຠາຄຠາວນາຍ ກິເລສານໍ ພລວຠາວໂຕ, ອິນ຺ທ຺ຣິຍານໍ ວາ ອຕິກ຺ຂຠາວໂຕ. ຕຖາ ສຕິ ສຫາປິ ທຸກ຺ເຂນ ຊເຫຍ຺ຍ ກາເມ, ປຐມຊ຺ຌາເນນ ວິກ຺ຂມ຺ເຠນ຺ໂຕ ຕຕິຍມຄ຺ເຄນ ສມຸຈ຺ຉິນ຺ທນ຺ໂຕ ກິເລສກາເມ ປຊເຫຍ຺ຍ. ເອເຕນ ທຸກ຺ຂປຏິປເທ ຌານມຄ຺ເຄ ທສ຺ເສຕິ.

ໂຍຄກ຺ເຂມໍ ອາຍຕິໍ ປຕ຺ຖຍາໂນຕິ ອນາຄາມິຕໍ ອຣຫຕ຺ຕໍ ອິຈ຺ຉນ຺ໂຕ ອາກງ຺ຂມາໂນ. ອຍຎ຺ເຫຕ຺ຖ ອຘິປ຺ປາໂຍ – ຍທິປິ ເອຕຣຫິ ກິຈ຺ເຉນ ກສິເຣນ ຌານປຸຣິມມຄ຺ເຄ ອຘິຄຈ຺ຉາມິ, ອິເມ ປນ ນິສ຺ສາຍ ອຸປຣິ ອຣຫຕ຺ຕໍ ອຘິຄນ຺ຕ຺ວາ ກຕກິຈ຺ໂຈ ປຫີນສພ຺ພທຸກ຺ໂຂ ຠວິສ຺ສາມີຕິ ສຫາປິ ທຸກ຺ເຂນ ຌານາທີຫິ ກາເມ ປຊເຫຍ຺ຍາຕິ. ອຖ ວາ ໂຍ ກາມວິຕກ຺ກພຫຸໂລ ປຸຄ຺ຄໂລ ກລ຺ຍາຓມິຕ຺ຕສ຺ສ ວເສນ ປພ຺ພຊ຺ຊໍ ສີລວິໂສຘນໍ ຌານາທີນໍ ປຸພ຺ພຠາຄປຏິປຕ຺ຕິໍ ວາ ປຏິປຊ຺ຊນ຺ໂຕ ກິຈ຺ເຉນ ກສິເຣນ ອສ຺ສຸມຸໂຂ ໂຣທມາໂນ ຕໍ ວິຕກ຺ກໍ ວິກ຺ຂມ຺ເຠຕິ, ຕໍ ສນ຺ຘາຍ ວຸຕ຺ຕໍ "ສຫາປິ ທຸກ຺ເຂນ ຊເຫຍ຺ຍ ກາເມ"ຕິ. ໂສ ຫິ ກິຈ຺ເຉນປິ ກາເມ ປຊຫນ຺ໂຕ ຌານໍ ນິພ຺ພຕ຺ເຕຕ຺ວາ ຕໍ ຌານໍ ປາທກໍ ກຕ຺ວາ ວິປ຺ສ຺ສນ຺ໂຕ ອນຸກ຺ກເມນ ອຣຫຕ຺ເຕ ປຕິຏ຺ຐເຫຍ຺ຍ. ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ 'ໂຍຄກ຺ເຂມໍ ອາຍຕິໍ ປຕ຺ຖຍາໂນ'ຕິ.

ສມ຺ມປ຺ປຎ຺ຎາໂຍຕິ ວິປ຺ສ຺ສນາສຫິຕາຍ ມຄ຺ຄປ຺ຎ຺ຎາຍ ສມ຺ມເທວ ປຊານນ຺ໂຕ. ສຸວິມຸຕ຺ຕຈິຕ຺ໂຕຕິ ຕສ຺ສ ອຣິຍມຄ຺ຄາຘິຄມສ຺ສ ອນນ຺ຕຣໍ ຜລວິມຸຕ຺ຕິຍາ ສຸຏ຺ຐຸ ວິມຸຕ຺ຕຈິຕ຺ໂຕ. ວິມຸຕ຺ຕິຍາ ຜສ຺ສເຍ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖາຕິ ຕສ຺ມິໍ ຕສ຺ມິໍ ມຄ຺ຄຜລາຘິຄມນກາເລ ວິມຸຕ຺ຕິໍ ນິພ຺ພານໍ ຜສ຺ສເຍ ຜຸເສຍ຺ຍ ປາປຸເຓຍ຺ຍ ອຘິຄຈ຺ເຉຍ຺ຍ ສຈ຺ຉິກເຣຍ຺ຍ. ອຸປໂຍຄຕ຺ເຖ ຫິ 'ວິມຸຕ຺ຕິຍາ'ຕິ ອິທໍ ສາມິວຈນໍ. ວິມຸຕ຺ຕິຍາ ວາ ອາຣມ຺ມຓຠູຕາຍ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ຕໍຕໍຜລສມາປຕ຺ຕິກາເລ ອຕ຺ຕໂນ ຜລຈິຕ຺ຕໍ ຜສ຺ສເຍ ຜຸເສຍ຺ຍ ປາປຸເຓຍ຺ຍ, ນິພ຺ພາໂນຄຘາຍ ຜລສມາປຕ຺ຕິຍາ ວິຫເຣຍ຺ຍາຕິ ອຕ຺ໂຖ. ສ ເວທຄູຕິ ໂສ ເວທສງ຺ຂາເຕນ ມຄ຺ຄຎາເຓນ ຈຕຸນ຺ນໍ ສຈ຺ຈານໍ ຄຕ຺ຕາ ປຏິວິທ຺ຘຕ຺ຕາ ເວທຄູ. ໂລກນ຺ຕຄູຕິ ຂນ຺ຘໂລກສ຺ສ ປຣິຍນ຺ຕໍ ຄໂຕ. ເສສໍ ສຸວິຎ຺ເຎຍ຺ຍເມວ.

ທສມສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາ.

໑໑. ຈຣສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ

໑໑໐. ເອກາທສເມ ຈຣໂຕຕິ ຄຈ຺ຉນ຺ຕສ຺ສ, ຈງ຺ກມນ຺ຕສ຺ສ ວາ. ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ກາມວິຕກ຺ໂກ ວາຕິ ວຕ຺ຖຸກາເມສຸ ອວີຕຣາຄຕາຍ ຕາທິເສ ປຈ຺ຈເຍ ກາມປຏິສໍຍຸຕ຺ໂຕ ວາ ວິຕກ຺ໂກ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ເຈ, ຍທິ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ. ພ຺ຍາປາທວິຕກ຺ໂກ ວາ ວິຫິໍສາວິຕກ຺ໂກ ວາຕິ ອາຆາຕນິມິຕ຺ຕພ຺ຍາປາທປຏິສໍຍຸຕ຺ໂຕ ວາ ວິຕກ຺ໂກ, ເລຎ຺ຎຸທຓ຺ຑາທີຫິ ປຣວິເຫຐນວເສນ ວິຫິໍສາປຏິສໍຍຸຕ຺ໂຕ ວາ ວິຕກ຺ໂກ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ເຈຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘ. ອຘິວາເສຕີຕິ ຕໍ ຍຖາວຸຕ຺ຕໍ ກາມວິຕກ຺ກາທິໍ ຍຖາປຈ຺ຈຍໍ ອຕ຺ຕໂນ ຈິຕ຺ເຕ ອຸປ຺ປນ຺ນໍ "ອິຕິປາຍໍ ວິຕກ຺ໂກ ປາປໂກ, ອິຕິປິ ອກຸສໂລ, ອິຕິປິ ສາວຊ຺ໂຊ, ໂສ ຈ ໂຂ ອຕ຺ຕພ຺ຍາພາຘາຍປິ ສໍວຕ຺ຕຕີ"ຕິອາທິນາ ນເຍນ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂຓາຍ ອຠາວໂຕ ອຘິວາເສຕິ ອຕ຺ຕໂນ ຈິຕ຺ຕໍ ອາໂຣເປຕ຺ວາ ວາເສຕິ ເຈ. ອຘິວາເສນ຺ໂຕເຍວ ຈ ນປ຺ປຊຫຕິ ຕທງ຺ຄາທິປ຺ປຫານວເສນ ນ ປຏິນິສ຺ສຊ຺ຊຕິ, ຕໂຕ ເອວ ນ ວິໂນເທຕິ ອຕ຺ຕໂນ ຈິຕ຺ຕສນ຺ຕານໂຕ ນ ນຸທຕິ ນ ນີຫຣຕິ, ຕຖາ ອວິໂນທນ຺ໂຕ ນ ພ຺ຍນ຺ຕີກໂຣຕິ ນ ວິຄຕນ຺ຕໍ ກໂຣຕິ. ອາຕາປີ ປຫິຕຕ຺ໂຕ ຍຖາ ເຕສໍ ອນ຺ໂຕປິ ນາວສິສ຺ສຕິ ອນ຺ຕມໂສ ຠງ຺ຄມຕ຺ຕມ຺ປິ ເອວໍ ກໂຣຕິ, ອຍໍ ປນ ຕຖາ ນ ກໂຣຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ. ຕຖາຠູໂຕວ ນ ອນຠາວໍ ຄເມຕິ ອນຸ ອນຸ ອຠາວໍ ນ ຄເມຕິ. ນ ປຊຫຕິ ເຈ, ນ ວິໂນເທຕິ ເຈຕິອາທິນາ ເຈ-ສທ຺ທໍ ໂຍເຊຕ຺ວາ ອຕ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພ.

ຈຣນ຺ຕິ ຈຣນ຺ໂຕ. ເອວໍຠູໂຕຕິ ເອວໍ ກາມວິຕກ຺ກາທິປາປວິຕກ຺ເກຫິ ສມງ຺ຄີຠູໂຕ. ອນາຕາປີອໂນຕ຺ຕາປີຕິ ກິເລສານໍ ອາຕາປນສ຺ສ ວີຣິຍສ຺ສ ອຠາເວນ ອນາຕາປີ, ປາປຕ຺ຕຣາສອາຕາປນປຣິຕາປນລກ຺ຂຓສ຺ສ ໂອຕ຺ຕປ຺ປສ຺ສ ອຠາເວນ ອໂນຕ຺ຕາປີ. ສຕຕໍ ສມິຕນ຺ຕິ ສພ຺ພກາລໍ ນິຣນ຺ຕຣໍ. ກຸສີໂຕ ຫີນວີຣິໂຍຕິ ກຸສເລຫິ ຘມ຺ເມຫິ ປຣິຫາຍິຕ຺ວາ ອກຸສລປກ຺ເຂ ກຸຈ຺ຉິຕໍ ສີທນ຺ໂຕ ໂກສຊ຺ຊສມນ຺ນາຄເມນ ຈ ກຸສີໂຕ, ສມ຺ມປ຺ປຘານວີຣິຍາຠາເວນ ຫີນວີຣິໂຍ ວີຣິຍວິຣຫິໂຕຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ ກຖີຍຕິ. ຐິຕສ຺ສາຕິ ຄມນໍ ອຸປຈ຺ຉິນ຺ທິຕ຺ວາ ຕິຏ຺ຐໂຕ. ສຍໂນຣິຍາປຖສ຺ສ ວິເສສໂຕ ໂກສຊ຺ຊປກ຺ຂິກຕ຺ຕາ ຍຖາ ຕໍສມງ຺ຄີໂນ ວິຕກ຺ກາ ສມ຺ຠວນ຺ຕິ, ຕໍ ທສ຺ເສຕຸໍ "ຊາຄຣສ຺ສາ"ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ.

ສຸກ຺ກປກ຺ເຂ ຕຎ຺ເຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ນາຘິວາເສຕີຕິ ອາຣທ຺ຘວີຣິຍສ຺ສາປິ ວິຫຣໂຕ ອນາທິມຕິ ສໍສາເຣ ຈິຣກາລຠາວິເຕນ ຕຖາຣູປປ຺ປຈ຺ຈຍສມາໂຍເຄນ ສຕິສມ຺ໂມເສນ ວາ ກາມວິຕກ຺ກາທິ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ເຈ, ຕໍ ຠິກ຺ຂຸ ອຕ຺ຕໂນ ຈິຕ຺ຕໍ ອາໂຣເປຕ຺ວາ ນ

ວາເສຕິ ເຈ, ອພຸກາມຸຕເຣ ນ ວາເສຕິ ເຈຕິ ອຕ຺ໂຖ຺. ອນຣິວາເສນ຺ໂຕ ກິ ກໂຣຕິຕິ? ປ຺ຊຫຕິ ລຫ຺ເຫຕິ຺. ກິ ກຈວຣໍ ວິຍ ປີຜເກນ? ນ ຫິ, ອປີຈ ໂຂ ຕໍ ວິໂນເທຕິ ນຸທຕິ ນີຫຣຕິ຺. ກິ ພລິພທ຺ທໍ ວິຍ ປີໂຕເທນ? ນ ຫິ, ອຖ ໂຂ ນໍ ພຸຍນ຺ຕິກໂຣຕິ ວິຄຕນ຺ຕໍ ກໂຣຕິ຺. ຍຖາ ເຕສໍ ອນ຺ໂຕປີ ນາວສິສ຺ສຕິ ອນ຺ຕມໂສ ກຽຄມຕ຺ຕມ຺ປີ, ຕຖາ ເຕ ກໂຣຕິ຺. ກຖໍ ປນ ເຕ ຕຖາ ກໂຣຕິ? ອນກາວໍ ຄເມຕິ ອນຸ ອນຸ ອກາວໍ ຄເມຕິ, ວິກ຺ຂມ຺ການປ຺ປຫາເນນ ຍຖາ ສຸວິກ຺ຂມ຺ກິຕາ ໂຫນ຺ຕິ ຕຖາ ເນ ກໂຣຕີຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ຺.

ເອວໍກູໂຕຕິອາທີສຸ ເອວໍ ກາມວິຕກ຺ກາທີນໍ ອນຣິວາສເນນ ສຸວິສຸທ຺ຬາສໂຍ ສມາໂນ ຕາຍ ຈ ອາສຍສມ຺ປຕ຺ຕິຍາ ຕນ຺ນິມິຕ຺ ຕາຍ ຈ ປໂຍຄສມ຺ປຕ຺ຕິຍາ ປຣິສຸທ຺ຬສີໂລ ອິນ຺ທ຺ຣິເຍສຸ ຄຸຕ຺ຕທ຺ວາໂຣ ໂກຊເນ ມຕ຺ຕລ຺ລູ ສຕິສມ຺ປຊລ຺ເລນ ສມນ຺ນາຄໂຕ ຊາຄຣິຍໍ ອນຸຍຸຕ຺ໂຕ ຕທຽຄາທິວເສນ ກິເລສານໍ ອາຕາປນລກ຺ຂເຕນ ວີຣິເຍນ ສມນ຺ນາຄຕຕ຺ຕາ ອາຕາປີ, ສພ຺ພໂສ ປາປຸຕ຺ຣາເສນ ສມນ຺ນາຄຕຕ຺ຕາ຺. ໂອຕ຺ຕາປີ ສຕຕໍ ຣຕ຺ຕິນ຺ທິວໍ, ສມິຕໍ ນິຣນ຺ຕຣໍ ສມຖວິປ຺ສ຺ສນາກາວນານຸໂຍຄວເສນ ຈຕຸພ຺ພິຬສມ຺ມປ຺ປ຺ຬານສິທ຺ຬິຍາ, ອາຣທ຺ຬວີຣິໂຍ ປຫິຕຕ຺ໂຕ ນິພ຺ພານໍ ປຕິເປສິຕຈິຕ຺ໂຕຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ ກຖິຍຕິຕິ ອຕ຺ໂຖ຺. ເສສໍ ວຸຕ຺ຕນຍເມວ຺.

ຄາຖາສຸ ເຄຫນິສ຺ສິຕນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ເຄຫວາສີຫິ ອປຣິຈ຺ຈຕ຺ຕຕ຺ຕາ ເຄຫວາສີນໍ ສກາວຕ຺ຕາ ເຄຫຬມ຺ມຕ຺ຕາ ວາ ເຄຫໍ ວຸຈ຺ຈຕິ ວຕ຺ຖຸກາໂມ຺. ອຖ ວາ ເຄຫປ຺ຕິພທ຺ຬກາວໂຕ ກິເລສກາມານໍ ນິວາສຜ຺ຖານກາວໂຕ ຕໍວຕ຺ຖຸກຕ຺ຕາ ວາ ກາມວິຕກ຺ກາທິ ເຄຫນິສ຺ສິຕໍ ນາມ຺. ກຸມ຺ມຄ຺ຄໍ ປຕິປນ຺ໂນຕິ ຍສ຺ມາ ອຣິຍມຄ຺ຄສ຺ສ ອຸປ຺ປຖກາວໂຕ ອກິຊ຺ຊາທໂຍ ຕເທກຜ຺ຖຬມ຺ມາ ຈ ກຸມ຺ມຄ຺ໂຄ, ຕສ຺ມາ ກາມວິຕກ຺ກາທິພທ຺ໂລ ປຸຄ຺ຄໂລ ກຸມ຺ມຄ຺ຄໍ ປຕິປນ຺ໂນ ນາມ຺. ໂມຫເນຍ຺ເຍສຸ ມຸຈ຺ຈິໂຕຕິ ໂມຫສໍວຕ຺ຕນິເຍສຸ ຣູປາທີສຸ ມຸຈ຺ຈິໂຕ ສມ຺ມຕ຺ໂຕ ອຊ຺ໂຊປນ຺ໂນ຺. ສມ຺ໂພທິນ຺ຕິ ອຣິຍມຄ຺ຄຬາຕໍ຺. ຝຸຜ຺ຖຸນ຺ຕິ ຝຸສິຕຸໍ ປຕ຺ຕຸໍ, ໂສ ຕາທິໂສ ມິຈ຺ຈາສງ຺ກປ຺ປໂຄຈໂຣ ອກພ຺ໂພ, ນ ກທາຈິ ຕໍ ປາປຸຕາຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ຺.

ວິຕກ຺ກໍ ສມຍິຕ຺ວານາຕິ ຍຖາວຸຕ຺ຕໍ ມິຈ຺ຈາວິຕກ຺ກໍ ປຕິສງ຺ຂານກາວນາພເລຫິ ວູປສເມຕ຺ວາ຺. ວິຕກ຺ກູປສເມ ຣໂຕຕິ ນວນ຺ນມ຺ປີ ມຫາວິຕກ຺ການໍ ອຈ຺ຈນ຺ຕວູປສມກູເຕ ອຣຫຕ຺ເຕ ນິພ຺ພາເນ ເອວ ວາ ອຊ຺ຊາສເຍນ ຣໂຕ ອກິຣໂຕ຺. ກພ຺ໂພ ໂສ ຕາທິໂສຕິ ໂສ ຍຖາວຸຕ຺ໂຕ ສມ຺ມາ ປຕິປຊ຺ຊມາໂນ ປຸຄ຺ຄໂລ ປຸພ຺ພກາເຄ ສມຖວິປ຺ສ຺ສນາພເລນ ສພ຺ພວິຕກ຺ເກ ຍຖາຣຫໍ ຕທຽຄາທິວເສນ ວູປສເມຕ຺ວາ ຖິໂຕ, ວິປ຺ສ຺ສນໍ ອຸສ຺ສຸກ຺ກາເປຕ຺ວາ ມຄ຺ຄປຕິປາຕິຍາ ອຣຫຕ຺ຕມຄ຺ຄຬາຕສງ຺ຂາຕໍ ນິພ຺ພານສງ຺ຂາຕລ຺ຈ ອນຸຕ຺ຕຣໍ ສມ຺ໂພຬີ ຝຸຜ຺ຖຸໍ ອຬິຄນ຺ຕຸໍ ກພ຺ໂພ ສມຕ຺ໂຖຕິ຺.

ເອກາທສມສຸຕ຺ຕວຕ຺ຕນາ ນິຜ຺ຖິຕາ຺.

໑໘຺. ສມ຺ປນ຺ນສີລສຸຕ຺ຕວຕ຺ຕນາ

໑໑໑຺. ທ຺ວາທສເມ ສມ຺ປນ຺ນສີລາຕິ ເອຕ຺ຖ ຕິວິຬໍ ສມ຺ປນ຺ນໍ ປຣິປຸຕ຺ຕສມງ຺ຄິມຬຸຣວເສນ຺. ເຕສຸ –

‘‘ສມ຺ປນ຺ນໍ ສາລິເກທາຣໍ, ສຸວາ ກຸລ຺ຊນ຺ຕິ ໂກສິຍ;

ປຕິເວເທມິ ເຕ ພຸຣຫ຺ເມ, ນ ເນ ວາເຣຕຸມຸສ຺ສເຫ’’ຕິ຺. (ຊາ຺. ໑຺໑໘຺໑) –

ເອຕ຺ຖ ປຣິປຸຕ຺ຕຕ຺ໂຖ ສມ຺ປນ຺ນສທ຺ໂທ຺. ‘‘ອິມິນາ ປາຕິໂມກ຺ຂສໍວເຣນ ອຸເປໂຕ ໂຫຕິ ສມຸເປໂຕ ອຸປ຺ຄໂຕ ສມຸປ຺ຄໂຕ ສມ຺ປນ຺ໂນ ສມນ຺ນາຄໂຕ’’ຕິ (ວິກ຺. ໕໑໑) ເອຕ຺ຖ ສມງ຺ຄິກາວຕ຺ໂຖ ສມ຺ປນ຺ນສທ຺ໂທ ຺. ‘‘ອິມິສ຺ສາ, ກນ຺ເຕ, ມຫາປຖວິຍາ ເຫຜ຺ຖິມຕລໍ ສມ຺ປນ຺ນໍ – ເສຍ຺ຍຖາປີ ຂຸທ຺ທມຬຸໍ ອນີລກໍ, ເອວມສ຺ສາທ’’ນ຺ຕິ (ປາຣາ຺. ໑໗) ເອຕ຺ຖ ມຬຸຣຕ຺ໂຖ ສມ຺ປນ຺ນສທ຺ໂທ຺. ອິຬ ປນ ປຣິປຸຕ຺ຕຕ຺ເຖປີ ສມງ຺ຄິກາເວປີ ວຕ຺ຕຕິ, ຕສ຺ມາ ສມ຺ປນ຺ນສີລາຕິ ປຣິປຸຕ຺ຕສີລາ ຫຸຕ຺ວາຕິປີ, ສີລສມງ຺ຄິໂນ ຫຸຕ຺ວາຕິປີ ເອວ ເມຕ຺ຖ ອຕ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພ຺.

ຕຕ຺ຖ ‘‘ປຣິປຸຕ຺ຕສີລາ’’ຕິ ອິມິນາ ອຕ຺ເຖນ ເຂຕ຺ຕໂທສວິຄເມນ ເຂຕ຺ຕປາຣິປູຣີ ວິຍ ປຣິປຸຕ຺ຕໍ ນາມ ໂຫຕິ຺. ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ເຂຕ຺ຕໂທສວິຄເມນ ເຂຕ຺ຕປາຣິປູຣີ ວິຍ ສີລໂທສວິຄເມນ ສີລປາຣິປູຣີ ວຸຕ຺ຕາ’’ຕິ຺. ‘‘ສີລສມງ຺ຄິໂນ’’ຕິ ອິມິນາ ປນ ອຕ຺ເຖນ ສີ

ເລນ ສມງ຺ຄີຠູຕາ ສໂມຘານຄຕາ ສມນ຺ນາຄຕາ ຫຸຕ຺ວາ ວິຫຣຖາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິຯ ຕຕ຺ຖ ທ຺ວີຫິ ກາຣເຓຫິ ສມ຺ປນ຺ນສີລຕາ ໂຫຕິ ສີລວິປຕ຺ຕິຍາ ອາທີນວທສ຺ສເນນ, ສີລສມ຺ປຕ຺ຕິຍາ ອານິສໍສທສ຺ສເນນ ຈຯ ຕທຸຠຍມ຺ປິ ວິສຸທ຺ຘິມຄ຺ເຄ (ວິສຸທ຺ຘິຯ ໑ຯ໘໐-໘໑) ວຸຕ຺ຕນເຍນ ເວທິຕພ຺ພໍຯ ຕຕ຺ຖ ''ສມ຺ປນ຺ນສີລາ''ຕິ ເອຕ຺ຕາວຕາ ກິຣ ຠຄວາ ຈຕຸປາຣິສຸທ຺ຘິສີລໍ ອຸທ຺ທິສິຕ຺ວາ ''ປາຕິໂມກ຺ຂສໍວຣສໍວຸຕາ''ຕິ ອິມິນາ ເຊຏ຺ຐກສີລໍ ທສ຺ເສຕີຕິອາທິນາ ເອຕ຺ຖ ຍໍ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ, ຕໍ ເຫຏ຺ຐາ ວຸຕ຺ຕເມວຯ ກິມສ຺ສ ອຸຕ຺ຕຣິ ກຣຓີຍນ຺ຕິ ເອວໍ ສມ຺ປນ຺ນສີລານໍ ວິຫຣຕໍ ຕຸມ຺ຫາກໍ ກິນ຺ຕິ ສິຍາ ອຸຕ຺ຕຣິ ກາຕພ຺ພໍ, ປຏິປ຺ຊິຕພ຺ພນ຺ຕິ ເຈຕີ ອຕ຺ໂຖຯ

ເອວໍ ''ສມ຺ປນ຺ນສີລາ, ຠິກ຺ຂເວ, ວິຫຣຖາ''ຕິອາທິນາ ສມ຺ປາທນູປາເຍນ ສທ຺ຘິໍ ສີລສມ຺ປທາຍ ຠິກ຺ຂູ ນິໂຍເຊນ຺ໂຕ ອເນກປຸຄ຺ຄລາຘິຏ຺ຐານໍ ກຕ຺ວາ ເທສນໍ ອາຣຠິຕ຺ວາ ອິທານິ ຍສ຺ມາ ເອກປຸຄ຺ຄລາຘິຏ຺ຐານວເສນ ປວຕ຺ຕິຕາປິ ຠຄວໂຕ ເທສນາ ອເນກປຸຄ຺ຄລາຘິຏ຺ຐານາວ ໂຫຕິ ສພ຺ພສາຘາຣຓຕ຺ຕາ, ຕສ຺ມາ ຕໍ ເອກປຸຄ຺ຄລາຘິຏ຺ຐານວເສນ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ''ຈຣໂຕ ເຈປິ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸໂນ''ຕິອາທິມາຫຯ

ຕຕ຺ຖ ອຠິຊ຺ຌາຍຕີ ເອຕາຍາຕິ ອຠິຊ຺ຌາ, ປຣຠຓ຺ຑາຠິຊ຺ຌາຍນລກ຺ຂຓສ຺ສ ໂລຠສ຺ເສຕໍ ອຘິວຈນໍຯ ພ຺ຍາປຊ຺ຊຕິ ປູຕິກາວຕິ ຈິຕ຺ຕໍ ເອເຕນາຕິ ພ຺ຍາປາໂທ, ''ອນຕ຺ຖໍ ເມ ອຈຣີ''ຕິອາທິນຍປ຺ປວຕ຺ຕສ຺ສ ເອກູນວີສຕິອາຘາຕວຕ຺ຖຸວິສຍສ຺ສ ໂທສສ຺ເສຕໍ ອຘິວຈນໍຯ ອຸຠິນ຺ນມ຺ປິ ''ຕຕ຺ຖ ກຕໂມ ກາມຈ຺ຉນ຺ໂທ? ໂຍ ກາເມສຸ ກາມຈ຺ຉນ຺ໂທ ກາມສ຺ເນໂຫ ກາມປິປາສາ ກາມປຣິຬາໂຫ ກາມມຸຈ຺ຉາ ກາມຊ຺ໂຌສານ''ນ຺ຕິ (ຘຯ ສຯ ໑໑໕໙), ຕຖາ ''ໂລໂຠ ລຸພ຺ຠນາ ລຸພ຺ຠິຕຕ຺ຕໍ ສາຣາໂຄ ສາຣຊ຺ຊນາ ສາຣຊ຺ຊິຕຕ຺ຕໍ ອຠິຊ຺ຌາ ໂລໂຠ ອກຸສລມູລ''ນ຺ຕິອາທິນາ (ຘຯ ສຯ ໓໙໑), ''ໂທໂສ ທຸສ຺ສນາ ທຸສ຺ສິຕຕ຺ຕໍ ພ຺ຍາປຕ຺ຕິ ພ຺ຍາປຊ຺ຊນາ ພ຺ຍາປຊ຺ຊິຕຕ຺ຕໍ ວິໂຣໂຘ ປຏິວິໂຣໂຘ ຈຓ຺ຑິກ຺ກໍ ອສຸໂຣໂປ ອນຕ຺ຕມນຕາ ຈິຕ຺ຕສ຺ສາ''ຕິອາທິນາ (ຘຯ ສຯ ໘໑໗, ໑໘໓) ຈ ວິຕ຺ຖາໂຣ ເວທິຕພ຺ໂພຯ ວິຄໂຕ ໂຫຕີຕິ ອຍຎ຺ຈ ອຠິຊ຺ຌາ, ອຍຎ຺ຈ ພ຺ຍາປາໂທ ວິຄໂຕ ໂຫຕິ ອປຄໂຕ, ປຫີໂນ ໂຫຕີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ເອຕ຺ຕາວຕາ ກາມຈ຺ຉນ຺ທນີວຣຓສ຺ສ ຈ ພ຺ຍາປາທນີວຣຓສ຺ສ ຈ ປຫານໍ ທສ຺ສິຕໍ ໂຫຕິຯ

ຖີນມິທ຺ຘນ຺ຕິ ຖີນຎ຺ເຈວ ມິທ຺ຘຎ຺ຈຯ ເຕສຸ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອກມ຺ມຎ຺ຎຕາ ຖີນໍ, ອາລສິຍສ຺ເສຕໍ ອຘິວຈນໍ, ເວທນາທີນໍ ຕິຓ຺ຓໍ ຂນ຺ຘານໍ ອກມ຺ມຎ຺ຎຕາ ມິທ຺ຘໍ, ປຈລາຍິກາຠາວສ຺ເສຕໍ ອຘິວຈນໍຯ ອຸຠິນ຺ນມ຺ປິ ''ຕຕ຺ຖ ກຕມໍ ຖີນໍ? ຍາ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອກລ຺ລຕາ ອກມ຺ມຎ຺ຎຕາ ໂອລີຍນາ ສລ຺ລີຍນາຯ ຕຕ຺ຖ ກຕມໍ ມິທ຺ຘໍ? ຍາ ກາຍສ຺ສ ອກລ຺ລຕາ ອກມ຺ມຎ຺ຎຕາ ໂອນາໂຫ ປຣິໂຍນາໂຫ''ຕິອາທິນາ (ຘຯ ສຯ ໑໑໖໘-໑໑໖໓) ນເຍນ ວິຕ຺ຖາໂຣ ເວທິຕພ຺ໂພຯ

ອຸທ຺ຘຈ຺ຈກຸກ຺ກຸຈ຺ຈນ຺ຕິ ອຸທ຺ຘຈ຺ຈຎ຺ເຈວ ກຸກ຺ກຸຈ຺ຈຎ຺ຈຯ ຕຕ຺ຖ ອຸທ຺ຘຈ຺ຈໍ ນາມ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອຸທ຺ຘຕາກາໂຣ, ກຸກ຺ກຸຈ຺ຈໍ ນາມ ອກຕກລ຺ຍາຓສ຺ສ ກຕປາປສ຺ສ ຕປ຺ປ຺ຈ຺ຈຍາ ວິປ຺ປຏິສາໂຣຯ ອຸຠິນ຺ນມ຺ປິ ''ຕຕ຺ຖ ກຕມໍ ອຸທ຺ຘຈ຺ຈໍ? ຍໍ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອຸທ຺ຘຈ຺ຈໍ ອວູປສໂມ ເຈຕໂສ ວິກ຺ເຂໂປ ຠນ຺ຕຕ຺ຕໍ ຈິຕ຺ຕສ຺ສາ''ຕິອາທິນາ (ຘຯ ສຯ ໑໑໖໕) ວິຕ຺ຖາໂຣຯ ''ອກຕໍ ວຕ ເມ ກລ຺ຍາຓໍ, ອກຕໍ ກຸສລໍ, ອກຕໍ ຠີຣຸຕ຺ຕາຓໍ; ກຕໍ ປາປໍ, ກຕໍ ລຸທ຺ທໍ, ກຕໍ ກິພ຺ພິສ''ນ຺ຕິອາທິນາ (ມຯ ນິຯ ໓ຯ໘໘໗; ເນຕ຺ຕິຯ ໑໘໐) ປວຕ຺ຕິອາກາໂຣ ເວທິຕພ຺ໂພຯ

ວິຈິກິຈ຺ຉາຕິ ພຸທ຺ຘາທີສຸ ສໍສໂຍຯ ຕສ຺ສາ ''ສຕ຺ຖຣິ ກງ຺ຂຕິ ວິຈິກິຈ຺ຉຕິ, ນາຘິມຸຈ຺ຈຕິ ນ ສມ຺ປສີທຕີ''ຕິອາທິນາ (ວິຠຯ ໙໑໘), ''ຕຕ຺ຖ ກຕມາ ວິຈິກິຈ຺ຉາ? ຍາ ກງ຺ຂາ ກງ຺ຂາຍນາ ກງ຺ຂາຍິຕຕ຺ຕໍ ວິມຕິ ວິຈິກິຈ຺ຉາ ທ຺ເວລ຺ຫກໍ ທ຺ເວຘາປໂຖ ສໍສໂຍ ອເນກໍສຄ຺ຄາໂຫ ອາສປ຺ປນາ ປຣິສປ຺ປນາ ອປຣິໂຍຄາຫນາ ຉມ຺ຠິຕຕ຺ຕໍ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ມໂນວິເລໂຂ''ຕິອາທິນາ (ຘຯ ສຯ ໑໐໐໗) ຈ ນເຍນ ວິຕ຺ຖາໂຣ ເວທິຕພ຺ໂພຯ

ເອຕ຺ຖ ຈ ອຠິຊ຺ຌາພ຺ຍາປາທາທີນໍ ວິຄມວເສນ ຈ ປຫານວເສນ ຈ ເຕສໍ ວິກ຺ຂມ຺ຠນເມວ ເວທິຕພ຺ພໍຯ ຍໍ ສນ຺ຘາຍ ວຸຕ຺ຕໍ –

'ໂສ ອຠິຊ຺ຌໍ ໂລເກ ປຫາຍ ວິຄຕາຠິຊ຺ເຌນ ເຈຕສາ ວິຫຣຕິ, ອຠິຊ຺ຌາຍ ຈິຕ຺ຕໍ ປຣິໂສເຘຕິຯ ພ຺ຍາປາທປໂທສໍ ປຫາຍ ອພ຺ຍາປນ຺ນຈິຕ຺ໂຕ ວິຫຣຕິ, ພ຺ຍາປາທປໂທສາ ຈິຕ຺ຕໍ ປຣິໂສເຘຕິຯ ຖີນມິທ຺ຘໍ ປຫາຍ ວິຄຕຖີນມິທ຺ໂຘ ວິຫຣຕິ ອາໂລກສຎ຺ຎີ ສໂຕ ສມ຺ປຊາໂນ, ຖີນມິທ຺ຘາ ຈິຕ຺ຕໍ ປຣິໂສເຘຕິຯ ອຸທ຺ຘຈ຺ຈກຸກ຺ກຸຈ຺ຈໍ ປຫາຍ ອນຸທ຺ຘໂຕ ວິຫຣຕິ ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ອຸປສນ຺ຕຈິຕ຺ໂຕ, ອຸທ຺ຘຈ຺ຈກຸກ຺ກຸຈ຺ຈາ ຈິຕ຺ຕໍ ປຣິໂສເຘຕິຯ ວິຈິກິຈ຺ຉໍ ປຫາຍ ຕິຓ຺ຓວິຈິກິຈ຺ໂຉ ວິຫຣຕິ ອກຖໍກຖີ ກຸສເລສຸ ຘມ຺ເມສຸ, ວິຈິກິຈ຺ຉາຍ ຈິຕ຺ຕໍ ປຣິໂສເຘຕີ''ຕິ (ວິຠຯ ໘໐໗)ຯ

ຕຕ຺ຖ ຍຖາ ນີວຣຕານໍ ປ຺ຫານໍ ໂຫຕິ, ຕໍ ເວທິຕພ຺ພໍ. ກຖ຺ຸຈ ເນສໍ ປ຺ຫານໍ ໂຫຕິ? ກາມຈ຺ຉນ຺ທສ຺ສ ຕາວ ອສຸກນິມິຕ຺ເຕ ໂຍນິໂສມນສິກາເຣນ ປ຺ຫານໍ ໂຫຕິ, ສຸກນິມິຕ຺ເຕ ອໂຍນິໂສມນສິກາເຣນສ຺ສ ອຸປ຺ປ຺ຕິ. ເຕນາຫ ກຄວາ –

‘‘ອຕ຺ຖິ, ກິກ຺ຂເວ, ສຸກນິມິຕ຺ຕໍ. ຕຕ຺ຖ ອໂຍນິໂສມນສິກາຣພຫຸລີກາໂຣ ອຍມາຫາໂຣ ອນຸປ຺ປນ຺ນສ຺ສ ວາ ກາມຈ຺ຉນ຺ທສ຺ສ ອຸປ຺ປາທາຍ, ອຸປ຺ປນ຺ນສ຺ສ ວາ ກາມຈ຺ຉນ຺ທສ຺ສ ກິຍ຺ໂຍກາວາຍ ເວປຸລ຺ລາຍາ’’ຕິ (ສໍ. ນິ. ໕.໒໓໒).

ເອວໍ ສຸກນິມິຕ຺ເຕ ອໂຍນິໂສມນສິກາເຣນ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນ຺ຕສ຺ສ ກາມຈ຺ຉນ຺ທສ຺ສ ຕປ຺ປຝິປກ຺ຂໂຕ ອສຸກນິມິຕ຺ເຕ ໂຍນິໂສມນສິກາເຣນ ປ຺ຫານໍ ໂຫຕິ. ຕຕ຺ຖ ອສຸກນິມິຕ຺ຕໍ ນາມ ອສຸກມ຺ປິ ອສຸກາຣມ຺ມຓມ຺ປິ, ໂຍນິໂສມນສິກາໂຣ ນາມ ອຸປາຍມນສິກາໂຣ, ປຖມນສິກາໂຣ, ອນິຈ຺ເຈ ອນິຈ຺ຈນ຺ຕິ ວາ, ທຸກ຺ເຂ ທຸກ຺ຂນ຺ຕິ ວາ, ອນຕ຺ຕນິ ອນຕ຺ຕາຕິ ວາ, ອສຸເກ ອສຸກນ຺ຕິ ວາ ມນສິກາໂຣ. ຕໍ ຕຕ຺ຖ ພຫຸລໍ ປວຕ຺ຕຍໂຕ ກາມຈ຺ຉນ຺ໂທ ປ຺ຫີຍຕິ. ເຕນາຫ ກຄວາ –

‘‘ອຕ຺ຖິ, ກິກ຺ຂເວ, ອສຸກນິມິຕ຺ຕໍ. ຕຕ຺ຖ ໂຍນິໂສມນສິກາຣພຫຸລີກາໂຣ – ອຍມາຫາໂຣ ອນຸປ຺ປນ຺ນສ຺ສ ວາ ກາມຈ຺ຉນ຺ທສ຺ສ ອນຸປ຺ປາທາຍ, ອຸປ຺ປນ຺ນສ຺ສ ວາ ກາມຈ຺ຉນ຺ທສ຺ສ ປ຺ຫານາຍາ’’ຕິ (ສໍ. ນິ. ໕.໒໓໒).

ອປິຈ ໒ ຘມ຺ມາ ກາມຈ຺ຉນ຺ທສ຺ສ ປ຺ຫານາຍ ສໍວຕ຺ຕນ຺ຕິ – ອສຸກນິມິຕ຺ຕສ຺ສ ອຸຄ຺ຄໂຫ, ອສຸກກາວນານຸໂຍໂຄ, ອິນ຺ທ຺ຣິເຍສຸ ຄຸຕ຺ຕທ຺ວາຣຕາ, ໂກຊເນ ມຕ຺ຕຌ຺ຌຸຕາ, ກລ຺ຍາຓມິຕ຺ຕຕາ, ສປ຺ປາຍກຖາຕິ. ທສວິຘສ຺ຫິ ອສຸກນິມິຕ຺ຕໍ ອຸຄ຺ຄຓ຺ຫນ຺ຕສ຺ສປິ ກາມຈ຺ຉນ຺ໂທ ປ຺ຫີຍຕິ, ກາເວນ຺ຕສ຺ສປິ , ອິນ຺ທ຺ຣິເຍສຸ ປິຫິຕທ຺ວາຣສ຺ສປິ ຈຕຸນ຺ນໍ ປຌ຺ຈນ຺ນໍ ອາໂລປານໍ ໂອກາເສ ສຕິ ອຸທກໍ ປິວິຕ຺ວາ ຍາປນສີລຕາຍ ໂກຊເນ ມຕ຺ຕຌ຺ຌຸໂນປິ. ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ –

‘‘ຈຕ຺ຕາໂຣ ປຌ຺ຈ ອາໂລເປ, ອກຸຕ຺ວາ ອຸທກໍ ປິເວ;

ອລໍ ຜາສຸວິຫາຣາຍ, ປ຺ຫິຕຕ຺ຕສ຺ສ ກິກ຺ຂຸໂນ’’ຕິ. (ເຖຣຄາ. ໙໘໓);

ອສຸກກມ຺ມິກຕິສ຺ສຕ຺ເຖຣສທິເສ ກລ຺ຍາຓມິຕ຺ເຕ ເສວນ຺ຕສ຺ສປິ ກາມຈ຺ຉນ຺ໂທ ປ຺ຫີຍຕິ, ຄານນິສຊ຺ຊາທີສຸ ທສອສຸກນິສ຺ສິຕສປ຺ປາຍກຖາຍປິ ປ຺ຫີຍຕິ. ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘໒ ຘມ຺ມາ ກາມຈ຺ຉນ຺ທສ຺ສ ປ຺ຫານາຍ ສໍວຕ຺ຕນ຺ຕີ’’ຕິ.

ປຝິຑນິມິຕ຺ເຕ ອາໂຍນິໂສມນສິກາເຣນ ພ຺ຍາປາທສ຺ສ ອຸປ຺ປາໂທ ໂຫຕິ. ຕຕ຺ຖ ປຝິຑມ຺ປິ ປຝິຑນິມິຕ຺ຕໍ, ປຝິຑາຣມ຺ມຓມ຺ປິ ປຝິຑນິມິຕ຺ຕໍ. ອໂຍນິໂສມນສິກາໂຣ ສພ຺ພຕ຺ຖ ເອກລກ຺ຂໂຓ ເອວ. ຕໍ ຕສ຺ມິໍ ນິມິຕ຺ເຕ ພຫຸລໍ ປວຕ຺ຕຍໂຕ ພ຺ຍາປາໂທ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ. ເຕນາຫ ກຄວາ –

‘‘ອຕ຺ຖິ, ກິກ຺ຂເວ, ປຝິຑນິມິຕ຺ຕໍ. ຕຕ຺ຖ ອໂຍນິໂສມນສິກາຣພຫຸລີກາໂຣ – ອຍມາຫາໂຣ ອນຸປ຺ປນ຺ນສ຺ສ ວາ ພ຺ຍາປາທສ຺ສ ອຸປ຺ປາທາຍ, ອຸປ຺ປນ຺ນສ຺ສ ວາ ພ຺ຍາປາທສ຺ສ ກິຍ຺ໂຍກາວາຍ ເວປຸລ຺ລາຍາ’’ຕິ (ສໍ. ນິ. ໕.໒໓໒).

ເມຕ຺ຕາຍ ປນ ເຈໂຕວິມຸຕ຺ຕິຍາ ໂຍນິໂສມນສິກາເຣນສ຺ສ ປ຺ຫານໍ ໂຫຕິ. ຕຕ຺ຖ ‘‘ເມຕ຺ຕາ’’ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ອປ຺ປນາປິ ອຸປຈາໂຣປິ ວຕ຺ຕຕິ, ‘‘ເຈໂຕວິມຸຕ຺ຕີ’’ຕິ ປນ ອປ຺ປນາວ. ໂຍນິໂສມນສິກາໂຣ ວຸຕ຺ຕລກ຺ຂໂຓວ. ຕໍ ຕຕ຺ຖ ພຫຸລໍ ປວຕ຺ຕຍໂຕ ພ຺ຍາປາໂທ ປ຺ຫີຍຕິ. ເຕນາຫ ກຄວາ –

‘‘ອຕ຺ຖິ, ກິກ຺ຂເວ, ເມຕ຺ຕາເຈໂຕວິມຸຕ຺ຕິ. ຕຕ຺ຖ ໂຍນິໂສມນສິກາຣພຫຸລີກາໂຣ ອຍມາຫາໂຣ ອນຸປ຺ປນ຺ນສ຺ສ ວາ ພ຺ຍາປາທສ຺ສ ອນຸປ຺ປາທາຍ ອຸປ຺ປນ຺ນສ຺ສ ວາ ພ຺ຍາປາທສ຺ສ ປ຺ຫານາຍາ’’ຕິ (ສໍ. ນິ. ໕.໒໓໒).

ອປິຈ ໒ ຘມ຺ມາ ພ຺ຍາປາທສ຺ສ ປ຺ຫານາຍ ສໍວຕ຺ຕນ຺ຕິ – ເມຕ຺ຕານິມິຕ຺ຕສ຺ສ ອຸຄ຺ຄໂຫ, ເມຕ຺ຕາກາວນາ, ກມ຺ມສ຺ສກຕາປຈ຺ຈເວກ຺ຂຓາ, ປຝິສງ຺ຂານພຫຸລຕາ, ກລ຺ຍາຓມິຕ຺ຕຕາ, ສປ຺ປາຍກຖາຕິ. ໂອຘິສກາໂນຘິສກທິສາຜຣຓານຌ຺ຫິ

ອຎ຺ຎຕຣວເສນ ເມຕ຺ຕໍ ອຸຄ຺ຄຓ຺ຫນ຺ຕສ຺ສປິ ພ຺ຍາປາໂທ ປຫີຍຕິ, ໂອທິໂສ ອໂນທິໂສ ທິສາຜຣຓວເສນ ເມຕ຺ຕໍ ຠາເວນ຺ຕສ຺ສປິ ພ຺ຍາປາໂທ ປຫີຍຕິ, “ຕ຺ວໍ ເອຕສ຺ສ ກຸທ຺ໂທ ກິໍ ກຣິສ຺ສສິ, ກິມສ຺ສ ສີລາທີນິ ວິນາເສຕຸໍ ສກ຺ຂິສ຺ສສິ ນນຸ ຕ຺ວໍ ອຕ຺ຕໂນ ກມ຺ເມນ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ອຕ຺ຕໂນ ກມ຺ເມເນວ ຄມິສ຺ສສິ, ປຣສ຺ສ ກຸຊ຺ຊນໍ ນາມ ວີຕຈ຺ຈິກງ຺ຄາຣຕຕ຺ຕອຍສລາກຄູຖາທີນິ ຄເຫຕ຺ວາ ປຣໍ ປຫຣິຕຸກາມຕາ ວິຍ ໂຫຕິຯ ເອໂສປິ ຕວ ກຸທ຺ໂທ ກິໍ ກຣິສ຺ສຕິ, ກິໍ ເຕ ສີລາທີນິ ວິນາເສຕຸໍ ສກ຺ຂິສ຺ສຕິ ເອສ ອຕ຺ຕໂນ ກມ຺ເມນ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ອຕ຺ຕໂນ ກມ຺ເມເນວ ຄມິສ຺ສຕິ, ອປ຺ປຕິຈ຺ຉິຕປເຫຓກໍ ວິຍ, ປຕິວາຕໍ ຂິຕ຺ຕຣໂຊມຸຕ຺ຖິ ວິຍ ຈ ເອຕສ຺ເສວ ເອສ ໂກໂທ ມຕ຺ຖເກ ປຕິສ຺ສຕີ”ຕິ ເອວໍ ອຕ຺ຕໂນ ຈ ປຣສ຺ສ ຈາຕິ ອຸຠເຍສໍ ກມ຺ມສ຺ສກຕໍ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂໂຕປິ, ປຈ຺ຈເວກ຺ຂິຕ຺ວາ ປຕິສງ຺ຂາເນ ຖິຕສ຺ສປິ, ອສ຺ສຄຸຕ຺ຕຕ຺ເຖຣສທິເສ ເມຕ຺ຕາຠາວນາຣເຕ ກລ຺ຍາຓມິຕ຺ເຕ ເສວນ຺ຕສ຺ສາປິ ພ຺ຍາປາໂທ ປຫີຍຕິ, ຖານນິສຊ຺ຊາທີສຸ ເມຕ຺ຕານິສ຺ສິຕສປ຺ປາຍກຖາຍປິ ປຫີຍຕິຯ ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ “ຉ ຘມ຺ມາ ພ຺ຍາປາທສ຺ສ ປຫານາຍ ສໍວຕ຺ຕນ຺ຕີ”ຕິຯ

ອຣຕິອາທີສຸ ອໂຍນິໂສມນສິກາເຣນ ຖີນມິທ຺ຘສ຺ສ ອຸປ຺ປາໂທ ໂຫຕິຯ ອຣຕິ ນາມ ອຸກ຺ກຓ຺ຖິຕຕາ, ຕນ຺ທີ ນາມ ກາຍາລສິຍໍ, ວິຊມ຺ຠິຕາ ນາມ ກາຍວິນມນາ, ຠຕ຺ຕສມ຺ມໂທ ນາມ ຠຕ຺ຕມຸຈ຺ຉາ ຠຕ຺ຕປຣິລາໂຫ, ເຈຕໂສ ລີນຕ຺ຕໍ ນາມ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ລີນາກາໂຣຯ ອິເມສຸ ອຣຕິອາທີສຸ ອໂຍນິໂສມນສິກາຣໍ ພຫຸລໍ ປວຕ຺ຕຍໂຕ ຖີນມິທ຺ຘໍ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິຯ ເຕນາຫ ຠຄວາ –

“ອຕ຺ຖິ, ຠິກ຺ຂເວ, ອຣຕິ ຕນ຺ທີ ວິຊມ຺ຠິຕາ ຠຕ຺ຕສມ຺ມໂທ ເຈຕໂສ ລີນຕ຺ຕໍຯ ຕຕ຺ຖ ອໂຍນິໂສມນສິກາຣພຫຸລີກາໂຣ – ອຍມາຫາໂຣ ອນຸປ຺ປນ຺ນສ຺ສ ວາ ຖີນມິທ຺ຘສ຺ສ ອຸປ຺ປາທາຍ, ອຸປ຺ປນ຺ນສ຺ສ ວາ ຖີນມິທ຺ຘສ຺ສ ຠິຍ຺ໂຍຠາວາຍ ເວປຸລ຺ລາຍາ”ຕິ (ສໍຯ ນິຯ ໕ຯ໒໓໒)ຯ

ອາຣມ຺ຠຘາຕຸອາທີສຸ ປນ ໂຍນິໂສມນສິກາເຣນ ຖີນມິທ຺ຘສ຺ສ ປຫານໍ ໂຫຕິຯ ອາຣມ຺ຠຘາຕຸ ນາມ ປຖມາຣມ຺ຠວີຣິຍໍ, ນິກ຺ກມຘາຕຸ ນາມ ໂກສຊ຺ຊໂຕ ນິກ຺ຂນ຺ຕຕາຍ ຕໂຕ ພລວຕຣໍ, ປຣກ຺ກມຘາຕຸ ນາມ ປຣໍ ປຣໍ ຖານໍ ອກ຺ກມນໂຕ ຕໂຕປິ ພລວຕຣໍຯ ອິມສ຺ມິໍ ຕິປ຺ປເຠເທ ວີຣິເຍ ໂຍນິໂສມນສິກາຣໍ ພຫຸລໍ ປວຕ຺ຕຍໂຕ ຖີນມິທ຺ຘໍ ປຫີຍຕິຯ ເຕນາຫ –

“ອຕ຺ຖິ, ຠິກ຺ຂເວ, ອາຣມ຺ຠຘາຕຸ, ນິກ຺ກມຘາຕຸ, ປຣກ຺ກມຘາຕຸຯ ຕຕ຺ຖ ໂຍນິໂສມນສິກາຣພຫຸລີກາໂຣ – ອຍມາຫາໂຣ ອນຸປ຺ປນ຺ນສ຺ສ ວາ ຖີນມິທ຺ຘສ຺ສ ອນຸປ຺ປາທາຍ, ອຸປ຺ປນ຺ນສ຺ສ ວາ ຖີນມິທ຺ຘສ຺ສ ປຫານາຍາ”ຕິ (ສໍຯ ນິຯ ໕ຯ໒໓໒)ຯ

ອປິຈ ຉ ຘມ຺ມາ ຖີນມິທ຺ຘສ຺ສ ປຫານາຍ ສໍວຕ຺ຕນ຺ຕິ, ອຕິໂຠຊເນ ນິມິຕ຺ຕຄ຺ຄາໂຫ – ອິຣິຍາປຖສມ຺ປຣິວຕ຺ຕນຕາ, ອາໂລກສຎ຺ຎາມນສິກາໂຣ , ອພ຺ໂຠກາສວາໂສ, ກລ຺ຍາຓມິຕ຺ຕຕາ, ສປ຺ປາຍກຖາຕິ ຯ ອາຫຣຫຕ຺ຖກຠຸຕ຺ຕວມິຕກຕຕ຺ຖວຏ຺ຏກອລໍສາຏກກາກມາສກໂຠຊນໍ ຠຸຎ຺ຊິຕ຺ວາ ຣຕ຺ຕິຖານທິວາຖາເນ ນິສິນ຺ນສ຺ສ ຫິ ສມຓຘມ຺ມໍ ກໂຣໂຕ ຖີນມິທ຺ຘ໌ ມຫາຫຕ຺ຖີ ວິຍ ໂອຕ຺ຖຣນ຺ຕໍ ອາຄຈ຺ຉຕິ, ຈຕຸປ຺ປຎ຺ຈອາໂລປໂອກາສໍ ປນ ຖເປຕ຺ວາ ປານີຍໍ ປິວິຕ຺ວາ ຍາປນສີລສ຺ສ ຠິກ຺ຂຸໂນ ຕໍ ນ ໂຫຕິຯ ເອວໍ ອຕິໂຠຊເນ ນິມິຕ຺ຕໍ ຄຓ຺ຫນ຺ຕສ຺ສປິ ຖີນມິທ຺ຘໍ ປຫີຍຕິຯ ຍສ຺ມິໍ ອິຣິຍາປເຖ ຖີນມິທ຺ຘໍ ໂອກ຺ກມຕິ, ຕໂຕ ອຎ຺ຎໍ ປຣິວຕ຺ເຕນ຺ຕສ຺ສປິ, ຣຕ຺ຕິໍ ຈນ຺ທາໂລກໍ ທີປາໂລກໍ ອຸກ຺ກາໂລກໍ ທິວາ ສູຣິຍາໂລກໍ ມນສິກໂຣນ຺ຕສ຺ສປິ, ອພ຺ໂຠກາເສ ວສນ຺ຕສ຺ສປິ ມຫາກສ຺ສປຕ຺ເຖຣສທິເສ ວິຄຕຖີນມິທ຺ເຘ ກລ຺ຍາຓມິຕ຺ເຕ ເສວນ຺ຕສ຺ສປິ ຖີນມິທ຺ຘ໌ ປຫີຍຕິ, ຖານນິສຊ຺ຊາທີສຸ ຘຸຕງ຺ຄນິສ຺ສິຕສປ຺ປາຍກຖາຍປິ ປຫີຍຕິຯ ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ “ຉ ຘມ຺ມາ ຖີນມິທ຺ຘສ຺ສ ປຫານາຍ ສໍວຕ຺ຕນ຺ຕີ”ຕິຯ

ເຈຕໂສ ອວູປສເມ ອໂຍນິໂສມນສິກາເຣນ ອຸທ຺ຘຈ຺ຈກຸກ຺ກຸຈ຺ຈສ຺ສ ອຸປ຺ປາໂທ ໂຫຕິຯ ອວູປສໂມ ນາມ ອວູປສນ຺ຕາກາໂຣ, ອຕ຺ຖໂຕ ຕໍ ອຸທ຺ຘ຺ຈຈກຸກ຺ກຸຈ຺ຈເມວຯ ຕຕ຺ຖ ອໂຍນິໂສມນສິກາຣໍ ພຫຸລໍ ປວຕ຺ຕຍໂຕ ອຸທ຺ຘ຺ຈຈກຸກ຺ກຸຈ຺ຈໍ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິຯ ເຕນາຫ –

“ອຕ຺ຖິ, ຠິກ຺ຂເວ, ເຈຕໂສ ອວູປສໂມຯ ຕຕ຺ຖ ອໂຍນິໂສມນສິກາຣພຫຸລີກາໂຣ – ອຍມາຫາໂຣ ອນຸປ຺ປນ຺ນສ຺ສ ວາ ອຸທ຺ຘຈ຺ຈກຸກ຺ກຸຈ຺ຈສ຺ສ ອຸປ຺ປາທາຍ, ອຸປ຺ປນ຺ນສ຺ສ ວາ ອຸທ຺ຘຈ຺ຈກຸກ຺ກຸຈ຺ຈສ຺ສ ຠິຍ຺ໂຍຠາວາຍ ເວປຸລ຺ລາຍາ”ຕິ (ສໍຯ ນິຯ ໕ຯ໒໓໒)ຯ

ສມາຘິສງ຺ຂາເຕ ປນ ເຈຕໂສ ວູປສເມ ໂຍນິໂສມນສິກາເຣນສ຺ສ ປຫານໍ ໂຫຕິຯ ເຕນາຫ –

“ອຕ຺ຖິ, ຠິກ຺ຂເວ, ເຈຕໂສ ວູປສໂມຯ ຕຕ຺ຖ ໂຍນິໂສມນສິກາຣພຫຸລີກາໂຣ – ອຍມາຫາໂຣ ອນຸປ຺ປນ຺ນສ຺ສ ວາ ອຸທ຺ຘ຺ຈຈກຸກ຺ກຸຈ຺ຈສ຺ສ ອນຸປ຺ປາທາຍ, ອຸປ຺ປນ຺ນສ຺ສ ວາ ອຸທ຺ຘ຺ຈຈກຸກ຺ກຸຈ຺ຈສ຺ສ ປຫານາຍາ”ຕິ (ສໍຯ ນິຯ ໕ຯ໒໓໒)ຯ

ອປິຈ ຉ ຘມ຺ມາ ອຸທ຺ຘຈ຺ຈກຸກ຺ກຸຈ຺ຈສ຺ສ ປຫານາຍ ສໍວຕ຺ຕນ຺ຕິ – ພຫຸສ຺ສຸຕຕາ, ປຣິປຸຈ຺ຉກຕາ, ວິນເຍ ປກຕຎ຺ຎຸຕາ, ວຸຑ຺ຒເສວິຕາ, ກລ຺ຍາຓມິຕ຺ຕຕາ, ສປ຺ປາຍກຖາຕິຯ ພາຫຸສຈ຺ເຈນປິ ຫິ ເອກໍ ວາ ທ຺ເວ ວາ ຕໂຍ ວາ ຈຕ຺ຕາໂຣ ວາ ປຎ຺ຈ ວາ ນິກາເຍ ປາຬິວເສນ ຈ ອຕ຺ຖວເສນ ຈ ອຸຄ຺ຄຓ຺ຫນ຺ຕສ຺ສປິ ອຸທ຺ຘຈ຺ຈກຸກ຺ກຸຈ຺ຈໍ ປຫີຍຕິ, ກປ຺ປິຍາກປ຺ປິຍປຣິປຸຈ຺ຉາພຫຸລສ຺ສປິ, ວິນຍປຎ຺ຎຕ຺ຕິຍໍ ຈິຓ຺ຓວສີຠາວຕາຍ ປກຕຎ຺ຎຸໂນປິ , ວຸຑ຺ເຒ ມຫລ຺ລກຕ຺ເຖເຣ ອຸປສງກມນ຺ຕສ຺ສປິ, ອຸປາລິຕ຺ເຖຣສທິເສ ວິນຍຘເຣ ກລ຺ຍາຓມິຕ຺ເຕ ເສວນ຺ຕສ຺ສປິ ອຸທ຺ຘຈ຺ຈກຸກ຺ກຸຈ຺ຈໍ ປຫີຍຕິ, ຐານນິສຊ຺ຊາທີສຸ ກປ຺ປິຍາກປ຺ປິຍນິສ຺ສິຕສປ຺ປາຍກຖາຍປິ ປຫີຍຕິຯ ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ ''ຉ ຘມ຺ມາ ອຸທ຺ຘຈ຺ຈກຸກ຺ກຸຈ຺ຈສ຺ສ ປຫານາຍ ສໍວຕ຺ຕນ຺ຕີ''ຕິຯ

ວິຈິກິຈ຺ຉາຏ຺ຐານິເຍສຸ ຘມ຺ເມສຸ ອໂຍນິໂສມນສິກາເຣນ ວິຈິກິຈ຺ຉາຍ ອຸປ຺ປາໂທ ໂຫຕິຯ ວິຈິກິຈ຺ຉາຏ຺ຐານິຍາ ຘມ຺ມາ ນາມ ປຸນປ຺ປຸນໍ ວິຈິກິຈ຺ຉາຍ ກາຣຓຕ຺ຕາ ວິຈິກິຈ຺ຉາວຯ ຕຕ຺ຖ ອໂຍນິໂສມນສິກາຣໍ ພຫຸລໍ ປວຕ຺ຕຍໂຕ ວິຈິກິຈ຺ຉາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິຯ ເຕນາຫ –

''ອຕ຺ຖິ, ຠິກ຺ຂເວ, ວິຈິກິຈ຺ຉາຏ຺ຐານິຍາ ຘມ຺ມາຯ ຕຕ຺ຖ ອໂຍນິໂສມນສິກາຣພຫຸລີກາໂຣ – ອຍມາຫາໂຣ ອນຸປ຺ປນ຺ນາຍ ວາ ວິຈິກິຈ຺ຉາຍ ອຸປ຺ປາທາຍ, ອຸປ຺ປນ຺ນາຍ ວາ ວິຈິກິຈ຺ຉາຍ ຠິຍ຺ໂຍຠາວາຍ ເວປຸລ຺ລາຍາ''ຕິ (ສໍຯ ນິຯ ໕ຯ໒໓໒)ຯ

ກຸສລາທິຘມ຺ເມສຸ ປນ ໂຍນິໂສມນສິກາເຣນ ວິຈິກິຈ຺ຉາຍ ປຫານໍ ໂຫຕິຯ ເຕນາຫ –

''ອຕ຺ຖິ, ຠິກ຺ຂເວ, ກຸສລາກຸສລາ ຘມ຺ມາ, ສາວຊ຺ຊານວຊ຺ຊາ ຘມ຺ມາ, ເສວິຕພ຺ພາເສວິຕພ຺ພາ ຘມ຺ມາ, ຫີນປຓີຕາ ຘມ຺ມາ, ກຓ຺ຫສຸກ຺ກສປ຺ປຏິຠາຄາ ຘມ຺ມາຯ ຕຕ຺ຖ ໂຍນິໂສມນສິກາຣພຫຸລີກາໂຣ ອຍມາຫາໂຣ ອນຸປ຺ປນ຺ນາຍ ວາ ວິຈິກິຈ຺ຉາຍ ອນຸປ຺ປາທາຍ, ອຸປ຺ປນ຺ນາຍ ວາ ວິຈິກິຈ຺ຉາຍ ປຫານາຍາ''ຕິ (ສໍຯ ນິຯ ໕ຯ໒໓໒)ຯ

ອປິຈ ຉ ຘມ຺ມາ ວິຈິກິຈ຺ຉາຍ ປຫານາຍ ສໍວຕ຺ຕນ຺ຕິ ພຫຸສ຺ສຸຕຕາ, ປຣິປຸຈ຺ຉກຕາ, ວິນເຍ ປກຕຎ຺ຎຸຕາ, ອຘິໂມກ຺ຂພຫຸລຕາ, ກລ຺ຍາຓມິຕ຺ຕຕາ, ສປ຺ປາຍກຖາຕິ ຯ ພາຫຸສຈ຺ຈວເສນປິ ຫິ ເອກໍ ວາ...ເປ... ປຎ຺ຈ ວາ ນິກາເຍ ປາຬິວເສນ ຈ ອຕ຺ຖວເສນ ຈ ອຸຄ຺ຄຓ຺ຫນ຺ຕສ຺ສປິ ວິຈິກິຈ຺ຉາ ປຫີຍຕິ, ຕີຓິ ຣຕນານິ ອາຣພ຺ຠ ກຸສລາທິເຠເທສຸ ຘມ຺ເມສຸ ປຣິປຸຈ຺ຉາພຫຸລສ຺ສປິ, ວິນເຍ ຈິຓ຺ຓວສີຠາວສ຺ສປິ, ຕີສຸ ຣຕເນສຸ ໂອກປ຺ປນິຍ, ສທ຺ຘາສງຂາຕ, ອຘິໂມກ຺ຂພຫຸລສ຺ສປິ, ສທ຺ຘາວິມຸຕ຺ເຕ ວກ຺ກລິຕ຺ເຖຣສທິເສ ກລ຺ຍາຓມິຕ຺ເຕ ເສວນ຺ຕສ຺ສປິ ວິຈິກິຈ຺ຉາ ປຫີຍຕິ, ຐານນິສຊ຺ຊາທີສຸ ຕິຓ຺ຓໍ ຣຕນານໍ ຄຸຓນິສ຺ສິຕສປ຺ປາຍກຖາຍປິ ປຫີຍຕິຯ ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ ''ຉ ຘມ຺ມາ ວິຈິກິຈ຺ຉາຍ ປຫານາຍ ສໍວຕ຺ຕນ຺ຕີ''ຕິຯ

ເອຕ຺ຖ ຈ ຍຖາວຸຕ຺ເຕຫິ ເຕຫິ ເຕຫິ ຘມ຺ເມຫິ ວິກ຺ຂມ຺ຠນວເສນ ປຫີນານໍ ອິເມສໍ ນີວຣຓານໍ ກາມຈ຺ຉນ຺ທນີວຣຓສ຺ສ ຕາວ ອຣຫຕ຺ຕມຄ຺ເຄນ ອຈ຺ຈນ຺ຕປ຺ປຫານໍ ໂຫຕິ, ຖີນມິທ຺ຘນີວຣຓສ຺ສ ອຸທ຺ຘຈ຺ຈນີວຣຓສ຺ສ ຈ ຯ ພ຺ຍາປາທນີວຣຓສ຺ສ ປນ ກຸກ຺ກຸຈ຺ຈນີວຣຓສ຺ສ ຈ ອນາຄາມິມຄ຺ເຄນ, ວິຈິກິຈ຺ຉານີວຣຓສ຺ສ ໂສຕາປຕ຺ຕິມຄ຺ເຄນ ອຈ຺ຈນ຺ຕປ຺ປຫານໍ ໂຫຕິຯ ຕສ຺ມາ ເຕສໍ ຕຖາ ປຫານາຍ ອຸປກາຣຘມ຺ເມ ທສ຺ເສຕຸໍ ''ອາຣທ຺ຘໍ ໂຫຕິ ວີຣິຍ''ນ຺ຕິອາທິ ອາຣທ຺ຘໍຯ ອິທເມວ ວາ ຍຖາວຸຕ຺ຕໍ ອຠິຊ຺ຌາທີນໍ ນີວຣຓານໍ ປຫານໍ, ຍສ຺ມາ ຫີນວີຣິຍຕາຍ ກຸສີເຕນ, ອນຸປຏ຺ຐິຕສ຺ສຕິຕາຍ ມຸຏ຺ຐສ຺ສຕິນາ, ອປ຺ປຏິປ຺ປສ຺ສທ຺ຘທຣຖຕາຍ ສາຣທ຺ຘກາເຍນ, ອສມາຫິຕຕາຍ ວິກ຺ຂິຕ຺ຕຈິຕ຺ເຕນ ນ ກທາຈິປິ ເຕ ສກ຺ກາ ນິພ຺ພຕ຺ເຕຕຸໍ, ປເຄວ ອິຕຣໍ, ຕສ຺ມາ ຍຖາ ປຏິປນ຺ນສ຺ສ ໂສ ອຠິຊ຺ຌາທີນໍ ວິຄໂມ ປຫານໍ ສມ຺ຠວຕິ, ຕໍ ທສ຺ເສຕຸໍ ''ອາຣທ຺ຘໍ ໂຫຕິ ວີຣິຍ''ນ຺ຕິອາທິ ອາຣທ຺ຘໍຯ ຕສ຺ສຕ຺ໂຖ – ເຕສໍ ນີວຣຓານໍ ປຫານາຍ ສພ຺ເພສມ຺ປິ ວາ ສໍກິເລສຘມ຺ມານໍ ສມຸຈ຺ຉິນ຺ທນຕ຺ຖາຍ ວີຣິຍໍ ອາຣທ຺ຘໍ ໂຫຕິ, ປຄ຺ຄຫິຕໍ ອສິຖິລປ຺ປວຕ຺ຕນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິຯ ອາຣທ຺ຘຕ຺ຕາ ເອວ ຈ ອນ຺ຕຣາ ສງໂກຈສ຺ສ ອນາປຊ຺ຊນໂຕ ອສລ຺ລີນໍຯ

ອຸປຏ຺ຐິຕາ ສຕິ ອສມ຺ມຸຏ຺ຐາຕິ ນ ເກວລໍ ຈ ວີຣິຍເມວ, ສຕິປິ ອາຣມ຺ມຓາຠິມຸຂຠາເວນ ອຸປຏ຺ຐິຕາ ໂຫຕິ, ຕຖາ ອຸປຏ຺ຐິຕຕ຺ຕາ ເອວ ຈ ຈິຣກຕຈິຣຠາສິຕານໍ ສຣຓສມຕ຺ຖຕາຍ ອສມ຺ມຸຏ຺ຐາຯ ປສ຺ສທ຺ໂຘຕິ ກາຍຈິຕ຺ຕທຣຖປ຺ປສ຺ສມ຺ຠເນນ ກາໂຍປິສ຺ສ ປສ຺ສທ຺ໂຘ ໂຫຕິຯ ຕຕ຺ຖ ຍສ຺ມາ ນາມກາເຍ ປສ຺ສທ຺ເຘ ຣູປກາໂຍປິສ຺ສ ປສ຺ສທ຺ໂຘ ເອວ ໂຫຕິ, ຕສ຺ມາ ''ນາມກາໂຍ ຣູປກາໂຍ''ຕິ ອວິເສເສຕ຺ວາ ''ປສ຺ສທ຺ໂຘ ກາໂຍ''ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ອສາຣທ຺ໂຘຕິ ໂສ ຈ ປສ຺ສທ຺ຘຕ຺ຕາ ເອວ ອສາຣທ຺ໂຘ, ວິຄຕທຣໂຖຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິຯ ສມາຫິຕໍ ຈິຕ຺ຕໍ ເອກຄ຺ຄນ຺ຕິ ຈິຕ຺ຕມ຺ປິສ຺ສ ສມ຺ມາ ອາຫິຕໍ ສຸຏ຺ຐຸ ຐປິຕໍ ອປ຺ປິຕໍ ວິຍ ໂຫຕິ, ສມາຫິຕຕ຺ຕາ ເອວ ຈ ເອກຄ຺ຄໍ ອຈລໍ ນິປ຺ຜນ຺ທນໍ ນິຣິຎ຺ຊນນ຺ຕິຯ

ເອຕ຺ຕາວຕາ ຊານມຄ຺ຄານໍ ປຸພ຺ພກາຄປ຺ຜິປ຺ທາ ກຖິຕາ. ເຕເນວາຫ –

‘‘ຈຣມ຺ປິ, ພິກ຺ຂເວ, ພິກ຺ຂຸ ເອວံພູໂຕ ອາຕາປີ ໂອຕ຺ຕາປີ ສຕຕံ ສມິຕံ ອາຣທ຺ຘວິຣິໂຍ ປ຺ຫິຕຕ຺ໂຕຕິ ວຸຈ຺ຈຕີ’’ຕິ (ອິຕິວຸ. ໑໑໐).

ຕສ຺ສຕ຺ໂຖ ເຫຍ຺ຖາ ວຸຕ຺ໂຕ ເອວ.

ຄາຖາສຸ ຍຕံ ຈເຣຕິ ຍຕມາໂນ ຈເຣຍ຺ຍ, ຈງ຺ກມນາທິວເສນ ຄມນໍ ກປ຺ເປນ຺ໂຕປີ ‘‘ອນຸປ຺ປນ຺ນານໍ ປາປການໍ ອກຸສລານໍ ຘມ຺ມານໍ ອນຸປ຺ປາທາຍ ຉນ຺ທໍ ຊເນຕິ ວາຍມຕີ’’ຕິອາທິນາ (ສໍ. ນິ. ໕.໖໕໑-໖໖໘; ວິພ. ໓໙໐) ນເຍນ ວຸຕ຺ຕສມ຺ມປ຺ປຘານວິຣິຍວເສນ ຍຕນ຺ໂຕ ຊເຜນ຺ໂຕ ວາຍມນ຺ໂຕ ຍຖາ ອກຸສລາ ຘມ຺ມາ ປ຺ຫີຍນ຺ຕິ, ກຸສລາ ຘມ຺ມາ ກາວນາປາຣິປູຣິໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິ, ເອວໍ ຄມນໍ ກປ຺ເປຍ຺ຍາຕິ ອຕ຺ໂຖ. ເອສ ນໂຍ ເສເສສຸປີ. ເກຈິ ປນ ‘‘ຍຕ’’ນ຺ຕິ ເອຕສ຺ສ ສໍຍໂຕຕິ ອຕ຺ຖໍ ວທນ຺ຕິ. ຕິຜ຺ເຖຕິ ຕິຜ຺ເຖຍ຺ຍ ຖານໍ ກປ຺ເປຍ຺ຍ. ອຈ຺ເຉຕິ ນິສີເທຍ຺ຍ. ສເຍຕິ ນິປ຺ຊເຊຍ຺ຍ. ຍຕເມນໍ ປສາຣເຍຕິ ເອຕໍ ປສາເຣຕພ຺ພໍ ຫຕ຺ຖປາທາທິ ຍຕໍ ຍຕມາໂນ ຍຖາວຸຕ຺ຕວິຣິຍສມງ຺ຄີເຍວ ຫຸຕ຺ວາ ປສາເຣຍ຺ຍ, ສພ຺ພຕ຺ຖ ປມາທໍ ວິຊເຫຍ຺ຍາຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍ.

ອິທານິ ຍຖາ ປຜິປ຺ຊຊນ຺ໂຕ ຍຕໍ ຍຕມາໂນ ນາມ ໂຫຕິ, ຕໍ ປຜິປ຺ທໍ ທສ຺ເສຕຸໍ ‘‘ອຸທ຺ຘ’’ນ຺ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ. ຕຕ຺ຖ ອຸທ຺ຘນ຺ຕິ ອຸປ຺ຣິ. ຕິຣິຍນ຺ຕິ ຕິຣິຍໂຕ, ປຸຣຕ຺ຖິມທິສາທິວເສນ ສມນ຺ຕໂຕ ທິສາການເຄສູຕິ ອຕ຺ໂຖ. ອປາຈີນນ຺ຕິ ເຫຍ຺ຖາ. ຍາວຕາ ຊຄໂຕ ຄຕີຕິ ຍຕ຺ຕກາ ສຕ຺ຕສງ຺ຂາຣເກທສ຺ສ ໂລກສ຺ສ ປວຕ຺ຕິ, ຕຕ຺ຖ ສພ຺ພຕ຺ຖາຕິ ອຕ຺ໂຖ. ເອຕ຺ຕາວຕາ ອນວເສສໂຕ ສມ຺ມສນຍາຕສ຺ສ ວິສຍໍ ສງ຺ຄເຫຕ຺ວາ ທສ຺ເສຕິ. ສມເວກ຺ຂິຕາຕິ ສມ຺ມາ ເຫຕຸນາ ຍາເຍນ ອເວກ຺ຂິຕາ, ອນິຈ຺ຈາທິວເສນ ວິປ຺ສ຺ສໂກຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ. ຘມ຺ມານນ຺ຕິ ສຕ຺ຕສຸຍ຺ຍານໍ. ຂນ຺ຘານນ຺ຕິ ຣູປາທີນໍ ປຍ຺ຈນ຺ນໍ ຂນ຺ຘານໍ. ອຸທຍພ຺ພຍນ຺ຕິ ອຸທຍຍ຺ຈ ວຍຍ຺ຈ. ອິທໍ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ – ອຸປ຺ຣິ ຕິຣິຍໍ ອໂຘຕິ ຕິສງ຺ຄເຫ ສພ຺ພສ຺ມິໍ ໂລເກ ອຕີຕາທິເກທກີນ຺ນານໍ ປຍ຺ຈຸປາທານກ຺ຂນ຺ຘສງ຺ຂາຕານໍ ສພ຺ເພສໍ ຣູປາຣູປຘມ຺ມານໍ ອນິຈ຺ຈຕາທິສມ຺ມສນາຍິຄເຕນ ອຸທຍພ຺ພຍຍາເຕນ ປຍ຺ຈວີສຕິຍາ ອາກາເຣຫິ ອຸທຍໍ, ປຍ຺ຈວີສຕິຍາ ອາກາເຣຫິ ວຍຍ຺ຈ ສມເວກ຺ຂິຕາ ສມນຸປສ຺ສິຕາ ກເວຍ຺ຍາຕິ.

ເຈໂຕສມຖສາມີຈີນ຺ຕິ ຈິຕ຺ຕສໍກິເລສານໍ ອຈ຺ຈນ຺ຕວູປສມນໂຕ ເຈໂຕສມຖສງ຺ຂາຕສ຺ສ ອຣິຍມຄ຺ຄສ຺ສ ອນຸຈ຺ຉວິກປ຺ຜິປ຺ທໍ ຍາຕທສ຺ສນວິສຸທ຺ຘີ. ສິກ຺ຂມານນ຺ຕິ ປຜິປ຺ຊຊມານໍ ກາເວນ຺ຕໍ ຍາຕປຣມ຺ປຣໍ ນິພ຺ພຕ຺ເຕນ຺ຕໍ. ສທາຕິ ສພ຺ພກາລໍ, ຣຕ຺ຕິຍ຺ເຈວ ທິວາ ຈ. ສຕນ຺ຕິ ຈຕຸສມ຺ປຊຍ຺ເຍນ ສມນ຺ນາຄຕາຍ ສຕິຍາ ສໂຕການີ. ສຕຕໍ ປ຺ຫິຕຕ຺ໂຕຕິ ສພ຺ພກາລໍ ປ຺ຫິຕຕ຺ໂຕ ນິພ຺ພານໍ ປຜິເປສິຕຕ຺ໂຕຕິ ຕຖາວິຘໍ ພິກ຺ຂຸໍ ພຸທ຺ຘາທໂຍ ອຣິຍາ ອາຫຸ ອາຈິກ຺ຂນ຺ຕິ ກເຖນ຺ຕິ. ເສສໍ ວຸຕ຺ຕນຍເມວ.

ທ຺ວາທສມສຸຕ຺ຕວຍ຺ຍນາ ນິຜ຺ຖິຕາ.

໑໓. ໂລກສຸຕ຺ຕວຍ຺ຍນາ

໑໑໒. ເຕຣສເມ ໂລໂກຕິ ລຸຊ຺ຊນປລຸຊ຺ຊນຜ຺ເຖນ ໂລໂກ, ອຕ຺ຖໂຕ ປຸຣິມໍ ອຣິຍສຈ຺ຈທ຺ວຍໍ ອິຘ ປນ ທຸກ຺ຂໍ ອຣິຍສຈ຺ຈໍ ເວທິຕພ຺ພໍ. ສ຺ວາຍໍ ສຕ຺ຕໂລໂກ, ສງ຺ຂາຣໂລໂກ, ໂອກາສໂລໂກຕິ ວິກາຄໂຕ ສຣູປໂຕ ຈ ເຫຍ຺ຖາ ວຸຕ຺ໂຕເຍວ. ອປິຈ ຂນ຺ຘໂລກາທິວເສນ ຈ ອເນກວິໂຘ ໂລໂກ. ຍຖາຫ –

‘‘ໂລໂກຕິ ຂນ຺ຘໂລໂກ, ຘາຕຸໂລໂກ, ອາຍຕນໂລໂກ, ວິປ຺ຕ຺ຕິກວໂລໂກ, ວິປ຺ຕ຺ຕິສມ຺ກວໂລໂກ, ສມ຺ປ຺ຕ຺ຕິກວໂລໂກ, ສມ຺ປ຺ຕ຺ຕິສມ຺ກວໂລໂກ, ເອໂກ ໂລໂກ ສພ຺ເພ ສຕ຺ຕາ ອຫາຣຜ຺ຖິຕິກາ, ທ຺ເວ ໂລກາ ນາມຍ຺ຈ ຣູປຍ຺ຈ, ຕໂຍ ໂລກາ ຕິສ຺ໂສ ເວທນາ, ຈຕ຺ຕາໂຣ ໂລກາ ຈຕ຺ຕາໂຣ ອາຫາຣາ, ປຍ຺ຈ ໂລກາ ປຍ຺ຈຸປາທານກ຺ຂນ຺ຘາ, ຉ ໂລກາ ຉ ອຊ຺ຊຕ຺ຕິການິ ອາຍຕນານິ, ສຕ຺ຕ ໂລກາ ສຕ຺ຕ ວິຍ຺ຍາຕຜ຺ຖິຕິໂຍ, ອຜ຺ຖ ໂລກາ ອຜ຺ຖ ໂລກຘມ຺ມາ, ນວ ໂລກາ ນວ ສຕ຺ຕາວາສາ, ທສ ໂລກາ ທສາຍຕນານິ, ທ຺ວາທສ ໂລກາ ທ຺ວາທສາຍຕນານິ, ອຜ຺ຖາຣສ ໂລກາ ອຜ຺ຖາຣສ ຘາຕຸໂຍ’’ຕິ (ມຫານິ. ໓; ຈູລຸອນິ. ອຊິຕມານວປຸຈ຺ຉານິທ຺ເທສ ໘).

ເອວມເນກສາ ວິກຕ຺ໂຕປິ ໂລໂກ ປຍ຺ຈສຸ ອຸປາທານກ຺ຂນ຺ເຘສຸ ເອວ ສງ຺ຄຫໍ ສໂມສຣຕໍ ຄຈ຺ຉຕິ, ອຸປາທານກ຺ຂນ຺ຘາ ຈ ທຸກ຺ຂໍ ອຣິຍສຈ຺ຈໍ ຊາຕິປິ ທຸກ຺ຂາ …ເປ… ສໍຂິຕ຺ເຕນ ປຍ຺ຈຸປາທານກ຺ຂນ຺ຘາປິ ທຸກ຺ຂາຕິຯ ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ ''ອຕ຺ຖໂຕ ປຸຣິມໍ ອຣິຍສຈ຺ຈຫ຺ວ ຍໍ, ອິຘ ປນ ທຸກ຺ຂໍ ອຣິຍສຈ຺ຈໍ ເວທິຕພ຺ພ''ນ຺ຕິຯ ນນຸ ຈ ລຸຊ຺ຊນປລຸຊ຺ຊນຏ຺ເຐ ອວິເສເສນ ປຍ຺ຈສຸ ຂນ຺ເຘສຸ ສມ຺ກາວຕີຕິ? ສຈ຺ຈໍ ສມ຺ກາວຕິຯ ຍໍ ປນ ນ ລຸຊ຺ຊຕີຕິ ຄຫິຕໍ, ຕໍ ຕຖາ ນ ໂຫຕີ, ເອກໍເສເນວ ລຸຊ຺ຊຕິ ປລຸຊ຺ຊຕີຕິ ໂສ ໂລໂກຕິ ອຸປາທານ ກ຺ຂນ຺ເຘສ຺ເວວ ໂລກສທ຺ໂທ ນິຣູລ຺ໂຫຕິ ເວທິຕພ຺ໂພຯ ຕສ຺ມາ ໂລໂກຕິ ທຸກ຺ຂໍ ອຣິຍສຈ຺ຈໍ ເອວຯ

ຍທິປິ ຕຖາຄຕ-ສທ຺ທສ຺ສ ເຫຏ຺ຐາ ຕຖາຄຕສຸຕ຺ເຕ ນານານເຍຫິ ວິຕ຺ຖາຣໂຕ ອຕ຺ໂຖ ວິກຕ຺ໂຕ, ຕຖາປິ ປາລຸອິຍາ ອຕ຺ຖ ສໍວຕ຺ຕນາມຸເຂນ ອຍມຕ຺ຖວິກາວນາ – ອກິສມ຺ພຸທ຺ໂຘຕິ ''ອກິຎ຺ເຍຍ຺ຍໂຕ ປຣິຎ຺ເຍຍ຺ຍໂຕ''ຕິ ປຸພ຺ເພ ວຸຕ຺ຕວິກາເຄນ ວາ ອວິເສສໂຕ ຕາວ ອາສຍານຸສຍຈຣິຍາຘິມຸຕ຺ຕິອາທິເກທໂຕ ກຸສລາກຸສລາທິວິກາຄໂຕ ວຏ຺ຏປ຺ປມາຕາສຕ຺ຖານາທິເກທໂຕ, ວິເສສໂຕ ວາ ປນ ''ອຍໍ ສສ຺ສຕາສໂຍ, ອຍໍ ອຸຈ຺ເຉທາສໂຍ''ຕິອາທິນາ ''ກກ຺ຂລຸອລກ຺ຂຕາ ປຖວິຘາຕຸ, ປຄ຺ຆຣຕາລກ຺ຂຕາ ອາ ໂປຘາຕູ''ຕິອາທິນາ ຈ ອກິວິສິຏ຺ເຐນ ສຍມ຺ກຸຓາເຕນ ສມ຺ມາ ອວິປຣີຕໍ ໂຍ ໂຍ ອຕ຺ໂຖ ຍຖາ ຍຖາ ພຸຊ຺ຊິຕພ຺ໂພ, ຕຖາ ຕຖາ ພຸທ຺ໂຘ ຓາໂຕ ອຕ຺ຕປຈ຺ຈກ຺ເຂ ກໂຕຕິ ອກິສມ຺ພຸທ຺ໂຘຯ

ໂລກສ຺ມາຕິ ຍຖາວຸຕ຺ຕໂລກໂຕຯ ວິສໍຍຸຕ຺ໂຕຕິ ວິສໍສຏ຺ເຐ, ຕປ຺ປຏິພທ຺ຘານໍ ສພ຺ເພສໍ ສໍໂຍຊນານໍ ສມ຺ມເທວ ສມຸຈ຺ຉິນ຺ນຕ຺ຕາ ຕໂຕ ວິປ຺ປມຸຕ຺ໂຕຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ໂລກສມຸທໂຍຕິ ສຸຕ຺ຕນ຺ຕນເຍນ ຕຓ຺ຫາ, ອກິຘມ຺ມນເຍນ ປນ ອກິສງ຺ຂາເຣຫິ ສທ຺ຘິ ທິຍຑ຺ຒກິ ເລສສຫສ຺ສໍຯ ປຫີໂນຕິ ໂພຘິມຓ຺ເຑ ອຣຫຕ຺ຕມຄ຺ຄຓາເຕນ ສມຸຈ຺ເຉທປ຺ປຫານວເສນ ສວາສໂນ ປຫີໂນຯ ໂລກນິໂຣໂຘຕິ ນິພ຺ພາ ນໍຯ ສຈ຺ຉິກໂຕຕິ ອຕ຺ຕປຈ຺ຈກ຺ເຂ ກໂຕຯ ໂລກນິໂຣຘຄາມິນີ ປຏິປທາຕິ ສີລາທິກ຺ຂນ຺ຘຕ຺ຕຍສງ຺ຄໂຫ ອຣິໂຍ ອຏ຺ຐງ຺ຄິໂກ ມຄ຺ໂຄຯ ໂສ ຫິ ໂລກນິໂຣຘໍ ນິພ຺ພານໍ ຄຈ຺ຉຕິ ອຘິຄຈ຺ຉຕິ, ຕທຕ຺ຖໍ ອຣິເຍຫິ ປຏິປຊ຺ຊີຍຕີ ຈາຕິ ໂລກນິໂຣຘຄາມິນີ ປຏິປທາຕິ ວຸຈ຺ຈຕິຯ

ເອຕ຺ຕາວຕາ ຕານິ ອກິສມ຺ພຸທ຺ໂຘ ຍາຖາວໂຕ ຄໂຕຕິ ຕຖາຄໂຕຕິ ອຍມຕ຺ໂຖ ທສ຺ສິໂຕ ໂຫຕິຯ ຈຕ຺ຕາຣິ ຫິ ອຣິຍສຈ຺ຈານິ ຕ ຖານິ ນາມຯ ຍຖາຫ –

''ຈຕ຺ຕາຣິມານິ , ກິກ຺ຂເວ, ຕຖານິ ອວິຕຖານິ ອນຎ຺ຎຖານິຯ ກຕມານິ ຈຕ຺ຕາຣິ? ອິທໍ ທຸກ຺ຂນ຺ຕິ, ກິກ຺ຂເວ, ຕຖເມຕໍ ອວິຕຖ ເມຕໍ, ອນຎ຺ຎຖເມຕ''ນ຺ຕິ (ສໍຯ ນິຯ ໕ຯ໑໐໙໐) ວິຕ຺ຖາໂຣຯ

ອປິຈ ຕຖາຍ ຄໂຕຕິ ຕຖາຄໂຕ, ຕຖໍ ຄໂຕຕິ ຕຖາຄໂຕ , ຄໂຕຕິ ຈ ອວຄໂຕ ອຕີໂຕ ປຕ຺ໂຕ ປຏິປນ຺ໂນຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອິທໍ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ – ຍສ຺ມາ ກຄວາ ສກລໂລກໍ ຕີຣຓປຣິຎ຺ຎາຍ ຕຖາຍ ອວິປຣີຕາຍ ຄໂຕ ອວຄໂຕ, ຕສ຺ມາ ໂລໂກ ຕຖາຄເຕນ ອກິສມ຺ ພຸທ຺ໂຘຕິ ຕຖາຄໂຕຯ ໂລກສມຸທຍໍ ປຫານປຣິຎ຺ຎາຍ ຕຖາຍ ຄໂຕ ອຕີໂຕຕິ ຕຖາຄໂຕຯ ໂລກນິໂຣຘໍ ສຈ຺ຉິກິຣິຍາຍ ຕຖາຍ ຄໂຕ ປຕ຺ໂຕຕິ ຕຖາຄໂຕຯ ໂລກນິໂຣຘຄາມິນີ ປຏິປທໍ ຕຖໍ ອວິປຣີຕໍ ຄໂຕ ປຏິປນ຺ໂນຕິ ຕຖາຄໂຕຕິຯ ເອວໍ ອິມິສ຺ສາ ປາລຸອິຍາ ກຄວໂຕ ຕຖາຄຕກາວທີປນວເສນ ອຕ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພຯ

ອິຕິ ກຄວາ ຈຕຸສຈ຺ຈາກິສມ຺ໂພຘວເສນ ອຕ຺ຕໂນ ຕຖາຄຕກາວໍ ປກາເສຕ຺ວາ ອິທານິ ຕຕ຺ຖ ທິຏ຺ຐາທິອກິສມ຺ໂພຘິວເສນປິ ຕໍ ທສ຺ເສຕຸໍ ''ຍໍ, ກິກ຺ຂເວ''ຕິອາທິມາຫຯ ອງ຺ຄຸຕ຺ຕຣຏ຺ຐກຖາຍໍ (ອຯ ນິຯ ອຏ຺ຐຯ ໔ຯ໔ຯ໒໓) ປນ ''ຈຕູຫິ ສຈ຺ເຈຫິ ອຕ຺ຕໂນ ພຸທ຺ຘກາວໍ ກເຖຕ຺ວາ''ຕິອາທີ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຕໍ ຕຖາຄຕສທ຺ທ-ພຸທ຺ຘສທ຺ທານໍ ອຕ຺ຖໂຕ ນິນ຺ນານາກຣຓຕໍ ທສ຺ເສຕຸໍ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຕຖາ ເຈວ ຫິ ປາລຸອິ ປວຕ຺ຕາຕິຯ ຕຕ຺ຖ ທິຏ຺ຐນ຺ຕິ ຣູປາຍຕນໍຯ ສຸຕນ຺ຕິ ສທ຺ທາຍຕນໍຯ ມຸຕນ຺ຕິ ປຕ຺ວາ ຄເຫຕພ຺ພໂຕ ຄນ຺ຘາຍຕນໍ, ຣສາຍຕນໍ, ໂຜຏ຺ຐພ຺ພາຍຕນຎ຺ຈຯ ວິຎ຺ຎາຕນ຺ຕິ ສຸຂທຸກ຺ຂາທິຘມ຺ມາຣມ຺ມຓໍຯ ປຕ຺ຕນ຺ຕິ ປຣິເຍສິຕ຺ວາ ວາ ອປຣິເຍສິຕ຺ວາ ວາ ປຕ຺ຕໍຯ ປຣິເຍສິຕນ຺ຕິ ປຕ຺ຕໍ ວາ ອປ຺ປຕ຺ຕໍ ວາ ປຣິເຍສິຕໍຯ ອນຸວິຈຣິຕໍ ມນສາຕິ ຈິຕ຺ເຕນ ອນຸສຎ຺ຈຣິຕໍຯ ກສ຺ສ ປນ ອນຸວິຈຣິຕໍ ມນສາຕິ? ສເທວກສ຺ສ…ເປ… ສເທວມນຸສ຺ສາຍາຕິ ສມ຺ພນ຺ຘນີຍໍຯ ຕຕ຺ຖ ສຫ ເທເວຫີຕິ ສເທວໂກ, ຕສ຺ສ ສເທວກສ຺ສຯ ເສສປເທສຸປິ ເອເສວ ນໂຍຯ

ສເທວກວຈເນນ ເຈຕ຺ຖ ປຎ຺ຈກາມາວຈຣເທວຄ຺ຄຫຓໍ ເວທິຕພ຺ພໍ, ສມາຣກວຈເນນ ຉຏ຺ຐກາມາວຈຣເທວຄ຺ຄຫຓໍ, ສພ຺ຣຫ຺ມກວຈເນນ ພ຺ຣຫ຺ມກາຍິກາທິພ຺ຣຫ຺ມຄ຺ຄຫຓໍ, ສສ຺ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓີວຈເນນ ສາສນສ຺ສ

ປຈ຺ຈຕ຺ຖິກສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓຄ຺ຄຫຓຎ຺ເຈວ ສມິຕປາປພາຫິຕປາປສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓຄ຺ຄຫຓຎ຺ຈ, ປຊາວຈເນນ ສຕ຺ຕໂລກຄ຺ຄຫຓໍ , ສເທວມນຸສ຺ສວຈເນນ ສມ຺ມຸຕິເທວອວເສສມນຸສ຺ສຄ຺ຄຫຓໍຯ ເອວເມຕ຺ຖ ຕີຫິ ປເທຫິ ເທວມາຣພ຺ຣຫ຺ເມຫິ ສທ຺ຘິໍ ສຕ຺ຕໂລໂກ, ທ຺ວີຫິ ປຊາວເສນ ສຕ຺ຕໂລໂກ ຄຫິໂຕຕິ ເວທິຕພ຺ໂພຯ

ອປໂຣ ນໂຍ – ສເທວກຄ຺ຄຫເຓນ ອຣູປາວຈຣເທວໂລໂກ ຄຫິໂຕ, ສມາຣກວຈເນນ ຉກາມາວຈຣເທວໂລໂກ, ສພ຺ຣຫ຺ມກວຈເນນ ຣູປີພ຺ຣຫ຺ມໂລໂກ, ສສ຺ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓາທິວຈເນນ ສມ຺ມຸຕິເທເວຫິ ສຫ ອວເສສສຕ຺ຕໂລໂກ ຄຫິໂຕຯ ອປິເຈຕ຺ຖ ສເທວກວຈເນນ ອຸກ຺ກຏ຺ຐປຣິຈ຺ເຉທໂຕ ສພ຺ພໂລກວິສຍສ຺ສ ຠຄວໂຕ ອຠິສມ຺ພຸທ຺ຘຠາເວ ປກາສິເຕ ເຍສເມວໍ ສິຍາ “ມາໂຣ ນາມ ມຫານຸຠາໂວ ຉກາມາວຈຣິສ຺ສໂຣ ວສວຕ຺ຕີ, ພ຺ຣຫ຺ມາ ປນ ຕໂຕປິ ມຫານຸຠາວຕໂຣ ທສຫິ ອງ຺ຄຸລີຫິ ທສສຸ ຈກ຺ກວາຬສຫສ຺ເສສຸ ອາໂລກໍ ຜຣຕິ, ອຸຕ຺ຕມຊ຺ຌານສມາປຕ຺ຕິສຸຂໍ ປຏິສໍເວເທຕີຯ ປຸຖູ ຈ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ອິທ຺ຘິມນ຺ໂຕ ທິພ຺ພຈກ຺ຂຸກາ ປຣຈິຕ຺ຕວິທຸໂນ ມຫານຸຠາວາ ສໍວິຊ຺ຊນ຺ຕີຯ ອຍຎ຺ຈ ສຕ຺ຕກາໂຍ ອນນ຺ໂຕ ອປຣິມາໂຓ, ກິເມເຕສໍ ສພ຺ເພສໍເຍວ ວິສໂຍ ອນວເສສໂຕ ຠຄວຕາ ອຠິສມ຺ພຸທ຺ໂຘ”ຕິ? ເຕສໍ ວິມຕິ ວິຘເມນ຺ໂຕ ຠຄວາ “ສເທວກສ຺ສ ໂລກສ຺ສາ”ຕິອາທິມາຫຯ

ໂປຣາຓາ ປນາຫຸ – “ສເທວກສ຺ສາ”ຕິ ເທວຕາຫິ ສທ຺ຘິໍ ອວເສສໂລກໍ ປຣິຍາທິຍຕິ, “ສມາຣກສ຺ສາ”ຕິ ມາເຣນ ສທ຺ຘິໍ ອວເສສໂລກໍ, “ສພ຺ຣຫ຺ມກສ຺ສາ”ຕິ ພ຺ຣຫ຺ເມຫິ ສທ຺ຘິໍ ອວເສສໂລກໍຯ ເອວໍ ສພ຺ເພປິ ຕິຠວູປເຄ ສຕ຺ເຕ ຕີສຸ ປເທສຸ ປກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ປຸນ ທ຺ວີຫິ ປເທຫິ ປຣິຍາທິຍນ຺ໂຕ “ສສ຺ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓິຍາ ປຊາຍ ສເທວມນຸສ຺ສາຍາ”ຕິ ອາຫຯ ເອວໍ ປຎ຺ຈຫິປິ ປເທຫິ ຂນ຺ຘຕ຺ຕຍປຣິຈ຺ຉິນ຺ເນ ສພ຺ພສຕ຺ເຕ ປຣິຍາທິຍຕີຯ

ຍສ຺ມາ ຕໍ ຕຖາຄເຕນ ອຠິສມ຺ພຸທ຺ຘນ຺ຕິ ອິມິນາ ອິທໍ ທສ຺ເສຕິ – ຍໍ ອປຣິມາຓາສຸ ໂລກຘາຕູສຸ ອິມສ຺ສ ສເທວກສ຺ສ ໂລກສ຺ສ “ນີລໍ ປີຕກ”ນ຺ຕິອາທິ ຣູປາຣມ຺ມຓໍ ຈກ຺ຂຸທ຺ວາເຣ ອາປາຖໍ ອາຄຈ຺ຉຕິ, ຕໍ ສພ຺ພໍ “ອຍໍ ສຕ຺ໂຕ ອິມສ຺ມິໍ ຂເຓ ອິມໍ ນາມ ຣູປາຣມ຺ມຓໍ ທິສ຺ວາ ສຸມໂນ ວາ ທຸມ຺ມໂນ ວາ ມຊ຺ຊຕ຺ໂຕ ວາ ຊາໂຕ”ຕິ ຕຖາຄຕສ຺ສ ເອວໍ ອຠິສມ຺ພຸທ຺ຘໍຯ ຕຖາ ຍໍ ອປຣິມາຓາສຸ ໂລກຘາຕູສຸ ອິມສ຺ສ ສເທວກສ຺ສ ໂລກສ຺ສ “ເຠຣິສທ຺ໂທ ມຸທິງ຺ຄສທ຺ໂທ”ຕິອາທິ ສທ຺ທາຣມ຺ມຓໍ ໂສຕທ຺ວາເຣ ອາປາຖໍ ອາຄຈ຺ຉຕິ, “ມູລຄນ຺ໂຘ ຕຈຄນ຺ໂຘ”ຕິອາທິ ຄນ຺ຘາຣມ຺ມຓໍ ຆານທ຺ວາເຣ ອາປາຖມາຄຈ຺ຉຕິ, “ມູລຣໂສ ຂນ຺ຘຣໂສ”ຕິອາທິ ຣສາຣມ຺ມຓໍ ຊິວ຺ຫາທ຺ວາເຣ ອາປາຖມາຄຈ຺ຉຕິ , “ກກ຺ຂຬໍ ມຸທຸກ”ນ຺ຕິອາທິ ປຖວີຘາຕຸເຕໂຊຘາຕຸວາໂຍຘາຕຸເຠທໍ ໂຜຏ຺ຐພ຺ພາຣມ຺ມຓໍ ກາຍທ຺ວາເຣ ອາປາຖມາຄຈ຺ຉຕິ , “ອຍໍ ສຕ຺ໂຕ ອິມສ຺ມິໍ ຂເຓ ອິມໍ ນາມ ໂຜຏ຺ຐພ຺ພໍ ຜຸສິຕ຺ວາ ສຸມໂນ ວາ ທຸມ຺ມໂນ ວາ ມຊ຺ຊຕ຺ໂຕ ວາ ຊາໂຕ”ຕິ ສພ຺ພໍ ຕໍ ຕຖາຄຕສ຺ສ ເອວໍ ອຠິສມ຺ພຸທ຺ຘໍຯ

ຕຖາ ຍໍ ອປຣິມາຓາສຸ ໂລກຘາຕູສຸ ອິມສ຺ສ ສເທວກສ຺ສ ໂລກສ຺ສ ສຸຂາທິເຠທໍ ຘມ຺ມາຣມ຺ມຓໍ ມໂນທ຺ວາເຣ ອາປາຖມາຄຈ຺ຉຕິ, “ອຍໍ ສຕ຺ໂຕ ອິມສ຺ມິໍ ຂເຓ ອິມໍ ນາມ ຘມ຺ມາຣມ຺ມຓໍ ຊານິຕ຺ວາ ສຸມໂນ ວາ ທຸມ຺ມໂນ ວາ ມຊ຺ຊຕ຺ໂຕ ວາ ຊາໂຕ”ຕິ ສພ຺ພໍ ຕໍ ຕຖາຄຕສ຺ສ ເອວໍ ອຠິສມ຺ພຸທ຺ຘໍຯ ເອວໍ ຍໍ ອິມສ຺ສ ສເທວກສ຺ສ ໂລກສ຺ສ ທິຏ຺ຐໍ ສຸຕໍ ມຸຕໍ ວິຎ຺ຎາຕໍ, ຕໍ ຕຖາຄເຕນ ອທິຏ຺ຐໍ ວາ ອສຸຕໍ ວາ ອມຸຕໍ ວາ ອວິຎ຺ຎາຕໍ ວາ ນຕ຺ຖິຯ ອິມສ຺ສ ປນ ມຫາຊນສ຺ສ ປຣິເຍສິຕ຺ວາ ອປ຺ປຕ຺ຕມ຺ປິ ອຕ຺ຖິ, ອປຣິເຍສິຕ຺ວາ ອປ຺ປຕ຺ຕມ຺ປິ ອຕ຺ຖິ, ປຣິເຍສິຕ຺ວາ ປຕ຺ຕມ຺ປິ ອຕ຺ຖິ, ອປຣິເຍສິຕ຺ວາ ປຕ຺ຕມ຺ປິ ອຕ຺ຖິຯ ສພ຺ພມ຺ປິ ຕຖາຄຕສ຺ສ ອປ຺ປຕ຺ຕໍ ນາມ ນຕ຺ຖິ ຎາເຓນ ອສຈ຺ຉິກຕໍຯ ຕໂຕ ເອວ ຍໍ ອປຣິມາຓາສຸ ໂລກຘາຕູສຸ ອປຣິມາຓານໍ ສຕ຺ຕານໍ ຈກ຺ຂຸທ຺ວາເຣ ອາປາຖມາຄຈ຺ຉນ຺ຕໍ ຣູປາຣມ຺ມຓໍ ນາມ ອຕ຺ຖິ, ຕໍ ຠຄວາ ສພ຺ພໍ ສພ຺ພາກາເຣນ ຊານາຕິ ປສ຺ສຕິຯ ເອວໍ ຊານຕາ ປສ຺ສຕາ ຈາເນນ ຕໍ ອິຏ຺ຐານິຏ຺ຐາທິວເສນ ວາ ທິຏ຺ຐສຸຕມຸຕວິຎ຺ຎາເຕສຸ ລພ຺ຠມານປທວເສນ ວາ “ກຕມໍ ຕໍ ຣູປໍ ຣູປາຍຕນໍ? ຍໍ ຣູປໍ ຈຕຸນ຺ນໍ ມຫາຠູຕານໍ ອຸປາທາຍ ວຓ຺ຓນິຠາ ສນິທສ຺ສນໍ ສປ຺ປຏິຆໍ ນີລໍ ປີຕກ”ນ຺ຕິອາທິນາ (ຘຯ ສຯ ໖໑໖) ນເຍນ ອເນເກຫິ ນາເມຫິ ເຕຣສຫິ ວາເຣຫິ ທ຺ເວປຎ຺ຎາສາຍ ນເຍຫິ ວິຠຊ຺ຊມານໍ ຕເຖວ ໂຫຕິ, ວິຕຖໍ ນຕ຺ຖິຯ ເອສ ນໂຍ ໂສຕທ຺ວາຣາທີສຸປິ ອາປາຖມາຄຈ຺ຉນ຺ເຕສຸ ສທ຺ທາທີສຸຯ

ຕສ຺ມາ ຕຖາຄໂຕຕິ ວຸຈ຺ຈຕີຕິ ຍໍ ຍຖາ ໂລເກນ ຄຕໍ, ຕສ຺ສ ຕເຖວ ຄຕຕ຺ຕາ ຕຖາຄໂຕຕິ ວຸຈ຺ຈຕິຯ ປາຬິຍໍ ປນ “ອຠິສມ຺ພຸທ຺ຘ”ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ, ຕໍ ຕຖາຄຕສທ຺ເທນ ສມານຕ຺ຖໍຯ ອິມິນາ ຕຖາທສ຺ສິຠາວໂຕ ຕຖາຄໂຕຕິ ອຍມຕ຺ໂຖ ທສ຺ສິໂຕ ໂຫຕິຯ ວຸຕ຺ຕຎ຺ເຫຕໍ ຘມ຺ມເສນາປຕິນາ –

“ນ ຕສ຺ສ ອທິຏ຺ຐມິທຕ຺ຖິ ກິຎ຺ຈິ,

ອໂຖ ອວິຌຸຌາຕມຊານິຕພຸພໍ;

ສພຸພໍ ອກິຌຸຌາສິ ຍທຕຸຖິ ເນຍຸຍໍ,

ຕຖາຄໂຕ ເຕນ ສມນຸຕຈກຸຂູ’’ຕິ. (ມຫານິ. ໑໕໖; ຈູລຸອນິ. ໂມຌຣາຊມາຓວປຸຈຸຉານິທຸເທສ ໘໕; ປຏິ. ມ. ໑.໑໒໑);

ສຸຕຸຕນຸເຕປິ ວຸຕຸຕໍ ກຄວຕາ –

‘‘ຍໍ , ກິກຸຂເວ, ສເທວກສຸສ ໂລກສຸສ...ເປ... ສເທວມນຸສຸສາຍ ປຊາຍ ທິຏຸຄໍ ສຸຕໍ ມຸຕໍ ວິຌຸຌາຕໍ ປຕຸຕໍ ປຣິເຍສິຕໍ ອນຸວິຈຣິຕໍ ມນສາ, ຕມທໍ ຊານາມິ, ຕມທໍ ອພຸກຌຸຌາສຶ, ຕໍ ຕຖາຄຕສຸສ ວິທິຕໍ, ຕໍ ຕຖາຄໂຕ ນ ອຸປຏຸຖາສີ’’ຕິ (ອ. ນິ. ໔.໒໔).

ຍຌຸຈ, ກິກຸຂເວ, ຣຕຸຕິໍ ຕຖາຄໂຕ ອນຸຕຸຕຣໍ ສມຸມາສມຸໂພທິໍ ອກິສມຸພຸຊຸຊຕິຕິ ຍສຸສຌຸຈ ວິສາຂປຸຕຸຓມຣຕຸຕິຍໍ ຕຖາ ອາຄຕາ ທິອຕຸເຖນ ຕຖາຄໂຕ ກຄວາ ໂພທິມຕຸເຌ ອປຣາຊິຕປລຸລງເກ ນິສິນຸໂນ ຕິຕຸຓໍ ມາຣານໍ ມຕຸຖກໍ ມທຸທິຕຸວາ ອຸຕຸຕຣິຕຣາກາວໂຕ ອນຸຕຸຕຣໍ ສມຸມາສມຸໂພທິໍ ອາສວກຸຂຍຌາເຕນ ສທຸທິໍ ສພຸພຌຸຌຸຕຌຸຌາຓໍ ອທິຄຈຸຉຕິ. ຍຌຸຈ ຣຕຸຕິໍ ອນຸປາທິເສສາຍ ນິພຸພານຘາຕຸຍາ ປຣິນິພຸພາຍຕິຕິ ຍສຸສຌຸຈ ວິສາຂປຸຕຸຓມຣຕຸຕິຍໍເຍວ ກຸສິນາຣາຍໍ ອຸປວຕຸຕເນ ມລຸລານໍ ສາລວເນ ຍມກສາລານມນຸຕເຣ ອນຸປາທິເສສາຍ ນິພຸພານຘາຕຸຍາ ປຣິນິພຸພາຍຕິ. ຍໍ ເອຕສຸມິໍ ອນຸຕເຣຕິ ອິມາສໍ ທຸວິນຸນໍ ເສົາປາທິເສສອນຸປາທິເສສນິພຸພານຘາຕູນໍ ເວມຊຸເຌ ປຌຸຈຈຕຸຕາລີສວສຸສປຣິມາເຓ ກາເລ ປຖມໂພທິຍມຸປິ, ມຊຸຌິມໂພທິຍມຸປິ, ປຈຸຉິມໂພທິຍມຸປິ ຍໍ ສຸຕຸຕເຄຍຸຍາທິປຸປເກທໍ ຘມຸມໍ ກາສຕິ ນິທຸທິສນວເສນ, ລປຕິ ອຸທຸທິສນວເສນ, ນິທຸທິສຕິ ປຏິນິທຸທິສນວເສນ. ສພຸພໍ ຕໍ ຕເຖວ ໂທຕິຕິ ຕໍ ເອຕຸຖນຸຕເຣ ເທສິຕໍ ສພຸພໍ ສຸຕຸຕເຄຍຸຍາທິນວງຄໍ ພຸທຸຘວຈນໍ ອຕຸຖໂຕ ພຍຌຸຊນໂຕ ຈ ອນຸປວຊຸຊໍ ອນູນໍ ອນທິກໍ ສພຸພາກາຣປຣິປຸຕຸຓໍ ຣາຄມທນິມຸມທນໍ...ເປ... ໂມຫມທນິມຸມທນໍ, ນຕຸຖິ ຕຕຸຖ ວາລຄຸຄມຕຸຕມຸປິ ອວກຸຂລິຕໍ, ເອກມຸທຸທິກາຍ ລຌຸຉິຕໍ ວິຍ ເອກນາລຸອິຍາ ມິຕໍ ວິຍ ເອກຕຸລາຍ ຕຸລິຕໍ ວິຍ ຈ ຕໍ ຕເຖວ ໂທຕິ ຍສຸສຕຸຖາຍ ກາສິຕໍ, ເອກນຸເຕເນວ ຕສຸສ ສາຘນໂຕ, ໂນ ອຌຸຌຖາ. ຕສຸມາ ຕຖໍ, ອວິຕຖໍ, ອນຌຸຌຖໍ. ເອເຕນ ຕຖາວາທິຕາຍ ຕຖາຄໂຕຕິ ທສຸເສຕິ. ຄທອຕຸໂຖ ອຍໍ ຄຕສທຸໂທ ທກາຣສຸສ ຕກາຣໍ ກຕຸວາ, ຕສຸມາ ຕຖໍ ຄທຕີຕິ ຕຖາຄໂຕຕິ ອຕຸໂຖ. ອຖ ວາ ອາຄທນໍ ອາຄໂທ, ວຈນນຸຕິ ອຕຸໂຖ. ຕໂຖ ອວິປຣີໂຕ ອາຄໂທ ຍສຸສາຕິ ທກາຣສຸສ ຕກາຣໍ ກຕຸວາ ຕຖາຄໂຕຕິ ເອວເມຕຸຖ ປທສິທຸຘິ ເວທິຕພຸພາ.

ຍຖາວາທີ ຕຖາກາຣີຕິ ເຍ ຘມຸເມ ກຄວາ ‘‘ອິເມ ຘມຸມາ ອກຸສລາ ສາວຊຸຊາ ວິຌຸຌຸຄຣຫິຕາ ສມຕຸຕາ ສມາທິນຸນາ ອທິຕາຍ ທຸກຸຂາຍ ສໍວຕຸຕນຸຕີ’’ຕິ ປເຣສໍ ຘມຸມໍ ເທເສນຸໂຕ ວທຕິ, ເຕ ຘມຸເມ ເອກນຸເຕເນວ ສຍໍ ປຫາສິ. ເຍ ປນ ຘມຸເມ ກຄວາ ‘‘ອິເມ ຘມຸມາ ກຸສລາ ອນວຊຸຊາ ວິຌຸຌຸປຸປສຕຸຖາ ສມຕຸຕາ ສມາທິນຸນາ ທິຕາຍ ສຸຂາຍ ສໍວຕຸຕນຸຕີ’’ຕິ ວທຕິ, ເຕ ຘມຸເມ ເອກນຸເຕເນວ ສຍໍ ອຸປສມຸປຊຸຊ ວິຫາສິ. ຕສຸມາ ຍຖາວາທີ ກຄວາ, ຕຖາກາຣີຕິ ເວທິຕພຸໂພ. ຍຖາກາຣີ ຕຖາວາທີຕິ ສມຸມເທວ ສີລາທິປຣິປູຣຕາວເສນ ສມຸມາ ປຏິປນຸໂນ ສຍໍ ຍຖາກາຣີ ກຄວາ, ຕເຖວ ຘມຸມເທສນາຍ ປເຣສໍ ຕຕຸຖ ປຕິຏຸຖາປນວເສນ ຕຖາວາທີ. ກຄວໂຕ ຫິ ວາຈາຍ ກາໂຍ ອນຸໂລເມຕິ, ກາຍສຸສປິ ວາຈາ. ຕສຸມາ ຍຖາວາທີ ຕຖາກາຣີ, ຍຖາກາຣີ ຕຖາວາທີ ຈ ໂທຕິ. ເອວໍກູຕສຸສ ຈສຸສ ຍຖາ ວາຈາ, ກາໂຍປິ ຕຖາ ຄໂຕ ປວຕຸໂຕ. ຍຖາ ຈ ກາໂຍ, ວາຈາປິ ຕຖາ ຄຕາ ປວຕຸຕາຕິ ອຕຸໂຖ.

ອກິກູ ອນກິກູໂຕຕິ ອຸປຣິ ກວຄຸຄໍ ເຫຏຸຖາ ອວີຈິນິຣຍໍ ປຣິຍນຸຕໍ ກຕຸວາ ຕິຣິຍໍ ອປຣິມາຓາສຸ ໂລກຘາຕູສຸ ກຄວາ ສພຸພສຕຸເຕ ອກິກວຕິ ສີເລນປິ ສມາຘິນາປິ ປຌຸຌາຍປິ ວິມຸຕຸຕິຍາປິ ວິມຸຕຸຕິຌາຓທສຸສເນນປິ, ນ ຕສຸສ ຕຸລາ ວາ ປມາຓໍ ວາ ອຕຸຖິ, ອສໂມ ອສມສໂມ ອປຸປຏິໂມ ອປຸປຏິກາໂຄ ອປຸປຏິປຸຄຸຄໂລ ອຕຸໂລ ອປຸປເມຍຸໂຍ ອນຸຕຸຕໂຣ ຘມຸມຣາຊາ ເທວານໍ ອຕິເທໂວ ສກຸການໍ ອຕິສກຸໂກ ພຸຣຫຸມານໍ ອຕິພຸຣຫຸມາ. ຕໂຕ ເອວ ສຍໍ ນ ເກນຈິ ອກິກູໂຕຕິ ອນກິກູໂຕ. ອຌຸຌທຕຸຖູຕິ ເອກໍສຕຸເຖ ນິປາໂຕ. ຍຌຸທີ ກິຌຸຈິ ເນຍຸຍໍ ນາມ, ສພຸພໍ ຕໍ ທຕຸຖຕເລ ອາມລກໍ ວິຍ ປສຸສຕີຕິ ທໂສ. ອວິປຣີຕໍ ອາສຍາທິອວໂພເຘນ ຫິຕູປສໍຫາຣາທິນາ ຈ ສຕຸເຕ, ກາວຌຸຌຖຕຸຕູປນຍວເສນ ສງຂາເຣ ສພຸພາກາເຣນ ສຸຈິຕຸຓວສິຕາຍ ສມາປຕຸຕິໂຍ ຈິຕຸຕຌຸຈ ວເສ ວຕຸເຕຕີຕິ ວສວຕຸຕີ. ເອຕຸຕາວຕາ ອກິກວນຍຸເຖນ ກຄວາ ອຕຸຕໂນ ຕຖາຄຕກາວໍ ທສຸເສຕີ.

ຕຕ຺ເຣວໍ ປທສິທ຺ຘິ ເວທິຕພ຺ພາ – ອຄໂຫ ວິຍ ອຄໂຫຯ ໂກ ປເນສ? ເທສນາວິລາໂສ ເຈວ ປຸຍ຺ຍຸສ຺ສໂຍ ຈຯ ເຕເນວ ເຫສ ມຫານຸຠາໂວ ຠິສກ຺ໂກ ວິຍ ທິພ຺ພາຄເທນ ສປ຺ເປ, ສພ຺ເພ ປຣປ຺ປວາທິໂນ ສເທວກຍ຺ຈ ໂລກໍ ອຠິຠວຕິຯ ອິຕິ ສພ຺ພໂລກາຠິຠວເນ ຕໂຖ ອວິປ຺ປຣີໂຕ ເທສນາວິລາໂສ ເຈວ ປຸຍ຺ຍຸສ຺ສໂຍ ຈ ອຄໂຫ ອສ຺ສາຕິ ທກາຣສ຺ສ ຕກາຣໍ ກຕ຺ວາ ຕຖາຄໂຕຕິ ເວທິຕພ຺ໂພຯ ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ “ສເທວເກ, ຠິກ຺ຂເວ, ໂລເກ…ເປ… ວສວຕ຺ຕີ, ຕສ຺ມາ ຕຖາຄໂຕຕິ ວຸຈ຺ຈຕີ”ຕິຯ

ຄາຖາສຸ ສພ຺ພໂລກໍ ອຠິຍ຺ຍາຍາຕິ ເຕຘາຕຸກໂລກສນ຺ນິວາສໍ ຊານິຕ຺ວາຯ ສພ຺ພໂລເກ ຍຖາຕຖນ຺ຕິ ຕສ຺ມິໍ ເຕຘາຕຸກໂລກສນ຺ນິວາເສ ຍໍກິຍ຺ຈິ ເນຍ຺ຍໍ, ຕໍ ສພ຺ພໍ ຍຖາຕຖໍ ອວິປ຺ປຣີຕໍ ຊານິຕ຺ວາຯ ສພ຺ພໂລກວິສໍຍຸຕ຺ໂຕຕິ ຈຕູຫິ ໂຍຄານໍ ອນວເສສປ຺ປຫາເນນ ສພ຺ເພນປິ ໂລເກນ ວິສໍຍຸຕ຺ໂຕ ວິປ຺ປມຸຕ຺ໂຕຯ ອນູປໂຍຕິ ສພ຺ພສ຺ມິມ຺ປິ ໂລເກ ຕຕ຺ຫາທິຏ຺ຐິອຸປເຍຫິ ອນູປໂຍ ເຕຫິ ອຸປເຍຫິ ວິຣຫິໂຕຯ

ສພ຺ພາຠິຠູຕິ ຣູປາທີນິ ສພ຺ພາຣມ຺ມຓານິ, ສພ຺ພໍ ສງ຺ຂາຣຄຕໍ, ສພ຺ເພປິ ມາເຣ ອຠິຠວິຕ຺ວາ ຐິໂຕຯ ຘີໂຣຕິ ຘິຕິສມ຺ປນ຺ໂນຯ ສພ຺ພຄນ຺ຖປ຺ປໂມຈໂນຕິ ສພ຺ເພ ອຠິຊ຺ຌາກາຍຄນ຺ຖາທິເກ ໂມເຈຕ຺ວາ ຐິໂຕ ເວເນຍ຺ຍສນ຺ຕາເນປິ ອຕ຺ຕໂນ ເທສນາວິລາເສນ ເຕສໍ ປໂມຈນໂຕ ສພ຺ພຄນ຺ຖປ຺ປໂມຈໂນຯ ຜຸຏ຺ຐາສ຺ສາຕິ ຜຸຏ຺ຐາ ອສ຺ສຯ ກຣຓຕ຺ເຖ ອິທໍ ສາມິວຈນໍ, ຜຸຏ຺ຐາ ອເນນາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ປຣມາ ສນ຺ຕີຕິ ນິພ຺ພານໍຯ ຕຍ຺ຫິ ເຕນ ຎາຓຜຸສເນນ ຜຸຏ຺ຐໍຯ ເຕເນວາຫ “ນິພ຺ພານໍ ອກຸໂຕຠຍ”ນ຺ຕິຯ ອຖ ວາ ປຣມາ ສນ຺ຕີຕິ ອຸຕ຺ຕມາ ສນ຺ຕິຯ ກຕຣາ ສາຕິ? ນິພ຺ພານໍຯ ຍສ຺ມາ ປນ ນິພ຺ພາເນ ກຸໂຕຈິ ຠຍໍ ນຕ຺ຖິ, ຕສ຺ມາ ຕໍ ອກຸໂຕຠຍນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິຯ

ອນີໂຆຕິ ນິທ຺ທຸກ຺ໂຂຯ ສພ຺ພກມ຺ມກ຺ຂຍໍ ປຕ຺ໂຕຕິ ສພ຺ເພສໍ ກມ຺ມານໍ ຂຍໍ ປຣິໂຍສານໍ ອຈ຺ຈນ຺ຕາຠາວໍ ປຕ຺ໂຕຯ ວິມຸຕ຺ໂຕ ອຸປຘິສງ຺ຂເຍຕິ ອຸປຘິສງ຺ຂຍສງ຺ຂາເຕ ນິພ຺ພາເນ ຕທາຣມ຺ມຓາຍ ຜລວິມຸຕ຺ຕິຍາ ວິມຸຕ຺ໂຕຯ ເອສ ໂສຕິ ເອໂສ ໂສຯ ສີໂຫ ອນຸຕ຺ຕໂຣຕິ ປຣິສ຺ສຍານໍ ສຫນຏ຺ເຐນ, ກິເລສານໍ ຫນນຏ຺ເຐນ ຈ, ຕຖາຄໂຕ ອນຸຕ຺ຕໂຣ ສີໂຫ ນາມຯ ພ຺ຣຫ຺ມນ຺ຕິ ເສຏ຺ຐໍຯ ຈກ຺ກນ຺ຕິ ຘມ຺ມຈກ຺ກໍຯ ປວຕ຺ຕຍີຕິ ຕິປຣິວຏ຺ຏໍ ທ຺ວາທສາກາຣໍ ປວຕ຺ເຕສີຯ

ອິຕີຕິ ເອວໍ ຕຖາຄຕສ຺ສ ຄຸເຓ ຊານິຕ຺ວາຯ ສງ຺ຄມ຺ມາຕິ ສມາຄນ຺ຕ຺ວາຯ ຕໍນມສ຺ສນ຺ຕີຕິ ຕໍ ຕຖາຄຕໍ ເຍ ສຣຓໍ ຄຕາ ເທວມນຸສ຺ສາ ນມສ຺ສນ຺ຕິຯ ມຫນ຺ເຕຫິ ສີລາທິຄຸເຓຫິ ສມນ຺ນາຄຕຕ຺ຕາ ມຫນ຺ຕໍ, ຈຕຸເວສາຣຊ຺ຊໂຍເຄນ ວີຕສາຣທໍຯ ອິທານິ ຍໍ ວທນ຺ຕາ ເຕ ນມສ຺ສນ຺ຕິ, ຕໍ ທສ຺ເສຕຸໍ ທນ຺ໂຕຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຕໍ ອຸຕ຺ຕານຕ຺ຖເມວຯ

ອິຕິ ອິມສ຺ມິໍ ຈຕຸກ຺ກນິປາເຕ ຉຏ຺ເຐ ສຕ຺ຕເມ ຈ ສຸຕ຺ເຕ ວຏ຺ຏໍ ກຖິຕໍ, ປຐມທຸຕິຍຕຕິຍທ຺ວາທສມເຕຣສເມສຸ ວິວຏ຺ຏໍ ກຖິຕໍ, ເສເສສຸ ວຏ຺ຏວິວຏ຺ຏໍ ກຖິຕນ຺ຕິ ເວທິຕພ຺ພໍຯ

ເຕຣສມສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

ອິຕິ ປຣມຕ຺ຖທີປນິຍາ

ຂຸທ຺ທກນິກາຍ-ອຏ຺ຐກຖາຍ

ອິຕິວຸຕ຺ຕກສ຺ສ ຈຕຸກ຺ກນິປາຕວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

ນິຄມນກຖາ

ເອຕ຺ຕາວຕາ ຈ –

ຘມ຺ມິສ຺ສເຣນ ຊຄໂຕ, ຘມ຺ມາໂລກວິຘາຍິນາ;

ຘມ຺ມານໍ ໂພຘເນຍ຺ຍານໍ, ຊານຕາ ເທສນາວິຘີຯ

ຕໍ ຕໍ ນິທານມາຄມ຺ມ, ສພ຺ພໂລກຫິເຕສິນາ;

ເອກກາຫິປ຺ປເກເທນ, ເທສິຕານິ ມເຫສິນາ។

ທສຸຕ຺ຕຣສຕໍ ທ຺ເວ ຈ, ສຸຕ຺ຕານິ ອິຕິວຸຕ຺ຕກໍ;

ອິຕິວຸຕ຺ຕປ຺ປເກເທນ, ສງຄາຢິສຸ ມເຫສໂຍ។

ລລຸອກິລຸຌາ ວສີປ຺ປຕ຺ຕາ, ປກິນ຺ນປຜິສມ຺ກິທາ;

ຍໍ ຕໍ ສາສນໂຂຣຍ຺ຫາ, ຂມ຺ມສງຄາຫກາ ປຸເຣ។

ຕສ຺ສ ອຕ຺ຖໍ ປກາເສຕຸໍ, ໂປຣາຕຜ຺ຖກຖານຍໍ;

ນິສ຺ສາຍ ຍາ ສມາຣທ຺ຂາ, ອຕ຺ຖສໍວຕ຺ຕນາ ມຍາ។

ສາ ຕຕ຺ຖ ປຣມຕ຺ຖານໍ, ສຸຕ຺ຕນ຺ເຕສຸ ຍຖາຣຫໍ;

ປກາສນາ ປຣມຕ຺ຖ-ທີປນີ ນາມ ນາມໂຕ។

ສມ຺ປຕ຺ຕາ ປຣິນິຜ຺ຖານໍ, ອນາກຸລວິນິຈ຺ຈຍາ;

ອຜ຺ຖຕ຺ຕິສປ຺ປມາຕາຍ, ປາລຸອິຍາ ກາຕວາຣໂຕ។

ອິຕິ ຕໍ ສງຂໂຣນ຺ເຕນ, ຍໍ ຕໍ ອຂິຄຕໍ ມຍາ;

ປຸຌ຺ຌໍ ຕສ຺ສານຸກາເວນ, ໂລກນາຖສ຺ສ ສາສນໍ។

ໂອຄາເຫຕ຺ວາ ວິສຸທ຺ຂາຍ, ສີລາທິປຜິປຕ຺ຕິຍາ;

ສພ຺ເພປິ ປາຕິໂນ ໂຫນ຺ຕຸ, ວິມຸຕ຺ຕິຣສກາຄີໂນ។

ຈິຣໍ ຕິຜ຺ຖຕຸ ໂລກສ຺ມິໍ, ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຂສາສນໍ;

ຕສ຺ມິໍ ສຄາຣວາ ນິຈ຺ຈໍ, ໂຫນ຺ຕຸ ສພ຺ເພປິ ປາຕິໂນ។

ສມ຺ມາ ວສ຺ສຕຸ ກາເລນ, ເທໂວປິ ຊຄຕິປ຺ປຕິ;

ສທ຺ຂມ຺ມນິຣໂຕ ໂລກໍ, ຂມ຺ເມເນວ ປສາສຕູຕິ។

ອິຕິ ພທຣຕິຕ຺ຖວິຫາຣວາສິນາ ອາຈຣິຍຂມ຺ມປາເລນ ກຕາ

ອິຕິວຸຕ຺ຕກສ຺ສ ອຏ຺ຐກຘາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ